ORATORES

ATTICI

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

TOMUS IV.

DEMOSTHENES.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.

MDCCCXXIII.

DEMOSTHENES.

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

PARS QUARTA.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.

MDCCCXXIII.

ΜΖ.

ΚΑΤΑ ΕΥΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΜΝΗΣΙΒΟΥΛΟΥ ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ. 1138

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐπειγομένων Ἀθηναίων εἰς στρατείαν ναυτικὴν ἐνέδει σκεύη τριηραρχικά, καὶ γράφεται ψήφισμα κατὰ τάχος εἰσπράττειν τοὺς ὀφείλοντας σκεύη τριηραρχικὰ τῇ πόλει· οὗτοι δὲ ἦσαν τῶν τετριηραρχηκότων τινές. ἄλλος μὲν οὖν ἄλλους εἰσπράττειν ἐτάχθη, ὁ δὲ νῦν τὸν λόγον λέγων Θεόφημον καὶ [a] Δημοχάρην. ἀγνωμονοῦσι δὲ αὐτοῖς δίκην ἔλαχε καὶ εἷλε. καὶ ὁ μὲν Δημοχάρης ἀποδέδωκεν, ὁ δὲ Θεόφημος ἔτι μεθοδευόμενος ἦν. ψηφισαμένης δὲ τῆς βουλῆς, ὅτῳ τις ἂν δύνηται τρόπῳ, τοὺς ὀφείλοντας εἰσπράττειν, ἧκεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Θεοφήμου οὗτος ὁ νῦν δικαζόμενος. ἐκ δὲ ἀψιμαχίας [b] πληγὰς ἀλλήλοις ἐνέτειναν, καὶ αἰκίας [c] κατ' ἀλλήλων δίκας ἀπήνεγκαν, ἑκάτερος φάσκων τὸν ἕτερον ἄρξαι τῶν πληγῶν· τοῦτο γὰρ ἦν ἡ αἰκία. πρότερος οὖν εἰσελθὼν ὁ Θεόφημος παρέσχετο [d] μάρτυρας Εὔεργον καὶ Μνησίβουλον, τὸν μὲν ἀδελφὸν ὄντα ἑαυτοῦ, τὸν δὲ κηδεστήν. οἱ δὲ ἐμαρτύρησαν ὅτι Θεόφημος μὲν ἐβούλετο παραδοῦναι τὴν ἄνθρωπον εἰς βάσανον τὴν παροῦσαν τῇ μάχῃ, ἵν' εἴπῃ βασανιζομένη πότερος ἦρξατο τῶν πληγῶν, ταῦτα δὲ προκαλουμένου τοῦ Θεοφήμου καὶ παραδιδόντος τὴν θεράπαιναν οὐκ [e] ἐδέξατο. τέλος οἱ μὲν δικασταὶ τῇ μαρτυρίᾳ πεισθέντες ὑπὲρ Θεοφήμου τὴν ψῆφον ἔθεντο, ὁ δὲ ἡττηθεὶς 1139
τοῖς μάρτυσιν ὡς [f] ψευσαμένοις δικάζεται.

ΚΑΛΩΣ μοι δοκοῦσιν οἱ νόμοι ἔχειν, ὦ ἄνδρες δικασταί, [g] οἱ ὑπόλοιπον ἀγῶνα [h] ἀποδιδόντες ταῖς δίκαις τῶν ψευδομαρτυριῶν, ἵν' εἴ τις μάρτυρας τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντας παρασχόμενος ἢ προκλήσεις μὴ γενομένας ἢ μαρτυρίας παρὰ τὸν νόμον μαρτυρηθείσας ἐξηπάτησε τοὺς δικα-

[a] Δημοχάρην] δημοχάρη F.
[b] πληγὰς ἀλλήλοις ἐνέτειναν F. vulg. ἀλλήλοις ἐνέτειναν πληγάς.
[c] κατ'] καὶ κατ' F.
[d] μάρτυρας] μαρτυρίας F.
[e] ἐδέξατο] ἐδέξαντο F.
[f] ψευσαμένοις F. vulg. ἐψευσμένοις.
[g] οἱ ante ὑπόλοιπον om. F. Q.
[h] ἀποδιδόντες] ἀποδόντες S.

στάς, μηδὲν αὐτῷ πλέον γένηται, ἀλλ' ἐπισκηψάμενος
ταῖς μαρτυρίαις ὁ ἀδικηθεὶς καὶ εἰσελθὼν [i] ὡς ὑμᾶς καὶ
ἐπιδείξας περὶ τοῦ πράγματος τοὺς μάρτυρας τὰ ψευδῆ
μεμαρτυρηκότας παρά τε τούτων δίκην λάβῃ καὶ τὸν προ-
2 βαλόμενον ὑπόδικον ἔχῃ τῶν κακοτεχνιῶν. καὶ διὰ τοῦτο
τῷ μὲν διώκοντι ἐλάττω ἐποίησαν τὰ ἐπιτίμια, ἐὰν ἡτ-
τηθῇ, ἵνα μὴ διὰ τὸ πλῆθος [k] ἀποτρέπωνται διώκειν τοὺς
μάρτυρας τῶν ψευδομαρτυριῶν οἱ ἀδικούμενοι, τῷ δὲ φεύ-
γοντι μεγάλας ἐπέθηκαν τιμωρίας, ἐὰν [l] ἁλῷ καὶ δοκῇ
3 ὑμῖν τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκέναι. [m] δικαίως, ὦ ἄνδρες δι-
κασταί. ὑμεῖς γὰρ εἰς τοὺς μάρτυρας βλέψαντες, καὶ
πιστεύσαντες οἷς ἂν οὗτοι μαρτυρήσωσι, ψηφίζεσθε· ἵνα
οὖν μήθ' ὑμεῖς [n] ἐξαπατᾶσθε μήθ' οἱ εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς
ἀδικῶνται, διὰ ταῦτα αὐτοὺς ὑποδίκους ἐποίησεν ὁ νομο-
θέτης. δέομαι δὲ ὑμῶν κἀγὼ μετ' εὐνοίας μου ἀκροάσα- 1140
σθαι περὶ τοῦ πράγματος ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα, ἵνα ἐκ τού-
των εἰδῆτε ὅσα ἐγώ τε ἠδικήθην καὶ ἐξηπατήθησαν οἱ δι-
κασταὶ καὶ οὗτοι τὰ ψευδῆ ἐμαρτύρησαν.
4 Μάλιστα μὲν οὖν ἂν [o] ἠβουλόμην μὴ ἔχειν [p] πράγματα·
εἰ δ' οὖν ἀναγκάζοι τις, πρὸς τοιούτους ἡδύ ἐστιν εἰσιέναι,
[q] οἳ μὴ ἀγνῶτές εἰσιν ὑμῖν. νῦν δὲ πλείων μοι λόγος ἔσται
ἐξελέγχοντι τὸν τρόπον αὐτῶν ἢ τὴν μαρτυρίαν ψευδῆ οὖ-
5 σαν. περὶ μὲν γὰρ τῆς μαρτυρίας, ὅτι ψευδῆ μεμαρτυ-
ρήκασιν, αὐτοί μοι δοκοῦσιν ἔργῳ ἐξελέγχειν [r] αὐτήν, καὶ
οὐκ ἄλλους με δεῖ μάρτυρας παρασχέσθαι ἢ αὐτοὺς τού-

[i] ὡς] ὡς (εἰς) F. εἰς Q.
[k] ἀποτρέπωνται — οἱ ἀδικούμενοι S. ἀποτρέπω τὸ — οἱ ἀδικούμενοι Q. ἀποτρέποιτο — ὁ (οἱ) ἀδικούμενος F.
[l] ἁλῷ καὶ δοκῇ] ἁλῶσιν καὶ δόξωσιν S. et γρ. Q.
[m] δικαίως] καὶ δίκαιως F. Q.
[n] ἐξαπατᾶσθε] εξαπατησθε S.
[o] ἠβουλόμην] ἠβουλοίμην S.
[p] πράγματα] vulg. τὰ πράγματα.
[q] οἳ μὴ H. Wolfius: libri εἰ μή.
[r] αὐτήν] αυτοὺς γρ. F. Q.

τους· ἐξὸν γὰρ [s] νῦν [t] αὐτοὺς ἀπηλλάχθαι πραγμάτων
καὶ μὴ κινδυνεύειν εἰσιόντας εἰς ὑμᾶς, ἔργῳ [u] βεβαιώσαν-
6 τας ὡς ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία, οὐκ ἠθελήκασι παρα-
δοῦναι τὴν ἄνθρωπον, ἣν μεμαρτυρήκασι προκαλέσασθαι
πρὸς τῷ διαιτητῇ Πυθοδώρῳ ἐκ Κηδῶν παραδιδόναι ἕτοι-
μον εἶναι Θεόφημον, ἠξίουν δ' ἐγὼ παραλαμβάνειν, ὡς
οἱ μάρτυρες ὑμῖν οἱ τότε παραγενόμενοι ἐμαρτύρησαν ἐν
τῷ δικαστηρίῳ, [x] νυνὶ δὲ μαρτυρήσουσι. καὶ Θεόφημος
αὐτοῖς ὡς ἀληθῆ μεμαρτυρηκόσιν οὐκ ἐπεσκήψατο, οὐδ'
7 ἐπεξέρχεται τῶν ψευδομαρτυριῶν. σχεδὸν [y] μὲν οὖν [z] τι
καὶ αὐτοί μοι ὁμολογοῦσιν ἐν τῇ μαρτυρίᾳ ἐθέλειν με πα-
ραλαμβάνειν τὴν ἄνθρωπον, Θεόφημον δὲ ἀναβάλλεσθαι
κελεύειν, ἐμὲ δὲ οὐκ ἐθέλειν. ἣν δ' ἐγὼ μὲν ἠξίωσα πα-
ραλαμβάνειν, Θεόφημος δὲ προὐκαλέσατο παραδοῦναι,
ὡς οὗτοί φασι, τὸ δὲ σῶμα οὐδεὶς εἶδε παρόν, [a] οὔτε τότε 1141
πρὸς τῷ διαιτητῇ οὔτε [b] ὕστερον πρὸς τῷ δικαστηρίῳ, οὔτ'
8 ἄλλοθι οὐδαμοῦ παραδιδόμενον, [c] ἐμαρτύρησαν οἱ μάρτυρες
οὗτοι ὡς ἐθέλοι παραδοῦναι Θεόφημος καὶ πρόκλησιν προ-
καλοῖτο· ᾠήθησαν δὲ οἱ δικασταὶ ἀληθῆ εἶναι τὴν μαρτυ-
ρίαν, φεύγειν [d] δ' ἐμὲ τὸν ἔλεγχον ἐκ τῆς ἀνθρώπου περὶ
τῆς αἰκίας, ὁπότερος ἡμῶν ἦρξε χειρῶν ἀδίκων· τοῦτο γάρ
9 ἐστιν ἡ αἰκία. πῶς [e] οὖν οὐκ ἀναγκαῖόν ἐστι τούτους τοὺς
μάρτυρας τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκέναι, οἵγε οὐδὲ νῦν πω
[f] τολμῶσι τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώπου παραδοῦναι, καθὰ ἔφα-

[s] νῦν] ἦν F. Q. om. S.
[t] αὐτοὺς] αὐτούς F. αὐτοῖς S.
[u] βεβαιώσαντας] βεβαιώσωντας F. βεβαιώσοντας S.
[x] νυνὶ δὲ] νῦν δὲ S. καὶ νυνὶ δὲ F.
[y] μὲν om. F. Q.
[z] τι καὶ αὐτοί μοι] μοι καὶ αὐτοὶ S.
[a] οὔτε τότε] οὐδὲ τότε Q.
[b] ὕστερον post δικαστηρίῳ ponunt F. Q.
[c] ἐμαρτύρησαν] ἐμαρτύρησαν δὲ S.
[d] δ' ἐμὲ] δὲ S.
[e] οὖν om. S.
[f] τολμῶσι om. S.

σαι προκαλέσασθαι τὸν Θεόφημον καὶ ἐμαρτύρησαν αὐτῷ, καὶ τὴν μὲν μαρτυρίαν ἔργῳ [g] βεβαιῶσαι ὡς ἀληθής ἐστι, καὶ τοὺς μάρτυρας ἀπηλλάχθαι τοῦ ἀγῶνος, παραδόντος
10 τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώπου, τὴν δ' ἄνθρωπον περὶ τῆς αἰκίας βασανίζεσθαι, ἐφ' ᾗ ἐγὼ διώκω δίκῃ τὸν Θεόφημον, ἐπειδὴ τότε οὐ παρέσχε, καὶ τὸν ἔλεγχον ἐξ ὧν ὁ Θεόφημος ἔλεγε τότε ἐξαπατῶν τοὺς δικαστάς, ἐκ τούτων γίγνεσθαι; ἔφη γὰρ ἐν τῇ δίκῃ τῆς αἰκίας τοὺς μὲν μάρτυρας τοὺς παραγενομένους καὶ μαρτυροῦντας τὰ γενόμενα ἐν γραμματείῳ κατὰ τὸν νόμον ψευδεῖς εἶναι καὶ [h] ὑπ' ἐμοῦ παρεσκευασμένους, τὴν δ' ἄνθρωπον τὴν παραγενομένην ἐρεῖν τἀληθῆ οὐκ ἐκ γραμματείου μαρτυροῦσαν ἀλλ' ἐκ τῆς ἰσχυροτάτης μαρτυρίας, βασανιζομένην, ὁπό-
11 τερος ἦρξε χειρῶν ἀδίκων. ἃ δή, [i] τῷ λόγῳ τότε καταχρώμενος καὶ μάρτυρας παρεχόμενος τούτων, [k] ἐξηπάτα τοὺς δικαστάς, νῦν ἐξελέγχεται ψευδῆ ὄντα· τὸ γὰρ σῶμα τῆς ἀνθρώπου οὐ τολμᾷ παραδοῦναι, [l] ὃ μεμαρτυ- 1142
ρήκασιν αὐτὸν ἐθέλειν παραδοῦναι, ἀλλὰ μᾶλλον [m] προῄρηται τὸν ἀδελφὸν καὶ τὸν κηδεστὴν ψευδομαρτυριῶν ἀγωνίζεσθαι, ἢ παραδοῦναι τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώπου καὶ δι-
12 καίως ἀπηλλάχθαι, καὶ μὴ διὰ λόγων καὶ δεήσεως, ἐὰν δύνωνται ἐξαπατήσαντες ὑμᾶς ἀποφεύγειν, πολλάκις ἐμοῦ προκαλεσαμένου καὶ ἐξαιτήσαντος τὴν ἄνθρωπον, καὶ τότε ἀξιοῦντος παραλαμβάνειν, καὶ μετὰ τὴν δίκην, καὶ ὅτε [n] ἐξέτινον αὐτοῖς, καὶ ἐφ' ᾗ ἐγὼ δίκῃ τὸν Θεόφημον διώκω τῆς αἰκίας, καὶ [o] ἐπὶ τῇ ἀνακρίσει τῶν ψευ-
13 δομαρτυριῶν· καὶ τούτων οὐ προσποιουμένων, ἀλλὰ λόγῳ

[g] βεβαιῶσαι] βεβαιοῦσθαι F.Q.
[h] ὑπ'] ὑπὲρ S. et γρ. F. Q.
[i] τῷ om. S.
[k] ἐξηπάτα] ἠπάτα S.
[l] ὃ μεμαρτυρήκασιν — παραδοῦναι om. F.
[m] προῄρηται] προῃρηνται S. Q.
[n] ἐξέτινον] ἐξέτεινον F. S. Q.
[o] ἐπὶ] ἐν S.

μὲν μαρτυρούντων τὰ ψευδῆ, ἔργῳ δὲ οὐ παραδιδόντων τὴν ἄνθρωπον· εὖ γὰρ ᾔδεσαν ὅτι βασανιζομένης αὐτῆς ἐξελεγχθήσονται ἀδικοῦντες, οὐκ ἀδικούμενοι. ὡς δὲ ταῦτα ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

14 Ὅτι μὲν τοίνυν πολλάκις προκαλεσαμένῳ καὶ ἀξιοῦντι παραλαβεῖν τὴν ἄνθρωπον οὐδεὶς παρεδίδου, μεμαρτύρηται ὑμῖν. ἵνα δὲ καὶ ἐκ τεκμηρίων εἰδῆτε ὅτι ψευδῆ μεμαρτυρήκασι, δηλώσω ὑμῖν. οὗτοι γάρ, εἴπερ ἀληθῆ ἦν ἅ φασι προκαλέσασθαι τὸν Θεόφημον καὶ παραδιδόναι τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώπου, οὐκ ἂν δήπου δύο [p] μόνους μάρτυρας ἐποιήσαντο κηδεστὴν καὶ ἀδελφόν, τἀληθῆ μαρτυροῦν-
15 τας, ἀλλὰ καὶ ἄλλους ἂν πολλούς. ἡ μὲν γὰρ δίαιτα ἐν τῇ ἡλιαίᾳ ἦν· οἱ γὰρ τὴν Οἰνηΐδα καὶ τὴν Ἐρεχθηΐδα διαιτῶντες ἐνταῦθα κάθηνται· τῶν δὲ τοιούτων προκλήσεων, ὅταν τις τὸ σῶμα παραδιδῷ κομίσας, πολλοὶ [q] προΐστανται ἐπακούοντες τῶν λεγομένων, ὥστε οὐκ ἂν ἠπόρησαν μαρτύρων, εἴπερ καὶ ὁπωστιοῦν ἀληθὴς ἦν ἡ μαρτυρία. 1143

16 Μεμαρτυρήκασι τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐν τῇ αὐτῇ μαρτυρίᾳ ὡς ἐγὼ οὐκ ἐθέλοιμι ἀναβαλέσθαι, ὁ δὲ Θεόφημος κελεύοι, ἵνα μοι παραδοίη τὴν ἄνθρωπον. ὡς δὲ οὐκ ἀληθές τοῦτ' ἔστιν, ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω. εἰ μὲν γὰρ ἐγὼ τὸν Θεόφημον [r] προὐκαλούμην ταύτην τὴν πρόκλησιν, ἣν μεμαρτυρήκασιν αὐτῷ, ἀξιῶν αὐτὸν τὴν ἄνθρωπον πα-
17 ραδοῦναι, εἰκότως ἂν μοι τούτους τοὺς λόγους ἀπεκρίνατο, ἀναβαλέσθαι κελεύων τὴν δίαιταν εἰς τὴν ὑστέραν σύνοδον, ἵνα κομίσῃ τὴν ἄνθρωπον καὶ παραδῷ μοι. νῦν δὲ σὲ αὐτὸν μεμαρτυρήκασιν, ὦ Θεόφημε, ἐθέλειν παραδιδόναι τὴν

[p] μόνους om. S.

[q] προΐστανται] προίστανται Q.

[r] προὐκαλούμην post πρόκλησιν ponit S.

ἄνθρωπον, καὶ ἐμὲ [s] μὴ ἐθέλειν παραλαβεῖν. πῶς οὖν κύριος μὲν ὢν σὺ τῆς ἀνθρώπου, μέλλων δὲ προκαλεῖσθαι ταύτην τὴν πρόκλησιν ἣν [t] μεμαρτυρήκασί σοι, καταφεύ-
18 γων δὲ εἰς τὴν ἄνθρωπον [u] περὶ τοῦ δικαίου, ἄλλου δέ σοι οὐδενὸς ὄντος μάρτυρος ὡς ἐπλήγης ὑπ' ἐμοῦ ἄρχοντος χειρῶν ἀδίκων, οὐχ ἧκες ἔχων τὴν ἄνθρωπον πρὸς τὸν διαιτητὴν καὶ παρεδίδους τὸ σῶμα παρούσης τῆς ἀνθρώπου, κύριός [x] γε ὢν αὐτῆς; ἀλλὰ τὴν μὲν πρόκλησιν φὴς προκαλέσασθαι, τὴν δ' ἄνθρωπον οὐδεὶς [y] εἶδε, δι' ἧς ἐξηπάτησας τοὺς δικαστάς, ψευδεῖς μάρτυρας [z] παρασχόμενος ὡς ἐθέλων παραδοῦναι;

19 Ἐπειδὴ τοίνυν σοι τότε οὐ παρῆν ἡ ἄνθρωπος, ἀλλὰ πρότερον ἐσημάνθησαν οἱ ἐχῖνοι, ὕστερον ἔστιν ὅπου ἤγαγες τὴν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀγορὰν ἢ εἰς τὸ δικαστήριον; εἰ γὰρ μὴ τότε σοι παρεγένετο, ὕστερον δήπου ἔδει παραδιδόναι, καὶ μάρτυρας ποιεῖσθαι ὡς ἐθέλεις ἐν τῇ ἀνθρώπῳ τὸν ἔλεγχον γίγνεσθαι, καθάπερ προὐκαλέσω, προκλήσεώς 1144
τε ἐμβεβλημένης σοι καὶ μαρτυρίας ὡς ἤθελες παραδιδό-
20 ναι τὴν ἄνθρωπον. μέλλων τοίνυν εἰσιέναι τὴν δίκην ἔστιν ὅπου τὴν ἄνθρωπον εἰσήγαγες πρὸς τὸ δικαστήριον; καίτοι ἔδει αὐτόν, εἴπερ ἀληθῆ ἦν ἅ φασιν αὐτὸν προκαλεῖσθαι, [a] κληρουμένων τῶν δικαστηρίων [b] κομίσαντα τὴν ἄνθρωπον, λαβόντα τὸν κήρυκα, κελεύειν ἐμέ, εἰ βουλοίμην, βασανίζειν, καὶ μάρτυρας τοὺς δικαστὰς εἰσιόντας ποι-
21 εῖσθαι ὡς ἕτοιμός ἐστι παραδοῦναι. νυνὶ δὲ λόγῳ ἐξαπατήσας, ψευδεῖς μαρτυρίας παρασχόμενος, οὐδέπω καὶ

[s] μὴ ἐθέλειν] μὴ θέλειν S.
[t] μεμαρτυρήκασιν] μεμαρτύρηκας F. Q.
[u] περὶ] μέλλων δὲ προκαλεῖσθαι περὶ F. Q.
[x] γε] τε S.
[y] εἶδε] εἰδέναι S.
[z] παρασχόμενος] παρεχόμενος F. Q.
[a] κληρουμένων] πληρουμένων F.
[b] κομίσαντα] καθιστάντα γρ. Q.

νῦν τολμᾷ [c]παραδοῦναι τὴν ἄνθρωπον, πολλάκις ἐμοῦ
προκαλεσαμένου καὶ ἐξαιτήσαντος, ὡς οἱ μάρτυρες ὑμῖν
οἱ παραγενόμενοι μεμαρτυρήκασιν. Καί μοι ἀνάγνωθι
[d]πάλιν τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

22 Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, [e]καὶ τὴν δίκην
διηγήσασθαι, ὅθεν ἐγένετό μοι πρὸς Θεόφημον, ἵνα εἰδῆτε
ὅτι οὐ μόνον ἐμοῦ ἀδίκως κατεδικάσατο, [f]ἐξαπατήσας
τοὺς δικαστάς, ἀλλὰ καὶ τῆς βουλῆς ἅμα τῶν πεντακο-
σίων τῇ αὐτῇ ψήφῳ, καὶ ἄκυρα μὲν ἐποίησε τὰ δικα-
στήρια τὰ ὑμέτερα, ἄκυρα δὲ τὰ ψηφίσματα καὶ τοὺς
νόμους, ἀπίστους δὲ τὰς ἀρχὰς κατέστησεν ὑμῖν καὶ τὰ
γράμματα τὰ ἐν ταῖς στήλαις. ὃν δὲ τρόπον, ἐγὼ ὑμᾶς
23 περὶ ἑνὸς ἑκάστου διδάξω. ἐμοὶ γὰρ πρὸς Θεόφημον
συμβόλαιον μὲν οὐδὲν πώποτε πρότερον ἐν τῷ βίῳ ἐγένετο,
οὔτ' αὖ κῶμος ἢ ἔρως ἢ πότος, ὥστε διαφερόμενον περί
τινος πλεονεκτήματος ἢ παροξυνόμενον ὑπὸ ἡδονῆς τινὸς
ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τούτου. ψηφισμάτων δὲ ὑμετέ-
ρων δήμου καὶ βουλῆς καὶ νόμου ἐπιτάξαντος, εἰσέπραξα 1145
[g]τοῦτον ὀφείλοντα τῇ πόλει σκεύη [h]τριηρικά. διότι δέ,
24 ἐγὼ ὑμῖν διηγήσομαι. ἔτυχεν ἐκπλευσῶν τριήρων καὶ
βοήθεια ἀποστελλομένη διὰ τάχους. σκεύη οὖν ἐν τῷ
νεωρίῳ οὐχ ὑπῆρχε ταῖς ναυσίν, ἀλλ' ἔχοντες οἱ ὀφείλον-
τες οὐκ ἀπεδίδοσαν· πρὸς δὲ τούτοις οὐδ' ἐν τῷ Πειραιεῖ
ὄντα ἄφθονα ὀθόνια [i]καὶ στύππια καὶ σχοινία, οἷς κατα-
σκευάζεται τριήρης, ὥστε πρίασθαι. γράφει οὖν Χαιρέ-

[c] παραδοῦναι τὴν ἄνθρωπον] τὴν ἄνθρωπον παραδοῦναι S.
[d] πάλιν om. S.
[e] καὶ post δικασταί om. F. Q.
[f] ἐξαπατήσας τοὺς δικαστάς, ἀλλὰ καὶ τῆς βουλῆς] τοὺς δικαστὰς ἀλλὰ καὶ ἐξαπατήσας τῆς βουλῆς F. Q.
[g] τοῦτον] καὶ τοῦτον S.
[h] τριηρικά F.S.Q. vulg. τριηραρχικά.
[i] καὶ στύππια om. Q. γρ. καὶ στυππεῖον καὶ στιππυον F.

δῆμος τὸ ψήφισμα τουτί, ἵνα εἰσπραχθῇ τὰ σκεύη ταῖς ναυσὶ καὶ σῶα γένηται τῇ πόλει. Καί μοι ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

25 Τούτου [k]τοίνυν τοῦ ψηφίσματος γεγενημένου, ἡ μὲν ἀρχὴ ἐπεκλήρωσε καὶ παρέδωκε τοὺς ὀφείλοντας τὰ σκεύη τῇ πόλει, οἱ δὲ τῶν νεωρίων ἐπιμεληταὶ τοῖς [l]τριηράρχοις τοῖς ἐκπλέουσι τότε καὶ τοῖς ἐπιμεληταῖς τοῖς ἐν ταῖς συμμορίαις. ὁ δὲ νόμος ὁ τοῦ Περιάνδρου ἠνάγκαζε καὶ προσέταττε [m]παραλαβεῖν τοὺς ὀφείλοντας τὰ σκεύη, καθ' ὃν αἱ συμμορίαι συνετάχθησαν. πρὸς δὲ τούτοις ἕτερον ψήφισμα δήμου [n]ἠνάγκαζε τὸ πρὸς μέρος ἡμῖν διδόναι

26 τῶν ὀφειλόντων ἕκαστον [o]εἰσπρᾶξαι. ἔτυχον [p]δὴ ἐγὼ μὲν τριηραρχῶν καὶ ἐπιμελητὴς [q]ὢν τῆς συμμορίας, Δημοχάρης δὲ ὁ Παιανιεὺς ἐν τῇ συμμορίᾳ ὢν καὶ ὀφείλων τῇ πόλει σκεύη μετὰ Θεοφήμου [r]τουτουί, συντριήραρχος γενόμενος. γεγραμμένους οὖν αὐτοὺς ἀμφοτέρους ἐν τῇ στήλῃ ὀφείλοντας τὰ σκεύη τῇ πόλει ἡ ἀρχὴ παραλαβοῦσα παρὰ τῆς προτέρας ἀρχῆς, ἡμῖν παρέδωκε κατά

27 τε τὸν νόμον καὶ τὰ ψηφίσματα. ἐξ ἀνάγκης [s]οὖν ἦν μοι [t]παραλαμβάνειν, ἐπεὶ ἐν τῷ [u]πρόσθε χρόνῳ πολλὰς 1146
τριηραρχίας τετριηραρχηκὼς ὑμῖν οὐδεπώποτε ἔλαβον σκεύη ἐκ τοῦ νεωρίου, ἀλλ' αὐτὸς ἰδίᾳ [x]παρεσκεύαζον, ὁπότε δέοι, ἵνα ὡς ἐλάχιστα πράγματα ἔχοιμι πρὸς τὴν

[k] τοίνυν om. S.

[l] τριηράρχοις] τριηράρχαις Q. et pr. S.

[m] παραλαβεῖν post ὀφείλοντας ponit F.

[n] ἠνάγκαζε τὸ] ἠναγκάζετο F. Q.

[o] εἰσπρᾶξαι] εἰσπράξασθαι S.

[p] δὴ] δὲ S.

[q] ὢν] ἡμῶν S.

[r] τουτουί] τούτου S.

[s] οὖν ἦν] ἦν οὖν S.

[t] παραλαμβάνειν] παραλαβεῖν S.

[u] πρόσθε] ἔμπροσθε Q. ἔμπροσθεν F.

[x] παρεσκεύαζον] παρεσκεύασται F. Q.

πόλιν. τότε δὲ καὶ [y] τὰ ψηφίσματα καὶ τὸν νόμον ἠναγ-
28 καζόμην παραλαμβάνειν. ὡς δὲ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τού-
των ὑμῖν [z] μάρτυρας παρέξομαι τό τε ψήφισμα καὶ τὸν
νόμον, ἔπειτα τὴν ἀρχὴν αὐτὴν τὴν παραδοῦσαν καὶ εἰσα-
γαγοῦσαν εἰς τὸ δικαστήριον, εἶτα τοὺς ἐκ τῆς συμμο-
ρίας, ἧς ἦν ἐπιμελητὴς καὶ τριήραρχος. Καί μοι ἀνά-
γνωθι.

ΝΟΜΟΣ. ΨΗΦΙΣΜΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

29 Ὡς μὲν τοίνυν πολλή μοι ἀνάγκη ἦν παραλαβεῖν τοὺς
ὀφείλοντας τῇ πόλει, τοῦ τε νόμου ἀκούετε καὶ τῶν ψη-
φισμάτων· ὡς δὲ καὶ παρέλαβον παρὰ τῆς ἀρχῆς, ὁ
παραδοὺς ὑμῖν μεμαρτύρηκεν. σκέψασθαι [a] δὴ ὑμᾶς εἰ-
κός ἐστιν ἐξ ἀρχῆς, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῦτο πρῶτον,
πότερον ἐγὼ ἠδίκουν ὁ ἀναγκαζόμενος εἰσπρᾶξαι τὸν Θεό-
φημον, ἢ Θεόφημος, ὃς ὀφείλων τῇ πόλει τὰ σκεύη πο-
30 λὺν χρόνον οὐκ ἀπεδίδου. ἐὰν γὰρ καθ' ἕκαστον σκοπῆτε,
εὑρήσετε τὸν Θεόφημον ἅπαντα ἀδικοῦντα, καὶ ταῦτα
οὐχ ὑπ' ἐμοῦ μόνον λόγῳ εἰρημένα, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῆς
βουλῆς καὶ τοῦ δικαστηρίου ψήφῳ κεκριμένα. ἐπειδὴ
γὰρ παρέλαβον αὐτὸν [b] παρὰ τῆς ἀρχῆς, προσελθὼν αὐτῷ
31 πρῶτον μὲν ἀπῄτουν τὰ σκεύη· ὡς δὲ τοῦτό μου εἰπόντος
οὐκ ἀπεδίδου, ὕστερον αὐτῷ περιτυχὼν περὶ τὸν Ἑρμῆν
τὸν πρὸς τῇ πυλίδι προσεκαλεσάμην πρός τε τοὺς ἀπο-
στολέας καὶ πρὸς τοὺς τῶν νεωρίων ἐπιμελητάς· οὗτοι 1147
γὰρ εἰσῆγον τότε τὰς διαδικασίας εἰς τὸ δικαστήριον περὶ
τῶν σκευῶν. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν μάρτυρας
τοὺς κλητεύσαντας παρέξομαι.

[y] τὰ ψηφ.] διὰ τὰ ψηφ. Reiskius.
[z] μάρτυρας] τοὺς μάρτυρας F. Q.
[a] δὴ] ἂν S. et γρ. Q.
[b] παρὰ] ἐκ F. Q.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

32 Ὅτι μὲν τοίνυν προσεκλήθη ὑπ' ἐμοῦ, οἱ [c] κλήτορες
[d] μεμαρτυρήκασιν· ὡς δὲ εἰσήχθη εἰς τὸ δικαστήριον, λαβέ
μοι τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀποστολέων καὶ τῆς ἀρχῆς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

33 Ὃν μὲν τοίνυν ᾤμην πράγματα παρέξειν μοι [e] Δημο-
χάρην τὸν Παιανιέα, πρὶν μὲν εἰσαχθῆναι εἰς τὸ δικαστή-
ριον, ἦν ἀηδής, ἐπειδὴ δὲ εἰσήχθη καὶ ἑάλω, ἀπέδωκε τὸ
καθ' ἑαυτὸν μέρος τῶν σκευῶν. ὃν δ' οὐκ ἂν ᾠήθην εἰς τοσ-
οῦτον πονηρίας ἐλθεῖν ὥστε τολμῆσαι [f] δή ποτε τὴν πόλιν
ἀποστερῆσαι τὰ σκεύη, εἰς τοσαῦτο δικῶν καὶ πραγμά-
34 των προβέβηκεν. καὶ παρὼν μὲν πρὸς τῷ δικαστηρίῳ,
ὅτε εἰσήγετο, οὐδαμοῦ [g] ἠντεδίκησεν, οὐδὲ ἀπεγράψατο
διαδικασίαν πρὸς οὐδένα, [h] εἴ τινά φησιν ἕτερον ἔχειν τὰ
σκεύη καὶ μὴ προσήκειν αὐτῷ ἀποδοῦναι, ἀλλ' εἴασε καθ'
ἑαυτοῦ ψῆφον ἐπαχθῆναι· ἐπειδὴ δὲ ἀπῆλθεν ἐκ τοῦ δι-
35 καστηρίου, οὐδὲν μᾶλλον ἀπεδίδου, ἀλλ' ᾤετο ἐν μὲν τῷ
παρόντι αὐτὸς ἐκποδὼν γενόμενος ἡσυχίαν ἕξειν, ἕως ἐγώ
τε ἐκπλεύσω καὶ αἱ νῆες καὶ χρόνος ἐγγένηται, καὶ ἐμέ,
ἃ οὗτος ὤφειλε σκεύη τῇ πόλει, ἀναγκασθήσεσθαι ἀπο-
δοῦναι ἥκοντα ἐνθάδε ἢ τῷ διαδόχῳ, ὃς ἂν ἔλθῃ ἐκ τῆς
συμμορίας ἐπὶ τὴν ναῦν. τί γὰρ ἂν καὶ ἀντέλεγον αὐτῷ
ψηφίσματα καὶ νόμους παρεχομένῳ, ὡς [i] προσῆκεν ἐμὲ
36 εἰσπρᾶξαι τὰ σκεύη; ὁ δὲ Θεόφημος χρόνου ἐγγεγενημέ- 1148
νου, ὁπότε αὐτὸν ἥκων ἀπαιτοίην, ἔμελλε [k] φήσειν ἀποδε-
δωκέναι, καὶ τούτοις τεκμηρίοις καταχρήσεσθαι ὡς ἀπο-

[c] κλήτορες] κλητῆρες S.
[d] μεμαρτυρήκασιν] μοι μεμαρτυρήκασιν S.
[e] Δημοχάρην] δημόχαριν S.
[f] δή ποτε] ἄν ποτε S.
[g] ἠντεδίκησεν] ἠντιδίκησεν F.
[h] εἴ Reiskius: libri ἤ.
[i] προσῆκεν] προσῆκον F.Q.
[k] φήσειν H. Wolfius: libri φησίν.

δέδωκε, τῷ [l] καιρῷ, τῇ χρείᾳ, ὡς οὐκ ἠλίθιος ἦν οὐδ' αὖ φίλος αὐτῷ γενόμενος οὐδεπώποτε, ὥστ' ἐπισχεῖν· [m] τί ἂν ποτε βουλόμενος ἐγώ, τριηραρχῶν μὲν τῇ πόλει, ἐπιμελητὴς δὲ ὢν τῆς συμμορίας, ψηφισμάτων δὲ τοιούτων καὶ νόμου ὄντος, περὶ τὴν εἴσπραξιν ἐπέσχον ἂν τούτῳ;
37 ταύτην τὴν διάνοιαν ἔχων ὁ Θεόφημος τότε μὲν οὐκ ἀπεδίδου τὰ σκεύη, ἀλλ' ἐκποδὼν ἦν, ὕστερον δὲ ᾤετό με ἀποστερήσειν, πρὸς δὲ τούτοις εἰς ὅρκον καταφυγὼν ῥᾳδίως ἐπιορκήσειν, ὅπερ καὶ ἄλλοις πεποίηκεν. δεινὴ γὰρ ἡ πλεονεξία τοῦ τρόπου περὶ τὰ διάφορα, ὡς ἐγὼ ἔργῳ
38 ὑμῖν ἐπιδείξω. ταῦτα γὰρ τὰ σκεύη ὀφείλων ὁ Θεόφημος τῇ πόλει εἰς Ἀφαρέα ἀνέφερε λόγῳ, ἔργῳ δὲ οὐκ ἀπεγράψατο πρὸς αὐτὸν διαδικασίαν, εὖ εἰδὼς ὅτι ἐλεγχθήσεται ψευδόμενος, ἐὰν εἰσέλθῃ εἰς δικαστήριον. ὁ γὰρ Ἀφαρεὺς ἐξήλεγχεν αὐτὸν τιμὴν λογισάμενον αὐτῷ τῶν σκευῶν καὶ λαβόντα παρ' αὐτοῦ, ὅτε παρελάμβανε τὴν
39 τριηραρχίαν. νῦν δέ φησι Δημοχάρει παραδοῦναι, καὶ δικάζεται τοῖς παιδίοις τοῖς Δημοχάρους [n] τετελευτηκότος τοῦ Δημοχάρους. ὅτε δ' ἔζη ὁ Δημοχάρης, οὐκ ἀπεγράψατο πρὸς αὐτὸν [o] διαδικασίαν ὁ Θεόφημος, εἰσπραττόμενος ὑπ' ἐμοῦ τὰ σκεύη, ἀλλ' ἠβούλετο ἐπὶ προφάσει χρόνου ἐγγενομένου ἀποστερῆσαι τὴν πόλιν τὰ σκεύη. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, [p] ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. 1149

40 Ταῦτα τοίνυν ἐγὼ πάντα ἐνθυμούμενος, καὶ ἀκούων τὸν Θεόφημον τῶν πεπλησιακότων [q] οἷος εἴη περὶ τὰ διάφορα, καὶ οὐκ ἀπολαμβάνων τὰ σκεύη παρ' αὐτοῦ, προσῄειν

[l] καιρῷ] καιρῷ καὶ F. Q.
[m] τί] ὥστε τί margo Q. τί γὰρ Reiskius.
[n] τετελευτηκότος τοῦ Δημοχάρους om. pr. S.
[o] διαδικασίαν ante πρὸς ponunt F. Q.
[p] ἀναγνώσεται] ἀνάγνωθί μοι γρ. F. Q.
[q] οἷος] οἷς F.

πρός τε τοὺς ἀποστολέας καὶ τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον,
λέγων ὅτι οὐκ ἀποδίδωσί μοι τὰ σκεύη ὁ Θεόφημος, ἃ
41 ὦφλεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ. προσῄεσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι τρι-
ήραρχοι τῇ βουλῇ, ὅσοι μὴ παρελάμβανον παρὰ τῶν ὀφει-
λόντων τὰ σκεύη. καὶ πολλῶν λόγων γενομένων ἀποκρί-
νεται ἡμῖν ἡ βουλὴ ψηφίσματι, ὃ ἀναγνώσεται ὑμῖν, εἰσ-
πράττεσθαι τρόπῳ ᾧ ἂν δυνώμεθα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

42 Γενομένου τοίνυν τοῦ ψηφίσματος τούτου ἐν τῇ βουλῇ,
καὶ οὐδενὸς γραφομένου παρανόμων, ἀλλὰ κυρίου ὄντος,
προσελθὼν Εὐέργῳ τούτῳ τῷ ἀδελφῷ τοῦ Θεοφήμου,
ἐπειδὴ τὸν Θεόφημον οὐχ οἷόστε ἦν ἰδεῖν, ἔχων τὸ ψή-
φισμα πρῶτον μὲν ἀπῄτησα τὰ σκεύη καὶ ἐκέλευσα αὐ-
43 τὸν φράσαι τῷ Θεοφήμῳ, ἔπειτα διαλιπὼν ἡμέρας τινάς,
ὡς οὐκ ἀπεδίδου τὰ σκεύη ἀλλ' ἐχλεύαζέ με, παραλα-
βὼν μάρτυρας ἠρόμην αὐτὸν πότερα [r] μεμερισμένος εἴη
πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἢ κοινὴ [s] ἡ οὐσία εἴη αὐτοῖς. ἀποκρι-
ναμένου δέ μοι Εὐέργου ὅτι [t] νενεμημένος εἴη καὶ χωρὶς
οἰκοίη ὁ Θεόφημος, αὐτὸς δὲ παρὰ τῷ πατρί, πυθόμενος
οὗ ᾤκει ὁ Θεόφημος, λαβὼν παρὰ τῆς ἀρχῆς ὑπηρέτην
44 ἦλθον ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Θεοφήμου. καταλαβὼν δὲ αὐ-
τὸν οὐκ ἔνδον ὄντα, ἐκέλευσα τὴν ἄνθρωπον τὴν ὑπακούσα-
σαν μετελθεῖν αὐτὸν ὅπου εἴη, ταύτην ἣν μεμαρτυρήκασιν
οὗτοι προκαλέσασθαι τὸν Θεόφημον παραδοῦναι, ἐγὼ δὲ
[u] ἐξαιτῶν οὐ δύναμαι παραλαβεῖν, ἵν' ὑμεῖς τὴν ἀλήθειαν 1150
45 πύθησθε, ὁπότερος ἦρξε χειρῶν ἀδίκων. ὡς δὲ ἀφικνεῖται
ὁ Θεόφημος μετελθούσης αὐτὸν τῆς ἀνθρώπου, ἀπῄτουν αὐ-
τὸν τὸ διάγραμμα τῶν σκευῶν, λέγων ὅτι ἤδη περὶ [x] ἀνα-

[r] μεμερισμένος] νενεμημένος γρ. Q.
[s] ἡ om. F. Q.
[t] νενεμημένος] μεμερισμένος F.
[u] ἐξαιτῶν] ἐξ αὐτῶν γρ. F. Q.
[x] ἀναγωγὴν] ἀναγωγῆς F.

γωγὴν εἴην, καὶ ἐδείκνυον τὸ ψήφισμα τῆς βουλῆς. ὡς
δὲ ταῦτά μου λέγοντος οὐκ ἀπεδίδου, ἀλλὰ ἠπείλει
καὶ ἐλοιδορεῖτο, ἐκέλευσα τὸν παῖδα καλέσαι εἴ τινας
ἴδοι τῶν πολιτῶν παριόντας ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἵνα μάρτυρές μοι
46 εἴησαν τῶν λεγομένων, καὶ ἠξίουν πάλιν τὸν Θεόφημον ἢ
αὐτὸν ἀκολουθεῖν πρὸς τοὺς ἀποστολέας καὶ τὴν βουλήν,
καὶ εἰ μή φησιν ὀφείλειν, ἐκείνους πείθειν τοὺς [y] παραδι-
δόντας [z] τοὺς ὀφείλοντας καὶ ἀναγκάζοντας εἰσπράττειν,
[a] ἢ ἀποδιδόναι τὰ σκεύη· εἰ δὲ μή, ἐνέχυρα ἔφην λήψε-
47 σθαι κατά τε τοὺς νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα. οὐδὲν
[b] δ' ἐθέλοντος αὐτοῦ τῶν δικαίων ποιεῖν ἦγον τὴν ἄνθρωπον
ἑστηκυῖαν ἐπὶ τῇ θύρᾳ, τὴν μετελθοῦσαν [c] αὐτόν. καὶ ὁ
Θεόφημός με ἀφῃρεῖτο. καὶ ἐγὼ τὴν μὲν ἄνθρωπον
ἀφῆκα, εἰς δὲ τὴν οἰκίαν εἰσῄειν, ἵνα ἐνέχυρόν τι λάβοιμι
τῶν σκευῶν· ἔτυχε γὰρ ἡ θύρα ἀνεῳγμένη, ὡς [d] ἦλθεν ὁ
Θεόφημος, καὶ ἔτι ἤμελλεν εἰσιέναι· καὶ ἐπεπύσμην αὐ-
48 τὸν ὅτι οὐκ εἴη γεγαμηκώς. εἰσιόντος δέ μου παίει πὺξ
ὁ Θεόφημος τὸ στόμα, καὶ ἐγὼ [e] ἐπιμαρτυράμενος τοὺς
παρόντας ἠμυνάμην. ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω καὶ ἦρξε χειρῶν
ἀδίκων ὁ Θεόφημος, οὐκ ἄλλοθεν [f] δεῖν οἶμαι τὸν ἔλεγχον
[g] γίγνεσθαι ἢ ἐκ τῆς ἀνθρώπου, ἣν μεμαρτυρήκασιν [h] οὗτοι
49 οἱ μάρτυρες ὡς [i] ἤθελε Θεόφημος [k] παραδιδόναι. ταύτῃ 1151
δὲ τῇ μαρτυρίᾳ πρότερος εἰσελθὼν εἰς τὸ δικαστήριον, οὐ
παραγραφομένου ἐμοῦ οὐδ' [l] ὑπομνυμένου διὰ τὸ καὶ πρό-
τερόν ποτε ἐφ' ἑτέρας δίκης ταῦτά με βλάψαι, ἐξηπάτησε

[y] παραδιδόντας] παραδόντας S.
[z] τοὺς ὀφείλοντας] καὶ ὀφείλοντας Q. om. S.
[a] ἢ ἀποδιδόναι] παραδιδόναι S.
[b] δ' om. S.
[c] αὐτόν] αὐτῶν Q.
[d] ἦλθεν] ἐξῆλθεν F. Q.
[e] ἐπιμαρτυράμενος S. vulg. ἐπι-μαρτυρησάμενος.
[f] δεῖν οἶμαι] οἴομαι δεῖν F. Q.
[g] γίγνεσθαι] γενέσθαι S.
[h] οὗτοι om. S.
[i] ἤθελε] ἤθελεν ὁ S.
[k] παραδιδόναι] ἐκ τῆς ἀνθρώπου παραδιδόναι F. Q.
[l] ὑπομνυμένου] ὑπομνυομένου F.Q.

τοὺς δικαστὰς λέγων, οὓς μὲν ἐγὼ [m] παρειχόμην μάρτυρας, [n] τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν, τὴν δὲ ἄνθρωπον ἐρεῖν τὰς
50 ἀληθείας βασανιζομένην. οἷς δὲ τότε κατεχρῶντο λόγοις, νῦν αὐτοῖς ἐξελέγχονται ὑπεναντία ποιοῦντες· τὴν γὰρ ἄνθρωπον οὐ δύναμαι παραλαβεῖν πολλάκις ἐξαιτήσας, ὡς μεμαρτύρηται ὑμῖν. ἐπειδὴ τοίνυν τὴν ἄνθρωπον οὐ παρα-
51 διδόασιν, ἣν αὐτοὶ ἔφασαν προκαλέσασθαι, βούλομαι ὑμῖν καὶ τοὺς μάρτυρας παρασχέσθαι, οἳ εἶδόν με πρότερον πληγέντα ὑπὸ τοῦ Θεοφήμου. ἡ δ' αἰκία τοῦτ' ἔστιν, ὃς ἂν ἄρξῃ [o] πρότερος χειρῶν ἀδίκων, ἄλλως τε καὶ κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὰ ψηφίσματα τὰ ὑμέτερα εἰσπράττοντα. Καί μοι ἀνάγνωθι τὰ ψηφίσματα καὶ [p] τὰς μαρτυρίας.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. [q] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

52 Ἐπειδὴ τοίνυν ἀφῃρέθην τὰ ἐνέχυρα ὑπὸ τοῦ Θεοφήμου καὶ συνεκόπην, ἐλθὼν εἰς τὴν βουλὴν τάς τε πληγὰς ἔδειξα καὶ ἃ πεπονθὼς ἦν [r] εἶπα, καὶ ὅτι εἰσπράττων τῇ πόλει τὰ σκεύη. ἀγανακτήσασα [s] δ' ἡ βουλὴ ἐφ' οἷς ἐγὼ ἐπεπόνθειν, καὶ ἰδοῦσά με ὡς διεκείμην, καὶ ἡγησαμένη ὑβρίσθαι οὐκ ἐμὲ ἀλλ' ἑαυτὴν καὶ τὸν δῆμον τὸν ψηφισάμενον καὶ τὸν νόμον τὸν ἀναγκάσαντα εἰσπράττειν τὰ
53 σκεύη, ἐκέλευεν εἰσαγγέλλειν με, καὶ τοὺς πρυτάνεις προγράφειν αὐτῷ τὴν κρίσιν ἐπὶ δύο ἡμέρας ὡς ἀδικοῦντι καὶ διακωλύοντι τὸν ἀπόστολον, διότι τὰ σκεύη οὐκ ἀπε- 1152
δίδου καὶ τὰ ἐνέχυρα ἀφείλετο καὶ ἐμὲ συνέκοψε τὸν εἰσπράττοντα καὶ ὑπηρετοῦντα τῇ πόλει. γενομένης τοίνυν τῆς κρίσεως τῷ Θεοφήμῳ ἐν τῇ βουλῇ [t] κατὰ τὴν εἰσαγ-

[m] παρειχόμην] παρεσχόμην F. Q.
[n] τὰ om. F. Q.
[o] πρότερος post ἀδίκων ponit S.
[p] τὰς μαρτυρίας] τὴν μαρτυρίαν S.
[q] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ] μαρτυρία S.
[r] εἶπα] εἶπον F. Q.
[s] δ' om. F. Q.
[t] κατὰ] καὶ S.

γελίαν ἣν ἐγὼ εἰσήγγειλα, καὶ ἀποδοθέντος λόγου ἑκατέρῳ, καὶ κρύβδην ἰδίᾳ ψηφισαμένων τῶν βουλευτῶν,
54 ἑάλω ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ ἔδοξεν ἀδικεῖν. καὶ ἐπειδὴ ἐν τῷ διαχειροτονεῖν ἦν ἡ βουλὴ πότερα δικαστηρίῳ παραδοίη ἢ ζημιώσειε ταῖς πεντακοσίαις, ὅσου ἦν κυρία κατὰ τὸν νόμον, δεομένων τούτων ἁπάντων καὶ ἱκετευόντων καὶ τίνα οὐ προσπεμπόντων, καὶ τὸ διάγραμμα τῶν
55 σκευῶν ἀποδιδόντων [u] εὐθὺς ἐν τῇ βουλῇ, καὶ περὶ τῶν πληγῶν φασκόντων [x] ἐπιτρέψειν [y] ᾧ ἂν κελεύσω Ἀθηναίων, συνεχώρησα ὥστε τῷ Θεοφήμῳ πέντε καὶ εἴκοσι δραχμῶν [z] προστιμηθῆναι. καὶ ταῦτα ὡς ἀληθῆ λέγω, ὑμῶν τε δέομαι ὅσοι ἐβούλευον ἐπ' Ἀγαθοκλέους ἄρχοντος φράζειν τοῖς παρακαθημένοις, καὶ ὅσους [a] ἐδυνάμην ἐγὼ ἐξευρεῖν τῶν τότε βουλευόντων, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

56 Ἐγὼ μὲν τοίνυν [b] οὕτως ὦ ἄνδρες δικασταὶ ἐπιεικὴς ἐγενόμην πρὸς τούτους. καίτοι τό γε ψήφισμα δημοσίαν τὴν οὐσίαν [c] ἐκέλευεν εἶναι οὐ μόνον ὃς ἂν ἔχων σκεύη μὴ ἀποδιδῷ τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ ὃς ἂν ἰδίᾳ κτησάμενος μὴ πωλῇ· τοιαύτη γὰρ ἡ ἀπορία οὖσα συνέβαινε τότε ἐν τῇ πόλει σκευῶν. Καί μοι ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

57 Καταπλεύσας τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς οὐδενὶ ἤθελεν ἐπιτρέπειν ὁ Θεόφημος περὶ τῶν πληγῶν ὧν [d] τότ' 1153
ἔλαβον ὑπ' αὐτοῦ, [e] προσεκαλεσάμην αὐτὸν καὶ ἔλαχον

[u] εὐθὺς ἐν τῇ βουλῇ om. Q.
[x] ἐπιτρέψειν] ἐπιτρέπειν F. Q.
[y] ᾧ ἂν] Libri ᾧ ἐάν.
[z] προστιμηθῆναι] προτιμηθῆναι S.
[a] ἐδυνάμην] ἠδυνάμην S.
[b] οὕτως post δικασταί ponunt F. Q.
[c] ἐκέλευεν] ἐκέλευσεν S. Q.
[d] τότ' ἔλαβον] ἔλαβον τότε F.Q.
[e] προσεκαλεσάμην] προεκαλεσάμην S.

αὐτῷ δίκην [f]αἰκίας. [g]ἀντιπροσκαλεσαμένου δὲ [h]κἀκεί-
νου ἐμὲ καὶ διαιτητῶν ἐχόντων τὰς δίκας, ἐπειδὴ ἡ [i]ἀπό-
φασις ἦν τῆς δίκης, ὁ μὲν Θεόφημος παρεγράφετο καὶ
ὑπώμνυτο, ἐγὼ δὲ πιστεύων ἐμαυτῷ μηδὲν ἀδικεῖν εἰσῄειν
58 εἰς ὑμᾶς. παρασχόμενος δὲ ἐκεῖνος ταύτην τὴν μαρτυ-
ρίαν, ἣν ἄλλος μὲν οὐδεὶς μεμαρτύρηκεν, ὁ δ' ἀδελφὸς
καὶ ὁ κηδεστής, ὡς ἐθέλοι τὴν ἄνθρωπον παραδοῦναι, καὶ
προσποιούμενος ἄκακος εἶναι, ἐξηπάτησε τοὺς δικαστάς.
δέομαι δ' ὑμῶν νυνὶ δικαίαν δέησιν, ἅμα μὲν δικάσαι
περὶ τῆς μαρτυρίας, πότερα ψευδής ἐστιν ἢ ἀληθής, ἅμα
59 δὲ περὶ τοῦ πράγματος ἐξ ἀρχῆς σκέψασθαι. ἐγὼ μὲν
τοίνυν, εἰς ἃ οὗτος κατέφυγε τότε δίκαια, ἐκ τούτων οἴο-
μαι δεῖν τὸν ἔλεγχον γενέσθαι, ἐκ τῆς ἀνθρώπου βασανι-
ζομένης, ὁπότερος ἦρξε χειρῶν ἀδίκων· τοῦτο γάρ ἐστιν ἡ
αἰκία. καὶ τοὺς μάρτυρας διὰ τοῦτο διώκω τῶν ψευδο-
μαρτυριῶν, ὅτι ἐμαρτύρησαν ἐθέλειν παραδιδόναι τὸν Θεό-
φημον τὴν ἄνθρωπον, οὐδαμοῦ τὸ σῶμα παραδιδόντος οὔτε
[k]πρὸς τῷ διαιτητῇ οὔτε ὕστερον, πολλάκις ἐμοῦ ἐξαιτή-
60 σαντος. διπλῆν οὖν αὐτοὺς [l]δεῖ δοῦναι δίκην, ὅτι τε ἐξη-
πάτησαν τοὺς δικαστὰς ψευδεῖς μαρτυρίας παρασχό-
μενοι, κηδεστοῦ καὶ ἀδελφοῦ, καὶ ὅτι ἐμὲ ἠδίκησαν, λει-
τουργοῦντα μὲν ὑμῖν προθύμως, ποιοῦντα δὲ τὰ προσταττ-
τόμενα, ὑπηρετοῦντα δὲ τοῖς νόμοις καὶ τοῖς ψηφίσμασι
61 τοῖς ὑμετέροις. Ὡς δὲ οὐκ ἐγὼ μόνος παρέλαβον παρὰ
τῆς ἀρχῆς τοῦτον εἰσπράξασθαι σκεύη ὀφείλοντα τῇ πό- 1154
λει, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι τῶν τριηράρχων ἑτέρους εἰσεπρά-
ξαντο οὓς παρέλαβον, ἀνάγνωθί μοι αὐτῶν τὰς μαρτυρίας.

[f] αἰκίας] τῆς αἰκίας S.
[g] ἀντιπροσκαλεσαμένου] ἀντιπροκαλεσαμένου S.
[h] κακείνου S. vulg. καὶ ἐκείνου.
[i] ἀπόφασις] ἀπόφανσις F.
[k] πρὸς] ὅτε πρὸς F. Q.
[l] δεῖ] ἔδει F. Q.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

62 Βούλομαι τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἃ πέπονθα ὑπ' αὐτῶν, διηγήσασθαι ὑμῖν. ἐπειδὴ γὰρ ὦφλον αὐτοῖς τὴν δίκην ἐφ' ᾗ τοὺς μάρτυρας τούτους διώκω τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότας, προσελθὼν τῷ Θεοφήμῳ μελλούσης μοι ἤδη ἐξήκειν τῆς ὑπερημερίας ἐδεήθην [m] αὐτοῦ ἐπισχεῖν μοι
63 ὀλίγον χρόνον, λέγων τὰς ἀληθείας, ὅτι πεπορισμένου τοῦ ἀργυρίου ὃ ἤμελλον αὐτῷ ἐκτίνειν συμβέβηκέ μοι τριηραρχία, καὶ ἀποστέλλειν διὰ τάχους δεῖ τὴν τριήρη, καὶ ὁ στρατηγὸς [n] Ἀλκίμαχος [o] αὐτῷ παρασκευάζειν κελεύοι [p] ταύτην τὴν ναῦν· τὸ οὖν ἀργύριον τὸ πεπορισμένον τῷ Θεοφήμῳ ἀποδοῦναι ἐνταῦθα κατεχρησάμην. ἐδεόμην δ' αὐτοῦ ἀναβαλέσθαι τὴν ὑπερημερίαν, ἕως ἂν τὴν ναῦν ἀποστείλω. ὁ δὲ ῥᾳδίως μοι καὶ ἀκάκως ἀποκρίνεται· οὐδὲν κωλύει, ἔφη· ἀλλ' ἐπειδὰν τὴν ναῦν ἀποστείλῃς, πόριζε
64 καὶ ἐμοί. ἀποκριναμένου δέ μοι ταῦτα τοῦ Θεοφήμου καὶ [q] ἀναβαλομένου τὴν ὑπερημερίαν, καὶ μάλιστά μου πιστεύσαντος τῇ τε ἐπισκήψει τῶν ψευδομαρτυριῶν καὶ τῷ μὴ ἐθέλειν αὐτὸν παραδοῦναι τὴν ἄνθρωπον, ὡς οὐδὲν ἂν νεωτερίσαντος περὶ τἀμά, ἐγὼ μὲν τὴν τριήρη ἀποστείλας, οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον πορίσας τὸ ἀργύριον, προσελθὼν αὐτῷ ἐκέλευον ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἀκολουθοῦντα κομίζεσθαι τὴν καταδίκην. ὡς δὲ ταῦτ' ἀληθῆ [r] λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. 1155

65 Ὁ δὲ Θεόφημος ἀντὶ τοῦ τὴν καταδίκην ἀπολαβεῖν ἀκολουθήσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἐλθών μου τὰ πρόβατα

[m] αὐτοῦ] αὐτοὺς F. Q.
[n] Ἀλκίμαχος] ἄλκιμος F. Q.
[o] αὐτῷ παρασκευάζειν S. et γρ. F. Q. ἀνάγεσθαι F. Q.
[p] ταύτην om. F. Q.
[q] ἀναβαλομένου] ἀναβαλλομένου pr. Q.
[r] λέγω om. Q.

λαμβάνει ποιμαινόμενα πεντήκοντα μαλακὰ καὶ τὸν ποιμένα μετ' αὐτῶν καὶ πάντα τὰ ἀκόλουθα τῇ ποίμνῃ, ἔπειτα παῖδα διάκονον ὑδρίαν χαλκῆν ἀποφέροντα ἀλλοτρίαν ᾐτημένην, πολλοῦ ἀξίαν. καὶ ταῦτα ἔχουσιν οὐκ
66 ἐξήρκεσεν αὐτοῖς· ἀλλ' ἐπεισελθόντες εἰς τὸ χωρίον (γεωργῶ δὲ [s]πρὸς τῷ ἱπποδρόμῳ, καὶ οἰκῶ ἐνταῦθ' ἐκ μειρακίου) πρῶτον μὲν ἐπὶ τοὺς οἰκέτας ᾖξαν, ὡς δὲ οὗτοι διαφεύγουσιν αὐτοὺς καὶ ἄλλος ἄλλῃ [t]ἀπεχώρησαν, ἐλθόντες [u]πρὸς τὴν οἰκίαν καὶ [x]καταβαλόντες τὴν θύραν τὴν εἰς τὸν κῆπον φέρουσαν Εὐεργός τε οὑτοσὶ ὁ ἀδελφὸς ὁ Θεοφήμου καὶ Μνησίβουλος ὁ κηδεστὴς αὐτοῦ, οἷς οὐδεμίαν δίκην ὠφλήκειν οὐδὲ προσῆκεν [y]αὐτοῖς ἅπτεσθαι τῶν ἐμῶν οὐδενός, εἰσελθόντες ἐπὶ τὴν γυναῖκά μου καὶ τὰ παιδία ἐξεφορήσαντο ὅσα ἔτι ὑπόλοιπά μοι ἦν σκεύη ἐν
67 τῇ οἰκίᾳ. ᾤοντο μὲν γὰρ οὐ τοσαῦτα μόνον λήψεσθαι, ἀλλὰ πολλῷ πλείω τὴν [z]παροῦσάν μοι τότε κατασκευὴν τῆς οἰκίας καταλήψεσθαι· ἀλλ' ὑπὸ τῶν λειτουργιῶν καὶ τῶν εἰσφορῶν καὶ τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίας τὰ μὲν ἐνέχυρα κεῖται αὐτῶν, τὰ δὲ πέπραται. ὅσα δ' ἦν ἔτι
68 ὑπόλοιπα, πάντα λαβόντες ᾤχοντο. πρὸς δὲ τούτοις, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἔτυχεν ἡ γυνή μου μετὰ τῶν [a]παιδίων ἀριστῶσα ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ μετ' αὐτῆς τίτθη τις ἐμὴ [b]γεγενημένη πρεσβυτέρα, ἄνθρωπος εὔνους καὶ πιστὴ καὶ ἀφειμένη ἐλευθέρα ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. συνῴκησε 1156
δὲ ἀνδρί, ἐπειδὴ ἀφείθη ἐλευθέρα· ὡς δὲ οὗτος ἀπέθανε καὶ αὐτὴ γραῦς ἦν καὶ οὐκ ἦν αὐτὴν ὁ θρέψων, [c]ἐπανῆκεν

[s] πρὸς] ἐν γρ. F. Q.

[t] ἀπεχώρησαν] ἀπεχώρησεν Q. ἀπεχώρησεν F.

[u] πρὸς τὴν] εἰς τὴν F. Q.

[x] καταβαλόντες] ἐκβαλόντες F. Q.

[y] αὐτοῖς] αὐτοὺς S.

[z] παροῦσάν μοι τότε] γὰρ οὖσάν μοί ποτε γρ. F. Q.

[a] παιδίων] vulg. παίδων.

[b] γεγενημένη] γενομένη S.

[c] ἐπανῆκεν] ἐπανῆκεν αὐτὴ F.

69 ὡς ἐμέ. ἀναγκαῖον οὖν ἦν μὴ περιιδεῖν ἐνδεεῖς ὄντας [d] μήτε
τίτθην [e] ἐμὴν γενομένην μήτε παιδαγωγόν· ἅμα δὲ καὶ
τριηραρχῶν ἐξέπλεον, ὥστε καὶ τῇ γυναικὶ βουλομένῃ ἦν
τοιαύτην οἰκουρὸν μετ᾽ αὐτῆς [f] με καταλιπεῖν. ἀριστών-
των δὲ ἐν τῇ αὐλῇ, ὡς ἐπεισπηδῶσιν οὗτοι [g] καὶ καταλαμ-
βάνουσιν αὐτὰς καὶ ἥρπαζον τὰ σκεύη, αἱ μὲν ἄλλαι θε-
ράπαιναι (ἐν τῷ πύργῳ γὰρ ἦσαν, οὗπερ διαιτῶνται) ὡς
70 ἤκουσαν κραυγῆς, κλείουσι τὸν πύργον, καὶ ἐνταῦθα μὲν
οὐκ εἰσῆλθον, τὰ δ᾽ ἐκ τῆς ἄλλης οἰκίας ἐξέφερον σκεύη,
ἀπαγορευούσης τῆς γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι αὐτοῖς, καὶ
λεγούσης ὅτι αὐτῆς εἴη ἐν τῇ προικὶ τετιμημένα καὶ ὅτι
“τὰ πρόβατα ἔχετε πεντήκοντα [h] καὶ τὸν παῖδα καὶ τὸν
“ποιμένα, πλείονος ἄξια ἢ κατεδικάσασθε·” ἀπήγγειλε
71 γάρ τις [i] αὐταῖς τῶν γειτόνων κόψας τὴν θύραν. ἔτι δὲ
ἔφη τὸ ἀργύριον αὐτοῖς κείμενον εἶναι ἐπὶ τῇ τραπέζῃ·
ἠκηκόει γὰρ ἐμοῦ· κἂν περιμείνητε, ἔφη, ἢ μετέλθῃ τις
ὑμῶν αὐτόν, ἔχοντες ἄπιτε τὸ ἀργύριον ἤδη· τὰ δὲ σκεύη
ἐᾶτε, καὶ μηδὲν τῶν ἐμῶν φέρετε, ἄλλως τε καὶ ἔχοντες
ἄξια τῆς καταδίκης. ταῦτα δὲ λεγούσης τῆς γυναικὸς
72 οὐχ ὅπως ἐπέσχον, ἀλλὰ καὶ τῆς τίτθης τὸ κυμβίον λα-
βούσης παρακείμενον αὐτῇ, ἐξ οὗ ἔπινε, καὶ ἐνθεμένης εἰς
τὸν κόλπον, ἵνα μὴ οὗτοι λάβοιεν, ἐπειδὴ εἶδεν ἔνδον ὄν-
τας αὐτούς, κατιδόντες αὐτὴν οὕτω διέθεσαν ἀφαιρούμενοι 1157
τὸ κυμβίον Θεόφημος καὶ Εὔεργος [k] ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ οὑ-
73 τοσί, ὥστε ὕφαιμοι μὲν οἱ βραχίονες καὶ οἱ καρποὶ τῶν
χειρῶν αὐτῆς ἐγένοντο ἀποστρεφομένης τὼ χεῖρε καὶ ἑλ-
κομένης ὑπὸ τούτων ἀφαιρουμένων τὸ κυμβίον, ἀμυχὰς

[d] μήτε—μήτε S. et γρ. Q. vulg. μηδὲ—καί.
[e] ἐμὴν om. S.
[f] με om. S.
[g] καὶ post οὗτοι om. S. Q.
[h] καὶ τὸν παῖδα om. F. Q.
[i] αὐταῖς] αὐτοῖς S.
[k] ὁ om. S. Q.

δ' ἐν τῷ τραχήλῳ εἶχεν ἀγχομένη, πελιὸν δὲ τὸ στῆθος.
εἰς τοῦτο δ' ἦλθον πονηρίας ὥστε, ἕως ἀφείλοντο τὸ κυμ-
βίον ἐκ τοῦ κόλπου αὐτῆς, οὐκ ἐπαύσαντο ἄγχοντες καὶ
74 τύπτοντες τὴν γραῦν. [l]ἀκούοντες δὲ οἱ θεράποντες τῶν
γειτόνων τῆς κραυγῆς καὶ ὁρῶντες τὴν οἰκίαν πορθουμένην
τὴν ἐμὴν οἱ μὲν ἀπὸ τῶν τεγῶν τῶν ἑαυτῶν ἐκάλουν τοὺς
παριόντας, οἱ δὲ καὶ εἰς τὴν ἑτέραν ὁδὸν ἐλθόντες καὶ ἰδόν-
75 τες Ἁγνόφιλον παριόντα ἐκέλευσαν παραγενέσθαι. προσ-
ελθὼν δὲ ὁ Ἁγνόφιλος προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ θεράποντος
τοῦ Ἀνθεμίωνος, ὅς ἐστί μοι γείτων, εἰς μὲν τὴν οἰκίαν
οὐκ εἰσῆλθεν (οὐ γὰρ ἡγεῖτο δίκαιον εἶναι μὴ παρόντος
γε τοῦ κυρίου), ἐν δὲ τῷ τοῦ Ἀνθεμίωνος χωρίῳ ὢν ἑώρα
τά τε σκεύη ἐκφερόμενα καὶ Εὔεργον καὶ Θεόφημον ἐξι-
76 όντας ἐκ τῆς ἐμῆς οἰκίας. οὐ μόνον τοίνυν, ὦ ἄνδρες δι-
κασταί, λαβόντες [m]μου τὰ σκεύη ᾤχοντο, ἀλλὰ καὶ τὸν
υἱὸν ἦγον ὡς οἰκέτην, ἕως τῶν γειτόνων ἀπαντήσας αὐτοῖς
Ἑρμογένης εἶπεν ὅτι υἱός μου εἴη. ὡς δὲ ταῦτ' ἀληθῆ
λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

77 Ἐπειδὴ τοίνυν μοι ἀπηγγέλθη εἰς Πειραιᾶ τὰ γεγενη-
μένα ὑπὸ τῶν γειτόνων, ἐλθὼν εἰς ἀγρὸν τούτους μὲν οὐκέτι
καταλαμβάνω, ἰδὼν δὲ τὰ ἐκ τῆς οἰκίας ἐκπεφορημένα
καὶ τὴν γραῦν ὡς διέκειτο, [n]καὶ [o]ἀκούσας τῆς γυναικὸς
τὰ γενόμενα, προσελθὼν τῷ Θεοφήμῳ τῇ ὑστεραίᾳ ἕωθεν 1158
ἐν τῇ πόλει μάρτυρας ἔχων ἐκέλευον αὐτὸν πρῶτον μὲν τὴν
καταδίκην ἀπολαμβάνειν καὶ ἀκολουθεῖν ἐπὶ τὴν τράπε-
ζαν, ἔπειτα τὴν ἄνθρωπον θεραπεύειν ἣν συνέκοψαν, καὶ
78 ἰατρὸν εἰσάγειν ὃν αὐτοὶ [p]βούλοιντο. ταῦτα δέ μου λέ-

[l] ἀκούοντες] ἀκούσαντες F.
[m] μου om. Q.
[n] καὶ post διέκειτο om. Q.
[o] ἀκούσας] ἀκούων (σας superscr.) F. ἀκούων S.
[p] βούλοιντο correctus S. βούλωνται F. Q.

γοντος καὶ διαμαρτυρομένου, κακά με πολλὰ εἰπόντες ὁ μὲν Θεόφημος ἠκολούθει μόλις, διατριβὰς ἐμποιῶν καὶ φάσκων [q] βούλεσθαι καὶ αὐτός τινας παραλαβεῖν μάρτυρας (ταῦτα δ' ἔλεγε τεχνάζων [r] τοῦ χρόνον ἐγγενέσθαι), ὁ δ' Εὔεργος αὐτοσὶ εὐθὺς ἐκ τῆς πόλεως μεθ' ἑτέρων
79 ὁμοίων αὐτῷ ἐλθὼν εἰς ἀγρὸν τὰ ὑπόλοιπα σκεύη, [s] εἴ τι τῇ [t] προτεραίᾳ ἐν τῷ πύργῳ ἦν καὶ οὐκ ἔτυχεν ἔξω ὄντα, ἐπειδὴ [u] δ' ἐγὼ ἦλθον, διὰ τὴν χρείαν κατηνέχθη, ἐκβαλὼν τὴν θύραν ἥνπερ καὶ τῇ προτεραίᾳ [x] ἐξέβαλε κακῶς [y] ἐνεστηκυῖαν, ᾤχετό μου λαβὼν τὰ σκεύη· ᾧ οὔτε δίκην ὠφλήκειν, οὔτε συμβόλαιον ἦν μοι πρὸς αὐτὸν οὐδέν.
80 ἐκτίνοντος δέ μου τῷ Θεοφήμῳ, ᾧ ὠφλήκειν τὴν δίκην, ἐπειδὴ ἐξέτινον πολλῶν παρόντων μαρτύρων χιλίας μὲν καὶ ἑκατὸν [z] δραχμὰς καὶ τρεῖς καὶ δύ' ὀβολὼ τὴν ἐπωβελίαν, τριάκοντα δὲ τὰ πρυτανεῖα (τῶν γὰρ ἄλλων οὐδὲν αὐτῷ ἐπιτιμίων ὦφλον), λαβὼν τοίνυν παρ' ἐμοῦ ἐπὶ τῇ τραπέζῃ χιλίας [a] τριακοσίας δεκατρεῖς δύ' ὀβολώ, τὸ σύμπαν κεφάλαιον, ἀπαιτοῦντος [b] ἐμοῦ τά τε πρόβατα καὶ τὰ ἀνδράποδα καὶ τὰ σκεύη ἃ ἡρπάκει μου, οὐκ ἔφη ἀποδώσειν μοι, εἰ μή τις αὐτὸν ἀφήσει καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ τῶν ἐγκλημάτων καὶ τοὺς μάρτυρας τῶν ψευδο-
81 μαρτυριῶν. ταῦτα δὲ ἀποκριναμένου αὐτοῦ μάρτυρας μὲν 1159
ἐποιησάμην τῆς ἀποκρίσεως τοὺς παρόντας, τὴν δὲ δίκην ἐξέτισα, ὑπερήμερον δὲ οὐκ ᾤμην δεῖν ἐμαυτὸν εἶναι. τὸν

[q] βούλεσθαι καὶ αὐτὸς] βουλεύεσθαι αὐτὸς γρ. Q.
[r] τοῦ dedit S.
[s] εἴ τι τῇ S. et γρ. Q. vulg. εἴ τινα ἐν τῇ.
[t] προτεραίᾳ] προτέρᾳ Q.
[u] δ' om. F. S. Q.
[x] ἐξέβαλε] ἐξέβαλον S.
[y] ἐνεστηκυῖαν S. vulg. ἑστηκυῖαν.
[z] δραχμὰς καὶ τρεῖς] δραχμὰς τὴν καταδίκην, ὀγδοήκοντα δὲ καὶ ἑκατὸν δραχμὰς καὶ τρεῖς Boeckh. Staatshaushalt. I. p. 371.
[a] τριακοσίας δεκατρεῖς δύ'] τετρακοσίας τρεῖς ἢ δύ' γρ. Q.
[b] ἐμοῦ] μου F. Q.

δ' Εὔεργον [c]οὐδ' ᾔδειν εἰσεληλυθότα μου εἰς τὴν οἰκίαν

82 ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἀλλ' αὐτίκα ἡ δίκη ἐξετέτιστο, καὶ εἶχεν ὁ Θεόφημος τά τε πρόβατα καὶ τὰ ἀνδράποδα καὶ τὰ σκεύη τὰ τῇ προτεραίᾳ περιγενόμενα, καὶ ἄγγελος ἦλθέ μοί [d]τις λιθοκόπος, τὸ πλησίον μνῆμα [e]ἐργαζόμενος, ὅτι πάλιν οἴχεται Εὔεργος τὰ [f]ὑπόλοιπα σκεύη ἐκφορήσας

83 ἐκ τῆς οἰκίας· πρὸς ὃν οὐδέν μοι πρᾶγμα ἦν. ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, καὶ ὅτι τῇ μὲν προτεραίᾳ εἰλήφεσάν μου τὰ ἐνέχυρα, [g]καὶ πάλιν αὐθημερὸν εἰσεληλύθεισαν εἰς τὴν οἰκίαν ἐκτίνοντος τὴν δίκην, τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐκομίσαντο τὸ ἀργύριον παρ' ἐμοῦ (καίτοι πῶς ἄν, εἰ μὴ πεπορισμένον τε ἦν καὶ ἐπηγγέλκειν αὐτοῖς, εὐθὺς ἂν ἀπέλαβον;) τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

84 Ἐπειδὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπαγγείλαντός μου αὐτῷ θεραπεύειν τὴν ἄνθρωπον ἣν συνέκοψαν καὶ [h]ἰατρὸν εἰσάγειν οὐκ [i]ἐφρόντιζεν, ἐγὼ αὐτὸς εἰσήγαγον ἰατρὸν ᾧ πολλὰ ἔτη ἐχρώμην, ὃς ἐθεράπευεν αὐτὴν ἀῤῥωστοῦσαν,

85 καὶ ἐπέδειξα ὡς εἶχεν, [k]εἰσαγαγὼν μάρτυρας. ἀκούσας δὲ τοῦ ἰατροῦ [l]ὅτι οὐδὲν ἔτι εἴη ἡ ἄνθρωπος, πάλιν ἑτέρους μάρτυρας παραλαβὼν τήν τε ἄνθρωπον ἐπέδειξα ὡς εἶχε, καὶ ἐπήγγειλα τούτοις θεραπεύειν. ἕκτῃ τοίνυν ἡμέρᾳ ὕστερον ἢ οὗτοι εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν ἐτελεύτησεν ἡ τίτθη. 1160
ὡς δὲ ἀληθῆ [m]ταῦτα λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

[c] οὐδ'] δ' οὐδ' S.
[d] τις λιθοκόπος] λιθοκόπος τις S.
[e] ἐργαζόμενος] ἐξεργαζόμενος F.Q.
[f] ὑπόλοιπα] ὑπόλοιπά μου F. Q.
[g] καὶ πάλιν — τὴν δίκην] Hæc post ἀπέλαβον ponit Reiskius.
[h] ἰατρὸν] ἰατροὺς F.
[i] ἐφρόντιζεν Reiskius: libri ἐφρόντιζον.
[k] εἰσαγαγὼν] ἀγαγὼν F.
[l] ὅτι οὐδὲν ἔτι] ὅτι ἀσθενοίη καὶ οὐδὲν οὐκέτι F. Q.
[m] ταῦτα om. F. Q.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

86 Ἐπειδὴ τοίνυν ἐτελεύτησεν, ἦλθον ὡς τοὺς ἐξηγητάς,
ἵνα εἰδείην ὅ τι με χρὴ ποιεῖν περὶ τούτων, καὶ διηγησά-
μην αὐτοῖς ἅπαντα τὰ [n] γενόμενα, τήν τε ἄφιξιν τὴν τού-
των καὶ τὴν εὔνοιαν τῆς ἀνθρώπου, καὶ ὡς εἶχον αὐτὴν ἐν
τῇ οἰκίᾳ, καὶ ὡς διὰ τὸ κυμβίον, οὐκ [o] ἀφεῖσα, τελευτή-
87 σειεν. ἀκούσαντες δέ μου οἱ ἐξηγηταὶ ταῦτα, ἤροντό με
[p] πότερον [q] ἐξηγήσωνταί μοι μόνον ἢ καὶ συμβουλεύσωσιν.
ἀποκριναμένου δέ μου αὐτοῖς ἀμφότερα, εἶπόν μοι [r] ὅτι
" ἡμεῖς τοίνυν σοι τὰ μὲν νόμιμα ἐξηγησόμεθα, τὰ δὲ
" σύμφορα παραινέσομεν, πρῶτον μὲν ἐπενεγκεῖν δόρυ
" ἐπὶ τῇ ἐκφορᾷ, καὶ προαγορεύειν ἐπὶ τῷ μνήματι, εἴ
" τις προσήκων ἐστὶ τῆς ἀνθρώπου, ἔπειτα τὸ μνῆμα φυ-
88 " λάττειν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. τὰ δὲ συμβουλευόμέν σοι,
" ἐπειδὴ αὐτὸς μὲν οὐ παρεγένου, ἡ δὲ γυνὴ καὶ τὰ παι-
" δία, ἄλλοι δέ σοι μάρτυρες οὐκ εἰσίν· [s] ὀνομαστὶ μὲν
" οὐδενὶ μὴ προαγορεύειν, τοῖς δεδρακόσι δὲ καὶ κτείνασιν,
" εἶτα πρὸς τὸν βασιλέα μὴ λαγχάνειν. οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ
" νόμῳ ἔστι σοι· οὐ γάρ ἐστιν ἐν γένει σοι ἡ ἄνθρωπος
" οὐδὲ θεράπαινα, ἐξ ὧν σὺ λέγεις· οἱ δὲ νόμοι τούτων
89 " κελεύουσι τὴν δίωξιν εἶναι, ὥστ' εἰ [t] διομεῖ ἐπὶ Παλ-
" λαδίῳ αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία καὶ καταρά-
" σεσθε αὐτοῖς καὶ τῇ οἰκίᾳ, χείρων τε δόξεις πολλοῖς
" εἶναι, κἂν μὲν [u] ἀποφύγῃ σ', ἐπιωρκηκέναι, ἐὰν δὲ
" [x] ἕλῃς, φθονήσει. ἀλλ' ὑπὲρ σεαυτοῦ καὶ τῆς οἰκίας
" ἀφοσιωσάμενος ὡς ῥᾷστα τὴν συμφορὰν φέρειν, ἄλλῃ 1161

[n] γενόμενα] γεγενημένα F. Q.
[o] ἀφεῖσα] ἀφιεῖσα F. Q.
[p] πότερον] πότερα Q.
[q] ἐξηγήσωνται] ἐξηγήσονται S. Q.
[r] ὅτι om. S.
[s] ὀνομαστὶ Reiskius cum Valckenar. ad Herodot. 3, 62. libri ὀνόματι.
[t] διομεῖ S. vulg. διομῇ.
[u] ἀποφύγῃ σ'] ἀποφύγῃς F. Q.
[x] ἕλῃς φθονήσει] μὴ ἐθέλῃς φθονηθήσῃ γρ. F. Q.

αὐτῷ δίκην [f]αἰκίας. [g]ἀντιπροσκαλεσαμένου δὲ [h]κἀκεί-
νου ἐμὲ καὶ διαιτητῶν ἐχόντων τὰς δίκας, ἐπειδὴ ἡ [i]ἀπό-
φασις ἦν τῆς δίκης, ὁ μὲν Θεόφημος παρεγράφετο καὶ
ὑπώμνυτο, ἐγὼ δὲ πιστεύων ἐμαυτῷ μηδὲν ἀδικεῖν εἰσῄειν
58 εἰς ὑμᾶς. παρασχόμενος δὲ ἐκεῖνος ταύτην τὴν μαρτυ-
ρίαν, ἣν ἄλλος μὲν οὐδεὶς μεμαρτύρηκεν, ὁ δ' ἀδελφὸς
καὶ ὁ κηδεστής, ὡς ἐθέλοι τὴν ἄνθρωπον παραδοῦναι, καὶ
προσποιούμενος ἄκακος εἶναι, ἐξηπάτησε τοὺς δικαστάς.
δέομαι δ' ὑμῶν νυνὶ δικαίαν δέησιν, ἅμα μὲν δικάσαι
περὶ τῆς μαρτυρίας, πότερα ψευδής ἐστιν ἢ ἀληθής, ἅμα
59 δὲ περὶ τοῦ πράγματος ἐξ ἀρχῆς σκέψασθαι. ἐγὼ μὲν
τοίνυν, εἰς ἃ οὗτος κατέφυγε τότε δίκαια, ἐκ τούτων οἴο-
μαι δεῖν τὸν ἔλεγχον γενέσθαι, ἐκ τῆς ἀνθρώπου βασανι-
ζομένης, ὁπότερος ἦρξε χειρῶν ἀδίκων· τοῦτο γάρ ἐστιν ἡ
αἰκία. καὶ τοὺς μάρτυρας διὰ τοῦτο διώκω τῶν ψευδο-
μαρτυριῶν, ὅτι ἐμαρτύρησαν ἐθέλειν παραδιδόναι τὸν Θεό-
φημον τὴν ἄνθρωπον, οὐδαμοῦ τὸ σῶμα παραδιδόντος οὔτε
[k]πρὸς τῷ διαιτητῇ οὔτε ὕστερον, πολλάκις ἐμοῦ ἐξαιτή-
60 σαντος. διπλῆν οὖν αὐτοὺς [l]δεῖ δοῦναι δίκην, ὅτι τε ἐξη-
πάτησαν τοὺς δικαστὰς ψευδεῖς μαρτυρίας παρασχό-
μενοι, κηδεστοῦ καὶ ἀδελφοῦ, καὶ ὅτι ἐμὲ ἠδίκησαν, λει-
τουργοῦντα μὲν ὑμῖν προθύμως, ποιοῦντα δὲ τὰ προστατ-
τόμενα, ὑπηρετοῦντα δὲ τοῖς νόμοις καὶ τοῖς ψηφίσμασι
61 τοῖς ὑμετέροις. Ὡς δὲ οὐκ ἐγὼ μόνος παρέλαβον παρὰ
τῆς ἀρχῆς τοῦτον εἰσπράξασθαι σκεύη ὀφείλοντα τῇ πό- 1154
λει, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι τῶν τριηράρχων ἑτέρους εἰσεπρά-
ξαντο οὓς παρέλαβον, ἀνάγνωθί μοι αὐτῶν τὰς μαρτυρίας.

[f] αἰκίας] τῆς αἰκίας S.
[g] ἀντιπροσκαλεσαμένου] ἀντιπροκαλεσαμένου S.
[h] κακείνου S. vulg. καὶ ἐκείνου.
[i] ἀπόφασις] ἀπόφανσις F.
[k] πρὸς] ὅτε πρὸς F. Q.
[l] δεῖ] ἔδει F. Q.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

62 *Βούλομαι τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἃ πέπονθα
ὑπ' αὐτῶν, διηγήσασθαι ὑμῖν. ἐπειδὴ γὰρ ὦφλον αὐτοῖς
τὴν δίκην ἐφ' ᾗ τοὺς μάρτυρας τούτους διώκω τὰ ψευδῆ
μεμαρτυρηκότας, προσελθὼν τῷ Θεοφήμῳ μελλούσης μοι
ἤδη ἐξήκειν τῆς ὑπερημερίας ἐδεήθην [m] αὐτοῦ ἐπισχεῖν μοι*
63 *ὀλίγον χρόνον, λέγων τὰς ἀληθείας, ὅτι πεπορισμένου τοῦ
ἀργυρίου ὃ ἤμελλον αὐτῷ ἐκτίνειν συμβέβηκέ μοι τριηραρ-
χία, καὶ ἀποστέλλειν διὰ τάχους δεῖ τὴν τριήρη, καὶ ὁ
στρατηγὸς [n] Ἀλκίμαχος [o] αὐτῷ παρασκευάζειν κελεύοι
[p] ταύτην τὴν ναῦν· τὸ οὖν ἀργύριον τὸ πεπορισμένον τῷ
Θεοφήμῳ ἀποδοῦναι ἐνταῦθα κατεχρησάμην. ἐδεόμην δ'
αὐτοῦ ἀναβαλέσθαι τὴν ὑπερημερίαν, ἕως ἂν τὴν ναῦν ἀπο-
στείλω. ὁ δὲ ῥᾳδίως μοι καὶ ἀκάκως ἀποκρίνεται· οὐδὲν
κωλύει, ἔφη· ἀλλ' ἐπειδὰν τὴν ναῦν ἀποστείλῃς, πόριζε*
64 *καὶ ἐμοί. ἀποκριναμένου δέ μοι ταῦτα τοῦ Θεοφήμου
καὶ [q] ἀναβαλομένου τὴν ὑπερημερίαν, καὶ μάλιστά μου
πιστεύσαντος τῇ τε ἐπισκήψει τῶν ψευδομαρτυριῶν καὶ
τῷ μὴ ἐθέλειν αὐτὸν παραδοῦναι τὴν ἄνθρωπον, ὡς οὐδὲν
ἂν νεωτερίσαντος περὶ τἀμά, ἐγὼ μὲν τὴν τριήρη ἀποστεί-
λας, οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον πορίσας τὸ ἀργύριον,
προσελθὼν αὐτῷ ἐκέλευον ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἀκολουθοῦντα
κομίζεσθαι τὴν καταδίκην. ὡς δὲ ταῦτ' ἀληθῆ [r] λέγω,
τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.*

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. 1155

65 *Ὁ δὲ Θεόφημος ἀντὶ τοῦ τὴν καταδίκην ἀπολαβεῖν
ἀκολουθήσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἐλθών μου τὰ πρόβατα*

[m] *αὐτοῦ*] *αὐτοὺς* F. Q.
[n] *Ἀλκίμαχος*] *ἄλκιμος* F. Q.
[o] *αὐτῷ παρασκευάζειν* S. et *γρ.* pr. Q.
F. Q. *ἀνάγεσθαι* F. Q.
[p] *ταύτην* om. F. Q.
[q] *ἀναβαλομένου*] *ἀναβαλλομένου*
[r] *λέγω* om. Q.

λαμβάνει ποιμαινόμενα πεντήκοντα μαλακὰ καὶ τὸν ποιμένα μετ' αὐτῶν καὶ πάντα τὰ ἀκόλουθα τῇ ποίμνῃ, ἔπειτα παῖδα διάκονον ὑδρίαν χαλκῆν ἀποφέροντα ἀλλοτρίαν ᾐτημένην, πολλοῦ ἀξίαν. καὶ ταῦτα ἔχουσιν οὐκ
66 ἐξήρκεσεν αὐτοῖς· ἀλλ' ἐπεισελθόντες εἰς τὸ χωρίον (γεωργῶ δὲ [s]πρὸς τῷ ἱπποδρόμῳ, καὶ οἰκῶ ἐνταῦθ' ἐκ μειρακίου) πρῶτον μὲν ἐπὶ τοὺς οἰκέτας ἦξαν, ὡς δὲ οὗτοι διαφεύγουσιν αὐτοὺς καὶ ἄλλος ἄλλῃ [t]ἀπεχώρησαν, ἐλθόντες [u]πρὸς τὴν οἰκίαν καὶ [x]καταβαλόντες τὴν θύραν τὴν εἰς τὸν κῆπον φέρουσαν Εὐεργός τε οὑτοσὶ ὁ ἀδελφὸς ὁ Θεοφήμου καὶ Μνησίβουλος ὁ κηδεστὴς αὐτοῦ, οἷς οὐδεμίαν δίκην ὠφλήκειν οὐδὲ προσῆκεν [y]αὐτοῖς ἅπτεσθαι τῶν ἐμῶν οὐδενός, εἰσελθόντες ἐπὶ τὴν γυναῖκά μου καὶ τὰ παιδία ἐξεφορήσαντο ὅσα ἔτι ὑπόλοιπά μοι ἦν σκεύη ἐν
67 τῇ οἰκίᾳ. ᾤοντο μὲν γὰρ οὐ τοσαῦτα μόνον λήψεσθαι, ἀλλὰ πολλῷ πλείω τὴν [z]παροῦσάν μοι τότε κατασκευὴν τῆς οἰκίας καταλήψεσθαι· ἀλλ' ὑπὸ τῶν λειτουργιῶν καὶ τῶν εἰσφορῶν καὶ τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίας τὰ μὲν ἐνέχυρα κεῖται αὐτῶν, τὰ δὲ πέπραται. ὅσα δ' ἦν ἔτι
68 ὑπόλοιπα, πάντα λαβόντες ᾤχοντο. πρὸς δὲ τούτοις, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἔτυχεν ἡ γυνή μου μετὰ τῶν [a]παιδίων ἀριστῶσα ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ μετ' αὐτῆς τίτθη τις ἐμὴ [b]γεγενημένη πρεσβυτέρα, ἄνθρωπος εὔνους καὶ πιστὴ καὶ ἀφειμένη ἐλευθέρα ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. συνῴκησε 1156
δὲ ἀνδρί, ἐπειδὴ ἀφείθη ἐλευθέρα· ὡς δὲ οὗτος ἀπέθανε καὶ αὐτὴ γραῦς ἦν καὶ οὐκ ἦν αὐτὴν ὁ θρέψων, [c]ἐπανῆκεν

[s] πρὸς] ἐν γρ. F. Q.

[t] ἀπεχώρησαν] ἀπεχώρησεν (α) Q. ἀπεχώρησεν F.

[u] πρὸς τὴν] εἰς τὴν F. Q.

[x] καταβαλόντες] ἐκβαλόντες F. Q.

[y] αὐτοῖς] αὐτοὺς S.

[z] παροῦσάν μοι τότε] γὰρ οὖσάν μοί ποτε γρ. F. Q.

[a] παιδίων] vulg. παίδων.

[b] γεγενημένη] γενομένη S.

[c] ἐπανῆκεν] ἐπανῆκεν αὐτὴ F.

69 ὡς ἐμέ. ἀναγκαῖον οὖν ἦν μὴ περιιδεῖν ἐνδεεῖς ὄντας [d] μήτε
τίτθην [e] ἐμὴν γενομένην μήτε παιδαγωγόν· ἅμα δὲ καὶ
τριηραρχῶν ἐξέπλεον, ὥστε καὶ τῇ γυναικὶ βουλομένῃ ἦν
τοιαύτην οἰκουρὸν μετ' αὐτῆς [f] με καταλιπεῖν. ἀριστών-
των δὲ ἐν τῇ αὐλῇ, ὡς ἐπεισπηδῶσιν οὗτοι [g] καὶ καταλαμ-
βάνουσιν αὐτὰς καὶ ἥρπαζον τὰ σκεύη, αἱ μὲν ἄλλαι θε-
ράπαιναι (ἐν τῷ πύργῳ γὰρ ἦσαν, οὗπερ διαιτῶνται) ὡς
70 ἤκουσαν κραυγῆς, κλείουσι τὸν πύργον, καὶ ἐνταῦθα μὲν
οὐκ εἰσῆλθον, τὰ δ' ἐκ τῆς ἄλλης οἰκίας ἐξέφερον σκεύη,
ἀπαγορευούσης τῆς γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι αὐτοῖς, καὶ
λεγούσης ὅτι αὐτῆς εἴη ἐν τῇ προικὶ τετιμημένα καὶ ὅτι
" τὰ πρόβατα ἔχετε πεντήκοντα [h] καὶ τὸν παῖδα καὶ τὸν
" ποιμένα, πλείονος ἄξια ἢ κατεδικάσασθε·" ἀπήγγειλε
71 γάρ τις [i] αὐταῖς τῶν γειτόνων κόψας τὴν θύραν. ἔτι δὲ
ἔφη τὸ ἀργύριον αὐτοῖς κείμενον εἶναι ἐπὶ τῇ τραπέζῃ·
ἠκηκόει γὰρ ἐμοῦ· κἂν περιμείνητε, ἔφη, ἢ μετέλθῃ τις
ὑμῶν αὐτόν, ἔχοντες ἄπιτε τὸ ἀργύριον ἤδη· τὰ δὲ σκεύη
ἐᾶτε, καὶ μηδὲν τῶν ἐμῶν φέρετε, ἄλλως τε καὶ ἔχοντες
ἄξια τῆς καταδίκης. ταῦτα δὲ λεγούσης τῆς γυναικὸς
72 οὐχ ὅπως ἐπέσχον, ἀλλὰ καὶ τῆς τίτθης τὸ κυμβίον λα-
βούσης παρακείμενον αὐτῇ, ἐξ οὗ ἔπινε, καὶ ἐνθεμένης εἰς
τὸν κόλπον, ἵνα μὴ οὗτοι λάβοιεν, ἐπειδὴ εἶδεν ἔνδον ὄν-
τας αὐτούς, κατιδόντες αὐτὴν οὕτω διέθεσαν ἀφαιρούμενοι 1157
τὸ κυμβίον Θεόφημος καὶ Εὔεργος [k] ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ αὐ-
73 τοσί, ὥστε ὕφαιμοι μὲν οἱ βραχίονες καὶ οἱ καρποὶ τῶν
χειρῶν αὐτῆς ἐγένοντο ἀποστρεφομένης τὼ χεῖρε καὶ ἑλ-
κομένης ὑπὸ τούτων ἀφαιρουμένων τὸ κυμβίον, ἀμυχὰς

[d] μήτε—μήτε S. et γρ. Q. vulg. μηδὲ—καί.
[e] ἐμὴν om. S.
[f] με om. S.
[g] καὶ post οὗτοι om. S. Q.
[h] καὶ τὸν παῖδα om. F. Q.
[i] αὐταῖς] αὐτοῖς S.
[k] ὁ om. S. Q.

δ' ἐν τῷ τραχήλῳ εἶχεν ἀγχομένη, πελιὸν δὲ τὸ στῆθος.
εἰς ταῦτο δ' ἦλθον πονηρίας ὥστε, ἕως ἀφείλοντο τὸ κυμ-
βίον ἐκ τοῦ κόλπου αὐτῆς, οὐκ ἐπαύσαντο ἄγχοντες καὶ
74 τύπτοντες τὴν γραῦν. [l]ἀκούοντες δὲ οἱ θεράποντες τῶν
γειτόνων τῆς κραυγῆς καὶ ὁρῶντες τὴν οἰκίαν πορθουμένην
τὴν ἐμὴν οἱ μὲν ἀπὸ τῶν τεγῶν τῶν ἑαυτῶν ἐκάλουν τοὺς
παριόντας, οἱ δὲ καὶ εἰς τὴν ἑτέραν ὁδὸν ἐλθόντες καὶ ἰδόν-
75 τες Ἁγνόφιλον παριόντα ἐκέλευσαν παραγενέσθαι. προσ-
ελθὼν δὲ ὁ Ἁγνόφιλος προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ θεράποντος
τοῦ Ἀνθεμίωνος, ὅς ἐστί μοι γείτων, εἰς μὲν τὴν οἰκίαν
οὐκ εἰσῆλθεν (οὐ γὰρ ἡγεῖτο δίκαιον εἶναι μὴ παρόντος
γε τοῦ κυρίου), ἐν δὲ τῷ τοῦ Ἀνθεμίωνος χωρίῳ ὢν ἑώρα
τά τε σκεύη ἐκφερόμενα καὶ Εὔεργον καὶ Θεόφημον ἐξι-
76 όντας ἐκ τῆς ἐμῆς οἰκίας. οὐ μόνον τοίνυν, ὦ ἄνδρες δι-
κασταί, λαβόντες [m]μου τὰ σκεύη ᾤχοντο, ἀλλὰ καὶ τὸν
υἱὸν ἦγον ὡς οἰκέτην, ἕως τῶν γειτόνων ἀπαντήσας αὐτοῖς
Ἑρμογένης εἶπεν ὅτι υἱός μου εἴη. ὡς δὲ ταῦτ' ἀληθῆ
λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

77 Ἐπειδὴ τοίνυν μοι ἀπηγγέλθη εἰς Πειραιᾶ τὰ γεγενη-
μένα ὑπὸ τῶν γειτόνων, ἐλθὼν εἰς ἀγρὸν τούτους μὲν οὐκέτι
καταλαμβάνω, ἰδὼν δὲ τὰ ἐκ τῆς οἰκίας ἐκπεφορημένα
καὶ τὴν γραῦν ὡς διέκειτο, [n]καὶ [o]ἀκούσας τῆς γυναικὸς
τὰ γενόμενα, προσελθὼν τῷ Θεοφήμῳ τῇ ὑστεραίᾳ ἕωθεν 1158
ἐν τῇ πόλει μάρτυρας ἔχων ἐκέλευον αὐτὸν πρῶτον μὲν τὴν
καταδίκην ἀπολαμβάνειν καὶ ἀκολουθεῖν ἐπὶ τὴν τράπε-
ζαν, ἔπειτα τὴν ἄνθρωπον θεραπεύειν ἣν συνέκοψαν, καὶ
78 ἰατρὸν εἰσάγειν ὃν αὐτοὶ [p]βούλοιντο. ταῦτα δέ μου λέ-

[l] ἀκούοντες] ἀκούσαντες F.
[m] μου om. Q.
[n] καὶ post διέκειτο om. Q.
[o] ἀκούσας] ἀκούσας (ἀκούων) F. ἀκούων S.
[p] βούλοιντο correctus S. βούλοιν-
ται F. Q.

γοντος καὶ διαμαρτυρομένου, κακά με πολλὰ εἰπόντες ὁ μὲν Θεόφημος ἠκολούθει μόλις, διατριβὰς ἐμποιῶν καὶ φάσκων [q] βούλεσθαι καὶ αὐτός τινας παραλαβεῖν μάρτυρας (ταῦτα δ' ἔλεγε τεχνάζων [r] τοῦ χρόνον ἐγγενέσθαι), ὁ δ' Εὔεργος αὐτοσὶ εὐθὺς ἐκ τῆς πόλεως μεθ' ἑτέρων
79 ὁμοίων αὐτῷ ἐλθὼν εἰς ἀγρὸν τὰ ὑπόλοιπα σκεύη, [s] εἴ τι τῇ [t] προτεραίᾳ ἐν τῷ πύργῳ ἦν καὶ οὐκ ἔτυχεν ἔξω ὄντα, ἐπειδὴ [u] δ' ἐγὼ ἦλθον, διὰ τὴν χρείαν κατηνέχθη, ἐκβαλὼν τὴν θύραν ἥνπερ καὶ τῇ προτεραίᾳ [x] ἐξέβαλε κακῶς [y] ἐνεστηκυῖαν, ᾤχετό μου λαβὼν τὰ σκεύη· ᾧ οὔτε δίκην ὠφλήκειν, οὔτε συμβόλαιον ἦν μοι πρὸς αὐτὸν οὐδέν.
80 ἐκτίνοντος δέ μου τῷ Θεοφήμῳ, ᾧ ὠφλήκειν τὴν δίκην, ἐπειδὴ ἐξέτινον πολλῶν παρόντων μαρτύρων χιλίας μὲν καὶ ἑκατὸν [z] δραχμὰς καὶ τρεῖς καὶ δύ' ὀβολὼ τὴν ἐπωβελίαν, τριάκοντα δὲ τὰ πρυτανεῖα (τῶν γὰρ ἄλλων οὐδὲν αὐτῷ ἐπιτιμίων ὦφλον), λαβὼν τοίνυν παρ' ἐμοῦ ἐπὶ τῇ τραπέζῃ χιλίας [a] τριακοσίας δεκατρεῖς δύ' ὀβολώ, τὸ σύμπαν κεφάλαιον, ἀπαιτοῦντος [b] ἐμοῦ τά τε πρόβατα καὶ τὰ ἀνδράποδα καὶ τὰ σκεύη ἃ ἡρπάκει μου, οὐκ ἔφη ἀποδώσειν μοι, εἰ μή τις αὐτὸν ἀφήσει καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ τῶν ἐγκλημάτων καὶ τοὺς μάρτυρας τῶν ψευδο-
81 μαρτυριῶν. ταῦτα δὲ ἀποκριναμένου αὐτοῦ μάρτυρας μὲν 1159
ἐποιησάμην τῆς ἀποκρίσεως τοὺς παρόντας, τὴν δὲ δίκην ἐξέτισα, ὑπερήμερον δὲ οὐκ ᾤμην δεῖν ἐμαυτὸν εἶναι. τὸν

[q] βούλεσθαι καὶ αὐτὸς] βουλεύεσθαι αὐτὸς γρ. Q.
[r] τοῦ dedit S.
[s] εἴ τι τῇ S. et γρ. Q. vulg. εἴ τινα ἐν τῇ.
[t] προτεραίᾳ] προτέρᾳ Q.
[u] δ' om. F. S. Q.
[x] ἐξέβαλε] ἐξέβαλον S.
[y] ἐνεστηκυῖαν S. vulg. ἑστηκυῖαν.
[z] δραχμὰς καὶ τρεῖς] δραχμὰς τὴν καταδίκην, ἐνενήκοντα δὲ καὶ ἑκατὸν δραχμὰς καὶ τρεῖς Boeckh. Staatshaushalt. 1. p. 371.
[a] τριακοσίας δεκατρεῖς δύ'] τετρακοσίας τρεῖς ἢ δύ' γρ. Q.
[b] ἐμοῦ] μου F. Q.

δ' Εὔεργον [c] οὐδ' ᾔδειν εἰσεληλυθότα μου εἰς τὴν οἰκίαν
82 ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἀλλ' αὐτίκα ἡ δίκη ἐξετέτιστο, καὶ εἶχεν
ὁ Θεόφημος τά τε πρόβατα καὶ τὰ ἀνδράποδα καὶ τὰ
σκεύη τὰ τῇ προτεραίᾳ περιγενόμενα, καὶ ἄγγελος ἦλθέ
μοί [d] τις λιθοκόπος, τὸ πλησίον μνῆμα [e] ἐργαζόμενος, ὅτι
πάλιν οἴχεται Εὔεργος τὰ [f] ὑπόλοιπα σκεύη ἐκφορήσας
83 ἐκ τῆς οἰκίας· πρὸς ὃν οὐδέν μοι πρᾶγμα ἦν. ὡς οὖν
ἀληθῆ λέγω, καὶ ὅτι τῇ μὲν προτεραίᾳ εἰλήφεσάν μου τὰ
ἐνέχυρα, [g] καὶ πάλιν αὐθημερὸν εἰσεληλύθεισαν εἰς τὴν οἰ-
κίαν ἐκτίνοντος τὴν δίκην, τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐκομίσαντο τὸ
ἀργύριον παρ' ἐμοῦ (καίτοι πῶς ἄν, εἰ μὴ πεπορισμένον
τε ἦν καὶ ἐπηγγέλκειν αὐτοῖς, εὐθὺς ἂν ἀπέλαβον;) τού-
των ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

84 Ἐπειδὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπαγγείλαντός μου
αὐτῷ θεραπεύειν τὴν ἄνθρωπον ἣν συνέκοψαν καὶ [h] ἰατρὸν
εἰσάγειν οὐκ [i] ἐφρόντιζεν, ἐγὼ αὐτὸς εἰσήγαγον ἰατρὸν ᾧ
πολλὰ ἔτη ἐχρώμην, ὃς ἐθεράπευεν αὐτὴν ἀῤῥωστοῦσαν,
85 καὶ ἐπέδειξα ὡς εἶχεν, [k] εἰσαγαγὼν μάρτυρας. ἀκούσας
δὲ τοῦ ἰατροῦ [l] ὅτι οὐδὲν ἔτι εἴη ἡ ἄνθρωπος, πάλιν ἑτέρους
μάρτυρας παραλαβὼν τήν τε ἄνθρωπον ἐπέδειξα ὡς εἶχε,
καὶ ἐπήγγειλα τούτοις θεραπεύειν. ἕκτῃ τοίνυν ἡμέρᾳ
ὕστερον ἢ οὗτοι εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν ἐτελεύτησεν ἡ τίτθη. 1160
ὡς δὲ ἀληθῆ [m] ταῦτα λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς
μαρτυρίας.

[c] οὐδ'] δ' οὐδ' S.
[d] τις λιθοκόπος] λιθοκόπος τις S.
[e] ἐργαζόμενος] ἐξεργαζόμενος F.Q.
[f] ὑπόλοιπα] ὑπόλοιπά μου F. Q.
[g] καὶ πάλιν — τὴν δίκην] Hæc post ἀπέλαβον ponit Reiskius.
[h] ἰατρὸν] ἰατροὺς F.
[i] ἐφρόντιζεν Reiskius: libri ἐφρόντιζον.
[k] εἰσαγαγὼν] ἀγαγὼν F.
[l] ὅτι οὐδὲν ἔτι] ὅτι ἀσθενοίη καὶ οὐδὲν οὐκέτι F. Q.
[m] ταῦτα om. F. Q.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

86 Ἐπειδὴ τοίνυν ἐτελεύτησεν, ἦλθον ὡς τοὺς ἐξηγητάς,
ἵνα εἰδείην ὅ τι με χρὴ ποιεῖν περὶ τούτων, καὶ διηγησά-
μην αὐτοῖς ἅπαντα τὰ [n]γενόμενα, τήν τε ἄφιξιν τὴν τού-
των καὶ τὴν εὔνοιαν τῆς ἀνθρώπου, καὶ ὡς εἶχον αὐτὴν ἐν
τῇ οἰκίᾳ, καὶ ὡς διὰ τὸ κυμβίον, οὐκ [o]ἀφεῖσα, τελευτή-
87 σειεν. ἀκούσαντες δέ μου οἱ ἐξηγηταὶ ταῦτα, ἤροντό με
[p]πότερον [q]ἐξηγήσωνταί μοι μόνον ἢ καὶ συμβουλεύσωσιν.
ἀποκριναμένου δέ μου αὐτοῖς ἀμφότερα, εἶπόν μοι [r]ὅτι
“ ἡμεῖς τοίνυν σοι τὰ μὲν νόμιμα ἐξηγησόμεθα, τὰ δὲ
“ σύμφορα παραινέσομεν, πρῶτον μὲν ἐπενεγκεῖν δόρυ
“ ἐπὶ τῇ ἐκφορᾷ, καὶ προαγορεύειν ἐπὶ τῷ μνήματι, εἴ
“ τις προσήκων ἐστὶ τῆς ἀνθρώπου, ἔπειτα τὸ μνῆμα φυ-
88 “ λάττειν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. τὰ δὲ συμβουλευόμέν σοι,
“ ἐπειδὴ αὐτὸς μὲν οὐ παρεγένου, ἡ δὲ γυνὴ καὶ τὰ παι-
“ δία, ἄλλοι δέ σοι μάρτυρες οὐκ εἰσίν· [s]ὀνομαστὶ μὲν
“ οὐδενὶ μὴ προαγορεύειν, τοῖς δεδρακόσι δὲ καὶ κτείνασιν,
“ εἶτα πρὸς τὸν βασιλέα μὴ λαγχάνειν. οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ
“ νόμῳ ἔστι σοι· οὐ γάρ ἐστιν ἐν γένει σοι ἡ ἄνθρωπος
“ οὐδὲ θεράπαινα, ἐξ ὧν σὺ λέγεις· οἱ δὲ νόμοι τούτων
89 “ κελεύουσι τὴν δίωξιν εἶναι, ὥστ' εἰ [t]διομεῖ ἐπὶ Παλ-
“ λαδίῳ αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία καὶ καταρά-
“ σεσθε αὐτοῖς καὶ τῇ οἰκίᾳ, χείρων τε δόξεις πολλοῖς
“ εἶναι, κἂν μὲν [u]ἀποφύγῃ σ', ἐπιωρκηκέναι, ἐὰν δὲ
“ [x]ἕλῃς, φθονήσει. ἀλλ' ὑπὲρ σεαυτοῦ καὶ τῆς οἰκίας
“ ἀφοσιωσάμενος ὡς ῥᾷστα τὴν συμφορὰν φέρειν, ἄλλῃ 1161

[n] γενόμενα] γεγενημένα F. Q.
[o] ἀφεῖσα] ἀφιεῖσα F. Q.
[p] πότερον] πότερα Q.
[q] ἐξηγήσωνται] ἐξηγήσονται S. Q.
[r] ὅτι om. S.
[s] ὀνομαστὶ Reiskius cum Valckenar. ad Herodot. 3, 62. libri ὀνόματι.
[t] διομεῖ S. vulg. διομῇ.
[u] ἀποφύγῃ σ'] ἀποφύγῃς F. Q.
[x] ἕλῃς φθονήσει] μὴ ἐθέλῃς φθονηθήσῃ γρ. F. Q.

90 "δὲ εἴ πῃ βούλει, τιμωροῦ." ταῦτα ἀκούσας ἐγὼ τῶν ἐξηγητῶν, καὶ τοὺς νόμους ἐπισκεψάμενος τοὺς τοῦ Δράκοντος ἐκ τῆς στήλης, ἐβουλευόμην [y] μετὰ τῶν φίλων ὅ τι χρή με ποιεῖν. συμβουλευόντων δέ μοι [z] ταῦτα, ἃ μὲν ὑπὲρ τῆς οἰκίας προσῆκέ μοι πρᾶξαι καὶ ἃ ἐξηγήσαντό μοι οἱ ἐξηγηταί, ἐποίησα, ἃ δ' ἐκ τῶν νόμων οὐκέτι μοι
91 προσῆκεν, ἡσυχίαν εἶχον. κελεύει γὰρ ὁ νόμος, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοὺς προσήκοντας ἐπεξιέναι μέχρι [a] ἀνεψιαδῶν· καὶ ἐν τῷ ὅρκῳ διορίζεται ὅ τι προσήκων ἐστί, κἂν οἰκέτης ᾖ, τούτων τὰς ἐπισκήψεις εἶναι. ἐμοὶ δὲ οὔτε γένει προσῆκεν ἡ ἄνθρωπος οὐδέν, εἰ μὴ ὅσον τίτθη γενομένη, οὐδ' αὖ θεράπαινά γε· [b] ἀφεῖτο γὰρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ
92 ἐμοῦ ἐλευθέρα καὶ χωρὶς ᾤκει καὶ ἄνδρα ἔσχεν. ψεύσασθαι δὲ πρὸς ὑμᾶς καὶ διομόσασθαι αὐτὸς [c] καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν γυναῖκα οὐκ ἂν ἐτόλμησα, οὐδ' ἂν εἰ εὖ ᾔδειν ὅτι αἱρήσομαι αὐτούς· οὐ γὰρ οὕτω τούτους μισῶ, ὡς ἐμαυτὸν φιλῶ. ἵνα δὲ μὴ λόγῳ μόνον ἀκούσητέ μου, αὐτὸν ὑμῖν τὸν νόμον [d] ἀναγνώσομαι.

ΝΟΜΟΣ.

93 Πολλαχόθεν μὲν οὖν οἶμαι, ὦ ἄνδρες δικασταί, καταφανῆ ὑμῖν τὴν μαρτυρίαν εἶναι ὡς ψευδής ἐστιν, οὐχ ἥκιστα δ' ἐκ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ῥᾴδιον γνῶναι. οὗτοι γὰρ ᾤοντο, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐμέ, εἰ πολλά μου λάβοιεν ἐνέχυρα, ἄσμενον ἀφήσειν [με] τοὺς μάρτυρας τῶν ψευδομαρτυριῶν, [e] ὥστε ἀπολαβεῖν με τὰ ἐνέχυρα.

[y] μετὰ] κατὰ F.
[z] ταῦτα] ποιεῖν ταῦτα S.
[a] ἀνεψιαδῶν—προσήκων] ἀνεψιῶν καὶ ἐν τῷ ὅρκῳ ἐπερωτᾶν προσῆκον γρ. F. et addito τι ante προσῆκον γρ. Q.
[b] ἀφεῖτο] ἀφείθη γρ. S.
[c] καὶ post αὐτὸς om. F. Q.
[d] ἀναγνώσομαι] ἀναγνώσομαι (ετ superscr.) F. ἀναγνώσεται Q.
[e] ὥστε] η δια του εξαπατησαι ὥστε S.

94 καὶ ἐπειδὴ ἐδεήθην αὐτοῦ ἀναβαλέσθαι [f] μοι τὴν ὑπερημε-
ρίαν, ἄσμενος ἤκουσεν, ἵνα ὑπερήμερος αὐτῷ γενοίμην καὶ 1162
ἐκφορήσαιτό μου ὡς πλεῖστα. καὶ διὰ τοῦτο ἀκάκως
καὶ ταχύ μοι ὡμολόγησεν, ἵνα πιθανὸς γένηται καὶ μὴ
καταφανὴς ἐπιβουλεύων, ἡγούμενος οὐκ εἶναι αὐτῷ δι'
ἄλλου τρόπου τοὺς μάρτυρας ἀφεθῆναι τῶν ψευδομαρτυ-
ριῶν ἢ διὰ τοῦ ἐξαπατῆσαι καὶ λαβεῖν με ὑπερήμερον
καὶ ἐκφορήσασθαι ὡς πλεῖστα· οὐ γὰρ ὅσα ἔχουσί μου,
95 ᾤετο λήψεσθαι, ἀλλὰ πολλῷ πλείω. καὶ τὸν μὲν ἄλλον
χρόνον ἀνέμενεν ὡς οὐ διὰ ταχέων με ποριοῦντα αὐτῷ τὸ
ἀργύριον, βουλόμενος ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνας τῶν ψευ-
δομαρτυριῶν τὴν ἐνεχυρασίαν μου ποιήσασθαι· ἐπειδὴ δὲ
[g] ἐπήγγειλα αὐτῷ κομίσασθαι τὴν δίκην, ἐλθών μου τά
τε σκεύη καὶ τοὺς οἰκέτας καὶ τὰ πρόβατα ἔλαβεν ἀντὶ
τοῦ ἀπολαβεῖν. γεωργῶ δὲ πρὸς τῷ ἱπποδρόμῳ, ὥστε οὐ
96 πόρρω ἔδει αὐτὸν ἐλθεῖν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, μέγα τεκ-
μήριον ὑμῖν ἔστω· τῇ ὑστεραίᾳ γὰρ ἐκομίσατο τὸ ἀργύ-
ριον τῆς δίκης ἢ τὰ ἐνέχυρα ἔλαβεν. καίτοι πῶς ἄν, εἰ
μὴ πεπορισμένος ἦν, εὐθὺς ἀπέλαβε τὸ ἀργύριον χιλίας
[h] τριακοσίας δεκατρεῖς δύ' ὀβολώ; καὶ τὰ ἐνέχυρά μοι
οὐκ ἀπεδίδου, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ἔχει ὡς ὑπερημέρου ὄντος.
ὅτι δ' οὐκ ἦν αὐτῷ ὑπερήμερος, ἀνάγνωθί μοι τὸν νόμον
καὶ τὴν μαρτυρίαν, ὃς κελεύει κύρια εἶναι ὅ τι ἂν ἕτερος
ἑτέρῳ ὁμολογήσῃ, ὥστε οὐκέτι ἦν αὐτῷ δήπου ὑπερήμερος.

97 ΝΟΜΟΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ὡς μὲν τοίνυν ὡμολόγησέ [i] μοι καὶ ἀνεβάλετο τὴν
ὑπερημερίαν, μεμαρτύρηται ὑμῖν· ὡς δὲ ἐτριηράρχουν, ὁ
συντριήραρχός μοι μεμαρτύρηκε, καὶ ὡς ἡ ναῦς ἡ στρατη- 1163

f μοι] μου F.
g ἐπήγγειλα γρ. F. Q. ἐπείσθην F. S. Q.
h τριακοσίας δεκατρεῖς] τετρακοσίας τρεῖς γρ. Q.
i μοι post ἀνεβάλετο ponit S.

γὶς κατεσκευάσθη Ἀλκιμάχῳ. ὥστ' [k] οὐκέτι ἦν αὐτῷ δή-
που ὑπερήμερος [l] ἀναβαλομένῳ μοι, ἔτι δὲ καὶ ἐκτίνων.
98 ἀλλὰ δεινὴ ἡ πλεονεξία τοῦ τρόπου, ὦ ἄνδρες δικασταί,
περὶ τὸ πλεῖον καὶ τὸ ἔλαττον. καὶ εὖ ᾔδεσαν ὅτι, εἰ μὲν
τὴν ἄνθρωπον παραδώσουσιν, ἐξελεγχθήσονται ψευδῆ
ἐγκαλέσαντες, εἰ δὲ μὴ [m] παραδώσουσιν ἣν ἐμαρτύρησαν ὡς
[n] οὗτος ἤθελε παραδιδόναι, ψευδομαρτυριῶν ἁλώσονται.
99 δέομαι δ' ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴ τις ἄρα τῶν τότε
δικαζόντων τυγχάνει ὢν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, τοῖς αὐτοῖς
χρήσασθαι ἤθεσιν οἷσπερ καὶ τότε, καὶ εἰ μὲν ἡ μαρτυρία
πιστὴ ὑμῖν ἔδοξεν εἶναι καὶ ἐγὼ φεύγειν τὸν ἔλεγχον τὸν
ἐκ τῆς ἀνθρώπου, νῦν ἐξελεγχομένων αὐτῶν ψευδῆ με-
μαρτυρηκότων καὶ οὐ παραδιδόντων τὴν ἄνθρωπον βοηθῆ-
σαί μοι, εἰ δ' ἐμοὶ [o] ὠργίσθητε ὅτι ἐνεχυράσων ἦλθον ἐπὶ
τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ Θεοφήμου, καὶ τούτοις νῦν ὀργισθῆναι
100 ὅτι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἦλθον. καὶ ἐγὼ μὲν ὑπὸ νόμων καὶ ψη-
φισμάτων ἀναγκαζόμενος πρόνοιαν ἐποιησάμην τοῦ μήτε
ἐπὶ τὸν πατέρα [p] τὸν τούτου εἰσελθεῖν μήτε ἐπὶ τὴν μη-
τέρα, μήτε τῶν τοῦ ἀδελφοῦ λαβεῖν μηδέν, ἀλλ' οὗ αὐτὸς
ᾤκει ὁ Θεόφημος· καὶ ἐπειδὴ οὐ κατέλαβον αὐτὸν ἔνδον,
οὐχ ἁρπάσας ᾠχόμην οὐδέν, ἀλλὰ μετελθεῖν ἐκέλευσα
101 αὐτόν, καὶ παρόντος, οὐκ ἀπόντος, τὴν ἐνεχυρασίαν ἐποι-
ησάμην, καὶ ἀφαιρούμενος ἀφῆκα, καὶ ἀνῆλθον ἐπὶ τὴν
βουλὴν τοὺς κυρίους, καὶ εἰσαγγείλας καὶ ἑλὼν ἐν τῇ
βουλῇ ἀποχρῆν ἡγησάμην τὰ μὲν σκεύη ἀπολαβεῖν ἁπλᾶ,
περὶ δὲ τῶν πληγῶν ἐπιτρέψαι, τῷ δὲ τιμήματι συγχω- 1164
102 ρῆσαι. ὥστε ἐγὼ μὲν οὕτω [q] πρᾶος περὶ τούτους ἦν, οὗτοι

[k] οὐκέτι] οὐκ S.
[l] ἀναβαλομένῳ] ἀναβαλλομένῳ F. Q.
[m] παραδώσουσιν—ψευδομ.] παραδώσουσιν οἱ μαρτυρήσαντες ὡς ἤθελε παραδιδόναι ὅτι ψευδομ. γρ. F. Q.
[n] οὗτος H. Wolfius: libri οὐκ.
[o] ὠργίσθητε] ὀργισθῆτε F. Q.
[p] τὸν post πατέρα om. S.
[q] πρᾶος] μέτριος γρ. F. Q.

δὲ οὕτως ἀσελγεῖς καὶ βδελυροὶ ὥστ' ἐπὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία ἐλθεῖν, ἔχοντες μὲν τὰ πρόβατα καὶ τοὺς οἰκέτας, πλείονος ἄξια ἢ κατεδικάσαντο, [r] ἀναβαλόμενοι δὲ τὴν ὑπερημερίαν, ἐπαγγείλαντος δ' ἐμοῦ κομίζεσθαι
103 αὐτοὺς τὴν δίκην, ὡς μεμαρτύρηται ὑμῖν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν τά τε σκεύη ἐκφορῆσαι τήν τε τίτθην συγκόψαι, γραῦν γυναῖκα, ἕνεκα κυμβίου, καὶ ταῦτα πάντα ἔτι ἔχειν καὶ μὴ ἀποδιδόναι ἐκτετικότος ἐμοῦ τὴν δί-
104 κην, χιλίας [s] τριακοσίας δεκατρεῖς δύ' ὀβολώ. εἰ δέ τις ἀγνοήσας αὐτοὺς τότε ἀκάκους ἡγήσατο καὶ ἀπράγμονας εἶναι, βούλομαι ὑμῖν περὶ αὐτῶν τὰς μαρτυρίας ἀναγνῶναι, ἃς μεμαρτυρήκασί μοι οἱ ὑπὸ τούτων ἠδικημένοι· λόγῳ μὲν γὰρ διηγήσασθαι οὐκ ἂν ἱκανόν μοι γένοιτο τὸ ὕδωρ, ἵν' ἐκ τούτων ἁπάντων σκεψάμενοι, τῶν τε λεχθέντων καὶ τῶν μαρτυρουμένων, ὁσίαν καὶ δικαίαν ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν τιθῆσθε τὴν ψῆφον. Λέγε τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ΜΗ.

ΚΑΤΑ ΟΛΥΜΠΙΟΔΩΡΟΥ ΒΛΑΒΗΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ποικίλην ἔχει περιπέτειαν [a] πραγμάτων ὁ λόγος. Κόνων γάρ τις ἀνὴρ Ἀθηναῖος ἄπαις τελευτᾷ, ὡς ἐπίδικον τοῖς οἰκείοις γενέσθαι τὸν κλῆρον. Καλλίστρατος μὲν οὖν ὁ τὸν λόγον τουτονὶ λέγων ὅλον τὸν κλῆρον τοῦτον ἑαυτῷ 1165
προσήκειν φησίν· ἐγγυτάτω γὰρ κατὰ γένος αὐτὸς εἶναι τῷ Κόνωνι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν τάχ' ἂν καὶ ψεύδοιτο καὶ λόγῳ καταχρῷτο ψιλῷ. Ὀλυμπιόδωρος δέ, πρὸς ὃν ἡ δίκη, καὶ αὐτὸς ἠμφισβήτησεν ἐξ ἀρχῆς τοῦ κλήρου. [b] ἥστην δὲ

[r] ἀναβαλόμενοι] ἀναβαλλόμενοι F. Q.
[s] τριακοσίας] τετρακοσίας γρ. F. Q.
[a] πραγμάτων ὁ] ὁ πραγμάτων F.
[b] ἥστην] ἦσθην S.

οἰκείῳ ὅ τε Ὀλυμπιόδωρος καὶ ὁ Καλλίστρατος· ἀδελφὴν γὰρ Ὀλυμπιοδώρου Καλλίστρατος εἶχε γυναῖκα. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς μὴ διαφέρεσθαι πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ νείμασθαι μὲν ἐξ ἴσης τὴν οὐσίαν τοῦ τελευτήσαντος, ὅση φανερά τε ἦν καὶ ὡμολογημένη, κοινῇ δὲ ζητεῖν τὰ ἀφανῆ, καὶ κοινῇ πράττειν περὶ τούτων πάντα· προσεδόκων γὰρ ἥξειν τινὰς ἀμφισβητοῦντας αὐτοῖς τοῦ κλήρου. περὶ τούτου καὶ συνθήκας ἔγραψαν καὶ κατέθεντο παρ' Ἀνδροκλείδῃ, φίλῳ τινὶ κοινῷ. οἰκέτης δὲ ἦν Κόνωνος Μοσχίων, πάνυ πιστὸς ἐκείνῳ νομισθείς. τοῦτον Ὀλυμπιόδωρος λαμβάνει, καὶ διαβληθέντα χιλίας ὑφῃρῆσθαι τοῦ Κόνωνος δραχμὰς βασανίζει μετὰ Καλλιστράτου. καὶ ὡς ὡμολόγησεν ὁ οἰκέτης τὸ ἀργύριον, νέμεται καὶ τοῦτο πρὸς τὸν Καλλίστρατον κατὰ τὰς συνθήκας ἐξ ἴσης. ὑπονοήσας δὲ καὶ πλείονας ἔχειν ἀργυρίου τὸν ἄνθρωπον, οὐκέτι παραλαβὼν τὸν Καλλίστρατον αὐτὸς βασανίζει, καὶ μνᾶς ἑβδομήκοντα λαμβάνει μόνος. περὶ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀμφισβητοῦσι τοῦ κλήρου Κόνωνος καὶ ἄλλοι καὶ ὁ ἀδελφὸς ὁ Καλλιστράτου Κάλλιππος, ὁμοπάτριος ὤν. [c]βουλευόμενοι κοινῇ περὶ τῶν ἀγώνων Ὀλυμπιόδωρος καὶ Καλλίστρατος συντίθενται, [d]ὁ μὲν Ὀλυμπιόδωρος ἀμφισβητεῖν ὅλου τοῦ κλήρου, ὁ δὲ Καλλίστρατος τοῦ ἡμικληρίου. στρατευομένων δὲ Ἀθηναίων εἰς Ἀκαρνανίαν ᾤχετο 1166 καὶ Ὀλυμπιόδωρος· ἦν γὰρ τῶν ἐκ καταλόγου. τῆς δὲ κυρίας ἐνστάσης οἱ δικασταί, πρόφασιν τὴν στρατείαν εἶναι πεισθέντες, ἀνεῖλον αὐτῶν τὴν διαδικασίαν· διό φησι Καλλίστρατος καὶ αὐτὸς [e]ἐκλιπεῖν τὴν τοῦ ἡμικληρίου δίκην, ταῖς συνθήκαις ἐμμένων, ἐπειδὴ κοινῇ πάντα πράττειν ἐκέλευον. ὡς δὲ ἐπανῆλθεν ἀπὸ τῆς στρατείας Ὀλυμπιόδωρος, [f]παλινδικίᾳ χρῆται πρὸς τοὺς νενικηκότας καὶ αὐτὸς καὶ ὁ Καλλίστρατος, δεδωκότος τοῦτο τοῦ νόμου. καὶ ἀμφισβητοῦσι τοῦ κλήρου καθάπερ ἐξ ἀρχῆς, ὁ μὲν τοῦ [g]ἡμίσεος, ὁ δὲ καὶ τοῦ ὅλου. πρότερος δὲ λέγων Ὀλυμπιόδωρος νικᾷ τὸν κλῆρον. νικήσας δὲ καὶ λαβὼν ὅλον οὐκ ἐμμένει ταῖς συνθήκαις, [h]αἷς ἐξ ἀρχῆς ἐποιήσατο, οὐδὲ δίδωσι τὰ ἡμίση τῷ Καλλιστράτῳ. ὁ δὲ αὐτὸν ἀπαιτεῖ καὶ τῶν ἑβδομήκοντα μνῶν τῶν παρὰ τοῦ Μοσχίωνος τὸ ἥμισυ καὶ τῆς ὅλης οὐσίας, ταῖς συνθήκαις ἰσχυριζόμενος, καὶ λέγων καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ δίκῃ συναγωνίσασθαι τῷ Ὀλυμπιοδώρῳ, καὶ συγκεχωρηκέναι καὶ τοὺς λόγους εἰπεῖν οὓς ἐβούλετο καὶ μάρτυρας παρασχέσθαι ψευδεῖς, [i]ὡς, εἰ μὴ κοινῇ καὶ [k]συντεθειμένοι πρὸς ἀλλήλους ἠγωνίζοντο, ῥᾳδίως ἂν ἐξελέγξαι, καὶ οὐκ ἐᾶσαι τὸν Ὀλυμπιόδωρον νικῆσαι τὴν δίκην.

ΑΝΑΓΚΑΙΟΝ *ἴσως ἐστίν, ὦ ἄνδρες* [l]*δικασταί, καὶ τοὺς* 1167

[c] βουλευόμενοι] βουλόμενοι F. S.
[d] ὁ μὲν Ὀλυμπιόδωρος—ὁ δὲ Καλλίστρατος] τὸν μὲν Ὀλυμπιόδωρον—τὸν δὲ Καλλίστρατον F. S.
[e] ἐκλιπεῖν] ἐκλείπειν F. S.
[f] παλινδικίᾳ H. Wolfius: libri πάλιν δι' ἐκεῖνα.
[g] ἡμίσεος S. ἡμίσους F.
[h] αἷς] ἃς S.
[i] ὡς] Malim οὕς.
[k] συντεθειμένοι F. vulg. συντιθέμενοι.
[l] δικασταί om. r.

μὴ εἰωθότας μηδὲ δυναμένους εἰσιέναι εἰς δικαστήριον, ἐπειδὰν ὑπό τινος ἀδικῶνται, ἄλλως τε καὶ ὑφ' ὧν ἥκιστα [m]προσήκει ἀδικεῖσθαι, οἷον καὶ ἐμοὶ [n]νυνὶ συμβαίνει. οὐ βουλόμενος γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀγωνίζεσθαι πρὸς Ὀλυμπιόδωρον οἰκεῖον ὄντα καὶ ἀδελφὴν τούτου ἔχων,
2 ἠνάγκασμαι διὰ τὸ [o]μεγάλ' ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τούτου. εἰ μὲν οὖν μὴ ἀδικούμενος, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀλλὰ ψευδός τι ἐγκαλῶν Ὀλυμπιοδώρῳ τούτων τι ἐποίουν, ἢ τοῖς ἐπιτηδείοις τοῖς ἐμοῖς καὶ Ὀλυμπιοδώρου μὴ ἐθέλων ἐπιτρέπειν, ἢ ἄλλου τινὸς τῶν δικαίων ἀφιστάμενος, εὖ ἴστε ὅτι πάνυ [p]ἂν ᾐσχυνόμην καὶ ἐνόμιζον ἂν ἐμαυτὸν φαῦλον εἶναι ἄνθρωπον· νῦν δ' οὔτε μικρὰ ἐλαττούμενος ὑπὸ Ὀλυμπιοδώρου, οὔτε διαλλακτὴν οὐδένα φεύγων, [q]οὔτε μὰ τὸν Δία τὸν μέγιστον ἑκὼν ἀλλ' ὡς οἷόν τε μάλιστα ἄκων, ἠνάγκασμαι ὑπὸ τούτου ἀγωνίζεσθαι ταύτην τὴν
3 δίκην. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀκούσαντας ἀμφοτέρων ἡμῶν καὶ αὐτοὺς δοκιμαστὰς τοῦ πράγματος
γενομένους μάλιστα μὲν διαλλάξαντας ἀποπέμψαι καὶ
εὐεργέτας ἡμῶν ἀμφοτέρων ὑμᾶς γενέσθαι, ἐὰν δ' ἄρα μὴ 1168
ἐπιτυγχάνητε τούτου, ἐκ τῶν ὑπολοίπων τῷ τὰ δίκαια λέγοντι τούτῳ τὴν ψῆφον ὑμᾶς προσθέσθαι. πρῶτον μὲν οὖν μαρτυρίας [r]ἀναγνώσεται ὅτι οὐκ ἐγὼ αἴτιός εἰμι τοῦ εἰς τὸ δικαστήριον εἰσιέναι, ἀλλ' [s]οὗτος αὐτός. Λέγε τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

4 Ὅτι μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ μέτρια καὶ [t]προσήκοντα προὐκαλούμην Ὀλυμπιόδωρον, μεμαρτύρη-

[m] προσήκει ἀδικεῖσθαι] ἀδικεῖσθαι προσήκει F. Q.
[n] νυνὶ] νῦν Q.
[o] μεγάλ'] μέγα F. S. Q.
[p] ἂν post πάνυ om. r.
[q] οὔτε μὰ] οὔτ' αὖ μὰ r.
[r] ἀναγνώσεται] ἀναγνώσομαι r.
[s] οὗτος αὐτός] αὐτὸς οὗτος F. r.
[t] προσήκοντα] τὰ προσήκοντα r.

ται ὑπὸ τῶν παραγενομένων. οὐκ ἐθέλοντος δὲ τούτου
οὐδ᾽ ὁτιοῦν ποιεῖν τῶν δικαίων ἀναγκαῖόν ἐστι πρὸς ὑμᾶς
λέγειν περὶ ὧν ἀδικοῦμαι ὑπὸ Ὀλυμπιοδώρου. [u]ἔστι δὲ
5 βραχὺς ὁ λόγος. ἦν γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, Κόνων Ἁ-
λαιεύς, οἰκεῖος ἡμέτερος. οὗτος ὁ Κόνων ἐτελεύτησεν
ἄπαις ὀλίγον πάνυ χρόνον ἀῤῥωστήσας, ἐβίω δὲ πολλὰ
ἔτη, καὶ ἦν [x]πρεσβύτερος, ὅτ᾽ ἐτελεύτα. καὶ ἐγὼ [y]ἐπειδὴ
ᾐσθόμην ὅτι οὐχ οἷόστε ἔσται [z]περιγενέσθαι, μετεπεμψά-
μην τουτονὶ Ὀλυμπιόδωρον, ὅπως ἂν παρῇ καὶ συνεπι-
6 μελῆται μεθ᾽ ἡμῶν ἁπάντων [a]ὧν [b]προσῆκεν. καὶ Ὀλυμ-
πιόδωρος οὑτοσί, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴ ἦλθεν ὡς ἐμὲ
καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ, ἐμὴν δὲ γυναῖκα, μεθ᾽ ἡμῶν
[c]ἅπαντα διῴκει. ὄντων δ᾽ ἡμῶν περὶ ταύτην τὴν πραγ-
ματείαν, ἐξαίφνης λόγον μοι [d]προσφέρει [e]Ὀλυμπιόδω-
ρος [f]οὑτοσὶ ὅτι καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ προσήκουσα εἴη τῷ
Κόνωνι τῷ τετελευτηκότι, καὶ ὅτι δίκαιον εἴη [g]καὶ αὐτὸν
7 τὸ μέρος λαβεῖν ἁπάντων ὧν ὁ [h]Κόνων [i]κατέλιπεν. καὶ
ἐγώ, ὦ ἄνδρες δικασταί, συνειδὼς ὅτι [k]ἐψεύδετο καὶ ἀν-
αισχυντεῖν ἐπεχείρει, καὶ ὅτι οὐδεὶς ἦν ἄλλος τῷ Κόνωνι
γένει ἐγγυτέρω ἐμοῦ, τὸ μὲν πρῶτον ὡς οἷόν τε μάλιστα
ὠργίσθην καὶ ἠγανάκτησα ἐπὶ [l]τῇ ἀναισχυντίᾳ τοῦ λό-
γου, ἔπειτα δ᾽ ἐλογισάμην πρὸς ἐμαυτὸν ὅτι οὐκ ἐν και- 1169
ρῷ ὀργιζοίμην, καὶ τούτῳ ἀπεκρινάμην ὅτι ἐν μὲν τῷ
παρόντι προσήκει θάπτειν τὸν τετελευτηκότα καὶ τἄλλα

[u] ἔστι δὲ] ἔστι γὰρ F. r.
[x] πρεσβύτερος] πρεσβύτης r.
[y] ἐπειδὴ] ὡς r.
[z] περιγενέσθαι in margine S.
[a] ὧν] ὡς r.
[b] προσῆκε] προσήκει F. Q.
[c] ἅπαντα] ἅπαν r.
[d] προσφέρει] φέρει r.
[e] Ὀλυμπιόδωρος in margine S.
[f] οὑτοσὶ] οὗτος r.
[g] καὶ αὐτὸν] καὶ αὑτον S. καὶ ἑαυτὸν γρ. Q.
[h] Κόνων] κόμων, ut solet, r.
[i] κατέλιπε] κατέλειπε S.
[k] ἐψεύδετο—ἐπεχείρει] ψεύδεται—ἐπιχειρεῖ F. Q.
[l] τῇ ἀναισχυντίᾳ] τὴν ἀναισχυντίαν F.

ποιεῖν τὰ νομιζόμενα, ἐπειδὰν δὲ τούτων ἁπάντων ἐπι-
8 μεληθῶμεν, τόθ' ἡμῖν αὐτοῖς διαλεξόμεθα. καὶ [m] οὗτος, ὦ
ἄνδρες δικασταί, προσωμολόγησε ταῦτα καὶ καλῶς μ'
ἔφη λέγειν. ἐπειδὴ δ' ἀπηλλάγημεν καὶ ἐποιήσαμεν
ἅπαντα τὰ νομιζόμενα, καθ' ἡσυχίαν ἤδη παρακαλέσαν-
τες [n] τοὺς οἰκείους ἅπαντας διελεγόμεθα ἡμῖν αὐτοῖς περὶ
ὧν οὗτος ἠξίου ἑαυτῷ εἶναι. ὅσα μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικα-
σταί, ἡμεῖς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διηνέχθημεν περὶ [o] τούτων
διαλεγόμενοι, τί ἂν ἐγὼ ταῦτα διηγούμενος ἢ ὑμῖν πράγ-
9 ματα παρέχοιμι ἢ ἐμαυτῷ ἐνοχλοίην; τὸ δὲ τέλος ὃ
ἐγένετο, τοῦθ' ὑμᾶς ἀναγκαίως ἔχει ἀκοῦσαι. αὐτὸς γὰρ
ἐγὼ ἐδίκασα τούτῳ καὶ [p] οὗτος ἐμοὶ τὰ ἡμίσεα ἑκάτερον
ἡμῶν λαβεῖν [q] ὧν κατέλιπε [r] Κόνων, καὶ μηδεμίαν ἀηδίαν
εἶναι περαιτέρω. καὶ προειλόμην, ὦ ἄνδρες δικασταί,
ἑκὼν μεταδοῦναι τούτῳ [s] μᾶλλον ἢ εἰς δικαστήριον εἰσιὼν
κινδυνεύειν πρὸς οἰκεῖον ὄντα τοῦτον, καὶ εἰπεῖν τι [t] ἀηδὲς
ἀδελφὸν ὄντα τῆς ἐμῆς γυναικὸς καὶ θεῖον τῶν ἐμῶν
10 παίδων, καὶ ὑπὸ τούτου ἀκοῦσαί τι ἀνεπιτήδειον. ταῦτα
πάντ' ἐνθυμούμενος συνεχώρησ' αὐτῷ. καὶ μετὰ ταῦτα
συνθήκας ἐγράψαμεν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ [u] ἁπάντων,
καὶ ὅρκους ἰσχυροὺς ὠμόσαμεν ἀλλήλοις, ἦ μὴν τά τε
[x] ὑπάρχοντα φανερὰ ὄντα καλῶς καὶ [y] δικαίως διαιρή-
σεσθαι, καὶ μηδ' ὁτιοῦν πλεονεκτήσειν τὸν ἕτερον τοῦ ἑτέ-
ρου ὧν κατέλιπε Κόνων, καὶ τἆλλα πάντα κοινῇ ζητή-
σειν, καὶ πράξειν μετ' ἀλλήλων [z] βουλευόμενοι ὅ τι ἂν 1170

[m] οὗτος] αὐτὸς r.
[n] τοὺς οἰκείους ἅπαντας] ἅπαντας τοὺς οἰκείους r.
[o] τούτων] τούτου r.
[p] οὗτος] αὐτὸς F.
[q] ὧν om. F. S. Q.
[r] Κόνων] ὁ κόμων r.
[s] μᾶλλον om. r.
[t] ἀηδὲς] ἀειδὲς correctus S.
[u] ἁπάντων] πάντων r.
[x] ὑπάρχοντα] ὑπάρχοντα καὶ r.
[y] δικαίως] ὁσίως γρ. Q. et margo F.
[z] βουλευόμενοι] βουλόμενοι r.

11 [a] ἀεὶ δέῃ. [b] ὑπενοοῦμεν γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἥξειν τινὰς [c] ἀμφισβητήσοντας τῶν τοῦ Κόνωνος καὶ ἑτέρους. οἷον καὶ ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς ὁμοπάτριος [d] μέν, ὁμομήτριος δ' οὔ, [e] ὃς ἀπεδήμει, καὶ εἰ δή τις ἄλλος ἠβούλετ' ἀμφισβητεῖν, οὐκ [f] ἐνῆν ἡμῖν [g] κωλύειν· οἱ γὰρ νόμοι κελεύουσι τὸν βουλόμενον ἀμφισβητεῖν. ταῦτα δὴ πάντα προνοούμενοι ἐγράψαμεν τὰς συνθήκας καὶ ὅρκους ὠμόσαμεν, [h] ὅπως μήθ' [i] ἑκόντι μήτε ἄκοντι μηδετέρῳ ἐξουσία ἡμῶν γένηται μηδ' ὁτιοῦν ἰδίᾳ πρᾶξαι, ἀλλὰ [k] κοινῇ βουλευόμενοι μεθ'
12 ἡμῶν αὐτῶν ἅπαντα πράττωμεν. καὶ μάρτυρας ἐποιησάμεθα περὶ τούτων πρῶτον μὲν τοὺς θεοὺς οὓς [l] ὠμόσαμεν ἀλλήλοις, καὶ τοὺς οἰκείους τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν, ἔπειτ' Ἀνδροκλείδην Ἀχαρνέα, παρ' ᾧ κατεθέμεθα τὰς συνθήκας. βούλομαι οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τόν τε νόμον ἀναγνῶναι, καθ' ὃν τὰς συνθήκας ἐγράψαμεν πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, καὶ [m] μαρτυρίαν τοῦ ἔχοντος τὰς συνθήκας. Λέγε τὸν νόμον πρῶτον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἀναγίγνωσκε [n] δὴ καὶ τὴν μαρτυρίαν τὴν Ἀνδροκλείδου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

13 Ἐπειδὴ δ' [o] ὠμόσαμεν ἀλλήλοις καὶ [p] αἱ συνθῆκαι ἦσαν κείμεναι παρὰ τῷ Ἀνδροκλείδῃ, διεῖλον ἐγὼ δύο μερίδας, ὦ ἄνδρες δικασταί. καὶ ἡ μὲν ἑτέρα ἦν μερὶς ἡ

[a] ἀεὶ om. r.
[b] ὑπενοοῦμεν γάρ] ὑπενόουν μὲν γὰρ F. Q. ὑπενόουν μὲν δ' ἂν r.
[c] ἀμφισβητήσοντας] ἀμφισβητοῦντας Q.
[d] μὲν om. F. S. Q.
[e] ὃς ἀπεδήμει om. S. Q.
[f] ἐνῆν] ἦν S.
[g] κωλύειν] κωλύειν ὑμῖν F. Q.
[h] ὅπως] ὅπως ἂν r.
[i] ἑκοντὶ—ἀκοντὶ] ἑκόντι—ἄκοντι r.
[k] κοινῇ] καὶ κοινῇ F. S. Q.
[l] ὠμόσαμεν] ὡμολογήσαμεν S.
[m] μαρτυρίαν] τὴν μαρτυρίαν r.
[n] δὴ] δὲ r.
[o] ὠμόσαμεν] ὡμολογήσαμεν S.
[p] αἱ om. F. S. Q.

οἰκία, ἐν ᾗ ᾤκει αὐτὸς ὁ Κόνων, καὶ τἀνδράποδα οἱ σακ-
χυφάνται, ἡ δ' ἑτέρα ἦν μερὶς οἰκία ἑτέρα καὶ τἀνδρά-
ποδα οἱ φαρμακοτρῖβαι. ἀργύριον δ' εἴ τι [q] κατέλιπεν
ὁ Κόνων φανερὸν ἐπὶ τῇ τραπέζῃ [r] τῇ Ἡρακλείδου, τοῦθ' 1171
ἅπαν σχεδόν τι ἀνηλώθη εἴς τε τὴν ταφὴν καὶ τἆλλα τὰ
14 νομιζόμενα καὶ εἰς τὴν οἰκοδομίαν τοῦ μνήματος. διελὼν
δ' ἐγὼ τὰς δύο [s] ταύτας μερίδας ἔδωκα αἵρεσιν τουτῳὶ
Ὀλυμπιοδώρῳ ὁποτέραν βούλεται τῶν μερίδων λαβεῖν,
καὶ οὗτος εἵλετο τοὺς φαρμακοτρίβας καὶ τὴν οἰκίαν·
ἐγὼ δ' ἔλαβον τοὺς σακχυφάντας καὶ τὴν οἰκίαν τὴν
15 ἑτέραν. καὶ ταῦτ' ἔστιν ἃ ἑκάτερος ἡμῶν εἶχεν. ἐν [t] δὲ
τῇ μερίδι τῇ τουτουὶ Ὀλυμπιοδώρου [u] ἐνῆν εἷς τῶν φαρ-
μακοτριβῶν, ὃν μάλιστ' ἐνόμιζε πιστὸν ἑαυτῷ εἶναι ὁ Κό-
νων· ὄνομα δὲ [x] τῷ ἀνθρώπῳ ἐστὶ Μοσχίων. οὗτος ὁ οἰ-
κέτης σχεδόν τι ᾔδει τά τ' ἄλλα [y] τὰ τοῦ Κόνωνος
ἅπαντα, καὶ δὴ καὶ τὸ ἀργύριον οὗ ἦν, τὸ ἔνδον κείμενον
16 τῷ Κόνωνι. καὶ δὴ [z] καὶ ἔλαθε τὸν Κόνωνα, πρεσβύτερόν
τε ὄντα καὶ πεπιστευκότα αὐτῷ, ὑφαιρούμενος [a] τὸ ἀργύ-
ριον οὗτος ὁ οἰκέτης ὁ Μοσχίων. καὶ πρῶτον μὲν ὑφαιρεῖ-
ται αὐτοῦ χιλίας δραχμὰς χωρίς που κειμένας τοῦ ἄλ-
λου ἀργυρίου, ἔπειθ' ἑτέρας ἑβδομήκοντα μνᾶς. καὶ
ταῦτα ποιῶν ἐλάνθανε τὸν Κόνωνα. καὶ τὸ ἀργύριον τοῦθ'
17 ἅπαν εἶχεν αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ ὁ ἄνθρωπος. οὐ πολλῷ δὲ
χρόνῳ ὕστερον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ᾗ ἡμεῖς διειλόμεθα
τὰς μερίδας, ὑποψία τις ἐγένετο καὶ αἴσθησις περὶ τἀν-
θρώπου τούτου· [b] ἐκ δὲ ταύτης τῆς ὑποψίας ἐδόκει ἐμοὶ

[q] κατέλιπεν] κατέλειπεν S.
[r] τῇ Ἡρακλείδου] τοῦ ἡρακλείδου r.
[s] ταύτας μερίδας] μερίδας ταύτας r.
[t] δὲ post ἐν om. S.
[u] ἐνῆν] ἦν F. S. Q.
[x] τῷ ἀνθρώπῳ] τἀνθρώπου r.
[y] τὰ ante τοῦ om. F. S. Q.
[z] καὶ post δὴ om. r.
[a] τὸ ἀργύριον] τοῦ ἀργυρίου Reiskius.
[b] ἐκ δὲ] ἐκ δὴ r.

18 καὶ τούτῳ Ὀλυμπιοδώρῳ βασανίζειν τὸν ἄνθρωπον. καὶ
ὁ ἄνθρωπος, ὦ ἄνδρες δικασταί, αὐτὸς αὑτοῦ κατεῖπε,
πρὶν βασανίζεσθαι, ὅτι χιλίας δραχμὰς [c]ὑφέλοιτο τοῦ
Κόνωνος, καὶ ἔφη εἶναι παρ' ἑαυτῷ ὅσον μὴ ἦν ἀνηλωμέ- 1172
νον· περὶ δὲ τοῦ πλείονος ἀργυρίου οὐδ' ὁτιοῦν [d]εἶπεν ἐν
τῷ τότε χρόνῳ. καὶ ἀποδίδωσι περὶ ἑξακοσίας τινὰς
19 δραχμάς. καὶ τούτου τοῦ ἀργυρίου, οὗ ἀπέδωκεν ὁ ἄν-
θρωπος, καλῶς καὶ δικαίως κατὰ τοὺς ὅρκους οὓς ὠμό-
σαμεν ἡμεῖς καὶ [e]κατὰ τὰς συνθήκας τὰς κειμένας παρὰ
τῷ Ἀνδροκλείδῃ τὸ μὲν ἥμισυ ἐγὼ ἔλαβον, τὸ δ' ἥμισυ
20 οὑτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος. μετὰ δὲ ταῦτ' οὐ πολλῷ χρόνῳ
ὕστερον ἐκ ταύτης τῆς ὑποψίας τῆς πρὸς τὸν οἰκέτην περὶ
τοῦ ἀργυρίου οὗ ἀπέδωκεν, ἔδησε τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐβα-
σάνισεν αὐτὸς [f]ἐφ' ἑαυτοῦ, ἡμᾶς δὲ οὐ παρεκάλεσεν,
ὀμωμοκὼς κοινῇ ζητήσειν καὶ πράξειν μετ' ἐμοῦ πάντα.
21 καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὦ ἄνδρες δικασταί, κατατεινόμενος ὑπὸ
τῆς βασάνου προσωμολόγησε καὶ τὰς ἑβδομήκοντα μνᾶς
εἰληφέναι [g]ὑφελόμενος Κόνωνος, καὶ ἀποδίδωσιν ἅπαν
τὸ ἀργύριον τοῦτο Ὀλυμπιοδώρῳ τούτῳ. ἐγὼ δ', ὦ ἄν-
δρες δικασταί, ἐπειδὴ ἐπυθόμην περὶ τῆς βασάνου τἀν-
θρώπου καὶ ὅτι ἀποδεδωκὼς εἴη τὸ ἀργύριον, ἐνόμιζόν μοι
ἀποδώσειν τοῦτον τὸ ἥμισυ τοῦ ἀργυρίου, ὥσπερ καὶ τὸ
22 πρότερον ἀπὸ τῶν χιλίων δραχμῶν [h]ἀπέδωκεν. καὶ εὐ-
θὺς [i]μὲν οὐ πάνυ τι ἠνώχλουν τούτῳ, ἡγούμενος αὐτὸν
[k]τοῦτο γνώσεσθαι καὶ διοικήσειν καὶ ἐμοὶ καὶ ἑαυτῷ,
ὅπως ἑκάτερος ἡμῶν ἕξει τὰ δίκαια κατὰ τοὺς ὅρκους καὶ

[c] ὑφέλοιτο] ὑφείλετο F. S. Q.
[d] εἶπεν] εἶπον F.
[e] κατὰ ante τὰς om. r.
[f] ἐφ'] ἀφ' r.
[g] ὑφελόμενος Κόνωνος] ὑπὸ Κόνωνος ὑφελόμενος r.
[h] ἀπέδωκε] ἀποδέδωκε F. S. Q.
[i] μὲν om. r.
[k] τοῦτο] τοῦτον S. Q.

τὰς συνθήκας τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ τοῦ ἰσομοιρεῖν
ἁπάντων ὧν Κόνων ἦν καταλελοιπώς· ἐπειδὴ δ' ἐνδιέτριβε
καὶ οὐδὲν ἐποίει, διελεγόμην τούτῳ Ὀλυμπιοδώρῳ, καὶ
23 ἠξίουν ἀπολαμβάνειν τὸ ἐμαυτοῦ μέρος τοῦ ἀργυρίου. οὑ- 1173
τοσὶ δ' Ὀλυμπιόδωρος ἀεί τι προὐφασίζετο καὶ ἀναβο-
λὰς ἐποιεῖτο. καὶ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἕτεροί τινες ἔλαχον
τοῦ κλήρου τοῦ Κόνωνος, καὶ ὁ Κάλλιππος ἐπεδήμησεν
ἐκ τῆς ἀποδημίας, ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς ὁ ὁμοπάτριος· καὶ
24 οὗτος ἔλαχεν εὐθὺς τοῦ ἡμικληρίου. καὶ τούτῳ Ὀλυμ-
πιοδώρῳ πρόφασις [l] καὶ αὕτη ἐγένετο πρὸς τὸ μὴ ἀποδι-
δόναι μοι τὸ ἀργύριον, ἐπειδὴ πολλοὶ ἦσαν οἱ ἀμφισ-
βητοῦντες, καὶ ἔφη χρῆναί με [m] περιμεῖναι, ἕως ἂν οἱ
ἀγῶνες γένωνται. καὶ ἐμοὶ ἀνάγκη [n] ἦν ταῦτα συγχω-
25 ρεῖν, καὶ συνεχώρησα. μετὰ δὲ ταῦτα ἐβουλευόμεθα [o] ἐγὼ
καὶ οὑτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος κοινῇ, ὥσπερ καὶ ὠμόσαμεν,
ὅντινα τρόπον ἄριστα καὶ ἀσφαλέστατα προσοισόμεθα
πρὸς τοὺς ἀμφισβητοῦντας. καὶ ἔδοξεν ἡμῖν, ὦ ἄνδρες
δικασταί, τουτονὶ μὲν Ὀλυμπιόδωρον τοῦ κλήρου [p] ὅλου
ἀμφισβητεῖν, ἐμὲ δὲ τοῦ ἡμικληρίου, ἐπειδὴ καὶ Κάλ-
λιππος ὁ ἀδελφὸς [q] ὁ ἐμὸς τοῦ ἡμικληρίου μόνον ἠμφισ-
26 βήτει. καὶ ἐπειδὴ ἀνεκρίθησαν πρὸς τῷ ἄρχοντι [r] ἅπασαι
αἱ ἀμφισβητήσεις καὶ ἔδει ἀγωνίζεσθαι ἐν τῷ δικαστη-
ρίῳ, ἀπαράσκευοι ἦμεν τὸ παράπαν πρὸς τὸ ἤδη ἀγωνί-
ζεσθαι ἐγὼ καὶ Ὀλυμπιόδωρος οὑτοσὶ διὰ τὸ ἐξαίφνης
ἐπιπεπτωκέναι ἡμῖν πολλοὺς τοὺς ἀμφισβητοῦντας. ἐκ
δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἐσκοποῦμεν κοινῇ, εἴ πως ἀναβολή τις
γένοιτο ἐν τῷ παρόντι, ὥστε παρασκευάσασθαι ἡμᾶς καθ'

[l] καὶ ante αὕτη om. F. Q.
[m] περιμεῖναι] περιμένειν r.
[n] ἦν] ἦν ἐμοὶ r.
[o] ἐγὼ] καὶ ἐγὼ S.
[p] ὅλου om. r.
[q] ὁ ἐμὸς] μου r.
[r] ἅπασαι] πᾶσαι r.

27 ἡσυχίαν πρὸς τὸν ἀγῶνα. καὶ κατὰ τύχην τινὰ καὶ δαίμονα ὑμεῖς ἐπείσθητε ὑπὸ τῶν ῥητόρων εἰς Ἀκαρνανίαν στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ ἔδει [s] καὶ τουτονὶ Ὀλυμπιό- 1174
δωρον στρατεύεσθαι, καὶ ᾤχετο μετὰ τῶν ἄλλων στρατευόμενος. καὶ [t] συνεβεβήκει, ὡς ᾠόμεθα ἡμεῖς, [u] αὕτη καλλίστη ἀναβολὴ δημοσίᾳ τούτου ἀποδημοῦντος [x] καὶ στρατευομένου.
28 ἐπειδὴ δ' ἐκάλει ὁ ἄρχων εἰς τὸ δικαστήριον ἅπαντας τοὺς ἀμφισβητοῦντας κατὰ τὸν νόμον, ὑπωμοσάμεθα ἡμεῖς τουτονὶ Ὀλυμπιόδωρον δημοσίᾳ [y] ἀπεῖναι στρατευόμενον. ὑπομοθέντος δὲ τούτου ἀνθυπωμόσαντο οἱ ἀντίδικοι, καὶ διαβάλλοντες Ὀλυμπιόδωρον τουτονί, [z] ὕστεροι ἡμῶν λέγοντες, ἔπεισαν τοὺς δικαστὰς ψηφίσασθαι τῆς δίκης ἕνεκ' [a] ἀπεῖναι τουτονὶ καὶ οὐ δημοσίᾳ.
29 ψηφισαμένων δὲ ταῦτα τῶν δικαστῶν διέγραψεν ὁ ἄρχων [b] Πυθόδοτος κατὰ τὸν νόμον [c] τὴν τουτουὶ Ὀλυμπιοδώρου ἀμφισβήτησιν. διαγραφείσης δὲ ταύτης ἐξ ἀνάγκης [d] κἀμοὶ ἦν [e] ἐκλιπεῖν τὴν τοῦ ἡμικληρίου ἀμφισβήτησιν. γενομένων δὲ τούτων ἐπεδίκασεν ὁ ἄρχων τοῖς ἀντιδίκοις τοῖς ἡμετέροις τὸν κλῆρον τὸν Κόνωνος· ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι
30 αὐτὸν ἠνάγκαζον ποιεῖν. ἐπειδὴ δ' ἐπεδικάσαντο, εὐθὺς εἰς Πειραιᾶ ἐλθόντες παρελάμβανον πάνθ', ὅσα ἡμῶν εἶχεν ἑκάτερος [f] νειμάμενος ἐν τῇ μερίδι. κἀγὼ μὲν ἐπιδημῶν αὐτὸς παρέδωκα (ἀνάγκη γὰρ ἦν πείθεσθαι τοῖς νόμοις), τὰ δ' [g] Ὀλυμπιοδώρου [h] ἀποδημοῦντος τούτου

[s] καὶ post ἔδει om. r.
[t] συνεβεβήκει] συμβεβήκει r.
[u] αὕτη] αὕτη ἡ F. S. Q.
[x] καὶ ante στρατευομένου om. S.
[y] ἀπεῖναι] ἀπιέναι r.
[z] ὕστεροι] ὕστερον F.
[a] ἀπεῖναι τουτονὶ] ἀπιέναι τοῦτον r.
[b] Πυθόδοτος] πυθόδωρος r.
[c] τὴν om. r. supra versum habet S.
[d] κἀμοὶ r. vulg. καὶ ἐμοί.
[e] ἐκλιπεῖν] ἐλλείπειν r.
[f] νειμάμενος] δειμάμενος r.
[g] Ὀλυμπιοδώρου] ἀπ' ὀλυμπιοδώρου r.
[h] ἀποδημοῦντος τούτου in γρ. F.

ἅπαντα ᾤχοντο λαβόντες, πλὴν τοῦ ἀργυρίου οὗ εἶχεν
αὐτὸς παρὰ τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ οἰκέτου, ὃν ἐβασάνισεν· οὐ
31 γὰρ εἶχον [i]ὅπου [k]ἐπιλάβοιντο τοῦ ἀργυρίου. καὶ τὰ μὲν
πραχθέντα ταῦτ' ἦν ἐν τῇ ἀποδημίᾳ τῇ Ὀλυμπιοδώρου,
καὶ τῆς κοινωνίας τῆς πρὸς τοῦτον ταῦτ' ἐγὼ [l]ἀπέλαυσα.
[m]ἐπειδὴ δ' ἐπεδήμησεν οὗτος καὶ οἱ ἄλλοι στρατιῶται, 1175
ἠγανάκτει Ὀλυμπιόδωρος οὑτοσί, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπὶ
τοῖς συμβεβηκόσι, καὶ ἡγεῖτο δεινὰ πεπονθέναι. ἐπειδὴ
δὲ μεστὸς ἐγένετο ἀγανακτῶν, ἐσκοποῦμεν πάλιν καὶ
ἐβουλευόμεθα κοινῇ, ἐγὼ καὶ Ὀλυμπιόδωρος οὑτοσί, ὄν-
32 τινα τρόπον [n]τούτων τι πάλιν κομιούμεθα. καὶ ἐδόκει
ἡμῖν βουλευομένοις προσκαλεῖσθαι τοὺς ἐπιδεδικασμένους
κατὰ τὸν νόμον, καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἀσφαλέστατον
εἶναι μὴ ἐν τῷ αὐτῷ ἡμᾶς ἀμφοτέρους τὸν κίνδυνον ποιεῖ-
σθαι πρὸς τοὺς ἀμφισβητοῦντας, ἀλλὰ χωρὶς ἑκάτερον,
[o]καὶ τοῦτον μὲν Ὀλυμπιόδωρον ὅλου τοῦ κλήρου λαχεῖν,
ὥσπερ τὸ πρότερον, καὶ ἀγωνίζεσθαι καθ' αὑτόν, ἐμὲ δὲ
τοῦ ἡμικληρίου, [p]ἐπειδὴ καὶ Κάλλιππος [q]ὁ ἀδελφὸς ὁ
33 ἐμὸς τοῦ ἡμικληρίου μόνον ἠμφισβήτει, ὅπως, ἐὰν μὲν
[r]οὑτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος ἐπιτύχῃ τοῦ ἀγῶνος, ἐγὼ κατὰ
τὰς συνθήκας καὶ τοὺς ὅρκους πάλιν τὸ μέρος λάβοιμι
[s]παρὰ τούτου, ἐὰν δ' ἄρ' ἀποτύχῃ καὶ τὰ ἕτερα ψηφί-
σωνται οἱ δικασταί, οὗτος παρ' ἐμοῦ τὰ μέρη καλῶς καὶ
δικαίως ἀπολαμβάνοι, ὥσπερ ὠμόσαμεν ἀλλήλοις καὶ
34 συνεθέμεθα. ἐπειδὴ δὲ ταῦτ' ἐβουλευσάμεθα καὶ ἐδόκει
ἀσφαλέστατ' εἶναι καὶ ἐμοὶ καὶ Ὀλυμπιοδώρῳ, προσ-

[i] ὅπου] ποῦ r. ὅποι γρ. F.
[k] ἐπιλάβοιντο] λαμβάνοιντο F. S. Q.
[l] ἀπέλαυσα] ἀπέλυσα F. Q.
[m] ἐπειδὴ δ'] ἐπεὶ δ' S.
[n] τούτων τι] τουτοῒ r.
[o] καὶ post ἑκάτερον om. r.
[p] ἐπειδὴ] ἐπειδὴ δὲ r.
[q] ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς] ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς F. Q.
[r] οὑτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος] Ὀλυμπιόδωρος οὑτοσὶ F. S. Q.
[s] παρὰ] τὸ r.

εκλήθησαν ἅπαντες οἱ ἔχοντες τὰ τοῦ Κόνωνος κατὰ τὸν νόμον. Καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον, καθ' ὃν ἡ [t] πρόσκλησις ἐγένετο.

ΝΟΜΟΣ.

35 Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡ πρόσκλησις ἐγένετο, καὶ τὰς ἀμφισβητήσεις [u] ἀντεγραψάμεθα, ὃν τρόπον τούτῳ ἐδόκει Ὀλυμπιοδώρῳ. καὶ μετὰ ταῦθ' ὁ ἄρχων ἀνέκρινε πᾶσιν ἡμῖν τοῖς ἀμφισβητοῦσι, καὶ ἀνα-
36 κρίνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ δικαστήριον. καὶ [x] οὑτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος ἠγωνίζετο πρῶτος, καὶ ἔλεγεν ὅ τι ἠβούλετο, καὶ μαρτυρίας παρείχετο ἃς ἐδόκει τούτῳ· κἀγώ, ὦ ἄν- 1176
δρες δικασταί, σιωπῇ ἐκαθήμην ἐπὶ τοῦ ἑτέρου βήματος. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον κατασκευασθέντος τοῦ ἀγῶνος ἐνίκησεν οὑτοσὶ ῥᾳδίως. νικήσας δὲ καὶ [y] διαπραξάμενος
37 [z] ἅπανθ' ὅσα ἠβουλήθημεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ ἀπολαβὼν παρὰ τῶν [a] πρότερον ἐπιδικασαμένων ὅσα ἦσαν ἐκεῖνοι παρ' ἡμῶν εἰληφότες, ταῦτα δὴ πάντ' ἔχων καὶ τὸ ἀργύριον ὃ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ βασανισθέντος, οὐδ' ὁτιοῦν [b] ἠθέλησε τῶν δικαίων πρός με ποιῆσαι, ἀλλ' ἔχει αὐτὸς ἅπαντα, ὀμωμοκὼς καὶ συνθήκας πρός με ποιησάμενος ἦ μὴν ἰσομοιρήσειν. καὶ αἱ συνθῆκαι αὗται ἔτι καὶ [c] νῦν κεῖνται παρὰ τῷ Ἀνδροκλείδῃ, καὶ μεμαρ-
38 τύρηκεν αὐτὸς πρὸς ὑμᾶς. βούλομαι δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὧν εἴρηκα μαρτυρίας ὑμῖν παρασχέσθαι, [d] πρῶτον μὲν τὸ ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἐγὼ καὶ οὗτος ἡμῖν αὐτοῖς

[t] πρόσκλησις correctus r. ceteri πρόκλησις. Sic et paullo post.

[u] ἀντεγραψάμεθα] ἀπεγραψάμεθα r.

[x] οὑτοσὶ] οὗτος r. om. S.

[y] διαπραξάμενος] διαπραξάμενοι F. S. Q. διαπραξαμένων ἡμῶν r. et γρ. F. Q.

[z] ἅπανθ'] ἁπάντων γρ. F.

[a] πρότερον ante παρὰ ponit S. cum γρ. F. Q. post ἐπιδικασαμένων r.

[b] ἠθέλησε] ἠθέληκε r.

[c] νῦν] νυνὶ r.

[d] πρῶτον] πρώτιστον S.

δικάσαντες ἐνειμάμεθα τὸ ἴσον ἑκάτερος τῆς φανερᾶς οὐσίας ἧς Κόνων [e] κατέλιπεν. Καί μοι λαβὲ ταύτην τὴν μαρτυρίαν πρῶτον, ἔπειτα τὰς ἄλλας [f] ἁπάσας ἀναγίγνωσκε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

39 Λαβὲ [g] δή μοι καὶ τὴν πρόκλησιν, ἣν προεκαλεσάμην αὐτὸν περὶ τοῦ ἀργυρίου, [h] οὗ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ βασανισθέντος.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

40 Ἀναγίγνωσκε [i] δὴ καὶ τὴν ἑτέραν μαρτυρίαν, ὅτι, ἐπειδὴ ἐπεδικάσαντο οἱ ἀντίδικοι ἡμῶν, ἅπαντα παρέλαβον ὅσα ἡμεῖς εἴχομεν, πλὴν τῶν χρημάτων ὧν εἶχεν Ὀλυμπιόδω- 1177
ρος παρὰ τοῦ βασανισθέντος ἀνθρώπου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

41 Ὃν μὲν τρόπον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐξ ἀρχῆς διενειμάμεθα τὴν Κόνωνος οὐσίαν τὴν φανερὰν ἐγὼ καὶ Ὀλυμπιόδωρος, καὶ λόγῳ ἀκηκόατε καὶ μεμαρτύρηται ὑμῖν, καὶ ὡς οὗτος [k] τὸ ἀργύριον ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ οἰκέτου, καὶ ὅτι οἱ ἐπιδικασάμενοι ἔλαβον ὅσα ἡμεῖς [l] εἴ-
42 χομεν, ἕως [m] οὑτοσὶ πάλιν ἐνίκησεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ. ἃ δὲ λέγων οὐκ ἀποδίδωσί μοι οὐδ᾽ ἐθέλει τῶν δικαίων οὐδ᾽ ὁτιοῦν ποιεῖν, τούτοις [n] ἤδη προσέχετε τὸν νοῦν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἵνα μὴ αὐτίκ᾽ ἐξαπατήσωσιν ὑμᾶς οἱ ῥήτορες, οὓς οὑτοσὶ [o] παρεσκεύασται ἐπ᾽ ἐμέ. λέγει μὲν [p] οὖν οὗτος οὐδέποτε ταὐτὰ ἀλλ᾽ ὅ τι ἂν τύχῃ [q] ἀεί, καὶ [r] περιιὼν

[e] κατέλιπε] κατέλειπεν Q.
[f] ἁπάσας] πάσας r.
[g] δή om. r.
[h] οὗ] vulg. ὅ.
[i] δὴ] δὲ F. S. Q.
[k] τὸ ἀργύριον ἔλαβε] ἔλαβε τὸ ἀργύριον r.
[l] εἴχομεν] ἔχοιμεν γρ. Q. et margo F.
[m] οὑτοσὶ πάλιν] πάλιν οὗτος r.
[n] ἤδη om. r.
[o] παρεσκεύασται] παρεσκεύασεν F. Q.
[p] οὖν om. r.
[q] ἀεί] αἰεί F. r.
[r] περιιὼν om. S.

προφάσεις ἀτόπους τινὰς καὶ ὑπονοίας καὶ αἰτίας ψευδεῖς ἐπιφέρει, καὶ [s] περὶ τὸ πρᾶγμ' ὅλον ἄδικός ἐστιν ἄνθρω-
43 πος. πλεῖστοι δ' αὐτοῦ ἀκηκόασι λέγοντος, οἱ μὲν ὅτι τὸ παράπαν οὐκ ἔλαβε τὸ ἀργύριον παρὰ τἀνθρώπου. ἐπειδὰν δὲ τοῦτ' ἐξελέγχηται, πάλιν λέγει ὅτι παρὰ τοῦ [t] ἑαυτοῦ ἀνθρώπου ἔχει τὸ ἀργύριον, καὶ οὐ μεταδώσει [u] ἐμοὶ οὔτε τοῦ ἀργυρίου οὔτε τῶν ἄλλων οὐδενὸς ὧν κατέ-
44 λιπε Κόνων. ἐπειδὰν δέ τις αὐτὸν τῶν ἐπιτηδείων τῶν τούτου καὶ τῶν ἐμῶν ἐρωτᾷ διὰ τί οὐκ ἀποδώσει ὁμωμοκὼς ἰσομοιρήσειν καὶ τῶν συνθηκῶν ἔτι [x] καὶ νῦν κειμένων, φησί [y] με παραβεβηκέναι τὰς συνθήκας καὶ δεινὰ πεπονθέναι ὑπ' ἐμοῦ, καὶ διατελέσαι μέ φησιν ὑπεναντία καὶ λέγοντα καὶ πράττοντα ἑαυτῷ. καὶ ἃ μὲν προφασίζεται, ταῦτ' 1178
45 ἐστίν. ἃ μὲν [z] οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὗτος λέγει, ὑπόνοιαι πλασταί εἰσι καὶ προφάσεις ἄδικοι [a] καὶ πονηρίαι ἐπὶ τῷ ἀποστερῆσαι ἃ προσήκει αὐτὸν ἀποδοῦναι ἐμοί. [b] ἃ δ' ἐγὼ [c] ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὗτος ψεύδεται, ταῦτα [d] δὲ [e] ὑπόνοια [f] μὲν οὐδεμία ἔσται, φανερῶς δ' ἐπιδείξω τὴν τούτου ἀναισχυντίαν, τεκμήρια λέγων ἀληθινὰ καὶ πᾶσι γνώριμα, καὶ μάρτυρας παρεχόμενος περὶ ἁπάντων.
46 πρῶτον μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, λέγω ὅτι οὗτος διὰ τοῦτο τοῖς οἰκείοις καὶ τοῖς ἐπιτηδείοις τοῖς ἑαυτοῦ καὶ τοῖς [g] ἐμοῖς, τοῖς εἰδόσιν ἀκριβῶς [h] ἅπαντα ταῦτα τὰ πράγματα ὡς ἔχει καὶ [i] παρηκολουθηκόσιν ἐξ ἀρχῆς, οὐκ

[s] περὶ in margine S.
[t] ἑαυτοῦ] αυτοῦ F. Q.
[u] ἐμοὶ οὔτε τοῦ ἀργυρίου] αὐτῶν ἐμοὶ οὔτε τὸ ἀργύριον Q.
[x] καὶ νῦν] νυνὶ F. S. Q.
[y] με παραβεβ.] παραβεβ. με r.
[z] οὖν] τοίνυν γρ. Q. et margo F.
[a] καὶ post ἄδικοι om. F.
[b] ἃ δ'] οἷα δ' γρ. F. Q.
[c] ἐρῶ] ἐρωτῶ F.
[d] δὲ om. r. in γρ. habet Q.
[e] ὑπόνοια] πάνθ' ὑπόνοια r.
[f] μὲν om. F. S. Q.
[g] ἐμοῖς] ἐμοῦ γρ. Q.
[h] ἅπαντα] ἕκαστα γρ. Q. πάντα r.
[i] παρηκολουθηκόσιν] παρηκολουθήκασιν r.

ἠθέλησεν ἐπιτρέψαι. ἀκριβῶς [k] γὰρ ᾔδει ὅτι εὐθὺς παρα-
χρῆμα ὑπ' αὐτῶν ἐξελεγχθήσεται, ἐάν τι ψεύδηται· νυνὶ
47 δ' ἴσως ἡγεῖται ψευδόμενος ἐν ὑμῖν λήσειν. πάλιν λέγω
ὅτι οὐκ ἀκόλουθόν ἐστιν ὑπεναντία μὲν [l] πράττειν σοὶ ὦ
Ὀλυμπιόδωρε ἐμέ, κοινῇ δ' ἀναλίσκειν μετὰ σοῦ εἰς ὅ
τι [m] ἂν αἰεὶ [n] δέῃ, οὐδ' ἐκλιπεῖν τὴν ἀμφισβήτησιν αὐτὸν
ἑκόντα, ὅτε ἀπεδήμεις σύ, ἐπειδὴ καὶ ἡ σὴ διεγράφη δό-
ξαντός σου ἕνεκα τῆς δίκης [o] ἀπεῖναι καὶ οὐ δημοσίᾳ.
ἐξῆν γὰρ ἔμοιγε τοῦ ἡμικληρίου ἐπιδικάσασθαι [p] ἐμαυτῷ·
οὐδεὶς γάρ μοι ἀνθρώπων ἀντέλεγεν, ἀλλὰ συνεχώρουν
48 [q] αὐτοὶ οἱ ἀντίδικοι. ἀλλὰ ταῦτα ποιήσας εὐθὺς ἂν ἦν
ἐπιωρκηκώς· ὤμοσα γὰρ καὶ συνεθέμην πρὸς [r] σὲ κοινῇ
πράξειν [s] ἅπαντα ὅ τι ἂν δοκῇ ἐμοὶ καὶ σοὶ [t] βουλευομέ-
νοις βέλτιστον εἶναι. ὥστε ὑπεραβέλτεροί εἰσιν αἱ προ-
φάσεις καὶ [u] αἱ αἰτίαι, δι' ἃς οὐδέν μοι φῂς ποιήσειν τῶν
49 δικαίων. ἔτι πρὸς τούτοις [x] ἡγῇ ἄν μ' ἐπιτρέπειν σοι, [y] ὦ 1179
Ὀλυμπιόδωρε, ἐν τῷ τελευταίῳ ἀγῶνι [z] τῷ περὶ τοῦ κλή-
ρου, ἢ ἃ ἔλεγες πρὸς τοὺς δικαστάς, εἰκῇ [a] οὑτωσὶ λέγειν,
ἢ περὶ ὧν τὰς μαρτυρίας παρέσχου, [b] οὕτως ἂν παρασχέ-
σθαι, εἰ μὴ μετὰ σοῦ κοινῇ συνηγωνιζόμην; οὗτος γάρ, ὦ
ἄνδρες δικασταί, τά τ' ἄλλα ἔλεγεν [c] ἃ ἐβούλετο ἐν τῷ
50 δικαστηρίῳ, καὶ κατεχρήσατο πρὸς τοὺς δικαστὰς ὅτι
ἐγὼ τὴν οἰκίαν, ἣν ἔλαβον ἐν τῇ μερίδι τῇ ἐμαυτοῦ, μεμι-
σθωμένος εἴην παρ' αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀργύριον ὃ ἔλαβον, τὸ

[k] γὰρ om. S.
[l] πράττειν] πλάττειν r.
[m] ἂν om. F. S. Q.
[n] δέῃ] δέοι r.
[o] ἀπεῖναι] ἀπιέναι r.
[p] ἐμαυτῷ] αὐτῷ r.
[q] αὐτοὶ] αὐτῶι Q. αὐτοὶ (ῶ superscr.) F.
[r] σὲ] σεμι S.
[s] ἅπαντα] ἅπαν r.
[t] βουλευομένοις] βουλομένοις r.
[u] αἱ ante αἰτίαι om. F. S. Q.
[x] ἡγῇ ἄν μ' ἐπιτρέπειν σοι] ἡγίαν μὲν ἐπιτρέπειν σε γρ. F. Q.
[y] ὦ om. F. S. Q.
[z] τῷ ante περὶ om. F. Q.
[a] οὑτωσὶ] οὕτω r.
[b] οὕτως] εἰκῇ οὕτως r.
[c] ἃ] ὅτι r, et γρ. F: Q.

11 [a] ἀεὶ δέῃ. [b] ὑπενοοῦμεν γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἥξειν τινὰς [c] ἀμφισβητήσοντας τῶν τοῦ Κάνωνος καὶ ἑτέρους. οἷον καὶ ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς ὁμοπάτριος [d] μέν, ὁμομήτριος δ' οὔ, [e] ὃς ἀπεδήμει, καὶ εἰ δή τις ἄλλος ἠβούλετ' ἀμφισβητεῖν, οὐκ [f] ἐνῆν ἡμῖν [g] κωλύειν· οἱ γὰρ νόμοι κελεύουσι τὸν βουλόμενον ἀμφισβητεῖν. ταῦτα δὴ πάντα προνοούμενοι ἐγράψαμεν τὰς συνθήκας καὶ ὅρκους ὠμόσαμεν, [h] ὅπως μήθ' [i] ἑκοντὶ μήτε ἀκοντὶ μηδετέρῳ ἐξουσία ἡμῶν γένηται μηδ' ὁτιοῦν ἰδίᾳ πρᾶξαι, ἀλλὰ [k] κοινῇ βουλευόμενοι μεθ'
12 ἡμῶν αὐτῶν ἅπαντα πράττωμεν. καὶ μάρτυρας ἐποιησάμεθα περὶ τούτων πρῶτον μὲν τοὺς θεοὺς οὓς [l] ὠμόσαμεν ἀλλήλοις, καὶ τοὺς οἰκείους τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν, ἔπειτ' Ἀνδροκλείδην Ἀχαρνέα, παρ' ᾧ κατεθέμεθα τὰς συνθήκας. βούλομαι οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τόν τε νόμον ἀναγνῶναι, καθ' ὃν τὰς συνθήκας ἐγράψαμεν πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, καὶ [m] μαρτυρίαν τοῦ ἔχοντος τὰς συνθήκας. Λέγε τὸν νόμον πρῶτον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἀναγίγνωσκε [n] δὴ καὶ τὴν μαρτυρίαν τὴν Ἀνδροκλείδου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

13 Ἐπειδὴ δ' [o] ὠμόσαμεν ἀλλήλοις καὶ [p] αἱ συνθῆκαι ἦσαν κείμεναι παρὰ τῷ Ἀνδροκλείδῃ, διεῖλον ἐγὼ δύο μερίδας, ὦ ἄνδρες δικασταί. καὶ ἡ μὲν ἑτέρα ἦν μερὶς ἡ

[a] ἀεὶ om. r.
[b] ὑπενοοῦμεν γὰρ] ὑπενόουν μὲν γὰρ F. Q. ὑπενόουν μὲν δ' ἂν r.
[c] ἀμφισβητήσοντας] ἀμφισβητοῦντας Q.
[d] μὲν om. F. S. Q.
[e] ὃς ἀπεδήμει om. S. Q.
[f] ἐνῆν] ἦν S.
[g] κωλύειν] κωλύειν ὑμῖν F. Q.
[h] ὅπως] ὅπως ἂν r.
[i] ἑκοντὶ—ἀκοντὶ] ἑκόντι—ἄκοντι r.
[k] κοινῇ] καὶ κοινῇ F. S. Q.
[l] ὠμόσαμεν] ὡμολογήσαμεν S.
[m] μαρτυρίαν] τὴν μαρτυρίαν r.
[n] δὴ] δὲ r.
[o] ὠμόσαμεν] ὡμολογήσαμεν S.
[p] αἱ om. F. S. Q.

οἰκία, ἐν ᾗ ᾤκει αὐτὸς ὁ Κόνων, καὶ τἀνδράποδα οἱ σακχυφάνται, ἡ δ' ἑτέρα ἦν μερὶς οἰκία ἑτέρα καὶ τἀνδράποδα οἱ φαρμακοτρῖβαι. ἀργύριον δ' εἴ τι [q]κατέλιπεν ὁ Κόνων φανερὸν ἐπὶ τῇ τραπέζῃ [r]τῇ Ἡρακλείδου, τοῦθ' 1171
ἅπαν σχεδόν τι ἀνηλώθη εἴς τε τὴν ταφὴν καὶ τἆλλα τὰ
14 νομιζόμενα καὶ εἰς τὴν οἰκοδομίαν τοῦ μνήματος. διελὼν δ' ἐγὼ τὰς δύο [s]ταύτας μερίδας ἔδωκα αἵρεσιν τούτῳ Ὀλυμπιοδώρῳ ὁποτέραν βούλεται τῶν μερίδων λαβεῖν, καὶ οὗτος εἵλετο τοὺς φαρμακοτρίβας καὶ τὴν οἰκίαν· ἐγὼ δ' ἔλαβον τοὺς σακχυφάντας καὶ τὴν οἰκίαν τὴν
15 ἑτέραν. καὶ ταῦτ' ἐστὶν ἃ ἑκάτερος ἡμῶν εἶχεν. ἐν [t]δὲ τῇ μερίδι τῇ τουτουῒ Ὀλυμπιοδώρου [u]ἐνῆν εἷς τῶν φαρμακοτριβῶν, ὃν μάλιστ' ἐνόμιζε πιστὸν ἑαυτῷ εἶναι ὁ Κόνων· ὄνομα δὲ [x]τῷ ἀνθρώπῳ ἐστὶ Μοσχίων. οὗτος ὁ οἰκέτης σχεδόν τι ᾔδει τά τ' ἄλλα [y]τὰ τοῦ Κόνωνος ἅπαντα, καὶ δὴ καὶ τὸ ἀργύριον οὗ ἦν, τὸ ἔνδον κείμενον
16 τῷ Κόνωνι. καὶ δὴ [z]καὶ ἔλαθε τὸν Κόνωνα, πρεσβύτερόν τε ὄντα καὶ πεπιστευκότα αὐτῷ, ὑφαιρούμενος [a]τὸ ἀργύριον οὗτος ὁ οἰκέτης ὁ Μοσχίων. καὶ πρῶτον μὲν ὑφαιρεῖται αὐτοῦ χιλίας δραχμὰς χωρίς που κειμένας τοῦ ἄλλου ἀργυρίου, ἔπειθ' ἑτέρας ἑβδομήκοντα μνᾶς. καὶ ταῦτα ποιῶν ἐλάνθανε τὸν Κόνωνα. καὶ τὸ ἀργύριον τοῦθ'
17 ἅπαν εἶχεν αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ ὁ ἄνθρωπος. οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἢ ἡμεῖς διειλόμεθα τὰς μερίδας, ὑποψία τις ἐγένετο καὶ αἴσθησις περὶ τἀνθρώπου τούτου· [b]ἐκ δὲ ταύτης τῆς ὑποψίας ἐδόκει ἐμοὶ

[q] κατέλιπεν] κατέλειπεν S.
[r] τῇ Ἡρακλείδου] τοῦ ἡρακλείδου r.
[s] ταύτας μερίδας] μερίδας ταύτας r.
[t] δὲ post ἐν om. S.
[u] ἐνῆν] ἦν F. S. Q.
[x] τῷ ἀνθρώπῳ] τἀνθρώπου r.
[y] τὰ ante τοῦ om. F. S. Q.
[z] καὶ post δὴ om. r.
[a] τὸ ἀργύριον] τοῦ ἀργυρίου Reiskius.
[b] ἐκ δὲ] ἐκ δὴ r.

18 καὶ τούτῳ Ὀλυμπιοδώρῳ βασανίζειν τὸν ἄνθρωπον. καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὦ ἄνδρες δικασταί, αὐτὸς αὑτοῦ κατεῖπε, πρὶν βασανίζεσθαι, ὅτι χιλίας δραχμὰς [c]ὑφέλοιτο τοῦ Κόνωνος, καὶ ἔφη εἶναι παρ' ἑαυτῷ ὅσον μὴ ἦν ἀνηλωμέ- 1172
νον· περὶ δὲ τοῦ πλείονος ἀργυρίου οὐδ' ὁτιοῦν [d]εἶπεν ἐν τῷ τότε χρόνῳ. καὶ ἀποδίδωσι περὶ ἑξακοσίας τινὰς
19 δραχμάς. καὶ τούτου τοῦ ἀργυρίου, οὗ ἀπέδωκεν ὁ ἄνθρωπος, καλῶς καὶ δικαίως κατὰ τοὺς ὅρκους οὓς ὠμόσαμεν ἡμεῖς καὶ [e]κατὰ τὰς συνθήκας τὰς κειμένας παρὰ τῷ Ἀνδροκλείδῃ τὸ μὲν ἥμισυ ἐγὼ ἔλαβον, τὸ δ' ἥμισυ
20 οὑτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος. μετὰ δὲ ταῦτ' οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον ἐκ ταύτης τῆς ὑποψίας τῆς πρὸς τὸν οἰκέτην περὶ τοῦ ἀργυρίου οὗ ἀπέδωκεν, ἔδησε τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐβασάνισεν αὐτὸς [f]ἐφ' ἑαυτοῦ, ἡμᾶς δὲ οὐ παρεκάλεσεν, ὀμωμοκὼς κοινῇ ζητήσειν καὶ πράξειν μετ' ἐμοῦ πάντα.
21 καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὦ ἄνδρες δικασταί, κατατεινόμενος ὑπὸ τῆς βασάνου προσωμολόγησε καὶ τὰς ἑβδομήκοντα μνᾶς εἰληφέναι [g]ὑφελόμενος Κόνωνος, καὶ ἀποδίδωσιν ἅπαν τὸ ἀργύριον τοῦτο Ὀλυμπιοδώρῳ τούτῳ. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴ ἐπυθόμην περὶ τῆς βασάνου τἀνθρώπου καὶ ὅτι ἀποδεδωκὼς εἴη τὸ ἀργύριον, ἐνόμιζόν μοι ἀποδώσειν τοῦτον τὸ ἥμισυ τοῦ ἀργυρίου, ὥσπερ καὶ τὸ
22 πρότερον ἀπὸ τῶν χιλίων δραχμῶν [h]ἀπέδωκεν. καὶ εὐθὺς [i]μὲν οὐ πάνυ τι ἠνώχλουν τούτῳ, ἡγούμενος αὐτὸν [k]τοῦτο γνώσεσθαι καὶ διοικήσειν καὶ ἐμοὶ καὶ ἑαυτῷ, ὅπως ἑκάτερος ἡμῶν ἕξει τὰ δίκαια κατὰ τοὺς ὅρκους καὶ

[c] ὑφέλοιτο] ὑφείλετο F. S. Q.
[d] εἶπεν] εἶπον F.
[e] κατὰ ante τὰς om. r.
[f] ἐφ'] ἀφ' r.
[g] ὑφελόμενος Κόνωνος] ὑπὸ Κόνωνος ὑφελόμενος r.
[h] ἀπέδωκε] ἀποδέδωκε F. S. Q.
[i] μὲν om. r.
[k] τοῦτο] τοῦτον S. Q.

τὰς συνθήκας τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ τοῦ ἰσομοιρεῖν
ἁπάντων ὧν Κόνων ἦν καταλελοιπώς· ἐπειδὴ δ' ἐνδιέτριβε
καὶ οὐδὲν ἐποίει, διελεγόμην τούτῳ Ὀλυμπιοδώρῳ, καὶ
23 ἠξίουν ἀπολαμβάνειν τὸ ἐμαυτοῦ μέρος τοῦ ἀργυρίου. οὑ- 1173
τοσὶ δ' Ὀλυμπιόδωρος ἀεί τι προὐφασίζετο καὶ ἀναβο-
λὰς ἐποιεῖτο. καὶ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἕτεροί τινες ἔλαχον
τοῦ κλήρου τοῦ Κόνωνος, καὶ ὁ Κάλλιππος ἐπεδήμησεν
ἐκ τῆς ἀποδημίας, ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς ὁ ὁμοπάτριος· καὶ
24 οὗτος ἔλαχεν εὐθὺς τοῦ ἡμικληρίου. καὶ τούτῳ Ὀλυμ-
πιοδώρῳ πρόφασις [l] καὶ αὕτη ἐγένετο πρὸς τὸ μὴ ἀποδι-
δόναι μοι τὸ ἀργύριον, ἐπειδὴ πολλοὶ ἦσαν οἱ ἀμφισ-
βητοῦντες, καὶ ἔφη χρῆναί με [m] περιμεῖναι, ἕως ἂν οἱ
ἀγῶνες γένωνται. καὶ ἐμοὶ ἀνάγκη [n] ἦν ταῦτα συγχω-
25 ρεῖν, καὶ συνεχώρησα. μετὰ δὲ ταῦτα ἐβουλευόμεθα [o] ἐγὼ
καὶ οὑτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος κοινῇ, ὥσπερ καὶ ὠμόσαμεν,
ὅντινα τρόπον ἄριστα καὶ ἀσφαλέστατα προσοισόμεθα
πρὸς τοὺς ἀμφισβητοῦντας. καὶ ἔδοξεν ἡμῖν, ὦ ἄνδρες
δικασταί, τουτονὶ μὲν Ὀλυμπιόδωρον τοῦ κλήρου [p] ὅλου
ἀμφισβητεῖν, ἐμὲ δὲ τοῦ ἡμικληρίου, ἐπειδὴ καὶ Κάλ-
λιππος ὁ ἀδελφὸς [q] ὁ ἐμὸς τοῦ ἡμικληρίου μόνον ἠμφισ-
26 βήτει. καὶ ἐπειδὴ ἀνεκρίθησαν πρὸς τῷ ἄρχοντι [r] ἅπασαι
αἱ ἀμφισβητήσεις καὶ ἔδει ἀγωνίζεσθαι ἐν τῷ δικαστη-
ρίῳ, ἀπαράσκευοι ἦμεν τὸ παράπαν πρὸς τὸ ἤδη ἀγωνί-
ζεσθαι ἐγὼ καὶ Ὀλυμπιόδωρος οὑτοσὶ διὰ τὸ ἐξαίφνης
ἐπιπεπτωκέναι ἡμῖν πολλοὺς τοὺς ἀμφισβητοῦντας. ἐκ
δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἐσκοποῦμεν κοινῇ, εἴ πως ἀναβολή τις
γένοιτο ἐν τῷ παρόντι, ὥστε παρασκευάσασθαι ἡμᾶς καθ'

[l] καὶ ante αὕτη om. F. Q.
[m] περιμεῖναι] περιμένειν r.
[n] ἦν] ἦν ἐμοὶ r.
[o] ἐγὼ] καὶ ἐγὼ S.
[p] ὅλου om. r.
[q] ὁ ἐμὸς] μου r.
[r] ἅπασαι] πᾶσαι r.

27 ἡσυχίαν πρὸς τὸν ἀγῶνα. καὶ κατὰ τύχην τινὰ καὶ δαί-
μονα ὑμεῖς ἐπείσθητε ὑπὸ τῶν ῥητόρων εἰς Ἀκαρνανίαν
στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ ἔδει [s] καὶ τουτονὶ Ὀλυμπιό- 1174
δωρον στρατεύεσθαι, καὶ ᾤχετο μετὰ τῶν ἄλλων στρατευ-
όμενος. καὶ [t] συνεβεβήκει, ὡς ᾠόμεθα ἡμεῖς, [u] αὕτη καλ-
λίστη ἀναβολὴ δημοσίᾳ τούτου ἀποδημοῦντος [x] καὶ στρα-
28 τευομένου. ἐπειδὴ δ' ἐκάλει ὁ ἄρχων εἰς τὸ δικαστήριον
ἅπαντας τοὺς ἀμφισβητοῦντας κατὰ τὸν νόμον, ὑπωμο-
σάμεθα ἡμεῖς τουτονὶ Ὀλυμπιόδωρον δημοσίᾳ [y] ἀπεῖναι
στρατευόμενον. ὑπομοθέντος δὲ τούτου ἀνθυπωμόσαντο οἱ
ἀντίδικοι, καὶ διαβάλλοντες Ὀλυμπιόδωρον τουτονί,
[z] ὕστεροι ἡμῶν λέγοντες, ἔπεισαν τοὺς δικαστὰς ψηφίσα-
σθαι τῆς δίκης ἕνεκ' [a] ἀπεῖναι τουτονὶ καὶ οὐ δημοσίᾳ.
29 ψηφισαμένων δὲ ταῦτα τῶν δικαστῶν διέγραψεν ὁ ἄρχων
[b] Πυθόδοτος κατὰ τὸν νόμον [c] τὴν τουτουὶ Ὀλυμπιοδώρου
ἀμφισβήτησιν. διαγραφείσης δὲ ταύτης ἐξ ἀνάγκης [d] κά-
μοὶ ἦν [e] ἐκλιπεῖν τὴν τοῦ ἡμικληρίου ἀμφισβήτησιν. γε-
νομένων δὲ τούτων ἐπεδίκασεν ὁ ἄρχων τοῖς ἀντιδίκοις τοῖς
ἡμετέροις τὸν κλῆρον τὸν Κόνωνος· ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι
30 αὐτὸν ἠνάγκαζον ποιεῖν. ἐπειδὴ δ' ἐπεδικάσαντο, εὐθὺς
εἰς Πειραιᾶ ἐλθόντες παρελάμβανον πάνθ', ὅσα ἡμῶν εἶ-
χεν ἑκάτερος [f] νειμάμενος ἐν τῇ μερίδι. κἀγὼ μὲν ἐπιδη-
μῶν αὐτὸς παρέδωκα (ἀνάγκη γὰρ ἦν πείθεσθαι τοῖς νό-
μοις), τὰ δ' [g] Ὀλυμπιοδώρου [h] ἀποδημοῦντος τούτου

[s] καὶ post ἔδει om. r.
[t] συνεβεβήκει] συμβεβήκει r.
[u] αὕτη] αὕτη ἡ F. S. Q.
[x] καὶ ante στρατευομένου om. S.
[y] ἀπεῖναι] ἀπιέναι r.
[z] ὕστεροι] ὕστερον F.
[a] ἀπεῖναι τουτονὶ] ἀπιέναι τοῦτον r.
[b] Πυθόδοτος] πυθόδωρος r.
[c] τὴν om. r. supra versum habet S.
[d] κἀμοὶ r. vulg. καὶ ἐμοί.
[e] ἐκλιπεῖν] ἐλλείπειν r.
[f] νειμάμενος] δειμάμενος r.
[g] Ὀλυμπιοδώρου] ἀπ' ὀλυμπιοδώρου r.
[h] ἀποδημοῦντος τούτου in γρ. F.

ἅπαντα ᾤχοντο λαβόντες, πλὴν τοῦ ἀργυρίου οὗ εἶχεν
αὐτὸς παρὰ τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ οἰκέτου, ὃν ἐβασάνισεν· οὐ
31 γὰρ εἶχον [i]ὅπου [k]ἐπιλάβοιντο τοῦ ἀργυρίου. καὶ τὰ μὲν
πραχθέντα ταῦτ' ἦν ἐν τῇ ἀποδημίᾳ τῇ Ὀλυμπιοδώρου,
καὶ τῆς κοινωνίας τῆς πρὸς τοῦτον ταῦτ' ἐγὼ [l]ἀπέλαυσα.
[m]ἐπειδὴ δ' ἐπεδήμησεν οὗτος καὶ οἱ ἄλλοι στρατιῶται, 1175
ἠγανάκτει Ὀλυμπιόδωρος οὑτοσί, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπὶ
τοῖς συμβεβηκόσι, καὶ ἡγεῖτο δεινὰ πεπονθέναι. ἐπειδὴ
δὲ μεστὸς ἐγένετο ἀγανακτῶν, ἐσκοποῦμεν πάλιν καὶ
ἐβουλευόμεθα κοινῇ, ἐγὼ καὶ Ὀλυμπιόδωρος οὑτοσί, ὅν-
32 τινα τρόπον [n]τούτων τι πάλιν κομιούμεθα. καὶ ἐδόκει
ἡμῖν βουλευομένοις προσκαλεῖσθαι τοὺς ἐπιδεδικασμένους
κατὰ τὸν νόμον, καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἀσφαλέστατον
εἶναι μὴ ἐν τῷ αὐτῷ ἡμᾶς ἀμφοτέρους τὸν κίνδυνον ποιεῖ-
σθαι πρὸς τοὺς ἀμφισβητοῦντας, ἀλλὰ χωρὶς ἑκάτερον,
[o]καὶ τοῦτον μὲν Ὀλυμπιόδωρον ὅλου τοῦ κλήρου λαχεῖν,
ὥσπερ τὸ πρότερον, καὶ ἀγωνίζεσθαι καθ' αὑτόν, ἐμὲ δὲ
τοῦ ἡμικληρίου, [p]ἐπειδὴ καὶ Κάλλιππος [q]ὁ ἀδελφὸς ὁ
33 ἐμὸς τοῦ ἡμικληρίου μόνον ἠμφισβήτει, ὅπως, ἐὰν μὲν
[r]οὑτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος ἐπιτύχῃ τοῦ ἀγῶνος, ἐγὼ κατὰ
τὰς συνθήκας καὶ τοὺς ὅρκους πάλιν τὸ μέρος λάβοιμι
[s]παρὰ τούτου, ἐὰν δ' ἄρ' ἀποτύχῃ καὶ τὰ ἕτερα ψηφί-
σωνται οἱ δικασταί, οὗτος παρ' ἐμοῦ τὰ μέρη καλῶς καὶ
δικαίως ἀπολαμβάνοι, ὥσπερ ὠμόσαμεν ἀλλήλοις καὶ
34 συνεθέμεθα. ἐπειδὴ δὲ ταῦτ' ἐβουλευσάμεθα καὶ ἐδόκει
ἀσφαλέστατ' εἶναι καὶ ἐμοὶ καὶ Ὀλυμπιοδώρῳ, προσ-

[i] ὅπου] ποῦ r. ὅποι γρ. F.
[k] ἐπιλάβοιντο] λαμβάνοιντο F. S. Q.
[l] ἀπέλαυσα] ἀπέλυσα F. Q.
[m] ἐπειδὴ δ'] ἐπεὶ δ' S.
[n] τούτων τι] τουτοῒ r.
[o] καὶ post ἑκάτερον om. r.
[p] ἐπειδὴ] ἐπειδὴ δὲ r.
[q] ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς] ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς F. Q.
[r] οὑτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος] Ὀλυμπιόδωρος οὑτοσὶ F. S. Q.
[s] παρὰ] τὸ r.

εκλήθησαν ἅπαντες οἱ ἔχοντες τὰ τοῦ Κόνωνος κατὰ τὸν νόμον. Καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον, καθ' ὃν ἡ [t]πρόσκλησις ἐγένετο.

ΝΟΜΟΣ.

35 Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡ πρόσκλησις ἐγένετο, καὶ τὰς ἀμφισβητήσεις [u]ἀντεγραψάμεθα, ὃν τρόπον τούτῳ ἐδόκει Ὀλυμπιοδώρῳ. καὶ μετὰ ταῦθ' ὁ ἄρχων ἀνέκρινε πᾶσιν ἡμῖν τοῖς ἀμφισβητοῦσι, καὶ ἀνα-
36 κρίνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ δικαστήριον. καὶ [x]οὑτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος ἠγωνίζετο πρῶτος, καὶ ἔλεγεν ὅ τι ἠβούλετο, καὶ μαρτυρίας παρείχετο ἃς ἐδόκει τούτῳ· κἀγώ, ὦ ἄν- 1176
δρες δικασταί, σιωπῇ ἐκαθήμην ἐπὶ τοῦ ἑτέρου βήματος. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον κατασκευασθέντος τοῦ ἀγῶνος ἐνίκησεν οὑτοσὶ ῥᾳδίως. νικήσας δὲ καὶ [y]διαπραξάμενος
37 [z]ἅπανθ' ὅσα ἠβουλήθημεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ ἀπολαβὼν παρὰ τῶν [a]πρότερον ἐπιδικασαμένων ὅσα ἦσαν ἐκεῖνοι παρ' ἡμῶν εἰληφότες, ταῦτα δὴ πάντ' ἔχων καὶ τὸ ἀργύριον ὃ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ βασανισθέντος, οὐδ' ὁτιοῦν [b]ἠθέλησε τῶν δικαίων πρός με ποιῆσαι, ἀλλ' ἔχει αὐτὸς ἅπαντα, ὀμωμοκὼς καὶ συνθήκας πρός με ποιησάμενος ἦ μὴν ἰσομοιρήσειν. καὶ αἱ συνθῆκαι αὗται ἔτι καὶ [c]νῦν κεῖνται παρὰ τῷ Ἀνδροκλείδῃ, καὶ μεμαρ-
38 τύρηκεν αὐτὸς πρὸς ὑμᾶς. βούλομαι δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὧν εἴρηκα μαρτυρίας ὑμῖν παρασχέσθαι, [d]πρῶτον μὲν τὸ ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἐγὼ καὶ οὗτος ἡμῖν αὐτοῖς

[t] πρόσκλησις correctus r. ceteri πρόκλησις. Sic et paullo post.
[u] ἀντεγραψάμεθα] ἀπεγραψάμεθα r.
[x] οὑτοσὶ] οὗτος r. om. S.
[y] διαπραξάμενος] διαπραξάμενοι F. S. Q. διαπραξαμένων ἡμῶν r. et γρ. F. Q.
[z] ἅπανθ'] ἁπάντων γρ. F.
[a] πρότερον ante παρὰ ponit S. cum γρ. F. Q. post ἐπιδικασαμένων r.
[b] ἠθέλησε] ἠθέληκε r.
[c] νῦν] νυνὶ r.
[d] πρῶτον] πρώτιστον S.

δικάσαντες ἐνειμάμεθα τὸ ἴσον ἑκάτερος τῆς φανερᾶς οὐσίας ἧς Κόνων [e]κατέλιπεν. Καί μοι λαβὲ ταύτην τὴν μαρτυρίαν πρῶτον, ἔπειτα τὰς ἄλλας [f]ἁπάσας ἀναγίγνωσκε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

39 Λαβὲ [g]δή μοι καὶ τὴν πρόκλησιν, ἣν προεκαλεσάμην αὐτὸν περὶ τοῦ ἀργυρίου, [h]οὗ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ βασανισθέντος.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

40 Ἀναγίγνωσκε [i]δὴ καὶ τὴν ἑτέραν μαρτυρίαν, ὅτι, ἐπειδὴ ἐπεδικάσαντο οἱ ἀντίδικοι ἡμῶν, ἅπαντα παρέλαβον ὅσα ἡμεῖς εἴχομεν, πλὴν τῶν χρημάτων ὧν εἶχεν Ὀλυμπιόδω- 1177
ρος παρὰ τοῦ βασανισθέντος ἀνθρώπου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

41 Ὃν μὲν τρόπον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐξ ἀρχῆς διενειμάμεθα τὴν Κόνωνος οὐσίαν τὴν φανερὰν ἐγὼ καὶ Ὀλυμπιόδωρος, καὶ λόγῳ ἀκηκόατε καὶ μεμαρτύρηται ὑμῖν, καὶ ὡς οὗτος [k]τὸ ἀργύριον ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ οἰκέτου, καὶ ὅτι οἱ ἐπιδικασάμενοι ἔλαβον ὅσα ἡμεῖς [l]εἴ-
42 χομεν, ἕως [m]οὑτοσὶ πάλιν ἐνίκησεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ. ἃ δὲ λέγων οὐκ ἀποδίδωσί μοι οὐδ' ἐθέλει τῶν δικαίων οὐδ' ὁτιοῦν ποιεῖν, τούτοις [n]ἤδη προσέχετε τὸν νοῦν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἵνα μὴ αὐτίκ' ἐξαπατήσωσιν ὑμᾶς οἱ ῥήτορες, οὓς οὑτοσὶ [o]παρεσκεύασται ἐπ' ἐμέ. λέγει μὲν [p]οὖν οὗτος οὐδέποτε ταὐτὰ ἀλλ' ὅ τι ἂν τύχῃ [q]ἀεί, καὶ [r]περιιὼν

[e] κατέλιπε] κατέλειπεν Q.
[f] ἁπάσας] πάσας r.
[g] δή om. r.
[h] οὗ] vulg. ὃ.
[i] δὴ] δὲ F. S. Q.
[k] τὸ ἀργύριον ἔλαβε] ἔλαβε τὸ ἀργύριον r.
[l] εἴχομεν] ἔχοιμεν γρ. Q. et margo F.
[m] οὑτοσὶ πάλιν] πάλιν οὗτος r.
[n] ἤδη om. r.
[o] παρεσκεύασται] παρεσκεύασεν F. Q.
[p] οὖν om. r.
[q] ἀεί] αἰεί F. r.
[r] περιιὼν om. S.

προφάσεις ἀτόπους τινὰς καὶ ὑπονοίας καὶ αἰτίας ψευδεῖς ἐπιφέρει, καὶ [s] περὶ τὸ πρᾶγμ' ὅλον ἄδικός ἐστιν ἄνθρω-
43 πος. πλεῖστοι δ' αὐτοῦ ἀκηκόασι λέγοντος, οἱ μὲν ὅτι τὸ παράπαν οὐκ ἔλαβε τὸ ἀργύριον παρὰ τἀνθρώπου. ἐπειδὰν δὲ τοῦτ' ἐξελέγχηται, πάλιν λέγει ὅτι παρὰ τοῦ [t] ἑαυτοῦ ἀνθρώπου ἔχει τὸ ἀργύριον, καὶ οὐ μεταδώσει [u] ἐμοὶ οὔτε τοῦ ἀργυρίου οὔτε τῶν ἄλλων οὐδενὸς ὧν κατέ-
44 λιπε Κόνων. ἐπειδὰν δέ τις αὐτὸν τῶν ἐπιτηδείων τῶν τούτου καὶ τῶν ἐμῶν ἐρωτᾷ διὰ τί οὐκ ἀποδώσει ὁμωμοκὼς ἰσομοιρήσειν καὶ τῶν συνθηκῶν ἔτι [x] καὶ νῦν κειμένων, φησί [y] με παραβεβηκέναι τὰς συνθήκας καὶ δεινὰ πεπονθέναι ὑπ' ἐμοῦ, καὶ διατελέσαι μέ φησιν ὑπεναντία καὶ λέγοντα καὶ πράττοντα ἑαυτῷ. καὶ ἃ μὲν προφασίζεται, ταῦτ' 1178
45 ἐστίν. ἃ μὲν [z] οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὗτος λέγει, ὑπόνοιαι πλασταί εἰσι καὶ προφάσεις ἄδικοι [a] καὶ πονηρίαι ἐπὶ τῷ ἀποστερῆσαι ἃ προσήκει αὐτὸν ἀποδοῦναι ἐμοί. [b] ἃ δ' ἐγὼ [c] ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὗτος ψεύδεται, ταῦτα [d] δὲ [e] ὑπόνοια [f] μὲν οὐδεμία ἔσται, φανερῶς δ' ἐπιδείξω τὴν τούτου ἀναισχυντίαν, τεκμήρια λέγων ἀληθινὰ καὶ πᾶσι γνώριμα, καὶ μάρτυρας παρεχόμενος περὶ ἁπάντων.
46 πρῶτον μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, λέγω ὅτι οὗτος διὰ τοῦτο τοῖς οἰκείοις καὶ τοῖς ἐπιτηδείοις τοῖς ἑαυτοῦ καὶ τοῖς [g] ἐμοῖς, τοῖς εἰδόσιν ἀκριβῶς [h] ἅπαντα ταῦτα τὰ πράγματα ὡς ἔχει καὶ [i] παρηκολουθηκόσιν ἐξ ἀρχῆς, οὐκ

[s] περὶ in margine S.
[t] ἑαυτοῦ] αὐτοῦ F. Q.
[u] ἐμοὶ οὔτε τοῦ ἀργυρίου] αὐτῶν ἐμοὶ οὔτε τὸ ἀργύριον Q.
[x] καὶ νῦν] νυνὶ F. S. Q.
[y] με παραβεβ.] παραβεβ. με r.
[z] οὖν] τοίνυν γρ. Q. et margo F. r.
[a] καὶ post ἄδικοι om. F.
[b] ἃ δ'] οἷα δ' γρ. F. Q.
[c] ἐρῶ] ἐρωτῶ F.
[d] δὲ om. r. in γρ. habet Q.
[e] ὑπόνοια] πάνθ' ὑπόνοια r.
[f] μὲν om. F. S. Q.
[g] ἐμοῖς] ἐμοῦ γρ. Q.
[h] ἅπαντα] ἕκαστα γρ. Q. πάντα r.
[i] παρηκολουθηκόσιν] παρηκολουθήκασιν r.

ἠθέλησεν ἐπιτρέψαι. ἀκριβῶς [k] γὰρ ᾔδει ὅτι εὐθὺς παραχρῆμα ὑπ' αὐτῶν ἐξελεγχθήσεται, ἐάν τι ψεύδηται· νυνὶ
47 δ' ἴσως ἡγεῖται ψευδόμενος ἐν ὑμῖν λήσειν. πάλιν λέγω ὅτι οὐκ ἀκόλουθόν ἐστιν ὑπεναντία μὲν [l] πράττειν σοι ὦ Ὀλυμπιόδωρε ἐμέ, κοινῇ δ' ἀναλίσκειν μετὰ σοῦ εἰς ὅ τι [m] ἂν αἰεὶ [n] δέῃ, οὐδ' ἐκλιπεῖν τὴν ἀμφισβήτησιν αὐτὸν ἑκόντα, ὅτε ἀπεδήμεις σύ, ἐπειδὴ καὶ ἡ σὴ διεγράφη δόξαντός σου ἕνεκα τῆς δίκης [o] ἀπεῖναι καὶ οὐ δημοσίᾳ. ἐξῆν γάρ ἔμοιγε τοῦ ἡμικληρίου ἐπιδικάσασθαι [p] ἐμαυτῷ· οὐδεὶς γάρ μοι ἀνθρώπων ἀντέλεγεν, ἀλλὰ συνεχώρουν
48 [q] αὐτοὶ οἱ ἀντίδικοι. ἀλλὰ ταῦτα ποιήσας εὐθὺς ἂν ἦν ἐπιωρκηκώς· ὤμοσα γὰρ καὶ συνεθέμην πρὸς [r] σὲ κοινῇ πράξειν [s] ἅπαντα ὅ τι ἂν δοκῇ ἐμοὶ καὶ σοὶ [t] βουλευομένοις βέλτιστον εἶναι. ὥστε ὑπεραβέλτεροί εἰσιν αἱ προφάσεις καὶ [u] αἱ αἰτίαι, δι' ἃς οὐδέν μοι φῂς ποιήσειν τῶν
49 δικαίων. ἔτι πρὸς τούτοις [x] ἡγῇ ἄν μ' ἐπιτρέπειν σοι, [y] ὦ 1179
Ὀλυμπιόδωρε, ἐν τῷ τελευταίῳ ἀγῶνι [z] τῷ περὶ τοῦ κλήρου, ἢ ἃ ἔλεγες πρὸς τοὺς δικαστάς, εἰκῇ [a] οὑτωσὶ λέγειν, ἢ περὶ ὧν τὰς μαρτυρίας παρέσχου, [b] οὕτως ἂν παρασχέσθαι, εἰ μὴ μετὰ σοῦ κοινῇ συνηγωνιζόμην; οὗτος γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, τά τ' ἄλλα ἔλεγεν [c] ἃ ἐβούλετο ἐν τῷ
50 δικαστηρίῳ, καὶ κατεχρήσατο πρὸς τοὺς δικαστὰς ὅτι ἐγὼ τὴν οἰκίαν, ἣν ἔλαβον ἐν τῇ μερίδι τῇ ἐμαυτοῦ, μεμισθωμένος εἴην παρ' αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀργύριον ὃ ἔλαβον, τὸ

[k] γὰρ om. S.
[l] πράττειν] πλάττειν r.
[m] ἂν om. F. S. Q.
[n] δέῃ] δέοι r.
[o] ἀπεῖναι] ἀπιέναι r.
[p] ἐμαυτῷ] αὐτῷ r.
[q] αὐτοὶ] αὐτῶι Q. αὐτοὶ (ῶι) F.
[r] σὲ] σεηι S.
[s] ἅπαντα] ἅπαν r.
[t] βουλευομένοις] βουλομένοις r.
[u] αἱ ante αἰτίαι om. F. S. Q.
[x] ἡγῇ ἄν μ' ἐπιτρέπειν σοι] ἡγίαν μὲν ἐπιτρέπειν σε γρ. F. Q.
[y] ὦ om. F. S. Q.
[z] τῷ ante περὶ om. F. Q.
[a] οὑτωσὶ] οὕτω r.
[b] οὕτως] εἰκῇ οὕτως r.
[c] ἃ] ὅτι r. et γρ. F. Q.

ἥμισυ [d] τὸ ἀπὸ τῶν χιλίων δραχμῶν τῶν παρὰ τοῦ οἰκέτου,
ὅτι ἐδανεισάμην παρ' [e] αὐτοῦ. καὶ οὐ μόνον ἔλεγε ταῦτα,
51 ἀλλὰ καὶ [f] μαρτυρίας παρείχετο περὶ τούτου. κἀγὼ οὐδ'
ὁτιοῦν ἀντέλεγον τούτοις, οὐδ' ἤκουσέ μου φωνὴν οὐδεὶς ἀν-
θρώπων, ὅτε οὗτος ἠγωνίζετο, οὔτε μικρὰν οὔτε μεγάλην,
ἀλλὰ προσωμολόγουν ἀληθῆ εἶναι πάνθ' ὅσα οὗτος ἠβού-
λετο λέγειν. κοινῇ γὰρ ἠγωνιζόμην μετὰ σοῦ, ὥσπερ ἔδο-
52 ξεν ἐμοὶ καὶ σοί. ἐπεὶ εἰ μή ἐστι ταῦτ' ἀληθῆ [g] ἃ λέγω,
διὰ τί οὐκ ἐπεσκηψάμην ἐγὼ τότε τοῖς μάρτυσι τοῖς
ταῦτα μαρτυροῦσιν, ἀλλ' ἡσυχίαν εἶχον πολλήν; ἢ διὰ τί
σύ, Ὀλυμπιόδωρε, οὐδεπώποτέ μοι ἔλαχες ἐνοικίου δίκην
τῆς οἰκίας ἧς ἔφασκες μισθῶσαί μοι ὡς σαυτοῦ οὖσαν,
οὐδὲ τοῦ ἀργυρίου οὗ ἔλεγες πρὸς τοὺς δικαστὰς ὅτι ἐδά-
νεισάς μοι; τούτων οὐδὲν ἐποίησας. ὥστε πῶς ἂν μᾶλ-
λον ἄνθρωπος ἐξελέγχοιτο ψευδόμενος καὶ ὑπεναντία λέ-
γων αὐτὸς αὑτῷ καὶ αἰτιώμενος [h] τὰ οὐδεπώποτε γενό-
53 μενα; ὃ δὲ πάντων μέγιστόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες δικασταί, 1180
[i] ᾧ καὶ γνώσεσθε τουτονὶ ὅτι ἄδικός ἐστι καὶ πλεονέκτης
ἄνθρωπος· ἐχρῆν γὰρ αὐτόν, εἴ τι ἀληθὲς ἦν ὧν λέγει,
πρότερον ταῦτα λέγειν καὶ ἐπιδεικνύειν, πρὶν τὸν ἀγῶνα
γενέσθαι καὶ [k] διαπειραθῆναι τῶν δικαστῶν ὅ τι γνώσον-
54 ται, καὶ παραλαβόντα πολλοὺς μάρτυρας ἀξιοῦν ἀναι-
ρεῖσθαι τὰς συνθήκας παρὰ τοῦ Ἀνδροκλείδου ὡς παρα-
βαίνοντος ἐμοῦ καὶ τἀναντία πράττοντος ἑαυτῷ καὶ οὐκέτι
κυρίων οὐσῶν τῶν συνθηκῶν ἐμοὶ καὶ τούτῳ, καὶ τῷ Ἀν-
δροκλείδῃ τῷ ἔχοντι τὰς συνθήκας διαμαρτύρασθαι ὅτι
αὐτῷ οὐδέν ἐστιν [l] ἔτι πρᾶγμα πρὸς τὰς συνθήκας ταύ-

[d] τὸ ante ἀπὸ om. F. S. Q.
[e] αὐτοῦ] τούτου F. S. Q.
[f] μαρτυρίας] μαρτυρίαν r.
[g] ἃ] ἃ ἐγὼ r.
[h] τὰ οὐδεπώποτε] τὰ οὐδέποτε r.
[i] ᾧ καὶ Reiskius. ᾧ r. ὡς F. S. Q.
[k] διαπειραθῆναι] διαπειρᾶσθαι r.
[l] ἔτι om. r.

55 τας. ταῦτ' ἐχρῆν αὐτόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴπερ τι ἦν
ἀληθὲς [m] ὧν λέγει, καὶ μόνον [n] προσιόντα τῷ Ἀνδροκλείδῃ
[o] διαμαρτύρεσθαι καὶ μετὰ μαρτύρων πολλῶν, ἵν' αὐτῷ
πολλοὶ ἦσαν οἱ συνειδότες. ὅτι δὲ τούτων οὐδὲν [p] πώποτ'
ἐποίησεν, αὐτοῦ [q] ὑμῖν τοῦ Ἀνδροκλείδου, παρ' ᾧ εἰσὶν αἱ
συνθῆκαι κείμεναι, μαρτυρίαν ἀναγνώσεται. Λέγε τὴν
μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

56 [r] Ἕτερον δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, σκέψασθε, ὃ διαπέ-
πρακται. ἐγὼ γὰρ τοῦτον προὐκαλεσάμην καὶ ἠξίωσα
ἀκολουθῆσαι ὡς Ἀνδροκλείδην, παρ' ᾧ κεῖνται αἱ συνθῆ-
και, καὶ κοινῇ [s] ἐκγραψαμένους ἡμᾶς τὰς συνθήκας πά-
λιν σημήνασθαι, τὰ δ' ἀντίγραφα ἐμβαλέσθαι εἰς τὸν
ἐχῖνον, ὅπως ἂν μηδεμία ὑποψία ᾖ, ἀλλ' ὑμεῖς ἅπαντα
καλῶς καὶ δικαίως ἀκούσαντες γνῶτε ὅ τι ἂν ὑμῖν [t] δι-
57 καιότατον δοκῇ εἶναι. ταῦτα [u] δ' ἐμοῦ προκαλουμένου
οὐκ ἠθέλησε τούτων οὐδὲν ποιῆσαι, ἀλλ' οὕτω πεφιλοσό- 1181
φηκεν ὥστε μὴ εἶναι ὑμᾶς ἀκοῦσαι τῶν συνθηκῶν ἐκ τῶν
κοινῶν γραμμάτων. καὶ ὅτι ταῦτα προὐκαλούμην [x] τοῦ-
τον, μαρτυρίαν ὑμῖν ἀναγνώσεται ὧν ἐναντίον προὐκαλού-
μην. Λέγε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

58 Πῶς ἂν οὖν μᾶλλον καταφανὴς γένοιτο ἄνθρωπος, ὅτι
δικαίως μὲν οὐδὲν βούλεται πρός με πράττειν, ἀποστε-
ρήσειν δ' οἴεται ἃ προσήκει ἐμοὶ λαβεῖν, προφάσεις

[m] ὧν] ὡς γρ. F. Q.
[n] προσιόντα] προϊόντα F. Q.
[o] διαμαρτύρεσθαι] διαμαρτύρασθαι F. r.
[p] πώποτ'] ποτ' r.
[q] ὑμῖν] ἡμῖν Q.
[r] Ἕτερον] τὸ ἕτερον F. S. Q.
[s] ἐκγραψαμένους] ἐγγραψαμένους F. Q. r.
[t] δικαιότατον om. r.
[u] δ' om. r.
[x] τοῦτον μαρτυρίαν ὑμῖν] τούτων ὑμῖν μαρτυρίαν F. Q. r.

27 ἡσυχίαν πρὸς τὸν ἀγῶνα. καὶ κατὰ τύχην τινὰ καὶ δαί-
μονα ὑμεῖς ἐπείσθητε ὑπὸ τῶν ῥητόρων εἰς Ἀκαρνανίαν
στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ ἔδει [s] καὶ τουτονὶ Ὀλυμπιό- 1174
δωρον στρατεύεσθαι, καὶ ᾤχετο μετὰ τῶν ἄλλων στρατευ-
όμενος. καὶ [t] συνεβεβήκει, ὡς ᾠόμεθα ἡμεῖς, [u] αὕτη καλ-
λίστη ἀναβολὴ δημοσίᾳ τούτου ἀποδημοῦντος [x] καὶ στρα-
28 τευομένου. ἐπειδὴ δ' ἐκάλει ὁ ἄρχων εἰς τὸ δικαστήριον
ἅπαντας τοὺς ἀμφισβητοῦντας κατὰ τὸν νόμον, ὑπωμο-
σάμεθα ἡμεῖς τουτονὶ Ὀλυμπιόδωρον δημοσίᾳ [y] ἀπεῖναι
στρατευόμενον. ὑπομοθέντος δὲ τούτου ἀνθυπωμόσαντο οἱ
ἀντίδικοι, καὶ διαβάλλοντες Ὀλυμπιόδωρον τουτονί,
[z] ὕστεροι ἡμῶν λέγοντες, ἔπεισαν τοὺς δικαστὰς ψηφίσα-
σθαι τῆς δίκης ἕνεκ' [a] ἀπεῖναι τουτονὶ καὶ οὐ δημοσίᾳ.
29 ψηφισαμένων δὲ ταῦτα τῶν δικαστῶν διέγραψεν ὁ ἄρχων
[b] Πυθόδοτος κατὰ τὸν νόμον [c] τὴν τουτουὶ Ὀλυμπιοδώρου
ἀμφισβήτησιν. διαγραφείσης δὲ ταύτης ἐξ ἀνάγκης [d] κἀ-
μοὶ ἦν [e] ἐκλιπεῖν τὴν τοῦ ἡμικληρίου ἀμφισβήτησιν. γε-
νομένων δὲ τούτων ἐπεδίκασεν ὁ ἄρχων τοῖς ἀντιδίκοις τοῖς
ἡμετέροις τὸν κλῆρον τὸν Κόνωνος· ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι
30 αὐτὸν ἠνάγκαζον ποιεῖν. ἐπειδὴ δ' ἐπεδικάσαντο, εὐθὺς
εἰς Πειραιᾶ ἐλθόντες παρελάμβανον πάνθ', ὅσα ἡμῶν εἶ-
χεν ἑκάτερος [f] νειμάμενος ἐν τῇ μερίδι. κἀγὼ μὲν ἐπιδη-
μῶν αὐτὸς παρέδωκα (ἀνάγκη γὰρ ἦν πείθεσθαι τοῖς νό-
μοις), τὰ δ' [g] Ὀλυμπιοδώρου [h] ἀποδημοῦντος τούτου

[s] καὶ post ἔδει om. r.
[t] συνεβεβήκει] συμβεβήκει r.
[u] αὕτη] αὕτη ἡ F. S. Q.
[x] καὶ ante στρατευομένου om. S.
[y] ἀπεῖναι] ἀπιέναι r.
[z] ὕστεροι] ὕστερον F.
[a] ἀπεῖναι τουτονὶ] ἀπιέναι τοῦτον r.
[b] Πυθόδοτος] πυθόδωρος r.
[c] τὴν om. r. supra versum habet S.
[d] κἀμοὶ r. vulg. καὶ ἐμοί.
[e] ἐκλιπεῖν] ἐλλείπειν r.
[f] νειμάμενος] δειμάμενος r.
[g] Ὀλυμπιοδώρου] ἀπ' ὀλυμπιοδώρου r.
[h] ἀποδημοῦντος τούτου in γρ. F.

ἅπαντα ᾤχοντο λαβόντες, πλὴν τοῦ ἀργυρίου οὗ εἶχεν
αὐτὸς παρὰ τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ οἰκέτου, ὃν ἐβασάνισεν· οὐ
31 γὰρ εἶχον [i]ὅπου [k]ἐπιλάβοιντο τοῦ ἀργυρίου. καὶ τὰ μὲν
πραχθέντα ταῦτ' ἦν ἐν τῇ ἀποδημίᾳ τῇ Ὀλυμπιοδώρου,
καὶ τῆς κοινωνίας τῆς πρὸς τοῦτον ταῦτ' ἐγὼ [l]ἀπέλαυσα.
[m]ἐπειδὴ δ' ἐπεδήμησεν οὗτος καὶ οἱ ἄλλοι στρατιῶται, 1175
ἠγανάκτει Ὀλυμπιόδωρος οὑτοσί, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπὶ
τοῖς συμβεβηκόσι, καὶ ἡγεῖτο δεινὰ πεπονθέναι. ἐπειδὴ
δὲ μεστὸς ἐγένετο ἀγανακτῶν, ἐσκοποῦμεν πάλιν καὶ
ἐβουλευόμεθα κοινῇ, ἐγὼ καὶ Ὀλυμπιόδωρος οὑτοσί, ὅν-
32 τινα τρόπον [n]τούτων τι πάλιν κομιούμεθα. καὶ ἐδόκει
ἡμῖν βουλευομένοις προσκαλεῖσθαι τοὺς ἐπιδεδικασμένους
κατὰ τὸν νόμον, καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἀσφαλέστατον
εἶναι μὴ ἐν τῷ αὐτῷ ἡμᾶς ἀμφοτέρους τὸν κίνδυνον ποιεῖ-
σθαι πρὸς τοὺς ἀμφισβητοῦντας, ἀλλὰ χωρὶς ἑκάτερον,
[o]καὶ τοῦτον μὲν Ὀλυμπιόδωρον ὅλου τοῦ κλήρου λαχεῖν,
ὥσπερ τὸ πρότερον, καὶ ἀγωνίζεσθαι καθ' αὑτόν, ἐμὲ δὲ
τοῦ ἡμικληρίου, [p]ἐπειδὴ καὶ Κάλλιππος [q]ὁ ἀδελφὸς ὁ
33 ἐμὸς τοῦ ἡμικληρίου μόνον ἠμφισβήτει, ὅπως, ἐὰν μὲν
[r]οὑτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος ἐπιτύχῃ τοῦ ἀγῶνος, ἐγὼ κατὰ
τὰς συνθήκας καὶ τοὺς ὅρκους πάλιν τὸ μέρος λάβοιμι
[s]παρὰ τούτου, ἐὰν δ' ἄρ' ἀποτύχῃ καὶ τὰ ἕτερα ψηφί-
σωνται οἱ δικασταί, οὗτος παρ' ἐμοῦ τὰ μέρη καλῶς καὶ
δικαίως ἀπολαμβάνοι, ὥσπερ ὠμόσαμεν ἀλλήλοις καὶ
34 συνεθέμεθα. ἐπειδὴ δὲ ταῦτ' ἐβουλευσάμεθα καὶ ἐδόκει
ἀσφαλέστατ' εἶναι καὶ ἐμοὶ καὶ Ὀλυμπιοδώρῳ, προσ-

[i] ὅπου] ποῦ r. ὅποι γρ. F.
[k] ἐπιλάβοιντο] λαμβάνοιντο F. S. Q.
[l] ἀπέλαυσα] ἀπέλυσα F. Q.
[m] ἐπειδὴ δ'] ἐπεὶ δ' S.
[n] τούτων τι] τουτὶ r.
[o] καὶ post ἑκάτερον om. r.
[p] ἐπειδὴ] ἐπειδὴ δὲ r.
[q] ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς] ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς F. Q.
[r] οὑτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος] Ὀλυμπιόδωρος οὑτοσὶ F. S. Q.
[s] παρὰ] τὸ r.

ἐκλήθησαν ἅπαντες οἱ ἔχοντες τὰ τοῦ Κόνωνος κατὰ τὸν νόμον. Καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον, καθ' ὃν ἡ [t] πρόσκλησις ἐγένετο.

ΝΟΜΟΣ.

35 Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡ πρόσκλη-
σις ἐγένετο, καὶ τὰς ἀμφισβητήσεις [u] ἀντεγραψάμεθα,
ὃν τρόπον τούτῳ ἐδόκει Ὀλυμπιοδώρῳ. καὶ μετὰ ταῦθ'
ὁ ἄρχων ἀνέκρινε πᾶσιν ἡμῖν τοῖς ἀμφισβητοῦσι, καὶ ἀνα-
36 κρίνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ δικαστήριον. καὶ [x] οὑτοσὶ Ὀλυμ-
πιόδωρος ἠγωνίζετο πρῶτος, καὶ ἔλεγεν ὅ τι ἠβούλετο,
καὶ μαρτυρίας παρείχετο ἃς ἐδόκει τούτῳ· κἀγώ, ὦ ἄν- 1176
δρες δικασταί, σιωπῇ ἐκαθήμην ἐπὶ τοῦ ἑτέρου βήματος.
τοῦτον δὲ τὸν τρόπον κατασκευασθέντος τοῦ ἀγῶνος ἐνίκη-
σεν οὑτοσὶ ῥᾳδίως. νικήσας δὲ καὶ [y] διαπραξάμενος
37 [z] ἅπανθ' ὅσα ἠβουλήθημεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ ἀπολα-
βὼν παρὰ τῶν [a] πρότερον ἐπιδικασαμένων ὅσα ἦσαν ἐκεῖ-
νοι παρ' ἡμῶν εἰληφότες, ταῦτα δὴ πάντ' ἔχων καὶ τὸ
ἀργύριον ὃ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ βασανισθέντος,
οὐδ' ὁτιοῦν [b] ἠθέλησε τῶν δικαίων πρός με ποιῆσαι, ἀλλ'
ἔχει αὐτὸς ἅπαντα, ὁμωμοκὼς καὶ συνθήκας πρός με
ποιησάμενος ἦ μὴν ἰσομοιρήσειν. καὶ αἱ συνθῆκαι αὗται
ἔτι καὶ [c] νῦν κεῖνται παρὰ τῷ Ἀνδροκλείδῃ, καὶ μεμαρ-
38 τύρηκεν αὐτὸς πρὸς ὑμᾶς. βούλομαι δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλ-
λων ἁπάντων ὧν εἴρηκα μαρτυρίας ὑμῖν παρασχέσθαι,
[d] πρῶτον μὲν τὸ ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἐγὼ καὶ οὗτος ἡμῖν αὐτοῖς

[t] πρόσκλησις correctus r. ceteri πρόκλησις. Sic et paullo post.

[u] ἀντεγραψάμεθα] ἀπεγραψάμεθα r.

[x] οὑτοσὶ] οὗτος r. om. S.

[y] διαπραξάμενος] διαπραξάμενοι F. S. Q. διαπραξαμένων ἡμῶν r. et γρ. F. Q.

[z] ἅπανθ'] ἁπάντων γρ. F.

[a] πρότερον ante παρὰ ponit S. cum γρ. F. Q. post ἐπιδικασαμένων r.

[b] ἠθέλησε] ἠθέληκε r.

[c] νῦν] νυνὶ r.

[d] πρῶτον] πρώτιστον S.

δικάσαντες ἐνειμάμεθα τὸ ἴσον ἑκάτερος τῆς φανερᾶς οὐσίας ἧς Κόνων [e] κατέλιπεν. Καί μοι λαβὲ ταύτην τὴν μαρτυρίαν πρῶτον, ἔπειτα τὰς ἄλλας [f] ἁπάσας ἀναγίγνωσκε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

39 Λαβὲ [g] δή μοι καὶ τὴν πρόκλησιν, ἣν προεκαλεσάμην αὐτὸν περὶ τοῦ ἀργυρίου, [h] οὗ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ βασανισθέντος.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

40 Ἀναγίγνωσκε [i] δὴ καὶ τὴν ἑτέραν μαρτυρίαν, ὅτι, ἐπειδὴ ἐπεδικάσαντο οἱ ἀντίδικοι ἡμῶν, ἅπαντα παρέλαβον ὅσα ἡμεῖς εἴχομεν, πλὴν τῶν χρημάτων ὧν εἶχεν Ὀλυμπιόδω- 1177
ρος παρὰ τοῦ βασανισθέντος ἀνθρώπου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

41 Ὃν μὲν τρόπον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐξ ἀρχῆς διενειμάμεθα τὴν Κόνωνος οὐσίαν τὴν φανερὰν ἐγὼ καὶ Ὀλυμπιόδωρος, καὶ λόγῳ ἀκηκόατε καὶ μεμαρτύρηται ὑμῖν, καὶ ὡς οὗτος [k] τὸ ἀργύριον ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ οἰκέτου, καὶ ὅτι οἱ ἐπιδικασάμενοι ἔλαβον ὅσα ἡμεῖς [l] εἴ-
42 χομεν, ἕως [m] οὑτοσὶ πάλιν ἐνίκησεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ. ἃ δὲ λέγων οὐκ ἀποδίδωσί μοι οὐδ' ἐθέλει τῶν δικαίων οὐδ' ὁτιοῦν ποιεῖν, τούτοις [n] ἤδη προσέχετε τὸν νοῦν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἵνα μὴ αὐτίκ' ἐξαπατήσωσιν ὑμᾶς οἱ ῥήτορες, οὓς οὑτοσὶ [o] παρεσκεύασται ἐπ' ἐμέ. λέγει μὲν [p] οὖν οὗτος οὐδέποτε ταὐτὰ ἀλλ' ὅ τι ἂν τύχῃ [q] ἀεί, καὶ [r] περιιὼν

[e] κατέλιπε] κατέλειπεν Q.
[f] ἁπάσας] πάσας r.
[g] δή om. r.
[h] οὗ] vulg. ὅ.
[i] δὴ] δὲ F. S. Q.
[k] τὸ ἀργύριον ἔλαβε] ἔλαβε τὸ ἀργύριον r.
[l] εἴχομεν] ἔχοιμεν γρ. Q. et margo F.
[m] οὑτοσὶ πάλιν] πάλιν οὗτος r.
[n] ἤδη om. r.
[o] παρεσκεύασται] παρεσκεύασεν F. Q.
[p] οὖν om. r.
[q] ἀεί] αἰεί F. r.
[r] περιιὼν om. S.

προφάσεις ἀτόπους τινὰς καὶ ὑπονοίας καὶ αἰτίας ψευδεῖς
ἐπιφέρει, καὶ [s] περὶ τὸ πρᾶγμ' ὅλον ἄδικός ἐστιν ἄνθρω-
43 πος. πλεῖστοι δ' αὐτοῦ ἀκηκόασι λέγοντος, οἱ μὲν ὅτι
τὸ παράπαν οὐκ ἔλαβε τὸ ἀργύριον παρὰ τἀνθρώπου.
ἐπειδὰν δὲ τοῦτ' ἐξελέγχηται, πάλιν λέγει ὅτι παρὰ τοῦ
[t] ἑαυτοῦ ἀνθρώπου ἔχει τὸ ἀργύριον, καὶ οὐ μεταδώσει
[u] ἐμοὶ οὔτε τοῦ ἀργυρίου οὔτε τῶν ἄλλων οὐδενὸς ὧν κατέ-
44 λιπε Κόνων. ἐπειδὰν δέ τις αὐτὸν τῶν ἐπιτηδείων τῶν τού-
του καὶ τῶν ἐμῶν ἐρωτᾷ διὰ τί οὐκ ἀποδώσει ὁμωμοκὼς
ἰσομοιρήσειν καὶ τῶν συνθηκῶν ἔτι [x] καὶ νῦν κειμένων, φησί
[y] με παραβεβηκέναι τὰς συνθήκας καὶ δεινὰ πεπονθέναι
ὑπ' ἐμοῦ, καὶ διατελέσαι μέ φησιν ὑπεναντία καὶ λέγοντα
καὶ πράττοντα ἑαυτῷ. καὶ ἃ μὲν προφασίζεται, ταῦτ' 1178
45 ἐστίν. ἃ μὲν [z] οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὗτος λέγει, ὑπό-
νοιαι πλασταί εἰσι καὶ προφάσεις ἄδικοι [a] καὶ πονηρίαι
ἐπὶ τῷ ἀποστερῆσαι ἃ προσήκει αὐτὸν ἀποδοῦναι ἐμοί.
[b] ἃ δ' ἐγὼ [c] ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὗτος ψεύδεται, ταῦτα
[d] δὲ [e] ὑπόνοια [f] μὲν οὐδεμία ἔσται, φανερῶς δ' ἐπιδείξω
τὴν τούτου ἀναισχυντίαν, τεκμήρια λέγων ἀληθινὰ καὶ
πᾶσι γνώριμα, καὶ μάρτυρας παρεχόμενος περὶ ἁπάντων.
46 πρῶτον μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, λέγω ὅτι οὗτος διὰ
τοῦτο τοῖς οἰκείοις καὶ τοῖς ἐπιτηδείοις τοῖς ἑαυτοῦ καὶ
τοῖς [g] ἐμοῖς, τοῖς εἰδόσιν ἀκριβῶς [h] ἅπαντα ταῦτα τὰ
πράγματα ὡς ἔχει καὶ [i] παρηκολουθηκόσιν ἐξ ἀρχῆς, οὐκ

[s] περὶ in margine S.
[t] ἑαυτοῦ] αὐτοῦ F. Q.
[u] ἐμοὶ οὔτε τοῦ ἀργυρίου] αὐτῶν ἐμοὶ οὔτε τὸ ἀργύριον Q.
[x] καὶ νῦν] νυνὶ F. S. Q.
[y] με παραβεβ.] παραβεβ. με r.
[z] οὖν] τοίνυν γρ. Q. et margo F.
[a] καὶ post ἄδικοι om. F.
[b] ἃ δ'] οἷα δ' γρ. F. Q.
[c] ἐρῶ] ἐρωτῶ F.
[d] δὲ om. r. in γρ. habet Q.
[e] ὑπόνοια] πάνθ' ὑπόνοια r.
[f] μὲν om. F. S. Q.
[g] ἐμοῖς] ἐμοῦ γρ. Q.
[h] ἅπαντα] ἕκαστα γρ. Q. πάντα r.
[i] παρηκολουθηκόσιν] παρηκολουθήκασιν r.

ἠθέλησεν ἐπιτρέψαι. ἀκριβῶς [k] γὰρ ᾔδει ὅτι εὐθὺς παρα-
χρῆμα ὑπ' αὐτῶν ἐξελεγχθήσεται, ἐάν τι ψεύδηται· νυνὶ
47 δ' ἴσως ἡγεῖται ψευδόμενος ἐν ὑμῖν λήσειν. πάλιν λέγω
ὅτι οὐκ ἀκόλουθόν ἐστιν ὑπεναντία μὲν [l] πράττειν σοι ὦ
Ὀλυμπιόδωρε ἐμέ, κοινῇ δ' ἀναλίσκειν μετὰ σοῦ εἰς ὅ
τι [m] ἂν αἰεὶ [n] δέῃ, οὐδ' ἐκλιπεῖν τὴν ἀμφισβήτησιν αὐτὸν
ἑκόντα, ὅτε ἀπεδήμεις σύ, ἐπειδὴ καὶ ἡ σὴ διεγράφη δό-
ξαντός σου ἕνεκα τῆς δίκης [o] ἀπεῖναι καὶ οὐ δημοσίᾳ.
ἐξῆν γάρ ἔμοιγε τοῦ ἡμικληρίου ἐπιδικάσασθαι [p] ἐμαυτῷ·
οὐδεὶς γάρ μοι ἀνθρώπων ἀντέλεγεν, ἀλλὰ συνεχώρουν
48 [q] αὐτοὶ οἱ ἀντίδικοι. ἀλλὰ ταῦτα ποιήσας εὐθὺς ἂν ἦν
ἐπιωρκηκώς· ὤμοσα γὰρ καὶ συνεθέμην πρὸς [r] σὲ κοινῇ
πράξειν [s] ἅπαντα ὅ τι ἂν δοκῇ ἐμοὶ καὶ σοὶ [t] βουλευομέ-
νοις βέλτιστον εἶναι. ὥστε ὑπεραβέλτεροί εἰσιν αἱ προ-
φάσεις καὶ [u] αἱ αἰτίαι, δι' ἃς οὐδέν μοι φῂς ποιήσειν τῶν
49 δικαίων. ἔτι πρὸς τούτοις [x] ἡγῇ ἄν μ' ἐπιτρέπειν σοι, [y] ὦ 1179
Ὀλυμπιόδωρε, ἐν τῷ τελευταίῳ ἀγῶνι [z] τῷ περὶ τοῦ κλή-
ρου, ἢ ἃ ἔλεγες πρὸς τοὺς δικαστάς, εἰκῇ [a] οὑτωσὶ λέγειν,
ἢ περὶ ὧν τὰς μαρτυρίας παρέσχου, [b] οὕτως ἂν παρασχέ-
σθαι, εἰ μὴ μετὰ σοῦ κοινῇ συνηγωνιζόμην; οὗτος γάρ, ὦ
ἄνδρες δικασταί, τά τ' ἄλλα ἔλεγεν [c] ἃ ἐβούλετο ἐν τῷ
50 δικαστηρίῳ, καὶ κατεχρήσατο πρὸς τοὺς δικαστὰς ὅτι
ἐγὼ τὴν οἰκίαν, ἣν ἔλαβον ἐν τῇ μερίδι τῇ ἐμαυτοῦ, μεμι-
σθωμένος εἴην παρ' αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀργύριον ὃ ἔλαβον, τὸ

[k] γὰρ om. S.
[l] πράττειν] πλάττειν r.
[m] ἂν om. F. S. Q.
[n] δέῃ] δέοι r.
[o] ἀπεῖναι] ἀπιέναι r.
[p] ἐμαυτῷ] αὐτῷ r.
[q] αὐτοὶ] αὐτῶι Q. αὐτοὶ F.
[r] σὲ] σεμὴ S.
[s] ἅπαντα] ἅπαν r.
[t] βουλευομένοις] βουλομένοις r.
[u] αἱ ante αἰτίαι om. F. S. Q.
[x] ἡγῇ ἄν μ' ἐπιτρέπειν σοι] ἠγίαν μὲν ἐπιτρέπειν σε γρ. F. Q.
[y] ὦ om. F. S. Q.
[z] τῷ ante περὶ om. F. Q.
[a] οὑτωσὶ] οὕτω r.
[b] οὕτως] εἰκῇ οὕτως r.
[c] ἃ] ὅτι r. et γρ. F. Q.

ἥμισυ [d]τὸ ἀπὸ τῶν χιλίων δραχμῶν τῶν παρὰ τοῦ οἰκέτου,
ὅτι ἐδανεισάμην παρ' [e]αὐτοῦ. καὶ οὐ μόνον ἔλεγε ταῦτα,
51 ἀλλὰ καὶ [f]μαρτυρίας παρείχετο περὶ τούτου. κἀγὼ οὐδ'
ὁτιοῦν ἀντέλεγον τούτοις, οὐδ' ἤκουσέ μου φωνὴν οὐδεὶς ἀν-
θρώπων, ὅτε οὗτος ἠγωνίζετο, οὔτε μικρὰν οὔτε μεγάλην,
ἀλλὰ προσωμολόγουν ἀληθῆ εἶναι πάνθ' ὅσα οὗτος ἠβού-
λετο λέγειν. κοινῇ γὰρ ἠγωνιζόμην μετὰ σοῦ, ὥσπερ ἔδο-
52 ξεν ἐμοὶ καὶ σοί. ἐπεὶ εἰ μή ἐστι ταῦτ' ἀληθῆ [g]ἃ λέγω,
διὰ τί οὐκ ἐπεσκηψάμην ἐγὼ τότε τοῖς μάρτυσι τοῖς
ταῦτα μαρτυροῦσιν, ἀλλ' ἡσυχίαν εἶχον πολλήν; ἢ διὰ τί
σύ, Ὀλυμπιόδωρε, οὐδεπώποτέ μοι ἔλαχες ἐνοικίου δίκην
τῆς οἰκίας ἧς ἔφασκες μισθῶσαί μοι ὡς σαυτοῦ οὖσαν,
οὐδὲ τοῦ ἀργυρίου οὗ ἔλεγες πρὸς τοὺς δικαστὰς ὅτι ἐδά-
νεισάς μοι; τούτων οὐδὲν ἐποίησας. ὥστε πῶς ἂν μᾶλ-
λον ἄνθρωπος ἐξελέγχοιτο ψευδόμενος καὶ ὑπεναντία λέ-
γων αὐτὸς αὐτῷ καὶ αἰτιώμενος [h]τὰ οὐδεπώποτε γενό-
53 μενα; ὃ δὲ πάντων μέγιστόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες δικασταί, 1180
[i]ᾧ καὶ γνώσεσθε τουτονὶ ὅτι ἄδικός ἐστι καὶ πλεονέκτης
ἄνθρωπος· ἐχρῆν γὰρ αὐτόν, εἴ τι ἀληθὲς ἦν ὧν λέγει,
πρότερον ταῦτα λέγειν καὶ ἐπιδεικνύειν, πρὶν τὸν ἀγῶνα
γενέσθαι καὶ [k]διαπειραθῆναι τῶν δικαστῶν ὅ τι γνώσον-
54 ται, καὶ παραλαβόντα πολλοὺς μάρτυρας ἀξιοῦν ἀναι-
ρεῖσθαι τὰς συνθήκας παρὰ τοῦ Ἀνδροκλείδου ὡς παρα-
βαίνοντος ἐμοῦ καὶ τἀναντία πράττοντος ἑαυτῷ καὶ οὐκέτι
κυρίων οὐσῶν τῶν συνθηκῶν ἐμοὶ καὶ τούτῳ, καὶ τῷ Ἀν-
δροκλείδῃ τῷ ἔχοντι τὰς συνθήκας διαμαρτύρασθαι ὅτι
αὐτῷ οὐδέν ἐστιν [l]ἔτι πρᾶγμα πρὸς τὰς συνθήκας ταύ-

[d] τὸ ante ἀπὸ om. F. S. Q.
[e] αὐτοῦ] τούτου F. S. Q.
[f] μαρτυρίας] μαρτυρίαν r.
[g] ἃ] ἃ ἐγὼ r.
[h] τὰ οὐδεπώποτε] τὰ οὐδέποτε r.
[i] ᾧ καὶ Reiskius. ᾧ r. ὡς F.S.Q.
[k] διαπειραθῆναι] διαπειρᾶσθαι r.
[l] ἔτι om. r.

55 τας. ταῦτ' ἐχρῆν αὐτόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴπερ τι ἦν ἀληθὲς [m] ὧν λέγει, καὶ μόνον [n] προσιόντα τῷ Ἀνδροκλείδῃ [o] διαμαρτύρεσθαι καὶ μετὰ μαρτύρων πολλῶν, ἵν' αὐτῷ πολλοὶ ἦσαν οἱ συνειδότες. ὅτι δὲ τούτων οὐδὲν [p] πώποτ' ἐποίησεν, αὐτοῦ [q] ὑμῖν τοῦ Ἀνδροκλείδου, παρ' ᾧ εἰσὶν αἱ συνθῆκαι κείμεναι, μαρτυρίαν ἀναγνώσεται. Λέγε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

56 [r] Ἕτερον δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, σκέψασθε, ὃ διαπέπρακται. ἐγὼ γὰρ τοῦτον προὐκαλεσάμην καὶ ἠξίωσα ἀκολουθῆσαι ὡς Ἀνδροκλείδην, παρ' ᾧ κεῖνται αἱ συνθῆκαι, καὶ κοινῇ [s] ἐκγραψαμένους ἡμᾶς τὰς συνθήκας πάλιν σημήνασθαι, τὰ δ' ἀντίγραφα ἐμβαλέσθαι εἰς τὸν ἐχῖνον, ὅπως ἂν μηδεμία ὑποψία ᾖ, ἀλλ' ὑμεῖς ἅπαντα καλῶς καὶ δικαίως ἀκούσαντες γνῶτε ὅ τι ἂν ὑμῖν [t] δι-
57 καιότατον δοκῇ εἶναι. ταῦτα [u] δ' ἐμοῦ προκαλουμένου οὐκ ἠθέλησε τούτων οὐδὲν ποιῆσαι, ἀλλ' οὕτω πεφιλοσό- 1181
φηκεν ὥστε μὴ εἶναι ὑμᾶς ἀκοῦσαι τῶν συνθηκῶν ἐκ τῶν κοινῶν γραμμάτων. καὶ ὅτι ταῦτα προὐκαλούμην [x] τοῦτον, μαρτυρίαν ὑμῖν ἀναγνώσεται ὧν ἐναντίον προὐκαλούμην. Λέγε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

58 Πῶς ἂν οὖν μᾶλλον καταφανὴς γένοιτο ἄνθρωπος, ὅτι δικαίως μὲν οὐδὲν βούλεται πρός με πράττειν, ἀποστερήσειν δ' οἴεται ἃ προσήκει ἐμοὶ λαβεῖν, προφάσεις

[m] ὧν] ὡς γρ. F. Q.
[n] προσιόντα] προϊόντα F. Q.
[o] διαμαρτύρεσθαι] διαμαρτύρασθαι F. r.
[p] πώποτ'] ποτ' r.
[q] ὑμῖν] ἡμῖν Q.
[r] Ἕτερον] τὸ ἕτερον F. S. Q.
[s] ἐκγραψαμένους] ἐγγραψαμένους F. Q. r.
[t] δικαιότατον om. r.
[u] δ' om. r.
[x] τοῦτον μαρτυρίαν ὑμῖν] τούτων ὑμῖν μαρτυρίαν F. Q. r.

λέγων καὶ ἐγκλήματα ἐγκαλῶν, τὰς δὲ συνθήκας, [y]ἅς
φησί με παραβεβηκέναι, οὐκ ᾤηθη δεῖν ὑμᾶς ἀκοῦσαι;
ἐγὼ δὲ τότε μὲν ἐναντίον τῶν μαρτύρων τῶν παραγενομέ-
59 νων προὐκαλεσάμην, νυνὶ δὲ καὶ ὑμῶν ἐναντίον τῶν δικα-
στῶν πάλιν προκαλοῦμαι, καὶ ἀξιῶ συγχωρεῖν αὐτὸν καὶ
ἐγὼ συγχωρῶ ἀνοιχθῆναι τὰς συνθήκας [z]ἐνταυθὶ ἐπὶ τοῦ
δικαστηρίου, καὶ ἀκοῦσαι ὑμᾶς, καὶ πάλιν [a]σημανθῆναι
ἐναντίον ὑμῶν. Ἀνδροκλείδης δ' οὑτοσὶ πάρεστιν· ἐγὼ γὰρ
60 αὐτῷ [b]ἐπήγγειλα ἥκειν ἔχοντι τὰς συνθήκας. καὶ συγ-
χωρῶ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐν [c]τῷ τούτου λόγῳ ἢ ἐν τῷ
προτέρῳ ἢ ἐν τῷ ὑστέρῳ ἀνοιχθῆναι· οὐδὲν γάρ μοι δια-
φέρει. ὑμᾶς δὲ βούλομαι ἀκοῦσαι τὰς συνθήκας καὶ
τοὺς ὅρκους, οὓς ὠμόσαμεν ἀλλήλοις ἐγὼ καὶ Ὀλυμπιό-
61 δωρος οὑτοσί. καὶ εἰ μὲν συγχωρεῖ, ἔστω ταῦτα, καὶ
ὑμεῖς [d]ἀκούετε, ἐπειδὰν τούτῳ δοκῇ· ἐὰν δὲ μὴ ἐθέλῃ
ταῦτα ποιεῖν, [e]οὐκ ἤδη καταφανὴς ἔσται, ὦ ἄνδρες δικα-
σταί, ὅτι [f]ἀναισχυντότατός ἐστιν ἀνθρώπων ἁπάντων, καὶ
δικαίως οὐδ' ἂν ὁτιοῦν [g]ἀποδέχοισθε τούτου ὡς [h]ὑγιὲς λέ-
γοντος;

62 Ἀλλὰ τί ταῦτα σπουδάζω; οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ἀγνοεῖ 1182
ταῦτα [i]οὑτοσί, ὅτι ἀδικεῖ μὲν ἐμέ, ἀδικεῖ δὲ τοὺς θεοὺς
οὓς ὤμοσε, καὶ ἐπιορκεῖ. ἀλλὰ διέφθαρται, ὦ ἄνδρες δι-
κασταί, καὶ παραφρονεῖ. ἀνιῶμαι μὲν οὖν καὶ αἰσχύ-
νομαι, ὦ ἄνδρες δικασταί, οἷς μέλλω λέγειν πρὸς ὑμᾶς,
63 ἐξ ἀνάγκης δέ μοί ἐστιν εἰπεῖν, ὅπως ἂν ὑμεῖς οἱ τὴν

[y] ἅς φησί] ὥς φασί r.
[z] ἐνταυθὶ] ἐνταυθοῖ r. cum margine F.
[a] σημανθῆναι] σημήνασθαι r.
[b] ἐπήγγειλα] ἐπηγγειλάμην F.Q.
[c] τῷ τούτου] τούτῳ τῷ r.
[d] ἀκούετε] ἀκούσατε r.
[e] οὐκ] τότ' r.
[f] ἀναισχυντότατός] ἀναίσχυντός F.Q.
[g] ἀποδέχοισθε] ἀνέχοισθε F.S.Q.
[h] ὑγιὲς] ὑγιές τι F.S.Q.
[i] οὑτοσί] οὗτος F.S.Q.

ψῆφον ἔχοντες ἀκούσαντες ἅπαντα βουλεύσησθε ὅ τι ἂν
ὑμῖν δοκῇ [k]βέλτιστον εἶναι περὶ ἡμῶν. ὧν δὲ μέλλω λέ-
γειν, οὗτος αἴτιός ἐστιν οὐκ ἐθέλων ἐν τοῖς οἰκείοις περὶ
64 τούτων πρός με διαλύσασθαι, ἀλλ' ἀναισχυντῶν. Ὀλυμ-
πιόδωρος γὰρ οὑτοσί, ὦ ἄνδρες δικασταί, γυναῖκα μὲν
ἀστὴν κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους οὐδεπώποτ' ἔγη-
μεν, οὐδ' εἰσὶν αὐτῷ παῖδες οὐδ' ἐγένοντο, ἑταίραν δὲ λυ-
σάμενος ἔνδον ἔχει, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ λυμαινομένη ἅπαν-
65 τας ἡμᾶς καὶ ποιοῦσα τουτονὶ περαιτέρω μαίνεσθαι. πῶς
γὰρ οὐ μαίνεται ὅστις οἴεται δεῖν, ἃ μὲν ὡμολόγησε καὶ
συνέθετο ἑκὼν πρὸς ἑκόντα καὶ ὤμοσε, τούτων [l]μὲν μηδ'
ὁτιοῦν ποιεῖν, καὶ ταῦτ' ἐμοῦ σπουδάζοντος οὐχ ὑπὲρ
[m]ἐμαυτοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τούτου ἀδελφῆς ὁμο-
πατρίας καὶ ὁμομητρίας, ἣ ἐμοὶ συνοικεῖ, καὶ ὑπὲρ τῆς
66 τούτου ἀδελφιδῆς, θυγατρὸς δὲ ἐμῆς; αὗται γάρ εἰσιν αἱ
ἀδικούμεναι οὐχ ἧττον ἐμοῦ, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον. [n]πῶς
γὰρ οὐκ ἀδικοῦνται ἢ πῶς οὐ δεινὰ πάσχουσιν, ἐπειδὰν
ὁρῶσι τὴν μὲν τούτου ἑταίραν περαιτέρω τοῦ καλῶς ἔχον-
τος καὶ χρυσία πολλὰ ἔχουσαν καὶ ἱμάτια [o]καλά, καὶ
ἐξόδους λαμπρὰς ἐξιοῦσαν, καὶ ὑβρίζουσαν ἐκ τῶν ἡμετέ-
ρων, αὐταὶ δὲ καταδεεστέρως [p]περὶ ταῦτ' [q]ἔχωσιν ἅπαντα;
67 πῶς οὐκ ἐκεῖναι μᾶλλον [r]ἔτι ἀδικοῦνται ἢ ἐγώ; οὗτος δὲ 1183
πῶς οὐ καταφανῶς μαίνεται καὶ παραφρονεῖ τοιαῦτα
περὶ αὑτοῦ βουλευόμενος; ἵνα δὲ μὴ φάσκῃ, ὦ ἄνδρες δι-
κασταί, ἐπὶ διαβολῇ ταῦτα λέγειν με τοῦ ἀγῶνος ἕνεκα
τουτουί, μαρτυρίαν ὑμῖν ἀναγνώσεται τῶν τούτου οἰκείων
καὶ [s]ἐμῶν.

[k] βέλτιστον] βέλτιον r.
[l] μὲν post τούτων om. r.
[m] ἐμαυτοῦ] αὐτοῦ F.
[n] πῶς] πως. πῶς r.
[o] καλὰ] λαμπρὰ r.
[p] περὶ in γρ. F. Q.
[q] ἔχωσιν] ἔχουσιν r.
[r] ἔτι om. r.
[s] ἐμῶν] ἐμοῦ S. r.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

68 Ὀλυμπιόδωρος μὲν [t]τοίνυν [u]τοιουτοσί ἐστιν ἄνθρωπος, οὐ μόνον ἄδικος, ἀλλὰ καὶ μελαγχολᾶν δοκῶν ἅπασι τοῖς οἰκείοις καὶ τοῖς γνωρίμοις τῇ προαιρέσει τοῦ βίου, καὶ ὅπερ Σόλων ὁ νομοθέτης λέγει, παραφρονῶν ὡς οὐδεὶς πώποτε παρεφρόνησεν ἀνθρώπων, γυναικὶ πειθόμενος πόρνῃ. καὶ ἄκυρά γε [x]ταῦτα πάντα ἐνομοθέτησεν εἶναι [y]ὁ Σόλων, [z]ὅ τι ἂν τις γυναικὶ πειθόμενος πράττῃ, [a]ἄλλως
69 τε καὶ τοιαύτῃ. περὶ μὲν οὖν τούτων καλῶς ὁ νομοθέτης ἐπεμελήθη, ἐγὼ δ' ὑμῶν δέομαι, καὶ οὐ μόνον ἐγὼ ἀλλὰ καὶ ἡ ἐμὴ γυνή, Ὀλυμπιοδώρου δὲ τουτουῒ ἀδελφή, καὶ ἡ θυγάτηρ ἡ ἐμή, Ὀλυμπιοδώρου δὲ τουτουῒ ἀδελφιδῆ, ἱκετεύομεν ὑμᾶς καὶ ἀντιβολοῦμεν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἅπαντες ἡμεῖς (νομίσατε γὰρ ἐκείνας ἐνθάδε παρεῖναι)
70 [b]μάλιστα μὲν τουτονὶ Ὀλυμπιόδωρον [c]πεῖσαι μὴ ἀδικεῖν ἡμᾶς, ἐὰν δ' ἄρα μὴ [d]θέλῃ πείθεσθαι, ὑμᾶς μεμνημένους ἁπάντων τῶν εἰρημένων [e]ψηφίζεσθαι ὅ τι ἂν ὑμῖν δοκῇ βέλτιστον καὶ δικαιότατον εἶναι. καὶ ταῦτα ποιοῦντες τά τε δίκαια γνώσεσθε καὶ τὰ συμφέροντα [f]ἡμῖν ἅπασιν, οὐχ ἥκιστα δὲ Ὀλυμπιοδώρῳ αὐτῷ τούτῳ.

[t] τοίνυν om. r. in γρ. habent F Q.
[u] τοιουτοσί] τοιοῦτός r. om. γρ. F. Q.
[x] ταῦτα πάντα] πάντα ταῦτα F. Q.
[y] ὁ ante Σόλων om. S. r.
[z] ὅ τι ἂν] ὅταν S.
[a] ἄλλως τε καὶ τοιαύτῃ om. S.
[b] μάλιστα] ἢ μάλιστα γρ. F. Q.
[c] πεῖσαι Reiskius: libri πείσατε.
[d] θέλῃ] θελήσῃ γρ. F. Q.
[e] ψηφίζεσθαι] ψηφίζεσθε r.
[f] ἡμῖν] ὑμῖν r.

ΜΘ.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΥΠΕΡ ΧΡΕΩΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τιμόθεον τὸν Ἀθηναῖον, ἄνδρα ἔνδοξον καὶ στρατηγήσαντα τῆς πόλεως, 1184
Ἀπολλόδωρος ἀπαιτεῖ χρέα, λέγων ὅτι Πασίωνι φίλῳ χρώμενος ὁ Τιμόθεος
ἔλαβε παρ' αὐτοῦ χρήματα καὶ ὀφείλων ἐν τοῖς τραπεζιτικοῖς λόγοις [a] ἐγγέ-
γραπται. τὰ μὲν δὴ πάντα ὀφλήματα τέτταρα καταριθμεῖται, ἐφ' ἑκάστου
δὲ καὶ τοὺς χρόνους καὶ τὰς αἰτίας, δι' ἃς ἐδανείσατο Τιμόθεος, ἀκριβῶς εἴ-
ρηκε. καὶ τὰς μὲν πλείστας ἀποδείξεις ἐκ τῶν καλουμένων ἀτέχνων πίστεων
παρέσχηται, μαρτυριῶν καὶ προκλήσεων· [b] τινὰς δὲ καὶ ἐντέχνους ἀπὸ τῶν εἰ-
κότων. καὶ ὁ μὲν Ἀπολλόδωρος Τιμόθεον εἶναί φησι τὸν δανεισάμενον, καὶ
τοῖς ὑπὲρ Τιμοθέου συσταθεῖσι δοθῆναι τὸ ἀργύριον ἀπὸ τῆς τραπέζης· ὁ δὲ
οὐχ ἑαυτόν, ἀλλ' ἐκείνους ὀφείλειν [c] λέγει.

ΜΗΔΕΝΙ ὑμῶν ἄπιστον γενέσθω, ὦ ἄνδρες δικασταί,
εἰ Τιμόθεος ὀφείλων ἀργύριον τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ φεύγει νῦν
ὑπ' ἐμοῦ ταύτην τὴν δίκην. ἀλλ' ἐπειδὰν ὑμᾶς ἀναμνήσω
τόν τε καιρὸν ἐν ᾧ τὸ συμβόλαιον ἐγένετο, καὶ τὰ συμ- 1185
βάντα τούτῳ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, καὶ εἰς ὅσην ἀπορίαν
2 [d] κατέστη οὗτος, τόθ' ἡγήσεσθε τὸν μὲν πατέρα τὸν ἐμὸν βέλ-
τιστον γενέσθαι περὶ Τιμόθεον, τοῦτον δ' οὐ μόνον ἀχάριστον
εἶναι ἀλλὰ καὶ ἀδικώτατον πάντων ἀνθρώπων, ὅς γε τυ-
χὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ [e] ὅσων ἐδεήθη καὶ λαβὼν
ἀργύριον ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ [[f] ὢν] καὶ
κινδύνοις τοῖς μεγίστοις καθεστηκὼς περὶ τῆς ψυχῆς, οὐ
μόνον οὐκ [g] ἀπέδωκε χάριν, ἀλλὰ καὶ τὸ δοθὲν ἀποστε-

[a] ἐγγέγραπται] ἐγγεγράφθαι F.
[b] τινὰς] τινὲς F.
[c] λέγει] λέγειν F.
[d] κατέστη οὗτος] οὗτος κατέστη r.
[e] ὅσων] ὅσον r.
[f] [ὢν] om. r.
[g] ἀπέδωκε] ἀποδέδωκε r.

3 ρεῖ με. καίτοι σφαλέντος μὲν τούτου ἀπώλλυτο καὶ τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ τὸ συμβόλαιον· οὔτε γὰρ ἐπ' ἐνεχύρῳ οὔτε μετὰ μαρτύρων ἔδωκε· σωθέντος δὲ ἐπὶ τούτῳ ἐγίγνετο, [h]ὁπότε [i]βούλοιτο εὐπορήσας ἡμῖν ἀποδοῦναι. ἀλλ' ὅμως, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐ περὶ πλείονος ἐποιήσατο ὁ πατὴρ περιουσίαν χρημάτων μᾶλλον ἢ [k]οὐ Τιμοθέῳ ὑπηρετῆσαι,
4 ὧν ἐδεήθη αὐτοῦ, ἐν ἀπορίᾳ ὄντι. ᾤετο μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὁ πατήρ, εἰ σωθείη Τιμόθεος [l]τότε ἐξ ἐκείνων τῶν κινδύνων καὶ ἀφίκοιτο οἴκαδε παρὰ βασιλέως, εὐπορωτέρου γενομένου τούτου ἢ ὡς τότε διέκειτο, οὐ μόνον τὰ ἑαυτοῦ [m]κομιεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ [n]ἄλλου εἴ του δέοιτο πρὸς
5 Τιμόθεον πρᾶξαι ὑπάρξειν αὐτῷ. ἐπειδὴ δ' οὐχ ὡς ἐκεῖνος ᾠήθη συμβέβηκεν, [o]ἀλλ' ἃ μετὰ χάριτος ἔλαβε Τιμόθεος ἀπὸ τῆς τραπέζης δεηθεὶς τοῦ πατρὸς [p]τοῦ ἐμοῦ, ταῦτα δι' ἔχθρας καὶ δίκης τετελευτηκότος ἐκείνου ἐξελεγχθεὶς μὲν ὡς ὀφείλει οἴεται δεῖν ἀποδοῦναι, ἐὰν δὲ δύνηται ὑμᾶς πεῖσαι ὡς οὐκ ὀφείλει, ἐξαπατήσας τῷ λόγῳ, 1186 ἀποστερῆσαι ἡμᾶς τῶν χρημάτων, ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα διηγήσασθαι ὑμῖν, τά τε ὀφειλόμενα, καὶ εἰς ὅ τι ἕκαστον αὐτῶν [q]κατεχρήσατο, καὶ τοὺς
6 χρόνους ἐν οἷς τὸ συμβόλαιον ἐγένετο. θαυμάσῃ δὲ μηδεὶς ὑμῶν εἰ ἀκριβῶς ἴσμεν· οἱ γὰρ τραπεζῖται εἰώθασιν ὑπομνήματα γράφεσθαι ὧν τε διδόασι χρημάτων, καὶ εἰς ὅ τι, καὶ ὧν ἄν τις τιθῆται, ἵν' [r]ᾖ αὐτοῖς γνώριμα τά τε [s]ληφθέντα καὶ τὰ τεθέντα πρὸς τοὺς λογισμούς.

7 Ἐπὶ Σωκρατίδου [t]γὰρ ἄρχοντος μουνυχιῶνος μηνὸς

[h] ὁπότε] ὅτε pr. S.
[i] βούλοιτο] ἠβούλετο F. Q. r.
[k] οὐ post ἢ om. r.
[l] τότε] τε r.
[m] κομιεῖσθαι] κομίσασθαι F.S.Q.
[n] ἄλλου εἴ του] εἴ του ἄλλου r.
[o] ἀλλ' ἃ] ἀλλὰ F.
[p] τοῦ post πατρὸς om. r.
[q] κατεχρήσατο] ἐχρήσατο r.
[r] ᾖ] εἴη r.
[s] ληφθέντα] ἀναλωθέντα F. Q. ἀναλώματα r.
[t] γὰρ om. r.

μέλλων ἐκπλεῖν τὸν ὕστερον ἔκπλουν Τιμόθεος οὑτοσί, περὶ ἀναγωγὴν ἤδη ὢν ἐν τῷ Πειραιεῖ, προσδεηθεὶς ἀργυρίου, [u] προσελθὼν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ ἐν τῷ λιμένι ἐκέλευσεν αὐτὸν χρῆσαι χιλίας τριακοσίας πεντήκοντα [x] μίαν δύ' ὀβολώ· τοσούτου γὰρ [y] ἔφη προσδεῖσθαι· καὶ δοῦναι [z] ἐκέλευσεν Ἀντιμάχῳ τῷ ταμίᾳ τῷ ἑαυτοῦ, ὃς τούτῳ διῴκει
8 [a] τότε πάντα. καὶ ὁ μὲν δανεισάμενος τὸ ἀργύριον παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ Τιμόθεος ἦν καὶ κελεύσας δοῦναι Ἀντιμάχῳ [b] τῷ ταμίᾳ τῷ ἑαυτοῦ, ὁ δὲ λαβὼν τὸ ἀργύριον [c] ἐκ τῆς τραπέζης παρὰ Φορμίωνος Αὐτόνομος, ὅσπερ Ἀντιμάχῳ διετέλει γραμματεύων τὸν ἅπαντα χρόνον.
9 δοθέντος τοίνυν τοῦ ἀργυρίου [d] τούτου ἐγράψατο μὲν ὀφείλοντα τὸν κελεύσαντα [e] χρῆσαι Τιμόθεον, ὑπόμνημα δ' ἐγράψατο, ᾧ τε οὗτος ἐκέλευσε δοῦναι, Ἀντιμάχῳ, καὶ ὃν [f] ὁ Ἀντίμαχος συνέπεμψεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν ληψόμενον τὸ ἀργύριον, τὸν Αὐτόνομον, [g] τὰς χιλίας τριακοσίας δραχμὰς καὶ πεντήκοντα καὶ μίαν [h] καὶ δύ' ὀβολώ. τὸ 1187
μὲν τοίνυν πρῶτον [i] χρέως, ὃ ἐκπλέων ἔλαβε στρατηγῶν τὸ ὕστερον, τοσοῦτον ὤφειλεν.

10 Ἐπειδὴ δ' ἀπεχειροτονήθη μὲν ὑφ' ὑμῶν στρατηγὸς διὰ τὸ μὴ περιπλεῦσαι Πελοπόννησον, ἐπὶ κρίσει δὲ παρεδέδοτο εἰς τὸν δῆμον αἰτίας τῆς μεγίστης τυχών, ἐφειστήκει δ' αὐτῷ Καλλίστρατος καὶ Ἰφικράτης, τῷ τε πράττειν καὶ [k] εἰπεῖν δυνάμενοι, οὕτω δὲ διέθεσαν ὑμᾶς κατηγοροῦντες τούτου αὐτοί τε καὶ οἱ συναγορεύοντες αὐ-

[u] προσελθὼν] καὶ προσελθὼν r.
[x] μίαν om. Q.
[y] ἔφη] ἐδόκει r.
[z] ἐκέλευσεν] ἐκέλευεν Q.S.
[a] τότε πάντα] ταῦτα r.
[b] τῷ ταμίᾳ om. S.
[c] ἐκ] ἀπὸ r.
[d] τούτου om. r.
[e] χρῆσαι] χρῆσθαι Q.
[f] ὁ post ὃν om. r.
[g] τὰς χιλίας] καὶ r.
[h] καὶ ante δύ' om. S. Q.
[i] χρέως S. Q. vulg. χρέος.
[k] εἰπεῖν] τῷ εἰπεῖν r.

θοιντο ὅτι, ἃς ἐν τῷ λόγῳ ἀπήνεγκε χιλίας δραχμὰς δε-
δωκὼς εἰς τὰς Βοιωτίας ναῦς ἐκ τῶν στρατιωτικῶν χρη-
19 μάτων, ταύτας Φίλιππος δανείσας ἀποστερεῖται, καὶ
ἅμα δεδιὼς τὸν Φίλιππον, μὴ καταμαρτυροίη αὐτοῦ ἐν τῷ
ἀγῶνι, προσελθὼν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ ἐδεήθη ἀπαλλάξαι
τὸν Φίλιππον καὶ χρῆσαι αὐτῷ τὰς χιλίας δραχμάς, ἵν'
[l]ἀποδιδοίη Φιλίππῳ. ὁρῶν δ' ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς [m]τό τε μέ-
γεθος τοῦ ἀγῶνος ἡλίκον ἦν τούτῳ καὶ ὡς ἠπορεῖτο οὗτος,
καὶ ἐλεῶν αὐτόν, [n]προσαγαγὼν πρὸς τὴν τράπεζαν ἐκέ-
λευσεν ἀποδοῦναι [o]Φιλίππῳ χιλίας δραχμὰς τὸν Φορμί-
ωνα τὸν ἐπικαθήμενον ἐπὶ [p]τῆς τραπέζης, καὶ γράψαι
20 ὀφείλοντα Τιμόθεον. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ ἐστί, τὸν δόντα
τὸ ἀργύριον Φορμίωνα ὑμῖν μάρτυρα παρέξομαι, ἐπειδὰν
καὶ περὶ τοῦ ἄλλου συμβολαίου διηγήσωμαι ὑμῖν, ἵνα τῇ
αὐτῇ μαρτυρίᾳ περὶ ὅλου τοῦ [q]χρέως ἀκούσαντες [r]εἰδῆτε
21 ὅτι ἀληθῆ λέγω. καλῶ δ' ὑμῖν καὶ τὸν Ἀντιφάνην τὸν
δανείσαντα τὸ ἀργύριον τούτῳ, τὰς χιλίας δραχμάς, ἐν
Καλαυρίᾳ, καὶ παρόντα ὅτε ἀπέλαβε Φίλιππος τὸ ἀρ-
γύριον παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐνθάδε. τοῦ μὲν γὰρ 1190
μαρτυρίαν [s]με ἐμβαλέσθαι πρὸς τὸν διαιτητὴν παρεκρού-
σατο, φάσκων ἀεί [t]μοι μαρτυρήσειν εἰς τὴν κυρίαν ἀπό-
22 φασιν· ἐπειδὴ δ' ἡ δίαιτα ἦν, προσκληθεὶς ἀπὸ τῆς οἰ-
κίας (οὐ γὰρ ἦν φανερός) ἔλιπε τὴν μαρτυρίαν πεισθεὶς
ὑπὸ [u]τουτουί. τιθέντος δ' ἐμοῦ [x]τὴν δραχμὴν τοῦ [y]λιπο-
μαρτυρίου κατὰ τὸν νόμον, ὁ διαιτητὴς οὐ [z]κατεδιῄτα,

[l] ἀποδιδοίη] ἀποδῷ r.
[m] τό τε] τὸ r.
[n] προσαγαγὼν] προσάγων F.S.Q.
[o] Φιλίππῳ post δραχμὰς ponit r.
[p] τῆς τραπέζης καὶ γράψαι] τῇ τραπέζῃ καὶ γράψασθαι r.
[q] χρέως] χρέους r.
[r] εἰδῆτε] ἴδητε F. S. Q.
[s] με] μὴ r.
[t] μοι μαρτυρήσειν] μαρτυρήσειν μοι r.
[u] τουτουί] τούτου F. S. Q.
[x] τὴν] αὐτῶν τὴν F. S. Q.
[y] λιπομαρτυρίου] λειπομαρτυρίου r.
[z] κατεδιῄτα r. κατεδιῄτηται S. Q. καταδεδιῄτηται F.

ἀλλ' ἀπιὼν ᾤχετο ἀποδιαιτήσας τούτου τὴν δίαιταν,
23 ἑσπέρας ἤδη οὔσης. [a]νυνὶ δὲ τῷ Ἀντιφάνει εἴληχα βλά-
βης ἰδίαν δίκην, ὅτι μοι οὔτ' ἐμαρτύρησεν οὔτ' ἐξωμόσατο
κατὰ τὸν νόμον. καὶ ἀξιῶ αὐτὸν ἀναβάντα εἰπεῖν ἐναν-
τίον ὑμῶν διομοσάμενον, πρῶτον μὲν εἰ ἐδάνεισεν [b]Τιμοθέῳ
ἐν Καλαυρίᾳ χιλίας δραχμάς, δεύτερον δ' εἰ παρὰ τοῦ
πατρὸς Φίλιππος ἀπέλαβεν ἐνθάδε τοῦτο τὸ ἀργύριον.
24 σχεδὸν μὲν οὖν καὶ αὐτὸς οὗτος ὡμολόγει πρὸς τῷ διαι-
τητῇ ἀποδοῦναι τῷ Φιλίππῳ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν τὰς
χιλίας δραχμάς, οὐ μέντοι [c]ἑαυτῷ γέ φησι δανεῖσαι,
ἀλλὰ τῷ [d]Βοιωτίῳ ναυάρχῳ, καὶ ὑποθεῖναί [e]φησιν αὐ-
τὸν τούτου τοῦ ἀργυρίου χαλκόν. ὡς δ' οὐκ ἀληθῆ ἔλεγεν,
ἀλλ' αὐτὸς δανεισάμενος [f]ἀπεστέρει, ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω,
ἐπειδὰν καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὧν ὀφείλει καθ' ἕκαστον
ὑμῖν διηγήσωμαι.

25 Ἀφικομένου γὰρ Ἀλκέτου καὶ Ἰάσονος ὡς τοῦτον ἐν
τῷ μαιμακτηριῶνι μηνὶ τῷ [g]ἐπ' Ἀστείου ἄρχοντος ἐπὶ
τὸν ἀγῶνα τὸν τούτου, βοηθησόντων αὐτῷ, καὶ καταγο-
μένων εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐν Πειραιεῖ τὴν ἐν τῇ [h]Ἱπποδα-
μίᾳ ἑσπέρας ἤδη οὔσης, ἀπορούμενος ὑποδέξασθαι αὐ-
τούς, πέμψας ὡς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν [i]Αἰσχρίωνα τὸν
ἀκόλουθον [j]τὸν αὐτοῦ ἐκέλευσεν αἰτήσασθαι στρώματα καὶ 1191
ἱμάτια καὶ φιάλας ἀργυρᾶς δύο, καὶ μνᾶν ἀργυρίου
26 δανείσασθαι. ἀκούσας δ' ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς [k]τοῦ Αἰσχρί-
ωνος [l]τούτου τούς τε ἀφιγμένους καὶ τὴν χρείαν εἰς [m]ἣν

[a] νυνὶ] νῦν r.
[b] Τιμ. ἐν Καλ.] ἐν καλ. τιμ. r.
[c] ἑαυτῷ γε] γ' ἑαυτῷ r.
[d] Βοιωτίῳ] βοιωτῷ r.
[e] φησιν αὐτὸν] αὐτὸν φησι r.
[f] ἀπεστέρει] ἀποστερεῖ r.
[g] ἐπ' Ἀστείου] ἐπαστείου r.
[h] Ἱπποδαμίᾳ] ἱπποδαμείᾳ F. Q.
[i] Αἰσχρίωνα] αἴσχρωνα r. qui sic et posthac.
[j] τὸν post ἀκόλουθον om. r.
[k] τοῦ post ἐμὸς om. r.
[l] τούτου] τοῦ ἀκολούθου τούτου F. S. Q.
[m] ἣν ᾐτεῖτο] ἃ ᾔτει F. S. Q.

11 τοῖς, ὥστ' Ἀντίμαχον μὲν ταμίαν ὄντα καὶ [l] πιστότατα
διακείμενον τούτῳ κρίναντες ἐν τῷ δήμῳ ἀπεκτείνατε καὶ
τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ἐδημεύσατε, αὐτὸν δὲ τοῦτον ἐξαιτουμέ-
νων [m] μὲν τῶν ἐπιτηδείων καὶ οἰκείων αὐτοῦ [n] ἁπάντων, ἔτι
δὲ [o] καὶ Ἀλκέτου καὶ Ἰάσονος, συμμάχων ὄντων ὑμῖν,
μόλις [p] μὲν ἐπείσθητε ἀφεῖναι, στρατηγοῦντα δ' αὐτὸν
12 ἐπαύσατε,—ἐν τοιαύταις δ' ὢν διαβολαῖς καὶ ἀπορίᾳ
χρημάτων πολλῇ· ἡ μὲν γὰρ οὐσία ὑπόχρεως ἦν ἅπασα,
καὶ ὅροι αὐτῆς ἕστασαν, καὶ ἄλλοι ἐκράτουν· ὁ μὲν [q] γὰρ
ἐν πεδίῳ ἀγρὸς ἀποτίμημα τῷ [r] παιδὶ τῷ [s] Εὐμηλίδου
καθειστήκει, ἑξήκοντα δὲ τριηράρχοις τοῖς συνεκπλεύσα-
σιν αὐτῷ ἑπτὰ μνῶν ἑκάστῳ ἡ ἄλλη οὐσία ὑπέκειτο, ἃς
οὗτος [t] αὐτοὺς στρατηγῶν ἠνάγκασε τοῖς ναύταις τροφὴν
13 διαδοῦναι· ἐπειδὴ δ' ἀποχειροτονηθεὶς ἐν ᾧ [u] λόγῳ ἀπή-
νεγκεν [x] ἐλογίσατο ἐκ τῶν στρατιωτικῶν χρημάτων αὐτὸς
δεδωκὼς εἰς τὰς ναῦς τὰς ἑπτὰ μνᾶς ταύτας τότε, φο-
βούμενος μὴ καταμαρτυρήσωσιν αὐτοῦ οἱ τριήραρχοι καὶ
ἐξελέγχηται ψευδόμενος, δάνεισμα ποιεῖται [y] ἰδίᾳ παρ' 1188
ἑκάστου αὐτῶν [z] τὰς ἑπτὰ μνᾶς καὶ ὑποτίθησιν αὐτοῖς
τὴν οὐσίαν, ἃς νῦν αὐτοὺς ἀποστερεῖ καὶ τοὺς ὅρους ἀνέσ-
14 πακε· πανταχόθεν δ' ἀπορούμενος, καὶ ἐν ἀγῶνι τῷ με-
γίστῳ καθεστηκὼς περὶ τοῦ σώματος διὰ τὸ συμβεβηκέ-
ναι τῇ πόλει τοιαῦτα πράγματα, ἄμισθον μὲν τὸ στρά-

[l] πιστότατα] πιστότατ' ἂν F. S. Q. πιστότατον r.
[m] μὲν ante τῶν om. r.
[n] ἁπάντων] πάντων r.
[o] καὶ post δὲ om. r.
[p] μὲν om. F. S. Q.
[q] γὰρ ante ἐν om. F. S. Q.
[r] παιδὶ] πατρὶ Q.
[s] Εὐμηλίδου] εὐβουλίδου r.
[t] αὐτοὺς στρατηγῶν] αὐτὸς στρατηγῶν F. Q. στρατηγῶν αὐτοὺς r.
[u] λόγῳ ἀπήνεγκεν] ἀπήνεγκε λόγῳ r.
[x] ἐλογίσατο om. F. S. Q.
[y] ἰδίᾳ παρ' ἑκάστου] παρ' ἑκάστου ἰδίᾳ r.
[z] τὰς om. r.

τευμα καταλελύσθαι ἐν [a] Καλαυρίᾳ, πολιορκεῖσθαι [b] δὲ
τοὺς περὶ Πελοπόννησον συμμάχους ὑπὸ Λακεδαιμονίων,
15 κατηγορούντων δὲ [c] τοῦτον αἴτιον εἶναι τῆς παρούσης ἀτυ-
χίας Ἰφικράτους καὶ Καλλιστράτου, ἔτι δὲ τῶν ἀφικνου-
μένων ἀπὸ στρατεύματος ἀπαγγελλόντων ἐν τῷ δήμῳ
τὴν παροῦσαν ἔνδειαν καὶ ἀπορίαν, τὰ δὲ καὶ δι' ἐπιστο-
λῶν ἑκάστου πυνθανομένου παρὰ τῶν οἰκείων καὶ ἐπιτη-
δείων ὡς διέκειντο· ὧν ἀκούοντες ὑμεῖς ἐν τῷ δήμῳ τότε
ἀναμνήσθητε, πῶς ἕκαστος περὶ αὐτοῦ τὴν γνώμην εἶχεν·
16 οὐ γὰρ ἀγνοεῖτε τὰ λεγόμενα. μέλλων τοίνυν καταπλεῖν
ἐπὶ τὴν κρίσιν ἐν Καλαυρίᾳ δανείζεται χιλίας δραχμὰς
παρὰ Ἀντιφάνους τοῦ Λαμπρέως, ὃς ἐπέπλει ταμίας
Φιλίππῳ τῷ ναυκλήρῳ, ἵνα διαδοίη τοῖς Βοιωτίοις τριη-
ράρχοις, καὶ [d] παραμένωσιν ἕως ἂν αὐτῷ ἡ κρίσις γένηται,
καὶ μὴ καταλυθεισῶν πρότερον τῶν Βοιωτίων τριήρων καὶ
διαπελθόντων πρότερον τῶν στρατιωτῶν μᾶλλον αὐτῷ ὀρ-
17 γίζησθε ὑμεῖς. οἱ μὲν γὰρ πολῖται ἠνείχοντο κακοπα-
θοῦντες καὶ παρέμενον· οἱ δὲ [e] Βοιωτοὶ οὐκ ἔφασαν [f] πα-
ραμενεῖν, εἰ μή τις αὐτοῖς τὴν καθ' ἡμέραν τροφὴν [g] δώσοι.
τότε οὖν ἀναγκαζόμενος δανείζεται τὰς χιλίας δραχμὰς 1189
παρὰ τοῦ Ἀντιφάνους, ὃς ἐπέπλει ταμιεύων [h] Φιλίππῳ
τῷ ναυκλήρῳ, καὶ δίδωσι τῷ Βοιωτίῳ ἄρχοντι τῶν νεῶν.
18 ἐπειδὴ δ' ἀφίκετο δεῦρο, ἀπῄτουν αὐτὸν ὅ τε Φίλιππος
καὶ [i] Ἀντιφάνης τὰς χιλίας δραχμὰς ἃς ἐδανείσατο ἐν
Καλαυρίᾳ, καὶ ἠγανάκτουν ὅτι οὐ ταχὺ ἀπελάμβανον.
φοβούμενος δ' οὗτος τοὺς ἐχθροὺς τοὺς ἑαυτοῦ, μὴ [k] πύ-

[a] Καλαυρίᾳ] καλευρειαι S. qui sic et posthac.
[b] δὲ ante τοὺς om. r.
[c] τοῦτον] τούτων r.
[d] παραμένωσιν Reiskius: libri περιμένωσιν.
[e] Βοιωτοὶ] βοιώτιοι r.
[f] παραμενεῖν] παραμένειν r.
[g] δώσοι] δώσει S.
[h] Φιλίππῳ] τῷ φιλίππῳ F. Q.
[i] Ἀντιφάνης] ὁ ἀντιφάνης r.
[k] πύθοιντο] πύθωνται r.

θοιντο ὅτι, ἃς ἐν τῷ λόγῳ ἀπήνεγκε χιλίας δραχμὰς δε-
δωκὼς εἰς τὰς Βοιωτίας ναῦς ἐκ τῶν στρατιωτικῶν χρη-
19 μάτων, ταύτας Φίλιππος δανείσας ἀποστερεῖται, καὶ
ἅμα δεδιὼς τὸν Φίλιππον, μὴ καταμαρτυροίη αὐτοῦ ἐν τῷ
ἀγῶνι, προσελθὼν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ ἐδεήθη ἀπαλλάξαι
τὸν Φίλιππον καὶ χρῆσαι αὐτῷ τὰς χιλίας δραχμάς, ἵν'
[l]ἀποδιδοίη Φιλίππῳ. ὁρῶν δ' ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς [m]τό τε μέ-
γεθος τοῦ ἀγῶνος ἡλίκον ἦν τούτῳ καὶ ὡς ἠπορεῖτο οὗτος,
καὶ ἐλεῶν αὐτόν, [n]προσαγαγὼν πρὸς τὴν τράπεζαν ἐκέ-
λευσεν ἀποδοῦναι [o]Φιλίππῳ χιλίας δραχμὰς τὸν Φορμί-
ωνα τὸν ἐπικαθήμενον ἐπὶ [p]τῆς τραπέζης, καὶ γράψαι
20 ὀφείλοντα Τιμόθεον. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ ἐστί, τὸν δόντα
τὸ ἀργύριον Φορμίωνα ὑμῖν μάρτυρα παρέξομαι, ἐπειδὰν
καὶ περὶ τοῦ ἄλλου συμβολαίου διηγήσωμαι ὑμῖν, ἵνα τῇ
αὐτῇ μαρτυρίᾳ περὶ ὅλου τοῦ [q]χρέως ἀκούσαντες [r]εἰδῆτε
21 ὅτι ἀληθῆ λέγω. καλῶ δ' ὑμῖν καὶ τὸν Ἀντιφάνην τὸν
δανείσαντα τὸ ἀργύριον τούτῳ, τὰς χιλίας δραχμάς, ἐν
Καλαυρίᾳ, καὶ παρόντα ὅτε ἀπέλαβε Φίλιππος τὸ ἀρ-
γύριον παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐνθάδε. τοῦ μὲν γὰρ 1190
μαρτυρίαν [s]με ἐμβαλέσθαι πρὸς τὸν διαιτητὴν παρεκρού-
σατο, φάσκων ἀεί [t]μοι μαρτυρήσειν εἰς τὴν κυρίαν ἀπό-
22 φασιν· ἐπειδὴ δ' ἡ δίαιτα ἦν, προσκληθεὶς ἀπὸ τῆς οἰ-
κίας (οὐ γὰρ ἦν φανερός) ἔλιπε τὴν μαρτυρίαν πεισθεὶς
ὑπὸ [u]τουτουΐ. τιθέντος δ' ἐμοῦ [x]τὴν δραχμὴν τοῦ [y]λιπο-
μαρτυρίου κατὰ τὸν νόμον, ὁ διαιτητὴς οὐ [z]κατεδιῄτα,

[l] ἀποδιδοίη] ἀποδῷ r.
[m] τό τε] τὸ r.
[n] προσαγαγὼν] προσάγων F.S.Q.
[o] Φιλίππῳ post δραχμὰς ponit r.
[p] τῆς τραπέζης καὶ γράψαι] τῇ τραπέζῃ καὶ γράψασθαι r.
[q] χρέως] χρέους r.
[r] εἰδῆτε] ἴδητε F. S. Q.
[s] με] μὴ r.
[t] μοι μαρτυρήσειν] μαρτυρήσειν μοι r.
[u] τουτουΐ] τούτου F. S. Q.
[x] τὴν] αὐτῶν τὴν F. S. Q.
[y] λιπομαρτυρίου] λειπομαρτυρίου r.
[z] κατεδιῄτα r. κατεδιῄτηται S. Q. καταδεδιῄτηται F.

ἀλλ' ἀπιὼν ᾤχετο ἀποδιαιτήσας τούτου τὴν δίαιταν,
23 ἑσπέρας ἤδη οὔσης. [a]νυνὶ δὲ τῷ Ἀντιφάνει εἴληχα βλά-
βης ἰδίαν δίκην, ὅτι μοι οὔτ' ἐμαρτύρησεν οὔτ' ἐξωμόσατο
κατὰ τὸν νόμον. καὶ ἀξιῶ αὐτὸν ἀναβάντα εἰπεῖν ἐναν-
τίον ὑμῶν διομοσάμενον, πρῶτον μὲν εἰ ἐδάνεισεν [b]Τιμοθέῳ
ἐν Καλαυρίᾳ χιλίας δραχμάς, δεύτερον δ' εἰ παρὰ τοῦ
πατρὸς Φίλιππος ἀπέλαβεν ἐνθάδε τοῦτο τὸ ἀργύριον.
24 σχεδὸν μὲν οὖν καὶ αὐτὸς οὗτος ὡμολόγει πρὸς τῷ διαι-
τητῇ ἀποδοῦναι τῷ Φιλίππῳ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν τὰς
χιλίας δραχμάς, οὐ μέντοι [c]ἑαυτῷ γέ φησι δανεῖσαι,
ἀλλὰ τῷ [d]Βοιωτίῳ ναυάρχῳ, καὶ ὑποθεῖναί [e]φησιν αὐ-
τὸν τούτου τοῦ ἀργυρίου χαλκόν. ὡς δ' οὐκ ἀληθῆ ἔλεγεν,
ἀλλ' αὐτὸς δανεισάμενος [f]ἀπεστέρει, ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω,
ἐπειδὰν καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὧν ὀφείλει καθ' ἕκαστον
ὑμῖν διηγήσωμαι.
25 Ἀφικομένου γὰρ Ἀλκέτου καὶ Ἰάσονος ὡς τοῦτον ἐν
τῷ μαιμακτηριῶνι μηνὶ τῷ [g]ἐπ' Ἀστείου ἄρχοντος ἐπὶ
τὸν ἀγῶνα τὸν τούτου, βοηθησόντων αὐτῷ, καὶ καταγο-
μένων εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐν Πειραιεῖ τὴν ἐν τῇ [h]Ἱπποδα-
μίᾳ ἑσπέρας ἤδη οὔσης, ἀπορούμενος ὑποδέξασθαι αὐ-
τούς, πέμψας ὡς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν [i]Αἰσχρίωνα τὸν
ἀκόλουθον [j]τὸν αὑτοῦ ἐκέλευσεν αἰτήσασθαι στρώματα καὶ 1191
ἱμάτια καὶ φιάλας ἀργυρᾶς δύο, καὶ μνᾶν ἀργυρίου
26 δανείσασθαι. ἀκούσας δ' ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς [k]τοῦ Αἰσχρί-
ωνος [l]τούτου τούς τε ἀφιγμένους καὶ τὴν χρείαν εἰς [m]ἣν

[a] νυνὶ] νῦν r.
[b] Τιμ. ἐν Καλ.] ἐν καλ. τιμ. r.
[c] ἑαυτῷ γε] γ' ἑαυτῷ r.
[d] Βοιωτίῳ] βοιωτῷ r.
[e] φησιν αὐτὸν] αὐτόν φησι r.
[f] ἀπεστέρει] ἀποστερεῖ r.
[g] ἐπ' Ἀστείου] ἐπαστίου r.
[h] Ἱπποδαμίᾳ] ἱπποδαμείᾳ F. Q.
[i] Αἰσχρίωνα] αἴσχρωνα r. qui sic et posthac.
[j] τὸν post ἀκόλουθον om. r.
[k] τοῦ post ἐμὸς om. r.
[l] τούτου] τοῦ ἀκολούθου τούτου F. S. Q.
[m] ἣν ᾐτεῖτο] ἃ ᾔτει F. S. Q.

ἠτεῖτο, ἐφ' ἅ τ' ἦλθον, ἔχρησε, καὶ τὴν μνᾶν τοῦ ἀργυρίου,
ἣν [n] ἐδανείζετο, ἐδάνεισεν. ἀπολελυμένῳ τοίνυν τῆς αἰτίας
πολλὴ συνέβαινεν [o] αὐτῷ μετὰ ταῦτα χρημάτων ἀπορία
εἴς τε τὰς ἰδίας χρείας καὶ εἰς τὰς δημοσίας εἰσφοράς,
ἃ ὁρῶν ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς οὐκ ἐτόλμα τοῦτον εὐθὺς ἀπαι-
27 τεῖν τὸ ἀργύριον· οὔτε γὰρ ἂν τοῦτον εὐπορήσανθ' ἡγεῖτο
ἀδικῆσαι αὐτόν, οὔτ' ἂν αὐτὸς ἀποροῦντα τοῦτον ἔχειν
ὁπόθεν εἰσπράξειεν. ἐπειδὴ τοίνυν ἀπῆλθον ὅ τε Ἀλκέτας
καὶ ὁ Ἰάσων, τὰ μὲν στρώματα καὶ τὰ ἱμάτια πάλιν
ἀπήνεγκεν [p] Αἰσχρίων ὁ ἀκόλουθος [q] ὁ τούτου, τὰς δὲ φι-
άλας τὰς δύο οὐκ ἀπήνεγκεν, ἃς ᾐτήσατο ὥσπερ καὶ τὰ
στρώματα καὶ τὴν μνᾶν τοῦ ἀργυρίου ἐδανείσατο, ἀφικο-
μένων ὡς [r] τοῦτον Ἀλκέτου καὶ Ἰάσονος.
28 Μέλλων τοίνυν ἀποδημεῖν ὡς βασιλέα, καὶ [s] δια-
πραξάμενος ἐκπλεῦσαι ὡς βασιλεῖ στρατηγήσων τὸν ἐπ'
Αἴγυπτον πόλεμον, ἵνα μὴ δῷ [t] ἐνθάδε λόγον καὶ εὐθύνας
τῆς [u] [ἐνθάδε] στρατηγίας, μεταπεμψάμενος τὸν πατέρα
τὸν ἐμὸν εἰς τὸ [x] παράλιον τῶν τε προϋπηργμένων εἰς αὐ-
29 τὸν ἐπῄνει, καὶ ἐδεῖτο αὐτοῦ συστήσας Φιλώνδαν, ἄνδρα
τὸ μὲν γένος Μεγαρέα, μετοικοῦντα δ' Ἀθήνησι, πιστῶς
δὲ τούτῳ διακείμενον καὶ ὑπηρετοῦντα ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ,
ἐπειδὰν [y] ἀφίκηται ἐκ Μακεδονίας ὁ Φιλώνδας, ὃν συν- 1192
ίστη οὗτος τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ, [z] ἄγων ξύλα τὰ δοθέντα
τούτῳ ὑπὸ Ἀμύντου, τὸ ναῦλον τῶν ξύλων παρασχεῖν
καὶ ἐᾶσαι [a] ἀνακομίσαι τὰ ξύλα εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυ-

[n] ἐδανείζετο] ἐδανείσατο r.
[o] αὐτῷ om. r.
[p] Αἰσχρίων] ὁ αἰσχρίων S.
[q] ὁ post ἀκόλουθος om. r.
[r] τοῦτον] τούτων S.
[s] διαπραξάμενος] διαπραξάμενου F. διαπραξάμενον S.
[t] ἐνθάδε λόγον] λόγον ἐνθάδε r.
[u] ἐνθάδε post τῆς om. r.
[x] παράλιον] παραλεῖον r.
[y] ἀφίκηται] ἀφίκοιτο r.
[z] ἄγων ξύλα—παρασχεῖν] ἀγαγὼν τὰ ξύλα—παρασχεῖν r.
[a] ἀνακομίσαι τὰ ξύλα] τὰ ξύλα ἀνακομίσαι r.

30 τοῦ τὴν ἐν Πειραιεῖ· αὐτοῦ γὰρ εἶναι τὰ ξύλα. [b] ἅμα τε
τῇ δεήσει εἶπε λόγον, ᾧ οὐκ ἀκόλουθα ποιεῖ τὰ ἔργα·
[c] νυνί· ἔφη γάρ, κἂν μὴ τύχῃ ὧν ἐδεῖτο τοῦ πατρός, οὐκ
ὀργισθήσεσθαι ὥσπερ ἂν ἄλλος τις ἀποτυχών, ἀλλ' ὧν
αὐτῷ δεηθέντι ὑπηρέτηκε, τούτων, ἄν ποτε δύνηται, χάριν
ἀποδώσειν. ἀκούσας δ' ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ταῦτα ἥσθη τε
τοῖς λόγοις, καὶ ἐπῄνει τοῦτον ὅτι μέμνηται εὖ παθών,
31 καὶ ὅσα αὐτοῦ ἐδεῖτο, ὑπέσχετο ποιήσειν. καὶ οὗτος
[d] μὲν μετὰ ταῦτα τὴν ἀναγωγὴν ἐποιεῖτο ὡς τοὺς στρα-
τηγοὺς τοὺς [e] βασιλέως, ὁ δὲ Φιλώνδας, ᾧ [f] συνέστησε
τὸν πατέρα τὸν ἐμόν, ἐπειδὰν ἀφίκηται ἄγων τὰ ξύλα,
τὸ ναῦλον παρασχεῖν, εἰς τὴν Μακεδονίαν τὴν πορείαν
ἐποιεῖτο. καὶ οὗτοι οἱ χρόνοι ἦσαν περὶ θαργηλιῶνα μῆνα
32 [g] ἐπ' Ἀστείου ἄρχοντος. τῷ δ' ὑστέρῳ ἔτει ἀφικομένου
[h] τοῦ Φιλώνδου ἐκ τῆς Μακεδονίας ἄγοντος τὰ ξύλα,
ἀποδημοῦντος τούτου παρὰ βασιλεῖ, καὶ προσελθόντος
τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ [i] κελεύοντος τὸ ναῦλον τῶν ξύλων πα-
ρασχεῖν, ἵνα διαλύσῃ τὸν ναύκληρον, καθάπερ οὗτος ἐδε-
ήθη ὅτε ἐξέπλει τοῦ πατρὸς καὶ συνέστησε [k] τὸν Φιλών-
δαν, προσαγαγὼν πρὸς τὴν τράπεζαν [l] ὁ πατὴρ ἐκέλευσε
[m] δοῦναι Φορμίωνα τὸ ναῦλον τῶν ξύλων, χιλίας [n] ἑπτα-
33 κοσίας πεντήκοντα. καὶ ἠρίθμησε τὸ ἀργύριον [o] Φορμίων·
καὶ ἐγράψατο μὲν ὀφείλοντα Τιμόθεον· οὗτος γὰρ ἦν [p] ὁ 1193
δεηθεὶς τοῦ πατρὸς παρασχεῖν τὸ ναῦλον τῶν ξύλων, καὶ

[b] ἅμα τε] ἅμα δὲ F. Q.
[c] νυνὶ] νῦν r.
[d] μὲν om. r.
[e] βασιλέως] τοῦ βασιλέως r.
[f] συνέστησε] συνέστησεν οὗτος r. et γρ. F. Q.
[g] ἐπ' Ἀστείου] ἐπαστίου r.
[h] τοῦ om. r.
[i] κελεύοντος] καὶ κελεύοντος r.
[k] τὸν Φιλώνδαν] πρὸς φιλώνδαν r.
[l] ὁ πατὴρ om. r.
[m] δοῦναι Φορμίωνα] τὸν φορμίωνα δοῦναι r.
[n] ἑπτακοσίας] ἐκτασίας r.
[o] Φορμίων] ὁ φορμίων r.
[p] ὁ post ἦν om. r.

τούτου ἦν· [q] ὑπομνήματα [r] δ' ἀπεγράψατο τήν [s] τε χρείαν εἰς ἣν ἐλήφθη τὸ ἀργύριον, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ λαβόντος. καὶ οὗτος ὁ χρόνος ἦν [t] Ἀλκισθένης ἄρχων, ὁ
34 ὕστερος ἐνιαυτὸς ἢ οὗτος ἀνήγετο ὡς βασιλέα. ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν [u] χρόνον τοῦτον καὶ Τιμοσθένης ὁ Αἰγιαλεὺς ἀφικνεῖται κατ' ἐμπορίαν ἰδίαν ἀποδημῶν. ἐπιτήδειος δὲ ὢν Φορμίωνι καὶ [x] κοινωνὸς ὁ Τιμοσθένης, ὅτ' ἐξέπλει, δίδωσιν ἀποθεῖναι τῷ Φορμίωνι μετ' ἄλλων χρημάτων καὶ
35 φιάλας [y] λυκιουργεῖς δύο. ἀπὸ τύχης δ' ὁ παῖς ταύτας τὰς φιάλας, οὐκ εἰδὼς ὅτι ἀλλότριαι ἦσαν, δίδωσι τῷ Αἰσχρίωνι τῷ ἀκολούθῳ τῷ τούτου, ὅτ' ἐπέμφθη ὡς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπὸ τούτου καὶ ᾐτεῖτο τὰ στρώματα καὶ τὰ ἱμάτια καὶ τὰς φιάλας καὶ τὴν μνᾶν τοῦ ἀργυρίου [z] ἐδανείσατο, [a] ἀφικομένων ὡς τοῦτον Ἀλκέτου καὶ
36 Ἰάσονος. ἀπαιτοῦντος δὲ τοῦ [b] Τιμοσθένους τὰς φιάλας τὸν Φορμίωνα, ἐπειδὴ ἧκεν, ἀποδημοῦντος [c] Τιμοθέου παρὰ βασιλεῖ, πείθει αὐτὸν ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς [d] τιμὴν ἀπολαβεῖν τῶν φιαλῶν, ὅσον ἦγον αἱ φιάλαι, διακοσίας τριάκοντα ἑπτά. καὶ τῷ μὲν Τιμοσθένει [e] τὴν τιμὴν ἀπέδωκε τῶν
37 φιαλῶν, τοῦτον δ' ἐγράψατο αὐτῷ ὀφείλοντα, πρὸς τὸ ἄλλο χρέως ὃ οὗτος [f] αὐτῷ ὤφειλεν, ὃ [g] ἀπέτισε τῷ Τιμοσθένει τῶν φιαλῶν. καὶ ταῦτα [h] πάνθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας, πρῶτον

[q] ὑπομνήματα] ὑπόμνημα r.
[r] δ' ἀπεγράψατο] ἀπεγράψατο δὲ F. S. Q.
[s] τε om. r.
[t] Ἀλκισθένης ἄρχων] ἀλκισθένους ἄρχοντος F. S. Q.
[u] χρόνον τοῦτον—Αἰγιαλεὺς] τοῦτον χρόνον—αἰγιλιεὺς r.
[x] κοινωνὸς] κοίνωνι r.
[y] λυκιουργεῖς] λυκουργεῖς F. S. Q.
[z] ἐδανείσατο] ὃ ἐδανείσατο F. S. Q. r.
[a] ἀφικομένων] ἀφικομένου r.
[b] Τιμοσθένους] τιμοθέου pr. r.
[c] Τιμοθέου] τοῦ τιμοθέου r.
[d] τιμὴν] τὴν τιμὴν r.
[e] τὴν post Τιμοσθένει om. F. S. Q.
[f] αὐτῷ] αὐτὸς F. S. Q.
[g] ἀπέτισε] ἀπαιτησεν Q. ἀπήιτησεν F.
[h] πάνθ' om. F. Q.

μὲν τῶν δόντων τὸ ἀργύριον, οἷς οὗτος ἐκέλευσεν, ἀπὸ τῆς τραπέζης καὶ ἐπικαθημένων τότε, ἔπειτα τοῦ ἀπολαβόντος τὴν τιμὴν τῶν φιαλῶν.

38 ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ὅτι μὲν τοίνυν οὐ ψεύδομαι πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν εἶπον, 1194
τῶν μαρτυριῶν ἀναγιγνωσκομένων ἀκηκόατε. ὅτι δέ [i] μοι καὶ αὐτὸς οὗτος [k] ὡμολόγει τὰ ξύλα τὰ κομισθέντα ὑπὸ Φιλώνδου εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτοῦ ἀνακομισθῆναι τὴν ἐν Πειραιεῖ, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὴν μαρτυρίαν.

39 ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ὡς μὲν τοίνυν τούτου ἦν τὰ ξύλα ἃ [l] ἤγαγεν ὁ Φιλώνδας, αὐτός μοι μεμαρτύρηκεν· ὡμολόγει γὰρ αὐτὰ πρὸς τῷ διαιτητῇ [m] ἀνακομισθῆναι εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτοῦ τὴν ἐν Πειραιεῖ, ὡς μεμαρτύρηται ὑμῖν ὑπὸ τῶν ἀκουόντων. ἔτι δὲ καὶ ἐκ τεκμηρίων πειράσομαι [n] ὑμᾶς ἐγὼ
40 διδάξαι ὅτι ἀληθῆ λέγω. οἴεσθε γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸν πατέρα τὸν ἐμόν, εἰ μὴ Τιμοθέου ἦν τὰ ξύλα καὶ ἐδεήθη οὗτος αὐτοῦ συστήσας τὸν Φιλώνδαν, ὅτε ἀνήγετο [o] ὡς τοὺς στρατηγοὺς [p] τοὺς βασιλέως, παρασχεῖν τὸ ναῦλον, [q] ἐᾶσαι ἄν ποτε ὑποκειμένων αὐτῷ τῶν ξύλων τοῦ ναύλου ἀνακομίσαι τὸν Φιλώνδαν τὰ ξύλα ἐκ τοῦ λιμένος, ἀλλ' οὐκ ἂν [r] παρακαταστήσαντά τινα τῶν οἰκετῶν φυλάττειν καὶ [s] τὴν τιμὴν λαμβάνειν τῶν πωλουμένων ξύλων, ἕως ἐκομίσατο τὰ ἑαυτοῦ, εἴπερ Φιλώνδου
41 ἦν τὰ ξύλα καὶ ἐμπορίας ἕνεκ' ἤχθη; ἔπειτα πρὸς τούτοις τίνι ὑμῶν εἰκὸς δοκεῖ εἶναι, μὴ κελεύσαντος τούτου

[i] μοι om. r.
[k] ὡμολόγει] ὁμολογεῖ r.
[l] ἤγαγεν] ἦγεν r.
[m] ἀνακομισθ.] ἀνακομισθέντα r.
[n] ὑμᾶς ἐγὼ] ἐγὼ ὑμᾶς S. Q.
[o] ὡς τοὺς] εἰς τοὺς r.
[p] τοὺς βασιλέως] τοῦ βασιλέως F.
[q] ἐᾶσαι] ἢ ἐᾶσαι F. S. Q.
[r] παρακαταστήσαντα] παραστήσαντα r.
[s] τὴν om. F. S. Q.

[t] τὸ ναῦλον παρασχεῖν τῶν ξύλων τῶν δοθέντων τούτῳ ὑπὸ Ἀμύντου, πιστεῦσαι τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν Φιλώνδα καὶ ἐᾶσαι ἀνακομίσαι τὰ ξύλα [u] ἐκ τοῦ λιμένος εἰς τὴν οἰκίαν τὴν τούτου; ἢ πῶς οἷόν τ' ἐστὶ τὸν μὲν Φιλώνδαν [x] ἐμπορίας [y] ἕνεκ' ἀγαγεῖν τὰ ξύλα, ὡς οὗτός φησι, καταχρήσασθαι δὲ τοῦτον ἥκοντ' εἰς τὴν οἰκοδομίαν τὴν 1195

42 αὑτοῦ τοῖς ξύλοις τούτοις; σκέψασθε [z] δὲ κἀκεῖνο, ὅτι πολλοὶ καὶ χρηστοὶ τῶν πολιτῶν οἰκεῖοι ὄντες τούτῳ ἐπεμελοῦντο τῶν τούτου, ἀποδημοῦντος παρὰ βασιλεῖ Τιμοθέου. ὧν οὐδεὶς τετόλμηκε μαρτυρῆσαι τούτῳ ἢ ὡς οὐκ ἔλαβεν ὁ Φιλώνδας τὸ ναῦλον τῶν ξύλων ἀπὸ τῆς τρα-

43 πέζης, ἢ ὡς λαβὼν ἀπέδωκεν, [a] οὐδ' αὖ ὡς [b] αὐτῶν τις [c] διέλυσε τὸ ναῦλον ὑπὲρ τῶν ξύλων ὧν ἤγαγεν ὁ Φιλώνδας, δοθέντων τούτῳ παρ' Ἀμύντου· ἡγοῦνται γὰρ περὶ πλείονος αὑτοῖς [d] εἶναι καλοὶ κἀγαθοὶ δοκεῖν εἶναι μᾶλλον ἢ Τιμοθέῳ χαρίσασθαι τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντες. οὐ μέντοι [e] γ' οὐδὲ τούτου [f] ἔφασαν καταμαρτυρῆσαι [g] ἂν

44 τἀληθῆ· οἰκεῖον γὰρ αὑτοῖς εἶναι. ὅπου τοίνυν μηδεὶς τετόλμηκε τῶν οἰκείων τούτῳ μαρτυρῆσαι καὶ ἐπιμελομένων τῶν τούτου, ὅτε ἀπεδήμει οὗτος παρὰ βασιλεῖ, ἢ ὡς οὐκ ἔλαβεν ὁ Φιλώνδας τὸ ναῦλον τῶν ξύλων ἀπὸ τῆς τραπέζης ἢ ὡς αὐτῶν τις διέλυσε, [h] πῶς οὐκ εἰκός ἐστιν

45 ὑμᾶς ἡγεῖσθαί με τἀληθῆ λέγειν; [i] καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό [k] γε τολμήσει, ὡς ἄλλος τις [l] διέλυσε τὸ ναῦλον ὑπὲρ

[t] τὸ ναῦλον παρασχεῖν] παρασχεῖν τὸ ναῦλον r.
[u] ἐκ τοῦ λιμένος om. r.
[x] ἐμπορίας] εὐπορίας r.
[y] ἕνεκ'] οὕνεκα S.
[z] δὲ κἀκεῖνο] δὴ F. S. Q.
[a] οὐδ' αὖ] ἢ r.
[b] αὐτῶν] αὐτὸν r.
[c] διέλυσε] ἔλυσε r.
[d] εἶναι] καὶ F. Q.
[e] γ' om. S.
[f] ἔφασαν] γ' ἔφασαν S. r.
[g] ἂν om. r.
[h] πῶς] ἢ ὡς F. S. Q.
[i] καὶ—τολμήσει om. r.
[k] γε] τε F. S. Q.
[l] διέλυσε] οὐ διέλυσε r.

τῶν ξύλων ὧν ἤγαγεν ὁ Φιλώνδας, ἢ ὁ πατὴρ ὁ ἐμός.
ἐὰν [m] δὲ καταχρῆται τῷ λόγῳ, ἀξιοῦτε αὐτὸν καὶ τὴν
μαρτυρίαν παρασχέσθαι ὑμῖν τοῦ ἀποδόντος τὸ ναῦλον
ὑπὲρ τῶν ξύλων. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁμολογεῖται ἀποδημεῖν
παρὰ βασιλεῖ, τὸν δὲ Φιλώνδαν, ὃν ἔπεμψεν ἐπὶ τὰ
ξύλα καὶ συνέστησε τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ, τεθνηκότα [n] κατε-
46 λάμβανες ἥκων παρὰ βασιλέως. ἀναγκαῖον [o] δὴ τῶν
ἄλλων οἰκείων καὶ ἐπιτηδείων, οὓς [p] κατέλειπες ἀποδη-
μεῖν μέλλων συνεπιμελεῖσθαι τῶν [q] σαυτοῦ, εἰδέναι τινὰ 1196
ὅθεν τὸ ναῦλον τῶν ξύλων πορίσας ὁ Φιλώνδας τῷ ναυ-
κλήρῳ διέλυσεν, εἰ μὴ [r] φῂς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν συστῆ-
σαι αὐτῷ, μηδὲ λαβεῖν τὸν Φιλώνδαν παρὰ τοῦ πατρὸς
47 τοῦ ἐμοῦ τὸ ναῦλον τῶν ξύλων. μαρτυρίαν τοίνυν οὐδενὸς
ἔχεις παρασχέσθαι τῶν οἰκείων τῶν σαυτοῦ, ὡς οὐκ
[s] ἐλήφθη σοῦ ἀποδημοῦντος τὸ ναῦλον τῶν ξύλων [t] ἀπὸ
τῆς τραπέζης, ἀλλὰ δυοῖν θάτερον, ἢ οὐδενὶ χρῇ τῶν οἰ-
κείων οὐδὲ πιστεύεις τῶν σαυτοῦ οὐδενί, ἢ εἰδὼς ἀκριβῶς
τὸν Φιλώνδαν λαβόντα τὸ ναῦλον τῶν ξύλων παρὰ τοῦ
πατρὸς [u] τοῦ ἐμοῦ, [x] ᾧπερ [y] αὐτὸν συνέστησας ὅτε ἐξέ-
πλεις, [z] οἴει [a] δεῖν [b] ἀποστερήσας ἡμᾶς, ἂν [c] δύνῃ, πλεο-
48 νεκτεῖν. ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρὸς τῇ μαρτυ-
ρίᾳ, [d] ἣν παρέσχημαι ὑμῖν μαρτυροῦντας τοὺς δόντας τὸ
ἀργύριον οἷς οὗτος ἐκέλευσε [e] καὶ καθημένους ἐπὶ [f] τῇ

[m] δὲ post ἐὰν om. Q.
[n] κατελάμβανες] κατέλαβεν r.
[o] δὴ] δ' ἦν r.
[p] κατέλειπες] κατέλιπες F. Q. κατέλιπεν r.
[q] σαυτοῦ εἰδέναι τινὰ ὅθεν] ἑαυτοῦ εἰδέναι ὡς r.
[r] φῂς] φησὶ r.
[s] ἐλήφθη] ἐλείφθη Q.
[t] ἀπὸ] ἐκ r.
[u] τοῦ ἐμοῦ om. r.
[x] ᾧπερ] ὥσπερ S. r.
[y] αὐτὸν om. r.
[z] οἴει] ἢ οἴει F.
[a] δεῖν] ἰδεῖν Q.
[b] ἀποστερήσας] ἀποστερήσειν r.
[c] δύνῃ] δυνηθῇ Q.
[d] ἣν] ᾗ r.
[e] καὶ ante καθημένους om. r.
[f] τῇ τραπέζῃ] τῆς τραπέζης r.

τραπέζῃ τότε, καὶ πίστιν ἠθέλησα [g] Τιμοθέῳ ἐπιθεῖναι, ἣν ἀναγνώσεται ὑμῖν.

ΟΡΚΟΙ.

49 Οὐ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, γράψας μοι ὁ πατὴρ κατέλιπε τὰ χρέα μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔλεγεν ἀῤῥωστῶν [h] ὅ τι ὀφείλοιτο αὐτῷ ἕκαστον, καὶ παρ' ᾧ, καὶ εἰς ὅ τι [i] ἐλήφθη τὸ ἀργύριον, καὶ τῷ ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ. Καὶ ὡς ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, ἀνάγνωθί μοι τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀδελφοῦ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

50 Ὡς μὲν τοίνυν κατελείφθη ὀφείλων Τιμόθεος ἡμῖν τὸ ἀργύριον ὑπὸ τοῦ πατρός, οὗ δικάζομαι αὐτῷ, καὶ γίγνεται ἐμὸν [k] μέρος, ὅ τε ἀδελφός μοι μεμαρτύρηκε καὶ ὁ Φορμίων ὁ δοὺς τὸ ἀργύριον, [l] κἀγὼ τούτων πίστιν ἠθέλησα ἐπιθεῖναι. προκαλεσαμένου δὲ τούτου πρὸς τῷ διαι- 1197
τητῇ καὶ κελεύοντος ἐνεγκεῖν τὰ γράμματα ἀπὸ τῆς τραπέζης καὶ ἀντίγραφα αἰτοῦντος, [m] πέμψαντος [n] Φρασιηρίδην ἐπὶ τὴν τράπεζαν, [o] τῷδε Φρασιηρίδῃ ἐξενέγκας ἔδωκα ζητεῖν τὰ γράμματα καὶ [p] ἐκγράφεσθαι [q] ὅσα οὗτος ὤφειλεν. καὶ ὡς [r] ὡμολόγει λαβεῖν οὗτος [s] τὰ ἀντίγραφα, ἀνάγνωθί μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

51 Πρὸς τοίνυν τὸν διαιτητὴν [t] κομίσαντός μου τὰ γράμματα, παρὼν ὁ Φορμίων καὶ ὁ [u] Εὐφραῖος, οἱ δόντες τὸ

[g] Τιμοθέῳ om. S.
[h] ὅ τι ὀφείλοιτο] ὧν ὠφείλετο r.
[i] ἐλήφθη] ἐλείφθη S.
[k] μέρος] τὸ μέρος r.
[l] κἀγὼ] ἐγὼ S.
[m] πέμψαντος] καὶ πέμψαντος r.
[n] Φρασιηρίδην—Φρασιηρίδῃ S. Q. vulg. φρασικρίδην—φρασικρίδῃ.
[o] τῷ δὲ] τῷ τε r. ἐγὼ δὲ Reiskius.
[p] ἐκγράφεσθαι] ἐγγράφεσθαι F. S. Q.
[q] ὅσα] ἃς r.
[r] ὡμολόγει] ὁμολογεῖ S.
[s] τὰ om. r.
[t] κομίσαντός] κομισαμένου r.
[u] Εὐφραῖος] εὐφοραῖος F.

ἀργύριον οἷς ἐκέλευσεν οὗτος, ἐξήλεγχεν αὐτὸν ἐν οἷς τε χρόνοις [x] ἕκαστον ἐδανείσατο, [y] καὶ εἰς ὅ τι ἔλαβε τὸ ἀργύριον, καὶ εἰς ἃ κατεχρήσατο. ὁ δὲ τὰς [z] μὲν χιλίας καὶ τριακοσίας καὶ πεντήκοντα [a] καὶ μίαν καὶ δύ' ὀβο-
52 λώ, ἃς πρώτας ἐδανείσατο τοῦ μουνυχιῶνος μηνὸς μέλλων ἐκπλεῖν ἐπὶ Σωκρατίδου ἄρχοντος, ἃς καὶ ἐκέλευσε δοῦναι Ἀντιμάχῳ τῷ ταμίᾳ [b] τῷ αὐτοῦ, ἰδίᾳ ἔφη δανεῖσαι τὸν πατέρα Ἀντιμάχῳ καὶ οὐκ [c] αὐτὸς λαβεῖν. καὶ ὡς μὲν ἀληθῆ [d] λέγει, οὐδένα μάρτυρα παρέσχηται, λόγῳ δὲ καταχρῆται, ἵνα μὴ αὐτὸς δοκῇ ἀποστερεῖν
53 ἀλλ' Ἀντίμαχος δανείσασθαι. καίτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, [e] μέγα ὑμῖν ἐρῶ τεκμήριον ὅτι οὐκ Ἀντιμάχῳ ἐδάνεισεν ὁ πατὴρ [f] τοῦτο τὸ ἀργύριον, ἀλλὰ Τιμοθέῳ περὶ [g] ἀναγωγὴν ὄντι. πότερα γὰρ [h] ἂν οἴεσθε ῥᾷον εἶναι τῷ πατρὶ δημευθέντων τῶν Ἀντιμάχου ἐνεπισκήψασθαι ἐν τῇ οὐσίᾳ τῇ ἐκείνου ἐνοφειλόμενον αὐτῷ τοῦτο τὸ ἀργύριον, 1198
54 ἅπερ Ἀντιμάχῳ ἐδάνεισεν, ἢ ἀναμένειν ὁπότε παρὰ τούτου κομιεῖσθαι ἔμελλεν εὐπορήσαντος, ὃς οὐ πολλὰς ἐλπίδας σωτηρίας περὶ αὐτοῦ εἶχεν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ; καὶ μὴν [i] ἐνεπισκηψάμενός γε οὔτ' ἂν παρακαταβολῆς ἠπόρησεν οὔτ' ἂν ἠπιστήθη ὑφ' ὑμῶν· πάντες γὰρ [k] ἴστε τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν οὐ τῶν δημοσίων ἀδίκως ἐπιθυμοῦντα, ἀλλὰ τῶν αὑτοῦ ὑμῖν, [l] ὅτε [m] κελεύσαιτε, προ-

[x] ἕκαστον ἐδανείσατο] ἕκαστον ἐδανείσατο ἕκαστον r.
[y] καὶ εἰς—ἀργύριον om. r.
[z] μὲν χιλίας] χιλίας μὲν r.
[a] καὶ ante μίαν om. r.
[b] τῷ αὐτοῦ] τῶν αὐτοῦ r.
[c] αὐτὸς] αὐτὸν r.
[d] λέγει] λέγω r.
[e] μέγα] μέγα μὲν r.
[f] τοῦτο om. r.
[g] ἀναγωγὴν] ἐναγωγὴν r.
[h] ἂν om. r.
[i] ἐνεπισκηψάμενός] ἐπισκηψάμενος r.
[k] ἴστε] Immo ᾔστε.
[l] ὅτε] ὅ τι F. S. Q.
[m] κελεύσαιτε] κελεύσετε F. κελεύσετε S. ἐκελεύσατε r.

τηρ ἤμελλεν [b] αὐτὸς οὔτε εἴσειν τὸν χαλκὸν οὔτε στήσε- 1200
σθαι, ἀλλ' οἰκέται ἦσαν αὐτῷ, οἳ [c] τὰ ἐνέχυρα τῶν δα-
62 νεισμάτων παρελάμβανον. θαυμάζω δ' ἔγωγε καὶ τίνος
[d] οὕνεκ' ἄν ποτε ὑπετίθει τὸν χαλκὸν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ ὁ
Βοιώτιος ναύαρχος, [e] Φιλίππῳ ὀφείλων χιλίας δραχμάς.
πότερον ὡς [f] Φίλιππος οὐκ ἂν ἡδέως τόκον ἐλάμβανεν,
εἴπερ [g] ἀσφαλῶς ἦν αὐτῷ τὸ ἀργύριον δεδανεισμένον καὶ
ἐπ' [h] ἐνεχύρῳ; ἢ ὡς οὐκ ἦν τῷ Φιλίππῳ ἀργύριον; ὥστε
τί ἔδει τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ δεηθῆναι δανεῖσαι τὰς χι-
λίας δραχμὰς τὸν Βοιώτιον ναύαρχον [i] καὶ ἀποδοῦναι
Φιλίππῳ μᾶλλον ἢ οὐ τὸν χαλκὸν ὑποθεῖναι τῷ Φιλίπ-
63 πῳ; ἀλλ' οὔθ' ὁ χαλκὸς ὑπετέθη, ὦ ἄνδρες δικασταί,
οὔθ' ὁ Βοιώτιος ναύαρχος ἐδανείσατο τὰς χιλίας δραχ-
μὰς παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ἀλλὰ Τιμόθεος οὑτοσὶ
ἐν ἀπορίᾳ ὢν πολλῇ· τὴν δὲ χρείαν, εἰς ἣν κατεχρήσατο
τῷ ἀργυρίῳ, εἴρηκα ὑμῖν. ἀντὶ δὲ τοῦ χάριν ἀποδοῦναι
ὧν ἐπιστεύθη καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, οἴε-
ται δεῖν καὶ τὰ ἀρχαῖα, ἐὰν δύνηται, ἀποστερῆσαι.

64 Περὶ [k] μὲν τοίνυν τῶν φιαλῶν καὶ τῆς μνᾶς τοῦ ἀρ-
γυρίου, ἣν ἐδανείσατο παρὰ τοῦ πατρὸς πέμψας τὸν
ἀκόλουθον [l] τὸν αὑτοῦ Αἰσχρίωνα τῆς νυκτὸς ὡς τὸν
πατέρα τὸν ἐμόν, ἠρόμην αὐτὸν πρὸς τῷ διαιτητῇ εἰ ἔτι
δοῦλος εἴη ὁ Αἰσχρίων [[m] αὐτοῦ,] καὶ [n] ἠξίουν αὐτὸν ἐν [o] τῷ
αὐτοῦ δέρματι τὸν ἔλεγχον διδόναι. ἀποκριναμένου δέ
μοι τούτου ὅτι ἐλεύθερος εἴη, τῆς μὲν ἐξαιτήσεως [p] ἐπ-

b αὐτὸς] αὐτοῖς γρ. Q.
c τὰ] τὰ μὲν r. τὰ ἐνέχ. τῶν δαν. om. S.
d οὕνεκ' ἄν ποτε] ἄν ποτε εἵνεκα r.
e Φιλίππῳ ὀφείλων] ὀφείλων τῷ φιλίππῳ r.
f Φίλιππος] ὁ φίλιππος r.
g ἀσφαλῶς ἦν] ἦν ἀσφαλῶς r.
h ἐνεχύρῳ] ἐνεχύρων r.
i καὶ ante ἀποδοῦναι om. r.
k μὲν om. r.
l τὸν post ἀκόλουθον om. r.
m αὐτοῦ om. r.
n ἠξίουν] ἠξίου r.
o τῷ αὐτοῦ δέρματι] τῷ δείματι r.
p ἐπίσχον] αὐτὸν ἐπίσχων F.S.Q.

ἔσχον, μαρτυρίαν δ' αὐτὸν ἠξίουν ἐμβαλέσθαι τοῦ Αἰ-
65 σχρίωνος [q] ὡς ἐλευθέρου ὄντος. [r] ὁ δὲ οὔτε μαρτυρίαν 1201
[s] παρέσχετο, οὔθ' ὡς δοῦλον τὸν Αἰσχρίωνα παραδοὺς ἐκ
τοῦ σώματος τὸν ἔλεγχον ἠξίου γενέσθαι, φοβούμενος, ἂν
μὲν μαρτυρίαν [t] παράσχηται ὡς ἐλευθέρου ὄντος, μὴ ἐπι-
σκηψάμενος ἐγὼ αὐτῷ τῶν ψευδομαρτυριῶν καὶ [u] ἐξε-
λέγξας τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα [x] τὸν Αἰσχρίωνα ἐπὶ
[y] τόνδε τῶν κακοτεχνιῶν ἔλθοιμι κατὰ τὸν νόμον, εἰ δ'
αὖ βασανίζειν [z] παραδοίη, μὴ τὰς ἀληθείας κατείποι [a] ὁ
66 Αἰσχρίων. καίτοι καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ τῶν ἄλλων λημμά-
των τοῦ ἀργυρίου μάρτυρας μὴ εἶχε παρασχέσθαι, τοῦτό
γ' [b] ἐξελέγξαι ἐκ τοῦ Αἰσχρίωνος, ὡς οὐκ ἐλήφθησαν αἱ
φιάλαι οὐδ' ἡ μνᾶ τοῦ ἀργυρίου, οὐδ' ἐπέμφθη ὁ Αἰ-
σχρίων ὑπὸ τούτου ὡς τὸν πατέρα τὸν ἐμόν, καὶ [c] τεκμη-
ρίῳ τούτῳ καταχρήσασθαι [d] πρὸς ὑμᾶς ὅτι ἐγὼ [e] καὶ
τἆλλα ψεύδομαι περὶ ὧν ἐγκαλῶ αὐτῷ, ὅπου [f] γε ὃν
φημι λαβεῖν οἰκέτην ὄντα τούτου τὰς φιάλας καὶ τὴν
μνᾶν τοῦ ἀργυρίου, οὗτος βασανιζόμενος οὐ φαίνεται λα-
67 βών. εἰ τοίνυν τοῦτο ἰσχυρὸν [g] ἦν ἂν τούτῳ πρὸς ὑμᾶς
τεκμήριον, ὅτι ἐξεδίδου τὸν Αἰσχρίωνα, ὃν πεμφθῆναί
φημι ὑπὸ τούτου καὶ λαβεῖν τὰς φιάλας παρὰ τοῦ πα-
τρὸς τοῦ ἐμοῦ καὶ τὴν μνᾶν τοῦ ἀργυρίου δανείσασθαι,
[h] κἀμοὶ [i] γενέσθω τεκμήριον πρὸς ὑμᾶς ὅτι συνειδώς [k] με

[q] ὡς ἐλευθέρου ὄντος om. F.
[r] ὁ δὲ οὔτε om. pr. F. ὁ δὲ οὔτε ὡς ἐλευθέρου ὄντος τοῦ αἰσχρίωνος S. Q.
[s] παρέσχετο] παρέχεται F. S. Q.
[t] παράσχηται] παρέχηται r.
[u] ἐξελέγξας] ἐλέγξας r.
[x] τὸν ante Αἰσχρίωνα om. r.
[y] τόνδε] τῶνδε r.
[z] παραδοίη] παραδώσει F. S. Q.
[a] ὁ om. r.
[b] ἐξελέγξαι] ἐλέγξαι r.
[c] τεκμηρίῳ] τεκμήριον F. Q.
[d] πρὸς in margine S.
[e] καὶ τἆλλα ψεύδομαι] καταψεύδομαι r.
[f] γε ὃν] ὃν γε r.
[g] ἦν ἂν] ἂν ἦν r.
[h] κἀμοὶ] καί μοι Q.
[i] γενέσθω] γενέσθαι r.
[k] με ἀληθῆ] ἀληθῆ με r.

ἀληθῆ ἐγκαλοῦντα οὐ τολμᾷ τὸν Αἰσχρίωνα παραδοῦναι.

68 Ἀπολογίαν τοίνυν ποιήσεται ὅτι ἐν τοῖς γράμμασι τοῖς τραπεζιτικοῖς ἐπ' Ἀλκισθένους ἄρχοντος ἦν [l] ἐγγεγραμμένος τό τε ναῦλον τῶν ξύλων εἰληφὼς καὶ τὴν τιμὴν τῶν φιαλῶν, ὧν [m] ἀπέτισε Τιμοσθένει ὑπὲρ τούτου ὁ πατήρ, καὶ ὅτι αὐτὸς ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ οὐκ ἐπεδήμει 1202
ἀλλὰ παρὰ βασιλεῖ ἦν. περὶ [n] δὴ τούτου σαφῶς ὑμᾶς βούλομαι διδάξαι, ἵν' ἀκριβῶς εἰδῆτε ὃν τρόπον [o] ἔχει τὰ
69 γράμματα τὰ [p] ἐπὶ τῆς τραπέζης. οὗτος μὲν γὰρ ἐν [q] μὲν τῷ [r] θαργηλιῶνι μηνὶ ἐπ' [s] Ἀστείου ἄρχοντος, μέλλων ἀνάγεσθαι ὡς βασιλέα, συνέστησε τὸν Φιλώνδαν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ· τοῦ δ' ὑστέρου ἐνιαυτοῦ, ἐπὶ Ἀλκισθένους ἄρχοντος, ἀφικνεῖται ὁ Φιλώνδας ἄγων τὰ ξύλα ἐκ [t] τῆς Μακεδονίας, καὶ ἔλαβε [u] τῶν ξύλων τὸ ναῦλον παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ἀποδημοῦντος τούτου παρὰ βασι-
70 λεῖ. ἐγράψαντο οὖν, ὅτε ἐδίδοσαν τὸ ἀργύριον [x] ἀπὸ τῆς τραπέζης, ὀφείλοντα τοῦτον, οὐχ ὅτε συνέστησε τὸν Φιλώνδαν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ ἐπιδημῶν. ὅτε μὲν γὰρ συνέστησεν, οὐδέπω τὰ ξύλα ἧκεν, ἀλλ' ἤμελλεν ἐπ' [y] αὐτὰ ὁ Φιλώνδας τὴν πορείαν ποιεῖσθαι· ὅτε δ' [z] ἦλθε τὰ ξύλα ἄγων, οὗτος μὲν ἀπεδήμει, ὁ δὲ Φιλώνδας ἔλαβε τὸ ναῦλον τῶν ξύλων, καθάπερ οὗτος ἐκέλευσε, καὶ ἀνεκομίσθη
71 εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐν Πειραιεῖ τὴν τούτου τὰ ξύλα. [a] ὅτι

[l] ἐγγεγραμμένος] γεγραμμένος r.
[m] ἀπέτισε] ἀπήτησε F. S. Q.
[n] δὴ] δὲ r.
[o] ἔχει] ἔχῃ S. Q. εἶχε F.
[p] ἐπὶ] ἀπὸ F. S. Q.
[q] μὲν post ἐν om. r.
[r] θαργηλιῶνι] αργηλιωνι S.
[s] Ἀστείου] ἀστίου r.
[t] τῆς om. r.
[u] τῶν ξύλων τὸ ναῦλον] τὸ ναῦλον τῶν ξύλων F. S. Q.
[x] ἀπὸ τῆς τραπέζης om. S. in γρ. habent F. Q.
[y] αὐτὰ—πορείαν] αὐτῆς—ὁδοιπορίαν r.
[z] ἦλθε] ἧκε r.
[a] ὅτι et ὅσοις om. r.

δ᾽ οὐκ εὐπορῶν οὗτος ἐξέπλει ἐνθένδε, ἴστε μὲν καὶ αὐτοὶ ἅπασιν αὐτοῦ ἡ οὐσία [b] ἀφωρισμένη ἦν, οὓς νῦν ἀποστερεῖ· ἵνα δ᾽ εἰδῆτε ὅτι καὶ ἄνευ ἐνεχύρων ὤφειλέ τισι τῶν πολιτῶν, οὐκ ἔχων ὑποθεῖναι τὰ ἄξια, ἀνάγνωθί μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

72 Περὶ δὲ τῶν φιαλῶν, ἃς ᾐτήσατο [c] μὲν ἐν τῷ μαιμακτηριῶνι μηνὶ [d] Αἰσχρίων ὁ ἀκόλουθος τούτου [e] ἐπ᾽ Ἀστείου ἄρχοντος, ἐπιδημοῦντος τούτου, ὅτε [f] ὑπεδέξατο Ἀλκέτην καὶ [g] Ἰάσονα, [h] γεγραμμένου δὲ τὴν τιμὴν ὀφείλοντος τούτου ἐπ᾽ Ἀλκισθένους ἄρχοντος· τέως μὲν ᾤετο 1203 αὐτὸν ἀποίσειν τὰς φιάλας, ἃς ᾐτήσατο, ὁ πατήρ·

73 ἐπειδὴ δ᾽ οὗτος μὲν [i] ἀπῆλθε, τὰς δὲ φιάλας οὐκ ἀπενηνόχει, οὐδ᾽ ἦσαν αἱ φιάλαι τοῦ Τιμοσθένους κείμεναι παρὰ τῷ Φορμίωνι, ἥκων [k] δ᾽ ἀπῄτει τὰς φιάλας, τότε μὲν ἀπέτισε [l] τὴν τιμὴν τῶν φιαλῶν τῷ Τιμοσθένει, ἐγράψατο δ᾽ ὁ πατὴρ αὐτῷ τοῦτον ὀφείλοντα πρὸς τὸ ἄλλο

74 χρέως. ὥστ᾽ ἂν [m] ταύτῃ ἀπολογίᾳ καταχρῆται, ὅτι οὐκ ἐπεδήμει ἐν τοῖς χρόνοις [n] ἐν οἷς γέγραπται τὴν τιμὴν τῶν φιαλῶν ὀφείλων, [o] ὑποβάλλετε αὐτῷ ὅτι "ἔλαβες "μὲν ἐπιδημῶν· ἐπειδὴ δ᾽ οὐκ ἀπέφερες, ἀπεδήμεις "δέ, οὐκ ἦσαν δ᾽ αἱ φιάλαι ἃς ὁ θέμενος ἀπῄτει, "[p] ἐγράφης τὴν τιμὴν αὐτῶν ὀφείλων, [q] ὅτε ἀπετίσθη

75 "τῶν φιαλῶν." ἀλλὰ νὴ Δία, [r] φήσει ἴσως, ἔδει τὸν

[b] ἀφωρισμένη] ὡρισμένη r.
[c] μὲν om. F. Q. r.
[d] Αἰσχρίων] ὁ αἰσχρίων F. S. Q.
[e] ἐπ᾽—τούτου om. r.
[f] ὑπεδέξατο] ἀπεδέξατο F. S. Q.
[g] Ἰάσονα] ἰάσωνα r. qui sic plerumque.
[h] γεγραμμένου] γεγραμμένων r.
[i] ἀπῆλθε] ἀπεδήμει r.
[k] δ᾽ ἀπῄτει] αποτε S.
[l] τὴν om. F. Q.
[m] ταύτῃ] ταύτῃ τῇ r.
[n] ἐν οἷς] ἐκείνοις S.
[o] ὑποβάλλετε] ὑπολάβετε S.
[p] ἐγράφης] ἐγράφη r.
[q] ὅτε F. S. Q. vulg. ὃ.
[r] φήσει ἴσως] φησὶν r.

πατέρα τὸν ἐμὸν ἀπαιτεῖν αὐτὸν τὰς φιάλας. ἀλλ' ἑώρα σε ὡς [s] ἠπόρου. [t] καὶ περὶ μὲν τοῦ ἄλλου [u] χρέως σοι ἐπίστευε, καὶ ἡγεῖτο, ἐπειδὰν ἔλθῃς, ἀπολήψεσθαι παρὰ σοῦ εὐπορήσαντος· περὶ δὲ τῶν φιαλῶν [x] σοι ἀπιστήσειν ἤμελλεν; καὶ ὑπέσχετο μὲν δεομένου σου τὸ ναῦλον τῶν ξύλων [y] παρασχήσειν, ὅτε ἀνήγου [z] ὡς βασιλέα· ἕνεκα δὲ τῶν φιαλῶν, [a] δυεῖν οὐσῶν, ἀπιστήσειν σοι ἤμελλεν; [b] καὶ τὸ μὲν ἄλλο χρέως σε οὐκ ἀπῄτει, ἀπορούμενον ὁρῶν· τὰς δὲ φιάλας ἤμελλεν;

76 Βούλομαι τοίνυν [c] ὑμῖν καὶ περὶ τῆς [d] προκλήσεως τοῦ ὅρκου εἰπεῖν, ἣν ἐγώ [e] τε τοῦτον προεκαλεσάμην καὶ [f] οὗτος ἐμέ. ἐμβαλομένου γὰρ [g] ἐμοῦ ὅρκον εἰς τὸν ἐχῖνον, ἠξίου [h] καὶ αὐτὸς ὀμόσας ἀπηλλάχθαι. ἐγὼ δ' εἰ [i] μὲν [k] μὴ περιφανῶς αὐτὸν ᾔδειν πολλοὺς καὶ μεγάλους ὅρκους ἐπιωρκηκότα καὶ πόλεσι καὶ ἰδιώταις, ἔδωκ' ἂν 1204
77 αὐτῷ [l] τὸν ὅρκον· νῦν δέ μοι δοκεῖ, μαρτύρων [m] μὲν ὄντων [n] ἐμοὶ ὡς [o] ἔλαβον τὸ ἀργύριον ἀπὸ τῆς τραπέζης οἷς οὗτος [p] ἐκέλευσε δοῦναι, [q] περιφανῶν δὲ τεκμηρίων, δεινὸν εἶναι [r] τὸ ὅρκον δοῦναι τούτῳ, [s] ὃς οὐχ ὅπως [t] εὐορκήσει πρόνοιαν ποιήσεται, ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἱερῶν αὐτῶν ἕνεκα τοῦ

[s] ἠπόρου] lacuna in r.
[t] καὶ περὶ] κατα περὶ S.
[u] χρέως σοι] σοι χρέους r.
[x] σοι ἀπιστήσειν] ἀπιστήσειν σοι r.
[y] παρασχήσειν] παραστήσειν γρ. Q.
[z] ὡς] πρὸς S. Q. ὡς τὸν r.
[a] δυεῖν] δυοῖν F. r.
[b] καὶ τὸ—ἤμελλε om. r.
[c] ὑμῖν om. r.
[d] προκλήσεως] προσκλήσεως r.
[e] τε om. S. Q.
[f] οὗτος] αὐτὸς F. S. Q.
[g] ἐμοῦ] μου F. S. Q.
[h] καὶ αὐτὸς] καὶ αὐτὸς οὗτος F. Q. οὗτος καὶ αὐτὸς S.
[i] μὲν om. r.
[k] μὴ—ᾔδειν] μὴ ιδειν—ἤδη S.
[l] τὸν] τόνδε τὸν S. et γρ. Q.
[m] μὲν om. S. Q.
[n] ἐμοὶ] ἐμοῦ S. Q.
[o] ἔλαβον] ἔλαβε r.
[p] ἐκέλευσε] ἐκέλευε r.
[q] περιφανῶν δὲ τεκμηρίων] καὶ περιφανῶν τεκμηρίων r. et γρ. Q.
[r] τὸ] τὸν S.
[s] ὃς] ὡς F.
[t] εὐορκήσει] εὐορκήσῃ r.

πλεονεκτήματος ἀπέσχηται. τὰ μὲν οὖν καθ' ἕκαστα
πόλλ' ἂν εἴη λέγειν, ὧν ἐπιώρκηκεν οὗτος ῥᾳδίως· οὓς δὲ
περιφανέστατα καὶ ὑμεῖς αὐτῷ [u] πάντες σύνιστε ὅρκους
78 ἐπιωρκηκότι, τούτους ἀναμνήσω ὑμᾶς. ἴστε γὰρ τοῦτον ἐν
τῷ δήμῳ ὀμόσαντα καὶ ἐπαρασάμενον αὑτῷ ἐξώλειαν, εἰ
μὴ γράψαιτο Ἰφικράτην ξενίας, καὶ καθιερώσαντα τὴν
οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ. ὀμόσας δὲ ταῦτα καὶ ὑποσχόμενος ἐν
τῷ δήμῳ, οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον ἕνεκα τοῦ συμφέροντος
79 [x] αὑτῷ ἔδωκε τῷ υἱεῖ τῷ ἐκείνου τὴν θυγατέρα. ὃς οὖν
οὐδ' ὑμᾶς ᾐσχύνθη ἐξαπατῆσαι ὑποσχόμενος, νόμων ὄν-
των, ἐάν τις [y] τὸν δῆμον ὑποσχόμενος ἐξαπατήσῃ, εἰσ-
αγγελίαν εἶναι περὶ αὐτοῦ, οὔτε τοὺς θεοὺς ὀμόσας καὶ
ἐπαρασάμενος αὑτῷ ἔδεισεν, οὓς ἐπιώρκησε, πῶς οὐκ εἰ-
κός [z] ἐστιν ἐμὲ τούτῳ μὴ ἐθέλειν ὅρκον δοῦναι; οὔπω τοί-
νυν πολὺς χρόνος ἐστὶν ἐξ [a] ὅτου ἐν τῷ δήμῳ πάλιν διω-
μόσατο μὴ εἶναι [b] αὑτῷ ἐφόδια τῷ γήρᾳ ἱκανά, τοσαύτην
οὐσίαν κεκτημένος· οὕτως ἄπληστος καὶ αἰσχροκερδὴς ὁ
80 τρόπος αὐτοῦ ἐστίν. ἡδέως δ' ἂν ἔγωγε πυθοίμην ὑμῶν
εἰ ὀργίζεσθε τοῖς ἀνεσκευασμένοις τῶν τραπεζιτῶν. εἰ
γὰρ [c] ἐκείνοις [d] ὀργίζεσθε δικαίως [e] ὅτι ἀδικοῦσιν ὑμᾶς,
πῶς οὐκ εἰκός ἐστιν [f] ὑμᾶς βοηθεῖν τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσι; 1205
καὶ μὴν διὰ τούτους τοὺς ἄνδρας αἱ τράπεζαι ἀνασκευά-
ζονται, ὅταν ἀπορούμενοι μὲν δανείζωνται καὶ οἴωνται
διὰ τὴν δόξαν πιστεύεσθαι [g] δεῖν, [h] εὐπορήσαντες δὲ μὴ
ἀποδιδῶσιν ἀλλ' ἀποστερῶσιν.

[u] πάντες σύνιστε] πάντως ἴστε r.
[x] αὑτῷ post συμφέροντος om. r.
[y] τὸν δῆμον om. r.
[z] ἐστιν post εἰκός om. r.
[a] ὅτου] οὗ r.
[b] αὑτῷ om. r.
[c] ἐκείνοις om. F. S. Q.
[d] ὀργίζεσθε] ὀργίζοισθε F. S. Q.
[e] ὅτι] διότι r.
[f] ὑμᾶς ante βοηθεῖν om. S. r.
[g] δεῖν ante διὰ ponit r.
[h] εὐπορήσαντες] ἀπορήσαντες r.

81 [i] Ὅσων μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἠδυνάμην ὑμῖν μάρτυρας παρασχέσθαι, μεμαρτυρήκασί μοι· ἔτι δὲ καὶ ἐκ τεκμηρίων δεδήλωκα ὑμῖν ὡς ὀφείλει Τιμόθεος τἀργύριον τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ. δέομαι οὖν ὑμῶν συνεισπρᾶξαί μοι τοὺς ὀφείλοντας, ἅ μοι ὁ πατὴρ κατέλιπεν.

N.

ΠΡΟΣ ΠΟΛΥΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ [a] ΕΠΙΤΡΙΗΡΑΡΧΗΜΑΤΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀπολλόδωρος ὁ Πασίωνος τριηραρχήσας φιλοτίμως τὸν ὡρισμένον χρόνον, ἐπετριηράρχησεν ἕτερον οὐκ ὀλίγον, τοῦ διαδόχου [b] αὐτοῦ Πολυκλέους μὴ ἐλθόντος παραχρῆμα ἐπὶ τὴν ναῦν· τούτου δέ, ὅτε ἦλθεν, οὐ παραλαβόντος εὐθέως, ἀλλὰ σκηψαμένου [c] περιμένειν τὸν συντριήραρχον. τοσούτου δὲ χρόνου ἐπιτριηραρχοῦντος, ἀξιοῖ κομίσασθαι τὸ ἀνάλωμα παρὰ Πολυκλέους Ἀπολλόδωρος.

ΤΟΙΣ τοιούτοις τῶν ἀγώνων, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ 1206
τοὺς διαγνωσομένους προσήκει μάλιστα προσέχειν τὸν
νοῦν. οὐ γὰρ ἐμὸς καὶ Πολυκλέους ἴδιός ἐστιν ὁ ἀγὼν
μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως κοινός. ὧν γὰρ τὰ μὲν ἐγ-
κλήματα ἴδιά ἐστιν, αἱ δὲ βλάβαι κοιναί, πῶς οὐχ
ὑπὲρ τούτων εἰκός ἐστιν ἀκούσαντας ὑμᾶς ὀρθῶς διαγνῶ-
2 ναι; εἰ μὲν γὰρ περὶ ἄλλου τινὸς συμβολαίου ἐγὼ δια-
φερόμενος πρὸς Πολυκλέα εἰσῄειν εἰς ὑμᾶς, [d] ἐμὸς ἂν ἦν

[i] ὅσων] ὅσον r.

[a] ΕΠΙΤΡΙΗΡΑΡΚΗΜΑΤΟΣ] τριηραρχήματος S.

[b] αὐτοῦ F. vulg. τοῦ.

[c] περιμένειν] Reiskius: libri παραμένειν.

[d] ἐμὸς] ἐμός γ' r.

καὶ Πολυκλέους ὁ ἀγών· νῦν δὲ περί [e] τε διαδοχῆς νεὼς ἐστιν ὁ λόγος καὶ ἐπιτριηραρχήματος πέντε μηνῶν καὶ ἓξ ἡμερῶν ἀνηλωμένου, καὶ περὶ τῶν νόμων, πότερα κύριοί εἰσιν ἢ οὔ. ἀναγκαῖον δή μοι δοκεῖ εἶναι [f] ἅπαντα ἐξ

3 ἀρχῆς διηγήσασθαι πρὸς ὑμᾶς. καὶ πρὸς θεῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, δέομαι ὑμῶν, μή με [g] ἡγήσησθε ἀδολεσχεῖν, ἐὰν διὰ μακροτέρων διηγῶμαι τά τε ἀναλώματα καὶ τὰς πράξεις, ὡς ἐν καιρῷ τε [h] ἕκαστα καὶ [i] χρήσιμα τῇ πόλει [k] ἐδιακονήθησαν. εἰ μὲν γάρ τις ἔχει με ἐπιδεῖξαι ὡς ψεύδομαι, ἀναστὰς ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι ἐξελεγξάτω, ὅ τι ἂν μὴ φῇ με [l] ἀληθὲς λέγειν πρὸς ὑμᾶς· εἰ δ' ἐστὶν ἀληθῆ καὶ μηδεὶς ἂν μοι ἀντείποι [m] ἄλλος ἢ οὗτος, δέο-

4 μαι ὑμῶν ἁπάντων δικαίαν δέησιν. ὅσοι μὲν τῶν στρατιωτῶν ἐστὲ καὶ παρῆτε ἐκεῖ, αὐτοί τε ἀναμνήσθητε καὶ 1207 τοῖς [n] παρακαθημένοις φράζετε τήν τ' ἐμὴν προθυμίαν καὶ τὰ συμβάντα ἐν τῷ τότε καιρῷ τῇ πόλει πράγματα καὶ τὰς ἀπορίας, ἵν' ἐκ τούτων εἰδῆτε ὁποῖός τίς εἰμι περὶ ἃ ἂν [o] προστάξητε ὑμεῖς· ὅσοι δ' αὐτοῦ ἐπεδημεῖτε, σιγῇ [p] μου ἀκοῦσαι διηγουμένου ἅπαντα πρὸς ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τούτων ἑκάστῳ, οἷς ἂν λέγω, τούς τε νόμους παρεχομένου καὶ τὰ ψηφίσματα, τά τε τῆς βουλῆς καὶ [q] τοῦ δήμου, καὶ [r] τοὺς μάρτυρας.

5 Ἑβδόμῃ γὰρ φθίνοντος [s] μεταγειτνιῶνος μηνὸς ἐπὶ

[e] τε om. F. Q.
[f] ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς] ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα r.
[g] ἡγήσησθε] ἡγήσεσθε Q.
[h] ἕκαστα] ἕκασται r.
[i] χρήσιμα] χρήσιμαι r. χρήσιμοι S.
[k] ἐδιακονήθησαν] δ' ἐδιακονήθησαν S. διεκονήθησαν r.
[l] ἀληθὲς] ἀληθῆ S. r.
[m] ἄλλος ἢ οὗτος] οὗτος ἢ ἄλλος S.
[n] παρακαθημένοις] παρακαθεζομένοις S.
[o] προστάξητε] προστάξοιτε r.
[p] μου] τέ μου r.
[q] τοῦ δήμου] τὰ τοῦ δήμου S.
[r] τοὺς μάρτυρας] τὰς μαρτυρίας S.
[s] μεταγειτνιῶνος] μεταγειτνιῶντος S.

Μόλωνος ἄρχοντος, ἐκκλησίας γενομένης καὶ εἰσαγγελθέντων ὑμῖν [t] πολλῶν καὶ [u] μεγάλων πραγμάτων, ἐψηφίσασθε τὰς ναῦς καθέλκειν τοὺς τριηράρχους· ὧν καὶ ἐγὼ ἦν. καὶ τὸν μὲν καιρὸν τὸν συμβεβηκότα τῇ πόλει τότε οὐκ ἐμὲ δεῖ διεξελθεῖν, ἀλλ' [x] αὐτοὺς ὑμᾶς ἀναμνησθῆναι, ὅτι Τῆνος μὲν καταληφθεῖσα ὑπ' Ἀλεξάνδρου
6 ἐξηνδραποδίσθη, Μιλτοκύθης δ' ἀφειστήκει ἀπὸ Κότυος καὶ πρέσβεις ἐπεπόμφει περὶ συμμαχίας, βοηθεῖν κελεύων καὶ τὴν Χερρόνησον ἀποδιδούς, [y] Προκοννήσιοι δὲ σύμμαχοι ὄντες ἱκέτευον ὑμᾶς ἐν τῷ δήμῳ βοηθῆσαι [z] αὐτοῖς, λέγοντες ὅτι ὑπὸ Κυζικηνῶν κατέχονται τῷ πολέμῳ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ μὴ περιιδεῖν [a] ἀπολομένους· ἔτι δὲ τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν ναυκλήρων περὶ ἔκπλουν ὄντων ἐκ τοῦ Πόντου, καὶ Βυζαντίων καὶ [b] Χαλκηδονίων καὶ Κυζικηνῶν καταγόντων τὰ πλοῖα
7 ἕνεκα τῆς ἰδίας χρείας τοῦ σίτου. ὧν ἀκούοντες [c] τότε ὑμεῖς ἐν τῷ δήμῳ αὐτῶν [d] τε λεγόντων καὶ τῶν συναγο- 1208
ρευόντων αὐτοῖς, [e] καὶ ὁρῶντες ἐν τῷ Πειραιεῖ τὸν σῖτον ἐπιτιμώμενον καὶ οὐκ ὄντα ἄφθονον ὠνεῖσθαι, ἐψηφίσασθε τάς τε ναῦς καθέλκειν τοὺς τριηράρχους καὶ παρακομίζειν ἐπὶ τὸ χῶμα, καὶ τοὺς βουλευτὰς καὶ [f] τοὺς δημάρχους καταλόγους ποιεῖσθαι τῶν δημοτῶν καὶ ἀποφέρειν ναύτας, καὶ διὰ τάχους τὸν ἀπόστολον ποιεῖσθαι καὶ βοηθεῖν ἑκασταχοῖ. καὶ ἐνίκησε τὸ Ἀριστοφῶντος ψήφισμα τουτί.

[t] πολλῶν] καὶ πολλῶν r.
[u] μεγάλων] δεινῶν r.
[x] αὐτοὺς ὑμᾶς] ὑμᾶς αὐτοὺς S.
[y] Προκοννήσιοι] προικονήσιοι r.
[z] αὐτοῖς om. r.
[a] ἀπολομένους] ἀπολουμένους pr. F.
[b] Χαλκηδονίων r. καλκηδονίων S. ceteri καλχηδονίους.
[c] τότε ὑμεῖς] ὑμεῖς τότε F. Q. r.
[d] τε λεγόντων om. F. in γρ. habet Q.
[e] καὶ ὁρῶντες—ἄφθονον ὠνεῖσθαι] Hæc cum in libris omnibus post illa χρείας τοῦ σίτου sita essent, hic posuit Reiskius.
[f] τοὺς ante δημάρχους om. Q.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

8 Τοῦ μὲν ψηφίσματος [g] τοίνυν ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες δικασταί. ἐγὼ δ' ἐπειδή μοι οὐκ ἦλθον οἱ ναῦται οἱ καταλεγέντες ὑπὸ τῶν δημοτῶν, ἀλλ' ἢ ὀλίγοι καὶ οὗτοι ἀδύνατοι, τούτους μὲν ἀφῆκα, ὑποθεὶς δὲ τὴν οὐσίαν τὴν ἐμαυτοῦ καὶ δανεισάμενος ἀργύριον πρῶτος ἐπληρωσάμην
9 τὴν ναῦν, μισθωσάμενος ναύτας ὡς οἷόν τ' ἦν ἀρίστους, δωρεὰς καὶ προδόσεις δοὺς ἑκάστῳ αὐτῶν μεγάλας. ἔτι δὲ σκεύεσιν ἰδίοις τὴν ναῦν [h] ἅπασι κατεσκεύασα, καὶ τῶν δημοσίων ἔλαβον οὐδέν, καὶ [i] κόσμῳ ὡς οἷόν τ' ἦν κάλλιστα καὶ διαπρεπέστατα τῶν τριηράρχων. ὑπη-
10 ρεσίαν τοίνυν, ἣν ἐδυνάμην, κρατίστην ἐμισθωσάμην. [k] οὐ μόνον τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὰ κατὰ τὴν τριηραρχίαν ἀνήλισκον τότε οὕτω πολυτελῆ ὄντα, ἀλλὰ καὶ τῶν χρημάτων ὧν εἰς τὸν ἔκπλουν ἐψηφίσασθε εἰσενεχθῆναι μέρος οὐκ ἐλάχιστον [l] ἐγὼ ὑμῖν [m] προεισήνεγκα. δόξαν γὰρ ὑμῖν ὑπὲρ τῶν [n] δημοτῶν τοὺς βουλευτὰς ἀπενεγκεῖν τοὺς προεισοίσοντας τῶν τε δημοτῶν καὶ τῶν [o] ἐγκεκτημένων, προσαπηνέχθη μου τοὔνομα ἐν τριττοῖς δήμοις διὰ
11 τὸ φανερὰν [p] εἶναί μου τὴν οὐσίαν. καὶ τούτων ἐγὼ οὐδεμίαν πρόφασιν ποιησάμενος, οὔτε ὅτι τριηραρχῶ καὶ 1209 οὐκ ἂν δυναίμην δύο λειτουργίας λειτουργεῖν, οὐδὲ οἱ νόμοι ἐῶσιν, ἔθηκα τὰς προεισφορὰς πρῶτος. καὶ οὐκ εἰσεπραξάμην διὰ τὸ τότε μὲν ἀποδημεῖν ὑπὲρ ὑμῶν [q] τριηραρχῶν, ὕστερον δὲ καταπλεύσας καταλαβεῖν τὰ μὲν εὔπορα ὑφ' ἑτέρων [r] προεξειλεγμένα, τὰ δ' ἄπορα ὑπό-

[g] τοίνυν om. r.
[h] ἅπασι] ἅπασαν F. S.
[i] κόσμῳ] κόσμον r.
[k] οὐ μόνον τοίνυν F. S. Q. vulg. καὶ οὐ μόνον.
[l] ἐγὼ om. r.
[m] προεισήνεγκα] προσήνεγκα Q. r.
[n] δημοτῶν—προεισοίσοντας] δήμων—προσοίσοντας r.
[o] ἐγκεκτημένων—τριττοῖς] κεκτημένων—τρίτοις r.
[p] εἶναί μου S. r. vulg. εἶναί μοι.
[q] τριηραρχῶν] τριήραρχος r.
[r] προεξειλεγμένα] ἐξειλεγμένα r.

12 λοιπά. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω πρὸς ὑμᾶς, τούτων
ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας τῶν τε τὰ στρατιωτικὰ
τότε εἰσπραττόντων καὶ τῶν ἀποστολέων, καὶ τοὺς μι-
σθοὺς οὓς ταῖς ὑπηρεσίαις καὶ τοῖς ἐπιβάταις κατὰ μῆ-
να [s] ἐδίδουν, παρὰ τῶν στρατηγῶν σιτηρέσιον μόνον λαμ-
13 βάνων, πλὴν δυοῖν μηνοῖν μόνον μισθὸν ἐν πέντε μησὶ καὶ
ἐνιαυτῷ, καὶ τοὺς ναύτας τοὺς μισθωθέντας, καὶ ὅσον
ἕκαστος ἔλαβεν ἀργύριον, ἵν᾽ ἐκ τούτων εἰδῆτε τὴν ἐμὴν
προθυμίαν, καὶ οὗτος διότι παραλαβεῖν [t] παρ᾽ ἐμοῦ τὴν
ναῦν οὐκ ἤθελεν, ἐπειδή μοι ὁ χρόνος ἐξῆλθε [u] τῆς τριη-
ραρχίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

14 Ὅτι μὲν τοίνυν οὐ ψεύδομαι πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν εἶπον,
ὦ ἄνδρες δικασταί, τῶν μαρτυριῶν ἀναγιγνωσκομένων
ἀκηκόατε. ἔτι δὲ περὶ ὧν μέλλω λέγειν, ἅπαντές μοι
ὁμολογήσετε ὅτι ἀληθῆ ἐστίν. τριήρους γὰρ ὁμολογεῖται
κατάλυσις εἶναι [x] πρώτη μέν, ἐὰν μὴ μισθόν τις διδῷ,
[y] δευτέρα δέ, ἐὰν εἰς τὸν Πειραιᾶ μεταξὺ καταπλεύσῃ·
15 ἀπόλειψίς τε γὰρ πλείστη γίγνεται, οἵ τε παραμένοντες
τῶν ναυτῶν οὐκ ἐθέλουσι πάλιν ἐμβαίνειν, ἐὰν μή τις αὐ-
τοῖς ἕτερον ἀργύριον διδῷ ὥστε τὰ οἰκεῖα διοικήσασθαι.
ἃ ἐμοὶ ἀμφότερα συνέβη, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὥστε πο- 1210
λυτελεστέραν μοι γενέσθαι τὴν τριηραρχίαν. καὶ γὰρ
μισθὸν οὐδένα λαβὼν παρὰ τοῦ στρατηγοῦ ὀκτὼ μηνῶν,
κατέπλευσα τοὺς πρέσβεις ἄγων διὰ τὸ ἄριστά μοι
16 πλεῖν τὴν ναῦν. καὶ ἐνθένδε πάλιν, προσταχθέν μοι ὑπὸ
τοῦ δήμου Μένωνα τὸν στρατηγὸν ἄγειν εἰς Ἑλλήσποντον
ἀντὶ Αὐτοκλέους ἀποχειροτονηθέντος, ᾠχόμην ἀναγόμενος

[s] ἐδίδουν] ἐδίδου F.
[t] παρ᾽—ἤθελεν] ἐξ—ἠθέλησεν r.
[u] τῆς om. r.
[x] πρώτη] πρῶτον r.
[y] δευτέρα] δεύτερον S. r.

διὰ τάχους, καὶ ἀντὶ [z] μὲν τῶν [a] ἀπολιπόντων [b] με ναυ-
τῶν ἑτέρους ἐμισθωσάμην ναύτας, δωρεὰς καὶ προδόσεις
αὐτοῖς διδοὺς μεγάλας, τοῖς δὲ παραμείνασι τῶν ἀρ-
χαίων ναυτῶν ἔδωκά τι εἰς διοίκησιν τῶν [c] οἰκείων κατα-
17 λιπεῖν πρὸς ᾧ πρότερον εἶχον, οὐκ ἀγνοῶν τὴν παροῦσαν
χρείαν, ὡς ἀναγκαία ἦν ἑκάστῳ, ἀπορῶν δ' αὐτὸς ὡς
μὰ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω οὐδεὶς [d] ἄν μοι πιστεύ-
σειεν, ὅστις μὴ ἀληθῶς παρηκολούθηκε τοῖς ἐμοῖς πράγ-
μασιν· [e] ὑποθεὶς δὲ τὸ χωρίον Θρασυλόχῳ καὶ Ἀρχένεῳ,
καὶ δανεισάμενος τριάκοντα μνᾶς παρ' αὐτῶν καὶ δια-
18 δοὺς τοῖς ναύταις ᾠχόμην ἀναγόμενος, ἵνα μηδὲν [f] ἐλλεί-
ποι τῷ δήμῳ ὧν [g] προσέταξε τὸ κατ' ἐμέ. καὶ ὁ δῆμος
ἀκούσας ταῦτα ἐπῄνεσέ [h] τ' ἐμὲ καὶ ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὸ
πρυτανεῖον ἐκάλεσεν. καὶ ὡς ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων
ὑμῖν ἀναγνώσεται τὴν μαρτυρίαν καὶ τὸ ψήφισμα [i] τὸ
τοῦ δήμου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΨΗΦΙΣΜΑ.

19 Ἐπειδὴ τοίνυν εἰς Ἑλλήσποντον ἤλθομεν, καὶ ὅ [k] τε
χρόνος ἐξεληλύθει μοι τῆς τριηραρχίας, καὶ μισθὸς οὐκ
ἀπεδόθη τοῖς στρατιώταις ἀλλ' ἢ δυοῖν μηνοῖν, [l] ἕτερός τε
στρατηγὸς [m] ἧκε Τιμόμαχος, καὶ οὗτος διαδόχους οὐκ
ἄγων ἐπὶ τὰς ναῦς, ἀθυμήσαντές [n] μοι πολλοὶ τοῦ πληρώ- 1211
ματος ᾤχοντο [o] ἀπολείποντες τὴν ναῦν, οἱ μὲν εἰς τὴν

[z] μὲν om. F. S. Q.
[a] ἀπολιπόντων] ἀπολειπόντων S.
[b] με ναυτῶν] με αὐτῶν S. μὲν αὐτῶν Q. et pr. F. μὲν ναυτῶν corr. F.
[c] οἰκείων] οἰκιῶν r.
[d] ἄν μοι S. et γρ. Q. vulg. ἂν ὑμῶν.
[e] ὑποθεὶς] ὑποθεὶς δὲ F. S. Q.
[f] ἐλλείποι] ἐλλίποι Q.
[g] προσέταξε τὸ] προσέταξε τῷ r. προσετάξατε F. S. Q.
[h] τ' ἐμὲ] τέ με r.
[i] τὸ post ψήφισμα om. r.
[k] τε post ὁ om. F. Q.
[l] ἕτερός τε] ἕτερος δὲ r.
[m] ἧκε Τιμόμαχος] τιμόμαχος ἧκε F. Q.
[n] μοι] οἱ r.
[o] ἀπολείποντες] ἀπολιπόντες F. Q. r.

ἤπειρον στρατευσόμενοι, οἱ δ' εἰς τὰς Θασίων καὶ [p] Μα-
ρωνειτῶν ναῦς, μισθῷ μεγάλῳ πεισθέντες καὶ ἀργύριον
20 πολὺ προλαβόντες, καὶ τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ ἐξανηλωμένα
ἤδη ὁρῶντες, τὰ δὲ τῆς πόλεως ἀμελῆ, τὰ δὲ τῶν συμ-
μάχων ἄπορα, τὰ δὲ τῶν στρατηγῶν ἄπιστα, καὶ ὑπὸ
πολλῶν [q] αὖ τῷ λόγῳ ἐξηπατημένοι, καὶ τὸν χρόνον ἐξή-
κοντα τῆς τριηραρχίας καὶ τὸν πλοῦν [r] οὐκ ὄντα οἴκαδε,
οὐδὲ διάδοχον ἥκοντα ἐπὶ τὴν ναῦν, παρ' οὗ ἄν τις ἠξίω-
21 σεν ὠφεληθῆναι. ὅσῳ γὰρ φιλοτιμούμενος ἄμεινον ἐπλη-
ρωσάμην τὴν ναῦν [s] ἐρετῶν ἀγαθῶν, [t] τοσούτῳ μοι πλείστη
ἀπόλειψις ἐγένετο τῶν ἄλλων τριηράρχων. τοῖς μὲν γὰρ
ἄλλοις, εἰ μή τι ἄλλο, οἵ γ' ἐκ καταλόγου ἐλθόντες ἐπὶ
τὴν ναῦν παρέμενον τηροῦντες τὴν οἴκαδε σωτηρίαν, ὁπότε
αὐτοὺς ἀφήσει ὁ στρατηγός· οἱ δ' ἐμοὶ ναῦται πιστεύ-
οντες αὐτοῖς ἐπὶ τῷ δύνασθαι ἐλαύνειν, ὅπου ἤμελλον
ἀργύριον [u] πάλιν πλεῖστον λήψεσθαι, ἐνταῦθ' ἀπῄεσαν,
ἡγούμενοι τὴν ἐν τῷ παρόντι εὐπορίαν [x] κρείττω εἶναι αὐ-
τοῖς τοῦ μέλλοντος φόβου, εἴ ποτε [y] ληφθείησαν ὑπ'
22 ἐμοῦ. τοιούτων τοίνυν μοι τῶν πραγμάτων συμβεβηκό-
των, καὶ τοῦ στρατηγοῦ ἅμα Τιμομάχου προστάξαντος
πλεῖν [z] ἐφ' Ἱερὸν ἐπὶ τὴν παραπομπὴν τοῦ σίτου καὶ μι-
σθὸν οὐ διδόντος, εἰσαγγελθέντων δὲ ὅτι Βυζάντιοι καὶ
Χαλκηδόνιοι πάλιν κατάγουσι τὰ πλοῖα καὶ ἀναγκά-
ζουσι τὸν σῖτον ἐξαιρεῖσθαι, δανεισάμενος ἐγὼ ἀργύριον
[a] παρὰ Χαιρεδήμου μὲν τοῦ Ἀναφλυστίου πεντεκαίδεκα 1212

[p] Μαρωνειτῶν] μαρωνιτῶν S.Q.r.
[q] αὖ τῷ] αὐτῶν r.
[r] οὐκ] οὐκέτ' S. et γρ. Q.
[s] ἐρετῶν] ἀρετῶν S.
[t] τοσούτῳ] τοσούτων Q.
[u] πάλιν πλεῖστον] πλεῖστον πάλιν F. Q. r.
[x] κρείττω] κρείττων F. Q.
[y] ληφθείησαν] λειφθείησαν S.
[z] ἐφ' Ἱερὸν] αφιερον S.
[a] παρὰ Χαιρεδήμου] παρ' ἀρχεδήμου S. et γρ. F. Q.

23 [b] μνᾶς ἐπὶ τόκον, [c] ὀκτακοσίας δὲ δραχμὰς παρὰ Νι-
κίππου τοῦ ναυκλήρου ναυτικὸν ἀνειλόμην, [d] ὃς ἔτυχεν ὢν
[e] ἐν Σηστῷ, [f] ἐπόγδοον, σωθέντος δὲ τοῦ πλοίου Ἀθήναζε
ἀποδοῦναι [g] αὐτὸ καὶ τοὺς τόκους, καὶ πέμψας Εὐκτή-
μονα τὸν πεντηκόνταρχον εἰς Λάμψακον, δοὺς αὐτῷ ἀρ-
γύριον καὶ γράμματα πρὸς τοὺς ξένους τοῦ πατρὸς τοῦ
ἐμοῦ, ἐκέλευσά μοι αὐτὸν ναύτας μισθώσασθαι ὡς ἂν
24 δύνηται ἀρίστους· αὐτὸς δ' ὑπομείνας ἐν Σηστῷ τοῖς [h] τε
παραμείνασι τῶν ἀρχαίων ναυτῶν ἔδωκα [i] ὁπόσον εἶχον,
ἐπειδή [k] μοι ὁ χρόνος ἐξῆκε τῆς τριηραρχίας, καὶ ἑτέρους
ναύτας ἐντελομίσθους προσέλαβον, ἐν ὅσῳ ὁ στρατηγὸς
τὸν [l] ἀνάπλουν τὸν [m] ἐφ' Ἱερὸν παρεσκευάζετο. ἐπειδὴ δ'
ὅ τε Εὐκτήμων ἧκεν ἐκ τῆς Λαμψάκου ἄγων τοὺς ναύ-
τας οὓς ἐμισθώσατο, καὶ ὁ στρατηγὸς [n] παρήγγειλεν
25 ἀνάγεσθαι, τῷ μὲν Εὐκτήμονι ἀσθενῆσαι ἐξαίφνης συνέβη
καὶ πάνυ πονήρως διετέθη. τούτῳ μὲν οὖν ἀποδοὺς τὸν
μισθὸν καὶ ἐφόδια προσθεὶς [o] ἀπέπεμψα οἴκαδε· αὐτὸς
δὲ πεντηκόνταρχον ἕτερον λαβὼν ἀνηγόμην ἐπὶ τὴν παρα-
πομπὴν τοῦ σίτου, καὶ ἐκεῖ περιέμεινα πέντε καὶ τεττα-
ράκοντα ἡμέρας, ἕως ὁ ἔκπλους [p] τῶν πλοίων τῶν μετ'
26 Ἀρκτοῦρον ἐκ τοῦ Πόντου ἐγένετο. ἀφικόμενος δ' εἰς
Σηστὸν ἐγὼ μὲν ᾤμην οἴκαδε [q] καταπλευσεῖσθαι, τοῦ τε
χρόνου μοι ἐξήκοντος καὶ [r] ἐπιτετριηραρχημένων ἤδη μοι

[b] μνᾶς] δραχμὰς Q.
[c] ὀκτακοσίας] ἑπτακοσίας F.
[d] ὃς—Σηστῷ] Hæc post Ἀναφλύστιος ponit Boeckhius (Staatshaushalt. der Athener. i. p. 148.
[e] ἐν] ἐν τῇ r.
[f] ἐπόγδοον] ἔτος ὄγδοον r.
[g] αὐτὸ] αὐτῷ r.
[h] τε om. F. Q. r.
[i] ὁπόσον] τι ὅσον S. r.
[k] μοι] δέ μοι r.
[l] ἀνάπλουν] ἀπόπλουν r.
[m] ἐφ' Ἱερὸν] αφιερον S.
[n] παρήγγειλεν] ἀνήγγειλεν S.
[o] ἀπέπεμψα] ἀπέπεμψεν r.
[p] τῶν πλοίων] τῶν τε πλοίων r.
[q] καταπλευσεῖσθαι] καταπλεύσεσθαι r.
[r] ἐπιτετριηραρχημένων ἤδη μοι] ἐπιτριηραρχημένων μοι ἤδη r.

δυοῖν μηνοῖν καὶ διαδόχου οὐχ ἥκοντος ἐπὶ τὴν ναῦν· ὁ
δὲ στρατηγὸς Τιμόμαχος, ἀφικομένων ὡς αὐτὸν πρέσ-
βεων Μαρωνειτῶν καὶ δεομένων αὐτοῖς τὰ πλοῖα παρα- 1213
πέμψαι τὰ σιτηγά, προσέταξεν ἡμῖν τοῖς τριηράρχοις
ἀναδησαμένοις τὰ πλοῖα ἕλκειν εἰς Μαρώνειαν, πλοῦν
27 καὶ πολὺν καὶ πελάγιον. καὶ ταῦθ' [s] ὑμῖν διηγησάμην
ἐξ ἀρχῆς, ἵν' εἰδῆτε ὅσα ἀνηλωκὼς αὐτὸς καὶ ἡλίκης μοι
γεγενημένης τῆς λειτουργίας ὕστερον ὅσα ἀναλώματα
ὑπὲρ τούτου [t] ἀνήλωσα ἐπιτριηραρχῶν, οὐχ ἥκοντος τούτου
ἐπὶ τὴν ναῦν, καὶ κινδύνους ὅσους ἐκινδύνευσα αὐτὸς πρός
28 τε [u] χειμῶνας καὶ [x] πρὸς πολεμίους. μετὰ γὰρ τὴν πα-
ραπομπὴν τῶν [y] πλοίων τὴν εἰς [z] Μαρώνειαν καὶ τὴν
ἄφιξιν τὴν εἰς Θάσον, ἀφικόμενος [a] παρέπεμπε πάλιν ὁ
Τιμόμαχος μετὰ τῶν Θασίων εἰς τὴν [b] Στρύμην σῖτον
καὶ πελταστάς, ὡς παραληψόμενος [c] αὐτὸς τὸ χωρίον.
παραταξαμένων δὲ Μαρωνειτῶν ἡμῖν ταῖς ναυσὶν ὑπὲρ
29 τοῦ χωρίου τούτου καὶ μελλόντων ναυμαχήσειν, καὶ τῶν
στρατιωτῶν ἀπειρηκότων, πλοῦν πολὺν πεπλευκότων
[d] καὶ πλοῖα ἑλκόντων ἐκ Θάσου εἰς Στρύμην, ἔτι δὲ χει-
μῶνος ὄντος καὶ τοῦ χωρίου [e] ἀλιμένου, καὶ ἐκβῆναι οὐκ
[f] ἂν οὐδὲ δειπνοποιήσασθαι πολεμίας τῆς χώρας οὔσης
καὶ περικαθημένων κύκλῳ τὸ τεῖχος [g] καὶ ξένων μισθο-
φόρων καὶ βαρβάρων προσοίκων, ἀναγκαῖον ἦν ἐπ' ἀγ-
κύρας ἀποσαλεύειν τὴν νύκτα μετεώρους, ἀσίτους καὶ

[s] ὑμῖν] ὑμῖν διὰ ταῦτα ἅπαντα F. Q. r.
[t] ἀνήλωσα] ἐποίησα r.
[u] χειμῶνας] χειμῶνα S.
[x] πρὸς post καὶ om. r.
[y] πλοίων τὴν Reiskius: libri πλοίων τῶν.
[z] Μαρώνειαν] μαρωνίαν S.
[a] παρέπεμπε πάλιν ὁ Τιμόμαχος] ὁ τιμόμαχος παρέπεμπε πάλιν r.
[b] Στρύμην] στρύμμην r. στρύμνην Q.
[c] αὐτὸς] αὐτὸ r.
[d] καὶ πλοῖα ἑλκόντων om. S.
[e] ἀλιμένου] δηουμένου r.
[f] ἂν] ὢν Q. ἦν r.
[g] καὶ ante ξένων om. r.

ἀγρύπνους, φυλαττομένους μὴ τῆς νυκτὸς ἡμῖν [h] ἐπιθῶν-
30 ται αἱ Μαρωνειτῶν τριήρεις. [i] ἔτι δὲ συνέβη τῆς νυκτὸς
ὥρᾳ [k] ἔτους ὕδωρ καὶ βροντὰς καὶ ἄνεμον μέγαν γενέ-
σθαι (ὑπ' αὐτὰς γὰρ [l] τὰς [m] Πλειάδων δύσεις οἱ χρόνοι
οὗτοι ἦσαν), ἐξ ὧν τίνα οὐκ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, 1214
τοῖς στρατιώταις ἀθυμίαν ἐμπεσεῖν; πόσην δέ μοι μετὰ
31 ταῦτα ἀπόλειψιν γενέσθαι πάλιν, τῶν ἀρχαίων ναυτῶν
ταλαιπωρουμένων μὲν πολλά, ὠφελουμένων δὲ βραχέα,
ὅσα ἐγὼ δυναίμην ἑκάστῳ δανειζόμενος ἐπαρκέσαι πρὸς
ᾧ πρότερον εἶχον παρ' ἐμοῦ, ἐπεὶ ὅ γε στρατηγὸς [n] οὐδὲ
[o] τὸ ἐφ' ἡμέραν αὐτοῖς τροφὴν διαρκῆ ἐδίδου. καὶ ἤδη
τρεῖς μῆνες ἐπετετριηράρχητό μοι, καὶ οὐδέπω οὗτος ἧκεν
ἐπὶ τὴν ναῦν, ἀλλ' ἐμισθούμην ναύτας ἀντὶ τῶν [p] ἀπολι-
πόντων, δανειζόμενος ἀργύριον.

32 Μόνῳ τοίνυν τούτῳ τῶν ἄλλων διαδόχων οὐκ ἔστι πρό-
φασις ὑπολειπομένη, διότι οὐ πάλαι ἧκεν ἐπὶ τὴν ναῦν.
ὁ γὰρ Εὐκτήμων ὁ πεντηκόνταρχος ὡς ἐκ τοῦ Ἑλλησπόν-
του ἀπεστάλη οἴκαδε ἀσθενήσας, ἐπειδὴ κατέπλευσε
καὶ ἤκουσε τοῦτον ἐμοὶ διάδοχον καθεστηκότα, εἰδὼς τόν
τε χρόνον ἐξήκοντά μοι τῆς τριηραρχίας καὶ ἤδη ἐπιτριη-
33 ραρχοῦντά με, παραλαβὼν Δεινίαν τὸν κηδεστὴν τὸν
ἐμὸν προσέρχεται αὐτῷ ἐν τῷ δείγματι, καὶ [q] ἐκέλευσεν
αὐτὸν ὡς τάχιστα ἐπὶ τὴν ναῦν ἀποπλεῖν ὡς τῶν ἀναλω-
μάτων πολλῶν ὄντων, [r] ἃ καθ' [s] ἡμέραν ἑκάστην πρὸς τῷ
παρὰ τοῦ στρατηγοῦ σιτηρεσίῳ εἰς τὴν ναῦν διδομένῳ

[h] ἐπιθῶνται S. Q. r. vulg. ἐπίθωνται.
[i] ἔτι] ἐπεὶ F. S. Q.
[k] ἔτους] ἐπ' αὐτοὺς r.
[l] τὰς om. F. S. Q.
[m] πλειάδων] πληιάδων r. τῶν πλειάδων F.
[n] οὐδὲ] οὔτε F. Q.
[o] τὸ] τὴν Q.
[p] ἀπολιπόντων] ἀπολειπόντων S.
[q] ἐκέλευσεν] ἐκέλευεν F. Q. r.
[r] ἃ om. Q.
[s] ἡμέραν ἑκάστην] ἑκάστην ἡμέραν F.

ἀνηλίσκετο, καθ' ἕκαστον αὐτῷ διεξιὼν τούς τε μισθοὺς
τοὺς τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ τοῖς ἐπιβάταις κατὰ μῆνα διδο-
34 μένους, τοῖς τε ναύταις οὓς αὐτὸς ἐκ τῆς Λαμψάκου
ἐμισθώσατο, καὶ τοῖς ὕστερον ἐπεμβᾶσιν ἀντὶ τῶν [t] ἀπο-
λιπόντων, ἔτι δὲ ὃ τῶν ἀρχαίων ναυτῶν ἑκάστῳ προσέ-
θηκα δεηθέντι, ἐπειδή [u] μοὶ ὁ χρόνος ἐξῆκε τῆς τριηραρ-
χίας, καὶ τἆλλα ὅσα ἦν τὰ καθ' [v] ἡμέραν ἑκάστην ἀνα-
λισκόμενα εἰς τὴν ναῦν, οὐκ ἀπείρως ἔχων· διὰ γὰρ 1215
ἐκείνου πεντηκονταρχοῦντος καὶ ἠγοράζετο καὶ ἀνηλί-
σκετο. καὶ περὶ τῶν σκευῶν ἔφραζεν αὐτῷ, ὅτι ἴδια
35 ἔχοιμι καὶ δημόσιον οὐδέν· ὡς οὖν, ἔφη, ἢ πείσων ἐκεῖνον
διανοοῦ, ἢ σκεύη ἔχων σαυτῷ ἀνάπλει. οἶμαι δέ [x] σοι,
ἔφη, αὐτὸν οὐδὲν διοίσεσθαι· ὀφείλει γὰρ ἀργύριον ἐκεῖ, ὃ
διαλῦσαι βουλήσεται ἐκ τῆς τιμῆς τῶν σκευῶν. ἀκούσας
δ' οὗτος ταῦτα τοῦ τ' Εὐκτήμονος καὶ τοῦ Δεινίου τοῦ
κηδεστοῦ τοῦ ἐμοῦ, περὶ μὲν ὧν ἔλεγον αὐτῷ οὐδὲν αὐτοῖς
ἀποκρίνεται, γελάσαντα δ' ἔφασαν αὐτὸν εἰπεῖν "ἄρτι
"μῦς πίττης γεύεται·" ἐβούλετο γὰρ Ἀθηναῖος εἶναι.
36 ἐπειδὴ τοίνυν τοῦ Εὐκτήμονος καὶ τοῦ Δεινίου ἀκούσας
οὐδὲν [y] ἐφρόντιζε, πάλιν αὐτῷ προσέρχονται ὕστερον Πυ-
θόδωρός [z] τε Ἀχαρνεὺς καὶ Ἀπολλόδωρος [a] Λευκονοεύς,
ἐπιτήδειοι ὄντες ἐμοὶ καὶ φίλοι, καὶ ἐκέλευον αὐτὸν ἐπί
τε τὴν ναῦν ἀπιέναι ὡς διάδοχον ὄντα, καὶ περὶ τῶν
σκευῶν ἔφραζον αὐτῷ ὅτι ἴδια ἔχοιμι ἅπαντα καὶ δημό-
37 σιον οὐδέν· "εἰ μὲν οὖν ἐκείνοις [b] ἐθέλεις [c] χρῆσθαι, κα-
"τάλιπε" ἔφασαν "ἀργύριον αὐτοῦ, καὶ μὴ διακινδύ-

[t] ἀπολιπόντων] ἀπολειπόντων S.
[u] μοι] μου S.
[v] ἡμέραν ἑκάστην] ἑκάστην ἡμέραν F.
[x] σοι] σε r.
[y] ἐφρόντιζε] ἐφρόντισε r.
[z] τε] ὅ τε F. τε ὁ S. Q.
[a] Λευκονοεὺς] ὁ λευκονοεὺς S.
[b] ἐθέλεις] ἐθέλει F. Q. θέλεις S.
[c] χρῆσθαι] χρήσασθαι r.

“ νευε ἐκεῖσε ἄγων,” ἵνα [d] μοι λύσωνται τὸ χωρίον, ἀποδόντες Ἀρχένεῳ καὶ Θρασυλόχῳ τριάκοντα μνᾶς. περὶ δ' ἀποτριβῆς τῶν σκευῶν ἤθελον αὐτῷ γράμματα γράφειν, καὶ ἐγγυηταὶ [e] αὐτοὶ γίγνεσθαι ὑπὲρ ἐμοῦ, ἦ μὴν ἔσεσθαι αὐτῷ ὅ τι ἂν καὶ τοῖς ἄλλοις τριηράρχοις πρὸς τοὺς διαδόχους [f] ᾖ. ὡς οὖν [g] πάντα ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

38 Ἐκ πολλῶν μὲν τοίνυν τεκμηρίων οἶμαι ὑμῖν [h] ἐπι-
δείξειν Πολυκλέα ὅτι οὔτε αὐτόθεν διενοεῖτο παραλαμβά-
νειν παρ' ἐμοῦ τὴν ναῦν, οὔτ', ἐπειδὴ ὑφ' ὑμῶν καὶ τοῦ 1216
ψηφίσματος τοῦ ὑμετέρου ἠναγκάσθη ἐπὶ τὴν ναῦν ἀπιέ-
39 ναι, ἐλθὼν ἠθέλησέ μοι διαδέξασθαι αὐτήν. οὗτος γὰρ
ἐπειδὴ ἀφίκετο εἰς Θάσον ἤδη μου τέταρτον μῆνα ἐπι-
τριηραρχοῦντος, παραλαβὼν ἐγὼ μάρτυρας τῶν τε πολι-
τῶν ὡς ἐδυνάμην πλείστους καὶ τοὺς ἐπιβάτας καὶ τὴν
ὑπηρεσίαν προσέρχομαι αὐτῷ ἐν Θάσῳ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ
ἐκέλευον [i] αὐτὸν τήν τε ναῦν παραλαμβάνειν παρ' ἐμοῦ
ὡς διάδοχον ὄντα, καὶ τοῦ [k] ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου
40 ἀποδιδόναι μοι τἀναλώματα. λογίσασθαι δ' ἤθελον
αὐτῷ καθ' ἕκαστον, ἕως μοι [l] μάρτυρες παρῆσαν τῶν
ἀνηλωμένων οἵ τε ναῦται καὶ οἱ ἐπιβάται καὶ ἡ ὑπηρε-
σία, ἵν' εἴ τι ἀντιλέγοι εὐθὺς ἐξελέγχοιμι. οὕτω γάρ μοι
ἀκριβῶς ἐγέγραπτο, ὥστ' οὐ μόνον αὐτά μοι τἀναλώ-
ματα ἐγέγραπτο, ἀλλὰ καὶ ὅποι ἀνηλώθη καὶ [m] ὅ τι
ποιούντων, καὶ ἡ [n] τιμὴ τίς ἦν καὶ νόμισμα [o] ποδαπόν,

[d] μοι λύσωνται] λύσωνταί μοι S. λύσωνται σοι pr. r.
[e] αὐτοὶ] οὗτοι r.
[f] ᾖ om. r.
[g] πάντα om. F. Q. ταῦτ' om. S.
[h] ἐπιδείξειν] ἐπιδεῖξαι r.
[i] αὐτὸν] αὐτῷ F. Q.
[k] ἐπιτετριηραρχημένου] ἐπιτριηραρχουμένου r.
[l] μάρτυρες] οἱ μάρτυρες r.
[m] ὅ τι] τί r.
[n] τιμὴ] τιμὴ καὶ ὁπόσου F.
[o] ποδαπὸν] ὁποδαπὸν r.

καὶ [p] ὁπόσου ἡ καταλλαγὴ ἦν τῷ ἀργυρίῳ, ἵν᾽ εἴη ἀκρι-
βῶς ἐξελέγξαι με τῷ διαδόχῳ, εἴ τι [q] ἡγοῖτο [r] ψεῦδος
41 αὐτῷ λογίζεσθαι. ἔτι δὲ καὶ πίστιν αὐτῷ [s] ἐπιθεὶς ἠθέ-
λησα λογίσασθαι [t] τὰ ἀνηλωμένα. [u] προκαλουμένου δέ
μου ταῦτα ἀπεκρίνατό μοι ὅτι οὐδὲν αὐτῷ [x] μέλοι ὧν
[y] λέγοιμι. ἐν δὲ τούτῳ ὑπηρέτης ἥκων παρὰ τοῦ στρατη-
γοῦ ἐμοὶ [z] παρήγγελλεν ἀνάγεσθαι, οὐ τούτῳ τῷ διαδό-
χῳ, οὗ ἡ λειτουργία ἤδη ἐγίγνετο· τούτου δὲ τὸ αἴτιον
ἐγὼ ὑμᾶς προϊόντος τοῦ λόγου διδάξω. τότε μὲν οὖν μοι
42 ἐδόκει ἀνάγεσθαι καὶ πλεῖν οἷ [a] ἐκέλευεν. ἐπειδὴ δὲ
κατέπλευσα πάλιν εἰς Θάσον, ἑλκύσας τὰ πλοῖα εἰς 1217
[b] Στρύμην, οἷ προσέταξεν ὁ στρατηγός, κελεύσας τοὺς
ναύτας ἐν τῇ νηῒ μένειν καὶ τοὺς ἐπιβάτας καὶ τὴν ὑπη-
ρεσίαν, ἐκβὰς αὐτὸς πορεύομαι ἐπὶ τὴν οἰκίαν οὗ κατή-
γετο Τιμόμαχος ὁ στρατηγός, βουλόμενος κἀκείνου ἐναν-
43 τίον παραδιδόναι τὴν ναῦν [c] Πολυκλεῖ τούτῳ πλήρη. κα-
ταλαμβάνω οὖν καὶ τοῦτον ἐκεῖ καὶ τοὺς τριηράρχους
καὶ [d] τοὺς διαδόχους καὶ ἄλλους τινὰς τῶν πολιτῶν,
καὶ εἰσελθὼν εὐθὺς ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ λόγους πρὸς
αὐτὸν ἐποιούμην, καὶ ἠξίουν αὐτὸν τήν τε ναῦν μοι παρα-
λαμβάνειν καὶ τοῦ [e] ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου ἀποδι-
δόναι μοι τὰ ἀναλώματα, καὶ περὶ τῶν σκευῶν ἠρώτων
αὐτόν, πότερα παραλήψεται ἢ ἴδια σκεύη ἔχων ἥκοι ἐπὶ
44 τὴν ναῦν. ταῦτα δέ μου [f] προκαλουμένου αὐτόν, ἠρώτα με

[p] ὁπόσου S. vulg. ἐκ πόσου.
[q] ἡγοῖτο] ἡγεῖτο r.
[r] ψεῦδος] ψευδῶς F.
[s] ἐπιθεὶς] ἐπιτιθεὶς r.
[t] τὰ ἀνηλωμένα] τἀναλώματα r.
[u] προκαλουμένου] προσκαλουμένου S.
[x] μέλοι] μέλει F. Q. r.
[y] λέγοιμι] λέγει μοι F.
[z] παρήγγελλεν] παρήγγειλεν r.
[a] ἐκέλευεν] ἐκέλευον r.
[b] Στρύμην] στρύμνην Q. στρύμμην r.
[c] Πολυκλεῖ] τῷ πολυκλεῖ r.
[d] τοὺς ante διαδόχους om. r.
[e] ἐπιτετριηραρχημένου — ἀποδιδόναι μοι τὰ αναλ.] ἐπιτριηραρχημένου—ἀποδοῦναί μοι τἀναλ. r.
[f] προκαλουμένου] προκαλεσαμένου r.

διότι σκεύη τε ἴδια [g] μόνος ἔχοιμι τῶν τριηράρχων, καὶ
πότερα ἡ πόλις οὐκ εἰδείη τινὰς δυναμένους σκεύη παρα-
σχεῖν ταῖς ναυσίν, ὥστε αὐτὴ μὴ παρέχειν. "ἢ σὺ τοσ-
"οῦτον" [h] ἔφη "ὑπερπέπαικας πλούτῳ τοὺς ἄλλους,
"ὥστε καὶ [i] σκεύη ἴδια ἔχειν καὶ κόσμον χρυσόπαστον
45 "μόνος τῶν τριηράρχων; τίς ἂν [k] οὖν δύναιτ'" ἔφη "τὴν
"σὴν μανίαν καὶ πολυτέλειαν ὑπομεῖναι, διεφθαρμένον
"[l] μὲν πλήρωμα καὶ εἰωθὸς ἀργύριον πολὺ [m] προλαμ-
"βάνειν καὶ ἀτελείας ἄγειν τῶν νομιζομένων ἐν τῇ νηὶ
"λειτουργιῶν καὶ [n] λοῦσθαι ἐν βαλανείῳ, [o] τρυφῶντας
"δ' ἐπιβάτας καὶ ὑπηρεσίαν ὑπὸ μισθοῦ πολλοῦ καὶ
"ἐντελοῦς; κακῶν δ'" ἔφη "διδάσκαλος [p] γέγονας
"ἐν τῷ στρατεύματι, καὶ αἴτιος εἶ μέρος τι καὶ τοῖς
"ἄλλοις τριηράρχοις [q] πονηροτέρους εἶναι τοὺς στρατιώ-
"τας, ζητοῦντας ταὐτὰ τοῖς παρὰ σοί· ἔδει γάρ σε 1218
46 "ταὐτὰ ποιεῖν τοῖς ἄλλοις τριηράρχοις." λέγοντος δ'
αὐτοῦ ταῦτα, ἀπεκρινάμην αὐτῷ ὅτι σκεύη μὲν διὰ τοῦτο
οὐ λάβοιμι ἐκ τοῦ νεωρίου, ὅτι σὺ ἀδόκιμα ἐποίησας
αὐτά. ἀλλ' εἰ μὲν βούλει, ταῦτα παράλαβε· εἰ δὲ μή,
σκεύη σαυτῷ παρασκεύαζε. περὶ δὲ τῶν ναυτῶν καὶ τῶν
ἐπιβατῶν καὶ τῆς ὑπηρεσίας, εἰ φὴς ὑπ' ἐμοῦ αὐτοὺς
47 διεφθάρθαι, παραλαβὼν [r] τὴν τριήρη αὐτὸς [s] σαυτῷ [t] κα-
τασκεύασαι καὶ ναύτας καὶ ἐπιβάτας καὶ ὑπηρεσίαν,
οἵτινές [u] σοι μηδὲν λαβόντες συμπλεύσονται. τὴν δὲ ναῦν
παράλαβε· οὐ γὰρ ἔτι μοι προσήκει τριηραρχεῖν· ὅ τε

[g] μόνος ἔχοιμι] ἔχοιμι μόνος r.
[h] ἔφη om. S.
[i] σκεύη] τὰ σκεύη F. Q.
[k] οὖν δύναιτο] δύναιτ' οὖν S.
[l] μὲν om. F. Q.
[m] προλαμβάνειν—ἄγειν] λαμβάνειν—ἔχειν r.
[n] λοῦσθαι] λελοῦσθαι S.
[o] τρυφῶντας δ'] τρυφῶντάς τ' r.
[p] γέγονας] πέφηνας r.
[q] πονηροτέρους] τοῦ πονηροτέρους r.
[r] τὴν] αὐτὴν τὴν r.
[s] σαυτῷ] ἑαυτῷ F. Q.
[t] κατασκεύασαι] κατασκευάσαι Q.
[u] σοι] σοὶ r. om. F. Q.

γὰρ χρόνος [x] ἐξήκει μοι τῆς τριηραρχίας, καὶ ἐπιτετριη-
ράρχηκα τέτταρας μῆνας. λέγοντος δέ μου ταῦτ', ἀπο-
κρίνεταί μοι ὅτι ὁ συντριήραρχος αὐτῷ οὐχ ἥκοι ἐπὶ τὴν
48 ναῦν· οὔκουν [y] παραλήψομαι μόνος τὴν τριήρη. ὡς οὖν
ἀληθῆ [z] ταῦτα λέγω πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐν μὲν τῇ ἀγορᾷ
ἀπεκρίνατό μοι τὰ πρότερον, ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλοι ὧν λέ-
γοιμι, ἐν δὲ τῇ οἰκίᾳ [a] οὗ ὁ Τιμόμαχος κατήγετο, ὅτι
μόνος οὐ παραλήψεται τὴν ναῦν, τούτων ὑμῖν ἀναγνώ-
σεται [b] τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

49 Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς οὔτε οὗτος
ἤθελέ μοι τὴν ναῦν διαδέχεσθαι, οὔτε [c] τἀναλώματ' ἀπε-
δίδου τοῦ ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου, ὅ τε στρατηγὸς
[d] ἐπέταττέ μοι ἀνάγεσθαι, προσελθὼν αὐτῷ ἐν Θάσῳ ἐν
τῷ λιμένι ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ, πλήρους οὔσης τῆς
τριήρους, ἔλεγον ἃ δίκαια μὲν οὐκ ἦν, ἀλλὰ πλεονεκτή-
ματα τούτου, ἀναγκαῖα δ' ἐμοὶ ἐκ τῶν παρόντων εἰπεῖν,
50 " ἐπειδὴ [e] σὺ φής, ὦ Πολύκλεις, τὸν συντριήραρχον οὐχ 1219
" ἥκειν, τοῦ μὲν ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου [f] ἐκεῖνον ἐγὼ
" πράξομαι τἀναλώματ', ἂν δύνωμαι, τῶν τεττάρων
" μηνῶν· σὺ δὲ παραλαβὼν τὴν ναῦν πρῶτον [g] μὲν τὸν
" ὑπὲρ σεαυτοῦ χρόνον τριηράρχησον, τοὺς ἓξ μῆνας·
" ἔπειτ' ἐὰν μέν σοι ἔλθῃ ἐν τούτῳ ὁ συντριήραρχος,
" ἐκείνῳ παραδώσεις λειτουργήσας, ἐὰν δὲ μή, οὐδὲν
51 " δεινὸν πείσῃ δύο μῆνας ἐπιτριηραρχήσας. ἢ ἐγὼ μὲν ὁ
" τόν τε ὑπὲρ ἐμαυτοῦ χρόνον καὶ τοῦ συντριηράρχου λε-

[x] ἐξήκει] προήκει r.
[y] παραλήψομαι μόνος] παραληψόμενος r.
[z] ταῦτα λέγω] λέγω ταῦτα F. Q. r.
[a] οὗ] ἐν ᾗ r.
[b] τὰς μαρτυρίας] τοὺς μάρτυρας r.
[c] τἀναλώματα] ἀναλώματα F.
[d] ἐπέταττε] προσέταττε r.
[e] σὺ] σοι S. Q.
[f] ἐκεῖνον ἐγὼ] ἐγὼ ἐκεῖνον F.S.Q.
[g] μὲν r.

" λειτουργηκὼς ἐπετριηράρχησα ὑπὲρ ὑμῶν· σὺ δ' οὐδὲν " ἀνηλωκὼς [h] οὐκ ἀξιοῖς οὐδὲ τὸν ὑπὲρ [i] σεαυτοῦ χρόνον, " παραλαβὼν τὴν ναῦν, [k] λειτουργῆσαι, οὐδὲ τἀναλώματ' " ἀποδοῦναι;" λέγοντος δέ μου ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι ὅτι μύθους λέγοιμι. ὁ δὲ στρατηγὸς ἐμβαίνειν με ἐκέλευεν εἰς τὴν ναῦν καὶ ἀνάγεσθαι μεθ' ἑαυτοῦ. ὡς οὖν ταῦτ' ἀπεκρίνατο, ἀνάγνωθί μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

52 Βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τεκμήριόν τι εἰπεῖν, ἵν' εἰδῆθ' ὅτι περιφανῶς ἠδίκημαι. Ἁγνίᾳ γὰρ καὶ Πραξικλεῖ ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον κατέστησαν διάδοχοι Μνησίλοχός [l] τε ὁ Περιθοίδης καὶ [m] Φρασιηρίδης ὁ Ἀναφλύστιος. οὐκ [n] ἀφικομένου δὲ τοῦ Φρασιηρίδου ἐπὶ τὴν ναῦν ὁ Μνησίλοχος ἐλθὼν εἰς τὴν Θάσον παρέλαβέ τε παρὰ τοῦ Ἁγνίου τὴν
53 τριήρη, καὶ [o] ἐπιτριηράρχημα ἀπέδωκε τῷ Ἁγνίᾳ τοῦ χρόνου οὗ [p] ἐπανήλωσεν ὑπὲρ αὐτῶν, ὅσον ἔπεισε, καὶ τὰ σκεύη παρὰ τοῦ Ἁγνίου ἐμισθώσατο, καὶ αὐτὸς ἐτριηράρχει. ὕστερον δ' [q] οἱ παρὰ τοῦ Φρασιηρίδου [r] ἐλθόντες τῶν τε ἀνηλωμένων τὸ μέρος ἀπέδοσαν τῷ Μνησιλόχῳ, καὶ 1220
τοῦ λοιποῦ χρόνου ὅσα ἐδεῖτο εἰς τὴν ναῦν συνανήλισκον. Καί μοι τούτων ἀνάγνωθι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

54 Ἴσως οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ποθεῖτε ἀκοῦσαι διὰ τί [s] ποτε ὁ στρατηγὸς οὐκ ἠνάγκαζε τοῦτον παραλαμβάνειν τὴν ναῦν, διάδοχον ἥκοντα ἐπ' αὐτήν, τῶν νόμων οὕτως ἰσχυρῶν ὄντων. περὶ δὴ τούτων βούλομαι ὑμᾶς σαφῶς

[h] οὐκ] οὐδ' S.
[i] σεαυτοῦ] αὐτοῦ r.
[k] λειτουργῆσαι] λειτουργήσας S.
[l] τε om. r.
[m] φρασιηρίδης—φρασιηρίδου S.
[n] ἀφικομένου] ἀφικνουμένου r.
[o] ἐπιτριηράρχημα] τὸ ἐπιτριηράρχημα F. Q. r.
[p] ἐπανήλωσεν] ἐπανάλωσεν r.
[q] οἱ om. F. S. Q.
[r] ἐλθόντες] ἐλθόντος F. S. Q.
[s] ποτε] τότε F. Q.

διδάξαι τὸ αἴτιον. Τιμόμαχος γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί,
πρῶτον μὲν ἐβούλετο [t] εὖ κατεσκευασμένῃ τῇ τριήρει πρὸς
55 ἅπαντα χρῆσθαι. [u] ᾔδειν οὖν ὅτι οὗτος μὲν παραλαβὼν
αὐτὴν κακῶς ἤμελλε [x] τριηραρχήσειν· οὔτε γὰρ τῷ τριη-
ραρχήματι οὔτε τοῖς ἐπιβάταις καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ [y] χρή-
σοιτο· οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ [z] παραμενοῖ. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις,
ὁπότε μὴ διδοὺς ἀργύριον προστάττοι πλεῖν, οὐκ ἤμελλεν
αὐτῷ ἀνάξεσθαι ὥσπερ ἐγώ, ἀλλὰ πράγματα παρέξειν.
πρὸς δὲ τούτῳ δανείζεται παρ' αὐτοῦ τριάκοντα μνᾶς,
56 ὥστε μὴ ἀναγκάσαι παραλαβεῖν τὴν ναῦν. ἐξ ὧν [a] δέ
μοι μάλιστα ὀργισθεὶς ἐπηρέαζε καὶ οὐδὲ λόγον ἑκάστοτε
ἐδίδου οὐδὲ περὶ ἑνός, βούλομαι ὑμῖν σαφῶς διηγήσασθαι,
ἵν' εἰδῆτε ὅτι οὐ περὶ πλείονος ἐποιούμην οὔτε τὴν ἐμαυτοῦ
ῥᾳστώνην ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὔτε τὴν ἐκείνου ῥώμην τοῦ
δήμου τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν νόμων, ἀλλ' ἠνειχόμην καὶ
ἔργῳ ἀδικούμενος καὶ λόγῳ προπηλακιζόμενος, ἃ πολλῷ
57 μοι βαρύτερα ἦν τῶν ἀναλωμάτων. ὡς γὰρ ἐν Θάσῳ δι-
ατριβαὶ τοῦ ναυτικοῦ ἐγίγνοντο, ἀφικνεῖται ἐκ Μεθώνης
τῆς Μακεδονίας ὑπηρετικὸν εἰς Θάσον [b] ἄγον ἄνδρα καὶ
ἐπιστολὰς παρὰ Καλλιστράτου ὡς Τιμόμαχον, ἐν αἷς 1221
[c] ἦν, ὡς ὕστερον ἐγὼ ταῦτ' ἐπυθόμην, ἀποπέμψαι αὐτῷ
τριήρη τὴν ἄριστα πλέουσαν, ἵν' ἀφίκηται ὡς αὐτόν. [d] εὐ-
θὺς οὖν τῇ ὑστεραίᾳ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ὁ ὑπηρέτης ἐλθὼν ἐκέ-
58 λευέ με καλεῖν εἰς τὴν ναῦν τοὺς ναύτας. ἐπεὶ δὲ πλήρης
ἦν, ἀναβαίνει Κάλλιππος ὁ Φίλωνος ὁ Αἰξωνεὺς καὶ φρά-
ζει πρὸς τὸν κυβερνήτην τὸν [e] ἐπὶ Μακεδονίας πλοῦν πλεῖν.

[t] εὖ κατεσκ.] ἐγκατεσκ. r.
[u] ᾔδειν οὖν] ᾔδει γοῦν F. ᾔδει οὖν r.
[x] τριηραρχήσειν] ἐπιτριηραρχήσειν r.
[y] χρήσοιτο] χρήσαιτο r.
[z] παραμενοῖ] παραμενεῖ S. παραμένει F.Q.r. παραμένοι Reiskius.
[a] δέ om. F. S. Q.
[b] ἄγον] ἄγων Q.
[c] ἦν] ἐνῆν r.
[d] εὐθὺς] ἔτι δ' r. ὅτι δ' S.
[e] ἐπὶ] τῆς r.

ἐπειδὴ δ' ἀφικόμεθα εἰς χωρίον τι ἐν τῇ [f]ἀπαντικρὺ ἠπείρῳ, Θασίων ἐμπόριον, καὶ ἐκβάντες ἠριστοποιούμεθα, προσέρχεταί μοι τῶν ναυτῶν [g]Καλλικλῆς [h]Ἐπιτρέφους Θριάσιος, λέγων ὅτι βούλοιτό μοι διαλεχθῆναι ἐμόν τι
59 πρᾶγμα. κελεύσαντος δέ μου, λέγει ὅτι βούλοιτό μοι χάριν ἀποδοῦναι καθ' ὅ τι δύναται ὧν αὐτῷ ἀπορηθέντι ἔδωκα. "σὺ οὖν" ἔφη "τὸν πλοῦν τοῦτον οἶσθα ἐφ' ὅ τι "πλεῖς ἢ [i]ποῖ;" ἀποκριναμένου [k]δ' αὐτῷ ἐμοῦ ὅτι οὐκ εἰδείην "ἀλλ' ἐγώ σοι" ἔφη "ἐρῶ· δεῖ γάρ σε ἀκούσαντα
60 "ὀρθῶς βουλεύσασθαι. μέλλεις γάρ" ἔφη "ἄγειν ἄνδρα φυγάδα, οὗ Ἀθηναῖοι θάνατον δὶς κατεψηφίσαντο, Καλ"λίστρατον ἐκ Μεθώνης εἰς Θάσον ὡς Τιμόμαχον τὸν "κηδεστήν, ὡς ἐγώ" ἔφη "πέπυσμαι τῶν παίδων [l]τῶν "Καλλίππου. σὺ [m]οὖν, ἐὰν σωφρονῇς, οὐδένα τῶν φευ"γόντων ἐάσεις [n]εἰς τὴν ναῦν ἀναβαίνειν· οὐ γὰρ ἐῶσιν
61 "οἱ νόμοι." ἀκούσας δ' ἐγὼ ταῦτα τοῦ Καλλικλέους προσέρχομαι τῷ Καλλίππῳ, καὶ ἐρωτῶ αὐτὸν [o]ὅποι τε τὸν πλοῦν ποιεῖται καὶ ἐπὶ τίνα. διαχλευάσαντος δ' αὐτοῦ με καὶ ἀπειλήσαντος ἃ οὐδ' ἂν ὑμεῖς ἀγνοήσαιτε (τοῦ γὰρ τρόπου τοῦ Καλλίππου οὐκ ἀπείρως ἔχετε) [p]λέγω αὐτῷ ὅτι "ἀκούω σε πλεῖν ἐπὶ Καλλίστρατον. 1222
"ἐγὼ οὖν τῶν φευγόντων οὐδένα ἄξω, οὐδὲ [q]πλευσοῦμαι "ἐπ' αὐτόν· οἱ γὰρ νόμοι οὐκ ἐῶσιν ὑποδέχεσθαι τῶν "φευγόντων οὐδένα, ἢ ἐν τοῖς αὐτοῖς κελεύουσιν ἐνέχεσθαι "τὸν ὑποδεχόμενον τοὺς φεύγοντας. ἀποπλευσοῦμαι οὖν
62 "πάλιν [r]ὡς τὸν στρατηγὸν εἰς Θάσον." καὶ ἐπειδὴ ἐνέ-

[f] ἀπαντικρὺ] καταντικρὺ F. Q.
[g] Καλλικλῆς] ὁ καλλικλῆς F. Q.
[h] Ἐπιτρέφους r. vulg. Ἐπιτρεφοῦς.
[i] ποῖ] ὅποι r.
[k] δ' αὐτῷ ἐμοῦ] δέ μου r.
[l] τῶν Καλλίππου] τοῦ καλλίππου r.
[m] οὖν] γοῦν r.
[n] εἰς] ἐπὶ S. r.
[o] ὅποι] ὅπου r.
[p] λέγω] λέγω δ' S.
[q] πλευσοῦμαι] πλεύσομαι F.S.Q.
[r] ὡς] εἰς r.

βησαν οἱ ναῦται, λέγω τῷ κυβερνήτῃ ἀποπλεῖν εἰς τὴν Θάσον. ἀντιλέγοντος δὲ τοῦ Καλλίππου καὶ κελεύοντος πλεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, [s] οἷ προσέταξεν ὁ στρατηγός, ἀποκρίνεται αὐτῷ [t] Ποσείδιππος ὁ κυβερνήτης ὅτι τριήραρχός [u] τε ἐγὼ τῆς νεὼς εἴην καὶ ὑπεύθυνος, καὶ τὸν μισθὸν παρ' ἐμοῦ [x] λαμβάνοι· πλεύσοιτο οὖν οἷ ἐγὼ κελεύω, εἰς

63 Θάσον [y] ὡς τὸν στρατηγόν. ἀφικομένων δ' ἡμῶν τῇ ὑστεραίᾳ εἰς τὴν Θάσον, μεταπέμπεταί με ὁ Τιμόμαχος, οὗ κατήγετο ἔξω τείχους. φοβούμενος δ' ἐγὼ μὴ δεθείην διαβληθεὶς ὑπὸ τοῦ Καλλίππου, αὐτὸς μὲν οὐχ ὑπακούω, ἀλλὰ λέγω τῷ ὑπηρέτῃ ὅτι εἴ τι [z] βούλεταί μοι διαλέγεσθαι, ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔσομαι, τὸν δὲ παῖδα συμπέμπω αὐτῷ, ἵν' εἴ τί [a] μοι προστάττοι, ἀκούσας [b] ἀπαγγεῖλαι μοι.

64 διὰ μὲν ταύτας τὰς αἰτίας, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἃς εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, [c] ὁ Τιμόμαχος οὐκ ἠνάγκαζε παραλαμβάνειν τοῦτον [d] τὴν ναῦν, ἔτι δὲ καὶ βουλόμενος αὐτὸς χρῆσθαι τῇ νηὶ ὡς ἄριστα πλεούσῃ. τὴν μὲν γὰρ τοῦ [e] Θρασυλόχου τοῦ [f] Ἀναγυρασίου τριήρη, ἐφ' ἧς αὐτὸς ἔπλει, τὸν Θρασύλοχον [g] πείθει τῷ Καλλίππῳ μισθῶσαι τὴν [h] τριηραρχίαν, ἵν' αὐτοκράτωρ ὢν ὁ Κάλλιππος τῆς νεὼς περιάγοι τὸν Καλλίστρατον· αὐτὸς δ' ἀναβὰς ἐπὶ τὴν [i] ἐμὴν ναῦν περιέπλει πανταχοῖ, ἕως ἀφίκετο εἰς Ἑλλήσποντον.

65 Ἐπειδὴ δ' οὐκέτι χρεία ἦν αὐτῷ τριήρων, ἐμβιβάσας 1223

[s] οἷ] οὗ r.
[t] Ποσείδιππος] ποσιδιππος r.
[u] τε om. S.
[x] λαμβάνοι] λαμβάνει r.
[y] ὡς] εἰς r.
[z] βούλεται] βούλοιτο S.
[a] μοι] ἐμοὶ r.
[b] ἀπαγγεῖλαι] ἀπαγγείλαι F. ἀπαγγείλῃ r.
[c] ὁ om. r.
[d] τὴν — τριήρη] τῆς — τριήρους Reiskius.
[e] Θρασυλόχου] θρασυμάχου r.
[f] Ἀναγυρασίου] ἀναγυρρασίου r.
[g] πείθει om. S. r.
[h] τριηραρχίαν] τριηραρχίαν ἔπεισεν S. r.
[i] ἐμὴν om. r.

μοι Λυκῖνον τὸν Παλληνέα ἄρχοντα εἰς τὴν ναῦν, καὶ προστάξας αὐτῷ καθ' ἡμέραν [k] ἀργύριον διδόναι τοῖς ναύταις, ἀποπλεῖν οἴκαδέ [l] με ἐκέλευεν. ἐπειδὴ τοίνυν καταπλέοντες οἴκαδε ἦμεν ἐν Τενέδῳ, καὶ οὔτε ὁ Λυκῖνος, ᾧ προσέταξεν ὁ Τιμόμαχος, ἐδίδου τοῖς ναύταις σιτηρέσιον ([m] οὐ γὰρ ἔφη ἔχειν, ἀλλ' ἐκ [n] Μυτιλήνης λήψεσθαι), οἵ τε στρατιῶται εἶχον οὐδὲν ὅτου ἂν ἐπισιτίσαιντο, ἄσιτοι
66 δὲ οὐκ ἂν ἠδύναντο ἐλαύνειν, πάλιν παραλαβὼν ἐγὼ μάρτυρας τῶν πολιτῶν, προσελθὼν Πολυκλεῖ τούτῳ ἐν Τενέδῳ ἐκέλευον αὐτὸν τήν τε ναῦν παραλαμβάνειν ὡς διάδοχον ὄντα, καὶ τὸ ἐπιτριηράρχημα ἀποδιδόναι τοῦ χρόνου οὗ ἐπανήλωσα ὑπὲρ τούτου ἐπιτριηραρχῶν, ἵνα μὴ πρόφασις αὐτῷ γένοιτο ἀπολογίας πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἐγὼ διὰ τοῦτο οὐκ ἤθελον αὐτῷ παραδοῦναι τὴν ναῦν, φιλοτιμούμενος, ἵνα καταπλεύσαιμι οἴκαδε ἐπὶ νεὼς εὖ πλεούσης καὶ ἐν-
67 δειξαίμην ὑμῖν τὰ ἀναλώματα. οὐκ ἐθέλοντος δ' αὐτοῦ παραλαμβάνειν, τῶν δὲ ναυτῶν ἀργύριον αἰτούντων ἵν' ἀγοράσωνται τὰ ἐπιτήδεια, πάλιν αὐτῷ προσέρχομαι μάρτυρας ἔχων, καὶ ἠρώτων αὐτὸν εἰ ἀναπλεύσειεν ἔχων ἀργύριον ὡς διαδεξόμενός μοι τὴν ναῦν ἢ οὔ. ἀποκριναμένου δ' αὐτοῦ ὅτι ἔχων ἀργύριον ἥκοι, ἐκέλευον αὐτόν μοι δανεῖσαι ὑποθέμενον τὰ σκεύη τῆς νεώς, ἵν' ἔχοιμι διαδοῦναι τοῖς ναύταις καὶ κατακομίσαι τὴν ναῦν, ἐπειδὴ οὐ
68 βούλεται παραλαβεῖν διάδοχος ὤν. δεομένου δέ μου ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι ὅτι οὐδ' ἀκαρῆ δανείσοι. ἐγὼ μὲν οὖν παρὰ ξένων Τενεδίων τοῦ πατρός, Κλεάνακτος καὶ Ἐπηράτου, ἐδανεισάμην καὶ ἔδωκα τοῖς ναύταις τὸ σιτη- 1224
ρέσιον· διὰ γὰρ τὸ Πασίωνος εἶναι καὶ ἐκεῖνον ἐπεξενῶ-

[k] ἀργύριον] μισθὸν r.
[l] με] ἐμὲ r.
[m] οὐ γὰρ — §. 68 τὸ σιτηρέσιον om. r. versibus sex vacuis.
[n] Μυτιλήνης F.S.Q. vulg. Μιτυλήνης.

σθαι πολλοῖς καὶ πιστευθῆναι ἐν τῇ Ἑλλάδι οὐκ ἠπόρουν, ὅπου δεηθείην δανείσασθαι. ὡς οὖν ταῦτ' ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς λέγω, τούτων [o]ὑμῖν τὰς μαρτυρίας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

69 Ὅσων μὲν τοίνυν ὑμῖν [p]ἐδυνάμην τὰς μαρτυρίας παρασχέσθαι [q]τῶν παραγενομένων, ὡς παρεδίδουν τὴν ναῦν Πολυκλεῖ πολλάκις, οὗτος δ' οὐκ [r]ἤθελε παραλαβεῖν, [s]ἀνέγνωκεν ὑμῖν· ἔτι δὲ καὶ ἐκ τεκμηρίων ἱκανῶν δεδήλωκα ὑμῖν διότι οὐκ ἤθελε παραλαβεῖν τὴν ναῦν. βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τὸν νόμον ἀναγνωσθῆναι τὸν περὶ τῶν διαδόχων, ἵν' εἰδῆτε ἡλίκων τῶν ἐπιτιμίων ὄντων, ἐάν τις μὴ διαδέξηται τὴν ναῦν ἐν τῷ χρόνῳ τῷ εἰρημένῳ, κατεφρόνησεν οὐκ ἐμοῦ μόνον ἀλλὰ καὶ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων.
70 καὶ διὰ μὲν τοῦτον [t]ἅπαντα τῇ πόλει ἄπρακτα γέγονε καὶ τοῖς συμμάχοις· οὔτε γὰρ ἀφίκετο ἐπὶ τὴν ναῦν κατὰ τὸν νόμον, οὔτ' ἐπειδὴ ἦλθεν ἠθέλησε διαδέξασθαι· ἐγὼ δὲ καὶ τὸν [u]ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ὑμῖν χρόνον καὶ τὸν ὑπὲρ τοῦ συντριηράρχου ἐλειτούργησα, καὶ ἐπειδὴ ἐξῆλθέ μοι ὁ χρόνος τῆς τριηραρχίας, προστάττοντός μοι τοῦ στρατηγοῦ
71 πλεῖν ἐφ' Ἱερὸν παρέπεμψα τῷ δήμῳ τὸν σῖτον, ἵν' [x]ἔχητε ἄφθονον ὠνεῖσθαι καὶ μηδὲν ὑμῖν κατ' ἐμὲ ἐλλείπηται, καὶ ἄλλα [y]ὅσα ἢ ἐμοὶ ἢ τῇ τριήρει ἐβουλήθη ὁ στρατηγὸς χρῆσθαι, παρέσχον αὐτῷ, οὐ μόνον τὴν οὐσίαν ἀναλίσκων, ἀλλὰ καὶ τῷ σώματι κινδυνεύων, συνεπιπλέων, τῶν οἰκείων μοι πραγμάτων τοιούτων συμβεβηκότων ἐν τῷ τότε
72 καιρῷ ὥστε ὑμᾶς ἂν ἀκούσαντας [[z]ἡμᾶς] ἐλεῆσαι. ἡ

[o] ὑμῖν τὰς μαρτυρίας] τὰς μαρτυρίας ὑμῖν F. Q.
[p] ἐδυνάμην] ἠδυνάμην S.
[q] τῶν] τούτων S.
[r] ἤθελε] ἠθέλησε r.
[s] ἀνέγνωκεν] ἀνέγνωμεν F. S. Q.
[t] ἅπαντα] πάντα S.
[u] ὑπὲρ ante ἐμαυτοῦ om. r.
[x] ἔχητε] ἔχοι r. ἔχῃ S.
[y] ὅσα om. r.
[z] [ἡμᾶς] om. S. r.

μέν γε μήτηρ ἔκαμνε καὶ ἐπιθάνατος ἦν ἐμοῦ ἀποδημοῦν- 1225
τος, ὥστε μὴ δύνασθαι ἂν ἔτι αὐτὴν βοηθῆσαι τοῖς ἐμοῖς
πράγμασιν ἀνηλωμένοις, ἀλλ' ἢ βραχέα. ἐκταῖος γὰρ
ἥκων ἐτύγχανον, καὶ ἐκείνη ἰδοῦσά με καὶ [a] προσείπασα
τὴν ψυχὴν ἀφῆκεν, οὐκέτι τῶν ὄντων κυρία οὖσα ὥστε
δοῦναι ὅσα ἐβούλετό μοι. πολλάκις δὲ [b] πρότερον μετε-
πέμπετό με, ἀφικέσθαι δεομένη αὐτόν, εἰ μὴ τῇ τριήρει
73 οἷόν τ' εἴη. ἡ δὲ γυνή, ἣν ἐγὼ περὶ πλείστου ποιοῦμαι,
ἀσθενῶς διέκειτο πολὺν χρόνον ἐν τῇ ἐμῇ ἀποδημίᾳ· τὰ δὲ
παιδία μικρά, ἡ δ' οὐσία ὑπόχρεως· ἡ δὲ γῆ οὐχ ὅπως
τινὰ καρπὸν ἤνεγκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὕδωρ ἐν ἐκείνῳ τῷ ἐνι-
αυτῷ, ὡς πάντες ἴστε, ἐκ τῶν φρεάτων [c] ἐπέλιπεν, ὥστε
μηδὲ λάχανον γενέσθαι ἐν τῷ κήπῳ· οἱ [d] δὲ δεδανεικότες
ἧκον ἐπὶ τοὺς τόκους, ἐπειδὴ ὁ ἐνιαυτὸς ἐξῆλθεν, εἰ μή τις
74 [e] ἀποδοίη αὐτοῖς κατὰ τὰς συγγραφάς. ὧν ἀκούοντά με
καὶ παρὰ τῶν ἀφικνουμένων λόγῳ, τὰ δὲ καὶ [f] δι' ἐπι-
στολῶν παρὰ τῶν οἰκείων, τίνα με οἴεσθε ψυχὴν ἔχειν ἢ
πόσα δάκρυα ἀφιέναι, τὰ μὲν ἐκλογιζόμενον περὶ τῶν
παρόντων, τὰ δὲ καὶ ποθοῦντα ἰδεῖν παιδία [g] καὶ γυναῖκα
καὶ μητέρα, ἣν ἐγὼ οὐ πολλὰς ἐλπίδας εἶχον [h] ζῶσαν
καταλήψεσθαι; ὧν τί ἥδιόν ἐστιν ἀνθρώπῳ, ἢ τοῦ ἕνεκ'
ἄν τις εὔξαιτο τούτων στερηθεὶς ζῆν;

75 Τοιούτων τοίνυν [i] μοι συμβεβηκότων [k] πραγμάτων, οὐ
περὶ πλείονος ἐποιησάμην τὰ ἐμαυτοῦ ἴδια ἢ τὰ ὑμέτερα,
ἀλλ' ἡγούμην δεῖν καὶ χρημάτων ἀναλισκομένων κρείττων
εἶναι καὶ τῶν οἴκοι ἀμελουμένων καὶ γυναικὸς καὶ μητρὸς

[a] προσείπασα] προσειποῦσα F. r.
[b] πρότερον] καὶ πρότερον F. Q.
[c] ἐπέλιπεν] ἐπέλειπεν r.
[d] δὲ δεδανεικότες] δεδανεικότες δὲ F.
[e] ἀποδοίη] ἀποδιδοίη S.
[f] δι' om. Q.
[g] καὶ post παιδία om. r.
[h] ζῶσαν] ζῶσαν ἂν r.
[i] μοι συμβεβηκότων] συμβεβηκότων μοι F. Q.
[k] πραγμάτων] τῶν πραγμάτων F. Q. r.

καὶ [p] ὁπόσου ἡ καταλλαγὴ ἦν τῷ ἀργυρίῳ, ἵν' εἴη ἀκριβῶς ἐξελέγξαι με τῷ διαδόχῳ, εἴ τι [q] ἡγοῖτο [r] ψεῦδος
41 αὐτῷ λογίζεσθαι. ἔτι δὲ καὶ πίστιν αὐτῷ [s] ἐπιθεὶς ἠθέλησα λογίσασθαι [t] τὰ ἀνηλωμένα. [u] προκαλουμένου δέ μου ταῦτα ἀπεκρίνατό μοι ὅτι οὐδὲν αὐτῷ [x] μέλοι ἂν [y] λέγοιμι. ἐν δὲ τούτῳ ὑπηρέτης ἥκων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ ἐμοὶ [z] παρήγγελλεν ἀνάγεσθαι, οὐ τούτῳ τῷ διαδόχῳ, οὗ ἡ λειτουργία ἤδη ἐγίγνετο· τούτου δὲ τὸ αἴτιον ἐγὼ ὑμᾶς προϊόντος τοῦ λόγου διδάξω. τότε μὲν οὖν μοι
42 ἐδόκει ἀνάγεσθαι καὶ πλεῖν οἷ [a] ἐκέλευεν. ἐπειδὴ δὲ κατέπλευσα πάλιν εἰς Θάσον, ἑλκύσας τὰ πλοῖα εἰς 1217
[b] Στρύμην, οἷ προσέταξεν ὁ στρατηγός, κελεύσας τοὺς ναύτας ἐν τῇ νηῒ μένειν καὶ τοὺς ἐπιβάτας καὶ τὴν ὑπηρεσίαν, ἐκβὰς αὐτὸς πορεύομαι ἐπὶ τὴν οἰκίαν οὗ κατήγετο Τιμόμαχος ὁ στρατηγός, βουλόμενος κἀκείνου ἐναν-
43 τίον παραδιδόναι τὴν ναῦν [c] Πολυκλεῖ τούτῳ πλήρη. καταλαμβάνω οὖν καὶ τοῦτον ἐκεῖ καὶ τοὺς τριηράρχους καὶ [d] τοὺς διαδόχους καὶ ἄλλους τινὰς τῶν πολιτῶν, καὶ εἰσελθὼν εὐθὺς ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ λόγους πρὸς αὐτὸν ἐποιούμην, καὶ ἠξίουν αὐτὸν τήν τε ναῦν μοι παραλαμβάνειν καὶ τοῦ [e] ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου ἀποδιδόναι μοι τὰ ἀναλώματα, καὶ περὶ τῶν σκευῶν ἠρώτων αὐτόν, πότερα παραλήψεται ἢ ἴδια σκεύη ἔχων ἥκοι ἐπὶ
44 τὴν ναῦν. ταῦτα δέ μου [f] προκαλουμένου αὐτόν, ἠρώτα με

[p] ὁπόσου S. vulg. ἐκ πόσου.
[q] ἡγοῖτο] ἡγεῖτο r.
[r] ψεῦδος] ψευδῶς F.
[s] ἐπιθεὶς] ἐπιτιθεὶς r.
[t] τὰ ἀνηλωμένα] τἀναλώματα r.
[u] προκαλουμένου] προσκαλουμένου S.
[x] μέλοι] μέλει F. Q. r.
[y] λέγοιμι] λέγει μοι F.
[z] παρήγγελλεν] παρήγγειλεν r.
[a] ἐκέλευεν] ἐκέλευον r.
[b] Στρύμην] στρύμνην Q. στρύμμην r.
[c] Πολυκλεῖ] τῷ πολυκλεῖ r.
[d] τοὺς ante διαδόχους om. r.
[e] ἐπιτετριηραρχημένου — ἀποδιδόναι μοι τὰ ἀναλ.] ἐπιτριηραρχημένου—ἀποδοῦναί μοι τἀναλ. r.
[f] προκαλουμένου] προκαλεσαμένου r.

διότι σκεύη τε ἴδια [g] μόνος ἔχοιμι τῶν τριηράρχων, καὶ
πότερα ἡ πόλις οὐκ εἰδείη τινὰς δυναμένους σκεύη παρα-
σχεῖν ταῖς ναυσίν, ὥστε αὐτὴ μὴ παρέχειν. "ἢ σὺ τοσ-
"οὗτον" [h] ἔφη "ὑπερπέπαικας πλούτῳ τοὺς ἄλλους,
"ὥστε καὶ [i] σκεύη ἴδια ἔχειν καὶ κόσμον χρυσόπαστον
45 "μόνος τῶν τριηράρχων; τίς ἂν [k] οὖν δύναιτ'" ἔφη "τὴν
"σὴν μανίαν καὶ πολυτέλειαν ὑπομεῖναι, διεφθαρμένον
"[l] μὲν πλήρωμα καὶ εἰωθὸς ἀργύριον πολὺ [m] προλαμ-
"βάνειν καὶ ἀτελείας ἄγειν τῶν νομιζομένων ἐν τῇ νηὶ
"λειτουργιῶν καὶ [n] λοῦσθαι ἐν βαλανείῳ, [o] τρυφῶντας
"δ' ἐπιβάτας καὶ ὑπηρεσίαν ὑπὸ μισθοῦ πολλοῦ καὶ
"ἐντελοῦς; κακῶν δ'" ἔφη "διδάσκαλος [p] γέγονας
"ἐν τῷ στρατεύματι, καὶ αἴτιος εἶ μέρος τι καὶ τοῖς
"ἄλλοις τριηράρχοις [q] πονηροτέρους εἶναι τοὺς στρατιώ-
"τας, ζητοῦντας ταὐτὰ τοῖς παρὰ σοί· ἔδει γὰρ σὲ 1218
46 "ταὐτὰ ποιεῖν τοῖς ἄλλοις τριηράρχοις." λέγοντος δ'
αὐτοῦ ταῦτα, ἀπεκρινάμην αὐτῷ ὅτι σκεύη μὲν διὰ τοῦτο
οὐ λάβοιμι ἐκ τοῦ νεωρίου, ὅτι σὺ ἀδόκιμα ἐποίησας
αὐτά. ἀλλ' εἰ μὲν βούλει, ταῦτα παράλαβε· εἰ δὲ μή,
σκεύη σαυτῷ παρασκεύαζε. περὶ δὲ τῶν ναυτῶν καὶ τῶν
ἐπιβατῶν καὶ τῆς ὑπηρεσίας, εἰ φὴς ὑπ' ἐμοῦ αὐτοὺς
47 διεφθάρθαι, παραλαβὼν [r] τὴν τριήρη αὐτὸς [s] σαυτῷ [t] κα-
τασκεύασαι καὶ ναύτας καὶ ἐπιβάτας καὶ ὑπηρεσίαν,
οἵτινές [u] σοι μηδὲν λαβόντες συμπλεύσονται. τὴν δὲ ναῦν
παράλαβε· οὐ γὰρ ἔτι μοι προσήκει τριηραρχεῖν· ὅ τε

g μόνος ἔχοιμι] ἔχοιμι μόνος r.
h ἔφη om. S.
i σκεύη] τὰ σκεύη F. Q.
k οὖν δύναιτο] δύναιτ' οὖν S.
l μὲν om. F. Q.
m προλαμβάνειν—ἄγειν] λαμβάνειν—ἔχειν r.
n λοῦσθαι] λελοῦσθαι S.
o τρυφῶντας δ'] τρυφῶντάς τ' r.
p γέγονας] πέφηνας r.
q πονηροτέρους] τοῦ πονηροτέρους r.
r τὴν] αὐτὴν τὴν r.
s σαυτῷ] ἑαυτῷ F. Q.
t κατασκεύασαι] κατασκευάσαι Q.
u σοι] ποι r. om. F. Q.

γὰρ χρόνος [x] ἐξήκει μοι τῆς τριηραρχίας, καὶ ἐπιτετριη-
ράρχηκα τέτταρας μῆνας. λέγοντος δέ μου ταῦτ', ἀπο-
κρίνεταί μοι ὅτι ὁ συντριήραρχος αὐτῷ οὐχ ἥκοι ἐπὶ τὴν
48 ναῦν· οὔκουν [y] παραλήψομαι μόνος τὴν τριήρη. ὡς οὖν
ἀληθῆ [z] ταῦτα λέγω πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐν μὲν τῇ ἀγορᾷ
ἀπεκρίνατό μοι τὰ πρότερον, ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλοι ὧν λέ-
γοιμι, ἐν δὲ τῇ οἰκίᾳ [a] οὗ ὁ Τιμόμαχος κατήγετο, ὅτι
μόνος οὐ παραλήψεται τὴν ναῦν, τούτων ὑμῖν ἀναγνώ-
σεται [b] τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

49 Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς οὔτε οὗτος
ἤθελέ μοι τὴν ναῦν διαδέχεσθαι, οὔτε [c] τἀναλώματ' ἀπε-
δίδου τοῦ ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου, ὅ τε στρατηγὸς
[d] ἐπέταττέ μοι ἀνάγεσθαι, προσελθὼν αὐτῷ ἐν Θάσῳ ἐν
τῷ λιμένι ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ, πλήρους οὔσης τῆς
τριήρους, ἔλεγον ἃ δίκαια μὲν οὐκ ἦν, ἀλλὰ πλεονεκτή-
ματα τούτου, ἀναγκαῖα δ' ἐμοὶ ἐκ τῶν παρόντων εἰπεῖν,
50 "ἐπειδὴ [e] σὺ φής, ὦ Πολύκλεις, τὸν συντριήραρχον οὐχ 1219
"ἥκειν, τοῦ μὲν ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου [f] ἐκεῖνον ἐγὼ
"πράξομαι τἀναλώματ', ἂν δύνωμαι, τῶν τεττάρων
"μηνῶν· σὺ δὲ παραλαβὼν τὴν ναῦν πρῶτον [g] μὲν τὸν
"ὑπὲρ σεαυτοῦ χρόνον τριηράρχησον, τοὺς ἓξ μῆνας·
"ἔπειτ' ἐὰν μέν σοι ἔλθῃ ἐν τούτῳ ὁ συντριήραρχος,
"ἐκείνῳ παραδώσεις λειτουργήσας, ἐὰν δὲ μή, οὐδὲν
51 "δεινὸν πείσῃ δύο μῆνας ἐπιτριηραρχήσας. ἢ ἐγὼ μὲν ὁ
"τόν τε ὑπὲρ ἐμαυτοῦ χρόνον καὶ τοῦ συντριηράρχου λε-

[x] ἐξήκει] προήκει r.
[y] παραλήψομαι μόνος] παραληψόμενος r.
[z] ταῦτα λέγω] λέγω ταῦτα F. Q. r.
[a] οὗ] ἐν ᾗ r.
[b] τὰς μαρτυρίας] τοὺς μάρτυρας r.
[c] τἀναλώματα] ἀναλώματα F.
[d] ἐπέταττε] προσέταττε r.
[e] σὺ] σοι S. Q.
[f] ἐκεῖνον ἐγὼ] ἐγὼ ἐκεῖνον F.S.Q.
[g] μὲν r.

“ λειτουργηκὼς ἐπετριηράρχησα ὑπὲρ ὑμῶν· σὺ δ᾽ οὐδὲν “ ἀνηλωκὼς [h]οὐκ ἀξιοῖς οὐδὲ τὸν ὑπὲρ [i]σεαυτοῦ χρόνον, “ παραλαβὼν τὴν ναῦν, [k]λειτουργῆσαι, οὐδὲ τἀναλώματ᾽ “ ἀποδοῦναι;” λέγοντος δέ μου ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι ὅτι μύθους λέγοιμι. ὁ δὲ στρατηγὸς ἐμβαίνειν με ἐκέλευεν εἰς τὴν ναῦν καὶ ἀνάγεσθαι μεθ᾽ ἑαυτοῦ. ὡς οὖν ταῦτ᾽ ἀπεκρίνατο, ἀνάγνωθί μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

52 Βούλομαι δ᾽ ὑμῖν καὶ τεκμήριόν τι εἰπεῖν, ἵν᾽ εἰδῆθ᾽ ὅτι
περιφανῶς ἠδίκημαι. Ἁγνίᾳ γὰρ καὶ Πραξικλεῖ ὑπὸ
τὸν αὐτὸν χρόνον κατέστησαν διάδοχοι Μνησίλοχός [l]τε ὁ
Περιθοίδης καὶ [m]Φρασιηρίδης ὁ Ἀναφλύστιος. οὐκ [n]ἀφι-
κομένου δὲ τοῦ Φρασιηρίδου ἐπὶ τὴν ναῦν ὁ Μνησίλοχος
ἐλθὼν εἰς τὴν Θάσον παρέλαβέ τε παρὰ τοῦ Ἁγνίου τὴν
53 τριήρη, καὶ [o]ἐπιτριηράρχημα ἀπέδωκε τῷ Ἁγνίᾳ τοῦ χρό-
νου οὗ [p]ἐπανήλωσεν ὑπὲρ αὐτῶν, ὅσον ἔπεισε, καὶ τὰ
σκεύη παρὰ τοῦ Ἁγνίου ἐμισθώσατο, καὶ αὐτὸς ἐτριηράρ-
χει. ὕστερον δ᾽ [q]οἱ παρὰ τοῦ Φρασιηρίδου [r]ἐλθόντες τῶν
τε ἀνηλωμένων τὸ μέρος ἀπέδοσαν τῷ Μνησιλόχῳ, καὶ 1220
τοῦ λοιποῦ χρόνου ὅσα ἐδεῖτο εἰς τὴν ναῦν συνανήλισκον.
Καί μοι τούτων ἀνάγνωθι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

54 Ἴσως οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ποθεῖτε ἀκοῦσαι διὰ τί [s]ποτε ὁ στρατηγὸς οὐκ ἠνάγκαζε τοῦτον παραλαμβάνειν τὴν ναῦν, διάδοχον ἥκοντα ἐπ᾽ αὐτήν, τῶν νόμων οὕτως ἰσχυρῶν ὄντων. περὶ δὴ τούτων βούλομαι ὑμᾶς σαφῶς

[h] οὐκ] οὐδ᾽ S.
[i] σεαυτοῦ] αὑτοῦ r.
[k] λειτουργῆσαι] λειτουργήσας S.
[l] τε om. r.
[m] φρασιηρίδης—φρασιηρίδου S.
[n] ἀφικομένου] ἀφικνουμένου r.
[o] ἐπιτριηράρχημα] τὸ ἐπιτριηράρχημα F. Q. r.
[p] ἐπανήλωσεν] ἐπανάλωσεν r.
[q] οἱ om. F. S. Q.
[r] ἐλθόντες] ἐλθόντος F. S. Q.
[s] ποτε] τότε F. Q.

διδάξαι τὸ αἴτιον. Τιμόμαχος γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρῶτον μὲν ἐβούλετο [t] εὖ κατεσκευασμένῃ τῇ τριήρει πρὸς
55 ἅπαντα χρῆσθαι. [u] ᾔδειν οὖν ὅτι οὗτος μὲν παραλαβὼν αὐτὴν κακῶς ἤμελλε [x] τριηραρχήσειν· οὔτε γὰρ τῷ τριηραρχήματι οὔτε τοῖς ἐπιβάταις καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ [y] χρήσοιτο· οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ [z] παραμενοῖ. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις, ὁπότε μὴ διδοὺς ἀργύριον προστάττοι πλεῖν, οὐκ ἤμελλεν αὐτῷ ἀνάξεσθαι ὥσπερ ἐγώ, ἀλλὰ πράγματα παρέξειν. πρὸς δὲ τούτῳ δανείζεται παρ' αὐτοῦ τριάκοντα μνᾶς,
56 ὥστε μὴ ἀναγκάσαι παραλαβεῖν τὴν ναῦν. ἐξ ὧν [a] δέ μοι μάλιστα ὀργισθεὶς ἐπηρέαζε καὶ οὐδὲ λόγον ἑκάστοτε ἐδίδου οὐδὲ περὶ ἑνός, βούλομαι ὑμῖν σαφῶς διηγήσασθαι, ἵν' εἰδῆτε ὅτι οὐ περὶ πλείονος ἐποιούμην οὔτε τὴν ἐμαυτοῦ ῥᾳστώνην ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὔτε τὴν ἐκείνου ῥώμην τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν νόμων, ἀλλ' ἠνειχόμην καὶ ἔργῳ ἀδικούμενος καὶ λόγῳ προπηλακιζόμενος, ἃ πολλῷ
57 μοι βαρύτερα ἦν τῶν ἀναλωμάτων. ὡς γὰρ ἐν Θάσῳ διατριβαὶ τοῦ ναυτικοῦ ἐγίγνοντο, ἀφικνεῖται ἐκ Μεθώνης τῆς Μακεδονίας ὑπηρετικὸν εἰς Θάσον [b] ἄγον ἄνδρα καὶ ἐπιστολὰς παρὰ Καλλιστράτου ὡς Τιμόμαχον, ἐν αἷς 1221
[c] ἦν, ὡς ὕστερον ἐγὼ ταῦτ' ἐπυθόμην, ἀποπέμψαι αὐτῷ τριήρη τὴν ἄριστα πλέουσαν, ἵν' ἀφίκηται ὡς αὐτόν. [d] εὐθὺς οὖν τῇ ὑστεραίᾳ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ὁ ὑπηρέτης ἐλθὼν ἐκέ-
58 λευέ με καλεῖν εἰς τὴν ναῦν τοὺς ναύτας. ἐπεὶ δὲ πλήρης ἦν, ἀναβαίνει Κάλλιππος ὁ Φίλωνος ὁ Αἰξωνεὺς καὶ φράζει πρὸς τὸν κυβερνήτην τὸν [e] ἐπὶ Μακεδονίας πλοῦν πλεῖν.

[t] εὖ κατεσκ.] ἐγκατεσκ. r.
[u] ᾔδειν οὖν] ᾔδει γοῦν F. ᾔδει οὖν r.
[x] τριηραρχήσειν] ἐπιτριηραρχήσειν r.
[y] χρήσοιτο] χρήσαιτο r.
[z] παραμενοῖ] παραμενεῖ S. παραμένει F.Q.r. παραμένοι Reiskius.
[a] δέ om. F. S. Q.
[b] ἄγον] ἄγων Q.
[c] ἦν] ἐνῆν r.
[d] εὐθὺς] ἔτι δ' r. ὅτι δ' S.
[e] ἐπὶ] τῆς r.

ἐπειδὴ δ' ἀφικόμεθα εἰς χωρίον τι ἐν τῇ [f]ἀπαντικρὺ ἠπείρῳ, Θασίων ἐμπόριον, καὶ ἐκβάντες ἠριστοποιούμεθα, προσέρχεταί μοι τῶν ναυτῶν [g]Καλλικλῆς [h]Ἐπιτρέφους Θριάσιος, λέγων ὅτι βούλοιτό μοι διαλεχθῆναι ἐμόν τι
59 πρᾶγμα. κελεύσαντος δέ μου, λέγει ὅτι βούλοιτό μοι χάριν ἀποδοῦναι καθ' ὅ τι δύναται ὧν αὐτῷ ἀπορηθέντι ἔδωκα. "σὺ οὖν" ἔφη "τὸν πλοῦν τοῦτον οἶσθα ἐφ' ὅ τι "πλεῖς ἢ [i]ποῖ;" ἀποκριναμένου [k]δ' αὐτῷ ἐμοῦ ὅτι οὐκ εἰδείην "ἀλλ' ἐγώ σοι" ἔφη "ἐρῶ· δεῖ γάρ σε ἀκούσαντα
60 "ὀρθῶς βουλεύσασθαι. μέλλεις γάρ" ἔφη "ἄγειν ἄνδρα φυγάδα, οὗ Ἀθηναῖοι θάνατον δὶς κατεψηφίσαντο, Καλ-"λίστρατον ἐκ Μεθώνης εἰς Θάσον ὡς Τιμόμαχον τὸν "κηδεστήν, ὡς ἐγώ" ἔφη "πέπυσμαι τῶν παίδων [l]τῶν "Καλλίππου. σὺ [m]οὖν, ἐὰν σωφρονῇς, οὐδένα τῶν φευ-"γόντων ἐάσεις [n]εἰς τὴν ναῦν ἀναβαίνειν· οὐ γὰρ ἐῶσιν
61 "οἱ νόμοι." ἀκούσας δ' ἐγὼ ταῦτα τοῦ Καλλικλέους προσέρχομαι τῷ Καλλίππῳ, καὶ ἐρωτῶ αὐτὸν [o]ὅποι τε τὸν πλοῦν ποιεῖται καὶ ἐπὶ τίνα. διαχλευάσαντος δ' αὐτοῦ με καὶ ἀπειλήσαντος ἃ οὐδ' ἂν ὑμεῖς ἀγνοήσαιτε (τοῦ γὰρ τρόπου τοῦ Καλλίππου οὐκ ἀπείρως ἔχετε) [p]λέγω αὐτῷ ὅτι "ἀκούω σε πλεῖν ἐπὶ Καλλίστρατον. 1222
"ἐγὼ οὖν τῶν φευγόντων οὐδένα ἄξω, οὐδὲ [q]πλευσοῦμαι "ἐπ' αὐτόν· οἱ γὰρ νόμοι οὐκ ἐῶσιν ὑποδέχεσθαι τῶν "φευγόντων οὐδένα, ἢ ἐν τοῖς αὐτοῖς κελεύουσιν ἐνέχεσθαι "τὸν ὑποδεχόμενον τοὺς φεύγοντας. ἀποπλευσοῦμαι οὖν
62 "πάλιν [r]ὡς τὸν στρατηγὸν εἰς Θάσον." καὶ ἐπειδὴ ἐνέ-

[f] ἀπαντικρὺ] καταντικρὺ F. Q.
[g] Καλλικλῆς] ὁ καλλικλῆς F. Q.
[h] Ἐπιτρέφους r. vulg. Ἐπιτρεφοῦς.
[i] ποῖ] ὅποι r.
[k] δ' αὐτῷ ἐμοῦ] δέ μου r.
[l] τῶν Καλλίππου] τοῦ καλλίππου r.
[m] οὖν] γοῦν r.
[n] εἰς] ἐπὶ S. r.
[o] ὅποι] ὅπου r.
[p] λέγω] λέγω δ' S.
[q] πλευσοῦμαι] πλεύσομαι F.S.Q.
[r] ὡς] εἰς r.

βησαν οἱ ναῦται, λέγω τῷ κυβερνήτῃ ἀποπλεῖν εἰς τὴν Θάσον. ἀντιλέγοντος δὲ τοῦ Καλλίππου καὶ κελεύοντος πλεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, [s]οἷ προσέταξεν ὁ στρατηγός, ἀποκρίνεται αὐτῷ [t]Ποσείδιππος ὁ κυβερνήτης ὅτι τριήραρχός [u]τε ἐγὼ τῆς νεὼς εἴην καὶ ὑπεύθυνος, καὶ τὸν μισθὸν παρ' ἐμοῦ [x]λαμβάνοι· πλεύσοιτο οὖν οἷ ἐγὼ κελεύω, εἰς
63 Θάσον [y]ὡς τὸν στρατηγόν. ἀφικομένων δ' ἡμῶν τῇ ὑστεραίᾳ εἰς τὴν Θάσον, μεταπέμπεταί με ὁ Τιμόμαχος, οὗ κατήγετο ἔξω τείχους. φοβούμενος δ' ἐγὼ μὴ δεθείην διαβληθεὶς ὑπὸ τοῦ Καλλίππου, αὐτὸς μὲν οὐχ ὑπακούω, ἀλλὰ λέγω τῷ ὑπηρέτῃ ὅτι εἴ τι [z]βούλεταί μοι διαλέγεσθαι, ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔσομαι, τὸν δὲ παῖδα συμπέμπω αὐτῷ, ἵν' εἴ τί [a]μοι προστάττοι, ἀκούσας [b]ἀπαγγείλαι μοι.
64 διὰ μὲν ταύτας τὰς αἰτίας, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἃς εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, [c]ὁ Τιμόμαχος οὐκ ἠνάγκαζε παραλαμβάνειν τοῦτον [d]τὴν ναῦν, ἔτι δὲ καὶ βουλόμενος αὐτὸς χρῆσθαι τῇ νηὶ ὡς ἄριστα πλεούσῃ. τὴν μὲν γὰρ τοῦ [e]Θρασυλόχου τοῦ [f]Ἀναγυρασίου τριήρη, ἐφ' ἧς αὐτὸς ἔπλει, τὸν Θρασύλοχον [g]πείθει τῷ Καλλίππῳ μισθῶσαι τὴν [h]τριηραρχίαν, ἵν' αὐτοκράτωρ ὢν ὁ Κάλλιππος τῆς νεὼς περιάγοι τὸν Καλλίστρατον· αὐτὸς δ' ἀναβὰς ἐπὶ τὴν [i]ἐμὴν ναῦν περιέπλει πανταχοῖ, ἕως ἀφίκετο εἰς Ἑλλήσποντον.

65 Ἐπειδὴ δ' οὐκέτι χρεία ἦν αὐτῷ τριήρων, ἐμβιβάσας 1223

[s] οἷ] οὗ r.
[t] Ποσείδιππος] ποσίδιππος r.
[u] τε om. S.
[x] λαμβάνοι] λαμβάνει r.
[y] ὡς] εἰς r.
[z] βούλεται] βούλοιτο S.
[a] μοι] ἐμοὶ r.
[b] ἀπαγγείλαι] ἀπαγγείλαι F. ἀπαγγείλῃ r.
[c] ὁ om. r.
[d] τὴν — τριήρη] τῆς — τριήρους Reiskius.
[e] Θρασυλόχου] θρασυμάχου r.
[f] Ἀναγυρασίου] ἀναγυρρασίου r.
[g] πείθει om. S. r.
[h] τριηραρχίαν] τριηραρχίαν ἔπεισεν S. r.
[i] ἐμὴν om. r.

μοι Λυκῖνον τὸν Παλληνέα ἄρχοντα εἰς τὴν ναῦν, καὶ προστάξας αὐτῷ καθ' ἡμέραν [k]ἀργύριον διδόναι τοῖς ναύταις, ἀποπλεῖν οἴκαδέ [l]με ἐκέλευεν. ἐπειδὴ τοίνυν καταπλέοντες οἴκαδε ἦμεν ἐν Τενέδῳ, καὶ οὔτε ὁ Λυκῖνος, ᾧ προσέταξεν ὁ Τιμόμαχος, ἐδίδου τοῖς ναύταις σιτηρέσιον ([m]οὐ γὰρ ἔφη ἔχειν, ἀλλ' ἐκ [n]Μυτιλήνης λήψεσθαι), οἵ τε στρατιῶται εἶχον οὐδὲν ὅτου ἂν ἐπισιτίσαιντο, ἄσιτοι

66 δὲ οὐκ ἂν ἠδύναντο ἐλαύνειν, πάλιν παραλαβὼν ἐγὼ μάρτυρας τῶν πολιτῶν, προσελθὼν Πολυκλεῖ τούτῳ ἐν Τενέδῳ ἐκέλευον αὐτὸν τήν τε ναῦν παραλαμβάνειν ὡς διάδοχον ὄντα, καὶ τὸ ἐπιτριηράρχημα ἀποδιδόναι τοῦ χρόνου οὗ ἐπανήλωσα ὑπὲρ τούτου ἐπιτριηραρχῶν, ἵνα μὴ πρόφασις αὐτῷ γένοιτο ἀπολογίας πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἐγὼ διὰ τοῦτο οὐκ ἤθελον αὐτῷ παραδοῦναι τὴν ναῦν, φιλοτιμούμενος, ἵνα καταπλεύσαιμι οἴκαδε ἐπὶ νεὼς εὖ πλεούσης καὶ ἐν-

67 δειξαίμην ὑμῖν τὰ ἀναλώματα. οὐκ ἐθέλοντος δ' αὐτοῦ παραλαμβάνειν, τῶν δὲ ναυτῶν ἀργύριον αἰτούντων ἵν' ἀγοράσωνται τὰ ἐπιτήδεια, πάλιν αὐτῷ προσέρχομαι μάρτυρας ἔχων, καὶ ἠρώτων αὐτὸν εἰ ἀναπλεύσειεν ἔχων ἀργύριον ὡς διαδεξόμενός μοι τὴν ναῦν ἢ οὔ. ἀποκριναμένου δ' αὐτοῦ ὅτι ἔχων ἀργύριον ἥκοι, ἐκέλευον αὐτόν μοι δανεῖσαι ὑποθέμενον τὰ σκεύη τῆς νεώς, ἵν' ἔχοιμι διαδοῦναι τοῖς ναύταις καὶ κατακομίσαι τὴν ναῦν, ἐπειδὴ οὐ

68 βούλεται παραλαβεῖν διάδοχος ὤν. δεομένου δέ μου ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι ὅτι οὐδ' ἀκαρῆ δανείσοι. ἐγὼ μὲν οὖν παρὰ ξένων Τενεδίων τοῦ πατρός, Κλεάνακτος καὶ Ἐπηράτου, ἐδανεισάμην καὶ ἔδωκα τοῖς ναύταις τὸ σιτη- 1224
ρέσιον· διὰ γὰρ τὸ Πασίωνος εἶναι καὶ ἐκεῖνον ἐπεξενῶ-

[k] ἀργύριον] μισθὸν r.
[l] με] ἐμὲ r.
[m] οὐ γὰρ — §. 68 τὸ σιτηρέσιον om. r. versibus sex vacuis.
[n] Μυτιλήνης F.S.Q. vulg. Μιτυλήνης.

σθαι πολλοῖς καὶ πιστευθῆναι ἐν τῇ Ἑλλάδι οὐκ ἠπόρουν, ὅπου δεηθείην δανείσασθαι. ὡς οὖν ταῦτ' ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς λέγω, τούτων [o] ὑμῖν τὰς μαρτυρίας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

69 Ὅσων μὲν τοίνυν ὑμῖν [p] ἐδυνάμην τὰς μαρτυρίας παρασχέσθαι [q] τῶν παραγενομένων, ὡς παρεδίδουν τὴν ναῦν Πολυκλεῖ πολλάκις, οὗτος δ' οὐκ [r] ἤθελε παραλαβεῖν, [s] ἀνέγνωκεν ὑμῖν· ἔτι δὲ καὶ ἐκ τεκμηρίων ἱκανῶν δεδήλωκα ὑμῖν διότι οὐκ ἤθελε παραλαβεῖν τὴν ναῦν. βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τὸν νόμον ἀναγνωσθῆναι τὸν περὶ τῶν διαδόχων, ἵν' εἰδῆτε ἡλίκων τῶν ἐπιτιμίων ὄντων, ἐάν τις μὴ διαδέξηται τὴν ναῦν ἐν τῷ χρόνῳ τῷ εἰρημένῳ, κατεφρόνησεν οὐκ ἐμοῦ μόνον ἀλλὰ καὶ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων.
70 καὶ διὰ μὲν τοῦτον [t] ἅπαντα τῇ πόλει ἄπρακτα γέγονε καὶ τοῖς συμμάχοις· οὔτε γὰρ ἀφίκετο ἐπὶ τὴν ναῦν κατὰ τὸν νόμον, οὔτ' ἐπειδὴ ἦλθεν ἠθέλησε διαδέξασθαι· ἐγὼ δὲ καὶ τὸν [u] ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ὑμῖν χρόνον καὶ τὸν ὑπὲρ τοῦ συντριηράρχου ἐλειτούργησα, καὶ ἐπειδὴ ἐξῆλθέ μοι ὁ χρόνος τῆς τριηραρχίας, προστάττοντός μοι τοῦ στρατηγοῦ
71 πλεῖν ἐφ' Ἱερὸν παρέπεμψα τῷ δήμῳ τὸν σῖτον, ἵν' [x] ἔχητε ἄφθονον ὠνεῖσθαι καὶ μηδὲν ὑμῖν κατ' ἐμὲ ἐλλείπηται, καὶ ἄλλα [y] ὅσα ἢ ἐμοὶ ἢ τῇ τριήρει ἐβουλήθη ὁ στρατηγὸς χρῆσθαι, παρέσχον αὐτῷ, οὐ μόνον τὴν οὐσίαν ἀναλίσκων, ἀλλὰ καὶ τῷ σώματι κινδυνεύων, συνεπιπλέων, τῶν οἰκείων μοι πραγμάτων τοιούτων συμβεβηκότων ἐν τῷ τότε
72 καιρῷ ὥστε ὑμᾶς ἂν ἀκούσαντας [[z] ἡμᾶς] ἐλεῆσαι. ἡ

[o] ὑμῖν τὰς μαρτυρίας] τὰς μαρτυρίας ὑμῖν F. Q.
[p] ἐδυνάμην] ἠδυνάμην S.
[q] τῶν] τούτων S.
[r] ἤθελε] ἠθέλησε r.
[s] ἀνέγνωκεν] ἀνέγνωμεν F. S. Q.
[t] ἅπαντα] πάντα S.
[u] ὑπὲρ ante ἐμαυτοῦ om. r.
[x] ἔχητε] ἔχοι r. ἔχῃ S.
[y] ὅσα om. r.
[z] [ἡμᾶς] om. S. r.

μέν γε μήτηρ ἔκαμνε καὶ ἐπιθάνατος ἦν ἐμοῦ ἀποδημοῦν- 1225
τος, ὥστε μὴ δύνασθαι ἂν ἔτι αὐτὴν βοηθῆσαι τοῖς ἐμοῖς πράγμασιν ἀνηλωμένοις, ἀλλ' ἢ βραχέα. ἑκταῖος γὰρ ἥκων ἐτύγχανον, καὶ ἐκείνη ἰδοῦσά με καὶ [a]προσείπασα τὴν ψυχὴν ἀφῆκεν, οὐκέτι τῶν ὄντων κυρία οὖσα ὥστε δοῦναι ὅσα ἐβούλετό μοι. πολλάκις δὲ [b]πρότερον μετεπέμπετό με, ἀφικέσθαι δεομένη αὐτόν, εἰ μὴ τῇ τριήρει
73 οἷόν τ' εἴη. ἡ δὲ γυνή, ἣν ἐγὼ περὶ πλείστου ποιοῦμαι, ἀσθενῶς διέκειτο πολὺν χρόνον ἐν τῇ ἐμῇ ἀποδημίᾳ· τὰ δὲ παιδία μικρά, ἡ δ' οὐσία ὑπόχρεως· ἡ δὲ γῆ οὐχ ὅπως τινὰ καρπὸν ἤνεγκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὕδωρ ἐν ἐκείνῳ τῷ ἐνιαυτῷ, ὡς πάντες ἴστε, ἐκ τῶν φρεάτων [c]ἐπέλιπεν, ὥστε μηδὲ λάχανον γενέσθαι ἐν τῷ κήπῳ· οἱ [d]δὲ δεδανεικότες ἧκον ἐπὶ τοὺς τόκους, ἐπειδὴ ὁ ἐνιαυτὸς ἐξῆλθεν, εἰ μή τις
74 [e]ἀποδοίη αὐτοῖς κατὰ τὰς συγγραφάς. ὧν ἀκούοντά με καὶ παρὰ τῶν ἀφικνουμένων λόγῳ, τὰ δὲ καὶ [f]δι' ἐπιστολῶν παρὰ τῶν οἰκείων, τίνα με οἴεσθε ψυχὴν ἔχειν ἢ πόσα δάκρυα ἀφιέναι, τὰ μὲν ἐκλογιζόμενον περὶ τῶν παρόντων, τὰ δὲ καὶ ποθοῦντα ἰδεῖν παιδία [g]καὶ γυναῖκα καὶ μητέρα, ἣν ἐγὼ οὐ πολλὰς ἐλπίδας εἶχον [h]ζῶσαν καταλήψεσθαι; ὧν τί ἥδιόν ἐστιν ἀνθρώπῳ, ἢ τοῦ ἕνεκ' ἂν τις εὔξαιτο τούτων στερηθεὶς ζῆν;

75 Τοιούτων τοίνυν [i]μοι συμβεβηκότων [k]πραγμάτων, οὐ περὶ πλείονος ἐποιησάμην τὰ ἐμαυτοῦ ἴδια ἢ τὰ ὑμέτερα, ἀλλ' ἡγούμην δεῖν καὶ χρημάτων ἀναλισκομένων κρείττων εἶναι καὶ τῶν οἴκοι ἀμελουμένων καὶ γυναικὸς καὶ μητρὸς

[a] προσείπασα] προσειποῦσα F. r.
[b] πρότερον] καὶ πρότερον F. Q.
[c] ἐπέλιπεν] ἐπέλειπεν r.
[d] δὲ δεδανεικότες] δεδανεικότες δὲ F.
[e] ἀποδοίη] ἀποδιδοίη S.
[f] δι' om. Q.
[g] καὶ post παιδία om. r.
[h] ζῶσαν] ζῶσαν ἂν r.
[i] μοι συμβεβηκότων] συμβεβηκότων μοι F. Q.
[k] πραγμάτων] τῶν πραγμάτων F. Q. r.

νοσούσης, ὥστε μήτε τὴν τάξιν [l] αἰτιάσασθαι μέ τινα λι-

76 πεῖν μήτε τὴν τριήρη τῇ πόλει ἄχρηστον γενέσθαι. ἀνθ' 1220 ὧν ἁπάντων [m] νῦν ὑμῶν δέομαι, ὥσπερ ἐγὼ ὑμῖν εὔτακτον καὶ χρήσιμον ἐμαυτὸν παρέσχον, οὕτω καὶ ὑμᾶς [n] νυνὶ περὶ ἐμοῦ πρόνοιαν ποιησαμένους, καὶ ἀναμνησθέντας ἁπάντων ὧν τε διηγησάμην πρὸς ὑμᾶς, τῶν τε μαρτυριῶν ὧν παρεσχόμην καὶ τῶν ψηφισμάτων, βοηθῆσαι μὲν ἐμοὶ ἀδικουμένῳ, τιμωρήσασθαι δ' ὑπὲρ ὑμῶν, εἰσπρᾶξαι δὲ τὰ ὑπὲρ τούτου [o] ἀναλωμένα. [p] ἢ τίς ἐθελήσει φιλοτιμεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς, ὅταν ὁρῶσι μήτε τοῖς χρηστοῖς καὶ εὐτάκτοις χάριν οὖσαν μήτε [q] τοῖς πονηροῖς καὶ ἀκοσμοῦσι

77 τιμωρίαν παρ' ὑμῶν; ἀναγνώσεται δὲ καὶ τὸν νόμον ὑμῖν καὶ [r] τὰ ἀναλώματα τοῦ χρόνου οὗ ἐπετριηράρχησα ὑπὲρ [s] τούτου, καθ' ἕκαστον, καὶ τοὺς [t] λιπόνεως, ὅσον ἕκαστος [u] ἔχων ἀργύριον ἀπέδρα καὶ ὅπου, ἵν' εἰδῆτε ὅτι οὔτε νῦν πρὸς ὑμᾶς ψεῦδος οὐδὲν λέγω οὔτε ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ. ἡγοῦμαί τε δεῖν τὸν μὲν ὑπὸ τῶν νόμων χρόνον ὡρισμένον [x] ἀμέμπτως ὑμῖν λειτουργεῖν, τοὺς δὲ καταφρονοῦντας καὶ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων καὶ οὐκ ἐθέλοντας πείθεσθαι τοῖς νό-

78 μοις ἐξελέγξας [y] ἐν ὑμῖν ἀδικοῦντας τιμωρήσασθαι. εὖ δ' ἴστε ὅτι οὐ περὶ τῶν ἐμῶν ἰδίων μᾶλλον τιμωρήσεσθε Πολυκλέα, ἢ οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν, οὐδὲ περὶ τῶν παρεληλυθότων τριηράρχων ἐπιμέλειαν ποιήσεσθε μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν μελλόντων πρόνοιαν, ὥστε μήτε τοὺς [z] λειτουργοῦντας ἀθυμεῖν μήτε [a] τοὺς διαδόχους καταφρονεῖν

[l] αἰτιάσασθαι] αἰτιᾶσθαι S. r.
[m] νῦν om. r.
[n] νυνὶ] νῦν F. Q. r.
[o] ἀναλωμένα] ἀνηλωμένα S.
[p] ἢ] εἰ F. S. Q.
[q] τοῖς πονηροῖς καὶ om. r.
[r] τὰ ἀναλώματα] τὸ ἀνάλωμα r.
[s] τούτου] τοῦ F. Q.
[t] λιπόνεως] λειπόνεως S. r.
[u] ἔχων ἀργύριον] ἀργύριον ἔχων r.
[x] ἀμέμπτως] ἀπέμπτως Q.
[y] ἐν ὑμῖν ἀδικοῦντας] ἀδικοῦντας ἐν ὑμῖν S. r.
[z] λειτουργοῦντας] διαδόχους λειτουργοῦντας r.
[a] τοὺς διαδόχους] τούτους r.

τῶν νόμων, ἀλλ' [b]ἀπιέναι ἐπὶ τὰς ναῦς, ὅταν κατασταθῶσιν. ἃ προσήκει ὑμᾶς ἐνθυμηθέντας ὀρθῶς καὶ δικαίως 1227 διαγνῶναι περὶ [c]ἁπάντων.

79 Ἡδέως δ' ἂν ὑμῶν πυθοίμην, ὦ ἄνδρες δικασταί, τίν' ἄν ποτε γνώμην περὶ ἐμοῦ εἴχετε, εἰ τοῦ τε χρόνου ἐξήκοντος καὶ τούτου μὴ ἥκοντος ἐπὶ τὴν ναῦν μὴ ἐπετριηράρχησα [d]κελεύοντος τοῦ στρατηγοῦ, ἀλλὰ πλέων ᾠχόμην. ἆρ' οὐκ ἂν ὠργίζεσθέ μοι καὶ ἡγεῖσθε ἂν ἀδικεῖν [e]με; εἰ τοίνυν ἂν ἐμοὶ τότε [f]ὠργίζεσθε, ὅτι οὐκ ἐπετριηράρχησα, πῶς οὐχὶ νῦν προσήκει ὑμᾶς τοῦτον εἰσπρᾶξαί μοι τὰ ἀναλώματα ἃ [g]ἐγὼ ὑπὲρ τούτου ἀνάλωσα, τὸν οὐ διαδεξάμενον τὴν ναῦν;

80 Ὅτι δ' οὐκ ἐμοὶ μόνῳ οὐ διεδέξατο τὴν ναῦν, ἀλλὰ καὶ πρότερον Εὐριπίδῃ συντριήραρχος ὢν καὶ συνθηκῶν οὐσῶν αὐτοῖς τοὺς ἓξ μῆνας [h]ἑκάτερον πλεῖν, [i]ἐπειδὴ Εὐριπίδης ἐξέπλευσε καὶ ὁ χρόνος ἐξῆκεν, οὐ διεδέξατο τὴν ναῦν αὐτῷ, ἀναγνώσεται τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

[b] ἀπιέναι—ὅταν] ἐπιέναι—ἐπειδὰν r.
[c] ἁπάντων] πάντων F. Q.
[d] κελεύοντος] κελεύσαντος F.
[e] με om. r.
[f] ὠργίζεσθε] ὀργίζοισθε F. Q.
[g] ἐγὼ om. r.
[h] ἑκάτερον] ἕκαστον r.
[i] ἐπειδὴ] ἐπειδὴ δὲ r.

ΝΑ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΗΣ ΤΡΙΗΡΑΡΧΙΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πολλῶν καὶ μεγάλων πραγμάτων κατεπειγόντων τοὺς Ἀθηναίους τριήρεις
πληρῶσαι καὶ τῆς κατὰ θάλατταν ἐπιμεληθῆναι δυνάμεως, γράφεται ψήφι-
σμα τῶν τριηράρχων τὸν μὲν πρῶτον τῶν ἄλλων τὴν ναῦν [a] παρέχοντα πεπλη-
ρωμένην τὸν στέφανον λαβεῖν, τὸν δὲ μὴ πρὸ τῆς ἕνης καὶ νέας, ἥτις ἐστὶν ἡ
τελευταία τοῦ μηνός, [b] περιορμίσαντα τὴν ναῦν ἐπὶ τὸ χῶμα δεθῆναι. τὸ 1228
χῶμα δὲ ἦν οἰκοδόμημα ἐν τῷ λιμένι προβεβλημένον [c] προσορμίσεως ἕνεκα
καὶ ἀγορᾶς τῶν ναυτῶν. Ἀπολλόδωρος οὖν ὁ Πασίωνος πρῶτος τὴν ναῦν πε-
ριορμίσας ἔλαβε τὸν στέφανον. [d] προτεθείσης δὲ πάλιν δοκιμασίας, ὅστις
κάλλιστα παρεσκευάσατο τὴν τριήρη, στεφανῶσαι καὶ τοῦτον, ἀντιποιεῖται
καὶ [e] τοῦτον ἐστεφάνωσεν ὁ Ἀπολλόδωρος.

ΕΙ [f] μὲν ὅτῳ πλεῖστοι συνείποιεν, ὦ βουλή, [g] τὸ ψήφισμα
[h] ἐκέλευε δοῦναι τὸν στέφανον, κἂν ἀνόητος ἦν εἰ λαβεῖν
αὐτὸν ἠξίουν, Κηφισοδότου μόνου μοι συνειρηκότος, τούτοις
δὲ παμπόλλων. νῦν δὲ τῷ πρώτῳ παρασκευάσαντι τὴν
τριήρη τὸν ταμίαν προσέταξεν ὁ δῆμος δοῦναι, πεποίηκα
2 δὲ τοῦτ' ἐγώ· διό φημι δεῖν [i] αὐτὸς στεφανοῦσθαι. θαυ-
μάζω δὲ καὶ [k] τούτων, ὅτι τῆς τριήρους ἀμελήσαντες τοὺς
ῥήτορας παρεσκεύασαν, καὶ δοκοῦσί μοι παντὸς διημαρ-

[a] παρέχοντα πεπληρωμένην] κατέχοντα πεπληρωμένον F.
[b] περιορμίσαντα] περιορμήσαντα F.
[c] προσορμίσεως] προσορμήσεως F.
[d] προτεθείσης H. Wolfius: libri προστεθείσης.
[e] τοῦτον ἐστεφάνωσεν] τούτου τοῦ στεφάνου H. Wolfius.
[f] μὲν] μὲν οὖν r.
[g] τὸ ψήφισμα om. S.
[h] ἐκέλευε S.r. vulg. ἐκέλευσε.
[i] αὐτὸς] αὐτὸν r.
[k] τούτων] τοῦτον Q.

τηκέναι τοῦ πράγματος, καὶ νομίζειν οὐχὶ τοῖς ποιοῦσιν
ἃ δεῖ χάριν ὑμᾶς ἔχειν, [l]ἀλλὰ τοῖς φάσκουσιν, οὐ τὸν
αὐτὸν τρόπον ἐγνωκότες ὅνπερ ἐγὼ περὶ ὑμῶν. [m]καὶ κατ'
αὐτὸ δὴ τοῦτο δικαίως ἂν ἔχοιτ' [n]εὐνοϊκωτέρως ἐμοί· φαί-
3 νομαι γὰρ βελτίους ὑμᾶς ὑπολαμβάνων ἢ οὗτοι. ἐχρῆν
μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ δίκαιον ἦν τοὺς τὸν στέ-
φανον οἰομένους δεῖν παρ' ὑμῶν λαβεῖν αὐτοὺς ἀξίους ἐπι- 1229
δεικνύναι τούτου, μὴ ἐμὲ κακῶς λέγειν. ἐπειδὴ δὲ τοῦτο
παρέντες ἐκεῖνο ποιοῦσιν, ἀμφότερ' αὐτοὺς ἐπιδείξω ψευ-
δομένους, ἅ τε αὐτοὺς ἐνεκωμίασαν καὶ ὅσα εἰς ἡμᾶς
ἐβλασφήμησαν, ἐξ αὐτῶν τῶν πεπραγμένων [o]ἑκατέροις.
4 Ψήφισμα γὰρ ὑμῶν ποιησαμένων, ὃς ἂν μὴ πρὸ τῆς
[p]ἕνης καὶ νέας ἐπὶ χῶμα τὴν ναῦν [q]περιορμίσῃ, δῆσαι
καὶ δικαστηρίῳ παραδοῦναι, καὶ ταῦτα κυρωσάντων, ἐγὼ
μὲν περιώρμισα καὶ στέφανον διὰ ταῦτα παρ' ὑμῶν ἔλα-
βον, οὗτοι δ' [r]οὐδὲ καθείλκυσαν, ὥστ' ἔνοχοι [s]δεσμῷ γε-
γόνασιν· πῶς οὖν οὐκ ἀτοπώτατον ἂν διαπράξαισθε ἔρ-
γον, εἰ τοὺς καθ' ἑαυτῶν ἐάσαντας τίμημα τοιοῦτον ἐπα-
5 χθῆναι, τούτους στεφανώσαντες ὑμεῖς φαίνοισθε; τὰ σκεύη
τοίνυν, ὅσα [t]δεῖ παρέχειν τὴν πόλιν τοῖς τριηράρχοις, ἐγὼ
μὲν ἐκ τῶν ἰδίων ἀνήλωσα, καὶ τῶν δημοσίων ἔλαβον οὐ-
δέν, οὗτοι δ' [u]ὑμετέροις κέχρηνται, καὶ τῶν σφετέρων οὐ-
δὲν εἰς ταῦτα προεῖνται. καὶ μὴν οὐδ' ἂν ἐκεῖνό γ' [x]ἔχοιεν
εἰπεῖν, ὡς [y]ἀνεπειρῶντο ἐμοῦ πρότεροι· πρὶν γὰρ ἧφθαι
μόνον τῆς τριήρους τούτους ἐπεπλήρωτό μοι, καὶ πάντες

[l] ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ r.
[m] καὶ κατ' αὐτὸ δὴ] διὸ καὶ κατ' αὐτὸ r.
[n] εὐνοϊκωτέρως] εὐνοϊκώτερον r.
[o] ἑκατέροις] ἑκάτερος pr. r. ἑκάτερον corr. r.
[p] ἕνης] ἕννης r.
[q] περιορμίσῃ] περιορμήσῃ S. Q. r.
[r] οὐδὲ] οὐ F. S. Q.
[s] δεσμῷ] δεσμῶι (οῦ) F. δεσμῶν r.
[t] δεῖ παρέχειν τὴν πόλιν] ἔδει τὴν πόλιν παρέχειν r.
[u] ὑμετέροις] τοῖς ὑμετέροις r.
[x] ἔχοιεν εἰπεῖν] εἰπεῖν ἔχοιεν r.
[y] ἀνεπειρῶντο] ἂν ἐπειρῶντο Q. r.

6 [z]ἑωρᾶθ' ὑμεῖς ἀναπειρωμένην τὴν ναῦν. ἔτι τοίνυν ὑπηρε-
σίαν τὴν κρατίστην ἔλαβον, πολλῷ πλεῖστον ἀργύριον
δούς. οὗτοι δ' εἰ μὲν εἶχον [a]χείρονα ἡμῶν, οὐδὲν ἂν ἦν
δεινόν· νῦν δ' οὐδ' ὁποιαντινοῦν [b]μεμίσθωνται, περὶ τοῦ
πλείονος ἀντιλέγοντες. καίτοι πῶς εἰσὶ δίκαιοι ταῦτα
μὲν ὕστερον [c]ἐξαναπληροῦν, νῦν δ' ὡς πρῶτοι [d]παρασκευ-
7 ασάμενοι τὸν στέφανον λαβεῖν;

Ἡγοῦμαι τοίνυν, ὅτι μὲν δικαιότατ' [e]ἂν στεφανώσαιτε 1230
ἐμέ, καὶ μηδὲν εἰπόντος ἐμοῦ γιγνώσκειν ὑμᾶς· ὅτι δ' οὐ μέτ-
εστι [f]μόνοις τούτοις περὶ τοῦ στεφάνου λόγος, τοῦτ' ἐπιδεῖ-
ξαι βούλομαι. πόθεν οὖν τοῦτο μάλιστ' ἔσται δῆλον; ἀφ'
ὧν αὐτοὶ πεποιήκασι· σκεψάμενοι γὰρ τὸν ἐξ ἐλαχίστου
τριηραρχεῖν βουλόμενον, μεμισθώκασι τὴν [g]λειτουργίαν.
8 καίτοι πῶς οὐκ [h]ἄδικον τῶν μὲν ἀναλωμάτων ἀφεστηκέναι,
τῶν δὲ γιγνομένων δι' [i]ἐκεῖνα τιμῶν ἀξιοῦν αὐτοῖς μετεῖναι;
καὶ τοῦ μὲν μὴ περιορμίσαι τὴν ναῦν τότε τὸν μεμισθωμένον
αἰτιᾶσθαι, τῶν δὲ καλῶς [j]δεδιακονημένων νῦν αὐτοῖς κε-
9 λεύειν [k]χάριν ὑμᾶς ἔχειν; δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, [l]ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, μὴ [m]μόνον ἐκ τούτων σκοπεῖν τὸ δίκαιον, ἀλλὰ
καὶ ἐξ ὧν [n]αὐτοὶ πρότερον πεποιήκατε, ταὐτὰ τινῶν δια-
πραξαμένων τούτοις. ὅτε γὰρ τῇ ναυμαχίᾳ τῇ πρὸς Ἀλέ-
ξανδρον ἐνικήθητε, τότε τῶν τριηράρχων τοὺς μεμισθωκότας
[o]τὰς τριηραρχίας αἰτιωτάτους τοῦ γεγενημένου νομίζοντες

[z] ἑωρᾶθ'] ἑωρᾶσθ' r.
[a] χείρονα] χείρον' ἂν F. χεῖρον ἂν r.
[b] μεμίσθωνται] πω μεμίσθωνται r.
[c] ἐξαναπληροῦν] vulg. ἐξ ἀνάγκης πληροῦν.
[d] παρασκευασάμενοι] παρεσκευασμένοι r.
[e] ἂν στεφανώσαιτε ἐμὲ καὶ μηδὲν] στεφανώσετέ με καὶ οὐδὲν r.
[f] μόνοις τούτοις] τούτοις μόνοις r.
[g] λειτουργίαν] τριηραρχίαν r.
[h] ἄδικον] ἄτοπον r.
[i] ἐκεῖνα] ἐκεῖνον r.
[j] δεδιακονημένων] δεδιηκονημένων F. δεδιηκονημένων r.
[k] χάριν ὑμᾶς] ὑμᾶς χάριν r.
[l] ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι om. F. S. Q.
[m] μόνον om. r.
[n] αὐτοὶ πρότερον πεποιήκατε] πρότεροι οὗτοι πεποιήκασι r.
[o] τὰς τριηραρχίας om. r.

παραδώκατε εἰς τὸ δικαστήριον, καταχειροτονήσαντες προ-
10 δεδωκέναι τὰς ναῦς καὶ λελοιπέναι τὴν τάξιν. καὶ κατ-
ηγόρει μὲν Ἀριστοφῶν, ἐδικάζετε δ' ὑμεῖς· εἰ δὲ μὴ με-
τριωτέραν ἔσχετε τὴν ὀργὴν τῆς ἐκείνων πονηρίας, [p] οὐδὲν
αὐτοὺς ἐκώλυε τεθνάναι. ταῦτα τοίνυν εἰδότες οὗτοι πε-
πραγμέν' αὐτοῖς καὶ ἐκείνοις, οὐχὶ φρίττουσιν ἐν ὑμῖν ὑπὲρ
ὧν προσήκει παθεῖν αὐτούς, ἀλλὰ δημηγοροῦσι κατ' [q] ἄλ-
λων καὶ στεφανοῦν κελεύουσιν αὐτούς. καίτοι σκέψασθε,
τίν' ἄν ποτε δόξαιτε βεβουλεῦσθαι τρόπον, εἰ διὰ τὴν αὐ-
τὴν πρόφασιν τοὺς μὲν θανάτου κρίναντες τοὺς δὲ στεφα-
11 νώσαντες φανείητε. καὶ μὴν οὐ μόνον εἰ τοῦτο [r] ποιήσαιτε,
[s] δοκοῖτ' ἂν ἁμαρτεῖν, ἀλλ' εἰ [t] μὴ καὶ [u] κολάσαιτε τοὺς 1231
τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας, ἔχοντες. οὐ γὰρ ἐπειδὰν ἐάσητέ
τι τῶν ὑμετέρων ἀπολέσθαι, τότε [x] χρὴ χαλεπαίνειν, ἀλλ'
ἐν ᾧ τὰ μὲν ὑμέτερ' ἐστὶ σῶα, καθορᾶτε δὲ τοὺς ἐφεστη-
κότας δι' [y] αἰσχροκέρδειαν οὐχὶ προσήκουσαν πρόνοιαν περὶ
σωτηρίας αὐτῶν ποιουμένους. καὶ μηδεὶς ὑμῶν ἐπιτιμήσῃ
τῷ λόγῳ, πικρὸν εἶναι νομίσας, ἀλλὰ τοῖς τὸ ἔργον αὐτὸ
12 πεποιηκόσι· διὰ γὰρ [z] τούτους τοιοῦτός ἐστιν. θαυμάζω
δ' ἔγωγε, τί δή ποτε τῶν μὲν ναυτῶν τοὺς ἀπολειπομέ-
νους, ὧν τριάκοντα δραχμὰς [a] ἕκαστος ἔχει μόνας, δέουσι
καὶ κολάζουσιν οὗτοι· τῶν δὲ τριηράρχων τοὺς μὴ συμ-
πλέοντας, ὧν τριάκοντα μνᾶς εἰς ἐπίπλουν [b] εἴληφεν ἕκα-
στος, οὐ ταὐτὰ ποιεῖθ' ὑμεῖς, ἀλλ' ἐὰν [c] μὲν πένης ὤν τις

[p] οὐδὲν αὐτοὺς S. r. vulg. οὐδὲν ἂν αὐτούς.
[q] ἄλλων] ἄλλου r.
[r] ποιήσαιτε] ποιήσαιτε F. ποιήσετε r.
[s] δοκοῖτ'] δοκεῖτ' r.
[t] μὴ καὶ S. ceteri καὶ μή.
[u] κολάσαιτε] κολάσητε r.
[x] χρὴ] δὴ S.
[y] αἰσχροκέρδειαν] αισχροκερδιαν S. qui sic et §. 12.
[z] τούτους τοιοῦτός] τοὺς τοιούτους τοῦτ' F. S. Q.
[a] ἕκαστος ἔχει] ἔχει ἕκαστος r.
[b] εἴληφεν] ἔλαβεν r.
[c] μὲν post ἐὰν om. r.

δι' ἔνδειαν ἁμάρτῃ, τοῖς ἐσχάτοις [d] ἐπιτιμίοις ἐνέξεται, [e] ἐὰν δὲ πλούσιος ὢν δι' αἰσχροκέρδειαν [f] ταῦτα ποιήσῃ, συγγνώμης τεύξεται; καὶ ποῦ τὸ πάντας ἔχειν ἴσον καὶ δημοκρατεῖσθαι [g] φανεῖται, τοῦτον τὸν τρόπον ὑμῶν ταῦτα
13 βραβευόντων; ἔτι τοίνυν ἔμοιγε δοκεῖ κἀκεῖνο ἀλόγως ἔχειν, [h] τὸν μὲν εἰπόντα τι μὴ κατὰ τοὺς νόμους, ἐὰν ἁλῷ, τὸ τρίτον μέρος ἠτιμῶσθαι τοῦ σώματος, τοὺς δὲ μὴ λόγον ἀλλ' ἔργον παράνομον πεποιηκότας μηδεμίαν δοῦναι δίκην. καὶ μήν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντες [i] ἂν ὑμεῖς [k] φήσαιτε τὸ πρὸς τὰ τοιαῦτα [l] πρᾴως ἔχειν προδιδάσκειν ἑτέρους ἀδίκους εἶναι.

14 Βούλομαι τοίνυν, ἐπειδήπερ παρῆλθον, [m] καὶ τὰ συμβαίνοντα ἀπὸ τῶν τοιούτων ὑμῖν διεξελθεῖν. ἐπειδὰν γάρ τις μισθωσάμενος τριηραρχίαν ἐκπλεύσῃ, πάντας ἀνθρώ- 1232
πους ἄγει καὶ φέρει, καὶ τὰς μὲν [n] ὠφελείας ἰδίᾳ καρποῦνται, τὰς δὲ δίκας τούτων ὁ τυχὼν δίδωσιν ὑμῶν, καὶ μόνοις ὑμῖν οὐδαμόσε ἔστιν ἄνευ [o] κηρυκείου βαδίσαι διὰ τὰς ὑπὸ τούτων ἀνδροληψίας καὶ σύλας κατεσκευασμέ-
15 νας· ὥστε τῇ [p] γ' ἀληθείᾳ σκοπῶν ἄν τις εὕροι τὰς τοιαύτας τριήρεις οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἀλλὰ καθ' ὑμῶν ἐκπεπλευκυίας. τὸν γὰρ ὑπὲρ τῆς πόλεως τριήραρχον οὐκ ἀπὸ τῶν κοινῶν προσδοκᾶν χρὴ πλουτήσειν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων τὰ τῆς πόλεως ἐπανορθώσειν, εἴπερ ἔσται τι τῶν δεόντων ὑμῖν. τούτων δὲ τἀναντία ἕκαστος ἐγνωκὼς ἐκπλεῖ· καὶ γάρ [q] τοι τὰ τῶν αὐτῶν τρόπων ἁμαρτήματα ταῖς ὑμετέ-

[d] ἐπιτιμίοις om. r.
[e] ἐὰν δὲ—τεύξεται om. r.
[f] ταὐτὰ] ταῦτα F. Q.
[g] φανεῖται] φαίνεται F. S. Q. r.
[h] τὸν] τὸ τὸν Reiskius.
[i] ἂν om. S.
[k] φήσαιτε] φήσετε S. r.
[l] πρᾴως] ῥαδίως r.
[m] καὶ ante τὰ om. r.
[n] ὠφελείας] ὠφελιας S.
[o] κηρυκείου] κηρυκίου S. r.
[p] γ' om. r.
[q] τοι] τι F.

16 ραις βλάβαις [r]ἐπανορθοῦνται. καὶ τούτων οὐδέν ἐστιν
ἄλογον. δεδώκατε γὰρ τοῖς βουλομένοις ἀδικεῖν, [s]ἂν μὲν
λάθωσιν, ἔχειν, ἂν δὲ ληφθῶσι, συγγνώμης τυχεῖν· τοῖς
[t]οὖν ἠμεληκόσι δόξης [u]ἄδεια ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται
γέγονεν. τῶν μὲν τοίνυν ἰδιωτῶν τοὺς [x]μετὰ τοῦ παθεῖν
μανθάνοντας [y]ἀπροσκέπτους ὀνομάζομεν· ὑμᾶς δ', οἵτινες
οὐδὲ πεπονθότες πολλάκις ἤδη φυλάττεσθε, τί [z]τις κα-
λέσειεν ἄν;

17 Ἄξιον τοίνυν καὶ περὶ τῶν συνειρηκότων εἰπεῖν. οὗτοι
γὰρ ἡγοῦνταί τινες ἐξουσίαν εἶναι σφίσι καὶ ποιεῖν ὅ τι
βούλονται καὶ λέγειν παρ' ὑμῖν, ὥστε τῶν [a]ποτὲ συγκατ-
ηγορούντων μετὰ Ἀριστοφῶντος καὶ πικρῶν ὄντων τοῖς
μεμισθωκόσι τὰς τριηραρχίας νῦν κελεύουσί τινες τούτους
στεφανῶσαι, καὶ δυοῖν θάτερον ἐξελέγχουσιν αὑτούς, ἢ τότ'
ἐκείνους ἀδίκως συκοφαντοῦντες, ἢ νῦν τοῖσδ' ἐπὶ μισθῷ
18 συνηγοροῦντες. καὶ χαρίσασθαι κελεύουσιν ὑμᾶς, [b]ὥσπερ
περὶ δωρεᾶς ἀλλ' οὐ περὶ νικητηρίων τῶν λόγων ὄντων, ἢ 1233
καὶ χάριν τιθεμένων διὰ τῶν τοιούτων τοῖς ἀμελοῦσιν ὑμῶν,
ἀλλ' οὐ διὰ τῶν βελτιόνων τοῖς ὑπηρετοῦσιν ἃ δεῖ χαρί-
ζεσθαι [c]προσῆκον. ἔπειθ' οὕτως ὀλιγωροῦσι τοῦ δοκεῖν
ἐπιεικεῖς εἶναι καὶ παντελῶς τἄλλα [d]πάρεργα πρὸς τὸ
19 λαβεῖν νομίζουσιν, ὥστ' οὐ μόνον τοῖς πρότερον ῥηθεῖσιν ὑφ'
αὐτῶν ἐναντία τολμῶσι δημηγορεῖν, ἀλλὰ καὶ νῦν οὐ
ταὐτὰ λέγουσιν ἑαυτοῖς, οἵτινες τοὺς μὲν ναύτας φασὶ
δεῖν οἰκείους εἶναι τῆς τριήρους τῆς ληψομένης τὸν στέφα-
νον, τῶν δὲ τριηράρχων τοὺς ἠλλοτριωκότας αὐτοὺς ἀπὸ

[r] ἐπανορθοῦνται] ἐπανορθεῦται r.
[s] ἂν—ἂν] ἐὰν—ἐὰν r. ἂν—ἐαν S.
[t] οὖν] μὲν Q.
[u] ἄδεια] ἄδειαν S. Q.
[x] μετὰ τοῦ] μετὰ τὸ F. r.
[y] ἀπροσκέπτους] ἃ προσήκει ἀνοήτους r.
[z] τις καλέσειεν ἄν] ἄν τις καλέσειεν r.
[a] ποτὲ] τότε r.
[b] ὥσπερ] ὡς r.
[c] προσῆκον] προσῆκεν r.
[d] πάρεργα] πάρεργον r. περίεργα F.

20 τῆς λειτουργίας, τούτους στεφανῶσαι κελεύουσι. καὶ
φασὶ μὲν οὐδένα τούτων πρότερον [e] παρασκευάσασθαι, κε-
λεύουσι δὲ κοινῇ στεφανοῦν ἡμᾶς, τοῦ ψηφίσματος οὐ
ταῦτα λέγοντος. ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω [f] τοῦτο συγχωρεῖν,
ὥσπερ [g] καὶ μεμισθωκέναι τὴν τριηραρχίαν· οὔτε γὰρ
21 τοῦθ' ὑπομείναιμ' ἄν, οὔτ' [h] ἐκεῖν' ἐποίησα. προσποιοῦνται
μὲν τοίνυν ὑπὲρ τοῦ δικαίου συνηγορεῖν, σπουδάζουσι δὲ
μᾶλλον ἢ προῖκ' ἄν τις ὑμῶν πράττων, ὥσπερ ἄξια τοῦ
μισθοῦ ποιῆσαι προσῆκον [i] ἑαυτοῖς, ἀλλ' οὐ γνώμην ἀπο-
φήνασθαι. εἶθ' ὥσπερ [k] οὐχὶ πολιτείας κοινῆς μετέχοντες
καὶ διὰ ταῦτα τῷ βουλομένῳ λέγειν ἐξόν, ἀλλ' ἱερωσύνην
ἰδίαν αὐτοί τινα ταύτην ἔχοντες, ἐὰν ὑπὲρ τῶν δικαίων ἐν
ὑμῖν τις εἴπῃ, δεινὰ πάσχουσι καὶ θρασὺν εἶναί φασιν.
22 καὶ εἰς τοσοῦτον ἀναισθησίας [l] προήκουσιν, ὥστ' οἴονται,
τὸν ἅπαξ εἰρηκότα ἂν καλέσωσιν [m] ἀναιδῆ, σφᾶς αὐτοὺς
πάντα τὸν βίον καλοὺς κἀγαθοὺς νομίζεσθαι. καίτοι διὰ
μὲν τὰς τούτων δημηγορίας πολλὰ χεῖρον ἔχει, διὰ [n] δὲ 1234
τοὺς οἰομένους δεῖν τὰ δίκαια ἀντιλέγειν οὐ πάντ' ἀπό-
23 λωλεν. τοιούτους τοίνυν τοὺς [o] συνηγοροῦντας αὐτοῖς παρε-
σκευασμένοι, καὶ τοσαύτην βλασφημίαν εἰδότες οὖσαν
καθ' αὐτῶν τοῖς βουλομένοις τι λέγειν φλαῦρον, ὅμως εἰς
λόγον ἠξίωσαν καταστῆναι καὶ κακῶς [p] τιν' ἐτόλμησαν
εἰπεῖν, οἷς ἀγαπητὸν [q] ἦν μὴ πάσχουσι κακῶς [r] αὐτοῖς.
24 Τοῦ τοίνυν τούτους ἀδίκους εἶναι καὶ θρασεῖς οὐδένες
ὑμῶν εἰσὶν αἰτιώτεροι· παρὰ [s] γὰρ τῶν λεγόντων, οὓς ἴστε

[e] παρασκευάσασθαι] παρεσκευάσθαι r.
[f] τοῦτο] τοῦ τοῦτο F. τούτους r.
[g] καὶ om. r.
[h] ἐκεῖν' ἐποίησα] ἐκεῖνο ποιήσαιμι r.
[i] ἑαυτοῖς] αὑτοῖς r.
[k] οὐχὶ] οὐχ ὡς r.
[l] προήκουσιν] ἥκουσιν r.
[m] ἀναιδῆ] ἀνάγκη δὴ F. Q.
[n] δὲ τοὺς] τοὺς δὲ F. S. Q.
[o] συνηγοροῦντας] συνεροῦντας r.
[p] τιν'] τι r.
[q] ἦν μὴ πάσχουσιν] ἢν μὴ πάσχωσιν r.
[r] αὐτοῖς] αὐτοὶ r.
[s] γὰρ om. S. Q.

ἐπὶ μισθῷ τοῦτο πράττοντας, πυνθάνεσθε ποῖόν τιν' ἕκαστον δεῖ νομίζειν, οὐκ αὐτοὶ θεωρεῖτε. καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπον τούτους μὲν αὐτοὺς πονηροτάτους τῶν πολιτῶν νομίζειν, τοὺς δ' ὑπὸ τούτων ἐπαινουμένους χρηστοὺς
25 ἡγεῖσθαι; καὶ γάρ τοι [t] πάντα δι' αὐτῶν ποιοῦνται, καὶ μόνον [u] οὐχ ὑπὸ κήρυκος πωλοῦσι τὰ κοινά, καὶ στεφανοῦν, [x] ὃν ἂν αὐτοῖς δοκῇ, καὶ μὴ στεφανοῦν κελεύουσι, κυριωτέρους αὐτοὺς τῶν ὑμετέρων δογμάτων καθιστάντες.
26 ἐγὼ δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραινῶ μὴ ποιεῖν τὴν τῶν ἀναλίσκειν ἐθελόντων φιλοτιμίαν ἐπὶ τῇ τῶν λεγόντων πλεονεξίᾳ. εἰ δὲ μή, διδάξετε πάντας τὰ μὲν ὑφ' ὑμῶν προσταττόμενα ὡς εὐτελέστατα διοικεῖν, τοὺς δ' ὑπὲρ τούτων ἀναιδῶς εἰς ὑμᾶς [y] ψευσομένους ὡς πλείστου μισθοῦσθαι.

ΝΒ.

ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΠΠΟΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Λύκων τις, τὸ γένος Ἡρακλεώτης, τῇ Πασίωνος ἐχρῆτο τραπέζῃ. οὗτος μέλλων ἐκπλεῖν εἰς Λιβύην κατέλιπεν ἀργύριον παρὰ Πασίωνι, ὡς μὲν Πα- 1235 σίων ζῶν ἔλεγε καὶ Ἀπολλόδωρος λέγει νῦν, ἐντειλάμενος ἀποδοῦναι Κηφισιάδῃ, ὡς δὲ Κάλλιππός φησιν, ἑαυτῷ χαρισάμενος, φίλῳ τε ὄντι καὶ προξένῳ τῶν πάντων Ἡρακλεωτῶν. ἀποθανόντος δὲ τοῦ Λύκωνος τὸ ἀργύριον ἀπεδόθη Κηφισιάδῃ. Κάλλιππος δέ, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος, ἐπειδὴ πείθειν τὸν Πασίωνα οὐκ ἠδύνατο μεθ' ἑαυτοῦ γενόμενον συνεπιθέσθαι τῷ ξένῳ, ἐπ' αὐτὸν ἦλθε τὸν Πασίωνα βλάβης αὐτῷ δικαζόμενος, καὶ Λυσιθείδῃ τὸ πρᾶγμα ἐπέτρεψεν, ὅστις Πασίωνος ζῶντος οὐδὲν ἀπεφήνατο. ἀποθανόντος δὲ ἐκείνου

[t] πάντα δι' αὐτῶν] δι' αὐτῶν πάντα r.
[u] οὐχ] οὐχὶ F.
[x] ὃν—μὴ στεφανοῦν om. r.
[y] ψευσομένους] ψευδομένους Q. ceteri ψευδομένους.

αὖθις Ἀπολλοδώρῳ λαγχάνει δίκην τοῦ ἀργυρίου Κάλλιππος, καὶ ἠξίου πάλιν ἐπιτρέψαι τῷ Λυσιθείδῃ. ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος τὸν μὲν διαιτητὴν ἐδέξατο, πρὸς δὲ τὴν ἀρχὴν [a] τοῦ νόμου Λυσιθείδου ἀπήνεγκεν, ἵν', ὥς φησιν, ὀμόσας δικάσῃ καὶ μὴ χωρὶς ὅρκου διαιτῶν τῷ Καλλίππῳ χαρίσηται. ὁ δὲ Λυσιθείδης οὐκ ὀμόσας ἀπεφήνατο καὶ κατεδιῄτησε τὴν δίκην. διόπερ ἔφεσιν δοὺς ὁ Ἀπολλόδωρος εἰς τὸ δικαστήριον εἰσέρχεται.

ΟΥΚ ἔστι χαλεπώτερον οὐδέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἢ ὅταν ἄνθρωπος δόξαν ἔχων καὶ δυνάμενος εἰπεῖν τολμᾷ ψεύδεσθαι καὶ μαρτύρων εὐπορῇ. ἀνάγκη γὰρ [b] ἤδη ἐστὶ τῷ φεύγοντι μηκέτι περὶ τοῦ πράγματος μόνον λέγειν, 1236 [c] ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ λέγοντος, ὡς οὐκ εἰκὸς αὐτῷ
2 διὰ τὴν δόξαν πιστεύειν. εἰ γὰρ ἔθος καταστήσετε τοῖς δυναμένοις εἰπεῖν καὶ δόξαν ἔχουσι μᾶλλον πιστεύειν ἢ τοῖς ἀδυνατωτέροις, ἐφ' ὑμῖν αὐτοῖς ἔσεσθε τὸ ἔθος τοῦτο κατεσκευακότες. δέομαι [d] οὖν ὑμῶν, εἴπερ τι καὶ ἄλλο πώποτε πρᾶγμα αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἐδικάσατε, μηδὲ μεθ' ἑτέρων τὴν γνώμην γενόμενοι, μήτε μετὰ τῶν διωκόντων μήτε μετὰ τῶν φευγόντων, ἀλλὰ τὸ δίκαιον σκεψάμενοι, οὕτω καὶ νῦν διαγνῶναι. ἐξ ἀρχῆς δ' ὑμῖν διηγήσομαι.

3 Λύκων γὰρ ὁ [e] Ἡρακλεώτης, ὦ ἄνδρες δικασταί, [f] οὗτος ὃν καὶ αὐτὸς λέγει, τῇ τραπέζῃ τῇ τοῦ πατρὸς ἐχρῆτο, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι ἔμποροι, ξένος μὲν ὢν [g] Ἀριστόνῳ τῷ Δεκελεῖ καὶ [h] Ἀρχεβιάδῃ τῷ Λαμπρεῖ, ἄνθρωπος δέ τις σώφρων. οὗτος ἐπειδὴ ἐκπλεῖν ἤμελλεν εἰς τὴν Λιβύην, διαλογισάμενος πρὸς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἐναντίον [i] Ἀρχεβιάδου καὶ Φρασίου προσέταξε τὸ ἀργύριον ὃ κατέλι-

[a] τοῦ νόμου Λυσιθείδου] κατὰ τοὺς νόμους Λυσιθείδην H. Wolfius. Idem mox post Λυσιθείδης addidit negationem.
[b] ἤδη om. S.
[c] ἀλλὰ] ἀλλὰ γὰρ Q.
[d] οὖν om. Q.
[e] Ἡρακλεώτης] ἡρακλωτης S.
[f] οὗτος ὃν καὶ] ὃν καὶ οὗτος Reiskius.
[g] Ἀριστόνῳ] ἀριστωνεωι S.
[h] Ἀρχεβιάδῃ] ἀλκιβιάδῃ S.
[i] Ἀρχεβιάδου] ἀλχεβιάδου S.

4 πεν (ἦν δὲ τοῦτο ἑκκαίδεκα μναῖ καὶ τετταράκοντα δραχμαί, ὡς ἐγὼ ὑμῖν πάνυ ἀκριβῶς ἐπιδείξω) Κηφισιάδῃ ἀποδοῦναι, λέγων ὅτι κοινωνὸς [k] εἴη αὐτοῦ ὁ Κηφισιάδης οὗτος, οἰκήτωρ μὲν ὢν ἐν [l] Σκύρῳ, ἐν δὲ τῷ παρόντι ἐφ' ἑτέρᾳ ἀποδημῶν ἐμπορίᾳ. δεῖξαι δ' ἂν αὐτὸν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ καὶ συστῆσαι τῷ [m] Ἀρχεβιάδῃ καὶ τῷ Φρασίᾳ προσέταξεν, [n] ἐπειδὴ ἥκοι ἐκ τῆς ἀποδημίας.

5 εἰώθασι δὲ πάντες οἱ τραπεζῖται, ὅταν τις ἀργύριον τιθεὶς ἰδιώτης ἀποδοῦναί τῳ προστάττῃ, πρῶτον τοῦ θέντος τοὔνομα γράφειν καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦ ἀργυρίου, ἔπειτα 1237
παραγράφειν "τῷ δεῖνι ἀποδοῦναι δεῖ," καὶ ἐὰν μὲν γιγνώσκωσι τὴν ὄψιν τοῦ ἀνθρώπου [o] ᾧ ἂν δέῃ ἀποδοῦναι, [p] τοσοῦτο μόνον ποιεῖν, γράψαι ᾧ δεῖ ἀποδοῦναι, ἐὰν δὲ μὴ γιγνώσκωσι, καὶ τούτου τοὔνομα προσπαραγράφειν, ὃς ἂν μέλλῃ συστήσειν καὶ δείξειν τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἂν
6 δέῃ κομίσασθαι τὸ ἀργύριον. τύχης δὲ συμβάσης τοιαύτης τῷ Λύκωνι τούτῳ, ὥστε εὐθὺς ἐκπλέοντα αὐτὸν περὶ τὸν Ἀργολικὸν κόλπον ὑπὸ λῃστρίδων νεῶν τά τε χρήματα καταχθῆναι εἰς Ἄργος καὶ αὐτὸν τοξευθέντα ἀποθανεῖν, ἔρχεται ἐπὶ τὴν τράπεζαν Κάλλιππος οὑτοσὶ εὐθὺς
7 ἐρωτῶν, Λύκωνα Ἡρακλεώτην εἰ γιγνώσκοιεν. ἀποκριναμένου δὲ Φορμίωνος τουτουὶ ὅτι γιγνώσκοιεν, ἆρα καὶ ἐχρῆτο ὑμῖν; ἔφη ὁ Φορμίων· ἀλλὰ πρὸς τί ἐρωτᾷς; πρὸς τί; ἔφη· ἐγώ σοι ἐρῶ. ἐκεῖνος μὲν τετελεύτηκεν, ἐγὼ δὲ προξενῶν τυγχάνω τῶν Ἡρακλεωτῶν. ἀξιῶ δή σε δεῖξαί μοι τὰ γράμματα, ἵν' εἰδῶ εἴ τι καταλέλοιπεν ἀργύριον· ἐξ ἀνάγκης γάρ μοί ἐστιν ἁπάντων Ἡρακλεω-
8 τῶν ἐπιμελεῖσθαι. ἀκούσας δ' αὐτοῦ ὁ Φορμίων, ὦ ἄν-

[k] εἴη αὐτοῦ] αὐτοῦ εἴη F. Q.
[l] Σκύρῳ] κύρωι F.
[m] Ἀρχεβιάδῃ] ἀλχεβιάδηι S.
[n] ἐπειδὴ] ἐπειδὰν F.
[o] ᾧ ἂν] Libri ᾧ ἐάν.
[p] τοσοῦτο] vulg. τοσοῦτον.

δρες δικασταί, ἔδειξεν εὐθέως παραχρῆμα. δείξαντος δὲ αὐτοῦ τὸ γραμματεῖον ἀναγνοὺς αὐτὸς καὶ ἄλλος οὐδείς, καὶ ἰδὼν γεγραμμένον ἐν αὐτῷ "Λύκων Ἡρακλεώτης χι-"λίας ἑξακοσίας τετταράκοντα Κηφισιάδῃ ἀποδοῦναι "δεῖ· [q]Ἀρχεβιάδης Λαμπρεὺς δείξει τὸν Κηφισιάδην" ᾤχετο ἀπιὼν σιωπῇ, καὶ πλέον ἢ πέντε μηνῶν οὐδένα λό-
9 γον [r]ἐποιήσατο. ἐπιδημήσαντος δὲ τοῦ Κηφισιάδου μετὰ ταῦτα καὶ προσελθόντος πρὸς τὴν τράπεζαν καὶ ἀπαιτοῦντος τὰ χρήματα, παρόντος δὲ ὦ ἄνδρες δικασταὶ 1238
Ἀρχεβιάδου καὶ τοῦ Φρασίου, οὓς ὁ Λύκων τῷ πατρὶ συνέστησε καὶ ἐκέλευσε τὸν Κηφισιάδην δεῖξαι ὃς εἴη, ἐπειδὴ ἔλθοι, παρόντων καὶ ἄλλων, ἐξαριθμήσας αὐτῷ τὰς ἑκκαίδεκα μνᾶς καὶ τετταράκοντα δραχμὰς ἀπέδωκε Φορμίων οὑτοσί. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, τούτων ἁπάντων ὑμῖν τὰς μαρτυρίας ἀναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

10 Ὅτι μὲν ἀληθῆ ἅπαντα εἶπον πρὸς ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, τῶν μαρτυριῶν ἀκηκόατε. προσελθὼν δὲ συχνῷ χρόνῳ ὕστερον πρὸς τὸν πατέρα Κάλλιππος οὑτοσὶ ἐν ἄστει, ἤρετο αὐτὸν εἰ ἤδη ἐπιδεδημηκὼς εἴη ὁ Κηφισιάδης, ὅτῳ ἐπιγεγραμμένον εἴη ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον τὸ
11 ὑπὸ τοῦ Λύκωνος τοῦ Ἡρακλεώτου καταλειφθέν. ἀποκριναμένου δὲ τοῦ πατρὸς ὅτι οἴοιτο μέν, εἰ μέντοι βούλοιτο εἰς Πειραιᾶ καταβῆναι, τὴν ἀκρίβειαν εἴσοιτο, οἶσθά τοι, ἔφη, ὅ τι ἔστιν, [s]ὦ Πασίων, [t]ὅ σε ἐρωτῶ; (καὶ μὰ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν [u]Δήμητρα, οὐ ψεύσομαι πρὸς ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀλλ' ἃ τοῦ πατρὸς ἤκουον, διηγήσομαι ὑμῖν.) ἔξεστί σοι, ἔφη, ἐμέ τε

[q] Ἀρχεβιάδης] ἀλχεβιάδης S.
[r] ἐποιήσατο] ἐποίησα S.
[s] ὦ] ὁ S.
[t] ὅ σε] διά σε F. Q.
[u] Δήμητρα] δήμητραν S. Q.

12 εὖ ποιῆσαι καὶ σεαυτὸν μηδὲν βλαβῆναι. προξενῶν μὲν
[x]γὰρ τυγχάνω τῶν Ἡρακλεωτῶν, βούλοιο δ' ἄν, ὡς οἴ-
μαι ἐγώ, ἐμὲ μᾶλλον τὸ ἀργύριον λαβεῖν ἢ τὸν μέτοικον
ἄνθρωπον καὶ ἐν Σκύρῳ κατοικοῦντα καὶ οὐδενὸς ἄξιον.
συμβέβηκε δὲ τοιοῦτόν τι· ὁ Λύκων τυγχάνει ὢν καὶ
ἄπαις καὶ κληρονόμον οὐδένα οἴκοι καταλιπών, ὡς ἐγὼ
πυνθάνομαι. πρὸς δὲ τούτῳ, ἐπειδὴ εἰς Ἄργος κατήχθη
[y]τετρωμένος, τῷ προξένῳ τῶν Ἡρακλεωτῶν τῷ Ἀργείῳ
[z]Στραμμένῳ τὰ χρήματα δέδωκεν, ἃ κατήχθη μετ' αὐ- 1239
13 τοῦ. οἷος οὖν εἰμὶ καὶ ἐγὼ τὰ ἐνθάδε αὐτὸς ἀξιῶν λαμ-
βάνειν· ἡγοῦμαι γὰρ δίκαιος εἶναι ἔχειν. σὺ οὖν, εἰ ἄρα
μὴ ἀπείληφε, λέγε ὅτι ἐγὼ ἀμφισβητῶ, ἂν ἄρα ἔλθῃ
ὁ Κηφισιάδης. εἰ δ' ἄρα ἀπείληφε, λέγε ὅτι ἐγὼ μάρ-
τυρας ἔχων ἠξίουν ἐμφανῆ καταστῆσαι τὰ χρήματα ἢ
τὸν κεκομισμένον, καὶ [a]εἴ τι με βούλεται ἀφελέσθαι,
14 πρόξενον ὄντα ἀφαιρεθῆναι. ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ εἴρητο, ἐγώ,
ἔφη ὁ πατήρ, ὦ Κάλλιππε, χαρίζεσθαι μέν σοι βούλο-
μαι (καὶ γὰρ ἂν καὶ μαινοίμην, εἰ μή), οὕτω μέντοι,
ὅπως ἂν αὐτός τε μὴ χείρων δόξω εἶναι καὶ ἐκ τοῦ
πράγματος μηδὲν ζημιώσομαι. εἰπεῖν μὲν οὖν μοι ταῦτα
πρὸς τὸν [b]Ἀρχεβιάδην καὶ τὸν Ἀριστόνουν καὶ πρὸς αὐ-
τὸν δὲ τὸν Κηφισιάδην οὐδὲν διαφέρει· ἐὰν μέντοι μὴ θέ-
λωσι ταῦτα ποιεῖν εἰπόντος ἐμοῦ, αὐτὸς ἤδη διαλέγου
αὐτοῖς. ἀμέλει, ἔφη οὗτος, ὦ Πασίων, ἐὰν [c]βούλῃ σύ,
ἀναγκάσεις αὐτοὺς ταῦτα ποιῆσαι.

15 Ἃ μὲν [d]οὖν διελέχθη, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὗτος μὲν
τῷ πατρί, ἐκεῖνος δὲ τῷ Ἀρχεβιάδῃ καὶ τῷ Κηφισιάδῃ

[x] γὰρ om. Q.
[y] τετρωμένος] τρο μαι S.
[z] Στραμμένῳ addidit S.
[a] εἴ τι] εἴ τις S. Q.
[b] Ἀρχεβιάδην] ἀλχεβιάδην S.
[c] βούλῃ] βούλει S. Q.
[d] οὖν om. S. cf. §§. 20, 37.

6 [z]ἑωρᾶθ' ὑμεῖς ἀναπειρωμένην τὴν ναῦν. ἔτι τοίνυν ὑπηρε-
σίαν τὴν κρατίστην ἔλαβον, πολλῷ πλεῖστον ἀργύριον
δούς. οὗτοι δ' εἰ μὲν εἶχον [a]χείρονα ἡμῶν, οὐδὲν ἂν ἦν
δεινόν· νῦν δ' οὐδ' ὁποιαντινοῦν [b]μεμίσθωνται, περὶ τοῦ
πλείονος ἀντιλέγοντες. καίτοι πῶς εἰσὶ δίκαιοι ταῦτα
μὲν ὕστερον [c]ἐξαναπληροῦν, νῦν δ' ὡς πρῶτοι [d]παρασκευ-
7 ασάμενοι τὸν στέφανον λαβεῖν;
Ἡγοῦμαι τοίνυν, ὅτι μὲν δικαιότατ' [e]ἂν στεφανώσαιτε 1230
ἐμέ, καὶ μηδὲν εἰπόντος ἐμοῦ γιγνώσκειν ὑμᾶς· ὅτι δ' οὐ μέτ-
εστι [f]μόνοις τούτοις περὶ τοῦ στεφάνου λόγος, τοῦτ' ἐπιδεῖ-
ξαι βούλομαι. πόθεν οὖν τοῦτο μάλιστ' ἔσται δῆλον; ἀφ'
ὧν αὐτοὶ πεποιήκασι· σκεψάμενοι γὰρ τὸν ἐξ ἐλαχίστου
τριηραρχεῖν βουλόμενον, μεμισθώκασι τὴν [g]λειτουργίαν.
8 καίτοι πῶς οὐκ [h]ἄδικον τῶν μὲν ἀναλωμάτων ἀφεστηκέναι,
τῶν δὲ γιγνομένων δι' [i]ἐκεῖνα τιμῶν ἀξιοῦν αὐτοῖς μετεῖναι;
καὶ τοῦ μὲν μὴ περιορμίσαι τὴν ναῦν τότε τὸν μεμισθωμένον
αἰτιᾶσθαι, τῶν δὲ καλῶς [j]δεδιακονημένων νῦν αὐτοῖς κε-
9 λεύειν [k]χάριν ὑμᾶς ἔχειν; δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, [l]ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, μὴ [m]μόνον ἐκ τούτων σκοπεῖν τὸ δίκαιον, ἀλλὰ
καὶ ἐξ ὧν [n]αὐτοὶ πρότερον πεποιήκατε, ταὐτὰ τινῶν δια-
πραξαμένων τούτοις. ὅτε γὰρ τῇ ναυμαχίᾳ τῇ πρὸς Ἀλέ-
ξανδρον ἐνικήθητε, τότε τῶν τριηράρχων τοὺς μεμισθωκότας
[o]τὰς τριηραρχίας αἰτιωτάτους τοῦ γεγενημένου νομίζοντες

[z] ἑωρᾶθ'] ἑωρᾶσθ' r.
[a] χείρονα] χείρον' ἂν F. χεῖρον ἂν r.
[b] μεμίσθωνται] πω μεμίσθωνται r.
[c] ἐξαναπληροῦν] vulg. ἐξ ἀνάγκης πληροῦν.
[d] παρασκευασάμενοι] παρεσκευασμένοι r.
[e] ἂν στεφανώσαιτε ἐμὲ καὶ μηδὲν] στεφανώσετέ με καὶ οὐδὲν r.
[f] μόνοις τούτοις] τούτοις μόνοις r.
[g] λειτουργίαν] τριηραρχίαν r.
[h] ἄδικον] ἄτοπον r.
[i] ἐκεῖνα] ἐκεῖνον r.
[j] δεδιακονημένων] δεδιακονημένων F. δεδιηκονημένων r.
[k] χάριν ὑμᾶς] ὑμᾶς χάριν r.
[l] ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι om. F. S. Q.
[m] μόνον om. r.
[n] αὐτοὶ πρότερον πεποιήκατε] πρότεροι οὗτοι πεποιήκασι r.
[o] τὰς τριηραρχίας om. r.

παρεδώκατε εἰς τὸ δικαστήριον, καταχειροτονήσαντες προ-
10 δεδωκέναι τὰς ναῦς καὶ λελοιπέναι τὴν τάξιν. καὶ κατ-
ηγόρει μὲν Ἀριστοφῶν, ἐδικάζετε δ' ὑμεῖς· εἰ δὲ μὴ με-
τριωτέραν ἔσχετε τὴν ὀργὴν τῆς ἐκείνων πονηρίας, [p] οὐδὲν
αὐτοὺς ἐκώλυε τεθνάναι. ταῦτα τοίνυν εἰδότες οὗτοι πε-
πραγμέν' αὐτοῖς καὶ ἐκείνοις, οὐχὶ φρίττουσιν ἐν ὑμῖν ὑπὲρ
ὧν προσήκει παθεῖν αὐτούς, ἀλλὰ δημηγοροῦσι κατ' [q] ἄλ-
λων καὶ στεφανοῦν κελεύουσιν αὐτούς. καίτοι σκέψασθε,
τίν' ἄν ποτε δόξαιτε βεβουλεῦσθαι τρόπον, εἰ διὰ τὴν αὐ-
τὴν πρόφασιν τοὺς μὲν θανάτου κρίναντες τοὺς δὲ στεφα-
11 νώσαντες φανείητε. καὶ μὴν οὐ μόνον εἰ τοῦτο [r] ποιήσαιτε,
[s] δοκοῖτ' ἂν ἁμαρτεῖν, ἀλλ' εἰ [t] μὴ καὶ [u] κολάσαιτε τοὺς 1231
τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας, ἔχοντες. οὐ γὰρ ἐπειδὰν ἐάσητέ
τι τῶν ὑμετέρων ἀπολέσθαι, τότε [x] χρὴ χαλεπαίνειν, ἀλλ'
ἐν ᾧ τὰ μὲν ὑμέτερ' ἐστὶ σῷα, καθορᾶτε δὲ τοὺς ἐφεστη-
κότας δι' [y] αἰσχροκέρδειαν οὐχὶ προσήκουσαν πρόνοιαν περὶ
σωτηρίας αὐτῶν ποιουμένους. καὶ μηδεὶς ὑμῶν ἐπιτιμήσῃ
τῷ λόγῳ, πικρὸν εἶναι νομίσας, ἀλλὰ τοῖς τὸ ἔργον αὐτὸ
12 πεποιηκόσι· διὰ γὰρ [z] τούτους τοιοῦτός ἐστιν. θαυμάζω
δ' ἔγωγε, τί δή ποτε τῶν μὲν ναυτῶν τοὺς ἀπολειπομέ-
νους, ὧν τριάκοντα δραχμὰς [a] ἕκαστος ἔχει μόνας, δέουσι
καὶ κολάζουσιν οὗτοι· τῶν δὲ τριηράρχων τοὺς μὴ συμ-
πλέοντας, ὧν τριάκοντα μνᾶς εἰς ἐπίπλουν [b] εἴληφεν ἕκα-
στος, οὐ ταῦτα ποιεῖθ' ὑμεῖς, ἀλλ' ἐὰν [c] μὲν πένης ὤν τις

[p] οὐδὲν αὐτοὺς S. r. vulg. οὐδὲν ἂν αὐτούς.

[q] ἄλλων] ἄλλου r.

[r] ποιήσαιτε] ποιήσαιτε F. ποιήσετε r.

[s] δοκοῖτ'] δοκεῖτ' r.

[t] μὴ καὶ S. ceteri καὶ μή.

[u] κολάσαιτε] κολάσητε r.

[x] χρὴ] δὴ S.

[y] αἰσχροκέρδειαν] αισχροκερδιαν S. qui sic et §. 12.

[z] τούτους τοιοῦτός] τοὺς τοιούτους τοῦτ' F. S. Q.

[a] ἕκαστος ἔχει] ἔχει ἕκαστος r.

[b] εἴληφεν] ἔλαβεν r.

[c] μὲν post ἐὰν om. r.

δι' ἔνδειαν ἁμάρτῃ, τοῖς ἐσχάτοις [d] ἐπιτιμίοις ἐνέξεται,
[e] ἐὰν δὲ πλούσιος ὢν δι' αἰσχροκέρδειαν [f] ταὐτὰ ποιήσῃ,
συγγνώμης τεύξεται; καὶ ποῦ τὸ πάντας ἔχειν ἴσον καὶ
δημοκρατεῖσθαι [g] φανεῖται, τοῦτον τὸν τρόπον ὑμῶν ταῦτα
13 βραβευόντων; ἔτι τοίνυν ἔμοιγε δοκεῖ κἀκεῖνο ἀλόγως
ἔχειν, [h] τὸν μὲν εἰπόντα τι μὴ κατὰ τοὺς νόμους, ἐὰν ἁλῷ,
τὸ τρίτον μέρος ἠτιμῶσθαι τοῦ σώματος, τοὺς δὲ μὴ λόγον
ἀλλ' ἔργον παράνομον πεποιηκότας μηδεμίαν δοῦναι δί-
κην. καὶ μήν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντες [i] ἂν ὑμεῖς [k] φή-
σαιτε τὸ πρὸς τὰ τοιαῦτα [l] πράως ἔχειν προδιδάσκειν ἑτέ-
ρους ἀδίκους εἶναι.

14 Βούλομαι τοίνυν, ἐπειδήπερ παρῆλθον, [m] καὶ τὰ συμ-
βαίνοντα ἀπὸ τῶν τοιούτων ὑμῖν διεξελθεῖν. ἐπειδὰν γάρ
τις μισθωσάμενος τριηραρχίαν ἐκπλεύσῃ, πάντας ἀνθρώ- 1232
πους ἄγει καὶ φέρει, καὶ τὰς μὲν [n] ὠφελείας ἰδίᾳ καρ-
ποῦται, τὰς δὲ δίκας τούτων ὁ τυχὼν δίδωσιν ὑμῶν, καὶ
μόνοις ὑμῖν οὐδαμόσε ἔστιν ἄνευ [o] κηρυκείου βαδίσαι διὰ
τὰς ὑπὸ τούτων ἀνδροληψίας καὶ σύλας κατεσκευασμέ-
15 νας· ὥστε τῇ [p] γ' ἀληθείᾳ σκοπῶν ἄν τις εὕροι τὰς τοι-
αύτας τριήρεις οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἀλλὰ καθ' ὑμῶν ἐκπεπλευ-
κυίας. τὸν γὰρ ὑπὲρ τῆς πόλεως τριήραρχον οὐκ ἀπὸ τῶν
κοινῶν προσδοκᾶν χρὴ πλουτήσειν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων
τὰ τῆς πόλεως ἐπανορθώσειν, εἴπερ ἔσται τι τῶν δεόντων
ὑμῖν. τούτων δὲ τἀναντία ἕκαστος ἐγνωκὼς ἐκπλεῖ· καὶ
γάρ [q] τοι τὰ τῶν αὐτῶν τρόπων ἁμαρτήματα ταῖς ὑμετέ-

[d] ἐπιτιμίοις om. r.
[e] ἐὰν δὲ—τεύξεται om. r.
[f] ταὐτὰ] ταῦτα F. Q.
[g] φανεῖται] φαίνεται F. S. Q. r.
[h] τὸν] τὸ τὸν Reiskius.
[i] ἂν om. S.
[k] φήσαιτε] φήσετε S. r.
[l] πράως] ῥαδίως r.
[m] καὶ ante τὰ om. r.
[n] ὠφελείας] ὠφελιας S.
[o] κηρυκείου] κηρυκίου S. r.
[p] γ' om. r.
[q] τοι] τι F.

16 ραις βλάβαις [r] ἐπανορθοῦνται. καὶ τούτων οὐδέν ἐστιν ἄλογον. δεδώκατε γὰρ τοῖς βουλομένοις ἀδικεῖν, [s] ἂν μὲν λάθωσιν, ἔχειν, ἂν δὲ ληφθῶσι, συγγνώμης τυχεῖν· τοῖς [t] οὖν ἠμεληκόσι δόξης [u] ἄδεια ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται γέγονεν. τῶν μὲν τοίνυν ἰδιωτῶν τοὺς [x] μετὰ τοῦ παθεῖν μανθάνοντας [y] ἀπροσκέπτους ὀνομάζομεν· ὑμᾶς δ', οἵτινες οὐδὲ πεπονθότες πολλάκις ἤδη φυλάττεσθε, τί [z] τις καλέσειεν ἄν;

17 Ἄξιον τοίνυν καὶ περὶ τῶν συνειρηκότων εἰπεῖν. οὕτω γὰρ ἡγοῦνταί τινες ἐξουσίαν εἶναι σφίσι καὶ ποιεῖν ὅ τι βούλονται καὶ λέγειν παρ' ὑμῖν, ὥστε τῶν [a] ποτὲ συγκατηγορούντων μετὰ Ἀριστοφῶντος καὶ πικρῶν ὄντων τοῖς μεμισθωκόσι τὰς τριηραρχίας νῦν κελεύουσί τινες τούτους στεφανῶσαι, καὶ δυοῖν θάτερον ἐξελέγχουσιν αὐτούς, ἢ τότ' ἐκείνους ἀδίκως συκοφαντοῦντες, ἢ νῦν τοῖσδ' ἐπὶ μισθῷ
18 συνηγοροῦντες. καὶ χαρίσασθαι κελεύουσιν ὑμᾶς, [b] ὥσπερ περὶ δωρεᾶς ἀλλ' οὐ περὶ νικητηρίων τῶν λόγων ὄντων, ἢ 1233
καὶ χάριν τιθεμένων διὰ τῶν τοιούτων τοῖς ἀμελοῦσιν ὑμῶν, ἀλλ' οὐ διὰ τῶν βελτιόνων τοῖς ὑπηρετοῦσιν ἃ δεῖ χαρίζεσθαι [c] προσῆκον. ἐπειθ' οὕτως ὀλιγωροῦσι τοῦ δοκεῖν ἐπιεικεῖς εἶναι καὶ παντελῶς τἄλλα [d] πάρεργα πρὸς τὸ
19 λαβεῖν νομίζουσιν, ὥστ' οὐ μόνον τοῖς πρότερον ῥηθεῖσιν ὑφ' αὐτῶν ἐναντία τολμῶσι δημηγορεῖν, ἀλλὰ καὶ νῦν οὐ ταὐτὰ λέγουσιν ἑαυτοῖς, οἵτινες τοὺς μὲν ναύτας φασὶ δεῖν οἰκείους εἶναι τῆς τριήρους τῆς ληψομένης τὸν στέφανον, τῶν δὲ τριηράρχων τοὺς ἠλλοτριωκότας αὐτοὺς ἀπὸ

[r] ἐπανορθοῦνται] ἐπανορθοῦται r.
[s] ἂν—ἂν] ἐὰν—ἐὰν r. ἂν—ἐαν S.
[t] οὖν] μὲν Q.
[u] ἄδεια] ἄδειαν S. Q.
[x] μετὰ τοῦ] μετὰ τὸ F. r.
[y] ἀπροσκέπτους] ἃ προσήκει ἀνοήτους r.
[z] τις καλέσειεν ἄν] ἄν τις καλέσειεν r.
[a] ποτὲ] τότε r.
[b] ὥσπερ] ὡς r.
[c] προσῆκον] προσῆκεν r.
[d] πάρεργα] πάρεργον r. περίεργα F.

20 τῆς λειτουργίας, τούτους στεφανῶσαί κελεύουσι. καὶ φασὶ μὲν οὐδένα τούτων πρότερον [e] παρασκευάσασθαι, κελεύουσι δὲ κοινῇ στεφανοῦν ἡμᾶς, τοῦ ψηφίσματος οὐ ταῦτα λέγοντος. ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω [f] τοῦτο συγχωρεῖν, ὅσουπερ [g] καὶ μεμισθωκέναι τὴν τριηραρχίαν· οὔτε γὰρ
21 τοῦθ' ὑπομείναιμ' ἄν, οὔτ' [h] ἐκεῖν' ἐποίησα. προσποιοῦνται μὲν τοίνυν ὑπὲρ τοῦ δικαίου συνηγορεῖν, σπουδάζουσι δὲ μᾶλλον ἢ προῖκ' ἄν τις ὑμῶν πράττων, ὥσπερ ἄξια τοῦ μισθοῦ ποιῆσαι προσῆκον [i] ἑαυτοῖς, ἀλλ' οὐ γνώμην ἀποφήνασθαι. εἶθ' ὥσπερ [k] οὐχὶ πολιτείας κοινῆς μετέχοντες καὶ διὰ ταῦτα τῷ βουλομένῳ λέγειν ἐξόν, ἀλλ' ἱερωσύνην ἰδίαν αὐτοί τινα ταύτην ἔχοντες, ἐὰν ὑπὲρ τῶν δικαίων ἐν ὑμῖν τις εἴπῃ, δεινὰ πάσχουσι καὶ θρασὺν εἶναί φασιν.
22 καὶ εἰς τοσοῦτον ἀναισθησίας [l] προήκουσιν, ὥστ' οἴονται, τὸν ἅπαξ εἰρηκότα ἂν καλέσωσιν [m] ἀναιδῆ, σφᾶς αὐτοὺς πάντα τὸν βίον καλοὺς κἀγαθοὺς νομίζεσθαι. καίτοι διὰ μὲν τὰς τούτων δημηγορίας πολλὰ χεῖρον ἔχει, διὰ [n] δὲ 1234 τοὺς οἰομένους δεῖν τὰ δίκαια ἀντιλέγειν οὐ πάντ' ἀπό-
23 λωλεν. τοιούτους τοίνυν τοὺς [o] συνηγοροῦντας αὑτοῖς παρεσκευασμένοι, καὶ τοσαύτην βλασφημίαν εἰδότες οὖσαν καθ' αὑτῶν τοῖς βουλομένοις τι λέγειν φλαῦρον, ὅμως εἰς λόγον ἠξίωσαν καταστῆναι καὶ κακῶς [p] τιν' ἐτόλμησαν εἰπεῖν, οἷς ἀγαπητὸν [q] ἦν μὴ πάσχουσι κακῶς [r] αὐτοῖς.

24 Τοῦ τοίνυν τούτους ἀδίκους εἶναι καὶ θρασεῖς οὐδένες ὑμῶν εἰσὶν αἰτιώτεροι· παρὰ [s] γὰρ τῶν λεγόντων, οὓς ἴστε

[e] παρασκευάσασθαι] παρεσκευάσθαι r.
[f] τοῦτο] τοῦ τοῦτο F. τούτους r.
[g] καὶ om. r.
[h] ἐκεῖν' ἐποίησα] ἐκεῖνο ποιήσαιμι r.
[i] ἑαυτοῖς] αὐτοῖς r.
[k] οὐχὶ] οὐχ ὡς r.
[l] προήκουσιν] ἥκουσιν r.
[m] ἀναιδῆ] ἀνάγκη δὴ F. Q.
[n] δὲ τοὺς] τοὺς δὲ F. S. Q.
[o] συνηγοροῦντας] συνεροῦντας r.
[p] τιν'] τι r.
[q] ἦν μὴ πάσχουσιν] ἦν μὴ πάσχωσιν r.
[r] αὐτοῖς] αὐτοὶ r.
[s] γὰρ om. S. Q.

ἐπὶ μισθῷ τοῦτο πράττοντας, πυνθάνεσθε ποῖόν τιν' ἕκαστον δεῖ νομίζειν, οὐκ αὐτοὶ θεωρεῖτε. καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπον τούτους μὲν αὐτοὺς πονηροτάτους τῶν πολιτῶν νομίζειν, τοὺς δ' ὑπὸ τούτων ἐπαινουμένους χρηστοὺς
25 ἡγεῖσθαι; καὶ γάρ τοι [t] πάντα δι' αὐτῶν ποιοῦνται, καὶ μόνον [u] οὐχ ὑπὸ κήρυκος πωλοῦσι τὰ κοινά, καὶ στεφανοῦν, [x] ὃν ἂν αὐτοῖς δοκῇ, καὶ μὴ στεφανοῦν κελεύουσι, κυριωτέρους αὐτοὺς τῶν ὑμετέρων δογμάτων καθιστάντες.
26 ἐγὼ δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραινῶ μὴ ποιεῖν τὴν τῶν ἀναλίσκειν ἐθελόντων φιλοτιμίαν ἐπὶ τῇ τῶν λεγόντων πλεονεξίᾳ. εἰ δὲ μή, διδάξετε πάντας τὰ μὲν ὑφ' ὑμῶν προσταττόμενα ὡς εὐτελέστατα διοικεῖν, τοὺς δ' ὑπὲρ τούτων ἀναιδῶς εἰς ὑμᾶς [y] ψευσομένους ὡς πλείστου μισθοῦσθαι.

ΝΒ.

ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΠΠΟΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Λύκων τις, τὸ γένος Ἡρακλεώτης, τῇ Πασίωνος ἐχρῆτο τραπέζῃ. οὗτος μέλλων ἐκπλεῖν εἰς Λιβύην κατέλιπεν ἀργύριον παρὰ Πασίωνι, ὡς μὲν Πα- 1235
σίων ζῶν ἔλεγε καὶ Ἀπολλόδωρος λέγει νῦν, ἐντειλάμενος ἀποδοῦναι Κηφισιάδῃ, ὡς δὲ Κάλλιππός φησιν, ἑαυτῷ χαρισάμενος, φίλῳ τε ὄντι καὶ προξένῳ τῶν πάντων Ἡρακλεωτῶν. ἀποθανόντος δὲ τοῦ Λύκωνος τὸ ἀργύριον ἀπεδόθη Κηφισιάδῃ. Κάλλιππος δέ, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος, ἐπειδὴ πείθειν τὸν Πασίωνα οὐκ ἠδύνατο μεθ' ἑαυτοῦ γενόμενον συνεπιθέσθαι τῷ ξένῳ, ἐπ' αὐτὸν ἦλθε τὸν Πασίωνα βλάβης αὐτῷ δικαζόμενος, καὶ Λυσιθείδῃ τὸ πρᾶγμα ἐπέτρεψεν, ὅστις Πασίωνος ζῶντος οὐδὲν ἀπεφήνατο. ἀποθανόντος δὲ ἐκείνου

[t] πάντα δι' αὐτῶν] δι' αὐτῶν πάντα r.

[u] οὐχ] οὐχὶ F.

[x] ὃν—μὴ στεφανοῦν om. r.

[y] ψευσομένους] ψευδομένους Q. ceteri ψευδομένους.

αὖθις Ἀπολλοδώρῳ λαγχάνει δίκην τοῦ ἀργυρίου Κάλλιππος, καὶ ἠξίου πάλιν ἐπιτρέψαι τῷ Λυσιθείδῃ. ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος τὸν μὲν διαιτητὴν ἐδέξατο, πρὸς δὲ τὴν ἀρχὴν [a] τοῦ νόμου Λυσιθείδου ἀπήνεγκεν, ἵν', ὥς φησιν, ὀμόσας δικάσῃ καὶ μὴ χωρὶς ὅρκου διαιτῶν τῷ Καλλίππῳ χαρίσηται. ὁ δὲ Λυσιθείδης οὐκ ὀμόσας ἀπεφήνατο καὶ κατεδιῄτησε τὴν δίκην. διόπερ ἔφεσιν δοὺς ὁ Ἀπολλόδωρος εἰς τὸ δικαστήριον εἰσέρχεται.

ΟΥΚ ἔστι χαλεπώτερον οὐδέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἢ
ὅταν ἄνθρωπος δόξαν ἔχων καὶ δυνάμενος εἰπεῖν τολμᾷ
ψεύδεσθαι καὶ μαρτύρων εὐπορῇ. ἀνάγκη γὰρ [b] ἤδη ἐστὶ
τῷ φεύγοντι μηκέτι περὶ τοῦ πράγματος μόνον λέγειν, 1236
[c] ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ λέγοντος, ὡς οὐκ εἰκὸς αὐτῷ
2 διὰ τὴν δόξαν πιστεύειν. εἰ γὰρ ἔθος καταστήσετε τοῖς
δυναμένοις εἰπεῖν καὶ δόξαν ἔχουσι μᾶλλον πιστεύειν ἢ
τοῖς ἀδυνατωτέροις, ἐφ' ὑμῖν αὐτοῖς ἔσεσθε τὸ ἔθος τοῦτο
κατεσκευακότες. δέομαι [d] οὖν ὑμῶν, εἴπερ τι καὶ ἄλλο
πώποτε πρᾶγμα αὐτὸ καθ' αὑτὸ ἐδικάσατε, μηδὲ μεθ'
ἑτέρων τὴν γνώμην γενόμενοι, μήτε μετὰ τῶν διωκόντων
μήτε μετὰ τῶν φευγόντων, ἀλλὰ τὸ δίκαιον σκεψάμε-
νοι, οὕτω καὶ νῦν διαγνῶναι. ἐξ ἀρχῆς δ' ὑμῖν διηγήσο-
μαι.

3 Λύκων γὰρ ὁ [e] Ἡρακλεώτης, ὦ ἄνδρες δικασταί, [f] οὗ-
τος ὃν καὶ αὐτὸς λέγει, τῇ τραπέζῃ τῇ τοῦ πατρὸς ἐχρῆτο,
ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι ἔμποροι, ξένος μὲν ὢν [g] Ἀριστόνῳ τῷ
Δεκελεῖ καὶ [h] Ἀρχεβιάδῃ τῷ Λαμπρεῖ, ἄνθρωπος δέ τις
σώφρων. οὗτος ἐπειδὴ ἐκπλεῖν ἤμελλεν εἰς τὴν Λιβύην,
διαλογισάμενος πρὸς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἐναντίον [i] Ἀρ-
χεβιάδου καὶ Φρασίου προσέταξε τὸ ἀργύριον ὃ κατέλι-

[a] τοῦ νόμου Λυσιθείδου] κατὰ τοὺς νόμους Λυσιθείδην H. Wolfius. Idem mox post Λυσιθείδης addidit negationem.

[b] ἤδη om. S.

[c] ἀλλὰ] ἀλλὰ γὰρ Q.

[d] οὖν om. Q.

[e] Ἡρακλεώτης] ἡρακλωτης S.

[f] οὗτος ὃν καὶ] ὃν καὶ οὗτος Reiskius.

[g] Ἀριστόνῳ] ἀριστανεωι S.

[h] Ἀρχεβιάδῃ] ἀλκιβιάδῃ S.

[i] Ἀρχεβιάδου] ἀλχεβιάδου S.

4 πεν (ἦν δὲ τοῦτο ἑκκαίδεκα μναῖ καὶ τετταράκοντα
δραχμαί, ὡς ἐγὼ ὑμῖν πάνυ ἀκριβῶς ἐπιδείξω) Κηφι-
σιάδῃ ἀποδοῦναι, λέγων ὅτι κοινωνὸς [k] εἴη αὐτοῦ ὁ Κηφι-
σιάδης οὗτος, οἰκήτωρ μὲν ὢν ἐν [l] Σκύρῳ, ἐν δὲ τῷ παρόν-
τι ἐφ' ἑτέρᾳ ἀποδημῶν ἐμπορίᾳ. δεῖξαι δ' ἂν αὐτὸν τῷ
πατρὶ τῷ ἐμῷ καὶ συστῆσαι τῷ [m] Ἀρχεβιάδῃ καὶ τῷ
Φρασίᾳ προσέταξεν, [n] ἐπειδὴ ἥκοι ἐκ τῆς ἀποδημίας.
5 εἰώθασι δὲ πάντες οἱ τραπεζῖται, ὅταν τις ἀργύριον τι-
θεὶς ἰδιώτης ἀποδοῦναί τῳ προστάττῃ, πρῶτον τοῦ θέντος
τοὔνομα γράφειν καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦ ἀργυρίου, ἔπειτα 1237
παραγράφειν "τῷ δεῖνι ἀποδοῦναι δεῖ," καὶ ἐὰν μὲν γι-
γνώσκωσι τὴν ὄψιν τοῦ ἀνθρώπου [o] ᾧ ἂν δέῃ ἀποδοῦναι,
[p] τοσοῦτο μόνον ποιεῖν, γράψαι ᾧ δεῖ ἀποδοῦναι, ἐὰν δὲ
μὴ γιγνώσκωσι, καὶ τούτου τοὔνομα προσπαραγράφειν,
ὃς ἂν μέλλῃ συστήσειν καὶ δείξειν τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἂν
6 δέῃ κομίσασθαι τὸ ἀργύριον. τύχης δὲ συμβάσης τοιαύ-
της τῷ Λύκωνι τούτῳ, ὥστε εὐθὺς ἐκπλέοντα αὐτὸν περὶ
τὸν Ἀργολικὸν κόλπον ὑπὸ λῃστρίδων νεῶν τά τε χρήμα-
τα καταχθῆναι εἰς Ἄργος καὶ αὐτὸν τοξευθέντα ἀποθα-
νεῖν, ἔρχεται ἐπὶ τὴν τράπεζαν Κάλλιππος οὑτοσὶ εὐθὺς
7 ἐρωτῶν, Λύκωνα Ἡρακλεώτην εἰ γιγνώσκοιεν. ἀποκρινα-
μένου δὲ Φορμίωνος τουτουῒ ὅτι γιγνώσκοιεν, ἆρα καὶ
ἐχρῆτο ὑμῖν; ἔφη ὁ Φορμίων· ἀλλὰ πρὸς τί ἐρωτᾷς;
πρὸς τί; ἔφη· ἐγώ σοι ἐρῶ. ἐκεῖνος μὲν τετελεύτηκεν,
ἐγὼ δὲ προξενῶν τυγχάνω τῶν Ἡρακλεωτῶν. ἀξιῶ δή σε
δεῖξαί μοι τὰ γράμματα, ἵν' εἰδῶ εἴ τι καταλέλοιπεν
ἀργύριον· ἐξ ἀνάγκης γάρ μοί ἐστιν ἁπάντων Ἡρακλεω-
8 τῶν ἐπιμελεῖσθαι. ἀκούσας δ' αὐτοῦ ὁ Φορμίων, ὦ ἄν-

[k] εἴη αὐτοῦ] αὐτοῦ εἴη F. Q.
[l] Σκύρῳ] κύρωι F.
[m] Ἀρχεβιάδῃ] ἀλχεβιάδηι S.
[n] ἐπειδὴ] ἐπειδὰν F.
[o] ᾧ ἂν] Libri ᾧ ἐάν.
[p] τοσοῦτο] vulg. τοσοῦτον.

δρες δικασταί, ἔδειξεν εὐθέως παραχρῆμα. δείξαντος δὲ αὐτοῦ τὸ γραμματεῖον ἀναγνοὺς αὐτὸς καὶ ἄλλος οὐδείς, καὶ ἰδὼν γεγραμμένον ἐν αὐτῷ "Λύκων Ἡρακλεώτης χιλίας ἑξακοσίας τετταράκοντα Κηφισιάδῃ ἀποδοῦναι δεῖ· [q]Ἀρχεβιάδης Λαμπρεὺς δείξει τὸν Κηφισιάδην" ᾤχετο ἀπιὼν σιωπῇ, καὶ πλέον ἢ πέντε μηνῶν οὐδένα λό-
9 γον [r]ἐποιήσατο. ἐπιδημήσαντος δὲ τοῦ Κηφισιάδου μετὰ ταῦτα καὶ προσελθόντος πρὸς τὴν τράπεζαν καὶ ἀπαιτοῦντος τὰ χρήματα, παρόντος δὲ ὦ ἄνδρες δικασταὶ 1238
Ἀρχεβιάδου καὶ τοῦ Φρασίου, οὓς ὁ Λύκων τῷ πατρὶ συνέστησε καὶ ἐκέλευσε τὸν Κηφισιάδην δεῖξαι ὃς εἴη, ἐπειδὰν ἔλθοι, παρόντων καὶ ἄλλων, ἐξαριθμήσας αὐτῷ τὰς ἑκκαίδεκα μνᾶς καὶ τετταράκοντα δραχμὰς ἀπέδωκε Φορμίων οὑτοσί. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, τούτων ἁπάντων ὑμῖν τὰς μαρτυρίας ἀναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

10 Ὅτι μὲν ἀληθῆ ἅπαντα εἶπον πρὸς ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, τῶν μαρτυριῶν ἀκηκόατε. προσελθὼν δὲ συχνῷ χρόνῳ ὕστερον πρὸς τὸν πατέρα Κάλλιππος οὑτοσὶ ἐν ἄστει, ἤρετο αὐτὸν εἰ ἤδη ἐπιδεδημηκὼς εἴη ὁ Κηφισιάδης, ὅτῳ ἐπιγεγραμμένον εἴη ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον τὸ
11 ὑπὸ τοῦ Λύκωνος τοῦ Ἡρακλεώτου καταλειφθέν. ἀποκριναμένου δὲ τοῦ πατρὸς ὅτι οἴοιτο μέν, εἰ μέντοι βούλοιτο εἰς Πειραιᾶ καταβῆναι, τὴν ἀκρίβειαν εἴσοιτο, οἶσθά τοι, ἔφη, ὅ τι ἔστιν, [s]ὦ Πασίων, [t]ὅ σε ἐρωτῶ; (καὶ μὰ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν [u]Δήμητρα, οὐ ψεύσομαι πρὸς ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀλλ᾽ ἃ τοῦ πατρὸς ἤκουον, διηγήσομαι ὑμῖν.) ἔξεστί σοι, ἔφη, ἐμέ τε

[q] Ἀρχεβιάδης] ἀλχεβιάδης S.
[r] ἐποιήσατο] ἐποίησα S.
[s] ὦ] ὁ S.
[t] ὅ σε] διό σε F. Q.
[u] Δήμητρα] δήμητραν S. Q.

12 εὖ ποιῆσαι καὶ σεαυτὸν μηδὲν βλαβῆναι. προξενῶν μὲν
[x] γὰρ τυγχάνω τῶν Ἡρακλεωτῶν, βούλοιο δ' ἄν, ὡς οἶ-
μαι ἐγώ, ἐμὲ μᾶλλον τὸ ἀργύριον λαβεῖν ἢ τὸν μέτοικον
ἄνθρωπον καὶ ἐν Σκύρῳ κατοικοῦντα καὶ οὐδενὸς ἄξιον.
συμβέβηκε δὲ τοιοῦτόν τι· ὁ Λύκων τυγχάνει ὢν καὶ
ἄπαις καὶ κληρονόμον οὐδένα οἴκοι καταλιπών, ὡς ἐγὼ
πυνθάνομαι. πρὸς δὲ τούτῳ, ἐπειδὴ εἰς Ἄργος κατήχθη
[y] τετρωμένος, τῷ προξένῳ τῶν Ἡρακλεωτῶν τῷ Ἀργείῳ
[z] Στραμμένῳ τὰ χρήματα δέδωκεν, ἃ κατήχθη μετ' αὐ- 1239
13 τοῦ. οἷος οὖν εἰμὶ καὶ ἐγὼ τὰ ἐνθάδε αὐτὸς ἀξιοῦν λαμ-
βάνειν· ἡγοῦμαι γὰρ δίκαιος εἶναι ἔχειν. σὺ οὖν, εἰ ἄρα
μὴ ἀπείληφε, λέγε ὅτι ἐγὼ ἀμφισβητῶ, ἂν ἄρα ἔλθῃ
ὁ Κηφισιάδης. εἰ δ' ἄρα ἀπείληφε, λέγε ὅτι ἐγὼ μάρ-
τυρας ἔχων ἠξίουν ἐμφανῆ καταστῆσαι τὰ χρήματα ἢ
τὸν κεκομισμένον, καὶ [a] εἴ τι με βούλεται ἀφελέσθαι,
14 πρόξενον ὄντα ἀφαιρεθῆναι. ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ εἴρητο, ἐγώ,
ἔφη ὁ πατήρ, ὦ Κάλλιππε, χαρίζεσθαι μέν σοι βούλο-
μαι (καὶ γὰρ ἂν καὶ μαινοίμην, εἰ μή), οὕτω μέντοι,
ὅπως ἂν αὐτός τε μὴ χείρων δόξω εἶναι καὶ ἐκ τοῦ
πράγματος μηδὲν ζημιώσομαι. εἰπεῖν μὲν οὖν μοι ταῦτα
πρὸς τὸν [b] Ἀρχεβιάδην καὶ τὸν Ἀριστένουν καὶ πρὸς αὐ-
τὸν δὲ τὸν Κηφισιάδην οὐδὲν διαφέρει· ἐὰν μέντοι μὴ θέ-
λωσι ταῦτα ποιεῖν εἰπόντος ἐμοῦ, αὐτὸς ἤδη διαλέγου
αὐτοῖς. ἀμέλει, ἔφη οὗτος, ὦ Πασίων, ἐὰν [c] βούλῃ σύ,
ἀναγκάσεις αὐτοὺς ταῦτα ποιῆσαι.

15 Ἃ μὲν [d] οὖν διελέχθη, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὗτος μὲν
τῷ πατρί, ἐκεῖνος δὲ τῷ Ἀρχεβιάδῃ καὶ τῷ Κηφισιάδῃ

[x] γὰρ om. Q.
[y] τετρωμένος] προ μου S.
[z] Στραμμένῳ addidit S.
[a] εἴ τι] εἴ τις S. Q.
[b] Ἀρχεβιάδην] ἀλχεβιάδην S.
[c] βούλῃ] βούλει S. Q.
[d] οὖν om. S. cf. §§. 20, 37.

τούτου δεηθέντος καὶ τούτῳ χαριζόμενος, ταῦτ' ἐστίν, ἐξ ὧν κατὰ μικρὸν ἡ δίκη αὕτη πέπλασται· ὧν ἐγὼ ἤθελον τούτῳ ταύτην, ἥτις εἴη μεγίστη πίστις, δοῦναι, ἦ μὴν
16 ἐγὼ τοῦ πατρὸς ἀκούειν. οὗτος δὲ ὁ ἀξιῶν ὑφ' ὑμῶν πιστεύεσθαι ὡς ἀληθῆ λέγων, τρία ἔτη [e]διαλιπών, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον διαλεχθέντος τοῦ πατρὸς τῷ [f]'Αρχεβιάδῃ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς Κηφισιάδου ἐπιτηδείοις οὐκ ἔφασαν Καλλίππῳ προσέχειν τὸν νοῦν [g]οὐδὲν οἷς λέγει, [h]ἐπειδὴ ᾔσθετο ἀδυνάτως ἤδη ἔχοντα τὸν πατέρα καὶ μόγις εἰς ἄστυ ἀναβαίνοντα καὶ τὸν ὀφθαλμὸν αὐτὸν
17 προδιδόντα, λαγχάνει αὐτῷ δίκην, οὐ μὰ Δί' οὐχ ὥσπερ 1240 νῦν ἀργυρίου, ἀλλὰ βλάβης, ἐγκαλέσας βλάπτειν ἑαυτὸν ἀποδιδόντα Κηφισιάδῃ τὸ ἀργύριον, ὃ κατέλιπε Λύκων ὁ Ἡρακλεώτης παρ' αὐτῷ, ἄνευ αὐτοῦ, ὁμολογήσαντα μὴ ἀποδώσειν. λαχὼν δὲ παρὰ μὲν τοῦ διαιτητοῦ ἀνείλετο τὸ γραμματεῖον, προὐκαλέσατο δ' αὐτὸν ἐπιτρέψαι Λυσιθείδῃ, αὐτοῦ μὲν καὶ Ἰσοκράτους καὶ Ἀφα-
18 ρέως [i]ἑταίρῳ, γνωρίμῳ δὲ τοῦ πατρός. ἐπιτρέψαντος δὲ τοῦ πατρός, ὃν μὲν χρόνον ἔζη ὁ πατήρ, ὅμως, καίπερ οἰκείως ἔχων τούτοις, ὁ Λυσιθείδης οὐκ ἐτόλμα οὐδὲν εἰς ἡμᾶς ἐξαμαρτάνειν. καίτοι οὕτω τινὲς ἀναίσχυντοί [k]εἰσι τῶν οἰκείων τῶν τουτουί, ὥστε ἐτόλμησαν μαρτυρῆσαι ὡς ὁ μὲν Κάλλιππος ὅρκον τῷ πατρὶ δοίη, ὁ δὲ πατὴρ οὐκ ἐθέλοι ὀμόσαι παρὰ τῷ Λυσιθείδῃ, καὶ οἴονται ὑμᾶς πείσειν ὡς ὁ Λυσιθείδης οἰκεῖος μὲν ὢν τῷ Καλλίππῳ, διαιτῶν δὲ τὴν δίαιταν ἀπέσχετ' ἂν μὴ οὐκ εὐθὺς τοῦ πατρὸς καταδιαιτῆσαι, δι' αὐτοῦ γε ἑαυτῷ μὴ [l]θέλοντος

[e] διαλιπών] διαλείπων S.
[f] 'Αρχεβιάδῃ] ἀλχεβιάδης S.
[g] οὐδὲν] οὐδ' ἐν F. Q.
[h] ἐπειδὴ] ἐπειδὴ δὲ F. Q.
[i] ἑταίρῳ] ἑταίρων S.
[k] εἰσι om. S.
[l] θέλοντος Reiskius: libri θέλων.

19 δικαστοῦ γενέσθαι τοῦ πατρός. ὡς δὲ ἐγὼ μὲν ἀληθῆ
λέγω, οὗτοι δὲ ψεύδονται, πρῶτον μὲν αὐτὸ ὑμῖν τοῦτο
γενέσθω τεκμήριον, ὅτι κατεγνώκει ἂν αὐτοῦ ὁ Λυσιθεί-
δης, καὶ ὅτι ἐγὼ ἐξούλης ἂν [m] ἔφευγον νῦν ἀλλ' οὐκ ἀρ-
γυρίου δίκην· πρὸς δὲ [n] τούτῳ ἐγὼ ὑμῖν τοὺς παρόντας
ἑκάστοτε τῷ πατρὶ ἐν ταῖς συνόδοις ταῖς πρὸς τοῦτον, αἳ
παρὰ τῷ Λυσιθείδῃ ἐγίγνοντο, μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

20 Ὅτι μὲν [o] οὐ [p] προκαλεσάμενος εἰς ὅρκον τὸν πατέρα
τότε νυνὶ ἐκείνου τετελευτηκότος καταψεύδεται, καὶ κατ'
ἐμοῦ ῥᾳδίως τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντας τοὺς οἰκείους τοὺς 1241
ἑαυτοῦ παρέχεται, ἔκ τε τῶν τεκμηρίων καὶ ἐκ τῆς μαρ-
21 τυρίας ταύτης ῥᾴδιον ὑμῖν εἰδέναι. ὅτι δὲ ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ
πατρὸς ἠθέλησα αὐτῷ πίστιν δοῦναι, ἥνπερ ὁ νόμος κε-
λεύει, ἐάν τις τεθνεῶτι ἐπικαλῶν δικάζηται τῷ κληρονό-
μῳ, μὴ δοκεῖν μοι μήτε ὁμολογῆσαι τὸν πατέρα τούτῳ
ἀποδώσειν τὸ ἀργύριον ὃ κατέλιπε Λύκων, μήτε συστα-
θῆναι αὐτὸν τῷ πατρὶ ὑπὸ τοῦ Λύκωνος, καὶ Φορμίων, ἦ
μὴν διαλογίσασθαί τε ἐναντίον Ἀρχεβιάδου τῷ Λύκωνι
αὐτὸς καὶ προσταχθῆναι αὐτῷ Κηφισιάδῃ ἀποδοῦναι τὸ
ἀργύριον, τὸν δὲ Κηφισιάδην δεῖξαι αὐτῷ τὸν Ἀρχεβιά-
22 δην, καὶ ὅτε Κάλλιππος προσῆλθε τὸ πρῶτον πρὸς τὴν
τράπεζαν, λέγων ὅτι τετελευτηκὼς εἴη ὁ Λύκων καὶ αὐ-
τὸς ἀξιοίη τὰ γράμματα ἰδεῖν, [q] εἴ τι καταλελοιπὼς εἴη
ὁ ξένος ἀργύριον, ἦ μὴν δείξαντος ἑαυτοῦ εὐθὺς αὐτῷ τὰ
γράμματα, ἰδόντα αὐτὸν τῷ Κηφισιάδῃ γεγραμμένον
ἀποδοῦναι, σιωπῇ οἴχεσθαι ἀπιόντα, οὐδὲν οὔτε [r] ἀμφισ-

[m] ἔφευγον] ἔφυγον S.
[n] τούτῳ] τοῦτ' F. S. Q.
[o] οὐ] Libri οὖν.
[p] προκαλεσάμενος] προκαλεσαμένου S. Q.
[q] εἴ τι] ἤ τι F. S. Q.
[r] ἀμφισβητήσαντα] ἀμφισβητήσοντα F. S. Q.

βητήσαντα οὔτ' ἀπειπόντ' αὐτὸν περὶ τοῦ ἀργυρίου, τούτων ὑμῖν τάς τε μαρτυρίας ἀμφοτέρας καὶ τὸν νόμον ἀναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΝΟΜΟΣ.

23 Φέρε δὴ ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς οὐδ' ἐχρῆτο Λύκωνι τῷ Καλλίππῳ, ἐπιδείξω· οἶμαι γάρ τί μοι καὶ
τοῦτο εἶναι πρὸς τὴν [s] ἀλαζονείαν τὴν τουτουῒ τοῦ φάσκοντος αὐτῷ δωρεὰν δοθῆναι τὸ ἀργύριον τοῦτο παρὰ τοῦ
24 Λύκωνος. ἐκεῖνος γὰρ τετταράκοντα μνᾶς ἔκδοσιν ἐκδοὺς εἰς Θρᾴκην Μεγακλείδῃ τῷ Ἐλευσινίῳ καὶ Θρασύλλῳ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, μεταδόξαν αὐτῷ μὴ ἐκεῖσε πλεῖν μηδὲ κινδυνεύειν, ἐγκαλέσας τι τῷ Μεγακλείδῃ περὶ τῶν τόκων ὡς ἐξηπατημένος διεφέρετο καὶ ἐδικάζετο, βουλό- 1242
25 μενος τὴν ἔκδοσιν κομίσασθαι. συχνῆς δὲ πάνυ πραγματείας περὶ τοσαῦτα χρήματα γενομένης τὸν μὲν Κάλλιππον ὁ Λύκων [t] οὐδαμοῖ πώποτε παρεκάλεσε, τὸν δὲ Ἀρχεβιάδην καὶ τοὺς τοῦ Ἀρχεβιάδου φίλους· καὶ ὁ διαλλάξας αὐτοὺς Ἀρχεβιάδης ἦν. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν αὐτὸν τὸν Μεγακλείδην μάρτυρα παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

26 Οὑτωσὶ μὲν οἰκείως [u] φαίνεται χρώμενος, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὁ Λύκων τῷ Καλλίππῳ, ὥστε μήτε παρακαλεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὰ αὑτοῦ πράγματα μήτε κατάγεσθαι ὡς τοῦτον μηδεπώποτε· καὶ αὐτό γε τοῦτο μόνον οὐ τετολμήκασιν οἱ οἰκεῖοι τούτου μαρτυρῆσαι, ὡς κατήγετο παρὰ τούτῳ ἐκεῖνος, εὖ εἰδότες ὅτι διὰ βασάνου ἐκ τῶν οἰκετῶν
27 ὁ ἔλεγχος ἤδη ἔσοιτο, εἴ τι τοιοῦτο [x] ψεύσαιντο. βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τεκμήριόν τι εἰπεῖν τηλικοῦτον, ᾧ δῆλον

[s] ἀλαζονείαν] αλαζονιαν S.
[t] οὐδαμοῖ] οὐδαμοῦ F.
[u] φαίνεται χρώμενος] χρώμενος φαίνεται F. Q.
[x] ψεύσαιντο] ψεύσοιντο S.

ὑμῖν ἔσται, ὡς [y] ἐγὼ οἶμαι, ὅτι πάντα πρὸς ὑμᾶς ἐψεύσεται. τῷ γὰρ Λύκωνι, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴπερ ἠσπάζετο μὲν [z] τουτονὶ καὶ οἰκείως εἶχεν, ὥσπερ οὗτός φησιν, ἐβούλετο δὲ δωρεὰν δοῦναι αὐτῷ, εἴ τι πάθοι, τὸ ἀργύριον,
28 [a] πότερον κάλλιον ἦν ἄντικρυς παρὰ τῷ Καλλίππῳ καταλιπεῖν τὸ ἀργύριον, ὃ ἤμελλε σωθεὶς μὲν ὀρθῶς καὶ δικαίως ἀπολήψεσθαι παρὰ φίλου γε ὄντος αὐτῷ καὶ προξένου, εἰ δέ τι πάθοι, ἄντικρυς ἔσεσθαι δεδωκώς, ὥσπερ καὶ [b] ἐβούλετο, ἢ ἐπὶ τῇ τραπέζῃ καταλιπεῖν; ἐγὼ [c] μὲν γὰρ οἶμαι ἐκεῖνο καὶ δικαιότερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον εἶναι. οὐ τοίνυν φαίνεται τούτων οὐδὲν ποιήσας, ὥστε καὶ ταῦτα ὑμῖν τεκμήρια ἔστω, ἀλλὰ τῷ Κηφι- 1243
σιάδῃ καὶ γράψας καὶ προστάξας ἀποδοῦναι.

29 Ἔτι τοίνυν καὶ [d] τοδὶ σκέψασθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι Κάλλιππος μὲν ἦν πολίτης ἡμέτερος καὶ οὐκ ἀδύνατος οὐδέτερα ποιῆσαι, οὔτε κακῶς οὔτε εὖ, ὁ δὲ Κηφισιάδης καὶ μέτοικος καὶ οὐδὲν δυνάμενος, ὥστε μὴ προσθέσθαι ἂν παρὰ τὸ δίκαιον τῷ Κηφισιάδῃ μᾶλλον τὸν
30 πατέρα ἢ τούτῳ τὰ δίκαια ποιῆσαι. ἀλλὰ νὴ Δία, ἴσως ἂν εἴποι, [e] ἐκέρδαινέ [f] τι ἰδίᾳ ὁ πατὴρ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου, διὸ ἐκείνῳ μᾶλλον προσετίθετο τὴν γνώμην ἢ τούτῳ. εἶτα πρῶτον μὲν τὸν δυνησόμενον διπλάσιον τοῦ λήμματος κακὸν ποιῆσαι ἠδίκει, ἔπειτα ἐνταῦθα μὲν αἰσχροκερδὴς ἦν, εἰς δὲ τὰς εἰσφορὰς καὶ λειτουργίας καὶ δωρεὰς τῇ
31 πόλει οὔ; καὶ τῶν [g] μὲν ξένων οὐδένα ἠδίκει, Καλλίππου δέ; καὶ οὗτος, ὥς φησιν, ὡς χρηστῷ μὲν αὐτῷ ὄντι

[y] ἐγὼ] ἔγωγε F. Q.
[z] τουτονὶ S. καὶ τοῦτον F. τοῦτον ceteri.
[a] πότερον] πρότερον S.
[b] ἐβούλετο] ἠβούλετο S.
[c] μὲν om. pr. S.
[d] τοδὶ σκέψασθε] το διασκέψασθαι pr. S.
[e] ἐκέρδαινε] κερδαίνων F. S. Q.
[f] τι ἰδίᾳ] τὰ ἴδια ὅτι S.
[g] μὲν ante ξένων vulg. om.

καὶ οὐδὲν [h] ψευσαμένῳ ὅρκον ἐδίδου, ὡς περὶ πονηροῦ δὲ
καὶ ἀπαλείφοντος ἀπὸ τῶν παρακαταθηκῶν νυνὶ διαλέ-
γεται; κἀκεῖνος οὔτ' ὀμόσαι θέλων, ὡς οὗτός φησιν, οὔτ'
ἀποδιδοὺς οὐκ εὐθὺς ἂν ὠφλήκει; τῷ ταῦτα πιστά, ὦ
32 ἄνδρες δικασταί; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδενὶ οἴομαι. καὶ ὁ Ἀρ-
χεβιάδης εἰς τοῦτο φαυλότητος ἥκει, ὥστε τοῦ Καλλίπ-
που δημότου ὄντος αὐτῷ καὶ πολιτευομένου καὶ οὐκ ἰδιώ-
του ὄντος καταμαρτυρεῖ, καὶ φησὶν ἡμᾶς μὲν ἀληθῆ λέ-
γειν τοῦτον δὲ ψεύδεσθαι, καὶ ταῦτα εἰδὼς ὅτι, ἂν οὗτος
βούληται ἐπισκήψασθαι αὐτῷ τῶν ψευδομαρτυριῶν καὶ
ἄλλο μηδὲν ποιῆσαι ἢ ἐξορκῶσαι, ἀνάγκη αὐτῷ ἔσται
33 πίστιν ἐπιθεῖναι ἣν ἂν κελεύῃ οὗτος. ἔπειτα ἵνα ὁ Κηφι-
σιάδης ἔχῃ τὸ ἀργύριον, ἄνθρωπος μέτοικος, ἢ Φορμίων,
ὅν φησιν [i] ἀπαληλιφέναι τι οὗτος τοῦ ἀργυρίου, πεισθή- 1244
σεσθε ὑμεῖς ὡς ἐπιορκήσειεν [k] ἂν ὁ Ἀρχεβιάδης; οὐκ ἔκ
γε τῶν εἰκότων, ὦ ἄνδρες δικασταί. οὐ γὰρ ἄξιον οὔτε
Ἀρχεβιάδου κακίαν οὐδεμίαν καταγνῶναι οὔτε τοῦ πα-
τρὸς τοῦ ἡμετέρου· [l] πολὺ γὰρ αὐτὸν φιλότιμον ἴστε
μᾶλλον ὄντα ἢ κακόν τι ἢ αἰσχρὸν ἐπιτηδεύοντα, καὶ
πρὸς Κάλλιππον οὐχ οὕτως ἔχοντα, ὥστε καταφρονή-
34 σαντα τούτου ἀδικῆσαι ἄν τι αὐτόν. οὐ γὰρ οὕτω μοι
δοκεῖ δύνασθαι ὥστ' εὐκαταφρόνητος εἶναι, ὃς οὕτως ἐρρω-
μένος ἐστίν, ὥστε πέρυσί μοι λαχὼν τὴν δίκην ταυτηνὶ
καὶ [m] προκαλεσάμενος τῷ Λυσιθείδῃ ἐπιτρέψαι, ἐγὼ
μὲν καίπερ καταπεφρονημένος ὑπ' αὐτοῦ τοῦτό γε ὀρθῶς
ἐβουλευσάμην· κατὰ τοὺς νόμους γὰρ ἐπέτρεψα καὶ
35 ἀπήνεγκα πρὸς τὴν ἀρχήν· οὗτος δὲ τὸν κατὰ τοὺς νό-

[h] ψευσαμένῳ] ἂν ψευσαμένῳ Reiskius.

[i] ἀπαληλιφέναι] ἀπαληλειφέναι S. ἀπηλειφέναι F. ἀπειληφέναι Q.

[k] ἂν post ἐπιορκήσειεν addidit Reiskius.

[l] πολὺ] πολλὰ F.

[m] προκαλεσάμενος] προσκαλεσάμενος F. S. Q.

μους ἀπενηνεγμένον διαιτητὴν ἔπεισεν ἀνώμοτον διαιτῆ-
σαι, ἐμοῦ [n] διαμαρτυρομένου κατὰ τοὺς νόμους ὀμόσαντα
διαιτᾶν, ἵνα αὐτῷ ᾖ πρὸς ὑμᾶς λέγειν ὅτι καὶ Λυσιθεί-
36 δης, ἀνὴρ καλὸς κἀγαθός, ἔγνω περὶ αὐτῶν. Λυσιθείδης
γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἕως μὲν ὁ πατὴρ ἔζη, καὶ ἄνευ
ὅρκου καὶ μεθ' ὅρκου ἴσως ἂν οὐκ ἠδίκησεν ἐκεῖνον· ἔμελε
γὰρ αὐτῷ ἐκείνου. ἐμοῦ δὲ ἄνευ μὲν ὅρκου οὐδὲν αὐτῷ
ἔμελε, μεθ' ὅρκου δὲ ἴσως ἂν οὐκ ἠδίκησε διὰ τὸ αὑτοῦ
ἴδιον· διόπερ ἀνώμοτος ἀπεφήνατο. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω,
καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς [o] παραγενομένους μάρτυρας παρ-
έξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

37 Ὅ τι [p] μὲν καὶ παρὰ τοὺς νόμους καὶ παρὰ τὸ δί-
καιον δύναται διαπράττεσθαι Κάλλιππος, ὦ ἄνδρες δι-
κασταί, τῆς μαρτυρίας ἀκηκόατε. δέομαι δὲ ὑμῶν αὐτός 1245
τε ὑπὲρ ἐμαυτοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ πατρός, ἀναμνησθέντας
ὅτι πάντων μὲν ὑμῖν καὶ μάρτυρας καὶ τεκμήρια καὶ
38 νόμους καὶ πίστεις παρεσχόμην ὧν εἴρηκα, τούτῳ δὲ ἐπι-
δείκνυμι ὅτι ἐξόν, εἴπερ τι αὐτῷ προσῆκε τοῦ ἀργυρίου,
ἐπὶ τὸν Κηφισιάδην βαδίζειν τὸν ὁμολογοῦντα κεκομί-
σθαι καὶ ἔχειν τὸ ἀργύριον, καὶ ταῦτα μηδὲν ἧττον τὰ
πιστὰ παρ' ἡμῶν λαβόντα, οὐκ ἔρχεται, εἰδὼς ὅτι οὐκ
ἔστι παρ' ἡμῖν τὸ ἀργύριον, δέομαι ὑμῶν [q] ἀποψηφίσα-
39 σθαί μου. καὶ ταῦτα ποιοῦντες πρῶτον μὲν τὰ δίκαια
καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἔσεσθε ἐψηφισμένοι, ἔπειτα ἄξια
μὲν [r] αὐτῶν ὑμῶν, ἄξια δὲ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ· ὡς ἐγὼ
ὑμᾶς ἂν δεξαίμην ἅπαντα τὰ ἐμαυτοῦ λαβεῖν μᾶλλον ἢ
ἀδίκως τι συκοφαντούμενος ἀποτῖσαι.

[n] διαμαρτυρομένου] διαμαρτυραμένου F. Q.

[o] παραγενομένους μάρτυρας] μάρτυρας παραγενομένους S.

[p] μὲν] μὲν οὖν F. Q.

[q] ἀποψηφίσασθαί] ἀποψηφίσασθε F.

[r] αὐτῶν ὑμῶν] ὑμῶν αὐτῶν F. Q.

ΝΓ.

ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΕΘΟΥΣΙΟΥ ΑΝΔΡΑΠΟΔΩΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀπολλόδωρος γραψάμενος ψευδοκλητείας Ἀρεθούσιον εἷλεν. ὀφείλοντος γὰρ
τοῦ Ἀρεθουσίου τάλαντον τῇ πόλει καὶ ἀποδοῦναι μὴ δυνηθέντος, καὶ διὰ
τοῦτο εἰς τὰ δημόσια ἀπογραφομένης αὐτοῦ τῆς οὐσίας, ἀπογράφει ὁ Ἀπολ-
λόδωρος οἰκέτας ὡς [a] ὄντας Ἀρεθουσίου, [b] ὁ δὲ Νικόστρατος μεταποιεῖται ὡς
ἰδίων καὶ ἐκείνῳ προσηκόντων οὐδέν. ἐπεὶ δὲ τὸ πρᾶγμα μοχθηρόν, διὰ τοῦτο
ὁ ῥήτωρ διηγεῖται ἡλίκα πέπονθεν Ἀπολλόδωρος ὑπ' Ἀρεθουσίου, ἵνα δοκῇ μὴ 1246
φύσει πονηρὸς ὢν ταῦτα πράττειν, ἀλλὰ ἀμυνόμενος τὸν ἀδικοῦντα.

ΟΤΙ μὲν οὐ συκοφαντῶν ἀλλ' ἀδικούμενος καὶ ὑβριζό-
μενος ὑπὸ τούτων καὶ οἰόμενος δεῖν τιμωρεῖσθαι τὴν ἀπο-
γραφὴν ἐποιησάμην, μέγιστον [c] ὑμῖν ἔστω τεκμήριον, ὦ
ἄνδρες δικασταί, τό τε μέγεθος τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ὅτι
αὐτὸς [d] ἐγὼ [e] ἀπέγραψα. οὐ γὰρ δήπου συκοφαντεῖν γε
βουλόμενος ἀπέγραψα ἂν πένθ' ἡμιμναίων ἄξια ἀνδρά-
ποδα, [f] ὡς αὐτὸς ὁ ἀμφισβητῶν τετίμηται αὐτά, ἐκιν-
δύνευον δ' ἂν περί τε χιλίων δραχμῶν καὶ [g] τοῦ μηδέ-
2 ποτε [h] μηδένα αὖθις ὑπὲρ ἐμαυτοῦ γράψασθαι· οὐδ' [i] αὖ
οὕτως ἄπορος ἦν [k] οὐδ' ἄφιλος, ὥστ' οὐκ ἂν ἐξευρεῖν τὸν
[l] ἀπογράψοντα· ἀλλὰ τῶν ἐν ἀνθρώποις ἁπάντων ἡγη-
σάμενος δεινότατον εἶναι ἀδικεῖσθαι μὲν αὐτός, ἕτερον δ'

[a] ὄντας] οὐκ ὄντας F.

[b] ὁ δὲ Νικόστρατος] Addidit hæc H. Wolfius.

[c] ὑμῖν om. r.

[d] ἐγὼ αὐτὸς] αὐτὸς ἐγὼ r.

[e] ἀπέγραψα—ἀπέγραψα] ἀπε-γραψάμην—ἀπεγραψάμην F. S. Q.

[f] ὡς αὐτὸς] ὡς ὁ αὐτὸς S.

[g] τοῦ] τὸ F. τῷ S. Q.

[h] μηδένα αὖθις] αὖθις μηδένα F. Q.

[i] αὖ om. r.

[k] οὐδ' ἄφιλος om. S.

[l] ἀπογράψοντα] ἀπογράψαντα r.

ὑπὲρ [m] ἐμοῦ τοῦ ἀδικουμένου τοὔνομα παρέχειν, καὶ εἶναι ἄν τι τούτοις [n] τοῦτο τεκμήριον, ὁπότε ἐγὼ λέγοιμι τὴν ἔχθραν πρὸς ὑμᾶς, ὡς ψεύδομαι (οὐ γὰρ ἄν ποτε ἕτερον ἀπογράψαι, εἴπερ ἐγὼ αὐτὸς ἠδικούμην), διὰ μὲν ταῦτ'
3 ἀπέγραψα. ἀπογράψας δὲ ἐὰν ἀποδείξω τἀνδράποδα
Ἀρεθουσίου ὄντα, οὗπερ [o] ἀπεγέγραπτο εἶναι, τὰ μὲν 1247
τρία μέρη, ἃ ἐκ τῶν νόμων τῷ ἰδιώτῃ τῷ ἀπογράψαντι γίγνεται, τῇ πόλει [p] ἀφίημι, αὐτῷ δ' ἐμοὶ τετιμωρῆσθαι ἀρκεῖ μόνον. εἰ μὲν οὖν [q] μοι ἦν ἱκανὸν τὸ ὕδωρ διηγήσασθαι πρὸς ὑμᾶς [r] τὰ ἐξ ἀρχῆς, ὅσ' ἀγαθὰ πεπονθότες
4 ὑπ' ἐμοῦ οἷά με εἰργασμένοι εἰσίν, εὖ οἶδ' ὅτι ὑμεῖς τ' ἂν μοι ἔτι μᾶλλον συγγνώμην εἴχετε τοῦ ὀργίζεσθαι αὐτοῖς, τούτους τ' ἀνοσιωτάτους ἀνθρώπων ἡγήσασθε εἶναι· νῦν δ' οὐδὲ διπλάσιόν μοι τούτου ὕδωρ ἱκανὸν [s] ἂν γένοιτο. τὰ μὲν οὖν μέγιστα καὶ περιφανῆ τῶν ἀδικημάτων, καὶ ὁπόθεν ἡ ἀπογραφὴ αὕτη γέγονεν, ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, τὰ δὲ πολλὰ ἐάσω.

5 Νικόστρατος γὰρ [t] οὑτοσί, ὦ ἄνδρες δικασταί, γείτων μοι ὢν ἐν ἀγρῷ καὶ ἡλικιώτης γνωρίμως μέν [u] μοι εἶχε καὶ πάλαι, ἐπειδὴ δ' ἐτελεύτησεν ὁ πατὴρ καὶ ἐγὼ ἐν ἀγρῷ κατῴκουν, οὗπερ καὶ [x] νῦν οἰκῶ, καὶ μᾶλλον ἀλλήλοις ἤδη ἐχρώμεθα διὰ τὸ γείτονές τε εἶναι καὶ ἡλικι-
6 ῶται. χρόνου δὲ προβαίνοντος καὶ πάνυ οἰκείως διεκείμεθα, καὶ ἐγώ θ' οὕτως οἰκείως διεκείμην πρὸς τοῦτον, ὥστ' οὐδενὸς πώποτε ὧν ἐδεήθη [y] οὗτος ἐμοῦ ἀπέτυχεν, οὗτός τ' αὖ ἐμοὶ οὐκ ἄχρηστος ἦν πρὸς τὸ ἐπιμεληθῆναι

m ἐμοῦ τοῦ] ἐμαυτῷ r.
n τοῦτο om. r.
o ἀπεγέγραπτο] ἐγέγραπτο F. S. Q.
p ἀφίημι] ἅ φημι r.
q μοι ἦν] ἦν μοι F. Q.
r τὰ om. r.
s ἂν ante γένοιτο om. F. S. Q.
t οὑτοσί] οὗτος r. om. S.
u μοι post μὲν om. r.
x νῦν] νυνὶ F. Q.
y οὗτος ἐμοῦ] μου οὗτος r.

καὶ διοικῆσαι, καὶ ὁπότε ἐγὼ ἀποδημοίην ἢ δημοσίᾳ
τριηραρχῶν ἢ ἰδίᾳ κατ' ἄλλο τι, κύριον τῶν ἐν ἀγρῷ τού-
7 τον ἁπάντων [z] κατέλειπον. συμβαίνει δή μοι τριηραρχία
περὶ Πελοπόννησον, ἐκεῖθεν δ' εἰς Σικελίαν ἔδει τοὺς
πρέσβεις ἄγειν, οὓς ὁ δῆμος ἐχειροτόνησεν. ἡ οὖν ἀνα-
γωγὴ διὰ ταχέων [a] ἐγίγνετό μοι. ἐπιστέλλω δὴ αὐτῷ
ὅτι αὐτὸς μὲν ἀνῆγμαι καὶ οὐχ οἷόστ' [b] εἴην οἴκαδε ἀφι-
κέσθαι, ἵνα μὴ κατακωλύοιμι τοὺς πρέσβεις· τούτῳ δὲ 1248
προσέταξα ἐπιμελεῖσθαί [c] τε τῶν οἴκοι καὶ διοικεῖν, ὥσ-
8 περ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ. ἐν [d] δὲ τῇ ἐμῇ ἀποδημίᾳ
ἀποδιδράσκουσιν αὐτὸν οἰκέται τρεῖς ἐξ ἀγροῦ παρὰ τού-
του, οἱ μὲν δύο ὧν ἐγὼ ἔδωκα αὐτῷ, ὁ δὲ εἷς ὧν αὐτὸς
ἐκτήσατο. διώκων οὖν [e] ἁλίσκεται ὑπὸ τριήρους καὶ κατ-
9 ήχθη εἰς Αἴγιναν, καὶ ἐκεῖ ἐπράθη. ἐπειδὴ δὲ κατέ-
πλευσα ἐγὼ τριηραρχῶν, προσέρχεταί μοι Δείνων ὁ ἀδελ-
φὸς [f] ὁ τούτου λέγων [g] τήν τε τούτου συμφοράν, αὐτός τε
[h] ὅτι δι' ἀπορίαν ἐφοδίων οὐ πεπορευμένος εἴη ἐπὶ τοῦτον
πέμποντος τούτου αὐτῷ ἐπιστολάς, καὶ ἅμα λέγων πρὸς
[i] ἡμᾶς ὡς ἀκούοι αὐτὸν δεινῶς διακεῖσθαι. ἀκούσας δ'
ἐγὼ ταῦτα καὶ συναχθεσθεὶς ἐπὶ τῇ ἀτυχίᾳ τῇ τούτου
[k] πέμπω τὸν Δείνωνα τὸν ἀδελφὸν τούτου εὐθὺς ἐπὶ τοῦ-
10 τον, δοὺς ἐφόδιον αὐτῷ τριακοσίας δραχμάς. ἀφικόμενος
δ' οὗτος καὶ ἐλθὼν ὡς [l] ἐμὲ [m] πρῶτον ἠσπάζετο, καὶ
ἐπῄνει ὅτι παρέσχον τὰ ἐφόδια τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, καὶ
[n] διωδύρετο τὴν αὑτοῦ συμφοράν, καὶ κατηγορῶν ἅμα

[z] κατέλειπον] κατέλιπον Q. r.
[a] ἐγίγνετό μοι] μοι ἐγίγνετο r.
[b] εἴην] ἦν S. r. et pr. Q.
[c] τε om. r.
[d] δὲ] ἂν r.
[e] ἁλίσκεται] ἂν ἁλίσκεται F. ἀναλίσκεται Q.
[f] ὁ post ἀδελφὸς om. F. S. Q.
[g] τήν τε] τήνδε S. Q.
[h] ὅτι] ὡς r.
[i] ἡμᾶς] με r. ἐμὲ S.
[k] πέμπω—τούτου] ἀποστέλλω—αὐτοῦ r.
[l] ἐμὲ] με S.
[m] πρῶτον] πρῶτον μὲν F. S. Q.
[n] διωδύρετο] ὠδύρετο F. S. Q.

τῶν ἑαυτοῦ οἰκείων ἐδεῖτό μου βοηθῆσαι αὐτῷ, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ἦν περὶ αὐτὸν ἀληθινὸς φίλος· καὶ [o] κλάων ἅμα, καὶ λέγων ὅτι ἓξ καὶ εἴκοσι μνῶν λελυμένος εἴη, εἰσενεγκεῖν αὐτῷ [p] τι [q] ἐκέλευέ με εἰς τὰ
11 λύτρα. ταῦτα δ' ἐγὼ ἀκούων καὶ ἐλεήσας τοῦτον, καὶ ἅμα ὁρῶν κακῶς διακείμενον καὶ [r] ἐπιδεικνύοντα ἕλκη ἐν ταῖς κνήμαις ὑπὸ [s] δεσμῶν, ὧν ἔτι τὰς οὐλὰς ἔχει, καὶ ἐὰν κελεύσητε αὐτὸν δεῖξαι, οὐ μὴ [t] ἐθελήσῃ, ἀπεκρινάμην αὐτῷ ὅτι καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ εἴην αὐτῷ 1249
φίλος ἀληθινός, καὶ [u] νῦν ἐν τῇ συμφορᾷ βοηθήσαιμι αὐτῷ, καὶ τάς τε τριακοσίας, ἃς τῷ ἀδελφῷ [x] αὐτοῦ ἔδωκα [y] ἐφόδια ὅτε ἐπορεύετο ἐπὶ τοῦτον, [z] ἀφείην αὐτῷ, χιλίας τε δραχμὰς ἔρανον αὐτῷ εἰς τὰ λύτρα [a] εἰσοί-
12 σοιμι. καὶ τοῦτο οὐ λόγῳ μὲν [b] ὑπεσχόμην, ἔργῳ δ' οὐκ ἐποίησα, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐκ εὐπόρουν ἀργυρίου διὰ τὸ διαφόρως ἔχειν τῷ Φορμίωνι καὶ ἀποστερεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἥν μοι ὁ πατὴρ κατέλιπε, κομίσας ὡς Θεοκλέα τὸν τότε τραπεζιτεύοντα ἐκπώματα καὶ στέφανον χρυσοῦν, [c] ἅπερ ἐμοὶ ἐκ τῶν πατρῴων [d] ὄντα ἐτύγχανεν, ἐκέλευσα [e] δοῦναι τούτῳ χιλίας δραχμάς, καὶ τοῦτο ἔδωκα δωρεὰν αὐτῷ τὸ ἀργύριον, καὶ ὁμολογῶ δεδωκέναι.
13 ἡμέραις δ' οὐ πολλαῖς ὕστερον προσελθών μοι [f] κλάων ἔλεγεν ὅτι οἱ ξένοι ἀπαιτοῖεν αὐτόν, οἱ δανείσαντες τὰ λύτρα, τὸ λοιπὸν ἀργύριον, καὶ ἐν ταῖς συγγραφαῖς εἴη

[o] κλάων r. vulg. κλαίων.
[p] τι om. r.
[q] ἐκέλευέ] ἐκέλευ ἑ F. ἐκέλευσέ r.
[r] ἐπιδεικνύοντα] δεικνύοντα S.
[s] δεσμῶν] τῶν δεσμῶν F. Q.
[t] ἐθελήσῃ] θελήσῃ S.
[u] νῦν ἐν τῇ] νυνὶ τῇ r.
[x] αὐτοῦ om. r.
[y] ἐφόδια] ἐφόδιον F. S. Q.
[z] ἀφείην] ἀφίην S. Q.
[a] εἰσοίσοιμι] εἰσοίσομαι r.
[b] ὑπεσχόμην] ὑπισχνούμην r.
[c] ἅπερ] ἃ παρ' S. Q.
[d] ὄντα ante ἐκ ponit r.
[e] δοῦναι τούτῳ] τούτῳ δοῦναι r.
[f] κλάων r. ceteri κλαίων.

τριάκονθ' ἡμερῶν [g] αὐτὸν ἀποδοῦναι ἢ διπλάσιον ὀφείλειν,
καὶ ὅτι τὸ χωρίον τὸ ἐν γειτόνων [h] μοι τοῦτο οὐδεὶς ἐθέλοι
οὔτε πρίασθαι οὔτε τίθεσθαι· ὁ γὰρ ἀδελφὸς ὁ Ἀρεθού-
σιος, οὗ τἀνδράποδ' ἐστὶ ταῦτα ἃ νῦν ἀπογέγραπται,
οὐδένα ἐῴη οὔτε ὠνεῖσθαι οὔτε τίθεσθαι ὡς ἐνοφειλομένου
14 αὐτῷ ἀργυρίου. σὺ οὖν μοι, ἔφη, πόρισον τὸ ἐλλεῖπον τοῦ
ἀργυρίου, πρὶν τὰς τριάκονθ' ἡμέρας παρελθεῖν, ἵνα μὴ [i] ὅ
τε ἀποδέδωκα, ἔφη, τὰς χιλίας δραχμάς, [k] ἀπόλωνται,
καὶ αὐτὸς ἀγώγιμος γένωμαι. συλλέξας δ', ἔφη, τὸν
ἔρανον, ἐπειδὰν τοὺς ξένους ἀπαλλάξω, σοὶ ἀποδώσω ὃ
ἄν μοι χρήσῃς. οἶσθα δ', ἔφη, ὅτι καὶ οἱ νόμοι κελεύουσι 1250
τοῦ λυσαμένου ἐκ τῶν πολεμίων [l] εἶναι τὸν λυθέντα, ἐὰν
15 μὴ ἀποδιδῷ τὰ λύτρα. ἀκούων δ' αὐτοῦ ταῦτα καὶ δο-
κῶν οὐ ψεύδεσθαι ἀπεκρινάμην αὐτῷ, ἅπερ ἂν νέος τε
ἄνθρωπος καὶ οἰκείως χρώμενος, οὐκ ἂν νομίσας ἀδικη-
θῆναι, ὅτι ὦ Νικόστρατε, καὶ ἐν τῷ [m] πρὸ τοῦ σοι χρόνῳ
φίλος ἦν ἀληθινός, καὶ [n] νῦν ἐν ταῖς συμφοραῖς [o] σου,
16 καθ' ὅσον ἐγὼ ἐδυνάμην, βεβοήθηκα. ἐπειδὴ δ' ἐν τῷ
παρόντι οὐ [p] δύνασαι πορίσαι ἅπαντα τὰ χρήματα, ἀρ-
γύριον μὲν [q] ἐμοὶ οὐ πάρεστιν, οὐδ' ἔχω οὐδ' αὐτός, τῶν
δὲ [r] κτημάτων σοι τῶν ἐμῶν κίχρημι ὅ τι [s] βούλει, θέντα
τοῦ [t] ἐπιλοίπου ἀργυρίου ὅσον ἐνδεῖ σοι, [u] ἐνιαυτὸν ἀτόκῳ
χρῆσθαι τῷ ἀργυρίῳ καὶ ἀποδοῦναι τοῖς ξένοις. συλλέ-
17 ξας δ' ἔρανον, ὥσπερ αὐτὸς φῄς, λῦσαί [x] μοι. ἀκούσας

[g] αὐτὸν ἀποδοῦναι] ἀργὸν ἀποδοῦναι r.
[h] μοι τοῦτο οὐδεὶς ἐθέλοι] μου οὐδεὶς ἐθέλει r.
[i] ὅ τε] ὅτε F.
[k] ἀπόλωνται] ἀπόληται F. Q.
[l] εἶναι om. r.
[m] πρὸ τοῦ] πρὸ τούτου F. S. Q.
[n] νῦν om. F. Q.
[o] σου] σοι r. οὐ S.
[p] δύνασαι] δύναμαι correctus r.
[q] ἐμοὶ] μοι r.
[r] κτημάτων] κτ χρημάτων F. χρημάτων Q.
[s] βούλει, θέντα] βουληθέντα F. Q.
[t] ἐπιλοιποῦ] λοιποῦ r.
[u] ἐνιαυτὸν ἀτόκῳ] ἐνιαυτῶν ἀτόκως F. Q.
[x] μοι] μοι τὰ κτήματα r.

δ' οὗτος ταῦτα καὶ ἐπαινέσας με ἐκέλευσε τὴν ταχίστην
πρᾶξαι, πρὶν ἐξήκειν τὰς ἡμέρας ἐν αἷς ἔφη δεῖν τὰ λύ-
τρα καταθεῖναι. τίθημι οὖν τὴν συνοικίαν ἑκκαίδεκα
μνῶν [y] Ἀρκέσαντι Παμβωτάδῃ, ὃν αὐτὸς οὗτος [z] πρού-
ξένησεν, ἐπὶ ὀκτὼ ὀβολοῖς τὴν μνᾶν δανείσαντι τοῦ μηνὸς
18 ἑκάστου. λαβὼν δὲ τὸ ἀργύριον οὐχ ὅπως χάριν τινά μοι
ἀποδίδωσιν ὧν [a] εὖ ἔπαθεν, ἀλλ' εὐθέως [b] ἐπεβούλευσέ
μοι, ἵν' ἀποστερήσειε [c] τἀργύριον καὶ εἰς ἔχθραν κατα-
σταίη, καὶ ἀπορούμενος ἐγὼ τοῖς πράγμασι νέος ὢν ὅ τι
χρησαίμην, καὶ ἄπειρος πραγμάτων, ὅπως μὴ εἰσπράτ-
τοιμι αὐτὸν τἀργύριον οὗ ἡ συνοικία [d] ἐτέθη, ἀλλ' [e] ἀφείην
19 αὐτῷ. πρῶτον μὲν οὖν ἐπιβουλεύει μοι μετὰ τῶν ἀντιδί-
κων, καὶ πίστιν αὐτοῖς δίδωσιν· ἔπειτ' ἀγώνων μοι συν- 1251
εστηκότων πρὸς αὐτοὺς τούς τε λόγους ἐκφέρει μου εἰδώς,
[f] καὶ ἐγγράφει τῷ δημοσίῳ [g] ἀπρόσκλητον ἐξ ἐμφανῶν
καταστάσεως [h] ἐπιβολὴν ἑξακοσίας καὶ δέκα δραχ-
μάς, διὰ Λυκίδου τοῦ [i] μυλωθροῦ ποιησάμενος τὴν δίκην.
20 κλητῆρα δὲ κατ' ἐμοῦ τόν [k] τε ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ [l] Ἀρε-
θούσιον τοῦτον ἐπιγράφεται, οὗπέρ ἐστι τἀνδράποδα ταῦ-
τα, καὶ ἄλλον τινά· καὶ παρεσκευάζοντο, εἰ ἀνακρινοί-
μην κατὰ τῶν οἰκείων τῶν ἀδικούντων με τὰς δίκας ἃς
εἰλήχειν αὐτοῖς, ἐνδεικνύναι με καὶ [m] ἐμβάλλειν εἰς τὸ
21 δεσμωτήριον. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ὁ Ἀρεθούσιος ἀπρόσ-
κλητόν μου δέκα δραχμῶν δίκην καταδικασάμενος [n] ὡς

[y] Ἀρκέσαντι Παμβωτάδῃ] ἀρκέσαντι παμβωτίδῃ r.
[z] προυξένησεν] προεξένισεν F. προσεξένησεν S.
[a] εὖ om. r.
[b] ἐπεβούλευσέ] ἐπεβούλευέ r.
[c] τἀργύριον] ἀργύριον Q.
[d] ἐτέθη] ἐτέθην r.
[e] ἀφείην] ἀφείην ἂν F. S. Q.
[f] καὶ ἐγγράφει] καὶ ἐκγράφει F. Q. om. S.
[g] ἀπρόσκλητον] ἀπόκληρον F. S. Q.
[h] ἐπιβολὴν] ἐπιβουλὴν F. S. Q. r.
[i] μυλωθροῦ] μυλώθρου Q.
[k] τε om. pr. S.
[l] Ἀρεθούσιον] τὸν ἀρεθούσιον F. S. Q.
[m] ἐμβάλλειν] ἐμβαλεῖν r.
[n] ὡς om. S.

[o] ὀφείλοντος τῷ δημοσίῳ, κλητῆρας ἐπιγραψάμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν βίᾳ τὰ σκεύη πάντα ἐξεφόρησε, [p] πλέον ἢ εἴκοσι μνῶν ἄξια, καὶ οὐδ' ὁτιοῦν κατέλιπεν.

22 ὅτε δὲ τιμωρεῖσθαι ᾤμην [q] δεῖν [r] ἐκτίσας τῷ δημοσίῳ τὸ ὄφλημα, ἐπειδὴ ἐπυθόμην τὴν ἐπιβουλήν, [s] καὶ ἐβάδιζον ἐπὶ τὸν κλητῆρα τὸν ὁμολογοῦντα κεκλητευκέναι [t] τὸν Ἀρεθούσιον τῆς [u] ψευδοκλητείας κατὰ τὸν νόμον, ἐλθὼν εἰς τὸ χωρίον τῆς νυκτός, ὅσα [x] ἐνῆν φυτὰ ἀκροδρύων [y] γενναῖα ἐμβεβλημένα, καὶ τὰς ἀναδενδράδας ἐξέκοψε, καὶ φυτευτήρια [z] ἐλαῶν περιστοίχων κατέκλασεν, οὕτω

23 δεινῶς ὡς οὐδ' ἂν οἱ πολέμιοι διαθεῖεν. πρὸς δὲ τούτοις μεθ' ἡμέραν παιδάριον ἀστὸν εἰσπέμψαντες διὰ τὸ [a] γείτονες εἶναι καὶ ὅμορον τὸ χωρίον ἐκέλευον τὴν ῥοδωνιὰν βλαστάνουσαν ἐκτίλλειν, ἵν' [b] εἰ καταλαβὼν αὐτὸν ἐγὼ [c] πρὸς ὀργὴν δήσαιμι ἢ πατάξαιμι ὡς δοῦλον ὄντα, γρα- 1252

24 φήν με [d] γράψαιντο ὕβρεως. ὡς δὲ [e] τούτου διήμαρτον, κἀγὼ μάρτυρας μὲν ὧν ἔπασχον ἐποιούμην, αὐτὸς δ' οὐδὲν [f] ἐξημάρτανον εἰς αὐτούς, ἐνταῦθα ἤδη μοι ἐπιβουλεύουσι τὴν μεγίστην ἐπιβουλήν· ἀνακεκριμένου γὰρ ἤδη μου κατ' αὐτοῦ τὴν τῆς ψευδοκλητείας γραφὴν καὶ μέλλοντος εἰσιέναι εἰς τὸ δικαστήριον, τηρήσας με [g] ἀνιόντα ἐκ Πειραιῶς ὀψὲ [h] περὶ τὰς λιθοτομίας παίει [i] τε

[o] ὀφείλοντος Reiskius: libri ὀφείλοντα.
[p] πλέον] πλεῖον F. Q. r.
[q] δεῖν] δεῖν καὶ S. Q. r.
[r] ἐκτίσας] ἐκτίσαι pr. r.
[s] καὶ ante ἐβάδιζον om. F. S. Q.
[t] τὸν Ἀρεθούσιον] τόνδ' ἀρεθούσιον S. Q.
[u] ψευδοκλητείας] ψευδοκλητίας r.
[x] ἐνῆν] ἦν r.
[y] γενναῖα] γενναίων r.
[z] ἐλαῶν] ἐλαιῶν F. S. Q.
[a] γείτονες] γείτονές τε F. Q.
[b] εἰ] εἴπερ r.
[c] πρὸς ὀργὴν om. F. S. Q.
[d] γράψαιντο] γράψωνται r.
[e] τούτου] τουτο S.
[f] ἐξημάρτανον—ἤδη] ἐξήμαρτον—δὴ r.
[g] ἀνιόντα] ἀπιόντα S. Q.
[h] περὶ] καὶ περὶ S.
[i] τε] με r.

πὺξ καὶ ἁρπάζει [k] μέσον, καὶ [l] ὠθεῖ με εἰς τὰς λιθοτο-
μίας, εἰ μή τινες προσιόντες, βοῶντός μου ἀκούσαντες,
25 παρεγένοντο καὶ ἐβοήθησαν. ἡμέραις δ' οὐ πολλαῖς ὕστε-
ρον εἰσελθὼν εἰς τὸ δικαστήριον πρὸς ἡμέραν διαμεμετρη-
μένην, καὶ [m] ἐξελέγξας αὐτὸν τὰ ψευδῆ κεκλητευκότα
καὶ τὰ ἄλλα ὅσα εἴρηκα ἠδικηκότα, εἷλον. καὶ ἐν τῇ
τιμήσει βουλομένων τῶν δικαστῶν θανάτου τιμῆσαι αὐτῷ,
[n] ἐδεήθην ἐγὼ τῶν δικαστῶν μηδὲν δι' ἐμοῦ [o] τοιοῦτον πρᾶ-
ξαι, ἀλλὰ συγχωρῆσαι ὅσουπερ αὐτοὶ ἐτιμῶντο, ταλάν-
26 του, οὐχ ἵνα μὴ ἀποθάνῃ ὁ Ἀρεθούσιος (ἄξια γὰρ αὐτῷ
θανάτου [p] εἴργαστο εἰς ἐμέ), ἀλλ' ἵν' ἐγὼ Πασίωνος ὢν
καὶ κατὰ [q] ψήφισμα πολίτης μηδένα Ἀθηναίων ἀπ-
εκτονὼς εἴην. ὡς δ' ἀληθῆ εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, τούτων ὑμῖν
[r] μάρτυρας πάντων παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

27 Ἃ μὲν τοίνυν ἀδικούμενος [s] ὑπ' αὐτῶν, ὦ ἄνδρες δι-
κασταί, τὴν ἀπογραφὴν ἐποιησάμην, δεδήλωκα ὑμῖν. ὡς
δ' ἔστιν Ἀρεθουσίου τἀνδράποδα ταῦτα καὶ ὄντα ἐν τῇ
οὐσίᾳ τῇ ἐκείνου [t] ἀπέγραψα, ἐπιδείξω ὑμῖν. τὸν μὲν
γὰρ Κέρδωνα ἐκ μικροῦ παιδαρίου ἐξεθρέψατο· καὶ ὡς
ἦν Ἀρεθουσίου, τούτων ὑμῖν τοὺς εἰδότας [u] μάρτυρας παρ-
έξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

28 [x] Παρ' οἷς τοίνυν εἰργάσατο πώποτε, ὡς τοὺς μισθοὺς 1253

[k] μέσον] με μέσον S.
[l] ὠθεῖ] Malim ἐώθει.
[m] ἐξελέγξας] ἐλέγξας r.
[n] ἐδεήθην] ἐδεήθημεν S. Q.
[o] τοιοῦτον] τοιοῦτο r.
[p] εἴργαστο] εἰργάσατο r.
[q] ψήφισμα] τὸ ψήφισμα F. Q.
[r] μάρτυρας πάντων] πάντων τοὺς μάρτυρας F. Q. μάρτυρας r.
[s] ὑπ' αὐτῶν post δικασταί ponit S.
[t] ἀπέγραψα] ἃ ἀπέγραψα F. S. Q.
[u] μάρτυρας παρέξομαι] παρέξομαι μάρτυρας r.
[x] Παρ' οἷς] αφεὶς r.

Ἀρεθούσιος ἐκομίζετο [y] ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ δίκας [z] ἐλάμβανε καὶ ἐδίδου, ὁπότε κακόν τι [a] ἐργάσαιτο, ὡς δεσπότης ὤν, τούτων ὑμῖν τοὺς [b] εἰδότας μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

29 Τὸν δὲ Μάνην, δανείσας ἀργύριον Ἀρχεπόλιδι τῷ Πειραιεῖ, ἐπειδὴ οὐχ οἷός τ' ἦν αὐτῷ ἀποδοῦναι ὁ Ἀρχέπολις οὔτε τὸν τόκον οὔτε τὸ ἀρχαῖον, ἅπαν ἐναπετίμησεν αὐτῷ. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

30 Ἔτι τοίνυν καὶ ἐκ τῶνδε γνώσεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι εἰσὶν [c] Ἀρεθουσίου οἱ ἄνθρωποι· [d] ὁπότε γὰρ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἢ ὀπώραν πρίαιντο ἢ θέρος μισθοῖντο ἐκθερίσαι ἢ ἄλλο τι τῶν περὶ γεωργίαν ἔργων [e] ἀναιροῖντο, Ἀρεθούσιος ἦν ὁ ὠνούμενος καὶ μισθούμενος ὑπὲρ αὐτῶν. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

31 [f] Ὅσας μὲν τοίνυν μαρτυρίας παρασχέσθαι εἶχον ὑμῖν, ὡς ἔστιν Ἀρεθουσίου [g] τἀνδράποδα, δεδήλωκα ὑμῖν. βούλομαι δὲ καὶ περὶ τῆς [h] προκλήσεως εἰπεῖν, ἣν οὗτοί με προὐκαλέσαντο καὶ ἐγὼ τούτους. οὗτοι μὲν γάρ με προὐκαλέσαντο, ὅτε ἡ πρώτη ἀνάκρισις ἦν, φάσκοντες ἕτοιμοι εἶναι παραδιδόναι [i] ἐμοὶ αὐτῷ τἀνδράποδα βα-

[y] ὑπὲρ] τοὺς ὑπὲρ F. r.
[z] ἐλάμβανε] καὶ ἐλάμβανε r.
[a] ἐργάσαιτο] εἰργάσαιντο S.
[b] εἰδότας om. r.
[c] Ἀρεθουσίου] ἀρεθούσιοι r.
[d] ὁπότε γὰρ οἱ ἄνθρωποι om. F. οἱ om. r.
[e] ἀναιροῖντο] ἂν ἔροιντο F. ανεροιντο S. Q.
[f] Ὅσας—μαρτυρίας] ὅσα—μαρτυρία vel μαρτυρίαι F. S. Q.
[g] τἀνδράποδα] τὰ ἀνδράποδα F. S. Q.
[h] προκλήσεως] προσκλήσεως r. ἐμὲ] με r.
[i] ἐμοὶ αὐτῷ] αὐτῷ ἐμοὶ r.

σανίσαι, βουλόμενοι μαρτυρίαν τινὰ αὐτοῖς ταύτην γενέ-
32 σθαι. ἐγὼ δ' ἀπεκρινάμην αὐτοῖς ἐναντίον μαρτύρων ὅτι
ἕτοιμός εἰμι ἰέναι εἰς τὴν βουλὴν μετ' αὐτῶν καὶ παρα- 1254
λαμβάνειν μετ' ἐκείνης ἢ μετὰ τῶν ἕνδεκα, λέγων ὅτι,
εἰ μὲν ἰδίαν δίκην ἐδικαζόμην αὐτοῖς, [k] εἰ ἐμοὶ ἐξεδίδο-
σαν, παρελάμβανον ἄν, [l] νῦν δὲ τῆς πόλεως εἴη τἀνδρά-
ποδα καὶ ἡ ἀπογραφή· [m] δεῖν οὖν δημοσίᾳ βασανί-
33 ζεσθαι. ἡγούμην γὰρ οὐ προσήκειν ἐμοὶ ἰδιώτῃ ὄντι τοὺς
δημοσίους [n] βασανίζειν· οὔτε γὰρ τῆς βασάνου κύριος
ἐγιγνόμην, οὔτε καλῶς [o] ἔχειν [p] τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῶν
ἀνθρώπων [q] ἐμὲ κρίνειν. ἡγούμην [r] τε [s] δεῖν τὴν ἀρχὴν ἢ
τοὺς ᾑρημένους ὑπὸ τῆς βουλῆς γράφεσθαι, καὶ καταση-
μηναμένους τὰς βασάνους, ὅ τι [t] εἴπαιεν οἱ ἄνθρωποι,
παρέχειν εἰς τὸ δικαστήριον, ἵν' ἀκούσαντες ἐκ τούτων
34 ἐψηφίσασθε ὁποῖόν τι ὑμῖν ἐδόκει. ἰδίᾳ μὲν γὰρ βα-
σανιζομένων τῶν ἀνθρώπων ὑπ' ἐμοῦ ἀντέλεγετ' ἂν ἅπαντα
ὑπὸ τούτων, εἰ δὲ δημοσίᾳ, ἡμεῖς μὲν ἂν ἐσιωπῶμεν, οἱ
δ' ἄρχοντες [u] ἢ οἱ ᾑρημένοι ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐβασάνιζον
ἂν [x] μέχρι οὗ αὐτοῖς ἐδόκει. ταῦτα δ' ἐμοῦ ἐθέλοντος
οὐκ ἂν ἔφασαν [y] τῇ ἀρχῇ παραδοῦναι, οὐδ' εἰς τὴν βου-
λὴν ἤθελον ἀκολουθεῖν. Ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι
[z] τοὺς τούτων μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

35 Κατὰ πολλὰ μὲν οὖν ἔμοιγε δοκοῦσιν εἶναι ἀναίσχυν-
τοι ἀμφισβητοῦντες τῶν ὑμετέρων, [a] οὐχ ἥκιστα δὲ ὑμῖν

[k] εἰ ἐμοὶ] ἢ ἐμοὶ r.
[l] νῦν] νυνὶ F. Q.
[m] δεῖν] δεινὸν F. Q.
[n] βασανίζειν] βασανίζεσθαι S.
[o] ἔχειν] ἕξοι r.
[p] τὰ λεγόμενα] τὸ λεγόμενον r.
[q] ἐμὲ κρίνειν om. S. Q.
[r] τε om. F. Q.
[s] δεῖν τὴν ἀρχὴν] μὴ οὐ τὴν ἄλλην F. Q.
[t] εἴπαιεν] εἴποιεν r. ειπεν S.
[u] ἢ om. F. Q. r.
[x] μέχρι] μέχρις r.
[y] τῇ ἀρχῇ παραδοῦναι] παραδοῦναι τῇ ἀρχῇ F. Q.
[z] τοὺς τούτων] τούτων τοὺς r.
[a] οὐχ ἥκιστα—ὑμετέρων om. r.

ΝΓ.

ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΕΘΟΥΣΙΟΥ ΑΝΔΡΑΠΟΔΩΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀπολλόδωρος γραψάμενος ψευδοκλητείας Ἀρεθούσιον εἷλεν. ὀφείλοντος γὰρ τοῦ Ἀρεθουσίου τάλαντον τῇ πόλει καὶ ἀποδοῦναι μὴ δυνηθέντος, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὰ δημόσια ἀπογραφομένης αὐτοῦ τῆς οὐσίας, ἀπογράφει ὁ Ἀπολλόδωρος οἰκέτας ὡς [a] ὄντας Ἀρεθουσίου, [b] ὁ δὲ Νικόστρατος μεταποιεῖται ὡς ἰδίων καὶ ἐκείνῳ προσηκόντων οὐδέν. ἐπεὶ δὲ τὸ πρᾶγμα μοχθηρόν, διὰ τοῦτο ὁ ῥήτωρ διηγεῖται πηλίκα πέπονθεν Ἀπολλόδωρος ὑπ' Ἀρεθουσίου, ἵνα δοκῇ μὴ 1246
φύσει πονηρὸς ὢν ταῦτα πράττειν, ἀλλ' ἀμυνόμενος τὸν ἀδικοῦντα.

Ὅτι μὲν οὐ συκοφαντῶν ἀλλ' ἀδικούμενος καὶ ὑβριζόμενος ὑπὸ τούτων καὶ οἰόμενος δεῖν τιμωρεῖσθαι τὴν ἀπογραφὴν ἐποιησάμην, μέγιστον [c] ὑμῖν ἔστω τεκμήριον, ὦ ἄνδρες δικασταί, τό τε μέγεθος τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ὅτι αὐτὸς [d] ἐγὼ [e] ἀπέγραψα. οὐ γὰρ δήπου συκοφαντεῖν γε βουλόμενος ἀπέγραψα ἂν πένθ' ἡμιμναίων ἄξια ἀνδράποδα, [f] ὡς αὐτὸς ὁ ἀμφισβητῶν τετίμηται αὐτά, ἐκινδύνευον δ' ἂν περί τε χιλίων δραχμῶν καὶ [g] τοῦ μηδέ-
2 ποτε [h] μηδένα αὖθις ὑπὲρ ἐμαυτοῦ γράψασθαι· οὐδ' [i] αὖ οὕτως ἄπορος ἦν [k] οὐδ' ἄφιλος, ὥστ' οὐκ ἂν ἐξευρεῖν τὸν [l] ἀπογράψοντα· ἀλλὰ τῶν ἐν ἀνθρώποις ἁπάντων ἡγησάμενος δεινότατον εἶναι ἀδικεῖσθαι μὲν αὐτός, ἕτερον δ'

[a] ὄντας] οὐκ ὄντας F.
[b] ὁ δὲ Νικόστρατος] Addidit hæc H. Wolfius.
[c] ὑμῖν om. r.
[d] ἐγὼ αὐτὸς] αὐτὸς ἐγὼ r.
[e] ἀπέγραψα—ἀπέγραψα] ἀπεγραψάμην—ἀπεγραψάμην F. S. Q.
[f] ὡς αὐτὸς] ὡς ὁ αὐτὸς S.
[g] τοῦ] τὸ F. τῷ S. Q.
[h] μηδένα αὖθις] αὖθις μηδένα F. Q.
[i] αὖ om. r.
[k] οὐδ' ἄφιλος om. S.
[l] ἀπογράψοντα] ἀπογράψαντα r.

ὑπὲρ [m] ἐμοῦ τοῦ ἀδικουμένου τοὔνομα παρέχειν, καὶ εἶναι
ἄν τι τούτοις [n] τοῦτο τεκμήριον, ὁπότε ἐγὼ λέγοιμι τὴν
ἔχθραν πρὸς ὑμᾶς, ὡς ψεύδομαι (οὐ γὰρ ἄν ποτε ἕτερον
ἀπογράψαι, εἴπερ ἐγὼ αὐτὸς ἠδικούμην), διὰ μὲν ταῦτ'
3 ἀπέγραψα. ἀπογράψας δὲ ἐὰν ἀποδείξω τἀνδράποδα
Ἀρεθουσίου ὄντα, οὗπερ [o] ἀπεγέγραπτο εἶναι, τὰ μὲν 1247
τρία μέρη, ἃ ἐκ τῶν νόμων τῷ ἰδιώτῃ τῷ ἀπογράψαντι
γίγνεται, τῇ πόλει [p] ἀφίημι, αὐτῷ δ' ἐμοὶ τετιμωρῆσθαι
ἀρκεῖ μόνον. εἰ μὲν οὖν [q] μοι ἦν ἱκανὸν τὸ ὕδωρ διηγήσα-
σθαι πρὸς ὑμᾶς [r] τὰ ἐξ ἀρχῆς, ὅσ' ἀγαθὰ πεπονθότες
4 ὑπ' ἐμοῦ οἷά με εἰργασμένοι εἰσίν, εὖ οἶδ' ὅτι ὑμεῖς τ' ἂν
μοι ἔτι μᾶλλον συγγνώμην εἴχετε τοῦ ὀργίζεσθαι αὐτοῖς,
τούτους τ' ἀνοσιωτάτους ἀνθρώπων ἡγήσασθε εἶναι· νῦν
δ' οὐδὲ διπλάσιόν μοι τούτου ὕδωρ ἱκανὸν [s] ἂν γένοιτο.
τὰ μὲν οὖν μέγιστα καὶ περιφανῆ τῶν ἀδικημάτων, καὶ
ὁπόθεν ἡ ἀπογραφὴ αὕτη γέγονεν, ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, τὰ δὲ
πολλὰ ἐάσω.

5 Νικόστρατος γὰρ [t] οὑτοσί, ὦ ἄνδρες δικασταί, γείτων
μοι ὢν ἐν ἀγρῷ καὶ ἡλικιώτης γνωρίμως μέν [u] μοι εἶχε
καὶ πάλαι, ἐπειδὴ δ' ἐτελεύτησεν ὁ πατὴρ καὶ ἐγὼ ἐν
ἀγρῷ κατῴκουν, οὗπερ καὶ [x] νῦν οἰκῶ, καὶ μᾶλλον ἀλ-
λήλοις ἤδη ἐχρώμεθα διὰ τὸ γείτονές τε εἶναι καὶ ἡλικι-
6 ῶται. χρόνου δὲ προβαίνοντος καὶ πάνυ οἰκείως διεκεί-
μεθα, καὶ ἐγώ θ' οὕτως οἰκείως διεκείμην πρὸς τοῦτον,
ὥστ' οὐδενὸς πώποτε ὧν ἐδεήθη [y] οὗτος ἐμοῦ ἀπέτυχεν,
οὗτός τ' αὖ ἐμοὶ οὐκ ἄχρηστος ἦν πρὸς τὸ ἐπιμεληθῆναι

[m] ἐμοῦ τοῦ] ἐμαυτοῦ r.
[n] τοῦτο om. r.
[o] ἀπεγέγραπτο] ἐγέγραπτο F. S. Q.
[p] ἀφίημι] ἅ φημι r.
[q] μοι ἦν] ἦν μοι F. Q.
[r] τὰ om. r.
[s] ἂν ante γένοιτο om. F. S. Q.
[t] οὑτοσί] οὗτος r. om. S.
[u] μοι post μὲν om. r.
[x] νῦν] νυνὶ F. Q.
[y] οὗτος ἐμοῦ] μου οὗτος r.

καὶ διοικῆσαι, καὶ ὁπότε ἐγὼ ἀποδημοίην ἢ δημοσίᾳ
τριηραρχῶν ἢ ἰδίᾳ κατ᾽ ἄλλο τι, κύριον τῶν ἐν ἀγρῷ τού-
7 του ἁπάντων [z] κατέλειπον. συμβαίνει δή μοι τριηραρχία
περὶ Πελοπόννησον, ἐκεῖθεν δ᾽ εἰς Σικελίαν ἔδει τοὺς
πρέσβεις ἄγειν, οὓς ὁ δῆμος ἐχειροτόνησεν. ἡ οὖν ἀνα-
γωγὴ διὰ ταχέων [a] ἐγίγνετό μοι. ἐπιστέλλω δὴ αὐτῷ
ὅτι αὐτὸς μὲν ἀνῆγμαι καὶ οὐχ οἷόστ᾽ [b] εἴην οἴκαδε ἀφι-
κέσθαι, ἵνα μὴ κατακωλύοιμι τοὺς πρέσβεις· τούτῳ δὲ 1248
προσέταξα ἐπιμελεῖσθαί [c] τε τῶν οἴκοι καὶ διοικεῖν, ὥσ-
8 περ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ. ἐν [d] δὲ τῇ ἐμῇ ἀποδημίᾳ
ἀποδιδράσκουσιν αὐτὸν οἰκέται τρεῖς ἐξ ἀγροῦ παρὰ τού-
του, οἱ μὲν δύο ὧν ἐγὼ ἔδωκα αὐτῷ, ὁ δὲ εἷς ὧν αὐτὸς
ἐκτήσατο. διώκων οὖν [e] ἁλίσκεται ὑπὸ τριήρους καὶ κατ-
9 ήχθη εἰς Αἴγιναν, καὶ ἐκεῖ ἐπράθη. ἐπειδὴ δὲ κατέ-
πλευσα ἐγὼ τριηραρχῶν, προσέρχεταί μοι Δείνων ὁ ἀδελ-
φὸς [f] ὁ τούτου λέγων [g] τήν τε τούτου συμφοράν, αὐτός τε
[h] ὅτι δι᾽ ἀπορίαν ἐφοδίων οὐ πεπορευμένος εἴη ἐπὶ τοῦτον
πέμποντος τούτου αὐτῷ ἐπιστολάς, καὶ ἅμα λέγων πρὸς
[i] ἡμᾶς ὡς ἀκούοι αὐτὸν δεινῶς διακεῖσθαι. ἀκούσας δ᾽
ἐγὼ ταῦτα καὶ συναχθεσθεὶς ἐπὶ τῇ ἀτυχίᾳ τῇ τούτου
[k] πέμπω τὸν Δείνωνα τὸν ἀδελφὸν τούτου εὐθὺς ἐπὶ τοῦ-
10 τον, δοὺς ἐφόδιον αὐτῷ τριακοσίας δραχμάς. ἀφικόμενος
δ᾽ οὗτος καὶ ἐλθὼν ὡς [l] ἐμὲ [m] πρῶτον ἠσπάζετο, καὶ
ἐπῄνει ὅτι παρέσχον τὰ ἐφόδια τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, καὶ
[n] διωδύρετο τὴν αὐτοῦ συμφοράν, καὶ κατηγορῶν ἅμα

[z] κατέλειπον] κατέλιπον Q. r.
[a] ἐγίγνετό μοι] μοι ἐγίγνετο r.
[b] εἴην] ἦν S. r. et pr. Q.
[c] τε om. r.
[d] δὲ] αὖν r.
[e] ἁλίσκεται] ἂν ἁλίσκεται F. ἀναλίσκεται Q.
[f] ὁ post ἀδελφὸς om. F. S. Q.
[g] τήν τε] τήνδε S. Q.
[h] ὅτι] ὡς r.
[i] ἡμᾶς] με r. ἐμὲ S.
[k] πέμπω—τούτου] ἀποστέλλω—αὐτοῦ r.
[l] ἐμὲ] με S.
[m] πρῶτον] πρῶτον μὲν F. S. Q.
[n] διωδύρετο] ὠδύρετο F. S. Q.

τῶν ἑαυτοῦ οἰκείων ἐδεῖτό μου βοηθῆσαι αὐτῷ, ὥσπερ καὶ
ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ἦν περὶ αὐτὸν ἀληθινὸς φίλος·
καὶ [o] κλάων ἅμα, καὶ λέγων ὅτι ἓξ καὶ εἴκοσι μνῶν
λελυμένος εἴη, εἰσενεγκεῖν αὐτῷ [p] τι [q] ἐκέλευέ με εἰς τὰ
11 λύτρα. ταῦτα δ' ἐγὼ ἀκούων καὶ ἐλεήσας τοῦτον, καὶ
ἅμα ὁρῶν κακῶς διακείμενον καὶ [r] ἐπιδεικνύοντα ἕλκη
ἐν ταῖς κνήμαις ὑπὸ [s] δεσμῶν, ὧν ἔτι τὰς οὐλὰς ἔχει,
καὶ ἐὰν κελεύσητε αὐτὸν δεῖξαι, οὐ μὴ [t] ἐθελήσῃ, ἀπε-
κρινάμην αὐτῷ ὅτι καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ εἴην αὐτῷ 1249
φίλος ἀληθινός, καὶ [u] νῦν ἐν τῇ συμφορᾷ βοηθήσαιμι
αὐτῷ, καὶ τάς τε τριακοσίας, ἃς τῷ ἀδελφῷ [x] αὐτοῦ
ἔδωκα [y] ἐφόδια ὅτε ἐπορεύετο ἐπὶ τοῦτον, [z] ἀφείην αὐτῷ,
χιλίας τε δραχμὰς ἔρανον αὐτῷ εἰς τὰ λύτρα [a] εἰσοί-
12 σοιμι. καὶ τοῦτο οὐ λόγῳ μὲν [b] ὑπεσχόμην, ἔργῳ δ' οὐκ
ἐποίησα, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐκ εὐπόρουν ἀργυρίου διὰ τὸ δια-
φόρως ἔχειν τῷ Φορμίωνι καὶ ἀποστερεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ
τὴν οὐσίαν ἥν μοι ὁ πατὴρ κατέλιπε, κομίσας ὡς Θεο-
κλέα τὸν τότε τραπεζιτεύοντα ἐκπώματα καὶ στέφανον
χρυσοῦν, [c] ἅπερ ἐμοὶ ἐκ τῶν πατρῴων [d] ὄντα ἐτύγχανεν,
ἐκέλευσα [e] δοῦναι τούτῳ χιλίας δραχμάς, καὶ τοῦτο
ἔδωκα δωρεὰν αὐτῷ τὸ ἀργύριον, καὶ ὁμολογῶ δεδωκέναι.
13 ἡμέραις δ' οὐ πολλαῖς ὕστερον προσελθών μοι [f] κλάων
ἔλεγεν ὅτι οἱ ξένοι ἀπαιτοῖεν αὐτόν, οἱ δανείσαντες τὰ
λύτρα, τὸ λοιπὸν ἀργύριον, καὶ ἐν ταῖς συγγραφαῖς εἴη

[o] κλάων r. vulg. κλαίων.
[p] τι om. r.
[q] ἐκέλευέ] ἐκέλευ ἐ F. ἐκέλευσέ r.
[r] ἐπιδεικνύοντα] δεικνύοντα S.
[s] δεσμῶν] τῶν δεσμῶν F. Q.
[t] ἐθελήσῃ] θελήσῃ S.
[u] νῦν ἐν τῇ] νυνὶ τῇ r.
[x] αὐτοῦ om. r.
[y] ἐφόδια] ἐφόδιον F. S. Q.
[z] ἀφείην] ἀφίην S. Q.
[a] εἰσοίσοιμι] εἰσοίσομαι r.
[b] ὑπεσχόμην] ὑπισχνούμην r.
[c] ἅπερ] ἃ παρ' S. Q.
[d] ὄντα ante ἐκ ponit r.
[e] δοῦναι τούτῳ] τούτῳ δοῦναι r.
[f] κλάων r. ceteri κλαίων.

τριάκονθ' ἡμερῶν [g] αὐτὸν ἀποδοῦναι ἢ διπλάσιον ὀφείλειν,
καὶ ὅτι τὸ χωρίον τὸ ἐν γειτόνων [h] μοι τοῦτο οὐδεὶς ἐθέλοι
οὔτε πρίασθαι οὔτε τίθεσθαι· ὁ γὰρ ἀδελφὸς ὁ Ἀρεθού-
σιος, οὗ τἀνδράποδ' ἐστὶ ταῦτα ἃ νῦν ἀπογέγραπται,
οὐδένα ἐῴη οὔτε ὠνεῖσθαι οὔτε τίθεσθαι ὡς ἐνοφειλομένου
14 αὐτῷ ἀργυρίου. σὺ οὖν μοι, ἔφη, πόρισον τὸ ἐλλεῖπον τοῦ
ἀργυρίου, πρὶν τὰς τριάκονθ' ἡμέρας παρελθεῖν, ἵνα μὴ [i] ὅ
τε ἀποδέδωκα, ἔφη, τὰς χιλίας δραχμάς, [k] ἀπόλωνται,
καὶ αὐτὸς ἀγώγιμος γένωμαι. συλλέξας δ', ἔφη, τὸν
ἔρανον, ἐπειδὰν τοὺς ξένους ἀπαλλάξω, σοὶ ἀποδώσω ὃ
ἄν μοι χρήσῃς. οἶσθα δ', ἔφη, ὅτι καὶ οἱ νόμοι κελεύουσι 1250
τοῦ λυσαμένου ἐκ τῶν πολεμίων [l] εἶναι τὸν λυθέντα, ἐὰν
15 μὴ ἀποδιδῷ τὰ λύτρα. ἀκούων δ' αὐτοῦ ταῦτα καὶ δο-
κῶν οὐ ψεύδεσθαι ἀπεκρινάμην αὐτῷ, ἅπερ ἂν νέος τε
ἄνθρωπος καὶ οἰκείως χρώμενος, οὐκ ἂν νομίσας ἀδικη-
θῆναι, ὅτι ὦ Νικόστρατε, καὶ ἐν τῷ [m] πρὸ τοῦ σοι χρόνῳ
φίλος ἦν ἀληθινός, καὶ [n] νῦν ἐν ταῖς συμφοραῖς [o] σου,
16 καθ' ὅσον ἐγὼ ἐδυνάμην, βεβοήθηκα. ἐπειδὴ δ' ἐν τῷ
παρόντι οὐ [p] δύνασαι πορίσαι ἅπαντα τὰ χρήματα, ἀρ-
γύριον μὲν [q] ἐμοὶ οὐ πάρεστιν, οὐδ' ἔχω οὐδ' αὐτός, τῶν
δὲ [r] κτημάτων σοι τῶν ἐμῶν κίχρημι ὅ τι [s] βούλει, θέντα
τοῦ [t] ἐπιλοίπου ἀργυρίου ὅσον ἐνδεῖ σοι, [u] ἐνιαυτὸν ἀτόκῳ
χρῆσθαι τῷ ἀργυρίῳ καὶ ἀποδοῦναι τοῖς ξένοις. συλλέ-
17 ξας δ' ἔρανον, ὥσπερ αὐτὸς φῄς, λῦσαί [x] μοι. ἀκούσας

[g] αὐτὸν ἀποδοῦναι] ἀργὸν ἀποδοῦναι r.
[h] μοι τοῦτο οὐδεὶς ἐθέλοι] μου οὐδεὶς ἐθέλει r.
[i] ὅ τε] ὥστε F.
[k] ἀπόλωνται] ἀπόληται F. Q.
[l] εἶναι om. r.
[m] πρὸ τοῦ] πρὸ τούτου F. S. Q.
[n] νῦν om. F. Q.
[o] σου] σοι r. οὐ S.
[p] δύνασαι] δύναμαι correctus r.
[q] ἐμοὶ] μοι r.
[r] κτημάτων] χρημάτων (κτ supra) F. χρημάτων Q.
[s] βούλει, θέντα] βουληθέντα F. Q.
[t] ἐπιλοίπου] λοιποῦ r.
[u] ἐνιαυτὸν ἀτόκῳ] ἐνιαυτῶν ἀτόκως F. Q.
[x] μοι] μοι τὰ κτήματα r.

δ' οὗτος ταῦτα καὶ ἐπαινέσας με ἐκέλευσε τὴν ταχίστην
πρᾶξαι, πρὶν ἐξήκειν τὰς ἡμέρας ἐν αἷς ἔφη δεῖν τὰ λύ-
τρα καταθεῖναι. τίθημι οὖν τὴν συνοικίαν ἑκκαίδεκα
μνῶν [y] Ἀρκέσαντι Παμβωτάδῃ, ὃν αὐτὸς οὗτος [z] προὐ-
ξένησεν, ἐπὶ ὀκτὼ ὀβολοῖς τὴν μνᾶν δανείσαντι τοῦ μηνὸς
18 ἑκάστου. λαβὼν δὲ τὸ ἀργύριον οὐχ ὅπως χάριν τινά μοι
ἀποδίδωσιν ὧν [a] εὖ ἔπαθεν, ἀλλ' εὐθέως [b] ἐπεβούλευσέ
μοι, ἵν' ἀποστερήσειε [c] τἀργύριον καὶ εἰς ἔχθραν κατα-
σταίη, καὶ ἀπορούμενος ἐγὼ τοῖς πράγμασι νέος ὢν ὅ τι
χρησαίμην, καὶ ἄπειρος πραγμάτων, ὅπως μὴ εἰσπράτ-
τοιμι αὐτὸν τἀργύριον οὗ ἡ συνοικία [d] ἐτέθη, ἀλλ' [e] ἀφείην
19 αὐτῷ. πρῶτον μὲν οὖν ἐπιβουλεύει μοι μετὰ τῶν ἀντιδί-
κων, καὶ πίστιν αὐτοῖς δίδωσιν· ἔπειτ' ἀγώνων μοι συν- 1251
εστηκότων πρὸς αὐτοὺς τούς τε λόγους ἐκφέρει μου εἰδώς,
[f] καὶ ἐγγράφει τῷ δημοσίῳ [g] ἀπρόσκλητον ἐξ ἐμφανῶν
καταστάσεως [h] ἐπιβολὴν ἑξακοσίας καὶ δέκα δραχ-
μάς, διὰ Λυκίδου τοῦ [i] μυλωθροῦ ποιησάμενος τὴν δίκην.
20 κλητῆρα δὲ κατ' ἐμοῦ τόν [k] τε ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ [l] Ἀρε-
θούσιον τοῦτον ἐπιγράφεται, οὗπέρ ἐστι τἀνδράποδα ταῦ-
τα, καὶ ἄλλον τινά· καὶ παρεσκευάζοντο, εἰ ἀνακρινοί-
μην κατὰ τῶν οἰκείων τῶν ἀδικούντων με τὰς δίκας ἃς
εἰλήχειν αὐτοῖς, ἐνδεικνύναι με καὶ [m] ἐμβάλλειν εἰς τὸ
21 δεσμωτήριον. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ὁ Ἀρεθούσιος ἀπρόσ-
κλητόν μου δέκα δραχμῶν δίκην καταδικασάμενος [n] ὡς

[y] Ἀρκέσαντι Παμβωτάδῃ] ἀρκέσοντι παμβωτίδῃ r.
[z] προὐξένησεν] προεξένισεν F. προσεξένησεν S.
[a] εὖ om. r.
[b] ἐπεβούλευσέ] ἐπεβούλευέ r.
[c] τἀργύριον] ἀργύριον Q.
[d] ἐτέθη] ἐτέθην r.
[e] ἀφείην] ἀφείην ἂν F. S. Q.
[f] καὶ ἐγγράφει] καὶ ἐκγράφει F. Q. om. S.
[g] ἀπρόσκλητον] ἀπόκληρον F. S. Q.
[h] ἐπιβολὴν] ἐπιβουλὴν F. S. Q. r.
[i] μυλωθροῦ] μυλώθρου Q.
[k] τε om. pr. S.
[l] Ἀρεθούσιον] τὸν ἀρεθούσιον F. S. Q.
[m] ἐμβάλλειν] ἐμβαλεῖν r.
[n] ὡς om. S.

[o] ὀφείλοντος τῷ δημοσίῳ, κλητῆρας ἐπιγραψάμενος καὶ
εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν βίᾳ τὰ σκεύη πάντα ἐξεφόρησε,
[p] πλέον ἢ εἴκοσι μνῶν ἄξια, καὶ οὐδ' ὁτιοῦν κατέλιπεν.
22 ὅτε δὲ τιμωρεῖσθαι ᾤμην [q] δεῖν [r] ἐκτίσας τῷ δημοσίῳ τὸ
ὄφλημα, ἐπειδὴ ἐπυθόμην τὴν ἐπιβουλήν, [s] καὶ ἐβάδιζον
ἐπὶ τὸν κλητῆρα τὸν ὁμολογοῦντα κεκλητευκέναι [t] τὸν
Ἀρεθούσιον τῆς [u] ψευδοκλητείας κατὰ τὸν νόμον, ἐλθὼν
εἰς τὸ χωρίον τῆς νυκτός, ὅσα [x] ἐνῆν φυτὰ ἀκροδρύων
[y] γενναῖα ἐμβεβλημένα, καὶ τὰς ἀναδενδράδας ἐξέκοψε,
καὶ φυτευτήρια [z] ἐλαῶν περιστοίχων κατέκλασεν, οὕτω
23 δεινῶς ὡς οὐδ' ἂν οἱ πολέμιοι διαθεῖεν. πρὸς δὲ τούτοις
μεθ' ἡμέραν παιδάριον ἀστὸν εἰσπέμψαντες διὰ τὸ [a] γεί-
τονες εἶναι καὶ ὅμορον τὸ χωρίον ἐκέλευον τὴν ῥοδωνιὰν
βλαστάνουσαν ἐκτίλλειν, ἵν' [b] εἰ καταλαβὼν αὐτὸν ἐγὼ
[c] πρὸς ὀργὴν δήσαιμι ἢ πατάξαιμι ὡς δοῦλον ὄντα, γρα- 1252
24 φήν με [d] γράψαιντο ὕβρεως. ὡς δὲ [e] τούτου διήμαρτον,
κἀγὼ μάρτυρας μὲν ὧν ἔπασχον ἐποιούμην, αὐτὸς δ' οὐ-
δὲν [f] ἐξημάρτανον εἰς αὐτούς, ἐνταῦθα ἤδη μοι ἐπιβουλεύ-
ουσι τὴν μεγίστην ἐπιβουλήν· ἀνακεκριμένου γὰρ ἤδη
μου κατ' αὐτοῦ τὴν τῆς ψευδοκλητείας γραφὴν καὶ
μέλλοντος εἰσιέναι εἰς τὸ δικαστήριον, τηρήσας με [g] ἀνι-
όντα ἐκ Πειραιῶς ὀψὲ [h] περὶ τὰς λιθοτομίας παίει [i] τε

[o] ὀφείλοντος Reiskius: libri ὀφείλοντα.

[p] πλέον] πλεῖον F. Q. r.

[q] δεῖν] δεῖν καὶ S. Q. r.

[r] ἐκτίσας] ἐκτίσαι pr. r.

[s] καὶ ante ἐβάδιζον om. F. S. Q.

[t] τὸν Ἀρεθούσιον] τόνδ' ἀρεθούσιον S. Q.

[u] ψευδοκλητείας] ψευδοκλητίας r.

[x] ἐνῆν] ἦν r.

[y] γενναῖα] γενναίων r.

[z] ἐλαῶν] ἐλαιῶν F. S. Q.

[a] γείτονες] γείτονές τε F. Q.

[b] εἰ] εἴπερ r.

[c] πρὸς ὀργὴν om. F. S. Q.

[d] γράψαιντο] γράψωνται r.

[e] τούτου] τουτο S.

[f] ἐξημάρτανον—ἤδη] ἐξήμαρτον—δὴ r.

[g] ἀνιόντα] ἀπιόντα S. Q.

[h] περὶ] καὶ περὶ S.

[i] τε] με r.

πὺξ καὶ ἁρπάζει [k] μέσον, καὶ [l] ὠθεῖ με εἰς τὰς λιθοτο-
μίας, εἰ μή τινες προσιόντες, βοῶντός μου ἀκούσαντες,
25 παρεγένοντο καὶ ἐβοήθησαν. ἡμέραις δ' οὐ πολλαῖς ὕστε-
ρον εἰσελθὼν εἰς τὸ δικαστήριον πρὸς ἡμέραν διαμεμετρη-
μένην, καὶ [m] ἐξελέγξας αὐτὸν τὰ ψευδῆ κεκλητευκότα
καὶ τὰ ἄλλα ὅσα εἴρηκα ἠδικηκότα, εἷλον. καὶ ἐν τῇ
τιμήσει βουλομένων τῶν δικαστῶν θανάτου τιμῆσαι αὐτῷ,
[n] ἐδεήθην ἐγὼ τῶν δικαστῶν μηδὲν δι' ἐμοῦ [o] τοιοῦτον πρᾶ-
ξαι, ἀλλὰ συγχωρῆσαι ὅσουπερ αὐτοὶ ἐτιμῶντο, τάλαν-
26 του, οὐχ ἵνα μὴ ἀποθάνῃ ὁ Ἀρεθούσιος (ἄξια γὰρ αὐτῷ
θανάτου [p] εἴργαστο εἰς ἐμέ), ἀλλ' ἵν' ἐγὼ Πασίωνος ὢν
καὶ κατὰ [q] ψήφισμα πολίτης μηδένα Ἀθηναίων ἀπ-
εκτονὼς εἴην. ὡς δ' ἀληθῆ εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, τούτων ὑμῖν
[r] μάρτυρας πάντων παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

27 Ἃ μὲν τοίνυν ἀδικούμενος [s] ὑπ' αὐτῶν, ὦ ἄνδρες δι-
κασταί, τὴν ἀπογραφὴν ἐποιησάμην, δεδήλωκα ὑμῖν. ὡς
δ' ἔστιν Ἀρεθουσίου τἀνδράποδα ταῦτα καὶ ὄντα ἐν τῇ
οὐσίᾳ τῇ ἐκείνου [t] ἀπέγραψα, ἐπιδείξω ὑμῖν. τὸν μὲν
γὰρ Κέρδωνα ἐκ μικροῦ παιδαρίου ἐξεθρέψατο· καὶ ὡς
ἦν Ἀρεθουσίου, τούτων ὑμῖν τοὺς εἰδότας [u] μάρτυρας παρ-
έξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

28 [x] Παρ' οἷς τοίνυν εἰργάσατο πώποτε, ὡς τοὺς μισθοὺς 1253

[k] μέσον] με μέσον S.
[l] ὠθεῖ] Malim ἐώθει.
[m] ἐξελέγξας] ἐλέγξας r.
[n] ἐδεήθην] ἐδεήθημεν S. Q.
[o] τοιοῦτον] τοιοῦτο r.
[p] εἴργαστο] εἰργάσατο r.
[q] ψήφισμα] τὸ ψήφισμα F. Q.
[r] μάρτυρας πάντων] πάντων τοὺς μάρτυρας F. Q. μάρτυρας r.
[s] ὑπ' αὐτῶν post δικασταί ponit S.
[t] ἀπέγραψα] ἃ ἀπέγραψα F. S. Q.
[u] μάρτυρας παρέξομαι] παρέξομαι μάρτυρας r.
[x] Παρ' οἷς] αρεὶς r.

Ἀρεθούσιος ἐκομίζετο [y] ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ δίκας [z] ἐλάμβανε καὶ ἐδίδου, ὁπότε κακόν τι [a] ἐργάσαιτο, ὡς δεσπότης ὤν, τούτων ὑμῖν τοὺς [b] εἰδότας μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

29 Τὸν δὲ Μάνην, δανείσας ἀργύριον Ἀρχεπόλιδι τῷ Πειραιεῖ, ἐπειδὴ οὐχ οἷός τ' ἦν αὐτῷ ἀποδοῦναι ὁ Ἀρχέπολις οὔτε τὸν τόκον οὔτε τὸ ἀρχαῖον, ἅπαν ἐναπετίμησεν αὐτῷ. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

30 Ἔτι τοίνυν καὶ ἐκ τῶνδε γνώσεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι εἰσὶν [c] Ἀρεθουσίου οἱ ἄνθρωποι· [d] ὁπότε γὰρ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἢ ὀπώραν πρίαιντο ἢ θέρος μισθοῖντο ἐκθερίσαι ἢ ἄλλο τι τῶν περὶ γεωργίαν ἔργων [e] ἀναιροῖντο, Ἀρεθούσιος ἦν ὁ ὠνούμενος καὶ μισθούμενος ὑπὲρ αὐτῶν. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

31 [f] Ὅσας μὲν τοίνυν μαρτυρίας παρασχέσθαι εἶχον ὑμῖν, ὡς ἔστιν Ἀρεθουσίου [g] τἀνδράποδα, δεδήλωκα ὑμῖν. βούλομαι δὲ καὶ περὶ τῆς [h] προκλήσεως εἰπεῖν, ἣν οὗτοί με προὐκαλέσαντο καὶ ἐγὼ τούτους. οὗτοι μὲν γάρ με προὐκαλέσαντο, ὅτε ἡ πρώτη ἀνάκρισις ἦν, φάσκοντες ἕτοιμοι εἶναι παραδιδόναι [i] ἐμοὶ αὐτῷ τἀνδράποδα βα-

[y] ὑπὲρ] τοὺς ὑπὲρ F. r.
[z] ἐλάμβανε] καὶ ἐλάμβανε r.
[a] ἐργάσαιτο] εἰργάσαιντο S.
[b] εἰδότας om. r.
[c] Ἀρεθουσίου] ἀρεθούσιοι r.
[d] ὁπότε γὰρ οἱ ἄνθρωποι om. F. οἱ om. r.
[e] ἀναιροῖντο] ἂν ἔροιντο F. ανεροιντο S. Q.
[f] Ὅσας—μαρτυρίας] ὅσα—μαρτυρία vel μαρτυρίαι F. S. Q.
[g] τἀνδράποδα] τὰ ἀνδράποδα F. S. Q.
[h] προκλήσεως] προσκλήσεως r. ἐμὲ] με r.
[i] ἐμοὶ αὐτῷ] αὐτῷ ἐμοὶ r.

σανίσαι, βουλόμενοι μαρτυρίαν τινὰ αὐτοῖς ταύτην γενέσθαι. 32 ἐγὼ δ' ἀπεκρινάμην αὐτοῖς ἐναντίον μαρτύρων ὅτι ἕτοιμός εἰμι ἰέναι εἰς τὴν βουλὴν μετ' αὐτῶν καὶ παραλαμβάνειν 1254 μετ' ἐκείνης ἢ μετὰ τῶν ἕνδεκα, λέγων ὅτι, εἰ μὲν ἰδίαν δίκην ἐδικαζόμην αὐτοῖς, [k] εἰ ἐμοὶ ἐξεδίδοσαν, παρελάμβανον ἄν, [l] νῦν δὲ τῆς πόλεως εἴη τἀνδράποδα καὶ ἡ ἀπογραφή· [m] δεῖν οὖν δημοσίᾳ βασανίζεσθαι. 33 ἡγούμην γὰρ οὐ προσήκειν ἐμοὶ ἰδιώτῃ ὄντι τοὺς δημοσίους [n] βασανίζειν· οὔτε γὰρ τῆς βασάνου κύριος ἐγιγνόμην, οὔτε καλῶς [o] ἔχειν [p] τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων [q] ἐμὲ κρίνειν. ἡγούμην [r] τε [s] δεῖν τὴν ἀρχὴν ἢ τοὺς ᾑρημένους ὑπὸ τῆς βουλῆς γράφεσθαι, καὶ κατασημηναμένους τὰς βασάνους, ὅ τι [t] εἴπαιεν οἱ ἄνθρωποι, παρέχειν εἰς τὸ δικαστήριον, ἵν' ἀκούσαντες ἐκ τούτων 34 ἐψηφίσασθε ὁποῖόν τι ὑμῖν ἐδόκει. ἰδίᾳ μὲν γὰρ βασανιζομένων τῶν ἀνθρώπων ὑπ' ἐμοῦ ἀντελέγετ' ἂν ἅπαντα ὑπὸ τούτων, εἰ δὲ δημοσίᾳ, ἡμεῖς μὲν ἂν ἐσιωπῶμεν, οἱ δ' ἄρχοντες [u] ἢ οἱ ᾑρημένοι ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐβασάνιζον ἂν [x] μέχρι οὗ αὐτοῖς ἐδόκει. ταῦτα δ' ἐμοῦ ἐθέλοντος οὐκ ἂν ἔφασαν [y] τῇ ἀρχῇ παραδοῦναι, οὐδ' εἰς τὴν βουλὴν ἤθελον ἀκολουθεῖν. Ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι [z] τοὺς τούτων μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

35 Κατὰ πολλὰ μὲν οὖν ἔμοιγε δοκοῦσιν εἶναι ἀναίσχυντοι ἀμφισβητοῦντες τῶν ὑμετέρων, [a] οὐχ ἥκιστα δὲ ὑμῖν

[k] εἰ ἐμοὶ] ἢ ἐμοὶ r.
[l] νῦν] νυνὶ F. Q.
[m] δεῖν] δεινὸν F. Q.
[n] βασανίζειν] βασανίζεσθαι S.
[o] ἔχειν] ἕξοι r.
[p] τὰ λεγόμενα] τὸ λεγόμενον r.
[q] ἐμὲ κρίνειν om. S. Q.
[r] τε om. F. Q.
[s] δεῖν τὴν ἀρχὴν] μὴ οὐ τὴν ἄλλην F. Q.
[t] εἴπαιεν] εἴποιεν r. ειπεν S.
[u] ἢ om. F. Q. r.
[x] μέχρι] μέχρις r.
[y] τῇ ἀρχῇ παραδοῦναι] παραδοῦναι τῇ ἀρχῇ F. Q.
[z] τοὺς τούτων] τούτων τοὺς r.
[a] οὐχ ἥκιστα—ὑμετέρων om. r.

αὐτοὺς ἐπιδείξω ἐκ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων. οὗτοι γάρ,
ὅτε οἱ δικασταὶ [b] ἠβούλοντο θανάτου τιμῆσαι τῷ Ἀρεθου-
σίῳ, ἐδέοντο τῶν δικαστῶν χρημάτων τιμῆσαι καὶ ἐμοῦ
36 συγχωρῆσαι, καὶ ὡμολόγησαν αὐτοὶ συνεκτίσειν. τοσού-
του δὴ δέουσιν ἐκτίνειν καθ' ἃ [c] ἠγγυήσαντο, ὥστε καὶ
τῶν ὑμετέρων ἀμφισβητοῦσιν. καίτοι οἵγε νόμοι κελεύου-
σι τὴν οὐσίαν [d] εἶναι δημοσίαν, ὃς ἂν ἐγγυησάμενός τι 1255
τῶν τῆς πόλεως μὴ ἀποδιδῷ τὴν ἐγγύην· ὥστε καὶ εἰ
τούτων ἦν τἀνδράποδα, προσῆκεν αὐτὰ δημόσια εἶναι, εἴ-
37 περ τι τῶν νόμων ὄφελος. καὶ πρὶν μὲν ὀφείλειν τῷ δημο-
σίῳ ὁ Ἀρεθούσιος [e] ὡμολογεῖτο τῶν ἀδελφῶν εὐπορώτατος
εἶναι· ἐπειδὴ δ' οἱ νόμοι κελεύουσι τἀκείνου ὑμέτερα εἶ-
ναι, τηνικαῦτα πένης ὢν φαίνεται ὁ Ἀρεθούσιος, καὶ τῶν
μὲν ἡ μήτηρ ἀμφισβητεῖ, τῶν δ' οἱ ἀδελφοί. χρῆν δ' αὐ-
τούς, εἴπερ [f] ἠβούλοντο δικαίως προσφέρεσθαι πρὸς ὑμᾶς,
ἀποδείξαντας [g] ἅπασαν τὴν οὐσίαν τὴν ἐκείνου, τὰ τού-
38 των αὐτῶν εἴ τις [h] ἀπέγραφεν, ἀμφισβητεῖν. [i] ἐὰν οὖν
ἐνθυμηθῆτε ὅτι οὐδέποτ' ἔσται ἀπορία τῶν ἀμφισβητησόν-
των ὑμῖν περὶ τῶν ὑμετέρων,—ἢ γὰρ ὀρφανοὺς ἢ ἐπικλή-
ρους κατασκευάσαντες ἀξιώσουσιν ἐλεεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν, ἢ
γῆρας καὶ ἀπορίας καὶ τροφὰς μητρὶ λέγοντες, καὶ
[k] ἀποδυρόμενοι δι' ὧν μάλιστ' ἐλπίζουσιν ἐξαπατήσειν
ὑμᾶς, πειράσονται [l] ἀποστερῆσαι τὴν πόλιν τοῦ ὀφλή-
ματος. ἐὰν οὖν ταῦτα [m] παριδόντες πάντα καταψηφί-
σησθε, ὀρθῶς βουλεύσεσθε.

[b] ἠβούλοντο] ἐβούλοντο S.
[c] ἠγγυήσαντο] ἐνεγυήσαντο F. Q. ἐνεγγυήσαντο r.
[d] εἶναι δημοσίαν] δημοσίαν εἶναι F. Q. r.
[e] ὡμολογεῖτο—εὐπορώτατος] ὡμολόγητο—εὐπορώτερος r.
[f] ἠβούλοντο] ἐβούλοντο S.
[g] ἅπασαν] πᾶσαν r.
[h] ἀπέγραφεν] ἀπέγραψεν F.
[i] ἐὰν] ἐὰν μὲν Q.
[k] ἀποδυρόμενοι] ὀδυρόμενοι F. S. Q.
[l] ἀποστερῆσαι] καὶ ἀποστερῆσαι S. καὶ ἀποστερήσειν F. Q.
[m] παριδόντες] περιδόντες S.

ΝΔ.

ΚΑΤΑ ΚΟΝΩΝΟΣ ΑΙΚΙΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀρίστων Ἀθηναῖος δικάζεται Κόνωνι αἰκίας, λέγων ὑπὸ αὐτοῦ καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ τετυπτῆσθαι, καὶ μάρτυρας τούτου παρεχόμενος. ὁ δὲ Κόνων ἀρνεῖται τὸ πρᾶγμα καὶ μάρτυρας ἀντιπαρέχεται, οὓς ὁ Δημοσθένης οὔ φησι πι- 1256
στούς· βεβιωκέναι γὰρ φαύλως καὶ εὐχερῶς ἔχειν πρὸς τὸ ψεύδεσθαι.

ὙΒΡΙΣΘΕΙΣ, ὦ [a] ἄνδρες [b] δικασταί, καὶ παθὼν ὑπὸ Κόνωνος τουτουῒ τοιαῦτα ὥστε πολὺν χρόνον πάνυ μήτε τοὺς οἰκείους μήτε τῶν ἰατρῶν μηδένα προσδοκᾶν [c] περιφευξεῖσθαί με, ὑγιάνας καὶ σωθεὶς ἀπροσδοκήτως ἔλα-
2 χον αὐτῷ τὴν δίκην τῆς αἰκίας ταυτηνί. πάντων δὲ τῶν [d] οἰκείων καὶ τῶν φίλων, οἷς συνεβουλευόμην, ἔνοχον [e] μὲν φασκόντων αὐτὸν ἐκ τῶν πεπραγμένων εἶναι καὶ τῇ τῶν λωποδυτῶν ἀπαγωγῇ καὶ ταῖς τῆς ὕβρεως γραφαῖς, συμβουλευόντων δέ μοι καὶ παραινούντων μὴ μείζω πράγματα ἢ δυνήσομαι φέρειν ἐπάγεσθαι, μηδ' ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν [f] ὧν ἐπεπόνθειν ἐγκαλοῦντα φαίνεσθαι, οὕτως ἐποίησα καὶ δι' ἐκείνους ἰδίαν ἔλαχον δίκην, ἥδιστ' ἂν ὦ ἄνδρες
3 Ἀθηναῖοι θανάτου κρίνας τουτονί. καὶ τούτου συγγνώμην ἕξετε, εὖ οἶδ' ὅτι, πάντες, ἐπειδὰν [g] ἃ πέπονθ' [h] ἀκούσητε· δεινῆς γὰρ οὔσης τῆς τότε συμβάσης ὕβρεως οὐκ [i] ἐλάτ-

[a] ἄνδρες om. r.
[b] δικασταί] ἀθηναῖοι r. om. k.
[c] περιφευξεῖσθαί] περιφεύξεσθαί F. S. Q.
[d] οἰκείων καὶ τῶν φίλων] φίλων καὶ τῶν οἰκείων S. k. r.
[e] μὲν] με F.
[f] ὧν] ἣν ἔχων F. Q.
[g] ἃ—τουτουῒ om. pr. S.
[h] ἀκούσητε—ὧν πέπονθα om. k.
[i] ἐλάττων] ἐλάττω margo S.

των ἢ μετὰ ταῦτ' ἀσέλγειά ἐστι [k]τουτουΐ. ἀξιῶ [l]δὲ καὶ
δέομαι πάντων ὁμοίως ὑμῶν πρῶτον μὲν εὐνοϊκῶς ἀκοῦσαί
μου περὶ ὧν πέπονθα λέγοντος, εἶτ', ἐὰν [m]ἠδικῆσθαι καὶ 1257
παρανενομῆσθαι δοκῶ, βοηθῆσαί μοι τὰ δίκαια. ἐξ ἀρ-
χῆς δ' ὡς [n]ἕκαστα πέπρακται, διηγήσομαι πρὸς ὑμᾶς,
ὡς ἂν οἷόστε ὦ διὰ βραχυτάτων.

4 [o]Ἐξήλθομεν, ἔτος τουτὶ τρίτον, εἰς Πάνακτον φρουρᾶς
ἡμῖν προγραφείσης. ἐσκήνωσαν οὖν οἱ υἱεῖς [p]οἱ Κόνωνος
τουτουῒ ἐγγὺς ἡμῶν, ὡς οὐκ ἂν ἐβουλόμην· ἡ γὰρ ἐξ ἀρ-
χῆς ἔχθρα καὶ τὰ προσκρούσματ' ἐκεῖθεν ἡμῖν συνέβη, ἐξ
ὧν [q]δ', ἀκούσεσθε. ἔπινον ἑκάστοτε οὗτοι τὴν ἡμέραν,
[r]ἐπειδὴ τάχιστα ἀριστήσαιεν, ὅλην, καὶ τοῦθ', [s]ἕως περ
ἦμεν ἐπὶ τῇ φρουρᾷ, διετέλουν ποιοῦντες. ἡμεῖς δ' ὥσπερ
5 ἐνθάδ' [t]εἰώθαμεν, οὕτω διήγομεν καὶ ἔξω. ἣν οὖν δειπνο-
ποιεῖσθαι τοῖς ἄλλοις ὥραν συμβαίνοι, ταύτην ἂν ἤδη
[u]ἐπαρῴνουν οὗτοι, τὰ μὲν πολλὰ εἰς τοὺς παῖδας ἡμῶν
τοὺς ἀκολούθους, τελευτῶντες δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτούς·
φήσαντες γὰρ καπνίζειν αὐτοὺς ὀψοποιουμένους τοὺς παῖ-
δας ἢ κακῶς λέγειν, ὅ τι τύχοιεν, ἔτυπτον καὶ τὰς ἀμί-
δας κατεσκεδάννυον καὶ [x]προσεούρουν καὶ ἀσελγείας καὶ
6 ὕβρεως οὐδ' ὁτιοῦν [y]ἀπέλειπον. ὁρῶντες δ' ἡμεῖς [z]ταῦτα
καὶ λυπούμενοι τὸ μὲν πρῶτον [a]ἀπεπεμψάμεθα, ὡς δ'
ἐχλεύαζον ἡμᾶς [b]καὶ οὐκ ἐπαύοντο, τῷ στρατηγῷ τὸ

[k] τουτουΐ] τούτου r.
[l] δὲ] δὴ S. r.
[m] ἠδικῆσθαι] ἀδικῆσθαι S.
[n] ἕκαστα πέπρακται] πέπρακται ἕκαστα F. Q.
[o] Ἐξήλθομεν Dionysius Halicarn: libri ἐξῆλθον.
[p] οἱ post υἱεῖς om. F. Q.
[q] δ' post ὧν om. F. Q.
[r] ἐπειδὴ] ἐπειδὰν F. Q. r.
[s] ἕως] ὡς r.
[t] εἰώθαμεν] εἰώθειμεν k. r.
[u] ἐπαρῴνουν] ἐπαροίνουν F. Q.
[x] προσεούρουν] προσούρουν k. r. προσεούρον τε ἡμῖν καὶ τὰς ἀμίδας κατερρήγνυον γρ. F.
[y] ἀπέλειπον] ἀπέλιπον F. S. Q. r.
[z] ταῦτα] αὐτὰ k.
[a] ἀπεπεμψάμεθα] ἐπεμεμψάμεθα Reiskius.
[b] καὶ οὐκ] καὶ οὐδ' F. k. r.

πρᾶγμα εἴπομεν κοινῇ πάντες οἱ σύσσιτοι προσελθόντες, οὐκ ἐγὼ τῶν ἄλλων ἔξω. λοιδορηθέντος δ' αὐτοῖς ἐκείνου καὶ κακίσαντος αὐτοὺς οὐ μόνον περὶ ὧν εἰς ἡμᾶς ἠσέλγαινον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὧν ὅλως ἐποίουν ἐν τῷ στρατοπέδῳ,

7 τοσούτου ἐδέησαν παύσασθαι ἢ αἰσχυνθῆναι, ὥστ' ἐπειδὴ θᾶττον συνεσκότασεν, εὐθὺς ὡς ἡμᾶς εἰσεπήδησαν ταύτῃ τῇ ἑσπέρᾳ, καὶ τὸ μὲν πρῶτον κακῶς ἔλεγον, τελευτῶντες 1258
δὲ καὶ πληγὰς ἐνέτειναν ἐμοί, καὶ τοσαύτην κραυγὴν καὶ θόρυβον περὶ τὴν σκηνὴν ἐποίησαν, ὥστε καὶ τὸν στρατηγὸν καὶ τοὺς ταξιάρχους ἐλθεῖν καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν τινάς, οἵπερ ἐκώλυσαν μηδὲν [c] ἡμᾶς ἀνήκεστον παθεῖν

8 [d] μηδ' αὐτοὺς ποιῆσαι παροινουμένους ὑπὸ τούτων. τοῦ δὲ πράγματος εἰς τοῦτο προελθόντος, ὡς δεῦρ' ἐπανήλθομεν, ἦν ἡμῖν, οἷον εἰκός, ἐκ τούτων ὀργὴ καὶ ἔχθρα πρὸς ἀλλήλους. οὐ μὴν ἔγωγε [e] μὰ τοὺς θεοὺς ᾤμην δεῖν οὔτε δίκην λαχεῖν αὐτοῖς οὔτε λόγον ποιεῖσθαι τῶν συμβάντων οὐδένα, ἀλλ' [f] ἐκεῖνο ἁπλῶς ἐγνώκειν τὸ λοιπὸν εὐλαβεῖσθαι καὶ φυλάττεσθαι μὴ πλησιάζειν τοῖς τοιούτοις.

9 πρῶτον μὲν οὖν τούτων, ὧν εἴρηκα, βούλομαι τὰς μαρτυρίας παρασχόμενος, μετὰ ταῦτα οἷα ὑπ' αὐτοῦ τούτου πέπονθα ἐπιδεῖξαι, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ᾧ προσῆκε τοῖς τὸ πρῶτον ἁμαρτηθεῖσιν ἐπιτιμᾶν, οὗτος αὐτὸς πρότερος πολλῷ δεινότερ' εἴργασται.

[g] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

10 Ὧν μὲν τοίνυν οὐδένα ᾤμην δεῖν λόγον [h] ποιεῖσθαι, ταῦτ' ἔστιν. χρόνῳ δ' ὕστερον οὐ πολλῷ περιπατοῦντος, ὥσπερ εἰώθειν, ἑσπέρας ἐν ἀγορᾷ μου μετὰ Φανοστράτου τοῦ

[c] ἡμᾶς ἀνήκεστον] ἀνήκεστον ἡμᾶς k. r.
[d] μηδ'] μήθ' k. μήθ' r.
[e] μὰ τοὺς θεοὺς ante οὐ ponunt F. S. Q. k. r.
[f] ἐκεῖνο ἁπλῶς] ἁπλῶς ἐκεῖνο F. Q.
[g] Μαρτυρίαι] μαρτυρία k.
[h] ποιεῖσθαι] ποιήσασθαι F. Q.

τριάκονθ' ἡμερῶν [g] αὐτὸν ἀποδοῦναι ἢ διπλάσιον ὀφείλειν,
καὶ ὅτι τὸ χωρίον τὸ ἐν γειτόνων [h] μοι τοῦτο οὐδεὶς ἐθέλοι
οὔτε πρίασθαι οὔτε τίθεσθαι· ὁ γὰρ ἀδελφὸς ὁ Ἀρεθού-
σιος, οὗ τἀνδράποδ' ἐστὶ ταῦτα ἃ νῦν ἀπογέγραπται,
οὐδένα ἐῴη οὔτε ὠνεῖσθαι οὔτε τίθεσθαι ὡς ἐνοφειλομένου
14 αὐτῷ ἀργυρίου. σὺ οὖν μοι, ἔφη, πόρισον τὸ ἐλλεῖπον τοῦ
ἀργυρίου, πρὶν τὰς τριάκονθ' ἡμέρας παρελθεῖν, ἵνα μὴ [i] ὅ
τε ἀποδέδωκα, ἔφη, τὰς χιλίας δραχμάς, [k] ἀπόλωνται,
καὶ αὐτὸς ἀγώγιμος γένωμαι. συλλέξας δ', ἔφη, τὸν
ἔρανον, ἐπειδὰν τοὺς ξένους ἀπαλλάξω, σοὶ ἀποδώσω ὃ
ἄν μοι χρήσῃς. οἶσθα δ', ἔφη, ὅτι καὶ οἱ νόμοι κελεύουσι 1250
τοῦ λυσαμένου ἐκ τῶν πολεμίων [l] εἶναι τὸν λυθέντα, ἐὰν
15 μὴ ἀποδιδῷ τὰ λύτρα. ἀκούων δ' αὐτοῦ ταῦτα καὶ δο-
κῶν οὐ ψεύδεσθαι ἀπεκρινάμην αὐτῷ, ἅπερ ἂν νέος τε
ἄνθρωπος καὶ οἰκείως χρώμενος, οὐκ ἂν νομίσας ἀδικη-
θῆναι, ὅτι ὦ Νικόστρατε, καὶ ἐν τῷ [m] πρὸ τοῦ σοι χρόνῳ
φίλος ἦν ἀληθινός, καὶ [n] νῦν ἐν ταῖς συμφοραῖς [o] σου,
16 καθ' ὅσον ἐγὼ ἐδυνάμην, βεβοήθηκα. ἐπειδὴ δ' ἐν τῷ
παρόντι οὐ [p] δύνασαι πορίσαι ἅπαντα τὰ χρήματα, ἀρ-
γύριον μὲν [q] ἐμοὶ οὐ πάρεστιν, οὐδ' ἔχω οὐδ' αὐτός, τῶν
δὲ [r] κτημάτων σοι τῶν ἐμῶν κίχρημι ὅ τι [s] βούλει, θέντα
τοῦ [t] ἐπιλοίπου ἀργυρίου ὅσον ἐνδεῖ σοι, [u] ἐνιαυτὸν ἀτόκῳ
χρῆσθαι τῷ ἀργυρίῳ καὶ ἀποδοῦναι τοῖς ξένοις. συλλέ-
17 ξας δ' ἔρανον, ὥσπερ αὐτὸς φῄς, λῦσαί [x] μοι. ἀκούσας

[g] αὐτὸν ἀποδοῦναι] ἀργὸν ἀποδοῦναι r.
[h] μοι τοῦτο οὐδεὶς ἐθέλοι] μου οὐδεὶς ἐθέλει r.
[i] ὅ τε] ὥστε F.
[k] ἀπόλωνται] ἀπόληται F. Q.
[l] εἶναι om. r.
[m] πρὸ τοῦ] πρὸ τούτου F. S. Q.
[n] νῦν om. F. Q.
[o] σου] σοι r. οὐ S.
[p] δύνασαι] δύναμαι correctus r.
[q] ἐμοὶ] μοι r.
[r] κτημάτων] χρημάτων (κτ supra) F. χρημάτων Q.
[s] βούλει, θέντα] βουληθέντα F. Q.
[t] ἐπιλοιποῦ] λοιποῦ r.
[u] ἐνιαυτὸν ἀτόκῳ] ἐνιαυτῶν ἀτόκως F. Q.
[x] μοι] μοι τὰ κτήματα r.

δ' οὗτος ταῦτα καὶ ἐπαινέσας με ἐκέλευσε τὴν ταχίστην
πρᾶξαι, πρὶν ἐξήκειν τὰς ἡμέρας ἐν αἷς ἔφη δεῖν τὰ λύ-
τρα καταθεῖναι. τίθημι οὖν τὴν συνοικίαν ἑκκαίδεκα
μνῶν [y] Ἀρκέσαντι Παμβωτάδῃ, ὃν αὐτὸς οὗτος [z] προὐ-
ξένησεν, ἐπὶ ὀκτὼ ὀβολοῖς τὴν μνᾶν δανείσαντι τοῦ μηνὸς
18 ἑκάστου. λαβὼν δὲ τὸ ἀργύριον οὐχ ὅπως χάριν τινά μοι
ἀποδίδωσιν ὧν [a] εὖ ἔπαθεν, ἀλλ' εὐθέως [b] ἐπεβούλευσέ
μοι, ἵν' ἀποστερήσειε [c] τἀργύριον καὶ εἰς ἔχθραν κατα-
σταίη, καὶ ἀπορούμενος ἐγὼ τοῖς πράγμασι νέος ὢν ὅ τι
χρησαίμην, καὶ ἄπειρος πραγμάτων, ὅπως μὴ εἰσπράτ-
τοιμι αὐτὸν τἀργύριον οὗ ἡ συνοικία [d] ἐτέθη, ἀλλ' [e] ἀφείην
19 αὐτῷ. πρῶτον μὲν οὖν ἐπιβουλεύει μοι μετὰ τῶν ἀντιδί-
κων, καὶ πίστιν αὐτοῖς δίδωσιν· ἔπειτ' ἀγώνων μοι συν- 1251
εστηκότων πρὸς αὐτοὺς τούς τε λόγους ἐκφέρει μου εἰδώς,
[f] καὶ ἐγγράφει τῷ δημοσίῳ [g] ἀπρόσκλητον ἐξ ἐμφανῶν
καταστάσεως [h] ἐπιβολὴν ἑξακοσίας καὶ δέκα δραχ-
μάς, διὰ Λυκίδου τοῦ [i] μυλωθροῦ ποιησάμενος τὴν δίκην.
20 κλητῆρα δὲ κατ' ἐμοῦ τόν [k] τε ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ [l] Ἀρε-
θούσιον τοῦτον ἐπιγράφεται, οὗπέρ ἐστι τἀνδράποδα ταῦ-
τα, καὶ ἄλλον τινά· καὶ παρεσκευάζοντο, εἰ ἀνακρινοί-
μην κατὰ τῶν οἰκείων τῶν ἀδικούντων με τὰς δίκας ἃς
εἰλήχειν αὐτοῖς, ἐνδεικνύναι με καὶ [m] ἐμβάλλειν εἰς τὸ
21 δεσμωτήριον. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ὁ Ἀρεθούσιος ἀπρόσ-
κλητόν μου δέκα δραχμῶν δίκην καταδικασάμενος [n] ὡς

[y] Ἀρκέσαντι Παμβωτάδῃ] ἀρκέσοντι παμβωτίδῃ r.
[z] προυξένησεν] προεξένισεν F. προσεξένησεν S.
[a] εὖ om. r.
[b] ἐπεβούλευσέ] ἐπεβούλευέ r.
[c] τἀργύριον] ἀργύριον Q.
[d] ἐτέθη] ἐτέθην r.
[e] ἀφείην] ἀφείην ἂν F. S. Q.
[f] καὶ ἐγγράφει] καὶ ἐκγράφει F. Q. om. S.
[g] ἀπρόσκλητον] ἀπόκληρον F. S. Q.
[h] ἐπιβολὴν] ἐπιβουλὴν F. S. Q. r.
[i] μυλωθροῦ] μυλώθρου Q.
[k] τε om. pr. S.
[l] Ἀρεθούσιον] τὸν ἀρεθούσιον F. S. Q.
[m] ἐμβάλλειν] ἐμβαλεῖν r.
[n] ὡς om. S.

[o] ὀφείλοντος τῷ δημοσίῳ, κλητῆρας ἐπιγραψάμενος καὶ
εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν βίᾳ τὰ σκεύη πάντα ἐξεφόρησε,
[p] πλέον ἢ εἴκοσι μνῶν ἄξια, καὶ οὐδ᾽ ὁτιοῦν κατέλιπεν.
22 ὅτε δὲ τιμωρεῖσθαι ᾤμην [q] δεῖν [r] ἐκτίσας τῷ δημοσίῳ τὸ
ὄφλημα, ἐπειδὴ ἐπυθόμην τὴν ἐπιβουλήν, [s] καὶ ἐβάδιζον
ἐπὶ τὸν κλητῆρα τὸν ὁμολογοῦντα κεκλητευκέναι [t] τὸν
Ἀρεθούσιον τῆς [u] ψευδοκλητείας κατὰ τὸν νόμον, ἐλθὼν
εἰς τὸ χωρίον τῆς νυκτός, ὅσα [x] ἐνῆν φυτὰ ἀκροδρύων
[y] γενναῖα ἐμβεβλημένα, καὶ τὰς ἀναδενδράδας ἐξέκοψε,
καὶ φυτευτήρια [z] ἐλαῶν περιστοίχων κατέκλασεν, οὕτω
23 δεινῶς ὡς οὐδ᾽ ἂν οἱ πολέμιοι διαθεῖεν. πρὸς δὲ τούτοις
μεθ᾽ ἡμέραν παιδάριον ἀστὸν εἰσπέμψαντες διὰ τὸ [a] γεί-
τονες εἶναι καὶ ὅμορον τὸ χωρίον ἐκέλευον τὴν ῥοδωνιὰν
βλαστάνουσαν ἐκτίλλειν, ἵν᾽ [b] εἰ καταλαβὼν αὐτὸν ἐγὼ
[c] πρὸς ὀργὴν δήσαιμι ἢ πατάξαιμι ὡς δοῦλον ὄντα, γρα- 1252
24 φήν με [d] γράψαιντο ὕβρεως. ὡς δὲ [e] τούτου διήμαρτον,
κἀγὼ μάρτυρας μὲν ὧν ἔπασχον ἐποιούμην, αὐτὸς δ᾽ οὐ-
δὲν [f] ἐξημάρτανον εἰς αὐτούς, ἐνταῦθα ἤδη μοι ἐπιβουλεύ-
ουσι τὴν μεγίστην ἐπιβουλήν· ἀνακεκριμένου γὰρ ἤδη
μου κατ᾽ αὐτοῦ τὴν τῆς ψευδοκλητείας γραφὴν καὶ
μέλλοντος εἰσιέναι εἰς τὸ δικαστήριον, τηρήσας με [g] ἀνι-
όντα ἐκ Πειραιῶς ὀψὲ [h] περὶ τὰς λιθοτομίας παίει [i] τε

[o] ὀφείλοντος Reiskius: libri ὀφεί-
λοντα.
[p] πλέον] πλεῖον F. Q. r.
[q] δεῖν] δεῖν καὶ S. Q. r.
[r] ἐκτίσας] ἐκτίσαι pr. r.
[s] καὶ ante ἐβάδιζον om. F. S. Q.
[t] τὸν Ἀρεθούσιον] τόνδ᾽ ἀρεθούσιον
S. Q.
[u] ψευδοκλητείας] ψευδοκλητίας r.
[x] ἐνῆν] ἦν r.
[y] γενναῖα] γενναίων r.
[z] ἐλαῶν] ἐλαιῶν F. S. Q.
[a] γείτονες] γείτονές τε F. Q.
[b] εἰ] εἴπερ r.
[c] πρὸς ὀργὴν om. F. S. Q.
[d] γράψαιντο] γράψωνται r.
[e] τούτου] τουτο S.
[f] ἐξημάρτανον—ἤδη] ἐξήμαρτον—
δὴ r.
[g] ἀνιόντα] ἀπιόντα S. Q.
[h] περὶ] καὶ περὶ S.
[i] τε] με r.

πὺξ καὶ ἁρπάζει [k] μέσον, καὶ [l] ὠθεῖ με εἰς τὰς λιθοτομίας, εἰ μή τινες προσιόντες, βοῶντός μου ἀκούσαντες,
25 παρεγένοντο καὶ ἐβοήθησαν. ἡμέραις δ' οὐ πολλαῖς ὕστερον εἰσελθὼν εἰς τὸ δικαστήριον πρὸς ἡμέραν διαμεμετρημένην, καὶ [m] ἐξελέγξας αὐτὸν τὰ ψευδῆ κεκλητευκότα καὶ τὰ ἄλλα ὅσα εἴρηκα ἠδικηκότα, εἷλον. καὶ ἐν τῇ τιμήσει βουλομένων τῶν δικαστῶν θανάτου τιμῆσαι αὐτῷ, [n] ἐδεήθην ἐγὼ τῶν δικαστῶν μηδὲν δι' ἐμοῦ [o] τοιοῦτον πρᾶξαι, ἀλλὰ συγχωρῆσαι ὅσουπερ αὐτοὶ ἐτιμῶντο, ταλάν-
26 του, οὐχ ἵνα μὴ ἀποθάνῃ ὁ Ἀρεθούσιος (ἄξια γὰρ αὐτῷ θανάτου [p] εἴργαστο εἰς ἐμέ), ἀλλ' ἵν' ἐγὼ Πασίωνος ὢν καὶ κατὰ [q] ψήφισμα πολίτης μηδένα Ἀθηναίων ἀπεκτονὼς εἴην. ὡς δ' ἀληθῆ εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, τούτων ὑμῖν [r] μάρτυρας πάντων παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

27 Ἃ μὲν τοίνυν ἀδικούμενος [s] ὑπ' αὐτῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὴν ἀπογραφὴν ἐποιησάμην, δεδήλωκα ὑμῖν. ὡς δ' ἔστιν Ἀρεθουσίου τἀνδράποδα ταῦτα καὶ ὄντα ἐν τῇ οὐσίᾳ τῇ ἐκείνου [t] ἀπέγραψα, ἐπιδείξω ὑμῖν. τὸν μὲν γὰρ Κέρδωνα ἐκ μικροῦ παιδαρίου ἐξεθρέψατο· καὶ ὡς ἦν Ἀρεθουσίου, τούτων ὑμῖν τοὺς εἰδότας [u] μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

28 [x] Παρ' οἷς τοίνυν εἰργάσατο πώποτε, ὡς τοὺς μισθοὺς 1253

[k] μέσον] με μέσον S.
[l] ὠθεῖ] Malim ἐώθει.
[m] ἐξελέγξας] ἐλέγξας r.
[n] ἐδεήθην] ἐδεήθημεν S. Q.
[o] τοιοῦτον] τοιοῦτο r.
[p] εἴργαστο] εἰργάσατο r.
[q] ψήφισμα] τὸ ψήφισμα F. Q.
[r] μάρτυρας πάντων] πάντων τοὺς μάρτυρας F. Q. μάρτυρας r.
[s] ὑπ' αὐτῶν post δικασταί ponit S.
[t] ἀπέγραψα] ἃ ἀπέγραψα F. S. Q.
[u] μάρτυρας παρέξομαι] παρέξομαι μάρτυρας r.
[x] Παρ' οἷς] αρεὶς r.

Ἀρεθούσιος ἐκομίζετο [y] ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ δίκας [z] ἐλάμβανε καὶ ἐδίδου, ὁπότε κακόν τι [a] ἐργάσαιτο, ὡς δεσπότης ὤν, τούτων ὑμῖν τοὺς [b] εἰδότας μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

29 Τὸν δὲ Μάνην, δανείσας ἀργύριον Ἀρχεπόλιδι τῷ Πειραιεῖ, ἐπειδὴ οὐχ οἷός τ᾽ ἦν αὐτῷ ἀποδοῦναι ὁ Ἀρχέπολις οὔτε τὸν τόκον οὔτε τὸ ἀρχαῖον, ἄπαν ἐναπετίμησεν αὐτῷ. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

30 Ἔτι τοίνυν καὶ ἐκ τῶνδε γνώσεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι εἰσὶν [c] Ἀρεθουσίου οἱ ἄνθρωποι· [d] ὁπότε γὰρ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἢ ὀπώραν πρίαιντο ἢ θέρος μισθοῖντο ἐκθερίσαι ἢ ἄλλο τι τῶν περὶ γεωργίαν ἔργων [e] ἀναιροῖντο, Ἀρεθούσιος ἦν ὁ ὠνούμενος καὶ μισθούμενος ὑπὲρ αὐτῶν. ὡς δ᾽ ἀληθῆ λέγω, καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

31 [f] Ὅσας μὲν τοίνυν μαρτυρίας παρασχέσθαι εἶχον ὑμῖν, ὡς ἔστιν Ἀρεθουσίου [g] τἀνδράποδα, δεδήλωκα ὑμῖν. βούλομαι δὲ καὶ περὶ τῆς [h] προκλήσεως εἰπεῖν, ἣν οὗτοί με προὐκαλέσαντο καὶ ἐγὼ τούτους. οὗτοι μὲν γάρ με προὐκαλέσαντο, ὅτε ἡ πρώτη ἀνάκρισις ἦν, φάσκοντες ἕτοιμοι εἶναι παραδιδόναι [i] ἐμοὶ αὐτῷ τἀνδράποδα βα-

[y] ὑπὲρ] τοὺς ὑπὲρ F. r.
[z] ἐλάμβανε] καὶ ἐλάμβανε r.
[a] ἐργάσαιτο] εἰργάσαιντο S.
[b] εἰδότας om. r.
[c] Ἀρεθουσίου] ἀρεθούσιοι r.
[d] ὁπότε γὰρ οἱ ἄνθρωποι om. F. οἱ om. r.
[e] ἀναιροῖντο] ἂν ἔροιντο F. ανεροιντο S. Q.
[f] Ὅσας—μαρτυρίας] ὅσα—μαρτυρία vel μαρτυρίαι F. S. Q.
[g] τἀνδράποδα] τὰ ἀνδράποδα F. S. Q.
[h] προκλήσεως] προσκλήσεως r. ἐμὲ] με r.
[i] ἐμοὶ αὐτῷ] αὐτῷ ἐμοὶ r.

σανίσαι, βουλόμενοι μαρτυρίαν τινὰ αὐτοῖς ταύτην γενέσθαι. 32 ἐγὼ δ' ἀπεκρινάμην αὐτοῖς ἐναντίον μαρτύρων ὅτι ἕτοιμός εἰμι ἰέναι εἰς τὴν βουλὴν μετ' αὐτῶν καὶ παρα- 1254 λαμβάνειν μετ' ἐκείνης ἢ μετὰ τῶν ἕνδεκα, λέγων ὅτι, εἰ μὲν ἰδίαν δίκην ἐδικαζόμην αὐτοῖς, [k] εἰ ἐμοὶ ἐξεδίδοσαν, παρελάμβανον ἄν, [l] νῦν δὲ τῆς πόλεως εἴη τἀνδράποδα καὶ ἡ ἀπογραφή· [m] δεῖν οὖν δημοσίᾳ βασανίζεσθαι. 33 ἡγούμην γὰρ οὐ προσήκειν ἐμοὶ ἰδιώτῃ ὄντι τοὺς δημοσίους [n] βασανίζειν· οὔτε γὰρ τῆς βασάνου κύριος ἐγιγνόμην, οὔτε καλῶς [o] ἔχειν [p] τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων [q] ἐμὲ κρίνειν. ἡγούμην [r] τε [s] δεῖν τὴν ἀρχὴν ἢ τοὺς ᾑρημένους ὑπὸ τῆς βουλῆς γράφεσθαι, καὶ κατασημηναμένους τὰς βασάνους, ὅ τι [t] εἴπαιεν οἱ ἄνθρωποι, παρέχειν εἰς τὸ δικαστήριον, ἵν' ἀκούσαντες ἐκ τούτων 34 ἐψηφίσασθε ὁποῖόν τι ὑμῖν ἐδόκει. ἰδίᾳ μὲν γὰρ βασανιζομένων τῶν ἀνθρώπων ὑπ' ἐμοῦ ἀντελέγετ' ἂν ἅπαντα ὑπὸ τούτων, εἰ δὲ δημοσίᾳ, ἡμεῖς μὲν ἂν ἐσιωπῶμεν, οἱ δ' ἄρχοντες [u] ἢ οἱ ᾑρημένοι ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐβασάνιζον ἂν [x] μέχρι οὗ αὐτοῖς ἐδόκει. ταῦτα δ' ἐμοῦ ἐθέλοντος οὐκ ἂν ἔφασαν [y] τῇ ἀρχῇ παραδοῦναι, οὐδ' εἰς τὴν βουλὴν ἤθελον ἀκολουθεῖν. Ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι [z] τοὺς τούτων μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

35 Κατὰ πολλὰ μὲν οὖν ἔμοιγε δοκοῦσιν εἶναι ἀναίσχυντοι ἀμφισβητοῦντες τῶν ὑμετέρων, [a] οὐχ ἥκιστα δὲ ὑμῖν

[k] εἰ ἐμοὶ] ἢ ἐμοὶ r.
[l] νῦν] νυνὶ F. Q.
[m] δεῖν] δεινὸν F. Q.
[n] βασανίζειν] βασανίζεσθαι S.
[o] ἔχειν] ἕξοι r.
[p] τὰ λεγόμενα] τὸ λεγόμενον r.
[q] ἐμὲ κρίνειν om. S. Q.
[r] τε om. F. Q.
[s] δεῖν τὴν ἀρχὴν] μὴ οὐ τὴν ἄλλην F. Q.
[t] εἴπαιεν] εἴποιεν r. εἶπεν S.
[u] ἢ om. F. Q. r.
[x] μέχρι] μέχρις r.
[y] τῇ ἀρχῇ παραδοῦναι] παραδοῦναι τῇ ἀρχῇ F. Q.
[z] τοὺς τούτων] τούτων τοὺς r.
[a] οὐχ ἥκιστα—ὑμετέρων om. r.

αὐτοὺς ἐπιδείξω ἐκ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων. οὗτοι γάρ,
ὅτε οἱ δικασταὶ [b] ἠβούλοντο θανάτου τιμῆσαι τῷ Ἀρεθου-
σίῳ, ἐδέοντο τῶν δικαστῶν χρημάτων τιμῆσαι καὶ ἐμοῦ
36 συγχωρῆσαι, καὶ ὡμολόγησαν αὐτοὶ συνεκτίσειν. τοσού-
του δὴ δέουσιν ἐκτίνειν καθ' ἃ [c] ἠγγυήσαντο, ὥστε καὶ
τῶν ὑμετέρων ἀμφισβητοῦσιν. καίτοι οἵγε νόμοι κελεύου-
σι τὴν οὐσίαν [d] εἶναι δημοσίαν, ὃς ἂν ἐγγυησάμενός τι 1255
τῶν τῆς πόλεως μὴ ἀποδιδῷ τὴν ἐγγύην· ὥστε καὶ εἰ
τούτων ἦν τἀνδράποδα, προσῆκεν αὐτὰ δημόσια εἶναι, εἴ-
37 περ τι τῶν νόμων ὄφελος. καὶ πρὶν μὲν ὀφείλειν τῷ δημο-
σίῳ ὁ Ἀρεθούσιος [e] ὡμολογεῖτο τῶν ἀδελφῶν εὐπορώτατος
εἶναι· ἐπειδὴ δ' οἱ νόμοι κελεύουσι τἀκείνου ὑμέτερα εἶ-
ναι, τηνικαῦτα πένης ὢν φαίνεται ὁ Ἀρεθούσιος, καὶ τῶν
μὲν ἡ μήτηρ ἀμφισβητεῖ, τῶν δ' οἱ ἀδελφοί. χρῆν δ' αὐ-
τούς, εἴπερ [f] ἠβούλοντο δικαίως προσφέρεσθαι πρὸς ὑμᾶς,
ἀποδείξαντας [g] ἅπασαν τὴν οὐσίαν τὴν ἐκείνου, τὰ τού-
38 των αὐτῶν εἴ τις [h] ἀπέγραφεν, ἀμφισβητεῖν. [i] ἐὰν οὖν
ἐνθυμηθῆτε ὅτι οὐδέποτ' ἔσται ἀπορία τῶν ἀμφισβητησόν-
των ὑμῖν περὶ τῶν ὑμετέρων,—ἢ γὰρ ὀρφανοὺς ἢ ἐπικλή-
ρους κατασκευάσαντες ἀξιώσουσιν ἐλεεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν, ἢ
γῆρας καὶ ἀπορίας καὶ τροφὰς μητρὶ λέγοντες, καὶ
[k] ἀποδυρόμενοι δι' ὧν μάλιστ' ἐλπίζουσιν ἐξαπατήσειν
ὑμᾶς, πειράσονται [l] ἀποστερῆσαι τὴν πόλιν τοῦ ὀφλή-
ματος. ἐὰν οὖν ταῦτα [m] παριδόντες πάντα καταψηφί-
σησθε, ὀρθῶς βουλεύσεσθε.

[b] ἠβούλοντο] ἐβούλοντο S.
[c] ἠγγυήσαντο] ἐνεγυήσαντο F. Q. ἐνεγγυήσαντο r.
[d] εἶναι δημοσίαν] δημοσίαν εἶναι F. Q. r.
[e] ὡμολογεῖτο—εὐπορώτατος] ὡμολόγητο—εὐπορώτερος r.
[f] ἠβούλοντο] ἐβούλοντο S.
[g] ἅπασαν] πᾶσαν r.
[h] ἀπέγραφεν] ἀπέγραψεν F.
[i] ἐὰν] ἐὰν μὲν Q.
[k] ἀποδυρόμενοι] ὀδυρόμενοι F. S. Q.
[l] ἀποστερῆσαι] καὶ ἀποστερῆσαι S. καὶ ἀποστερήσειν F. Q.
[m] παριδόντες] περιδόντες S.

ΝΔ.

ΚΑΤΑ ΚΟΝΩΝΟΣ ΑΙΚΙΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀρίστων Ἀθηναῖος δικάζεται Κόνωνι αἰκίας, λέγων ὑπὸ αὐτοῦ καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ τετυπτῆσθαι, καὶ μάρτυρας τούτου παρεχόμενος. ὁ δὲ Κόνων ἀρνεῖται τὸ πρᾶγμα καὶ μάρτυρας ἀντιπαρέχεται, οὓς ὁ Δημοσθένης οὔ φησι πι- 1256
στούς· βεβιωκέναι γὰρ φαύλως καὶ εὐχερῶς ἔχειν πρὸς τὸ ψεύδεσθαι.

ΥΒΡΙΣΘΕΙΣ, ὦ [a]ἄνδρες [b]δικασταί, καὶ παθὼν ὑπὸ
Κόνωνος τουτουῒ τοιαῦτα ὥστε πολὺν χρόνον πάνυ μήτε
τοὺς οἰκείους μήτε τῶν ἰατρῶν μηδένα προσδοκᾶν [c]περι-
φευξεῖσθαί με, ὑγιάνας καὶ σωθεὶς ἀπροσδοκήτως ἔλα-
2 χον αὐτῷ τὴν δίκην τῆς αἰκίας ταυτηνί. πάντων δὲ τῶν
[d]οἰκείων καὶ τῶν φίλων, οἷς συνεβουλευόμην, ἔνοχον [e]μὲν
φασκόντων αὐτὸν ἐκ τῶν πεπραγμένων εἶναι καὶ τῇ τῶν
λωποδυτῶν ἀπαγωγῇ καὶ ταῖς τῆς ὕβρεως γραφαῖς,
συμβουλευόντων δέ μοι καὶ παραινούντων μὴ μείζω πρά-
γματα ἢ δυνήσομαι φέρειν ἐπάγεσθαι, μηδ᾽ ὑπὲρ τὴν ἡλι-
κίαν [f]ὧν ἐπεπόνθειν ἐγκαλοῦντα φαίνεσθαι, οὕτως ἐποίησα
καὶ δι᾽ ἐκείνους ἰδίαν ἔλαχον δίκην, ἥδιστ᾽ ἂν ὦ ἄνδρες
3 Ἀθηναῖοι θανάτου κρίνας τουτονί. καὶ τούτου συγγνώμην
ἕξετε, εὖ οἶδ᾽ ὅτι, πάντες, ἐπειδὰν [g]ἃ πέπονθ᾽ [h]ἀκούσητε·
δεινῆς γὰρ οὔσης τῆς τότε συμβάσης ὕβρεως οὐκ [i]ἐλάτ-

[a] ἄνδρες om. r.
[b] δικασταί] ἀθηναῖοι r. om. k.
[c] περιφευξεῖσθαί] περιφεύξεσθαί F. S. Q.
[d] οἰκείων καὶ τῶν φίλων] φίλων καὶ τῶν οἰκείων S. k. r.
[e] μὲν] με F.
[f] ὧν] ἣν ἔχων F. Q.
[g] ἃ—τουτονί om. pr. S.
[h] ἀκούσητε—ὧν πέπονθα om. k.
[i] ἐλάττων] ἐλάττω margo S.

των ἡ μετὰ ταῦτ' ἀσέλγειά ἐστι [k]τουτουΐ. ἀξιῶ [l]δὲ καὶ δέομαι πάντων ὁμοίως ὑμῶν πρῶτον μὲν εὐνοϊκῶς ἀκοῦσαί μου περὶ ὧν πέπονθα λέγοντος, εἶτ', ἐὰν [m]ἠδικῆσθαι καὶ 1257 παρανενομῆσθαι δοκῶ, βοηθῆσαί μοι τὰ δίκαια. ἐξ ἀρχῆς δ' ὡς [n]ἕκαστα πέπρακται, διηγήσομαι πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἂν οἷόστε ὦ διὰ βραχυτάτων.

4 [o]Ἐξήλθομεν, ἔτος τουτὶ τρίτον, εἰς Πάνακτον φρουρᾶς ἡμῖν προγραφείσης. ἐσκήνωσαν οὖν οἱ υἱεῖς [p]οἱ Κόνωνος τουτουῒ ἐγγὺς ἡμῶν, ὡς οὐκ ἂν ἐβουλόμην· ἡ γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἔχθρα καὶ τὰ προσκρούσματ' ἐκεῖθεν ἡμῖν συνέβη, ἐξ ὧν [q]δ', ἀκούσεσθε. ἔπινον ἑκάστοτε οὗτοι τὴν ἡμέραν, [r]ἐπειδὴ τάχιστα ἀριστήσαιεν, ὅλην, καὶ τοῦθ', [s]ἕως περ ἦμεν ἐπὶ τῇ φρουρᾷ, διετέλουν ποιοῦντες. ἡμεῖς δ' ὥσπερ
5 ἐνθάδ' [t]εἰώθαμεν, οὕτω διήγομεν καὶ ἔξω. ἣν οὖν δειπνοποιεῖσθαι τοῖς ἄλλοις ὥραν συμβαίνοι, ταύτην ἂν ἤδη [u]ἐπαρῴνουν οὗτοι, τὰ μὲν πολλὰ εἰς τοὺς παῖδας ἡμῶν τοὺς ἀκολούθους, τελευτῶντες δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτούς· φήσαντες γὰρ καπνίζειν αὐτοὺς ὀψοποιουμένους τοὺς παῖδας ἢ κακῶς λέγειν, ὅ τι τύχοιεν, ἔτυπτον καὶ τὰς ἀμίδας κατεσκεδάννυον καὶ [x]προσεούρουν καὶ ἀσελγείας καὶ
6 ὕβρεως οὐδ' ὁτιοῦν [y]ἀπέλειπον. ὁρῶντες δ' ἡμεῖς [z]ταῦτα καὶ λυπούμενοι τὸ μὲν πρῶτον [a]ἀπεπεμψάμεθα, ὡς δ' ἐχλεύαζον ἡμᾶς [b]καὶ οὐκ ἐπαύοντο, τῷ στρατηγῷ τὸ

[k] τουτουΐ] τούτου r.
[l] δὲ] δὴ S. r.
[m] ἠδικῆσθαι] ἀδικησθαι S.
[n] ἕκαστα πέπρακται] πέπρακται ἕκαστα F. Q.
[o] Ἐξήλθομεν Dionysius Halicarn: libri ἐξῆλθον.
[p] οἱ post υἱεῖς om. F. Q.
[q] δ' post ὧν om. F. Q.
[r] ἐπειδὴ] ἐπειδὰν F. Q. r.
[s] ἕως] ὡς r.
[t] εἰώθαμεν] εἰώθειμεν k. r.
[u] ἐπαρῴνουν] ἐπαροίνουν F. Q.
[x] προσεούρουν] προσούρουν k. r. προσεούρον τε ἡμῖν καὶ τὰς ἀμίδας κατερρήγνυον γρ. F.
[y] ἀπέλειπον] ἀπέλιπον F. S. Q. r.
[z] ταῦτα] αὐτὰ k.
[a] ἀπεπεμψάμεθα] ἐπεμεμψάμεθα Reiskius.
[b] καὶ οὐκ] καὶ οὐδ' F. k. r.

πρᾶγμα εἴπομεν κοινῇ πάντες οἱ σύσσιτοι προσελθόντες, οὐκ ἐγὼ τῶν ἄλλων ἔξω. λοιδορηθέντος δ' αὐτοῖς ἐκείνου καὶ κακίσαντος αὐτοὺς οὐ μόνον περὶ ὧν εἰς ἡμᾶς ἠσέλγαινον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὧν ὅλως ἐποίουν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, 7 τοσούτου ἐδέησαν παύσασθαι ἢ αἰσχυνθῆναι, ὥστ' ἐπειδὴ θᾶττον συνεσκότασεν, εὐθὺς ὡς ἡμᾶς εἰσεπήδησαν ταύτῃ τῇ ἑσπέρᾳ, καὶ τὸ μὲν πρῶτον κακῶς ἔλεγον, τελευτῶντες 1258 δὲ καὶ πληγὰς ἐνέτειναν ἐμοί, καὶ τοσαύτην κραυγὴν καὶ θόρυβον περὶ τὴν σκηνὴν ἐποίησαν, ὥστε καὶ τὸν στρατηγὸν καὶ τοὺς ταξιάρχους ἐλθεῖν καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν τινάς, οἵπερ ἐκώλυσαν μηδὲν [c] ἡμᾶς ἀνήκεστον παθεῖν 8 [d] μηδ' αὐτοὺς ποιῆσαι παροινουμένους ὑπὸ τούτων. τοῦ δὲ πράγματος εἰς τοῦτο προελθόντος, ὡς δεῦρ' ἐπανήλθομεν, ἦν ἡμῖν, οἷον εἰκός, ἐκ τούτων ὀργὴ καὶ ἔχθρα πρὸς ἀλλήλους. οὐ μὴν ἔγωγε [e] μὰ τοὺς θεοὺς ᾤμην δεῖν οὔτε δίκην λαχεῖν αὐτοῖς οὔτε λόγον ποιεῖσθαι τῶν συμβάντων οὐδένα, ἀλλ' [f] ἐκεῖνο ἁπλῶς ἐγνώκειν τὸ λοιπὸν εὐλαβεῖσθαι καὶ φυλάττεσθαι μὴ πλησιάζειν τοῖς τοιούτοις. 9 πρῶτον μὲν οὖν τούτων, ὧν εἴρηκα, βούλομαι τὰς μαρτυρίας παρασχόμενος, μετὰ ταῦτα οἷα ὑπ' αὐτοῦ τούτου πέπονθα ἐπιδεῖξαι, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ᾧ προσῆκε τοῖς τὸ πρῶτον ἁμαρτηθεῖσιν ἐπιτιμᾶν, οὗτος αὐτὸς πρότερος πολλῷ δεινότερ' εἴργασται.

[g] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

10 Ὧν μὲν τοίνυν οὐδένα ᾤμην δεῖν λόγον [h] ποιεῖσθαι, ταῦτ' ἐστιν. χρόνῳ δ' ὕστερον οὐ πολλῷ περιπατοῦντος, ὥσπερ εἰώθειν, ἑσπέρας ἐν ἀγορᾷ μου μετὰ Φανοστράτου τοῦ

[c] ἡμᾶς ἀνήκεστον] ἀνήκεστον ἡμᾶς k. r.
[d] μηδ'] μήθ' k. μήθ' r.
[e] μὰ τοὺς θεοὺς ante οὐ ponunt F. S. Q. k. r.
[f] ἐκεῖνο ἁπλῶς] ἁπλῶς ἐκεῖνο F. Q.
[g] Μαρτυρίαι] μαρτυρία k.
[h] ποιεῖσθαι] ποιήσασθαι F. Q.

[i]Κηφισιέως, τῶν ἡλικιωτῶν τινός, παρέρχεται Κτησίας ὁ
υἱὸς ὁ τούτου, μεθύων, κατὰ τὸ Λεωκόριον, ἐγγὺς τῶν Πυ-
11 θοδώρου. κατιδὼν δ' ἡμᾶς καὶ κραυγάσας, καὶ διαλε-
χθείς τι πρὸς αὑτὸν οὕτως ὡς ἂν μεθύων, ὥστε μὴ μαθεῖν
ὅ τι λέγοι, παρῆλθε πρὸς Μελίτην ἄνω· ἔπινον γὰρ ἐν-
ταῦθα ([k]ταῦτα γὰρ ὕστερον ἐπυθόμεθα) παρὰ Παμφίλῳ 1259
τῷ κναφεῖ Κόνων οὑτοσί, Θεότιμός τις, Ἀρχεβιάδης,
Σπίνθαρος ὁ Εὐβούλου, Θεογένης ὁ Ἀνδρομένους, πολλοί
τινες, οὓς ἐξαναστήσας ὁ Κτησίας ἐπορεύετο εἰς [l]τὴν ἀγο-
12 ράν. καὶ ἡμῖν [m]συμβαίνει ἀναστρέφουσιν ἀπὸ τοῦ [n]Φερ-
ρεφαττίου καὶ περιπατοῦσι πάλιν κατ' αὐτό πως τὸ Λε-
ωκόριον εἶναι, καὶ τούτοις περιτυγχάνομεν. ὡς δ' ἀνεμί-
χθημεν, εἷς μὲν αὐτῶν, ἀγνὼς [o]τις, τῷ Φανοστράτῳ προσ-
πίπτει καὶ [p]κατεῖχεν ἐκεῖνον, Κόνων δ' οὑτοσὶ καὶ ὁ υἱὸς
13 αὐτοῦ καὶ ὁ Ἀνδρομένους υἱὸς ἐμοὶ περιπεσόντες τὸ μὲν
πρῶτον [q]ἐξέδυσαν, εἶθ' ὑποσκελίσαντες καὶ ῥάξαντες εἰς
τὸν βόρβορον οὕτω διέθηκαν ἐναλλόμενοι καὶ ὑβρίζοντες,
ὥστε τὸ μὲν χεῖλος διακόψαι, τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς συγ-
κλεῖσαι· οὕτω δὲ κακῶς ἔχοντα [r]κατέλιπον, ὥστε μήτε
ἀναστῆναι μήτε φθέγξασθαι δύνασθαι. κείμενος δ' αὐ-
14 τῶν ἤκουον πολλὰ καὶ δεινὰ λεγόντων. καὶ τὰ μὲν ἄλλα
[s]καὶ βλασφημίαν ἔχει [t]τινά, καὶ [u]ὀνομάζειν ὀκνήσαιμ'
ἂν ἐν ὑμῖν ἔνια, ὃ δὲ τῆς ὕβρεώς ἐστι τῆς τούτου σημεῖον
καὶ τεκμήριον τοῦ πᾶν τὸ πρᾶγμα ὑπὸ τούτου γεγενῆσθαι,
τοῦθ' ὑμῖν ἐρῶ· ᾖδε γὰρ τοὺς ἀλεκτρυόνας μιμούμενος τοὺς

[i] Κηφισιέως Palmerius: libri κηφισέως.
[k] ταῦτα γὰρ] ταῦτα δ' ἄρ' k. r.
[l] τὴν om. k. r.
[m] συμβαίνει] συνέβαινεν k. r.
[n] Φερρεφαττίου] φερεφαττίου k.r.
[o] τις] τι k.
[p] κατεῖχεν] καθεῖλκεν k. r.
[q] ἐξέδυσαν] ἐξέδυον k. r.
[r] κατέλιπον] κατέλειπον Dionysius. καταλιπεῖν F. S. Q. καταλείπειν k. r.
[s] καὶ post ἄλλα om. F. Q.
[t] τινά] τινὰ ἃ k. r.
[u] ὀνομάζειν] λέγειν k. r.

νενικηκότας, οἱ δὲ κροτεῖν τοῖς ἀγκῶσιν [x] αὐτὸν ἠξίουν ἀντὶ 15 πτερύγων τὰς πλευράς. καὶ μετὰ ταῦτα ἐγὼ μὲν ἀπεκομίσθην ὑπὸ τῶν παρατυχόντων γυμνός, οὗτοι δ' ᾤχοντο θοἰμάτιον λαβόντες μου. ὡς δ' ἐπὶ τὴν θύραν ἦλθον, κραυγὴ καὶ βοὴ τῆς μητρὸς καὶ τῶν θεραπαινίδων ἦν, καὶ [y] μόλις ποτὲ εἰς βαλανεῖον ἐνεγκόντες με καὶ περιπλύναντες ἔδειξαν τοῖς ἰατροῖς. ὡς οὖν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ. 1260

16 Συνέβη τοίνυν, [z] ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ Εὐξίθεον τουτονὶ τὸν Χολλίδην, ὄνθ' ἡμῖν συγγενῆ, καὶ Μειδίαν [a] μετὰ τούτου ἀπὸ δείπνου ποθὲν ἀπιόντας περιτυχεῖν πλησίον ὄντι μοι τῆς οἰκίας ἤδη, καὶ εἰς τὸ βαλανεῖον φερομένῳ 17 παρακολουθῆσαι, καὶ ἰατρὸν ἄγουσι παραγενέσθαι. οὕτω δ' εἶχον ἀσθενῶς ὥσθ', ἵνα μὴ μακρὰν φεροίμην οἴκαδε ἐκ τοῦ βαλανείου, ἐδόκει τοῖς παροῦσιν ὡς τὸν Μειδίαν ἐκείνην τὴν ἑσπέραν κομίσαι [b] με· καὶ ἐποίησαν οὕτως. Λαβὲ οὖν καὶ τὰς τούτων μαρτυρίας, [c] ἵν' εἰδῆθ' ὅτι πολλοὶ [d] συνίσασιν ὡς ὑπὸ τούτων ὑβρίσθην.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

18 Λαβὲ δὴ καὶ τὴν τοῦ ἰατροῦ μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Τότε μὲν τοίνυν παραχρῆμα ὑπὸ τῶν πληγῶν [e] ὧν ἔλαβον καὶ τῆς ὕβρεως οὕτω διετέθην, ὡς ἀκούετε καὶ μεμαρ-
19 τύρηται παρὰ πάντων ὑμῖν τῶν εὐθὺς [f] ἰδόντων. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν μὲν οἰδημάτων τῶν ἐν τῷ προσώπῳ καὶ τῶν

[x] αὐτὸν] αὐτῶν k.
[y] μόλις] μόγις S.
[z] ὦ ἄνδρες δικασταί] ὦ ἀθηναῖοι k. r.
[a] μετὰ τούτου ἀπὸ δείπνου] ἀπὸ δείπνου μετὰ τούτου F. Q.
[b] με om. S.
[c] ἵν'—ὑβρίσθην om. r.
[d] συνίσασιν] συνιασιν S.
[e] ὧν] ἃς S. Q. r.
[f] ἰδόντων] εἰδότων S.

ἑλκῶν οὐδὲν ἔφη φοβεῖσθαι λίαν ὁ ἰατρός, [g]πυρετοὶ δὲ παρηκολούθουν μοι συνεχεῖς καὶ ἀλγήματα ὅλου μὲν τοῦ σώματος πάνυ [h]σφοδρὰ καὶ δεινά, μάλιστα δὲ τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ ἤτρου, καὶ τῶν σιτίων [i]ἀπεκεκλείμην.

20 καὶ ὡς μὲν ὁ ἰατρὸς ἔφη, εἰ μὴ κάθαρσις αἵματος αὐτομάτη μοι [k]πάνυ πολλὴ συνέβη [l]περιωδύνῳ ὄντι καὶ ἀπορουμένῳ [m]ἤδη, κἂν ἔμπυος γενόμενος διεφθάρην· [n]νῦν δὲ τοῦτ' ἔσωσε τὸ αἷμα ἀποχωρῆσαν. Ὡς οὖν [o]καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, καὶ παρηκολούθησέ μοι τοιαύτη νόσος ἐξ ἧς 1261 εἰς τοὔσχατον ἦλθον, ἐξ ὧν ὑπὸ τούτων ἔλαβον πληγῶν, λέγε τὴν τοῦ ἰατροῦ μαρτυρίαν καὶ τὴν τῶν [p]ἐπισκοπούντων.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

21 Ὅτι μὲν τοίνυν οὐ μετρίας [q]τινὰς καὶ φαύλας λαβὼν πληγάς, ἀλλ' εἰς πᾶν ἐλθὼν διὰ τὴν ὕβριν καὶ τὴν ἀσέλγειαν τὴν τούτων πολὺ τῆς προσηκούσης ἐλάττω δίκην εἴληχα, πολλαχόθεν νομίζω δῆλον ὑμῖν γεγενῆσθαι. οἴομαι δ' ὑμῶν ἐνίους θαυμάζειν, [r]τί ποτέ ἐστιν ἃ πρὸς

22 ταῦτα τολμήσει Κόνων λέγειν. βούλομαι δὴ προειπεῖν ὑμῖν, [s]ἃ ἐγὼ [t]πέπυσμαι λέγειν αὐτὸν παρεσκευάσθαι, ἀπὸ τῆς ὕβρεως καὶ τῶν πεπραγμένων τὸ πρᾶγμ' [u]ἀπαγαγόντα εἰς γέλωτα καὶ σκώμματα ἐμβαλεῖν [x]πειράσεσθαι, καὶ ἐρεῖν ὡς εἰσὶν ἐν τῇ πόλει πολλοί, [y]καλῶν

[g] πυρετοὶ δὲ om. F.
[h] σφοδρὰ] σφόδρα S. r.
[i] ἀπεκεκλείμην] ἀπεκεκλείσμην F. S. Q. r.
[k] πάνυ πολλὴ om. k. r.
[l] περιωδύνῳ] περιοδύνωι S. Q. r.
[m] ἤδη] ὄντι ἤδη S.
[n] νῦν] νυνὶ F. Q. k. r.
[o] καὶ post οὖν om. F. Q.
[p] ἐπισκοπούντων] ἐπισκοπουμένων F. Q.
[q] τινὰς om. k. r.
[r] τί] τίνα k. r.
[s] ἃ ἐγὼ] ἐγὼ ἃ Q.
[t] πέπυσμαι] πέπεισμαι k.
[u] ἀπαγαγόντα] αγοντα S.
[x] πειράσεσθαι] πειρᾶσθαι k. r.
[y] καλῶν] πολλῶν r.

κἀγαθῶν ἀνδρῶν υἱεῖς, οἳ παίζοντες οἷα ἄνθρωποι νέοι σφίσιν αὐτοῖς ἐπωνυμίας πεποίηνται, καὶ καλοῦσι τοὺς μὲν
23 ἰθυφάλλους τοὺς δὲ αὐτοληκύθους, ἐρῶσι δ' ἐκ τούτων ἑταιρῶν τινές, καὶ δὴ καὶ τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ εἶναι τούτων ἕνα, καὶ [z] πολλάκις [a] περὶ ἑταίρας καὶ εἰληφέναι καὶ δεδωκέναι πληγάς, καὶ ταῦτ' εἶναι νέων ἀνθρώπων. ἡμᾶς δὲ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς παροίνους μέν [b] τινας καὶ ὑβρι-
24 στὰς [c] κατασκευάσει, ἀγνώμονας δὲ καὶ πικρούς. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες [d] δικασταί, [e] χαλεπῶς ἐφ' οἷς πέπονθα ἐνηνοχὼς οὐχ ἧττον [f] τοῦτ' ἀγανακτήσαιμ' ἂν καὶ ὑβρισθῆναι νομίσαιμι, εἰ οἷόν τ' εἰπεῖν, εἰ ταῦτ' ἀληθῆ δόξει Κόνων οὑτοσὶ λέγειν περὶ ἡμῶν, καὶ τοσαύτη τις ἄγνοια παρ' ὑμῖν ἐστὶν ὥσθ', ὁποῖος [g] ἄν τις ἕκαστος εἶναι φῇ ἢ ὁ πλησίον αὐτὸν αἰτιάσηται, τοιοῦτος νομισθήσεται, τοῦ δὲ καθ' ἡμέ- 1262
ραν βίου καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων μηδ' ὁτιοῦν ἔσται τοῖς
25 μετρίοις ὄφελος. ἡμεῖς γὰρ οὔτε παροινοῦντες οὔθ' ὑβρίζοντες ὑπ' οὐδενὸς ἀνθρώπων ἑωράμεθα· οὔτ' ἄγνωμον οὐδὲν ἡγούμεθα ποιεῖν, [h] εἰ περὶ ὧν ἠδικήμεθ' ἀξιοῦμεν κατὰ τοὺς νόμους δίκην [i] λαβεῖν. ἰθυφάλλοις δὲ καὶ αὐτολη-
26 κύθοις συγχωροῦμεν εἶναι τοῖς υἱέσι τοῖς τούτου, καὶ ἔγωγ' εὔχομαι τοῖς θεοῖς εἰς Κόνωνα καὶ τοὺς υἱεῖς τοὺς τούτου καὶ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα [k] ἅπαντα τρέπεσθαι. οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ τελοῦντες ἀλλήλους τῷ [l] ἰθυφάλλῳ, καὶ [m] τοιαῦτα ποιοῦντες ἃ πολλὴν αἰσχύνην ἔχει καὶ λέγειν, μὴ

[z] πολλάκις] πολλάκις καὶ S.
[a] περὶ—πληγάς, καὶ om. k.
[b] τινας om. Q.
[c] κατασκευάσει] παρασκευάσειν S. κατεσκευάκασι F. Q.
[d] δικασταί] ἀθηναῖοι k.
[e] χαλεπῶς] χαλεποῖς S.
[f] τοῦτ'] τούτου k. r.
[g] ἄν τις] τις ἂν F. Q. ἂν om. k. r.
[h] εἰ] ἢ F. Q.
[i] λαβεῖν] λαμβάνειν F. Q.
[k] ἅπαντα] πάντα k. r.
[l] ἰθυφάλλῳ] φάλλῳ k. φαλλῷ r.
[m] τοιαῦτα] τὰ τοιαῦτα S.

27 ὅτι γε [n] δὴ ποιεῖν ἀνθρώπους μετρίους. ἀλλὰ τί ταῦτ'
ἐμοί; θαυμάζω γὰρ ἔγωγε, εἴ τίς ἐστι πρόφασις παρ'
ὑμῖν ἢ σκῆψις εὑρημένη, δι' ἥν, ἂν ὑβρίζων τις ἐξελέγχη-
ται καὶ τύπτων, δίκην οὐ δώσει. οἱ μὲν γὰρ νόμοι πολὺ
τἀναντία καὶ τὰς ἀναγκαίας προφάσεις, ὅπως μὴ μεί-
ζους [o] γίγνωνται, προείδοντο, οἷον (ἀνάγκη γάρ μοι ταῦτα
28 καὶ ζητεῖν καὶ πυνθάνεσθαι [p] διὰ τοῦτον γέγονεν) εἰσὶ κα-
κηγορίας δίκαι· φασὶ τοίνυν ταύτας διὰ [q] τοῦτο γίγνε-
σθαι, ἵνα μὴ λοιδορούμενοι τύπτειν ἀλλήλους προάγωνται.
πάλιν αἰκίας εἰσίν· καὶ ταύτας ἀκούω διὰ [r] τοῦτ' εἶναι
τὰς δίκας, ἵνα μηδείς, ὅταν ἥττων ᾖ, λίθῳ [s] μηδὲ τῶν τοι-
ούτων ἀμύνηται μηδενί, ἀλλὰ τὴν ἐκ τοῦ νόμου δίκην
[t] ἀναμένῃ. τραύματος πάλιν εἰσὶ γραφαὶ [u] τοῦ μὴ τιτρω-
29 σκομένων τινῶν φόνους γίγνεσθαι. τὸ φαυλότατον, οἶμαι,
τὸ τῆς λοιδορίας, πρὸ τοῦ τελευταίου καὶ δεινοτάτου προ-
εώραται, τοῦ μὴ φόνον γίγνεσθαι μηδὲ κατὰ μικρὸν ὑπά-
γεσθαι ἐκ μὲν λοιδορίας εἰς πληγάς, ἐκ δὲ πληγῶν εἰς 1263
τραύματα, ἐκ δὲ τραυμάτων εἰς θάνατον, ἀλλ' ἐν τοῖς νό-
μοις [x] εἶναι τούτων ἑκάστου τὴν δίκην, μὴ τῇ τοῦ προστυ-
30 χόντος ὀργῇ μηδὲ βουλήσει ταῦτα κρίνεσθαι. εἶτ' ἐν μὲν
τοῖς νόμοις οὕτως· [y] ἂν δ' [z] εἴπῃ Κόνων "ἰθύφαλλοί τινές
"ἐσμεν ἡμεῖς [a] συνειλεγμένοι, καὶ [b] ἐρῶντες οὓς ἂν ἡμῖν
"δόξῃ παίομεν καὶ ἄγχομεν," εἶτα γελάσαντες ὑμεῖς
ἀφήσετε; οὐκ οἴομαί γε. οὐ γὰρ ἂν γέλως ὑμῶν ἔλα-
βεν οὐδένα, εἰ παρὼν ἐτύγχανεν, ἡνίκα εἱλκόμην καὶ ἐξε-

[n] δὴ] δεῖ F. Q.
[o] γίγνωνται] γένωνται k. r.
[p] διὰ τοῦτον S. Q. δι' ἃ τοῦτον F. r. δι' ἃ τοῦτο k.
[q] τοῦτο γίγνεσθαι] ταῦτα γενέσθαι k. r.
[r] τοῦτ' εἶναι] ταῦτ' εἶναι k. r.
[s] μηδὲ] ἢ F. Q.
[t] ἀναμένῃ] ἀναμείνῃ F. Q.
[u] τοῦ μὴ] τῷ μὴ r.
[x] εἶναι om. S.
[y] ἂν] ἐὰν r.
[z] εἴπῃ] εἴποι k.
[a] συνειλεγμένοι] συνηγμένοι F.Q.
[b] ἐρῶντες] ερωντες S.

δυόμην καὶ ὑβριζόμην, καὶ ὑγιὴς ἐξελθὼν φοράδην ἦλθον οἴκαδε, ἐξεπεπηδήκει δὲ μετὰ ταῦθ' ἡ μήτηρ, καὶ κραυγὴ καὶ βοὴ τῶν γυναικῶν τοσαύτη παρ' ἡμῖν ἦν ὡσπερανεὶ τεθνεῶτός τινος, ὥστε τῶν γειτόνων τινὰς πέμψαι πρὸς
31 ἡμᾶς [c] ἐρησομένους ὅ τι ἐστὶ τὸ συμβεβηκός. ὅλως δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, δίκαιον μὲν οὐδενὶ δήπου σκῆψιν οὐδεμίαν τοιαύτην οὐδὲ ἄδειαν ὑπάρχειν παρ' [d] ὑμῖν, δι' ἣν ὑβρίζειν ἐξέσται· εἰ δ' ἄρ' ἐστί τῳ, τοῖς δι' ἡλικίαν [ἢ νεότητα] τούτων τι πράττουσι, τούτοις ἀποκεῖσθαι προσήκει τὰς τοιαύτας καταφυγάς, [e] καὶ ἐκείνοις οὐκ εἰς τὸ μὴ δοῦναι δίκην, ἀλλ' εἰς τὸ τῆς προσηκούσης ἐλάττω.
32 ὅστις δ' ἐτῶν μέν ἐστι πλειόνων ἢ πεντήκοντα, παρὼν δὲ νεωτέροις ἀνθρώποις καὶ τούτοις υἱέσιν οὐχ ὅπως [f] ἀπέτρεψεν ἢ διεκώλυσεν, ἀλλ' αὐτὸς ἡγεμὼν καὶ πρῶτος καὶ πάντων βδελυρώτατος γεγένηται, τίν' ἂν οὗτος ἀξίαν τῶν πεπραγμένων ὑπόσχοι δίκην; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδ' ἀποθανόντα οἴομαι. καὶ γὰρ εἰ [g] μηδὲν αὐτὸς εἴργαστο τῶν πεπραγμένων, ἀλλ' εἰ παρεστηκότος τούτου Κτησίας ὁ υἱὸς 1264 [h] ὁ τούτου ταῦθ' ἅπερ [i] οὗτος νυνὶ πεποιηκὼς ἐφαίνετο, τοῦ-
33 τον ἐμισεῖτ' ἂν δικαίως. εἰ γὰρ οὕτω τοὺς [k] ἑαυτοῦ προῆκται παῖδας, ὥστ' ἐναντίον ἐξαμαρτάνοντας ἑαυτοῦ, καὶ ταῦτα ἐφ' ὧν ἐνίοις θάνατος ἡ ζημία κεῖται, μήτε φοβεῖσθαι μήτ' αἰσχύνεσθαι, τί [l] τοῦτον οὐκ ἂν εἰκότως παθεῖν οἴεσθε; ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι ταῦτ' εἶναι σημεῖα τοῦ μηδὲ τοῦτον τὸν ἑαυτοῦ πατέρα αἰσχύνεσθαι· εἰ γὰρ ἐκεῖνον αὐτὸς ἐτίμα καὶ ἐδεδίει, κἂν [m] τούτους αὐτὸν ἠξίου.

[c] ἐρησομένους] αἰρησομένους Q.
[d] ὑμῖν] ὑμῶν S. k.
[e] καὶ ἐκείνοις] κἀκείνοις k. r.
[f] ἀπέτρεψεν] ἀπέστρεψεν r.
[g] μηδὲν αὐτὸς] μηδὲν αὐτοῖς F. μηδὲν αὐτῶι Q.
[h] ὁ post υἱὸς om. k.
[i] οὗτος om. F. S. Q.
[k] ἑαυτοῦ] αὐτοὺς k. r.
[l] τοῦτον οὐκ ἂν] τούτων ἂν r.
[m] τούτους] τούτοις ἂν k. r.

34 Λαβὲ [n] δή μοι καὶ τοὺς νόμους [o] τοὺς τῆς ὕβρεως καὶ
τὸν περὶ τῶν λωποδυτῶν· καὶ γὰρ τούτοις ἀμφοτέροις
ἐνόχους τούτους ὄψεσθε. λέγε.

ΝΟΜΟΙ.

Τούτοις τοῖς νόμοις ἀμφοτέροις ἐκ τῶν πεπραγμένων
ἔνοχος Κόνων ἐστὶν οὑτοσί· καὶ γὰρ ὕβριζε καὶ ἐλωπο-
35 δύτει. εἰ δὲ μὴ κατὰ τούτους προειλόμεθ' ἡμεῖς δίκην
λαμβάνειν, ἡμεῖς μὲν ἀπράγμονες καὶ μέτριοι [p] φαινοίμεθ'
ἂν εἰκότως, οὗτος δ' ὁμοίως πονηρός. καὶ μὴν εἰ παθεῖν
τί μοι συνέβη, φόνου καὶ τῶν δεινοτάτων ἂν ἦν ὑπόδικος.
τὸν γοῦν τῆς [q] Βραυρωνόθεν ἱερείας πατέρα ὁμολογουμένως
οὐχ ἁψάμενον τοῦ τελευτήσαντος, ὅτι τῷ πατάξαντι
[r] τύπτειν [s] παρεκελεύσατο, [t] ἐξέβαλεν ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου
36 πάγου. δικαίως· εἰ γὰρ οἱ παρόντες ἀντὶ τοῦ κωλύειν
τοὺς ἢ δι' οἶνον ἢ δι' ὀργὴν ἤ τιν' ἄλλην αἰτίαν ἐξαμαρτά-
νειν ἐπιχειροῦντας αὐτοὶ [u] παροξυνοῦσιν, οὐδεμί' [x] ἐστὶν ἐλ-
πὶς σωτηρίας τῷ περιπίπτοντι τοῖς ἀσελγαίνουσιν, ἀλλ'
ἕως ἂν ἀπείπωσιν, ὑβρίζεσθαι ὑπάρξει· ὅπερ ἐμοὶ συνέβη.
37 Ἃ τοίνυν, ὅθ' ἡ δίαιτα [y] ἐγίγνετο, ἐποίουν, βούλομαι 1265
πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν· καὶ γὰρ ἐκ τούτων τὴν ἀσέλγειαν [z] θε-
άσεσθε αὐτῶν. ἐποίησαν μὲν [a] γὰρ ἔξω μέσων νυκτῶν τὴν
ὥραν, οὔτε τὰς μαρτυρίας ἀναγιγνώσκειν ἐθέλοντες οὔτε
ἀντίγραφα διδόναι, τῶν τε παρόντων ἡμῖν καθ' ἕνα οὑτωσὶ
38 πρὸς τὸν βωμὸν ἄγοντες καὶ ἐξορκίζοντες, καὶ γράφοντες
μαρτυρίας οὐδὲν πρὸς τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἐξ ἑταίρας εἶναι
παιδίον αὐτῷ τοῦτο καὶ πεπονθέναι τὰ καὶ τά, ἃ μὰ

[n] δή] δέ k.r.
[o] τοὺς post νόμους om. S.Q.
[p] φαινοίμεθ'] φανοίμεθ' F.Q.k.r.
[q] Βραυρωνόθεν] κραυρωνόθεν r.
[r] τύπτειν] τύψειν k.
[s] παρεκελεύσατο] ἐπέταξεν k.r.
[t] ἐξέβαλεν] ἐξέβαλεν αὐτὸν F.Q.
[u] παροξυνοῦσιν] παροξύνουσιν F.Q.r.
[x] ἐστὶν ἐλπὶς] ἐλπίς ἐστι k.r.
[y] ἐγίγνετο] ἐγένετο r.
[z] θεάσεσθε] θεάσασθε S.Q.r.
[a] γὰρ post μὲν om. k.r.

τοὺς θεοὺς [b]ὦ ἄνδρες δικασταὶ [c]οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἐπετίμα
τῶν παρόντων καὶ ἐμίσει, τελευτῶντες δὲ καὶ αὐτοὶ [d]οὗ-
39 τοι ἑαυτούς. [e]ἐπειδὴ [f]δ' οὖν ποτ' ἀπεῖπον καὶ ἐνεπλή-
σθησαν ταῦτα ποιοῦντες, προκαλοῦνται ἐπὶ διακρούσει καὶ
τῷ μὴ σημανθῆναι τοὺς ἐχίνους ἐθέλειν [g]ἐκδοῦναι περὶ τῶν
πληγῶν παῖδας, ὀνόματα γράψαντες. καὶ νῦν οἴομαι
40 περὶ [h]τοῦτ' ἔσεσθαι τοὺς πολλοὺς τῶν λόγων αὐτοῖς. ἐγὼ
δ' οἴομαι δεῖν [i]πάντας ὑμᾶς ἐκεῖνο σκοπεῖν, ὅτι οὗτοι, εἰ
τοῦ γενέσθαι τὴν βάσανον [k]ἕνεκα προὐκαλοῦντο καὶ ἐπί-
στευον τῷ δικαίῳ τούτῳ, οὐκ [l]ἂν ἤδη τῆς διαίτης ἀπο-
φαινομένης, νυκτός, οὐδεμιᾶς [m]ὑπολοίπου σκήψεως οὔσης,
προὐκαλοῦντο, ἀλλὰ [n]πρῶτον μὲν πρὸ τοῦ τὴν δίκην
[o]ληχθῆναι, ἡνίκ' ἀσθενῶν ἐγὼ κατεκείμην καί, οὐκ εἰδὼς
εἰ [p]περιφευξοῦμαι, πρὸς ἅπαντας τοὺς εἰσιόντας τοῦτον
ἀπέφαινον [q]τὸν πρῶτον πατάξαντα καὶ τὰ πλεῖσθ' ὧν
41 ὑβρίσμην διαπεπραγμένον, τότ' ἂν εὐθέως ἧκεν ἔχων μάρ-
τυρας πολλοὺς ἐπὶ τὴν οἰκίαν, τότ' ἂν τοὺς οἰκέτας πα-
ρεδίδου καὶ τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου τινὰς παρεκάλει· εἰ
γὰρ ἀπέθανον, παρ' ἐκείνοις ἂν ἦν ἡ δίκη. εἰ δ' ἄρ' ἠγ- 1266
νόησε ταῦτα καὶ τοῦτο τὸ δίκαιον ἔχων, ὡς νῦν [r]φήσει,
οὐ παρεσκευάσατο ὑπὲρ τηλικούτου κινδύνου, ἐπειδή γ'
ἀνεστηκὼς ἤδη [s]προσεκαλεσάμην αὐτόν, ἐν τῇ πρώτῃ συν-
όδῳ πρὸς τῷ διαιτητῇ παραδιδοὺς ἐφαίνετ' ἄν· [t]ὧν οὐδὲν

[b] ὦ om. k.
[c] οὐδεὶς] οὐδείς ἐστιν F. Q. r.
[d] οὗτοι om. k. r.
[e] ἐπειδὴ] ἐπεὶ r.
[f] δ' οὖν] γοῦν k. r.
[g] ἐκδοῦναι] δοῦναι k.
[h] τοῦτ'] τούτων k. r.
[i] πάντας] ἅπαντας k. r.
[k] ἕνεκα] ἕνεκεν k.
[l] ἂν] ἂν ἔτι γρ. F. Q.
[m] ὑπολοίπου σκήψεως οὔσης] σκή-ψεως οὔσης ὑπολοίπου k. r.
[n] πρῶτον] τοῦτο k. r.
[o] ληχθῆναι] λεχθῆναι F. Q. k. r. δειχθῆναι S. et γρ. F. Q.
[p] περιφευξοῦμαι] περιφεύξομαι F. S. Q.
[q] τὸν] τὸ F. Q.
[r] φήσει μὴ] φησὶν οὐ k. r.
[s] προσεκαλεσάμην] προεκαλεσά-μην k. r.
[t] ὧν] καὶ ὧν k. r.

42 πέπρακται τούτῳ. Ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω καὶ διακρούσεως ἕνεκα ἡ πρόκλησις ἦν, λέγε ταύτην τὴν μαρτυρίαν· ἔσται γὰρ ἐκ ταύτης φανερόν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Περὶ μὲν τοίνυν τῆς βασάνου ταῦτα μέμνησθε, τὴν ὥραν ἡνίκα προὐκαλεῖτο, ὧν ἕνεκ' ἐκκρούων ταῦτ' ἐποίει, τοὺς χρόνους τοὺς πρώτους, ἐν οἷς οὐδαμοῦ τοῦτο βουληθεὶς τὸ δίκαιον [u] αὐτῷ γενέσθαι φαίνεται, οὐδὲ προκαλεσάμενος,
43 οὐδ' ἀξιώσας. ἐπειδὴ τοίνυν [x] ταῦτα πάντα ἠλέγχετο, ἅπερ [y] παρ' ὑμῖν, πρὸς τῷ διαιτητῇ, καὶ φανερῶς ἐδείκνυτο πᾶσιν ὧν ἔνοχος τοῖς ἐγκεκλημένοις, ἐμβάλλεται μαρτυρίαν ψευδῆ, καὶ ἐπιγράφεται μάρτυρας ἀνθρώπους οὓς οὐδ' ὑμᾶς [z] ἀγνοήσειν οἴομαι, ἐὰν ἀκούσητε, "Διότιμος Διοτίμου Ἰκαριεύς, [a] Ἀρχεβιάδης [b] Δημοτέλους [c] Ἁλαιεύς, [d] Χαιρέτιμος [e] Χαριμένους Πιτθεὺς μαρτυροῦσιν ἀπιέναι ἀπὸ δείπνου μετὰ Κόνωνος, καὶ προσελθεῖν ἐν ἀγορᾷ μαχομένοις Ἀρίστωνι καὶ τῷ υἱεῖ [f] τῷ
44 Κόνωνος, καὶ μὴ πατάξαι Κόνωνα Ἀρίστωνα," ὡς ὑμᾶς εὐθέως [g] πιστεύσοντας, τὸ δ' ἀληθὲς οὐ λογιουμένους, [h] ὅτι πρῶτον μὲν οὐδέποτ' ἂν οὔθ' ὁ Λυσίστρατος οὔθ' ὁ Πασέας οὔθ' ὁ Νικήρατος οὔθ' ὁ Διόδωρος, οἳ διαρρήδην μεμαρτυρήκασιν ὁρᾶν ὑπὸ Κόνωνος τυπτόμενον ἐμὲ καὶ θοἰμάτιον ἐκδυόμενον καὶ τἄλλα ὅσα ἔπασχον ὑβριζόμενον, ἀγνῶτες ὄντες καὶ ἀπὸ ταυτομάτου παραγενόμενοι τῷ πράγματι 1267

[u] αὐτῷ] αὐτοῦ k. r.

[x] ταῦτα πάντα] πάντα ταῦτα F. Q.

[y] παρ' ὑμῖν] καὶ νῦν k. r.

[z] ἀγνοήσειν] ἀγνοεῖν k. r.

[a] Ἀρχεβιάδης] ἀρχιβιάδης S.

[b] Δημοτέλους r. vulg. Δημοτελοῦς.

[c] Ἁλαιεὺς] αδαιευς S.

[d] Χαιρέτιμος] χαιρήτιος F.S. χαιρίτιος Q.

[e] Χαριμένους] χαιριμένους S. r. χαιρεμένους k.

[f] τῷ Κόνωνος] τοῦ κόνωνος r.

[g] πιστεύσοντας] πιστεύοντας k.r.

[h] ὅτι] οὔθ' ὅτι F. k. r.

τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν ἠθέλησαν, εἰ μὴ ταῦθ' ἑώρων πεπον-
45 θότα· [i]ἔπειτ' αὐτὸς ἐγὼ οὐδέποτ' ἄν, μὴ παθὼν ὑπὸ τού-
του ταῦτ', ἀφεὶς τοὺς καὶ [k]παρ' αὐτῶν τούτων ὁμολογου-
μένους τύπτειν ἐμὲ πρὸς τὸν οὐδ' ἁψάμενον πρῶτον εἰσι-
έναι προειλόμην. τί γὰρ ἄν; ἢ διὰ τί; ἀλλ' ὑφ' οὗ [l]τε
πρώτου ἐπλήγην καὶ μάλισθ' ὑβρίσθην, τούτῳ καὶ δικά-
46 ζομαι καὶ μισῶ καὶ [m]ἐπεξέρχομαι. καὶ τὰ μὲν παρ'
ἐμοῦ [n]πάνθ' οὕτως ἐστὶν ἀληθῆ καὶ φαίνεται· τούτῳ δὲ
μὴ [o]παρασχομένῳ τούτους μάρτυρας ἦν δήπου λόγος οὐδ-
είς, ἀλλ' ἡλωκέναι παραχρῆμα ὑπῆρχε σιωπῇ. συμπό-
ται δ' ὄντες τούτου καὶ πολλῶν [p]τοιούτων ἔργων κοινωνοὶ
εἰκότως τὰ ψευδῆ μεμαρτυρήκασιν. εἰ δ' ἔσται τὸ
πρᾶγμα τοιοῦτον, ἐὰν ἅπαξ ἀπαναισχυντήσωσί τινες καὶ
[q]τὰ ψευδῆ φανερῶς τολμήσωσι μαρτυρεῖν, οὐδὲν δὲ τῆς
47 ἀληθείας ὄφελος, πάνδεινον ἔσται πρᾶγμα. ἀλλὰ νὴ
Δία οὐκ εἰσὶ τοιοῦτοι. ἀλλ' ἴσασιν ὑμῶν, ὡς ἐγὼ νομίζω,
πολλοὶ καὶ τὸν Διότιμον καὶ τὸν Ἀρχεβιάδην καὶ τὸν
[r]Χαιρέτιμον τὸν ἐπιπόλιον τουτονί, οἳ μεθ' ἡμέραν μὲν
ἐσκυθρωπάκασι καὶ λακωνίζειν φασὶ καὶ τρίβωνας ἔχουσι
καὶ ἁπλᾶς ὑποδέδενται, ἐπειδὰν δὲ συλλεγῶσι καὶ μετ'
ἀλλήλων γένωνται, κακῶν καὶ αἰσχρῶν οὐδὲν ἐλλείπουσι·
48 καὶ ταῦτα τὰ λαμπρὰ καὶ νεανικά [s]ἐστιν αὐτῶν "οὐ
"γὰρ ἡμεῖς μαρτυρήσομεν [t]ἀλλήλοις; οὐ γὰρ ταῦθ'
"ἑταίρων ἐστὶ καὶ φίλων; τί δὲ καὶ δεινόν ἐστιν ὧν πα-
"ρέξεται κατὰ σοῦ; τυπτόμενόν φασί τινες ὁρᾶν; ἡμεῖς

[i] ἔπειτ' αὐτὸς ἐγὼ] οὔτ' αὐτὸς ἔγωγε k. r.
[k] παρ' αὐτῶν] παρὰ τῶν αὐτῶν F. Q.
[l] τε] γε S.
[m] ἐπεξέρχομαι] ὑπεξέρχομαι F. S. Q.
[n] πάνθ'] ταῦθ' r.
[o] παρασχομένῳ] παρεχομένῳ k. r.
[p] τοιούτων] ὄντων τῶν Q.
[q] τὰ ψευδῆ φανερῶς] φανερῶς τὰ ψευδῆ F. Q.
[r] Χαιρέτιμον] χαιρήτιον F. S. Q.
[s] ἐστιν αὐτῶν] αὐτῶν ἐστὶν F. Q.
[t] ἀλλήλοις] ἀλλήλους k. r.

« δὲ μηδ' ἧφθαι τὸ παράπαν μαρτυρήσομεν. ἐκδεδύσθαι 1268
« θοἰμάτιον; τοῦτ' ἐκείνους πρότερον πεποιηκέναι ἡμεῖς
« μαρτυρήσομεν. τὸ χεῖλος ἐρράφθαι; τὴν κεφαλὴν δέ
49 « γ' ἡμεῖς ἢ ἕτερόν τι κατεαγέναι φήσομεν." ἀλλὰ καὶ μάρτυρας ἰατροὺς παρέχομαι. τοῦτ' οὐκ ἔστιν, ὦ ἄνδρες δικασταί, παρὰ τούτοις· ὅσα γὰρ μὴ δι' αὐτῶν, οὐδενὸς μάρτυρος καθ' ἡμῶν εὐπορήσουσιν. ἡ δ' ἀπ' αὐτῶν ἑτοιμότης, οὐδ' ἂν εἰπεῖν μὰ τοὺς θεοὺς δυναίμην, ὅση καὶ οἵα πρὸς τὸ ποιεῖν ὁτιοῦν ὑπάρχει. ἵνα δ' εἰδῆτε [u] οἷα καὶ διαπραττόμενοι περιέρχονται, λέγε αὐτοῖς [x] ταυτασὶ τὰς μαρτυρίας, σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

50 Τοίχους τοίνυν διορύττοντες καὶ παίοντες τοὺς ἀπαντῶντας, ἆρ' ἂν ὑμῖν ὀκνῆσαι δοκοῦσιν ἐν [y] γραμματειδίῳ τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν [z] ἀλλήλοις [a] οἱ κεκοινωνηκότες τοσαύτης καὶ τοιαύτης φιλαπεχθημοσύνης καὶ πονηρίας καὶ ἀναιδείας καὶ ὕβρεως; πάντα γὰρ ταῦτ' ἔμοιγ' ἐν τοῖς ὑπὸ τούτων πραττομένοις ἐνεῖναι δοκεῖ. καίτοι [b] καὶ [c] τούτων ἕτερ' ἐστὶ πεπραγμένα [d] τούτοις δεινότερα, ἀλλ' ἡμεῖς οὐχ οἷοί [e] τε γενοίμεθ' ἂν πάντας ἐξευρεῖν τοὺς ἠδικημένους.

51 Ὃ τοίνυν πάντων ἀναιδέστατον μέλλειν αὐτὸν ἀκούω ποιεῖν, βέλτιον νομίζω προειπεῖν ὑμῖν εἶναι. φασὶ γὰρ παραστησάμενον τοὺς παῖδας αὐτὸν κατὰ τούτων ὀμεῖσθαι, καὶ ἀράς τινας δεινὰς καὶ χαλεπὰς [f] ἐπαράσεσθαι καὶ τοιαύτας, οἵας ἀκηκοώς [g] γέ τις θαυμάσας [h] ἀπήγ-

[u] οἷα καὶ] ἃ k. r.
[x] ταυτασὶ] ταύτας k. r.
[y] γραμματειδίῳ] γραμματιδίῳ k. r.
[z] ἀλλήλοις om. pr. S.
[a] οἱ] οὐ F. Q.
[b] καὶ post καίτοι om. Q.
[c] τούτων] τίνων r.
[d] τούτοις] τούτων k.
[e] τε γενοίμεθ' ἂν] τ' ἐγενόμεθα k. r.
[f] ἐπαράσεσθαι correctus S. ceteri ἐπαράσασθαι.
[g] γέ τις] δέ τις r.
[h] ἀπήγγειλεν] ἀπήγγελλεν S. Q.

γειλεν ἡμῖν. ἔστι δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀνυπόστατα μὲν τὰ τοιαῦτα τολμήματα· οἱ γὰρ οἶμαι βέλτιστοι καὶ ἥκιστ' ἂν αὐτοί [i]τι ψευσάμενοι μάλισθ' ὑπὸ τῶν τοιούτων ἐξαπατῶνται· οὐ μὴν ἀλλὰ δεῖ πρὸς [k]τὸν βίον καὶ τὸν 1269
52 τρόπον [l]ἀποβλέποντας πιστεύειν. τὴν δὲ τούτου πρὸς τὰ τοιαῦτ' ὀλιγωρίαν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ· πέπυσμαι γὰρ ἐξ ἀνάγκης. ἀκούω γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, Βάκχιόν τέ τινα, ὃς παρ' ὑμῖν ἀπέθανε, καὶ Ἀριστοκράτην τὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς διεφθαρμένον καὶ τοιούτους [m]ἑτέρους καὶ Κόνωνα τουτονὶ ἑταίρους εἶναι μειράκια ὄντας καὶ [n]Τριβαλλοὺς ἐπωνυμίαν ἔχειν· τούτους [o]τά τε Ἑκαταῖα [p]κατεσθίειν, καὶ [q]τοὺς ὄρχεις τοὺς ἐκ τῶν χοίρων, οἷς καθαίρουσιν ὅταν εἰσιέναι [r]μέλλωσι, συλλέγοντας ἑκάστοτε συνδειπνεῖν ἀλλήλοις, καὶ ῥᾶον ὀμνύναι καὶ ἐπιορκεῖν [s]ἢ ὁτι-
53 οῦν. οὐ δὴ Κόνων ὁ τοιοῦτος πιστός ἐστιν ὀμνύων· οὐδὲ πολλοῦ δεῖ· ἀλλ' ὁ μηδ' εὔορκον [t]μηδὲν ἂν ὀμόσας, κατὰ [u]δὲ δὴ παίδων ὧν μὴ [x]νομίζετε [y]μηδ' ἂν μελλήσας, ἀλλὰ [z]κἂν ὁτιοῦν παθὼν πρότερον, εἰ [a]δ' [b]ἄρ' ἀναγκαῖον, [c]ὀμνύων ὡς νόμιμον, ἀξιοπιστότερος τοῦ κατὰ τῶν παίδων
54 [d]ὀμνύντος καὶ διὰ τοῦ πυρός. ἐγὼ τοίνυν ὁ δικαιότερόν σου πιστευθεὶς [e]ἂν κατὰ πάντα, ὦ Κόνων, ἠθέλησα ὀμόσαι ταυτί, οὐχ ὑπὲρ τοῦ μὴ δοῦναι δίκην ὧν ἠδίκηκα, [f]καὶ

[i] τι om. r.
[k] τὸν ante βίον om. r.
[l] ἀποβλέποντας] ἀποβλέποντα r.
[m] ἑτέρους] ἑτέρους τινὰς k. r.
[n] Τριβαλλοὺς] τριβαλοὺς r.
[o] τά om. k. r.
[p] κατεσθίειν] κατακαίειν F.S.Q.
[q] τοὺς ὄρχεις τοὺς ἐκ τῶν χοίρων οἷς] τὰς ὄρνεις (ὄρνις k.) τὰς ἐκ τῶν χωρῶν (χορῶν r.) αἷς F. S. Q. k. r. Correxit Hemsterhusius.
[r] μέλλωσι] μέλλουσιν S.
[s] ἢ om. F. Q.
[t] μηδὲν ἂν ὀμόσας] ἂν ὀμόσας μηδὲν r.
[u] δὲ] τε γρ. Q.
[x] νομίζετε] νομίζεται k. r.
[y] μηδ' ἂν] μηδὲν F. S. Q.
[z] κἂν] καὶ k. r.
[a] δ'] δ' ὁ k.
[b] ἄρ' om. F. S. Q.
[c] ὀμνύων] ὁ ὀμνύων F.S.Q.
[d] ὀμνύντος] ὀμνύοντος S. Q.
[e] ἂν om. k. r.
[f] καὶ ante ὁτιοῦν om. k. r.

ὁτιοῦν ποιῶν, ὥσπερ σύ, ἀλλ' ὑπὲρ [g]τῆς ἀληθείας καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ προσυβρισθῆναι, ὡς οὐ κατεπιορκησόμενος τὸ πρᾶγμα. Λέγε τὴν πρόκλησιν.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

55 Ταῦτ' ἐγὼ καὶ τότ' ἠθέλησα [h]ὀμόσαι, καὶ νῦν ὀμνύω τοὺς θεοὺς [i]καὶ τὰς θεὰς ἅπαντας καὶ πάσας ὑμῶν ἕνεκα [k]ὦ ἄνδρες δικασταὶ καὶ τῶν περιεστηκότων, ἦ μὴν παθὼν ὑπὸ Κόνωνος ταῦτα ὧν δικάζομαι, καὶ λαβὼν πληγάς, 1270 καὶ τὸ χεῖλος διακοπεὶς οὕτως ὥστε καὶ ῥαφῆναι, καὶ ὑβρισθεὶς τὴν δίκην διώκειν. καὶ εἰ μὲν εὐορκῶ, πολλά μοι [l]ἀγαθὰ γένοιτο καὶ μηδέποτ' αὖθις τοιοῦτο μηδὲν πάθοιμι, εἰ δ' ἐπιορκῶ, ἐξώλης ἀπολοίμην αὐτός [m]τε καὶ εἴ τί μοι ἔστιν ἢ μέλλει ἔσεσθαι. ἀλλ' οὐκ ἐπιορκῶ, οὐδ'

56 ἂν Κόνων διαῤῥαγῇ. [n]ἀξιῶ τοίνυν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, πάνθ' ὅσα ἐστὶ δίκαια ἐπιδείξαντος ἐμοῦ καὶ πίστιν προσθέντος ὑμῖν, ὥσπερ ἂν αὐτὸς ἕκαστος παθὼν τὸν πεποιηκότα [o]ἐμίσει, οὕτως ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς Κόνωνα τουτονὶ τὴν ὀργὴν ἔχειν, καὶ μὴ νομίζειν ἴδιον τῶν τοιούτων μηδὲν ὃ κἂν ἄλλῳ τυχὸν συμβαίη, ἀλλ' ἐφ' [p]ὅτου ποτ' ἂν συμβῇ, βοηθεῖν καὶ τὰ δίκαια ἀποδιδόναι, καὶ μισεῖν τοὺς πρὸ μὲν τῶν [q]ἁμαρτημάτων θρασεῖς καὶ προπετεῖς, ἐν δὲ τῷ δίκην ὑπέχειν ἀναισχύντους καὶ πονηροὺς καὶ μήτε δόξης μήτε ἔθους μήτ' ἄλλου μηδενὸς φροντίζοντας

57 πρὸς τὸ μὴ δοῦναι δίκην. ἀλλὰ δεήσεται Κόνων καὶ κλαιήσει. σκοπεῖτε [r]δὴ πότερός ἐστιν ἐλεεινότερος, ὁ πεπονθὼς οἷα ἐγὼ πέπονθα ὑπὸ τούτου, εἰ προσυβρισθεὶς

[g] τῆς ἀληθείας καὶ ὑπὲρ om. pr. F.
[h] ὀμόσαι] ὁμολογῆσαι S.
[i] καὶ τὰς θεὰς om. k. r.
[k] ὦ ἄνδρες δικασταί] ὦ Ἀθηναῖοι k.
[l] ἀγαθὰ γένοιτο] γένοιτο ἀγαθὰ k. r.
[m] τε] γε F. S. Q. om. k. r.
[n] ἀξιῶ] ἄξιον r.
[o] ἐμίσει] μισεῖ k. r.
[p] ὅτου ποτ'] ὃ ταῦτ' r. ὅτου τ' k.
[q] ἁμαρτημάτων] αιτημαιτων S.
[r] δὴ] δ' εἰ k.

ἄπειμι καὶ δίκης μὴ τυχών, ἢ Κόνων, εἰ δώσει δίκην; πότερον δ' ὑμῶν ἑκάστῳ συμφέρει ἐξεῖναι τύπτειν καὶ ὑβρίζειν ἢ μή; ἐγὼ μὲν οἴομαι μή. οὐκοῦν, [s] ἂν μὲν [t] ἀφιῆτε, ἔσονται πολλοί, ἐὰν δὲ κολάζητε, ἐλάττους.

58 Πόλλ' ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ὡς ἡμεῖς χρήσιμοι, [u] καὶ αὐτοὶ καὶ ὁ πατήρ, ἕως ἔζη, καὶ τριηραρχοῦντες καὶ στρατευόμενοι καὶ τὸ προσταττόμενον 1271 ποιοῦντες, καὶ ὡς οὐδὲν [x] αὖθ' οὗτος οὔτε τῶν τούτου οὐδείς· ἀλλ' οὔτε τὸ ὕδωρ ἱκανὸν οὔτε νῦν περὶ τούτων ὁ λόγος ἐστίν. εἰ γὰρ δὴ ὁμολογουμένως ἔτι τούτων καὶ ἀχρηστοτέροις καὶ πονηροτέροις ἡμῖν [y] εἶναι συνέβαινεν, οὐ τυπτητέοι οὐδὲ ὑβριστέοι [z] δήπου ἐσμέν.

59 Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· οἴομαι γὰρ ὑμᾶς [a] μηδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων.

ΝΕ.

ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Καλλικλῆς, πρὸς ὃν ὁ λόγος, καὶ ὁ τὴν δίκην ὑπ' ἐκείνου [a] φεύγων γείτονες ἦσαν ἐν χωρίῳ, ὁδῷ μέσῃ διειργόμενοι. [b] δινοβίας δὲ συμβάσης, εἰς τὸ Καλλικλέους χωρίον ὕδωρ ἐμπεσὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ κατελυμήνατο. ἐπὶ τούτῳ διώκει βλάβης τὸν γείτονα· εἶναι γάρ φησιν ἐν τῷ Τισίου χωρίῳ χαράδραν εἰς ὑποδοχὴν τοῦ ὕδατος τοῦ ἐκ τῆς ὁδοῦ ποιηθεῖσαν, ἣν [c] ἀποικοδομηθεῖσαν νῦν αἰτίαν ἑαυτῷ βλάβης γενέσθαι. ὁ δὲ τοῦ Τισίου παῖς πρῶτον μὲν παλαιὸν καὶ οὐ δι' ἑαυτοῦ τὸ ἔργον δείκνυσι· ζῶντος γὰρ ἔτι καὶ τοῦ Καλλικλέους πατρὸς

[s] ἂν] ἐὰν r.
[t] ἀφιῆτε] ἀφῆτε F. S. Q.
[u] καὶ αὐτοὶ om. F. S. Q.
[x] οὐδ' om. F. S. Q.
[y] εἶναι συνέβαινεν] συμβαίνει εἶναι k. r.
[z] δήπου] δήπουθεν k.
[a] μηδὲν] οὐδὲν k. r.
[a] φεύγων Reiskius: διώκων F.
[b] δινοβίας] δηωβίας F.
[c] ἀποικοδομηθεῖσαν Reiskius: ἀπῳκοδόμησας F.

ἀποικοδομηθῆναι τὴν χαράδραν φησὶν ὑπὸ τοῦ Τισίου· ἔπειτα συνίστησιν ὡς οὐδὲ χαράδρα τις τὸ χωρίον ἐστί. διασύρει δὲ καὶ τὴν συμβᾶσαν τῷ Καλλικλεῖ βλάβην ὡς μικρὰν καὶ οὐκ ἀξίαν τηλικαύτης δίκης, καὶ τὸ ὅλον ἠδικῆσθαι μὲν οὐδέν φησι τὸν Καλλικλέα, ἐπιθυμεῖν δὲ τῶν χωρίων [d] τῶν ἑαυτοῦ καὶ διὰ τοῦτο συκοφαντίας μηχανᾶσθαι πάσας.

ΟΥΚ ἦν ἄρ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χαλεπώτερον οὐδὲν ἢ 1272
γείτονος πονηροῦ καὶ πλεονέκτου τυχεῖν, ὅπερ ἐμοὶ νυνὶ [e] συμβέβηκεν. ἐπιθυμήσας γὰρ τῶν χωρίων μου Καλλικλῆς οὕτω διατέθεικέ με συκοφαντῶν, ὥστε πρῶτον μὲν τὸν ἀνεψιὸν [f] τὸν ἑαυτοῦ κατεσκεύασεν ἀμφισβητεῖν μοι
2 τῶν χωρίων, ἐξελεγχθεὶς δὲ φανερῶς καὶ περιγενομένου μου τῆς [g] τούτων σκευωρίας πάλιν δύο δίκας ἐρήμους μου κατεδιῃτήσατο, τὴν μὲν αὐτὸς χιλίων δραχμῶν, τὴν δὲ τὸν ἀδελφὸν τουτονὶ πείσας [h] Καλλικράτην. δέομαι δὴ πάντων ὑμῶν ἀκοῦσαί μου καὶ προσέχειν τὸν νοῦν, οὐχ ὡς αὐτὸς δυνησόμενος εἰπεῖν, ἀλλ' ἵν' ὑμεῖς ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων καταμάθητε ὅτι φανερῶς συκοφαντοῦμαι.

3 Ἐν μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες [i] Ἀθηναῖοι, πρὸς ἅπαντας τοὺς [k] τούτων λόγους [l] ὑπάρχει μοι δίκαιον. τὸ γὰρ χωρίον τοῦτο περιῳκοδόμησεν ὁ πατὴρ μικροῦ δεῖν πρὶν ἐμὲ γενέσθαι, ζῶντος μὲν ἔτι Καλλιππίδου τοῦ [m] τούτων πατρὸς καὶ γειτνιῶντος, ὃς ἀκριβέστερον ᾔδει [n] δήπου τούτων, ὄντος δὲ Καλλικλέους ἀνδρὸς ἤδη καὶ ἐπιδημοῦντος Ἀθήνη-
4 σιν· ἐν δὲ τούτοις τοῖς ἔτεσιν ἅπασιν οὔτ' ἐγκαλῶν οὐδεὶς πώποτ' ἦλθεν οὔτε μεμφόμενος (καίτοι δῆλον ὅτι καὶ τόθ' ὕδατα πολλάκις [o] ἐγίγνετο), [p] οὔτ' ἐκώλυσεν ἐξ ἀρ-

[d] τῶν post χωρίων addidi ex F.
[e] συμβέβηκεν] συνέβη r.
[f] τὸν post ἀνεψιὸν om. r.
[g] τούτων] τούτου r.
[h] Καλλικράτην] καλλικρατίτην S. et γρ. F. Q.
[i] Ἀθηναῖοι] δικασταί γρ. F. Q.
[k] τούτων] τούτου r.
[l] ὑπάρχει μοι] παρέχομαι S. et γρ. F. Q.
[m] τούτων] τούτου S.
[n] δήπου τούτων] που τούτου r.
[o] ἐγίγνετο] ἐγένετο S. Q.
[p] οὔτ'] καὶ οὔτ' r.

χῆς, εἴπερ ἠδίκει τινὰ περιοικοδομῶν ὁ πατὴρ τὸ [q]ἡμέτε- 1273
ρον χωρίον, ἀλλ' οὐδ' ἀπηγόρευσεν οὐδὲ διεμαρτύρατο,
πλέον μὲν ἢ πεντεκαίδεκ' ἔτη τοῦ πατρὸς ἐπιβιοῦντος,
5 οὐκ ἐλάττω δὲ τοῦ τούτων πατρὸς Καλλιππίδου. καίτοι,
ὦ Καλλίκλεις, ἐξῆν δήπου [r]τόθ' ὑμῖν, ὁρῶσιν ἀποικοδο-
μουμένην τὴν χαράδραν, ἐλθοῦσιν εὐθὺς ἀγανακτεῖν καὶ
λέγειν πρὸς τὸν πατέρα "Τισία, τί ταῦτα ποιεῖς; ἀποι-
"κοδομεῖς τὴν χαράδραν; εἶτ' ἐμπεσεῖται τὸ ὕδωρ εἰς
"τὸ χωρίον τὸ ἡμέτερον," ἵν' εἰ μὲν ἐβούλετο παύσασθαι,
[s]μηδὲν ὑμῖν δυσχερὲς πρὸς ἀλλήλους [t]ἦν, εἰ δ' ὠλιγώ-
ρησε καὶ συνέβη τι τοιοῦτον, μάρτυσιν [u]εἶχες τοῖς τότε
6 παραγενομένοις [x]χρῆσθαι. καὶ νὴ Δί' ἐπιδεῖξαί [y]σε [z]ἔδει
πᾶσιν ἀνθρώποις χαράδραν οὖσαν, ἵνα μὴ λόγῳ μόνον,
ὥσπερ νῦν, ἀλλ' ἔργῳ τὸν πατέρ' ἀδικοῦντ' ἀπέφαινες.
τούτων τοίνυν οὐδὲν πώποτ' οὐδεὶς ποιεῖν ἠξίωσεν. οὐ γὰρ
ἂν οὔτ' ἐρήμην, ὥσπερ ἐμοῦ [a]νῦν, κατεδιῃτήσασθε, οὔτε
πλέον ἂν ἦν [b]ὑμῖν συκοφαντοῦσιν οὐδέν, ἀλλ' [c]εἰ ἠνέγ-
7 κατε τότε μάρτυρα καὶ ἐπεμαρτύρασθε, νῦν [d]ἀπέφαινεν
ἂν ἐκεῖνος εἰδὼς ἀκριβῶς ὅπως εἶχεν ἕκαστα τούτων, καὶ
[e]τοὺς ῥᾳδίως [f]τούτους μαρτυροῦντας ἐξήλεγχεν. ἀνθρώ-
που δ', οἶμαι, τηλικούτου καὶ ἀπείρου τῶν πραγμάτων
ἅπαντες καταπεφρονήκατέ [g]μου. ἀλλ' ἐγὼ πρὸς ἅπαν-
τας τούτους, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς αὐτῶν πράξεις ἰσχυ-

[q] ἡμέτερον om. r.
[r] τόθ'] καὶ τόθ' r. τοῦθ' F.
[s] μηδὲν ὑμῖν] μηδὲν ἡμῖν r. μηδὲν ἡμῖν ἦ F. S. Q.
[t] ἦν] ἢ r. om. F. S. Q.
[u] εἶχες] εἶχε r.
[x] χρῆσθαι F. S. Q. vulg. χρήσασθαι.
[y] σε] σέ γε r.
[z] ἔδει post ἀνθρώποις ponit r.
[a] νῦν] νυνὶ r.
[b] ὑμῖν] ἡμῖν r.
[c] εἰ—νῦν om. S. r.
[d] ἀπέφαινεν] ἀπέφηνεν r.
[e] τοὺς—μαρτυροῦντας] τοὺς μισθοῦ μαρτυροῦντας εὐχερῶς τούτους γρ. F. Q.
[f] τούτους] τούτοις F. S. Q.
[g] μου] ἐμοῦ r.

ρωτάτας μαρτυρίας [h]παρέχομαι. διὰ τί γὰρ οὐδεὶς οὔτ'
ἐπεμαρτύρατο οὔτ' ἐνεκάλεσεν, ἀλλ' οὐδ' ἐμέμψατο πώ-
ποτε, ἀλλ' ἐξήρκει ταῦτ' αὐτοῖς [i]ἠδικημένοις περιορᾶν;
8 Ἐγὼ τοίνυν ἱκανὰ μὲν ἡγοῦμαι καὶ ταῦτ' εἶναι πρὸς 1274
τὴν τούτων [k]κατηγορίαν. ἵνα δ' εἰδῆτε ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὡς οὔθ' ὁ πατὴρ οὐδὲν ἠδίκει
περιοικοδομῶν τὸ χωρίον οὗτοί τε [l]κατεψευσμένοι πάντ'
εἰσὶν ἡμῶν, ἔτι σαφέστερον ὑμᾶς πειράσομαι διδάσκειν.
τὸ μὲν γὰρ χωρίον ὁμολογεῖται καὶ παρ' αὐτῶν τούτων
9 ἡμέτερον ἴδιον εἶναι· τούτου δ' ὑπάρχοντος, ὦ ἄνδρες Ἀ-
θηναῖοι, μάλιστα μὲν [m]ᾔδειτε ἂν ἰδόντες τὸ χωρίον ὅτι
συκοφαντοῦμαι. διὸ καὶ τοῖς εἰδόσιν ἐπιτρέπειν ἐβουλό-
μην ἐγώ, τοῖς ἴσοις. ἀλλ' οὐχ οὗτοι, καθάπερ νυνὶ λέγειν
ἐπιχειροῦσι· δῆλον δ' ὑμῖν καὶ τοῦτ' αὐτίκ' ἔσται πᾶσιν.
ἀλλὰ προσέχετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν
10 τὸν νοῦν. τοῦ γὰρ χωρίου [n]τοῦ τ' ἐμοῦ καὶ τοῦ τούτων [o]τὸ
μέσον ὁδός ἐστιν, ὄρους δὲ περιέχοντος κύκλῳ τοῖς χωρίοις
τὸ καταῤῥέον ὕδωρ [p]τῇ μὲν εἰς τὴν ὁδὸν τῇ δ' εἰς τὰ χω-
ρία συμβαίνει φέρεσθαι. καὶ δὴ καὶ τοῦτ' εἰσπῖπτον
[q]ἐνίοτε εἰς τὴν ὁδόν, [r]ᾗ μὲν ἂν εὐοδῇ, φέρεται [s]κάτω κατὰ
τὴν ὁδόν, [t]ᾗ δ' ἂν ἐνστῇ [u]τι, τηνικαῦτα [x]τοῦτ' εἰς τὰ χω-
11 ρία ὑπεραίρειν ἀναγκαῖον ἤδη. καὶ [y]δὴ κατὰ τοῦτο τὸ
χωρίον, ὦ ἄνδρες δικασταί, γενομένης ἐπομβρίας συνέβη
τὸ ὕδωρ ἐμβαλεῖν· ἀμεληθὲν δὲ οὔπω τοῦ πατρὸς ἔχον-
τος αὐτό, ἀλλ' ἀνθρώπου δυσχεραίνοντος ὅλως τοῖς τόποις

[h] παρέχομαι] παρέξομαι F. r.
[i] ἠδικημένοις] ἀδικουμένοις r.
[k] κατηγορίαν] ἀναίδειαν r.
[l] κατεψευσμένοι] κατεψευσάμενοι r.
[m] ᾔδειτε ἂν] εἰδεῖεν οἱ r.
[n] τοῦ τ' ἐμοῦ] τοὐμοῦ r.
[o] τὸ om. pr. S.
[p] τῇ—τῇ] πῆ—πῆ r.
[q] ἐνίοτε om. F. S. Q.
[r] ᾗ μὲν] εἰ μὲν F. S. Q.
[s] κάτω om. r.
[t] ᾗ δ'] εἰ δ' F. Q.
[u] τι om. r.
[x] τοῦτ' om. r.
[y] δὴ] δὴ καὶ r.

καὶ μᾶλλον [z] ἀστικοῦ, δὶς καὶ τρὶς ἐμβαλὸν τὸ ὕδωρ τά
τε χωρία ἐλυμήνατο καὶ μᾶλλον ὡδοποίει. διὸ δὴ ταῦθ᾽ ὁ
πατὴρ ὁρῶν, ὡς ἐγὼ τῶν [a] εἰδότων ἀκούω, καὶ τῶν γειτό-
νων ἐπινεμόντων ἅμα καὶ βαδιζόντων διὰ τοῦ χωρίου, τὴν
12 αἱμασιὰν περιῳκοδόμησε ταύτην. καὶ ὡς ταῦτ᾽ ἀληθῆ
λέγω, παρέξομαι μὲν καὶ μάρτυρας ὑμῖν τοὺς εἰδότας, 1275
πολὺ δὲ ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῶν μαρτύρων [b] ἰσχυρότερα
τεκμήρια. Καλλικλῆς μὲν γάρ φησι τὴν χαράδραν ἀ-
ποικοδομήσαντα βλάπτειν ἐμὲ αὐτόν· ἐγὼ δ᾽ ἀποδείξω
13 χωρίον ὂν τοῦτ᾽, ἀλλ᾽ οὐ χαράδραν. εἰ μὲν οὖν μὴ [c] συν-
εχωρεῖτο ἡμέτερον ἴδιον εἶναι, τάχ᾽ ἂν τοῦτο ἠδικοῦμεν, εἴ
τι τῶν δημοσίων ᾠκοδομοῦμεν· [d] νυνὶ δ᾽ οὔτε τοῦτο ἀμ-
φισβητοῦσιν, ἔστι τ᾽ ἐν τῷ χωρίῳ δένδρα πεφυτευμένα,
ἄμπελοι καὶ συκαῖ. καίτοι τίς ἐν χαράδρᾳ ταῦτ᾽ [e] ἂν
φυτεύειν ἀξιώσειεν; οὐδείς γε. τίς δὲ πάλιν τοὺς αὑτοῦ
14 προγόνους θάπτειν; οὐδὲ τοῦτ᾽ οἶμαι. ταῦτα τοίνυν ἀμ-
φότερ᾽, ὦ ἄνδρες δικασταί, συμβέβηκεν· καὶ γὰρ τὰ
δένδρα πεφύτευται πρότερον ἢ τὸν πατέρα περιοικοδομῆ-
σαι τὴν αἱμασιάν, καὶ τὰ μνήματα παλαιὰ καὶ πρὶν
ἡμᾶς κτήσασθαι τὸ χωρίον γεγενημένα ἐστίν. καίτοι τού-
των ὑπαρχόντων τίς ἂν ἔτι λόγος ἰσχυρότερος ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι [f] γένοιτο; τὰ γὰρ ἔργα φανερῶς ἐξελέγχει. Καί
μοι λαβὲ [g] πάσας νυνὶ τὰς μαρτυρίας, καὶ λέγε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

15 Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν μαρτυριῶν. ἆρ᾽ ὑμῖν
δοκοῦσι διαῤῥήδην μαρτυρεῖν καὶ [h] τὸ χωρίον εἶναι δένδρων
μεστὸν καὶ μνήματ᾽ [i] ἔχειν τινὰ καὶ τἆλλ᾽ ἅπερ καὶ τοῖς

[z] ἀστικοῦ F.S.Q.r. vulg. ἀστυκοῦ.
[a] εἰδότων] εἰκότων F.
[b] ἰσχυρότερα] ἰσχυρότατα r.
[c] συνεχωρεῖτο] συνεχώρει τὸ Q.
[d] νυνὶ] νῦν r.
[e] ἂν ante ἐν ponit r.
[f] γένοιτο ante ὦ ponit r.
[g] πάσας νυνὶ] νυνὶ πάσας ἤδη r.
[h] τὸ om. F. S. Q.
[i] ἔχειν] ἔχον r.

[k]ἄλλοις χωρίοις συμβέβηκεν; καὶ πάλιν ὅτι περιῳκοδομήθη τὸ χωρίον ζῶντος μὲν ἔτι [l]τοῦ τούτων πατρός, οὐκ ἀμφισβητούντων δ' [m]οὔτε τούτων οὔτ' ἄλλου τῶν γειτόνων οὐδενός;

16 Ἄξιον δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὧν εἴρηκε Καλλικλῆς ἀκοῦσαι. καὶ [n]σκέψασθε πρῶτον μὲν 1276
εἴ τις ὑμῶν ἑώρακεν ἢ ἀκήκοέ πώποτε [o]παρ' ὁδὸν χαράδραν οὖσαν. οἶμαι γὰρ ἐν [p]ἁπάσῃ τῇ χώρᾳ μηδεμίαν εἶναι· τοῦ γὰρ ἕνεκα, ὃ διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς δημοσίας ἔμελλε βαδιεῖσθαι φερόμενον, [q]τούτῳ διὰ τῶν ἰδίων χωρίων
17 χαράδραν ἐποίησέ τις; ἔπειτα τίς [r]ἂν ὑμῶν εἴτ' ἐν ἀγρῷ [s]νὴ Δί' εἴτ' ἐν ἄστει τὸ διὰ τῆς ὁδοῦ [t]ὕδωρ ῥέον εἰς τὸ χωρίον ἢ τὴν οἰκίαν δέξαιτ' ἂν αὑτοῦ; ἀλλ' οὐκ [u]αὐτὸ τοὐναντίον, [x]κἂν βιάσηταί ποτε, ἀποφράττειν ἅπαντες καὶ παροικοδομεῖν εἰώθαμεν; οὗτος τοίνυν ἀξιοῖ με ἐκ τῆς ὁδοῦ τὸ ὕδωρ εἰσδεξάμενον εἰς τὸ ἐμαυτοῦ χωρίον, ὅταν τὸ τούτου παραλλάξῃ χωρίον, πάλιν εἰς τὴν ὁδὸν [y]ἐξαγαγεῖν. οὐκοῦν πάλιν ὁ μετὰ [z]τοῦτον μοι γεωργῶν τῶν γειτόνων ἐγκαλεῖ· τὸ γὰρ ὑπὲρ τούτου δίκαιον δῆλον ὅτι κἀ-
18 κείνοις [a]ὑπάρξει πᾶσι λέγειν. ἀλλὰ μὴν εἴ γε εἰς τὴν ὁδὸν ὀκνήσω τὸ ὕδωρ ἐξάγειν, ἦ που σφόδρα θαρρῶν εἰς τὸ τοῦ πλησίον χωρίον ἀφείην ἄν. ὅπου γὰρ [b]νυνὶ [c]δίκας ἀτιμήτους φεύγω διότι τὸ ἐκ τῆς ὁδοῦ ῥέον ὕδωρ εἰς τὸ

[k] ἄλλοις] πλείστοις r.
[l] τοῦ τούτων] τοῦ τούτου F. Q. τῶν τούτου S.
[m] οὔτε] οὐδὲ S. Q.
[n] σκέψασθε] σκέψασθαι S. Q.
[o] παρ' ὁδὸν] πάροδον r.
[p] ἁπάσῃ] πάσῃ S. Q.
[q] τούτῳ] τοῦτο S. Q. r.
[r] ἂν om. r.
[s] νὴ Δί' om. r.
[t] ὕδωρ ῥέον] ῥέον ὕδωρ F. S. Q.
[u] αὐτὸ] ἂν F. S. Q.
[x] κἂν] καὶ r.
[y] ἐξαγαγεῖν] ἐξάγειν r.
[z] τοῦτον] τούτων F.
[a] ὑπάρξει] ὑπάρχει r.
[b] νυνὶ om. F. S. Q.
[c] δίκας ἀτιμήτους φεύγω] ἀτιμήτους φεύγω δίκας r.

τούτου χωρίον [d]διέπεσε, τί [e]πείσομαι πρὸς Διὸς ὑπὸ τῶν
ἐκ τοῦ χωρίου τοῦ ἐμοῦ τοῦ ὕδατος εἰσπεσόντος βλαπτο-
19 μένων; ὅπου δὲ μήτ' εἰς τὴν ὁδὸν μήτ' εἰς τὰ χωρία
[f]ἀφεῖναί μοι τὸ ὕδωρ [g]ἐξέσται δεξαμένῳ, τί λοιπόν, ὦ
ἄνδρες δικασταί, πρὸς θεῶν; οὐ γὰρ ἐκπιεῖν γε δήπου
[h]με Καλλικλῆς αὐτὸ προσαναγκάσει. ταῦτα τοίνυν ἐγὼ
πάσχων ὑπὸ τούτων καὶ πολλὰ ἕτερα καὶ δεινά, μὴ ὅτι
20 δίκην λαβεῖν, ἀλλὰ μὴ [i]προσόφλειν ἀγαπήσαιμ' ἄν. εἰ
μὲν γὰρ ἦν, ὦ ἄνδρες δικασταί, χαράδρα πάλιν ὑποδε- 1277
χομένη, τάχ' ἂν ἠδίκουν ἐγὼ μὴ δεχόμενος, ὥσπερ [k]ἀνὰ
θάτερ' [l]ἄττα τῶν χωρίων εἰσὶν ὁμολογούμεναι χαράδραι·
καὶ ταύτας δέχονται μὲν οἱ πρῶτοι, καθάπερ τοὺς ἐκ
τῶν [m]οἰκιῶν χειμάῤῥους, παρὰ τούτων δ' ἕτεροι παρα-
λαμβάνουσιν ὡσαύτως· ταύτην δ' οὔτε παραδίδωσιν οὐ-
δεὶς οὔτε παρ' ἐμοῦ [n]παραλαμβάνει. πῶς ἂν οὖν εἴη τοῦ-
το χαράδρα; τὸ δ' εἰσπεσὸν ὕδωρ ἔβλαψε [o]μέν, οἶμαι,
πολλάκις ἤδη πολλοὺς μὴ φυλαξαμένους, ἔβλαψε δὲ
21 [p]νῦν καὶ τουτονί. ὃ καὶ πάντων ἐστὶ δεινότατον, εἰ Καλ-
λικλῆς μὲν εἰς τὸ χωρίον [q]εἰσπεσόντος τοῦ ὕδατος ἁμα-
ξιαίους λίθους προσκομίσας [r]ἀποικοδομεῖ, τοῦ δὲ πατρός,
ὅτι ταὐτὸ παθόντος τοῦ χωρίου περιῳκοδόμησεν, ὡς ἀδι-
κοῦντος ἐμοὶ βλάβης εἴληχε δίκην. καίτοι εἰ ὅσοι κακῶς
πεπόνθασιν ὑπὸ τῶν ὑδάτων τῶν ταύτῃ ῥεόντων ἐμοὶ λή-
ξονται δίκας, οὐδὲ πολλαπλάσια γενόμενα τὰ ὄντα [s]ἐξ-

[d] διέπεσε] εἰσέπεσε r.
[e] πείσομαι] ποιήσομαι r.
[f] ἀφεῖναι] ἀφειεναι S. ἀφιέναι F. Q.
[g] ἐξέσται] ἔξεστι F. S. Q.
[h] με om. r.
[i] προσόφλειν] προσοφείλειν r.
[k] ἀνὰ] εἰ ἀνὰ r. ἂν F. S. Q.
[l] ἄττα om. r.
[m] οἰκιῶν] χωρίων r.
[n] παραλαμβάνει] λαμβάνει r.
[o] μὲν om. F. S. Q.
[p] νῦν καὶ] καὶ νῦν r.
[q] εἰσπεσόντος] ἐμπεσόντος F. Q.
[r] ἀποικοδομεῖ] ἀποικοδόμει r. ἀποικοδομεῖς Anecd. p. 428, 7.
[s] ἐξαρκέσειεν] ἐξαρκέσειν r.

22 ἀρκέσειεν ἄν μοι. τοσοῦτον τοίνυν διαφέρουσιν οὗτοι τῶν ἄλλων, ὥστε πεπονθότες μὲν οὐδέν, ὡς αὐτίκα [t] ὑμῖν ἐγὼ σαφῶς ἐπιδείξω, πολλῶν δὲ πολλὰ καὶ μεγάλα βεβλαμμένων μόνοι δικάζεσθαι τετολμήκασιν οὗτοί μοι. καίτοι πᾶσι μᾶλλον ἐνεχώρει τοῦτο πράττειν. οὗτοι μὲν γάρ, εἰ καί τι πεπόνθασιν, αὐτοὶ δι' αὑτοὺς βεβλαμμένοι συκοφαντοῦσιν· ἐκεῖνοι δέ, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, τοιαύτην γ' οὐδεμίαν αἰτίαν ἔχουσιν. ἀλλ' ἵνα μὴ πάντα ἅμα [u] συνταράξας λέγω, λαβέ μοι τὰς τῶν γειτόνων μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

23 Οὐκοῦν δεινόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τούτους μὲν μηδὲν ἐγκαλεῖν μοι τοσαῦτα βεβλαμμένους, μηδ' ἄλλον μηδένα τῶν ἠτυχηκότων, ἀλλὰ τὴν τύχην στέργειν, τουτονὶ 1278
δὲ συκοφαντεῖν; ὃν ὅτι μὲν αὐτὸς [x] ἐξημάρτηκε πρῶτον μὲν τὴν ὁδὸν στενωτέραν ποιήσας, ἐξαγαγὼν ἔξω τὴν αἱμασιάν, ἵνα τὰ δένδρα τῆς ὁδοῦ ποιήσειεν εἴσω, ἔπειτα δὲ τὸν [y] χλῆδον [z] ἐμβαλὼν εἰς τὴν ὁδόν, ἐξ ὧν ὑψηλοτέραν τὴν ὁδὸν καὶ στενωτέραν πεποιῆσθαι συμβέβηκεν, ἐκ τῶν
24 μαρτυριῶν αὐτίκ' εἴσεσθε σαφέστερον. ὅτι δ' οὐδὲν ἀπολωλεκὼς οὐδὲ καταβεβλαμμένος ἄξιον λόγου τηλικαύτην μοι δίκην εἴληχε, τοῦθ' ὑμᾶς ἤδη πειράσομαι διδάσκειν. τῆς γὰρ μητρὸς τῆς ἐμῆς χρωμένης τῇ τούτων μητρὶ πρὶν τούτους ἐπιχειρῆσαί με συκοφαντεῖν, καὶ πρὸς ἀλλήλας ἀφικνουμένων, οἷον εἰκὸς ἅμα μὲν [a] ἀμφοτέρων οἰκουσῶν ἐν ἀγρῷ καὶ [b] γειτνιωσῶν, ἅμα δὲ τῶν ἀνδρῶν

[t] ὑμῖν ἐγὼ σαφῶς] ἐγὼ σαφῶς ὑμῖν r.

[u] συνταράξας] συντάξας r.

[x] ἐξημάρτηκεν F. S. Q. vulg. ἐξήμαρτε.

[y] χλῆδον] χληδὸν r. accentu carent S. Q.

[z] ἐμβαλὼν] ἐμβάλλων F. Q. ἐκβαλὼν γρ. F. Q.

[a] ἀμφοτέρων οἰκουσῶν] οἰκουσῶν ἀμφοτέρων r.

[b] γειτνιωσῶν] γειτνιουσῶν r.

25 χρωμένων ἀλλήλοις ἕως ἔζων, ἐλθούσης δὲ τῆς ἐμῆς μη-
τρὸς ὡς τὴν τούτων καὶ [c]ἀποδυραμένης ἐκείνης τὰ συμ-
βάντα καὶ δεικνυούσης, οὕτως ἐπυθόμεθα [d]πάντα ἡμεῖς,
ὦ ἄνδρες δικασταί· καὶ [e]λέγω μὲν ἅπερ ἤκουσα τῆς
μητρός, [f]οὕτω μοι πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο, εἰ δὲ ψεύδο-
μαι, τἀναντία τούτων· ἦ μὴν ὁρᾶν καὶ τῆς τούτων μητρὸς
ἀκούειν ἔφη κριθῶν μὲν βρεχθῆναι, καὶ ξηραινομένους ἰδεῖν
αὐτήν, μηδὲ τρεῖς μεδίμνους, ἀλεύρων δ' ὡς ἡμιμέδιμνον·
ἐλαίου δ' [g]ἀποκλιθῆναι μὲν κεράμιον φάσκειν, οὐ [h]μέν-
26 τοι παθεῖν γε οὐδέν. τοσαῦτα, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὰ
συμβάντ' [i]ἦν [k]τούτοις, ἀνθ' ὧν ἐγὼ χιλίων δραχμῶν δί-
κην ἀτίμητον φεύγω. οὐ γὰρ δὴ [l]τειχίον γ' εἰ παλαιὸν
[m]ἐπῳκοδόμησεν, ἐμοὶ καὶ τοῦτο λογιστέον ἐστίν, ὃ μήτ'
ἔπεσε μήτ' ἄλλο [n]δεινὸν μηδὲν ἔπαθεν. ὥστ' εἰ συνεχώ- 1279
ρουν αὐτοῖς ἁπάντων αἴτιος εἶναι τῶν συμβεβηκότων, τά
27 [o]γε βρεχθέντα ταῦτ' ἦν. ὁπότε δὲ μήτε ἐξ ἀρχῆς ὁ πα-
τὴρ ἠδίκει τὸ χωρίον περιοικοδομῶν, μήθ' οὗτοι πώποτε
ἐνεκάλεσαν τοσούτου χρόνου διελθόντος, οἵ τ' ἄλλοι πολλὰ
καὶ δεινὰ πεπονθότες μηδὲν μᾶλλον ἐγκαλοῦσιν ἐμοί,
πάντες τε ὑμεῖς τὸ ἐκ τῶν οἰκιῶν καὶ τὸ ἐκ τῶν χωρίων
ὕδωρ εἰς τὴν ὁδὸν [p]ἐξάγειν εἰώθατε, ἀλλ' οὐ μὰ Δί' εἴσω
τὸ ἐκ τῆς ὁδοῦ δέχεσθαι, τί δεῖ πλείω λέγειν; οὐδὲ γὰρ
ἐκ τούτων ἄδηλον ὅτι φανερῶς συκοφαντοῦμαι, οὔτ' ἀδι-
28 κῶν οὐδὲν οὔτε βεβλαμμένων ἅ φασιν. ἵνα δ' εἰδῆτε ὅτι

[c] ἀποδυραμένης] ἀποδυρομένης r.
[d] πάντα] πάντες S. Q.
[e] λέγω] εἰ λέγω r.
[f] οὕτω μοι] οὕτως ἐμοὶ F. S. Q.
[g] ἀποκλιθῆναι] ἀποκληθῆναι S. ἀποκλινθῆναι r.
[h] μέντοι] μέντοιγε S.
[i] ἦν] ἐστὶ r.
[k] τούτοις] τούτῳ F. Q.
[l] τειχίον γ' εἰ Q. et correctus S. τειχίον εἰ F. τειχίον pr. S. εἰ τειχίον γε r.
[m] ἐπῳκοδόμησεν] ἐποικοδόμησεν S. Q.
[n] δεινὸν μηδὲν] μηδὲν δεινὸν r.
[o] γε om. r.
[p] ἐξάγειν] , ἐκβεβλήκασιν, ἐξάγειν S.

καὶ [q]τὸν χλῆδον εἰς τὴν ὁδὸν [r]ἐμβεβλήκασι καὶ τὴν αἱμασιὰν προαγαγόντες στενωτέραν τὴν ὁδὸν πεποιήκασιν, ἔτι δ' ὡς ὅρκον ἐδίδουν ἐγὼ τῇ τούτων μητρὶ καὶ τὴν ἐμαυτοῦ τὸν αὐτὸν ὀμόσαι προὐκαλούμην, λαβέ μοι [s]τάς τε μαρτυρίας καὶ τὴν πρόκλησιν.

[t]ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

29 Εἶτα τούτων ἀναισχυντότεροι γένοιντ' ἂν ἄνθρωποι ἢ περιφανέστερον συκοφαντοῦντες, οἵτινες [u]αὐτοὶ τὴν αἱμασιὰν προαγαγόντες καὶ τὴν ὁδὸν ἀνακεχωκότες ἑτέροις βλάβης δικάζονται, καὶ [x]ταῦτα χιλίων δραχμῶν ἀτίμητον, οἵγ' οὐδὲ πεντήκοντα δραχμῶν τὸ παράπαν ἅπαντα ἀπολω-
30 λέκασι; καίτοι σκοπεῖτ', ὦ ἄνδρες δικασταί, πόσους ὑπὸ τῶν ὑδάτων ἐν τοῖς ἀγροῖς βεβλάφθαι συμβέβηκε, τὰ μὲν [y]Ἐλευσῖνι, τὰ δ' ἐν τοῖς ἄλλοις τόποις. ἀλλ' οὐ δήπου τούτων, ὦ γῆ καὶ θεοί, παρὰ τῶν γειτόνων ἕκαστος
31 ἀξιώσει τὰς βλάβας κομίζεσθαι. καὶ ἐγὼ μέν, ὃν προσῆκεν ἀγανακτεῖν τῆς ὁδοῦ στενωτέρας γεγενημένης καὶ μετεωροτέρας, ἡσυχίαν ἔχω· τούτοις δὲ τοσοῦτον περίεστιν, 1280
ὡς ἔοικεν, ὥστε τοὺς ἠδικημένους προσσυκοφαντοῦσιν. καίτοι, ὦ Καλλίκλεις, εἰ καὶ ὑμῖν περιοικοδομεῖν ἔξεστι τὸ ὑμέτερον αὐτῶν χωρίον, καὶ ἡμῖν δήπου τὸ ἡμέτερον ἐξῆν. εἰ δ' ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἠδίκει περιοικοδομῶν ὑμᾶς, καὶ νῦν
32 ὑμεῖς [z]ἐμὲ ἀδικεῖτε περιοικοδομοῦντες οὕτως· δῆλον γὰρ ὅτι μεγάλοις λίθοις ἀποικοδομηθέντος πάλιν τὸ ὕδωρ εἰς τὸ ἐμὸν ἥξει χωρίον, [a]εἶθ' ὅταν τύχῃ [b]καταβαλεῖ τὴν αἱ-

[q] τὸν χλῆδον εἰς τὴν ὁδὸν] εἰς τὴν ὁδὸν χλῆδον r.
[r] ἐμβεβλήκασι] ἐκβεβλήκασι F. S. Q.
[s] τάς τε] καὶ τὰς r.
[t] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ] μαρτυρία S. Q.
[u] αὐτοὶ] αὐτὴν r.
[x] ταῦτα] ταύτην F.
[y] Ἐλευσῖνι] ἐν Ἐλευσῖνι r.
[z] ἐμὲ ἀδικεῖτε] ἀδικεῖτε ἐμὲ r.
[a] εἶθ' ὅταν τύχῃ] ὅταν τύχῃ καὶ r.
[b] καταβαλεῖ] καταβάλλει S. Q. καταβαλεῖται r.

μασιὰν ἀπροσδοκήτως. ἀλλ' οὐδὲν μᾶλλον ἐγκαλῶ τού-
τοις ἐγὼ διὰ τοῦτο, ἀλλὰ στέργω τὴν τύχην καὶ τἀμαυ-
τοῦ φυλάττειν πειράσομαι. καὶ γὰρ τοῦτον φράττοντα
μὲν τὰ ἑαυτοῦ σωφρονεῖν ἡγοῦμαι, δικαζόμενον δέ μοι
[c]πονηρότατόν τ' εἶναι καὶ διεφθαρμένον ὑπὸ νόσου νομίζω.
33 Μὴ θαυμάζετε δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, τὴν τούτου προ-
θυμίαν, μηδ' εἰ τὰ ψευδῆ [d]κατηγορεῖν νῦν τετόλμηκεν.
καὶ γὰρ [e]τὸ πρότερον πείσας τὸν ἀνεψιὸν ἀμφισβητεῖν
μοι τοῦ χωρίου συνθήκας οὐ γενομένας ἀπήνεγκε, καὶ νῦν
αὐτὸς ἐρήμην [f]μου καταδεδιῄτηται τοιαύτην ἑτέραν δίκην,
34 Κάλλαρον ἐπιγραψάμενος τῶν ἐμῶν δούλων. πρὸς γὰρ
τοῖς ἄλλοις κακοῖς καὶ τοῦτο εὕρηνται σόφισμα· Καλ-
λάρῳ τὴν αὐτὴν δίκην δικάζονται. καίτοι τίς ἂν οἰκέτης
τὸ τοῦ δεσπότου χωρίον [g]περιοικοδομήσειε μὴ προστάξαν-
τος τοῦ δεσπότου; Καλλάρῳ δ' [h]ἕτερον ἐγκαλεῖν οὐδὲν
ἔχοντες, ὑπὲρ ὧν ὁ πατὴρ [i]πλέον ἢ πεντεκαίδεκα [k]ἔτη
35 φράξας ἐπεβίω δικάζονται. κἂν μὲν ἐγὼ τῶν χωρίων
ἀποστῶ τούτοις ἀποδόμενος ἢ πρὸς ἕτερα χωρία ἀλλα-
ξάμενος, οὐδὲν ἀδικεῖ Κάλλαρος· [l]ἂν δ' ἐγὼ μὴ βούλω- 1281
μαι τἀμαυτοῦ τούτοις προέσθαι, πάντα τὰ δεινότατα ὑπὸ
Καλλάρου πάσχουσιν οὗτοι, καὶ ζητοῦσι καὶ διαιτητὴν
ὅστις αὐτοῖς τὰ χωρία προσκαταγνώσεται, καὶ [m]διαλύ-
36 σεις τοιαύτας ἐξ ὧν τὰ χωρία ἕξουσιν. εἰ μὲν οὖν ὦ ἄν-
δρες δικασταί, τοὺς ἐπιβουλεύοντας καὶ συκοφαντοῦντας
δεῖ πλέον ἔχειν, οὐδὲν ἂν ὄφελος εἴη τῶν εἰρημένων· εἰ δ'
ὑμεῖς τοὺς μὲν τοιούτους μισεῖτε, τὰ δὲ δίκαια [n]ψηφί-

[c] πονηρότατόν] πονηρότερόν r.
[d] κατηγορεῖν νῦν] μαρτυρεῖν F. S. Q.
[e] τὸ] τὸν S. καὶ γρ. Q.
[f] μου om. r.
[g] περιοικοδομήσειεν] περιοικοδομήσειεν ἂν r.
[h] ἕτερον] ἕτερόν τι ἄλλο r. ἑτέραν τινα ἀλλο S.
[i] πλέον ἢ om. r.
[k] ἔτη om. S.
[l] ἂν δ'] ἐὰν r.
[m] διαλύσεις] διαδύσεις r.
[n] ψηφίζεσθε] ψηφίζετε r.

ζεσθε, μήτ' ἀπολωλεκότος Καλλικλέους μηδὲν μήτ' ἠδικημένου μήθ' ὑπὸ Καλλάρου μήθ' ὑπὸ τοῦ πατρός, οὐκ
37 οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν. ἵνα δ' εἰδῆτε ὅτι καὶ πρότερον ἐπιβουλεύων [o] μου [p] τοῖς χωρίοις τὸν ἀνεψιὸν κατεσκεύασε, καὶ [q] νῦν τὴν ἑτέραν αὐτὸς κατεδιῃτήσατο Καλλάρου [r] ταύτην τὴν δίκην, ἐπηρεάζων ἐμοὶ διότι τὸν ἄνθρωπον περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι, καὶ Καλλάρῳ πάλιν εἴληχεν ἑτέραν, ἁπάντων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

38 Μὴ οὖν πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρόησθέ [s] με τούτοις μηδὲν ἀδικοῦντα. οὐ γὰρ τῆς ζημίας τοσοῦτόν τί μοι μέλει, χαλεπὸν ὂν πᾶσι τοῖς [t] μικρὰν οὐσίαν ἔχουσιν· ἀλλ' ἐκβάλλουσιν ὅλως ἐκ τοῦ δήμου με ἐλαύνοντες καὶ συκοφαντοῦντες. ὅτι δ' οὐκ ἀδικοῦμεν [u] οὐδέν, ἕτοιμοι [v] μὲν ἦμεν ἐπιτρέπειν τοῖς εἰδόσιν, ἴσοις καὶ κοινοῖς, ἕτοιμοι δ' ὀμνύναι τὸν νόμιμον ὅρκον· ταῦτα γὰρ ᾠόμεθα [x] ἰσχυρότατα [y] παρέχεσθαι τοῖς αὐτοῖς ὑμῖν ὀμωμοκόσιν. Καί μοι λαβὲ τήν [z] τε πρόκλησιν καὶ τὰς ὑπολοίπους ἔτι μαρτυρίας.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

[o] μου] μοι F.
[p] τοῖς] καὶ τοῖς r.
[q] νῦν] νυνὶ r.
[r] ταύτην] ταυτηνὶ r.
[s] με] μου F.
[t] μικρὰν] μακρὰν F. r.
[u] οὐδέν] μηδέν r.
[v] μὲν ἦμεν] μηδενὶ μὲν correctus F.
[x] ἰσχυρότατα] ἰσχυρότερα r.
[y] παρέχεσθαι] παρασχέσθαι F.S.
[z] τε om. r.

Nϛ.

ΚΑΤΑ ΔΙΟΝΥΣΟΔΩΡΟΥ ΒΛΑΒΗΣ. 1282

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Δαρεῖος καὶ Πάμφιλος Διονυσοδώρῳ δανείζουσι τρισχιλίας δραχμὰς ἐπὶ τῷ πλεῦσαι αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον κἀκεῖθεν αὖθις Ἀθήναζε, καὶ λαμβάνουσι μὲν ὑποθήκην τὴν ναῦν, διομολογοῦνται δὲ καὶ τόκους ὅσους ὤφειλον Ἀθήναζε [a] καταπλεύσαντος Διονυσοδώρου κομίσασθαι. Διονυσόδωρος δὲ ἀναπλέων ἐκ τῆς Αἰγύπτου, τῇ Ῥόδῳ [b] προσσχών, ἐκεῖ τὸν γόμον ἐξέθετο, ὡς μὲν αὐτός φησι, διὰ τὸ ῥαγῆναι τὴν ναῦν καὶ εἶναι σαθράν, ὡς δε Δαρεῖος λέγει, διὰ τὸ πυθέσθαι τὸν σῖτον Ἀθήνησιν εὔωνον ὄντα· τὴν γὰρ ναῦν σῴαν ὑπάρχειν φησὶ καὶ πλεῖν ἔτι καὶ νῦν. οἱ μὲν οὖν δανείσαντες καὶ κατηγοροῦσι τοῦ Διονυσοδώρου παραβεβηκέναι τὴν συγγραφήν, διότι τὴν ὑποθήκην, τουτέστι τὴν ναῦν, οὐ παρέσχεν ἐμφανῆ, καὶ ἀπαιτοῦσιν αὐτὸν τοὺς ὁμολογηθέντας τόκους τελείους· ὁ δὲ οὐ πάντας ἀποδιδόναι βούλεται, ἀλλὰ πρὸς [c] λόγον τοῦ πλοῦ τοῦ πλευσθέντος.

ΚΟΙΝΩΝΟΣ εἰμι τοῦ δανείσματος τούτου, ὦ ἄνδρες
δικασταί. συμβαίνει δ᾽ ἡμῖν τοῖς κατὰ θάλατταν τὴν
ἐργασίαν προῃρημένοις καὶ τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ἐγχειρίζου- 1283
σιν ἑτέροις ἐκεῖνο [d] μὲν σαφῶς εἰδέναι, ὅτι ὁ δανειζόμενος
ἐν παντὶ [e] προέχει ἡμῶν. λαβὼν γὰρ ἀργύριον φανερὸν
καὶ ὁμολογούμενον, ἐν [f] γραμματειδίῳ δυοῖν χαλκοῖν ἐωνημένῳ καὶ [g] βιβλιδίῳ μικρῷ πάνυ τὴν ὁμολογίαν καταλέλοιπε τοῦ ποιήσειν τὰ δίκαια. ἡμεῖς δ᾽ οὐ φαμὲν δώ-
2 σειν, ἀλλ᾽ εὐθὺς τῷ δανειζομένῳ δίδομεν τὸ ἀργύριον. τῷ
οὖν [h] ποτὲ πιστεύοντες καὶ τί λαβόντες τὸ [i] βέβαιον προϊ-

[a] καταπλεύσαντος] καταπλεύσαντος δὲ F.
[b] προσσχὼν] προσχὼν F.
[c] λόγον Reiskius: libri ὀλίγον.
[d] μὲν om. r.
[e] προέχει] προσέχει F. Q.
[f] γραμματειδίῳ] γραμματιδίῳ r.
[g] βιβλιδίῳ] βυβλιδίῳ S.
[h] ποτὲ] τότε S. Q.
[i] βέβαιον] δίκαιον r.

ἔμεθα; ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τοῖς νόμοις τοῖς
ὑμετέροις, οἳ κελεύουσιν, ὅσα ἄν τις ἑκὼν ἕτερος ἑτέρῳ
ὁμολογήσῃ, [k] κύρια εἶναι. ἀλλά μοι δοκεῖ οὔτε τῶν νόμων
οὔτε συγγραφῆς οὐδεμιᾶς ὄφελος εἶναι οὐδέν, ἂν ὁ λαμ-
βάνων τὰ χρήματα μὴ πάνυ δίκαιος ᾖ τὸν τρόπον καὶ
δυοῖν θάτερον ἢ ὑμᾶς δεδιὼς ἢ τὸν συμβαλόντα αἰσχυνό-
3 μενος. ὧν οὐδέτερον πρόσεστι Διονυσοδώρῳ τούτῳ, ἀλλ' εἰς
τοσοῦτον ἥκει τόλμης, ὥστε δανεισάμενος παρ' ἡμῶν ἐπὶ τῇ
νηῒ τρισχιλίας δραχμὰς ἐφ' ᾧ τε τὴν ναῦν καταπλεῖν
Ἀθήναζε, καὶ δέον ἡμᾶς ἐν τῇ πέρυσιν ὥρᾳ κεκομίσθαι τὰ
χρήματα, τὴν [l] μὲν ναῦν εἰς Ῥόδον κατεκόμισε καὶ τὸν
γόμον ἐκεῖσε ἐξελόμενος ἀπέδοτο παρὰ τὴν συγγραφὴν
4 καὶ [m] τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους, ἐκ δὲ τῆς Ῥόδου πάλιν
ἀπέστειλε τὴν ναῦν εἰς Αἴγυπτον κἀκεῖθεν εἰς Ῥόδον, ἡμῖν
δὲ τοῖς Ἀθήνησι δανείσασιν οὐδέπω καὶ νῦν οὔτε [n] τὰ χρή-
ματα ἀποδίδωσιν οὔτε τὸ ἐνέχυρον καθίστησιν εἰς τὸ ἐμ-
φανές, ἀλλὰ δεύτερον ἔτος τουτὶ καρπούμενος τὰ ἡμέτερα,
καὶ ἔχων τό τε δάνειον καὶ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ναῦν τὴν
5 ὑποκειμένην ἡμῖν, οὐδὲν ἧττον εἰσελήλυθε πρὸς ὑμᾶς [o] δη- 1284
λονότι ὡς ζημιώσων ἡμᾶς τῇ ἐπωβελίᾳ καὶ καταθησόμενος
εἰς τὸ οἴκημα [p] πρὸς τῷ ἀποστερεῖν τὰ χρήματα. ὑμῶν
οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὁμοίως ἁπάντων δεόμεθα καὶ ἱκε-
τεύομεν βοηθῆσαι ἡμῖν, ἐὰν δοκῶμεν ἀδικεῖσθαι. τὴν δ'
ἀρχὴν τοῦ συμβολαίου διεξελθεῖν ὑμῖν πρῶτον βούλομαι·
οὕτω γὰρ καὶ ὑμεῖς ῥᾷστα παρακολουθήσετε.

6 Διονυσόδωρος γὰρ οὑτοσί, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὁ
κοινωνὸς αὐτοῦ Παρμενίσκος προσελθόντες ἡμῖν πέρυσι τοῦ

[k] κύρια] ταῦτα κύρια r.
[l] μὲν ante ναῦν om. r.
[m] τοὺς ante νόμους om. F. S. Q.
[n] τὰ post οὔτε om. r.
[o] δηλονότι] δῆλον, in margine posito ὅτι, S.
[p] πρὸς τῷ] πρὸς τὸ r.

μεταγειτνιῶνος μηνὸς ἔλεγον ὅτι βούλονται δανείσασθαι
ἐπὶ τῇ νηΐ, ἐφ' ᾧ τε πλεῦσαι εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐξ Αἰγύ-
πτου εἰς Ῥόδον ἢ εἰς Ἀθήνας, διομολογησάμενοι [q] τοὺς τό-
7 κους εἰς ἑκάτερον τῶν ἐμπορίων τούτων. ἀποκριναμένων
[r] δ' ἡμῶν, [s] ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι οὐκ ἂν δανείσαιμεν εἰς
ἕτερον ἐμπόριον οὐδὲν ἀλλ' ἢ εἰς Ἀθήνας, οὕτω προσομο-
λογοῦσι πλευσεῖσθαι δεῦρο, καὶ ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολο-
γίαις δανείζονται παρ' ἡμῶν ἐπὶ τῇ νηῒ τρισχιλίας δραχ-
μὰς ἀμφοτερόπλουν, καὶ συγγραφὴν ἐγράψαντο ὑπὲρ
τούτων. ἐν μὲν οὖν ταῖς συνθήκαις δανειστὴς ἐγράφη
Πάμφιλος οὑτοσί· ἐγὼ δ' ἔξωθεν μετεῖχον αὐτῷ τοῦ δα-
νείσματος. καὶ [t] πρῶτον ὑμῖν ἀναγνώσεται αὐτὴν τὴν
συγγραφήν.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

8 Κατὰ ταύτην τὴν συγγραφήν, ὦ ἄνδρες δικασταί, λα-
βόντες παρ' ἡμῶν τὰ χρήματα Διονυσόδωρός τε οὑτοσὶ
καὶ ὁ κοινωνὸς αὐτοῦ Παρμενίσκος [u] ἀπέστελλον τὴν ναῦν
εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐνθένδε. καὶ ὁ μὲν [x] Παρμενίσκος ἐπέ-
πλει ἐπὶ τῆς νεώς, οὑτοσὶ δὲ αὐτοῦ κατέμενεν. ἦσαν γάρ, 1285
ὦ ἄνδρες δικασταί, ἵνα μηδὲ τοῦτ' ἀγνοῆτε, ὑπηρέται καὶ
συνεργοὶ πάντες οὗτοι Κλεομένους τοῦ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἄρ-
9 ξαντος, ὃς ἐξ οὗ τὴν ἀρχὴν [y] παρέλαβεν οὐκ ὀλίγα κακὰ
εἰργάσατο τὴν πόλιν τὴν ὑμετέραν, μᾶλλον δὲ καὶ τοὺς
ἄλλους Ἕλληνας, παλιγκαπηλεύων καὶ συνιστὰς τὰς
τιμὰς τοῦ σίτου καὶ αὐτὸς καὶ οὗτοι μετ' αὐτοῦ. οἱ μὲν
γὰρ αὐτῶν ἀπέστελλον ἐκ τῆς Αἰγύπτου τὰ χρήματα, οἱ
δ' ἐπέπλεον ταῖς [z] ἐμπορείαις, οἱ δ' ἐνθάδε μένοντες διε-

[q] τοὺς om. r.
[r] δ' om. r.
[s] ὦ] γε ὦ r.
[t] πρῶτον] πρῶτον μὲν r.
[u] ἀπέστελλον—καὶ om. r.
[x] Παρμενίσκος om. r.
[y] παρέλαβεν] ἔλαβεν r.
[z] ἐμπορείαις] ἐμπορίαις F. Q. r.

10 τίθεντο τὰ ἀποστελλόμενα· εἶτα πρὸς τὰς καθεστηκυίας τιμὰς ἔπεμπον γράμματα οἱ ἐπιδημοῦντες τοῖς ἀποδημοῦσιν, ἵνα ἐὰν μὲν παρ' ὑμῖν τίμιος ᾖ ὁ σῖτος, δεῦρο αὐτὸν κομίσωσιν, ἐὰν δ' εὐωνότερος γένηται, εἰς ἄλλο τι καταπλεύσωσιν ἐμπόριον. ὅθεν περ οὐχ ἥκιστα, ὦ ἄνδρες δικασταί, συνετιμήθη τὰ περὶ τὸν σῖτον ἐκ τῶν τοιούτων
11 ἐπιστολῶν καὶ συνεργιῶν. ὅτε μὲν οὖν ἐνθένδε ἀπέστελλον οὗτοι τὴν ναῦν, ἐπιεικῶς ἔντιμον κατέλιπον τὸν σῖτον· διὸ καὶ ὑπέμειναν ἐν τῇ συγγραφῇ γράψασθαι εἰς Ἀθήνας πλεῖν, εἰς δ' ἄλλο μηδὲν ἐμπόριον. μετὰ δὲ ταῦτ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴ ὁ Σικελικὸς κατάπλους ἐγένετο καὶ αἱ τιμαὶ τοῦ σίτου [a] ἐπ' ἔλαττον ἐβάδιζον καὶ ἡ
12 ναῦς ἡ [b] τούτων ἀνῆκτο εἰς Αἴγυπτον, εὐθέως οὗτος ἀποστέλλει τινὰ εἰς τὴν Ῥόδον ἀπαγγελοῦντα τῷ Παρμενίσκῳ τῷ κοινωνῷ [c] τἀνθάδε καθεστηκότα, ἀκριβῶς εἰδὼς ὅτι ἀναγκαῖον εἴη τῇ νηῒ [d] προσέχειν εἰς Ῥόδον. πέρας [e] δ' οὖν, λαβὼν γὰρ ὁ Παρμενίσκος ὁ [f] τουτουῒ κοινωνὸς τὰ γράμματα [g] τὰ παρὰ τούτου ἀποσταλέντα, καὶ πυθόμενος τὰς τιμὰς τὰς ἐνθάδε τοῦ σίτου καθεστηκυίας, ἐξαιρεῖται 1286
13 τὸν σῖτον ἐν τῇ Ῥόδῳ κἀκεῖ ἀποδίδοται, [h] καταφρονήσαντες μὲν τῆς συγγραφῆς, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν ἐπιτιμίων ἃ συνεγράψαντο αὐτοὶ οὗτοι καθ' αὑτῶν, ἐάν τι παραβαίνωσι, καταφρονήσαντες δὲ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων, οἳ κελεύουσι τοὺς ναυκλήρους καὶ τοὺς ἐπιβάτας πλεῖν εἰς ὅ τι ἂν συνθῶνται ἐμπόριον, εἰ δὲ μή, ταῖς με-
14 γίσταις ζημίαις εἶναι ἐνόχους. καὶ ἡμεῖς ἐπειδὴ τάχιστα

[a] ἐπ'] ἐπὶ τὸ r. om. S.
[b] τούτων] τούτου r.
[c] τἀνθάδε] τἀνθένδε F. S. Q.
[d] προσέχειν] προσχεῖν r.
[e] δ' et γὰρ om. r.
[f] τουτουῒ] τούτου r.
[g] τὰ om. r.
[h] καταφρονήσαντες μὲν] καταφρονήσας μὲν r.

ἐπυθόμεθα τὸ γεγονός, ἐκπεπληγμένοι τῷ πράγματι [i]προσῆμεν τούτῳ τῷ ἀρχιτέκτονι τῆς ὅλης [k]ἐπιβουλῆς, ἀγανακτοῦντες, [l]οἷον εἰκός, καὶ ἐγκαλοῦντες ὅτι διαῤῥήδην ἡμῶν διορισαμένων ἐν ταῖς συνθήκαις, ὅπως ἡ ναῦς μηδαμοῦ καταπλευσεῖται ἀλλ' ἢ εἰς Ἀθήνας, καὶ [ὅτι] ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις δανεισάντων τὸ ἀργύριον, ἡμᾶς μὲν ἐν ὑποψίᾳ καταλέλοιπε τοῖς βουλομένοις αἰτιᾶσθαι καὶ λέγειν ὡς ἄρα καὶ ἡμεῖς κεκοινωνήκαμεν τῆς σιτηγίας τῆς εἰς τὴν Ῥόδον, αὐτοὶ δ' οὐδὲν μᾶλλον τὴν ναῦν ἥκουσι κατακομίζοντες εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον εἰς
15 ὃ συνεγράψαντο. [m]ἐπειδὴ δ' οὐδὲν ἐπεραίνομεν ὑπὲρ τῆς συγγραφῆς καὶ τῶν δικαίων διαλεγόμενοι, ἀλλὰ τόγε δάνειον καὶ τοὺς τόκους ἠξιοῦμεν ἀπολαβεῖν τοὺς ἐξ ἀρχῆς ὁμολογηθέντας. οὗτος δ' οὕτως ὑβριστικῶς ἐχρήσατο ἡμῖν, ὥστε τοὺς μὲν τόκους τοὺς ἐν τῇ συγγραφῇ γεγραμμένους οὐκ ἔφη δώσειν· "εἰ δὲ βούλεσθε" ἔφη "κομίζεσθαι τὸ πρὸς μέρος τοῦ πλοῦ τοῦ πεπλευσμένου, δώσω ὑμῖν" φησὶ "τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους· πλείους δ' οὐκ ἂν δοίην," αὐτὸς αὑτῷ νομοθετῶν καὶ οὐχὶ τοῖς ἐκ τῆς συγ-
16 γραφῆς δικαίοις πειθόμενος. ὡς δ' ἡμεῖς οὐκ ἂν ἔφαμεν 1287
συγχωρῆσαι οὐδὲν τούτων, λογιζόμενοι ὅτι, ὁπότε τοῦτο [n]πράξομεν, ὁμολογοῦμεν καὶ αὐτοὶ εἰς Ῥόδον σεσιτηγηκέναι, ἔτι μᾶλλον ἐπέτεινεν οὗτος καὶ μάρτυρας πολλοὺς παραλαβὼν [o]προσῄει, φάσκων ἕτοιμος εἶναι ἀποδιδόναι τὸ δάνειον καὶ τοὺς τόκους τοὺς εἰς Ῥόδον, οὐδὲν μᾶλλον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀποδοῦναι διανοούμενος, ἀλλ' ἡμᾶς ὑπολαμβάνων οὐκ ἂν ἐθελῆσαι [p]ἀπολαβεῖν τὸ ἀργύριον

[i] προσῆμεν] προσῄειμεν F. r.
[k] ἐπιβουλῆς] ἐπιστολῆς Anecd. p. 450, 20.
[l] οἷον] ὡς r.
[m] ἐπειδὴ] ἐπεὶ r.
[n] πράξομεν] vulg. πράξωμεν.
[o] προσῄει] εἰσῄει r.
[p] ἀπολαβεῖν] λαβεῖν r.

διὰ τὰς ὑπούσας αἰτίας. ἐδήλωσε δ' αὐτὸ τὸ ἔργον. 17 ἐπειδὴ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν [q] ὑμετέρων πολιτῶν τινὲς παραγενόμενοι ἀπὸ ταὐτομάτου συνεβούλευον ἡμῖν τὸ μὲν διδόμενον λαμβάνειν, περὶ δὲ τῶν ἀντιλεγομένων κρίνεσθαι, τοὺς δὲ εἰς Ῥόδον τόκους μὴ καθομολογεῖν [r] τέως ἂν κριθῶμεν, ἡμεῖς μὲν ταῦτα συνεχωροῦμεν, οὐκ ἀγνοοῦντες ὦ ἄνδρες δικασταὶ τὸ ἐκ τῆς συγγραφῆς δίκαιον, ἀλλ' ἡγούμενοι δεῖν ἐλαττοῦσθαί τι [s] καὶ συγχωρεῖν, ὥστε μὴ δοκεῖν φιλόδικοι εἶναι, οὗτος δ' ὡς [t] ἑώρα ἡμᾶς [u] ὁμόσε πορευομένους, "ἀναιρεῖσθε" [x] φησὶ "τοίνυν 18 "τὴν [y] συγγραφήν." "ἡμεῖς [z] ἀναιρώμεθα; οὐδέν γε "μᾶλλον ἢ ὁτιοῦν· ἀλλὰ κατὰ μὲν τἀργύριον, [a] ὃ ἂν "ἀποδῷς, [b] ὁμολογήσομεν ἐναντίον τοῦ τραπεζίτου ἄκυ-"ρον ποιεῖν τὴν συγγραφήν, τὸ μέντοι σύνολον οὐκ ἂν "[c] ἀνελοίμεθα, ἕως ἂν περὶ τῶν ἀντιλεγομένων κριθῶμεν. "τί γὰρ ἔχοντες δίκαιον ἢ τί τὸ ἰσχυρὸν ἀντιδικήσομεν, "ἐάν τε πρὸς διαιτητὴν ἐάν τε εἰς δικαστήριον δέῃ βαδί-"ζειν, ἀνελόμενοι τὴν συγγραφὴν ἐν ᾗ τὴν ὑπὲρ τῶν δι-19 "καίων βοήθειαν ἔχομεν;" ταῦτα δ' ἡμῶν λεγόντων, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἀξιούντων Διονυσόδωρον τουτονὶ τὴν μὲν συγγραφὴν μὴ κινεῖν μηδ' ἄκυρον ποιεῖν τὴν ὁμολο- 1288 γουμένην καὶ ὑπ' [d] αὐτῶν κυρίαν εἶναι, τῶν δὲ χρημάτων ὅσα μὲν αὐτὸς ὁμολογεῖ, ἀποδοῦναι ἡμῖν, περὶ δὲ τῶν ἀντιλεγομένων ὡς ἑτοίμων ὄντων κριθῆναι, εἴτε βούλοιντο ἐφ' [e] ἑνὶ εἴτε καὶ πλείοσι τῶν ἐκ [f] τοῦ ἐμπορίου, οὐκ ἔφη

[q] ὑμετέρων] ἡμετέρων r.
[r] τέως] ἕως r.
[s] καὶ ante συγχωρεῖν om. r.
[t] ἑώρα] ἑώρακεν r.
[u] ὁμόσε] ομοσαι S. Q.
[x] φησὶ] φήσει S. Q.
[y] συγγραφήν] γραφὴν r.
[z] ἀναιρώμεθα] ἀναιρούμεθα r.
[a] ὃ ἂν ἀποδῷς] ἂν ἀποδίδως r.
[b] ὁμολογήσομεν] ὁμολογήσωμεν r.
[c] ἀνελοίμεθα] ἑλοίμεθα r.
[d] αὐτῶν] αὐτῶν τούτων r.
[e] ἑνὶ] ἑνὸς F. S. Q.
[f] τοῦ ἐμπορίου] τῶν ἐμπορίων r.

προσέχειν Διονυσόδωρος τούτων οὐδενί, ἀλλ' ὅτι τὴν συγγραφὴν ὅλως οὐκ ἀνῃρούμεθα ἀπολαμβάνοντες ἃ οὗτος ἐπέταττεν, ἔχει δεύτερον ἔτος τὰ ἡμέτερα [g] καὶ χρῆται
20 τοῖς χρήμασι· καὶ ὃ πάντων ἐστὶ δεινότατον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι αὐτὸς μὲν οὗτος παρ' ἑτέρων εἰσπράττει ναυτικοὺς τόκους ἀπὸ τῶν ἡμετέρων χρημάτων, οὐκ Ἀθήνησι δανείσας οὐδ' εἰς Ἀθήνας, ἀλλ' εἰς Ῥόδον καὶ Αἴγυπτον, ἡμῖν δὲ τοῖς δανείσασιν εἰς τὸ [h] ὑμέτερον ἐμπόριον οὐκ οἴεται δεῖν τῶν δικαίων οὐδὲν ποιεῖν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὴν πρόκλησιν ἣν ὑπὲρ τούτων προὐκαλεσάμεθ' αὐτόν.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

21 Ταῦτα τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, προκαλεσαμένων ἡμῶν Διονυσόδωρον τουτονὶ πολλάκις, καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐκτιθέντων τὴν πρόκλησιν, εὐήθεις [i] ἔφη παντελῶς ἡμᾶς [k] εἶναι, εἰ ὑπολαμβάνομεν αὐτὸν [l] οὕτως ἀλογίστως ἔχειν ὥστ' ἐπὶ διαιτητὴν βαδίζειν, προδήλου ὄντος ὅτι καταγνώσεται αὐτοῦ ἀποτῖσαι τὰ χρήματα, ἐξὸν αὐτῷ ἐπὶ τὸ δικαστήριον ἥκειν φέροντα τἀργύριον, εἶτα ἐὰν μὲν δύνηται ὑμᾶς παρακρούσασθαι, ἀπιέναι τἀλλότρια ἔχοντα, εἰ δὲ μή, τηνικαῦτα καταθεῖναι τὰ χρήματα, ὡς ἄνθρωπος οὐ τῷ δικαίῳ πιστεύων, ἀλλὰ διάπειραν ὑμῶν λαμβάνειν βουλόμενος.

22 Τὰ μὲν τοίνυν πεπραγμένα Διονυσοδώρῳ ἀκηκόατε, ὦ 1289
ἄνδρες δικασταί· οἴομαι δ' ὑμᾶς [m] θαυμάζειν ἀκούοντας [n] πάλαι τὴν [o] τόλμαν [p] αὐτοῦ, καὶ τῷ ποτὲ πιστεύων εἰσ-

[g] καὶ χρῆται] κέχρηται F. S. Q.
[h] ὑμέτερον] ἡμέτερον r.
[i] ἔφη om. r.
[k] εἶναι ante παντελῶς ponit r.
[l] οὕτως] οὕτω παντελῶς r.
[m] θαυμάζειν ἀκούοντας] ἀκούοντας θαυμάζειν r.
[n] πάλαι om. r.
[o] τόλμαν] τόλμᾶν F.
[p] αὐτοῦ in margine S.

ἐλήλυθε δευρί. πῶς γὰρ οὐ τολμηρόν, εἴ τις ἄνθρωπος
δανεισάμενος χρήματα ἐκ τοῦ ἐμπορίου [q]τοῦ Ἀθηναίων,
23 καὶ συγγραφὴν διαῤῥήδην γραψάμενος ἐφ' ᾧ τε κατα-
πλεῖν τὴν ναῦν εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον, εἰ δὲ μή, ἀποτί-
νειν διπλάσια τὰ χρήματα, μήτε τὴν ναῦν κατακεκόμι-
κεν εἰς τὸν Πειραιᾶ, μήτε τὰ χρήματ' [r]ἀποδίδωσι τοῖς
δανείσασι, τόν τε σῖτον ἐξελόμενος [s]ἐν Ῥόδῳ ἀπέδοτο, καὶ
ταῦτα διαπεπραγμένος [t]οὐδὲν ἧττον τολμᾷ βλέπειν εἰς
24 τὰ ὑμέτερα πρόσωπα; ἃ δὴ λέγει πρὸς ταῦτ' ἀκούσατε.
φησὶ γὰρ τὴν ναῦν πλέουσαν ἐξ Αἰγύπτου ῥαγῆναι, καὶ
διὰ ταῦτ' ἀναγκασθῆναι [u]καὶ [x]προσχεῖν εἰς τὴν Ῥόδον
καὶ ἐκεῖ ἐξελέσθαι τὸν σῖτον. καὶ τούτου τεκμήριον λέγει,
ὡς ἄρ' ἐκ τῆς Ῥόδου μισθώσαιτο πλοῖα καὶ δεῦρ' ἀπο-
25 στείλειε τῶν χρημάτων [y]ἔνια. ἓν μὲν τοῦτ' ἐστὶν αὐτῷ
μέρος τῆς ἀπολογίας, δεύτερον δ' ἐκεῖνο· φησὶ γὰρ ἑτέ-
ρους τινὰς δανειστὰς συγκεχωρηκέναι αὐτῷ τοὺς τόκους
τοὺς εἰς Ῥόδον· δεινὸν οὖν, εἰ [z]ἡμεῖς μὴ συγχωρήσομεν
ταὐτὰ ἐκείνοις. τρίτον πρὸς τούτοις τὴν συγγραφὴν [a]κε-
λεύειν φησὶν αὐτὸν σωθείσης τῆς νεὼς ἀποδοῦναι τὰ χρή-
ματα, τὴν δὲ ναῦν οὐ σεσῶσθαι εἰς τὸν Πειραιᾶ. πρὸς
ἕκαστον δὴ τούτων [b]ἀκούσατε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἃ λέ-
γομεν δίκαια.

26 Πρῶτον μὲν τὸ ῥαγῆναι τὴν ναῦν ὅταν λέγῃ, οἶμαι πᾶ-
σιν [c]ὑμῖν φανερὸν εἶναι ὅτι ψεύδεται. εἰ γὰρ [d]τοῦτο συν-
έβη παθεῖν τῇ νηί, οὔτ' ἂν εἰς τὴν Ῥόδον ἐσώθη οὔτ' ἂν 1290

[q] τοῦ Ἀθηναίων] τῶν ἀθηναίων r.
[r] ἀποδίδωσι] ἀποδέδωκε r.
[s] ἐν Ῥόδῳ] εἰς ῥόδον r.
[t] οὐδὲν] μηδὲν r.
[u] καὶ post ἀναγκασθῆναι om. r.
[x] προσχεῖν] προσέχειν F. Q.
[y] ἔνια] ἕνεκα r.
[z] ἡμεῖς μὴ] μὴ ἡμεῖς Anecd. p. 144, 16.
[a] κελεύειν om. S.
[b] ἀκούσατε post δικασταί ponunt F. S. Q.
[c] ὑμῖν om. r.
[d] τοῦτο] τοσοῦτο r.

ὕστερον [e] πλόϊμος ἦν. νῦν δὲ φαίνεται εἰς τὴν Ῥόδον σω-
θεῖσα καὶ πάλιν ἐκεῖθεν ἀποσταλεῖσα εἰς Αἴγυπτον καὶ
ἔτι καὶ νῦν πλέουσα πανταχόσε, πλὴν οὐκ εἰς Ἀθήνας.
καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπον, ὅταν μὲν εἰς τὸ Ἀθηναίων ἐμπό-
ριον δεήσῃ κατάγειν τὴν ναῦν, ῥαγῆναι φάσκειν, ὅταν [f] δ'
εἰς τὴν Ῥόδον τὸν σῖτον ἐξελέσθαι, τηνικαῦτα δὲ πλόϊμον
οὖσαν φαίνεσθαι τὴν αὐτὴν ναῦν;

27 Διὰ τί οὖν, [g] φησίν, ἐμισθωσάμην ἕτερα πλοῖα καὶ
μετεξειλόμην τὸν γόμον καὶ δεῦρο ἀπέστειλα; ὅτι, ὦ ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι, οὐ τῶν ἁπάντων ἀγωγίμων οὔθ' οὗτος ἦν
κύριος οὔθ' ὁ κοινωνὸς αὐτοῦ, ἀλλ' οἱ ἐπιβάται τὰ ἑαυτῶν
χρήματ' ἀπέστελλον, οἶμαι, δεῦρο ἐν ἑτέροις πλοίοις ἐξ
ἀνάγκης, ἐπειδὴ προκατέλυσαν οὗτοι τὸν πλοῦν· ὧν μέν-
τοι [h] αὐτοὶ ἦσαν κύριοι, οὐ ταῦτ' ἀπέστελλον πάντα δεῦρο,
28 ἀλλ' ἐκλεγόμενοι, τίνων αἱ τιμαὶ ἐπετέταντο. [i] ἐπεὶ [k] τί
[l] δήποτε μισθούμενοι ἕτερα πλοῖα, ὥς φατε, οὐχ ἅπαντα
τὸν γόμον τῆς νεὼς μετενέθεσθε, ἀλλὰ τὸν σῖτον αὐτοῦ ἐν
τῇ Ῥόδῳ [m] κατελίπετε; ὅτι, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῦτον
μὲν συνέφερεν αὐτοῖς ἐκεῖσε πωλεῖν· τὰς γὰρ τιμὰς [n] ἐν-
θάδε ἀνεικέναι ἤκουον· τὰ δ' ἄλλα ἀγώγιμα ὡς ὑμᾶς
ἀπέστελλον, ἀφ' ὧν [o] κερδανεῖν ἤλπιζον. ὥστε τὴν μίσθω-
σιν τῶν πλοίων ὅταν λέγῃς, οὐ τοῦ ῥαγῆναι τὴν ναῦν τεκ-
μήριον λέγεις, ἀλλὰ τοῦ συμφέροντος ὑμῖν.

29 Περὶ μὲν οὖν τούτων ἱκανά μοι τὰ εἰρημένα. περὶ δὲ

[e] πλόϊμος S.Q.r. et hic et infra: vulg. πλώϊμος.

[f] δ' εἰς τὴν Ῥόδον] δ' εἰς ῥόδον r.

[g] φησίν] φασίν F.

[h] αὐτοὶ ἦσαν κύριοι] ἦσαν κύριοι αὐτοὶ r. αὐτοὶ ἦσαν κύριοι αὐτοὶ δὲ F.S.Q.

[i] ἐπεὶ] ἐπειδὴ r.

[k] τί om. S.

[l] δήποτε] ποτε δὴ r.

[m] κατελίπετε] κατελείπετε S.

[n] ἐνθάδε] τὰς ἐνθάδε r.

[o] κερδανεῖν ἤλπιζον] κερδαίνειν ἔμελλον r.

τῶν δανειστῶν, οὕς φασι [p] συγκεχωρηκέναι λαβεῖν παρ'
αὐτῶν τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους, ἔστι μὲν [q] οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς
τοῦτο. εἰ γάρ τις ὑμῖν ἀφῆκέ τι τῶν αὐτοῦ, οὐδὲν ἀδικεῖ- 1291
ται [r] ὁ πεισθείς [ἢ ὁ πείσας]· ἀλλ' ἡμεῖς οὔτ' [s] ἀφείκα-
μέν σοι οὐδὲν οὔτε συγκεχωρήκαμεν τῷ πλῷ τῷ εἰς Ῥό-
δον, οὐδέ ἐστιν ἡμῖν [t] κυριώτερον οὐδὲν τῆς συγγραφῆς.
30 αὕτη δὲ τί λέγει καὶ ποῖ προστάττει τὸν πλοῦν ποιεῖσθαι;
Ἀθήνηθεν εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐξ Αἰγύπτου εἰς Ἀθήνας· εἰ
δὲ μή, ἀποτίνειν κελεύει διπλάσια τὰ χρήματα. ταῦτ'
εἰ μὲν πεποίηκας, οὐδὲν ἀδικεῖς, εἰ δὲ μὴ πεποίηκας μηδὲ
κατακεκόμικας τὴν ναῦν Ἀθήναζε, προσήκει σε ζημιοῦσθαι
τῷ ἐπιτιμίῳ τῷ ἐκ τῆς συγγραφῆς· τοῦτο γὰρ τὸ δίκαιον
οὐκ ἄλλος οὐδεὶς ἀλλ' αὐτὸς [u] σὺ σαυτῷ ὥρισας. δεῖξον
οὖν τοῖς δικασταῖς δυοῖν θάτερον, ἢ τὴν συγγραφήν, ὡς οὐκ
ἔστιν [x] ἡμῖν κυρία, ἢ ὡς οὐ [y] δίκαιος εἶ πάντα κατὰ ταύ-
31 την πράττειν. εἰ δέ τινες [z] ἀφείκασί τί σοι καὶ συγκε-
χωρήκασι τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους ὅτῳ δήποτε τρόπῳ πει-
σθέντες, διὰ ταῦτα οὐδὲν ἀδικεῖς ἡμᾶς, οὓς [a] παρασυγγε-
γράφηκας εἰς Ῥόδον καταγαγὼν τὴν ναῦν; οὐκ οἴομαί
γε· οὐ γὰρ τὰ ὑφ' ἑτέρων συγκεχωρημένα δικάζουσιν οὗ-
τοι νῦν, ἀλλὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ σοῦ πρὸς ἡμᾶς συγγεγραμ-
32 μένα. ἐπεὶ ὅτι γε καὶ [b] τὸ περὶ τὴν ἄφεσιν τῶν τόκων,
εἰ ἄρα γέγονεν ὡς οὗτοι λέγουσι, μετὰ τοῦ συμφέροντος
τοῦ τῶν δανειστῶν γέγονε, πᾶσιν ὑμῖν φανερόν ἐστιν. οἱ

[p] συγκεχωρηκέναι] σεσυγχωρηκέναι S.
[q] οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς] πρὸς ἡμᾶς οὐδὲν r.
[r] ὁ πεισθεὶς ἢ ὁ πείσας] οὐθ' ὁ δοὺς οὐθ' ὁ πείσας γρ. F. Q.
[s] ἀφείκαμέν] ἀφήκαμεν F. Q. r.
[t] κυριώτερον οὐδὲν] οὐδὲν κυριώτερον F. S. Q.
[u] σὺ om. r.
[x] ἡμῖν] ὑμῖν r.
[y] δίκαιος εἶ] εἶ δίκαιος r.
[z] ἀφείκασι] ἀφήκασι F. S. Q. r.
[a] παρασυγγεγράφηκας] παραγεγράφηκας r.
[b] τὸ om. r.

γὰρ ἐκ τῆς Αἰγύπτου δανείσαντες τούτοις ἑτερόπλουν τἀργύριον εἰς Ἀθήνας, ὡς ἀφίκοντο εἰς τὴν Ῥόδον καὶ τὴν ναῦν ἐκεῖσε [c] οὗτοι κατεκόμισαν, οὐδὲν οἶμαι διέφερεν αὐτοῖς [d] ἀφεμένοις [e] τῶν τόκων καὶ κομισαμένοις τὸ δάνειον
33 ἐν τῇ Ῥόδῳ πάλιν ἐνεργὸν ποιεῖν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἀλλ' 1292
ἐλυσιτέλει πολλῷ μᾶλλον τοῦτο ἢ δεῦρ' [f] ἐπαναπλεῖν. ἐκεῖσε μέν [g] γε [h] ἀκαριαῖος ὁ πλοῦς, καὶ δὶς ἢ τρὶς ὑπῆρχεν αὐτοῖς ἐργάσασθαι τῷ αὐτῷ ἀργυρίῳ· ἐνταῦθα δ' ἐπιδημήσαντας παραχειμάζειν ἔδει καὶ [i] περιμένειν τὴν ὡραίαν. ὥστ' ἐκεῖνοι μὲν οἱ δανεισταὶ [k] προσκεκερδήκασι καὶ οὐκ ἀφείκασι τούτοις οὐδέν· ἡμῖν δ' οὐχ ὅπως περὶ τοῦ τόκου ὁ λόγος ἐστίν, ἀλλ' οὐδὲ τἀρχαῖα ἀπολαβεῖν δυνάμεθα.

34 Μὴ οὖν ἀποδέχεσθε τούτου φενακίζοντος ὑμᾶς καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους δανειστὰς πεπραγμένα παραβάλλοντος, ἀλλ' ἐπὶ τὴν συγγραφὴν [l] ἀνάγετ' [m] αὐτὸν καὶ τὰ ἐκ τῆς συγγραφῆς δίκαια. ἔστι γὰρ ἐμοί [n] τε λοιπὸν διδάξαι ὑμᾶς ταῦτο, καὶ οὗτος [o] ἰσχυρίζεται τῷ αὐτῷ τούτῳ, φάσκων τὴν συγγραφὴν κελεύειν σωθείσης τῆς νεὼς ἀποδιδόναι τὸ δάνειον. [p] καὶ ἡμεῖς ταῦτα οὕτω φαμὲν δεῖν
35 ἔχειν. ἡδέως δ' ἂν πυθοίμην αὐτοῦ σοῦ, πότερον ὡς [q] ὑπὲρ διεφθαρμένης τῆς νεὼς διαλέγῃ ἢ ὡς ὑπὲρ σεσωσμένης. εἰ μὲν γὰρ διέφθαρται ἡ ναῦς καὶ ἀπόλωλε, τί περὶ τῶν τόκων διαφέρῃ καὶ ἀξιοῖς ἡμᾶς κομίζεσθαι τοὺς εἰς Ῥόδον

[c] οὗτοι post ἐκεῖσε om. r.
[d] ἀφεμένοις] ἀφειμένοις F. S. Q.
[e] τῶν τόκων] τὸν τόκον r.
[f] ἐπαναπλεῖν] ἐπανελθεῖν r.
[g] γε] γὰρ F. S. Q.
[h] ἀκαριαῖος] ἀκέραιος F. S. Q.
[i] περιμένειν] παραμένειν r.
[k] προσκεκερδήκασι] προσκεκερδάκασι r.
[l] ἀνάγετ'] ἀναγάγετε r.
[m] αὐτὸν] αὐτὴν S.
[n] τε] γε F. S. Q.
[o] ἰσχυρίζεται] διισχυρίζεται F. r.
[p] καὶ] καὶ δὴ F. Q.
[q] ὑπὲρ διεφθ.] περὶ διεφθ. r.

έμεθα; ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τοῖς νόμοις τοῖς
ὑμετέροις, οἳ κελεύουσιν, ὅσα ἄν τις ἑκὼν ἕτερος ἑτέρῳ
ὁμολογήσῃ, [k] κύρια εἶναι. ἀλλά μοι δοκεῖ οὔτε τῶν νόμων
οὔτε συγγραφῆς οὐδεμιᾶς ὄφελος εἶναι οὐδέν, ἂν ὁ λαμ-
βάνων τὰ χρήματα μὴ πάνυ δίκαιος ᾖ τὸν τρόπον καὶ
δυοῖν θάτερον ἢ ὑμᾶς δεδιὼς ἢ τὸν συμβαλόντα αἰσχυνό-
3 μενος. ὧν οὐδέτερον πρόσεστι Διονυσοδώρῳ τούτῳ, ἀλλ' εἰς
τοσοῦτον ἥκει τόλμης, ὥστε δανεισάμενος παρ' ἡμῶν ἐπὶ τῇ
νηῒ τρισχιλίας δραχμὰς ἐφ' ᾧ τε τὴν ναῦν καταπλεῖν
Ἀθήναζε, καὶ δέον ἡμᾶς ἐν τῇ πέρυσιν ὥρᾳ κεκομίσθαι τὰ
χρήματα, τὴν [l] μὲν ναῦν εἰς Ῥόδον κατεκόμισε καὶ τὸν
γόμον ἐκεῖσε ἐξελόμενος ἀπέδοτο παρὰ τὴν συγγραφὴν
4 καὶ [m] τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους, ἐκ δὲ τῆς Ῥόδου πάλιν
ἀπέστειλε τὴν ναῦν εἰς Αἴγυπτον κἀκεῖθεν εἰς Ῥόδον, ἡμῖν
δὲ τοῖς Ἀθήνησι δανείσασιν οὐδέπω καὶ νῦν οὔτε [n] τὰ χρή-
ματα ἀποδίδωσιν οὔτε τὸ ἐνέχυρον καθίστησιν εἰς τὸ ἐμ-
φανές, ἀλλὰ δεύτερον ἔτος τουτὶ καρπούμενος τὰ ἡμέτερα,
καὶ ἔχων τό τε δάνειον καὶ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ναῦν τὴν
5 ὑποκειμένην ἡμῖν, οὐδὲν ἧττον εἰσελήλυθε πρὸς ὑμᾶς [o] δη- 1284
λονότι ὡς ζημιώσων ἡμᾶς τῇ ἐπωβελίᾳ καὶ καταθησόμενος
εἰς τὸ οἴκημα [p] πρὸς τῷ ἀποστερεῖν τὰ χρήματα. ὑμῶν
οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὁμοίως ἁπάντων δεόμεθα καὶ ἱκε-
τεύομεν βοηθῆσαι ἡμῖν, ἐὰν δοκῶμεν ἀδικεῖσθαι. τὴν δ'
ἀρχὴν τοῦ συμβολαίου διεξελθεῖν ὑμῖν πρῶτον βούλομαι·
οὕτω γὰρ καὶ ὑμεῖς ῥᾷστα παρακολουθήσετε.

6 Διονυσόδωρος γὰρ οὑτοσί, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὁ
κοινωνὸς αὐτοῦ Παρμενίσκος προσελθόντες ἡμῖν πέρυσι τοῦ

[k] κύρια] ταῦτα κύρια r.
[l] μὲν ante ναῦν om. r.
[m] τοὺς ante νόμους om. F. S. Q.
[n] τὰ post οὔτε om. r.
[o] δηλονότι] δῆλον, in margine posito ὅτι, S.
[p] πρὸς τῷ] πρὸς τὸ r.

μεταγειτνιῶνος μηνὸς ἔλεγον ὅτι βούλονται δανείσασθαι
ἐπὶ τῇ νηΐ, ἐφ' ᾧ τε πλεῦσαι εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐξ Αἰγύ-
πτου εἰς Ῥόδον ἢ εἰς Ἀθήνας, διομολογησάμενοι [q] τοὺς τό-
7 κους εἰς ἑκάτερον τῶν ἐμπορίων τούτων. ἀποκριναμένων
[r] δ' ἡμῶν, [s] ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι οὐκ ἂν δανείσαιμεν εἰς
ἕτερον ἐμπόριον οὐδὲν ἀλλ' ἢ εἰς Ἀθήνας, οὕτω προσομο-
λογοῦσι πλευσεῖσθαι δεῦρο, καὶ ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολο-
γίαις δανείζονται παρ' ἡμῶν ἐπὶ τῇ νηῒ τρισχιλίας δραχ-
μὰς ἀμφοτερόπλουν, καὶ συγγραφὴν ἐγράψαντο ὑπὲρ
τούτων. ἐν μὲν οὖν ταῖς συνθήκαις δανειστὴς ἐγράφη
Πάμφιλος οὑτοσί· ἐγὼ δ' ἔξωθεν μετεῖχον αὐτῷ τοῦ δα-
νείσματος. καὶ [t] πρῶτον ὑμῖν ἀναγνώσεται αὐτὴν τὴν
συγγραφήν.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

8 Κατὰ ταύτην τὴν συγγραφήν, ὦ ἄνδρες δικασταί, λα-
βόντες παρ' ἡμῶν τὰ χρήματα Διονυσόδωρός τε οὑτοσὶ
καὶ ὁ κοινωνὸς αὐτοῦ Παρμενίσκος [u] ἀπέστελλον τὴν ναῦν
εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐνθένδε. καὶ ὁ μὲν [x] Παρμενίσκος ἐπέ-
πλει ἐπὶ τῆς νεώς, οὑτοσὶ δὲ αὐτοῦ κατέμενεν. ἦσαν γάρ, 1285
ὦ ἄνδρες δικασταί, ἵνα μηδὲ τοῦτ' ἀγνοῆτε, ὑπηρέται καὶ
συνεργοὶ πάντες οὗτοι Κλεομένους τοῦ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἄρ-
9 ξαντος, ὃς ἐξ οὗ τὴν ἀρχὴν [y] παρέλαβεν οὐκ ὀλίγα κακὰ
εἰργάσατο τὴν πόλιν τὴν ὑμετέραν, μᾶλλον δὲ καὶ τοὺς
ἄλλους Ἕλληνας, παλιγκαπηλεύων καὶ συνιστὰς τὰς
τιμὰς τοῦ σίτου καὶ αὐτὸς καὶ οὗτοι μετ' αὐτοῦ. οἱ μὲν
γὰρ αὐτῶν ἀπέστελλον ἐκ τῆς Αἰγύπτου τὰ χρήματα, οἱ
δ' ἐπέπλεον ταῖς [z] ἐμπορείαις, οἱ δ' ἐνθάδε μένοντες διε-

[q] τοὺς om. r.
[r] δ' om. r.
[s] ὦ] γε ὦ r.
[t] πρῶτον] πρῶτον μὲν r.
[u] ἀπέστελλον—καὶ om. r.
[x] Παρμενίσκος om. r.
[y] παρέλαβεν] ἔλαβεν r.
[z] ἐμπορείαις] ἐμπορίαις F. Q. r.

10 τίθεντο τὰ ἀποστελλόμενα· εἶτα πρὸς τὰς καθεστηκυίας
τιμὰς ἔπεμπον γράμματα οἱ ἐπιδημοῦντες τοῖς ἀποδη-
μοῦσιν, ἵνα ἐὰν μὲν παρ' ὑμῖν τίμιος ᾖ ὁ σῖτος, δεῦρο αὐ-
τὸν κομίσωσιν, ἐὰν δ' εὐωνότερος γένηται, εἰς ἄλλο τι
καταπλεύσωσιν ἐμπόριον. ὅθεν περ οὐχ ἥκιστα, ὦ ἄνδρες
δικασταί, συνετιμήθη τὰ περὶ τὸν σῖτον ἐκ τῶν τοιούτων
11 ἐπιστολῶν καὶ συνεργιῶν. ὅτε μὲν οὖν ἐνθένδε ἀπέστελ-
λον οὗτοι τὴν ναῦν, ἐπιεικῶς ἔντιμον κατέλιπον τὸν σῖτον·
διὸ καὶ ὑπέμειναν ἐν τῇ συγγραφῇ γράψασθαι εἰς Ἀθή-
νας πλεῖν, εἰς δ' ἄλλο μηδὲν ἐμπόριον. μετὰ δὲ ταῦτ',
ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴ ὁ Σικελικὸς κατάπλους ἐγέ-
νετο καὶ αἱ τιμαὶ τοῦ σίτου [a]ἐπ' ἔλαττον ἐβάδιζον καὶ ἡ
12 ναῦς ἡ [b]τούτων ἀνῆκτο εἰς Αἴγυπτον, εὐθέως οὗτος ἀπο-
στέλλει τινὰ εἰς τὴν Ῥόδον ἀπαγγελοῦντα τῷ Παρμενί-
σκῳ τῷ κοινωνῷ [c]τἀνθάδε καθεστηκότα, ἀκριβῶς εἰδὼς
ὅτι ἀναγκαῖον εἴη τῇ νηὶ [d]προσέχειν εἰς Ῥόδον. πέρας [e]δ'
οὖν, λαβὼν γὰρ ὁ Παρμενίσκος ὁ [f]τουτουῒ κοινωνὸς τὰ
γράμματα [g]τὰ παρὰ τούτου ἀποσταλέντα, καὶ πυθόμενος
τὰς τιμὰς τὰς ἐνθάδε τοῦ σίτου καθεστηκυίας, ἐξαιρεῖται 1286
13 τὸν σῖτον ἐν τῇ Ῥόδῳ κἀκεῖ ἀποδίδοται, [h]καταφρονήσαν-
τες μὲν τῆς συγγραφῆς, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν ἐπι-
τιμίων ἃ συνεγράψαντο αὐτοὶ οὗτοι καθ' αὑτῶν, ἐάν τι
παραβαίνωσι, καταφρονήσαντες δὲ τῶν νόμων τῶν ὑμετέ-
ρων, οἳ κελεύουσι τοὺς ναυκλήρους καὶ τοὺς ἐπιβάτας
πλεῖν εἰς ὅ τι ἂν συνθῶνται ἐμπόριον, εἰ δὲ μή, ταῖς με-
14 γίσταις ζημίαις εἶναι ἐνόχους. καὶ ἡμεῖς ἐπειδὴ τάχιστα

[a] ἐπ'] ἐπὶ τὸ r. om. S.
[b] τούτων] τούτου r.
[c] τἀνθάδε] τἀνθένδε F. S. Q.
[d] προσέχειν] προσχεῖν r.
[e] δ' et γὰρ om. r.
[f] τουτουῒ] τούτου r.
[g] τὰ om. r.
[h] καταφρονήσαντες μὲν] καταφρονήσας μὲν r.

ἐπυθόμεθα τὸ γεγονός, ἐκπεπληγμένοι τῷ πράγματι [i]προσῆμεν τούτῳ τῷ ἀρχιτέκτονι τῆς ὅλης [k]ἐπιβουλῆς, ἀγανακτοῦντες, [l]οἷον εἰκός, καὶ ἐγκαλοῦντες ὅτι διαῤῥήδην ἡμῶν διορισαμένων ἐν ταῖς συνθήκαις, ὅπως ἡ ναῦς μηδαμοῦ καταπλευσεῖται ἀλλ' ἢ εἰς Ἀθήνας, καὶ [ὅτι] ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις δανεισάντων τὸ ἀργύριον, ἡμᾶς μὲν ἐν ὑποψίᾳ καταλέλοιπε τοῖς βουλομένοις αἰτιᾶσθαι καὶ λέγειν ὡς ἄρα καὶ ἡμεῖς κεκοινωνήκαμεν τῆς σιτηγίας τῆς εἰς τὴν Ῥόδον, αὐτοὶ δ' οὐδὲν μᾶλλον τὴν ναῦν ἥκουσι κατακομίζοντες εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον εἰς
15 ὃ συνεγράψαντο. [m]ἐπειδὴ δ' οὐδὲν ἐπεραίνομεν ὑπὲρ τῆς συγγραφῆς καὶ τῶν δικαίων διαλεγόμενοι, ἀλλὰ τόγε δάνειον καὶ τοὺς τόκους ἠξιοῦμεν ἀπολαβεῖν τοὺς ἐξ ἀρχῆς ὁμολογηθέντας. οὗτος δ' οὕτως ὑβριστικῶς ἐχρήσατο ἡμῖν, ὥστε τοὺς μὲν τόκους τοὺς ἐν τῇ συγγραφῇ γεγραμμένους οὐκ ἔφη δώσειν· "εἰ δὲ βούλεσθε" ἔφη "κομίζεσθαι τὸ πρὸς μέρος τοῦ πλοῦ τοῦ πεπλευσμένου, δώσω "ὑμῖν" φησὶ "τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους· πλείους δ' οὐκ ἂν "δοίην," αὐτὸς αὑτῷ νομοθετῶν καὶ οὐχὶ τοῖς ἐκ τῆς συγ-
16 γραφῆς δικαίοις πειθόμενος. ὡς δ' ἡμεῖς οὐκ ἂν ἔφαμεν 1287
συγχωρῆσαι οὐδὲν τούτων, λογιζόμενοι ὅτι, ὁπότε τοῦτο [n]πράξομεν, ὁμολογοῦμεν καὶ αὐτοὶ εἰς Ῥόδον σεσιτηγηκέναι, ἔτι μᾶλλον ἐπέτεινεν οὗτος καὶ μάρτυρας πολλοὺς παραλαβὼν [o]προσῄει, φάσκων ἕτοιμος εἶναι ἀποδιδόναι τὸ δάνειον καὶ τοὺς τόκους τοὺς εἰς Ῥόδον, οὐδὲν μᾶλλον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀποδοῦναι διανοούμενος, ἀλλ' ἡμᾶς ὑπολαμβάνων οὐκ ἂν ἐθελῆσαι [p]ἀπολαβεῖν τὸ ἀργύριον

[i] προσῆμεν] προσήειμεν F. r.
[k] ἐπιβουλῆς] ἐπιστολῆς Anecd. p. 450, 20.
[l] οἷον] ὡς r.
[m] ἐπειδὴ] ἐπεὶ r.
[n] πράξομεν] vulg. πράξωμεν.
[o] προσῄει] εἰσῄει r.
[p] ἀπολαβεῖν] λαβεῖν r.

διὰ τὰς ὑπούσας αἰτίας. ἐδήλωσε δ' αὐτὸ τὸ ἔργον.
17 ἐπειδὴ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν [q] ὑμετέρων πολιτῶν τινὲς παραγενόμενοι ἀπὸ ταὐτομάτου συνεβούλευον ἡμῖν τὸ μὲν διδόμενον λαμβάνειν, περὶ δὲ τῶν ἀντιλεγομένων κρίνεσθαι, τοὺς δὲ εἰς Ῥόδον τόκους μὴ καθομολογεῖν [r] τέως ἂν κριθῶμεν, ἡμεῖς μὲν ταῦτα συνεχωροῦμεν, οὐκ ἀγνοοῦντες ὦ ἄνδρες δικασταὶ τὸ ἐκ τῆς συγγραφῆς δίκαιον, ἀλλ' ἡγούμενοι δεῖν ἐλαττοῦσθαί τι [s] καὶ συγχωρεῖν, ὥστε μὴ δοκεῖν φιλόδικοι εἶναι, οὗτος δ' ὡς [t] ἑώρα ἡμᾶς [u] ὁμόσε πορευομένους, "ἀναιρεῖσθε" [x] φησὶ "τοίνυν
18 "τὴν [y] συγγραφήν." "ἡμεῖς [z] ἀναιρώμεθα; οὐδέν γε "μᾶλλον ἢ ὁτιοῦν· ἀλλὰ κατὰ μὲν τἀργύριον, [a] ὃ ἂν "ἀποδῷς, [b] ὁμολογήσομεν ἐναντίον τοῦ τραπεζίτου ἄκυ"ρον ποιεῖν τὴν συγγραφήν, τὸ μέντοι σύνολον οὐκ ἂν "[c] ἀνελοίμεθα, ἕως ἂν περὶ τῶν ἀντιλεγομένων κριθῶμεν. "τί γὰρ ἔχοντες δίκαιον ἢ τί τὸ ἰσχυρὸν ἀντιδικήσομεν, "ἐάν τε πρὸς διαιτητὴν ἐάν τε εἰς δικαστήριον δέῃ βαδί"ζειν, ἀνελόμενοι τὴν συγγραφὴν ἐν ᾗ τὴν ὑπὲρ τῶν δι-
19 "καίων βοήθειαν ἔχομεν;" ταῦτα δ' ἡμῶν λεγόντων, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἀξιούντων Διονυσόδωρον τουτονὶ τὴν
μὲν συγγραφὴν μὴ κινεῖν μηδ' ἄκυρον ποιεῖν τὴν ὁμολο- 1288
γουμένην καὶ ὑπ' [d] αὐτῶν κυρίαν εἶναι, τῶν δὲ χρημάτων ὅσα μὲν αὐτὸς ὁμολογεῖ, ἀποδοῦναι ἡμῖν, περὶ δὲ τῶν ἀντιλεγομένων ὡς ἑτοίμων ὄντων κριθῆναι, εἴτε βούλοιντο ἐφ' [e] ἑνὶ εἴτε καὶ πλείοσι τῶν ἐκ [f] τοῦ ἐμπορίου, οὐκ ἔφη

q ὑμετέρων] ἡμετέρων r.
r τέως] ἕως r.
s καὶ ante συγχωρεῖν om. r.
t ἑώρα] ἑώρακεν r.
u ὁμόσε] ομοσαι S. Q.
x φησὶ] φήσει S. Q.
y συγγραφήν] γραφὴν r.
z ἀναιρώμεθα] ἀναιρούμεθα r.
a ὃ ἂν ἀποδῷς] ἂν ἀποδίδως r.
b ὁμολογήσομεν] ὁμολογήσωμεν r.
c ἀνελοίμεθα] ἑλοίμεθα r.
d αὐτῶν] αὐτῶν τούτων r.
e ἑνὶ] ἑνὸς F. S. Q.
f τοῦ ἐμπορίου] τῶν ἐμπορίων r.

προσέχειν Διονυσόδωρος τούτων οὐδενί, ἀλλ' ὅτι τὴν συγγραφὴν ὅλως οὐκ ἀνῃρούμεθα ἀπολαμβάνοντες ἃ αὐτὸς ἐπέταττεν, ἔχει δεύτερον ἔτος τὰ ἡμέτερα [g] καὶ χρῆται
20 τοῖς χρήμασι· καὶ ὃ πάντων ἐστὶ δεινότατον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι αὐτὸς μὲν οὗτος παρ' ἑτέρων εἰσπράττει ναυτικοὺς τόκους ἀπὸ τῶν ἡμετέρων χρημάτων, οὐκ Ἀθήνησι δανείσας οὐδ' εἰς Ἀθήνας, ἀλλ' εἰς Ῥόδον καὶ Αἴγυπτον, ἡμῖν δὲ τοῖς δανείσασιν εἰς τὸ [h] ὑμέτερον ἐμπόριον οὐκ οἴεται δεῖν τῶν δικαίων οὐδὲν ποιεῖν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὴν πρόκλησιν ἣν ὑπὲρ τούτων προὐκαλεσάμεθ' αὐτόν.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

21 Ταῦτα τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, προκαλεσαμένων ἡμῶν Διονυσόδωρον τουτονὶ πολλάκις, καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐκτιθέντων τὴν πρόκλησιν, εὐήθεις [i] ἔφη παντελῶς ἡμᾶς [k] εἶναι, εἰ ὑπολαμβάνομεν αὐτὸν [l] οὕτως ἀλογίστως ἔχειν ὥστ' ἐπὶ διαιτητὴν βαδίζειν, προδήλου ὄντος ὅτι καταγνώσεται αὐτοῦ ἀποτῖσαι τὰ χρήματα, ἐξὸν αὐτῷ ἐπὶ τὸ δικαστήριον ἥκειν φέροντα τἀργύριον, εἶτα ἐὰν μὲν δύνηται ὑμᾶς παρακρούσασθαι, ἀπιέναι τἀλλότρια ἔχοντα, εἰ δὲ μή, τηνικαῦτα καταθεῖναι τὰ χρήματα, ὡς ἄνθρωπος οὐ τῷ δικαίῳ πιστεύων, ἀλλὰ διάπειραν ὑμῶν λαμβάνειν βουλόμενος.

22 Τὰ μὲν τοίνυν πεπραγμένα Διονυσοδώρῳ ἀκηκόατε, ὦ 1289
ἄνδρες δικασταί· οἴομαι δ' ὑμᾶς [m] θαυμάζειν ἀκούοντας [n] πάλαι τὴν [o] τόλμαν [p] αὐτοῦ, καὶ τῷ ποτὲ πιστεύων εἰσ-

[g] καὶ χρῆται] κέχρηται F. S. Q.
[h] ὑμέτερον] ἡμέτερον r.
[i] ἔφη om. r.
[k] εἶναι ante παντελῶς ponit r.
[l] οὕτως] οὕτω παντελῶς r.
[m] θαυμάζειν ἀκούοντας] ἀκούοντας θαυμάζειν r.
[n] πάλαι om. r.
[o] τόλμαν] τόλμαν F.
[p] αὐτοῦ in margine S.

ἐλήλυθε δευρί. πῶς γὰρ οὐ τολμηρόν, εἴ τις ἄνθρωπος
δανεισάμενος χρήματα ἐκ τοῦ ἐμπορίου [q]τοῦ Ἀθηναίων,
23 καὶ συγγραφὴν διαῤῥήδην γραψάμενος ἐφ᾽ ᾧ τε κατα-
πλεῖν τὴν ναῦν εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον, εἰ δὲ μή, ἀποτί-
νειν διπλάσια τὰ χρήματα, μήτε τὴν ναῦν κατακεκόμι-
κεν εἰς τὸν Πειραιᾶ, μήτε τὰ χρήματ᾽ [r]ἀποδίδωσι τοῖς
δανείσασι, τόν τε σῖτον ἐξελόμενος [s]ἐν Ῥόδῳ ἀπέδοτο, καὶ
ταῦτα διαπεπραγμένος [t]οὐδὲν ἧττον τολμᾷ βλέπειν εἰς
24 τὰ ὑμέτερα πρόσωπα; ἃ δὴ λέγει πρὸς ταῦτ᾽ ἀκούσατε.
φησὶ γὰρ τὴν ναῦν πλέουσαν ἐξ Αἰγύπτου ῥαγῆναι, καὶ
διὰ ταῦτ᾽ ἀναγκασθῆναι [u]καὶ [x]προσχεῖν εἰς τὴν Ῥόδον
καὶ ἐκεῖ ἐξελέσθαι τὸν σῖτον. καὶ τούτου τεκμήριον λέγει,
ὡς ἄρ᾽ ἐκ τῆς Ῥόδου μισθώσαιτο πλοῖα καὶ δεῦρ᾽ ἀπο-
25 στείλειε τῶν χρημάτων [y]ἔνια. ἓν μὲν τοῦτ᾽ ἐστὶν αὐτῷ
μέρος τῆς ἀπολογίας, δεύτερον δ᾽ ἐκεῖνο· φησὶ γὰρ ἑτέ-
ρους τινὰς δανειστὰς συγκεχωρηκέναι αὐτῷ τοὺς τόκους
τοὺς εἰς Ῥόδον· δεινὸν οὖν, εἰ [z]ἡμεῖς μὴ συγχωρήσομεν
ταὐτὰ ἐκείνοις. τρίτον πρὸς τούτοις τὴν συγγραφὴν [a]κε-
λεύειν φησὶν αὐτὸν σωθείσης τῆς νεὼς ἀποδοῦναι τὰ χρή-
ματα, τὴν δὲ ναῦν οὐ σεσῶσθαι εἰς τὸν Πειραιᾶ. πρὸς
ἕκαστον δὴ τούτων [b]ἀκούσατε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἃ λέ-
γομεν δίκαια.

26 Πρῶτον μὲν τὸ ῥαγῆναι τὴν ναῦν ὅταν λέγῃ, οἶμαι πᾶ-
σιν [c]ὑμῖν φανερὸν εἶναι ὅτι ψεύδεται. εἰ γὰρ [d]τοῦτο συν-
έβη παθεῖν τῇ νηί, οὔτ᾽ ἂν εἰς τὴν Ῥόδον ἐσώθη οὔτ᾽ ἂν 1290

[q] τοῦ Ἀθηναίων] τῶν ἀθηναίων r.
[r] ἀποδίδωσι] ἀποδέδωκε r.
[s] ἐν Ῥόδῳ] εἰς ῥόδον r.
[t] οὐδὲν] μηδὲν r.
[u] καὶ post ἀναγκασθῆναι om. r.
[x] προσχεῖν] προσέχειν F. Q.
[y] ἔνια] ἕνεκα r.
[z] ἡμεῖς μὴ] μὴ ἡμεῖς Anecd. p. 144, 16.
[a] κελεύειν om. S.
[b] ἀκούσατε post δικασταί ponunt F. S. Q.
[c] ὑμῖν om. r.
[d] τοῦτο] τοσοῦτο r.

ὕστερον [e]πλόϊμος ἦν. νῦν δὲ φαίνεται εἰς τὴν Ῥόδον σωθεῖσα καὶ πάλιν ἐκεῖθεν ἀποσταλεῖσα εἰς Αἴγυπτον καὶ ἔτι καὶ νῦν πλέουσα πανταχόσε, πλὴν οὐκ εἰς Ἀθήνας. καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπον, ὅταν μὲν εἰς τὸ Ἀθηναίων ἐμπόριον δεήσῃ κατάγειν τὴν ναῦν, ῥαγῆναι φάσκειν, ὅταν [f]δ' εἰς τὴν Ῥόδον τὸν σῖτον ἐξελέσθαι, τηνικαῦτα δὲ πλόϊμον οὖσαν φαίνεσθαι τὴν αὐτὴν ναῦν;

27 Διὰ τί οὖν, [g]φησίν, ἐμισθωσάμην ἕτερα πλοῖα καὶ μετεξειλόμην τὸν γόμον καὶ δεῦρο ἀπέστειλα; ὅτι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ τῶν ἁπάντων ἀγωγίμων οὔθ' οὗτος ἦν κύριος οὔθ' ὁ κοινωνὸς αὐτοῦ, ἀλλ' οἱ ἐπιβάται τὰ ἑαυτῶν χρήματ' ἀπέστελλον, οἶμαι, δεῦρο ἐν ἑτέροις πλοίοις ἐξ ἀνάγκης, ἐπειδὴ προκατέλυσαν οὗτοι τὸν πλοῦν· ὧν μέντοι [h]αὐτοὶ ἦσαν κύριοι, οὐ ταῦτ' ἀπέστελλον πάντα δεῦρο,

28 ἀλλ' ἐκλεγόμενοι, τίνων αἱ τιμαὶ ἐπετέταντο. [i]ἐπεὶ [k]τί [l]δήποτε μισθούμενοι ἕτερα πλοῖα, ὥς φατε, οὐχ ἅπαντα τὸν γόμον τῆς νεὼς μετενέθεσθε, ἀλλὰ τὸν σῖτον αὐτοῦ ἐν τῇ Ῥόδῳ [m]κατελίπετε; ὅτι, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῦτον μὲν συνέφερεν αὐτοῖς ἐκεῖσε πωλεῖν· τὰς γὰρ τιμὰς [n]ἐνθάδε ἀνεικέναι ἤκουον· τὰ δ' ἄλλα ἀγώγιμα ὡς ὑμᾶς ἀπέστελλον, ἀφ' ὧν [o]κερδανεῖν ἤλπιζον. ὥστε τὴν μίσθωσιν τῶν πλοίων ὅταν λέγῃς, οὐ τοῦ ῥαγῆναι τὴν ναῦν τεκμήριον λέγεις, ἀλλὰ τοῦ συμφέροντος ὑμῖν.

29 Περὶ μὲν οὖν τούτων ἱκανά μοι τὰ εἰρημένα. περὶ δὲ

[e] πλόϊμος S.Q.r. et hic et infra: vulg. πλώϊμος.

[f] δ' εἰς τὴν Ῥόδον] δ' εἰς ῥόδον r.

[g] φησίν] φασίν F.

[h] αὐτοὶ ἦσαν κύριοι] ἦσαν κύριοι αὐτοὶ r. αὐτοὶ ἦσαν κύριοι αὐτοὶ δὲ F.S.Q.

[i] ἐπεὶ] ἐπειδὴ r.

[k] τί om. S.

[l] δήποτε] ποτε δὴ r.

[m] κατελίπετε] κατελείπετε S.

[n] ἐνθάδε] τὰς ἐνθάδε r.

[o] κερδανεῖν ἤλπιζον] κερδαίνειν ἔμελλον r.

τῶν δανειστῶν, οὕς φασι [p]συγκεχωρηκέναι λαβεῖν παρ'
αὐτῶν τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους, ἔστι μὲν [q]οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς
τοῦτο. εἰ γάρ τις ὑμῖν ἀφῆκέ τι τῶν αὑτοῦ, οὐδὲν ἀδικεῖ- 1291
ται [r]ὁ πεισθεὶς [ἢ ὁ πείσας]· ἀλλ' ἡμεῖς οὔτ' [s]ἀφείκα-
μέν σοι οὐδὲν οὔτε συγκεχωρήκαμεν τῷ πλῷ τῷ εἰς Ῥό-
δον, οὐδέ ἐστιν ἡμῖν [t]κυριώτερον οὐδὲν τῆς συγγραφῆς.
30 αὕτη δὲ τί λέγει καὶ ποῖ προστάττει τὸν πλοῦν ποιεῖσθαι;
Ἀθήνηθεν εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐξ Αἰγύπτου εἰς Ἀθήνας· εἰ
δὲ μή, ἀποτίνειν κελεύει διπλάσια τὰ χρήματα. ταῦτ'
εἰ μὲν πεποίηκας, οὐδὲν ἀδικεῖς, εἰ δὲ μὴ πεποίηκας μηδὲ
κατακεκόμικας τὴν ναῦν Ἀθήναζε, προσήκει σε ζημιοῦσθαι
τῷ ἐπιτιμίῳ τῷ ἐκ τῆς συγγραφῆς· τοῦτο γὰρ τὸ δίκαιον
οὐκ ἄλλος οὐδεὶς ἀλλ' αὐτὸς [u]σὺ σαυτῷ ὥρισας. δεῖξον
οὖν τοῖς δικασταῖς δυοῖν θάτερον, ἢ τὴν συγγραφήν, ὡς οὐκ
ἔστιν [x]ἡμῖν κυρία, ἢ ὡς οὐ [y]δίκαιος εἶ πάντα κατὰ ταύ-
31 την πράττειν. εἰ δέ τινες [z]ἀφείκασί τί σοι καὶ συγκε-
χωρήκασι τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους ὅτῳ δήποτε τρόπῳ πει-
σθέντες, διὰ ταῦτα οὐδὲν ἀδικεῖς ἡμᾶς, οὓς [a]παρασυγγε-
γράφηκας εἰς Ῥόδον καταγαγὼν τὴν ναῦν; οὐκ οἴομαί
γε· οὐ γὰρ τὰ ὑφ' ἑτέρων συγκεχωρημένα δικάζουσιν οὗ-
τοι νῦν, ἀλλὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ σοῦ πρὸς ἡμᾶς συγγεγραμ-
32 μένα. ἐπεὶ ὅτι γε καὶ [b]τὸ περὶ τὴν ἄφεσιν τῶν τόκων,
εἰ ἄρα γέγονεν ὡς οὗτοι λέγουσι, μετὰ τοῦ συμφέροντος
τοῦ τῶν δανειστῶν γέγονε, πᾶσιν ὑμῖν φανερόν ἐστιν. οἱ

[p] συγκεχωρηκέναι] σεσυγχωρηκέναι S.
[q] οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς] πρὸς ἡμᾶς οὐδὲν r.
[r] ὁ πεισθεὶς ἢ ὁ πείσας] οὐθ' ὁ δοὺς οὔθ' ὁ πείσας γρ. F. Q.
[s] ἀφείκαμέν] ἀφήκαμεν F. Q. r.
[t] κυριώτερον οὐδὲν] οὐδὲν κυριώτερον F. S. Q.
[u] σὺ om. r.
[x] ἡμῖν] ὑμῖν r.
[y] δίκαιος εἶ] εἶ δίκαιος r.
[z] ἀφείκασί] ἀφήκασί F. S. Q. r.
[a] παρασυγγεγράφηκας] παραγεγράφηκας r.
[b] τὸ om. r.

γὰρ ἐκ τῆς Αἰγύπτου δανείσαντες τούτοις ἑτερόπλουν τἀργύριον εἰς Ἀθήνας, ὡς ἀφίκοντο εἰς τὴν Ῥόδον καὶ τὴν ναῦν ἐκεῖσε [c] οὗτοι κατεκόμισαν, οὐδὲν οἶμαι διέφερεν αὐτοῖς [d] ἀφεμένοις [e] τῶν τόκων καὶ κομισαμένοις τὸ δάνειον
33 ἐν τῇ Ῥόδῳ πάλιν ἐνεργὸν ποιεῖν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἀλλ' 1292
ἐλυσιτέλει πολλῷ μᾶλλον τοῦτο ἢ δεῦρ' [f] ἐπαναπλεῖν. ἐκεῖσε μὲν [g] γε [h] ἀκαριαῖος ὁ πλοῦς, καὶ δὶς ἢ τρὶς ὑπῆρχεν αὐτοῖς ἐργάσασθαι τῷ αὐτῷ ἀργυρίῳ· ἐνταῦθα δ' ἐπιδημήσαντας παραχειμάζειν ἔδει καὶ [i] περιμένειν τὴν ὡραίαν. ὥστ' ἐκεῖνοι μὲν οἱ δανεισταὶ [k] προσκεκερδήκασι καὶ οὐκ ἀφείκασι τούτοις οὐδέν· ἡμῖν δ' οὐχ ὅπως περὶ τοῦ τόκου ὁ λόγος ἐστίν, ἀλλ' οὐδὲ τἀρχαῖα ἀπολαβεῖν δυνάμεθα.

34 Μὴ οὖν ἀποδέχεσθε τούτου φενακίζοντος ὑμᾶς καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους δανειστὰς πεπραγμένα παραβάλλοντος, ἀλλ' ἐπὶ τὴν συγγραφὴν [l] ἀνάγετ' [m] αὐτὸν καὶ τὰ ἐκ τῆς συγγραφῆς δίκαια. ἔστι γὰρ ἐμοί [n] τε λοιπὸν διδάξαι ὑμᾶς τοῦτο, καὶ οὗτος [o] ἰσχυρίζεται τῷ αὐτῷ τούτῳ, φάσκων τὴν συγγραφὴν κελεύειν σωθείσης τῆς νεὼς ἀποδιδόναι τὸ δάνειον. [p] καὶ ἡμεῖς ταῦτα οὕτω φαμὲν δεῖν
35 ἔχειν. ἡδέως δ' ἂν πυθοίμην αὐτοῦ σοῦ, πότερον ὡς [q] ὑπὲρ διεφθαρμένης τῆς νεὼς διαλέγῃ ἢ ὡς ὑπὲρ σεσωσμένης. εἰ μὲν γὰρ διέφθαρται ἡ ναῦς καὶ ἀπόλωλε, τί περὶ τῶν τόκων διαφέρῃ καὶ ἀξιοῖς ἡμᾶς κομίζεσθαι τοὺς εἰς Ῥόδον

[c] οὗτοι post ἐκεῖσε om. r.
[d] ἀφεμένοις] ἀφειμένοις F. S. Q.
[e] τῶν τόκων] τὸν τόκον r.
[f] ἐπαναπλεῖν] ἐπανελθεῖν r.
[g] γε] γὰρ F. S. Q.
[h] ἀκαριαῖος] ἀκέραιος F. S. Q.
[i] περιμένειν] παραμένειν r.
[k] προσκεκερδήκασι] προσκεκερδάκασι r.
[l] ἀνάγετ'] ἀναγάγετε r.
[m] αὐτὸν] αὐτὴν S.
[n] τε] γε F. S. Q.
[o] ἰσχυρίζεται] διισχυρίζεται F. r.
[p] καὶ] καὶ δὴ F. Q.
[q] ὑπὲρ διεφθ.] περὶ διεφθ. r.

τόκους; [r] οὔτε γὰρ τοὺς τόκους οὔτε τἀρχαῖα προσήκει
ἡμᾶς ἀπολαβεῖν. εἰ δ' ἔστιν ἡ ναῦς σῶα καὶ μὴ διέφ-
θαρται, διὰ τί ἡμῖν [s] οὐκ ἀποδίδως τὰ χρήματα ἃ συν-
36 εγράψω; πόθεν οὖν ἀκριβέστατ' ἂν μάθοιτε, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, ὅτι σέσωσται ἡ ναῦς; μάλιστα μὲν ἐξ αὐτοῦ
τοῦ εἶναι τὴν ναῦν ἐν [t] πλῷ, οὐχ ἧττον δὲ καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ
οὗτοι λέγουσιν. ἀξιοῦσι γὰρ ἡμᾶς τά τε ἀρχαῖα ἀπολα-
βεῖν καὶ μέρος τι τῶν τόκων, ὡς σεσωσμένης μὲν τῆς
37 νεώς, [u] οὐ πεπλευκυίας δὲ πάντα τὸν πλοῦν. σκοπεῖτε 1293
δέ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πότερον ἡμεῖς τοῖς ἐκ τῆς συγγρα-
φῆς δικαίοις χρώμεθα ἢ οὗτοι, οἳ οὔτε εἰς τὸ συγκείμενον
ἐμπόριον πεπλεύκασιν, ἀλλ' εἰς Ῥόδον καὶ [x] Αἴγυπτον,
σωθείσης [y] τε τῆς νεὼς καὶ οὐ διεφθαρμένης ἄφεσιν οἴον-
ται δεῖν εὑρίσκεσθαι τῶν τόκων παρασυγγεγραφηκότες,
καὶ αὐτοὶ μὲν πολλὰ χρήματ' εἰργασμένοι παρὰ τὴν
σιτηγίαν τὴν εἰς Ῥόδον, τὰ δ' ἡμέτερα χρήματ' ἔχοντες
38 καὶ καρπούμενοι δεύτερον ἔτος τουτί. καινότατον δ' ἐστὶ
πάντων τὸ γιγνόμενον· τὸ μὲν γὰρ δάνειον τὸ ἀρχαῖον
ἀποδιδόασιν ἡμῖν ὡς σεσωσμένης τῆς νεώς, τοὺς τόκους
δ' [z] ἀποστερῆσαι οἴονται δεῖν ὡς διεφθαρμένης. καίτοι ἡ
συγγραφὴ οὐχ ἕτερα μὲν λέγει περὶ τῶν τόκων, ἕτερα δὲ
περὶ τοῦ ἀρχαίου δανείσματος, [a] ἀλλὰ τὰ δίκαια ταὐτὰ
περὶ ἀμφοῖν ἐστὶ καὶ ἡ πρᾶξις ἡ αὐτή. Ἀνάγνωθι δέ
μοι πάλιν τὴν συγγραφήν.

39 ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

Ἀθήνηθεν εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐξ Αἰγύπτου Ἀθήναζε.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· Ἀθήνηθεν, φησίν, εἰς

[r] οὔτε γὰρ τοὺς τόκους om. r.
[s] οὐκ ἀποδίδως] οὐ δίδως F. S. Q.
[t] πλῷ] τῷ πλῷ r.
[u] οὐ] ἐκ r.
[x] Αἴγυπτον] εἰς αἴγυπτον r.
[y] τε] δὲ r.
[z] ἀποστερῆσαι] ἀποστερήσειν r.
[a] ἀλλὰ] ἀλλὰ κοινὰ r.

Αἴγυπτον καὶ ἐξ Αἰγύπτου Ἀθήναζε. Λέγε τὰ [b] λοιπά.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

Σωθείσης δὲ τῆς [c] νεὼς εἰς [d] Πειραιᾶ.

40 Ἄνδρες [e] δικασταί, πάνυ ἁπλοῦν ἐστὶ διαγνῶναι ὑμῖν ὑπὲρ [f] ταυτησὶ τῆς δίκης, καὶ οὐδὲν δεῖ λόγων πολλῶν. ἡ [g] γὰρ ναῦς ὅτι μὲν σέσωσται καὶ ἔστι σῴα, καὶ παρ' αὐτῶν τούτων ὁμολογεῖται· οὐ γὰρ ἂν [h] ἀπεδίδοσαν τό τε ἀρχαῖον δάνειον καὶ τῶν τόκων μέρος τι. οὐ κατακεκόμισται δὲ εἰς τὸν Πειραιᾶ. διὰ τοῦτο ἡμεῖς μὲν οἱ δανείσαντες ἀδικεῖσθαί φαμεν, καὶ ὑπὲρ τούτου δικαζό- 1294 μεθα, ὅτι οὐ κατέπλευσεν εἰς τὸ συγκείμενον ἐμπόριον.

41 Διονυσόδωρος δ' οὔ φησιν ἀδικεῖν δι' αὐτὸ τοῦτο· οὐ γὰρ δεῖν [i] αὐτὸν ἀποδοῦναι πάντας τοὺς τόκους, ἐπειδὴ ἡ ναῦς οὐ κατέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιᾶ. ἡ δὲ συγγραφὴ τί λέγει; οὐ μὰ Δί' [k] οὐ [l] ταῦθ' ἃ σὺ λέγεις, ὦ Διονυσόδωρε· ἀλλ' ἐὰν μὴ ἀποδιδῷς τὸ δάνειον καὶ τοὺς τόκους ἢ μὴ παράσχῃς τὰ ὑποκείμενα ἐμφανῆ καὶ ἀνέπαφα ἢ ἄλλο τι παρὰ τὴν συγγραφὴν ποιῇς, ἀποτίνειν κελεύει

42 σε διπλάσια τὰ χρήματα. Καί μοι λέγε αὐτὸ [m] τοῦτο τῆς συγγραφῆς.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

Ἐὰν δὲ μὴ παράσχωσιν [n] τὰ ὑποκείμενα ἐμφανῆ καὶ ἀνέπαφα, ἢ ποιήσωσί τι παρὰ τὴν συγγραφήν, ἀποδιδότωσαν διπλάσια τὰ χρήματα.

[b] λοιπά. ΣΥΓΓΡΑΦΗ] λοιπὰ τῆς συγγραφῆς r.
[c] νεὼς] νεῶς S. qui sic sæpe.
[d] Πειραιᾶ] τὸν πειραιᾶ r.
[e] δικασταί] ἀθηναῖοι F. S. Q.
[f] ταυτησὶ] ταύτης S. Q.
[g] γὰρ post ἡ om. F. S. Q.
[h] ἀπεδίδοσαν] ἀπέδοσαν r.
[i] αὐτὸν om. r.
[k] οὐ post Δί' om. r.
[l] ταῦθ'] διὰ ταῦτα F. S. Q.
[m] τοῦτο] τοῦτο τὸ F. S. Q.
[n] τὰ ὑποκείμενα ἐμφανῆ] ἐμφανῆ τὰ ὑποκείμενα r.

43 Ἔστιν οὖν [o] ὅποι παρέσχηκας ἐμφανῆ τὴν ναῦν, ἀφ'
οὗ τὰ χρήματα ἔλαβες παρ' ἡμῶν, ὁμολογῶν σῴαν εἶναι
αὐτός; ἢ καταπέπλευκας ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου εἰς τὸ
Ἀθηναίων ἐμπόριον, τῆς συγγραφῆς διαῤῥήδην λεγούσης
εἰς τὸν Πειραιᾶ κατάγειν τὴν ναῦν καὶ ἐμφανῆ παρέχειν
τοῖς δανείσασιν; καὶ γὰρ τοῦτο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.
44 θεάσασθε τὴν ὑπερβολήν. ἐῤῥάγη ἡ ναῦς, ὥς φησιν οὗτος,
καὶ διὰ τοῦτο εἰς [p] Ῥόδον κατήγαγεν αὐτήν. οὐκοῦν τὸ
μετὰ τοῦτο ἐπεσκευάσθη καὶ πλόϊμος ἐγένετο. διὰ τί
οὖν, ὦ βέλτιστε, εἰς μὲν τὴν Αἴγυπτον καὶ τἄλλα ἐμ-
πόρια ἀπέστελλες αὐτήν, Ἀθήναζε δ' οὐκ [q] ἀπέσταλκας
οὐδέπω καὶ [r] νυνὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς δανείσαντας, [s] οἷς ἡ
συγγραφὴ κελεύει σε [t] ἐμφανῆ καὶ ἀνέπαφον τὴν ναῦν
παρέχειν, καὶ ταῦτ' ἀξιούντων ἡμῶν καὶ [u] προκαλεσα- 1295
45 μένων σε πολλάκις; ἀλλ' οὕτως ἀνδρεῖος εἶ, μᾶλλον δ'
ἀναίσχυντος, ὥστε ἐκ τῆς συγγραφῆς ὀφείλων ἡμῖν δι-
πλάσια τὰ χρήματα οὐκ οἴει δεῖν οὐδὲ τοὺς τόκους
[x] τοὺς γιγνομένους ἀποδοῦναι, ἀλλὰ τοὺς εἰς Ῥόδον προσ-
τάττεις ἀπολαβεῖν, ὥσπερ τὸ σὸν πρόσταγμα τῆς συγ-
γραφῆς δέον κυριώτερον γενέσθαι, καὶ τολμᾷς λέγειν ὡς
46 οὐκ ἐσώθη ἡ ναῦς εἰς τὸν Πειραιᾶ· ἐφ' ᾧ δικαίως ἂν
ἀποθάνοις ὑπὸ τῶν δικαστῶν. διὰ τίνα γὰρ ἄλλον, ὦ
ἄνδρες δικασταί, οὐ σέσωσται ἡ ναῦς εἰς τὸν Πειραιᾶ;
πότερον δι' ἡμᾶς τοὺς διαῤῥήδην δανείσαντας εἰς Αἴγυπ-
τον καὶ εἰς Ἀθήνας, ἢ διὰ τοῦτον καὶ τὸν κοινωνὸν [y] αὐ-
τοῦ, οἳ ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις δανεισάμενοι, ἐφ' ᾧ

[o] ὅποι] ὅπου r.
[p] Ῥόδον] τὴν ῥόδον r.
[q] ἀπέσταλκας] ἀπέστειλας F. S. Q.
[r] νυνὶ] νῦν r.
[s] οἷς] οὓς F.
[t] ἐμφανῆ καὶ ἀνέπαφον] ἀνέπαφον καὶ ἐμφανῆ r.
[u] προκαλεσαμένων] προσκαλεσαμένων F. S. Q.
[x] τοὺς post τόκους om. r.
[y] αὐτοῦ] αὐτὸν correctus S.

τε καταπλεῖν Ἀθήναζε, εἰς Ῥόδον κατήγαγον τὴν ναῦν;
47 ὅτι δ᾽ ἑκόντες καὶ οὐκ ἐξ ἀνάγκης ταῦτ᾽ ἔπραξαν, [z] δῆ-
λον ἐκ πολλῶν. εἰ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀκούσιον τὸ συμβὰν
ἐγένετο καὶ ἡ ναῦς ἐῤῥάγη, τὸ μετὰ τοῦτ᾽, ἐπειδὴ ἐπ-
εσκεύασαν τὴν ναῦν, οὐκ ἂν εἰς ἕτερα δήπου ἐμπόρια
[a] ἐμίσθουν αὐτὴν ἀλλ᾽ ὡς ὑμᾶς ἀπέστελλον, ἐπανορθού-
48 μενοι τὸ ἀκούσιον σύμπτωμα. νῦν δ᾽ οὐχ ὅπως ἐπηνωρ-
θώσαντο, ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἀδικήμασι πολλῷ
μείζω προσεξημαρτήκασι, καὶ ὥσπερ ἐπὶ καταγέλωτι
ἀντιδικοῦντες εἰσεληλύθασιν, ὡς ἐπ᾽ αὐτοῖς ἐσόμενον, ἐὰν
καταψηφίσησθε αὐτῶν, τἀρχαῖα μόνον ἀποδοῦναι καὶ
τοὺς τόκους. ὑμεῖς οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ ἐπιτρέ-
49 πετε [b] τοῖς οὕτως ἔχουσι, μηδ᾽ ἐπὶ δυοῖν ἀγκύραιν ὁρμεῖν
αὐτοὺς ἐᾶτε, ὡς, [c] ἂν μὲν [d] κατορθῶσι, τὰ ἀλλότρια 1296
ἕξοντας, ἐὰν δὲ μὴ δύνωνται ἐξαπατῆσαι ὑμᾶς, αὐτὰ τὰ
ὀφειλόμενα ἀποδώσοντας· ἀλλὰ τοῖς ἐπιτιμίοις ζημιοῦτε
τοῖς ἐκ τῆς συγγραφῆς· καὶ γὰρ ἂν δεινὸν εἴη αὐτοὺς
μὲν τούτους διπλασίαν καθ᾽ ἑαυτῶν τὴν ζημίαν γράψα-
σθαι, ἐάν [e] τι παραβαίνωσι τῶν ἐν τῇ συγγραφῇ, ὑμᾶς
δ᾽ ἠπιωτέρως ἔχειν πρὸς αὐτούς, καὶ ταῦτ᾽ οὐχ ἧττον
ἡμῶν συνηδικημένους.

50 Τὰ μὲν οὖν περὶ τοῦ πράγματος δίκαια βραχέα ἐστὶ
καὶ εὐμνημόνευτα. ἐδανείσαμεν Διονυσοδώρῳ τούτῳ καὶ
τῷ κοινωνῷ αὐτοῦ τρισχιλίας δραχμὰς Ἀθήνηθεν εἰς Αἴ-
γυπτον καὶ ἐξ Αἰγύπτου Ἀθήναζε· οὐκ ἀπειλήφαμεν τὰ
χρήματα οὐδὲ τοὺς τόκους, ἀλλ᾽ ἔχουσι τὰ ἡμέτερα καὶ
χρῶνται δεύτερον ἔτος· οὐ κατακεκομίκασι τὴν ναῦν εἰς

[z] δῆλον ἐκ πολλῶν] ἐκ πολλῶν δῆλον F. S. Q.
[a] ἐμίσθουν] ἐμίσθωσαν F. S. Q.
[b] τοῖς οὕτως] τούτοις οὕτως F.S.Q.
[c] ἂν μὲν] ἐὰν μὲν r.
[d] κατορθῶσι] κατορθώσωσι F. r.
[e] τι om. r.

τὸ [f] ὑμέτερον ἐμπόριον οὐδέπω καὶ νῦν, οὐδ' ἡμῖν παρ-
51 εσχήκασιν ἐμφανῆ· [g] ἡ δὲ συγγραφὴ κελεύει, ἐὰν μὴ
παρέχωσιν ἐμφανῆ τὴν ναῦν, ἀποτίνειν αὐτοὺς [h] διπλάσια
τὰ χρήματα, τὴν δὲ πρᾶξιν εἶναι καὶ ἐξ ἑνὸς καὶ ἐξ ἀμ-
φοῖν. ταῦτ' ἔχοντες τὰ δίκαια εἰσεληλύθαμεν πρὸς ὑμᾶς,
ἀξιοῦντες τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ἀπολαβεῖν δι' ὑμῶν, ἐπειδὴ
παρ' αὐτῶν τούτων οὐ δυνάμεθα. ὁ μὲν παρ' ἡμῶν λόγος
52 οὗτός ἐστιν. οὗτοι δὲ δανείσασθαι μὲν ὁμολογοῦσι καὶ
μὴ ἀποδεδωκέναι, διαφέρονται δ' ὡς οὐ δεῖ τελεῖν αὐ-
τοὺς τοὺς τόκους τοὺς ἐν τῇ συγγραφῇ ἀλλὰ τοὺς εἰς
Ῥόδον, οὓς οὔτε συνεγράψαντο οὔτ' ἔπεισαν ἡμᾶς. εἰ μὲν
οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐν τῷ Ῥοδίων δικαστηρίῳ ἐκρινό-
μεθα, ἴσως ἂν [i] οὗτοι ἐπλεονέκτουν ἡμῶν, σεσιτηγηκότες 1297
πρὸς αὐτοὺς καὶ καταπεπλευκότες τῇ νηὶ [k] εἰς τὸ ἐκείνων
ἐμπόριον· νῦν δ' εἰς Ἀθηναίους εἰσεληλυθότες καὶ συγ-
γραψάμενοι εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον οὐκ ἀξιοῦμεν ἐλατ-
τωθῆναι ὑπὸ τῶν καὶ ἡμᾶς καὶ ὑμᾶς ἠδικηκότων.

53 Χωρὶς δὲ τούτων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ ἀγνοεῖτε ὅτι
νυνὶ μίαν δίκην δικάζοντες νομοθετεῖτε ὑπὲρ ὅλου τοῦ ἐμ-
πορίου, καὶ παρεστᾶσι πολλοὶ τῶν κατὰ θάλατταν ἐρ-
γάζεσθαι προαιρουμένων ὑμᾶς θεωροῦντες, πῶς τὸ πρᾶγ-
μα τουτὶ κρίνετε. εἰ μὲν γὰρ ὑμεῖς τὰς συγγραφὰς καὶ
τὰς ὁμολογίας τὰς πρὸς ἀλλήλους γιγνομένας ἰσχυρὰς
[l] οἰήσεσθε δεῖν εἶναι καὶ τοῖς παραβαίνουσιν αὐτὰς μηδε-
54 μίαν συγγνώμην ἕξετε, ἑτοιμότερον [m] προήσονται τὰ ἑαυ-
τῶν οἱ ἐπὶ τοῦ [n] δανείζειν ὄντες, ἐκ δὲ τούτων αὐξηθήσεται

[f] ὑμέτερον] ἡμέτερον r.
[g] ἡ δὲ—ἐμφανῆ om. r.
[h] διπλάσια] διπλασίονα r.
[i] οὗτοι ἐπλεονέκτουν] ἐπλεονέκτουν οὗτοι r.
[k] εἰς] ὡς r.
[l] οἰήσεσθε] οἴεσθε F. S. Q.
[m] προήσονται] ποιήσονται F.
[n] δανείζειν ὄντες] ἐμπορίου δανείζοντες r.

ὑμῖν τὸ ἐμπόριον. εἰ μέντοι ἐξέσται τοῖς [o] ναυκλήροις, συγγραφὴν γραψαμένοις ἐφ᾽ ᾧ τε [p] πλεῖν εἰς Ἀθήνας, ἔπειτα κατάγειν τὴν ναῦν εἰς ἕτερα ἐμπόρια φάσκοντας ῥαγῆναι καὶ τοιαύτας προφάσεις πορίζομένους [q] οἵαισπερ [r] Διονυσόδωρος οὑτοσὶ χρῆται, καὶ τοὺς τόκους [s] μερίζειν πρὸς τὸν πλοῦν ὃν ἂν φήσωσι πεπλευκέναι, καὶ μὴ πρὸς τὴν συγγραφήν, οὐδὲν [t] κωλύσει ἅπαντα τὰ συμβόλαια
55 διαλύεσθαι. τίς γὰρ [u] ἐθελήσει τὰ ἑαυτοῦ προέσθαι, ὅταν ὁρᾷ τὰς [x] μὲν συγγραφὰς ἀκύρους, ἰσχύοντας δὲ τοὺς τοιούτους λόγους, καὶ τὰς αἰτίας τῶν ἠδικηκότων ἔμπροσθεν οὔσας τοῦ δικαίου; μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες δικασταί· οὔτε γὰρ τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ συμφέρει [y] τοῦτο οὔτε τοῖς ἐργάζεσθαι [z] προῃρημένοις, οἵπερ χρησιμώτατοί εἰσι καὶ κοινῇ πᾶσιν [a] ὑμῖν καὶ ἰδίᾳ τῷ ἐντυγχάνοντι. διόπερ 1298 δεῖ ὑμᾶς αὐτῶν ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι.

Ἐγὼ μὲν οὖν, ὅσαπερ οἷός τ᾽ ἦν, εἴρηκα· ἀξιῶ δὲ καὶ τῶν φίλων μοί τινα συνειπεῖν. δεῦρο, Δημόσθενες.

ΝΖ.

ΕΦΕΣΙΣ ΠΡΟΣ ΕΥΒΟΥΛΙΔΗΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Γράφεται νόμος παρ᾽ Ἀθηναίοις γενέσθαι ζήτησιν πάντων τῶν ἐγγεγραμμένων τοῖς ληξιαρχικοῖς γραμματείοις, εἴτε γνήσιοι πολῖταί εἰσιν εἴτε μή,

[o] ναυκλήροις—γραψαμένοις] συνναυκλήροις—συγγραψαμένοις r.
[p] πλεῖν] καταπλεῖν r.
[q] οἵαισπερ] οἷάσπερ r.
[r] Διονυσόδωρος] καὶ διονυσόδωρος F. S. Q.
[s] μερίζειν] μερίζεται r.
[t] κωλύσει ἅπαντα] κωλύει πάντα r.
[u] ἐθελήσει] ἂν ἐθελήσῃ r.
[x] μὲν om. F. S. Q.
[y] τοῦτο] ταῦτα r.
[z] προῃρημένοις] προαιρουμένοις r.
[a] ὑμῖν om. r.

τοὺς δὲ μὴ γεγονότας ἐξ ἀστοῦ καὶ ἐξ ἀστῆς ἐξαλείφεσθαι, διαψηφίζεσθαι δὲ περὶ πάντων τοὺς δημότας, καὶ τοὺς μὲν ἀποψηφισθέντας καὶ ἐμμείναντας τῇ ψήφῳ τῶν δημοτῶν ἐξαληλίφθαι καὶ εἶναι μετοίκους, τοῖς δὲ βουλομένοις ἔφεσιν εἰς δικαστὰς δεδόσθαι, κἂν μὲν ἁλῶσι καὶ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ, πεπρᾶσθαι, ἐὰν δὲ ἀποφύγωσιν, εἶναι πολίτας. κατὰ τοῦτον τὸν νόμον τοῦ Ἁλιμουσίων δήμου διαψηφιζομένου ἀποψηφίζεται [a] Εὐξίθεός τις, φάσκων δὲ ἑαυτὸν ὑπὸ Εὐβουλίδου ἐχθροῦ ὄντος κατεστασιάσθαι ἐφῆκεν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἐπιδεικνύει ἑαυτὸν ἐξ ἀστοῦ καὶ ἐξ ἀστῆς. εἰ δὲ ἐτίτθευσεν ἡ μήτηρ μου, δι' ἀπορίαν τοῦτο ἐποίησεν. ὁ δὲ πατὴρ [b] ἐξένιζε τῇ γλώττῃ αἰχμάλωτος γενόμενος καὶ πραθείς. δεῖ δὲ μὴ τὰ ἀτυχήματα προφέρειν, ἀλλὰ τὰ γένη ζητεῖν.

ΠΟΛΛΑ καὶ ψευδῆ κατηγορηκότος ἡμῶν Εὐβουλίδου, 1299
καὶ βλασφημίας οὔτε προσηκούσας οὔτε δικαίας πεποιημένου, πειράσομαι τἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια λέγων, ὦ ἄνδρες δικασταί, δεῖξαι καὶ μετὸν τῆς πόλεως ἡμῖν καὶ
2 πεπονθότα ἐμαυτὸν οὐχὶ προσήκοντα ὑπὸ τούτου. δέομαι δ' ἁπάντων ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ, λογισαμένους τό τε μέγεθος τοῦ παρόντος ἀγῶνος καὶ τὴν αἰσχύνην μεθ' ἧς ὑπάρχει τοῖς ἁλισκομένοις ἀπολωλέναι, ἀκοῦσαι καὶ ἐμοῦ σιωπῇ, μάλιστα μέν, εἰ δυνατόν, μετὰ πλείονος εὐνοίας ἢ τούτου (τοῖς γὰρ ἐν κινδύνῳ καθεστηκόσιν εἰκὸς εὐνοϊκωτέρους [c] ὑμᾶς
3 ὑπάρχειν), εἰ δὲ μή, μετά γε τῆς ἴσης. συμβαίνει δέ μοι τὸ μὲν καθ' ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τὸ προσήκειν μοι τῆς πόλεως θαῤῥεῖν καὶ πολλὰς ἔχειν ἐλπίδας καλῶς ἀγωνιεῖσθαι, τὸν καιρὸν δὲ καὶ τὸ παρωξύνθαι τὴν πόλιν πρὸς τὰς ἀποψηφίσεις φοβεῖσθαι· πολλῶν γὰρ ἐξεληλαμένων δικαίως ἐκ πάντων τῶν δήμων συγκεκοινωνήκαμεν τῆς δόξης ταύτης οἱ κατεστασιασμένοι, καὶ πρὸς τὴν κατ' ἐκείνων αἰτίαν, οὐ πρὸς τὸ καθ' αὑτὸν ἕκαστος ἀγωνιζόμεθα, ὥστ' ἐξ ἀνάγκης μέγαν

[a] Εὐξίθεός] εὔξιός F. [b] ἐξένιζε F. vulg. ἐξένισε. [c] ὑμᾶς ante ὑπάρχειν om. S.

4 ἡμῖν εἶναι τὸν φόβον. οὐ μὴν ἀλλὰ καίπερ τούτων οὕτως
ἐχόντων, ἃ νομίζω περὶ τούτων αὐτῶν πρῶτον εἶναι δί- 1300
καια, ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς. ἐγὼ γὰρ οἴομαι δεῖν ὑμᾶς τοῖς
μὲν ἐξελεγχομένοις ξένοις οὖσι χαλεπαίνειν, εἰ μήτε πεί-
σαντες μήτε δεηθέντες ὑμῶν λάθρᾳ καὶ βίᾳ τῶν ὑμετέρων
5 ἱερῶν καὶ κοινῶν μετεῖχον, τοῖς δ' ἠτυχηκόσι καὶ δεικνύ-
ουσι πολίτας ὄντας αὑτοὺς βοηθεῖν καὶ σώζειν, ἐνθυμου-
μένους ὅτι πάντων οἰκτρότατον πάθος ἡμῖν ἂν συμβαίη
τοῖς ἠδικημένοις, εἰ τῶν λαμβανόντων δίκην [d] ὄντες [e] ἂν
δικαίως μεθ' ὑμῶν ἐν τοῖς διδοῦσι [f] γενοίμεθα καὶ συνα-
6 δικηθείημεν διὰ τὴν τοῦ πράγματος ὀργήν. Ὤιμην μὲν
οὖν ἔγωγε, ὦ ἄνδρες δικασταί, προσήκειν Εὐβουλίδῃ, καὶ
πᾶσι δὲ ὅσοι νῦν [g] ἐπὶ ταῖς ἀποψηφίσεσι κατηγοροῦσιν,
ὅσα ἴσασιν ἀκριβῶς λέγειν καὶ μηδεμίαν προσάγειν
ἀκοὴν πρὸς τὸν τοιοῦτον ἀγῶνα. οὕτω γὰρ τοῦτο ἄδικον
καὶ σφόδρα πάλαι κέκριται, ὥστε οὐδὲ μαρτυρεῖν ἀκοὴν
ἐῶσιν οἱ νόμοι, οὐδ' ἐπὶ τοῖς πάνυ φαύλοις ἐγκλήμασιν,
7 εἰκότως· ὅπου γὰρ εἰδέναι τινὲς ἤδη φήσαντες ψευδεῖς
ἐφάνησαν, πῶς, [h] ἄγε μηδ' αὐτὸς οἶδεν ὁ λέγων, προσ-
ήκει πιστεύεσθαι; ἀλλὰ μὴν ὅπου γε μηδ' ὑπεύθυνον
καθιστάντα ἑαυτὸν ἔξεστι, δι' ὧν ἂν ἀκοῦσαί [i] τις φῇ,
βλάπτειν μηδένα, πῶς [k] ἀνυπευθύνῳ γε [l] λέγοντι προσ-
8 ήκει πιστεύειν ὑμᾶς; ἐπειδὴ τοίνυν οὗτος εἰδὼς τοὺς νό-
μους, [m] καὶ μᾶλλον ἢ προσῆκεν, ἀδίκως καὶ πλεονεκτι-
κῶς τὴν κατηγορίαν πεποίηται, ἀναγκαῖον ἐμοὶ περὶ ὧν
ἐν τοῖς δημόταις ὑβρίσθην πρῶτον εἰπεῖν. ἀξιῶ δ', ὦ ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι, μηδέπω τὴν τῶν δημοτῶν ἀποψήφισιν

[d] ὄντες] ἔτι F. S. Q.
[e] ἂν δικαίως] δικαίως ἂν Anecd. p. 128, 19.
[f] γενοίμεθα] γενόμεθα
[g] ἐπὶ] ἐν r.
[h] ἄγε] ἄγε δὴ r.
[i] τις] τι r.
[k] ἀνυπευθύνῳ] ἂν ὑπευθύνῳ F. S. r.
[l] λέγοντι] ὄντι r.
[m] καὶ ante μᾶλλον om. r.

ποιεῖσθαι τεκμήριον ὑμᾶς, ὡς ἄρα οὐχὶ προσήκει μοι τῆς 1301

9 πόλεως. εἰ γὰρ πάντ' ἐνομίζετε τὰ δίκαια [n] δυνήσεσθαι τοὺς δημότας διακρῖναι, οὐκ ἂν ἐδώκατε τὴν εἰς ὑμᾶς ἔφεσιν· νῦν δὲ καὶ διὰ φιλονεικίαν καὶ διὰ φθόνον καὶ δι' ἔχθραν καὶ δι' ἄλλας προφάσεις ἔσεσθαί τι τοιοῦτον ἡγούμενοι τὴν εἰς ὑμᾶς τοῖς ἀδικηθεῖσιν ἐποιήσατε καταφυγήν, δι' ἣν καλῶς ποιοῦντες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς

10 ἠδικημένους [o] ἅπαντας σεσώκατε. πρῶτον μὲν οὖν ὃν τρόπον ἐν τοῖς δημόταις συνέβη τὴν διαψήφισιν γενέσθαι, φράσω πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα πάντα λέγειν τοῦτ' [p] ἐγὼ ὑπολαμβάνω, ὅσα τις παρὰ τὸ ψήφισμα πέπονθεν ἀδίκως καταστασιασθεὶς ἐπιδεῖξαι.

11 Εὐβουλίδης γὰρ οὗτος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡς ὑμῶν ἴσασι πολλοί, γραψάμενος ἀσεβείας τὴν ἀδελφὴν τὴν [q] Λακεδαιμονίου τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων οὐ μετέλαβεν. ὅτι [r] δὴ ἐν ἐκείνῳ τῷ ἀγῶνι τὰ δίκαια, τούτῳ δὲ τἀναντία ἐμαρτύρησα, διὰ ταύτην τὴν ἔχθραν ἐπιτίθεταί μοι. καὶ βουλεύων, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ κύριος ὢν τοῦ θ' ὅρκου καὶ τῶν [s] γραμματείων ἐξ ὧν [t] ἀνεκάλει

12 τοὺς δημότας, τί ποιεῖ; πρῶτον μέν, ἐπειδὴ συνελέγησαν οἱ δημόται, κατέτριψε τὴν ἡμέραν δημηγορῶν καὶ ψηφίσματα γράφων. τοῦτο δ' ἦν οὐκ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου, ἀλλ' ἐπιβουλεύων ἐμοί, ὅπως [u] ὡς ὀψιαίτατα ἡ διαψήφισις ἡ περὶ ἐμοῦ γένοιτο· καὶ διεπράξατο τοῦτο. καὶ τῶν μὲν δημοτῶν οἱ ὀμόσαντες ἐγενόμεθα τρεῖς καὶ ἑβδομήκοντα, ἠρξάμεθα δὲ τοῦ διαψηφίζεσθαι δείλης ὀψίας,

[n] δυνήσεσθαι] δύνασθαι r.
[o] ἅπαντας] ἅπαντες S.
[p] ἐγὼ S. Q. vulg. ἔγωγε.
[q] Λακεδαιμονίου] ἀλκεδαιμονίου r.
[r] δὴ] δ' r.
[s] γραμματείων] γραμμάτων r.
[t] ἀνεκάλει] ἂν ἐκάλει S. ἀνεκάλει F. ἐνεκάλει Q.
[u] ὡς om. r.

ὥστε συνέβη, ἡνίκα τοὐμὸν ὄνομ' [x] ἐκαλεῖτο, σκότος [y] εἶ-
13 ναι ἤδη· καὶ γὰρ ἦν περὶ ἑξηκοστόν, καὶ ἐκλήθην ὕστα- 1302
τος ἁπάντων τῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ κληθέντων, ἡνίκα οἱ
μὲν πρεσβύτεροι τῶν δημοτῶν [z] ἀπεληλύθεσαν εἰς τοὺς
ἀγρούς· τοῦ γὰρ δήμου ἡμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πέντε
καὶ τριάκοντα στάδια τοῦ [a] ἄστεος [b] ἀπέχοντος καὶ τῶν
πλείστων [c] ἐκεῖ οἰκούντων ἀπεληλύθεσαν οἱ πολλοί· οἱ δὲ
κατάλοιποι ἦσαν [d] οὐ πλείους ἢ τριάκοντα. ἐν δὲ τούτοις
14 ἦσαν ἅπαντες οἱ τούτῳ παρεσκευασμένοι. ἐπειδὴ δ' ἐ-
κλήθη [e] τοὐμὸν ὄνομα, ἀναπηδήσας οὗτος ἐβλασφήμει κατ'
ἐμοῦ ταχὺ καὶ πολλὰ καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ὥσπερ καὶ
νῦν, μάρτυρα μὲν ὧν κατηγόρησεν οὐδένα παρασχόμενος
οὔτε τῶν δημοτῶν οὔτε τῶν ἄλλων πολιτῶν, παρεκελεύετο
15 δὲ τοῖς δημόταις ἀποψηφίζεσθαι. ἀξιοῦντος δ' ἐμοῦ
[f] ἀναβαλέσθαι εἰς τὴν ὑστεραίαν διά τε τὴν ὥραν καὶ τὸ
μηδένα μοι παρεῖναι τό τε πρᾶγμα ἄφνω προσπεπτω-
κέναι, ἵνα τούτῳ τ' ἐξουσία [g] προσγένοιτο ὁπόσα βούλοιτο
κατηγορῆσαι καὶ μάρτυρας εἴ τινας ἔχοι παρασχέσθαι,
ἐμοί τε ἐκγένοιτο ἀπολογήσασθαι ἐν ἅπασι τοῖς δημό-
ταις καὶ τοὺς οἰκείους μάρτυρας παρασχέσθαι· καὶ ὅ τι
16 γνοίησαν περὶ ἐμοῦ, τούτοις ἤθελον ἐμμένειν· οὗτος ὧν
μὲν ἐγὼ προὐκαλούμην οὐδὲν ἐφρόντισε, τὴν δὲ ψῆφον
εὐθὺς ἐδίδου τοῖς παροῦσι τῶν δημοτῶν, οὔτε ἀπολογίαν
ἐμοὶ δοὺς [h] οὐδεμίαν οὔτ' ἔλεγχον οὐδένα ἀκριβῆ ποιή-
σας. οἱ δὲ τούτῳ συνεστῶτες ἀναπηδήσαντες ἐψηφίζοντο.
καὶ ἦν μὲν σκότος, οἱ δὲ λαμβάνοντες δύο καὶ τρεῖς ψή-

[x] ἐκαλεῖτο] ἐκάλει τὸ F. S. Q.
[y] εἶναι ἤδη] ἤδη εἶναι F.
[z] ἀπεληλύθεσαν] ἀπελύθησαν r.
[a] ἄστεος] ἄστεως S. Q.
[b] ἀπέχοντος] ἔχοντος r.
[c] ἐκεῖ οἰκούντων om. S.
[d] οὐ—ἦσαν in margine S.
[e] τοὐμὸν r. vulg. τὸ ἐμόν.
[f] ἀναβαλέσθαι post ὑστεραίαν ponit F.
[g] προσγένοιτο ὁπόσα βούλ. κατηγ.] γένοιτο κατηγ. ὁπ. βούλ. r.
[h] οὐδεμίαν ante ἐμοὶ ponit S.

φους ἕκαστος παρὰ τούτου [i] ἐνέβαλλον εἰς τὸν καδίσκον.

17 σημεῖον δέ· οἱ μὲν γὰρ ψηφισάμενοι οὐ πλείους ἢ τριάκοντ' ἦσαν, αἱ δὲ ψῆφοι ἠριθμήθησαν πλείους ἢ ἑξήκοντα, 1303 ὥστε πάντας ἡμᾶς ἐκπλαγῆναι. καὶ ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω, καὶ ὅτι οὔτε ἐδόθη ἡ ψῆφος ἐν ἅπασι πλείους τ' ἐγένοντο τῶν [k] ψηφισαμένων, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

18 συμβαίνει δέ μοι περὶ τούτων τῶν μὲν φίλων ἢ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων μηδένα μάρτυρα παρεῖναι διά τε τὴν ὥραν καὶ διὰ τὸ μηδένα παρακαλέσαι, αὐτοῖς δὲ τοῖς ἠδικηκόσι με [l] χρήσασθαι μάρτυσιν. ἃ οὖν οὐ δυνήσονται ἔξαρνοι γενέσθαι, ταῦτα γέγραφα αὐτοῖς. Λέγε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

19 Εἰ μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, συνέβαινε τοῖς Ἁλιμουσίοις περὶ ἁπάντων τῶν δημοτῶν διαψηφίσασθαι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, εἰκὸς ἦν καὶ εἰς ὀψὲ ψηφίζεσθαι, ἵν' ἀπηλλαγμένοι [m] εἴησαν ποιήσαντες τὰ [n] ὑμῖν ἐψηφισμένα. εἰ δὲ πλείους ἢ εἴκοσιν ὑπόλοιποι ἦσαν τῶν δημοτῶν, περὶ ὧν ἔδει τῇ ὑστεραίᾳ διαψηφίσασθαι, καὶ ὁμοίως ἦν ἀνάγκη συλλέγεσθαι τοὺς δημότας, τί ποτ' ἦν τὸ δυσχερὲς Εὐβουλίδῃ ἀναβαλέσθαι εἰς τὴν ὑστεραίαν καὶ περὶ ἐμοῦ πρώτου τὴν ψῆφον διδόναι τοῖς δημόταις;

20 διότι, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐκ ἠγνόει [o] Εὐβουλίδης ὅτι, εἰ λόγος ἀποδοθήσοιτο καὶ παραγένοιντό μοι πάντες οἱ δημόται καὶ [p] ἡ ψῆφος δικαίως δοθείη, οὐδαμοῦ γενήσονται οἱ μετὰ τούτου συνεστηκότες. ὅθεν δ' οὗτοι συνέστησαν, ταῦτα, ἐπειδὰν περὶ τοῦ γένους εἴπω, τότε, ἂν βούλησθε
21 ἀκούειν, ἐρῶ. νῦν δὲ τί δίκαιον νομίζω καὶ τί παρεσκευ-

[i] ἐνέβαλλον] ἐνέβαλον r.
[k] ψηφισαμένων] ἐψηφισμένων r.
[l] χρήσασθαι] χρῆσθαι r.
[m] εἴησαν] ειεσαν S. Q. ἤιεσαν F.
[n] ὑμῖν] ἡμῖν F. S. Q. r.
[o] Εὐβουλίδης] ὁ εὐβουλίδης r.
[p] ἡ om. r.

ασμαι ποιεῖν, ἄνδρες δικασταί; δεῖξαι πρὸς ὑμᾶς [q] ἐμαυτὸν Ἀθηναῖον ὄντα καὶ τὰ πρὸς πατρὸς καὶ τὰ πρὸς μητρός, καὶ μάρτυρας τούτων, οὓς ὑμεῖς ἀληθεῖς 1304 φήσετε εἶναι, παρασχέσθαι, τὰς δὲ λοιδορίας καὶ τὰς αἰτίας ἀνελεῖν· ὑμᾶς δ' ἀκούσαντας τούτων, ἐὰν μὲν ὑμῖν πολίτης ὢν κατεστασιάσθαι δοκῶ, σώζειν, εἰ δὲ μή, πράττειν ὁποῖον ἄν τι ὑμῖν εὐσεβὲς εἶναι δοκῇ. ἄρξομαι δὲ ἐντεῦθεν.

22 Διαβεβλήκασι γάρ μου τὸν πατέρα, ὡς [r] ἐξένιζεν· καὶ ὅτι μὲν ἁλοὺς ὑπὸ τῶν πολεμίων ὑπὸ τὸν [s] Δεκελεικὸν πόλεμον καὶ πραθεὶς εἰς Λευκάδα Κλεάνδρῳ περιτυχὼν τῷ ὑποκριτῇ πρὸς τοὺς οἰκείους [t] ἐσώθη δεῦρο πολλοστῷ χρόνῳ, παραλελοίπασιν, ὥσπερ δὲ δέον ἡμᾶς δι' ἐκείνας τὰς ἀτυχίας ἀπολέσθαι, τὸ ξενίζειν [u] αὐτοῦ
23 κατηγορήκασιν. ἐγὼ δ' ἐξ αὐτῶν [x] τούτων μάλιστ' ἂν οἶμαι ὑμῖν ἐμαυτὸν Ἀθηναῖον ὄντα ἐπιδείξειν. καὶ πρῶτον μὲν ὡς ἑάλω καὶ ἐσώθη, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι, ἔπειθ' ὅτι ἀφικόμενος τῆς οὐσίας παρὰ τῶν θείων τὸ μέρος μετέλαβεν, εἶθ' ὅτι [y] οὔτ' ἐν τοῖς δημόταις οὔτ' ἐν τοῖς φράτορσιν οὔτ' ἄλλοθι οὐδαμοῦ τὸν ξενίζοντα οὐδεὶς πώποτ' ᾐτιάσατο ὡς εἴη ξένος. Καί μοι λαβὲ τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

24 Περὶ [z] μὲν τῆς ἁλώσεως καὶ τῆς σωτηρίας, [a] ἣν συνέβη γενέσθαι τῷ πατρὶ δεῦρο, ἀκηκόατε. ὡς δ' ὑμέτερος ἦν πολίτης, ὦ ἄνδρες δικασταί (τὸ γὰρ ὂν καὶ ἀληθὲς οὐ-

[q] ἐμαυτὸν] αὐτὸν r.
[r] ἐξένιζεν Harpocratio h. v. codices omnes ἐξένισε.
[s] Δεκελεικὸν] δεκελικον S.
[t] ἐσώθη] διεσώθη r.
[u] αὐτοῦ] αὐτοὺς r.
[x] τούτων] τούτων, πραγμάτων, S.
[y] οὔτ' post ὅτι om. F.
[z] μὲν] μὲν τοίνυν r.
[a] ἣν] ἧς r.

τως ὑπάρχει) μάρτυρας καλῶ τοὺς ζῶντας [b] ἡμῖν τῶν συγγενῶν τῶν πρὸς πατρός. κάλει [c] δή μοι πρῶτον μὲν Θουκριτίδην καὶ [d] Χαρισιάδην· ὁ γὰρ τούτων πατὴρ Χαρίσιος ἀδελφὸς ἦν τοῦ πάππου τοῦ ἐμοῦ Θουκριτίδου καὶ [e] Λυσαρέτης τῆς ἐμῆς [f] τήθης, θεῖος δὲ τοῦ πατρὸς [g] τοῦ
25 ἐμοῦ (ἀδελφὴν γὰρ ὁ πάππος οὑμὸς ἔγημεν οὐχ ὁμομη- 1305
τρίαν)· ἔπειτα Νικιάδην· καὶ γὰρ ὁ τούτου πατὴρ Λυσανίας ἀδελφὸς ἦν τοῦ Θουκριτίδου καὶ τῆς Λυσαρέτης, θεῖος δὲ τοῦ [h] πατρὸς τοῦ ἐμοῦ· ἔπειτα Νικόστρατον· καὶ γὰρ ὁ τούτου πατὴρ [i] Νικιάδης ἀδελφιδοῦς ἦν τῷ πάππῳ τῷ ἐμῷ καὶ τῇ τήθῃ, ἀνεψιὸς δὲ τῷ [k] πατρί. καί μοι κάλει τούτους πάντας. σὺ δ' [l] ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

26 Τῶν μὲν τοίνυν πρὸς ἀνδρῶν τῷ πατρὶ συγγενῶν ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μαρτυρούντων καὶ διομνυμένων [m] εἶναι συγγενῆ τὸν ἐμὸν πατέρα αὐτοῖς· ὧν οὐδεὶς δήπου, παραστησάμενος τοὺς συνειςομένους αὐτῷ τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντι, κατ' ἐξωλείας ἐπιορκεῖ. Λαβὲ [n] δὴ καὶ τὰς [o] τῶν πρὸς γυναικῶν τῷ πατρὶ συγγενῶν μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

27 Οἱ μὲν τοίνυν ζῶντες οὗτοι τῶν συγγενῶν τοῦ πατρὸς καὶ πρὸς ἀνδρῶν καὶ πρὸς γυναικῶν μεμαρτυρήκασιν, ὡς ἦν ἀμφοτέρωθεν Ἀθηναῖος καὶ μετῆν τῆς πόλεως αὐτῷ

[b] ἡμῖν] ὑμῖν F. Q.
[c] δή] δέ F. S. Q.
[d] Χαρισιάδην] χαρεισιάδην F. S. Q. χαρσιάδην r.
[e] Λυσαρέτης] τῆς λυσαρέτης F. S. Q.
[f] τήθης S. Q. r. vulg. τιτθῆς. Sic et infra.
[g] τοῦ post πατρὸς om. r.
[h] πατρὸς] πατρὸς ἦν r.
[i] Νικιάδης] ὁ νικιάδης r.
[k] πατρί. καί μοι] πατρὶ καὶ ἐμοί. r.
[l] ἐπίλαβε] ὑπόλαβε F. Q. r. ὑπολεβε S.
[m] εἶναι] εἶναι καὶ F. S. Q.
[n] δὴ] δὲ r.
[o] τῶν om. F. S. Q.

δικαίως. Κάλει δή μοι καὶ τοὺς φράτορας, ἔπειτα τοὺς [p] γεννητάς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Λαβὲ δὴ καὶ [q] τὰς τῶν δημοτῶν μαρτυρίας καὶ τὰς τῶν συγγενῶν περὶ τῶν φρατόρων, [r] ὡς εἵλοντό με [s] φρατρίαρχον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

28 Τὰ μὲν τοίνυν ὑπὸ τῶν [t] [ζώντων] συγγενῶν καὶ φρατόρων καὶ δημοτῶν [u] καὶ γεννητῶν, ὧν προσήκει, [x] μαρτυρούμενα ἀκηκόατε. ἐξ ὧν ἔστιν ὑμῖν εἰδέναι, πότερόν ποτ' ἀστὸς ἢ ξένος ἦν ᾧ ταῦθ' ὑπῆρχεν. καὶ γὰρ εἰ μὲν εἰς ἕνα ἢ δύο ἀνθρώπους κατεφεύγομεν, εἴχομεν ἄν τιν' ὑποψίαν παρεσκευάσθαι τούτους· εἰ δ' ἐν ἅπασιν, ὅσοισπερ ἕκαστος ὑμῶν, ἐξητασμένος φαίνεται καὶ ζῶν ὁ πατὴρ 1306 καὶ νῦν ἐγώ, λέγω φράτορσι, συγγενέσι, δημόταις, γεννηταῖς, πῶς ἔνεστιν ἢ πῶς δυνατὸν τούτους ἅπαντας μὴ

29 μετ' ἀληθείας ὑπάρχοντας κατεσκευάσθαι; εἰ μὲν τοίνυν εὔπορος ὢν ὁ πατὴρ χρήματα δοὺς τούτοις ἐφαίνετο πείσας συγγενεῖς αὐτοὺς ἑαυτοῦ φάσκειν εἶναι, λόγον εἶχεν ὑποψίαν τιν' ἔχειν ὡς οὐκ ἦν ἀστός· εἰ δὲ πένης ὢν ἅμα συγγενεῖς τε [y] παρέσχετο τοὺς αὐτοὺς καὶ μεταδιδόντας τῶν ὄντων [z] ἐπεδείκνυε, πῶς οὐκ εὔδηλον ὅτι τῇ ἀληθείᾳ προσήκει τούτοις; οὐ γὰρ ἂν δήπου, [a] εἴγε μηδενὶ ἦν οἰκεῖος, χρήματ' αὐτῷ προστιθέντες οὗτοι τοῦ γένους μετεδίδοσαν. ἀλλ' ἦν, ὡς τό τε ἔργον ἐδήλωσε καὶ ὑμῖν μεμαρτύρηται. ἔτι τοίνυν ἀρχὰς ἔλαχε καὶ ἦρξε δοκιμασθείς. Καί μοι λαβὲ τὴν μαρτυρίαν.

p γεννήτας r.
q τὰς τῶν ante δημοτῶν om. r.
r ὡς—φρατόρων om. r.
s φρατρίαρχον] φατρίαρχον F.
t ζώντων om. F. S. Q.
u καὶ γεννητῶν ὧν om. r.
x μαρτυρούμενα] μαρτυροῦμεν ἃ r.
y παρέσχετο] παρείχετο r.
z ἐπεδείκνυε] ἀπεδείκνυε r.
a εἴγε] εἰδὲ S.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

30 Οἴεται τίς οὖν ὑμῶν ἐᾶσαί ποτ' ἂν τοὺς δημότας ἐκεῖνον [b] τὸν ξένον καὶ μὴ πολίτην ἄρχειν παρ' αὑτοῖς, ἀλλ' οὐκ ἂν κατηγορεῖν; οὐ τοίνυν κατηγόρησεν οὐδὲ εἷς, οὐδ' ᾐτιάσατο. ἀλλὰ μὴν καὶ διαψηφίσεις ἐξ ἀνάγκης ἐγένοντο τοῖς δημόταις ὀμόσασι καθ' ἱερῶν, ὅτ' ἀπώλετο αὐτοῖς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον δημαρχοῦντος Ἀντιφίλου τοῦ πατρὸς τοῦ Εὐβουλίδου, καί τινας ἀπήλασαν αὐτῶν· περὶ ἐκείνου δ' οὐδεὶς οὔτ' εἶπεν οὔτ' ᾐτιάσατο τοιοῦτον οὐδέν. καίτοι πᾶσίν [c] ἐστιν ἀνθρώποις τέλος τοῦ
31 βίου θάνατος, καὶ περὶ ὧν μὲν ἄν τις ζῶν αἰτίαν [d] σχῇ περὶ τοῦ γένους, δίκαιον τοὺς παῖδας τὴν ἀπολογίαν παρέχειν· περὶ ὧν δ' ἂν μηδεὶς αὐτὸν ζῶντα [e] καταιτιάσηται, πῶς οὐ δεινὸν εἰ τοὺς παῖδας ὁ βουλόμενος [f] κρίνει; εἰ μὲν τοίνυν περὶ τούτων μηδεὶς λόγος ἐξητάσθη, 1307 δῶμεν τοῦτο λεληθέναι· εἰ δ' ἐδόθη καὶ διεψηφίσαντο καὶ μηδὲν ᾐτιάσατο πώποτε μηδείς, πῶς οὐ δικαίως ἂν [g] ἐγὼ κατ' ἐκεῖνον Ἀθηναῖος εἴην τὸν τελευτήσαντα πρὶν ἀμφισβητηθῆναι τοῦ γένους αὐτῷ; Ὡς [h] δὴ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει καὶ τούτων μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

32 Ἔτι τοίνυν [i] παίδων αὐτῷ τεττάρων γενομένων ὁμομητρίων ἐμοὶ καὶ τελευτησάντων, ἔθαψε τούτους εἰς τὰ πατρῷα μνήματα, ὧν ὅσοιπέρ εἰσι τοῦ γένους κοινωνοῦσιν· καὶ τούτων οὐδεὶς [k] οὐκ ἀπεῖπε πώποτε, οὐκ ἐκώλυσεν, οὐ δίκην ἔλαχεν. καίτοι τίς [l] ἔστιν ὅστις ἂν εἰς τὰ πα-

[b] τὸν om. F. S. Q.
[c] ἐστιν om. r.
[d] σχῇ] ἔχῃ r.
[e] καταιτιάσηται] καὶ αἰτιάσηται r.
[f] κρίνει] Malim κρινεῖ.
[g] ἐγὼ] ἔγωγε r.
[h] δὴ—κάλει] δὲ—καλῶ r.
[i] παίδων αὐτῷ] αὐτῷ παίδων r.
[k] οὐκ ἀπεῖπε] οὐ κατεῖπε r.
[l] ἔστιν ὅστις ἂν] vulg. ἂν ἔστιν ὅστις.

τρία [m] αὐτῶν μνήματα τοὺς μηδὲν ἐν γένει [n] τιθέναι [o] ἐάσαι; Ὡς τοίνυν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, [p] λαβὲ τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

33 Περὶ μὲν τοίνυν τοῦ πατρός, ὡς Ἀθηναῖος ἦν, ταῦτ' ἔχω λέγειν, καὶ μάρτυρας παρέσχημαι τοὺς ὑπ' αὐτῶν τούτων ἐψηφισμένους εἶναι πολίτας, μαρτυροῦντας ἐκεῖνον ἑαυτοῖς ἀνεψιὸν εἶναι. φαίνεται δὲ βιοὺς ἔτη τόσα καὶ τόσα ἐνθάδε, καὶ [q] οὐδαμοῦ πώποτε ὡς ξένος ἐξετασθείς, ἀλλὰ πρὸς τούτους ὄντας συγγενεῖς καταφεύγων, οὗτοι δὲ καὶ προσδεχόμενοι καὶ τῆς οὐσίας μετα-
34 διδόντες ὡς αὐτῶν ἑνί. τοῖς χρόνοις τοίνυν οὕτω φαίνεται γεγονὼς ὥστε, εἰ καὶ κατὰ θάτερα ἀστὸς ἦν, εἶναι πολίτην [r] προσήκειν αὐτόν· γέγονε γὰρ πρὸ Εὐκλείδου. περὶ δὲ τῆς μητρὸς (καὶ γὰρ [s] ταύτην διαβεβλήκασί μου) λέξω, καὶ μάρτυρας ὧν ἂν λέγω καλῶ. καίτοι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ μόνον παρὰ τὰ ψηφίσματα τὰ περὶ 1308
[t] τὴν ἀγορὰν διέβαλλεν ἡμᾶς Εὐβουλίδης, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοὺς νόμους, οἳ κελεύουσιν ἔνοχον εἶναι τῇ [u] κακηγορίᾳ τὸν τὴν ἐργασίαν τὴν ἐν τῇ ἀγορᾷ [x] ἢ τῶν πολιτῶν
35 ἢ τῶν πολιτίδων [y] ὀνειδίζοντά τινι. ἡμεῖς δ' ὁμολογοῦμεν καὶ ταινίας πωλεῖν καὶ ζῆν οὐχ ὅντινα τρόπον βουλόμεθα. καὶ εἴ σοί ἐστι τοῦτο σημεῖον, ὦ Εὐβουλίδη, [z] τοῦ μὴ Ἀθηναίους [a] εἶναι ἡμᾶς, ἐγώ σοι τούτου ὅλως τοὐναντίον ἐπιδείξω, ὅτι οὐκ [b] ἔξεστι ξένῳ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐργά-

[m] αὐτῶν om. F.
[n] τιθέναι] τιθέντας F. S. Q. προσήκοντας τιθέναι r.
[o] ἐάσαι] εἴασεν r.
[p] λαβὲ] λαβέ F. Q. λέγε r.
[q] οὐδαμοῦ] οὐδαμῶς r.
[r] προσήκειν] προσήκει r.
[s] ταύτην] καὶ ταύτην F. r.
[t] τὴν ἀγορὰν] τῆς ἀγορᾶς Reiskius.
[u] κακηγορίᾳ] κατηγορίαι S. Q. r.
[x] ἢ post ἀγορᾷ om. r.
[y] ὀνειδίζοντά] ὀνειδίζοντί S. Q.
[z] τοῦ om. r.
[a] εἶναι ἡμᾶς] ἡμᾶς εἶναι r.
[b] ἔξεστι] ἐξέσται r.

ζεσθαι. Καί μοι λαβὼν ἀνάγνωθι πρῶτον τὸν Σόλωνος νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

36 Λαβὲ δὴ καὶ τὸν Ἀριστοφῶντος· οὕτω γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτον ἔδοξεν ἐκεῖνος καλῶς καὶ δημοτικῶς νομοθετῆσαι, ὥστ' [c] ἐψηφίσασθε πάλιν [d] [τὸν αὐτὸν] ἀνανεώσασθαι.

ΝΟΜΟΣ.

37 Προσήκει τοίνυν [e] ὑμῖν βοηθοῦσι τοῖς νόμοις μὴ τοὺς
ἐργαζομένους ξένους νομίζειν, ἀλλὰ τοὺς συκοφαντοῦντας
πονηρούς. ἐπεὶ ὦ Εὐβουλίδη ἔστι καὶ ἕτερος περὶ τῆς
ἀργίας νόμος, ᾧ αὐτὸς ἔνοχος ὢν ἡμᾶς τοὺς ἐργαζομένους
38 διαβάλλεις. ἀλλὰ γὰρ τοσαύτη τις ἀτυχία ἐστὶ περὶ
ἡμᾶς νῦν, ὥστε τούτῳ μὲν ἔξεστιν ἔξω τοῦ πράγματος
βλασφημεῖν καὶ πάντα ποιεῖν, ὅπως μηδενὸς [f] ἐγὼ τῶν
δικαίων τύχω· ἐμοὶ δ' ἐπιτιμήσετε ἴσως, ἐὰν λέγω ὃν
τρόπον οὗτος ἐργάζεται [g] περιιὼν ἐν τῇ πόλει, καὶ εἰκό-
39 τως· ἃ γὰρ ὑμεῖς ἴστε, τί δεῖ λέγειν; σκοπεῖτε δή· νο-
μίζω γὰρ ἔγωγε τὸ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἡμᾶς ἐργάζεσθαι μέ-
γιστον εἶναι σημεῖον τοῦ ψευδεῖς ἡμῖν αἰτίας τοῦτον ἐπι- 1309
φέρειν. ἣν γάρ φησι [h] ταινιόπωλιν εἶναι καὶ φανερὰν
πᾶσι, [i] προσῆκε δήπουθεν εἰδότας αὐτὴν πολλοὺς ἥτις
40 ἐστὶ μαρτυρεῖν, καὶ μὴ μόνον ἀκοήν, ἀλλ' εἰ [k] μὲν ξένη
ἦν, τὰ τέλη [l] ἐξετάσαντας τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ, εἰ ξενικὰ
ἐτέλει καὶ ποδαπὴ ἦν, ἐπιδεικνύντας· εἰ δὲ δούλη, μά-
λιστα μὲν τὸν πριάμενον, εἰ δὲ μή, τὸν ἀποδόμενον ἥκειν

[c] ἐψηφίσασθε] ψηφίσασθαι F. S. Q.

[d] τὸν αὐτὸν om. S. in γρ. habent F. Q.

[e] ὑμῖν] ἡμῖν r.

[f] ἐγὼ post δικαίων ponunt F.S.Q.

[g] περιιὼν] περιὼν F. S. Q.

[h] ταινιόπωλιν εἶναι] εἶναι ταινιόπωλιν r.

[i] προσῆκε] προσήκει r.

[k] μὲν om. r.

[l] ἐξετάσαντας] ἐξετάσαντες S.Q.

καταμαρτυροῦντα, εἰ δὲ μή, τῶν ἄλλων τινά, ἢ ὡς ἐδού-
λευσεν ἢ ὡς [m] ἀφείθη ἐλευθέρα. νῦν δὲ τούτων [n] μὲν ἀπέ-
δειξεν οὐδέν, λελοιδόρηκε δ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐδὲν [o] ὅ τι
οὔ. τοῦτο γάρ ἐστιν ὁ συκοφάντης, [p] αἰτιάσασθαι μὲν
41 πάντα, ἐξελέγξαι δὲ μηδέν. ἔπειτα κἀκεῖνο περὶ τῆς
μητρὸς εἴρηκεν, ὅτι ἐτίτθευσεν. ἡμεῖς δέ, ὅτε ἡ πόλις
ἠτύχει καὶ πάντες κακῶς ἔπραττον, οὐκ ἀρνούμεθα τοῦτο
γενέσθαι· ὃν δὲ τρόπον καὶ ὧν ἕνεκα ἐτίτθευσεν, ἐγὼ σα-
φῶς ὑμῖν ἐπιδείξω. μηδεὶς δ' ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
δυσχερῶς ὑπολάβῃ· καὶ γὰρ νῦν ἀστὰς γυναῖκας [q] πολ-
λὰς εὑρήσετε τιτθευούσας, ἃς ὑμῖν καὶ κατ' ὄνομα, ἐὰν
42 βούλησθε, ἐροῦμεν. εἰ δέ [r] γε πλούσιοι ἦμεν, οὔτ' ἂν τὰς
ταινίας ἐπωλοῦμεν οὔτ' ἂν ὅλως ἦμεν ἄποροι. ἀλλὰ τί
ταῦτα κοινωνεῖ τῷ γένει; ἐγὼ μὲν οὐδὲν οἶμαι. μηδα-
μῶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοὺς πένητας ἀτιμάζετε (ἱκα-
νὸν γὰρ αὐτοῖς τὸ πένεσθαι κακόν), μηδέ γε τοὺς ἐργά-
43 ζεσθαι καὶ ζῆν ἐκ τοῦ δικαίου προαιρουμένους· ἀλλ'
ἀκούσαντες, ἐὰν ὑμῖν ἐπιδεικνύω τῆς μητρὸς τοὺς οἰκείους
οἵους [s] προσῆκεν εἶναι ἀνθρώποις ἐλευθέροις, [t] ἃ [u] οὗτος 1310
καταιτιᾶται περὶ αὐτῆς, ταύτας τὰς διαβολὰς ἐξομνυ-
μένους, καὶ μαρτυροῦντας αὐτὴν ἀστὴν οὖσαν εἰδέναι, οὓς
ὑμεῖς φήσετε πιστοὺς εἶναι, δικαίαν ἡμῖν [x] θέσθε τὴν ψῆ-
44 φον. ἐμοὶ γὰρ ἦν πάππος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς μη-
τρὸς πατήρ, Δαμόστρατος Μελιτεύς. τούτῳ γίγνονται
τέτταρες παῖδες, ἐκ μὲν ἧς τὸ πρῶτον ἔσχε γυναικὸς θυ-
γάτηρ καὶ υἱὸς ᾧ ὄνομα Ἀμυθέων, ἐκ δὲ τῆς ὕστερον

[m] ἀφείθη] αφεθη S. Q.
[n] μὲν om. r.
[o] ὅ τι οὔ] τι F. S. Q. ὁτιοῦν r.
[p] αἰτιάσασθαι μὲν πάντα] αἰτιᾶσθαι μὲν πάντας r.
[q] πολλὰς om. r.
[r] γε om. r.
[s] προσῆκεν] προσήκει r.
[t] ἃ] ἐὰν F. S. Q. ἂν r.
[u] οὗτος om. F. S. Q.
[x] θέσθε] θέσθαι S. Q. r.

Χαιρεστράτης ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ καὶ Τιμοκράτης. τούτοις δὲ γίγνονται παῖδες, τῷ μὲν [y] Ἀμυθέωνι Δαμόστρατος, τοῦ πάππου τοὔνομ' ἔχων, καὶ Καλλίστρατος καὶ Δεξί-
45 θεος. καὶ ὁ μὲν Ἀμυθέων ὁ τῆς μητρὸς ἀδελφὸς τῶν [z] ἐν Σικελίᾳ στρατευσαμένων καὶ τελευτησάντων ἐστί, καὶ τέθαπται ἐν τοῖς δημοσίοις μνήμασι· καὶ ταῦτα [a] μαρτυρήσεται. τῇ δ' ἀδελφῇ αὐτοῦ συνοικησάσῃ Διοδώρῳ Ἁλαιεῖ υἱὸς γίγνεται Κτησίβιος. καὶ οὗτος μὲν ἐτελεύ-
46 τησεν ἐν Ἀβύδῳ μετὰ Θρασυβούλου στρατευόμενος, ζῇ δὲ τούτων ὁ Δαμόστρατος ὁ τοῦ Ἀμυθέωνος, τῆς μητρὸς ἀδελφιδοῦς τῆς ἐμῆς. τῆς δὲ Χαιρεστράτης τῆς ἐμῆς [b] τήθης τὴν ἀδελφὴν λαμβάνει Ἀπολλόδωρος Πλωθεύς· τούτων γίγνεται Ὀλύμπιχος, τοῦ δ' Ὀλυμπίχου Ἀπολλόδωρος, καὶ οὗτος ζῇ. Καί μοι κάλει αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

47 Τούτων μὲν τοίνυν ἀκηκόατε μαρτυρούντων καὶ διομνυμένων· τὸν δὲ καὶ ὁμομήτριον καὶ κατ' ἀμφότερ' ἡμῖν συγγενῆ καλῶ, καὶ τοὺς υἱεῖς αὐτοῦ. τῷ γὰρ Τιμοκράτει τῷ τῆς μητρὸς ἀδελφῷ τῆς ἐμῆς [c] ὁμοπατρίῳ καὶ ὁμομητρίῳ γίγνεται Εὔξιθεος, τοῦ δ' Εὐξιθέου τρεῖς υἱεῖς· 1311
οὗτοι πάντες ζῶσιν. Καί μοι κάλει τοὺς ἐπιδημοῦντας αὐτῶν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

48 Λαβὲ δή μοι καὶ τὰς [d] μαρτυρίας τῶν φρατόρων καὶ συγγενῶν τῶν τῆς μητρὸς καὶ δημοτῶν, καὶ ὧν τὰ μνήματα [e] ταὐτά.

[y] Ἀμυθέωνι—Ἀμυθέων—Ἀμυθέωνος] ἀμυνθεωνι—ἀμυνθεων—ἀμυνθεωνος S.

[z] ἐν Σικελίᾳ στρατευσαμένων] εἰς σικελίαν ἐστρατευμένων r.

[a] μαρτυρήσεται] μαρτυρήσετε F. Q.

[b] τήθης S. r. vulg. τιτθῆς.

[c] ὁμοπατρίῳ καὶ ὁμομητρίῳ] ὁμομητρίῳ καὶ ὁμοπατρίῳ r.

[d] μαρτυρίας post δημοτῶν ponit r.

[e] ταὐτά] ταῦτα F. Q. r.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Τὰ μὲν τοίνυν [f] τοῦ γένους τοῦ τῆς μητρὸς οὕτως ὑμῖν ἐπιδεικνύω, καὶ πρὸς ἀνδρῶν καὶ πρὸς γυναικῶν ἀστήν.

49 τῇ δὲ μητρὶ τῇ ἐμῇ γίγνεται, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ Πρωτομάχου, ᾧ αὐτὴν ὁ Τιμοκράτης ὁμομήτριος [g] καὶ ὁμοπάτριος ὢν ἀδελφὸς ἔδωκε, θυγάτηρ, εἶτα ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐγώ. ὃν δὲ τρόπον τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ συνῴκησε, ταῦθ' ὑμᾶς ἀκοῦσαι δεῖ· καὶ γὰρ ἃ περὶ τὸν Κλεινίαν αἰτιᾶται καὶ τὸ τιτθεῦσαι τὴν μητέρα καὶ ταῦτα πάντα ἐγὼ σαφῶς [h] ὑμῖν διηγήσομαι.

50 ὁ Πρωτόμαχος πένης ἦν· ἐπικλήρου δὲ κληρονομήσας εὐπόρου, τὴν μητέρα βουληθεὶς ἐκδοῦναι πείθει λαβεῖν αὐτὴν [i] Θούκριτον τὸν πατέρα τὸν ἐμόν, ὄντα ἑαυτοῦ γνώριμον, καὶ ἐγγυᾶται ὁ πατὴρ τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς Τιμοκράτους Μελιτέως, παρόντων τῶν [j] τε θείων ἀμφοτέρων τῶν ἑαυτοῦ καὶ ἄλλων μαρτύρων· καὶ τούτων ὅσοι ζῶσι, μαρτυρήσουσιν ὑμῖν.

51 μετὰ δὲ ταῦτα χρόνῳ ὕστερον [k] παιδίων αὐτῇ δυοῖν ἤδη γεγενημένων, καὶ τοῦ μὲν πατρὸς στρατευομένου καὶ ἀποδημοῦντος μετὰ Θρασυβούλου, [l] αὐτὴ δ' οὖσα ἐν ἀπορίαις ἠναγκάσθη τὸν [m] Κλεινίαν [n] τὸν τοῦ [o] Κλειδίκου τιτθεῦσαι, τῷ μὲν εἰς ἐμὲ ἥκοντι κινδύνῳ [p] νῦν μὰ τὸν Δία οὐχὶ [q] συμφέρον πρᾶγμα ποιήσασα (ἀπὸ γὰρ ταύτης 1312 τῆς τιτθείας ἅπασα ἡ περὶ ἡμᾶς γέγονε βλασφημία), τῇ μέντοι ὑπαρχούσῃ πενίᾳ ἴσως καὶ ἀναγκαῖα καὶ

[f] τοῦ ante γένους om. r.
[g] καὶ ὁμοπάτριος om. r.
[h] ὑμῖν διηγήσομαι] διηγήσομαι ὑμῖν r.
[i] Θούκριτον] τὸν Θούκριτον F.S.Q.
[j] τε om. F.
[k] παιδίων] παίδων r.
[l] αὐτὴ] αὕτη r.
[m] Κλεινίαν] κλινίαν S.
[n] τὸν ante τοῦ om. r.
[o] Κλειδίκου] κλιδικου F. Q.
[p] νῦν] νυνὶ r.
[q] συμφέρον] σύμφορον r.

52 ἁρμόττοντα ποιοῦσα. φαίνεται τοίνυν οὐχ ὁ ἐμὸς πατὴρ
πρῶτος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λαβὼν τὴν ἐμὴν μητέρα,
ἀλλ' ὁ Πρωτόμαχος, καὶ παῖδας ποιησάμενος καὶ θυ-
γατέρα ἐκδούς· ὃς καὶ τετελευτηκὼς ὅμως μαρτυρεῖ τοῖς
53 ἔργοις ἀστὴν ταύτην καὶ πολῖτιν εἶναι. ὡς οὖν ταῦτ'
ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι πρῶτον μὲν τοὺς τοῦ Πρωτομά-
χου υἱεῖς, ἔπειτα τοὺς ἐγγυωμένῳ παρόντας τῷ πατρὶ
καὶ τῶν φρατόρων τοὺς οἰκείους, οἷς τὴν γαμηλίαν εἰσή-
νεγκεν ὑπὲρ τῆς μητρὸς ὁ πατήρ, εἶτα Εὔνικον Χολαρ-
γέα [r]τὸν τὴν ἀδελφὴν λαβόντα τὴν ἐμὴν παρὰ τοῦ Πρω-
τομάχου, εἶτα τὸν υἱὸν τῆς ἀδελφῆς. κάλει τούτους.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

54 Πῶς οὖν οὐκ ἂν οἰκτρότατα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάν-
των ἐγὼ πεπονθὼς εἴην, εἰ τῶν συγγενῶν ὄντων τοσούτων
[s]τουτωνὶ καὶ μαρτυρούντων καὶ διομνυμένων ἐμοὶ προσή-
κειν, μηδεὶς μηδενὶ τούτων ἀμφισβητῶν ὡς οὐκ εἰσὶ πο-
55 λῖται, ἐμὲ [t]ψηφίσαιτο εἶναι ξένον; λαβὲ δή μοι καὶ
τὴν τοῦ Κλεινίου καὶ τὴν τῶν συγγενῶν αὐτοῦ μαρτυρίαν
οἳ ἴσασι δήπου τίς οὖσά ποτε ἡ ἐμὴ μήτηρ ἐτίτθευσεν
αὐτόν. οὐ γὰρ ἃ τήμερον ἡμεῖς φαμέν, εὔορκον αὐτοῖς
μαρτυρεῖν, [u]ἀλλ' ἃ πάντα τὸν χρόνον ᾔδεσαν [x]τὴν ἡμε-
56 τέραν μὲν μητέρα τιτθὴν δὲ τούτου νομιζομένην. καὶ γὰρ
εἰ ταπεινὸν ἡ τιτθή, τὴν ἀλήθειαν οὐ φεύγω· οὐ γὰρ εἰ
πένητες ἦμεν, ἠδικήκαμεν, ἀλλ' εἰ μὴ πολῖται· οὐδὲ
περὶ [y]τύχης οὐδὲ περὶ χρημάτων [z]ἡμῖν ἐστιν ὁ παρὼν 1313
ἀγών, ἀλλ' ὑπὲρ γένους. πολλὰ δουλικὰ καὶ ταπεινὰ

[r] τὸν ante τὴν om. F.
[s] τουτωνὶ] τούτων F. S. Q.
[t] ψηφίσαιτο] ψηφίσαιντο F.S.Q.
[u] ἀλλ' ἃ] ἀλλὰ Q. r.
[x] τὴν] αὐτὴν F. S. Q. r.
[y] τύχης r. cum γρ. F.Q. et Luzaco Exercit. Academ. I. p. 41. vulg. ψυχῆς.
[z] ἡμῖν] ὑμῖν Q.

πράγματα τοὺς ἐλευθέρους ἡ πενία βιάζεται ποιεῖν, ἐφ'
οἷς ἐλεοῖντ' ἂν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δικαιότερον ἢ προσα-
57 πολλύοιντο. ὡς γὰρ ἐγὼ ἀκούω, πολλαὶ καὶ τιτθαὶ καὶ
[a]ἔριθοι καὶ τρυγήτριαι γεγόνασιν ὑπὸ τῶν τῆς πόλεως
κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους συμφορῶν ἀσταὶ γυναῖκες,
πολλαὶ [b]δ' ἐκ πενήτων πλούσιαι νῦν. ἀλλ' αὐτίχ' ὑπὲρ
τούτων. νῦν δὲ τοὺς μάρτυρας κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

58 Οὐκοῦν ὅτι μὲν καὶ τὰ πρὸς μητρός εἰμι ἀστὸς καὶ
τὰ πρὸς πατρός, τὰ μὲν ἐξ ὧν ἄρτι μεμαρτύρηται με-
μαθήκατε πάντες, τὰ δ' ἐξ ὧν πρότερον [c]περὶ τοῦ πα-
τρός. λοιπὸν δέ μοι περὶ [d]ἐμαυτοῦ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν τὸ
μὲν ἁπλούστατον, οἶμαι, καὶ δικαιότατον, [e]ἐξ ἀμφοτέ-
ρων ἀστὸν ὄντα [f]με, κεκληρονομηκότα καὶ τῆς οὐσίας
59 καὶ τοῦ γένους, εἶναι πολίτην· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ
προσήκοντα πάντα ἐπιδείξω μάρτυρας παρεχόμενος, ὡς
εἰσήχθην εἰς τοὺς φράτορας, ὡς ἐνεγράφην εἰς τοὺς δημό-
τας, ὡς ὑπ' αὐτῶν τούτων προεκρίθην ἐν τοῖς εὐγενεστά-
τοις κληροῦσθαι τῆς ἱερωσύνης τῷ Ἡρακλεῖ, ὡς ἦρχον
ἀρχὰς δοκιμασθείς. Καί μοι κάλει αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

60 Οὐκοῦν δεινόν, ὦ ἄνδρες δικασταί; εἰ μὲν ἔλαχον ἱε-
ρεύς, ὥσπερ προεκρίθην, ἔδει ἄν με καὶ αὐτὸν θύειν ὑπὲρ τούτων καὶ τοῦτον μετ' ἐμοῦ συνθύειν, νῦν δὲ τοὺς αὐτοὺς [g]τούτους ἐμὲ μεθ' αὐτῶν μηδὲ συνθύειν ἐᾶν; φαίνομαι τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἅπαντα παρὰ πᾶσι τοῖς νῦν κατηγοροῦσι πολίτης ὡμολογημένος·

[a] ἔριθοι] ερειθοι S.
[b] δ' om. Q.
[c] περὶ τοῦ] παρὰ τοῦ r.
[d] ἐμαυτοῦ] αὐτοῦ r.
[e] ἐξ] τὸ ἐξ r.
[f] με om. r.
[g] τούτους om. r.

61 οὐ γὰρ ἂν δήπου τόν γε ξένον καὶ μέτοικον, ὡς νῦν φησιν 1314
Εὐβουλίδης, οὔτ᾽ ἀρχὰς ἄρχειν οὔθ᾽ ἱερωσύνην κληροῦσθαι
μεθ᾽ ἑαυτοῦ προκριθέντα εἴασε· καὶ γὰρ οὗτος ἦν τῶν
κληρουμένων καὶ προκριθέντων. οὐδέ [h] γ᾽ ἄν, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, παλαιὸς ὢν ἐχθρὸς ἐμοὶ τοῦτον τὸν καιρὸν πε-
ριέμενεν, ὃν οὐδεὶς ᾔδει γενησόμενον, εἴπερ τι συνῄδει τοιοῦ-
62 τον. ἀλλ᾽ οὐ συνῄδει· διόπερ τὸν μὲν ἄλλον ἅπαντα χρό-
νον δημοτευόμενος μετ᾽ ἐμοῦ καὶ κληρούμενος οὐδὲν ἑώρα
τούτων, ἐπειδὴ δ᾽ ἡ πόλις πᾶσα τοῖς ἀσελγῶς [i] εἰσπε-
πηδηκόσιν εἰς τοὺς δήμους ὀργιζομένη [k] παρώξυντο, τηνι-
καῦτά μοι ἐπεβούλευσεν. ἦν δ᾽ ἐκεῖνος μὲν ὁ καιρὸς τοῦ
συνειδότος αὐτῷ τἀληθῆ λέγειν, ὁ δὲ νυνὶ παρὼν ἐχθροῦ
63 καὶ συκοφαντεῖν βουλομένου. ἐγὼ δ᾽, ὦ ἄνδρες δικα-
σταί, (καί μοι πρὸς Διὸς καὶ θεῶν μηδεὶς θορυβήσῃ,
μηδ᾽ ἐφ᾽ ᾧ μέλλω λέγειν ἀχθεσθῇ) [l] ἐμαυτὸν Ἀθηναῖον
ὑπείληφα ὥσπερ ὑμῶν ἕκαστος ἑαυτόν, μητέρα ἐξ ἀρχῆς
νομίζων ἥνπερ εἰς ὑμᾶς ἀποφαίνω, καὶ οὐχ ἑτέρας μὲν
ὤν, ταύτης δὲ προσποιούμενος· πατέρα πάλιν, ὦ ἄνδρες
64 Ἀθηναῖοι, τὸν αὐτὸν τρόπον. καίτοι εἰ τοῖς ἐξελεγχομένοις
ὧν μέν εἰσιν ἀποκρυπτομένοις, ὧν δ᾽ οὐκ εἰσὶ προσποιου-
μένοις δίκαιον ὑπάρχειν παρ᾽ ὑμῖν τοῦτο σημεῖον ὡς εἰσὶ
ξένοι, ἐμοὶ δήπου τοὐναντίον ὡς εἰμὶ πολίτης. οὐ γὰρ
[m] ἂν ξένην καὶ ξένον τοὺς ἐμαυτοῦ γονέας ἐπιγραψάμενος
μετέχειν ἠξίουν τῆς πόλεως· ἀλλ᾽ εἴ τι τοιοῦτον συνῄδειν,
ἐζήτησ᾽ ἂν ὧν φήσω γονέων εἶναι. ἀλλ᾽ οὐ συνῄδειν, διό-
περ μένων ἐπὶ τοῖς οὖσι [n] δικαίως γονεῦσιν ἐμαυτῷ τῆς
πόλεως μετέχειν ἀξιῶ. 1315

[h] γ᾽ ἂν] γὰρ r.
[i] εἰσπεπηδηκόσιν] εἰσπηδῶσιν S.
[k] παρώξυντο] παρωξύνετο F.S.Q.
[l] ἐμαυτὸν] εἰ ἐμαυτὸν F. S. Q.
[m] ἂν bis om. F. S. Q.
[n] δικαίως γονεῦσι] γονεῦσι δικαίως r.

65 [v]Ἔτι τοίνυν ὀρφανὸς κατελείφθην, καί φασί με εὔπορον εἶναι καὶ τῶν μαρτύρων ἐνίους ὠφελουμένους μοι μαρτυρεῖν συγγενεῖς εἶναι. καὶ ἅμα μὲν κατ' ἐμοῦ λέγουσι τὰς ἐκ τῆς πενίας ἀδοξίας καὶ περὶ τὸ γένος διαβάλλουσιν, ἅμα δὲ δι' εὐπορίαν φασὶ πάντα με ὠνεῖσθαι.
66 ὥστε πότερα χρὴ αὐτοῖς πιστεύειν; ἐξῆν δὲ δήπου τούτοις, [o]εἰ νόθος ἢ ξένος ἦν ἐγώ, [p]κληρονόμοις εἶναι τῶν ἐμῶν πάντων. εἶθ' οὗτοι μικρὰ λαμβάνειν καὶ κινδυνεύειν ἐν ψευδομαρτυρίαις καὶ ἐπιορκεῖν μᾶλλον αἱροῦνται ἢ πάντ' ἔχειν, καὶ ταῦτ' ἀσφαλῶς, καὶ μηδεμιᾶς ἐξωλείας ὑπόχους ἑαυτοὺς ποιεῖν; οὐκ ἔστι ταῦτα, ἀλλ', οἶμαι, συγγενεῖς ὄντες τὰ δίκαια ποιοῦσι, βοηθοῦντες
67 αὑτῶν ἑνί. καὶ ταῦτ' οὐχὶ νῦν πεπεισμένοι ποιοῦσιν, ἀλλὰ παιδίον ὄντα με εὐθέως ἦγον εἰς τοὺς φράτορας, εἰς Ἀπόλλωνος πατρῴου ἦγον, εἰς τἆλλα ἱερά. καίτοι οὐ δήπου παῖς ὢν ἐγὼ ταῦτ' ἔπειθον αὐτοὺς ἀργύριον διδούς. ἀλλὰ μὴν ὁ πατὴρ αὐτὸς ζῶν ὀμόσας τὸν νόμιμον τοῖς φράτορσιν ὅρκον, εἰσήγαγεν [q]ἐμὲ [r]ἀστὸν ἐξ ἀστῆς ἐγγυητῆς αὑτῷ γεγενημένον εἰδώς, καὶ ταῦτα μεμαρτύρηται.
68 εἶτ' ἐγὼ ξένος; [s]ποῦ μετοίκιον καταθείς; ἢ τίς τῶν ἐμῶν πώποτε; ποῦ πρὸς ἄλλους δημότας ἐλθὼν καὶ οὐ δυνηθεὶς ἐκείνους πεῖσαι δεῦρ' ἐμαυτὸν [t]ἐνέγραψα; ποῦ τί ποιήσας ὧν, ὅσοι μὴ καθαρῶς ἦσαν πολῖται, πεποιηκότες φαίνονται; οὐδαμοῦ. [u]ἀλλ' ἁπλῶς, ἐν οἷς ὁ πάππος [x]ὁ τοῦ πατρός, ὁ ἐμὸς πατήρ, ἐνταῦθα καὶ αὐτὸς φαίνομαι δημοτευόμενος. καὶ νῦν πῶς ἄν τις [y]ὑμῖν

[o] εἰ] ἢ S.Q.
[p] κληρονόμοις] κληρονόμους F.
[q] ἐμὲ] με F.S.Q.
[r] ἀστὸν om. r.
[s] ποῦ μετοίκιον] οὐ δήπου. ποῖον μετοίκιον r.
[t] ἐνέγραψα; ποῦ] ἐνέγραψά ποι. r.
[u] ἀλλ' ἁπλῶς] ἀλλὰ πῶς F.S.Q.
[x] ὁ τοῦ] ὁ πρὸς Valcken. Diatrib. p. 170.
[y] ὑμῖν] ὑμῶν r.

69 σαφέστερον ἐπιδείξειε μετὸν τῆς πόλεως αὐτῷ; ἐνθυμείσθω γὰρ ἕκαστος ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἑαυτῷ προσήκοντας τίν' [z] ἄλλον ἂν δύναιτο ἐπιδεῖξαι τρόπον ἢ τὸν αὐτὸν ἐμοί, μαρτυροῦντας, [a] ὀμνύντας, πάλαι τοὺς αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὄντας; 1316

[b] Διὰ ταῦτα τοίνυν ἐγὼ πιστεύων ἐμαυτῷ κατέφυγον εἰς ὑμᾶς. ὁρῶ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ μόνον τῶν [c] ἀποψηφισαμένων Ἁλιμουσίων ἐμοῦ κυριώτερ' ὄντα τὰ δικαστήρια, ἀλλὰ καὶ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου, δικαίως· κατὰ γὰρ πάντα αἱ παρ' [d] ὑμῖν εἰσὶ κρίσεις δικαιόταται.

70 Ἐνθυμεῖσθε τοίνυν κἀκεῖνο, ὅσοι τῶν μεγάλων δήμων ἐστέ, ὡς οὐδέν' [e] ἀπεστερεῖτε οὔτε κατηγορίας οὔτ' ἀπολογίας. καὶ πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο πᾶσιν ὑμῖν τοῖς δικαίως τούτῳ τῷ πράγματι χρησαμένοις, ὅτι καὶ τῶν [f] ἀναβαλέσθαι δεομένων οὐκ ἀφήρησθε τὸ παρασκευάσασθαι· [g] ᾧ καὶ τοὺς συκοφαντοῦντας καὶ δι' ἔχθραν ἐπιβουλεύοντας

71 [h] ἐξηλέγχετε. καὶ ὑμᾶς μὲν [i] ἄξιον ἐπαινεῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς δὲ καλῷ καὶ δικαίῳ πράγματι μὴ καλῶς χρησαμένους ψέγειν. ἐν οὐδενὶ τοίνυν εὑρήσετε τῶν [k] δήμων δεινότερα γεγενημένα τῶν παρ' ἡμῖν. οὗτοι γὰρ ἀδελφῶν ὁμομητρίων καὶ ὁμοπατρίων τῶν μέν εἰσιν ἀπεψηφισμένοι, τῶν δ' οὔ, καὶ πρεσβυτέρων ἀνθρώπων ἀπόρων, ὧν τοὺς υἱεῖς ἐγκαταλελοίπασιν· καὶ τούτων, [l] ἂν βούλησθε, μάρ-

72 τυρας παρέξομαι. ὃ δὲ πάντων δεινότατον οἱ συνεστηκότες πεποιήκασι (καί μοι πρὸς Διὸς καὶ θεῶν μηδεὶς ὑπο-

[z] ἄλλον ἂν] ἂν ἄλλον r.
[a] ὀμνύντας] ὀμνύοντας F. S. Q.
[b] Διὰ ταῦτα] δι' ἃ r.
[c] ἀποψηφισαμένων] ἀπεψηφισμένων r.
[d] ὑμῖν] ὑμῶν S. Q.
[e] ἀπεστερεῖτε] ἀποστερεῖτε r.
[f] ἀναβαλέσθαι] ἀναβάλλεσθαι r.
[g] ᾧ] ὃ F. S. Q. om. r.
[h] ἐξηλέγχετε] ἐξελέγχετε r.
[i] ἄξιον ἐπαινεῖν] ἐπαινεῖν ἄξιον F.
[k] δήμων — γεγενημένα] ἡμῶν — γεγενημένων r.
[l] ἂν] ἐὰν r.

λάβῃ δυσκόλως, ἐὰν τοὺς ἠδικηκότας ἐμαυτὸν πονηροὺς 1317
ὄντας ἐπιδεικνύω· νομίζω γὰρ ὑμῖν τὴν τούτων πονηρίαν
73 δεικνὺς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα λέγειν τὸ γενόμενόν μοι) οὗτοι
γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βουλομένους τινὰς ἀνθρώπους
ξένους πολίτας γενέσθαι, Ἀναξιμένην καὶ Νικόστρατον,
κοινῇ διανειμάμενοι πέντε δραχμὰς ἕκαστος προσεδέξαντο.
καὶ ταῦτ᾽ οὐκ ἂν ἐξομόσαιτο Εὐβουλίδης οὐδ᾽ οἱ μετ᾽ αὐ-
τοῦ μὴ οὐκ εἰδέναι. καὶ νῦν τούτων οὐκ ἀπεψηφίσαντο.
[m]τί οὖν οὐκ ἂν οἴεσθε τούτους ἰδίᾳ ποιῆσαι, [n]οἳ κοινῇ ταῦτ᾽
ἐτόλμων; πολλούς, ὦ ἄνδρες δικασταί, οἱ μετ᾽ Εὐβουλί-
δου συνεστῶτες καὶ ἀπολωλέκασι καὶ σεσώκασιν ἕνεκ᾽
74 ἀργυρίου. ἐπεὶ καὶ τὸ πρότερον (ἐρῶ δ᾽ εἰς αὐτὸ τὸ
πρᾶγμα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι) δημαρχῶν ὁ Εὐβουλίδου
πατήρ, ὥσπερ εἶπον, Ἀντίφιλος, τεχνάζει βουλόμενος
παρά τινων λαβεῖν ἀργύριον, καὶ ἔφη τὸ κοινὸν γραμμα-
τεῖον ἀπολωλέναι, ὥστ᾽ ἔπεισε [o]διαψηφίσασθαι τοὺς
Ἁλιμουσίους περὶ αὑτῶν, καὶ [p]κατηγορῶν δέκα τῶν δημο-
τῶν ἐξέβαλεν, οὓς ἅπαντας πλὴν ἑνὸς κατεδέξατο τὸ δι-
καστήριον. καὶ ταῦτα πάντες ἴσασιν οἱ πρεσβύτεροι.
75 [q]πολλοῦ [r]γ᾽ ἔδεόν [s]τινας ἐγκαταλιπεῖν [t]τῶν μὴ Ἀθη-
ναίων, ὅπου καὶ τοὺς ὄντας πολίτας συνιστάμενοι ἐξέβα-
λον, οὓς τὸ δικαστήριον κατεδέξατο. καὶ ὢν ἐχθρὸς τῷ
ἐμῷ πατρὶ τότε οὐ μόνον οὐ κατηγόρησεν, ἀλλ᾽ οὐδὲ τὴν
ψῆφον ἤνεγκεν ὡς οὐκ ἦν Ἀθηναῖος. τῷ τοῦτο; δῆλον ὅτι
76 ἁπάσαις ἔδοξε δημότης εἶναι. καὶ τί δεῖ περὶ [u]τῶν πα-
τέρων λέγειν; ἀλλ᾽ Εὐβουλίδης αὐτὸς οὑτοσί, ἡνίκα ἐνε- 1318
γράφην ἐγὼ καὶ ὀμόσαντες οἱ δημόται δικαίως πάντες

[m] τί] τίν᾽ r.
[n] οἳ] ἃ F.
[o] διαψηφίσασθαι om. S.
[p] κατηγορῶν om. r.
[q] πολλοῦ] εἰ πολλοῦ r.
[r] γ᾽ ἔδεόν] γε δέον F. γε δέουσιν r.
[s] τινάς] τας pr. S.
[t] τῶν] τινὰς τῶν r.
[u] τῶν om. r.

περὶ ἐμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον, οὔτε κατηγόρησεν οὔτ' ἐναντίαν τὴν ψῆφον ἤνεγκε· καὶ γὰρ ἐνταῦθα πάλιν ἐμὲ πάντες ἐψηφίσαντο δημότην. καὶ εἴ φασί με ταῦτα ψεύδεσθαι, ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ ὕδατος ὅστις βούλεται τούτων τἀναντία μαρτυρησάτω. 77 εἰ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο δοκοῦσιν οὗτοι λέγειν μάλιστ' ἰσχυρόν, ὡς ἀπεψηφίσαντό μου νῦν οἱ δημόται, ἐγὼ τετράκις ἐπιδεικνύω πρότερον, ὅτε ὁσίως ἄνευ [x] συστάσεως ἐψηφίσαντο, καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα δημότας αὑτῶν εἶναι ψηφισαμένους, πρῶτον μέν γε τοῦ πατρὸς δοκιμασθέντος, εἶτ' ἐμοῦ, εἶτ' ἐν τῇ προτέρᾳ [y] δοκιμασίᾳ, ὅτε ἠφάνισαν οὗτοι τὸ γραμματεῖον· τὸ δὲ τελευταῖον προκρίναντες ἐμὲ ἐψηφίσαντο ἐν τοῖς εὐγενεστάτοις κληροῦσθαι τῆς ἱερωσύνης τῷ Ἡρακλεῖ. καὶ ταῦτα πάντα μεμαρτύρηται.

78 Εἰ δὲ δεῖ τὴν δημαρχίαν λέγειν, δι' ἣν [z] ὠργίζοντό μοί τινες, ἐν ᾗ διάφορος ἐγενόμην εἰσπράττων ὀφείλοντας πολλοὺς αὐτῶν μισθώσεις τεμενῶν καὶ ἕτερ' ἃ τῶν κοινῶν διηρπάκεισαν, ἐγὼ μὲν ἂν βουλοίμην ὑμᾶς ἀκούειν, ἀλλ' ἴσως ἔξω τοῦ πράγματος ὑπολήψεσθε ταῦτ' εἶναι, ἐπεὶ καὶ τοῦτ' ἔχω δεικνύναι τεκμήριον ὡς συνέστησαν. 79 ἔκ τε γὰρ τοῦ ὅρκου ἐξήλειψαν τὸ ψηφιεῖσθαι γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ καὶ οὔτε χάριτος ἕνεκ' οὔτ' ἔχθρας. καὶ γὰρ τοῦτο φανερὸν ἐγένετο καὶ [a] ὅτι ἱεροσυλήσαντες τὰ ὅπλα (εἰρήσεται γάρ) ἃ ἐγὼ ἀνέθηκα τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ τὸ ψήφισμα [b] ἐκκολάψαντες ὃ ἐμοὶ ἐψηφίσαντο οἱ δημόται, συνώμνυσαν 1319 οὗτοι ἐπ' ἐμὲ οἱ ὑπ' ἐμοῦ τὰ κοινὰ εἰσπραχθέντες. 80 καὶ εἰς [c] τοσοῦτ' ἀναιδείας ἐληλύθασιν, ὥστ' ἔλεγον [d] περιιόντες

[x] συστάσεως] στάσεως r. διστάσεως F.
[y] δοκιμασίᾳ] διαδικασίᾳ S. Q.
[z] ὠργίζοντό] ὡρίζοντο pr. r.
[a] ὅτι] ὅτι γ' r.
[b] ἐκκολάψαντες] ἐκκόψαντες r.
[c] τοσοῦτ'] τοσοῦτον F. r.
[d] περιιόντες] περιόντες F. S. Q.

ἐμὲ τῆς [e] ἀπολογίας ἕνεκεν ταῦτα ποιῆσαι. καὶ τίς ὑμῶν ἂν καταγνοίη μου τοσαύτην μανίαν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὥστε τηλικούτων ἕνεκεν πρὸς τὸ πρᾶγμα τεκμηρίων ἄξια θανάτου διαπράξασθαι, καὶ ἃ ἐμοὶ φιλοτιμίαν ἔφερε, ταῦτ' [f] ἀφανίζειν; τὸ δὲ πάντων δεινότατον οὐ δήπου γε
81 [g] φήσαιεν ἂν ἐμὲ κατασκευάσαι. οὐ γὰρ ἔφθη μοι συμβᾶσα ἡ ἀτυχία, καὶ εὐθύς, ὥσπερ φυγάδος ἤδη μου ὄντος καὶ ἀπολωλότος, [h] τούτων τινὲς ἐπὶ τὸ οἰκίδιον ἐλθόντες ἐν ἀγρῷ νύκτωρ ἐπεχείρησαν διαφορῆσαι τἄνδοθεν· οὕτω σφόδρα ὑμῶν καὶ τῶν νόμων κατεφρόνησαν. καὶ ταῦτα τοὺς εἰδότας, ἐὰν βούλησθε, καλοῦμεν.

82 Πολλὰ δ' ἔχων καὶ ἄλλα ἐπιδεῖξαι, ἃ τούτοις ἐστὶ διαπεπραγμένα καὶ ἃ εἰσιν ἐψευσμένοι, ἡδέως μὲν ἂν ὑμῖν λέγοιμι, ἐπειδὴ δὲ ἔξω τοῦ πράγματος νομίζετ' εἶναι, [i] ἐάσω. ἀναμνήσθητε δ' ἐκείνων, καὶ θεάσασθε ὡς πολλὰ καὶ δίκαια ἔχων πρὸς ὑμᾶς ἥκω. ὥσπερ [k] γὰρ τοὺς θεσμοθέτας ἀνακρίνετ', ἐγὼ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐμαυτὸν
83 ὑμῖν ἀνακρίνω. ὦ ἄνθρωπε, τίς ἦν σοι πατήρ; ἐμοὶ Θούκριτος. οἰκεῖοί τινες εἶναι μαρτυροῦσιν αὐτῷ; πάνυ γε, πρῶτον μέν γε τέτταρες ἀνεψιοί, εἶτ' ἀνεψιαδοῦς, εἶθ' οἱ τὰς ἀνεψιὰς λαβόντες [l] αὐτῶν, εἶτα φράτορες, εἶτ' Ἀπόλλωνος πατρῴου καὶ Διὸς ἑρκείου [m] γεννηταί, εἶθ' οἷς ἠρία ταὐτά, εἶθ' οἱ δημόται πολλάκις αὐτὸν δεδοκιμάσθαι καὶ ἀρχὰς ἄρξαι καὶ αὐτοὶ διεψηφισμένοι φαίνονται. τὰ μὲν τοίνυν περὶ τοῦ πατρὸς πῶς ἂν ὑμῖν δικαιότερον ἢ κα- 1320
θαρώτερον ἐπιδείξαιμι; καλῶ δ' ὑμῖν τοὺς οἰκείους, εἰ
84 βούλεσθε. τὰ δὲ περὶ τῆς μητρὸς ἀκούσατε. ἐμοὶ γάρ

[e] ἀπολ. ἕνεκεν] ἀπολ. ἕνεκα r.
[f] ἀφανίζειν] ἀφανίσειν r.
[g] φήσαιεν] φήσειεν Q.
[h] τούτων] τίνων r.
[i] ἐάσω] ἐάσωμεν r.
[k] γὰρ om. r.
[l] αὐτῶν] αὐτῷ r.
[m] γεννῆται r.

ἐστι μήτηρ Νικαρέτη Δημοστράτου θυγάτηρ Μελιτέως.
ταύτης τίνες οἰκεῖοι μαρτυροῦσι; πρῶτον μὲν [n] ἀδελφιδοῦ
δύο υἱοί, [[o] εἶτα τοῦ ἑτέρου ἀδελφιδοῦ [p] δύο υἱοί,] εἶτ' ἀνεψιοὶ
αὐτῆς, εἶθ' οἱ Πρωτομάχου υἱεῖς τοῦ λαβόντος τὴν ἐμὴν
μητέρα πρότερον, εἶθ' ὁ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν τὴν ἐκ τοῦ
Πρωτομάχου γήμας Εὔνικος Χολαργεύς, εἶθ' υἱὸς τῆς
85 ἀδελφῆς. ἀλλὰ μὴν καὶ φράτορες τῶν οἰκείων αὐτῆς καὶ
δημόται ταῦτα μεμαρτυρήκασι. τίνος οὖν [q] ἂν προσδέ-
οισθε; καὶ γὰρ ὅτι κατὰ τοὺς νόμους ὁ πατὴρ ἔγημε καὶ
γαμηλίαν τοῖς φράτορσιν εἰσήνεγκε, μεμαρτύρηται. πρὸς
δὲ τούτοις καὶ ἐμαυτὸν ἐπέδειξα πάντων μετειληφότα
ὅσων προσήκει τοὺς ἐλευθέρους. ὥστε πανταχῇ δικαίως
καὶ προσηκόντως ἡμῖν ἂν προσθέμενοι τὴν ψῆφον εὐορ-
86 κοίητε. ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοὺς ἐννέα ἄρχον-
τας ἀνακρίνετε εἰ γονέας εὖ ποιοῦσιν. ἐγὼ δὲ τοῦ μὲν
πατρὸς ὀρφανὸς κατελείφθην, τὴν δὲ μητέρ' ἱκετεύω ὑμᾶς
καὶ ἀντιβολῶ διὰ τοῦτον τὸν ἀγῶνα ἀπόδοτέ μοι θάψαι
εἰς τὰ πατρῷα μνήματα καὶ μή με κωλύσητε, [r] μηδὲ
ἄπολιν ποιήσητε, μηδὲ τῶν οἰκείων ἀποστερήσητε τοσούτων
[s] ὄντων τὸ πλῆθος, καὶ ὅλως ἀπολέσητε. πρότερον γὰρ ἢ
[t] προλείπειν τούτους, εἰ μὴ δυνατὸν ὑπ' αὐτῶν εἴη σωθῆναι,
ἀποκτείναιμ' ἂν ἐμαυτόν, ὥστ' ἐν τῇ πατρίδι γε ὑπὸ τού-
των [u] ταφῆναι.

[n] ἀδελφιδοῦ δύο υἱοί] ἀδελφοὶ δύο r.
[o] [εἶτα—υἱοί]] om. S. Q.
[p] [δύο υἱοί]] υἱοὶ δύο r.
[q] ἂν om. r.
[r] μηδὲ ἄπολιν ποιήσητε om. r.
[s] ὄντων om. r.
[t] προλείπειν] προλιπεῖν r.
[u] ταφῆναι] σωθῆναι S.

ΝΗ.

ΕΝΔΕΙΞΙΣ ΚΑΤΑ ΘΕΟΚΡΙΝΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ. 1321

Τοῦτον τὸν λόγον οὐκ οἶδ' ὅπως ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς ἀναγράφουσιν οἱ πολλοὶ δημόσιον ὄντα φανερῶς· δῆλον δὲ ἔσται τοῦτο ἐξ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως. κατὰ τῶν ἑτέρωσέ ποι καὶ μὴ Ἀθήναζε σεσιτηγηκότων ἐμπόρων ἢ ναυκλήρων Ἀθηναίων φάσεις ἦσαν δεδομέναι. νόμος δὲ ἦν, ἐάν τίς τινα φήνας μὴ ἐπεξίῃ ἢ ἐπεξιὼν μὴ λάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, χιλίας ἐκτίνειν τῷ δημοσίῳ, τοῖς δὲ ὀφείλουσι μὴ ἐξεῖναι λέγειν· καὶ τρίτος, ἐὰν μή τις δόξῃ δικαίως εἰς ἐλευθερίαν ἀφελέσθαι τινά, τὸ ἥμισυ τοῦ τιμήματος ὀφείλειν τῷ δημοσίῳ. Ἐπιχάρης οὖν ἔδειξε Θεοκρίνην οὐκ ἐξὸν αὐτῷ λέγειν ἐκ τριῶν τούτων νόμων. καὶ γὰρ [a]Μικίωνα ὡς ἑτέρωσέ ποι σεσιτηγηκότα φῆναι μὲν αὐτὸν λέγει, μὴ ἐπεξελθεῖν δέ· καὶ ἐπιμελητὴν ὑπὸ τῶν φυλετῶν ἀποδειχθέντα ἐν εὐθύναις ἁλῶναι κλοπῆς χρημάτων, ἃ ἦν ἱερὰ τῶν ἐπωνύμων· καὶ τρίτον Κηφισοδώρου θεράπαιναν εἰς ἐλευθερίαν ἀδίκως ἀφελόμενον τὸν πατέρα τοῦ Θεοκρίνου προσοφλῆσαι δραχμὰς πεντακοσίας. ἐπὶ τούτοις μὲν ἡ ἔνδειξις, καὶ τὸ πρᾶγμα φανερῶς δημόσιον. τὸν δὲ λόγον οἱ πολλοὶ νομίζουσιν εἶναι Δεινάρχου, καίτοι γε οὐκ ἀπεοικότα τῶν τοῦ Δημοσθένους.

ΤΟΥ πατρὸς [b]ἡμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, διὰ τουτονὶ 1322
Θεοκρίνην ἀτυχήσαντος πρὸς τὴν πόλιν καὶ [c]ὄφλοντος δέκα τάλαντα, καὶ τούτου διπλοῦ γεγενημένου ὥστε μηδ' ἐλπίδα ἡμῖν εἶναι σωτηρίας μηδεμίαν, ἡγησάμην δεῖν ἐπὶ τῷ [d]τιμωρεῖσθαι μεθ' ὑμῶν τοῦτον μήθ' ἡλικίαν μήτ' ἄλλο
2 μηδὲν ὑπολογισάμενος δοῦναι τὴν ἔνδειξιν ταύτην. καὶ γὰρ ὁ πατήρ, ὦ ἄνδρες [e]δικασταί, ὥσπερ [f]πάντα πειθόμενος πεποίηκα, πρὸς ἅπαντας ὠδύρετο τοὺς γνωρίμους,

[a] Μικίωνα] νίκωνα F.
[b] ἡμῶν om. r.
[c] ὄφλοντος] ὀφείλοντος r.
[d] τιμωρεῖσθαι] τιμωρήσασθαι r.
[e] δικασταί, ut solet, om. r.
[f] πάντα — ἅπαντας] ἅπαντα — πάντας r.

εἰ παραλιπὼν ἐγὼ τὸν καιρὸν ἐν ᾧ διὰ τὸ τὸν πατέρα ζῆν ἔξεστί μοι τοῦτον [g]ἀμύνασθαι, τὴν ἀπειρίαν καὶ τὴν ἡλικίαν προφασιζόμενος αὐτὸν μὲν περιόψομαι πάντων ἀπεστερημένον, Θεοκρίνην δὲ παρὰ τοὺς νόμους γραφὰς γραφόμενον καὶ συκοφαντοῦντα πολλοὺς τῶν πολιτῶν, οὐκ
3 ἐξὸν αὐτῷ. δέομαι οὖν [h]ὑμῶν ἁπάντων, ὦ ἄνδρες [i]Ἀθηναῖοι, καὶ ἱκετεύω μετ' εὐνοίας ἀκοῦσαί μου, πρῶτον μὲν ὅτι τῷ πατρὶ βοηθῶν καὶ πειθόμενος ἀγωνίζομαι, ἔπειθ' ὅτι καὶ νέος ὢν καὶ ἄπειρος, ὥστ' ἀγαπητὸν εἶναί μοι, ἐὰν τῆς παρ' ὑμῶν [k]ὑπαρξάσης εὐνοίας δυνηθῶ δηλῶσαι
4 τὰ πεπραγμένα τούτῳ· πρὸς δὲ τούτοις, ὅτι ὦ ἄνδρες δικασταὶ [l]προδέδομαι (τὰ γὰρ ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς εἰρήσεται) ὑπ' ἀνθρώπων, οἳ πιστευθέντες ὑφ' ἡμῶν διὰ τὴν πρὸς τοῦτον ἔχθραν καὶ πυθόμενοι τὰ πράγματα καὶ φήσαντες ἐμοὶ συναγωνιεῖσθαι ἐγκαταλελοίπασι νυνί με καὶ δια- 1323
λέλυνται πρὸς τοῦτον ἐν τοῖς ἐμοῖς πράγμασιν, ὥστε [m]μοι μηδὲ τὸν συνεροῦντα εἶναι, ἐὰν μή τις ἄρα μοι τῶν οἰκείων βοηθήσῃ.

5 Πολλαῖς μὲν οὖν ἐνδείξεσιν ἦν ἔνοχος οὑτοσί, καὶ ἅπαντας τοὺς περὶ ταῦτα νόμους [n]ἐφαίνετο παραβεβηκώς· καινότατον δὲ τῶν ἔργων τῶν τούτου τὴν περὶ τὸ πλοῖον φάσιν εὑρίσκομεν γεγονυῖαν, διόπερ ταῦτα γράψας εἰς τὴν ἔνδειξιν ἔδωκεν ὁ πατήρ μοι. πρῶτον μὲν οὖν [o]τὸν νόμον ὑμῖν ἀναγνώσεται τὸν περὶ τῶν φαινόντων καὶ οὐκ ἐπεξιόντων, ἀλλὰ διαλυομένων παρὰ τοὺς νόμους· ἐντεῦθεν γὰρ οἶμαι προσήκειν μοι [p]ποιήσασθαι τὴν ἀρχὴν τοῦ

[g] ἀμύνασθαι] vulg. ἀμύνεσθαι.
[h] ὑμῶν ἁπάντων] ἁπάντων ὑμῶν r.
[i] Ἀθηναῖοι om. r.
[k] ὑπαρξάσης] ὑπαρχούσης r.
[l] προδέδομαι] προσδέδομαι S.
[m] μοι om. r.
[n] ἐφαίνετο] φαίνεται r.
[o] τὸν νόμον ὑμῖν] ὑμῖν τὸν νόμον r.
[p] ποιήσασθαι τὴν ἀρχὴν] τὴν ἀρχὴν ποιήσασθαι r.

λόγου· εἶτα τὴν φάσιν αὐτὴν ἣν οὗτος ἐποιήσατο κατὰ
τοῦ [q] Μικίωνος, Λέγε.

[r] ΝΟΜΟΣ.

6 Ὁ νόμος οὗτος, ὦ [s] ἄνδρες δικασταί, τοῖς προαιρουμέ-
νοις ἢ γράφεσθαι γραφὰς ἢ φαίνειν ἢ ἄλλο τι ποιεῖν τῶν
ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ γεγραμμένων προλέγει διαῤῥήδην, ἐφ'
οἷς ἕκαστόν ἐστι [t] τούτων ποιητέον. ἔστι δὲ ταῦτα, ὥσπερ
ἠκούσατ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου, ἐὰν ἐπεξιὼν τις μὴ μετα-
λάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, χιλίας ἀποτίνειν,
[u] κἂν μὴ ἐπεξίῃ, ὦ Θεοκρίνη, χιλίας ἑτέρας, ἵνα μήτε συ-
κοφαντῇ μηδεὶς μήτ' ἄδειαν ἔχων ἐργολαβῇ καὶ [x] καθυ-
7 φείη τὰ τῆς πόλεως. φημὶ δὴ κατὰ ταύτην τὴν ἔνδειξιν
ἔνοχον εἶναι Θεοκρίνην τῷ [y] φήναντα [z] Μικίωνα [a] Χολλίδην
μὴ ἐπεξελθεῖν, ἀλλ' ἀργύριον λαβόντα ἀποδόσθαι τὸ
πρᾶγμα. καὶ τοῦτ' ἀποδείξω σαφῶς, ὡς ἐγὼ νομίζω.
καίτοι Θεοκρίνης γε, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ οἱ [b] μετὰ
τούτου οὐδὲν ὅ τι οὐ πεποιήκασι προσιόντες τοῖς μάρτυσι,
[c] καὶ τὰ μὲν ἀπειλοῦντες αὐτοῖς, τὰ δὲ πείθοντες μὴ μαρ-
8 τυρεῖν. ἀλλ' ὅμως ἐὰν ὑμεῖς βούλησθε τὰ δίκαια βοηθεῖν 1324
μοι καὶ κελεύητ' αὐτούς, μᾶλλον δ' ἀναγκάζοντος ἐμοῦ
συναναγκάζητε ἤτοι μαρτυρεῖν ἢ [d] ἐξόμνυσθαι, καὶ [e] μὴ
ἐᾶτε [f] λόγους λέγειν, [g] εὑρεθήσεται τἀληθές. Λέγε οὖν
πρῶτον μὲν τὴν φάσιν, εἶτα τὰς μαρτυρίας.

[q] Μίκωνος F. S. Q.
[r] ΝΟΜΟΣ] φάσις r.
[s] ἄνδρες δικασταί, τοῖς προαιρουμένοις] ἀθηναῖοι τοὺς προαιρουμένους r.
[t] τούτων] τουτω S.
[u] κἂν] ἢ ἐὰν r.
[x] καθυφείη] Immo καθυφιῇ.
[y] φήναντα] φήναντι S. Q. φήσαντι r.
[z] Μίκωνα S. Q. μήκωνα F.
[a] Χολλίδην] χολίδην r.
[b] μετὰ τούτου] μετ' αὐτοῦ r.
[c] καὶ post μάρτυσι om. r.
[d] ἐξόμνυσθαι] ἐξομνύεσθαι S. Q.
[e] μὴ] μηδ' S. Q.
[f] λόγους] λόγους αὐτοὺς r.
[g] εὑρεθήσεται τἀληθές] εὑρήσετε τἀληθῆ r.

[h]ΦΑΣΙΣ.

9 Ταύτην τὴν φάσιν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἔδωκε μὲν [i]οὑτοσὶ προσκαλεσάμενος τὸν [k]Μικίωνα, ἔλαβε δ' ὁ γραμματεὺς ὁ τῶν τοῦ ἐμπορίου ἐπιμελητῶν, Εὐθύφημος. ἐξέκειτο δὲ πολὺν χρόνον ἔμπροσθεν τοῦ συνεδρίου ἡ φάσις, [l]ἕως λαβὼν ἀργύριον οὗτος εἴασε διαγραφῆναι καλούντων αὐτὸν εἰς τὴν ἀνάκρισιν τῶν ἀρχόντων. ὅτι δὲ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, πρῶτον μὲν κάλει ὃς ἐγραμμάτευε τῇ ἀρχῇ, Εὐθύφημον.

[m]ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

10 Λέγε [n]δὴ καὶ τὴν τῶν ἰδόντων ἐκκειμένην τὴν φάσιν μαρτυρίαν. λέγε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Κάλει [o]δὲ καὶ τοὺς τοῦ ἐμπορίου ἐπιμελητάς, καὶ αὐτὸν τὸν [p]Μικίων' οὗ ἔφηνε τὸ πλοῖον· καὶ τὰς μαρτυρίας ἀναγίγνωσκε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

11 Ὡς μὲν τοίνυν ὦ ἄνδρες δικασταὶ ἔφηνε Θεοκρίνης τὸ [q]τοῦ Μικίωνος πλοῖον, καὶ ὡς ἐξέκειτο πολὺν χρόνον ἡ φάσις, καὶ ὡς εἰς τὴν ἀνάκρισιν καλούμενος [r]οὐχ ὑπήκουσεν οὐδ' ἐπεξῆλθεν, ἀκηκόατε μαρτυρούντων [s]τούτων οὓς εἰδέναι μάλιστα προσῆκεν. ὅτι δ' [t]οὐ ταῖς χιλίαις μόνον ἔνοχός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἀπαγωγῇ καὶ τοῖς ἄλλοις, [u]ὅσα κελεύει πάσχειν ὁ νόμος οὑτοσὶ τὸν συκοφαντοῦντα τοὺς ἐμπόρους καὶ τοὺς ναυκλήρους, ῥᾳδίως ἐξ αὐτοῦ τοῦ 1325

[h] ΦΑΣΙΣ] φάσις. μαρτυρίαι r.
[i] οὑτοσὶ προσκαλ.] οὗτος προκαλ. r.
[k] Μίκωνα F. S. Q.
[l] ἕως] ἕως ἂν r.
[m] ΜΑΡΤΥΡΙΑ om. r.
[n] δὴ] δὲ r.
[o] δὲ] δὴ r.
[p] Μικίων'] μήκωνα· F.
[q] τοῦ post τὸ om. r.
[r] οὐχ—οὐδ'] οὐθ'—οὔτ' r.
[s] τούτων om. r.
[t] οὐ] οὐχὶ r.
[u] ὅσα] ἃ r.

12 νόμου γνώσεσθε. βουλόμενος γὰρ ὁ τὸν νόμον τιθεὶς μήτε τοὺς ἀδικοῦντας τῶν ἐμπόρων ἀθῴους εἶναι μήτε τοὺς ἄλλους πράγματ' ἔχειν, ἁπλῶς ἀπεῖπε τοῖς τοιούτοις τῶν ἀνθρώπων μὴ φαίνειν, εἰ μὴ πιστεύει τις αὑτῷ δείξειν ἐν ὑμῖν [x] ταῦτα γεγενημένα περὶ ὧν ποιεῖται τὴν φάσιν· ἐὰν δέ τις [y] παρ' αὐτὰ ποιῇ τῶν συκοφαντούντων, ἔνδειξιν [z] αὐτῶν εἶναι καὶ ἀπαγωγήν. μᾶλλον δὲ λέγε τὸν νόμον αὐτόν· πολὺ γὰρ [a] ἐμοῦ σαφέστερον διδάξει.

ΝΟΜΟΣ.

13 Ἀκούετε [b] τοῦ νόμου, ἃ κελεύει πάσχειν ὦ ἄνδρες δικασταὶ τὸν συκοφάντην. οὐκοῦν εἰ μέν [c] τι πεποιηκότα τούτων ὧν [d] ἔγραψεν ἐν τῇ φάσει Θεοκρίνης πεποιηκέναι τὸν Μικίωνα, καθυφεῖκε τὸ πρᾶγμα καὶ διαλέλυται πρὸς τὸν ἄνθρωπον, [e] ἀδικεῖ πάντας ὑμᾶς καὶ δικαίως [f] ὀφείλει
14 τὰς χιλίας. εἰ δὲ πλεύσαντα [g] αὐτὸν δικαίως [h] οἷ προσῆκεν (ἔστω γὰρ [[i] τοῦθ'] ὁπότερον οὗτος βούλεται) [k] φαίνει καὶ προσκαλεῖται [l] καὶ συκοφαντεῖ τοὺς ναυκλήρους, καὶ τὸν νόμον οὐ μόνον τὸν πρότερον ἀλλὰ καὶ τὸν ἀρτίως ἀναγνωσθέντα παραβέβηκε, καὶ καταμεμαρτύρηκεν αὑ-
15 τοῦ μηδὲν ὑγιὲς μήτε λέγειν μήτε πράττειν. τίς γὰρ ἂν παρεὶς τὸ δικαίως πράττοντα λαβεῖν τὸ μέρος τῶν χρημάτων κατὰ τὸν νόμον, διαλυσάμενος ἠβουλήθη μικρὰ κερδᾶναι καὶ [m] τούτοις ἔνοχον αὑτὸν καταστῆσαι τοῖς νό-

[x] ταῦτα] τὰ F. S. Q.
[y] παρ' αὐτὰ F. S. Q. vulg. παρὰ ταῦτα.
[z] αὐτῶν εἶναι] εἶναι αὐτῶν r.
[a] ἐμοῦ σαφέστερον] σαφέστερον ἐμοῦ r.
[b] τοῦ νόμου, ἃ κελεύει] τῶν νόμων ἃ κελεύουσιν r.
[c] τι] τις r. τι εἰδὼς Reiskius.
[d] ἔγραψεν] ἔγραφεν r.
[e] ἀδικεῖ] ἀδικεῖται Q.
[f] ὀφείλει] ἂν ὀφείλει r.
[g] αὐτὸν δικαίως] δικαίως αὐτὸν r.
[h] οἷ] οὐ r.
[i] τοῦθ' om. r.
[k] φαίνει] φαίνειν r.
[l] καὶ ante συκοφαντεῖ om. r.
[m] τούτοις] τοῦτο F. S. Q.

μοις, [n]ἐξόν, ὅπερ ἀρτίως εἶπον, τὰ [o]ἡμίσεα τῶν φανθέντων λαβεῖν; οὐδ' ἂν εἷς, ὦ ἄνδρες δικασταί, μὴ οὐ συνειδὼς ἑαυτῷ συκοφαντοῦντι. 1326

16 Δύο μὲν τοίνυν οὗτοι νόμοι εἰσίν, οὓς παραβέβηκεν ὁ τοὺς ἄλλους παρανόμων γραφόμενος· ἕτερον δὲ [p]τὸν τρίτον, ὃς ὁμοίως κελεύει κατά [q]τε τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ τὰς ἐνδείξεις τὸν βουλόμενον ποιεῖσθαι τῶν πολιτῶν, καὶ ἐάν τις ὀφείλῃ τῇ Ἀθηνᾷ ἢ τῶν ἄλλων [r]θεῶν ἢ τῶν ἐπωνύμων [s]τῳ. [t]ὃ φανήσεται [u]οὗτος ὀφείλων καὶ οὐκ ἐκτετικὼς ἑπτακοσίας δραχμάς, ἃς [x]ὦφλεν ἐν ταῖς εὐθύναις τῷ ἐπωνύμῳ τῆς αὐτοῦ φυλῆς. Καί μοι λέγε τοῦτ' αὐτὸ τοῦ νόμου.

ΝΟΜΟΣ.

17 Ἐπίσχες. Ἀκούεις, οὑτοσί; τί λέγει; "[y]ἢ τῶν ἐπωνύμων [z]τῳ." Λέγε δὴ τὴν τῶν φυλετῶν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ταχύ γ' ἂν οὗτος, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀνθρώπων ὀλίγων φροντίσειεν ἢ [a]τῶν [b]τὸν πλεῖστον τοῦ χρόνου πλεόν-
18 των, ὥσπερ ὁ Μικίων, ὅστις τοὺς φυλέτας παρόντας οὔτ' ἔδεισεν οὔτ' ᾐσχύνθη, τοῦτο μὲν οὕτως αὐτῶν τὰ κοινὰ διοικήσας ὥστ' ἐκείνους κλοπὴν αὐτοῦ καταγνῶναι, τοῦτο δ' ὄφλων καὶ τοὺς νόμους ἀκριβῶς εἰδὼς ὅτι [c]κωλύουσιν αὐτὸν γράφεσθαι γραφὰς ἕως ἂν ἐκτίσῃ, βιαζόμενος, καὶ νομίζων δεῖν τοὺς μὲν ἄλλους τοὺς ὀφείλοντας μηδενὸς με-
19 τέχειν τῶν κοινῶν, αὐτὸν δὲ κρείττω τῶν νόμων εἶναι. φή-

[n] ἐξόν] ἐξ ὧν F. S. Q.
[o] ἡμίσεα] ἡμίση S. Q.
[p] τὸν ante τρίτον om. r.
[q] τε om. r.
[r] θεῶν] θεῶν τινὶ r.
[s] τῳ om. F. S. Q. r.
[t] ὃ om. r.
[u] οὗτος om. r.
[x] ὦφλεν] ὤφειλεν r.
[y] ἢ] ἢν F. S. Q.
[z] τῳ om. r.
[a] τῶν ante τὸν om. r.
[b] τὸν] τὸ F. Q.
[c] κωλύουσιν] κωλύσουσιν S. Q. r.

σει τοίνυν τὸν πάππον, οὐχ αὐτὸν εἶναι [d] τὸν ἐν τῷ γραμματείῳ γεγραμμένον, καὶ περὶ τούτου πολλοὺς [e] ἐρεῖ λόγους, ὡς ἐκεῖνός ἐστιν. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν ἀκριβές, ὁπότερός ἐστιν, οὐκ ἔχω λέγειν· εἰ δ' οὖν ἐστὶν ὡς οὗτος ἐρεῖ, πολὺ δικαιότερον εἶναι νομίζω καταψηφίσασθαι ὑμᾶς αὐτοῦ,
20 εἰ ταῦθ' οὕτως ἐστίν. εἰ γὰρ ὀφείλοντος αὐτῷ τοῦ πάππου πάλαι, καὶ τοῦ νόμου κελεύοντος κληρονομεῖν τοῦτον 1327
τῶν ἐκείνου, προσῆκον αὐτῷ μηδὲ πάλαι γράφεσθαι [f] γράφεται, καὶ διὰ τοῦτ' οἰήσεται δεῖν ἀποφεύγειν ὅτι πονηρὸς ἐκ τριγονίας ἐστίν, οὐ δίκαια ἐρεῖ, ὦ ἄνδρες δικασταί.

21 ὡς οὖν καὶ παρ' αὐτοῦ [g] Θεοκρίνου ὁμολογεῖται [h] τούτου εἶναι τὸ ὄφλημα καὶ κατετάξατο τοῖς φυλέταις ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ τοῖς βουλομένοις εὐορκεῖν οὐ καλῶς ἔχει ταύτην ἀπογιγνώσκειν τὴν ἔνδειξιν, λαβέ μοι τὸ ψήφισμ' ὃ εἶπεν ἐν τοῖς φυλέταις [i] Σκιρωνίδης.

[k] ΨΗΦΙΣΜΑ.

22 Προσελθὼν δ' [l] οὑτοσὶ Θεοκρίνης ὡμολόγησεν ὀφείλειν καὶ ἐκτίσειν ἐναντίον τῶν φυλετῶν, ἐπειδὴ προσιόντας [m] ἡμᾶς ᾔσθετο καὶ βουλομένους ἀντίγραφα τῶν ἐν τῷ γραμματείῳ γεγραμμένων λαβεῖν.

[n] ΨΗΦΙΣΜΑ.

Πολύ γ' ἄν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Λεοντίδας τοὺς ἀναγκάσαντας ἀποδοῦναι Θεοκρίνην τὰς ἑπτὰ μνᾶς ἐπῃνέσατ' ἂν μᾶλλον ἢ τοῦτον.

23 Τέταρτος τοίνυν [o] ἕτερος νόμος ἐστίν (ὁμολογῶ γὰρ τῶν τούτῳ πεπραγμένων τὰ πλεῖστα ἐξητακέναι) καθ' ὃν

[d] τὸν ἐν] τῶν ἐν Q.
[e] ἐρεῖ λόγους] λόγους ἐρεῖ r.
[f] γράφεται] ἐγράφετε F.S.Q.r.
[g] Θεοκρίνου] θεοκρίνους r.
[h] τούτου] τοῦτ' F. S. Q.
[i] Σκιρωνίδης] κριτωνίδης r.
[k] ΨΗΦΙΣΜΑ om. S.
[l] οὑτοσὶ] οὗτος ὁ r.
[m] ἡμᾶς om. r.
[n] ΨΗΦΙΣΜΑ om. r.
[o] ἕτερος om. S.

ὀφείλει πεντακοσίας δραχμὰς Θεοκρίνης οὑτοσί, οὐκ ἐκτετικότος αὐτῷ τοῦ πατρὸς ἃς [p] προσῶφλεν ἀφελόμενος τὴν
24 Κηφισοδώρου θεράπαιναν εἰς ἐλευθερίαν, ἀλλὰ [q] διοικησαμένου πρὸς Κτησικλέα τὸν λογογράφον, ὃς ἦν ἐπὶ τοῖς τῶν ἀντιδίκων πράγμασιν, ὥστε μήτ' ἐκτῖσαι μήτ' εἰς ἀκρόπολιν ἀνενεχθῆναι. ἃς οὐδὲν [μὲν] ἧττον, [r] οἶμαι, Θεοκρίνης ὀφείλει νυνὶ κατὰ τὸν νόμον. οὐ γὰρ ἐὰν Κτησικλῆς ὁ μέτοικος συγχωρήσῃ τούτῳ, πονηρὸς πονηρῷ, μὴ παραδοθῆναι τοῖς πράκτορσι [s] τὸν προσόφλοντα κατὰ τὸν 1328
νόμον, διὰ τοῦτο δεῖ τὴν πόλιν ἀπεστερῆσθαι τῶν ἐκ τῶν
25 νόμων ἐπικειμένων ζημιῶν, [t] ἀλλὰ προσήκει τοὺς ἀντιδίκους ὑπὲρ μὲν τῶν ἰδίων, ὅπως ἂν αὐτοὺς πείθωσι, διοικεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους, ὑπὲρ δὲ τῶν πρὸς τὸ δημόσιον, ὅπως ἂν οἱ νόμοι κελεύωσιν. Καί μοι λέγε τόν [u] τε νόμον, ὃς κελεύει τὸ ἥμισυ τοῦ τιμήματος ὀφείλειν τῷ δημοσίῳ ὃς ἂν δόξῃ μὴ δικαίως εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἀφελέσθαι, καὶ τὴν τοῦ Κηφισοδώρου μαρτυρίαν.

ΝΟΜΟΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

26 Λέγε δὴ κἀκεῖνον τὸν νόμον τὸν ἀπ' ἐκείνης κελεύοντα [x] τῆς ἡμέρας ὀφείλειν, ἀφ' ἧς ἂν ὄφλῃ, ἐάν τ' ἐγγεγραμμένος ᾖ ἐάν τε μή.

ΝΟΜΟΣ.

27 Πῶς οὖν ἄλλως, ὦ ἄνδρες δικασταί, προσήκει τὸν δικαίως κατηγοροῦντ' ἀποφαίνειν ὀρθῶς [y] ἐνδεδειγμένον Θεοκρίνην τουτονὶ καὶ μὴ μόνον ἔνοχον ὄντα τῇ ἐνδείξει κατὰ τὰς χιλίας [z] ἐφ' αἷς ἐνδέδεικται, ἀλλὰ καὶ πολλοῖς [a] ἄλ-

[p] προσῶφλεν r.
[q] διοικησαμένου] δικησαμένου F.
[r] οἶμαι om. r.
[s] τὸν προσόφλοντα] μὴ προσοφείλοντα r.
[t] ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ r.
[u] τε om. r.
[x] τῆς ἡμέρας ὀφείλειν] ὀφείλειν τῆς ἡμέρας r.
[y] ἐνδεδειγμένον] ἐπιδεδειγμένον r.
[z] ἐφ' αἷς] ἀφ' ἧς r.
[a] ἄλλοις om. r.

λοις ὀφλήμασιν; ἐγὼ μὲν οὐδαμῶς νομίζω. οὐ γὰρ δή [b]γε προσδοκᾷν δεῖ Θεοκρίνην αὐτὸν ὁμολογήσειν [c]ὀφείλειν 28 ὑμῖν τῷ δημοσίῳ καὶ δικαίως ἐνδεδεῖχθαι φήσειν, [d]ἀλλὰ τοὐναντίον πάντα λόγον μᾶλλον ἐρεῖν καὶ [e]πάσας αἰτίας οἴσειν, ὡς καταστασιάζεται, ὡς διὰ τὰς τῶν παρανόμων γραφὰς εἰς ταῦθ' ἥκει. λοιπὸν γάρ ἐστι τοῦτο τοῖς ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασιν ἐξελεγχομένοις, αἰτίας καὶ προφάσεις εὑρίσκειν, αἵτινες τοῦ παρόντος ὑμᾶς ποιήσουσι πράγματος ἐπιλαθομένους τοῖς ἔξω τῆς κατηγορίας λό-
29 γοις προσέχειν. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ μὲν ἑώρων ἐν τοῖς ἀνεγνωσμένοις νόμοις γεγραμμένον "ταῦτα δ' εἶ- "ναι κύρια περὶ τῶν συκοφαντούντων, [f]ἂν μὴ Θεοκρίνης 1329 "ἐνδειχθεὶς [g]αἰτιᾶσθαι βούληται Θουκυδίδην ἢ Δημοσθέ- "νην ἢ καὶ τῶν πολιτευομένων ἄλλον τιν'," ἡσυχίαν [h]ἂν ἦγον. νῦν δὲ τούτων οὐδεμίαν ὁρῶ τῶν σκήψεων [i]ὑπόλογον οὖσαν ἐν τοῖς νόμοις, [k]οὐδὲ καινήν, ὥστε προσέχειν νῦν πρῶτον ἀκούσαντας, ἀλλὰ μυριάκις παρὰ τῶν κρινο-
30 μένων [l]εἰρημένην. ἀκούω δὲ καὶ [m]παρὰ τῶν πρεσβυτέρων, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς ἄρα προσῆκόν ἐστιν ὅλως μὲν μηδενὶ μηδεμίαν συγγνώμην ὑπάρχειν παραβαίνοντι τοὺς νόμους, εἰ δ' ἄρα δεῖ, μὴ [n]τοῖς συνεχῶς οὖσι πονηροῖς μηδὲ τοῖς ἐπ' ἀργυρίῳ τοὺς νόμους προϊεμένοις (οὐ γὰρ εἰκός), ἀλλ' οἵτινες ἂν διὰ τὴν αὐτῶν ἀπραγμοσύνην ἄκοντές τι τῶν γεγραμμένων [o]παραβῶσιν. ὧν οὐδεὶς ἂν δήπου Θεοκρίνην τουτονὶ φήσειεν εἶναι, ἀλλὰ τοὐναντίον οὐ-

[b] γε προσδοκᾷν] προσδοκᾶν γε r.
[c] ὀφείλειν ὑμῖν] ὑμῖν ὀφείλειν r.
[d] ἀλλὰ — πάντα] ἀλλ' οὐ — ἅπαντα r.
[e] πάσας] πάντας r.
[f] ἂν μὴ] ἐὰν r.
[g] αἰτιᾶσθαι] αἰτιάσασθαι r.
[h] ἂν om. r.
[i] ὑπόλογον] ὑπόλοιπον r.
[k] οὐδὲ καινήν, ὥστε πρ. νῦν] οὐδ' ἐκείνη πρ. ὥσπερ νῦν r.
[l] εἰρημένην] εἰρημένη r.
[m] παρὰ om. r.
[n] τοῖς — προϊεμένοις] τοῖς — προϊέμενους S. τοὺς — προϊεμένους r.
[o] παραβῶσιν] παραβαίνωσιν r.

31 δενὸς τῶν ἐν τοῖς νόμοις ἄπειρον. διὸ καὶ [p]δεῖ φυλάττειν
αὐτὸν μὴ πρὸς τοὺς ἐμοὺς λόγους μηδὲ τοὺς ὑπὸ [q]τούτου
ῥηθησομένους ἀποβλέποντας. οὐ γὰρ δίκαιον τοὺς ὑπὲρ
τῶν νόμων καθημένους [r]μακροῖς λόγοις καὶ κατηγορίαις
προσέχειν, ἀλλ' οἷς [s]ἂν ἅπαντες ῥᾳδίως [t]ἐπακολουθή-
σαιτε, καὶ δι' ὧν δόξετε πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει τῶν νόμων
32 ἀξίως ταύτην τὴν ἔνδειξιν δικάσαι, σαφῶς [u]ἐρωτῶντας τί
λέγεις, Θεοκρίνη καὶ πάντες οἱ τῶν αὐτῶν τούτῳ μετέ-
χοντες; ἀξιοῦθ' ἡμᾶς, κατὰ τοὺς νόμους ὀμωμοκότας δι-
κάσειν, παρὰ τούτους διὰ τοὺς ὑμετέρους λόγους ψηφί-
ζεσθαι; μεμαρτυρηκότος μὲν ἡμῖν τοῦ Μικίωνος, καθ' οὗ
δοὺς Θεοκρίνης οὑτοσὶ τὴν φάσιν οὐκ ἐπεξῆλθε, καὶ πε-
33 ποιηκότος αὐτὸν τούτοις ὑπόδικον; ὁμολογοῦντος δὲ τοῦ
γραμματέως λαβεῖν τὴν φάσιν παρὰ τούτου, καὶ [x]πεποι-
ηκότος καὶ τούτου διὰ τῆς μαρτυρίας τῆς ὀλίγον τι πρό- 1330
τερον ἀναγνωσθείσης αὐτὸν ὑπόδικον; ἔτι δὲ τῶν τοῦ ἐμ-
πορίου ἐπιμελητῶν μόλις μὲν ἀλλ' οὖν ταὐτὰ τούτοις με-
μαρτυρηκότων; πρὸς δὲ τούτοις τῶν [y]ἰδόντων ἐκκειμένην
τὴν φάσιν καὶ [z]προσελθόντων τοῖς ἄρχουσι [a]μαρτυρούντων,
34 ὥσπερ ὀλίγον [b]τι πρότερον ἠκούσατε; ἀλλ' οὐ δίκαιον, ὦ
ἄνδρες δικασταί.

Οὐ γὰρ [c]δὴ διὰ τὸν τρόπον γε [d]τὸν τοῦ φεύγοντος καὶ
τὸν βίον ψευδεῖς ὑπολήψεσθε τὰς μαρτυρίας τὰς ἀνεγ-
νωσμένας εἶναι. πολὺ γὰρ ἐκ τοῦ τρόπου σαφέστερον ἐπι-

[p] δεῖ—μὴ] ἀεὶ—οὐ r.
[q] τούτου] τούτων r.
[r] μακροῖς λόγοις] λόγοις μακροῖς r.
[s] ἂν om. r.
[t] ἐπακολουθήσαιτε] ἐπακολουθήσετε F. S. Q. r. vulg. ἐπακολουθήσητε.
[u] ἐρωτῶντας] ἐρωτῶντες r.
[x] πεποιηκότος καὶ τούτου διὰ τῆς] πεποιηκυίας τῆς F. S. Q.
[y] ἰδόντων] ἰδίων r.
[z] προσελθόντων] προσκειμένων r.
[a] μαρτυρούντων] καὶ μαρτυρούντων r.
[b] τι om. F. S. Q.
[c] δὴ] δεῖ r.
[d] τὸν post γε om. r.

δείκνυται Θεοκρίνης τοιοῦτος ὢν ἢ διὰ τῶν εἰρημένων. τί
γὰρ οὐ πεποίηκεν οὗτος ὧν ἂν πονηρὸς καὶ συκοφάντης
35 ἄνθρωπος ποιήσειεν; οὐ διὰ [e] μὲν τὴν τούτου πονηρίαν ἀδελ-
φὸς αὐτοῦ θεσμοθετῶν καὶ τούτῳ χρώμενος συμβούλῳ τοι-
οῦτος ἔδοξε [f] παρ' ὑμῖν ἄνθρωπος εἶναι, ὥστ' οὐ μόνον αὐ-
τὸς ἀπεχειροτονήθη τῶν ἐπιχειροτονιῶν [g] οὐσῶν, ἀλλὰ καὶ
τὴν ἀρχὴν [h] ἅπασαν ἐποίησε; καὶ εἰ μὴ δεομένων αὐτῶν
καὶ ἱκετευόντων, καὶ λεγόντων ὡς οὐκέτι [i] πρόσεισι Θεο-
κρίνης πρὸς τὴν ἀρχήν, [k] ἐπείσθηθ' ὑμεῖς καὶ πάλιν ἀπέ-
δοτε τοὺς στεφάνους [l] αὐτοῖς, πάντων ἂν αἴσχιστα οἱ συν-
36 άρχοντες ἐπεπόνθεσαν; καὶ τούτων οὐδέν [m] με δεῖ μάρ-
τυρας ὑμῖν παρασχέσθαι· πάντες γὰρ ἴστε τοὺς ἐπὶ Λυ-
κίσκου ἄρχοντος θεσμοθέτας [n] ἀποχειροτονηθέντας ἐν τῷ
δήμῳ διὰ τοῦτον. ὧν ἀναμιμνησκομένους ὑμᾶς χρὴ τὸν
αὐτὸν ὑπολαμβάνειν [o] εἶναι τοῦτον καὶ πρότερον καὶ νῦν.
37 οὐ πολλῷ τοίνυν χρόνῳ ὕστερον τῆς ἀποχειροτονίας, τελευ-
τήσαντος αὐτῷ τοῦ ἀδελφοῦ βιαίῳ θανάτῳ, τοιοῦτος ἐγέ- 1331
νετο περὶ αὐτὸν οὗτος, ὥστ' [p] ἀναζητήσας τοὺς δράσαντας
καὶ πυθόμενος οἵτινες ἦσαν, ἀργύριον λαβὼν ἀπηλλάγη.
καὶ τὴν μὲν ἀρχὴν ἣν ἐκεῖνος ἄρχων ἐτελεύτησεν, ἱεροποιὸς
ὤν, παρὰ τοὺς νόμους [q] ἦρχεν οὗτος, οὔτε λαχὼν οὔτ' ἐπι-
λαχών· ὑπὲρ ὧν δ' ἔπαθεν [r] ἐκεῖνος μέχρι τούτου σχετλι-
άζων περιῄει καὶ φάσκων εἰς Ἄρειον πάγον Δημοχάρην
[s] προσκαλεῖσθαι, ἕως διελύσατο πρὸς τοὺς τὴν αἰτίαν ἔχον-

[e] μὲν om. r.
[f] παρ' ὑμῖν ἄνθρωπος] ἄνθρωπος παρ' ὑμῖν r.
[g] οὐσῶν om. F. S. Q.
[h] ἅπασαν] ἁπασῶν r.
[i] πρόσεισι] πρόεισι S. Q.
[k] ἐπείσθηθ'] ἔπειθ' F.
[l] αὐτοῖς post πάλιν ponit r.
[m] με δεῖ] δεῖ με r.
[n] ἀποχειροτονηθέντας] ἐπιχειροτονηθέντας r.
[o] εἶναι τοῦτον] τοῦτον εἶναι r.
[p] ἀναζητήσας] ζητῆσαι F. S. Q.
[q] ἦρχεν om. S.
[r] ἐκεῖνος] ἐκεῖνος οὗτος r.
[s] προσκαλεῖσθαι] προκαλεῖσθαι F. S. Q.

38 τας. χρηστός [t] γ' ἐστὶ καὶ πιστὸς καὶ κρείττων χρημά-
των. οὐδ' ἂν αὐτὸς φήσειεν. οὐ γὰρ τοσούτων [u] δεῖσθαί
φασι δεῖν τὸν δικαίως καὶ μετρίως τῶν κοινῶν ἐπιμελη-
σόμενον, ἀλλὰ πάντων [x] τούτων εἶναι κρείττω, δι' ὧν ἀνα-
λίσκουσιν εἰς ἑαυτοὺς ἃ λαμβάνουσιν. καὶ τὰ μὲν πρὸς
39 τὸν ἀδελφὸν αὐτῷ πεπραγμένα τοιαῦτ' ἐστίν· ἃ δὲ πρὸς
τὴν πόλιν προσελθὼν διῴκηται (δευτέρως γὰρ ὑμᾶς [y] φή-
σει φιλεῖν μετὰ τοὺς οἰκείους) ἄξιον ἀκοῦσαι. ἄρξομαι
δ' ἀπὸ τῶν πρὸς ἡμᾶς αὐτῷ πεπραγμένων. τοῦ γὰρ πα-
τρὸς κατηγορῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτε τὴν [z] τῶν παρανό-
μων [a] αὐτὸν ἐδίωκε γραφήν, ἔλεγεν ὡς [b] ἐπιβεβουλευμένος
ὁ παῖς εἴη, περὶ οὗ τὸ ψήφισμα γεγραμμένον ἦν, ἐν ᾧ
τὴν [c] σίτησιν ἔγραψε [d] Χαριδήμῳ ὁ πατὴρ τῷ Ἰσχομάχου
40 [e] υἱεῖ, λέγων ὡς ἐὰν ἐπανέλθῃ εἰς τὸν πατρῷον οἶκον ὁ
παῖς, ἀπολωλεκὼς [f] ἔσται τὴν οὐσίαν ἅπασαν, ἣν [g] Αἰ-
σχύλος ὁ ποιησάμενος [h] αὐτὸν υἱὸν ἔδωκεν αὐτῷ, ψευδό-
μενος· οὐδενὶ γὰρ πώποτε, ὦ ἄνδρες δικασταί, [i] τοῦτο τῶν
εἰσποιηθέντων συνέβη. καὶ τούτων πάντων αἴτιον ἔφη Πο-
λύευκτον γεγενῆσθαι τὸν ἔχοντα τὴν μητέρα τοῦ παιδός,
41 βουλόμενον ἔχειν αὐτὸν τὴν τοῦ παιδὸς οὐσίαν. ὀργισθέν- 1332
των δὲ τῶν δικαστῶν ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, καὶ νομισάντων
αὐτὸ μὲν τὸ ψήφισμα καὶ τὴν δωρεὰν κατὰ τοὺς νόμους

[t] γ' ἐστὶ καὶ πιστὸς] ἐστι καὶ πιστός ἐστι r.
[u] δεῖσθαί φασι] φασὶ δεῖσθαι r.
[x] τούτων εἶναι κρείττω] εἶναι κρείττω τούτων r.
[y] φήσει] φησὶ r.
[z] τῶν ante παρανόμων om. S.
[a] αὐτὸν ἐδίωκε γραφήν] γραφὴν ἐδίωκεν αὐτὸν r.
[b] ἐπιβεβουλευμένος] ἐπιβουλευόμενος F. S. Q.
[c] σίτησιν] σίτισιν F.
[d] Χαριδήμῳ ὁ πατὴρ] ὁ πατὴρ χαριδήμῳ r.
[e] υἱεῖ] υἱῷ F. S. Q.
[f] ἔσται] εἴη r.
[g] Αἰσχύλος] ὁ αἰσχύλος r.
[h] αὐτὸν υἱὸν] υἱὸν αὐτὸν r.
[i] τοῦτο τῶν εἰσπ.] τῶν εἰσπ. τοῦτο r.

εἶναι, τῷ δ' ὄντι τὸν παῖδα μέλλειν ἀποστερεῖσθαι τῶν χρημάτων, τῷ μὲν πατρὶ δέκα ταλάντων ἐτίμησαν ὡς μετὰ [k] Πολυεύκτου ταῦτα πράττοντι, τούτῳ δ' ἐπίστευσαν ὡς δὴ [l] βοηθήσαντι τῷ παιδί. καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου γενόμενα τοιαῦτα καὶ παραπλήσια τούτοις ἦν·
42 ὡς δ' ὁ χρηστὸς οὗτος ὠργισμένους ᾔσθετο τοὺς ἀνθρώπους καὶ πεπιστευμένον αὐτὸν ὡς οὐ παντάπασιν ἀνόσιον ὄντα, προσκαλεσάμενος τὸν Πολύευκτον ἀποφέρει γραφὴν κατ' αὐτοῦ κακώσεως πρὸς τὸν ἄρχοντα καὶ δίδωσι [m] πρὸς τὴν λῆξιν Μνησαρχίδῃ τῷ παρέδρῳ· λαβὼν δὲ [n] τὰς τριακοσίας δραχμὰς παρὰ τοῦ Πολυεύκτου, καὶ τὰ δεινὰ ταῦτ' ἀποδόμενος μικροῦ λήμματος ἐφ' οἷς τῷ πατρὶ ἐτιμήσατο δέκα ταλάντων, ἀπηλλάγη καὶ τὴν γραφὴν ἀνείλετο προδοὺς τὸν ὀρφανόν. Καί μοι κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 Εἰ τοίνυν εὔπορος ἦν ὁ πατήρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ δυνατὸς πορίσαι χιλίας δραχμάς, ὅλως ἂν ἀπηλλάγη τῆς γραφῆς τῆς τῶν παρανόμων· τοσοῦτον γὰρ [o] αὐτὸν ᾔτει οὑτοσί. Καί μοι κάλει Φιλιππίδην [p] Παιανιέα, πρὸς ὃν ἔλεγε [q] ταῦτα Θεοκρίνης οὑτοσί, καὶ τοὺς ἄλλους οἳ συνίσασι [r] τούτῳ ταῦτα λέγοντι.

[s] ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

44 Ὅτι μὲν τοίνυν ὦ ἄνδρες δικασταὶ Θεοκρίνης, εἴ τις αὐτῷ τὰς χιλίας δραχμὰς ἐδίδου, τὴν γραφὴν [t] ἂν ἀνείλετο τὴν κατὰ τοῦ πατρός, ἡγοῦμαι πάντας ὑμᾶς πι- 1333

[k] Πολυεύκτου] τοῦ πολυεύκτου r.
[l] βοηθήσαντι] βοηθήσοντα r.
[m] πρὸς post δίδωσι om. r.
[n] τὰς τριακοσίας] διακοσίας r.
[o] αὐτὸν ᾔτει οὑτοσί] ᾔτει οὗτος αὐτὸν r.
[p] Παιανιέα] τὸν παιανιέα F.S.Q.
[q] ταῦτα Θ. οὑτοσί] Θ. οὑτοσὶ ταῦτα r.
[r] τούτῳ ταῦτα] ταῦτα τούτῳ r.
[s] ΜΑΡΤΥΡΕΣ] μαρτυρίαι r.
[t] ἂν addidit Taylorus.

στεύειν, καὶ [u] εἴ μηδεὶς ἐμαρτύρησεν. ὅτι δὲ πολλὰς ἑτέρας [x] προσκαλεσάμενος καὶ γραψάμενος [y] καθυφῆκε καὶ μικρὸν ἀργύριον λαμβάνων ἀπαλλάττεται, τοὺς δόντας
45 ὑμῖν αὐτοὺς καλῶ, ἵνα μὴ πιστεύητε αὐτῷ λέγοντι ὡς αὐτὸς φυλάττει τοὺς παράνομα γράφοντας, καὶ ὡς ὅταν αἱ τῶν παρανόμων γραφαὶ ἀναιρεθῶσιν, ὁ δῆμος καταλύεται· ταῦτα γὰρ οἱ πάντα πωλοῦντες λέγειν εἰθισμένοι [z] εἰσίν. Κάλει [a] μοι [b] Ἀριστόμαχον Κριτοδήμου Ἀλωπεκῆθεν. οὗτος γὰρ ἔδωκε, μᾶλλον δ' ἐν τῇ τούτου οἰκίᾳ ἐδόθη τρί' [c] ἡμιμναῖα τούτῳ [d] τῷ ἀδωροδοκήτῳ ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος ὃ [e] Αὐτομέδων ἔγραψε τοῖς Τενεδίοις.

46 ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Λέγε δὴ καὶ τὰς [f] τῶν ἄλλων ἐφεξῆς τὰς τοιαύτας μαρτυρίας, καὶ τὴν [g] Ὑπερίδου καὶ [h] Δημοσθένους. τοῦτο γάρ ἐστιν ὑπερβολή, τὸ [i] παρ' ὧν οὐδ' ἂν εἷς ἀξιώσαι λαβεῖν, τοῦτον παρὰ τούτων ἥδιστα λαμβάνειν πωλοῦντα τὰς γραφάς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

47 Οὗτος τοίνυν αὐτίκα φήσει διὰ τοῦτο τὴν ἔνδειξιν καθ' αὑτοῦ γεγονέναι, ἵνα Δημοσθένει μὴ ἐπεξέλθῃ τὴν γραφὴν ἣν ἐγράψατ' αὐτόν, μηδὲ Θουκυδίδῃ· δεινὸς γάρ ἐστι ψεύσασθαι καὶ μηδὲν ὑγιὲς εἰπεῖν. ἡμεῖς δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τοῦτ' [k] ἐπεσκεψάμεθα, καὶ δείξομεν ὑμῖν οὐδὲν τὴν πόλιν βλαπτομένην οὔτε μὰ τὸν Δία ἐὰν κύριον γένηται τὸ ψήφισμα τὸ Θουκυδίδου [l] οὔτ' ἂν ἄκυρον.

[u] εἰ] εἴ τι μοι r.
[x] προσκαλ.] προκαλ. r.
[y] καθυφῆκε] καθυφεῖκεν S. Q.
[z] εἰσίν] πάντες εἰσιν F. r.
[a] μοι] σοι S. om. Q.
[b] Ἀριστόμαχον Κριτοδήμου] ἀριστοκράτην δήμου r.
[c] ἡμιμναῖα] ἡμίμναια r.
[d] τῷ om. r.
[e] Αὐτομέδων] ἀντιμέδων S. r.
[f] τῶν ἄλλων] ἄλλας r.
[g] Ὑπερίδου] ὑπερειδου S.
[h] Δημοσθένους] τὴν δημοσθένους r.
[i] παρ' — λαβεῖν] παρὸν οὐδ' ἂν ἀξιῶσε λαβεῖν οὐδεὶς γρ. Q.
[k] ἐπεσκεψάμεθα] ἐσκεψάμεθα.
[l] οὔτ' ἂν] οὔτ' ἐὰν r.

48 καίτοι [m] γε τὰς τοιαύτας [n] ἀπολογίας οὐ δίκαιόν ἐστι
[o] προσφέρειν [p] τοῖς κατὰ τοὺς νόμους ὀμωμοκόσι δικάσειν·
ἀλλ' ὅμως ἐξ αὐτῆς τῆς γραφῆς αὐτίκα γνώσεσθε διότι
πρόφασίς ἐστι τῆς ἐνδείξεως ἡ γραφή. [q] Λέγε τὰς γρα- 1334
φὰς [r] ταύτας.

49 [s] ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. ΓΡΑΦΑΙ.

Τούτων τῶν ψηφισμάτων, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἢ μενόν-
των κατὰ χώραν ἢ ἁλόντων (οὐδὲν γὰρ ἔμοιγε διαφέρει)
τί ἡ πόλις [t] κερδαίνει ἢ βλάπτεται; ἐγὼ μὲν γὰρ [u] οὐ-
δὲν οἶμαι. τοὺς γὰρ [x] Αἰνίους φασὶν [y] οὔτε προσέχειν τῇ
50 πόλει, [z] τοῦτο δὲ γεγονέναι διὰ Θεοκρίνην τουτονί. συκο-
φαντούμενοι γὰρ ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις ὑπὸ τούτου, ἐν
οἷς [a] οἱ μὲν ἐφιλίππιζον οἱ δ' ἠττίκιζον [b] αὐτῶν, καὶ πυν-
θανόμενοι γεγράφθαι τὸ ψήφισμα παρανόμων ὃ Χαρῖνος
πρότερον ἐγράψατο, τοῦτο [c] τὸ περὶ τῆς συντάξεως, ὃ
Θουκυδίδης εἶπε, καὶ πέρας τῶν πραγμάτων οὐδὲν γι-
γνόμενον, ἀλλὰ τὸν μὲν δῆμον συγχωροῦντα τὴν σύνταξιν
διδόναι τοὺς Αἰνίους ὅσην Χάρητι τῷ στρατηγῷ συνεχώρη-
σαν, τοῦτον δὲ τὸν μιαρὸν παραδεξάμενον Χαρίνῳ τῷ
51 προδότῃ [d] ταῦτα πράττειν, ὅπερ ἦν ἀναγκαῖον αὐτοῖς,
τοῦτ' ἔπραξαν· εἵλοντο γὰρ τῶν παρόντων κακῶν τὰ ἐλά-
χιστα. καίτοι τί χρὴ νομίζειν αὐτοὺς πάσχειν ὑπὸ τῶν
ἐνθάδε γραφομένων, οἷς ἦν αἱρετώτερον [e] φρουρὰν ὑποδέ-
χεσθαι καὶ βαρβάρων ἀκούειν, ὑμῶν ἀποστάντας; ἀλλ',

[m] γε τὰς] τάς γε r.
[n] ἀπολογίας] πολιτείας r.
[o] προσφέρειν] προφέρειν F. S. Q.
[p] τοῖς—ὀμωμοκόσι] τοῖς—ὀμωμοκότας r.
[q] Λέγε] λέγε δὴ r.
[r] ταύτας] αὐτάς r.
[s] ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ Reiskius. ψήφισμα F. S. Q. om. r.
[t] κερδαίνει] ἢ κερδαίνει r.
[u] οὐδὲν om. r.
[x] Αἰνίους] ἐνίους F. Q. r.
[y] οὔτε] οὐ r.
[z] τοῦτο δὲ] καὶ τοῦτο r.
[a] οἱ μὲν om. r.
[b] αὐτῶν post ἐφιλίππιζον ponit r.
[c] τὸ post τοῦτο om. F. S. Q.
[d] ταῦτα] τὰ αὐτὰ r.
[e] φρουρὰν] φρουρὰς F.

οἶμαι, τὴν [f] τούτου πονηρίαν ὑμεῖς μόνοι δύνασθε φέρειν,
ἄλλος [g] δ' οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων.
52 Ὅτι μὲν [h] οὖν οὔτε διὰ τὰς γραφὰς τὰς ἀνεγνωσμέ-
νας οὔτε δι' ἄλλην αἰτίαν οὐδεμίαν ἄξιόν ἐστι [i] παραβάν-
τας τοὺς νόμους τοὺς περὶ τῶν ἐνδείξεων ἀφεῖναι Θεοκρί-
νην, σχεδὸν καὶ διὰ τῶν εἰρημένων φανερόν ἐστιν. ἐγὼ δὲ
τὰς μὲν τούτων προφάσεις, ὦ ἄνδρες δικασταί, [k] καὶ τὰς
κατηγορίας καὶ τὰς προσποιήτους [l] ταυτασὶ ἔχθρας οὐ 1335
53 λανθάνειν ὑμᾶς νομίζω. οὐ γὰρ ὀλιγάκις ἑωράκατ' αὐ-
τοὺς ἐπὶ μὲν [m] τῶν δικαστηρίων καὶ τοῦ βήματος ἐχθροὺς
εἶναι φάσκοντας ἀλλήλοις, ἰδίᾳ δὲ ταὐτὰ πράττοντας
καὶ μετέχοντας τῶν λημμάτων, καὶ τοτὲ μὲν λοιδορου-
μένους καὶ πλύνοντας αὑτοὺς τἀπόρρητα, μικρὸν δὲ [n] δια-
λείποντας τοῖς αὐτοῖς τούτοις [o] ἐνδεκάζοντας καὶ τῶν αὐ-
54 τῶν ἱερῶν κοινωνοῦντας. καὶ τούτων οὐδὲν ἴσως [p] θαυμά-
σαι ἄξιόν ἐστι· φύσει τε γάρ εἰσι πονηροὶ καὶ τὰς τοι-
αύτας προφάσεις ὁρῶσιν ὑμᾶς ἀποδεχομένους, ὥστε τί
κωλύει [q] ταύταις αὐτοὺς χρωμένους ἐξαπατᾶν ὑμᾶς πει-
ρᾶσθαι; ὅλως δ' ἔγωγε [r] οἶμαι δεῖν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δι-
κασταί, ὑπὲρ [s] αὐτοῦ τοῦ πράγματος σκεψαμένους, εἰ
μὲν δίκαια λέγω καὶ κατὰ τοὺς νόμους, βοηθεῖν μοι,
55 μηδὲν [t] ὑπολογισαμένους εἰ [u] μὴ Δημοσθένης ἐστὶν ὁ κατ-
ηγορῶν ἀλλὰ μειράκιον, μηδὲ νομίζειν κυριωτέρους δεῖν
εἶναι τοὺς νόμους, ἂν εὖ τις τοῖς ὀνόμασι [x] συμπλέξας

[f] τούτου] τούτων S. Q. r.
[g] δ' om. F. S. Q.
[h] οὖν] τοίνυν r.
[i] παραβάντας] παρὰ πάντας r.
[k] καὶ τὰς κατηγορίας om. r.
[l] ταυτασὶ] ταύτας r.
[m] τῶν δικαστηρίων] τοῦ δικαστηρίου F. S. Q.
[n] διαλείποντας] διαλιπόντας r. et γρ. F
[o] ἐνδεκάζοντας] ἐνδικάζοντας F. S. Q. συνενδεκατίζοντας r.
[p] θαυμάσαι ἄξιον] ἄξιον θαυμάζειν r.
[q] ταύταις] ταὐταῖς F. Q.
[r] οἶμαι ante ὑπὲρ ponit r.
[s] αὐτοῦ] τούτου r.
[t] ὑπολογισαμένους] λογιζομένους r.
[u] μὴ om. S.
[x] συμπλέξας] συμπεξας S.

[y] τοὺς αὐτοὺς ὑμῖν τούτους παράσχηται, τῶν ὅπως ἔτυχε
λεγόντων, ἀλλὰ τοὺς αὐτούς, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον τοῖς
ἀπείροις καὶ [z] τοῖς νέοις βοηθεῖν, ὅσῳπερ [a] ἂν ἧττον [b] ἐξα-
56 πατήσειαν ὑμᾶς. ἐπεὶ διότι τοὐναντίον ἐστὶ καὶ οὐχ οὗ-
τος ἀλλ' ἐγὼ κατεστασίασμαι καὶ φησάντων τινῶν μοι
συναγωνιεῖσθαι [c] προδέδομαι διὰ τὰς τούτων [d] ἑταιρίας;
ἐκείνως [e] δῆλον ὑμῖν ἔσται. καλείτω ὁ κῆρυξ [f] οὑτοσὶ τὸν
Δημοσθένην· οὐκ ἀναβήσεται. [g] τούτου δ' αἴτιόν ἐστιν οὐ
τὸ ἐμὲ ὑπό τινων πεπεισμένον ἐνδεῖξαι τουτονί, ἀλλὰ [h] τὸ
57 τουτονὶ καὶ τὸν ἄρτι καλούμενον διαλελύσθαι. καὶ τοῦθ'
ὅτι ἐστὶν ἀληθές, ἀναγκάσω μὲν μαρτυρεῖν καὶ Κλεινό-
μαχον τὸν συναγαγόντ' αὐτοὺς καὶ Εὐβουλίδην τὸν ἐν
Κυνοσάργει παραγενόμενον· οὐ μὴν ἔλαττόν γε τούτου 1336
σημεῖον [i] ὑμῖν [k] ἀλλὰ μεῖζον παρασχήσομαι, διότι ταῦτ'
58 ἐστὶν ἀληθές, ὃ πάντες ἀκούσαντες ὁμολογήσετε. Θεο-
κρίνης γὰρ οὑτοσὶ τοῦτον διώκων παρανόμων τὸν μιαρόν,
ὡς αὐτίκα φήσει, καὶ τῶν νῦν αὐτῷ κακῶν αἴτιον, φανε-
ρῶς ἀφῆκε τῆς γραφῆς, ἐφ' ᾗ δέκα τάλαντα [l] ἐπεγρά-
ψατο τίμημα. πῶς; οὐδὲν καινὸν διαπραξάμενος, ἀλλ'
59 ὅπερ ἕτεροί τινες τῶν ὁμοίων τούτῳ. τὸν μὲν Δημοσθένην
τις [m] ὑπωμόσατο καλουμένης τῆς γραφῆς [n] ὡς νοσοῦντα,
[o] τὸν [p] περιιόντα καὶ λοιδορούμενον Αἰσχίνῃ· τοῦτον δ' οὗτος
τὸν ἐχθρὸν [q] εἴασε καὶ οὔτε τότε ἀνθυπωμόσατο οὔθ' ὕστε-

[y] τοὺς αὐτοὺς ὑμῖν τούτους] αὐτοὺς τούτους ὑμῖν F. S. Q.
[z] τοῖς ante νέοις om. r.
[a] ἂν om. r.
[b] ἐξαπατήσειαν] ἐξαπατήσαιεν r.
[c] προδέδομαι] προδέδοται r.
[d] ἑταιρίας] ἑταιρείας F.
[e] δῆλον ὑμῖν] ὑμῖν δῆλον r.
[f] οὑτοσὶ] οὗτος F. S. Q.
[g] τούτου δ' αἴτιόν ἐστιν] τὸ δ' αἴτιόν ἐστι τούτου r.
[h] τὸ τουτονὶ] τοῦτον F. S. Q.
[i] ὑμῖν post μεῖζον ponit r.
[k] ἀλλὰ] ἄλλο F. S. Q.
[l] ἐπεγράψατο] ἐπεγράψαντο S.
[m] ὑπωμόσατο] ἐπωμόσατο r.
[n] ὡς om. r.
[o] τὸν om. F. S. Q.
[p] περιιόντα] περιόντα F. r.
[q] εἴασε] εἴακε r.

ρον [r]ἐπήγγελκεν. ἆρ' οὐ περιφανῶς οὗτοι φενακίζουσιν [s]ὑμᾶς τοὺς προσέχοντας τούτοις ὡς ἐχθροῖς; Λέγε τὰς μαρτυρίας.

60 ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Οὐκοῦν δίκαιόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες δικασταί, μηδ' ὑμᾶς τῶν φησόντων [t]Θεοκρίνῃ διὰ τὴν πρὸς Δημοσθένην ἔχθραν συνερεῖν ἐθέλειν ἀκούειν, ἀλλὰ κελεύειν αὐτούς, εἴπερ ὡς ἀληθῶς ἐχθροί εἰσι τοῦ Δημοσθένους, [u]ἐκεῖνον αὐτοὺς γράφεσθαι καὶ μὴ ἐπιτρέπειν αὐτῷ παράνομα γράφειν. εἰσὶ δέ [x]γε δεινοὶ καὶ οὗτοι, καὶ πιστεύονται μᾶλλον παρ' ὑμῖν. ἀλλ' οὐ ποιήσουσι τοῦτο. διὰ τί; ὅτι φασὶ πολεμεῖν ἀλλήλοις οὐ πολεμοῦντες.

61 Περὶ μὲν οὖν τῆς τούτων ἔχθρας ὑμεῖς ἂν ἀκριβέστερον [y]ἐμοὶ διεξέλθοιτε ἢ ἐγὼ ὑμῖν. ἡδέως δ' ἂν [z]ἐροίμην Θεοκρίνην ἐναντίον ὑμῶν, εἴ μοι ἤμελλεν [a]ἀποκρίνεσθαι δικαίως, τί ποτ' ἂν ἐποίησεν, ἐπειδή φησιν ἐπὶ τῷ κωλύειν τετάχθαι τοὺς [b]παράνομα γράφοντας, [c]εἴ τις ἐν τῷ δήμῳ διαλεχθεὶς ἅπασι τοῖς πολίταις καὶ πείσας ἔγρα- 1337
ψεν ἐξεῖναι τοῖς ἀτίμοις καὶ τοῖς ὀφείλουσι τῷ δημοσίῳ γράφεσθαι, φαίνειν, [d]ἐνδεικνύναι, ἁπλῶς ποιεῖν ὅσαπερ
62 νῦν ὁ νόμος κωλύει πράττειν, [e]πότερον ἐγράψατ' ἂν παρανόμων τὸν ταῦτ' εἰπόντα ἢ οὔ; εἰ μὲν γὰρ [f]μὴ φήσει [g]ἂν [h]γράφεσθαι, πῶς χρὴ πιστεύειν αὐτῷ λέγοντι ὡς φυλάττει τοὺς [i]παράνομα γράφοντας; [k]εἰ δὲ γράψαιτ' ἄν,

[r] ἐπήγγελκεν] ἀπήγγελκεν r.
[s] ὑμᾶς om. r.
[t] Θεοκρίνῃ] θεοκρίνει r.
[u] ἐκεῖνον αὐτοὺς] αὐτὸν ἐκεῖνον r.
[x] γε om. S.
[y] ἐμοὶ] ἐμοῦ S. r. et γρ. F. Q.
[z] ἐροίμην] ἠρόμην r.
[a] ἀποκρίνεσθαι] ἀποκρινεῖσθαι r.
[b] παράνομα] τὰ παράνομα F. Q.
[c] εἴ] ἐπειδὰν εἴ F. S. Q.
[d] ἐνδεικνύναι] ἐνδεικνύναι (superscr. ειν) Q. ἐνδεικνύειν (superscr. ναι) F. ἐνδεικνύειν S.
[e] πότερον] ὁπότερ' οὖν S. et γρ. Q.
[f] μὴ φήσει] φήσει μὴ F. Q. φησὶ μὴ S. μὴ φῆσαι r.
[g] ἂν om. F. S. Q.
[h] γράφεσθαι] γράψασθαι r.
[i] παράνομα] τὰ παράνομα r.
[k] εἰ δὲ—γράψαντος om. S.

πῶς οὐ δεινόν ἐστιν ἑτέρου μὲν γράψαντος κωλύειν [l] ἂν τέλος ἔχειν τὸ ψήφισμα, ἵνα [m] μὴ πάντες τοῦτο ποιῶσι, καὶ γραφὴν ἀπενεγκόντα [n] καὶ παραγραψάμενον σαφῶς
63 τοὺς νόμους κωλύειν τὸ πρᾶγμα, νυνὶ δ' αὐτὸν τοῦτον, μήτε πείσαντα τὸν δῆμον μήτε [o] κοινὸν [p] τὸ πρᾶγμα καταστήσαντα, [q] γράφεσθαι τῶν νόμων αὐτῷ ἀπαγορευόντων; καὶ δεινὰ φήσει αὐτίκα δὴ μάλα πάσχειν, εἰ μὴ ταῦτ' ἐξέσται [r] αὐτῷ ποιεῖν, καὶ διέξεισι τὰς ἐκ τῶν νόμων [s] τιμωρίας, αἷς ἔνοχος [t] ἂν ἁλῷ γενήσεται· τῶν δὲ νόμων μὴ φροντίζειν, ἀλλ' ἀξιοῦν αὐτῷ τηλικαύτην δωρεὰν [u] δίδοσθαι παρ' ὑμῶν, ὅσην οὐδ' αἰτῆσαι τετόλμηκεν οὐδείς;

64 Ὅτι μὲν οὖν περὶ τῆς ἐνδείξεως οὐδὲν ἕξει [v] δίκαιον λέγειν οὔτε Θεοκρίνης οὔτε τῶν ὑπὲρ τούτου λεγόντων οὐδείς, σχεδὸν [x] εἰδέναι πάντας ὑμᾶς νομίζω. οἶμαι δ' αὐτοὺς ἐπιχειρήσειν λέγειν ὡς οὐδέ [y] εἰσιν ἐνδείξεις τούτων, ὅσοι μὴ ἐν ἀκροπόλει [z] γεγραμμένοι εἰσίν, οὐδ' ἐστὶ δίκαιον τούτους ὑπολαμβάνειν ὀφείλειν, ὧν οὐδεὶς [a] παρα-
65 δέδωκε τοῖς πράκτορσι τὰ ὀνόματα, ὥσπερ ὑμᾶς [b] ἀγνοήσοντας τὸν νόμον, ὃς ὀφείλειν [c] ἀπ' ἐκείνης κελεύει τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς [d] ἂν [e] ὄφλῃ ἢ παραβῇ τὸν νόμον ἢ τὸ ψήφισμα, ἢ οὐ πᾶσι δῆλον [f] ὂν ὅτι πολλαχῶς καὶ ὀφει- 1338

[l] ἂν post κωλύειν om. S.
[m] μὴ in γρ. F. Q.
[n] καὶ ante παραγραψ. om. S.Q.
[o] κοινὸν] εἰς κοινὸν S. et γρ. Q.
[p] τὸ πρ. καταστ.] καταστ. τὸ πρ. S.
[q] γράφεσθαι] γράψασθαι F. Q.
[r] αὐτῷ ποιεῖν] ποιεῖν αὐτῷ F.Q.r.
[s] τιμωρίας] ζημίας S.
[t] ἂν] ἐὰν S.
[u] δίδοσθαι] διδόσθαι Q. δεδόσθαι S.
[v] δίκαιον λέγειν] λέγειν δίκαιον F. Q. r.
[x] εἰδέναι post ὑμᾶς ponunt F.Q.
[y] ἔστιν ἔνδειξις r. et γρ. F. Q.
[z] γεγραμμένοι] ἐγγεγραμμένοι (ἐπι superscr.) F. ἐπιγεγραμμένοι S.Q.
[a] παραδέδωκε] παρέδωκε S. r.
[b] ἀγνοήσοντας] ἀγνοήσαντας r.
[c] ἀπ' ἐκείνης κελεύει] κελεύει ἀπ' ἐκείνης S.
[d] ἂν] ἐὰν S.
[e] ὄφλῃ] ὀφείλῃ F. Q.
[f] ὂν om. F. S. Q. r.

λουσι τῷ δημοσίῳ καὶ [g] ἐκτίνουσιν οἱ βουλόμενοι τοῖς νόμοις πείθεσθαι, καὶ ταῦτ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου [h] δῆλον; Καί μοι [i] πάλιν λαβὲ τὸν νόμον τοῦτον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἀκούεις, ὦ μιαρὸν σὺ θηρίον, ὅ τι κελεύει; ἀφ' ἧς ἂν ὄφλῃ ἢ [k] τὸν νόμον παραβῇ.

66 Ἀκούω τοίνυν αὐτοὺς κἀκεῖνον ὑμῖν μέλλειν δεικνύναι τὸν νόμον, ὃς ἀπαλείφειν κελεύει τοὺς [l] ἐγγεγραμμένους ἀπὸ τοῦ ὀφλήματος καθ' ὅ τι ἂν ἐκτίνῃ, καὶ [m] ἐρήσεσθαι πῶς ἀπὸ [n] τοῦ μηδ' ἐγγεγραμμένου ἀπαλείψουσιν, ὥσπερ οὐ περὶ [o] μὲν τῶν ἐγγεγραμμένων τοῦτον κείμενον, περὶ δὲ τῶν [p] μὴ ἐγγεγραμμένων ὀφειλόντων δ' ἐκεῖνον, ὃς κελεύει ἀπ' ἐκείνης ὀφείλειν τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἂν ὄφλῃ ἢ
67 παραβῇ τὸν νόμον ἢ τὸ ψήφισμα. τί οὖν οὐκ [q] ἀγραφίου με, [r] φησί, [s] γράφῃ τὸν ὀφείλοντα καὶ [t] μὴ ἐγγεγραμμένον; ὅτι ὁ νόμος οὐ κατὰ τῶν ὀφειλόντων καὶ μὴ ἐγγραφέντων κελεύει τὰς [u] γραφὰς τοῦ ἀγραφίου εἶναι, ἀλλ' οἵτινες ἂν ἐγγραφέντες [x] καὶ μὴ ἐκτίσαντες τῇ πόλει [y] τὸ ὄφλημα ἐξαλειφθῶσιν. Καί μοι λαβὲ τὸν νόμον καὶ ἀνάγνωθι.

68 ΝΟΜΟΣ.

Ἀκούετε τοῦ νόμου, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι διαῤῥήδην [z] λέγει, ἐάν τις τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ μὴ ἐκτίσας

[g] ἐκτίνουσιν] ἐκτίνουσιν F. Q.
[h] δῆλον] δῆλον ὂν r.
[i] πάλιν post τοῦτον ponunt F. Q. r.
[k] τὸν νόμον παραβῇ] παραβῇ τὸν νόμον r.
[l] ἐγγεγραμμένους] γεγραμμένους.
[m] ἐρήσεσθαι] αἱρήσεσθαι F. Q.
[n] τοῦ] τούτου F. S. Q.
[o] μὲν om. Q.
[p] μὴ om. r.
[q] ἀγραφίου—ἀγραφίου] ἀγραφείου—ἀγραφείου S. r.
[r] φησὶ] φήσει S. et γρ. Q.
[s] γράφῃ om. S. et γρ. Q.
[t] μὴ om. F. in γρ. habet Q.
[u] γραφὰς] ἐγγραφὰς r.
[x] καὶ μὴ ἐκτίσαντες om. S.
[y] τὸ om. r.
[z] λέγει] λέγει ὅτι r.

[a] τὸ ὄφλημα τῇ πόλει ἐξαλειφθῇ, εἶναι κατ' αὐτοῦ τὰς
γραφὰς πρὸς τοὺς θεσμοθέτας τοῦ ἀγραφίου, καὶ αὖ
κατὰ τοῦ ὀφείλοντος καὶ μὴ ἐγγεγραμμένου, ἀλλ' ἔν-
δειξιν κελεύει καὶ ἄλλας τιμωρίας [b] κατ' αὐτοῦ εἶναι.
ἀλλὰ σὺ τί διδάσκεις με [c] πάντας τοὺς τρόπους [d] οἷς
[e] ἔξεστι τιμωρεῖσθαι τοὺς ἐχθρούς, ἀλλ' οὐ καθ' ὃν [f] εἰσ-
ελήλυθα; τοῦτον [g] ἀπολογῇ;

69 Μοιροκλῆς τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, [h] ὁ [i] γράψας τὸ 1339
ψήφισμα κατὰ τῶν τοὺς ἐμπόρους ἀδικούντων, καὶ πεί-
σας οὐ μόνον ὑμᾶς ἀλλὰ καὶ τοὺς συμμάχους φυλακήν
τινα τῶν [k] κακούργων ποιήσασθαι, οὐκ [l] αἰσχυνεῖται αὐ-
τίκα μάλα λέγων ὑπὲρ Θεοκρίνου ἐναντία τοῖς αὑτοῦ
70 ψηφίσμασιν, ἀλλὰ τολμήσει πείθειν ὑμᾶς ὡς χρὴ τὸν
οὕτω φανερῶς ἐξεληλεγμένον φάσεις ποιούμενον [m] ἀδίκους
κατὰ τῶν ἐμπόρων ἀφεῖναι καὶ μὴ τιμωρήσασθαι, ὥσπερ
ἕνεκα τούτου γράψας καθαρὰν εἶναι τὴν θάλατταν, ἵνα
σωθέντες οἱ πλέοντες ἐκ τοῦ πελάγους ἐν τῷ λιμένι [n] τού-
τοις χρήματα [o] ἀποτίνωσιν, ἢ διαφέρον τι τοῖς ἐμπόροις,
ἂν [p] μακρὸν διαφυγόντες πλοῦν Θεοκρίνῃ περιπέσωσιν.
71 ἐγὼ δ' οἶμαι τῶν [q] μὲν κατὰ πλοῦν γιγνομένων οὐχ ὑμᾶς
ἀλλὰ τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς μακροῖς πλοί-
οις αἰτίους εἶναι, τῶν δ' ἐν τῷ Πειραιεῖ καὶ πρὸς ταῖς
ἀρχαῖς ὑμᾶς, οἳ τούτων κύριοι [r] ἁπάντων ἐστέ. διὸ καὶ

[a] τὸ ὄφλημα τῇ πόλει] τῇ πόλει τὸ ὄφλημα r.
[b] κατ' αὐτοῦ εἶναι] κατὰ τούτων εἶναι S. κατὰ τοῦτον εἶναι γρ. F.Q.
[c] πάντας] παρὰ r.
[d] οἷς] οὓς F. Q. r.
[e] ἔξεστι τιμωρεῖσθαι] δεῖ με τιμωρήσασθαι S. et γρ. F. Q.
[f] εἰσελήλυθα] εἰσελήλυθας r.
[g] ἀπολογῇ] ἀπολογήσασθαι F.Q.
[h] ὁ om. r.
[i] γράψας τὸ ψήφισμα] τὸ ψήφισμα γράψας S.
[k] κακούργων] κακουργούντων S.
[l] αἰσχυνεῖται] αἰσχύνεται F.S.Q.
[m] ἀδίκους] ἀδίκως F. Q.
[n] τούτοις χρήματα] χρήματα τούτοις S.
[o] ἀποτίνωσιν] προτείνωσιν r.
[p] μακρὸν] μακρὰν F.
[q] μὲν om. r.
[r] ἁπάντων] πάντων r.

μᾶλλόν [s] ἐστι τηρητέον τοὺς ἐνθάδε παραβαίνοντας τοὺς νόμους τῶν ἔξω τοῖς ψηφίσμασιν οὐκ ἐμμενόντων, ἵνα μὴ δοκῆτε αὐτοὶ πράως ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις φέρειν [t] καὶ
72 συνειδέναι [u] τούτοις ὧν πράττουσιν. οὐ γὰρ [x] δήπου Μηλίους μέν, [y] ὦ Μοιρόκλεις, κατὰ τὸ σὸν ψήφισμα δέκα τάλαντα [z] νῦν εἰσπράξομεν, ὅτι τοὺς λῃστὰς ὑπεδέξαντο, τουτονὶ δ' ἀφήσομεν, ὃς καὶ τὸ σὸν ψήφισμα καὶ τοὺς νόμους, δι' οὓς οἰκοῦμεν τὴν πόλιν, παραβέβηκε· καὶ τοὺς μὲν τὰς νήσους οἰκοῦντας κωλύσομεν ἀδικεῖν, ἐφ' οὓς τριήρεις [a] δεῖ πληρώσαντας ἀναγκάσαι [b] τὰ δίκαια ποιεῖν, [c] ὑμᾶς δὲ τοὺς μιαρούς, οἷς αὐτοῦ δεῖ [d] καθημένους κατὰ τοὺς νόμους ἐπιθεῖναι δίκην, [e] ἐάσετε; οὐκ, [f] ἄν γε 1340
σωφρονῆτε. Λέγε τὴν στήλην.

ΣΤΗΛΗ.

73 Περὶ μὲν οὖν τῶν νόμων καὶ τοῦ πράγματος οὐκ οἶδ' [g] ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· ἱκανῶς γάρ μοι δοκεῖτε μεμαθηκέναι. [h] βούλομαι δὲ δεηθεὶς ὑμῶν τὰ δίκαια ὑπὲρ ἐμαυτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καταβαίνειν καὶ μὴ ἐνοχλεῖν ὑμῖν. ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, βοηθεῖν οἰόμενος δεῖν τῷ πατρὶ καὶ τοῦτο δίκαιον [i] εἶναι νομίζων τὴν ἔνδειξιν
74 ταύτην ἐποιησάμην, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς εἶπον, οὐκ ἀγνοῶν οὔτε τοὺς βλασφημεῖν [k] με βουλομένους, ὅτι λόγους εὐ-

[s] ἐστι τηρητέον] τηρητέω ἐστὶ r.
[t] καὶ συνειδέναι] μηδὲ συνειδέναι r.
[u] τούτοις ὧν πράττουσιν] τι τούτοις r.
[x] δήπου Μηλίους] που τηνίους r. ποτ' ενιους γρ. Q.
[y] ὦ Μοιροκλεῖς] ο μυροκλεις S.
[z] νῦν εἰσπράξομεν] εἰσπράξομεν νῦν r. νῦν εἰσπράξαμεν Q. νῦν εἰσεπράξαμεν S.
[a] δεῖ] δεῖν F. Q.
[b] τὰ δίκαια ποιεῖν] ποιεῖν τὰ δίκαια r.
[c] ὑμᾶς F. S. Q. r. vulg. ὑμεῖς.
[d] καθημένους] καθημένους τουτουσὶ S. Q. r.
[e] ἐάσετε] ἐᾶσαι F. S. Q. ἐάσουσι r. et γρ. F. Q.
[f] ἄν] ἐάν r.
[g] ὅ τι] εἴτι r.
[h] βούλομαι—ἐνοχλεῖν ὑμῖν om. r.
[i] εἶναι νομίζων] νομίζων εἶναι F. Q.
[k] με om. S.

ῥήσουσι τοὺς διαβαλοῦντας τὴν ἐμὴν ἡλικίαν, οὔτε τοὺς [l] ἐπαινεσομένους καὶ σωφρονεῖν με νομιοῦντας, εἰ τὸν ἐχθρὸν τοῦ πατρὸς τιμωρεῖσθαι προαιροῦμαι· ἀλλ' ἡγούμενος ταῦτα μὲν [m] οὕτως ὅπως ἂν [n] τύχῃ παρὰ τοῖς ἀκροωμένοις συμβήσεσθαι, [o] ἐμοὶ δὲ τὸ [p] προσταχθὲν ὑπὸ τοῦ πατρός, ἄλλως τε καὶ δίκαιον ὄν, τοῦτ' εἶναι
75 ποιητέον. πότε γάρ [q] με καὶ δεῖ βοηθεῖν αὐτῷ; οὐχ ὅταν ἡ μὲν τιμωρία κατὰ τοὺς νόμους ᾖ, μετέχων δ' αὐτὸς τυγχάνω τῆς τοῦ πατρὸς ἀτυχίας, μόνος [r] δ' ᾖ καταλελειμμένος ὁ πατήρ; ὅπερ [s] νῦν συμβέβηκεν. [t] πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις ἀτυχήμασι καὶ τοῦθ' ἡμῖν ὦ ἄνδρες δικασταὶ
76 συμβέβηκεν· παροξύνουσι μὲν ἡμᾶς [u] ἅπαντες καὶ συνάχθεσθαί φασι τοῖς γεγενημένοις καὶ δεινὰ πεπονθέναι λέγουσι καὶ τοῦτον [x] εἶναι ἔνοχον τῇ ἐνδείξει, συμπράττειν δ' οὐδεὶς [y] ἐθέλει τῶν εἰπόντων, οὐδέ φησιν ἀπεχθάνεσθαι βούλεσθαι φανερῶς· οὕτως ἔλαττον παρά τισι τὸ δίκαιον
77 ἰσχύει τῆς παρρησίας. πολλῶν δ' ἡμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, διὰ τουτονὶ Θεοκρίνην ἀτυχημάτων ἐν οὐκ ὀλίγῳ 1341
χρόνῳ συμβεβηκότων, οὐδενὸς ἔλαττόν ἐστι τὸ νῦν συμβαῖνον, ὅτι τὰ δεινὰ καὶ [z] τὰ παρὰ τοὺς νόμους [a] πεπραγμένα Θεοκρίνῃ τῷ μὲν πατρὶ τῷ πεπονθότι καὶ δυναμένῳ ἂν δηλῶσαι πρὸς ὑμᾶς ἐξ ἀνάγκης ἡσυχίαν ἐκ-
78 τέον ἐστίν (οἱ γὰρ νόμοι ταῦτα κελεύουσιν), ἐμοὶ δὲ τῷ πάντων τούτων ὑστερίζοντι λεκτέον, καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις τοῖς τηλικούτοις οἱ πατέρες βοηθοῦσιν, οὗτος δ' ἐν ἐμοὶ νῦν ἔχει

[l] ἐπαινεσομένους S. et γρ. Q. vulg. ἐπαινέσοντας.
[m] οὕτως om. r.
[n] τύχῃ F. S. Q. r. vulg. τύχοι.
[o] ἐμοὶ] ἐμοῦ F.
[p] προσταχθὲν] πραχθὲν S. et γρ. F. Q.
[q] με καὶ δεῖ] δεῖ με καὶ r.
[r] δ' ᾖ] δὲ F. S. Q.
[s] νῦν om. r.
[t] πρὸς γὰρ—συμβέβηκε om. r.
[u] ἅπαντες] ὦ ἄνδρες πάντες r.
[x] εἶναι ἔνοχον] ἔνοχον εἶναι r.
[y] ἐθέλει r.
[z] τὰ ante παρὰ om. r.
[a] πεπραγμένα] γεγραμμένα r.

τὰς ἐλπίδας. τοιοῦτον οὖν ἀγωνιζόμενοι ἀγῶνα δεόμεθ'
ὑμῶν ἐπικουρεῖν ἡμῖν, καὶ δεῖξαι πᾶσιν ὅτι, κἂν παῖς κἂν
γέρων κἂν [b] ἄλλην ἡντινοῦν ἡλικίαν ἔχων ἥκῃ πρὸς ὑμᾶς
79 καὶ τοὺς νόμους, οὗτος τεύξεται πάντων τῶν δικαίων. κα-
λὸν γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, μήτε τοὺς νόμους μήθ' ὑμᾶς
[c] αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς [d] λέγουσι ποιεῖν, ἀλλ' ἐκείνους ἐφ' ὑμῖν, καὶ
χωρὶς κρίνειν τούς τ' εὖ καὶ σαφῶς καὶ τοὺς τὰ δίκαια
λέγοντας· περὶ γὰρ τούτου τὴν ψῆφον ὀμωμόκατ' οἴσειν.
οὐ γὰρ [e] δὴ πείσει γ' ὑμᾶς οὐδεὶς ὡς [f] ἐπιλείψουσιν [g] οἱ
τοιοῦτοι ῥήτορες, οὐδ' ὡς διὰ τοῦτο χεῖρον ἡ πόλις οἰκή-
80 σεται. τοὐναντίον [h] γάρ, ὡς ἐγὼ τῶν πρεσβυτέρων ἀκούω,
τότε φασὶν ἄριστα πρᾶξαι τὴν πόλιν, ὅτε μέτριοι καὶ
σώφρονες ἄνδρες [i] ἐπολιτεύοντο. [k] πότερον γὰρ συμβού-
λους εὕροι τις ἂν τούτους ἀγαθούς; ἀλλ' [l] οὐδὲν ἐν τῷ
δήμῳ λέγουσιν, [m] ἀλλὰ τοὺς [n] ἐκεῖθεν γραφόμενοι χρή-
81 ματα λαμβάνουσιν. ὃ καὶ [o] θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ζῶντες
[p] ἀπὸ τοῦ συκοφαντεῖν οὔ φασι λαμβάνειν ἀπὸ τῆς πό-
λεως· καὶ πρὶν προσελθεῖν πρὸς ὑμᾶς οὐδὲν ἔχοντες, νῦν
εὐποροῦντες οὐδὲ χάριν ὑμῖν ἔχουσιν, ἀλλὰ [q] περιιόντες
λέγουσιν ὡς [r] ἀβέβαιός ἐστιν ὁ δῆμος, ὡς [s] δύσχρηστος, 1342
ὡς ἀχάριστος, ὡς ὑμᾶς διὰ τούτους εὐποροῦντας, [t] οὐ

[b] ἄλλην om. r.
[c] αὐτοὺς] τοὺς r.
[d] λέγουσι] λειτουργοῦσι r.
[e] δὴ om. r.
[f] ἐπιλείψουσιν] ἐπιλείψουσιν ὑμᾶς S. et γρ. Q. ἐπιλείψουσιν ἡμᾶς γρ. F.
[g] οἱ τοιοῦτοι] οὗτοι οἱ F. Q.
[h] γάρ—τότε] γάρ ἐστιν—τότε γὰρ S.
[i] ἐπολιτεύοντο] ἐμπολιτεύονται r.
[k] πότερον] πότερον Q. πότερα F. πότερα r.
[l] οὐδὲν ἐν] οὐδὲν τῶι F. οὐδ' ἐν τῷ Q.
[m] ἀλλὰ—λαμβάνουσιν in margine S.
[n] ἐκεῖθεν] λέγοντας ἀεὶ margo F. S. Q.
[o] θαυμαστόν] θαυμάσιον S.
[p] ἀπὸ τοῦ] ἐκ τοῦ S.
[q] περιιόντες] περιόντες F. Q.
[r] ἀβέβαιός] ἄρα ἀβέβαιός r.
[s] δύσχρηστος] δυσχερὴς S.
[t] οὐ] οὐχὶ F. Q. r.

82 τούτους διὰ τὸν δῆμον. ἀλλὰ γὰρ εἰκότως ταῦθ' οὗτοι
λέγουσιν, ὁρῶντες τὴν ὑμετέραν ῥᾳθυμίαν. οὐδένα γὰρ
[u] ἀξίως αὐτῶν τῆς πονηρίας τετιμώρησθε, ἀλλ' ὑπομένετε
λεγόντων αὐτῶν ὡς ἡ τοῦ δήμου σωτηρία διὰ τῶν γρα-
φομένων καὶ συκοφαντούντων ἐστίν· ὧν γένος ἐξωλέστερον
83 οὐδέν ἐστιν. τί γὰρ ἂν τις τούτους εὕροι χρησίμους ὄντας
τῇ πόλει; τοὺς ἀδικοῦντας νὴ Δί' οὗτοι κολάζουσι, καὶ
διὰ τούτους ἐλάττους εἰσὶν ἐκεῖνοι. οὐ δῆτ', ὦ ἄνδρες δι-
κασταί, ἀλλὰ καὶ πλείους· εἰδότες γὰρ οἱ [x] βουλόμενοι
κακόν τι πράττειν ὅτι τούτοις ἐστὶν ἀπὸ τῶν λημμάτων
τὸ μέρος δοτέον, ἐξ ἀνάγκης μείζω προαιροῦνται παρὰ
τῶν ἄλλων ἁρπάζειν, ἵνα μὴ μόνον αὐτοῖς ἀλλὰ καὶ
84 τούτοις ἔχωσιν ἀναλίσκειν. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους, ὅσοι
κακουργοῦντες βλάπτουσί τι τοὺς ἐντυγχάνοντας, τοὺς
μὲν τῶν οἴκοι φυλακὴν καταστήσαντας σώζειν ἔστι, τοὺς
δ' ἔνδον [y] μένοντας τῆς νυκτὸς μηδὲν παθεῖν, τοὺς δ'
[z] ἐνί γέ τῳ τρόπῳ [a] φυλαξαμένους ἔνεστι [b] διώσασθαι τὴν
85 τῶν κακόν τι [c] βουλομένων ποιεῖν ἐπιβουλήν· τοὺς δὲ
[d] τοιουτουσὶ συκοφάντας, [e] ποῖ χρὴ πορευθέντας ἀδείας
παρὰ τούτων τυχεῖν; αἱ γὰρ τῶν ἄλλων ἀδικημάτων
καταφυγαὶ τούτοις εἰσὶν ἐργασίαι, νόμοι, δικαστήρια,
μάρτυρες, ἀγοραί· ἐν οἷς τὰς αὐτῶν [f] ῥώμας ἐπιδείκνυν-
ται, φίλους μὲν τοὺς διδόντας νομίζοντες, ἐχθροὺς δὲ τοὺς
ἀπράγμονας καὶ [g] πλουσίους.

[u] ἀξίως αὐτῶν τῆς S. et γρ. F. Q. αὐτῶν ἀξίως τῆς τούτων r. αὐτῶν ἄξιον τῆς τούτων F. Q.

[x] βουλόμενοι post τι ponit r.

[y] μένοντας] μὲν ὄντας Q.

[z] ἐνί] εν S.

[a] φυλαξαμένους] φυλαξομένους r.

[b] διώσασθαι Reiskius. διασώσασθαι F. S. Q. δ' ἴσως ἰάσασθαι r.

[c] βουλομένων ποιεῖν] ποίειν βουλομένων S.

[d] τοιουτουσὶ συκοφάντας] τοιούτους συκοφαντοῦντας F. Q. r.

[e] ποῖ] ποῦ r.

[f] ῥώμας] ῥώμας (γν supra) F. γνώμας S. Q.

[g] πλουσίους] πράους r.

86 Ἀναμνησθέντες οὖν ὦ ἄνδρες δικασταὶ καὶ τῆς τούτων
πονηρίας καὶ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων, ὧν Ἐπιχάρης
μὲν ὁ πάππος ὁ ἐμὸς [h] Ὀλύμπια νικήσας παῖδας στά- 1343
διον ἐστεφάνωσε τὴν πόλιν, καὶ παρὰ τοῖς ὑμετέροις
προγόνοις ἐπιεικῆ δόξαν ἔχων ἐτελεύτησεν· ἡμεῖς δὲ [i] δὴ
διὰ [k] τουτονὶ τὸν θεοῖς ἐχθρὸν ἀπεστερήμεθα ταύτης τῆς
87 πόλεως, ὑπὲρ ἧς Ἀριστοκράτης [l] ὁ [m] Σκελλίου, θεῖος ὢν
Ἐπιχάρους [n] τοῦ πάππου τοῦ ἐμοῦ, [o] οὗ ἔχει [p] ὁ ἀδελ-
φὸς οὑτοσὶ τοὔνομα, πολλὰ καὶ καλὰ διαπραξάμενος
ἔργα πολεμούσης τῆς πόλεως [q] Λακεδαιμονίοις, κατα-
σκάψας τὴν [r] Ἠετιώνειαν, εἰς ἣν [s] τοὺς Λακεδαιμονίους
ἤμελλον οἱ περὶ Κριτίαν [t] ὑποδέχεσθαι, καθεῖλε μὲν [u] τὸ
ἐπιτείχισμα, κατήγαγε δὲ τὸν δῆμον κινδυνεύων αὐτὸς
οὐ τοιούτους κινδύνους, ἀλλ' ἐν οἷς καὶ παθεῖν τι καλόν
88 ἐστιν, ἔπαυσε [x] δὲ τοὺς ἐπιβουλεύοντας ὑμῖν. δι' [y] ὅν, [z] εἰ
Θεοκρίνῃ τούτῳ ὅμοιοι ὄντες ἐτυγχάνομεν, εἰκότως ἐσῴζετ'
ἂν ἡμᾶς, μὴ ὅτι βελτίους ὄντας τούτου καὶ δίκαια λέ-
γοντας. οὐ γὰρ πολλάκις [a] γε [b] ὑμᾶς ταῦτα [c] λέγοντες
ἐνοχλήσομεν· οὕτω γὰρ ἡμᾶς οὗτος διατέθεικεν ὥσθ', ὅπερ
ἐξ ἀρχῆς εἶπον, μηδ' ἐλπίδα [d] ἡμῖν εἶναι μηδεμίαν τοῦ
89 μετασχεῖν τῆς καὶ τοῖς ξένοις [e] δεδομένης παῤῥησίας. ἵν'

[h] Ὀλύμπια] ὀλυμπιάσι F. S. Q.
[i] δὴ om. F. S. Q.
[k] τουτονὶ] τοῦτον F. S. Q.
[l] ὁ] μὲν ὁ S. Q.
[m] Σκελλίου θεῖος] σκελλιούθιος F. Q. θιος etiam S.
[n] τοῦ πάππου τοῦ ἐμοῦ] τοῦ ἐμοῦ πάππου r.
[o] οὗ] ὃς r.
[p] ὁ om. F. S. Q. r.
[q] Λακεδαιμονίοις] καὶ r.
[r] Ἠετιώνειαν] θητειωνίαν r.
[s] τοὺς om. S. r.
[t] ὑποδέχεσθαι] ἀποδέχεσθαι F. S. Q.
[u] τὸ] τότε γινόμενον r.
[x] δὲ post ἔπαυσε om. r.
[y] ὃν] οὓς Q. r.
[z] εἰ] εἰ καὶ r.
[a] γε] τε γρ. Q. om. F. S. Q.
[b] ὑμᾶς] πρὸς ὑμᾶς r. et γρ. Q.
[c] λέγοντες] λέγοντας F. λέγοντας S. Q.
[d] ἡμῖν εἶναι] εἶναι ἡμῖν F. Q.
[e] δεδομένης] μετα διδομένης S.

οὖν, εἰ [f] καὶ μηδὲν ἄλλο, ταύτην [g] γ' ἔχωμεν παραψυχήν, τὸ καὶ τοῦτον ὁρᾷν ἡσυχίαν ἄγοντα, βοηθήσαθ' ἡμῖν, ἐλεήσατε τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος [h] ἡμῶν τετελευτηκότας, ἀναγκάσατ' αὐτὸν ὑπὲρ [i] αὐτῆς τῆς ἐνδείξεως ἀπολογεῖσθαι, καὶ τοιοῦτοι γένεσθ' [k] αὐτῷ δικασταὶ τῶν λεγο-
90 μένων οἷος οὗτος ἐγένετο [l] ἡμῶν κατήγορος, ὃς ἐξαπατήσας τοὺς δικαστὰς οὐκ ἠθέλησε τιμήσασθαι μετρίου τινὸς [m] τιμήματος τῷ πατρί, πόλλ' ἐμοῦ δεηθέντος καὶ τοῦτον ἱκετεύσαντος πρὸς τῶν γονάτων, ἀλλ' ὥσπερ τὴν πόλιν 1344
προδεδωκότι τῷ πατρὶ δέκα ταλάντων ἐτιμήσατο. δεόμεθ' οὖν [n] ὑμῶν καὶ ἀντιβολοῦμεν, τὰ δίκαια [o] ψηφίζεσθε.

Βοήθησον ἡμῖν ὁ δεῖνα, εἴ τι ἔχεις, καὶ σύνειπε. ἀνάβηθι.

ΝΘ.

ΚΑΤΑ ΝΕΑΙΡΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Καὶ τοῦτον τὸν λόγον οὐκ οἴονται Δημοσθένους εἶναι, ὕπτιον ὄντα καὶ πολλαχῇ τῆς τοῦ ῥήτορος δυνάμεως ἐνδεέστερον. ὑπόθεσιν δὲ ἔχει τοιαύτην. νόμου κελεύοντος, ἐὰν ἀνδρὶ Ἀθηναίῳ ξένη συνοικῇ, [a] πεπρᾶσθαι ταύτην, κατὰ τοῦτον τὸν νόμον ἐπὶ Νέαιραν ἥκει Θεόμνηστος, λέγων συνοικεῖν αὐτὴν Στεφάνῳ γεγονυῖαν μὲν δούλην Νικαρέτης, ἑταιρήσασαν δὲ πρότερον, νῦν δὲ Στεφάνῳ νόμῳ συνοικοῦσαν καὶ [b] πεπαιδοποιημένην ἐξ αὐτοῦ. ὁ δὲ Στέφανος οὐχ

[f] καὶ om. r.
[g] γ'] τ' r.
[h] ἡμῶν F. S. Q. vulg. ὑμῶν.
[i] αὐτῆς om. r.
[k] αὐτῷ om. S.
[l] ἡμῶν post οἷος ponit r.
[m] τιμήματος om. r.
[n] ὑμῶν] ὦ ἄνδρες r. om. F.
[o] ψηφίζεσθε] ψηφίσασθαι r.
[a] πεπρᾶσθαι ταύτην] ταύτην πεπράσθαι r.
[b] πεπαιδοποιημένην] παιδοπεποιημένην r.

λουσι τῷ δημοσίῳ καὶ [g] ἐκτίνουσιν οἱ βουλόμενοι τοῖς νόμοις πείθεσθαι, καὶ τοῦτ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου [h] δῆλον; Καί μοι [i] πάλιν λαβὲ τὸν νόμον τοῦτον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἀκούεις, ὦ μιαρὸν σὺ θηρίον, ὅ τι κελεύει; ἀφ' ἧς ἂν ὄφλῃ ἢ [k] τὸν νόμον παραβῇ.

66 Ἀκούω τοίνυν αὐτοὺς κἀκεῖνον ὑμῖν μέλλειν δεικνύναι τὸν νόμον, ὃς ἀπαλείφειν κελεύει τοὺς [l] ἐγγεγραμμένους ἀπὸ τοῦ ὀφλήματος καθ' ὅ τι ἂν ἐκτίνῃ, καὶ [m] ἐρήσεσθαι πῶς ἀπὸ [n] τοῦ μηδ' ἐγγεγραμμένου ἀπαλείφουσιν, ὥσπερ οὐ περὶ [o] μὲν τῶν ἐγγεγραμμένων τοῦτον κείμενον, περὶ δὲ τῶν [p] μὴ ἐγγεγραμμένων ὀφειλόντων δ' ἐκεῖνον, ὃς κελεύει ἀπ' ἐκείνης ὀφείλειν τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἂν ὄφλῃ ἢ

67 παραβῇ τὸν νόμον ἢ τὸ ψήφισμα. τί οὖν οὐκ [q] ἀγραφίου με, [r] φησί, [s] γράφῃ τὸν ὀφείλοντα καὶ [t] μὴ ἐγγεγραμμένον; ὅτι ὁ νόμος οὐ κατὰ τῶν ὀφειλόντων καὶ μὴ ἐγγραφέντων κελεύει τὰς [u] γραφὰς τοῦ ἀγραφίου εἶναι, ἀλλ' οἵτινες ἂν ἐγγραφέντες [x] καὶ μὴ ἐκτίσαντες τῇ πόλει [y] τὸ ὄφλημα ἐξαλειφθῶσιν. Καί μοι λαβὲ τὸν νόμον καὶ ἀνάγνωθι.

68 ΝΟΜΟΣ.

Ἀκούετε τοῦ νόμου, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι διαῤῥήδην [z] λέγει, ἐάν τις τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ μὴ ἐκτίσας

[g] ἐκτίνουσιν] ἐκτίνουσιν F. Q.
[h] δῆλον] δῆλον ὂν r.
[i] πάλιν post τοῦτον ponunt F. Q. r.
[k] τὸν νόμον παραβῇ] παραβῇ τὸν νόμον r.
[l] ἐγγεγραμμένους] γεγραμμένους.
[m] ἐρήσεσθαι] αἱρήσεσθαι F. Q.
[n] τοῦ] τούτου F. S. Q.
[o] μὲν om. Q.
[p] μὴ om. r.
[q] ἀγραφίου—ἀγραφίου] ἀγραφείου—ἀγραφείου S. r.
[r] φησὶ] φήσει S. et γρ. Q.
[s] γράφῃ om. S. et γρ. Q.
[t] μὴ om. F. in γρ. habet Q.
[u] γραφὰς] ἐγγραφὰς r.
[x] καὶ μὴ ἐκτίσαντες om. S.
[y] τὸ om. r.
[z] λέγει] λέγει ὅτι r.

[a] τὸ ὄφλημα τῇ πόλει ἐξαλειφθῇ, εἶναι κατ' αὐτοῦ τὰς γραφὰς πρὸς τοὺς θεσμοθέτας τοῦ ἀγραφίου, καὶ αὖ κατὰ τοῦ ὀφείλοντος καὶ μὴ ἐγγεγραμμένου, ἀλλ' ἔνδειξιν κελεύει καὶ ἄλλας τιμωρίας [b] κατ' αὐτοῦ εἶναι. ἀλλὰ σὺ τί διδάσκεις με [c] πάντας τοὺς τρόπους [d] οἷς [e] ἔξεστι τιμωρεῖσθαι τοὺς ἐχθρούς, ἀλλ' οὐ καθ' ὃν [f] εἰσελήλυθα; τοῦτον [g] ἀπολογῇ;

69 Μοιροκλῆς τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, [h] ὁ [i] γράψας τὸ 1339
ψήφισμα κατὰ τῶν τοὺς ἐμπόρους ἀδικούντων, καὶ πείσας οὐ μόνον ὑμᾶς ἀλλὰ καὶ τοὺς συμμάχους φυλακήν τινα τῶν [k] κακούργων ποιήσασθαι, οὐκ [l] αἰσχυνεῖται αὐτίκα μάλα λέγων ὑπὲρ Θεοκρίνου ἐναντία τοῖς αὑτοῦ
70 ψηφίσμασιν, ἀλλὰ τολμήσει πείθειν ὑμᾶς ὡς χρὴ τὸν οὕτω φανερῶς ἐξεληλεγμένον φάσεις ποιούμενον [m] ἀδίκους κατὰ τῶν ἐμπόρων ἀφεῖναι καὶ μὴ τιμωρήσασθαι, ὥσπερ ἕνεκα τούτου γράψας καθαρὰν εἶναι τὴν θάλατταν, ἵνα σωθέντες οἱ πλέοντες ἐκ τοῦ πελάγους ἐν τῷ λιμένι [n] τούτοις χρήματα [o] ἀποτίνωσιν, ἢ διαφέρον τι τοῖς ἐμπόροις, ἂν [p] μακρὸν διαφυγόντες πλοῦν Θεοκρίνῃ περιπέσωσιν.
71 ἐγὼ δ' οἶμαι τῶν [q] μὲν κατὰ πλοῦν γιγνομένων οὐχ ὑμᾶς ἀλλὰ τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς μακροῖς πλοίοις αἰτίους εἶναι, τῶν δ' ἐν τῷ Πειραιεῖ καὶ πρὸς ταῖς ἀρχαῖς ὑμᾶς, οἱ τούτων κύριοι [r] ἁπάντων ἐστέ. διὸ καὶ

[a] τὸ ὄφλημα τῇ πόλει] τῇ πόλει τὸ ὄφλημα r.
[b] κατ' αὐτοῦ εἶναι] κατὰ τούτων εἶναι S. κατὰ τοῦτον εἶναι γρ. F.Q.
[c] πάντας] παρὰ r.
[d] οἷς] οὓς F. Q. r.
[e] ἔξεστι τιμωρεῖσθαι] δεῖ με τιμωρήσασθαι S. et γρ. F. Q.
[f] εἰσελήλυθα] εἰσελήλυθας r.
[g] ἀπολογῇ] ἀπολογήσασθαι F. Q.
[h] ὁ om. r.
[i] γράψας τὸ ψήφισμα] τὸ ψήφισμα γράψας S.
[k] κακούργων] κακουργούντων S.
[l] αἰσχυνεῖται] αἰσχύνεται F.S.Q.
[m] ἀδίκους] ἀδίκως F. Q.
[n] τούτοις χρήματα] χρήματα τούτοις S.
[o] ἀποτίνωσιν] προτείνωσιν r.
[p] μακρὸν] μακρὰν F.
[q] μὲν om. r.
[r] ἁπάντων] πάντων r.

μᾶλλόν [s] ἐστι τηρητέον τοὺς ἐνθάδε παραβαίνοντας τοὺς νόμους τῶν ἔξω τοῖς ψηφίσμασιν οὐκ ἐμμενόντων, ἵνα μὴ δοκῆτε αὐτοὶ πράως ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις φέρειν [t] καὶ
72 συνειδέναι [u] τούτοις ὧν πράττουσιν. οὐ γὰρ [x] δήπου Μηλίους μέν, [y] ὦ Μοιρόκλεις, κατὰ τὸ σὸν ψήφισμα δέκα τάλαντα [z] νῦν εἰσπράξομεν, ὅτι τοὺς λῃστὰς ὑπεδέξαντο, τουτονὶ δ' ἀφήσομεν, ὃς καὶ τὸ σὸν ψήφισμα καὶ τοὺς νόμους, δι' οὓς οἰκοῦμεν τὴν πόλιν, παραβέβηκε· καὶ τοὺς μὲν τὰς νήσους οἰκοῦντας κωλύσομεν ἀδικεῖν, ἐφ' οὓς τριήρεις [a] δεῖ πληρώσαντας ἀναγκάσαι [b] τὰ δίκαια ποιεῖν, [c] ὑμᾶς δὲ τοὺς μιαρούς, οἷς αὐτοῦ δεῖ [d] καθημένους κατὰ τοὺς νόμους ἐπιθεῖναι δίκην, [e] ἐάσετε; οὐκ, [f] ἄν γε 1340
σωφρονῆτε. Λέγε τὴν στήλην.

ΣΤΗΛΗ.

73 Περὶ μὲν οὖν τῶν νόμων καὶ τοῦ πράγματος οὐκ οἶδ' [g] ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· ἱκανῶς γάρ μοι δοκεῖτε μεμαθηκέναι. [h] βούλομαι δὲ δεηθεὶς ὑμῶν τὰ δίκαια ὑπὲρ ἐμαυτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καταβαίνειν καὶ μὴ ἐνοχλεῖν ὑμῖν. ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, βοηθεῖν οἰόμενος δεῖν τῷ πατρὶ καὶ τοῦτο δίκαιον [i] εἶναι νομίζων τὴν ἔνδειξιν
74 ταύτην ἐποιησάμην, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς εἶπον, οὐκ ἀγνοῶν οὔτε τοὺς βλασφημεῖν [k] με βουλομένους, ὅτι λόγους εὐ-

[s] ἐστι τηρητέον] τηρητέον ἐστὶ r.
[t] καὶ συνειδέναι] μηδὲ συνειδέναι r.
[u] τούτοις ὧν πράττουσιν] τι τούτοις r.
[x] δήπου Μηλίους] που τηνίους r. ποτ' ενιους γρ. Q.
[y] ὦ Μοιροκλεῖς] ο μυροκλεις S.
[z] νῦν εἰσπράξομεν] εἰσπράξομεν νῦν r. νῦν εἰσπράξαμεν Q. νῦν εἰσεπράξαμεν S.
[a] δεῖ] δεῖν F. Q.
[b] τὰ δίκαια ποιεῖν] ποιεῖν τὰ δίκαια r.
[c] ὑμᾶς F. S. Q. r. vulg. ὑμεῖς.
[d] καθημένους] καθημένους τουτουσὶ S. Q. r.
[e] ἐάσετε] ἐᾶσαι F. S. Q. ἐάσουσι r. et γρ. F. Q.
[f] ἄν] ἐάν r.
[g] ὅ τι] εἴτι r.
[h] βούλομαι—ἐνοχλεῖν ὑμῖν om. r.
[i] εἶναι νομίζων] νομίζων εἶναι F. Q.
[k] με om. S.

ῥήσουσι τοὺς διαβαλοῦντας τὴν ἐμὴν ἡλικίαν, οὔτε τοὺς [l] ἐπαινεσομένους καὶ σωφρονεῖν με νομιοῦντας, εἰ τὸν ἐχθρὸν τοῦ πατρὸς τιμωρεῖσθαι προαιροῦμαι· ἀλλ' ἡγούμενος ταῦτα μὲν [m] οὕτως ὅπως ἂν [n] τύχῃ παρὰ τοῖς ἀκροωμένοις συμβήσεσθαι, [o] ἐμοὶ δὲ τὸ [p] προσταχθὲν ὑπὸ τοῦ πατρός, ἄλλως τε καὶ δίκαιον ὄν, τοῦτ' εἶναι
75 ποιητέον. πότε γάρ [q] με καὶ δεῖ βοηθεῖν αὐτῷ; οὐχ ὅταν ἡ μὲν τιμωρία κατὰ τοὺς νόμους ᾖ, μετέχων δ' αὐτὸς τυγχάνω τῆς τοῦ πατρὸς ἀτυχίας, μόνος [r] δ' ᾖ καταλελειμμένος ὁ πατήρ; ὅπερ [s] νῦν συμβέβηκεν. [t] πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις ἀτυχήμασι καὶ ταῦθ' ἡμῖν ὦ ἄνδρες δικασταὶ
76 συμβέβηκεν· παροξύνουσι μὲν ἡμᾶς [u] ἅπαντες καὶ συνάχθεσθαί φασι τοῖς γεγενημένοις καὶ δεινὰ πεπονθέναι λέγουσι καὶ τοῦτον [x] εἶναι ἔνοχον τῇ ἐνδείξει, συμπράττειν δ' οὐδεὶς [y] ἐθέλει τῶν εἰπόντων, οὐδέ φησιν ἀπεχθάνεσθαι βούλεσθαι φανερῶς· οὕτως ἔλαττον παρά τισι τὸ δίκαιον
77 ἰσχύει τῆς παῤῥησίας. πολλῶν δ' ἡμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, διὰ τουτονὶ Θεοκρίνην ἀτυχημάτων ἐν οὐκ ὀλίγῳ 1341
χρόνῳ συμβεβηκότων, οὐδενὸς ἔλαττόν ἐστι τὸ νῦν συμβαῖνον, ὅτι τὰ δεινὰ καὶ [z] τὰ παρὰ τοὺς νόμους [a] πεπραγμένα Θεοκρίνῃ τῷ μὲν πατρὶ τῷ πεπονθότι καὶ δυναμένῳ ἂν δηλῶσαι πρὸς ὑμᾶς ἐξ ἀνάγκης ἡσυχίαν ἐκ-
78 τέον ἐστίν (οἱ γὰρ νόμοι ταῦτα κελεύουσιν), ἐμοὶ δὲ τῷ πάντων τούτων ὑστερίζοντι λεκτέον, καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις τοῖς τηλικούτοις οἱ πατέρες βοηθοῦσιν, οὗτος δ' ἐν ἐμοὶ νῦν ἔχει

[l] ἐπαινεσομένους S. et γρ. Q. vulg. ἐπαινέσοντας.
[m] οὕτως om. r.
[n] τύχῃ F. S. Q. r. vulg. τύχοι.
[o] ἐμοὶ] ἐμοῦ F.
[p] προσταχθὲν] πραχθὲν S. et γρ. F. Q.
[q] με καὶ δεῖ] δεῖ με καὶ r.
[r] δ' ᾖ] δὲ F. S. Q.
[s] νῦν om. r.
[t] πρὸς γὰρ—συμβέβηκε om. r.
[u] ἅπαντες] ὦ ἄνδρες πάντες r.
[x] εἶναι ἔνοχον] ἔνοχον εἶναι r.
[y] ἐθέλει r.
[z] τὰ ante παρὰ om. r.
[a] πεπραγμένα] γεγραμμένα r.

τὰς ἐλπίδας. τοιοῦτον οὖν ἀγωνιζόμενοι ἀγῶνα δεόμεθ'
ὑμῶν ἐπικουρεῖν ἡμῖν, καὶ δεῖξαι πᾶσιν ὅτι, κἂν παῖς κἂν
γέρων κἂν [b] ἄλλην ἡντινοῦν ἡλικίαν ἔχων ἥκῃ πρὸς ὑμᾶς
79 καὶ τοὺς νόμους, οὗτος τεύξεται πάντων τῶν δικαίων. κα-
λὸν γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, μήτε τοὺς νόμους μήθ' ὑμᾶς
[c] αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς [d] λέγουσι ποιεῖν, ἀλλ' ἐκείνους ἐφ' ὑμῖν, καὶ
χωρὶς κρίνειν τούς τ' εὖ καὶ σαφῶς καὶ τοὺς τὰ δίκαια
λέγοντας· περὶ γὰρ τούτου τὴν ψῆφον ὀμωμόκατ' οἴσειν.
οὐ γὰρ [e] δὴ πείσει γ' ὑμᾶς οὐδεὶς ὡς [f] ἐπιλείψουσιν [g] οἱ
τοιοῦτοι ῥήτορες, οὐδ' ὡς διὰ τοῦτο χεῖρον ἡ πόλις οἰκή-
80 σεται. τοὐναντίον [h] γάρ, ὡς ἐγὼ τῶν πρεσβυτέρων ἀκούω,
τότε φασὶν ἄριστα πρᾶξαι τὴν πόλιν, ὅτε μέτριοι καὶ
σώφρονες ἄνδρες [i] ἐπολιτεύοντο. [k] πότερον γὰρ συμβού-
λους εὕροι τις ἂν τούτους ἀγαθούς; ἀλλ' [l] οὐδὲν ἐν τῷ
δήμῳ λέγουσιν, [m] ἀλλὰ τοὺς [n] ἐκεῖθεν γραφόμενοι χρή-
81 ματα λαμβάνουσιν. ὃ καὶ [o] θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ζῶντες
[p] ἀπὸ τοῦ συκοφαντεῖν οὔ φασι λαμβάνειν ἀπὸ τῆς πό-
λεως· καὶ πρὶν προσελθεῖν πρὸς ὑμᾶς οὐδὲν ἔχοντες, νῦν
εὐποροῦντες οὐδὲ χάριν ὑμῖν ἔχουσιν, ἀλλὰ [q] περιιόντες
λέγουσιν ὡς [r] ἀβέβαιός ἐστιν ὁ δῆμος, ὡς [s] δύσχρηστος, 1342
ὡς ἀχάριστος, ὡς ὑμᾶς διὰ τούτους εὐποροῦντας, [t] οὐ

[b] ἄλλην om. r.
[c] αὐτοὺς] τοὺς r.
[d] λέγουσι] λειτουργοῦσι r.
[e] δὴ om. r.
[f] ἐπιλείψουσιν] ἐπιλείψουσιν ὑμᾶς S. et γρ. Q. ἐπιλείψουσιν ἡμᾶς γρ. F.
[g] οἱ τοιοῦτοι] οὗτοι οἱ F. Q.
[h] γάρ—τότε] γάρ ἐστιν—τότε γὰρ S.
[i] ἐπολιτεύοντο] ἐμπολιτεύονται r.
[k] πότερον] πότερον Q. πότερα F. πότερα r.
[l] οὐδὲν ἐν] οὐδὲν τῶι F. οὐδ' ἐν τῷ Q.
[m] ἀλλὰ—λαμβάνουσιν in margine S.
[n] ἐκεῖθεν] λέγοντας ἀεὶ margo F. S. Q.
[o] θαυμαστόν] θαυμάσιόν S.
[p] ἀπὸ τοῦ] ἐκ τοῦ S.
[q] περιιόντες] περιόντες F. Q.
[r] ἀβέβαιός] ἄρα ἀβέβαιός r.
[s] δύσχρηστος] δυσχερὴς S.
[t] οὐ] οὐχὶ F. Q. r.

82 τούτους διὰ τὸν δῆμον. ἀλλὰ γὰρ εἰκότως ταῦθ' οὗτοι
λέγουσιν, ὁρῶντες τὴν ὑμετέραν ῥαθυμίαν. οὐδένα γὰρ
[u] ἀξίως αὐτῶν τῆς πονηρίας τετιμώρησθε, ἀλλ' ὑπομένετε
λεγόντων αὐτῶν ὡς ἡ τοῦ δήμου σωτηρία διὰ τῶν γρα-
φομένων καὶ συκοφαντούντων ἐστίν· ὧν γένος ἐξωλέστερον
83 οὐδέν ἐστιν. τί γὰρ ἄν τις τούτους εὕροι χρησίμους ὄντας
τῇ πόλει; τοὺς ἀδικοῦντας νὴ Δί' οὗτοι κολάζουσι, καὶ
διὰ τούτους ἐλάττους εἰσὶν ἐκεῖνοι. οὐ δῆτ', ὦ ἄνδρες δι-
κασταί, ἀλλὰ καὶ πλείους· εἰδότες γὰρ οἱ [x] βουλόμενοι
κακόν τι πράττειν ὅτι τούτοις ἐστὶν ἀπὸ τῶν λημμάτων
τὸ μέρος δοτέον, ἐξ ἀνάγκης μείζω προαιροῦνται παρὰ
τῶν ἄλλων ἁρπάζειν, ἵνα μὴ μόνον αὐτοῖς ἀλλὰ καὶ
84 τούτοις ἔχωσιν ἀναλίσκειν. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους, ὅσοι
κακουργοῦντες βλάπτουσί τι τοὺς ἐντυγχάνοντας, τοὺς
μὲν τῶν οἴκοι φυλακὴν καταστήσαντας σώζειν ἔστι, τοὺς
δ' ἔνδον [y] μένοντας τῆς νυκτὸς μηδὲν παθεῖν, τοὺς δ'
[z] ἐνί γέ τῳ τρόπῳ [a] φυλαξαμένους ἔνεστι [b] διώσασθαι τὴν
85 τῶν κακόν τι [c] βουλομένων ποιεῖν ἐπιβουλήν· τοὺς δὲ
[d] τοιουτουσὶ συκοφάντας, [e] ποῖ χρὴ πορευθέντας ἀδείας
παρὰ τούτων τυχεῖν; αἱ γὰρ τῶν ἄλλων ἀδικημάτων
καταφυγαὶ τούτοις εἰσὶν ἐργασίαι, νόμοι, δικαστήρια,
μάρτυρες, ἀγοραί· ἐν οἷς τὰς αὐτῶν [f] ῥώμας ἐπιδείκνυν-
ται, φίλους μὲν τοὺς διδόντας νομίζοντες, ἐχθροὺς δὲ τοὺς
ἀπράγμονας καὶ [g] πλουσίους.

[u] ἀξίως αὐτῶν τῆς S. et γρ. F. Q. αὐτῶν ἀξίως τῆς τούτων r. αὐτῶν ἄξιον τῆς τούτων F. Q.

[x] βουλόμενοι post τι ponit r.

[y] μένοντας] μὲν ὄντας Q.

[z] ἐνί] εν S.

[a] φυλαξαμένους] φυλαξομένους r.

[b] διώσασθαι Reiskius. διασώσασθαι F. S. Q. δ' ἴσως ἰάσασθαι r.

[c] βουλομένων ποιεῖν] ποιεῖν βουλομένων S.

[d] τοιουτουσὶ συκοφάντας] τοιούτους συκοφαντοῦντας F. Q. r.

[e] ποῖ] ποῦ r.

[f] ῥώμας] ῥώμας (γν supra) F. γνώμας S. Q.

[g] πλουσίους] πράους r.

86 Ἀναμνησθέντες οὖν ὦ ἄνδρες δικασταὶ καὶ τῆς τούτων
πονηρίας καὶ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων, ὧν Ἐπιχάρης
μὲν ὁ πάππος ὁ ἐμὸς [h] Ὀλύμπια νικήσας παῖδας στά- 1343
διον ἐστεφάνωσε τὴν πόλιν, καὶ παρὰ τοῖς ὑμετέροις
προγόνοις ἐπιεικῆ δόξαν ἔχων ἐτελεύτησεν· ἡμεῖς δὲ [i] δὴ
διὰ [k] τουτονὶ τὸν θεοῖς ἐχθρὸν ἀπεστερήμεθα ταύτης τῆς
87 πόλεως, ὑπὲρ ἧς Ἀριστοκράτης [l] ὁ [m] Σκελλίου, θεῖος ὢν
Ἐπιχάρους [n] τοῦ πάππου τοῦ ἐμοῦ, [o] οὗ ἔχει [p] ὁ ἀδελ-
φὸς οὑτοσὶ τοὔνομα, πολλὰ καὶ καλὰ διαπραξάμενος
ἔργα πολεμούσης τῆς πόλεως [q] Λακεδαιμονίοις, κατα-
σκάψας τὴν [r] Ἠετιώνειαν, εἰς ἣν [s] τοὺς Λακεδαιμονίους
ἤμελλον οἱ περὶ Κριτίαν [t] ὑποδέχεσθαι, καθεῖλε μὲν [u] τὸ
ἐπιτείχισμα, κατήγαγε δὲ τὸν δῆμον κινδυνεύων αὐτὸς
οὐ τοιούτους κινδύνους, ἀλλ' ἐν οἷς καὶ παθεῖν τι καλόν
88 ἐστιν, ἔπαυσε [x] δὲ τοὺς ἐπιβουλεύοντας ὑμῖν. δι' [y] ὅν, [z] εἰ
Θεοκρίνῃ τούτῳ ὅμοιοι ὄντες ἐτυγχάνομεν, εἰκότως ἐσῴζετ'
ἂν ἡμᾶς, μὴ ὅτι βελτίους ὄντας τούτου καὶ δίκαια λέ-
γοντας. οὐ γὰρ πολλάκις [a] γε [b] ὑμᾶς ταῦτα [c] λέγοντες
ἐνοχλήσομεν· οὕτω γὰρ ἡμᾶς οὗτος διατέθεικεν ὥσθ', ὅπερ
ἐξ ἀρχῆς εἶπον, μηδ' ἐλπίδα [d] ἡμῖν εἶναι μηδεμίαν τοῦ
89 μετασχεῖν τῆς καὶ τοῖς ξένοις [e] δεδομένης παῤῥησίας. ἵν'

[h] Ὀλύμπια] ὀλυμπιάσι F. S. Q.
[i] δὴ om. F. S. Q.
[k] τουτονὶ] τοῦτον F. S. Q.
[l] ὁ] μὲν ὁ S. Q.
[m] Σκελλίου θεῖος] σκελλιούθιος F. Q. θιος etiam S.
[n] τοῦ πάππου τοῦ ἐμοῦ] τοῦ ἐμοῦ πάππου r.
[o] οὗ] ὃς r.
[p] ὁ om. F. S. Q. r.
[q] Λακεδαιμονίοις] καὶ r.
[r] Ἠετιώνειαν] θηετιωνίαν r.
[s] τοὺς om. S. r.
[t] ὑποδέχεσθαι] ἀποδέχεσθαι F. S. Q.
[u] τὸ] τότε γινόμενον r.
[x] δὲ post ἔπαυσε om. r.
[y] ὃν] οὓς Q. r.
[z] εἰ] εἰ καὶ r.
[a] γε] τε γρ. Q. om. F. S. Q.
[b] ὑμᾶς] πρὸς ὑμᾶς r. et γρ. Q.
[c] λέγοντες] λέγοντας F. λέγοντας S. Q.
[d] ἡμῖν εἶναι] εἶναι ἡμῖν F. Q.
[e] δεδομένης] μετα διδομένης S.

οὖν, εἰ [f] καὶ μηδὲν ἄλλο, ταύτην [g] γ᾽ ἔχωμεν παραψυχήν, τὸ καὶ τοῦτον ὁρᾶν ἡσυχίαν ἄγοντα, βοηθήσαθ᾽ ἡμῖν, ἐλεήσατε τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος [h] ἡμῶν τετελευτηκότας, ἀναγκάσατ᾽ αὐτὸν ὑπὲρ [i] αὐτῆς τῆς ἐνδείξεως ἀπολογεῖσθαι, καὶ τοιοῦτοι γένεσθ᾽ [k] αὐτῷ δικασταὶ τῶν λεγο-
90 μένων οἷος οὗτος ἐγένετο [l] ἡμῶν κατήγορος, ὃς ἐξαπατήσας τοὺς δικαστὰς οὐκ ἠθέλησε τιμήσασθαι μετρίου τινὸς [m] τιμήματος τῷ πατρί, πόλλ᾽ ἐμοῦ δεηθέντος καὶ τοῦτον ἱκετεύσαντος πρὸς τῶν γονάτων, ἀλλ᾽ ὥσπερ τὴν πόλιν 1344
προδεδωκότι τῷ πατρὶ δέκα ταλάντων ἐτιμήσατο. δεόμεθ᾽ οὖν [n] ὑμῶν καὶ ἀντιβολοῦμεν, τὰ δίκαια [o] ψηφίζεσθε.

Βοήθησον ἡμῖν ὁ δεῖνα, εἴ τι ἔχεις, καὶ σύνειπε. ἀνάβηθι.

ΝΘ.

ΚΑΤΑ ΝΕΑΙΡΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Καὶ τοῦτον τὸν λόγον οὐκ οἴονται Δημοσθένους εἶναι, ὕπτιον ὄντα καὶ πολλαχῇ τῆς τοῦ ῥήτορος δυνάμεως ἐνδεέστερον. ὑπόθεσιν δὲ ἔχει τοιαύτην. νόμου κελεύοντος, ἐὰν ἀνδρὶ Ἀθηναίῳ ξένη συνοικῇ, [a] πεπρᾶσθαι ταύτην, κατὰ τοῦτον τὸν νόμον ἐπὶ Νέαιραν ἥκει Θεόμνηστος, λέγων συνοικεῖν αὐτὴν Στεφάνῳ γεγονυῖαν μὲν δούλην Νικαρέτης, ἑταιρήσασαν δὲ πρότερον, νῦν δὲ Στεφάνῳ νόμῳ συνοικοῦσαν καὶ [b] πεπαιδοποιημένην ἐξ αὐτοῦ. ὁ δὲ Στέφανος οὐχ

[f] καὶ om. r.
[g] γ᾽] τ᾽ r.
[h] ἡμῶν F. S. Q. vulg. ὑμῶν.
[i] αὐτῆς om. r.
[k] αὐτῷ om. S.
[l] ἡμῶν post οἷος ponit r.
[m] τιμήματος om. r.
[n] ὑμῶν] ὦ ἄνδρες r. om. F.
[o] ψηφίζεσθε] ψηφίσασθαι r.
[a] πεπρᾶσθαι ταύτην] ταύτην πεπράσθαι r.
[b] πεπαιδοποιημένην] παιδοπεποιημένην r.

[c] ὁμολογεῖ ταῦτα, ἀλλὰ συνεῖναι μὲν αὐτῇ φησίν, ὡς ἑταίρᾳ δὲ καὶ οὐ γυναικί, καὶ τοὺς παῖδας οὐκ ἐκ ταύτης ἔχειν. πρὸς ὅπερ ὁ κατήγορος ἀνθιστάμενος οὐκ ὀλίγα τεκμήρια παρέχεται ὡς [d] γυναῖκα συνοικεῖν αὐτήν. γίνεται τοίνυν ἡ στάσις τοῦ λόγου στοχαστική. περὶ γὰρ οὐσίας τὸ ζήτημα, καὶ οὔτε περὶ ἰδιότητος οὔτε περὶ ποιότητος. τὰ μὲν οὖν πρῶτα τοῦ λόγου Θεόμνηστος λέγει, ἔπειτα συνήγορον Ἀπολλόδωρον καλεῖ κηδεστὴν ὄντα ἑαυτοῦ κἀκεῖνος τὸν ἀγῶνα [e] ποιεῖται.

ΠΟΛΛΑ με τὰ παρακαλοῦντα ἦν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 1345
γράψασθαι [f] Νέαιραν τὴν γραφὴν [g] ταυτηνὶ καὶ εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς. καὶ γὰρ ἠδικήμεθα ὑπὸ Στεφάνου μεγάλα καὶ εἰς κινδύνους τοὺς ἐσχάτους κατέστημεν ὑπ᾽ αὐτοῦ ὅ τε κηδεστὴς [h] καὶ ἐγὼ καὶ ἡ ἀδελφὴ καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμή, ὥστ᾽ οὐχ ὑπάρχων ἀλλὰ τιμωρούμενος ἀγωνιοῦμαι τὸν
2 ἀγῶνα τουτονί· τῆς γὰρ ἔχθρας [i] πρότερος οὗτος ὑπῆρξεν, οὐδὲν ὑφ᾽ ἡμῶν πώποτε [k] οὔτε λόγῳ οὔτε ἔργῳ κακὸν παθών. βούλομαι δ᾽ ὑμῖν προδιηγήσασθαι πρῶτον ἃ πεπόνθαμεν ὑπ᾽ αὐτοῦ, ἵνα μᾶλλόν μοι συγγνώμην ἔχητε ἀμυνομένῳ, καὶ ὡς εἰς ἐσχάτους κινδύνους κατέστημεν περί τε τῆς πατρίδος καὶ περὶ [l] ἀτιμίας.

3 Ψηφισαμένου γὰρ τοῦ δήμου [m] τοῦ Ἀθηναίων Ἀθηναῖον εἶναι Πασίωνα καὶ ἐκγόνους τοὺς ἐκείνου διὰ τὰς εὐεργεσίας τὰς εἰς τὴν πόλιν, ὁμογνώμων καὶ ὁ πατὴρ ἐγένετο ὁ ἐμὸς τῇ τοῦ δήμου δωρεᾷ, καὶ ἔδωκεν Ἀπολλοδώρῳ τῷ υἱεῖ τῷ ἐκείνου θυγατέρα μὲν αὐτοῦ, ἀδελφὴν δὲ ἐμήν, ἐξ
4 ἧς Ἀπολλοδώρῳ οἱ παῖδές εἰσιν. ὄντος δὲ χρηστοῦ τοῦ Ἀπολλοδώρου περί τε τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν καὶ περὶ ἡμᾶς ἅπαντας, καὶ ἡγουμένου τῇ ἀληθείᾳ οἰκείους ὄντας

[c] ὁμολογεῖ] ὡμολόγει r.
[d] γυναῖκα—αὐτήν F. vulg. γυναικὶ—αὐτῇ.
[e] ποιεῖται v. vulg. πεποίηται.
[f] Νέαιραν] νεωτέραν O.
[g] ταυτηνὶ] ταύτην Y. r. v.
[h] καὶ ante ἐγὼ om. O.
[i] πρότερος] πρότερον v.
[k] οὔτε λόγῳ οὔτε ἔργῳ F. S. Y. Q. O. r. v. vulg. οὔτε ἔργῳ οὔτε λόγῳ.
[l] ἀτιμίας] τῆς ἀτιμίας r.
[m] τοῦ Ἀθηναίων] τῶν ἀθηναίων r.

[n] καὶ κοινωνεῖν πάντων τῶν ὄντων, ἔλαβον καὶ ἐγὼ γυν-
αῖκα Ἀπολλοδώρου μὲν θυγατέρα, [o] ἀδελφιδῆν δ' ἐμαυ- 1346
τοῦ. προεληλυθότος δὲ χρόνου λαγχάνει βουλεύειν [p] Ἀ-
5 πολλόδωρος· δοκιμασθεὶς δὲ καὶ ὀμόσας τὸν νόμιμον ὅρ-
κον, συμβάντος [q] καιροῦ τῇ πόλει τοιούτου καὶ πολέμου,
ἐν ᾧ ἦν ἢ κρατήσασιν ὑμῖν μεγίστοις τῶν Ἑλλήνων εἶναι
καὶ ἀναμφισβητήτως τά τε ὑμέτερα αὐτῶν κεκομίσθαι
καὶ καταπεπολεμηκέναι Φίλιππον, ἢ [r] ὑστερήσασι τῇ
βοηθείᾳ καὶ [s] προεμένοις τοὺς συμμάχους, δι' ἀπορίαν
6 χρημάτων καταλυθέντος τοῦ στρατοπέδου, τούτους τ'
[t] ἀπολέσαι καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν ἀπίστους εἶναι δο-
κεῖν καὶ κινδυνεύειν περὶ τῶν ὑπολοίπων, περί τε Λήμνου
καὶ Ἴμβρου καὶ Σκύρου καὶ Χεῤῥονήσου, καὶ μελλόντων
στρατεύεσθαι ὑμῶν πανδημεὶ εἴς τε Εὔβοιαν καὶ [u] Ὄλυν-
θον, ἔγραψε ψήφισμα ἐν τῇ βουλῇ Ἀπολλόδωρος βου-
7 λεύων καὶ ἐξήνεγκε προβούλευμα εἰς τὸν δῆμον, [x] λέγων
διαχειροτονῆσαι τὸν δῆμον εἴτε [y] δοκεῖ τὰ περιόντα χρή-
ματα τῆς διοικήσεως στρατιωτικὰ εἶναι [z] εἴτε θεωρικά,
κελευόντων μὲν τῶν νόμων, [a] ὁπόταν πόλεμος ᾖ, τὰ περι-
όντα χρήματα τῆς διοικήσεως στρατιωτικὰ εἶναι, κύριον
δ' ἡγούμενος δεῖν τὸν [b] δῆμον εἶναι περὶ τῶν αὐτοῦ ὅ τι ἂν
[c] βούληται πρᾶξαι, ὀμωμοκὼς δὲ τὰ βέλτιστα βουλεύ-

[n] καὶ ante κοινωνεῖν om. Y. O. r. v.
[o] ἀδελφιδῆν] ἀδελφὴν r.
[p] Ἀπολλόδωρος] ὁ ἀπολλόδωρος Y. O. r. v.
[q] καιροῦ τῇ πόλει τοιούτου S. καιροῦ τοιούτου τῇ πόλει r. v. ceteri τῇ πόλει καιροῦ τοιούτου.
[r] ὑστερήσασι] ὑστερίσασι Y. O. r. v.
[s] προεμένοις] προ εμένοις Y. προεμένους S. Q. r.
[t] ἀπολέσαι] ἀπολέσθαι r.
[u] Ὄλυνθον] εἰς ὄλυνθον F. Q.
[x] λέγων] λέγον Y. O. r.
[y] δοκεῖ] ἐδόκει r. v.
[z] εἴτε θεωρ.—στρατ. εἶναι om. r.
[a] ὁπόταν] ὅτ' ἂν O.
[b] δῆμον] νόμον v.
[c] βούληται] βούλωνται Q. βούλωνται S.

σειν τῷ δήμῳ [d] τῷ Ἀθηναίων, ὡς ὑμεῖς πάντες ἐμαρτυρή-
8 σατε ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ. [e] γενομένης γὰρ τῆς διαχειρο-
τονίας οὐδεὶς [f] ἀντεχειροτόνησεν [g] ὡς οὐ δεῖ τοῖς χρήμασι
τούτοις [h] στρατιωτικοῖς χρῆσθαι, ἀλλὰ [i] καὶ νῦν ἔτι, ἐάν
που λόγος γένηται, παρὰ πάντων ὁμολογεῖται ὡς τὰ
βέλτιστα [k] εἴπας ἄδικα πάθοι. τῷ οὖν ἐξαπατήσαντι 1347
τῷ λόγῳ [l] τοὺς δικαστὰς δίκαιον ὀργίζεσθαι, οὐ τοῖς ἐξα-
9 πατηθεῖσι. γραψάμενος γὰρ παρανόμων τὸ ψήφισμα
Στέφανος οὑτοσὶ καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ δικαστήριον, ἐπὶ
διαβολῇ ψευδεῖς [m] μάρτυρας παρασχόμενος καὶ ἔξω τῆς
γραφῆς πολλὰ κατηγορῶν εἷλε τὸ ψήφισμα. καὶ τοῦτο
μὲν εἰ αὐτῷ [n] ἐδόκει διαπράξασθαι, οὐ χαλεπῶς [o] φέρο-
μεν· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ περὶ τοῦ τιμήματος ἐλάμβανον τὴν
ψῆφον οἱ δικασταί, δεομένων ἡμῶν συγχωρῆσαι οὐκ ἤθε-
10 λεν ἀλλὰ πεντεκαίδεκα ταλάντων ἐτιμᾶτο, ἵνα [p] ἀτιμώ-
σειεν αὐτὸν καὶ παῖδας τοὺς ἐκείνου καὶ τὴν ἀδελφὴν
τὴν ἐμήν, καὶ ἡμᾶς ἅπαντας [q] εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν
καταστήσειε καὶ ἔνδειαν ἁπάντων. ἡ μὲν γὰρ οὐσία οὐδὲ
τριῶν ταλάντων πάνυ τι ἦν, ὥστε δυνηθῆναι ἐκτῖσαι τοσ-
οῦτον ὄφλημα· μὴ ἐκτισθέντος δὲ τοῦ ὀφλήματος ἐπὶ

[d] τῷ Ἀθηναίων] τῶν ἀθηναίων F. r. v.

[e] γενομένης γὰρ τῆς διαχειροτονίας] διαχειροτονίας γενομένης r.

[f] ἀντεχειροτόνησεν] ἀντεπεχειροτόνησεν Y. r. ἀντέχει F.

[g] ὡς οὐ—χρῆσθαι om. F.

[h] στρατιωτικοῖς] ὡς στρατιωτικοῖς rec. v.

[i] καὶ νῦν ἔτι] ἔτι καὶ νῦν Y. O. r. v.

[k] εἴπας] εἰπὼν F. et γρ. Q.

[l] Pro his τοὺς δικαστὰς δίκαιον ὀργίζεσθαι lacunam habet S. τοὺς δημοκρατουμένους δεῖν ὀργίζεσθαι Y. O. r. v.

[m] μάρτυρας παρασχόμενος] μάρτυρας ὑπο παρασχόμενος v. μαρτυρίας ὑποσχόμενος Y. O. r.

[n] ἐδόκει διαπράξασθαι] διαπράξασθαι ἐδόκει r. v.

[o] φέρομεν] φερόμενον O.

[p] ἀτιμώσειεν] ἀτιμώσειεν F. Q. ἀτιμάσειεν v.

[q] εἰς] ἐς v.

τῆς [r] ἐνάτης πρυτανείας, διπλοῦν ἔμελλεν ἔσεσθαι τὸ
ὄφλημα καὶ ἐγγραφήσεσθαι Ἀπολλόδωρος τριάκοντα
11 τάλαντα ὀφείλων τῷ δημοσίῳ· ἐγγεγραμμένου δὲ τῷ
δημοσίῳ, ἀπογραφήσεσθαι ἔμελλεν ἡ ὑπάρχουσα οὐσία
Ἀπολλοδώρῳ δημοσία εἶναι, πραθείσης δ᾽ αὐτῆς εἰς τὴν
ἐσχάτην ἀπορίαν καταστήσεσθαι καὶ αὐτὸς καὶ παῖδες
οἱ ἐκείνου καὶ γυνὴ καὶ ἡμεῖς ἅπαντες. ἔτι δὲ καὶ ἡ
ἑτέρα θυγάτηρ ἀνέκδοτος ἤμελλεν ἔσεσθαι· τίς γὰρ ἄν
ποτε παρ᾽ ὀφείλοντος τῷ δημοσίῳ καὶ ἀποροῦντος ἔλαβεν
12 ἄπροικον; οὐκοῦν τηλικούτων κακῶν αἴτιος ἡμῖν [s] πᾶσιν
ἐγίγνετο, οὐδὲν πώποτε ὑφ᾽ ἡμῶν ἠδικημένος. τοῖς μὲν
οὖν δικασταῖς τοῖς τότε δικάσασι πολλὴν χάριν κατά
γε τοῦτ᾽ ἔχω, ὅτι οὐ περιεῖδον αὐτὸν ἀναρπασθέντα ἀλλ᾽ 1348
ἐτίμησαν ταλάντου, [t] ὥστε δυνηθῆναι ἂν ἐκτῖσαι μόλις·
τούτῳ δὲ [u] δικαίως τὸν αὐτὸν ἔρανον [x] ἐνεχειρήσαμεν ἀπο-
13 δοῦναι. καὶ γὰρ οὐ μόνον ταύτῃ ἐζήτησεν ἀνελεῖν ἡμᾶς,
ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς πατρίδος αὐτὸν ἠβουλήθη ἐκβαλεῖν.
ἐπενέγκας γὰρ αὐτῷ αἰτίαν ψευδῆ, ὡς ὦφλε τῷ δημοσίῳ
ἐκ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτῶν, ὡς Ἀφίδναζέ ποτε ἀφικό-
μενος ἐπὶ δραπέτην αὐτοῦ ζητῶν πατάξειε γυναῖκα καὶ
ἐκ τῆς πληγῆς τελευτήσειεν ἡ ἄνθρωπος, [y] παρασκευασά-
μενος ἀνθρώπους δούλους καὶ [z] κατασκευάσας [a] ὡς Κυρη-
ναῖοι εἴησαν, [b] προεῖπεν αὐτῷ ἐπὶ [c] Παλλαδίῳ [d] φόνου.
14 καὶ ἔλεγε τὴν δίκην Στέφανος οὑτοσὶ διομοσάμενος, ὡς

[r] ἐνάτης O. r. v. vulg. ἐννάτης.
[s] πᾶσιν] ἅπασιν Y. O. r. v.
[t] ὥστε] ὥστε καὶ Y. r. v.
[u] δικαίως] δικαιως F. δικαιων Q.
[x] ἐνεχειρήσαμεν] ἐνεχειρίσαμεν r.
[y] παρασκευασάμενος] παρακελευσάμενος F. παρασκευασάμενοι margo Q.
[z] κατασκευάσας] κατασκευὰς r. κατασκευάσαντες γρ. F. Q.
[a] ὡς Κυρηναῖοι εἴησαν] σ. λ. v. ησαν Y. lacunam S. r.
[b] προεῖπεν] προεῖπεν F. Q.
[c] Παλλαδίῳ] παλλαδίωι F. Q. παλλαδίου γρ. Q.
[d] φόνου] φόνου F. Q.

[e] ἔκτεινεν Ἀπολλόδωρος τὴν γυναῖκα αὐτοχειρίᾳ, [f] ἀρώμενος ἐξώλειαν αὑτῷ καὶ γένει καὶ οἰκίᾳ, ἐπαρασάμενος ἃ οὔτ᾽ ἐγένετο οὔτ᾽ [g] εἶδεν οὔτ᾽ ἤκουσεν οὐδεὶς πώποτ᾽ ἀνθρώπων. ἐξελεγχθεὶς δ᾽ ἐπιορκῶν καὶ ψευδῆ αἰτίαν ἐπιφέρων, καὶ καταφανὴς γενόμενος μεμισθωμένος ὑπὸ Κηφισοφῶντος καὶ Ἀπολλοφάνους, ὥστ᾽ ἐξελάσαι Ἀπολλόδωρον ἢ ἀτιμῶσαι ἀργύριον εἰληφώς, ὀλίγας ψήφους μεταλαβὼν ἐκ πεντακοσίων [h] ἀνδρῶν, ἀπῆλθεν ἐπιωρκηκὼς καὶ δόξας πονηρὸς εἶναι.

15 Σκοπεῖτε δὴ [i] αὐτοί, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐκ τῶν εἰκό-
των λογιζόμενοι πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, τί ἂν ἐχρησάμην
ἐμαυτῷ καὶ τῇ γυναικὶ καὶ τῇ ἀδελφῇ, εἴ τι Ἀπολλο-
δώρῳ συνέβη παθεῖν ὧν Στέφανος [k] οὑτοσὶ ἐπεβούλευσεν
αὐτῷ, ἢ ἐν τῷ προτέρῳ ἢ ἐν τῷ ὑστέρῳ ἀγῶνι; ἢ ποίᾳ
16 αἰσχύνῃ οὐκ ἂν καὶ συμφορᾷ περιπεπτωκὼς [l] ἦν; πα-
ρακαλούντων δή με ἁπάντων, ἰδίᾳ προσιόντων [m] ἐμοί, 1349
ἐπὶ τιμωρίαν [n] τρέπεσθαι ὧν ἐπάθομεν [o] ὑπ᾽ αὐτοῦ, καὶ
ὀνειδιζόντων μοι ἀνανδρότατον ἀνθρώπων εἶναι, εἰ οὕτως
οἰκείως ἔχων τὰ πρὸς τούτους μὴ λήψομαι δίκην ὑπὲρ
ἀδελφῆς καὶ κηδεστῶν καὶ ἀδελφιδῶν καὶ γυναικὸς
ἐμαυτοῦ, μηδὲ τὴν περιφανῶς εἰς τοὺς θεοὺς ἀσεβοῦσαν
καὶ εἰς τὴν πόλιν ὑβρίζουσαν καὶ τῶν νόμων καταφρον-
οῦσαν τῶν ὑμετέρων εἰσαγαγὼν εἰς ὑμᾶς, καὶ ἐξελέγξας
τῷ λόγῳ ὡς ἀδικεῖ, κυρίους καταστήσω ὅ τι ἂν βούλη-
17 σθε χρῆσθαι αὐτῇ· [p] καὶ ὥσπερ Στέφανος οὑτοσὶ ἐμὲ

[e] ἔκτεινεν] ἀπέκτεινεν Y. O. r. v.
[f] ἀρώμενος] ἀράμενος r. ἐπαρώμενος Reiskius.
[g] εἶδεν] οἶδεν F. S. Q.
[h] ἀνδρῶν] δραχμῶν F. S. Y. Q. O. r. v. δικαστῶν γρ. Q.
[i] αὐτοὶ in margine S.
[k] οὑτοσὶ] οὑτοσὶν r.
[l] ἦν] ἂν ἦν S. Y. O. r. v. et rec. F.
[m] τέ μοι F. Q. τ᾽ ἐμοὶ S. Y. O. r. v.
[n] τρέπεσθαι] τραπέσθαι Y. O. r. v.
[o] ὑπ᾽ αὐτοῦ om. S. r. v.
[p] καὶ om. O.

[q] ἀφῄρητο τοὺς οἰκείους παρὰ τοὺς νόμους καὶ τὰ ψη-
φίσματα τὰ ὑμέτερα, οὕτω καὶ ἐγὼ τοῦτον ἥκω ἐπιδεί-
ξων εἰς ὑμᾶς ξένῃ μὲν γυναικὶ [r] συνοικοῦντα παρὰ τὸν
νόμον, [s] ἀλλοτρίους [t] δὲ παῖδας εἰσαγαγόντα εἴς τε τοὺς
φράτορας καὶ εἰς τοὺς δημότας, ἐγγυῶντα δὲ τὰς τῶν
[u] ἑταιρῶν θυγατέρας ὡς αὑτοῦ οὔσας, ἠσεβηκότα δ' εἰς
τοὺς θεούς, ἄκυρον δὲ [x] ποιοῦντα τὸν δῆμον τῶν αὑτοῦ, ἄν
18 τινα βούληται πολίτην ποιήσασθαι· τίς γὰρ ἂν ἔτι παρὰ
τοῦ δήμου ζητήσειε λαβεῖν δωρεὰν μετὰ πολλῶν ἀναλω-
μάτων καὶ πραγματείας πολίτης μέλλων ἔσεσθαι, ἐξὸν
παρὰ Στεφάνου ἀπ' ἐλάττονος ἀναλώματος, εἴγε τὸ
αὐτὸ τοῦτο γενήσεται αὐτῷ;
19 Ἃ μὲν οὖν [y] ἀδικηθεὶς ἐγὼ ὑπὸ Στεφάνου πρότερος
ἐγραψάμην τὴν γραφὴν ταύτην, εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς· ὡς
δ' ἐστὶ ξένη Νέαιρα [z] αὕτη καὶ [a] συνοικεῖ Στεφάνῳ τούτῳ
καὶ πολλὰ παρανενόμηκεν εἰς τὴν πόλιν, ταῦτ' ἤδη δεῖ
μαθεῖν ὑμᾶς. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἅπερ
ἡγοῦμαι προσήκειν δεηθῆναι νέον [b] τε ὄντα καὶ ἀπείρως
ἔχοντα τοῦ λέγειν, συνήγορόν με κελεῦσαι καλέσαι τῷ
20 ἀγῶνι τούτῳ Ἀπολλόδωρον. καὶ γὰρ πρεσβύτερός ἐστιν
ἢ ἐγώ, καὶ ἐμπειροτέρως ἔχει τῶν νόμων, καὶ ἠδίκηται 1350
ὑπὸ Στεφάνου [c] τουτουΐ, καὶ μεμέληκεν αὐτῷ περὶ τού-
των [d] ἁπάντων ἀκριβῶς, [e] ὥστε καὶ ἀνεπίφθονον αὐτῷ
τιμωρεῖσθαι τὸν ὑπάρξαντα. δεῖ δ' ὑμᾶς ἐξ αὐτῆς τῆς

[q] ἀφῄρητο] ἀφῃρεῖτο Y. O. r. v.
[r] συνοικοῦντα] ξυνοικοῦντα v.
[s] ἀλλοτρίους] ἀλλοτρίου O.
[t] δὲ ante παῖδας om. r.
[u] ἑταιρῶν Y. O. r. v. et correctus F. cum Anecd. p. 140, 5. vulg. ἑτέρων.
[x] ποιοῦντα τὸν δῆμον] τὸν δῆμον ποιοῦντα Y. O. r. v.
[y] ἀδικηθεὶς ἐγὼ] vulg. ἐγὼ ἀδικηθεὶς.
[z] αὕτη om. v.
[a] συνοικεῖ] ξυνοικεῖ v.
[b] τε om. r.
[c] τουτουΐ] τούτου S. Y. O. r. v.
[d] ἁπάντων] πάντων r.
[e] ὥστε—ὑπάρξαντα] His, nisi fallor, aptior post τουτουΐ locus.

ἀληθείας τὴν ἀκρίβειαν ἀκούσαντας τῆς τε κατηγορίας [f] καὶ τῆς ἀπολογίας, οὕτως ἤδη τὴν ψῆφον [g] φέρειν ὑπέρ τε τῶν θεῶν καὶ τῶν νόμων καὶ τοῦ δικαίου καὶ ὑμῶν αὐτῶν.

[h] ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ.

21 [i] Ἃ μὲν ἠδικημένος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὸ Στεφάνου ἀναβέβηκα κατηγορήσων Νεαίρας ταυτησί, Θεόμνηστος εἴρηκε πρὸς ὑμᾶς· ὡς δ' [k] ἐστὶ ξένη Νέαιρα καὶ παρὰ τοὺς νόμους συνοικεῖ [l] Στεφάνῳ, [m] τοῦτο ὑμῖν βούλομαι σαφῶς ἐπιδεῖξαι. πρῶτον μὲν οὖν τὸν νόμον ὑμῖν ἀναγνώσεται, καθ' ὃν τήν τε γραφὴν ταυτηνὶ Θεόμνηστος ἐγράψατο καὶ ὁ ἀγὼν οὗτος εἰσέρχεται εἰς ὑμᾶς.

ΝΟΜΟΣ.

22 Ἐὰν δὲ ξένος ἀστῇ συνοικῇ τέχνῃ ἢ μηχανῇ ᾑτινιοῦν, γραφέσθω πρὸς τοὺς θεσμοθέτας Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος, [n] οἷς ἔξεστιν. ἐὰν δὲ ἁλῷ, πεπράσθω καὶ αὐτὸς καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ, καὶ τὸ τρίτον μέρος ἔστω τοῦ [o] ἑλόντος. [p] ἔστω δὲ καὶ ἐὰν ἡ ξένη τῷ ἀστῷ συνοικῇ, κατὰ ταὐτά, καὶ ὁ συνοικῶν τῇ ξένῃ τῇ ἁλούσῃ ὀφειλέτω χιλίας δραχμάς.

23 Τοῦ μὲν νόμου τοίνυν ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὃς οὐκ ἐᾷ τὴν ξένην τῷ ἀστῷ συνοικεῖν οὐδὲ τὴν ἀστὴν τῷ ξένῳ, οὐδὲ παιδοποιεῖσθαι, τέχνῃ οὐδὲ μηχανῇ οὐδεμιᾷ· ἐὰν δέ τις παρὰ ταῦτα ποιῇ, γραφὴν πεποίηκε κατ' αὐτῶν εἶναι πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, κατά τε τοῦ ξένου καὶ τῆς ξένης, κἂν ἁλῷ, πεπρᾶσθαι κελεύει. ὡς οὖν ἐστὶ 1351
ξένη Νέαιρα αὕτη, τοῦθ' ὑμῖν βούλομαι ἐξ ἀρχῆς ἀκριβῶς ἐπιδεῖξαι.

[f] καὶ τῆς ἀπολογίας om. S.
[g] φέρειν post θεῶν ponit r.
[h] ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ] ἡ συνηγορία v.
[i] Ἃ] ὡς v.
[k] ἐστὶ] ἔξεστι O.
[l] Στεφάνῳ] στεφάνῳ τούτῳ F. Y. O. r. v.
[m] τοῦτο ὑμῖν om. Y. O. r. v.
[n] οἷς] οὓς r.
[o] ἑλόντος] ἁλόντος F. Q. r.
[p] ἔστω δὲ] ὡσαύτως δὲ F. Q.

24 Ἑπτὰ γὰρ ταύτας παιδίσκας ἐκ [q] μικρῶν παιδίων
ἐκτήσατο Νικαρέτη, Χαρισίου μὲν οὖσα τοῦ [r] Ἠλείου
ἀπελευθέρα, Ἱππίου δὲ τοῦ μαγείρου τοῦ ἐκείνου γυνή,
δεινὴ δὲ καὶ δυναμένη φύσιν μικρῶν παιδίων συνιδεῖν εὐ-
πρεπῆ, καὶ ταῦτα ἐπισταμένη θρέψαι καὶ παιδεῦσαι
ἐμπείρως, τέχνην ταύτην κατεσκευασμένη καὶ ἀπὸ τού-
25 των τὸν βίον συνειλεγμένη. προσειποῦσα δ' αὐτὰς ὀνό-
ματι θυγατέρας, ἵν' ὡς μεγίστους μισθοὺς πράττοιτο
τοὺς βουλομένους πλησιάζειν αὐταῖς ὡς ἐλευθέραις οὔ-
σαις, ἐπειδὴ τὴν ἡλικίαν ἐκαρπώσατο αὐτῶν ἑκάστης,
συλλήβδην καὶ τὰ σώματα ἀπέδοτο ἁπασῶν, ἑπτὰ οὐ-
σῶν, [s] Ἀντίαν καὶ Στρατόλαν καὶ Ἀριστόκλειαν καὶ
Μετάνειραν καὶ Φίλαν καὶ Ἰσθμιάδα καὶ Νέαιραν ταυ-
26 τηνί. ἣν μὲν οὖν ἕκαστος αὐτῶν ἐκτήσατο καὶ ὡς [t] ἠλευ-
θερώθησαν [u] ὑπὸ τῶν πριαμένων αὐτὰς παρὰ τῆς Νικα-
ρέτης, προϊόντος τοῦ λόγου, ἂν βούλησθε ἀκούειν [x] καί
μοι περιουσία ᾖ τοῦ ὕδατος, [y] δηλώσω ὑμῖν· ὡς δὲ Νέ-
αιρα αὕτη Νικαρέτης ἦν καὶ εἰργάζετο τῷ σώματι μι-
σθαρνοῦσα τοῖς βουλομένοις αὐτῇ πλησιάζειν, τοῦθ' ὑμῖν
27 βούλομαι πάλιν ἐπανελθεῖν. Λυσίας γὰρ ὁ σοφιστὴς
Μετανείρας ὢν ἐραστὴς ἠβουλήθη πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀνα-
λώμασιν οἷς ἀνήλισκεν εἰς αὐτὴν καὶ μυῆσαι, ἡγούμενος
τὰ μὲν ἄλλα ἀναλώματα τὴν κεκτημένην αὐτὴν λαμβά-
νειν, ἃ δ' ἂν εἰς τὴν ἑορτὴν καὶ τὰ μυστήρια ὑπὲρ αὐτῆς
[z] ἀναλώσῃ, πρὸς αὐτὴν τὴν ἄνθρωπον χάριν καταθήσεσθαι.

[q] μικρῶν παιδίων] μικροῦ παιδίου r.
[r] Ἠλείου] ἡλίου S. Q. et pr. Y. ἡλίου r.
[s] Ἀντίαν] ἄντειαν Y. O. r. v.
[t] ἠλευθερώθησαν] ἠλευθέρωσαν Y. O. r. v.
[u] ὑπὸ] παρὰ S. Y. O. r. v.
[x] καί μοι] κἄν μοι r.
[y] Ante δηλώσω lacuna est in S.
[z] ἀναλώσῃ ante ὑπὲρ ponunt Y. O. r. v.

ἐδεήθη οὖν τῆς [a] Νικαρέτης ἐλθεῖν εἰς τὰ μυστήρια ἄγου- 1352
σαν τὴν Μετάνειραν, ἵνα μυηθῇ, καὶ αὐτὸς ὑπέσχετο
28 μυήσειν. ἀφικομένας δ' αὐτὰς ὁ Λυσίας εἰς μὲν τὴν
αὑτοῦ οἰκίαν οὐκ εἰσάγει, αἰσχυνόμενος τήν τε γυναῖκα
ἣν εἶχε, Βραχύλλου μὲν θυγατέρα, ἀδελφιδῆν δὲ αὑτοῦ,
καὶ τὴν μητέρα τὴν αὑτοῦ πρεσβυτέραν τε οὖσαν καὶ ἐν
τῷ αὐτῷ διαιτωμένην· ὡς Φιλόστρατον δὲ τὸν Κολωνῆθεν,
ἠΐθεον ἔτι ὄντα καὶ [b] φίλον αὐτῷ, καθίστησιν ὁ Λυσίας
29 αὐτάς, τήν τε Μετάνειραν καὶ τὴν Νικαρέτην. συνηκο-
λούθει δὲ καὶ Νέαιρα [c] αὕτη, ἐργαζομένη μὲν ἤδη τῷ σώ-
ματι, νεωτέρα δὲ οὖσα διὰ τὸ μήπω τὴν ἡλικίαν αὐτῇ
παρεῖναι. ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, ὅτι Νικαρέτης ἦν καὶ ἠκο-
λούθει ἐκείνῃ καὶ ἐμισθάρνει τῷ βουλομένῳ ἀναλίσκειν,
[d] τούτων ὑμῖν αὐτὸν τὸν Φιλόστρατον μάρτυρα καλῶ.

30 [e] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Φιλόστρατος Διονυσίου Κολωνῆθεν μαρτυρεῖ εἰδέναι Νέαιραν Νικαρέτης οὖσαν, ἧσπερ καὶ Μετάνειρα ἐγένετο, καὶ κατάγεσθαι παρ' αὐτῷ, ὅτε εἰς τὰ μυστήρια [f] ἐπεδήμησαν, ἐν Κορίνθῳ οἰκοῦσαι· καταστῆσαι δὲ αὐτὰς ὡς αὐτὸν Λυσίαν τὸν Κεφάλου, φίλον ὄντα ἑαυτῷ καὶ ἐπιτήδειον.

31 Πάλιν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μετὰ ταῦτα [g] Σῖμος ὁ Θετταλὸς ἔχων Νέαιραν ταυτηνὶ ἀφικνεῖται δεῦρο εἰς τὰ Παναθήναια τὰ μεγάλα. συνηκολούθει δὲ καὶ ἡ Νικαρέτη [h] αὐτῇ, κατήγοντο δὲ παρὰ Κτησίππῳ τῷ Γλαυκωνίδου τῷ Κυδαντίδῃ, καὶ συνέπινε καὶ συνεδείπνει ἐναντίον πολλῶν Νέαιρα αὕτη ὡς ἂν ἑταίρα οὖσα. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας καλῶ. Καί μοι

[a] Νικαρέτης] νικηράτης r.
[b] φίλον αὐτῷ] φίλον ἑαυτῷ Y. O. r. v.
[c] αὕτη] αὐτῇ Y. r. v.
[d] τούτων] τοῦτον Y. O. r. v.
[e] ΜΑΡΤΥΡΙΑ] μάρτυς v.
[f] ἐπεδήμησαν] ἐπεδημήσαμεν F. S. Q.
[g] Σῖμος r. σίμος Y. O. v. vulg. Σιμός.
[h] αὐτῇ] αὕτη F. Q. αυτη S.

καλεῖ [i] Εὐφίλητον [k] Σίμωνος Αἰξωνέα καὶ Ἀριστόμαχον 1353
Κριτοδήμου Ἀλωπεκῆθεν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

32 Εὐφίλητος Σίμωνος Αἰξωνεύς, Ἀριστόμαχος Κριτοδήμου Ἀλωπεκῆθεν, μαρτυροῦσιν εἰδέναι Σῖμον τὸν Θετταλὸν ἀφικόμενον Ἀθήναζε εἰς τὰ Παναθήναια τὰ μεγάλα, καὶ μετ' αὐτοῦ Νικαρέτην καὶ Νέαιραν τὴν νυνὶ ἀγωνιζομένην· καὶ κατάγεσθαι αὐτοὺς παρὰ Κτησίππῳ τῷ Γλαυκωνίδου, καὶ συμπίνειν μετ' αὐτῶν Νέαιραν ὡς ἑταίραν οὖσαν καὶ ἄλλων πολλῶν παρόντων καὶ συμπινόντων παρὰ Κτησίππῳ.

33 Μετὰ ταῦτα τοίνυν ἐν τῇ Κορίνθῳ αὐτῆς ἐπιφανῶς ἐργαζομένης καὶ οὔσης λαμπρᾶς ἄλλοι τε ἐρασταὶ γίγνονται καὶ Ξενοκλείδης ὁ ποιητὴς καὶ Ἵππαρχος ὁ [l] ὑποκριτής, καὶ εἶχον αὐτὴν [m] μεμισθωμένοι. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, τοῦ μὲν Ξενοκλείδου οὐκ ἂν δυναίμην ὑμῖν μαρτυρίαν παρασχέσθαι· οὐ γὰρ ἐῶσιν αὐτὸν οἱ νόμοι μαρτυ-
34 ρεῖν· ὅτε γὰρ Λακεδαιμονίους ὑμεῖς ἐσώζετε πεισθέντες ὑπὸ Καλλιστράτου, τότε [n] ἀντείπας ἐν τῷ δήμῳ [o] τῇ βοηθείᾳ, ἐωνημένος τὴν πεντηκοστὴν τοῦ σίτου ἐν εἰρήνῃ, καὶ δέον αὐτὸν καταβάλλειν τὰς καταβολὰς εἰς τὸ [p] βουλευτήριον [q] κατὰ πρυτανείαν, καὶ οὔσης αὐτῷ ἀτελείας ἐκ τῶν νόμων, οὐκ ἐξελθὼν ἐκείνην τὴν στρατείαν, γραφεὶς ὑπὸ Στεφάνου [r] τούτου [s] ἀστρατείας καὶ διαβληθεὶς τῷ λόγῳ ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἥλω καὶ ἠτιμώθη.
35 καίτοι πῶς οὐκ οἴεσθε δεινὸν εἶναι, εἰ τοὺς μὲν φύσει πολίτας καὶ γνησίως μετέχοντας τῆς πόλεως ἀπεστέρηκε

[i] Εὐφίλητον] ἀφίλητον r. εὐφίλητον τὸν v.

[k] Σίμωνος—Σίμωνος] σημωνος—σημωνος S. qui et infra §. 126. αρτεμησιωι et σαλαμηνι.

[l] ὑποκριτὴς] ἱπποκριτὴς r.

[m] μεμισθωμένοι] μεμισθωμένην Y. O. r.

[n] ἀντείπας] ἀντειπὼν (ας) F. Q.

[o] τῇ] τῇδε τῇ F. Q.

[p] βουλευτήριον] δεσμωτήριον r.

[q] κατὰ πρυτανείαν] καὶ τὰ πρυτανεῖα γρ. Q.

[r] τούτου] τουτουὶ O.

[s] ἀστρατείας] ἀστρατίας F. Q.

τῆς παῤῥησίας Στέφανος οὑτοσί, τοὺς δὲ μηδὲν προσήκον- 1354
τας βιάζεται Ἀθηναίους εἶναι παρὰ πάντας τοὺς νόμους; τὸν δ' [t] Ἵππαρχον αὐτὸν ὑμῖν καλῶ, καὶ ἀναγκάσω μαρτυρεῖν ἢ ἐξόμνυσθαι κατὰ τὸν νόμον, ἢ κλητεύσω αὐτόν. Καί μοι κάλει Ἵππαρχον.

36

[u] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἵππαρχος Ἀθμονεὺς μαρτυρεῖ Ξενοκλείδην καὶ αὐτὸν μισθώσασθαι Νέαιραν ἐν Κορίνθῳ τὴν νῦν ἀγωνιζομένην, ὡς ἑταίραν οὖσαν τῶν μισθαρνουσῶν, καὶ συμπίνειν ἐν Κορίνθῳ Νέαιραν μετ' αὐτοῦ καὶ Ξενοκλείδου τοῦ ποιητοῦ.

37 Μετὰ ταῦτα τοίνυν αὐτῆς γίγνονται ἐρασταὶ δύο, [x] Τιμανορίδας τε ὁ Κορίνθιος καὶ Εὐκράτης ὁ [y] Λευκάδιος, οἳ ἐπειδήπερ πολυτελὴς ἦν ἡ Νικαρέτη τοῖς ἐπιτάγμασιν, ἀξιοῦσα τὰ καθ' ἡμέραν ἀναλώματα ἅπαντα τῇ οἰκίᾳ παρ' αὐτῶν λαμβάνειν, κατατιθέασιν αὐτῆς τιμὴν τριάκοντα μνᾶς τοῦ σώματος τῇ Νικαρέτῃ, καὶ ὠνοῦνται αὐτὴν παρ' αὐτῆς νόμῳ πόλεως καθάπαξ αὐτῶν δούλην
38 εἶναι. καὶ εἶχον καὶ ἐχρῶντο ὅσον ἠβούλοντο αὐτῇ χρόνον. μέλλοντες δὲ γαμεῖν, προαγορεύουσιν αὐτῇ ὅτι οὐ βούλονται αὐτὴν σφῶν αὐτῶν ἑταίραν γεγενημένην ὁρᾶν ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην οὐδ' ὑπὸ πορνοβοσκῷ οὖσαν, ἀλλ' ἡδέως ἂν αὐτοῖς εἴη ἔλαττόν [z] τε τἀργύριον κομίσασθαι παρ' [a] αὐτῆς ἢ κατέθεσαν, καὶ αὐτὴν ταύτην ὁρᾶν τι ἀγαθὸν ἔχουσαν. ἀφιέναι οὖν [b] αὐτῇ ἔφασαν εἰς ἐλευθερίαν χιλίας δραχμάς, πεντακοσίας ἑκάτερος· τὰς δ' εἴ-
39 κοσι μνᾶς ἐκέλευον αὐτὴν ἐξευροῦσαν αὐτοῖς ἀποδοῦναι. ἀκούσασα δ' [c] αὔτη τοὺς λόγους τούτους τοῦ τε Εὐκρά-

[t] Ἵππαρχον] τὸν ἵππαρχον r.
[u] Μαρτυρία] μάρτυς v.
[x] Τιμανορίδας] τιμανορίδας F. τιμανορίδης S. Q. O. τιμανορίδης v.
[y] Λευκάδιος] λευκάσιος r.
[z] τε om. r.
[a] αὐτῆς] αὐτοῖς r.
[b] αὐτῇ] αὑτῇ r.
[c] αὔτη] αὐτὴ r.

τους καὶ [d] Τιμανορίδου, μεταπέμπεται εἰς τὴν Κόρινθον 1355
ἄλλους τε τῶν ἐραστῶν τῶν γεγενημένων αὐτῇ καὶ Φρυνί-
ωνα τὸν Παιανιέα, Δήμωνος μὲν ὄντα υἱόν, Δημοχάρους
δὲ ἀδελφόν, ἀσελγῶς δὲ καὶ πολυτελῶς διάγοντα τὸν
40 βίον, ὡς ὑμῶν οἱ πρεσβύτεροι μνημονεύουσιν. ἀφικομένου
δ᾽ ὡς αὐτὴν τοῦ Φρυνίωνος, λέγει πρὸς αὐτὸν τοὺς λόγους
οὓς εἶπον πρὸς αὐτὴν ὅ τε Εὐκράτης καὶ [e] Τιμανορίδας,
καὶ δίδωσιν αὐτῷ τἀργύριον ὃ παρὰ τῶν ἄλλων ἐραστῶν
ἐδασμολόγησεν ἔρανον εἰς τὴν ἐλευθερίαν [f] συλλέγουσα,
καὶ εἴ τι ἄρα [g] αὐτὴ περιεποιήσατο, καὶ δεῖται [h] αὐτοῦ
προσθέντα τὸ ἐπίλοιπον, οὗ προσέδει εἰς τὰς εἴκοσι μνᾶς,
καταθεῖναι αὐτῆς τῷ τε [i] Εὐκράτει καὶ τῷ [k] Τιμανορίδᾳ
41 ὥστε ἐλευθέραν εἶναι. ἄσμενος δ᾽ [l] ἀκούσας ἐκεῖνος [m] τοὺς
λόγους τούτους αὐτῆς, καὶ λαβὼν τἀργύριον ὃ παρὰ
τῶν ἐραστῶν τῶν ἄλλων εἰσηνέχθη αὐτῇ, καὶ προσθεὶς τὸ
ἐπίλοιπον αὐτὸς κατατίθησιν αὐτῆς τὰς εἴκοσι μνᾶς [n] τῷ
Εὐκράτει καὶ τῷ Τιμανορίδᾳ ἐπ᾽ ἐλευθερίᾳ καὶ ἐφ᾽ ᾧ ἐν
Κορίνθῳ μὴ ἐργάζεσθαι. καὶ ὅτι ταῦτ᾽ ἀληθῆ λέγω, [o] τοῦ-
τον ὑμῖν τὸν παραγενόμενον μάρτυρα καλῶ. Καί μοι
κάλει Φίλαγρον Μελιτέα.

42 [p] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Φίλαγρος Μελιτεὺς μαρτυρεῖ παρεῖναι ἐν Κορίνθῳ, ὅτε Φρυνίων ὁ Δημοχάρους ἀδελφὸς κατετίθει εἴκοσι μνᾶς Νεαίρας τῆς

[d] Τιμανορίδου] τοῦ τιμανορίδου r.
[e] Τιμανορίδας] vulg. ὁ Τιμανορίδας.
[f] συλλέγουσα] συνάγουσα Y. O. v. εἰσάγουσα r.
[g] αὐτὴ] αὐτῇ r. αὕτη F. S. Q. v.
[h] αὐτοῦ προσθέντα] προσθέντα αὐτοῦ O. r. προσθέντα αὐτῷ v.
[i] Εὐκράτει] vulg. Εὐκράτῃ. Sic et §§. 41, 42.
[k] Τιμανορίδᾳ] τιμανορίδαι F. O. τιμανορίδηι Q. τιμανορίδῃ v.
[l] ἀκούσας ἐκεῖνος] ἐκεῖνος ἀκούσας v.
[m] τοὺς λόγους τούτους] τούτους τοὺς λόγους r.
[n] τῷ Εὐκράτει] τῷ τε εὐκράτει r. Conf. Anecd. p. 151, 31.
[o] τοῦτον] τούτων γρ. F. Q.
[p] ΜΑΡΤΥΡΙΑ] μάρτυς v.

[q] νῦν ἀγωνιζομένης [r] Τιμανορίδᾳ τῷ Κορινθίῳ καὶ Εὐκράτει τῷ Λευκαδίῳ· καὶ καταθεὶς τὸ ἀργύριον ᾤχετο ἀπάγων Ἀθήναζε Νέαιραν.

43 Ἀφικόμενος τοίνυν δεῦρο ἔχων αὐτὴν ἀσελγῶς καὶ προπετῶς ἐχρῆτο αὐτῇ, [s] κἀπὶ τὰ δεῖπνα ἔχων αὐτὴν [t] πανταχοῖ ἐπορεύετο, ὅπου πίνοι, ἐκώμαζέ τ' ἀεὶ μετ' 1356 αὐτοῦ, συνῆν τ' ἐμφανῶς ὁπότε βουληθείη πανταχοῦ, φιλοτιμίαν τὴν ἐξουσίαν πρὸς τοὺς ὁρῶντας ποιούμενος. καὶ ὡς ἄλλους τε πολλοὺς ἐπὶ κῶμον ἔχων ἦλθεν αὐτὴν καὶ ὡς [u] Χαβρίαν τὸν Αἰξωνέα, ὅτε ἐνίκα ἐπὶ Σωκρατίδου ἄρχοντος τὰ Πύθια τῷ τεθρίππῳ, ὃ ἐπρίατο παρὰ τῶν παίδων [x] τῶν [y] Μίτυος τοῦ Ἀργείου, καὶ ἥκων ἐκ Δελφῶν
44 εἱστία τὰ ἐπινίκια ἐπὶ Κωλιάδι. καὶ ἐκεῖ ἄλλοι τε πολλοὶ συνεγίγνοντο αὐτῇ μεθυούσῃ καθεύδοντος τοῦ Φρυνίωνος, καὶ οἱ διάκονοι οἱ Χαβρίου τράπεζαν παραθέμενοι. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τοὺς ὁρῶντας ὑμῖν καὶ παρόντας μάρτυρας παρέξομαι. Καί μοι κάλει [z] Χιωνίδην [a] Ξυπεταιῶνα καὶ Εὐθετίωνα [b] Κυδαθηναιᾶ.

45 [c] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Χιωνίδης [d] Ξυπεταιών, Εὐθετίων [e] Κυδαθηναιεὺς μαρτυροῦσι κληθῆναι ὑπὸ Χαβρίου ἐπὶ δεῖπνον, ὅτε τὰ ἐπινίκια εἱστία Χαβρίας τῆς νίκης τοῦ ἅρματος, καὶ εἱστιᾶσθαι ἐπὶ Κωλιάδι, καὶ εἰδέναι Φρυνίωνα παρόντα ἐν τῷ δείπνῳ [f] τούτῳ ἔχοντα Νέαιραν τὴν νυνὶ ἀγωνιζομένην, καὶ καθεύδειν σφᾶς αὐτοὺς καὶ Φρυνίωνα καὶ Νέαιραν, καὶ αἰσθάνεσθαι [g] αὐτοὶ ἀνισταμένους τῆς νυκτὸς

[q] νῦν] νυνὶ Y. O. r. v.
[r] Τιμανορίδᾳ] τιμανορίδηι F. S. Y. Q. O. r. v.
[s] κἀπὶ r. vulg. καὶ ἐπί.
[t] πανταχοῖ—ὅπου Reiskius: libri πανταχοῦ—ὅποι.
[u] Χαβρίαν] γαβρίαν O.
[x] τῶν post παίδων om. r.
[y] Μίτυος] μιτιος S. Q.
[z] Χιωνίδην] χιονίδην Y. O. r. v.
[a] Ξυπεταιῶνα] ξυπεταίωνα r. ἐξυπεταιῶνα v.
[b] Κυδαθηναιᾶ S. vulg. κυδαθηναιέα.
[c] ΜΑΡΤΥΡΙΑ] μάρτυρες v.
[d] Ξυπεταιών] ἐξυπεταίων v.
[e] Κυδαθηναιεὺς] κυδαθηνευς S.
[f] τούτῳ] τούτου F.
[g] αὐτοὶ] αὐτῇ r.

πρὸς Νέαιραν ἄλλους τε καὶ τῶν διακόνων τινάς, οἳ ἦσαν Χαβρίου οἰκέται.

46 Ἐπειδὴ τοίνυν ἀσελγῶς προυπηλακίζετο ὑπὸ τοῦ Φρυ-
νίωνος καὶ οὐχ ὡς ᾤετο ἠγαπᾶτο, οὐδ' ὑπηρέτει [h] αὐτῇ ἃ
ἐβούλετο, συσκευασαμένη αὐτοῦ τὰ [i] ἐκ τῆς οἰκίας καὶ
ὅσα ἦν αὐτῇ ὑπ' ἐκείνου περὶ τὸ σῶμα κατεσκευασμένα
ἱμάτια καὶ χρυσία, καὶ θεραπαίνας δύο, Θρᾶτταν καὶ
47 Κοκκαλίνην, ἀποδιδράσκει εἰς Μέγαρα. ἦν δὲ ὁ χρόνος 1357
οὗτος, ᾧ Ἀστεῖος μὲν ἦν ἄρχων Ἀθήνησιν, ὁ καιρὸς δὲ ἐν
ᾧ ἐπολεμεῖθ' ὑμεῖς πρὸς [k] Λακεδαιμονίους τὸν ὕστερον
πόλεμον. διατρίψασα δ' ἐν τοῖς Μεγάροις δύ' ἔτη, τόν
[l] τ' ἐπ' Ἀστείου ἄρχοντος καὶ Ἀλκισθένους ἐνιαυτόν, ὡς
αὐτῇ ἡ ἀπὸ τοῦ σώματος ἐργασία οὐχ ἱκανὴν εὐπορίαν
παρεῖχεν ὥστε διοικεῖν τὴν οἰκίαν,—πολυτελὴς δ' ἦν,
48 οἱ [m] Μεγαρεῖς δ' ἀνελεύθεροι καὶ μικρολόγοι, ξένων δὲ οὐ
πάνυ ἐπιδημία ἦν αὐτόθι διὰ τὸ πόλεμον εἶναι καὶ τοὺς
Μεγαρέας λακωνίζειν, τῆς δὲ [n] θαλάττης ὑμᾶς ἄρχειν·
εἰς δὲ τὴν Κόρινθον οὐκ ἐξῆν αὐτῇ ἐπανελθεῖν διὰ τὸ ἐπὶ
τούτῳ ἀπηλλάχθαι ἀπὸ τοῦ Εὐκράτους καὶ τοῦ Τιμανο-
49 ρίδου, ὥστ' ἐν Κορίνθῳ μὴ ἐργάζεσθαι. ὡς οὖν γίγνεται ἡ
εἰρήνη ἡ ἐπὶ Φρασικλείδου ἄρχοντος καὶ ἡ μάχη ἡ ἐν
Λεύκτροις Θηβαίων καὶ Λακεδαιμονίων, τότ' ἐπιδημή-
σαντα Στέφανον τουτονὶ εἰς τὰ Μέγαρα καὶ καταγόμε-
νον ὡς αὐτὴν ἑταίραν οὖσαν καὶ [o] πλησιάσαντα [p] αὐτῇ,
διηγησαμένη πάντα τὰ πεπραγμένα καὶ τὴν ὕβριν τοῦ
Φρυνίωνος, καὶ ἐπιδοῦσα ἃ ἐξῆλθεν ἔχουσα παρ' αὐτοῦ,

[h] αὐτῇ] αὐτῷ v.
[i] ἐκ] ἐπὶ Y. O. v.
[k] Λακεδαιμονίους] τοὺς λακεδαιμονίους F. S. Q.
[l] τ' ἐπ' Ἀστείου] τε παστίου r. v.
[m] Μεγαρεῖς δ' ἀνελεύθεροι] μὲν γὰρ δ' ἀνελεύθεροι (in margine posito μεγαρεῖς) F. μὲν γὰρ ἦσαν ἐλεύθεροι S. Q. μὲν γὰρ μεγαρεῖς ἀνελεύθεροι Y. O. r. v.
[n] θαλάττης] θαλάσσης F. Q.
[o] πλησιάσαντα] πλησιάσασαν v.
[p] αὐτῇ] ταύτηι Y. O. r. v.

50 ἐπιθυμοῦσα μὲν τῆς ἐνθάδε οἰκήσεως, φοβουμένη δὲ τὸν
Φρυνίωνα [q] διὰ τὸ ἠδικηκέναι μὲν αὐτήν, ἐκεῖνον δὲ ὀργί-
λως ἔχειν αὐτῇ, σοβαρὸν δὲ καὶ ὀλίγωρον εἰδυῖα αὐτοῦ
τὸν τρόπον ὄντα, προΐσταται Στέφανον τουτονὶ αὐτῆς.
ἐπάρας δὲ αὐτὴν οὗτος ἐν τοῖς Μεγάροις τῷ λόγῳ καὶ
φυσήσας, ὡς κλαύσοιτο ὁ Φρυνίων εἰ ἅψαιτο αὐτῆς, αὐ-
τὸς δὲ γυναῖκα αὐτὴν ἕξων, τούς τε παῖδας τοὺς ὄντας
αὐτῇ τότε εἰσάξων εἰς τοὺς φράτορας ὡς αὐτοῦ ὄντας καὶ 1358
51 πολίτας ποιήσων, [r] ἀδικήσοι [s] δὲ οὐδεὶς ἀνθρώπων, ἀφι-
κνεῖται αὐτὴν ἔχων δεῦρο ἐκ τῶν Μεγάρων, καὶ παιδία
μετ' αὐτῆς τρία, Πρόξενον καὶ Ἀρίστωνα καὶ θυγατέρα,
ἣν νυνὶ Φανὼ καλοῦσιν. καὶ εἰσάγει αὐτὴν καὶ τὰ παι-
δία εἰς [t] τὸ οἰκίδιον, [u] ὃ ἦν αὐτῷ παρὰ τὸν ψιθυριστὴν
Ἑρμῆν, μεταξὺ τῆς Δωροθέου τοῦ Ἐλευσινίου οἰκίας καὶ
τῆς [x] Κλεινομάχου, ἣν νυνὶ [y] Σπίνθαρος παρ' αὐτοῦ ἐώνη-
ται ἑπτὰ μνῶν, ὥστε ἡ μὲν ὑπάρχουσα Στεφάνῳ οὐσία
52 αὕτη ἦν καὶ ἄλλο οὐδέν. δυοῖν δ' [z] οὕνεκα ἦλθεν ἔχων
αὐτήν, ὡς ἐξ ἀτελείας τε [a] ἕξων καλὴν ἑταίραν, καὶ τὰ
ἐπιτήδεια ταύτην ἐργασομένην καὶ θρέψουσαν τὴν οἰκίαν·
οὐ γὰρ ἦν αὐτῷ ἄλλη πρόσοδος, ὅ τι μὴ συκοφαντήσας
[b] τι λάβοι. πυθόμενος δὲ ὁ Φρυνίων ἐπιδημοῦσαν αὐτὴν
καὶ οὖσαν παρὰ τούτῳ, [c] παραλαβὼν νεανίσκους μεθ'
ἑαυτοῦ καὶ ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν [d] τὴν τοῦ Στεφάνου ἦγεν
αὐτήν. ἀφαιρουμένου δὲ τοῦ Στεφάνου κατὰ τὸν νόμον
εἰς ἐλευθερίαν κατηγγύησεν αὐτὴν πρὸς τῷ πολεμάρχῳ.

[q] διὰ] δὲ διὰ v.
[r] ἀδικήσοι] ἀδικήσει (οι) F.Q. ἀδική-σει S.
[s] δὲ om. r.
[t] τὸ ante οἰκίδιον vulg. om.
[u] ὃ ἦν] ὃν S.
[x] Κλεινομάχου] κλινομάχου F.
[y] Σπίνθαρος] σπίθαρος r.
[z] οὕνεκα] ἕνεκα correctus v.
[a] ἕξων καλὴν] ἑξὸν καλεῖν r.
[b] τι] τινὰ Reiskius.
[c] παραλαβὼν] λαβὼν Y. O. r. v.
[d] τὴν post οἰκίαν om. O.

καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, τούτων αὐτὸν μάρτυρα ὑμῖν τὸν τότε πολέμαρχον παρέξομαι. Καί μοι κάλει [e] Ἀήτην [f] Κειριάδην.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

53 [g] Ἀήτης [h] Κειριάδης μαρτυρεῖ πολεμαρχοῦντος αὐτοῦ κατεγγυηθῆναι Νέαιραν τὴν [i] νυνὶ ἀγωνιζομένην ὑπὸ [k] Φρυνίωνος τοῦ Δημοχάρους ἀδελφοῦ, καὶ ἐγγυητὰς γένεσθαι Νεαίρας Στέφανον [l] Ἐροιάδην, Γλαυκέτην [m] Κηφισιέα, Ἀριστοκράτην Φαληρέα.

54 Διεγγυηθεῖσα δ' ὑπὸ Στεφάνου καὶ οὖσα παρὰ τούτῳ τὴν μὲν αὐτὴν ἐργασίαν οὐδὲν ἧττον ἢ [n] πρότερον [o] εἰργά- 1359
ζετο, τοὺς δὲ μισθοὺς μείζους ἐπράττετο τοὺς βουλομένους αὐτῇ πλησιάζειν, ὡς ἐπὶ προσχήματος ἤδη τινὸς οὖσα καὶ ἀνδρὶ [p] συνοικοῦσα. συνεσυκοφάντει δὲ καὶ οὗτος, εἴ τινα ξένον ἀγνῶτα πλούσιον λάβοι ἐραστὴν αὐτῆς, ὡς μοιχὸν ἐπ' αὐτῇ ἔνδον ἀποκλείων καὶ ἀργύριον
55 πραττόμενος πολύ, εἰκότως. οὐσία μὲν γὰρ οὐχ ὑπῆρχε Στεφάνῳ, [q] οὔτε Νεαίρᾳ, ὥστε τὰ καθ' ἡμέραν ἀναλώματα δύνασθαι ὑποφέρειν, ἡ δὲ διοίκησις συχνή, ὁπότε δέοι τοῦτόν τε καὶ αὐτὴν τρέφειν καὶ [r] παιδάρια τρία, [s] ἃ ἦλθεν ἔχουσα ὡς αὐτόν, καὶ θεραπαίνας δύο καὶ οἰκέτην διάκονον, ἄλλως τε καὶ μεμαθηκυῖα μὴ κακῶς ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια ἑτέρων ἀναλισκόντων [t] αὐτῇ τὸ πρότερον.
56 οὔτε γὰρ ἀπὸ τῆς πολιτείας προσῄει Στεφάνῳ τούτῳ ἄξιον λόγου· οὐ γάρ πω ἦν ῥήτωρ, ἀλλ' ἔτι συκοφάντης

[e] Ἀήτην] διητὴν S. διήτην Y.O. r.v.
[f] Κειριάδην] κιριάδην F.S.Y.Q. r.v. κυριάδην O.
[g] Ἀήτης] διήτης S. διήτης Y.O. r.v.
[h] Κειριάδης] κιριάδης F.S.Y.Q. r.v. κυριάδης O.
[i] νυνὶ] νῦν r.
[k] Φρυνίωνος] τοῦ φρυνίωνος v.
[l] Ἐροιάδην] εὐροιάδην F.S.Q.
[m] Κηφισιέα] κηφισέα r.v.
[n] πρότερον] τὸ πρότερον F.Q.
[o] εἰργάζετο] ἠργάζετο S. qui sic sæpe.
[p] συνοικοῦσα] ξυνοικοῦσα v.
[q] οὔτε] Immo οὐδέ.
[r] παιδάρια] παιδία O. r.v.
[s] ἃ ἦλθεν] ἀπῆλθεν v. ἃ ἀπῆλθεν r.
[t] αὐτῇ v. αὐτήν Q. ceteri αὐτήν: vulg. εἰς αὐτήν.

τῶν παραβοώντων παρὰ τὸ βῆμα καὶ γραφομένων μισθοῦ καὶ φαινόντων καὶ ἐπιγραφομένων ταῖς ἀλλοτρίαις γνώμαις, ἕως ὑπέπεσε Καλλιστράτῳ τῷ Ἀφιδναίῳ· ἐξ ὅτου δὲ τρόπου καὶ δι' ἣν αἰτίαν, ἐγὼ ὑμῖν [u] καὶ περὶ τούτου διέξειμι, ἐπειδὰν [x] περὶ ταυτησὶ Νεαίρας ἐπιδείξω ὡς ἔστι ξένη καὶ ὡς μεγάλα ἡμᾶς [y] ἠδίκηκε καὶ ὡς
57 ἠσέβηκεν εἰς τοὺς θεούς, ἵν' [z] εἰδῆτε ὅτι καὶ αὐτὸς οὗτος ἄξιός ἐστιν οὐκ ἐλάττω δοῦναι δίκην ἢ καὶ Νέαιρα [a] αὑτη, ἀλλὰ καὶ πολλῷ μείζω καὶ μᾶλλον, ὅσῳ Ἀθηναῖος φάσκων εἶναι οὕτω πολὺ τῶν νόμων καταπεφρόνηκε καὶ ὑμῶν καὶ τῶν θεῶν, ὥστ' οὐδ' ὑπὲρ τῶν ἡμαρτημένων αὐτῷ αἰσχυνόμενος τολμᾷ ἡσυχίαν ἄγειν, ἀλλὰ συκοφαντῶν ἄλλους τε καὶ ἐμὲ τουτονὶ πεποίηκεν [b] αὐτὸν καὶ ταύτην εἰς τηλικοῦτον ἀγῶνα [c] καταστῆσαι, ὥστε 1360
ἐξετασθῆναι μὲν ταύτην ἥτις ἐστίν, ἐξελεγχθῆναι δὲ τὴν [d] αὑτοῦ πονηρίαν.

58 Λαχόντος τοίνυν αὐτῷ τοῦ Φρυνίωνος δίκην, ὅτι αὐτοῦ ἀφείλετο Νέαιραν ταυτηνὶ εἰς ἐλευθερίαν, καὶ ὅτι, ἃ ἐξῆλθεν ἔχουσα παρ' αὐτοῦ αὕτη, ὑπεδέξατο, συνῆγον αὐτοὺς [e] οἱ ἐπιτήδειοι καὶ ἔπεισαν [f] δίαιταν ἐπιτρέψαι αὐτοῖς. καὶ ὑπὲρ μὲν τοῦ Φρυνίωνος διαιτητὴς ἐκαθέζετο Σάτυρος Ἀλωπεκῆθεν ὁ Λακεδαιμονίου ἀδελφός, ὑπὲρ δὲ Στεφάνου τουτουῒ Σαυρίας [g] Λαμπρεύς· κοινὸν δὲ αὐ-
59 τοῖς προσαιροῦνται Διογείτονα Ἀχαρνέα. συνελθόντες δ' οὗτοι ἐν τῷ ἱερῷ, ἀκούσαντες ἀμφοτέρων καὶ αὐτῆς τῆς ἀνθρώπου τὰ πεπραγμένα, γνώμην ἀπεφήναντο, καὶ οὑ-

[u] καὶ post ὑμῖν om. O. ὑμῖν post τούτου ponit r.
[x] περὶ post ἐπειδὰν om. r.
[y] ἠδίκηκε] ἠδίκησε F.
[z] εἰδῆτε] εἰδεῖτε O.
[a] αὕτη] αὐτὴ O. r. v.
[b] αὐτὸν] αὑτὸν Y. O.
[c] καταστῆσαι] καταστῆναι S. Y. O. r. v.
[d] αὑτοῦ om. r.
[e] οἱ om. r.
[f] δίαιταν] καὶ δίαιταν Y. r. v.
[g] Λαμπρεὺς] vulg. ὁ Λαμπρεύς.

τοι ἐνέμειναν αὐτῇ, τὴν μὲν ἄνθρωπον ἐλευθέραν εἶναι καὶ αὐτὴν αὑτῆς κυρίαν, ἃ δ' ἐξῆλθεν ἔχουσα Νέαιρα παρὰ Φρυνίωνος χωρὶς ἱματίων καὶ χρυσίων καὶ θεραπαινῶν, ἃ [h] αὐτῇ τῇ ἀνθρώπῳ ἠγοράσθη, ἀποδοῦναι Φρυνίωνι πάντα·
60 συνεῖναι δ' ἑκατέρῳ ἡμέραν παρ' ἡμέραν· ἐὰν δὲ καὶ ἄλλως πως ἀλλήλους πείθωσι, ταῦτα κύρια εἶναι· τὰ δ' ἐπιτήδεια τῇ ἀνθρώπῳ τὸν ἔχοντα ἀεὶ παρέχειν, καὶ ἐκ τοῦ λοιποῦ χρόνου [i] φίλους εἶναι ἀλλήλοις καὶ μὴ μνησικακεῖν. ἡ μὲν [k] οὖν γνωσθεῖσα διαλλαγὴ ὑπὸ τῶν διαιτητῶν Φρυνίωνι καὶ Στεφάνῳ περὶ Νεαίρας ταυτησὶ αὕτη ἐστίν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω ταῦτα, τούτων ὑμῖν [l] τὴν μαρτυρίαν ἀναγνώσεται. Κάλει μοι Σάτυρον Ἀλωπεκῆθεν, Σαυρίαν [m] Λαμπρέα, Διογείτονα Ἀχαρνέα.

[n] ΜΑΡΤΥΡΙΑ. 1361

61 Σάτυρος Ἀλωπεκῆθεν, Σαυρίας [o] Λαμπρεύς, Διογείτων Ἀχαρνεὺς μαρτυροῦσι διαλλάξαι διαιτηταὶ γενόμενοι περὶ Νεαίρας τῆς νυνὶ ἀγωνιζομένης Στέφανον καὶ Φρυνίωνα· τὰς δὲ διαλλαγὰς εἶναι, καθ' ἃς διήλλαξαν, οἵας παρέχεται Ἀπολλόδωρος.

ΔΙΑΛΛΑΓΑΙ.

Κατὰ τάδε [p] διήλλαξαν Φρυνίωνα καὶ Στέφανον, χρῆσθαι ἑκάτερον Νεαίρᾳ τὰς ἴσας ἡμέρας τοῦ μηνὸς παρ' ἑαυτοῖς ἔχοντας, ἂν μή τι ἄλλο αὐτοὶ αὑτοῖς συγχωρήσωσιν.

62 Ὡς δ' ἀπηλλαγμένοι ἦσαν οἱ παρόντες [q] ἑκατέρῳ ἐπὶ τῇ διαίτῃ καὶ τοῖς πράγμασιν, οἷον οἶμαι φιλεῖ γίγνεσθαι ἑκάστοτε, ἄλλως τε καὶ περὶ ἑταίρας οὔσης αὐτοῖς τῆς διαφορᾶς, ἐπὶ δεῖπνον ᾔεσαν ὡς ἑκάτερον αὐτῶν, ὁπότε καὶ Νέαιραν ἔχοιεν, καὶ [r] αὐτὴ συνεδείπνει καὶ

[h] αὐτῇ τῇ] ἐν τῇ F.
[i] φίλους] φίλοις F.
[k] οὖν] $\overset{\text{δὴ}}{\text{οὖν}}$ F. $\overset{\text{οὖν}}{\text{δὴ}}$ Q.
[l] τὴν μαρτυρίαν] τοὺς μάρτυρας r.
[m] Λαμπρέα] λαμπτρέα O.
[n] ΜΑΡΤΥΡΙΑ] μάρτυρες r. v.
[o] Λαμπρεὺς] λαμπτρεὺς O.
[p] διήλλαξαν] διήλλαξαν αὐτοὺς Y. O. r. v.
[q] ἑκατέρῳ] ἑκατέρων v.
[r] αὐτὴ] αὐτῆι S.

συνέπινεν ὡς ἑταίρα οὖσα. Καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι μάρτυρας τοὺς [s] συνόντας αὐτοῖς, Εὔβουλον [t] Προβαλείσιον, Διοπείθην Μελιτέα, Κτήσωνα ἐκ Κεραμέων.

[u] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

63 Εὔβουλος Προβαλείσιος, Διοπείθης Μελιτεύς, Κτήσων ἐκ Κεραμέων μαρτυροῦσιν, ἐπειδὴ αἱ διαλλαγαὶ ἐγένοντο αἱ περὶ Νεαίρας Φρυνίωνι καὶ Στεφάνῳ, πολλάκις συνδειπνῆσαι αὐτοῖς καὶ συμπίνειν μετὰ Νεαίρας τῆς νυνὶ ἀγωνιζομένης καὶ ὁπότε παρὰ Στεφάνῳ εἴη Νέαιρα καὶ ὁπότε παρὰ Φρυνίωνι.

64 Ὅτι μὲν τοίνυν ἐξ ἀρχῆς δούλη ἦν καὶ ἐπράθη δὶς
καὶ εἰργάζετο τῷ σώματι ὡς ἑταίρα οὖσα, καὶ ἀπέδρα
τὸν Φρυνίωνα εἰς Μέγαρα, καὶ ἥκουσα κατηγγυήθη ὡς
ξένη οὖσα πρὸς τῷ πολεμάρχῳ, τῷ τε λόγῳ [x] ἀποφαίνω 1362
ὑμῖν καὶ μεμαρτύρηται. βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ [y] αὐτὸν
Στέφανον [z] τουτονὶ ἐπιδεῖξαι καταμεμαρτυρηκότ' αὐτῆς
65 ὡς ἔστι ξένη. τὴν [a] γὰρ θυγατέρα τὴν ταυτησὶ Νεαίρας,
ἣν ἦλθεν ἔχουσα ὡς [b] τουτονὶ [c] παιδίον μικρόν, ἣν τότε
μὲν Στρυβήλην ἐκάλουν [d] νυνὶ δὲ Φανώ, ἐκδίδωσι Στέφα-
νος οὑτοσὶ ὡς οὖσαν [e] αὑτοῦ θυγατέρα ἀνδρὶ Ἀθηναίῳ
Φράστορι Αἰγιλιεῖ, καὶ προῖκα ἐπ' αὐτῇ δίδωσι τριά-
66 κοντα μνᾶς. ὡς [f] δ' ἦλθεν [g] ὡς τὸν Φράστορα, ἄνδρα
ἐργάτην καὶ ἀκριβῶς τὸν βίον συνειλεγμένον, οὐκ ἠπί-
στατο τοῖς τοῦ Φράστορος τρόποις ἀρέσκειν, ἀλλ' ἐζήτει
τὰ τῆς μητρὸς ἤθη καὶ τὴν [h] παρ' αὐτῇ ἀκολασίαν, ἐν

[s] συνόντας] παρόντας γρ. F.Q.
[t] Προβαλείσιον] προβαλίσιον Y.r. v. προβασίλιον O. qui et §. 63. προβασίλιος.
[u] ΜΑΡΤΥΡΙΑ] μάρτυρες v.
[x] ἀποφαίνω] ὑποφαίνω O.
[y] αὐτὸν] αὐτὸν τὸν r.
[z] τουτονὶ om. Y.O.v.
[a] γὰρ om. v.
[b] τουτονὶ] τουτουΐ v.
[c] παιδίον] παιδάριον F.S.Q.
[d] νυνὶ] νῦν r.
[e] αὑτοῦ θυγατέρα] θυγατέρα αὐτοῦ r.
[f] δ' ἦλθεν] δῆθεν v.
[g] ὡς] εἰς F.Q.
[h] παρ' αὐτῇ] παρὰ ταύτηι Y.O. r.v.

67 τοιαύτῃ οἶμαι ἐξουσίᾳ τεθραμμένη. ὁρῶν [i] δ' ὁ Φράστωρ
αὐτὴν οὔτε κοσμίαν οὖσαν οὔτ' [k] ἐθέλουσαν αὐτοῦ ἀκροᾶ-
σθαι, ἅμα δὲ καὶ πεπυσμένος σαφῶς ἤδη ὅτι Στεφάνου
μὲν οὐκ εἴη θυγάτηρ, Νεαίρας δέ, τὸ μὲν πρῶτον ἐξηπα-
τήθη, ὅτ' [l] ἠγγυᾶτο ὡς [m] Στεφάνου θυγατέρα λαμβάνων
καὶ οὐ Νεαίρας, ἀλλὰ τούτῳ ἐξ ἀστῆς αὐτὴν γυναικὸς
68 οὖσαν πρότερον πρὶν ταύτῃ συνοικῆσαι· [n] ὀργισθεὶς δ' ἐπὶ
τούτοις ἅπασι, καὶ ὑβρίσθαι ἡγούμενος καὶ ἐξηπατῆ-
σθαι, ἐκβάλλει τὴν ἄνθρωπον ὡς ἐνιαυτὸν συνοικήσας
αὐτῇ, κύουσαν, καὶ τὴν προῖκα οὐκ ἀποδίδωσι. λαχόν-
τος δὲ τοῦ Στεφάνου αὐτῷ δίκην [o] σίτου [p] εἰς Ὠιδεῖον
[q] κατὰ τὸν νόμον ὃς κελεύει, ἐὰν [r] ἀποπέμπῃ τὴν γυναῖ-
κα, ἀποδιδόναι τὴν προῖκα, ἐὰν δὲ μή, ἐπ' [s] ἐννέ' ὀβολοῖς
τοκοφορεῖν, καὶ σίτου [t] εἰς Ὠιδεῖον εἶναι δικάσασθαι ὑπὲρ
τῆς γυναικὸς τῷ κυρίῳ, γράφεται ὁ Φράστωρ Στέφανον
τουτονὶ γραφὴν πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, Ἀθηναῖον ὄντα ξέ- 1363
νης θυγατέρα αὐτῷ ἐγγυῆσαι ὡς αὐτῷ προσήκουσαν,
κατὰ τὸν νόμον τουτονί. Καί μοι ἀνάγνωθι αὐτόν.

ΝΟΜΟΣ.

69 Ἐὰν δέ τις [u] ἐκδιδῷ ξένην γυναῖκα ἀνδρὶ Ἀθηναίῳ ὡς ἑαυτῷ προσήκουσαν, ἄτιμος ἔστω, καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ δημοσία ἔστω, καὶ τοῦ ἑλόντος τὸ τρίτον μέρος. [x] γραφέσθων δὲ πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, οἷς ἔξεστι, καθάπερ τῆς ξενίας.

Τὸν μὲν τοίνυν νόμον ἀνέγνω ὑμῖν, καθ' ὃν ἐγράφη Στέφανος οὑτοσὶ ὑπὸ τοῦ Φράστορος πρὸς τοὺς θεσμοθέ-

[i] γ' δ] δὲ F. S. Q.
[k] ἐθέλουσαν F. Y. Q. O. v. vulg. θέλουσαν.
[l] ἠγγυᾶτο] ἐνεγυᾶτο γρ. F. Y. Q.
[m] Στεφάνου] στεφάνου μὲν r.
[n] ὀργισθεὶς] ὑβρισθεὶς r.
[o] σίτου om. r.
[p] εἰς Ὠιδεῖον] εἰσόδιον S. r. εἰσοδεῖον Y.
[q] κατὰ] τῆς προικὸς κατὰ F. S. Y. Q. O. r. v.
[r] ἀποπέμπῃ] ἀποπέμψῃ r.
[s] ἐννέ' ὀβολοῖς] ἐννεωβόλοις O.
[t] εἰς Ὠιδεῖον] εἰσόδιον r. Neque aliter §. 71.
[u] ἐκδιδῷ] ἐκδῷ S. Y. O. r. v.
[x] γραφέσθων] vulg. γραφέσθω.

70 τας. γνοὺς δ' ὅτι κινδυνεύσει ἐξελεγχθεὶς ξένης θυγατέρα [y] ἐγγεγυηκέναι [καὶ] ταῖς ἐσχάταις ζημίαις περιπεσεῖν, διαλλάττεται πρὸς τὸν Φράστορα καὶ ἀφίσταται τῆς προικός, καὶ τὴν δίκην τοῦ σίτου ἀνείλετο, καὶ ὁ Φράστωρ τὴν γραφὴν παρὰ τῶν θεσμοθετῶν. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, [z] τούτων ὑμῖν μάρτυρα [a] αὐτὸν τὸν Φράστορα καλῶ, καὶ ἀναγκάσω μαρτυρεῖν κατὰ τὸν νόμον. Κάλει μοι Φράστορα Αἰγιλιέα.

[b] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

71 Φράστωρ Αἰγιλιεὺς μαρτυρεῖ, ἐπειδὴ ᾔσθετο Νεαίρας θυγατέρα ἐγγυήσαντα αὐτῷ Στέφανον ὡς [c] ἑαυτοῦ οὖσαν θυγατέρα, γράψασθαι αὐτὸν γραφὴν πρὸς τοὺς θεσμοθέτας κατὰ τὸν νόμον, καὶ τὴν ἄνθρωπον ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ οἰκίας καὶ οὐκέτι συνοικεῖν αὐτῇ, καὶ λαχόντος αὐτῷ Στεφάνου εἰς Ὠιδεῖον σίτου διαλύσασθαι πρὸς αὐτὸν Στέφανον, ὥστε τὴν γραφὴν ἀναιρεθῆναι παρὰ τῶν θεσμοθετῶν καὶ τὴν δίκην τοῦ σίτου, ἣν ἔλαχεν ἐμοὶ Στέφανος.

72 Φέρε δὴ ὑμῖν καὶ ἑτέραν μαρτυρίαν παράσχωμαι τοῦ 1364 τε Φράστορος καὶ τῶν [d] φρατέρων αὐτοῦ καὶ [e] γεννητῶν, ὡς ἔστι ξένη Νέαιρα αὑτη. οὐ πολλῷ [f] χρόνῳ γὰρ ὕστερον ἢ ἐξέπεμψεν ὁ Φράστωρ τὴν τῆς Νεαίρας θυγατέρα, ἠσθένησε καὶ πάνυ πονήρως διετέθη καὶ εἰς πᾶσαν ἀπο-
73 ρίαν κατέστη. διαφορᾶς δ' οὔσης αὐτῷ παλαιᾶς πρὸς τοὺς οἰκείους τοὺς αὑτοῦ [g] καὶ ὀργῆς καὶ μίσους, πρὸς δὲ καὶ ἄπαις ὤν, ψυχαγωγούμενος ἐν τῇ ἀσθενείᾳ [h] τῇ θεραπείᾳ ὑπό τε τῆς Νεαίρας καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς (ἐβάδιζον γὰρ πρὸς αὐτόν, ὡς ἠσθένει καὶ ἔρημος ἦν τοῦ

[y] ἐγγεγυηκέναι] ἠγγυηκέναι correctus v. ἐγγεγγυηκέναι r.
[z] τούτων] τοῦτον Y. r. v.
[a] αὐτὸν τὸν Φράστορα] τὸν Φράστορα αὐτὸν F. et pr. Q.
[b] ΜΑΡΤΥΡΙΑ] μάρτυς v.
[c] ἑαυτοῦ] αὐτῆς O.
[d] φρατέρων S.Q. vulg. φρατόρων.
[e] γεννητῶν] γενητῶν F.
[f] χρόνῳ γὰρ] γὰρ χρόνῳ r.
[g] καὶ ὀργῆς] κατ' ὀργῆς r.
[h] τῇ θεραπείᾳ om. r.

[i] θεραπεύοντος τὸ νόσημα, τὰ πρόσφορα τῇ νόσῳ φέρου-
74 σαι καὶ ἐπισκοπούμεναι· ἴστε [k] δήπου καὶ αὐτοὶ [l] ὅσου
ἀξία ἐστὶ γυνὴ ἐν ταῖς νόσοις, παροῦσα κάμνοντι ἀνθρώ-
πῳ) [m] ἐπείσθη δὴ τὸ παιδίον, ὃ ἔτεκεν ἡ θυγάτηρ [n] ἡ
Νεαίρας ταυτησὶ ὅτ' ἐξεπέμφθη ὑπὸ τοῦ Φράστορος κύ-
ουσα, πυθομένου ὅτι οὐ Στεφάνου εἴη θυγάτηρ ἀλλὰ Νε-
αίρας, καὶ ὀργισθέντος ἐπὶ τῇ ἀπάτῃ, πάλιν λαβεῖν καὶ
75 ποιήσασθαι υἱὸν αὑτοῦ, λογισμὸν ἀνθρώπινον καὶ εἰκότα
λογιζόμενος, ὅτι πονήρως μὲν [o] ἔχοι καὶ οὐ πολλὴ ἐλπὶς
εἴη αὐτὸν [p] περιγενήσεσθαι, τοῦ δὲ μὴ λαβεῖν τοὺς συγ-
γενεῖς τὰ αὑτοῦ μηδ' ἄπαις τετελευτηκέναι ἐποιήσατο
τὸν παῖδα καὶ ἀνέλαβεν ὡς αὑτόν· ἐπεὶ ὅτι γε ὑγιαί-
νων οὐκ ἄν ποτε ἔπραξε, μεγάλῳ τεκμηρίῳ καὶ περι-
76 φανεῖ ἐγὼ ὑμῖν ἐπιδείξω. ὡς γὰρ ἀνέστη τάχιστα ἐξ
ἐκείνης τῆς ἀσθενείας ὁ Φράστωρ καὶ ἀνέλαβεν αὑτὸν
καὶ ἔσχεν ἐπιεικῶς τὸ σῶμα, λαμβάνει γυναῖκα ἀστὴν
κατὰ τοὺς νόμους, Σατύρου μὲν τοῦ Μελιτέως θυγατέρα
γνησίαν, Διφίλου δὲ ἀδελφήν. ὥστε ὅτι μὲν οὐχ ἑκὼν 1365
ἀνεδέξατο τὸν παῖδα, ἀλλὰ βιασθεὶς ὑπὸ τῆς νόσου καὶ
τῆς ἀπαιδίας καὶ τῆς αὐτῶν θεραπείας καὶ τῆς ἔχθρας
τῆς πρὸς τοὺς οἰκείους, ἵνα μὴ κληρονόμοι γένωνται τῶν
αὑτοῦ, ἄν τι [q] πάθῃ, ταῦτ' ἔστω ὑμῖν τεκμήρια· [r] δηλώσει
77 δὲ καὶ [s] τἀκόλουθ' αὐτῶν ἔτι μᾶλλον. ὡς γὰρ εἰσῆγεν ὁ
Φράστωρ εἰς τοὺς φράτερας τὸν παῖδα ἐν τῇ ἀσθενείᾳ
[t] ὡς τὸν ἐκ τῆς θυγατρὸς τῆς Νεαίρας, καὶ εἰς τοὺς

[i] θεραπεύοντος] Nonne leg. θεραπεύσοντος?
[k] δήπου] δὲ δήπου γρ. F. Q.
[l] ὅσου] ὅσον v.
[m] ἐπείσθη δὴ Y. r. v. ἐπείσθη δὲ v. ἐπείσθη γρ. F. Q. ἔπειθ' ἤδη F. S. Q.
[n] ἡ post θυγάτηρ om. Y.O.r.v.
[o] ἔχοι] vulg. ἔχει.
[p] περιγενήσεσθαι] περιγενέσθαι O.
[q] πάθῃ] vulg. πάθοι.
[r] δηλώσει H. Wolfius: libri δηλώσω.
[s] τἀκόλουθ' O. r. v. vulg. τὰ ἀκόλουθα.
[t] ὡς τὸν] ὧν τὸν Y.O.r. et correctus v.

[u] Βρυτίδας ὢν καὶ αὐτός ἐστιν ὁ Φράστωρ [x] γεννητής, εἰδότες οἶμαι οἱ γεννηταὶ τὴν γυναῖκα ἥτις ἦν, ἣν ἔλαβεν ὁ Φράστωρ τὸ πρῶτον, τὴν τῆς Νεαίρας θυγατέρα, καὶ τὴν ἀπόπεμψιν τῆς ἀνθρώπου, καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν πεπεισμένον αὐτὸν πάλιν ἀναλαβεῖν τὸν παῖδα, ἀποψηφίζονται τοῦ παιδὸς καὶ οὐκ ἐνέγραφον αὐτὸν εἰς σφᾶς
78 αὐτούς. λαχόντος δὲ τοῦ Φράστορος αὐτοῖς δίκην, ὅτι οὐκ ἐνέγραφον αὐτοῦ [y] υἱόν, προκαλοῦνται αὐτὸν οἱ γεννηταὶ πρὸς τῷ διαιτητῇ ὀμόσαι καθ' ἱερῶν τελείων ἦ μὴν νομίζειν [z] εἶναι [a] αὐτοῦ υἱὸν ἐξ [b] ἀστῆς γυναικὸς καὶ ἐγγυητῆς κατὰ τὸν νόμον. προκαλουμένων δὲ [c] ταῦτα τῶν γεννητῶν τὸν Φράστορα πρὸς τῷ διαιτητῇ, ἔλιπεν ὁ Φράστωρ τὸν ὅρκον καὶ οὐκ ὤμοσεν. καὶ ὅτι ἀληθῆ ταῦτα λέγω, τούτων ὑμῖν [d] μάρτυρας τοὺς παρόντας [e] Βρυτιδῶν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

79 Τιμόστρατος [f] Ἑκαλῆθεν, Ξάνθιππος [g] Ἐροιάδης, [h] Εὐάλκης Φαληρεύς, [i] Ἄνυτος Λακιάδης, Εὐφράνωρ Αἰγιλιεύς, Νίκιππος [k] Κεφαλῆθεν μαρτυροῦσιν εἶναι καὶ αὐτοὺς καὶ Φράστορα τὸν Αἰγιλιέα τῶν γεννητῶν οἳ καλοῦνται Βρυτίδαι, καὶ ἀξιοῦντος Φράστορος εἰσάγειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τοὺς γεννητάς, εἰδότες 1366
αὐτοὶ ὅτι Φράστορος υἱὸς εἴη ἐκ τῆς θυγατρὸς τῆς Νεαίρας, [l] κωλύειν εἰσάγειν Φράστορα τὸν υἱόν.

80 Οὐκοῦν περιφανῶς [m] ἐπιδεικνύω ὑμῖν καὶ αὐτοὺς [n] τοὺς οἰκειοτάτους Νεαίρας ταυτησὶ καταμεμαρτυρηκό-

[u] Βρυτίδας omnes: vulg. Βρυτιάδας.

[x] γεννητής] γεννητὸς r.

[y] υἱόν] τὸν υἱὸν F. Q. O.

[z] εἶναι post υἱὸν ponit v. om. r.

[a] αὐτοῦ] αὐτὸν r.

[b] ἀστῆς] αὐτῆς r.

[c] ταῦτα] τὰ O.

[d] μάρτυρας τοὺς παρόντας] τοὺς μάρτυρας S. Y. O. r. v.

[e] Βρυτιδῶν] vulg. Βρυτιαδῶν. Similiter §. 79.

[f] Ἑκαλῆθεν] ἐκάληθεν O. r. v.

[g] Ἐροιάδης] ἐρυοιάδης F.

[h] Εὐάλκης] ἀάλης r. vulg. Εὐλάβης.

[i] Ἄνυτος] ἄννυτος O. ἄνιτος r.

[k] Κεφαλῆθεν] κεφάληθεν r.

[l] κωλύειν] κωλύων O.

[m] ἐπιδεικνύω] ὑποδεικνύω F.S.Y.

[n] τοὺς om. O.

τας ὡς [o] ἔστι ξένη, Στέφανόν τε τουτονὶ τὸν ἔχοντα ταύ-
την νυνὶ καὶ συνοικοῦντ' [p] αὐτῇ, καὶ Φράστορα τὸν λαβόν-
τα τὴν θυγατέρα, Στέφανον μὲν οὐκ ἐθελήσαντα ἀγωνί-
σασθαι ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς τῆς ταύτης, γραφέντα [q] ὑπὸ
Φράστορος πρὸς τοὺς θεσμοθέτας ὡς Ἀθηναῖος ὢν ξένης
θυγατέρα αὐτῷ [r] ἐνεγύησεν, ἀλλ' ἀποστάντα τῆς προικὸς
81 καὶ οὐκ ἀπολαβόντα, Φράστορα δ' ἐκβαλόντα τὴν θυ-
γατέρα [s] τὴν Νεαίρας ταυτησὶ γήμαντά [t] γε, ἐπειδὴ ἐπύ-
θετο οὐ Στεφάνου οὖσαν, καὶ τὴν προῖκα οὐκ ἀποδόντα,
ἐπειδή τε ἐπείσθη ὕστερον διὰ τὴν ἀσθένειαν τὴν αὑτοῦ
καὶ τὴν ἀπαιδίαν καὶ τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς τοὺς οἰκείους
82 ποιήσασθαι τὸν υἱόν, καὶ [u] ἐπεὶ εἰσῆγεν εἰς τοὺς γεννη-
τάς, ἀποψηφισαμένων τῶν γεννητῶν καὶ διδόντων ὅρκον
αὐτῷ οὐκ ἐθελήσαντα ὀμόσαι, ἀλλὰ μᾶλλον εὐορκεῖν
προελόμενον, καὶ ἑτέραν ὕστερον γήμαντα γυναῖκα ἀστὴν
κατὰ τὸν νόμον· αὗται γὰρ αἱ πράξεις περιφανεῖς οὖ-
σαι μεγάλας μαρτυρίας δεδώκασι κατ' αὐτῶν, ὅτι ἔστι
ξένη Νέαιρα αὑτη.

83 Σκέψασθε δὲ καὶ τὴν αἰσχροκέρδειαν [x] τὴν Στεφάνου
τουτουῒ καὶ τὴν πονηρίαν, ἵνα καὶ ἐκ ταύτης εἰδῆτε ὅτι
οὐκ ἔστι Νέαιρα αὕτη ἀστή. [y] Ἐπαίνετον γὰρ τὸν [z] Ἄν-
δριον ἐραστὴν ὄντα Νεαίρας ταυτησὶ παλαιὸν καὶ πολλὰ
[a] ἀνηλωκότα εἰς αὐτὴν καὶ καταγόμενον παρὰ τούτοις
ὁπότε ἐπιδημήσειεν Ἀθήναζε διὰ τὴν φιλίαν [b] τὴν Νεαί-
84 ρας, ἐπιβουλεύσας ὁ Στέφανος οὑτοσί, μεταπεμψάμε- 1367

[o] ἔστι] ἔξεστι O.
[p] αὐτῇ] ταύτῃ Y. O. r. v. et γρ. Q.
[q] ὑπὸ] καὶ ὑπὸ r.
[r] ἐνεγύησεν] ἐνεγγύησεν r. v.
[s] τὴν Νεαίρας] τῆς νεαίρας F. Q. r. v.
[t] γε] τε F. S. Y. Q. O. r. v.
[u] ἐπεὶ] ἐπειδὴ r.
[x] τὴν Στεφάνου] τοῦ στεφάνου v. στεφάνου r.
[y] Ἐπαίνετον] ἐπαινετὸν Y. Q. O. r. v.
[z] Ἄνδριον] ἀνδρεῖον F. S. Q.
[a] ἀνηλωκότα] ἀναλωκότα v.
[b] τὴν Νεαίρας] τῆς νεαίρας F. r.

νος εἰς ἀγρὸν ὡς θύων, λαμβάνει μοιχὸν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ
τῆς Νεαίρας ταυτησί, καὶ εἰς φόβον καταστήσας πράτ-
τεται μνᾶς τριάκοντα, καὶ λαβὼν ἐγγυητὰς τούτων Ἀρι-
στόμαχόν τε τὸν [c] θεσμοθετήσαντα καὶ Ναυσίφιλον τὸν
Ναυσινίκου τοῦ ἄρξαντος υἱὸν ἀφίησιν ὡς ἀποδώσοντ'
85 αὐτῷ τὸ ἀργύριον. ἐξελθὼν δὲ [d] ὁ Ἐπαίνετος καὶ αὐτὸς
αὑτοῦ κύριος γενόμενος γράφεται πρὸς τοὺς θεσμοθέτας
[e] γραφὴν Στέφανον τουτονί, ἀδίκως [f] εἰρχθῆναι ὑπ' αὐτοῦ,
κατὰ τὸν νόμον ὃς κελεύει, ἐάν τις ἀδίκως [g] εἴρξῃ ὡς
μοιχόν, [h] γράψασθαι πρὸς τοὺς θεσμοθέτας ἀδίκως
εἰρχθῆναι, κἂν [i] μὲν ἕλῃ τὸν [k] εἴρξαντα καὶ [l] δόξῃ ἀδίκως
ἐπιβεβουλεῦσθαι, ἀθῷον εἶναι αὐτὸν καὶ τοὺς ἐγγυητὰς
ἀπηλλάχθαι τῆς ἐγγύης· ἐὰν δὲ δόξῃ μοιχὸς εἶναι, πα-
ραδοῦναι αὐτὸν κελεύει τοὺς ἐγγυητὰς τῷ ἑλόντι, ἐπὶ
δὲ τοῦ δικαστηρίου ἄνευ ἐγχειριδίου χρῆσθαι ὅ τι ἂν
86 βουληθῇ, ὡς μοιχῷ ὄντι. κατὰ δὴ τοῦτον τὸν νόμον γρά-
φεται αὐτὸν ὁ Ἐπαίνετος, καὶ ὡμολόγει μὲν χρῆσθαι τῇ
ἀνθρώπῳ, οὐ μέντοι μοιχός γε εἶναι· οὔτε γὰρ Στεφάνου
θυγατέρα [m] αὐτὴν εἶναι ἀλλὰ Νεαίρας, τήν τε μητέρα
αὐτῆς συνειδέναι πλησιάζουσαν αὐτῷ, ἀνηλωκέναι τε
πολλὰ εἰς [n] αὐτάς, τρέφειν τε, [o] ὁπότε ἐπιδημήσειε, τὴν
87 οἰκίαν ὅλην· τόν τε νόμον ἐπὶ τούτοις παρεχόμενος, [p] ὃς
οὐκ ἐᾷ ἐπὶ [q] ταύταις μοιχὸν λαβεῖν, ὁπόσαι ἂν ἐπ' ἐρ-
γαστηρίου καθῶνται ἢ ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλῶσί τι ἀποπε-
φασμένως, ἐργαστήριον φάσκων καὶ τοῦτο εἶναι, [τὴν Στε-

[c] θεσμοθετήσαντα] θεσμοθέτην Y. O. r. v.
[d] ὁ] καὶ ὁ r.
[e] γραφὴν] γραφῇ r.
[f] εἰρχθῆναι] ἐρχθῆναι S. et pr. v.
[g] εἴρξῃ] ἕρξῃ pr. v.
[h] γράψασθαι] γράφεσθαι v.
[i] μὲν om. Y. r.
[k] εἴρξαντα] εἵρξοντα O.
[l] δόξῃ ἀδίκως] ἀδίκως δόξῃ Y. O. r. v.
[m] αὐτὴν om. Y. O. r. v.
[n] αὐτάς] αὐτούς O.
[o] ὁπότε] ποτὲ r.
[p] ὃς om. r. v.
[q] ταύταις] ταύτης S. r. v.

φάνου οἰκίαν, καὶ τὴν ἐργασίαν ταύτην εἶναι,] καὶ ἀπὸ
88 τούτων αὐτοὺς εὐπορεῖν μάλιστα. τούτους δὲ τοὺς λόγους 1368
λέγοντος τοῦ Ἐπαινέτου καὶ τὴν γραφὴν γεγραμμένου, γνοὺς Στέφανος αὐτοσὶ ὅτι ἐξελεγχθήσεται πορνοβοσκῶν καὶ συκοφαντῶν, δίαιταν ἐπιτρέπει πρὸς τὸν Ἐπαίνετον αὐτοῖς τοῖς ἐγγυηταῖς, ὥστε τῆς μὲν ἐγγύης [r] αὐτοὺς ἀφεῖσθαι, τὴν δὲ γραφὴν [s] ἀνελέσθαι τὸν Ἐπαίνετον.
89 πεισθέντος δὲ τοῦ Ἐπαινέτου ἐπὶ τούτοις, καὶ ἀνελομένου τὴν γραφὴν ἣν ἐδίωκε Στέφανον, γενομένης συνόδου αὐτοῖς καὶ καθεζομένων διαιτητῶν τῶν ἐγγυητῶν δίκαιον μὲν οὐδὲν εἶχε λέγειν Στέφανος, εἰς ἔκδοσιν δ' ἠξίου τὸν
90 Ἐπαίνετον τῇ τῆς Νεαίρας θυγατρὶ συμβαλέσθαι, λέγων τὴν ἀπορίαν τὴν αὑτοῦ καὶ τὴν ἀτυχίαν τὴν πρότερον γενομένην τῇ ἀνθρώπῳ πρὸς τὸν Φράστορα, καὶ ὅτι ἀπολωλεκὼς εἴη [t] τὴν προῖκα, καὶ οὐκ ἂν δύναιτο πάλιν αὐτὴν ἐκδοῦναι· "σὺ δὲ [u] καὶ κέχρησαι" ἔφη "τῇ ἀνθρώπῳ, "καὶ δίκαιος εἶ ἀγαθόν τι ποιῆσαι αὐτήν," καὶ ἄλλους ἐπαγωγοὺς λόγους, οὓς ἄν τις δεόμενος ἐκ πονηρῶν
91 πραγμάτων [x] εἴπειεν ἄν. ἀκούσαντες δ' ἀμφοτέρων αὐτῶν οἱ διαιτηταὶ διαλλάττουσιν αὐτούς, καὶ πείθουσι τὸν Ἐπαίνετον χιλίας δραχμὰς εἰσενεγκεῖν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῇ θυγατρὶ [y] τῆς Νεαίρας. καὶ ὅτι [z] πάντα ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν μάρτυρας αὐτοὺς τοὺς ἐγγυητὰς καὶ διαιτητὰς γενομένους καλῶ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

92 Ναυσίφιλος [a] Κεφαλῆθεν, Ἀριστόμαχος Κεφαλῆθεν μαρτυροῦσιν ἐγγυηταὶ γενέσθαι Ἐπαινέτου τοῦ Ἀνδρίου, ὅτ' ἔφη Στέφανος

[r] αὐτοὺς Reiskius: libri αὐτόν.
[s] ἀνελέσθαι om. r.
[t] τὴν προῖκα om. r.
[u] καὶ ante κέχρησαι om. v.
[x] εἴπειεν] εἴποιεν r. εἴποι v. εἶπεν F. Q.
[y] τῆς ante Νεαίρας om. v. ego τῇ scripserim.
[z] πάντα ταῦτ'] ταῦτα πάντ' r. πάντα ταῦτα πάντα O.
[a] Κεφαλῆθεν] κεφάληθεν O. r.

μοιχὸν εἰληφέναι Ἐπαίνετον· καὶ ἐπειδὴ ἐξῆλθεν Ἐπαίνετος παρὰ Στεφάνου [b] καὶ κύριος ἐγένετο αὑτοῦ, γράψασθαι [c] γραφὴν Στέφανον 1369 πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, ὅτι αὐτὸν ἀδίκως εἷρξε· καὶ αὐτοὶ διαλλακταὶ γενόμενοι διαλλάξαι Ἐπαίνετον καὶ Στέφανον· τὰς δὲ διαλλαγὰς εἶναι ἃς παρέχεται Ἀπολλόδωρος.

ΔΙΑΛΛΑΓΑΙ.

93 Ἐπὶ τοῖσδε διήλλαξαν Στέφανον καὶ Ἐπαίνετον οἱ διαλλακταί, τῶν μὲν γεγενημένων περὶ τὸν εἱργμὸν μηδεμίαν μνείαν ἔχειν, Ἐπαίνετον δὲ δοῦναι [d] χιλίας δραχμὰς Φανοῖ εἰς ἔκδοσιν, ἐπειδὴ κέχρηται αὐτῇ πολλάκις· Στέφανον δὲ παρέχειν Φανὼ Ἐπαινέτῳ, ὁπόταν ἐπιδημῇ καὶ βούληται συνεῖναι αὐτῇ.

94 Τὴν τοίνυν περιφανῶς ἐγνωσμένην ξένην εἶναι καὶ ἐφ' ᾗ μοιχὸν οὗτος ἐτόλμησε λαβεῖν, εἰς [e] τοσοῦτον ὕβρεως καὶ ἀναιδείας ἦλθε Στέφανος οὑτοσὶ καὶ Νέαιρα αὑτη, ὥστ' [f] ἐτόλμησαν μὴ ἀγαπᾶν [g] εἰ ἔφασκον αὐτὴν ἀστὴν εἶναι· ἀλλὰ κατιδόντες Θεογένην Κοθωκίδην λαχόντα βασιλέα, ἄνθρωπον εὐγενῆ μὲν πένητα δὲ καὶ ἄπειρον 95 πραγμάτων, συμπαραγενόμενος αὐτῷ δοκιμαζομένῳ καὶ συνευπορήσας ἀναλωμάτων, ὅτε εἰσῄει εἰς τὴν ἀρχήν, Στέφανος οὑτοσί, καὶ ὑπελθὼν καὶ τὴν ἀρχὴν [h] παρ' αὐτοῦ πριάμενος, πάρεδρος γενόμενος, δίδωσι τὴν ἄνθρωπον ταύτην γυναῖκα, τὴν τῆς Νεαίρας θυγατέρα, καὶ ἐγγυᾷ Στέφανος [i] οὑτοσὶ ὡς αὑτοῦ θυγατέρα οὖσαν· οὕτω πολὺ 96 τῶν νόμων καὶ ὑμῶν κατεφρόνησεν. καὶ αὕτη ἡ γυνὴ ὑμῖν ἔθυε τὰ ἄρρητα ἱερὰ ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ εἶδεν ἃ οὐ προσῆκεν αὐτὴν ὁρᾶν ξένην οὖσαν, καὶ τοιαύτη οὖσα εἰσῆλθεν οἷ οὐδεὶς ἄλλος Ἀθηναίων τοσούτων ὄντων εἰσέρχεται [k] ἀλλ' ἡ τοῦ βασιλέως γυνή, ἐξώρκωσέ τε τὰς [l] γε-

[b] καὶ ante κύριος om. r.

[c] γραφὴν Στέφανον] στέφανον γραφὴν r.

[d] χιλίας] χιλιάδα O.

[e] τοσοῦτον] τοσοῦτο' S.

[f] ἐτόλμησαν expunxit Reiskius.

[g] εἰ] μόνον εἰ γρ. F. Q.

[h] παρ' αὐτοῦ] παρὰ τούτου αὐτοῦ γρ. F. Q.

[i] οὑτοσὶ] οὑτωσὶν r.

[k] ἀλλ' ἡ S. r. v. vulg. ἀλλ' ἢ. Fortasse utroque opus, ἀλλ' ἢ ἡ.

[l] γεραιρὰς] γεραίρας F. γεραρὰς Y. O. r. v. carent accentu S. Q.

ραιρὰς τὰς ὑπηρετούσας τοῖς ἱεροῖς, ἐξεδόθη [m] δὲ τῷ Διο- 1370
νύσῳ γυνή, ἔπραξε δὲ ὑπὲρ τῆς πόλεως τὰ πάτρια τὰ πρὸς τοὺς θεούς, πολλὰ καὶ ἅγια καὶ ἀπόῤῥητα. ἃ δὲ μηδ᾽ ἀκοῦσαι [n] πᾶσιν οἷόντ᾽ ἐστι, πῶς ποιῆσαί γε τῇ ἐπιτυχούσῃ εὐσεβῶς ἔχει, ἄλλως τε καὶ τοιαύτῃ γυναικὶ καὶ τοιαῦτα ἔργα διαπεπραγμένῃ;

97 Βούλομαι δ᾽ ὑμῖν ἀκριβέστερον περὶ αὐτῶν ἄνωθεν διηγήσασθαι καθ᾽ ἕκαστον, ἵνα μᾶλλον ἐπιμέλειαν ποιήσησθε τῆς τιμωρίας, καὶ εἰδῆτε ὅτι οὐ μόνον ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῶν νόμων τὴν ψῆφον οἴσετε, ἀλλὰ καὶ τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς εὐλαβείας, τιμωρίαν ὑπὲρ τῶν ἠσεβημέ-
98 νων ποιούμενοι καὶ κολάζοντες τοὺς ἠδικηκότας. τὸ γὰρ ἀρχαῖον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυναστεία ἐν τῇ πόλει ἦν καὶ ἡ βασιλεία τῶν [o] ἀεὶ [p] ὑπερεχόντων διὰ τὸ αὐτόχθονας εἶναι, τὰς δὲ θυσίας ἁπάσας ὁ βασιλεὺς ἔθυε, καὶ τὰς [q] σεμνοτάτας καὶ ἀῤῥήτους ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐποίει, εἰκότως, [r] βασίλιννα οὖσα. ἐπειδὴ δὲ Θησεὺς [s] συνῴκισεν αὐτοὺς καὶ δημοκρατίαν ἐποίησε καὶ ἡ πόλις πολυάνθρω-
99 πος ἐγένετο, τὸν μὲν βασιλέα οὐδὲν ἧττον ὁ δῆμος ᾑρεῖτο ἐκ προκρίτων κατ᾽ ἀνδραγαθίαν χειροτονῶν, τὴν δὲ γυναῖκα αὐτοῦ νόμον [t] ἔθεντο ἀστὴν εἶναι καὶ μὴ ἐπιμεμιγμένην ἑτέρῳ ἀνδρὶ ἀλλὰ παρθένον γαμεῖν, ἵνα κατὰ τὰ πάτρια θύηται τὰ ἄῤῥητα ἱερὰ ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ τὰ νομιζόμενα γίγνηται τοῖς θεοῖς εὐσεβῶς καὶ μηδὲν κατα-
100 λύηται μηδὲ καινοτομῆται. καὶ τοῦτον τὸν νόμον γράψαντες ἐν στήλῃ λιθίνῃ ἔστησαν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διονύσου

[m] δὲ τῷ] τε τῷ r. v.
[n] πᾶσιν om. F.
[o] ἀεὶ om. r.
[p] ὑπερεχόντων] παρεχόντων O.
[q] σεμνοτάτας] σεμνοτατας Q. σεμνότητας F. S.
[r] βασίλιννα] βασίλιννα F. βασίλινα r. βασίλισσα Q.
[s] συνῴκισεν] συνῴκησεν r.
[t] ἔθεντο] ἔθετο correctus v.

παρὰ τὸν βωμὸν ἐν Λίμναις. καὶ αὕτη ἡ στήλη ἔτι καὶ νῦν ἕστηκεν, ἀμυδροῖς γράμμασιν Ἀττικοῖς δηλοῦσα τὰ γεγραμμένα· ἣν μαρτυρίαν ποιούμενος ὁ δῆμος ὑπὲρ τῆς αὑτοῦ εὐσεβείας πρὸς τὸν θεὸν καὶ παρακαταθήκην [u] κα- 1371
ταλείπων τοῖς ἐπιγιγνομένοις, ὅτι τήν γε [x] σοὶ γυναῖκα δοθησομένην καὶ ποιήσουσαν τὰ ἱερὰ τοιαύτην ἀξιοῦμεν εἶναι. καὶ διὰ ταῦτα ἐν τῷ ἀρχαιοτάτῳ ἱερῷ τοῦ Διονύσου καὶ ἁγιωτάτῳ ἐν Λίμναις ἔστησαν, ἵνα μὴ πολλοὶ εἰδῶσι τὰ γεγραμμένα· ἅπαξ γὰρ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου ἀνοίγεται, τῇ δωδεκάτῃ τοῦ Ἀνθεστηριῶνος μηνός. ὑπὲρ
101 τοίνυν ἁγίων καὶ σεμνῶν ἱερῶν, ὧν οἱ πρόγονοι ὑμῶν οὕτω καλῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐπεμελήθησαν, ἄξιον καὶ ὑμᾶς σπουδάσαι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τοὺς ἀσελγῶς μὲν καταφρονοῦντας τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων, ἀναιδῶς δ' ἠσεβηκότας εἰς τοὺς θεοὺς ἄξιον τιμωρήσασθαι, [y] δυεῖν ἕνεκα, ἵνα οὗτοί τε τῶν ἠδικημένων δίκην δῶσιν, οἵ τ' ἄλλοι πρόνοιαν ποιῶνται καὶ φοβῶνται μηδὲν εἰς τοὺς θεοὺς καὶ τὴν πόλιν ἁμαρτάνειν.

102 Βούλομαι δὲ ὑμῖν καὶ τὸν ἱεροκήρυκα καλέσαι, ὃς ὑπηρετεῖ τῇ τοῦ βασιλέως γυναικί, ὅταν ἐξορκοῖ τὰς γεραιρὰς ἐν κανοῖς πρὸς τῷ βωμῷ, πρὶν ἅπτεσθαι τῶν ἱερῶν, ἵνα καὶ τοῦ ὅρκου καὶ τῶν λεγομένων ἀκούσητε, ὅσα οἷόν τ' ἐστὶν ἀκούειν, καὶ εἰδῆτε ὡς σεμνὰ καὶ ἅγια καὶ ἀρχαῖα τὰ νόμιμά ἐστιν.

103 ## ὍΡΚΟΣ [z] ΓΕΡΑΙΡΩΝ.

Ἁγιστεύω καὶ εἰμὶ καθαρὰ καὶ ἁγνὴ ἀπὸ τῶν ἄλλων τῶν οὐ καθαρευόντων καὶ ἀπ' ἀνδρὸς συνουσίας, καὶ τὰ [a] θεοίνια καὶ [b] τὰ

[u] καταλείπων] καταλιπὼν r.
[x] σοὶ] Διονύσῳ Taylorus, frustra.
[y] δυεῖν] δυοῖν v.
[z] ΓΕΡΑΙΡΩΝ om. v.
[a] θεοίνια] θεόγνια F. S. Q.
[b] τὰ ante ἰοβ. vulg. om.

ἰοβάκχεια γεραίρω τῷ Διονύσῳ κατὰ [c] τὰ πάτρια καὶ ἐν τοῖς καθήκουσι χρόνοις.

104 Τοῦ μὲν ὅρκου τοίνυν καὶ τῶν νομιζομένων πατρίων, ὅσα οἷόν τ' ἐστὶν εἰπεῖν, ἀκηκόατε, καὶ ὡς ἣν Στέφανος ἠγγύησε τῷ Θεογένει γυναῖκα βασιλεύοντι ὡς αὑτοῦ οὖσαν θυγατέρα, αὕτη ἐποίει τὰ ἱερὰ ταῦτα καὶ ἐξώρκου 1372 τὰς γεραιράς, καὶ ὅτι οὐδ' αὐταῖς ταῖς [d] δρώσαις τὰ
105 ἱερὰ ταῦτα οἷόν τε ἐστὶ λέγειν πρὸς ἄλλον οὐδένα. φέρε δὴ καὶ μαρτυρίαν παράσχωμαι ὑμῖν δι' ἀποῤῥήτου μὲν [e] γεγενημένην, ὅμως δὲ αὐτοῖς τοῖς πεπραγμένοις ἐπιδείξω φανερὰν οὖσαν αὐτὴν καὶ [f] ἀληθῆ. ὡς γὰρ ἐγένετο τὰ ἱερὰ ταῦτα καὶ ἀνέβησαν εἰς Ἄρειον πάγον οἱ ἐννέα ἄρχοντες [g] ταῖς καθηκούσαις ἡμέραις, εὐθὺς ἡ βουλὴ ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ὥσπερ καὶ τἆλλα πολλοῦ ἀξία ἐστὶ τῇ πόλει περὶ εὐσέβειαν, ἐζήτει τὴν γυναῖκα ταύτην τοῦ
106 Θεογένους ἥτις ἦν, καὶ ἐξήλεγχε, καὶ περὶ τῶν ἱερῶν πρόνοιαν ἐποιεῖτο, καὶ ἐζημίου τὸν Θεογένην ὅσα κυρία ἐστίν, ἐν ἀποῤῥήτῳ δὲ καὶ διὰ κοσμιότητος· οὐ γὰρ αὐτοκράτορές εἰσιν, ὡς ἂν βούλωνται, Ἀθηναίων τινὰ κολάσαι. γενομένων δὲ λόγων, καὶ χαλεπῶς φερούσης τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς καὶ ζημιούσης τὸν Θεογένην, ὅτι τοιαύτην ἔλαβε γυναῖκα καὶ ταύτην εἴασε ποιῆσαι τὰ
107 ἱερὰ [h] τὰ ἄῤῥητα ὑπὲρ τῆς πόλεως, ἐδεῖτο ὁ Θεογένης ἱκετεύων καὶ ἀντιβολῶν, λέγων ὅτι οὐκ [i] ᾔδει Νεαίρας αὐτὴν οὖσαν θυγατέρα ἀλλ' ἐξαπατηθείη ὑπὸ Στεφάνου, ὡς αὐτοῦ θυγατέρα οὖσαν αὐτὴν λαμβάνων γνησίαν κατὰ τὸν νόμον, καὶ διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν πραγμάτων καὶ

[c] τὰ post κατὰ om. S.
[d] δρώσαις Reiskius: ἱρώσαις F. S. Y. Q. r. v. ὥραις O.
[e] γεγενημένην] γεγενημένων S.
[f] ἀληθῆ] οὐκ ἀληθῆ F.
[g] ταῖς] ἐν ταῖς F. Q.
[h] τὰ post ἱερὰ om. F.
[i] ᾔδει] ᾔδειν O.

τὴν [k] ἀκακίαν τὴν ἑαυτοῦ τοῦτον πάρεδρον ποιήσαιτο, ἵνα
διοικήσῃ τὴν ἀρχήν, ὡς εὔνουν ὄντα, καὶ διὰ τοῦτο [l] κη-
108 δεύσειεν αὐτῷ. ὅτι δέ, ἔφη, οὐ ψεύδομαι, μεγάλῳ τεκ-
μηρίῳ καὶ περιφανεῖ ἐπιδείξω ὑμῖν· τὴν γὰρ ἄνθρωπον
ἀποπέμψω ἐκ τῆς οἰκίας, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι Στεφάνου
θυγάτηρ ἀλλὰ Νεαίρας. κἂν μὲν ταῦτα ποιήσω, ἤδη
[m] πιστοὶ ὑμῖν ἔστωσαν οἱ λόγοι οἱ παρ' ἐμοῦ λεγόμενοι, 1373
ὅτι ἐξηπατήθην· ἐὰν δὲ μὴ ποιήσω, τότ' ἤδη με κολάζετε
109 ὡς πονηρὸν ὄντα καὶ εἰς τοὺς θεοὺς ἠσεβηκότα. ὑποσχο-
μένου δὲ ταῦτα τοῦ Θεογένους καὶ δεομένου, ἅμα μὲν
καὶ ἐλεήσασα αὐτὸν ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴ διὰ τὴν
ἀκακίαν τοῦ τρόπου, ἅμα δὲ καὶ ἐξηπατῆσθαι τῇ ἀλη-
θείᾳ ἡγουμένη ὑπὸ τοῦ Στεφάνου, ἐπέσχεν. ὡς δὲ κατ-
έβη ἐξ Ἀρείου πάγου ὁ Θεογένης, εὐθὺς τήν τε ἄνθρω-
πον τὴν ταυτησὶ Νεαίρας θυγατέρα ἐκβάλλει ἐκ τῆς οἰ-
κίας, τόν τε Στέφανον τὸν ἐξαπατήσαντα αὐτὸν τουτονὶ
110 ἀπελαύνει ἀπὸ τοῦ συνεδρίου. καὶ οὕτως [n] ἐπαύσαντο οἱ
[o] Ἀρεοπαγῖται κρίνοντες τὸν [p] Θεογένην καὶ ὀργιζόμενοι
αὐτῷ, καὶ συγγνώμην εἶχον ἐξαπατηθέντι. καὶ ὅτι ταῦτ'
ἀληθῆ λέγω, [q] τούτων ὑμῖν μάρτυρα αὐτὸν τὸν Θεογένην
καλῶ καὶ ἀναγκάσω μαρτυρεῖν. Κάλει μοι Θεογένην
[r] Ἐρχιέα.

111 [s] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Θεογένης [t] Ἐρχιεὺς μαρτυρεῖ, ὅτε αὐτὸς ἐβασίλευε, γῆμαι Φανὼ ὡς Στεφάνου οὖσαν θυγατέρα, [u] ἐπεὶ δὲ ᾔσθετο ἐξηπατημένος, τὴν

[k] ἀκακίαν] κακίαν r.
[l] κηδεύσειεν] κελεύσειεν S.
[m] πιστοὶ ὑμῖν] πιστοὶ ἡμῖν F.
[n] ἐπαύσαντο] συνεπαύσαντο O. Post hoc verbum illa §. 117. βελτίους—§. 140. ἀρίστους inserit S.
[o] Ἀρεοπαγῖται] ἀρεωπαγῖται F.
[p] Θεογένην] θεογένη v.
[q] τούτων] τοῦτον v.
[r] Ἐρχιέα] ἀρχιερέα r.
[s] ΜΑΡΤΥΡΙΑ] μάρτυς v.
[t] Ἐρχιεὺς] ἀρχιεὺς v. ἀρχιερεὺς r.
[u] ἐπεὶ] καὶ ἐπεὶ S. ἐπειδὴ r.

τε ἄνθρωπον [x] ἐκβαλεῖν καὶ οὐκέτι συνοικεῖν αὐτῇ, καὶ Στέφανον ἀπελάσαι ἀπὸ τῆς [y] παρεδρίας καὶ οὐκ ἐᾶν ἔτι παρεδρεύειν αὐτῷ.

112 Λαβὲ δή μοι τὸν νόμον ἐπὶ τούτοις τουτονὶ καὶ ἀνάγνωθι, ἵν' εἰδῆτε ὅτι οὐ μόνον προσῆκεν αὐτὴν ἀπέχεσθαι τῶν ἱερῶν τούτων τοιαύτην οὖσαν καὶ τοιαῦτα διαπεπραγμένην, τοῦ ὁρᾷν καὶ θύειν καὶ ποιεῖν [z] τι τῶν νομιζομένων [a] ὑπὲρ τῆς πόλεως πατρίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων τῶν
113 Ἀθήνησιν ἁπάντων. ἐφ' ᾗ γὰρ ἂν μοιχὸς ἁλῷ γυναικί, [b] οὐκέτ' ἔξεστιν αὐτῇ ἐλθεῖν [c] εἰς οὐδὲν τῶν ἱερῶν τῶν δη- 1374
μοτελῶν, εἰς ὃ καὶ τὴν ξένην καὶ τὴν δούλην ἐλθεῖν ἐξουσίαν ἔδοσαν οἱ νόμοι καὶ θεασομένην καὶ [d] ἱκετεύσουσαν εἰσιέναι· ἀλλὰ μόναις ταύταις ἀπαγορεύουσιν οἱ νόμοι ταῖς γυναιξὶ μὴ εἰσιέναι εἰς τὰ ἱερὰ τὰ δημοτελῆ, ἐφ' [e] ᾗ ἂν μοιχὸς ἁλῷ, ἐὰν δ' εἰσίωσι καὶ παρανομῶσι, νηποινεὶ πάσχειν ὑπὸ τοῦ βουλομένου ὅ τι ἂν πάσχῃ, πλὴν θανάτου. καὶ ἔδωκεν ὁ νόμος τὴν τιμωρίαν ὑπὲρ [f] αὐτῶν
114 τῷ ἐντυχόντι. διὰ τοῦτο δ' ἐποίησεν ὁ νόμος, πλὴν θανάτου, [g] τἄλλα [h] ὑβρισθεῖσαν αὐτὴν μηδαμοῦ λαβεῖν δίκην, ἵνα μὴ μιάσματα μηδ' ἀσεβήματα γίγνηται ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἱκανὸν φόβον ταῖς γυναιξὶ παρασκευάζων τοῦ σωφρονεῖν καὶ μηδὲν ἁμαρτάνειν ἀλλὰ δικαίως οἰκουρεῖν, διδάσκων ὡς, ἄν τι ἁμάρτῃ [i] τούτων, ἅμα ἔκ τε τῆς οἰκίας τοῦ ἀνδρὸς ἐκβεβλημένη ἔσται καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν [k] τῶν τῆς πόλεως. καὶ ὅτι ταῦθ' οὕτως ἔχει, τοῦ νόμου

[x] ἐκβαλεῖν] ἐκκαλεῖν O.
[y] παρεδρίας] προεδρίας γρ. F. Q.
[z] τι om. Y. O. r. v.
[a] ὑπὲρ] τι ὑπὲρ S.
[b] οὐκέτ'] οὐκ Y. r. v.
[c] εἰς οὐδὲν] ὡς οὐδὲν F. O. r. v. et pr. Y.
[d] ἱκετεύσουσαν] ἱκετεύουσαν O. om. r.
[e] ᾗ ἂν] ᾗ ἐὰν F. S. Q.
[f] αὐτῶν] αὐτῶν Q. αὐτοῦ F.
[g] τἄλλα in margine S.
[h] ὑβρισθεῖσαν] ὑβρισθείσας F.
[i] τούτων] τοιούτων γρ. Q.
[k] τῶν post ἱερῶν om. r. v.

αὐτοῦ ἀκούσαντες ἀναγνωσθέντος εἴσεσθε. Καί μοι λαβὲ
[l] τὸν νόμον.

115 ΝΟΜΟΣ [m] ΜΟΙΧΕΙΑΣ.

Ἐπειδὰν δὲ [n] ἕλῃ τὸν μοιχόν, μὴ ἐξέστω τῷ ἑλόντι [o] συνοικεῖν τῇ γυναικί· ἐὰν δὲ συνοικῇ, ἄτιμος ἔστω. μηδὲ τῇ γυναικὶ ἐξέστω εἰσιέναι εἰς τὰ ἱερὰ [p] τὰ δημοτελῆ, ἐφ' [q] ᾗ ἂν μοιχὸς ἁλῷ· ἐὰν δ' [r] εἰσίῃ, νηποινεὶ πασχέτω ὅ τι ἂν πάσχῃ, πλὴν θανάτου.

116 Βούλομαι τοίνυν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τοῦ
δήμου [s] τοῦ Ἀθηναίων μαρτυρίαν παρασχέσθαι, ὡς σπου-
δάζει περὶ τὰ ἱερὰ ταῦτα [t] καὶ ὡς πολλὴν πρόνοιαν περὶ
αὐτῶν πεποίηται. ὁ γὰρ δῆμος [u] ὁ Ἀθηναίων κυριώτατος 1375
ὢν τῶν ἐν τῇ πόλει ἁπάντων, καὶ ἐξὸν αὐτῷ ποιεῖν ὅ τι
ἂν βούληται, οὕτω καλὸν καὶ σεμνὸν ἡγήσατ' εἶναι δῶρον
117 τὸ Ἀθηναῖον γενέσθαι, ὥστε νόμους ἔθετο αὐτῷ καθ' οὓς
ποιεῖσθαι δεῖ, ἐάν τινα βούλωνται, πολίτην, οἳ νῦν προ-
πεπηλακισμένοι εἰσὶν ὑπὸ Στεφάνου τουτουὶ καὶ τῶν οὕ-
τω γεγαμηκότων. ὅμως δ' [x] ἀκούοντες αὐτῶν βελτίους
ἔσεσθε, καὶ τὰ κάλλιστα καὶ τὰ σεμνότατα δῶρα τοῖς
εὐεργετοῦσι τὴν πόλιν διδόμενα γνώσεσθε ὡς λελυμα-
118 σμένοι εἰσίν. πρῶτον μὲν γὰρ νόμος ἐστὶ [y] τῷ δήμῳ κεί-
μενος μὴ ἐξεῖναι ποιήσασθαι Ἀθηναῖον, ὃν ἂν μὴ δι' ἀν-
δραγαθίαν εἰς τὸν δῆμον [z] τὸν Ἀθηναίων ἄξιον ᾖ γενέσθαι
πολίτην. ἔπειτ' ἐπειδὰν πεισθῇ ὁ δῆμος καὶ [a] δῷ τὴν
δωρεάν, οὐκ ἐᾷ κυρίαν γενέσθαι τὴν ποίησιν, ἐὰν μὴ τῇ

[l] τὸν νόμον om. S. Y. O. r. v.
[m] ΜΟΙΧΕΙΑΣ om. v. μοιχεία S.
[n] ἕλῃ] ἕλθῃ O.
[o] συνοικεῖν τῇ γυναικὶ] σὺν τῇ γυναικὶ οἰκεῖν v.
[p] τὰ δημοτελῆ — ἱερὰ §. 116. om. S. r. v. in margine habet rec. Y. Conf. Anecd. p. 140, 3.
[q] ᾗ ἂν] ᾗι ἐὰν F. Q.
[r] εἰσίῃ margo Y. εἴη F. Q. εἰσὶν O.
[s] τοῦ Ἀθηναίων] τῶν ἀθηναίων F.
[t] καὶ ὡς] ὡς καὶ r.
[u] ὁ post δῆμος om. F.
[x] ἀκούοντες] ἀκούοντες (σαν supra) F.
[y] τῷ δήμῳ om. r. v. et pr. Y.
[z] τὸν Ἀθηναίων] τῶν ἀθηναίων r. v.
[a] δῷ] δήμῳ r.

ψήφῳ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐκκλησίαν ὑπερεξακισχίλιοι

119 [b] Ἀθηναῖοι [c] ψηφίσωνται κρύβδην ψηφιζόμενοι. τοὺς δὲ πρυτάνεις κελεύει τιθέναι τοὺς καδίσκους ὁ νόμος καὶ τὴν ψῆφον διδόναι προσιόντι τῷ δήμῳ, πρὶν τοὺς ξένους εἰσιέναι καὶ τὰ γέῤῥα ἀναιρεῖν, ἵνα κύριος ὢν αὐτὸς αὑτοῦ ἕκαστος σκοπῆται πρὸς αὑτὸν ὅντινα μέλλει πολίτην ποιήσεσθαι, εἰ ἄξιός ἐστι τῆς δωρεᾶς ὁ μέλλων λήψεσθαι. ἔπειτα μετὰ ταῦτα παρανόμων γραφὴν ἐποίησε

120 κατ' αὐτοῦ τῷ βουλομένῳ Ἀθηναίων, καὶ ἔστιν εἰσελθόντα εἰς τὸ δικαστήριον [d] ἐξελέγξαι ὡς οὐκ ἄξιός ἐστι τῆς δωρεᾶς, ἀλλὰ παρὰ τοὺς νόμους Ἀθηναῖος γέγονεν. καὶ ἤδη τισὶ τοῦ δήμου δόντος τὴν δωρεάν, λόγῳ ἐξαπατηθέντος ὑπὸ τῶν αἰτούντων, παρανόμων γραφῆς γενομένης καὶ εἰσελθούσης εἰς τὸ δικαστήριον ἐξελεγχθῆναι συνέβη 1376
τὸν εἰληφότα τὴν δωρεὰν μὴ ἄξιον εἶναι αὐτῆς, καὶ ἀφείλετο τὸ δικαστήριον.

121 καὶ τοὺς μὲν πολλοὺς καὶ παλαιοὺς ἔργον διηγήσασθαι· ἃ δὲ πάντες μνημονεύετε, Πειθόλαν τε τὸν Θετταλὸν καὶ Ἀπολλωνίδην τὸν Ὀλύνθιον πολίτας ὑπὸ τοῦ δήμου γενομένους [e] ἀφείλετο τὸ δικαστήριον· ταῦτα γὰρ οὐ πάλαι ἐστὶ γεγενημένα, ὥστε ἀγνοεῖν ὑμᾶς. οὕτω τοίνυν καλῶς καὶ ἰσχυρῶς [f] τῶν νόμων κειμένων ὑπὲρ τῆς πολιτείας, δι' ὧν δεῖ Ἀθηναῖον γενέσθαι, ἕτερός [g] ἐστιν ἐφ' ἅπασι τούτοις κυριώτατος

122 νόμος κείμενος· οὕτω πολλὴν ὁ δῆμος πρόνοιαν ἐποιεῖτο ὑπὲρ αὑτοῦ καὶ τῶν θεῶν, ὥστε δι' εὐσεβείας τὰ ἱερὰ θύεσθαι ὑπὲρ τῆς πόλεως. ὅσους γὰρ ἂν [h] ποιήσηται ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων πολίτας, ὁ νόμος ἀπαγορεύει διαῤῥή-

[b] Ἀθηναῖοι] ἀθηναίων S. Y. O. v.
[c] ψηφίσωνται] ψηφίζωνται v.
[d] ἐξελέγξαι om. r. et pr. Y. v. ἐν ἄλλῳ ἐξελεγχθῆναι margo Y.
[e] ἀφείλετο] ἀφείλετο εἰς F. S. Q.
[f] τῶν νόμων κειμένων] κειμένων τῶν νόμων r.
[g] ἐστιν] τις F.
[h] ποιήσηται ὁ δῆμος] ὁ δῆμος ποιήσηται F.

δην μὴ ἐξεῖναι αὐτοῖς τῶν ἐννέα ἀρχόντων γενέσθαι μηδὲ ἱερωσύνης μηδεμιᾶς μετασχεῖν· τοῖς δ' ἐκ τούτων μετέδωκεν [i] ἤδη ὁ δῆμος ἁπάντων, καὶ προσέθηκεν, ἐὰν ὦσιν

123 ἐκ γυναικὸς ἀστῆς καὶ ἐγγυητῆς κατὰ τὸν νόμον. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, μεγάλῃ καὶ περιφανεῖ μαρτυρίᾳ ἐγὼ ὑμῖν δηλώσω. βούλομαι δ' ὑμῖν τὸν νόμον πόῤῥωθεν προδιηγήσασθαι, ὡς ἐτέθη καὶ πρὸς οὓς διωρίσθη, ὡς ἄνδρας ἀγαθοὺς ὄντας καὶ βεβαίους φίλους περὶ τὸν δῆμον γεγονότας. ἐκ τούτων γὰρ ἁπάντων εἴσεσθε τήν τε τοῦ δήμου δωρεὰν τὴν ἀπόθετον τοῖς εὐεργέταις [k] προπηλακιζομένην, καὶ ὅσων ὑμᾶς ἀγαθῶν κωλύουσι κυρίους εἶναι 1377
Στέφανός [l] τε οὑτοσὶ καὶ οἱ τὸν αὐτὸν τρόπον τούτῳ γεγαμηκότες καὶ παιδοποιούμενοι.

124 Πλαταιεῖς γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μόνοι τῶν Ἑλλήνων ὑμῖν ἐβοήθησαν Μαραθῶνάδε, ὅτε [m] Δᾶτις ὁ βασιλέως Δαρείου στρατηγὸς ἀναχωρῶν ἐξ Ἐρετρίας, Εὔβοιαν [n] ὑφ' [o] ἑαυτῷ ποιησάμενος, ἀπέβη εἰς τὴν χώραν πολλῇ δυνάμει καὶ ἐπόρθει. καὶ ἔτι [p] καὶ νῦν τῆς ἀνδραγαθίας αὐτῶν ὑπομνήματα [q] ἡ ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ [r] γραφὴ δεδήλωκεν· ὡς ἕκαστος γὰρ τάχους εἶχεν, εὐθὺς προσβοηθῶν γέ-
125 γραπται, οἱ τὰς [s] κυνᾶς τὰς Βοιωτίας ἔχοντες. πάλιν δὲ Ξέρξου ἰόντος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, Θηβαίων μηδισάντων, οὐκ ἐτόλμησαν ἀποστῆναι τῆς ἡμετέρας φιλίας, ἀλλὰ μόνοι τῶν ἄλλων Βοιωτῶν οἱ μὲν [t] ἡμίσεις αὐτῶν μετὰ Λακεδαιμονίων καὶ Λεωνίδου ἐν Θερμοπύλαις παραταξάμενοι

i ἤδη om. r.
k προπηλακιζ.] προσπηλακιζ. O.
l τε om. S. Y. O. v.
m Δᾶτις O. δάτης F.S.Q. vulg. Δάτις.
n ὑφ'] ἐφ' F. S. O. v.
o ἑαυτῷ] αὐτὸν v.
p καὶ ante νῦν om. F.
q ἡ om. S. Y. Q. O. v.
r γραφὴ] γραφῆι F. Y. O. v.
s κυνᾶς] κύνας F. Y. O. Q. r. v. κοιας S.
t ἡμίσεις] ἡμίσους r.

τῷ βαρβάρῳ [u]ἐπιόντι συναπώλοντο, οἱ δὲ λοιποὶ ἐμβάντες εἰς τὰς [x]ἡμετέρας τριήρεις, ἐπειδὴ αὐτοῖς οἰκεῖα σκάφη οὐχ ὑπῆρχε, συνεναυμάχουν ὑμῖν ἐπί τε Ἀρτεμισίῳ καὶ
126 [y]ἐν Σαλαμῖνι. καὶ τὴν τελευταίαν μάχην [z]Πλαταιᾶσι Μαρδονίῳ τῷ βασιλέως στρατηγῷ μεθ' ὑμῶν καὶ τῶν συνελευθερούντων τὴν Ἑλλάδα [a]μαχεσάμενοι, εἰς κοινὸν τὴν ἐλευθερίαν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι κατέθηκαν. ἐπεὶ δὲ Παυσανίας ὁ Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ὑβρίζειν ἐνεχείρει ὑμᾶς, καὶ οὐκ [b]ἠγάπα ὅτι τῆς ἡγεμονίας [c]μόνοι ἠξιώθησαν Λακεδαιμόνιοι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἡ πόλις τῇ μὲν ἀληθείᾳ ἡγεῖτο τῆς ἐλευθερίας τοῖς Ἕλλησι, τῇ δὲ φιλοτιμίᾳ οὐκ ἠναντιοῦτο τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἵνα μὴ [d]φθονηθῶσιν
127 ὑπὸ τῶν συμμάχων· ἐφ' οἷς φυσηθεὶς Παυσανίας ὁ τῶν 1378
Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐπέγραψεν ἐπὶ τὸν τρίποδα ἐν [e]Δελφοῖς, ὃν [f]οἱ Ἕλληνες οἱ [g]συμμαχεσάμενοι τὴν [h]Πλαταιᾶσι μάχην [i]καὶ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν ναυμαχήσαντες κοινῇ ποιησάμενοι ἀνέθηκαν ἀριστεῖον τῷ Ἀπόλλωνι ἀπὸ τῶν βαρβάρων,

Ἑλλήνων ἀρχηγὸς ἐπεὶ στρατὸν ὤλεσε Μήδων,
Παυσανίας Φοίβῳ μνῆμ' ἀνέθηκε τόδε,

ὡς [k]αὐτοῦ τοῦ ἔργου ὄντος καὶ τοῦ ἀναθήματος, ἀλλ'
128 οὐ κοινοῦ τῶν συμμάχων. ὀργισθέντων δὲ τῶν Ἑλλήνων οἱ Πλαταιεῖς λαγχάνουσι δίκην τοῖς Λακεδαιμονίοις εἰς

[u] ἐπιόντι in γρ. F. Q.
[x] ὑμετέρας] ἡμετέρας S. O. r. v.
[y] ἐν om. r
[z] Πλαταιᾶσι] πλαταιάσι r. v. πλαταιέσι F. S. Q.
[a] μαχεσάμενοι] μαχησάμενοι Y. O. r.
[b] ἠγάπα ὅτι] ἧγ' ἁπλότητι r.
[c] μόνοι] μόνον F. Q.
[d] φθονηθῶσιν ὑπὸ] φθονηθῶσιν ἀπὸ r.
[e] Δελφοῖς] δελφοῖ r.
[f] οἱ ante Ἕλληνες om. v.
[g] συμμαχεσάμενοι] συμμαχευσάμενοι O.
[h] Πλαταιᾶσι] ἐν πλαταιᾶσι Q. ἐν πλαταιάσι F.
[i] καὶ post μάχην om. v.
[k] αὐτοῦ] αὐτῶν F. αὐτοῦ Q.

τοὺς Ἀμφικτύονας χιλίων ταλάντων ὑπὲρ τῶν συμμάχων, καὶ ἠνάγκασαν αὐτοὺς [l] ἐκκόψαντας τὰ ἐλεγεῖα [m] ἐπιγράψαι τὰς πόλεις τὰς κοινωνούσας τοῦ ἔργου. διόπερ αὐτοῖς οὐχ ἥκιστα παρηκολούθει ἡ ἔχθρα παρὰ Λακεδαιμονίων καὶ [n] ἐκ τοῦ γένους τοῦ βασιλείου. καὶ ἐν μὲν τῷ παρόντι οὐκ εἶχον [o] αὐτοῖς ὅ τι [p] χρήσωνται [q] οἱ Λακεδαιμόνιοι, ὕστερον δὲ ὡς πεντήκοντα ἔτεσιν Ἀρχίδαμος ὁ Ζευξιδάμου [r] Λακεδαιμονίων βασιλεὺς εἰρήνης οὔσης ἐνεχείρησεν αὐτῶν καταλαβεῖν τὴν πόλιν. ἔπραξε δὲ ταῦτ᾽ ἐκ Θηβῶν δι᾽ Εὐρυμάχου τοῦ Λεοντιάδου βοιωταρχοῦντος, ἀνοιξάντων τὰς πύλας τῆς νυκτὸς Ναυκλείδου καὶ ἄλλων

129 (margin)

130 τινῶν μετ᾽ αὐτοῦ, πεισθέντων χρήμασιν. αἰσθόμενοι δ᾽ οἱ Πλαταιεῖς ἔνδον ὄντας τοὺς Θηβαίους τῆς νυκτὸς καὶ ἐξαπίνης αὐτῶν τὴν πόλιν ἐν εἰρήνῃ κατειλημμένην, προσεβοήθουν καὶ αὐτοὶ καὶ συνετάττοντο. καὶ ἐπειδὴ ἡμέρα [s] ἐγένετο καὶ [t] εἶδον οὐ πολλοὺς ὄντας τοὺς Θηβαίους, ἀλλὰ τοὺς πρώτους αὐτῶν εἰσεληλυθότας· ὕδωρ γὰρ γενόμενον 1379
τῆς νυκτὸς πολὺ ἐκώλυσεν αὐτοὺς πάντας εἰσελθεῖν· ὁ γὰρ Ἀσωπὸς ποταμὸς [u] μέγας ἐῤῥύη καὶ διαβῆναι οὐ ῥᾴδιον ἦν, ἄλλως τε καὶ νυκτός·

131 ὡς οὖν εἶδον οἱ Πλαταιεῖς τοὺς Θηβαίους ἐν τῇ πόλει καὶ ἔγνωσαν ὅτι οὐ πάντες πάρεισιν, ἐπιτίθενται καὶ εἰς μάχην ἐλθόντες κρατοῦσι καὶ φθάνουσιν ἀπολέσαντες αὐτοὺς πρὶν τοὺς ἄλλους προσβοηθῆσαι, καὶ ὡς ὑμᾶς πέμπουσιν εὐθὺς ἄγγελον τήν τε πρᾶξιν φράσοντα καὶ τὴν μάχην δηλώσοντα

[l] ἐκκόψαντας] ἐκκολάψαντας γρ. F. Q.
[m] ἐπιγράψαι] ἐγγράψαι F. Q.
[n] ἐκ] οὐκ ἐκ r.
[o] αὐτοῖς] αὐτῶι correctus v. αὐτὸν r.
[p] χρήσωνται] χρήσονται O. r. v.
[q] οἱ om. Y. O. v.
[r] Λακεδαιμονίων] vulg. ὁ Λακεδαιμονίων.
[s] ἐγένετο] ἐγίγνετο F. Q.
[t] εἶδον] οὐκ εἶδον r.
[u] μέγας] μέγα F. S. Q.

ὅτι νικῶσι, καὶ βοηθεῖν ἀξιοῦντες, ἂν οἱ Θηβαῖοι τὴν χώ-
132 ραν αὐτῶν δῃῶσιν. ἀκούσαντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ γεγονότα, διὰ τάχους ἐβοήθουν εἰς τὰς Πλαταιάς· [x] καὶ οἱ Θηβαῖοι ὡς ἑώρων τοὺς Ἀθηναίους βεβοηθηκότας τοῖς Πλαταιεῦσιν, ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου. ὡς οὖν ἀπέτυχον οἱ Θηβαῖοι τῆς πείρας καὶ οἱ Πλαταιεῖς τοὺς ἄνδρας, οὓς ἔλαβον αὐτῶν ἐν τῇ μάχῃ ζῶντας, ἀπέκτειναν, ὀργισθέντες οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀπροφασίστως ἤδη στρατεύουσιν ἐπὶ τὰς Πλαταιάς, Πελοποννησίοις μὲν ἅπασι πλὴν Ἀργείων τὰ δύο μέρη τῆς στρατιᾶς ἀπὸ τῶν πόλεων ἑκάστων πέμπειν ἐπιτάξαντες, [y] Βοιωτοῖς δὲ τοῖς ἄλλοις ἅπασι καὶ Λοκροῖς καὶ Φωκεῦσι καὶ [z] Μαλιεῦσι καὶ Οἰταίοις [a] καὶ
133 Αἰνιᾶσι πανδημεὶ [b] ἐπαγγείλαντες στρατεύειν. καὶ περικαθεζόμενοι αὐτῶν τὸ τεῖχος πολλῇ δυνάμει ἐπηγγέλλοντο, εἰ βούλοιντο τὴν μὲν πόλιν αὐτοῖς παραδοῦναι, τὴν δὲ χώραν ἔχειν καὶ καρποῦσθαι τὰ αὑτῶν, ἀφίστασθαι [c] δὲ τῆς Ἀθηναίων συμμαχίας. οὐκ ἐθελησάντων δὲ τῶν [d] Πλαταιέων, ἀλλὰ ἀποκριναμένων ὅτι ἄνευ Ἀθηναίων οὐδὲν ἂν πράξειαν, ἐπολιόρκουν αὐτοὺς διπλῷ τείχει περιτειχίσαν- 1380
τες [e] δέκα ἔτη, πολλὰς καὶ παντοδαπὰς πείρας [f] προσά-
134 γοντες. ἐπεὶ δ' [g] ἀπειρήκεσαν οἱ Πλαταιεῖς καὶ ἐνδεεῖς ἦσαν ἁπάντων καὶ ἠποροῦντο τῆς σωτηρίας, διακληρωσάμενοι πρὸς σφᾶς αὐτοὺς οἱ μὲν ὑπομείναντες ἐπολιορκοῦντο, οἱ δὲ τηρήσαντες νύκτα καὶ ὕδωρ καὶ ἄνεμον πολύν, ἐξελθόντες ἐκ τῆς πόλεως καὶ ὑπερβάντες τὸ [h] περι-

[x] καὶ οἱ] οἱ δὲ v.
[y] Βοιωτοῖς δὲ] Βοιωτοῖς δὲ καὶ r.
[z] Μαλιεῦσι] μηλιεῦσι v. μιλιεῦσι Y. O. μιλιαίοις r.
[a] καὶ Αἰνιᾶσι om. r.
[b] ἐπαγγείλαντες] ἀπαγγείλαντες r.
[c] δὲ post ἀφίστασθαι om. S. Y. Q. O. r. v.
[d] Πλαταιέων] πλαταιῶν O. r. v.
[e] δέκα] δύο post Wass. ad Thucyd. 3, 52. Wesseling. ad Diodor. 12, 56.
[f] προσάγοντες] προσαγαγόντες O.
[g] ἀπειρήκεσαν] ἀπειρήκασιν r.
[h] περιτείχισμα] τείχισμα r.

τείχισμα, τῶν πολεμίων λαθόντες τὴν στρατιάν, ἀποσφάξαντες τοὺς φύλακας διασώζονται δεῦρο, δεινῶς διακείμενοι καὶ ἀπροσδοκήτως· οἱ δ' ὑπομείναντες αὐτῶν ἁλούσης τῆς πόλεως κατὰ κράτος ἀπεσφάγησαν πάντες οἱ ἡβῶντες, παῖδες [i] δὲ καὶ γυναῖκες ἐξηνδραποδίσθησαν, ὅσοι μὴ [k] αἰσθανόμενοι ἐπιόντας τοὺς Λακεδαιμονίους ὑπεξῆλθον Ἀθήναζε.

135 τοῖς οὖν οὕτω φανερῶς [l] ἐνδεδειγμένοις τὴν εὔνοιαν τῷ δήμῳ, καὶ προεμένοις ἅπαντα τὰ αὑτῶν καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας, πάλιν σκοπεῖτε πῶς μετέδοτε τῆς πολιτείας. ἐκ γὰρ τῶν ψηφισμάτων τῶν ὑμετέρων καταφανὴς πᾶσίν ἐστιν ὁ νόμος, καὶ γνώσεσθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω. Καί μοι λαβὲ τὸ ψήφισμα τοῦτο καὶ ἀνάγνωθι αὐτοῖς.

136 [m] ΨΗΦΙΣΜΑ ΠΕΡΙ ΠΛΑΤΑΙΕΩΝ.

Ἱπποκράτης εἶπε Πλαταιέας εἶναι Ἀθηναίους ἀπὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας, ἐντίμους καθάπερ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι, καὶ μετεῖναι αὐτοῖς ὧνπερ Ἀθηναίοις μέτεστι πάντων, καὶ ἱερῶν, καὶ ὁσίων, πλὴν εἴ τις ἱερωσύνη ἢ τελετή ἐστιν ἐκ γένους, μηδὲ τῶν ἐννέα ἀρχόντων, τοῖς δ' ἐκ τούτων. κατανεῖμαι δὲ τοὺς Πλαταιέας εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰς φυλάς. ἐπειδὰν δὲ νεμηθῶσι, μὴ ἐξέστω ἔτι Ἀθηναίῳ μη- 1381
δενὶ γίγνεσθαι Πλαταιέων, μὴ εὑρομένῳ παρὰ [n] τοῦ δήμου [o] τοῦ Ἀθηναίων.

137 Ὁρᾶτε [p] δή, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡς καλῶς καὶ δικαίως ἔγραψεν ὁ ῥήτωρ ὑπὲρ τοῦ δήμου [q] τοῦ Ἀθηναίων, καὶ ἠξίωσε τοὺς Πλαταιέας λαμβάνοντας τὴν δωρεὰν πρῶτον μὲν δοκιμασθῆναι ἐν τῷ δικαστηρίῳ κατ' ἄνδρα ἕκαστον, εἰ ἔστι Πλαταιεὺς καὶ [r] εἷς τῶν φίλων τῶν τῆς πόλεως,

[i] δὲ post παῖδες om. v.
[k] αἰσθανόμενοι] προαισθόμενοι F. Q.
[l] ἐνδεδειγμένοις] ἐκδεδειγμένοις O.
[m] ΨΗΦΙΣΜΑ om. S. περὶ Πλαταιέων om. v.
[n] τοῦ δήμου om. O.
[o] τοῦ Ἀθηναίων] τῶν ἀθηναίων r.
[p] δή om. O. r. v.
[q] τοῦ Ἀθηναίων] τῶν ἀθηναίων r. v.
[r] εἷς] εἰ S. Y. O. r. v. et γρ. Q.

ἵνα μὴ ἐπὶ ταύτῃ τῇ προφάσει πολλοὶ μεταλάβωσι τῆς
138 πολιτείας· ἔπειτα τοὺς δοκιμασθέντας [s] ἀναγραφῆναι ἐν
στήλῃ λιθίνῃ, καὶ στῆσαι ἐν ἀκροπόλει [t] πρὸς τῇ θεῷ, ἵνα
σώζηται ἡ δωρεὰ τοῖς ἐπιγιγνομένοις καὶ ᾖ ἐξελέγξαι,
ὅτου ἂν ἕκαστος ᾖ συγγενής. καὶ ὕστερον οὐκ ἐᾷ γίγνε-
σθαι Ἀθηναῖον ἐξεῖναι, ὃς ἂν μὴ νῦν γένηται καὶ δοκιμα-
σθῇ ἐν τῷ δικαστηρίῳ, [u] τοῦ μὴ πολλοὺς φάσκοντας Πλα-
139 ταιέας εἶναι κατασκευάζειν αὑτοῖς πολιτείαν. ἔπειτα
καὶ τὸν νόμον διωρίσατο ἐν [x] τῷ ψηφίσματι πρὸς αὐτοὺς
εὐθέως ὑπέρ τε τῆς πόλεως καὶ τῶν θεῶν, καὶ μὴ ἐξεῖναι
[y] αὐτῶν μηδενὶ τῶν ἐννέα ἀρχόντων λαχεῖν μηδὲ ἱερωσύνης
μηδεμιᾶς, τοῖς δ' ἐκ τούτων, ἂν ὦσιν ἐξ ἀστῆς γυναικὸς
καὶ ἐγγυητῆς κατὰ τὸν νόμον.

140 Οὐκοῦν δεινὸν πρὸς μὲν τοὺς ἀστυγείτονας καὶ [z] ὁμο-
λογουμένως ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν πόλιν γεγενη-
μένους οὕτω καλῶς καὶ ἀκριβῶς [a] διορίσασθαι περὶ ἑκά-
στου, ἐφ' οἷς δεῖ ἔχειν τὴν δωρεάν, τὴν δὲ [b] περιφανῶς ἐν
ἁπάσῃ τῇ Ἑλλάδι [c] πεπορνευμένην οὕτως αἰσχρῶς καὶ
ὀλιγώρως [d] ἐάσετε ὑβρίζουσαν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀσεβοῦ-
σαν εἰς τοὺς θεοὺς [e] ἀτιμώρητον, [f] ἣν οὔτε οἱ πρόγονοι ἀστὴν 1382
141 κατέλιπον οὔθ' ὁ δῆμος [g] πολῖτιν ἐποιήσατο. [h] ποῦ γὰρ
[i] αὐτῇ οὐκ εἴργασται τῷ σώματι; ἢ [k] ποῖ οὐκ ἐλήλυθεν
ἐπὶ τῷ καθ' ἡμέραν μισθῷ; οὐκ ἐν Πελοποννήσῳ μὲν

[s] ἀναγραφῆναι] ἀναγραφὴν O.
[t] πρὸς] παρὰ Y. O. r. v.
[u] τοῦ μὴ] τῷ μὴ v.
[x] τῷ om. v.
[y] αὐτῶν] αὐτὸν v.
[z] ὁμολογουμένως] ὁμολογουμένους F. Q. O.
[a] διορίσασθαι] διωρίσασθαι S. v.
[b] περιφανῶς] περιφανῶς καὶ ἀκριβῶς F. Q.
[c] πεπορνευμένην] διαπεπορνευμένην v.
[d] ἐάσετε] ἐάσατε S. ἐάσατε O.
[e] ἀτιμώρητον] ἀτιμώρητον εἶναι F. Q.
[f] ἣν om. S.
[g] πολῖτιν] πολίτην F. S. O. et pr. v.
[h] ποῦ] οὐ correctus v.
[i] αὐτῇ] αὐτὴ r. v.
[k] ποῖ] ποῦ F. S. Y. Q. O. r. v.

πάσῃ, ἐν Θετταλίᾳ δὲ καὶ Μαγνησίᾳ μετὰ Σίμου τοῦ
[l]Λαρισσαίου καὶ Εὐρυδάμαντος τοῦ [m]Μειδίου, ἐν Χίῳ δὲ
καὶ [n]ἐν Ἰωνίᾳ τῇ πλείστῃ μετὰ Σωτάδου [o]τοῦ Κρητὸς
ἀκολουθοῦσα, μισθωθεῖσα ὑπὸ [p]τῆς Νικαρέτης, ὅτε [q]ἔτι
142 ἐκείνης ἦν; τὴν [r]δὲ ὑφ' ἑτέροις οὖσαν καὶ ἀκολουθοῦσαν
τῷ διδόντι τί οἴεσθε ποιεῖν; ἆρ' οὐχ ὑπηρετεῖν τοῖς χρω-
μένοις εἰς ἁπάσας ἡδονάς; εἶτα τὴν τοιαύτην καὶ περι-
φανῶς ἐγνωσμένην ὑπὸ πάντων γῆς περίοδον εἰργασμένην
ψηφιεῖσθε ἀστὴν εἶναι; καὶ τί [s]καλὸν φήσετε πρὸς τοὺς
ἐρωτῶντας διαπεπρᾶχθαι, ἢ ποίᾳ αἰσχύνῃ καὶ ἀσεβείᾳ
143 οὐκ ἔνοχοι αὐτοὶ εἶναι; πρὶν μὲν γὰρ γραφῆναι ταύτην
καὶ εἰς ἀγῶνα καταστῆναι καὶ πυθέσθαι πάντας ἥτις ἦν
καὶ οἷα ἠσέβηκε, τὰ μὲν ἀδικήματα ταύτης ἦν [t]ἄν, ἡ δ'
ἀμέλεια τῆς πόλεως· καὶ οἱ μὲν οὐκ [u]ᾔδεσαν ὑμῶν, οἱ
δὲ πυθόμενοι τῷ μὲν λόγῳ ἠγανάκτουν, τῷ δ' ἔργῳ οὐκ
εἶχον ὅ τι χρήσαιντο [x]αὐτῇ οὐδενὸς εἰς ἀγῶνα καθιστάν-
τος οὐδὲ διδόντος περὶ αὐτῆς τὴν ψῆφον. ἐπειδὴ δὲ καὶ
ἴστε πάντες καὶ ἔχετε ἐφ' ὑμῖν αὐτοῖς καὶ κύριοί ἐστε
κολάσαι, ὑμέτερον ἤδη τὸ ἀσέβημα γίγνεται τὸ πρὸς τοὺς
144 θεούς, ἐὰν μὴ ταύτην κολάσητε. τί δὲ καὶ φήσειεν ἂν
ὑμῶν ἕκαστος [y]εἰσιὼν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἢ [z]θυγα-
τέρα ἢ μητέρα, [a]ἀποψηφισάμενος ταύτης, ἐπειδὰν ἔρηται
ὑμᾶς ποῦ ἦτε; καὶ εἴπητε ὅτι [b]ἐδικάζομεν. τῷ; [c]ἐρήσε- 1383
ται εὐθύς. Νεαίρᾳ δῆλον ὅτι φήσετε (οὐ γάρ;) ὅτι ξένη

[l] Λαρισσαίου] λαρισαίου O. r. v.
[m] Μειδίου] μειδίου υἱοῦ F. μηδείου υἱοῦ Q. μηδείου S. Y. O. r.
[n] ἐν ante Ἰωνίᾳ om. r.
[o] τοῦ om. O.
[p] τῆς om. r.
[q] ἔτι om. r.
[r] δὲ] δὴ F. Q. δὴ S. Y. O. r.
[s] καλὸν φήσετε] φήσετε καλὸν r.
[t] ἂν om. r.
[u] ᾔδεσαν] ᾔδεισαν v.
[x] αὐτῇ] αὐτοὶ r.
[y] εἰσιὼν] ἀπιὼν F. Q.
[z] θυγατέρα ἢ μητέρα r.
[a] ἀποψηφισάμενος] ἀποψηφισαμένης F.
[b] ἐδικάζομεν] ἐκδικάζομεν r.
[c] ἐρήσεται εὐθύς] εὐθὺς ἐρήσεται v.

οὖσα ἀστῷ συνοικεῖ παρὰ τὸν νόμον, καὶ ὅτι τὴν θυγατέρα μεμοιχευμένην ἐξέδωκε Θεογένει τῷ βασιλεύσαντι, καὶ [d] αὕτη ἔθυσε τὰ ἱερὰ τὰ ἄῤῥητα [e] ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ τῷ Διονύσῳ γυνὴ ἐδόθη, καὶ τἄλλα, διηγούμενοι τὴν κατηγορίαν αὐτῆς, [f] ὡς [g] καὶ μνημονικῶς καὶ ἐπιμελῶς περὶ
145 ἑκάστου κατηγορήθη. αἱ δὲ ἀκούσασαι ἐρήσονται τί οὖν ἐποιήσατε; ὑμεῖς δὲ φήσετε ἀπεψηφίσμεθα. οὐκοῦν ἤδη αἱ μὲν [h] σωφρονέσταται τῶν γυναικῶν ὀργισθήσονται ὑμῖν, διότι ὁμοίως αὐταῖς ταύτην κατηξιοῦτε [i] μετέχειν τῶν τῆς πόλεως καὶ τῶν ἱερῶν· ὅσαι δ' ἀνόητοι, φανερῶς [k] ἐπιδείκνυτε ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται, ὡς ἄδειαν ὑμῶν καὶ τῶν
146 νόμων δεδωκότων. δόξετε γὰρ ὀλιγώρως καὶ ῥαθύμως φέροντες ὁμογνώμονες καὶ αὐτοὶ εἶναι τοῖς ταύτης τρόποις. ὥστε πολὺ μᾶλλον ἐλυσιτέλει μὴ γενέσθαι τὸν ἀγῶνα τουτονὶ ἢ γενόμενον ἀποψηφίσασθαι ὑμᾶς. κομιδῇ γὰρ [l] ἤδη παντελῶς ἐξουσία ἔσται ταῖς πόρναις συνοικεῖν οἷς ἂν βούλωνται, καὶ τοὺς παῖδας φάσκειν οὗ ἂν τύχωσιν εἶναι· καὶ οἱ μὲν νόμοι ἄκυροι ὑμῖν ἔσονται, οἱ δὲ τρόποι τῶν ἑταιρῶν κύριοι ὅ τι ἂν βούλωνται διαπράττεσθαι.
147 ὥστε καὶ ὑπὲρ τῶν πολιτίδων σκοπεῖτε, τοῦ μὴ ἀνεκδότους [m] γίγνεσθαι τὰς τῶν πενήτων θυγατέρας. νῦν μὲν γάρ, κἂν ἀπορηθῇ τις, ἱκανὴν προῖκ' αὐτῇ ὁ νόμος συμβάλλεται, ἂν καὶ ὁπωστιοῦν μετρίαν ἡ φύσις ὄψιν ἀποδῷ· προπηλακισθέντος [n] δὲ τοῦ νόμου ὑφ' ὑμῶν ἀπο-
148 φυγούσης ταύτης, καὶ ἀκύρου [o] γενομένου, παντελῶς ἤδη

[d] αὕτη] αὐτὴ O. r.
[e] ὑπὲρ] περὶ S. Y. v.
[f] ὡς] ὡς εὖ F. Q.
[g] καὶ ante μνημονικῶς om. O.
[h] σωφρονέσταται] σωφρονέστεραι Reiskius.
[i] μετέχειν post πόλεως ponit r.
[k] ἐπιδείκνυτε] ἐπιδείκνυτε ταύταις γρ. F. Y. Q.
[l] ἤδη om. S. r. v.
[m] γίγνεσθαι] γενέσθαι S. Y. O. r. v.
[n] δὲ om. O.
[o] γενομένου παντελῶς] παντελῶς γενομένου r.

ἡ μὲν τῶν πορνῶν ἐργασία ἥξει εἰς τὰς τῶν πολιτίδων θυ- 1384
γατέρας, δι' ἀπορίαν ὅσαι ἂν μὴ δύνωνται ἐκδοθῆναι, τὸ δὲ τῶν ἐλευθέρων γυναικῶν ἀξίωμα εἰς τὰς ἑταίρας, ἂν ἄδειαν λάβωσι τοῦ ἐξεῖναι αὐταῖς παιδοποιεῖσθαι ὡς ἂν βούλωνται καὶ [p] τελετῶν καὶ ἱερῶν καὶ τιμῶν μετέχειν
149 τῶν ἐν τῇ πόλει. ὥστε εἷς ἕκαστος ὑμῶν νομιζέτω, ὁ μὲν ὑπὲρ γυναικός, ὁ δ' ὑπὲρ θυγατρός, ὁ δ' ὑπὲρ μητρός, ὁ δ' ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ τῶν νόμων καὶ τῶν ἱερῶν τὴν ψῆφον φέρειν, τοῦ μὴ ἐξ ἴσου φανῆναι ἐκείνας τιμωμένας ταύτῃ τῇ πόρνῃ, μηδὲ τὰς μετὰ πολλῆς καὶ καλῆς σωφροσύνης καὶ ἐπιμελείας τραφείσας ὑπὸ τῶν προσηκόντων καὶ ἐκδοθείσας κατὰ τοὺς νόμους, ταύτας ἐν τῷ ἴσῳ φαίνεσθαι μετεχούσας τῇ μετὰ πολλῶν καὶ ἀσελγῶν τρόπων πολλάκις πολλοῖς ἑκάστης ἡμέρας συγγεγενημένῃ,
150 ὡς ἕκαστος ἠβούλετο. ἡγεῖσθε δὲ μήτ' ἐμὲ τὸν λέγοντα εἶναι Ἀπολλόδωρον μήτε τοὺς ἀπολογησομένους καὶ συνεροῦντας πολίτας, ἀλλὰ τοὺς νόμους καὶ Νέαιραν ταυτηνὶ περὶ τῶν πεπραγμένων αὐτῇ πρὸς ἀλλήλους [q] διαδικάζεσθαι. καὶ ὅταν μὲν ἐπὶ τῆς κατηγορίας γένησθε, τῶν νόμων αὐτῶν ἀκούετε, δι' ὧν οἰκεῖται ἡ πόλις καὶ καθ' οὓς ὀμωμόκατε δικάσειν, τί κελεύουσι καὶ τί παραβεβήκασιν· ὅταν δὲ ἐπὶ τῆς [r] ἀπολογίας ἦτε, μνημονεύοντες τὴν τῶν νόμων κατηγορίαν καὶ τὸν ἔλεγχον [s] τῶν εἰρημένων, τήν τε ὄψιν [t] αὐτῆς ἰδόντες, ἐνθυμεῖσθε [u] τοῦτο μόνον, εἰ Νέαιρα οὖσα ταῦτα διαπέπρακται.

151 Ἄξιον δὲ κἀκεῖνο ἐνθυμηθῆναι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι Ἀρχίαν τὸν ἱεροφάντην γενόμενον, ἐξελεγχθέντα ἐν τῷ δι-

[p] τελετῶν] τελευτῶν r.
[q] διαδικάζεσθαι] δικάζεσθαι S. Y. r. v.
[r] ἀπολογίας] ὁμολογίας r.
[s] τῶν εἰρημένων] τῶν τῶν εἰρημένων Q. quasi fuisset τὸν τῶν.
[t] αὐτῆς] αὐτὴν r.
[u] τοῦτο μόνον] τὸν νόμον γρ. F. Y. Q.

καστηρίῳ ἀσεβεῖν θύοντα παρὰ τὰ πάτρια τὰς θυσίας, ἐκολάσατε ὑμεῖς, καὶ ἄλλα τε κατηγορήθη αὐτοῦ καὶ 1385
ὅτι Σινώπῃ τῇ ἑταίρᾳ [x] ἀλῴοις ἐπὶ τῆς ἐσχάρας τῆς ἐν τῇ αὐλῇ Ἐλευσῖνι προσαγούσῃ ἱερεῖον θύσειεν, οὐ νομίμου ὄντος ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἱερεῖα θύειν, οὐδὲ [y] ἐκείνου οὔσης τῆς
152 θυσίας ἀλλὰ τῆς ἱερείας. οὐκοῦν δεινὸν τὸν μὲν καὶ ἐκ γένους ὄντα [z] τοῦ Εὐμολπιδῶν καὶ προγόνων καλῶν κἀγαθῶν καὶ πολίτην τῆς πόλεως, ὅτι ἐδόκει τι παραβῆναι τῶν [a] νομίμων, δοῦναι δίκην· καὶ οὔθ᾽ ἡ τῶν συγγενῶν οὔθ᾽ ἡ τῶν φίλων ἐξαίτησις ὠφέλησεν αὐτόν, οὔθ᾽ αἱ λειτουργίαι ἃς ἐλειτούργησε τῇ πόλει αὐτὸς καὶ οἱ πρόγονοι αὐτοῦ, οὔτε τὸ ἱεροφάντην εἶναι, ἀλλ᾽ ἐκολάσατε δόξαντα ἀδικεῖν· Νέαιραν δὲ ταυτηνὶ εἴς τε τὸν αὐτὸν θεὸν τοῦτον ἠσεβηκυῖαν καὶ τοὺς νόμους, καὶ αὐτὴν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, οὐ τιμωρήσεσθε;

153 Θαυμάζω δ᾽ ἔγωγε τί ποτε [b] καὶ ἐροῦσι πρὸς ὑμᾶς ἐν τῇ ἀπολογίᾳ, πότερον ὡς ἀστή ἐστι Νέαιρα αὕτη καὶ κατὰ τοὺς νόμους συνοικεῖ [c] αὐτῷ; ἀλλὰ μεμαρτύρηται ἑταίρα οὖσα καὶ δούλη Νικαρέτης γεγενημένη. ἀλλ᾽ [d] οὐ γυναῖκα εἶναι αὐτοῦ, ἀλλὰ παλλακὴν ἔχειν ἔνδον; ἀλλ᾽ οἱ παῖδες ταύτης ὄντες καὶ εἰσηγμένοι εἰς [e] τοὺς φράτορας ὑπὸ Στεφάνου καὶ ἡ θυγάτηρ ἀνδρὶ Ἀθηναίῳ ἐκδοθεῖσα
154 περιφανῶς αὐτὴν ἀποφαίνουσι γυναῖκα ἔχοντα. ὡς μὲν τοίνυν οὐκ ἀληθῆ ἐστι τὰ κατηγορημένα καὶ μεμαρτυρημένα, οὔτ᾽ αὐτὸν Στέφανον οὔτ᾽ ἄλλον ὑπὲρ τούτου οἶμαι ἐπιδείξειν, ὡς ἔστιν ἀστὴ Νέαιρα αὕτη· ἀκούω δὲ αὐτὸν

[x] ἀλῴοις] αλωιοις S. ἀλῴι. οἷς F. Y.Q.O.r.v. γρ. καὶ ὅτι σινώπης τῆς ἑταίρας ἑάλω οἷς F. Y. Q.

[y] ἐκείνου Athenæus: libri omnes ἐκείνης.

[z] τοῦ Εὐμολπιδῶν] τῶν εὐμολπιδῶν r. v.

[a] νομίμων] νόμων F.

[b] καὶ post ποτε om. r.

[c] αὐτῷ] αὐτῇ r.

[d] οὐ] οὖν v.

[e] τοὺς om. r.

τοιοῦτόν τι μέλλειν ἀπολογεῖσθαι, ὡς οὐ γυναῖκα [f]ἔχει αὐτὴν ἀλλ' ἑταίραν, καὶ οἱ παῖδες οὐκ εἰσὶ ταύτης, ἀλλ' [g]ἐξ ἑτέρας γυναικὸς αὐτῷ ἀστῆς, ἥν φησι πρότερον γῆμαι
155 συγγενῆ αὐτοῦ. πρὸς δὴ τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ τοῦ λόγου 1386
καὶ τὴν παρασκευὴν τῆς ἀπολογίας καὶ τῶν μαρτυρεῖν αὐτῷ παρεσκευασμένων πρόκλησιν αὐτὸν προεκαλεσάμην ἀκριβῆ καὶ δικαίαν, δι' ἧς ἐξῆν [h]ὑμῖν [i]πάντα τἀληθῆ εἰδέναι, παραδοῦναι τὰς θεραπαίνας τὰς Νεαίρᾳ τότε προσκαρτερούσας, ὅτ' ἦλθεν ὡς Στέφανον ἐκ Μεγάρων, Θρᾷτταν καὶ Κοκκαλίνην, καὶ ἃς ὕστερον παρὰ τούτῳ οὖσα
156 [k]ἐκτήσατο, [l]Ξενίδα καὶ Δροσίδα· αἳ ἴσασιν ἀκριβῶς Πρόξενόν τε τὸν τελευτήσαντα καὶ Ἀρίστωνα τὸν νῦν ὄντα καὶ Ἀντιδωρίδην τὸν [m]σταδιοδρομοῦντα καὶ Φανὼ τὴν Στρυβήλην καλουμένην, ἣ Θεογένει τῷ βασιλεύσαντι συνῴκησε, Νεαίρας ὄντας. καὶ ἐὰν φαίνηται ἐκ τῆς βασάνου γήμας Στέφανος οὑτοσὶ ἀστὴν γυναῖκα καὶ ὄντες αὐτῷ οἱ παῖδες οὗτοι ἐξ ἑτέρας γυναικὸς ἀστῆς καὶ μὴ Νεαίρας, ἤθελον ἀφίστασθαι τοῦ ἀγῶνος καὶ μὴ εἰσιέναι
157 τὴν γραφὴν ταύτην. τὸ γὰρ συνοικεῖν τοῦτ' ἔστιν, ὃς ἂν παιδοποιῆται καὶ εἰσάγῃ εἴς τε τοὺς φράτορας καὶ δημότας τοὺς υἱεῖς, καὶ τὰς θυγατέρας ἐκδιδῷ ὡς αὑτοῦ οὔσας τοῖς ἀνδράσι. τὰς μὲν γὰρ ἑταίρας ἡδονῆς ἕνεκ' ἔχομεν, τὰς δὲ παλλακὰς τῆς καθ' ἡμέραν θεραπείας τοῦ σώματος, τὰς δὲ γυναῖκας τοῦ παιδοποιεῖσθαι γνησίως
158 καὶ τῶν ἔνδον φύλακα πιστὴν ἔχειν. ὥστ' εἰ πρότερον ἔγημε γυναῖκα ἀστήν, καὶ εἰσὶν οὗτοι οἱ παῖδες ἐξ ἐκείνης καὶ μὴ Νεαίρας, ἐξῆν αὐτῷ ἐκ τῆς ἀκριβεστάτης

[f] ἔχει] ἔχειν r. v.
[g] ἐξ om. r.
[h] ὑμῖν] ἡμῖν r.
[i] πάντα] ἅπαντα Y. O. r. v.
[k] ἐκτήσατο om. r.
[l] Ξενίδα] ξεννίδα F.S.Y.O.r. et correctus Q.
[m] σταδιοδρομοῦντα] σταδιαδρομοῦντα S.

μαρτυρίας ἐπιδεῖξαι, παραδόντι τὰς θεραπαίνας ταύτας. ὡς δὲ προεκαλεσάμην, τούτων ὑμῖν τήν τε μαρτυρίαν καὶ τὴν πρόκλησιν ἀναγνώσεται. Λέγε τὴν μαρτυρίαν, ἔπειτα τὴν πρόκλησιν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. 1387

159 Ἱπποκράτης Ἱπποκράτους [n] Προβαλείσιος, Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεύς, Διοφάνης Διοφάνους Ἀλωπεκῆθεν, [o] Διομένης Ἀρχελάου Κυδαθηναιεύς, Δεινίας Φορμίδου Κυδαντίδης, Λυσίμαχος Λυσίππου Αἰγιαλεὺς μαρτυροῦσι παρεῖναι ἐν ἀγορᾷ ὅτ' Ἀπολλόδωρος προὐκαλεῖτο Στέφανον, ἀξιῶν παραδοῦναι εἰς βάσανον τὰς θεραπαίνας περὶ ὧν ᾐτιᾶτο Ἀπολλόδωρος Στέφανον περὶ Νεαίρας· Στέφανον δ' οὐκ ἐθελῆσαι παραδοῦναι τὰς θεραπαίνας· τὴν δὲ πρόκλησιν [p] εἶναι ἣν παρέχεται Ἀπολλόδωρος.

160 *Λέγε δὴ αὐτὴν τὴν πρόκλησιν, ἣν προὐκαλούμην ἐγὼ Στέφανον τουτονί.*

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

Τάδε [q] προὐκαλεῖτο Ἀπολλόδωρος Στέφανον περὶ ὧν τὴν γραφὴν [r] γέγραπται, Νέαιραν ξένην οὖσαν ἀστῷ συνοικεῖν, ἕτοιμος ὢν τὰς θεραπαίνας [s] παραλαμβάνειν τὰς Νεαίρας, ἃς ἐκ Μεγάρων ἔχουσα ἦλθε, Θρᾶτταν καὶ Κοκκαλίνην, καὶ ἃς ὕστερον παρὰ Στεφάνῳ ἐκτήσατο, [t] Ξενίδα καὶ Δροσίδα, τὰς εἰδυίας ἀκριβῶς περὶ τῶν παίδων [u] τῶν Νεαίρας ὅτι ἐκ Στεφάνου εἰσί, Πρόξενός τε ὁ τελευτήσας καὶ Ἀρίστων ὁ νῦν ὢν καὶ Ἀντιδωρίδης ὁ [x] σταδιο-
161 δρομῶν καὶ Φανώ, ἐφ' ᾧ τε βασανίσαι αὐτάς. καὶ εἰ μὲν ὁμολογοῖεν ἐκ Στεφάνου εἶναι [y] καὶ Νεαίρας τούτους τοὺς παῖδας, πεπρᾶσθαι Νέαιραν κατὰ τοὺς νόμους καὶ τοὺς παῖδας ξένους εἶναι· εἰ δὲ μὴ ὁμολογοῖεν ἐκ ταύτης εἶναι αὐτοὺς ἀλλ' ἐξ ἑτέρας γυναικὸς ἀστῆς, ἀφίστασθαι τοῦ ἀγῶνος ἤθελον τοῦ Νεαίρας, καὶ εἴ τι ἐκ τῶν βασάνων βλαφθείησαν αἱ ἄνθρωποι, ἀποτίνειν ὅ τι βλαβείησαν.

[n] Προβαλείσιος] προβασίλιος O.
[o] Διομένης] δινομένης v. δεινομένης Y. O. r.
[p] εἶναι] παρεῖναι r.
[q] προκαλεῖται S. Y. O. r. v.
[r] γέγραπται ante τὴν ponit r.
[s] παραλαμβάνειν om. F. Q.
[t] Ξενίδα] ξεννιδα F. S. Y. O. r.
[u] τῶν Νεαίρας] τῆς νεαίρας r. τῶν ὄντων νεαίρᾳ F. Q.
[x] σταδιοδρομῶν] σταδιαδρομῶν S. Y.
[y] καὶ Νεαίρας om. pr. v.

162 Ταῦτα προκαλεσαμένου ἐμοῦ, ἄνδρες δικασταί, Στέ- 1388
φανον τουτονὶ οὐκ [z] ἠθέλησε δέξασθαι. οὔκουν ἤδη δοκεῖ ὑμῖν δεδικάσθαι ὑπ' [a] αὐτοῦ Στεφάνου τουτουί, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι ἔνοχός ἐστι τῇ γραφῇ Νέαιρα ἣν ἐγὼ αὐτὴν ἐγραψάμην, καὶ ὅτι ἐγὼ μὲν ἀληθῆ εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς [b] καὶ τὰς μαρτυρίας παρεσχόμην ἀληθεῖς, οὑτοσὶ δ' ὅ τι ἂν [c] λέγῃ [d] ἅπαντα [e] ψεύσεται, καὶ ἐξελέγξει αὐτὸς αὑτὸν ὅτι οὐδὲν ὑγιὲς λέγει, οὐκ ἐθελήσας παραδοῦναι εἰς βασάνους τὰς θεραπαίνας, [f] ἃς ἐγὼ [g] ἐξῄτουν αὐτόν;

163 Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες [h] δικασταί, καὶ τοῖς θεοῖς, εἰς οὓς οὗτοι ἠσεβήκασι, καὶ ἐμαυτῷ τιμωρῶν κατέστησά τε [i] τουτουσὶ εἰς ἀγῶνα καὶ ὑπὸ τὴν ὑμετέραν ψῆφον ἤγαγον. καὶ ὑμᾶς δὲ χρὴ νομίσαντας μὴ [k] λαθεῖν τοὺς θεούς, εἰς οὓς οὗτοι παρανενομήκασιν, ὅ τι ἂν ἕκαστος ὑμῶν ψηφίσηται, ψηφίσασθαι τὰ δίκαια καὶ τιμωρεῖν μάλιστα μὲν τοῖς θεοῖς ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῖν αὐτοῖς. καὶ ταῦτα ποιήσαντες δόξετε [l] πᾶσι καλῶς καὶ δικαίως δικάσαι ταύτην τὴν γραφήν, ἣν Νέαιραν ἐγὼ ἐγραψάμην, ξένην οὖσαν [m] ἀστῷ συνοικεῖν.

[z] ἠθέλησε] ἠθέλησαν F.
[a] αὐτοῦ] αὐτοῦ τοῦ r.
[b] καὶ post ὑμᾶς om. F.S.Y.Q. O. r. v.
[c] λέγῃ] vulg. λέγοι.
[d] ἅπαντα] πάντα r. v.
[e] ψεύσεται] ψεύσεται F.Q. ψεύδεται S. Y. O. v.
[f] ἃς ἐγὼ] ἐγὼ δ' S. Y. O. r. v.
[g] ἐξῄτουν] ἐζήτουν r. v.
[h] δικασταί] ἀθηναῖοι v.
[i] τουτουσὶ] τουτουσὶν v.
[k] λαθεῖν] λήσειν γρ. F. Q.
[l] πᾶσι om. r.
[m] ἀστῷ] αὐτῷ r.

Ξ.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ.

ΕΠΕΙΔΗ τοὺς ἐν [a]τῷδε τῷ τάφῳ κειμένους, ἄνδρας
ἀγαθοὺς ἐν [b]τῷ πολέμῳ [c]γεγονότας, ἔδοξε τῇ πόλει δη-
μοσίᾳ θάπτειν καὶ προσέταξεν ἐμοὶ τὸν νομιζόμενον λόγον
εἰπεῖν ἐπ' αὐτοῖς, ἐσκόπουν μὲν εὐθὺς ὅπως τοῦ προσήκον- 1389
τος ἐπαίνου [d]τεύξονται, ἐξετάζων δὲ καὶ σκοπῶν ἀξίως
εἰπεῖν τῶν τετελευτηκότων ἕν τι τῶν ἀδυνάτων εὕρισκον ὄν.
2 οἳ γὰρ τὴν ὑπάρχουσαν [e]πᾶσιν ἔμφυτον τοῦ ζῆν ὑπερεῖδον
ἐπιθυμίαν, καὶ τελευτῆσαι καλῶς μᾶλλον ἠβουλήθησαν
ἢ ζῶντες τὴν Ἑλλάδα ἰδεῖν ἀτυχοῦσαν, πῶς οὐκ ἀνυπέρ-
βλητον παντὶ λόγῳ τὴν αὑτῶν ἀρετὴν καταλελοίπασιν;
[f]ὁμοίως μέντοι διαλεχθῆναι τοῖς πρότερόν [g]ποτε εἰρηκόσιν
3 ἐνθάδ' εἶναί μοι δοκεῖ. ὡς μὲν οὖν ἡ πόλις σπουδάζει
περὶ τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τελευτῶντας, ἔκ τε τῶν ἄλλων
ἔστιν ἰδεῖν καὶ μάλιστα ἐκ τοῦδε τοῦ νόμου, καθ' ὃν αἱ-
ρεῖται τὸν ἐροῦντα ἐπὶ ταῖς δημοσίαις ταφαῖς· εἰδυῖα
γὰρ παρὰ τοῖς [h]χρηστοῖς ἀνδράσι τὰς μὲν τῶν [i]χρημά-
των κτήσεις καὶ [k]τῶν κατὰ [l]τὸν βίον ἡδονῶν ἀπολαύσεις
ὑπερεωραμένας, τῆς δ' ἀρετῆς καὶ τῶν ἐπαίνων πᾶσαν
τὴν ἐπιθυμίαν οὖσαν, ἐξ ὧν ταῦτ' ἂν αὐτοῖς μάλιστα γέ-

[a] τῷδε vulg. om.
[b] τῷ πολέμῳ] τῷδε τῷ πολέμω S. Y. O. v. et γρ. F. Q.
[c] γεγονότας] γεγενημένους F. Q. et γρ. Y.
[d] τεύξονται] vulg. τεύξωνται.
[e] πᾶσιν] πᾶσαν v.
[f] ὁμοίως] ὅμως Q. et correctus r.
[g] ποτε] τότε S.
[h] χρηστοῖς] ἀγαθοῖς Y. O. r.
[i] χρημάτων] κτημάτων v.
[k] τῶν κατὰ] τὰς (ῶν) κατὰ F.
[l] τὸν ante βίον om. F. Y.

νοιτο λόγων, τούτοις [m] ᾠήθησαν δεῖν αὐτοὺς τιμᾶν, ἵν', ἣν ζῶντες ἐκτήσαντο εὐδοξίαν, αὕτη καὶ τετελευτηκόσιν αὐ-
4 τοῖς ἀποδοθείη. εἰ μὲν οὖν τὴν ἀνδρίαν μόνον αὐτοῖς τῶν εἰς ἀρετὴν ἀνηκόντων ὑπάρχουσαν ἑώρων, ταύτην ἂν ἐπαινέσας ἀπηλλαττόμην τῶν [n] λοιπῶν· ἐπειδὴ δὲ καὶ γεγενῆσθαι καλῶς καὶ πεπαιδεῦσθαι σωφρόνως καὶ βεβιωκέναι φιλοτίμως συμβέβηκεν αὐτοῖς, ἐξ ὧν εἰκότως ἦσαν σπουδαῖοι, αἰσχυνοίμην ἂν εἴ τι τούτων φανείην [o] παραλιπών. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῆς τοῦ γένους αὐτῶν ἀρχῆς.

5 Ἡ γὰρ εὐγένεια τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ἐκ πλείστου χρόνου παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀνωμολόγηται. οὐ γὰρ μόνον εἰς πατέρ' αὐτοῖς καὶ τῶν ἄνω προγόνων κατ' ἄνδρα ἀνενεγ- 1390
κεῖν ἑκάστῳ τὴν φύσιν ἔστιν, ἀλλ' εἰς ὅλην κοινῇ τὴν ὑπάρχουσαν πατρίδα, ἧς αὐτόχθονες ὁμολογοῦνται εἶναι. μόνοι γὰρ πάντων ἀνθρώπων, ἐξ ἧσπερ ἔφυσαν, ταύτην ᾤκη-
6 σαν καὶ [p] τοῖς ἐξ αὐτῶν παρέδωκαν, ὥστε δικαίως ἄν τις ὑπολάβοι τοὺς μὲν [q] εἰς τὰς ἐπήλυδας ἐλθόντας πόλεις καὶ τούτων πολίτας προσαγορευομένους ὁμοίους εἶναι τοῖς εἰσποιητοῖς τῶν παίδων, τούτους δὲ γνησίους γόνῳ τῆς πατρίδος πολίτας εἶναι. δοκεῖ δέ μοι καὶ [r] τὸ τοὺς καρπούς, οἷς ζῶσιν ἄνθρωποι, παρ' ἡμῖν [s] πρώτοις φανῆναι, χωρὶς τοῦ μέγιστον εὐεργέτημ' εἰς πάντας γενέσθαι, ὁμολογούμενον σημεῖον ὑπάρχειν τοῦ μητέρα τὴν χώραν εἶναι τῶν ἡμετέρων [t] προγόνων. πάντα γὰρ τὰ τίκτοντα ἅμα καὶ τροφὴν τοῖς γιγνομένοις ἀπ' αὐτῆς τῆς φύσεως φέρει· ὅπερ ἥδε ἡ χώρα πεποίηκε.

7 Τὰ μὲν οὖν εἰς γένος ἀνήκοντα [u] τοιαῦτα δι' αἰῶνος

[m] ᾠήθησαν] εἰώθεισαν v.
[n] λοιπῶν] λόγων Y. v.
[o] παραλιπών] παραλείπων S.
[p] τοῖς ἐξ] τὴν ἐξ O.
[q] εἰς τὰς] εἰς τοὺς S.
[r] τὸ ante τοὺς om. v. et pr. S. Y.
[s] πρώτοις φανῆναι] πρώτους εἶναι v.
[t] προγόνων] προγόνων εἶναι Y.
[u] τοιαῦτα om. v.

ὑπάρχει [x] τοῖς τῶνδε τῶν ἀνδρῶν προγόνοις. τὰ δ' εἰς ἀν-
δρίαν καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν πάντα μὲν κατοκνῶ λέγειν,
φυλαττόμενος μὴ μῆκος ἄκαιρον ἐγγένηται τῷ λόγῳ· ἃ
δὲ καὶ τοῖς εἰδόσι χρήσιμα ἀναμνησθῆναι καὶ τοῖς ἀπεί-
ροις κάλλιστα ἀκοῦσαι, καὶ ζῆλον ἔχει πολὺν [καὶ]
μῆκος [y] λόγου ἄλυπον [z] ἔχοντα, ταῦτα ἐπὶ κεφαλαίων εἰ-
8 πεῖν πειράσομαι. οἱ γὰρ [a] τῆς κατὰ τὸν παρόντα χρόνον
γενεᾶς πρόγονοι καὶ πατέρες καὶ τούτων ἐπάνω [b] τὰς
προσηγορίας ἔχοντες, αἷς ὑπὸ τῶν ἐν γένει γνωρίζον-
ται, ἠδίκησαν μὲν οὐδένα πώποτε οὔτε Ἕλληνα οὔτε βάρ-
βαρον, ἀλλ' ὑπῆρχεν αὐτοῖς πρὸς ἅπασι τοῖς ἄλλοις κα-
λοῖς κἀγαθοῖς καὶ δικαιοτάτοις εἶναι, ἀμυνόμενοι δὲ 1391
9 πολλὰ καὶ [c] λαμπρὰ διεπράξαντο. καὶ γὰρ [d] τὸν [e] Ἀμα-
ζόνων στρατὸν ἐλθόντ' ἐκράτησαν οὕτως ὥστ' ἔξω Φάσιδος
ἐκβαλεῖν, καὶ τὸν Εὐμόλπου καὶ [f] πολλῶν ἄλλων στόλον
οὐ μόνον ἐκ τῆς οἰκείας ἀλλὰ [g] καὶ ἐκ τῆς τῶν ἄλλων
Ἑλλήνων χώρας ἐξήλασαν, οὓς οἱ πρὸ ἡμῶν οἰκοῦντες πρὸς
ἑσπέραν πάντες [h] οὔθ' ὑπέμειναν οὔτ' ἠδυνήθησαν [i] κωλῦ-
10 σαι. καὶ μὴν καὶ τῶν Ἡρακλέους παίδων, ὃς τοὺς ἄλ-
λους ἔσωζε, σωτῆρες ὠνομάσθησαν, ἡνίκ' ἦλθον εἰς τήνδε
τὴν γῆν ἱκέται, φεύγοντες Εὐρυσθέα. καὶ πρὸς πᾶσι τού-
τοις καὶ πολλοῖς [k] ἄλλοις καὶ καλοῖς ἔργοις τὰ τῶν κατ-
οιχομένων νόμιμα οὐ περιεῖδον ὑβριζόμενα, ὅτε τοὺς ἑπτὰ
11 ἐπὶ Θήβας θάπτειν ἐκώλυε Κρέων. τῶν μὲν οὖν εἰς μύ-
θους ἀνηνεγμένων ἔργων πολλὰ [l] παραλιπὼν τούτων

[x] τοῖς τῶνδε τῶν] τοῖσδε τῶν F. S. Y. Q. O. v.
[y] λόγου] λόγων (ου supra) F.
[z] ἔχοντα] ἔχει ὄντα O.
[a] τῆς κατὰ] κατὰ τῆς v.
[b] τὰς] τῆς O.
[c] λαμπρὰ] καλὰ S. Y. O. v.
[d] τὸν] τῶν S.
[e] Ἀμαζόνων] ἀμαζόνα O.
[f] πολλῶν] τῶν πολλῶν S. O. τὸν πολλῶν Y. v.
[g] καὶ post ἀλλὰ om. F. Q.
[h] οὔθ' Reiskius: libri οὐδ'.
[i] κωλῦσαι] καταλῦσαι S. Y. O. v.
[k] ἄλλοις] καὶ ἄλλοις O.
[l] παραλιπὼν] παραλείπων S.

[m]ἐπεμνήσθην, ὧν οὕτως [n]ἕκαστον εὐσχήμονας καὶ πολλοὺς ἔχει λόγους, ὥστε καὶ τοὺς ἐμμέτρους καὶ τοὺς τῶν ᾀδομένων ποιητὰς καὶ πολλοὺς τῶν συγγραφέων ὑποθέ-
12 σεις [o]τἀκείνων ἔργα τῆς αὐτῶν μουσικῆς πεποιῆσθαι· ἃ δὲ τῇ μὲν ἀξίᾳ τῶν ἔργων οὐδέν ἐστι τούτων ἐλάττω, τῷ δ' [p]ὑπογυιότερ' [q]εἶναι τοῖς χρόνοις οὔπω μεμυθολόγηται οὐδ' εἰς τὴν ἡρωϊκὴν ἐπανῆκται [r]τάξιν, ταῦτ' ἤδη λέξω. ἐκεῖνοι [s]τὸν ἐξ ἁπάσης τῆς Ἀσίας στόλον ἐλθόντα μόνοι δὶς ἠμύναντο καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ διὰ τῶν ἰδίων κινδύνων κοινῆς σωτηρίας πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν
13 αἴτιοι κατέστησαν. καὶ προείρηται μὲν ὃ μέλλω λέγειν ὑπ' ἄλλων πρότερον, δεῖ δὲ μηδὲ νῦν τοῦ δικαίου καὶ κα- 1392
λῶς ἔχοντος ἐπαίνου τοὺς ἄνδρας ἐκείνους στερηθῆναι· [t]τοσούτῳ γὰρ ἀμείνους τῶν ἐπὶ [u]Τροίαν στρατευσαμένων νομίζοιντ' ἂν εἰκότως, [x]ὅσον οἱ μὲν [y]ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος ὄντες ἀριστεῖς δέκ' ἔτη τῆς Ἀσίας ἓν χωρίον πολιορκοῦντες μόλις εἷλον, οὗτοι δὲ τὸν ἐκ πάσης τῆς ἠπείρου στόλον ἐλθόντα μόνοι, τἄλλα πάντα κατεστραμμένον, οὐ μόνον ἠμύναντο, ἀλλὰ καὶ τιμωρίαν ὑπὲρ ὧν τοὺς ἄλλους
14 ἠδίκουν ἐπέθηκαν. ἔτι τοίνυν τὰς ἐν αὐτοῖς τοῖς Ἕλλησι πλεονεξίας κωλύοντες πάντας, ὅσους συνέβη γενέσθαι, κινδύνους ὑπέμειναν, ὅπου τὸ δίκαιον εἴη τεταγμένον, ἐνταῦθα προσνέμοντες ἑαυτούς, ἕως εἰς τὴν νῦν ζῶσαν ἡλικίαν ὁ χρόνος προήγαγεν ἡμᾶς.
15 Μηδεὶς δ' ἡγείσθω με ἀποροῦντα, [z]ὅ τι χρὴ περὶ τούτων

[m] ἐπεμνήσθην] ἐμνήσθην O.
[n] ἕκαστον] ἕκαστον[ς] F. ἕκαστος Q.
[o] τἀκείνων O.v. vulg. τὰ ἐκείνων.
[p] ὑπογυιότερ'] ὑπογυώτερ' S.Y. Q.O.v.
[q] εἶναι om. v.
[r] τάξιν] τάξιν[φύσιν] F.Y. φύσιν Q.O.
[s] τὸν] τῶν μὲν O.v.
[t] τοσούτῳ] τοσούτοι[ου] F.
[u] Τροίαν] τροία v.
[x] ὅσον] ὅσον[ων] F. ἴσω v.
[y] ἐξ ἁπάσης] ἕλληνες v.
[z] ὅ τι] τί Y.O.v.

εἰπεῖν ἑκάστου, ταῦτα τὰ πραχθέντα ἀπηριθμηκέναι. εἰ
γὰρ ἁπάντων ἀμηχανώτατος ἦν [a] ὅ τι χρὴ λέγειν πορίσα-
σθαι, ἡ [b] 'κείνων ἀρετὴ [c] πολλὰ καλὰ [d] δίδωσιν [e] αὐτὴ [f] εἰ-
16 πεῖν καὶ πρόχειρα, ἃ ῥᾴδιον μέν ἐστι διελθεῖν. ἀλλὰ
προαιροῦμαι τῆς εὐγενείας καὶ τῶν παρὰ τοῖς προγόνοις
μεγίστων μνησθεὶς ὡς τάχιστα συνάψαι τὸν λόγον πρὸς
τὰ τοῖσδε πεπραγμένα, ἵν', ὥσπερ τὰς φύσεις ἦσαν συγ-
γενεῖς, οὕτω τοὺς ἐπαίνους ἐπ' αὐτῶν κοινοὺς ποιήσωμαι,
ὑπολαμβάνων ταῦτ' ἂν εἶναι κεχαρισμένα κἀκείνοις καὶ
μάλιστ' ἀμφοτέροις, εἰ τῆς ἀλλήλων ἀρετῆς μὴ μόνον τῇ
φύσει μετάσχοιεν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπαίνοις.

17 Ἀνάγκη δ' ἐν τῷ μεταξὺ διαλαβεῖν, καὶ πρὸ τοῦ τὰ
τοῖσδε πεπραγμένα τοῖς ἀνδράσι δηλοῦν καὶ τοὺς ἔξω τοῦ
γένους πρὸς τὸν τάφον ἠκολουθηκότας πρὸς εὔνοιαν πα- 1393
ρακαλέσαι. καὶ γὰρ εἰ μὲν εἰς χρημάτων δαπάνην [g] ἤ
τιν' ἄλλην θεωρίαν ἱππικῶν ἢ γυμνικῶν ἄθλων ἐτάχθην
κοσμῆσαι τὸν τάφον, ὅσῳπερ [h] ἂν προθυμότερον καὶ [i] ἀφει-
δέστερον ταῦτα [k] παρεσκευάσμην, τοσούτῳ μᾶλλον ἂν
18 προσήκοντα ἔδοξα πεποιηκέναι· λόγῳ δ' ἐπαινέσαι [l] τούσδε
τοὺς ἄνδρας αἱρεθείς, ἐὰν μὴ τοὺς ἀκούοντας συμβουλο-
μένους λάβω, φοβοῦμαι μὴ τῇ προθυμίᾳ τοὐναντίον οὗ
δεῖ ποιήσω. ὁ μὲν γὰρ πλοῦτος καὶ τὸ τάχος καὶ ἡ ἰσχὺς
καὶ ὅσα ἄλλα τούτοις ὅμοια αὐτάρκεις ἔχει τὰς ὀνήσεις
τοῖς κεκτημένοις, καὶ κρατοῦσιν ἐν αὐτοῖς, οἷς ἂν παρῇ,
19 κἂν μηδεὶς τῶν ἄλλων βούληται· ἡ δὲ τῶν λόγων πειθὼ

[a] ὅ τι] τι S.
[b] κείνων] ἐκείνων F.
[c] πολλὰ om. S. καλὰ om. S.Y. O. et pr. v.
[d] δίδωσιν] δείκνυσιν S. Y. O. v.
[e] αὐτὴ] αὐτῇ O.v. om. Q.
[f] εἰπεῖν—διελθεῖν] ἃ καὶ πρόχειρα καὶ ῥᾴδιον ἐπελθεῖν ἐστίν S.Y.O.v.
[g] ἢ τιν'] ἦν τινα O.
[h] ἂν om. Y.O.v.
[i] ἀφειδέστερον ταῦτα] ἀκριβέστερον τοῦτο F.Q.
[k] παρεσκευάσμην] παρεσκευασάμην v.
[l] τούσδε] τούτους S. Y. O. v.

τῆς τῶν ἀκουόντων εὐνοίας προσδεῖται, καὶ μετὰ [m] μὲν
ταύτης, [n] κἂν μετρίως ῥηθῇ, δόξαν [o] ἤνεγκε καὶ χάριν
[p] προσποιεῖ, ἄνευ δὲ ταύτης, κἂν ὑπερβάλῃ τῷ λέγειν
καλῶς, [q] προσέστη τοῖς ἀκούουσιν.
20 Πολλὰ τοίνυν ἔχων εἰπεῖν ὧν οἵδε πράξαντες δικαίως
ἐπαινεθήσονται, ἐπειδὴ πρὸς αὐτοῖς εἰμὶ τοῖς ἔργοις, ἀπορῶ
τί πρῶτον εἴπω· [r] προϊστάμενα [s] γὰρ πάντα εἰς ἕνα και-
ρὸν δύσκριτον καθίστησί μοι τὴν αἵρεσιν αὐτῶν. οὐ μὴν
ἀλλὰ πειράσομαι τὴν αὐτὴν ποιήσασθαι τοῦ λόγου τάξιν,
21 ἥπερ ὑπῆρξε τοῦ βίου τούτοις. οἵδε γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἐν [t] πᾶσι
τοῖς παιδεύμασιν ἦσαν ἐπιφανεῖς, τὰ πρέποντα καθ' ἡλι-
κίαν ἀσκοῦντες ἑκάστην, καὶ πᾶσιν ἀρέσκοντες [u] οἷς χρή,
γονεῦσι, φίλοις, οἰκείοις. τοιγαροῦν ὥσπερ ἴχνη γνωρί-
ζουσα νῦν ἡ τῶν [x] οἰκείων αὐτοῖς καὶ φίλων μνήμη πᾶσαν
ὥραν ἐπὶ [y] τούτους φέρεται τῷ πόθῳ, πολλὰ ὑπομνήματα
22 λαμβάνουσα, ἐν οἷς συνῄδει τούτοις ἀρίστοις οὖσιν. ἐπειδὴ 1394
δὲ εἰς ἄνδρας ἀφίκοντο, οὐ μόνον τοῖς πολίταις γνώριμον
τὴν αὐτῶν φύσιν ἀλλὰ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις κατέστησαν.
ἔστι γάρ, ἔστιν ἁπάσης ἀρετῆς ἀρχὴ μὲν σύνεσις, [z] πέρας
δὲ ἀνδρία· καὶ [a] τῇ μὲν δοκιμάζεται [b] τί πρακτέον ἐστί,
τῇ δὲ σώζεται. ἐν τούτοις ἀμφοτέροις οἵδε πολὺ διήνεγ-
23 καν. καὶ γὰρ εἴ τις ἐφύετο κοινὸς πᾶσι κίνδυνος τοῖς
Ἕλλησιν, οὗτοι πρῶτοι [c] προείδοντο καὶ πολλάκις εἰς σω-

[m] μὲν ταύτης] ταύτης μὲν S.
[n] κἂν] ἂν κἂν S. et pr. Y. ἂν v.
[o] ἤνεγκε] ἐνέγκαι F. Q.
[p] προσποιεῖ] προσεποίει F. Q.
[q] προσέστη] προσεστι S.
[r] προϊστάμενα] προσιστάμενα S. Y. O. v.
[s] γὰρ] γάρ μοι F. Q.
[t] πᾶσι] ἐν ἅπασι O.
[u] οἷς χρὴ om. S.O.y. in γρ. habet Y.
[x] οἰκείων αὐτοῖς] αὐτοῖς οἰκείων Y. O.v. οἰκείων αὐτῆς S.Q.
[y] τούτους] τούτοις O.
[z] πέρας] πέρα O.
[a] τῇ μὲν] ἡ μὲν v.
[b] τί—σώζεται om. S.v. et pr. Y.
[c] προείδοντο] προείλοντο v.

τηρίαν ἅπαντας παρεκάλεσαν· ὅπερ γνώμης [d]ἀπόδειξίς ἐστιν εὖ φρονούσης. καὶ τῆς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀγνοίας μεμιγμένης κακίᾳ, ὅτ' ἐνῆν ταῦτα κωλύειν ἀσφαλῶς, τὰ μὲν [e]οὐ προορώσης τὰ δ' εἰρωνευομένης, ὅμως, ἡνίχ' ὑπήκουσαν καὶ τὰ δέοντα ποιεῖν ἠθέλησαν, οὐκ ἐμνησικάκησαν, ἀλλὰ προστάντες καὶ παρασχόντες ἅπαντα προθύμως, καὶ σώματα καὶ χρήματα καὶ συμμάχους, εἰς πεῖραν ἦλθον ἀγῶνος, εἰς ὃν οὐδὲ τῆς ψυχῆς ἐφείσαντο.

24 ἐξ ἀνάγκης δὲ συμβαίνει, ὅταν μάχη γίγνηται, τοῖς μὲν ἡττᾶσθαι, τοῖς δὲ νικᾶν. οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι δ' εἰπεῖν ὅτι μοι δοκοῦσιν οἱ τελευτῶντες ἑκατέρων ἐν τάξει τῆς μὲν ἥττης οὐ μετέχειν, νικᾶν δὲ ὁμοίως [f]ἀμφότεροι. τὸ μὲν γὰρ κρατεῖν ἐν τοῖς ζῶσιν, ὡς ἂν ὁ δαίμων παραδῷ, κρίνεται· ὃ δ' εἰς τοῦτο ἕκαστον ἔδει παρασχέσθαι, πᾶς ὁ μένων [g]ἐν τάξει πεποίηκεν. εἰ δὲ θνητὸς ὢν τὴν εἱμαρμένην [h]ἔσχε, τῇ [i]τύχῃ πέπονθε [k]τὸ συμβαῖνον, οὐχὶ τὴν ψυχὴν
25 ἥττηται τῶν ἐναντίων. νομίζω τοίνυν καὶ τοῦ τῆς χώρας ἡμῶν μὴ ἐπιβῆναι τοὺς πολεμίους πρὸς τῇ τῶν ἐναντίων 1395
ἀγνωμοσύνῃ [l]τὴν τούτων ἀρετὴν αἰτίαν γεγενῆσθαι· κατ' ἄνδρα γὰρ πεῖραν εἰληφότες οἱ τότε συμμίξαντες ἐκεῖ οὐκ ἠβούλοντο αὖθις εἰς ἀγῶνα καθίστασθαι [m]τοῖς ἐκείνων οἰκείοις, ὑπολαμβάνοντες ταῖς μὲν φύσεσι ταῖς ὁμοίαις ἀπαντήσεσθαι, [n]τύχην δὲ οὐκ εὔπορον εἶναι τὴν ὁμοίαν λα-
26 βεῖν. δηλοῖ δὲ οὐχ ἥκιστα, ὅτι [o]ταῦθ' οὕτως ἔχει, καὶ τὰ τῆς γεγονυίας εἰρήνης· οὐ γὰρ ἔνεστιν εἰπεῖν οὔτ' ἀλη-

[d] ἀπόδειξίς om. v. in margine habet Y.
[e] οὐ] οὖν F. S. Q.
[f] ἀμφότεροι] ἀμφοτέροις F. Q.
[g] ἐν τάξει om. S.
[h] ἔσχε] ἔσχηκε v.
[i] τύχῃ] ψυχῆ O.
[k] τὸ] τι γρ. F. Y. Q.
[l] τὴν ante τούτων om. v.
[m] τοῖς—οἰκείοις] τοῖς—οἰκείους S. τοὺς—οἰκείους F. Q.
[n] τύχην] τὴν ψυχὴν γρ. F. Q.
[o] ταῦθ'] τοῦθ' Y. O. v.

θεστέραν οὔτε καλλίω πρόφασιν [p]τοῦ τῆς τῶν τετελευτη-
κότων [q]ἀγασθέντα ἀρετῆς [r]τὸν τῶν ἐναντίων κύριον φίλον
γενέσθαι τοῖς [s]ἐκείνων οἰκείοις βούλεσθαι μᾶλλον ἢ πά-
27 λιν τὸν ὑπὲρ τῶν ὅλων κίνδυνον ἄρασθαι. οἶμαι δ' ἄν, εἴ
τις αὐτοὺς [t]τοὺς παραταξαμένους ἐρωτήσειε, πότερ' ἡγοῦν-
ται ταῖς αὑτῶν ἀρεταῖς ἢ τῇ παραδόξῳ καὶ χαλεπῇ τύχῃ
κατωρθωκέναι καὶ τῇ τοῦ προεστηκότος αὐτῶν ἐμπειρίᾳ
καὶ [u]τόλμῃ, οὐδένα οὔτ' ἀναίσχυντον οὔτε τολμηρὸν οὕτως
28 εἶναι, ὅντιν' [x]ἀντιποιήσεσθαι τῶν πεπραγμένων. ἀλλὰ
μὴν ὑπὲρ ὧν ὁ πάντων κύριος δαίμων, ὡς ἠβούλετο, ἔνειμε
τὸ τέλος, [y]ἅπαντας ἀφεῖσθαι κακίας ἀνάγκη τοὺς λοι-
πούς, ἀνθρώπους γε ὄντας· [z]περὶ ὧν δ' ὁ τῶν ἐναντίων
ἡγεμὼν ὑπερῆρε τοὺς ἐπὶ τούτῳ ταχθέντας, οὐχὶ τοὺς πολ-
29 λοὺς οὔτ' ἐκείνων οὔθ' ἡμῶν αἰτιάσαιτ' ἄν τις εἰκότως. εἰ
δ' ἄρα ἔστι [a]τις ἀνθρώπων ὅτῳ περὶ τούτων ἐγκαλέσαι
προσήκει, τοῖς ἐπὶ τούτῳ ταχθεῖσι Θηβαίων, οὐχὶ τοῖς
πολλοῖς [b]οὔθ' ἡμῶν οὔτ' ἐκείνων ἐγκαλέσειεν ἄν τις εἰκό-
τως· οἳ δύναμιν λαβόντες ἔχουσαν θυμὸν ἀήττητον καὶ 1396
ἀπροφάσιστον καὶ φιλοτιμίαν ἐφάμιλλον οὐδενὶ τούτων
30 ὀρθῶς ἐχρήσαντο. καὶ τὰ μὲν ἄλλ' ἔστι τούτων, ὡς ἕκα-
στος ἔχει γνώμης, οὕτως ὑπολαμβάνειν· ὃ δὲ ἅπασιν
ὁμοίως [c]τοῖς οὖσιν ἀνθρώποις γεγένηται φανερόν, ὅτι ἡ
[d]πᾶσα τῆς Ἑλλάδος ἄρα ἐλευθερία ἐν ταῖς τῶνδε τῶν

[p] τοῦ] οὔτε S. v.
[q] ἀγασθέντα] ἀγασθέντας F. Q.
[r] τὸν τῶν] τὸ τῶν O.
[s] ἐκείνων om. v. in margine habet Y.
[t] τοὺς om. F. S. Q.
[u] τόλμῃ] τόλμῃ καὶ ψυχῇ F. Q.
[x] ἀντιποιήσεσθαι] ἀντιποιήσασθαι S. Y. O. v.
[y] ἅπαντας] πάντας F. Q. ἅπαντ' v.
[z] περὶ ὧν—εἰκότως om. S. Q. v.
[a] τις om. Q.
[b] οὔθ' ἡμῶν οὔτ' ἐκείνων] οὔτε ἐκείνων οὔθ' ἡμῶν S. O. οὔτε ἐκείνων ἀνθ' ἡμῶν v.
[c] τοῖς οὖσιν ἀνθρώποις] ἀνθρώποις τοῖς οὖσι F. Q.
[d] πᾶσα] πάσης Y. O. v.

ἀνδρῶν ψυχαῖς [e] διεσώζετο· ἐπειδὴ [f] οὖν ἡ πεπρωμένη τού-
31 τους ἀνεῖλεν, οὐδεὶς [g] ἀντέστη τῶν λοιπῶν. καὶ φθόνος
μὲν ἀπείη τοῦ λόγου, δοκεῖ δέ μοί τις ἂν εἰπὼν ὡς ἡ
τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ἀρετὴ τῆς Ἑλλάδος ἦν [h] ψυχὴ τἀληθὲς
εἰπεῖν· ἅμα γὰρ τά τε τούτων πνεύματα ἀπηλλάγη τῶν
οἰκείων σωμάτων, καὶ τὸ τῆς Ἑλλάδος ἀξίωμα ἀνῄρηται.
μεγάλην μὲν οὖν ἴσως ὑπερβολὴν δόξομεν [i] λέγειν, ῥητέον
δ' ὅμως· ὥσπερ γάρ, εἴ τις ἐκ τοῦ καθεστηκότος κόσμου
τὸ φῶς [k] ἐξέλοι, δυσχερὴς καὶ χαλεπὸς ἅπας ὁ λειπό-
μενος [l] ἂν ἡμῖν βίος γένοιτο, οὕτω τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ἀναι-
ρεθέντων ἐν σκότει καὶ πολλῇ δυσκλείᾳ [m] πᾶς ὁ πρὸ τοῦ
ζῆλος τῶν Ἑλλήνων γέγονεν.

32 Διὰ πολλὰ δ' εἰκότως ὄντες τοιοῦτοι, διὰ τὴν πολι-
τείαν [n] οὐχ ἥκιστα ἦσαν σπουδαῖοι. αἱ μὲν γὰρ διὰ τῶν
ὀλίγων δυναστεῖαι δέος μὲν [o] ἐνεργάζονται τοῖς πολίταις,
αἰσχύνην δ' οὐ παριστᾶσιν· [p] ἡνίκα γοῦν ὁ ἀγὼν [q] ἔλθῃ
τοῦ πολέμου, πᾶς τις εὐχερῶς ἑαυτὸν σώζει, συνειδὼς ὅτι,
ἐὰν τοὺς κυρίους ἢ δώροις ἢ δι' ἄλλης ἡστινοσοῦν ὁμιλίας
ἐξαρέσηται, κἂν τὰ δεινότατα ἀσχημονήσῃ, μικρὸν ὄνειδος
33 τὸ λοιπὸν αὐτῷ καταστήσεται· αἱ δὲ δημοκρατίαι πολλά
τε ἄλλα καὶ καλὰ καὶ δίκαια ἔχουσιν, [r] ὧν τὸν εὖ φρο-
νοῦντα ἀντέχεσθαι δεῖ, καὶ τὴν παῤῥησίαν ἐκ τῆς ἀληθείας 1397
ἠρτημένην οὐκ ἔστιν [s] ἀποτρέψαι τἀληθὲς δηλοῦν. οὔτε
γὰρ πάντας [t] ἐξαρέσασθαι τοῖς αἰσχρόν τι ποιήσασι δυ-

[e] διεσώζετο] διεσώσατο v.
[f] οὖν] Malim γοῦν.
[g] ἀντέστη] ἀπέστη Q.
[h] ψυχὴ] ἡ ψυχὴ v.
[i] λέγειν] φέρειν γρ. Q.
[k] ἐξέλοι] ἐξέλοιτο S. Y. v.
[l] ἂν ἡμῖν βίος γένοιτο] βίος γένοιτ' ἂν F. Q.
[m] πᾶς om. v. in γρ. habet Y.
[n] οὐχ ἥκιστα om. O.
[o] ἐνεργάζονται] ἐργάζονται v.
[p] ἡνίκα γοῦν] Fortasse leg. ἡνίκ' ἂν οὖν.
[q] ἔλθῃ] ἔλθοι v.
[r] ὧν] ὃν Q.
[s] ἀποτρέψαι post δηλοῦν ponunt S. Y. O. v.
[t] ἐξαρέσασθαι] ἐξαρκέσασθαι O.

νατόν, [u] οὔτε μόνος ὁ τἀληθὲς ὄνειδος λέγων λυπεῖ· καὶ γὰρ οἱ μηδὲν ἂν εἰπόντες αὐτοὶ βλάσφημον ἄλλου [x] γε λέγοντος χαίρουσιν ἀκούοντες. ἃ φοβούμενοι [y] πάντες, εἰκότως τῇ τῶν μετὰ ταῦτα ὀνειδῶν αἰσχύνῃ τόν τε [z] προσιόντα ἀπὸ τῶν ἐναντίων κίνδυνον εὐρώστως ὑπέμειναν, καὶ θάνατον καλὸν εἵλοντο μᾶλλον ἢ βίον αἰσχρόν.

34 Ἃ μὲν οὖν κοινῇ πᾶσιν ὑπῆρχε τοῖσδε τοῖς ἀνδράσιν εἰς τὸ καλῶς ἐθέλειν ἀποθνήσκειν, εἴρηται, γένος, παιδεία, χρηστῶν ἐπιτηδευμάτων συνήθεια, τῆς ὅλης πολιτείας ὑπόθεσις· ἃ δὲ κατὰ φυλὰς [a] παρεκάλεσεν ἑκάστους εὐ-
35 ρώστους εἶναι, ταῦτ' ἤδη λέξω. ᾔδεσαν [b] πάντες Ἐρεχθεῖδαι τὸν ἐπώνυμον αὐτῶν Ἐρεχθέα ἕνεκα τοῦ σῶσαι τὴν [c] χώραν [d] τὰς αὑτοῦ παῖδας, ἃς Ὑακινθίδας καλοῦσιν, εἰς προὗπτον θάνατον δόντα ἀναλῶσαι. αἰσχρὸν οὖν ἡγοῦντο τὸν μὲν ἀπ' ἀθανάτων πεφυκότα πάντα ποιεῖν ἕνεκα τοῦ τὴν πατρίδα ἐλευθερῶσαι, αὐτοὶ δὲ φανῆναι θνητὸν σῶμα
36 ποιούμενοι περὶ πλείονος ἢ δόξαν ἀθάνατον. οὐκ ἠγνόουν Αἰγεῖδαι Θησέα τὸν Αἰγέως πρῶτον ἰσηγορίαν καταστησάμενον τῇ πόλει. δεινὸν οὖν [e] ἡγοῦντο [f] προδοῦναι τὴν [g] ἐκείνου προαίρεσιν, καὶ τεθνάναι μᾶλλον ᾑροῦντο ἢ καταλυομένης ταύτης παρὰ τοῖς Ἕλλησι ζῆν φιλοψυχή-
37 σαντες. παρειλήφεσαν Πανδιονίδαι Πρόκνην καὶ Φιλομήλαν τὰς Πανδίονος θυγατέρας, ὡς ἐτιμωρήσαντο Τηρέα 1398
διὰ τὴν εἰς αὐτὰς ὕβριν. οὐ βιωτὸν οὖν ἐνόμιζον αὐτοῖς,

[u] οὔτε μόνος ὁ] ὥστε ὁ μόνος F.S. Y.Q.O. v.
[x] γε λέγοντος] λέγοντες v.
[y] πάντες] πάντως v.
[z] προσιόντα] προϊόντα O.
[a] παρεκάλεσεν] παρεσκεύασεν γρ. F.Q.
[b] πάντες] ἅπαντες F.Q.O.
[c] χώραν] 'αυτου' χωραν S.
[d] τὰς] τοὺς v.
[e] ἡγοῦντο] ἡγοῦνται v.
[f] προδοῦναι post ἐκείνου ponunt F.Q.
[g] ἐκείνου] ἐκείνων v.

εἰ μὴ [h] συγγενεῖς ὄντες θυμὸν ἔχοντες ὅμοιον ἐκείναις φα-
38 νήσονται, ἐφ' οἷς τὴν Ἑλλάδα ἑώρων ὑβριζομένην. ἠκη-
κόεσαν Λεοντίδαι μυθολογουμένας [i] τὰς [k] Λεωκόρας, ὡς
αὑτὰς ἔδοσαν σφάγιον τοῖς πολίταις ὑπὲρ τῆς χώρας.
ὅτε [l] δ' οὖν γυναῖκες ἐκεῖναι τοιαύτην ἔσχον ἀνδρείαν, οὐ
θεμιτὸν αὐτοῖς ὑπελάμβανον χείροσιν ἀνδράσιν οὖσιν ἐκεί-
39 νων φανῆναι. ἐμέμνηντο Ἀκαμαντίδαι τῶν ἐπῶν ἐν οἷς
Ὅμηρος ἕνεκα τῆς μητρός φησιν [m] Αἴθρας Ἀκάμαντα εἰς
Τροίαν στεῖλαι. ὁ μὲν οὖν παντὸς ἐπειρᾶτο κινδύνου τοῦ
σῶσαι τὴν ἑαυτοῦ μητέρα ἕνεκα· οἱ δὲ τοὺς οἴκοι σύμ-
παντας [n] γονέας [o] ἕνεκα τοῦ σῶσαι πῶς οὐκ [p] ἤμελλον
40 πάντα κίνδυνον ὑπομένειν; οὐκ ἐλάνθανεν Οἰνείδας ὅτι
Κάδμου μὲν Σεμέλη, τῆς δὲ υἱὸν ὄντα, ὃν οὐ πρέπον ἐστὶν
ὀνομάζειν ἐπὶ τοῦδε τοῦ τάφου, τοῦ δὲ [q] Οἰνεὺς γέγονεν,
ὃς ἀρχηγὸς αὐτῶν ἐκαλεῖτο. κοινοῦ δ' ὄντος ἀμφοτέραις
ταῖς πόλεσι τοῦ παρόντος κινδύνου, ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἅπα-
41 σαν ᾤοντο δεῖν ἀγωνίαν [r] ἐκτῖναι. ᾔδεσαν Κεκροπίδαι τὸν
ἑαυτῶν ἀρχηγὸν τὰ μὲν ὡς ἔστι δράκων τὰ δ' ὡς ἔστιν
ἄνθρωπος [s] λεγόμενον οὐκ ἄλλοθέν ποθεν, ἢ τῷ τὴν σύνεσιν
[t] αὐτοῦ προσομοιοῦν ἀνθρώπῳ, τὴν ἀλκὴν δὲ δράκοντι. ἄξια
42 δὴ τούτων πράττειν ὑπελάμβανον αὐτοῖς προσήκειν. ἐμέ-
μνηντο [u] Ἱπποθοωντίδαι τῶν [x] Ἀλόπης γάμων, ἐξ [y] ὧν
Ἱπποθόων ἔφυ, καὶ τὸν ἀρχηγὸν ἤδεσαν· ὧν, [z] τὸ πρέπον

[h] συγγενεῖς — φανήσονται] συγγενῆ φανήσονται τὸν θυμὸν ἔχοντες ἐκείνοις F. Q.

[i] τὰς om. O.

[k] Λεωκόρας] Λεὼ κόρας Wesseling. ad Diodor. 17, 15.

[l] δ' οὖν] γοῦν v.

[m] Αἴθρας] φαίδρας F. Q.

[n] γονέας] οἰκείους γονέας S.Y.O. v. et γρ. F.Q.

[o] ἕνεκα] ἕνεκεν v.

[p] ἤμελλον] ἤμελλον ὑπὲρ τοῦ σῶσαι S. Y. v.

[q] Οἰνεὺς] οἰνεῦσι v.

[r] ἐκτῖναι] ἐκτεῖναι v.

[s] λεγόμενον H. Wolfius: libri λεγόμενος.

[t] αὐτοῦ] Reiskius αὐτόν.

[u] Ἱπποθοωντίδαι] ἱπποθοοντίδαι v.

[x] Ἀλόπης] ἀλώπης F. v.

[y] ὧν] ὢν F. S. Y. Q. O.

[z] τὸ ante πρέπον om. O.

φυλάττων ἐγὼ τῷδε τῷ καιρῷ, τὸ [a]σαφὲς εἰπεῖν ὑπερβαίνω. ἄξια δὴ τούτων ᾤοντο δεῖν προσήκειν ποιοῦντες 1399
43 ὀφθῆναι. οὐκ ἐλάνθανεν Αἰαντίδας ὅτι τῶν ἀριστείων στερηθεὶς Αἴας ἀβίωτον [b]ἑαυτῷ [c]ἡγήσατο τὸν βίον. ἡνίκ' οὖν ὁ δαίμων ἄλλῳ τἀριστεῖα ἐδίδου, τότε τοὺς ἐχθροὺς ἀμυνόμενοι τεθνάναι δεῖν ᾤοντο, ὥστε μηδὲν ἀνάξιον αὑτῶν παθεῖν. οὐκ ἠμνημόνουν Ἀντιοχίδαι [d]Ἡρακλέους ὄντα Ἀντίοχον. δεῖν οὖν ἡγήσαντο ἢ ζῆν ἀξίως τῶν ὑπαρχόντων ἢ τεθνάναι καλῶς.

44 Οἱ μὲν οὖν ζῶντες οἰκεῖοι τούτων ἐλεεινοὶ τοιούτων ἀνδρῶν ἐστερημένοι καὶ συνηθείας πολλῆς καὶ φιλανθρώπου διεζευγμένοι, καὶ τὰ τῆς πατρίδος πράγματ' ἔρημα καὶ δακρύων καὶ πένθους πλήρη. οἱ δὲ [e]δαίμονες τῷ δικαίῳ λογισμῷ, πρῶτον μὲν ἀντὶ μικροῦ χρόνου πολὺν καὶ τὸν ἅπαντα εὔκλειαν [f]ἀγήρω καταλείπουσιν, ἐν ᾗ καὶ παῖδες οἱ τούτων ὀνομαστοὶ [g]τραφήσονται καὶ γονεῖς οἱ τούτων περίβλεπτοι γηροτροφήσονται, παραψυχὴν τῷ πένθει
45 τὴν τούτων εὔκλειαν ἔχοντες. ἔπειτα νόσων ἀπαθεῖς τὰ σώματα καὶ λυπῶν ἄπειροι τὰς ψυχάς, [h]ἃς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν οἱ ζῶντες ἔχουσιν, [i]ἐν μεγάλῃ τιμῇ καὶ πολλῷ ζήλῳ τῶν νομιζομένων τυγχάνουσιν. οὓς γὰρ ἅπασα μὲν ἡ πατρὶς θάπτει δημοσίᾳ, κοινῶν δ' ἐπαίνων μόνοι τυγχάνουσι, ποθοῦσι δ' οὐ [k]μόνον οἱ συγγενεῖς καὶ πολῖται ἀλλὰ [l]πᾶσαν ὅσην Ἑλλάδα χρὴ προσειπεῖν, συμπεπένθηκε δὲ καὶ τῆς οἰκουμένης τὸ πλεῖστον μέρος,

[a] σαφὲς] σαφε͂ς F. σαφῶς Q.
[b] ἑαυτῷ] ἑαυτοῦ v.
[c] ἡγήσατο] ᾑρήσατο F. S. Y. Q. O.
[d] Ἡρακλέους] ἡρακλέα v.
[e] δαίμονες] εὐδαίμονες H. Wolfius.
[f] ἀγήρω F. S. Q. O. v. ἀγήρωϊ Y. vulg. ἀγήρων.
[g] τραφήσονται] γραφήσονται F. Q.
[h] ἃς γρ. Y. ceteri τάς.
[i] ἐν] ὧν S. v.
[k] μόνον οἱ] μόνοι S. O. v.
[l] πᾶσαν] πᾶσα v.

46 πῶς οὐ χρὴ τούτους εὐδαίμονας [m] νομίζεσθαι; οὓς παρέδρους [n] εἰκότως ἄν τις φήσαι τοῖς κάτω θεοῖς εἶναι, τὴν αὐτὴν τάξιν ἔχοντας τοῖς προτέροις ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐν 1400 μακάρων νήσοις. οὐ γάρ ἰδών τις οὐδὲ περὶ ἐκείνων ταῦτ' [o] ἀπήγγελκεν, ἀλλ' οὓς οἱ ζῶντες ἀξίους ὑπειλήφαμεν τῶν ἄνω τιμῶν, τούτους τῇ δόξῃ καταμαντευόμενοι κἀκεῖ
47 τῶν αὐτῶν τιμῶν ἡγούμεθ' [p] αὐτοὺς τυγχάνειν. ἔστι μὲν οὖν ἴσως χαλεπὸν τὰς παρούσας συμφορὰς λόγῳ κουφίσαι· δεῖ δ' ὅμως πειρᾶσθαι καὶ πρὸς τὰ παρηγοροῦντα τρέπειν τὴν ψυχήν, ὡς τοὺς τοιούτους ἄνδρας γεγονότας καὶ πεφυκότας [q] αὐτοὺς ἐκ τοιούτων [r] ἑτέρων καλόν ἐστι τὰ δεινὰ εὐσχημονέστερον τῶν ἄλλων φέροντας ὁρᾶσθαι
48 καὶ πάσῃ τύχῃ χρωμένους ὁμοίους εἶναι. καὶ γὰρ ἐκείνοις ταῦτ' ἂν εἴη μάλιστ' ἐν κόσμῳ καὶ τιμῇ, καὶ πάσῃ τῇ πόλει καὶ τοῖς ζῶσι ταῦτ' ἂν ἐνέγκοι πλείστην εὐδοξίαν. χαλεπὸν πατρὶ καὶ μητρὶ παίδων στερηθῆναι καὶ [s] ἐρήμοις εἶναι τῶν οἰκειοτάτων γηροτρόφων· σεμνὸν δέ γε ἀγήρως τιμὰς καὶ μνήμην ἀρετῆς δημοσίᾳ κτησαμένους ἐπιδεῖν,
49 καὶ [t] θυσιῶν καὶ ἀγώνων ἠξιωμένους ἀθανάτων. [u] λυπηρὸν [x] παισὶν ὀρφανοῖς γεγενῆσθαι πατρός· καλὸν δέ γε κληρονομεῖν πατρῴας εὐδοξίας. καὶ τοῦ [y] μὲν [z] λυπηροῦ τούτου τὸν δαίμονα αἴτιον εὑρήσομεν ὄντα, ᾧ φύντας ἀνθρώπους εἴκειν ἀνάγκη, τοῦ δὲ τιμίου καὶ καλοῦ τὴν τῶν ἐθελησάντων καλῶς ἀποθνήσκειν αἵρεσιν.

[m] νομίζεσθαι om. S.O.v. in γρ. habent F.Y.Q.
[n] εἰκότως ἄν τις φήσαι om. γρ. Q.
[o] ἀπήγγελκεν] ἤγγελκεν v. et pr. Y. ἀπήγγειλεν O.
[p] αὐτοὺς] αὐτοῖς apud Reiskium.
[q] αὐτοὺς post γεγονότας ponit Reiskius.
[r] ἑτέρων] καὶ ἑτέρων S.
[s] ἐρήμοις] ἐρήμους O.
[t] θυσιῶν] οὐσιῶν S.
[u] λυπηρὸν] λυπαρὸν καὶ O.
[x] παισὶν] πᾶσιν F.
[y] μὲν om. v.
[z] λυπηροῦ] λυπαροῦ O.

50 Ἐγὼ μὲν οὖν οὐχ ὅπως πολλὰ λέξω, τοῦτ᾽ [z] ἐσκεψάμην, ἀλλ᾽ ὅπως τἀληθῆ. ὑμεῖς δὲ ἀποδυράμενοι, καὶ τὰ προσήκοντα ὡς χρὴ καὶ νόμιμα ποιήσαντες, ἄπιτε.

ΞΑ.

ΕΡΩΤΙΚΟΣ.

ΑΛΛ᾽ ἐπειδήπερ ἀκούειν βούλει τοῦ λόγου, δείξω σοι 1401
καὶ ἀναγνώσομαι. δεῖ δέ σε τὴν προαίρεσιν αὐτοῦ πρῶ-
τον εἰδέναι. βούλεται μὲν γὰρ ὁ τὸν λόγον ποιῶν ἐπαι-
νεῖν Ἐπικράτην, ὃν ᾤετο πολλῶν [a] καὶ καλῶν [b] κἀγαθῶν
ὄντων νέων ἐν [c] τῇ πόλει χαριέστατον εἶναι, καὶ πλεῖον τῇ
2 συνέσει [d] προέχειν ἢ τῷ κάλλει τῶν ἡλικιωτῶν. ὁρῶν δ᾽
ὡς ἔπος εἰπεῖν τὰ πλεῖστα τῶν ἐρωτικῶν συνταγμάτων
αἰσχύνην μᾶλλον ἢ τιμὴν περιάπτοντα τούτοις περὶ ὧν
ἐστὶ γεγραμμένα, τοῦτο ὅπως μὴ πείσεται πεφύλακται,
καὶ ὅπερ καὶ πεπεῖσθαί φησι τῇ γνώμῃ, τοῦτο καὶ γέ-
γραφεν, ὡς δίκαιος [e] ἐραστὴς οὔτ᾽ ἂν ποιήσειεν οὐδὲν αἰ-
3 σχρὸν οὔτ᾽ ἀξιώσειεν. ὃ μὲν οὖν ὥσπερ εἰ [f] μάλιστ᾽ ἂν
ἐρωτικὸν λάβοις τοῦ λόγου, περὶ τοῦτ᾽ ἔστιν· ὁ δ᾽ ἄλλος
λόγος τὰ μὲν αὐτὸν ἐπαινεῖ τὸν νεανίσκον, τὰ δὲ αὐτῷ
συμβουλεύει περὶ παιδείας τε καὶ προαιρέσεως τοῦ βίου.
πάντα δὲ ταῦτα γέγραπται τὸν τρόπον ὃν τις ἂν εἰς βιβ-
λίον [g] καταθεῖτο. τοῖς μὲν γὰρ [h] λεκτικοῖς τῶν λόγων

[z] ἐσκεψάμην] ἐπεσκεψάμην F. v.
[a] καὶ καλῶν om. S. Y. O. v.
[b] κἀγαθῶν O. v. vulg. καὶ ἀγαθῶν.
[c] τῇ om. Q.
[d] προέχειν] προσέχειν S. Y. Q.
[e] ἐραστὴς] ἐργαστης S.
[f] μάλιστ᾽ ἂν ἐρωτικὸν] ἐρωτικὸν μάλιστ᾽ ἂν v.
[g] καταθεῖτο] καταθοιτο F. S. Q.
[h] λεκτικοῖς] δεκτικοῖς F. S. Q.

ἁπλῶς καὶ ὁμοίως οἷς ἂν ἐκ τοῦ παραχρῆμά τις εἴποι
4 πρέπει γεγράφθαι, τοῖς δ' εἰς τὸν πλείω χρόνον [i] τεθησο-
μένοις ποιητικῶς καὶ περιττῶς ἁρμόττει συγκεῖσθαι·
τοὺς μὲν γὰρ πιθανούς, τοὺς δὲ [k] ἐπιδεικτικοὺς εἶναι
[l] προσήκει. ἵν' οὖν μὴ παρὰ τὸν λόγον σοι λέγω, μηδὲ
[m] ἅπερ γιγνώσκω περὶ τούτων αὐτὸς διεξίω, [n] πρόσεχ' ὡς 1402
αὐτοῦ τοῦ λόγου ἤδη ἀκουσόμενος, ἐπειδὴ [o] καὶ αὐτὸς
ἥκει, ὃν [p] ἠβουλήθην ἀκούειν, Ἐπικράτης.
5 Ὁρῶν ἐνίους τῶν [q] ἐρωμένων καὶ κάλλους [r] μετεσχη-
κότων οὐδετέρᾳ [s] δὴ τῶν εὐτυχιῶν τούτων ὀρθῶς χρωμένους,
ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῇ τῆς ὄψεως εὐπρεπείᾳ σεμνυνομένους,
τὴν δὲ πρὸς τοὺς ἐραστὰς ὁμιλίαν δυσχεραίνοντας, καὶ
[t] τοσοῦτον διημαρτηκότας τοῦ τὰ βέλτιστα κρίνειν, ὥστε
διὰ τοὺς λυμαινομένους τῷ πράγματι καὶ [u] τοὺς μετὰ
σωφροσύνης πλησιάζειν ἀξιοῦντας δυσκόλως [x] διακειμέν-
6 ους, ἡγησάμην τοὺς μὲν τοιούτους οὐ μόνον [y] αὑτοῖς ἀλυ-
σιτελῶς ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις μοχθηρὰς συνη-
θείας [z] ἐνεργάζεσθαι, τοῖς δὲ [a] καλῶς φρονοῦσιν οὐκ ἐπα-
κολουθητέον εἶναι τῇ τούτων ἀπονοίᾳ, μάλιστα μὲν [b] ἐνθυ-
μουμένοις ὅτι τῶν πραγμάτων οὔτε καλῶν οὔτ' αἰσχρῶν
7 [c] ἀποτόμως ὄντων, ἀλλὰ παρὰ τοὺς χρωμένους τὸ πλεῖ-
στον διαλλαττόντων, ἄλογον μιᾷ γνώμῃ περὶ ἀμφοτέρων

[i] τεθησομένοις] τεθεισομένοις v.

[k] ἐπιδεικτικοὺς] ἀποδεικτικοὺς (ἐπι superscript) F. ἀποδεικτικους S.

[l] προσήκει] προσήκει τοῦ βίου Y.

[m] ἅπερ γιγνώσκω] ἃ γιγνώσκω Y. O. v. ἀπογιγνώσκω F. S. Q.

[n] πρόσεχ' ὡς] προσεχῶς F. Q. v.

[o] καὶ] δὲ καὶ F. S. Y. Q. O.

[p] ἠβουλήθην] ἠβουλήθη Q.

[q] ἐρωμένων] ἐρωμένων τε F.

[r] μετεσχηκότων] μετεσχηκότας (ων superscript) F. μετεσχηκότας S. Y. v.

[s] δὴ] δὲ F. S. Y. Q. O. v.

[t] τοσοῦτον] τοσοῦτο v.

[u] τοὺς μετὰ] πρὸς τοὺς μετὰ F.

[x] διακειμένους] δρᾶσθαι διακειμένους Reiskius.

[y] αὑτοῖς] αὐτὸς F. S. Q.

[z] ἐνεργάζεσθαι] ἐργάζεσθαι v.

[a] καλῶς] κακῶς O.

[b] ἐνθυμουμένοις] ἐνθυμουμένους Y. v.

[c] ἀποτόμως] ἀποτόμων S. Y. O.

χρῆσθαι, ἔπειθ' ὅτι πάντων ἀτοπώτατόν ἐστι ζηλοῦν μὲν τοὺς πλείστους φίλους καὶ βεβαιοτάτους ἔχοντας, ἀποδοκιμάζειν δὲ τοὺς ἐραστάς, ὃ μόνον ἴδιον [d] ἔθνος οὐχ ἅπασιν ἀλλὰ τοῖς καλοῖς καὶ σώφροσιν οἰκειοῦσθαι πέφυκεν.
8 ἔτι δὲ τοῖς μὲν μηδεμίαν πω τοιαύτην φιλίαν ἑωρακόσι καλῶς ἀποβᾶσαν, ἢ σφόδρα κατεγνωκόσιν αὐτῶν ὡς οὐκ ἂν δυνηθεῖεν σωφρόνως τοῖς ἐντυγχάνουσιν ὁμιλεῖν, ἴσως οὐκ ἄλογον ταύτην ἔχειν τὴν διάνοιαν· τοῖς δ' ὥσπερ σὺ διακειμένοις, καὶ μήτε παντάπασιν ἀνηκόοις οὖσιν ὅσαι δὴ χρεῖαι [e] δι' ἔρωτος χωρὶς αἰσχύνης ηὐξήθησαν, [f] καὶ μετὰ τῆς ἀκριβεστάτης εὐλαβείας τὸν 1403
ἄλλον χρόνον [g] βεβιωκόσιν, οὐδ' ὑποψίαν ἔχειν εὔλογον
9 ὡς ἄν τι [h] πράξειαν αἰσχρόν. διὸ δὴ καὶ μᾶλλον ἐπήρθην τοῦτον γράψαι τὸν λόγον, ἡγούμενος δυοῖν τοῖν καλλίστοιν οὐ διαμαρτήσεσθαι. τὰ μὲν γὰρ ὑπάρχοντά σοι ἀγαθὰ διελθὼν ἅμα σέ τε ζηλωτὸν καὶ ἐμαυτὸν [i] οὐκ ἀνόητον ἐπιδείξειν ἐλπίζω, εἴ σε τοιοῦτον ὄντα ἀγαπῶ· συμβουλεύσας δ' ἃ μάλιστα [k] κατεπείγει, νομίζω τῆς μὲν εὐνοίας τῆς ἐμῆς δεῖγμα, τῆς δὲ κοινῆς φιλίας ἀφορ-
10 μὴν [l] ἀμφοτέροις εἰσοίσειν. καίτοι μ' οὐ λέληθεν ὅτι χαλεπὸν μέν ἐστι καὶ τὴν σὴν φύσιν ἀξίως τῶν ὑπαρχόντων διελθεῖν, ἔτι δὲ ἐπικινδυνότερον [m] τὸ συμβουλεύειν μέλλοντα αὐτὸν ὑπεύθυνον τῷ πεισθέντι καταστῆσαι. ἀλλὰ νομίζω τοῖς μὲν δικαίως ἐγκωμίων τυγχάνουσι περιγενέσθαι τῆς τῶν ἐπαινούντων δυνάμεως προσήκειν τῇ τῆς ἀληθείας ὑπερβολῇ, τῆς δὲ συμβουλῆς οὐ [n] διαμαρτήσε-

[d] ἔθνος Reiskius: libri ἔθος.
[e] δι' om. S. O. v. in γρ. habet Y.
[f] καὶ μετὰ] αἱ μετὰ O.
[g] βεβιωκόσιν] βεβαιωκόσιν S.
[h] πράξειαν] πράξειν Y.
[i] οὐκ om. F. Q.
[k] κατεπείγει] κατεπείγοι v. κατεπείγειν F. Q.
[l] ἀμφοτ. εἰσοίσειν] εἰσοίσειν ἀμφοτ. Y. O. v.
[m] τὸ] τὸν v.
[n] διαμαρτήσεσθαι] διαμαρτῆσαι σε γρ. Q.

11 σθαι, συνειδὼς ὅτι διὰ μὲν ἀνοήτων καὶ παντελῶς ὑπ' ἀκρασίας διεφθαρμένων οὐδὲ τῶν καθ' ὑπερβολὴν ὀρθῶς βουλευθέντων οὐδὲν ἂν καλῶς ἐξενεχθείη, διὰ [o] δὲ τῶν σωφρόνως καὶ καθαρῶς ζῆν αἱρουμένων οὐδὲ [p] τὰ μετρίως ἐσκεμμένα διαμαρτάνεσθαι πέφυκεν. τὰς μὲν οὖν ἐλπί-
12 δας ἔχων τοιαύτας ἐγχειρῶ τῷ λόγῳ, ἡγοῦμαι [q] δὲ πάντας ἂν ὁμολογῆσαί μοι τοῖς τηλικούτοις μάλιστα [r] κατεπείγειν κάλλος μὲν ἐπὶ τῆς ὄψεως, σωφροσύνην δ' ἐπὶ τῆς ψυχῆς, ἀνδρίαν δ' ἐπ' ἀμφοτέρων τούτων, χάριν δὲ ἐπὶ τῶν λόγων διατελεῖν ἔχοντας. ὧν τὰ μὲν τῆς φύσεως [s] οὕτω καλῶς ἡ τύχη σοι παραδέδωκεν, ὥστε περίβλεπτον καὶ θαυμαζόμενον διατελεῖν, τὰ δ' αὐτὸς παρὰ 1404
τὴν ἐπιμέλειαν εἰς τοῦτο [t] προαγαγὼν ἥκεις, ὥστε μηδέν'
13 ἄν σοι τῶν εὖ φρονούντων ἐπιτιμῆσαι. καίτοι [u] τί χρὴ τὸν τῶν μεγίστων ἐπαίνων ἄξιον; οὐχ ὑπὸ μὲν τῶν θεῶν ἠγαπημένον φαίνεσθαι, παρὰ δὲ τοῖς ἀνθρώποις τὰ μὲν δι' αὐτὸν τὰ δὲ διὰ τὴν τύχην θαυμάζεσθαι; καθ' ὅλου μὲν τοίνυν τῶν ὑπαρχόντων σοι πρὸς ἀρετὴν ἴσως ὕστερον [x] ἁρμόσει τὰ πλείω διελθεῖν· ἃ δ' ἑκάστου τούτων ἐγκώμια εἰπεῖν ἔχω, ταῦτα δηλῶσαι πειράσομαι μετ' ἀληθείας.

14 Ἄρξομαι δὲ πρῶτον ἐπαινεῖν, ὅπερ πρῶτον ἰδοῦσιν ἅπασιν ἔστι γνῶναί σου, τὸ κάλλος, καὶ τούτου τὸ χρῶμα, δι' οὗ καὶ τὰ [y] μέλη καὶ ὅλον τὸ σῶμα φαίνεται. ᾧ τίν' ἂν ἁρμόττουσαν εἰκόνα ἐνέγκω, σκοπῶν [z] οὐχ ὁρῶ,

[o] δὲ om. Q.
[p] τὰ] μετὰ O.
[q] δὲ] δὴ v.
[r] κατεπείγειν] κατείπειν F. Q. πρέπειν vel καθήκειν H. Wolfius.
[s] οὕτω] ουτ' ουτω S.
[t] προαγαγὼν] προάγων S. Y. O. v.
[u] τί om. F.
[x] ἁρμόσει] ἁρμόσει (ττ) F. ἁρμόττει Q.
[y] μέλη] μέλη (ε) F. μέρη S. Y. Q. O. v.
[z] οὐχ ὁρῶ om. S.

ἀλλὰ παρίσταταί μοι δεῖσθαι τῶν [a] ἀναγνόντων τόνδε
τὸν λόγον σὲ θεωρῆσαι καὶ ἰδεῖν, ἵνα συγγνώμης τύχω
15 μηδὲν ὅμοιον ἔχων [b] εἰπεῖν. [c] τῷ γὰρ εἰκάσειέ τις [d] θνη-
τῶν, ὃ ἀθάνατον τοῖς ἰδοῦσιν [e] ἐργάζεται πόθον, καὶ ὁρώ-
μενον οὐκ ἀποπληροῖ, καὶ μεταστὰν μνημονεύεται, καὶ
τὴν τῶν θεῶν ἀξίαν ἐπ' ἀνθρώπου [f] φύσιν ἔχει, πρὸς μὲν
τὴν εὐπρέπειαν ἀνθηρόν, πρὸς δὲ τὰς αἰτίας ἀνυπονόητον;
ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ταῦτ' ἔστιν αἰτιάσασθαι πρὸς τὴν σὴν
ὄψιν, ἃ πολλοῖς [g] ἄλλοις [h] ἤδη συνέπεσε τῶν κάλλους
16 μετασχόντων. ἢ γὰρ διὰ ῥαθυμίαν τοῦ [i] σώματος ἅπα-
σαν [k] συνετάραξαν τὴν ὑπάρχουσαν εὐπρέπειαν, ἢ δι'
ἀτύχημά τι καὶ τὰ καλῶς πεφυκότα [l] συνδιέβαλον
[m] αὐτῷ. ὧν οὐδενὶ τὴν σὴν ὄψιν [n] εὕροιμεν ἂν ἔνοχον γε-
γενημένην· [o] οὕτω [p] γὰρ σφόδρα ἐφυλάξατο πάσας τὰς 1405
τοιαύτας κῆρας, ὅστις ποτ' ἦν θεῶν ὁ τῆς σῆς ὄψεως
προνοηθείς, ὥστε μηδὲν μέμψεως ἄξιον, τὰ [q] δὲ πλεῖστα
17 [r] περίβλεπτά [s] σου καταστῆσαι. καὶ μὲν δὴ καὶ τῶν
ὁρωμένων ἐπιφανεστάτου μὲν ὄντος τοῦ προσώπου, τούτου
δὲ αὐτοῦ τῶν ὀμμάτων, ἔτι μᾶλλον ἐν τούτοις ἐπεδείξατο
τὴν εὔνοιαν ἣν εἶχεν εἰς σὲ τὸ δαιμόνιον. οὐ γὰρ μόνον
πρὸς [t] τὸ τὰ κατεπείγονθ' ὁρᾶν αὐτάρκη παρέσχηται,

[a] ἀναγνόντων] ἀναγνωσομένων v.
[b] εἰπεῖν] εἰπεῖν αὐτῷ F. Q.
[c] τῷ] τὸ Q.
[d] θνητῶν ὃ] θνητὸν ὂν F. S. Q. θνητὸν ὢ v.
[e] ἐργάζεται] ἐργάζεσθαι O.
[f] φύσιν] φύσει v.
[g] ἄλλοις om. F.
[h] ἤδη om. v.
[i] σώματος] σχήματος (σω superscr.) F. Y. σχήματος S. v.
[k] συνετάραξαν] συνεταραξαν (πε superscr.) F. συνέπραξαν S. Q.
[l] συνδιέβαλον] συνδιέβαλλον S.
[m] αὐτῷ] ἑαυτῷ v.
[n] εὕροιμεν] εὑρομ' S. εὕροιμ' Y. O. r.
[o] οὕτω] οὔτε S.
[p] γὰρ vulg. om.
[q] δὲ] δὲ καὶ S. Y.
[r] περίβλεπτα] περιελθοντα S.
[s] σου] του S. τοῦ σώματος v. delet Y. om. O.
[t] τὸ ante τὰ om. S. v. τὰ om. pr. Y.

ἀλλ' [u] ἐνίων οὐδ' ἐκ τῶν πραττομένων γιγνωσκομένης τῆς
ἀρετῆς, σοῦ διὰ τῶν τῆς ὄψεως σημείων τὰ κάλλιστα
τῶν ἠθῶν ἐνεφάνισε, πρᾶον μὲν καὶ φιλάνθρωπον τοῖς
ὁρῶσι, μεγαλοπρεπῆ δὲ καὶ σεμνὸν τοῖς ὁμιλοῦσιν, ἀν-
18 δρεῖον δὲ καὶ σώφρονα πᾶσιν ἐπιδείξας· ὃ [x] καὶ μάλιστ'
ἄν τις θαυμάσειεν. τῶν γὰρ ἄλλων ἐπὶ [y] μὲν τῆς πραό-
τητος ταπεινῶν, ἐπὶ δὲ τῆς σεμνότητος αὐθαδῶν ὑπολαμ-
βανομένων, καὶ διὰ μὲν τὴν ἀνδρίαν θρασυτέρων, διὰ δὲ
τὴν ἡσυχίαν [z] ἀβελτέρων εἶναι δοκούντων, τοσαύτας ὑπ-
εναντιώσεις πρὸς ἄλληλα λαβοῦσα ἡ τύχη πρὸς [a] τὸ δέον
ἅπανθ' [b] ὁμολογούμενα ἀπέδωκεν, ὥσπερ εὐχὴν ἐπιτε-
λοῦσα ἢ παράδειγμα τοῖς ἄλλοις [c] ἐπιδεῖξαι βουλη-
19 θεῖσα, ἀλλ' οὐ θνητήν, ὡς εἴθιστο, φύσιν [d] ἱστᾶσα. εἰ
μὲν οὖν [e] οἷόντ' ἦν ἐφικέσθαι τῷ λόγῳ τοῦ κάλλους τοῦ
σοῦ ἢ τοῦτο ἦν μόνον τῶν σῶν ἀξιέπαινον, οὐδὲν ἂν [f] πα-
ραλιπεῖν ᾠόμεθα δεῖν ἐπαινοῦντες τῶν προσόντων [g] σοι·
νῦν [h] δὲ δέδοικα μὴ πρὸς τὰ λοιπὰ ἀπειρηκόσι [i] χρησώ-
μεθα τοῖς ἀκροαταῖς καὶ περὶ [k] τούτου μάτην [l] τερθρευώ-
20 μεθα. πῶς γὰρ ἄν τις [m] ὑποβάλοι τῷ λόγῳ τὴν σὴν
ὄψιν, ἧς μηδ' ἃ τέχνη πεποίηται τῶν ἔργων τοῖς [n] ἀρί- 1406
στοις δημιουργοῖς δύναται ὑπερτεῖναι; καὶ θαυμαστὸν
οὐδέν· τὰ μὲν γὰρ ἀκίνητον ἔχει τὴν θεωρίαν, ὥστ' [o] ἄδη-
λον εἶναι τί ποτ' ἂν ψυχῆς μετασχόντα φανείη, σοῦ δὲ

[u] ἐνίων] ἐνίοις v.
[x] καὶ om. pr. Y.
[y] μὲν om. S.
[z] ἀβελτέρων] ἀβέλτερον O.
[a] τὸ] δὲ τὸ Q.
[b] ὁμολογούμενα] ὁμολογοῦντα v.
[c] ἐπιδεῖξαι] ὑποδεῖξαι S. Y. O. v.
[d] ἱστᾶσα] συνιστᾶσα H. Wolfius.
[e] οἷόντ'] οἷόστ' Y. οἷόστ' v.
[f] παραλιπεῖν] παραλείπειν S.
[g] σοι om. S. v. et pr. Y.
[h] δὲ om. O.
[i] χρησώμεθα] χρησόμεθα F. S. Q.
[k] τούτου] τοῦτο (ου superscr.) Y. τούτω S. τοῦτο v.
[l] τερθρευώμεθα] τερθρευόμεθα F. S. Q.
[m] ὑποβάλοι] ὑπερβάλοι Y. O.
[n] ἀρίστοις om. O.
[o] ἄδηλον] ἄδηλα Y. v.

τὸ τῆς γνώμης ἦθος ἐν πᾶσιν οἷς ποιεῖς μεγάλην εὐπρέ-
πειαν [p] ἐπαυξάνει τῷ σώματι. περὶ μὲν οὖν τοῦ κάλλους
πολλὰ [q] παραλιπὼν, τοσαῦτα ἐπαινέσαι ἔχω.
21 Περὶ δὲ τῆς σωφροσύνης κάλλιστον μὲν τοῦτ' ἔχοιμ'
ἂν εἰπεῖν, ὅτι τῆς ἡλικίας τῆς τοιαύτης εὐδιαβόλως ἐχού-
σης σοὶ μᾶλλον ἐπαινεῖσθαι συμβέβηκεν. οὐ γὰρ μόνον
οὐδὲν [r] ἐξαμαρτάνειν, ἀλλὰ καὶ φρονιμώτερον ἢ κατὰ
22 τὴν ὥραν ζῆν [s] προῄρησαι. καὶ [t] τούτων μέγιστον τεκμή-
ριον ἡ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ὁμιλία· πολλῶν γὰρ ἐντυγ-
χανόντων σοι καὶ παντοδαπὰς φύσεις ἐχόντων, ἔτι δὲ
προσαγομένων ἁπάντων ἐπὶ [u] τὰς ἑαυτῶν συνηθείας, οὕτω
καλῶς προέστης τῶν τοιούτων, ὥστε πάντας τὴν πρὸς σὲ
φιλίαν ἠγαπηκότας ἔχειν. ὃ σημεῖον τῶν ἐνδόξως καὶ
23 φιλανθρώπως ζῆν προαιρουμένων ἐστίν. καίτοι τινὲς εὐ-
δοκίμησαν ἤδη τῶν [x] τε [y] συμβουλευσάντων ὡς οὐ χρὴ
τὰς τῶν τυχόντων ὁμιλίας προσδέχεσθαι, καὶ τῶν πεισ-
θέντων τούτοις· ἢ γὰρ πρὸς χάριν ὁμιλοῦντα τοῖς φαύ-
λοις ἀναγκαῖον εἶναι διαβάλλεσθαι παρὰ τοῖς πολλοῖς,
ἢ διευλαβούμενον τὰς τοιαύτας ἐπιπλήξεις ὑπ' αὐτῶν
24 τῶν ἐντυγχανόντων δυσχεραίνεσθαι [z] συμπίπτειν. ἐγὼ δὲ
διὰ τοῦτο καὶ μᾶλλον οἶμαί σε δεῖν ἐγκωμιάζειν, ὅτι τῶν
ἄλλων ἕν τι τῶν ἀδυνάτων οἰομένων εἶναι τὸ τοῖς ἄλλων
τρόποις ἀρέσκειν σὺ [a] τοσοῦτο τούτων διήνεγκας, ὥστε 1407
τῶν χαλεπῶν καὶ δυσκόλων ἁπάντων περιγεγενῆσθαι,

[p] ἐπαυξάνει] ἐπαυξάνειν Q.
[q] παραλιπὼν] παραλείπων S.
[r] ἐξαμαρτάνειν S. Y. O. ἐξαμαρτάνεις v. vulg. ἐξαμαρτάνει.
[s] προῄρησαι S. Y. Q. O. v. vulg. προῄρηται.
[t] τούτων] τούτων F. τοῦτο S. Q. v. τούτου Y. O.
[u] τὰς—συνηθείας] ταῖς—συνηθείαις Q.
[x] τε om. S. et pr. Y.
[y] συμβουλευσάντων] συμβουλευόντων F. Q.
[z] συμπίπτειν] Libri συμπίπτει.
[a] τοσοῦτο] τοσούτῳ Y. O.

τοῦ μὲν συνεξαμαρτάνειν [b] τισὶν οὐδ' ὑποψίαν [c] ἐνδοὺς
τοῖς ἄλλοις, τῆς δὲ πρὸς αὐτοὺς δυσχερείας τῇ τῶν τρό-
25 πων [d] εὐαρμοστίᾳ κρατήσας. πρὸς τοίνυν τοὺς ἐραστάς,
εἰ χρὴ καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν, οὕτω καλῶς μοι δοκεῖς
καὶ σωφρόνως ὁμιλεῖν, ὥστε τῶν πλείστων οὐδὲ [e] ὃν [f] ἂν
προέλωνται μετρίως ἐνεγκεῖν δυναμένων, [g] σοὶ πᾶσι καθ'
ὑπερβολὴν ἀρέσκειν συμβέβηκεν· ὃ τῆς σῆς ἀρετῆς ση-
26 μεῖον ἐναργέστατόν ἐστιν. ὧν μὲν γὰρ δίκαιον καὶ καλόν,
οὐδεὶς ἄμοιρος αὐτῶν παρὰ σοῦ καθέστηκεν· ἃ δ' εἰς αἰ-
σχύνην ἥκει, τούτων οὐδ' εἰς ἐλπίδα οὐδεὶς ἔρχεται· τοσ-
αύτην τοῖς μὲν τῶν βελτίστων ὀρεγομένοις ἐξουσίαν, τοῖς
δ' ἀποθρασύνεσθαι βουλομένοις ἀτολμίαν ἡ σὴ σωφρο-
27 σύνη παρεσκεύακεν. ἔτι τοίνυν τῶν πλείστων ἐκ τῆς σιω-
πῆς, ὅταν ὦσι νέοι, τὴν τῆς σωφροσύνης δόξαν θηρωμένων
σὺ [h] τοσοῦτον τῇ φύσει διενήνοχας, ὥστε ἐξ ὧν λέγεις καὶ
ὁμιλεῖς τοῖς ἐντυγχάνουσι μηδὲν ἐλάττω τὴν περὶ σεαυ-
τοῦ εὐδοξίαν ἢ διὰ πάντα τὰ λοιπὰ πεποιῆσθαι· τοσαύτη
πειθὼ καὶ χάρις καὶ ἐν οἷς σπουδάζεις ἐστί [i] σοι καὶ ἐν
οἷς παίζεις. καὶ γὰρ εὐήθης ἀναμαρτήτως καὶ δεινὸς οὐ
κακοήθως καὶ φιλάνθρωπος ἐλευθερίως, καὶ [k] τὸ σύνολον
τοιοῦτος εἶ, οἷος ἂν [l] τις ἐξ Ἀρετῆς υἱὸς [m] Ἔρωτι γένοιτο.
28 [n] Τὴν τοίνυν ἀνδρίαν (οὐδὲ γὰρ [o] τοῦτο ἄξιόν ἐστι πα-
ραλιπεῖν, οὐχ ὡς οὐ πολλὴν ἐπίδοσιν ἐχούσης ἔτι τῆς σῆς
φύσεως, καὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου πλείους ἀφορμὰς

[b] τισὶν] τι τισιν O.
[c] ἐνδοὺς] ἐνδιδοὺς F. Q. O.
[d] εὐαρμοστίᾳ] συναρμοστίᾳ (εὐ superscr.) v. συναρμοστίᾳ S. Q. O.
[e] ὃν] ὧν F. Q.
[f] ἂν om. S. et pr. Q.
[g] σοὶ] σου S.
[h] τοσοῦτον] τοσοῦτο v.
[i] σοι] σου F. σου S. Y. O. v.
[k] τὸ σύνολον] συνελόντι γρ. F. Y. Q.
[l] τις om. Y. O. v.
[m] ἔρωτι γρ. F. Q. ἐρῶντι F. S. Y. Q. O. v.
[n] Τὴν] τὴν τοιαύτην v.
[o] τοῦτο om. v.

παραδώσοντος λόγων τοῖς ἐπαινεῖν σε βουλομένοις, ἀλλ'
ὡς καλλίστων ὄντων τῶν μετὰ ταύτης τῆς ἡλικίας ἐπαι- 1408
νων, ἐν ᾗ τὸ μηδὲν ἐξαμαρτάνειν τοῖς ἄλλοις εὐκτόν ἐστι)
29 [p] σοῦ δ' ἐπὶ πολλῶν μὲν ἄν τις καὶ ἑτέρων τὴν [q] ἀνδρείαν
[r] διέλθοι, μάλιστα δ' ἐπὶ τῆς ἀσκήσεως, ἧς καὶ πλεῖστοι γεγένηνται μάρτυρες. ἀνάγκη δ' ἴσως πρῶτον εἰπεῖν, ταύτην τὴν ἀγωνίαν ὡς καλῶς προείλου. τὸ γὰρ ὀρθῶς, ὅ τι πρακτέον ἐστὶ, νέον ὄντα δοκιμάσαι καὶ ψυχῆς ἀγαθῆς καὶ γνώμης φρονίμου κοινόν ἐστι σημεῖον· δι' ὧν οὐδέτερον παραλιπεῖν ἄξιον τὸν τῆς προαιρέσεως
30 ἔπαινον. συνειδὼς τοίνυν τῶν μὲν ἄλλων ἀθλημάτων καὶ δούλους καὶ ξένους μετέχοντας, τοῦ δ' ἀποβαίνειν μόνοις μὲν [s] τοῖς πολίταις ἐξουσίαν οὖσαν, [t] ἐφιεμένους δὲ τοὺς βελτίστους, οὕτως ἐπὶ τοῦτον τὸν ἀγῶνα ὥρμησας. ἔτι δὲ κρίνων τοὺς μὲν τὰ δρομικὰ γυμναζομένους οὐδὲν πρὸς ἀνδρείαν οὐδ' εὐψυχίαν ἐπιδιδόναι, τοὺς δὲ τὴν πυγμὴν καὶ τὰ τοιαῦτα ἀσκήσαντας πρὸς τῷ σώματι καὶ τὴν
31 γνώμην διαφθείρεσθαι, [u] τὸ σεμνότατον καὶ κάλλιστον τῶν ἀγωνισμάτων καὶ μάλιστα πρὸς τὴν σαυτοῦ [x] φύσιν ἁρμόττον ἐξελέξω, τῇ μὲν συνηθείᾳ τῶν ὅπλων καὶ τῇ τῶν δρόμων φιλοπονίᾳ τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ συμβαίνουσιν ὡμοιωμένον, τῇ δὲ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ τῇ σεμνότητι τῆς παρασκευῆς πρὸς τὴν τῶν θεῶν δύναμιν εἰκασμένον, πρὸς δὲ τούτοις ἡδίστην μὲν θέαν ἔχον, ἐκ πλείστων δὲ καὶ παντοδαπῶν συγκείμενον, μεγίστων δ' ἄθλων ἠξιωμένον·
32 πρὸς γὰρ τοῖς τιθεμένοις τὸ γυμνασθῆναι καὶ μελετῆσαι
τοιαῦτα οὐ μικρὸν ἆθλον προφανήσεται τοῖς [y] καὶ με- 1409

[p] σοῦ] οὐ pr. v.
[q] ἀνδρείαν] ἀνδρίαν v. qui sic ubique.
[r] διέλθοι] vulg. διέλθῃ.
[s] τοῖς om. Q.
[t] ἐφιεμένους] ἀφιεμένους v.
[u] τὸ] τὸ δὲ Q.
[x] φύσιν om. v.
[y] καὶ ante μετρίως om. O.

τρίας ἀρετῆς ἐφιεμένοις. τεκμήριον δὲ μέγιστον ἄν τις
ποιήσαιτο τὴν Ὁμήρου ποίησιν, ἐν ᾗ καὶ τοὺς Ἕλληνας
καὶ τοὺς βαρβάρους μετὰ [z] τοιαύτης παρασκευῆς πολε-
μήσαντας πεποίηκεν ἀλλήλοις· ἔτι δὲ καὶ νῦν τῶν [a] πό-
λεων τῶν Ἑλληνίδων οὐ ταῖς ταπεινοτάταις ἀλλὰ ταῖς
33 μεγίσταις ἐν τοῖς ἀγῶσι χρῆσθαι σύνηθές ἐστιν. ἡ μὲν
οὖν προαίρεσις οὕτω καλὴ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις
ἠγαπημένη. νομίζων [b] δ' οὐδὲν εἶναι προὔργου τῶν σπου-
δαιοτάτων ἐπιθυμεῖν οὐδὲ καλῶς πρὸς [c] ἅπαντα πεφυ-
κέναι τὸ σῶμα μὴ τῆς ψυχῆς φιλοτίμως παρεσκευασ-
μένης, τὴν μὲν φιλοπονίαν [d] εὐθέως ἐν τοῖς γυμνασίοις
ἐπιδειξάμενος οὐδ' ἐν τοῖς ἔργοις ἐψεύσω, τὴν δ' ἄλλην
ἐπιφάνειαν τῆς [e] σαυτοῦ φύσεως καὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἀν-
34 δρείαν ἐν τοῖς ἀγῶσι μάλιστ' ἐνεδείξω. περὶ ὧν ὀκνῶ μὲν
ἄρξασθαι λέγειν, μὴ λειφθῶ τῷ λόγῳ τῶν τότε γεγενη-
μένων, ὅμως δ' οὐ παραλείψω· καὶ γὰρ αἰσχρόν, ἃ θεω-
ροῦντας ἡμᾶς εὐφραίνει, ταῦτ' ἀπαγγεῖλαι μὴ [f] ἐθέλειν.
ἅπαντας μὲν οὖν εἰ [g] διεξιοίην τοὺς ἀγῶνας, ἴσως ἂν
ἄκαιρον μῆκος ἡμῖν ἐπιγένοιτο τῷ λόγῳ· ἑνὸς δ', ἐν ᾧ
πολὺ διήνεγκας, μνησθεὶς [h] ταὐτά τε δηλώσω καὶ τῇ
τῶν ἀκουόντων δυνάμει [i] συμμετρότερον φανήσομαι χρώ-
35 μενος. τῶν γὰρ ζευγῶν [k] ἀφεθέντων, καὶ τῶν μὲν προορ-
μησάντων τῶν δ' ὑφηνιοχουμένων, ἀμφοτέρων περιγενό-
μενος, [l] ὡς ἑκατέρων προσῆκε, τὴν νίκην ἔλαβες, τοιούτου

[z] τοιαύτης] τοσαύτης F.
[a] πόλεων] πολεμίων O.
[b] δ' om. S. et pr. Y.
[c] ἅπαντα] ἅπαντα ἀεὶ S. O. v.
[d] εὐθέως post γυμνασίοις ponunt S. Y. O. v.
[e] σαυτοῦ] αὑτοῦ O.
[f] ἐθέλειν] θέλειν v.
[g] διεξιοίην] διεξοίην F. S. Q. διεξίοιμι v.
[h] ταὐτά τε] ταῦτα Q. πάντας F.
[i] συμμετρότερον] συμμετρώτερον S. συμμετριώτερον F. O. v.
[k] ἀφεθέντων] ἀφαιρεθέντων Q. v. expunctisque litteris αιρ S. ἀφ εθεντων Y.
[l] ὡς ἑκατέρων] ἑκατέρων ὡς F. S. Q. Conf. Coraes ad Isocrat. p. 50, 32.

στεφάνου τυχὼν ἐφ' ᾧ, καίπερ καλοῦ τοῦ νικᾶν ὄντος,
κάλλιον ἐδόκει καὶ παραλογώτερον εἶναι τὸ σωθῆναι.
36 φερομένου γὰρ ἐναντίου μέν σοι τοῦ τῶν ἀντιπάλων ἅρ- 1410
ματος, ἁπάντων δ' ἀνυπόστατον οἰομένων εἶναι τὴν τῶν
ἵππων δύναμιν, ὁρῶν αὐτῶν ἐνίους καὶ μηδενὸς δεινοῦ
παρόντος ὑπεραγωνιακότας, οὐχ ὅπως ἐξεπλάγης ἢ κατ-
αδειλίασας, ἀλλὰ τῇ μὲν ἀνδρείᾳ καὶ [m] τῆς τοῦ ζεύγους
ὁρμῆς κρείττων ἐγένου, τῷ δὲ τάχει καὶ τοὺς διευτυχηκό-
37 τας τῶν ἀνταγωνιστῶν παρῆλθες. καὶ γάρ τοι [n] τοσοῦτον
μετήλλαξας τῶν ἀνθρώπων τὰς διανοίας, ὥστε πολλῶν
θρυλούντων ὡς ἐν τοῖς ἱππικοῖς ἀγῶσιν ἡδίστην θέαν
[o] παρέχεται τὰ ναυαγοῦντα, καὶ δοκούντων ἀληθῆ [p] ταῦτα
λέγειν, ἐπὶ σοῦ τοὐναντίον τοὺς θεατὰς φοβεῖσθαι πάν-
τας μή [q] τι συμπέσῃ [r] τοιοῦτο περὶ σέ· τοιαύτην εὔνοιαν
καὶ [s] φιλοτιμίαν ἡ σὴ φύσις αὐτοῖς παρέσχεν.
38 Εἰκότως· καλὸν μὲν γὰρ καὶ τὸ καθ' ἕν τι περίβλεπ-
τον γενέσθαι, πολὺ δὲ κάλλιον τὸ πάντα περιλαβεῖν ἐφ'
οἷς ἄν τις νοῦν ἔχων φιλοτιμηθείη. δῆλον δ' ἐκεῖθεν· εὑ-
ρήσομεν γὰρ Αἰακὸν μὲν καὶ Ῥαδάμανθυν διὰ σωφρο-
σύνην, Ἡρακλέα δὲ καὶ Κάστορα καὶ Πολυδεύκην δι'
ἀνδρίαν, [t] Γανυμήδην δὲ καὶ Ἄδωνιν καὶ ἄλλους τοιού-
39 τους διὰ κάλλος ὑπὸ θεῶν ἀγαπηθέντας. ὥστε ἔγωγε οὐ
θαυμάζω τῶν ἐπιθυμούντων τῆς σῆς φιλίας, ἀλλὰ [u] τῶν
μὴ τὸν τρόπον τοῦτον διακειμένων· ὅπου γὰρ ἑνὸς ἑκάστου
τῶν προειρημένων μετασχόντες τινὲς τῆς τῶν θεῶν ὁμιλίας

[m] τῆς—ὁρμῆς] τῇ—ὁρμῇ F. S. Y. O. v.
[n] τοσοῦτον] τοσοῦτο v.
[o] παρέχεται] παρέχει γρ. Q.
[p] ταῦτα om. v.
[q] τι] τις O.
[r] τοιοῦτο] τοιαύτην v.
[s] φιλοτιμίαν] φιλονεικίαν Y. v. φιλονικίαν O.
[t] Γανυμήδην] γαννυμήδην v.
[u] τῶν μὴ τὸν τρόπον τοῦτον] μὴ τῶν τοῦτον τὸν τρόπον S. Y. μὴ τῶν τοῦτον τρόπον v. τῶν μὴ τοῦτον τὸν τρόπον O.

ἠξιώθησαν, ἤ που τοῦ γ' ἁπάντων κυρίου καταστάντος
40 εὐκτὸν θνητῷ φύντι φίλον γενέσθαι. δίκαιον μὲν οὖν καὶ
πατέρα καὶ μητέρα καὶ τοὺς ἄλλους οἰκείους τοὺς σοὺς
[x] ζηλοῦσθαι, [y] τοσοῦτον ὑπερέχοντος σοῦ τῶν ἡλικιωτῶν 1411
ἀρετῇ, πολὺ δὲ μᾶλλον οὓς σὺ [z] ὁ τῶν τηλικούτων ἀγα-
θῶν [a] ἠξιωμένος σαυτοῦ προκρίνας ἀξίους εἶναι φίλους ἐξ
ἁπάντων αἱρῇ. τοὺς μὲν γὰρ ἡ τύχη σοι μετόχους κατ-
έστησε, τοὺς δ' ἡ σφετέρα καλοκαγαθία προσσυνέστησεν·
41 οὓς οὐκ οἶδα πότερον ἐραστὰς ἢ μόνους ὀρθῶς γιγνώσκον-
τας προσαγορεῦσαι χρή. δοκεῖ γάρ μοι καὶ κατ' ἀρχὰς
ἡ τύχη, τῶν μὲν φαύλων καταφρονοῦσα, τὰς δὲ τῶν
σπουδαίων ἀνδρῶν διανοίας ἐρεθίσαι βουληθεῖσα, τὴν σὴν
φύσιν οὐ πρὸς ἡδονὴν [b] ἐξαπατηθῆναι [c] καλὸν ποιῆσαι,
ἀλλὰ πρὸς ἀρετὴν [d] ἐνευδαιμονῆσαι χρήσιμον.

42 Πολλὰ δ' ἔχων ἔτι περὶ σοῦ διελθεῖν, αὐτοῦ καταλύ-
σειν μοι δοκῶ τὸν ἔπαινον, δεδιὼς μὴ καθ' ὑπερβολὴν τῆς
ἀνθρωπίνης φύσεως ὑπὲρ σοῦ διαλέγεσθαι δόξω· [e] τοσοῦ-
τον γάρ, ὡς ἔοικεν, ἡ τῶν λόγων δύναμις ἔλαττον ἔχει
τῆς ὄψεως, ὥστε τοῖς [f] μὲν ὁρατοῖς οὐδεὶς ἀπιστεῖν ἀξιοῖ,
τοὺς δὲ τούτων ἐπαίνους οὐδ' ἂν [g] ἐλλείπωσιν ἀληθεῖς εἶ-
43 ναι νομίζουσι. παυσάμενος οὖν περὶ τούτων, ἤδη πειρά-
σομαί [h] σοι συμβουλεύειν, ἐξ ὧν ἂν ἐντιμότερον ἔτι [i] τὸν
σαυτοῦ βίον [k] καταστήσαις. βουλοίμην δ' ἂν σε μὴ

[x] ζηλοῦσθαι] δηλοῦσθαι F. S. Y. O. v.

[y] τοσοῦτον ὑπερέχοντος] τοσούτων ὑπερέχοντας Q.

[z] ὁ om. γρ. Q.

[a] ἠξιωμένος σαυτοῦ] ἠξιωμένους αὐτοῦ γρ. Q. ἠξιωμένος σαυτὸν F. Q.

[b] ἐξαπατηθῆναι] ἐνεξαπατηθῆναι Reiskius.

[c] καλὸν] καλὴν H. Wolfius. καλόν σε γρ. Q.

[d] ἐνευδαιμονῆσαι] εὐδαιμονῆσαι S. Q.

[e] τοσοῦτον] τοσοῦτο v.

[f] μὲν om. v.

[g] ἐλλείπωσιν] ἐλλίπωσιν v. ἐλλείπωμεν O.

[h] σοι] σου O.

[i] τὸν] τοῦ O.

[k] καταστήσαις] καταστήσῃς v. καταστήσεις F. S. Q.

πάρεργον ποιήσασθαι τὸ προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς μέλλουσι ῥηθήσεσθαι, μηδ' ὑπολαμβάνειν τοῦθ', ὡς ἄρα ἐγὼ τούτοις κέχρημαι τοῖς λόγοις οὐ τῆς [l] σῆς ὠφελείας
44 ἕνεκα ἀλλ' ἐπιδείξεως ἐπιθυμῶν, ἵνα μήτε διαμάρτης τῆς ἀληθείας, [m] μήτ' ἀντὶ τῶν βελτίστων τὰ τυχόντα ἑλόμενος χεῖρον περὶ σαυτοῦ βουλεύσῃ· καὶ γὰρ τοῖς μὲν ἀφανῆ καὶ ταπεινὴν τὴν φύσιν ἔχουσιν οὐδ' ὅταν μὴ κα- 1412 λῶς τι πράξωσιν ἐπιπλήττομεν, τοῖς δ' ὥσπερ σὺ περιβλέπτοις γεγενημένοις καὶ τὸ παραμελῆσαί τινος τῶν
45 καλλίστων [n] αἰσχύνην φέρει. ἔτι δ' οἱ μὲν ἐπὶ τῶν ἄλλων λόγων ψευσθέντες καθ' ἑνὸς μόνου πράγματος οὐ τὰ κράτιστα ἔγνωσαν· οἱ δὲ τῆς τῶν ἐπιτηδευμάτων συμβουλίας [o] διαμαρτόντες ἢ καταφρονήσαντες παρ' ὅλον τὸν βίον τῆς ἑαυτῶν ἀγνωσίας [p] ὑπομνήματα ἔχουσιν.

46 Τούτων μὲν [q] οὖν [r] οὐδὲν δεῖ σε παθεῖν, [s] σκοπεῖσθαι δὲ τί τῶν [t] ἀνθρωπείων μεγίστην δύναμιν ἔχει, καὶ τίνος καλῶς μὲν ἀποβάντος πλεῖστ' ἂν κατορθοῖμεν, διαφθαρέντος δὲ μέγιστ' ἂν βλαπτοίμεθα παρὰ τὸν βίον· οὐ γὰρ ἄδηλον ὅτι τούτου καὶ μάλιστ' ἐπιμέλειαν ποιητέον, ὃ μεγίστην ῥοπὴν ἐφ' [u] ἑκάτερον [x] ἐργάζεσθαι πέφυκεν.
47 τὴν μὲν τοίνυν ἐν ἀνθρώποις [y] διάνοιαν ἁπάντων εὑρήσομεν ἡγεμονεύουσαν, ταύτην δὲ φιλοσοφίαν μόνην παιδεῦσαί τε ὀρθῶς καὶ γυμνάσαι δυναμένην. ἧς οἴομαί σε δεῖν μετασχεῖν, καὶ μὴ κατοκνῆσαι μηδὲ φυγεῖν τὰς ἐνούσας ἐν

[l] σῆς om. S. O. v. in γρ. habet Y.

[m] μήτ' ἀντὶ] μήτε τι S. Y. O. μήτ' ἐπὶ v.

[n] αἰσχύνην φέρει] αἰσχύνην φέρειν εἴωθεν γρ. F. Y. Q. φέρει κατάγνωσιν Y. O. φέρειν εἴωθεν v.

[o] διαμαρτόντες] διαμαρτάνοντες v.

[p] ὑπομνήματα ἔχουσιν] ὑπομένουσι δίκας v.

[q] οὖν om. F. S. Y. Q. v.

[r] οὐδὲν δεῖ σε παθεῖν] οὐδεὶς ἔπαθε v.

[s] σκοπεῖσθαι] σκοπεῖσθε v.

[t] ἀνθρωπείων] ἀνθρωπίνων F. Q.

[u] ἑκάτερον Reisk. libri ἑκατέρων.

[x] ἐργάζεσθαι] ἐνεργάζεσθαι S. Q. ἐξεργάζεσθαι O.

[y] διάνοιαν om. S.

αὐτῇ πραγματείας, ἐνθυμούμενον ὅτι διὰ μὲν ἀργίας καὶ
ῥαθυμίας καὶ τὰ παντελῶς [z] ἐπιπολῆς δυσχείρωτά ἐστι,
διὰ δὲ καρτερίας καὶ φιλοπονίας οὐδὲν τῶν ὄντων ἀγα-
48 θῶν ἀνάλωτον πέφυκε, καὶ διότι πάντων ἀλογώτατόν
ἐστι πρὸς μὲν χρηματισμὸν καὶ ῥώμην καὶ τὰ τοιαῦτα
φιλοτίμως ἔχειν καὶ πολλὰς ὑπομένειν κακοπαθείας, ἃ
πάντα θνητά ἐστι καὶ τῇ διανοίᾳ δουλεύειν εἴωθε, τὴν δ'
ἐπιστατοῦσαν μὲν τῶν ἄλλων, συνδιατελοῦσαν δὲ τοῖς
ἔχουσιν, ὅλου δ' ἡγεμονεύουσαν τοῦ βίου μὴ ζητεῖν ὅπως 1413
49 διακείσεται βέλτιον. καίτοι καλὸν μὲν καὶ [a] διὰ τύχην
ἐν τοῖς σπουδαιοτάτοις θαυμάζεσθαι, πολὺ δὲ κάλλιον
διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τὴν αὑτοῦ μηδενὸς τῶν ἐνδόξων ἄμοι-
ρον γενέσθαι· τῆς μὲν γὰρ ἐνίοτε καὶ τοῖς φαύλοις μετα-
σχεῖν συνέβη, τῆς δ' οὐκ ἔστιν ἄλλοις μετουσία πλὴν
50 τοῖς ἐν ἀνδραγαθίᾳ διαφέρουσιν. ἀλλὰ μὴν περί γε τῆς
φιλοσοφίας ἀκριβῶς μὲν [b] ἕκαστα διελθεῖν ἡγοῦμαι τὸν
μέλλοντα χρόνον ἡμῖν ἐπιτηδειοτέρους καιροὺς παραδώ-
σειν· συντόμως δ' εἰπεῖν οὐδὲ νῦν οὐδὲν κωλύσει περὶ αὐ-
τῆς. ἓν οὖν πρῶτον ἐκεῖνό σε δεῖ καταμαθεῖν ἀκριβῶς,
ὅτι πᾶσα μὲν παιδεία δι' ἐπιστήμης καὶ μελέτης τινὸς
συνέστηκεν, ἡ δὲ φιλοσοφία καὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων·
ὅσῳ [c] γὰρ [d] ἀκριβεστέρους ἔχει τοὺς ἐφεστῶτας, [e] τοσ-
51 ούτῳ κάλλιον αὐτὴν συγκεῖσθαι προσήκει. καίτοι τί
ποτ' ἂν βουληθείημεν, τῆς μὲν διανοίας ἐπὶ τοῦ λέγειν
[f] καὶ βουλεύεσθαι τεταγμένης, τῆς δὲ φιλοσοφίας ἑκα-
τέρου τούτων ἐμπειρίαν παραδιδούσης, μὴ ταύτην κατα-
σχεῖν τὴν πραγματείαν δι' ἧς ἀμφοτέρων τούτων ἐγκρα-

[z] ἐπιπολῆς om. S.
[a] διὰ τύχην] παρὰ τύχην γρ. Q.
[b] ἕκαστα] ἕνεκα O.
[c] γὰρ om. O.
[d] ἀκριβεστέρους] φρονιμωτέρους γρ. F. Y. Q.
[e] τοσούτῳ] τοσοῦτο v.
[f] καὶ βουλεύεσθαι om. Q.

τῶς ἕξομεν; τότε γὰρ εἰκὸς καὶ τὸν βίον ἡμῶν μεγίστην
ἐπίδοσιν λαβεῖν, ὅταν τῶν κρατίστων ὀρεγόμενοι τὰ μὲν
διδακτὰ τέχνῃ, τὰ δὲ λοιπὰ γυμνασίᾳ [g] τινὶ καὶ συνη-
52 θείᾳ κατασχεῖν δυνηθῶμεν. οὐ γὰρ δήπου τοῦτό γ' [h] ἔστιν
εἰπεῖν, ὡς οὐδὲν πρὸς τὸ φρονεῖν εὖ παρὰ τὴν ἐπιστήμην
διαφέρομεν ἀλλήλων· ὅλως μὲν γὰρ ἅπασα φύσις βελ-
τίων γίγνεται [i] παιδείαν προσλαβοῦσα τὴν προσήκουσαν,
πολὺ δὲ μάλισθ' ὅσαις ἐξ ἀρχῆς εὐφυέστερον τῶν ἄλλων 1414
ἔχειν ὑπῆρξε· [k] τοῖς μὲν γὰρ αὑτῶν [l] μόνον βελτίοσι γίγ-
53 νεσθαι, τοῖς δὲ καὶ τῶν ἄλλων συμβαίνει διενεγκεῖν. εὖ
δ' [m] ἴσθι τὴν μὲν ἐκ τῶν πράξεων ἐμπειρίαν γιγνομένην
σφαλερὰν οὖσαν καὶ πρὸς τὸν λοιπὸν βίον ἀχρήστως
ἔχουσαν, τὴν δ' ἐκ τοῦ φιλοσοφεῖν παιδείαν πρὸς ἅπαντα
ταῦτα εὐκαίρως συγκεκραμένην. καίτοι τινὲς ἤδη καὶ
[n] δι' [o] εὐτυχίαν πραγμάτων γυμνασθέντες ἐθαυμάσθη-
σαν. σοὶ δὲ προσήκει τούτων μὲν καταφρονεῖν, σαυτοῦ δ'
ἐπιμέλειαν ἔχειν· οὐ γὰρ αὐτοσχεδιάζειν ἀλλ' ἐπίστα-
σθαί σε δεῖ περὶ τῶν μεγίστων, οὐδ' ἐπὶ τῶν καιρῶν μελε-
54 τᾶν, ἀλλ' ἀγωνίζεσθαι καλῶς ἐπίστασθαι. νόμιζε δὲ
πᾶσαν μὲν τὴν φιλοσοφίαν μεγάλα τοὺς χρωμένους
ὠφελεῖν, πολὺ δὲ μάλιστα τὴν περὶ τὰς πράξεις καὶ
τοὺς πολιτικοὺς λόγους ἐπιστήμην. τῆς γὰρ γεωμετρίας
καὶ τῆς ἄλλης τῆς τοιαύτης παιδείας ἀπείρως [p] μὲν
ἔχειν αἰσχρόν, ἄκρον δὲ ἀγωνιστὴν γενέσθαι ταπεινότερον
τῆς σῆς ἀξίας· ἐν ἐκείνῃ δὲ τὸ μὲν διενεγκεῖν ζηλωτόν,
55 τὸ δ' ἄμοιρον γενέσθαι παντελῶς καταγέλαστον. γνοίης
δ' ἂν ἐξ ἄλλων τε πολλῶν καὶ παραθεωρήσας τοὺς πρὸ

[g] τινὶ om. S. Y. O. v.
[h] ἔστιν] ἔνεστιν v.
[i] παιδείαν] παιδιὰν O.
[k] τοῖς—τοῖς] ταῖς—ταῖς v.
[l] μόνον om. v.
[m] ἴσθι] ἴσθ' ὅτι S. Y. O. v.
[n] δι' om. O.
[o] εὐτυχίαν] συντυχίαν γρ. Y. Q.
[p] μὲν post ἀπείρως om. v.

σαυτοῦ γεγενημένους ἐνδόξους ἄνδρας. [q] τοῦτο μὲν Περι-
κλέα τὸν συνέσει πλεῖστον τῶν καθ' αὑτὸν διενεγκεῖν δό-
ξαντα πάντων [r] ἀκούσει πλησιάσαντα Ἀναξαγόρᾳ τῷ
Κλαζομενίῳ [s] καὶ μαθητὴν ἐκείνου γενόμενον ταύτης τῆς
56 δυνάμεως μετασχόντα· τοῦτο δ' Ἀλκιβιάδην εὑρήσεις
φύσει μὲν πρὸς ἀρετὴν πολλῷ χεῖρον διακείμενον, καὶ τὰ
μὲν ὑπερηφάνως τὰ δὲ ταπεινῶς τὰ δ' [t] ὑπεράκρως ζῆν 1415
προῃρημένον, ἀπὸ δὲ τῆς Σωκράτους ὁμιλίας πολλὰ μὲν
ἐπανορθωθέντα τοῦ βίου, τὰ δὲ λοιπὰ τῷ μεγέθει τῶν
57 ἄλλων ἔργων ἐπικρυψάμενον. εἰ δὲ δεῖ μὴ παλαιὰ [u] λέ-
γοντας διατρίβειν, ἔχοντας [x] ὑπογυιοτέροις παραδείγμασι
χρῆσθαι, τοῦτο μὲν Τιμόθεον οὐκ ἐξ ὧν νεώτερος ὢν ἐπε-
τήδευσεν, ἀλλ' ἐξ ὧν Ἰσοκράτει συνδιατρίψας ἔπραξε,
μεγίστης δόξης καὶ πλείστων τιμῶν εὑρήσεις ἀξιωθέντα·
τοῦτο δὲ Ἀρχύταν τὴν Ταραντίνων πόλιν οὕτω καλῶς
καὶ φιλανθρώπως διοικήσαντα καὶ κύριον αὐτῆς κατα-
στάντα, ὥστ' εἰς ἅπαντας τὴν ἐκείνου μνήμην διενεγκεῖν·
ὃς ἐν ἀρχῇ καταφρονούμενος ἐκ τοῦ Πλάτωνι πλησιάσαι
58 τοσαύτην ἔλαβεν ἐπίδοσιν. καὶ τούτων οὐδὲν ἀλόγως
[y] ἀποβέβηκε· πολὺ γὰρ ἦν ἀτοπώτερον, εἰ τὰ μὲν μικρὰ
δι' ἐπιστήμης καὶ μελέτης ἠναγκαζόμεθα ἐπιτελεῖν, τὰ
δὲ μέγιστα ἄνευ [[z] τέχνης καὶ] ταύτης τῆς πραγμα-
τείας ἠδυνάμεθα πράττειν. περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ οἶδ'
ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· οὐδὲ γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὡς παντελῶς
ἀπείρως ἔχοντός σου περὶ αὐτῶν ἐμνήσθην, ἀλλ' ἡγού-

[q] τοῦτο μὲν] τοῦτο μὲν γὰρ O. καὶ τοῦτο μὲν γὰρ v.

[r] ἀκούσει] ἀκουσεῶ F. ἀκούσειν S. Q. ἀκούσῃ O. v. et correctus Y.

[s] καὶ ante μαθητὴν om. O.

[t] ὑπεράκρως] ὑπερακράτως γρ. F. Q.

[u] λέγοντας] λέγοντα F. λέγοντα S. Q.

[x] ὑπογυιοτέροις] ὑπογυοτέροις O. ὑπογυωτέροις F. S. Y. Q. v.

[y] ἀποβέβηκε] ἀποβέβληκε F. Q. O. v.

[z] τέχνης om. S. Y. O. v. καὶ om. omnes.

μενος τὰς τοιαύτας παρακλήσεις τοὺς μὲν ἀγνοοῦντας
59 προτρέπειν, τοὺς δ' εἰδότας παροξύνειν. Μηδὲν δὲ ὑπολά-
βῃς τοιοῦτον, ὡς ἄρα ἐγὼ ταῦτ' εἴρηκα διδάξειν αὐτὸς
ἐπαγγελλόμενός [a] σέ τι τούτων· οὐ γὰρ ἂν αἰσχυνθείην
εἰπὼν ὅτι πολλὰ μαθεῖν αὐτὸς [b] ἔτι δέομαι, καὶ μᾶλλον
ἀγωνιστὴς προῄρημαι τῶν [c] πολλῶν ἢ διδάσκαλος εἶναι
τῶν ἄλλων. οὐχ ὡς ἀναινόμενος δὲ ταῦτα [d] διαιροῦμαι
τὴν τῶν σοφιστεύειν ἑλομένων δόξαν, ἀλλ' ὅτι τἀληθὲς
60 τοῦτον ἔχον τυγχάνει τὸν τρόπον, ἐπεὶ σύνοιδά γε πολ- 1416
λοὺς μὲν ἐξ ἀδόξων καὶ ταπεινῶν ἐπιφανεῖς διὰ τῆς
πραγματείας ταύτης γεγενημένους, Σόλωνα δὲ καὶ ζῶν-
τα καὶ τελευτήσαντα μεγίστης δόξης ἠξιωμένον· ὃς οὐκ
ἀπεληλαμένος τῶν ἄλλων τιμῶν, ἀλλὰ τῆς μὲν ἀνδρείας
τὸ πρὸς Μεγαρέας τρόπαιον ὑπόμνημα καταλιπών, τῆς
61 δ' εὐβουλίας τὴν Σαλαμῖνος κομιδήν, τῆς δ' ἄλλης
συνέσεως τοὺς νόμους οἷς ἔτι καὶ νῦν οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλ-
λήνων χρώμενοι διατελοῦσιν, ὅμως τοσούτων [e] αὐτῷ κα-
λῶν ὑπαρχόντων ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἐσπούδασεν ἢ τῶν ἑπ-
τὰ σοφιστῶν ὅπως γένηται, νομίζων τὴν φιλοσοφίαν οὐκ
ὄνειδος ἀλλὰ τιμὴν τοῖς χρωμένοις φέρειν, καλῶς ἐγνω-
κὼς αὐτὸ τοῦτο οὐχ ἧττον ἢ καὶ τἆλλα ἐφ' οἷς διήνεγ-
κεν.
62 [f] Ἐγὼ μὲν οὖν οὔτ' αὐτὸς ἄλλως γιγνώσκω, σοί τε
παραινῶ φιλοσοφεῖν, μεμνημένῳ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑπαρξάν-
των σαυτῷ· [g] τούτου γὰρ ἕνεκα [h] διῆλθον ἐν ἀρχῇ τοῦ λό-
γου κἀγὼ περὶ αὐτῶν, οὐχ ὡς ἐκ τοῦ τὴν σὴν φύσιν

[a] σέ τι] ἔτι S. Q.
[b] ἔτι δέομαι] ἐπιδέομαι v.
[c] πολλῶν] πόνων F. πολιτικῶν γρ. F. Y. Q.
[d] διαιροῦμαι] διορθοῦμαι γρ. Q.
[e] αὐτῷ καλῶν] καλῶν αὐτῷ v.
[f] Ἐγὼ—γιγνώσκω γρ. F. Y. Q. ὑφ' ὧν οὖν F. S. Y. Q. O. v.
[g] τούτου] τούτου [ων] F. τούτων Q.
[h] διῆλθον] διήλθομεν F. S. Q.

ἐπαινεῖν ἀνακτήσεσθαί σε προσδοκῶν, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον
προτρέψω σε πρὸς [i] τὴν φιλοσοφίαν, ἐὰν μὴ παρὰ μι-
κρὸν ποιήσῃ, μηδ' ἐπὶ τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς μέγα
63 φρονήσας τῶν μελλόντων ὀλιγωρήσῃς. μηδ' εἰ τῶν ἐντυγ-
χανόντων κρείττων εἶ, μηδὲν τῶν ἄλλων ζήτει διενεγκεῖν,
ἀλλ' ἡγοῦ κράτιστον μὲν εἶναι τὸ πρωτεύειν ἐν ἅπασι,
τούτου δ' ὀρεγόμενον ὀφθῆναι μᾶλλον [k] συμφέρειν ἢ [l] προ-
έχοντα ἐν τοῖς τυχοῦσι. καὶ μὴ καταισχύνῃς τὴν φύσιν,
μηδὲ ψευσθῆναι ποιήσῃς τῶν ἐλπίδων τοὺς ἐπὶ σοὶ μέγα
φρονοῦντας, ἀλλ' [m] ὑπερβάλλεσθαι πειρῶ τῇ σαυτοῦ δυ- 1417
64 νάμει τὴν τῶν εὐνουστάτων ἐπιθυμίαν. καὶ νόμιζε τοὺς
μὲν ἄλλους λόγους, ὅταν ἐπιεικῶς ἔχωσι, τοῖς εἰποῦσι
δόξαν περιτιθέναι, τὰς δὲ συμβουλίας τοῖς πεισθεῖσιν
ὠφέλειαν καὶ τιμὴν προσάπτειν· καὶ τὰς μὲν περὶ τῶν
ἄλλων κρίσεις τὴν αἴσθησιν, [n] ἣν ἔχομεν, δηλοῦν, τὰς δὲ
τῶν ἐπιτηδευμάτων αἱρέσεις τὴν ὅλην φύσιν ἡμῶν δοκιμά-
ζειν. ἐν οἷς ἅμα κρίνων αὐτὸς κριθήσεσθαι προσδόκα
παρὰ πᾶσι, κἀμὲ τὸν οὕτως ἐγκωμιάσαντά σε ἑτοίμως
65 ἐν ἀγῶνι γενήσεσθαι τῆς σῆς δοκιμασίας. [o] διὸ δεῖ σέ
[p] τε τῶν ἐπαίνων ἄξιον εἶναι δόξαντα, κἀμὲ τῆς σῆς φι-
λίας ἀνεπιτίμητον εἶναι. οὐχ οὕτω δ' ἂν σε προθύμως
ἐπὶ τὴν φιλοσοφίαν [q] παρεκάλουν, εἰ μὴ τῆς μὲν εὐνοίας
τῆς ἐμῆς τοῦτον ἂν σοι κάλλιστον ἔρανον εἰσενεγκεῖν ᾤ-
μην, τὴν δὲ πόλιν ἑώρων διὰ μὲν ἀπορίαν τῶν καλῶν
κἀγαθῶν ἀνδρῶν τοῖς τυχοῦσι πολλάκις χρωμένην, διὰ
δὲ τὰς τούτων ἁμαρτίας αὐτὴν ταῖς μεγίσταις ἀτυχίαις
66 περιπίπτουσαν. ἵν' οὖν ἡ μὲν τῆς σῆς ἀρετῆς, σὺ δὲ τῶν

[i] τὴν ante φιλοσοφίαν om. O.
[k] συμφέρειν] συμφέρει v.
[l] προέχοντα] προσέχοντα S. Q.
[m] ὑπερβάλλεσθαι] ὑπερβαλέσθαι v.
[n] ἣν] μὲν v.
[o] διὸ] δι' ἃ S. Q. v.
[p] τε om. S. v. et pr. Y.
[q] παρεκάλουν] παρεκαλοῦμεν F. S. Q.

παρὰ ταύτης τιμῶν ἀπολαύσῃς, προθυμότερόν σοι παρακελευσάμην. καὶ γὰρ οὐδ᾽ ἐπὶ σοὶ νομίζω γενήσεσθαι ζῆν ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ προστάξειν σοι τὴν πόλιν τῶν αὐτῆς [r] τι διοικεῖν, καὶ ὅσῳ τὴν φύσιν ἐπιφανεστέραν ἔχεις, τοσούτῳ μειζόνων ἀξιώσειν καὶ θᾶττον βουλήσεσθαι πεῖράν [s] σου λαμβάνειν. καλὸν οὖν παρεσκευάσθαι τὴν γνώμην, ἵνα μὴ τότε πλημμελῇς.

67 Τὸ μὲν οὖν ἐμὸν ἦν ἔργον εἰπεῖν ἅ σοι συμφέρειν ἡγοῦμαι πεπρᾶχθαι, [t] σὸν δὲ βουλεύσασθαι περὶ αὐτῶν. προσήκει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ζητοῦντας οἰκείως πρὸς σὲ διακεῖσθαι μὴ τὰς [u] ἐπιπολαίους ἡδονὰς καὶ 1418 διατριβὰς ἀγαπᾶν, μηδ᾽ ἐπὶ ταύτας [x] προκαλεῖσθαι, ἀλλὰ φιλοπονεῖν καὶ σκοπεῖν ὅπως τὸν σὸν βίον ὡς λαμπρότατον καταστήσουσιν· αὐτοί τε γὰρ οὕτως [y] ἂν μάλιστα ἐπαινοῖντο, καὶ σοὶ πλείστων ἀγαθῶν αἴτιοι γένοιντο.

68 μέμφομαι μὲν οὖν οὐδὲ νῦν οὐδένα τῶν σοὶ πλησιαζόντων· καὶ γάρ μοι δοκεῖ τῆς ἄλλης εὐτυχίας τῆς σῆς καὶ τοῦθ᾽ ἓν εἶναι, [z] τὸ μηδενὸς φαύλου τυχεῖν ἐραστοῦ, ἀλλ᾽ οὓς ἄν τις ἕλοιτο βουλόμενος φίλους ἐκ τῶν ἡλικιωτῶν ἐκλέγεσθαι· παραινῶ μέντοι σοι φιλοφρονεῖσθαι μὲν πρὸς ἅπαντας τούτους καὶ ἔχειν ἡδέως, πείθεσθαι δὲ τοῖς πλεῖστον νοῦν ἔχουσιν αὐτῶν, ἵνα καὶ τούτοις αὐτοῖς ἔτι σπουδαιότερος δοκῇς εἶναι καὶ τοῖς ἄλλοις πολίταις. εὐτύχει.

[r] τι om. v.
[s] σου om. v. et pr. Y.
[t] σὸν] ὅσον S.
[u] ἐπιπολαίους] ἐπιπόλεως margo Y. Q.
[x] προκαλεῖσθαι] προσκαλεῖσθαι O.
[y] ἂν om. pr. Y.
[z] τὸ] τοῦ S. Q.

ΠΡΟΟΙΜΙΑ ΔΗΜΗΓΟΡΙΚΑ.

Α.

Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινὸς πράγματος προὐτίθετο ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι λέγειν, ἐπισχὼν ἂν ἕως οἱ πλεῖστοι [a] τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφήναντο, εἰ μὲν ἤρεσκέ τι μοι τῶν ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἂν ἦγον, εἰ δὲ μή, τότ᾽ ἂν καὶ αὐτὸς ἐπειρώμην ἃ γιγνώσκω λέγειν. ἐπειδὴ δ᾽ ὑπὲρ ὧν πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον, περὶ τούτων νυνὶ σκοπεῖτε, ἡγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς εἰκότως ἂν μετὰ τούτους [b] δοκεῖν λέγειν. εἰ μὲν οὖν εἶχε καλῶς τὰ πράγματα, οὐδὲν ἂν ἔδει συμβουλεύειν· ἐπειδὴ δ᾽, ὡς ἅπαντες ὁρᾶτ᾽, 1419 ἔχει δυσκολίαν, ὡς ἐκ τοιούτων, πειράσομαι συμβουλεύειν ἃ κράτιστα εἶναι νομίζω. πρῶτον μὲν οὖν ὑμᾶς ἐκεῖνο ἐγνωκέναι δεῖ, ὡς οὐδὲν ὧν ἐποιεῖτε ἐπὶ τοῦ πολεμεῖν ὄντες τοῦ λοιποῦ πρακτέον ἐστίν, ἀλλὰ πάντα τἀναντία· εἰ γὰρ ἐκεῖνα φαῦλα πεποίηκε τὰ πράγματα, τἀναντία εἰκὸς βελτίω ποιῆσαι. ἔπειτα νομιστέον οὐχ, ὃς ἂν ὑμῖν ἢ μηδὲν ἢ μικρὰ προστάττῃ, τοῦτον ὀρθῶς λέγειν· ὁρᾶτε γὰρ ὡς ἐκ τῶν τοιούτων ἐλπίδων καὶ λόγων εἰς πᾶν προελήλυθε μοχθηρίας τὰ παρόντα· ἀλλ᾽ ὃς ἂν τὸ χαρίζεσθαι παρείς, ἃ δεῖ καὶ δι᾽ ὧν [c] παυσαίμεθα αἰσχύνην ὀφλισκάνοντες [d] καὶ ζημιούμενοι, ταῦτα λέγῃ. καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς, εἰ μέν, ὅσα [e] ἂν τῷ λόγῳ τις ὑπερβῇ λυπῆ-

[a] τῶν εἰωθότων] τῶν εἰδότων v.

[b] δοκεῖν λέγειν] δεῖν λέγειν v.

[c] παυσαίμεθα] Immo παυσαίμεθ᾽ ἄν.

[d] καὶ ζημιούμενοι] καὶ μὴ ζημιούμενοι O.

[e] ἂν post ὅσα om. O.

σαι μὴ βουλόμενος, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἡδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἡ τῶν λόγων χάρις, ἂν ᾖ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημία γίγνεται, αἰσχρόν ἐστι φενακίζειν ἑαυτοὺς καὶ μετὰ τῆς ἐσχάτης ἀνάγκης πρᾶξαι ταῦτα ἃ πάλαι [f]ἐθελοντὰς [g]προσῆκε ποιεῖν.

B.

Οὐχὶ ταὐτὰ γιγνώσκειν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι παρίσταταί μοι, ὅταν τό τε τῆς πολιτείας ὄνομα ὑμῶν ἀκούσω, καὶ ὅταν τὸν τρόπον ὃν προσφέρονταί τινες ὑμῶν τοῖς ὑπὲρ ταύτης λέγουσιν ἴδω. τὴν μὲν γὰρ πολιτείαν δημοκρατίαν, ὥσπερ ἅπαντες ἴστε, ὀνομάζετε· τῶν δὲ τἀναντία ταύτῃ λεγόντων ἐνίους ἥδιον [h]ἀκούοντας ὁρῶ. ὃ καὶ θαυμάζω τίς ποτε ἡ πρόφασις. [i]πότερον προῖκα λέγειν ταῦτ' αὐτοὺς οἴεσθε; ἀλλ' οἱ τῶν ὀλιγαρχιῶν, ὑπὲρ ὧν οὗτοι λέγουσι, κύριοι καὶ πλείω σιωπῇ μᾶλλον ἂν δοῖεν. 1420
ἀλλὰ βελτίω ταῦτ' εἶναι τῶν ἑτέρων ὑπειλήφατε; βελτίων ἄρα ὑμῖν ὀλιγαρχία δημοκρατίας φαίνεται. ἀλλ' αὐτοὺς εἶναι βελτίους ἡγεῖσθε; καὶ τίς ἂν ὑφ' ὑμῶν χρηστὸς νομίζοιτο εἰκότως ἐναντία τῇ καθεστώσῃ πολιτείᾳ δημηγορῶν; οὐκοῦν λοιπὸν ἁμαρτάνειν ὑμᾶς, ὅταν οὕτως ἔχητε τὴν γνώμην. τοῦτο τοίνυν φυλάττεσθε μὴ πάσχειν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μή ποτε τοῖς ἐπιβουλεύουσι λαβὴν δώσετε, εἶτα τότε αἰσθήσεσθε ἡμαρτηκότες, ἡνίκα οὐδ' ὁτιοῦν ὑμῖν πλέον ἔσται. τὸ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ πάνθ' ὡς ἂν ἡμεῖς βουλοίμεθα ἔχειν μήτε παρ' αὐτοῖς ἡμῖν μήτε παρὰ τοῖς συμμάχοις ἴσως οὐδέν ἐστι θαυμαστόν· πολλῶν γὰρ τὸ τῆς τύχης αὐτόματον κρατεῖ, καὶ πολλαὶ [k]προφάσεις τοῦ μὴ πάντα κατὰ γνώ-

[f] ἐθελοντὰς] ἐθέλοντας Q. O. v. θέλοντας S. Y.
[g] προσῆκε] προσήκει γρ. Q.
[h] ἀκούοντας] ἀκούσαντας F. Q. v.
[i] πότερον] πρότερον S. O.
[k] προφάσεις τοῦ] προφάσεις εἰς τὸ γρ. Y. Q.

μην συμβαίνειν ἀνθρώποις [l] οὖσι. τὸ δὲ μηδ᾽ ὁτιοῦν μεταλαμβάνειν τὸν δῆμον, ἀλλὰ τοὺς ἀντιπράττοντας περιεῖναι, τοῦτο καὶ θαυμαστὸν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ φοβερὸν τοῖς εὖ φρονοῦσιν, [m] ὡς ἐγὼ κρίνω. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ παντός ἐστιν αὕτη μοι τοῦ λόγου.

Γ.

Ἀντὶ πολλῶν [n] ἂν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι χρημάτων, [o] εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν [p] ὑμῖν περὶ ὧν [q] νυνὶ τυγχάνετε σκοποῦντες, οἶμαι [r] πάντας ὑμᾶς ἑλέσθαι. ὅτε τοίνυν τοῦθ᾽ οὕτως ἔχει, προσήκει [s] ἐθελοντὰς ἀκούειν ὑμᾶς αὐτοὺς τῶν βουλομένων συμβουλεύειν. οὐ γὰρ μόνον, [t] εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος ἥκει τις, τοῦτ᾽ ἂν ἀκούσαντες λάβοιτε· ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐνίοις ἐπελθεῖν ἂν εἰπεῖν, ὥστ᾽ ἐξ ἁπάντων ῥᾳδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν 1421
αἵρεσιν γίγνεσθαι.

Δ.

[u] Ἔστιν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δίκαιον, ἐπειδὴ ἐφ᾽ ὑμῖν ἐστὶν ἑλέσθαι τῶν ῥηθέντων ὅ τι ἂν βούλησθε, ἁπάντων ἀκοῦσαι. καὶ γὰρ πολλάκις συμβαίνει τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον τοῦτο μὲν μὴ λέγειν ὀρθῶς, ἕτερον δέ τι· ἐκ μὲν οὖν τοῦ θορυβεῖν τάχ᾽ ἂν δυσχεράναντες πολλῶν χρησίμων ἀποστερηθείητε, ἐκ δὲ τοῦ μετὰ κόσμου καὶ σιγῆς ἀκοῦσαι καὶ τὰ καλῶς ἔχοντα ἅπαντα ποιήσετε, [x] κἂν δοκῇ τις παραληρεῖν, παραλείψετε. ἐγὼ μὲν οὖν οὔτ᾽ εἰ-

[l] οὖσι] εἰσί v.

[m] ὡς ἐγὼ S. Y. Q. O. vulg. ὡς καὶ ἐγώ.

[n] ἂν ante ὦ addiderunt S. Y.

[o] εἰ φανερὸν γένοιτο om. S.Y.Q.

[p] ὑμῖν sumpsi a S. Y. O. et γρ. Q.

[q] νυνὶ in γρ. habet Q. om. v.

[r] πάντας] πάντας ἂν S. Y. O.

[s] ἐθελοντὰς] ἔχειν ἐθέλοντας F.S. Q. v. παρέχειν ἐθέλοντας Y. O.

[t] εἴ τι] ὅ τι v.

[u] Ἔστιν] ἔστι δὲ F. S. Y. Q. O.

[x] κἂν δοκῇ τις παραληρεῖν] κἂν δοκήσῃ ληρεῖν γρ. Q.

ωθα μακρολογεῖν, οὔτ' ἄν, εἰ τὸν ἄλλον εἰώθειν [y] χρόνον, [z] νῦν ἐχρησάμην τούτῳ, ἀλλ' ἃ συμφέρειν ὑμῖν νομίζω, ταῦτα, ὡς ἂν δύνωμαι, διὰ βραχυτάτων ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς.

E.

[a] Ὁρῶ μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παντάπασι πρόδηλον ὂν οὕς τε ἂν ἀκούσητε λόγους ἡδέως καὶ πρὸς οὓς οὐκ οἰκείως ἔχετε· οὐ μὴν ἀλλὰ τὸ μὲν λέγειν ἅ τις οἴεται χαριεῖσθαι τῶν παρακρούσασθαί τι βουλομένων εἶναι νομίζω, τὸ δ' ὑφίστασθαι, περὶ ὧν πέπεικεν ἑαυτὸν συμφέρειν τῇ πόλει, [b] κἂν θορυβηθῆναι κἂν ἄλλο τι βούλησθ' ὑμεῖς, εὔνου καὶ δικαίου [c] τοῦτο πολίτου κρίνω. βουλοίμην δ' ἂν ὑμᾶς, εἰ [d] καὶ μηδὲ δι' ἓν τῶν ἄλλων, δι' ἐκεῖνο ὑπομεῖναι τοὺς λόγους ἀμφοτέρων, ἵν' ἐὰν μὲν ὀρθότερον φανῇ τις λέγων ὧν ὑμεῖς ὡρμήκατε, [e] χρήσησθε τούτῳ, ἂν δ' ἀπολειφθῇ καὶ μὴ δύνηται διδάξαι, δι' αὑτὸν ἀλλὰ μὴ δι' ὑμᾶς οὐκ ἐθέλοντας ἀκούειν τοῦτο πεπονθέναι δοκῇ. ἔτι δ' οὐδὲ πάθοιτ' ἂν ἀηδὲς οὐδὲν [f] τοσοῦτον, εἰ πολλά τινος ληροῦντος [g] ἀκούσαιτε, [h] ὅσον εἰ τῶν δεόντων τι λέγειν [i] ἔχοντά τινα εἰπεῖν [k] κωλύσαιτε. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ 1422
τοῦ δοκιμάζειν ὀρθῶς ἅπαντ' ἐστὶ μηδὲν οἴεσθαι πρότερον γιγνώσκειν [l] πρὶν μαθεῖν, ἄλλως τε καὶ συνειδότας πολ-

[y] χρόνον] τρόπον F. τρόπον Q.

[z] νῦν ἐχρησάμην F.S.Q.v. vulg. νῦν ἂν ἐχρησάμην.

[a] Ὁρῶ μὲν ὦ F.S.Q.O.v. ὁρῶ μὲν γὰρ Y.

[b] κἂν θορυβηθῆναι] καὶ θορυβηθῆναι Y.

[c] τοῦτο πολίτου S.Y.O. ceteri πολίτου τοῦτο.

[d] καὶ μηδὲ] καὶ μὴ Q.

[e] χρήσησθε] χρῆσθε O.

[f] τοσοῦτον S.Y.O. vulg. τοιοῦτον.

[g] ἀκούσαιτε] ἀκούσετε F.S.Y.Q.O.v.

[h] ὅσον O. γρ. Q. margo Y. om. S.Y. vulg. ἤ.

[i] ἔχοντά τινα] ἔχοντος τινος F.Y. ἔχοντος τινος S.O.

[k] κωλύσαιτε] κωλύσετε F. κωλύσετε S.v.

[l] πρὶν μαθεῖν om. S. in margine habet Y.

λάκις ἤδη πολλοὺς μετεγνωκότας. ἂν τοίνυν ὑμεῖς ταῦθ᾽ ὑπάρξητε νῦν πεπεισμένοι, οἶμαι μετὰ βραχέων λόγων καὶ αὐτὸς ἄν τι λέγειν εἰκότως [m] δόξαι καὶ ὑμῖν τὰ βέλτιστα φαίνεσθαι λέγων.

ϛ.

[n] Πολλῶν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι λόγων εἰρημένων παρὰ πάντων [o] τῶν [p] συμβεβουλευκότων, οὐδὲν ὑμᾶς νῦν ὁρῶ ὄντας ἐγγυτέρω τοῦ τί πρακτέον εὑρῆσθαι ἢ πρὶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβῆναι. αἴτιον δὲ [q] τούτου ταὐτὸ ὅπερ, οἶμαι, τοῦ κακῶς ἔχειν τὰ ὅλα· οὐ γὰρ παραινοῦσιν ὑμῖν ὑπὲρ τῶν παρόντων οἱ λέγοντες, ἀλλ᾽ ἑαυτῶν κατηγοροῦσι καὶ λοιδοροῦνται, ὡς μὲν ἐγὼ κρίνω, συνεθίζοντες ὑμᾶς ἄνευ κρίσεως, ὅσων εἰσὶν αἴτιοι κακῶν, ἀκούειν, ἵν᾽ ἄν ποτ᾽ ἄρα εἰς ἀγῶνα [r] καθιστῶνται, μηδὲν ἡγούμενοι [s] καινὸν ἀκούειν, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ὧν ὠργισθε πολλάκις, πραότεροι δικασταὶ καὶ κριταὶ γίγνησθε τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς. τὴν μὲν οὖν αἰτίαν, δι᾽ ἣν ταῦτα ποιοῦσιν, ἴσως ἀνόητον ἀκριβῶς ζητεῖν εἴη ἂν ἐν τῷ παρόντι· ὅτι δὲ ὑμῖν οὐχὶ συμφέρει, διὰ τοῦτο ἐπιτιμῶ. ἐγὼ δ᾽ οὔτε κατηγορήσω τήμερον οὐδενός, οὔτε ὑποσχήσομαι τοιοῦτον οὐδὲν ὃ μὴ παραχρῆμα ἐπιδείξω, οὐδ᾽ ὅλως τῶν αὐτῶν τούτοις οὐδὲν ποιήσω· ἀλλ᾽ ἃ βέλτιστα μὲν τοῖς πράγμασι, συμφέροντα δὲ τοῖς βουλευομένοις ὑμῖν ἡγοῦμαι, ταῦθ᾽ ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων εἰπὼν καταβήσομαι.

Ζ.

Οἱ μὲν ἐπαινοῦντες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς προγό- 1423
νους ὑμῶν λόγον εἰπεῖν μοι δοκοῦσι προαιρεῖσθαι κεχα-

[m] δόξαι] δόξε[αι] S. δόξαι[ειν] F. δόξει Y. vulg. δόξειν.
[n] Πολλῶν] πολλῶν δ᾽ F.O. et rec. Y.
[o] τῶν om. S.
[p] συμβεβουλευκότων] βεβουλευκότων v.
[q] τούτου ταὐτὸ] τοῦτ᾽ αὐτὸ Y.O.
[r] καθιστῶνται] καὶ καθιστῶνται F. v.
[s] καινὸν] κακὸν v. et γρ. Q. Y.

ρισμένον, οὐ μὴν συμφέροντά γε ἐκείνοις οὓς ἐγκωμιάζουσι ποιεῖν. περὶ γὰρ πραγμάτων ἐγχειροῦντες, ὧν οὐδ' ἂν εἷς ἀξίως ἐφικέσθαι δύναιτο τῷ λόγῳ, αὐτοὶ μὲν τοῦ δύνασθαι λέγειν δόξαν ἐκφέρονται, τὴν δ' ἐκείνων ἀρετὴν ἐλάττω τῆς ὑπειλημμένης παρὰ τοῖς ἀκούουσι φαίνεσθαι ποιοῦσιν. ἐγὼ δὲ τῆς μὲν ἐκείνων ἀρετῆς μέγιστον ἔπαινον ἡγοῦμαι τὸν χρόνον, οὗ πολλοῦ γεγενημένου μείζω τῶν [t]ὑπ' ἐκείνων πραχθέντων οὐδένες ἄλλοι [u]παραδείξασθαι δεδύνηνται. αὐτὸς δὲ πειράσομαι τὸν τρόπον εἰπεῖν, [x]ὃν ἄν μοι [y]δοκεῖτε μάλιστα δύνασθαι παρασκευάσασθαι. καὶ γὰρ οὕτως ἔχει· εἰ μὲν ἡμεῖς ἅπαντες οἱ λέγοντες δεινοὶ φανείημεν, οὐδὲν ἂν τὰ [z]ὑμέτερ' εὖ οἶδ' ὅτι βέλτιον σχοίη· εἰ δὲ παρελθὼν ὁστισοῦν [a]δύναιτό τι [b]διδάξαι, καὶ πεῖσαι, τίς παρασκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν ποριοθεῖσα χρήσιμος ἔσται τῇ πόλει, πᾶς ὁ παρὼν λέλυται φόβος. ἐγὼ δὲ τοῦτο, ἂν ἄρα οἷός τε ὦ, πειράσομαι ποιῆσαι, μικρὰ [c]προειπὼν ὑμῖν ὡς ἔχω γνώμης περὶ τῶν πρὸς [d]βασιλέα.

Η.

Ἀμφότεροί μοι δοκοῦσιν ἁμαρτάνειν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ τοῖς Ἀρκάσι καὶ οἱ τοῖς Λακεδαιμονίοις συνειρηκότες· ὥσπερ γὰρ ἀφ' ἑκατέρων ἥκοντες, οὐχ ὑμῶν ὄντες, πρὸς οὓς ἀμφότεροι πρεσβεύονται, κατηγοροῦσι καὶ διαβάλλουσιν ἀλλήλους. ἦν δὲ τοῦτο μὲν τῶν ἀφιγμένων ἔργον, τὸ δὲ κοινῶς [e]ὑπὲρ τῶν πραγμάτων λέγειν καὶ τὰ

[t] ὑπ' ἐκείνων] ὑπ' ἐκείνου v.

[u] παραδείξασθαι S. ceteri παραδέξασθαι.

[x] ὃν ἄν] ὃν δή S. et γρ. Y. Q.

[y] δοκεῖτε F. S. Y. Q. O. vulg. δοκῆτε.

[z] ὑμέτερ'] ἡμέτερ' v.

[a] δύναιτό τι Y. O. δύναιτό τις F. S. Q. v.

[b] δεῖξαι Y. et γρ. S. Q.

[c] προειπὼν] καὶ προειπὼν Q.

[d] βασιλέα] τὸν βασιλέα F. S. Y. Q. v.

[e] ὑπὲρ τῶν πραγμάτων] ὑπὲρ πραγμάτων Q.

βέλτιστα ὑπὲρ ὑμῶν σκοπεῖν ἄνευ φιλονεικίας τῶν ἐνθάδε συμβουλεύειν ἀξιούντων. νῦν δ' ἔγωγε, εἴ τις αὐτῶν 1424 [f]ἀφέλοι τὸ γιγνώσκεσθαι καὶ τὸ τῇ φωνῇ λέγειν ἀττικιστί, πολλοὺς ἂν οἶμαι τοὺς μὲν Ἀρκάδας τοὺς δὲ Λάκωνας αὐτῶν εἶναι νομίσαι. ἐγὼ δ' [g]οἶδα μὲν ὡς χαλεπὸν τὸ τὰ βέλτιστα λέγειν ἐστί· συνεξηπατημένων γὰρ ὑμῶν, καὶ τῶν [h]μὲν ταυτὶ τῶν δὲ ταυτὶ βουλομένων, ἐὰν [i]τὰ μεταξύ τις ἐγχειρῇ λέγειν [k]καὶ ταῦθ' ὑμεῖς μὴ [l]περιμένητε μαθεῖν, χαριεῖται μὲν οὐδετέροις, [m]διαβεβλήσεται δὲ πρὸς ἀμφοτέρους. οὐ μὴν ἀλλ' αἱρήσομαι μᾶλλον αὐτός, ἂν ἄρα τοῦτο πάθω, δοκεῖν φλυαρεῖν, [n]ἢ παρ' ἃ βέλτιστα νομίζω τῇ πόλει προέσθαι τισὶν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα ὕστερον, ἐὰν ὑμῖν βουλομένοις ᾖ, λέξω· ἐκ δὲ τῶν ὁμολογουμένων ὑπ' αὐτῶν ἄρξομαι, ἃ κράτιστα νομίζω, διδάσκειν.

Θ.

Οὐχὶ ταὐτὰ γιγνώσκων ἐνίοις τῶν εἰρηκότων ἀνέστηκα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. οὐ μὴν οὐδὲ τούτους αἰτιάσομαι κακίᾳ τἀναντία τοῖς βελτίστοις εἰρηκέναι, ἀλλ' ὅτι πολλοὶ τοῦ τὰ πράγματα κρίνειν ἀμελήσαντες τοὺς λόγους σκοπεῖν, οὓς ἐροῦσιν, εἰώθασι, κἂν τούτοις [o]ἀφθόνως ἐντύχωσιν, ἑτοίμως [p]δημηγορεῖν, οὐκ ὀρθῶς ἐγνωκότες, οὐδὲ λογιζόμενοι παρ' ἑαυτοῖς ὅτι πολλῶν πράξεων ἐν πολλῷ χρόνῳ πᾶσι πεπραγμένων καὶ διὰ τοὺς καιροὺς ἐνίων ὑπεναντίων αὐταῖς, ἂν [q]τὰς προτέρας τις ὑπερβαίνων τὰς

[f] ἀφέλοι τὸ] ἀφείλετο γρ. Q. ἀφεῖλε τὸ γρ. Y. vulg. ἀφέλοιτο τό.
[g] οἶδα μὲν] οἶμαι γρ. F.Q. οἶμαι μὲν v. οἶμεν O.
[h] μὲν ταυτὶ] μὲν ταδὶ margo Y.
[i] τὰ ante μεταξὺ om. S.Q.Y.O.
[k] καὶ ταῦθ'] κατὰ S. voluit κᾆτα.
[l] περιμένητε S. Y. Q. O. vulg. περιμείνητε.
[m] διαβεβλήσεται] διαβέβληται O.
[n] ἢ παρ' ἃ] ἤπερ ἃ F.S.Y.Q.O.
[o] ἀφθόνως] ἀφθόνοις Y. O.
[p] δημηγορεῖν οὐκ S. Q. O. v. ceteri δημηγορεῖν νομίζουσιν οὐκ.
[q] τὰς προτέρας] τὰς ἑτέρας γρ. S. Q.

μενος τὰς τοιαύτας παρακλήσεις τοὺς μὲν ἀγνοοῦντας
59 προτρέπειν, τοὺς δ' εἰδότας παροξύνειν. Μηδὲν δὲ ὑπολά-
βῃς τοιοῦτον, ὡς ἄρα ἐγὼ ταῦτ' εἴρηκα διδάξειν αὐτὸς
ἐπαγγελλόμενός [a] σέ τι τούτων· οὐ γὰρ ἂν αἰσχυνθείην
εἰπὼν ὅτι πολλὰ μαθεῖν αὐτὸς [b] ἔτι δέομαι, καὶ μᾶλλον
ἀγωνιστὴς προῄρημαι τῶν [c] πολλῶν ἢ διδάσκαλος εἶναι
τῶν ἄλλων. οὐχ ὡς ἀναινόμενος δὲ ταῦτα [d] διαιροῦμαι
τὴν τῶν σοφιστεύειν ἑλομένων δόξαν, ἀλλ' ὅτι τἀληθὲς
60 τοῦτον ἔχον τυγχάνει τὸν τρόπον, ἐπεὶ σύνοιδά γε πολ- 1416
λοὺς μὲν ἐξ ἀδόξων καὶ ταπεινῶν ἐπιφανεῖς διὰ τῆς
πραγματείας ταύτης γεγενημένους, Σόλωνα δὲ καὶ ζῶν-
τα καὶ τελευτήσαντα μεγίστης δόξης ἠξιωμένον· ὃς οὐκ
ἀπεληλαμένος τῶν ἄλλων τιμῶν, ἀλλὰ τῆς μὲν ἀνδρείας
τὸ πρὸς Μεγαρέας τρόπαιον ὑπόμνημα καταλιπών, τῆς
61 δ' εὐβουλίας τὴν Σαλαμῖνος κομιδήν, τῆς δ' ἄλλης
συνέσεως τοὺς νόμους οἷς ἔτι καὶ νῦν οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλ-
λήνων χρώμενοι διατελοῦσιν, ὅμως τοσούτων [e] αὐτῷ κα-
λῶν ὑπαρχόντων ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἐσπούδασεν ἢ τῶν ἑπ-
τὰ σοφιστῶν ὅπως γένηται, νομίζων τὴν φιλοσοφίαν οὐκ
ὄνειδος ἀλλὰ τιμὴν τοῖς χρωμένοις φέρειν, καλῶς ἐγνω-
κὼς αὐτὸ τοῦτο οὐχ ἧττον ἢ καὶ τἄλλα ἐφ' οἷς διήνεγ-
κεν.

62 [f] Ἐγὼ μὲν οὖν οὔτ' αὐτὸς ἄλλως γιγνώσκω, σοί τε
παραινῶ φιλοσοφεῖν, μεμνημένῳ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑπαρξάν-
των σαυτῷ· [g] τούτου γὰρ ἕνεκα [h] διῆλθον ἐν ἀρχῇ τοῦ λό-
γου κἀγὼ περὶ αὐτῶν, οὐχ ὡς ἐκ τοῦ τὴν σὴν φύσιν

[a] σέ τι] ἔτι S. Q.
[b] ἔτι δέομαι] ἐπιδέομαι v.
[c] πολλῶν] πόνων F. πολιτικῶν γρ. F. Y. Q.
[d] διαιροῦμαι] διορθοῦμαι γρ. Q.
[e] αὐτῷ καλῶν] καλῶν αὐτῷ v.
[f] Ἐγὼ—γιγνώσκω γρ. F. Y. Q. ἐφ' ὧν οὖν F. S. Y. Q. O. v.
[g] τούτου] τούτου F. τούτων Q.
[h] διῆλθον] διήλθομεν F. S. Q.

ἐπαινεῖν ἀνακτήσεσθαί σε προσδοκῶν, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον
προτρέψω σε πρὸς [i] τὴν φιλοσοφίαν, ἐὰν μὴ παρὰ μι-
κρὸν ποιήσῃ, μηδ' ἐπὶ τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς μέγα
63 φρονήσας τῶν μελλόντων ὀλιγωρήσῃς. μηδ' εἰ τῶν ἐντυγ-
χανόντων κρείττων εἶ, μηδὲν τῶν ἄλλων ζήτει διενεγκεῖν,
ἀλλ' ἡγοῦ κράτιστον μὲν εἶναι τὸ πρωτεύειν ἐν ἅπασι,
τούτου δ' ὀρεγόμενον ὀφθῆναι μᾶλλον [k] συμφέρειν ἢ [l] προ-
έχοντα ἐν τοῖς τυχοῦσι. καὶ μὴ καταισχύνῃς τὴν φύσιν,
μηδὲ ψευσθῆναι ποιήσῃς τῶν ἐλπίδων τοὺς ἐπὶ σοὶ μέγα
φρονοῦντας, ἀλλ' [m] ὑπερβάλλεσθαι πειρῶ τῇ σαυτοῦ δυ- 1417
64 νάμει τὴν τῶν εὐνουστάτων ἐπιθυμίαν. καὶ νόμιζε τοὺς
μὲν ἄλλους λόγους, ὅταν ἐπιεικῶς ἔχωσι, τοῖς εἰποῦσι
δόξαν περιτιθέναι, τὰς δὲ συμβουλίας τοῖς πεισθεῖσιν
ὠφέλειαν καὶ τιμὴν προσάπτειν· καὶ τὰς μὲν περὶ τῶν
ἄλλων κρίσεις τὴν αἴσθησιν, [n] ἣν ἔχομεν, δηλοῦν, τὰς δὲ
τῶν ἐπιτηδευμάτων αἱρέσεις τὴν ὅλην φύσιν ἡμῶν δοκιμά-
ζειν. ἐν οἷς ἅμα κρίνων αὐτὸς κριθήσεσθαι προσδόκα
παρὰ πᾶσι, κἀμὲ τὸν οὕτως ἐγκωμιάσαντά σε ἑτοίμως
65 ἐν ἀγῶνι γενήσεσθαι τῆς σῆς δοκιμασίας. [o] διὸ δεῖ σέ
[p] τε τῶν ἐπαίνων ἄξιον εἶναι δόξαντα, κἀμὲ τῆς σῆς φι-
λίας ἀνεπιτίμητον εἶναι. οὐχ οὕτω δ' ἂν σε προθύμως
ἐπὶ τὴν φιλοσοφίαν [q] παρεκάλουν, εἰ μὴ τῆς μὲν εὐνοίας
τῆς ἐμῆς τοῦτον ἄν σοι κάλλιστον ἔρανον εἰσενεγκεῖν ᾤ-
μην, τὴν δὲ πόλιν ἑώρων διὰ μὲν ἀπορίαν τῶν καλῶν
κἀγαθῶν ἀνδρῶν τοῖς τυχοῦσι πολλάκις χρωμένην, διὰ
δὲ τὰς τούτων ἁμαρτίας αὐτὴν ταῖς μεγίσταις ἀτυχίαις
66 περιπίπτουσαν. ἵν' οὖν ἡ μὲν τῆς σῆς ἀρετῆς, σὺ δὲ τῶν

[i] τὴν ante φιλοσοφίαν om. O.
[k] συμφέρειν] συμφέρει v.
[l] προέχοντα] προσέχοντα S. Q.
[m] ὑπερβάλλεσθαι] ὑπερβαλέσθαι v.
[n] ἣν] μὲν v.
[o] διὸ] δι' ἃ S. Q. v.
[p] τε om. S. v. et pr. Y.
[q] παρεκάλουν] παρεκαλοῦμεν F. S. Q.

παρὰ ταύτης τιμῶν ἀπολαύσῃς, προθυμότερόν σοι παρακελευσάμην. καὶ γὰρ οὐδ' ἐπὶ σοὶ νομίζω γενήσεσθαι ζῆν ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ προστάξειν σοι τὴν πόλιν τῶν αὑτῆς [r] τι διοικεῖν, καὶ ὅσῳ τὴν φύσιν ἐπιφανεστέραν ἔχεις, τοσούτῳ μειζόνων ἀξιώσειν καὶ θᾶττον βουλήσεσθαι πεῖράν [s] σου λαμβάνειν. καλὸν οὖν παρεσκευάσθαι τὴν γνώμην, ἵνα μὴ τότε πλημμελῇς.

67 Τὸ μὲν οὖν ἐμὸν ἦν ἔργον εἰπεῖν ἅ σοι συμφέρειν ἡγοῦμαι πεπρᾶχθαι, [t] σὸν δὲ βουλεύσασθαι περὶ αὐτῶν. προσήκει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ζητοῦντας οἰκείως πρὸς σὲ διακεῖσθαι μὴ τὰς [u] ἐπιπολαίους ἡδονὰς καὶ 1418 διατριβὰς ἀγαπᾶν, μηδ' ἐπὶ ταύτας [x] προκαλεῖσθαι, ἀλλὰ φιλοπονεῖν καὶ σκοπεῖν ὅπως τὸν σὸν βίον ὡς λαμπρότατον καταστήσουσιν· αὐτοί τε γὰρ οὕτως [y] ἂν μάλιστα ἐπαινοῖντο, καὶ σοὶ πλείστων ἀγαθῶν αἴτιοι γένοιντο.

68 μέμφομαι μὲν οὖν οὐδὲ νῦν οὐδένα τῶν σοὶ πλησιαζόντων· καὶ γάρ μοι δοκεῖ τῆς ἄλλης εὐτυχίας τῆς σῆς καὶ τοῦθ' ἓν εἶναι, [z] τὸ μηδενὸς φαύλου τυχεῖν ἐραστοῦ, ἀλλ' οὓς ἄν τις ἕλοιτο βουλόμενος φίλους ἐκ τῶν ἡλικιωτῶν ἐκλέγεσθαι· παραινῶ μέντοι σοι φιλοφρονεῖσθαι μὲν πρὸς ἅπαντας τούτους καὶ ἔχειν ἡδέως, πείθεσθαι δὲ τοῖς πλεῖστον νοῦν ἔχουσιν αὐτῶν, ἵνα καὶ τούτοις αὐτοῖς ἔτι σπουδαιότερος δοκῇς εἶναι καὶ τοῖς ἄλλοις πολίταις. εὐτύχει.

[r] τι om. v.
[s] σου om. v. et pr. Y.
[t] σὸν] ὅσον S.
[u] ἐπιπολαίους] ἐπιπόλεως margo Y. Q.
[x] προκαλεῖσθαι] προσκαλεῖσθαι O.
[y] ἂν om. pr. Y.
[z] τὸ] τοῦ S. Q.

ΠΡΟΟΙΜΙΑ ΔΗΜΗΓΟΡΙΚΑ.

Α.

Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινὸς πράγματος προὐτίθετο ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι λέγειν, ἐπισχὼν ἂν ἕως οἱ πλεῖστοι [a] τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφήναντο, εἰ μὲν ἤρεσκέ τι μοι τῶν ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἂν ἦγον, εἰ δὲ μή, τότ' ἂν καὶ αὐτὸς ἐπειρώμην ἃ γιγνώσκω λέγειν. ἐπειδὴ δ' ὑπὲρ ὧν πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον, περὶ τούτων νυνὶ σκοπεῖτε, ἡγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς εἰκότως ἂν μετὰ τούτους [b] δοκεῖν λέγειν. εἰ μὲν οὖν εἶχε καλῶς τὰ πράγματα, οὐδὲν ἂν ἔδει συμβουλεύειν· ἐπειδὴ δ', ὡς ἅπαντες ὁρᾶτ', 1419
ἔχει δυσκολίαν, ὡς ἐκ τοιούτων, πειράσομαι συμβουλεύειν ἃ κράτιστα εἶναι νομίζω. πρῶτον μὲν οὖν ὑμᾶς ἐκεῖνο ἐγνωκέναι δεῖ, ὡς οὐδὲν ὧν ἐποιεῖτε ἐπὶ τοῦ πολεμεῖν ὄντες τοῦ λοιποῦ πρακτέον ἐστίν, ἀλλὰ πάντα τἀναντία· εἰ γὰρ ἐκεῖνα φαῦλα πεποίηκε τὰ πράγματα, τἀναντία εἰκὸς βελτίω ποιῆσαι. ἔπειτα νομιστέον οὐχ, ὃς ἂν ὑμῖν ἢ μηδὲν ἢ μικρὰ προστάττῃ, τοῦτον ὀρθῶς λέγειν· ὁρᾶτε γὰρ ὡς ἐκ τῶν τοιούτων ἐλπίδων καὶ λόγων εἰς πᾶν προελήλυθε μοχθηρίας τὰ παρόντα· ἀλλ' ὃς ἂν τὸ χαρίζεσθαι παρείς, ἃ δεῖ καὶ δι' ὧν [c] παυσαίμεθα αἰσχύνην ὀφλισκάνοντες [d] καὶ ζημιούμενοι, ταῦτα λέγῃ. καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς, εἰ μέν, ὅσα [e] ἂν τῷ λόγῳ τις ὑπερβῇ λυπη-

[a] τῶν εἰωθότων] τῶν εἰδότων v.
[b] δοκεῖν λέγειν] δεῖν λέγειν v.
[c] παυσαίμεθα] Immo παυσαίμεθ' ἄν.
[d] καὶ ζημιούμενοι] καὶ μὴ ζημιούμενοι O.
[e] ἂν post ὅσα om. O.

σαι μὴ βουλόμενος, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἡδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἡ τῶν λόγων χάρις, ἂν ᾖ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημία γίγνεται, αἰσχρόν ἐστι φενακίζειν ἑαυτοὺς καὶ μετὰ τῆς ἐσχάτης ἀνάγκης πρᾶξαι ταῦτα ἃ πάλαι [f] ἐθελοντὰς [g] προσῆκε ποιεῖν.

B.

Οὐχὶ ταὐτὰ γιγνώσκειν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι παρίσταταί μοι, ὅταν τό τε τῆς πολιτείας ὄνομα ὑμῶν ἀκούσω, καὶ ὅταν τὸν τρόπον ὃν προσφέρονταί τινες ὑμῶν τοῖς ὑπὲρ ταύτης λέγουσιν ἴδω. τὴν μὲν γὰρ πολιτείαν δημοκρατίαν, ὥσπερ ἅπαντες ἴστε, ὀνομάζετε· τῶν δὲ τἀναντία ταύτῃ λεγόντων ἐνίους ἥδιον [h] ἀκούοντας ὁρῶ. ὃ καὶ θαυμάζω τίς ποτε ἡ πρόφασις. [i] πότερον προῖκα λέγειν ταῦτ' αὐτοὺς οἴεσθε; ἀλλ' οἱ τῶν ὀλιγαρχιῶν, ὑπὲρ ὧν οὗτοι λέγουσι, κύριοι καὶ πλείω σιωπῇ μᾶλλον ἂν δοῖεν. 1420
ἀλλὰ βελτίω ταῦτ' εἶναι τῶν ἑτέρων ὑπειλήφατε; βελτίων ἄρα ὑμῖν ὀλιγαρχία δημοκρατίας φαίνεται. ἀλλ' αὐτοὺς εἶναι βελτίους ἡγεῖσθε; καὶ τίς ἂν ὑφ' ὑμῶν χρηστὸς νομίζοιτο εἰκότως ἐναντία τῇ καθεστώσῃ πολιτείᾳ δημηγορῶν; οὐκοῦν λοιπὸν ἁμαρτάνειν ὑμᾶς, ὅταν οὕτως ἔχητε τὴν γνώμην. τοῦτο τοίνυν φυλάττεσθε μὴ πάσχειν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μή ποτε τοῖς ἐπιβουλεύουσι λαβὴν δώσετε, εἶτα τότε αἰσθήσεσθε ἡμαρτηκότες, ἡνίκα οὐδ' ὁτιοῦν ὑμῖν πλέον ἔσται. τὸ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ πάνθ' ὡς ἂν ἡμεῖς βουλοίμεθα ἔχειν μήτε παρ' αὐτοῖς ἡμῖν μήτε παρὰ τοῖς συμμάχοις ἴσως οὐδέν ἐστι θαυμαστόν· πολλῶν γὰρ τὸ τῆς τύχης αὐτόματον κρατεῖ, καὶ πολλαὶ [k] προφάσεις τοῦ μὴ πάντα κατὰ γνώ-

[f] ἐθελοντὰς] ἐθέλοντας Q. O. v. θέλοντας S. Y.
[g] προσῆκε] προσήκει γρ. Q.
[h] ἀκούοντας] ἀκούσαντας F.Q.v.
[i] πότερον] πρότερον S. O.
[k] προφάσεις τοῦ] προφάσεις εἰς τὰ γρ. Y. Q.

μην συμβαίνειν ἀνθρώποις [l] οὖσι. τὸ δὲ μηδ' ὁτιοῦν μεταλαμβάνειν τὸν δῆμον, ἀλλὰ τοὺς ἀντιπράττοντας περιεῖναι, τοῦτο καὶ θαυμαστὸν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ φοβερὸν τοῖς εὖ φρονοῦσιν, [m] ὡς ἐγὼ κρίνω. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ παντός ἐστιν αὕτη μοι τοῦ λόγου.

Γ.

Ἀντὶ πολλῶν [n] ἂν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι χρημάτων, [o] εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν [p] ὑμῖν περὶ ὧν [q] νυνὶ τυγχάνετε σκοποῦντες, οἶμαι [r] πάντας ὑμᾶς ἑλέσθαι. ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει [s] ἐθελοντὰς ἀκούειν ὑμᾶς αὐτοὺς τῶν βουλομένων συμβουλεύειν. οὐ γὰρ μόνον, [t] εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος ἥκει τις, τοῦτ' ἂν ἀκούσαντες λάβοιτε· ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐνίοις ἐπελθεῖν ἂν εἰπεῖν, ὥστ' ἐξ ἁπάντων ῥᾳδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν 1421
αἵρεσιν γίγνεσθαι.

Δ.

[u] Ἔστιν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δίκαιον, ἐπειδὴ ἐφ' ὑμῖν ἐστὶν ἑλέσθαι τῶν ῥηθέντων ὅ τι ἂν βούλησθε, ἁπάντων ἀκοῦσαι. καὶ γὰρ πολλάκις συμβαίνει τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον τοῦτο μὲν μὴ λέγειν ὀρθῶς, ἕτερον δέ τι· ἐκ μὲν οὖν τοῦ θορυβεῖν τάχ' ἂν δυσχεράναντες πολλῶν χρησίμων ἀποστερηθείητε, ἐκ δὲ τοῦ μετὰ κόσμου καὶ σιγῆς ἀκοῦσαι καὶ τὰ καλῶς ἔχοντα ἅπαντα ποιήσετε, [x] κἂν δοκῇ τις παραληρεῖν, παραλείψετε. ἐγὼ μὲν οὖν οὔτ' εἰ-

[l] οὖσι] εἰσὶ v.
[m] ὡς ἐγὼ S. Y. Q. O. vulg. ὡς καὶ ἐγώ.
[n] ἂν ante ὦ addiderunt S. Y.
[o] εἰ φανερὸν γένοιτο om. S.Y.Q.
[p] ὑμῖν sumpsi a S. Y. O. et γρ. Q.
[q] νυνὶ in γρ. habet Q. om. v.
[r] πάντας] πάντας ἂν S. Y. O.
[s] ἐθελοντὰς] ἔχειν ἐθέλοντας F.S. Q. v. παρέχειν ἐθέλοντας Y. O.
[t] εἴ τι] ὅ τι v.
[u] Ἔστιν] ἔστι δὲ F. S. Y. Q. O.
[x] κἂν δοκῇ τις παραληρεῖν] κἂν δοκήσῃ ληρεῖν γρ. Q.

εἴωθα μακρολογεῖν, οὔτ' ἄν, εἰ τὸν ἄλλον εἰώθειν [y] χρόνον, [z] νῦν ἐχρησάμην τούτῳ, ἀλλ' ἃ συμφέρειν ὑμῖν νομίζω, ταῦτα, ὡς ἂν δύνωμαι, διὰ βραχυτάτων ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς.

Ε.

[a] Ὁρῶ μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παντάπασι πρόδηλον ὂν οὕς τε ἂν ἀκούσητε λόγους ἡδέως καὶ πρὸς οὓς οὐκ οἰκείως ἔχετε· οὐ μὴν ἀλλὰ τὸ μὲν λέγειν ἅ τις οἴεται χαριεῖσθαι τῶν παρακρούσασθαί τι βουλομένων εἶναι νομίζω, τὸ δ' ὑφίστασθαι, περὶ ὧν πέπεικεν ἑαυτὸν συμφέρειν τῇ πόλει, [b] κἂν θορυβηθῆναι κἂν ἄλλο τι βούλησθ' ὑμεῖς, εὔνου καὶ δικαίου [c] τοῦτο πολίτου κρίνω. βουλοίμην δ' ἂν ὑμᾶς, εἰ [d] καὶ μηδὲ δι' ἓν τῶν ἄλλων, δι' ἐκεῖνο ὑπομεῖναι τοὺς λόγους ἀμφοτέρων, ἵν' ἐὰν μὲν ὀρθότερον φανῇ τις λέγων ὧν ὑμεῖς ὡρμήκατε, [e] χρήσησθε τούτῳ, ἂν δ' ἀπολειφθῇ καὶ μὴ δύνηται διδάξαι, δι' αὐτὸν ἀλλὰ μὴ δι' ὑμᾶς οὐκ ἐθέλοντας ἀκούειν τοῦτο πεπονθέναι δοκῇ. ἔτι δ' οὐδὲ πάθοιτ' ἂν ἀηδὲς οὐδὲν [f] τοσοῦτον, εἰ πολλά τινος ληροῦντος [g] ἀκούσαιτε, [h] ὅσον εἰ τῶν δεόντων τι λέγειν [i] ἔχοντά τινα εἰπεῖν [k] κωλύσαιτε. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ 1422
τοῦ δοκιμάζειν ὀρθῶς ἅπαντ' ἐστὶ μηδὲν οἴεσθαι πρότερον γιγνώσκειν [l] πρὶν μαθεῖν, ἄλλως τε καὶ συνειδότας πολ-

[y] χρόνον] χρόνων F. τρόπον Q.
[z] νῦν ἐχρησάμην F.S.Q.v. vulg. νῦν ἂν ἐχρησάμην.
[a] Ὁρῶ μὲν ὦ F. S. Q. O. v. ὁρῶ μὲν γὰρ Y.
[b] κἂν θορυβηθῆναι] καὶ θορυβηθῆναι Y.
[c] τοῦτο πολίτου S. Y. O. ceteri πολίτου τοῦτο.
[d] καὶ μηδὲ] καὶ μὴ Q.
[e] χρήσησθε] χρῆσθε O.
[f] τοσοῦτον S. Y. O. vulg. τοιοῦτον.
[g] ἀκούσαιτε] ἀκούσετε F. S. Y. Q. O. v.
[h] ὅσον O. γρ. Q. margo Y. om. S. Y. vulg. ἤ.
[i] ἔχοντά τινα] ἔχοντος τινὸς F.Y. ἔχοντος τινος S. O.
[k] κωλύσαιτε] κωλύσετε F. κωλύσετε S. v.
[l] πρὶν μαθεῖν om. S. in margine habet Y.

λάκις ἤδη πολλοὺς μετεγνωκότας. ἂν τοίνυν ὑμεῖς ταῦθ' ὑπάρξητε νῦν πεπεισμένοι, οἶμαι μετὰ βραχέων λόγων καὶ αὐτὸς ἄν τι λέγειν εἰκότως [m]δόξαι καὶ ὑμῖν τὰ βέλτιστα φαίνεσθαι λέγων.

ς.

[n]Πολλῶν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι λόγων εἰρημένων παρὰ πάντων [o]τῶν [p]συμβεβουλευκότων, οὐδὲν ὑμᾶς νῦν ὁρῶ ὄντας ἐγγυτέρω τοῦ τί πρακτέον εὑρῆσθαι ἢ πρὶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβῆναι. αἴτιον δὲ [q]τούτου ταὐτὸ ὅπερ, οἶμαι, τοῦ κακῶς ἔχειν τὰ ὅλα· οὐ γὰρ παραινοῦσιν ὑμῖν ὑπὲρ τῶν παρόντων οἱ λέγοντες, ἀλλ' ἑαυτῶν κατηγοροῦσι καὶ λοιδοροῦνται, ὡς μὲν ἐγὼ κρίνω, συνεθίζοντες ὑμᾶς ἄνευ κρίσεως, ὅσων εἰσὶν αἴτιοι κακῶν, ἀκούειν, ἵν' ἄν ποτ' ἄρα εἰς ἀγῶνα [r]καθιστῶνται, μηδὲν ἡγούμενοι [s]καινὸν ἀκούειν, ἀλλ' ὑπὲρ ὧν ὠργισθε πολλάκις, πραότεροι δικασταὶ καὶ κριταὶ γίγνησθε τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς. τὴν μὲν οὖν αἰτίαν, δι' ἣν ταῦτα ποιοῦσιν, ἴσως ἀνόητον ἀκριβῶς ζητεῖν εἴη ἂν ἐν τῷ παρόντι· ὅτι δὲ ὑμῖν οὐχὶ συμφέρει, διὰ τοῦτο ἐπιτιμῶ. ἐγὼ δ' οὔτε κατηγορήσω τήμερον οὐδενός, οὔτε ὑποσχήσομαι τοιοῦτον οὐδὲν ὃ μὴ παραχρῆμα ἐπιδείξω, οὐδ' ὅλως τῶν αὐτῶν τούτοις οὐδὲν ποιήσω· ἀλλ' ἃ βέλτιστα μὲν τοῖς πράγμασι, συμφέροντα δὲ τοῖς βουλευομένοις ὑμῖν ἡγοῦμαι, ταῦθ' ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων εἰπὼν καταβήσομαι.

Ζ.

Οἱ μὲν ἐπαινοῦντες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς προγό- 1423
νους ὑμῶν λόγον εἰπεῖν μοι δοκοῦσι προαιρεῖσθαι κεχα-

[m] δόξαι] δόξε (μοι) S. δόξαι (μοι) F. δόξει Y. vulg. δόξειν.

[n] Πολλῶν] πολλῶν δ' F. O. et rec. Y.

[o] τῶν om. S.

[p] συμβεβουλευκότων] βεβουλευκότων v.

[q] τούτου ταὐτὸ] τοῦτ' αὐτὸ Y. O.

[r] καθιστῶνται] καὶ καθιστῶνται F. v.

[s] καινὸν] κακὸν v. et γρ. Q. Y.

ρισμένοι, οὐ μὴν συμφέροντά γε ἐκείνοις οὓς ἐγκωμιάζουσι ποιεῖν. περὶ γὰρ πραγμάτων ἐγχειροῦντες, ὧν οὐδ᾽ ἂν εἷς ἀξίως ἐφικέσθαι δύναιτο τῷ λόγῳ, αὐτοὶ μὲν τοῦ δύνασθαι λέγειν δόξαν ἐκφέρονται, τὴν δ᾽ ἐκείνων ἀρετὴν ἐλάττω τῆς ὑπειλημμένης παρὰ τοῖς ἀκούουσι φαίνεσθαι ποιοῦσιν. ἐγὼ δὲ τῆς μὲν ἐκείνων ἀρετῆς μέγιστον ἔπαινον ἡγοῦμαι τὸν χρόνον, οὗ πολλοῦ γεγενημένου μείζω τῶν [t]ὑπ᾽ ἐκείνων πραχθέντων οὐδένες ἄλλοι [u]παραδείξασθαι δεδύνηνται. αὐτὸς δὲ πειράσομαι τὸν τρόπον εἰπεῖν, [x]ὃν ἄν μοι [y]δοκεῖτε μάλιστα δύνασθαι παρασκευάσασθαι. καὶ γὰρ οὕτως ἔχει· εἰ μὲν ἡμεῖς ἅπαντες οἱ λέγοντες δεινοὶ φανείημεν, οὐδὲν ἂν τὰ [z]ὑμέτερ᾽ εὖ οἶδ᾽ ὅτι βέλτιον σχοίη· εἰ δὲ παρελθὼν ὁστισοῦν [a]δύναιτό τι [b]διδάξαι, καὶ πεῖσαι, τίς παρασκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν πορισθεῖσα χρήσιμος ἔσται τῇ πόλει, πᾶς ὁ παρὼν λέλυται φόβος. ἐγὼ δὲ τοῦτο, ἂν ἄρα οἷός τε ὦ, πειράσομαι ποιῆσαι, μικρὰ [c]προειπὼν ὑμῖν ὡς ἔχω γνώμης περὶ τῶν πρὸς [d]βασιλέα.

Η.

Ἀμφότεροί μοι δοκοῦσιν ἁμαρτάνειν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ τοῖς Ἀρκάσι καὶ οἱ τοῖς Λακεδαιμονίοις συνειρηκότες· ὥσπερ γὰρ ἀφ᾽ ἑκατέρων ἥκοντες, οὐχ ὑμῶν ὄντες, πρὸς οὓς ἀμφότεροι πρεσβεύονται, κατηγοροῦσι καὶ διαβάλλουσιν ἀλλήλους. ἦν δὲ τοῦτο μὲν τῶν ἀφιγμένων ἔργον, τὸ δὲ κοινῶς [e]ὑπὲρ τῶν πραγμάτων λέγειν καὶ τὰ

[t] ὑπ᾽ ἐκείνων] ὑπ᾽ ἐκείνου v.

[u] παραδείξασθαι S. ceteri παραδέξασθαι.

[x] ὃν ἄν] ὃν δή S. et γρ. Y. Q.

[y] δοκεῖτε F. S. Y. Q. O. vulg. δοκῆτε.

[z] ὑμέτερ᾽] ἡμέτερ᾽ v.

[a] δύναιτό τι Y. O. δύναιτό τις F. S. Q. v.

[b] δεῖξαι Y. et γρ. S. Q.

[c] προειπὼν] καὶ προειπὼν Q.

[d] βασιλέα] τὸν βασιλέα F. S. Y. Q. v.

[e] ὑπὲρ τῶν πραγμάτων] ὑπὲρ πραγμάτων Q.

βέλτιστα ὑπὲρ ὑμῶν σκοπεῖν ἄνευ φιλονεικίας τῶν ἐνθάδε συμβουλεύειν ἀξιούντων. νῦν δ' ἔγωγε, εἴ τις αὐτῶν 1424
[f]ἀφέλοι τὸ γιγνώσκεσθαι καὶ τὸ τῇ φωνῇ λέγειν ἀττικιστί, πολλοὺς ἂν οἶμαι τοὺς μὲν Ἀρκάδας τοὺς δὲ Λάκωνας αὐτῶν εἶναι νομίσαι. ἐγὼ δ' [g]οἶδα μὲν ὡς χαλεπὸν τὸ τὰ βέλτιστα λέγειν ἐστί· συνεξηπατημένων γὰρ ὑμῶν, καὶ τῶν [h]μὲν ταυτὶ τῶν δὲ ταυτὶ βουλομένων, ἐὰν [i]τὰ μεταξύ τις ἐγχειρῇ λέγειν [k]καὶ ταῦθ' ὑμεῖς μὴ [l]περιμένητε μαθεῖν, χαριεῖται μὲν οὐδετέροις, [m]διαβεβλήσεται δὲ πρὸς ἀμφοτέρους. οὐ μὴν ἀλλ' αἱρήσομαι μᾶλλον αὐτός, ἂν ἄρα τοῦτο πάθω, δοκεῖν φλυαρεῖν, [n]ἢ παρ' ἃ βέλτιστα νομίζω τῇ πόλει προέσθαι τισὶν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα ὕστερον, ἐὰν ὑμῖν βουλομένοις ᾖ, λέξω· ἐκ δὲ τῶν ὁμολογουμένων ὑπ' αὐτῶν ἄρξομαι, ἃ κράτιστα νομίζω, διδάσκειν.

Θ.

Οὐχὶ ταὐτὰ γιγνώσκων ἐνίοις τῶν εἰρηκότων ἀνέστηκα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. οὐ μὴν οὐδὲ τούτους αἰτιάσομαι κακίᾳ τἀναντία τοῖς βελτίστοις εἰρηκέναι, ἀλλ' ὅτι πολλοὶ τοῦ τὰ πράγματα κρίνειν ἀμελήσαντες τοὺς λόγους σκοπεῖν, οὓς ἐροῦσιν, εἰώθασι, κἂν τούτοις [o]ἀφθόνως ἐντύχωσιν, ἑτοίμως [p]δημηγορεῖν, οὐκ ὀρθῶς ἐγνωκότες, οὐδὲ λογιζόμενοι παρ' ἑαυτοῖς ὅτι πολλῶν πράξεων ἐν πολλῷ χρόνῳ πᾶσι πεπραγμένων καὶ διὰ τοὺς καιροὺς ἐνίων ὑπεναντίων αὐταῖς, ἂν [q]τὰς προτέρας τις ὑπερβαίνων τὰς

[f] ἀφέλοι τὸ] ἀφείλετο γρ. Q. ἀφεῖλε τὸ γρ. Y. vulg. ἀφέλοιτο τό.
[g] οἶδα μὲν] οἶμαι γρ. F.Q. οἶμαι μὲν v. οἶμεν O.
[h] μὲν ταυτὶ] μὲν ταδὶ margo Y.
[i] τὰ ante μεταξὺ om. S.Q.Y.O.
[k] καὶ ταῦθ'] κατὰ S. voluit κᾆτα.
[l] περιμένητε S.Y.Q.O. vulg. περιμείνητε.
[m] διαβεβλήσεται] διαβέβληται O.
[n] ἢ παρ' ἃ] ἤπερ ἃ F.S.Y.Q.O.
[o] ἀφθόνως] ἀφθόνοις Y.O.
[p] δημηγορεῖν οὐκ S.Q.O.v. ceteri δημηγορεῖν νομίζουσιν οὐκ.
[q] τὰς προτέρας] τὰς ἑτέρας γρ. S. Q.

ὑστέρας λέγῃ, λήσει τὸ ῥᾷστον τῶν ἔργων ποιῶν, αὑτὸν [r]ἐξαπατῶν. οἱ μὲν [s]οὖν οὕτω χρώμενοι τῷ [t]συμβουλεύειν δοκοῦσί μοι τὴν ἀπὸ τῶν ῥηθέντων τοῦ δύνασθαι λέγειν δόξαν γιγνομένην αὐτοῖς ἱκανὴν φιλοτιμίαν ἡγεῖσθαι· ἐγὼ 142 δὲ νομίζω χρῆναι [u]τὸν πόλει περὶ πραγμάτων ἐπιχειροῦντα συμβουλεύειν μᾶλλον, ὅπως τὰ δόξαντα [x]συνοίσει, σκοπεῖν, ἢ [y]ὅπως οἱ παραχρῆμα λόγοι χάριν ἕξουσι. δεῖ γὰρ τοῖς ἐπὶ τῶν λόγων εὐδοκιμοῦσι συμφέροντός τινος ἔργου πρᾶξιν προσεῖναι, ἵνα μὴ νῦν μόνον ἀλλ' ἀεὶ τὰ ῥηθέντα καλῶς ἔχῃ.

I.

Εἰ μὲν ἐγνώκατ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί βέλτιστον ὂν τυγχάνει πρᾶξαι περὶ τῶν παρόντων, ἁμάρτημα τὸ συμβουλεύειν προτιθέναι· ἃ γὰρ αὐτοὶ πρὶν ἀκοῦσαι δοκιμάζετε συμφέρειν, τί δεῖ ταῦτα ἀκούοντας μάτην ἐνοχλεῖσθαι; εἰ δὲ σκοπεῖτε καὶ [z]βουλεύεσθε ὡς ἐκ τῶν ῥηθησομένων δοκιμάσαι δέον, οὐκ ὀρθῶς ἔχει τὸ κωλύειν τοὺς βουλομένους λέγειν. παρὰ μὲν [a]γὰρ τῶν ὅλως ἀποστερεῖσθε ἐκ [b]τοῦ τοῦτο ποιεῖν, εἴ τι χρήσιμον [c]ἐντεθύμηνται· τοὺς δ' ἀφέντας ἃ τυγχάνουσιν ἐγνωκότες, ὧν ὑμᾶς ἐπιθυμεῖν οἴονται, ταῦτα ποιεῖτε συμβουλεύειν. ἔστι δὲ ἁμαρτάνειν μὲν βουλομένων τὸ συναναγκάζειν τὸν παριόντα, ἃ βούλεσθε, λέγειν, βουλευομένων δὲ ἀκούσαντας ἃ γιγνώσκει σκοπεῖν, κἄν τι καλῶς ἔχῃ, χρῆσθαι. λέγω δὲ ταῦτα οὐκ ἐναντία [d]τοῖς ὑμῖν ἀρέσκουσι μέλλων παραινεῖν, ἀλλ' ἐκεῖνο εἰδώς, ὅτι ἂν μὲν μὴ [e]θελήσητε τῶν

[r] ἐξαπατῶν] ἐξαπατώντων Q.
[s] οὖν om. Q.
[t] συμβουλεύειν] βουλεύειν O.
[u] τὸν πόλει F.S.Y.Q.O.v. vulg. τὸν τῇ πόλει.
[x] συνοίσει] συνοίσειν F.S.Y.Q.O.v.
[y] ὅπως] πῶς Y.
[z] βουλεύεσθε] βούλεσθε O.
[a] γὰρ post παρὰ μὲν om. F.O.v.
[b] τοῦ τοῦτο] τούτου τὸ Q.v.
[c] ἐντεθύμηνται] ἐντεθύμηται Y.O.
[d] τοῖς ὑμῖν] τοῖς ἡμῖν S.Q.
[e] θελήσητε] ἐθελήσητε Y.O.

ἀντιλεγόντων ἀκοῦσαι, ἐξηπατῆσθαι φήσουσιν ὑμᾶς, ἂν δ' ἀκούσαντες μὴ πεισθῆτε, ἐξεληλεγμένοι παραχρῆμ' ἔσονται τὰ χείρω παραινοῦντες.

ΙΑ.

Οἴομαι πάντας [f] ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γιγνώσκειν ὅτι οὐ κρινοῦντες ἥκετε τήμερον οὐδένα τῶν ἀδικούντων, [1426] ἀλλὰ βουλευσόμενοι περὶ τῶν παρόντων. δεῖ τοίνυν τὰς μὲν κατηγορίας [g] προέσθαι πάσας, καὶ τότ' ἐν ὑμῖν λέγειν καθ' ὅτου πέπεικεν ἕκαστος ἑαυτόν, ὅταν [h] τινὰ κρίνωμεν· εἰ δέ τίς τι χρήσιμον ἢ συμφέρον εἰπεῖν ἔχοι, τοῦτο νῦν [i] ἀποφαίνεσθαι. τὸ μὲν γὰρ κατηγορεῖν [k] τοῖς πεπραγμένοις ἐγκαλούντων ἐστί, τὸ δὲ συμβουλεύειν περὶ τῶν παρόντων καὶ γενησομένων προτίθεται. οὐκοῦν οὐ λοιδορίας οὐδὲ μέμψεως ὁ παρὼν καιρός, ἀλλὰ συμβουλῆς εἶναί μοι δοκεῖ. διὸ πειράσομαι μὲν φυλάξασθαι, ὃ τούτοις ἐπιτιμῶ, μὴ παθεῖν αὐτός, συμβουλεῦσαι δὲ ἃ κράτιστα νομίζω περὶ τῶν παρόντων.

ΙΒ.

Οὐδένα ἀντειπεῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω ὡς οὐ κακοῦ πολίτου καὶ φαύλου τὴν γνώμην ἀνδρός ἐστιν [l] οὕτω τινὰ μισεῖν ἢ φιλεῖν τῶν ἐπὶ τὰ κοινὰ προσιόντων, ὥστε τοῦ τῇ πόλει βελτίστου μηδὲν φροντίζειν, ἀλλὰ τὰ μὲν πρὸς ἐπήρειαν τὰ δὲ πρὸς φιλονεικίαν δημηγορεῖν· ἃ ποιοῦσιν ἔνιοι τῶν δευρὶ παριόντων. ἐγὼ δὲ τούτοις μὲν τοσοῦτον ἂν εἴποιμι, ὅτι μοι δοκοῦσιν οὐδ' εἴ τι πεποιήκασι [m] τοιοῦτον μέγιστα ἡμαρτηκέναι, ἀλλ' ὅτι δηλοῦσιν

f ὑμᾶς om. v. et pr. Y.
g προέσθαι] ὑπερθέσθαι v. et γρ. F. Y. Q.
h τινὰ om. Q.
i ἀποφαίνεσθαι S. O. ἀποφαίνεσθαι F. Y. vulg. ἀποφαινέσθω.
k τοῖς πεπραγμένοις] τῶν πεπραγμένων γρ. F. S. Q.
l οὕτω] οὐ τὸ F. v.
m τοιοῦτον] τοιοῦτο v.

οὐδέποτ᾽ οὐδὲ [n] παύσασθαι παρεσκευασμένοι. ὑμῖν δὲ παραινῶ μὴ προϊεμένους ὑμᾶς αὐτοὺς ἱκανὸν τοῦτο νομίζειν, δίκην, ὅταν ὑμῖν δόξῃ, παρὰ τούτων λαβεῖν, ἀλλὰ καὶ τούτους, ὅσον ἐστὶν ἐν ὑμῖν, κωλύειν, καὶ αὐτούς, ὥσπερ [o] ὑπὲρ πόλεως προσήκει [p] βουλευομένους, τὰς ἰδίας ἀνελόντας φιλονεικίας τὸ κοινῇ βέλτιστον σκοπεῖσθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι οὐδείς, οὐδ᾽ ἅμα πάντες οἱ πολιτευό- 1427
μενοι, τῶν νόμων, ἐφ᾽ οἷς ὑμεῖς ἐστέ, [q] ἀξιόχρεῴ εἰσι διαφθαρέντων δίκην δοῦναι.

ΙΓ.

Ἴσως ἐπίφθονον ἂν [r] τισιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, [s] δόξειεν εἶναι, εἴ τις ὢν ἰδιώτης καὶ τῶν πολλῶν ὑμῶν εἷς, ἑτέρων συμβεβουλευκότων, οἳ καὶ τῷ πάλαι πολιτεύεσθαι καὶ τῷ παρ᾽ ὑμῖν δόξαν ἔχειν [t] προέχουσι, [u] παρελθὼν [x] εἴποι ὅτι οὐ μόνον αὐτῷ δοκοῦσιν οὐκ ὀρθῶς λέγειν, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐγγὺς εἶναι τοῦ τὰ δέοντα γιγνώσκειν. οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἔγωγε οὕτω σφόδρα οἶμαι μᾶλλον ὑμῖν συμφέροντα ἐρεῖν τούτων, ὥστε οὐκ ὀκνήσω πάντα ἃ τυγχάνουσιν εἰρηκότες ἄξια μηδενὸς εἶναι φῆσαι. νομίζω δὲ καὶ ὑμᾶς ὀρθῶς ἂν ποιεῖν, εἰ μὴ τὸν λέγοντα ἀλλὰ τὰ συμβουλευόμενα [y] σκοποῖτε. δεῖ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν παρ᾽ ὑμῶν εὔνοιαν μή τισιν, ὥσπερ ἐκ γένους, ἀλλὰ τοῖς τὰ βέλτιστα ἀεὶ λέγουσιν ὑπάρχειν.

ΙΔ.

[z] Βουλοίμην ἂν ὑμᾶς ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι προσέχοντας,

[n] παύσασθαι] παύσεσθαι S. Y. Q. O.
[o] ὑπὲρ πόλεως] ὑπὸ πόλεως γρ. Q.
[p] βουλευομένους] βουλομένους O.
[q] ἀξιόχρεῴ εἰσι] ἀξιόχρεώς εἰσι (ἐστι) F. ἀξιόχρεώς ἐστι S. Q. v.
[r] τισιν] τις v.
[s] δόξειεν] δόξοιεν v.
[t] προέχουσι] παρέχουσι O.
[u] παρελθὼν] αρ᾽ ελθὼν S.
[x] εἴποι] εἴπω v.
[y] σκοποῖτε] σκοπεῖτε v.
[z] Βουλοίμην] βουλοίμην τοίνυν F. S. Q. O. v. et margo Y.

ἃ μέλλω λέγειν, ἀκοῦσαι· καὶ γάρ ἐστιν οὐ μικρά. ἐγὼ θαυμάζω τί δή ποτε, πρὶν μὲν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβῆναι, ὅτῳ τις ἂν ὑμῶν [a]ἐντύχῃ, [b]οὗτος εὐπόρως εἰπεῖν ἔχει δι' ὧν ἂν τὰ παρόντα πράγματα βελτίω γένοιτο· καὶ πάλιν αὐτίκα δὴ μάλα, ἐὰν ἀπέλθητε, ὁμοίως ἕκαστος ἐρεῖ τὰ δέοντα· ἐν δὲ τῷ περὶ τούτων σκοπεῖν ὄντες καὶ συνειλεγμένοι πάντα μᾶλλον ἢ ταῦτα λεγόντων τινῶν ἀκούετε; ἆρά γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γνῶναι μὲν ἔστιν ἑκάστῳ τὰ δέονθ' ὑμῶν, καὶ τὰ τῶν ἄλλων εἰπεῖν ἐπίσταται, ποιῶν δ' αὐτὸς ἕκαστος οὐ χαριεῖται; [c]καὶ ἰδίᾳ μέν, ὡς ἄρα αὐτὸς [d]ἑτοίμως τὰ βέλτιστα πράττειν δόξων, τοῖς ἄλλοις [e]ἐπιτιμᾷ, κοινῇ δ' [f]εὐλαβεῖται τὰ 1428
τοιαῦτα ψηφίζεσθαι, δι' ὧν ἐν τῷ λειτουργεῖν τι τῶν καθηκόντων ἅπαντες ἔσεσθε; εἰ μὲν τοίνυν μηδένα καιρὸν οἴεσθε ἥξειν, ὃς εἴσω τῆς εἰρωνείας ἀφίξεται ταύτης, καλῶς ἂν ἔχοι τοῦτον τὸν τρόπον διάγειν. εἰ δὲ τὰ πράγματα ὁρᾶτε ἐγγυτέρω προσάγοντα, δεῖ σκοπεῖσθαι ὅπως μὴ πλησίον αὐτοῖς μάχησθε, ἃ πόρρωθεν ἔξεστι φυλάξασθαι, καὶ τοὺς νῦν περιοφθέντας ἐφηδομένους ὕστερον [g]ἔχητε οἷς ἂν πάσχητε.

ΙΕ.

Περὶ μὲν τῶν παρόντων ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πραγμάτων τῇ πόλει, καίπερ οὐκ ἐχόντων ὡς [h]δεῖ, οὐ πάνυ μοι δοκεῖ τῶν χαλεπῶν εἶναι ζητῆσαι τί ἄν τις πράξας βελτίω ποιήσειεν. ὅντινα [i]μέντοι χρὴ τρόπον πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν περὶ αὐτῶν, τοῦτο παμπόλλην δυσκολίαν

[a] ἐντύχῃ] ἐντύχοι v.
[b] οὗτος] οὗτος F. οὕτως Q. v.
[c] καὶ ante ἰδίᾳ om. F. S. Y. Q. O. v.
[d] ἑτοίμως S. Y. Q. O. v. vulg. ἕτοιμος.
[e] ἐπιτιμᾷ] ἐπιτιμᾶν S.Y.Q.O.v.
[f] εὐλαβεῖται] εὐλαβεῖσθαι F. S. Y. Q. O. v.
[g] ἔχητε] ἕξητε γρ. S. Q.
[h] δεῖ] ἔδει Y. O.
[i] μέντοι] μὲν τοίνυν γρ. Q.

ἔχειν νομίζω, οὐχ ὡς οὐ [k] συνησόντων [l] ὅ τι ἂν τις λέγῃ, ἀλλ' οὕτω πολλὰ καὶ ψευδῆ καὶ πάντα μᾶλλον ἢ τὰ βέλτιστα τοῖς πράγμασι συνειθίσθαι μοι δοκεῖτε ἀκούειν, ὥστε δέδοικα μὴ τῷ τὰ νῦν βέλτιστα εἰπόντι, ἣν τοῖς ἐξηπατηκόσι προσῆκεν ἀπέχθειαν ὑπάρχειν παρ' ὑμῶν, ταύτην ἀπενέγκασθαι συμβῇ. ὁρῶ γὰρ ὑμᾶς πολλάκις οὐ τοὺς αἰτίους τῶν πραγμάτων μισοῦντας, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ αὐτῶν εἰπόντας τι πρὸς ὑμᾶς. οὐ μὴν [m] ἀλλὰ καίπερ οὕτως ἀκριβῶς ταῦτα λογιζόμενος, ὅμως [n] οἶμαι πάντα παρεὶς τἄλλα περὶ αὐτῶν τῶν παρόντων, ἃ κράτιστα νομίζω, [o] λέγειν.

ΙϚ.

Ἐβουλόμην ἂν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ᾗ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας εἰώθατε προσφέρεσθαι φιλανθρωπίᾳ, ταύτῃ καὶ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς χρῆσθαι· νυνὶ δὲ ἀμείνους 1429
ἐστὲ τὰ τῶν ἄλλων δεινὰ ἐπανορθοῦν ἢ τῶν ὑμῖν αὐτοῖς συμβαινόντων φροντίζειν. ἴσως μὲν οὖν αὐτὸ τοῦτό τις ἂν φήσειε μέγιστον ἔπαινον φέρειν τῇ πόλει, τὸ μηδενὸς ἕνεκα κέρδους ἰδίου πολλοὺς κινδύνους ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ δικαίου προῃρῆσθαι. ἐγὼ δὲ ταύτην τ' ἀληθῆ τὴν δόξαν εἶναι νομίζω κατὰ τῆς πόλεως, καὶ βούλομαι, κἀκεῖνο δ' ὑπολαμβάνω σωφρόνων ἀνθρώπων ἔργον εἶναι, ἴσην πρόνοιαν τῶν αὑτοῖς οἰκείων, [p] ὅσην περ τῶν ἀλλοτρίων, ποιεῖσθαι, ἵνα μὴ φιλάνθρωποι μόνον ἀλλὰ καὶ νοῦν ἔχοντες φαίνησθε.

ΙΖ.

Ἴσως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προσήκει τῷ βουλομένῳ τι

[k] συνησόντων] συνοισόντων v.
[l] ὅ τι ἂν S.Y.Q.O. vulg. ὅταν.
[m] ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ v.
[n] οἶμαι] νομίζω v.
[o] λέγειν] δεῖ λέγειν Y. O.
[p] ὅσην περ S. Y. Q. vulg. ὅσην περί.

παραινεῖν ὑμῖν, οὕτω πειρᾶσθαι λέγειν ὡς καὶ δυνήσεσθε [q]ὑπομεῖναι· εἰ δὲ μὴ τοῦτ', [r]ἀφέντα τοὺς ἄλλους ἅπαντας [s]λόγους, περὶ αὐτῶν ὧν σκοπεῖτε συμβουλεύειν, καὶ ταῦθ' ὡς διὰ βραχυτάτων. οὐ γὰρ ἐνδείᾳ μοι δοκεῖτε λόγων οὐδὲ νῦν ὁρᾶν τὰ πράγματα πάντα λελυμασμένα, ἀλλὰ τῷ τοὺς μὲν ἑαυτῶν ἕνεκα δημηγορεῖν καὶ πολιτεύεσθαι, τοὺς δὲ μήπω τούτου δεδωκότας πεῖραν μᾶλλον ὅπως [t]εὖ δόξουσι λέγειν σπουδάζειν, ἢ πῶς ἔργον ἐξ ὧν λέγουσί τι συμφέρον [u]πραχθήσεται. ἐγὼ δ' ἵνα μὴ λάθω τοὐναντίον οὗ φημὶ δεῖν αὐτὸς ποιῶν, καὶ πλείω περὶ τῶν ἄλλων [x]λέγω ἢ [y]περὶ ὧν ἀνέστην ἐρῶν, ἀφεὶς τἄλλα πάντα, ἃ παραινῶ, καὶ δὴ πειράσομαι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν.

IH.

Δοκεῖτέ μοι δικαίως [z]ἄν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προσέχειν τὸν νοῦν, εἴ τις ὑπόσχοιτο ὑμῖν [a]ταὐτὰ δίκαια καὶ 1430 συμφέροντα δείξειν ὄντα ὑπὲρ ὧν βουλευόμεθα. ἐγὼ τοίνυν οἴομαι τοῦτο ποιήσειν οὐ χαλεπῶς, ἂν ὑμεῖς βραχύ [b]τί μοι πεισθῆτε πάνυ. μὴ πάνθ', ὡς ἕκαστος [c]ἔχει γνώμης ὑμῶν περὶ τῶν παρόντων, ὀρθῶς [d]ἐγνωκέναι πεπείσθω, ἀλλ' ἐὰν παρὰ ταῦτά τι συμβαίνῃ λέγεσθαι, σκοπείτω πάντα ὑπομείνας ἀκοῦσαι, εἶτ' ἐὰν ὀρθῶς εἰρῆσθαί τι δοκῇ, χρήσθω. οὐ γὰρ ἧττον ὑμέτερον ἔσται τῶν [e]χρησομένων τὸ κατορθωθὲν [f]ἢ τοῦ πρὸς ὑμᾶς εἰπόντος. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ

[q] ὑπομεῖναι] ὑπομένειν v.
[r] ἀφέντα] ἀφέντας F.S.Y.Q.O.
[s] λόγους om. S. Y. O.
[t] εὖ δόξουσι] εὐδοξοῦσι v.
[u] πραχθήσεται] προαχθήσεται Q.
[x] λέγω] λέγων Y. Q. O.
[y] περὶ ante ὧν om. v.
[z] ἂν addiderunt S. Y. Q. O.
[a] ταὐτὰ] ταῦτα F. Y. O. v.
[b] τι om. omnes.
[c] ἔχει] ἔχῃ S. Q.
[d] ἐγνωκέναι—τούς τε λόγους (κε.) om. Y. O.
[e] χρησομένων] χρησίμων v.
[f] ἢ ante τοῦ om. S. Q. v.

τοῦ σκοπεῖν ὀρθῶς ἐστὶ μὴ βεβουλεῦσθαι πρὶν ἐξ ὧν δεῖ βουλεύσασθαι ἀκοῦσαι. οὐ γὰρ [g]ὁ αὐτὸς οὔτε καιρὸς οὔτε τρόπος τοῦ τ' ἐπικυρῶσαι τὰ δοκοῦντα καὶ τοῦ σκέψασθαι, τί πρῶτον [h]δοκεῖ συμφέρειν.

ΙΘ.

Μεθ' ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρελήλυθα [i]βουλευσόμενος, πότερον χρή με λέγειν ἢ μή. διὸ δ' αὐτὸς τοῦτ' ἀπορῶ κρῖναι, φράσω πρὸς ὑμᾶς. ἀναγκαῖον εἶναί μοι δοκεῖ τῷ μήθ' αὐτῷ μήτε τισὶ χαρίσασθαι βουλομένῳ, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν εἰπεῖν ἃ πέπεικεν ἑαυτὸν μάλιστα συμφέρειν, καὶ συνειπεῖν ἃ καλῶς λέγουσιν ἀμφότεροι, καὶ τοὐναντίον ἀντειπεῖν ὅσα μὴ δίκαια ἀξιοῦσιν. εἰ μὲν οὖν ὑμεῖς [k]ὑπομείναιτε ἀκοῦσαι ταῦτ' ἀμφότερα διὰ βραχέων, πολλῷ βέλτιον ἂν περὶ τῶν λοιπῶν βουλεύσαισθε· εἰ δὲ πρὶν μαθεῖν ἀποσταίητε, γένοιτ' ἂν ἐμοὶ μηδετέρους ἀδικοῦντι πρὸς ἀμφοτέρους διαβεβλῆσθαι. τοῦτο δ' οὐχὶ δίκαιός εἰμι παθεῖν. ἐὰν μὲν οὖν κελεύητε, ἕτοιμός εἰμι λέγειν· εἰ δὲ [l]μή, καὶ σιωπᾶν ἔχει [m]μοι καλῶς.

Κ.

Καὶ δίκαιον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ συμφέρον ὑμῖν 1431
ἡγοῦμαι τὰς μὲν αἰτίας καὶ τὰς κατηγορίας, ὅταν βουλεύεσθαι δέῃ, παραλείπειν, περὶ τῶν παρόντων δὲ λέγειν, ὅ τι βέλτιστον ἕκαστος ἡγεῖται. ὅτι μὲν γάρ τινων αἰτίων ὄντων κακῶς τὰ πράγματα ἔχει, πάντες ἐπιστάμεθα· ἐξ ὅτου δὲ τρόπου βελτίω δύναιτ' ἂν γενέσθαι, τοῦτο [n]τοῦ συμβουλεύοντος ἔργον εἰπεῖν. ἔπειτ' ἔγωγε νομίζω [o]καὶ

[g] ὁ ante αὐτὸς addidi de meo.
[h] δοκεῖ] δόξει Q.
[i] βουλευσόμενος] βουλευόμενος v.
[k] ὑπομείναιτε] ὑπομείνετε F.S.Q. ὑπομεῖναι v. ceteri ὑπομείνητε.
[l] μή] μή γε γρ. Q.
[m] μοι om. v.
[n] τοῦ post τοῦτο om. v.
[o] καὶ post νομίζω om. v.

κατηγόρους εἶναι τῶν ἀδικούντων χαλεποὺς οὐ τοὺς ἐν τοιούτοις καιροῖς ἐξετάζοντας τὰ πεπραγμένα, ὅτ' οὐδεμίαν δώσουσι δίκην, ἀλλὰ τοὺς τοιοῦτό τι συμβουλεῦσαι δυνηθέντας, ἀφ' οὗ βελτίω τὰ παρόντα γένοιτ' ἄν· διὰ γὰρ τούτους ἐφ' ἡσυχίας καὶ παρ' ἐκείνων ἐγγένοιτ' ἂν ὑμῖν δίκην λαβεῖν. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους λόγους πάντας περιέργους ἡγοῦμαι, ἃ δ' ἂν οἶμαι συνενεγκεῖν περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε, ταῦτ' εἰπεῖν πειράσομαι, τοσοῦτον ἀξιώσας μόνον· ἂν ἄρα του [p] μεμνῶμαι τῶν πεπραγμένων, μὴ κατηγορίας με ἕνεκα [q] ἡγεῖσθαι λέγειν, ἀλλ' ἵνα δείξας ἃ τότε ἡμάρτετε, νῦν ἀποτρέψω [r] ταὐτὰ [s] παθεῖν.

ΚΑ.

Εἰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδενὶ συμπολιτευόμενοι τοσαύτην ἤγομεν ἡσυχίαν ὅσηνπερ ἐν τῷ παρόντι, οὔτε τὰ νῦν ἂν γεγενημένα συμβῆναι νομίζω, τῶν τε ἄλλων οἶμαι πολλὰ βέλτιον ἂν ὑμῖν ἔχειν. νῦν δ' ὑπὸ τῆς ἐνίων ἀσελγείας, οὔτε παρελθεῖν οὔτε εἰπεῖν οὔθ' ὅλως λόγου τυχεῖν ἔστιν. ὅθεν συμβαίνει πολλὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια ἴσως. εἰ μὲν οὖν [t] δεῖ ταῦτα πυνθάνεσθαι, καὶ σκοπεῖν ὅ τι χρὴ ποιῆσαι, καὶ πάσχειν οἷάπερ νυνὶ [u] βούλεσθε, [x] ψηφιεῖσθε, ἅπερ [y] ἐκ τῶν παρεληλυθότων 1432
χρόνων, καθέλκειν τριήρεις, ἐμβαίνειν, εἰσφέρειν, πάντα ταῦτ' ἤδη· [z] ἃ τριῶν ἡμερῶν ἢ πέντε, ἂν σιωπηθῇ τὰ παρὰ τῶν πολεμίων καὶ σχῶσιν ἡσυχίαν ἐκεῖνοι, πάλιν οὐκέτι

[p] μεμνῶμαι S. Q. μεμνῆμαι F. vulg. μέμνημαι.
[q] ἡγεῖσθαι F. S. Q. v. vulg. ἡγεῖσθε.
[r] ταὐτὰ] ταῦτα Q. v.
[s] παθεῖν] μαθεῖν v.
[t] δεῖ—πυνθάνεσθαι] ἀεὶ—πυνθάνεσθε S.
[u] βούλεσθε] βούλεσθαι F. βούλεσθαι Q. v.
[x] ψηφιεῖσθε] ψηφιεῖσθαι F. S. Q. v.
[y] ἐκ τῶν παρεληλυθότων — τὰ προειμένα ἑλεῖν (λ.)] Hæc post συμβουλεύσω (μ.) ponit v. ἐκ τῶν παρελ.—συμβου. (μ.) om. F.
[z] ἃ τριῶν] ἢ τριῶν v.

καιρὸν εἶναι πράττειν ὑπολήψεσθε. ὅπερ, ἡνίκα ἐν Ἑλλησπόντῳ Φίλιππον ἠκούσαμεν, συνέβη, καὶ πάλιν ἡνίκ' εἰς Μαραθῶνα τριήρεις αἱ λῃστρίδες προσέσχον. ὡς γὰρ ἂν χρήσαιτό τις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλῶς δυνάμει παρεσκευασμένῃ, οὕτως ὑμεῖς εἰώθατε τῷ βουλεύεσθαι χρῆσθαι, ἐξέως. δεῖ δὲ βουλεύεσθαι μὲν ἐφ' ἡσυχίας, ποιεῖν δὲ τὰ δόξαντα μετὰ σπουδῆς, καὶ λογίσασθαι τοῦθ', ὅτι εἰ μὴ καὶ τροφὴν ἱκανὴν ποριεῖτε καὶ στρατηγόν τινα τοῦ πολέμου νοῦν ἔχοντα προστήσεσθε καὶ μένειν ἐπὶ τῶν οὕτω [a]δοξάντων ἐθελήσετε, ψηφίσμαθ' ὑμῖν περιέσται, καὶ παραναλώσετε μὲν πάνθ' ὅσ' ἂν δαπανήσητε, βελτίω δ' οὐδ' ὁτιοῦν τὰ πράγματα [b]ἔσται, [c]κρινεῖτε δὲ [d]ὃν ἂν βούλησθε ὀργισθέντες. ἐγὼ δὲ βούλομαι τοὺς ἐχθροὺς ὑμᾶς ἀμυνομένους ὀφθῆναι πρότερον ἢ τοὺς πολίτας κρίνοντας· οὐ γὰρ ἡμῖν αὐτοῖς πολεμεῖν μᾶλλον ἢ ἐκείνοις ἐσμὲν δίκαιοι. ἵν' οὖν μή, τὸ ῥᾷστον ἁπάντων, ἐπιτιμήσω μόνον, ὃν τρόπον ἄν μοι [e]δοκεῖτε ταῦτα ποιῆσαι, διδάξω, [f]δεηθεὶς ὑμῶν μὴ θορυβῆσαι μηδ' [g]ἀναβαλεῖν νομίσαι με καὶ χρόνον ἐμποιεῖν. οὐ γὰρ οἱ ταχὺ καὶ τήμερον εἰπόντες μάλιστ' εἰς τὸ δέον λέγουσιν· οὐ γὰρ ἂν τά γ' ἤδη γεγενημένα κωλῦσαι δυνηθείημεν τῇ [h]νῦν βοηθείᾳ· ἀλλ' ὃς ἂν δείξῃ τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ νυνὶ διαμεῖναι δυνήσεται, τέως ἂν ἢ περιγενώμεθα τῶν ἐχθρῶν ἢ πεισθέντες διαλυσώμεθα 1433 τὸν πόλεμον. οὕτω γὰρ οὐκέτι τοῦ λοιποῦ σχοῖμεν ἂν κακῶς.

ΚΒ.

Οἶμαι πάντας ἂν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὁμολογῆ-

[a] δοξάντων] δοξασθέντων v.
[b] ἔσται om. v.
[c] κρινεῖτε] κρίνετε S. Q. v.
[d] ὃν] ὧν S. Q. v.
[e] δοκεῖτε S. Q. v. vulg. δοκῆτε.
[f] δεηθεὶς—νομίσαι με] διδάξω δὲ εἴ τις ὑμῶν μὴ θορυβῆται μηδ' ἀναβάλλειν νομίσαι marg. Q.
[g] ἀναβαλεῖν] ἀναλαβεῖν Q. v.
[h] νῦν om. S. Q. v.

σαι ὅτι δεῖ τὴν πόλιν ἡμῶν, ὅταν μὲν περὶ τῶν ἰδίων τινὸς τῶν αὐτῆς βουλεύηται, ἴσην πρόνοιαν ἔχειν τοῦ συμφέροντος [i]ὅσηπερ τοῦ δικαίου, ὅταν δ' ὑπὲρ τῶν συμμαχικῶν ἢ τῶν κοινῶν, οἷον καὶ τὸ νυνὶ παρόν, μηδενὸς οὕτως ὡς τοῦ δικαίου φροντίζειν. ἐν μὲν γὰρ ἐκείνοις τὸ λυσιτελὲς ἐξαρκεῖ, ἐν δὲ [k]τοιούτοις καὶ τὸ καλὸν προσεῖναι δεῖ. τῶν μὲν γὰρ πράξεων, εἰς οὓς ἂν ἥκωσι, κύριοι καθίστανται· τῆς δ' ὑπὲρ τούτων δόξης οὐδεὶς τηλικοῦτός ἐσθ' ὅστις ἔσται κύριος, ἀλλ' ὁποίαν ἄν τινα τὰ πραχθέντα ἔχῃ δόξαν, τοιαύτην οἱ πολλοὶ περὶ τῶν πραξάντων διήγγειλαν. διὸ δεῖ σκοπεῖν καὶ προσέχειν ὅπως δίκαια φανεῖται. χρὴ μὲν οὖν οὕτως ἅπαντας ἔχειν τὴν διάνοιαν περὶ τῶν ἀδικουμένων, ὥσπερ ἄν, εἴ τι γένοιτο, ὃ μὴ συμβαίη, τοὺς ἄλλους ἀξιώσειε πρὸς αὑτὸν ἕκαστος ἔχειν. ἐπειδὴ δὲ καὶ παρὰ τὴν αὐτῶν γνώμην ἐναντιοῦνταί τινες, μικρὰ πρὸς τούτους εἰπών, ἃ βέλτισθ' ὑμῖν ὑπολαμβάνω, ταῦτ' ἤδη συμβουλεύσω.

ΚΓ.

Οὐ μικρὰν ἄν μοι δοκεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ζημίαν νομίσαι, εἴ τις ἀηδὴς δόξα καὶ μὴ προσήκουσα τῇ πόλει παρὰ τοῖς πολλοῖς περιγίγνοιτο. τοῦτο τοίνυν οὕτω καλῶς ἐγνωκότες οὐκ ἀκόλουθα ποιεῖτε τὰ λοιπά, ἀλλ' ὑπάγεσθε ἑκάστοτε πράττειν ἔνια, ἃ οὐδ' ἂν αὐτοὶ φήσαιτε καλῶς ἔχειν. ἐγὼ δ' οἶδα μὲν τοῦθ', ὅτι τοὺς ἐπαινοῦντας ἥδιον προσδέχονται [l]πάντες τῶν ἐπιτιμώντων· οὐ μὴν οἴομαι δεῖν, ταύτην τὴν φιλανθρωπίαν διώκων, λέγειν 1434
παρ' ἃ συμφέρειν ὑμῖν ἡγοῦμαι. τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν εἰ καλῶς ἐγιγνώσκετε, οὐδὲν ἔδει κοινῇ ποιεῖν [ὑποληπτέον εἶ-

[i] ὅσηπερ] ὅσην ὑπὲρ S. v.
[k] τοιούτοις] τοῖς τοιούτοις v. τοῖς κοινοῖς γρ. Q.
[l] πάντες] πάντας v.

ναι] ὧν ἰδίᾳ μέμφεσθε, ἵνα μὴ συνέβαινεν, ὅπερ νυνὶ γίγνεται. περὶ ὧν μὲν ἕκαστος, ὡς αἰσχρὰ καὶ δεινά, λέγει καὶ μέχρι τοῦ προβήσεται τὰ πράγματα; [m] συγκαθιζόμενος [n] δ' αὐτὸς ἕκαστός [o] ἐστι τῶν τὰ τοιαῦτα ποιούντων. ἐγὼ μὲν οὖν ἐβουλόμην ἄν, ὥσπερ ὅτι ὑμῖν συμφέρει τοῦ τὰ βέλτιστα λέγοντος ἀκούειν οἶδα, οὕτως εἰδέναι τὸ συνοῖσον καὶ τῷ τὰ βέλτιστα [p] λέγοντι· πολλῷ γὰρ ἂν [q] ἥδιον εἶπε. νῦν δὲ φοβοῦμαι μέν, ὅμως δὲ [r] ἅ γε πιστεύω χρηστὰ φανεῖσθαι, κἂν ὑμεῖς [s] μὴ πεισθῆτε, οὐκ ἀποτρέψομαι λέγειν.

ΚΔ.

Εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο τις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρότερον παρ' ὑμῖν εἰρηκὼς εἴη, [t] νῦν γε λέγων [u] περὶ ὧν οὐκ ὀρθῶς ἐγκαλοῦσιν οἱ πρέσβεις τῇ πόλει παρὰ πάντων ἄν μοι δοκεῖ δικαίως συγγνώμης τυχεῖν. καὶ γὰρ [x] ἐν ἄλλοις μέν τισιν ἡττᾶσθαι τῶν ἐναντίων οὐχ οὕτως ὄνειδος ὡς ἀτύχημα ἄν [y] φαίη· καὶ γὰρ τῇ τύχῃ καὶ τοῖς ἐφεστηκόσι καὶ πολλοῖς μέτεστι τοῦ καλῶς ἢ μὴ [πρότερον] ἀγωνίσασθαι· ἐν δὲ τῷ τὰ δίκαια ὑπὲρ αὑτῶν μὴ ἔχειν ἀξίως τῶν ὑπαρχόντων [z] λέγειν αὐτῆς τῆς γνώμης τῆς τῶν τοῦτο παθόντων τὸ ὄνειδος εὑρήσομεν. εἰ μὲν οὖν ἕτεροί τινες ἦσαν ἐν οἷς ἐγίγνονθ' οἱ λόγοι περὶ ὑμῶν, οὔτε τούτους ἂν οἶμαι ῥᾳδίως οὕτω ψεύδεσθαι, οὔτε τοὺς ἀκούοντας πολλὰ τῶν εἰρημένων ἀνασχέσθαι. νῦν δὲ τἆλλά τε, οἶμαι, τῆς ὑμε-

[m] συγκαθιζόμενος S. Q. v. vulg. συγκαθεζόμενος.

[n] δ' om. v.

[o] ἐστι om. S.

[p] λέγοντι] ἔχοντι S.Q. εἰπόντι γρ. S. Conf. Philipp. 1. §. 58.

[q] ἥδιον εἶπε Reiskius: libri πλείω εἶχε. Malim εἶπα vel εἴπω quod est Philipp. 1. §. 58.

[r] ἅγε] γε v.

[s] μὴ] οὐ v.

[t] νῦν γε] νῦν δὲ S. Q. v.

[u] περὶ] καὶ περὶ S.

[x] ἐν om. v.

[y] φαίη] φανείη v. et γρ. Q.

[z] λέγειν om. S. Q. v.

τέρας πλεονεκτοῦσιν εὐηθείας ἅπαντες, καὶ δὴ καὶ τοῦτο νῦν οὗτοι· ἀκροαταῖς γὰρ ἐχρήσαντο καθ' ὑμῶν ὑμῖν οἵοις 1435
[a]οὐδέσιν ἂν τῶν ἄλλων, ἀκριβῶς οἶδα τοῦτ' ἐγώ. ἄξιον δ' εἶναί μοι δοκεῖ διὰ ταῦτα τοῖς θεοῖς χάριν ὑμᾶς ἔχειν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους μισεῖν. τὸ μὲν γὰρ ὁρᾶν τούτους [b]τὸν Ῥοδίων δῆμον, τὸν πολὺ τούτων ποτ' ἀσελγεστέρους λόγους λέγοντα πρὸς ὑμᾶς, ἱκέτην ὑμέτερον γεγενημένον εὐτύχημα εἶναι νομίζω τῆς πόλεως· τὸ δὲ τοὺς ἀνοήτους [c]τούτους μήτε [d]τοῦτο λογίζεσθαι, παρὸν οὕτως ἐναργὲς ἰδεῖν, μήθ' ὅτι πολλάκις καθ' ἕν' αὐτῶν ἕκαστον ὑμεῖς σεσώκατε, καὶ πλείω πράγματ' ἐσχήκατε τὴν τούτων θρασύτητα καὶ κακοδαιμονίαν ἐπανορθοῦντες, ἐπειδὰν δι' αὐτοὺς ἀνέλωνται πόλεμον, ἢ τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν πράττοντες, τοῦτο παμπόλλην ὑμῖν ὀργὴν εἰκότως ἂν παραστῆσαί μοι δοκεῖ. οὐ μὴν ἀλλ' ἴσως τούτοις μὲν εἵμαρται μηδέποτ' εὖ πράττουσιν εὖ φρονῆσαι· ἡμῖν δὲ προσήκει καὶ δι' ἡμᾶς αὐτούς, καὶ διὰ τἄλλ' ἃ πέπρακται τῇ πόλει, σπουδάσαι δεῖξαι πᾶσιν ἀνθρώποις ὅτι καὶ πρότερον καὶ νῦν καὶ ἀεὶ [e]ἡμεῖς μὲν τὰ δίκαια προαιρούμεθα πράττειν, ἕτεροι δέ τινες καταδουλοῦσθαι βουλόμενοι τοὺς αὐτῶν πολίτας διαβάλλουσι πρὸς ἡμᾶς.

ΚΕ.

Εἰ μετὰ τῆς αὐτῆς γνώμης, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούς τε λόγους ἠκούετε τῶν [f]συμβουλευόντων καὶ τὰ πράγματα ἐκρίνετε, πάντων ἀσφαλέστατον ἦν [g]ἂν τὸ συμβουλεύειν. καὶ γὰρ εὐτυχῶς καὶ καλῶς πράξασι (λέγειν γὰρ εὐφήμως πάντα δεῖ) κοινὰ ἂν ἦν τὰ τῆς αἰτίας ὑμῖν καὶ

[a] οὐδέσιν] οὐδεὶς γρ. Q.
[b] τὸν Ῥοδίων δῆμον] τῶν ῥοδίων v.
[c] τούτους om. v.
[d] τοῦτο] γρ. τὸ Q.
[e] ἡμεῖς μὲν] ἡμεῖς μὲν οὖν v.
[f] συμβουλευόντων] συμβουλευμάτων Y. O.
[g] ἂν post ἦν sumpsi a S.Y.Q.v.

τῷ πείσαντι. νῦν δ' ἀκούετε μὲν τῶν ἃ βούλεσθε λεγόντων ἥδιστα, αἰτιᾶσθε δὲ πολλάκις ἐξαπατᾷν ὑμᾶς αὐτούς, ἂν μὴ πάνθ' ὃν ἂν ὑμεῖς τρόπον βούλησθε γένηται, 1436
οὐ λογιζόμενοι τοῦθ', ὅτι τοῦ μὲν ζητῆσαι καὶ λογίσασθαι τὰ βέλτισθ', ὡς [h]ἄνθρωπος, καὶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν αὐτὸς ἕκαστός ἐστι κύριος· τοῦ δὲ πραχθῆναι ταῦτα καὶ συνενεγκεῖν ἐν τῇ τύχῃ τὸ πλεῖστον μέρος γίγνεται. ἔστι δὲ ἄνθρωπον ὄντα ἀγαπητὸν τῆς αὑτοῦ διανοίας λόγον ὑπέχειν· τῆς δὲ τύχης προσυποσχεῖν ἕν τι τῶν ἀδυνάτων. εἰ μὲν οὖν [i]εὑρημένον ἦν πῶς ἄν τις ἀσφαλῶς ἄνευ κινδύνου [k]δημηγοροίη, μανία [l]παραλείπειν τοῦτον ἦν τὸν τρόπον· ἐπεὶ δ' [m]ἀνάγκη [n]τὸν περὶ τῶν μελλόντων πραγμάτων γνώμην ἀποφαινόμενον κοινωνεῖν τοῖς ἀπ' αὐτῶν γενομένοις καὶ μετέχειν τῆς ἀπὸ τούτων αἰτίας, αἰσχρὸν ἡγοῦμαι λέγειν μὲν ὡς εὔνους, μὴ ὑπομένειν δέ, εἴ τις ἐκ τούτου κίνδυνος ἔσται. εὔχομαι δὲ τοῖς θεοῖς, ἃ καὶ τῇ πόλει [o]καὶ ἐμοὶ συμφέρειν μέλλει, ταῦτ' ἐμοί τε εἰπεῖν ἐλθεῖν ἐπὶ νοῦν καὶ ὑμῖν ἑλέσθαι. τὸ γὰρ πάντα τρόπον ζητεῖν [p]νικῆσαι, δυοῖν θάτερον, ἢ μανίας ἢ κέρδους ἕνεκα ἐσπουδακότος φήσαιμ' ἂν εἶναι.

ΚϚ.

Εἴη μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ περὶ ὧν νυνὶ τυγχάνετε ἐκκλησιάζοντες καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων [q]ταυτὰ καὶ δοκοῦντα βέλτισθ' ὑμῖν εἶναι καὶ ὄνθ' ὡς ἀληθῶς. δεῖ μέντοι περὶ πραγμάτων μεγάλων [r]βουλευομένους καὶ κοινῶς

[h] ἄνθρωπος S.Y.O. vulg. ἀνθρώποις.
[i] εὑρημένον] εἰρημένον Y.
[k] δημηγοροίη] δημηγορεῖν γρ. Q.
[l] παραλείπειν] παραλιπεῖν O.
[m] ἀνάγκη] ἀγάπη S.
[n] τὸν ante περὶ om. Q.
[o] καὶ ἐμοὶ] καιμοι S. Q.
[p] νικῆσαι—ἐσπουδακότος] κινῆσαι—ἐσπουδακότας v.
[q] ταυτὰ—ὄνθ' ὡς] Hæc reposui pro librorum ταῦτα—ὄντως.
[r] βουλευομένους] βουλομένους O.

ἁπάντων ἐθέλειν ἀκούειν τῶν συμβουλευόντων, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἐνθυμουμένους ὅτι αἰσχρόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νῦν μὲν βουλομένων τι παραινεῖν ἐνίων θορυβεῖν, ὕστερον δὲ κατηγορούντων τῶν αὐτῶν τούτων [s] τῶν πεπραγμένων ἡδέως ἀκούειν. ἐγὼ γὰρ οἶδα, νομίζω δὲ καὶ ὑμᾶς, ὅτι νῦν μὲν ἀρέ- 1437
σκουσι μάλισθ' ὑμῖν οἱ ταῦτα [t] οἷα ὑμεῖς [u] βούλεσθε λέγοντες· ἂν δέ τι συμβῇ παρ' ἃ νῦν οἴεσθε, ὃ μὴ συμβαίη, τούτους μὲν ἐξηπατηκέναι νομιεῖτε ὑμᾶς, ὧν δὲ νῦν οὐκ ἀνέχεσθε, τότε ὀρθῶς δόξουσι λέγειν. ἔστι δὲ τοῖς μάλιστα πεπεικόσιν ὑμᾶς ταῦτα ἐφ' ὧν νῦν ἐστέ, τούτοις καὶ μάλιστα συμφέρον τὸ λόγου τυχεῖν τοὺς ἀντιλέγοντας. ἂν μὲν γὰρ [x] διδάξαι δυνηθῶσιν ὡς οὐκ ἔστιν ἄριστα ἃ τούτοις δοκεῖ, ὅτ' οὐδὲν ἡμάρτηταί πω, ταῦτο πράξαντες [y] ἀθῴους τοὺς κινδύνους ποιήσουσιν αὐτοῖς. ἐὰν δὲ μὴ δυνηθῶσιν, οὔκουν ὕστερόν γε ἐπιτιμᾶν ἕξουσιν, ἀλλ' ὅσα ἀνθρώπων ἦν ἔργον, [z] ἀκοῦσαι, [a] τούτων τετυχηκότες, ἂν ἡττῶνται [b] δικαίως, στέρξουσι καὶ μεθ' ἁπάντων τῶν ἀποβαινόντων, ὁποῖ' ἄττ' ἂν ᾖ, κοινωνήσουσιν.

ΚΖ.

Οἶμαι δεῖν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τηλικούτων βουλευομένους διδόναι παρρησίαν ἑκάστῳ τῶν συμβουλευόντων. ἐγὼ δὲ οὐδὲ πώποθ' ἡγησάμην χαλεπὸν τὸ διδάξαι τὰ βέλτισθ' ὑμᾶς· ὡς γὰρ ἁπλῶς εἰπεῖν, πάντες ὑπάρχειν ἐγνωκότες ἔμοιγε δοκεῖτε· ἀλλὰ τὸ πεῖσαι πράττειν ταῦτα. ἐπειδὰν γάρ τι δόξῃ καὶ ψηφισθῇ, τότε

[s] τῶν ante πεπραγμένων om. S. Y. Q. O. v.
[t] οἷα] οἷς Q.
[u] βούλεσθε] βουλεύεσθε v. et γρ. Y. Q.
[x] διδάξαι δυνηθῶσιν] δυνηθῶσιν ἀξιῶσαι διδάξαι Y. δυνηθῶσι διδάξαι O.
[y] ἀθῴους] ἀθώοις O.
[z] ἀκοῦσαι] ἀκοῦσαι συνειπεῖν Y.
[a] τούτων] τούτου v.
[b] δικαίως] δικαιω Q.

ἴσον τοῦ πραχθῆναι ἀπέχει ὅσον περ πρὶν δόξαι. ἔστι μὲν οὖν [c]ὧν ἐγὼ νομίζω χάριν ὑμᾶς τοῖς θεοῖς ὀφείλειν, [d]τούτους διὰ τὴν αὑτῶν ὕβριν [e]ὑμῖν πολεμήσαντας πάλαι νῦν ἐν ὑμῖν μόνοις τῆς αὑτῶν σωτηρίας ἔχειν τὰς ἐλπίδας. ἄξιον δ' ἡσθῆναι τῷ παρόντι καιρῷ· συμβήσεται γὰρ ὑμῖν, ἂν ἃ χρὴ βουλεύσησθε ὑπὲρ αὐτοῦ, τὰς παρὰ τῶν διαβαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν βλασφημίας ἔργῳ μετὰ δό- 1438
ξης καλῆς ἀπολύσασθαι.

ΚΗ.

Αἱ μὲν ἐλπίδες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μεγάλαι καὶ καλαὶ τῶν προειρημένων, πρὸς ἃς οἴομαι τοὺς πολλοὺς ἄνευ λογισμοῦ τι πεπονθέναι. ἐγὼ δὲ οὐδὲ πώποτε ἔγνων ἕνεκα τοῦ παραχρῆμα ἀρέσαι λέγειν τι πρὸς ὑμᾶς, ὅ τι ἂν μὴ καὶ μετὰ ταῦτα συνοίσειν [f]ἡγῶμαι. ἔστι μὲν οὖν τὸ κοινὸν ἔθος τῶν πλείστων τοὺς μὲν συνεπαινοῦντας ἑαυτοῖς ὅ τι ἂν [g]πράττωσι φιλεῖν, πρὸς δὲ τοὺς ἐπιτιμῶντας ἀηδῶς ἔχειν. οὐ μὴν ἀλλὰ δεῖ τὸν εὖ φρονοῦντα [h]τὸν λογισμὸν ἀεὶ τῶν ἐπιθυμιῶν κρείττω πειρᾶσθαι [i]ποιεῖν. ἐγὼ δὲ ἡδέως ἑώρων, ἃ καὶ συνοίσειν ἤμελλε, ταῦτ' ἐν ἡδονῇ πράττειν ὄνθ' ὑμῖν, ἵνα καὶ χαριζόμενος καὶ χρηστὰ λέγων ἐφαινόμην. ἐπειδὴ δὲ τἀναντία ὁρῶ τούτων ἐπιχειροῦντας ὑμᾶς, οἴομαι δεῖν ἀντειπεῖν, εἰ καί τισι μέλλω ἀπεχθήσεσθαι. ἂν μὲν οὖν μηδ' ὑπομείνητε ἀκοῦσαι μηδὲ ἕν, οὐ τῷ δοκιμάζοντες διαμαρτεῖν ἀλλὰ τῷ φύσει πονηρὰ ἐπιθυμεῖν πράττειν τοιαῦτα προαιρεῖσθαι δόξετε. ἐὰν δ' ἀκούσητε, τυχὸν μὲν [k]ἴσως κἂν μεταπεισθείητε, ὃ μά-

[c] ὧν] ὡς S.Y.Q.O.v. πολλὰ ὧν vulg.
[d] τούτους] τοῦ τοὺς Y.O. vulg. μάλιστα δὲ τοῦ τούς.
[e] ὑμῖν πολ.] ἡμῖν πολ. Y.Q.v.
[f] ἡγῶμαι] ἡγοῦμαι v.
[g] πράττωσιν—ἀηδῶς om. v.
[h] τὸν ante λογισμὸν om. v.
[i] ποιεῖν] ποεῖν O.
[k] ἴσως κἂν Y.O. vulg. ἴσως καί.

λιστα ἐγὼ νομίζω συνενεγκεῖν ἂν ὑμῖν· εἰ δὲ μή, οἱ μὲν [l]ἀγνοεῖν τὸ συμφέρον, οἱ δ', ὅ τι ἄν τις βούληται, τοῦτ' ἐρεῖ.

ΚΘ.

Πρῶτον μὲν οὐδέν ἐστι καινόν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς δόξασι παρ' ὑμῖν εἶναί τινας οἵτινες ἀντεροῦσιν, ἐπειδὰν πράττειν τι δέῃ. [m]εἰ μὲν οὖν ἀποδόντων ὑμῶν [n]λόγον αὐτοῖς, ὅτ' [o]ἐβουλεύεσθε, τοῦτ' ἐποίουν, τούτων ἂν ἦν ἄξιον κατηγορεῖν, εἰ περὶ ὧν ἥττηντο ἐβιάζοντο πάλιν λέγειν· 1439 νῦν δὲ τούτους μὲν οὐδέν ἐστ' ἄτοπον εἰπεῖν βουληθῆναι ταῦτα ἃ τότε οὐχ ὑπεμείνατε ἀκοῦσαι, ὑμῖν δ' ἄν τις εἰκότως ἐπιτιμήσειεν, [p]ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι ὁπόταν περί του βουλεύησθε, οὐκ ἐᾶτε λέγειν ἕκαστον ἃ γιγνώσκει, ἀλλ' ἂν ἕτεροι τῷ λόγῳ προλάβωσιν ὑμᾶς, οὐδενὸς ἂν τῶν ἑτέρων [q]ἀκούσαιτε. ἐκ δὲ τούτου συμβαίνει πρᾶγμα ἀηδὲς ὑμῖν· οἷς γὰρ πρὶν ἁμαρτεῖν ὑμῖν ἐξῆν συμβουλεύουσι πείθεσθαι, τούτους ὕστερον κατηγοροῦντας ἐπαινεῖτε. τοῦτο δή, [r]τοῦτό μοι πάλιν δοκεῖτε πείσεσθαι, εἰ μὴ παρασχόντες ἴσους ἀκροατὰς πάντων ὑμᾶς αὐτοὺς ἐν τῷ παρόντι, καὶ τοῦτον τὸν πόνον ὑπομείναντες, ἑλόμενοι τὰ κράτιστα τοὺς ὁτιοῦν τούτοις ἐπιτιμῶντας [s]φαύλους νομιεῖτε. ἐγὼ μὲν δὴ δίκαιον ὑπείληφα πρῶτον ἁπάντων [t]αὐτὸς εἰπεῖν, τί μοι δοκεῖ περὶ ὧν σκοπεῖσθε, ἵνα, ἂν μὲν ὑμῖν ἀρέσκῃ, καὶ τὰ λοιπὰ διδάσκω, εἰ δὲ μή, μήθ' ὑμῖν ἐνοχλῶ μήτ' ἐμαυτὸν κόπτω.

Λ.

Ἔδει μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸ τοῦ πολεμεῖν ἐσκέ-

[l] ἀγνοεῖν] ἀγνοεῖν ἐμὲ Reiskius.
[m] εἰ μὲν οὖν ἀποδόντ. om. S. in margine habet Y.
[n] λόγον] λόγων Y. τῶν λόγων O.
[o] ἐβουλεύεσθε] ἐβούλεσθε v.
[p] ὦ om. O.
[q] ἀκούσαιτε Y. ἀκούσετε S. Q. O. v.
[r] τοῦτό μοι] ταὐτό μοι Reiskius.
[s] φαύλους—πρῶτον om. v.
[t] αὐτὸς] αὐτοῖς S. Y. Q. O. v.

φθαι τίς ὑπάρξει παρασκευὴ τῷ γενησομένῳ πολέμῳ· εἰ δ' ἄρα μὴ πρόδηλος ἦν, ὅτε πρῶτον ἐβουλεύεσθε ὑπὲρ αὐτοῦ φανεροῦ γενομένου, τότε καὶ περὶ τῆς παρασκευῆς ἐσκέφθαι. εἰ δὲ φήσετε πολλὰς [u] ἐγκεχειρικέναι δυνάμεις, ἃς [x] λελυμάνθαι τοὺς ἐπιστάντας, οὐκ ἀποδέξεται ταῦθ' ὑμῶν οὐδείς· οὐ γάρ ἐστι τῶν αὐτῶν τοὺς ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἀπολύειν, καὶ λέγειν ὡς διὰ τούτους κακῶς ταῦτ' ἔχει. ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν παρεληλυθότα οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι, δεῖ δ' ἐκ τῶν παρόντων ἐπαμῦναι τοῖς πράγμασι, τοῦ μὲν κατηγορεῖν οὐδένα καιρὸν ὁρῶ, πειράσομαι 1440
δ', ἃ κράτιστα νομίζω, συμβουλεῦσαι. πρῶτον μὲν οὖν ὑμᾶς ἐκεῖνο ἐγνωκέναι δεῖ, ὅτι τὴν ἴσην ὑπερβολὴν τῆς σπουδῆς καὶ [y] φιλονεικίας ἐν τοῖς πράγμασι [z] πάντ' ἄνδρα παρασχέσθαι δεῖ, ὅσηνπερ ἐκ τῶν ἄνωθεν χρόνων ἀμελείας· μόλις γὰρ οὕτως ἐλπὶς ἐκ πολλοῦ διώκοντας τὰ [a] προειμένα ἑλεῖν δυνηθῆναι. [b] ἔπειτ' οὐκ ἀθυμητέον τοῖς γεγενημένοις· ὃ γάρ ἐστι τῶν παρεληλυθότων χείριστον, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. τί οὖν τοῦτ' ἔστιν, [c] ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; ὅτι οὐδὲν ὑμῶν τῶν δεόντων ποιούντων κακῶς ἔχει τὰ πράγματα· ἐπεὶ εἴ γε πάνθ' ἃ [d] προσῆκε πραττόντων οὕτως εἶχεν, οὐδ' ἂν ἐλπὶς ἦν αὐτὰ γενέσθαι βελτίω.

ΛΑ.

Οὐδέν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χαλεπώτερον [e] ἢ τοῖς αὐτοῖς ἔθεσιν ἐπιτιμᾶν τε καὶ χρῆσθαι τοὺς δημηγοροῦντας. τὸ γὰρ στασιάζειν πρὸς αὐτοὺς καὶ κατηγορεῖν ἀλ-

[u] ἐγκεχειρικέναι] ἐγκεχειρηκέναι S. Y. Q. O. v.

[x] λελυμάνθαι] λελυμάνσθαι O.

[y] φιλονεικίας ἐν] φιλονεικίας ἐπὶ S. Y. O.

[z] πάντ' ἄνδρα] πάντα δρᾶν v. et γρ. Y. Q.

[a] προειμένα] προειρημένα v. et γρ. Q.

[b] ἔπειτ' — συμβουλεύσω (μ.)] Hæc post οὐ μὴν (κα.) ponit v.

[c] ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι post ὅτι ponit γρ. Q.

[d] προσῆκε] προσήκει γρ. Q.

[e] ἢ τοῖς] ἢ τὸ τοῖς γρ. Q.

λῆλων ἄνευ κρίσεως, οὐδείς ἐστιν οὕτως ἀγνώμων ὅστις οὐ φήσειεν ἂν βλάβην εἶναι τοῖς πράγμασιν. ἐγὼ δ' οἴομαι τούτους μὲν ἂν εἶναι βελτίους, εἰ τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλονεικίαν ἐπὶ τοὺς τῆς πόλεως ἐχθροὺς τρέψαντες ἐδημηγόρουν. ὑμῖν δὲ παραινῶ μὴ [f] στασιάζειν μηδετέροις τούτων, μηδ' ὅπως [g] ἅτεροι κρατήσουσι σκοπεῖν, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς ἅπαντες τῶν ἐχθρῶν περιέσεσθε. εὔχομαι [h] δὲ τοῖς θεοῖς τοὺς ἢ φιλονεικίας ἢ ἐπηρείας ἤ τινος ἄλλης ἕνεκα αἰτίας ἄλλο τι, πλὴν ἃ ποθ' ἡγοῦνται συμφέρειν, λέγοντας παύσασθαι· τὸ γὰρ [i] καταράσασθαι συμβουλεύοντι ἴσως ἔστ' ἄτοπον. αἰτιασαίμην μὲν οὖν ἔγωγ' ἂν οὐδένα, ὦ ἄνδρες 1441 Ἀθηναῖοι, τοῦ κακῶς τὰ πράγματ' ἔχειν, ἀλλ' ἢ πάντας τούτους. οἴομαι δὲ δεῖν παρὰ μὲν τούτων ἐφ' ἡσυχίας λόγον ὑμᾶς λαβεῖν, νῦν δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων, ὅπως ἔσται βελτίω, σκοπεῖν.

ΛΒ.

[k] Ἠβουλόμην [l] ἄν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἴσην σπουδὴν ἐνίους τῶν λεγόντων ποιεῖσθαι ὅπως τὰ βέλτιστ' ἐροῦσιν, ὅσηνπερ ὅπως [m] εὖ δόξουσι λέγειν, ἵν' οὗτοι μὲν ἀντὶ τοῦ δεινοὶ λέγειν ἐπιεικεῖς ἐνομίζοντο εἶναι, τὰ δ' ὑμέτερα, ὥσπερ ἐστὶ προσῆκον, βέλτιον [n] εἶχε. νῦν δ' ἔνιοί μοι δοκοῦσι παντάπασι τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου δόξαν ἠγαπηκότες τῶν μετὰ ταῦτα συμβησομένων ὑμῖν [o] οὐδὲν φροντίζειν. καὶ δῆτα θαυμάζω, [p] πότερά ποθ' οἱ τοιοῦτοι λόγοι τὸν λέγονθ' ὁμοίως πεφύκασιν ἐξαπατᾶν ὥσπερ πρὸς οὓς ἂν λέγωνται, ἢ συνιέντες οὗτοι τἀναντία τοῖς δοκοῦσιν ἑαυτοῖς

[f] στασιάζειν] συστασιάζειν Y.
[g] ἅτεροι Y.O. ἃ ἕτεροι S. Q. v.
[h] δὲ] δὴ Q.
[i] καταράσασθαι] καταρᾶσθαι S. Y.
[k] Ἠβουλόμην] ἐβουλόμην v.
[l] ἂν om. O.
[m] εὖ δόξουσι] εὐδοξοῦσι v.
[n] εἶχε] ἔχειν γρ. Q.
[o] οὐδὲν] μηδὲν S. Y. Q. O. v.
[p] πότερα] πότε Q.

εἶναι βελτίστοις δημηγοροῦσιν. εἰ μὲν γὰρ ἀγνοοῦσιν ὅτι τὸν μέλλοντα πράξειν τὰ δέοντα οὐκ ἐπὶ τῶν λόγων θρασὺν ἀλλ' ἐπὶ τῆς παρασκευῆς ἰσχυρὸν [q] εἶναι δεῖ, οὐδ' ἐπὶ τῷ τοὺς ἐχθροὺς μὴ [r] δυνήσεσθαι θαῤῥεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ κἂν δύνωνται κρατῆσαι, τὰ τῶν λόγων ἀστεῖα, ὡς ἔοικε, τοῦ τὰ μέγιστα αἰσθάνεσθαι κεκώλυκεν αὐτούς. εἰ δὲ ταῦτα μὲν μηδ' ἂν φήσαιεν ἀγνοεῖν, πρόφασις δ' ἄλλη τις ὕπεστι δι' ἣν ταῦτα προαιροῦνται, πῶς οὐ χρὴ φαύλην ταύτην ὑπολαμβάνειν, ἥτις ποτ' ἐστίν; ἐγὼ δ' οὐκ ἀποτρέψομαι λέγειν ἃ δοκεῖ μοι, καίπερ ὁρῶν ἡγμένους ὑμᾶς· καὶ γὰρ εὔηθες, λόγῳ ψυχαγωγηθέντων ὑμῶν οὐκ ὀρθῶς, 1442
λόγον αὖ τὸν μέλλοντα βελτίω λέγειν καὶ μᾶλλον [s] συμφέρονθ' ὑμῖν καταδεῖσαι. ἀξιῶ [t] δὲ καὶ ὑμᾶς ὑπομεῖναι, ἐνθυμηθέντας ὅτι οὐδὲ τὰ νῦν δοκοῦντα ἔδοξεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ τοὺς λόγους ἠκούσατ' ἐξ ὧν ἐπείσθητε. ὥσπερ ἂν [u] τοίνυν, εἰ νόμισμα ἐκρίνετο ὁποῖόν τί ποτ' ἐστί, [x] δοκιμάσαι δεῖν ἂν ᾠήθητε, οὕτω καὶ τὸν λόγον ἀξιῶ τὸν εἰρημένον ἐξ ὧν ἀντειπεῖν ἡμεῖς [y] ἔχομεν σκεψαμένους, ἐὰν μὲν συμφέροντα [z] εὕρητε, ἀγαθῇ τύχῃ πείθεσθαι, ἂν δ' ἄρα ἕκαστα λογιζομένοις ἀλλοιότερος φανῇ, πρὶν ἁμαρτεῖν μεταβουλευσαμένους, τοῖς ὀρθῶς ἔχουσι χρήσασθαι.

ΛΓ.

Μάλιστα μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βουλοίμην ἂν ὑμᾶς ἃ [a] μέλλω λέγειν πεισθῆναι· εἰ δ' ἄρα τοῦτ' ἄλλῃ πῃ συμβαίνοι, ἐμαυτῷ γ' ἂν εἰρῆσθαι πρὸ παντὸς αὐτὸ δεξαίμην. ἔστι [b] δὲ οὐ μόνον, ὡς δοκεῖ, τὸ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν

[q] εἶναι δεῖ] εἶναι δοκεῖ v.
[r] δυνήσεσθαι] δύνησθαι S. et pr. Y.
[s] συμφέρονθ'] συμφέρον S. Y.
[t] δὲ om. O.
[u] τοίνυν εἰ] τοίνυν εἰς Q.
[x] δοκιμάσαι] δοκιμάζειν v.
[y] ἔχομεν S.Y.O. vulg. ἕξομεν.
[z] εὕρητε] εὑρήσετε v.
[a] μέλλω λέγειν] λέγειν μέλλω v.
[b] δὲ ante οὐ om. v.

χαλεπὸν τὰ δέοντα, ἀλλὰ καὶ καθ' αὑτὸν σκοπούμενον εὑρεῖν. γνοίη δ' ἄν τις, εἰ μὴ τὸν λόγον ὑμᾶς ἀλλὰ τὰ πράγματα ἐφ' ὧν [c]ἐστὲ σκέψασθαι νομίσαι, καὶ πλείω σπουδὴν τοῦ δοκεῖν ἐπιεικὴς εἶναι ἢ τοῦ [d]δεινὸς εἰπεῖν φανῆναι ποιοῖτο. ἐγὼ γοῦν (οὕτω τί μοι ἀγαθὸν γένοιτο) ἐπειδὴ περὶ τῶν παρόντων ἐπῄει μοι σκοπεῖν, λόγοις μὲν καὶ μάλ' ἀφθόνοις, οὓς οὐκ ἂν ἀηδῶς [e]ἠκούετε ὑμεῖς, ἐνετύγχανον. καὶ γὰρ ὡς δικαιότατοι τῶν Ἑλλήνων ἐστέ, πολλὰ εἰπεῖν καὶ ἑώρων καὶ ὁρῶ, καὶ ὡς ἀρίστων προγόνων, καὶ πολλὰ τοιαῦτα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τὸν χρόνον ἡσθῆναι ποιήσαντα ὅσον ἂν ῥηθῇ, μετὰ δὲ ταῦτ' οἴχεται. δεῖ δὲ πράξεώς τινος τὸν λέγοντα φανῆναι σύμβουλον, δι' 1443
ἣν καὶ μετὰ ταῦτα ἀγαθοῦ τινὸς ὑμῖν ἔσται παρουσία. τοῦτο δ' ἤδη καὶ σπάνιον καὶ χαλεπὸν [f]πεπειραμένος οἶδα ὂν εὑρεῖν. οὐδὲ γὰρ αὔταρκες τὸ ἰδεῖν [g]ἐστὶ τὰ τοιαῦτα, ἂν μὴ καὶ πεῖσαί τις τοὺς [h]συναιρομένους ὑμᾶς δυνηθῇ. οὐ μὴν ἀλλ' ἐμὸν μὲν ἔργον εἰπεῖν ἴσως ἃ πέπεικ' ἐμαυτὸν συμφέρειν, ὑμέτερον δὲ ἀκούσαντας κρῖναι, κἂν ἀρέσκῃ, χρῆσθαι.

ΛΔ.

Οὐκ ἄδηλον ἦν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρῴην, ὅτε τῶν ἀντιλέγειν βουλομένων οἷς ὁ δεῖνα ἔλεγεν οὐκ ᾤεσθε ἀκούειν χρῆναι, ὅτι συμβήσεται τοῦτο ὃ νυνὶ γίγνεται, ὅτι οἱ τότε κωλυθέντες [i]ἐροῖεν εἰς [k]ἑτέραν ἐκκλησίαν. ἂν τοίνυν ταῦθ' ἅπερ πρότερον ποιήσητε, καὶ τῶν τοῖς τότε δόξασι συνειπεῖν βουλομένων μὴ θελήσητε ἀκοῦσαι, πάλιν ταῦτα

[c] ἐστὲ σκέψ.] ἐστὶ σκέψ. S. Y. Q. ἐπισκέψ. v.
[d] δεινὸς] δεινῶς Q. v.
[e] ἠκούετε] ἀκούετε v.
[f] πεπειραμένος] πεπειρασμένος v.
[g] ἐστὶ post ἰδεῖν om. v.
[h] συναιρομένους] συναιρουμένους v. συναναιρουμένους O.
[i] ἐροῖεν] εὕροιεν v.
[k] ἑτέραν] τὴν ἑτέραν Y. O.

εἰς τὴν ἑτέραν ἐκκλησίαν οὗτοι λαβόντες τούτων [k] κατηγορήσουσιν. [l] οὐδαμῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὔτε τὰ πράγματα χείρω γένοιτο, οὔθ' ὑμεῖς ἀτοπώτεροι φανείητε, εἰ μήτε τῶν δοξάντων ὑμῖν πέρας μηδὲν ἔχειν δοκοίη, [m] μήτ', ἀφέντες ἃ συμφέρει, τῶν πρὸ ὁδοῦ τι περαίνοιτε, εἴητε δ' ὥσπερ τῶν τὰ θέατρα [n] καταλαμβανόντων. μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀλλὰ πονήσαντες τὸν πόνον τοῦτον καὶ παρασχόντες ἴσους ἀκροατὰς ἀμφοτέροις ὑμᾶς αὐτοὺς πρῶτον μὲν ἕλεσθε ὅ τι καὶ ποιήσετε, ἔπειθ' ὑπολαμβάνετε, ἐάν τις ἐναντιῶται τοῖς ἅπαξ οὕτω δοκιμασθεῖσι, πονηρὸν καὶ κακόνουν ὑμῖν. τὸ μὲν γὰρ λόγου μὴ τυχόντα πεπεῖσθαι βέλτιον τῶν ὑμῖν δοκούντων αὑτὸν ἐντεθυμῆσθαι συγγνώμη· τὸ δὲ ἀκουσάντων ὑμῶν καὶ δια- 1444
κρινάντων ἔτι ἀναισχυντεῖν, καὶ μὴ συγχωρεῖν ἐνδόντα τῇ τῶν πλειόνων γνώμῃ, ἄλλην τινὰ ὑποψίαν οὐχὶ δικαίαν ἔχειν φανείη. ἐγὼ [o] μὲν δὴ σιωπᾶν ᾤμην δεῖν ἐν τῷ παρόντι, εἰ μένοντας ὑμᾶς ἑώρων ἐφ' ὧν ἔδοξεν· εἰμὶ γὰρ τῶν ἐκεῖνα πεπεισμένων συμφέρειν ὑμῖν· ἐπειδὴ δ' ὑπὸ τῶν [p] παρὰ τούτων λόγων [q] μεταβεβλῆσθαί μοί τινες δοκοῦσιν, ὡς οὔτ' ἀληθῆ λέγουσιν οὔθ' ὑμῖν συμφέροντα, ἴσως μὲν εἰδότας, οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ τυγχάνετε ἀγνοοῦντες, διδάξω.

ΛΕ.

Ἔδει μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ δίκαιον ἦν τότε πείθειν ὑμᾶς ὅ τι ἄριστον ἕκαστος [r] ἡγεῖτο, ὅτε ἐβουλεύεσθε τὸ πρῶτον περὶ τούτων, ἵνα μὴ συνέβαινεν, ἃ δὴ δύο πάν-

[k] κατηγορήσουσιν] κατηγοροῦσιν v.

[l] οὐδαμῶς—οὔτε τὰ] Immo μηδαμῶς—οὔτε γὰρ ἂν τά.

[m] μήτ' ἀφέντες] μηδ' ἀφέντες libri.

[n] καταλαμβανόντων] προκαταλαμβανόντων S. Y. O.

[o] μὲν δὴ] μὲν οὖν v.

[p] παρὰ om. v. et γρ. Y. Q.

[q] μεταβεβλῆσθαι] καταβεβλῆσθαι v.

[r] ἡγεῖτο] ἡγοῖτο v.

των [s]ἐστὶν ἀλυσιτελέστατα τῇ πόλει, μήτε πέρας μηδὲν ἔχειν τῶν ὑμῖν δοξάντων, παρανοίας θ' ὑμεῖς κατεγιγνώσκετε ὑμῶν αὐτῶν μεταβουλευόμενοι. ἐπειδὴ δὲ σιωπήσαντες τότε νῦν ἐπιτιμῶσί τινες, βούλομαι μικρὰ πρὸς αὐτοὺς εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ θαυμάζω τὸν τρόπον τῆς πολιτείας τῆς τούτων, μᾶλλον δ' ἡγοῦμαι φαῦλον. εἰ γὰρ ἐξὸν παραινεῖν ὅταν σκοπῆτε, βεβουλευμένων κατηγορεῖν αἱροῦνται, συκοφαντῶν ἔργον, οὐχ, ὡς φασίν, [t]εὔνων ποιοῦσιν ἀνθρώπων. ἡδέως δ' ἂν ἐροίμην αὐτούς (καὶ μηδεμιᾶς λοιδορίας ὃ μέλλω λέγειν ἀρχὴ [u]γενέσθω) τί δὴ τἄλλα ἐπαινοῦντες Λακεδαιμονίους, ὃ μάλιστα ἄξιόν ἐστι τῶν παρ' ἐκείνοις ἄγασθαι, τοῦτο οὐ μιμοῦνται, μᾶλλον δ' [x]αὐτὸ τοὐναντίον ποιοῦσιν; φασὶ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρ' ἐκείνοις μέχρι μὲν τοῦ δόξαι γνώμην, ἣν ἂν ἕκαστος ἔχῃ, λέγειν, ἐπειδὰν δ' ἐπικυρωθῇ, ταῦτα ἅπαν- 1445 τας ἐπαινεῖν καὶ συμπράττειν, καὶ τοὺς ἀντειπόντας. τοιγάρτοι [y]πολλῶν μὲν ὄντες οὐ πολλοὶ περιγίγνονται, λαμβάνουσι δ', ὅσ' ἂν μὴ τῷ πολέμῳ δύνωνται, τοῖς καιροῖς, οὐδεὶς δ' αὐτοὺς ἐκφεύγει χρόνος οὐδὲ τρόπος τοῦ τὰ συμφέρονθ' ἑαυτοῖς [z]περαίνειν, οὐ μὰ Δί' οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς καὶ διὰ τούτους καὶ τοὺς ὁμοίους τούτοις, ἀλλήλων περιγιγνόμενοι καὶ οὐχὶ τῶν ἐχθρῶν, πάντα [a]ἀνηλώκαμεν τὸν χρόνον, κἂν μὲν εἰρήνην τις ἐκ πολέμου ποιήσῃ, τοῦτον μισοῦντες, ἂν δ' ἐξ εἰρήνης πόλεμόν τις λέγῃ, τούτῳ μαχόμενοι, ἂν δ' ἔχειν ἡσυχίαν [b]τις παραινῇ καὶ τὰ ἡμέτερα αὐτῶν πράττειν, οὐδὲ τοῦτον ὀρθῶς λέγειν φάσκοντες, ὅλως δ' αἰτιῶν καὶ κενῶν ἐλπίδων ὄντες πλήρεις. τί οὖν, ἂν

[s] ἐστὶν] εἰσὶν v.
[t] εὔνων] εὐνόων S. Q.
[u] γενέσθω] γινέσθω Q.
[x] αὐτὸ τοὐναντίον Reiskius. αὐτοὶ τοὐναντίον v. αὐτῷ τοὐναντίον S. Y. Q. O.
[y] πολλῶν] πολλοὶ S. Y. O.
[z] περαίνειν pr. Y. ceteri παραινεῖν.
[a] ἀνηλώκαμεν] ἀναλώκαμεν v.
[b] τις post ἡσυχίαν om. pr. Y.

τις εἴποι, σὺ παραινεῖς, ἐπειδὴ ταῦτ᾽ ἐπιτιμᾷς; [c]ἐγὼ νὴ Δί᾽ ἐρῶ.

ΛϚ.

Πρῶτον μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ πάνυ μοι δοκεῖ τις ἂν εἰκότως περὶ ὑμῶν δεῖσαι, μὴ παρὰ τὸ τῶν συμβουλευόντων οὐκ ἐθέλειν ἀκούειν [d]χεῖρον βουλεύσησθε. πρῶτον μὲν γὰρ ἡ τύχη, καλῶς ποιοῦσα, πολλὰ τῶν πραγμάτων ὑμῖν αὐτόματα, ὡς ἂν εὔξαισθε, παρίστησιν, ἐπεὶ τῇ γε τῶν προεστηκότων προνοίᾳ βραχέα αὐτῶν [e]εἶχεν ἂν καλῶς. ἔπειθ᾽ ὑμεῖς οὐ μόνον τοὺς λόγους οὓς ἂν ἕκαστος εἴποι πρόϊστε, ἀλλὰ καὶ ὧν ἕνεκ᾽ αὐτῶν ἕκαστος δημηγορεῖ, εἰ δὲ μὴ [f]φιλαπέχθημον [g]ἦν, εἶπον ἂν καὶ πόσου. τὸν δὴ τοῦ φενακίζεσθαι χρόνον ὡς εἰς [h]μικρότατον [i]συνάγοντες σωφρονεῖν ἔμοιγε δοκεῖτε. εἰ μὲν δή τι τῶν αὐτῶν ἔμελλον τοῖς ἄλλοις ἐρεῖν, οὐκ ἂν ᾤμην δεῖν λέγων ἐνοχλεῖν. νῦν δὲ συμφέροντα μὲν ὑμῖν ἀκοῦσαι, παντάπασι 1446 δὲ ἀφεστηκότα τῶν ὑπὸ τῶν πολλῶν προσδοκωμένων οἴομαι λόγον ἔχειν. βραχὺς [k]δ᾽ ἔσται [χρόνος.] σκέψασθε δὲ ἀκούσαντες, κἂν ὑμῖν ἀρέσκῃ, χρήσασθε.

ΛΖ.

Καὶ βραχεῖαν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ δικαίαν ποιήσομαι τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου· καὶ οὐδὲ τὰ πάντα ἐρῶ. ἡγοῦμαι γὰρ ἐξαπατᾶν μὲν εἶναι [l]βουλομένου σκοπεῖν ὅντιν᾽ [m]ὑμᾶς τρόπον τοὺς ἀκούοντας καὶ τὰ τοῦ πράγματος δυσχερῆ τῷ λόγῳ συγκρύψηται, ἁπλῶς δὲ πεπεικό-

[c] ἐγὼ] ἐγὼ δὲ v.
[d] χεῖρον Y. O. χειρων S. χεῖρόν τι γρ. Q. vulg. χείρω.
[e] εἶχεν] ἔχειν S. Y. O. v.
[f] φιλαπέχθημον] φιλαπεχθήμων S. Y. Q. O. v.
[g] ἦν] εἶ v.
[h] μικρότατον] σμικρότατον S. Y. O. v.
[i] συνάγοντες] συναγαγόντες γρ. Y. Q.
[k] δ᾽ ἔσται] δ᾽ ἔστι O.
[l] βουλομένου] βουλομένους S. Q.
[m] ὑμᾶς — συγκρύψηται] ὑμεῖς — συγκρύψητε S. Y. Q. O. v.

τος αὐτὸν ὑμῖν προσφέρεσθαι τοῦτο πρῶτον εἶναι, εἰπεῖν πότερα ἐγνωκὼς παρελήλυθεν, ἵν᾽ ἐὰν μὲν ἀκούσαντες τοῦτο τοὺς μετὰ ταῦτα λόγους βούλησθε ἀκούειν, καὶ διδάσκῃ καὶ [n] φράζῃ τὰ βέλτιστα αὐτῷ δοκοῦντα, ἂν δ᾽ ἀποδοκιμάσητε, ἀπηλλαγμένος ᾖ καὶ μήτε ὑμῖν ἐνοχλῇ μήτε αὐτὸν κόπτῃ. ἐγὼ δὲ τοῦτο πρῶτον ἐρῶ. ἐμοὶ δοκεῖ [o] Μυτιληναίων ὁ δῆμος ἠδικῆσθαι, καὶ δίκην ὑμῖν ὑπὲρ αὐτοῦ [p] προσήκειν λαβεῖν. καὶ ὅπως λήψεσθε, ἔχω λέγειν, ἐπειδὰν ὡς ἠδίκηνται καὶ ὑμῖν προσήκει βοηθεῖν ἐπιδείξω.

ΛΗ.

[q] Πρῶτον μὲν οὐ πάνυ θαυμαστόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ μὴ [r] ῥᾳδίους τοῖς συμβουλεύειν βουλομένοις εἶναι τοὺς λόγους· ὅταν γὰρ τὰ πράγματα ἔχῃ φαύλως περὶ ὧν δεῖ σκοπεῖν, δυσχερεῖς ἀνάγκη περὶ αὐτῶν εἶναι καὶ τὰς συμβουλίας. εἰ μὲν οὖν ἐκ τοῦ μὴ ἐθέλειν ἀκούειν ἐλπὶς ταῦτα γενέσθαι βελτίω, τοῦτο χρὴ πράττειν· εἰ δὲ χείρω μὲν ἅπαντα βέλτιον δ᾽ οὐδὲν ἐκ τούτου γενήσεται, τί δεῖ, πρὸς τὸ φαυλότατον ἐλθεῖν [s] ἐάσαντας, ἐκ πλείονος ἢ νῦν καὶ [t] χαλεπωτέρου σώζειν πειρᾶσθαι, ἐξὸν ἐκ τῶν παρόντων ἔτι καὶ νῦν ἐπανορθώσασθαι καὶ 1447 προαγαγεῖν ἐπὶ τὸ βέλτιον; τὸ μὲν οὖν ὀργίλως ὑμᾶς ἔχειν εἰκός ἐστι ταῦτα πάσχοντας· τὸ δὲ μὴ τοῖς αἰτίοις ἀλλὰ πᾶσιν ἐφεξῆς ὀργίζεσθαι, τοῦτο οὐκέτι εἰκὸς οὐδ᾽ ὀρθῶς ἔχον ἐστίν. οἱ γὰρ μηδενὸς μὲν αἴτιοι τῶν παρεληλυθότων, τὰ δὲ λοιπὰ πῶς ἔσται βελτίω λέγειν ἔχοντες χάριν, οὐκ ἀπέχθειαν κομίσαιντ᾽ ἂν δικαίως παρ᾽ ὑμῶν·

[n] φράζῃ] φροντίζῃ v.

[o] Μυτιληναίων S. Q. et pr. Y. vulg. μιτυληναίων.

[p] προσήκειν] προσῆκε v.

[q] Πρῶτον μὲν] πρῶτον μὲν οὖν S. v.

[r] ῥᾳδίους] ῥαιδίως S. Q. v.

[s] ἐάσαντας ἐκ πλείονος] ἐκ πλείονος ἐάσαντες v.

[t] χαλεπωτέρου] χαλεπωτέρους Q.

αύς, ἐὰν ἀκαίρως δυσκολαίνητε, ὀκνεῖν ἀνίστασθαι ποιήσετε. καίτοι ἔγωγε οὐκ ἀγνοῶ ὅτι πολλάκις οὐ τοῖς αἰτίοις ἀλλὰ τοῖς ἐμποδὼν οὖσι τοῖς ὀργιζομένοις ἀηδές τι παθεῖν συνέβη. ὅμως δ' ἀνέστην συμβουλεύσων· πιστεύω γὰρ ἔγωγε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φλαύρου μὲν μηδενὸς [u] αἴτιος ὢν εὑρεθήσεσθαι, βελτίω δ' ἑτέρων ὑμῖν ἔχειν συμβουλεῦσαι.

ΛΘ.

Τὰ [x] μὲν γεγενημένα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοιαῦτα οἷα πάντες ἀκηκόατε· δεῖ δ' ὑμᾶς μηδὲν [y] ἐκπεπληγμένως διακεῖσθαι, λογιζομένους ὅτι πρὸς μὲν τὰ παρόντα ἀθύμως ἔχειν οὔτε τοῖς πράγμασι [z] συμφέρει οὔθ' ὑμῶν ἄξιόν ἐστι, τὸ δὲ ταῦτ' ἐπανορθοῦν αὐτοὺς ἡγεῖσθαι προσῆκον καὶ τῆς ὑμετέρας δόξης ἄξιον ἂν φανείη. χρὴ δὲ τοὺς ὄντας οἵους φήσαιτ' ἂν ὑμεῖς εἶναι ἐν τοῖς δεινοῖς ἑτέρων διαφέροντας φαίνεσθαι. ἐγὼ δὲ οὐδαμῶς μὲν ἂν [a] ἠβουλόμην ταῦτα συμβῆναι τῇ πόλει, οὐδ' ἀτυχεῖν ὑμᾶς οὐδέν· εἰ δ' ἄρα ἔδει γενέσθαι καί τι δαιμόνιον τοῦτ' ἀπέκειτο, ὥσπερ πέπρακται, τὰ γεγενημένα λυσιτελεῖν οἴομαι. τὰ μὲν γὰρ τῆς τύχης ὀξείας ἔχει τὰς μεταβολὰς καὶ κοινὰς [b] ἀμφοτέροις τὰς παρουσίας· ἃ 1448
δ' ἂν δι' ἀνδρῶν κακίαν πραχθῇ, [c] βεβαίους [d] ποιεῖ τὰς ἥττας. οἴομαι μὲν οὖν οὐδὲ τοὺς κεκρατηκότας ἀγνοεῖν ὅτι βουληθέντων ὑμῶν, καὶ παροξυνθέντων τῷ γεγενημένῳ, οὐ πάνυ πω δῆλον πότερον εὐτύχημα ἢ καὶ τοὐναντίον αὐτοῖς ἐστὶ τὸ πεπραγμένον· εἰ δ' ἄρα [e] ἐπῆρκε τὸ πρᾶ-

[u] αἴτιος ὢν] ὢν αἴτιος Y.
[x] μὲν] μὲν γὰρ Y.
[y] ἐκπεπληγμένως Reiskius: libri ἐκπεπληγμένους.
[z] συμφέρει] συμφέρον S. Y. Q. O.
[a] ἠβουλόμην] ἐβουλόμην v.
[b] ἀμφοτέροις] ἀμφοτέραις v.
[c] βεβαίους—ἥττας] βεβαίαν—ἧτταν v.
[d] ποιεῖ τὰς margo Y. Q. vulg. ποιεῖται.
[e] ἐπῆρκε] ἐπαίρει γρ. Y. ἐπαίροι γρ. Q.

γμα αὐτοὺς θρασύνεσθαι, [f] κἂν τοῦτο [g] πρὸς ὑμῶν ἤδη γίγνοιτο. ὅσῳ γὰρ [h] ἂν μᾶλλον καταφρονήσωσι, [i] τοσούτῳ θᾶττον ἁμαρτήσονται.

M.

Οὔ μοι δοκεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ ἧς οἴεσθε πόλεως νυνὶ μόνον βουλεύεσθαι, ἀλλὰ [k] ὑπὲρ πασῶν τῶν συμμαχίδων. ὅπως γὰρ ἂν περὶ ταύτης γνῶτε, πρὸς ταῦτ' εἰκὸς ἀποβλέποντας τοὺς ἄλλους καὶ [l] αὐτοὺς τῶν αὐτῶν τεύξεσθαι νομίζειν. ὥστε δεῖ καὶ τοῦ βελτίστου καὶ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν ἕνεκα δόξης σπουδάσαι, ὅπως ἅμα καὶ συμφέροντα καὶ δίκαια φανήσεσθε βουλευόμενοι. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ τῶν τοιούτων πραγμάτων ἁπάντων ἐστὶ τῶν στρατηγῶν· ὧν οἱ [m] πλεῖστοι τῶν παρ' ὑμῶν ἐκπλεόντων οὐ τοὺς ὑμετέρους φίλους, οὓς διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τῶν αὐτῶν κινδύνων μετεσχηκότας παρειλήφασι, θεραπεύειν τούτους οἴονται δεῖν, ἀλλὰ καὶ ἰδίους φίλους ἕκαστος ἑαυτῷ κατασκευάσας ὑμᾶς ἀξιοῖ τοὺς αὐτῶν κόλακας καὶ ὑμετέρους ἡγεῖσθαι φίλους· οὗ πᾶν ἐστὶ τοὐναντίον. οὔτε γὰρ ἐχθροτέρους οὔτ' ἀναγκαίους μᾶλλον ἐχθροὺς ἂν τούτων εὕροιτε. ὅσῳ γὰρ πλείω παρακρουόμενοι πλεονεκτοῦσι, τοσούτῳ [n] πλεόνων [o] ὄφλειν ἡγοῦνται δίκην [δοῦναι.] οὐδεὶς δ' ἂν γένοιτο εὔνους τού- 1449 τοις, ὑφ' ὧν ἄν τι κακὸν πείσεσθαι προσδοκᾷ. τοῦ μὲν οὖν κατηγορεῖν ἴσως οὐχ ὁ παρὼν καιρός· ἃ δ' ἡγοῦμαι συμφέρειν ὑμῖν, ταῦτα συμβουλεύσω.

[f] κἂν] ἐὰν S. Q. v. om. Y. O. κἂν τοῦτο om. γρ. Q.
[g] πρὸς ὑμῶν] προθύμως γρ. S.
[h] ἂν μᾶλλον καταφρονήσωσι] μᾶλλον καταφρονήσουσι v.
[i] τοσούτῳ] τοσοῦτον Y. O.
[k] ὑπὲρ in γρ. Q. om. v.
[l] αὐτοὺς] τοὺς S. Y. Q. O. v. ἑκάστους γρ. Q.
[m] πλεῖστοι] ἥδιστοι Y. O.
[n] πλεόνων Y. O. ceteri πλέον.
[o] ὄφλειν ἡγοῦνται] ἡγοῦνται ὄφλειν v.

ΜΑ.

Οὐδένα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν πάντων ὑμῶν οὕτως οἴομαι κακόνουν εἶναι τῇ πόλει, ὥστε μὴ χαλεπῶς φέρειν μηδὲ λυπεῖσθαι τοῖς γεγενημένοις. εἰ μὲν τοίνυν ἀγανακτοῦντας ἦν ἄπρακτόν τι ποιῆσαι τούτων, τοῦτ' ἂν ἔγωγε παρῄνουν ὑμῖν ἅπασιν· ἐπειδὴ δὲ ταῦτα μὲν οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι, δεῖ δ' ὑπὲρ τῶν λοιπῶν προνοηθῆναι ὅπως μὴ [p] ταὐτὰ πείσεσθε, ὥσπερ ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι [q] νῦν γεγενημένων ἀγανακτεῖτε, οὕτω χρὴ σπουδάσαι ὑπὲρ τοῦ μὴ πάλιν ταῦτα συμβῆναι, καὶ νομίζειν μηδένα ἔχειν λόγον εἰπεῖν τῶν συμβουλευόντων τοιοῦτον, ὃς δυνήσεται σῶσαι τὰ παρόντα μηδενὸς ὑμῶν μηδὲν συναραμένου· οὐ γὰρ ἂν λόγος, ἀλλὰ [r] θεὸς ὁ τοιοῦτος εἴη. ἡ μὲν [s] οὖν ἀρχὴ τοῦ ταῦθ' οὕτως ἔχειν ἐκεῖθεν ἤρτηται, ἐκ τοῦ τῆς παραχρῆμα πρὸς [t] ὑμᾶς ἕνεκα χάριτος ἐνίους τῶν λεγόντων ἐνταυθοῖ δημηγορεῖν, ὡς οὔτε εἰσφέρειν οὔτε στρατεύεσθαι δεῖ, πάντα δὲ αὐτόματ' ἔσται. ἔδει μὲν οὖν ταῦθ' ὑπ' ἄλλου τινὸς ἐξελέγχεσθαι μετὰ τοῦ λυσιτελοῦντος ἐλέγχου τῇ πόλει· δοκεῖ δέ μοι τρόπον τινὰ καὶ νῦν ἀμείνων ἡ τύχη περὶ ὑμᾶς τῶν ἐφεστηκότων εἶναι. τὸ μὲν γὰρ ἕκαστα ἀπόλλυσθαι τῆς τῶν ἐπιμελουμένων κακίας σημεῖον προσήκει ποιεῖσθαι· τὸ δὲ μὴ πάλαι πάντ' ἀπολωλέναι τῆς ὑμετέρας τύχης εὐεργέτημ' ἔγωγε κρίνω. ἐν ᾧ τοίνυν ἡ τύχη διαλείπει καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἀνέχει, τῶν λοιπῶν ἐπιμελήθητε. εἰ δὲ μή, σκοπεῖτε 1450
ὅπως μὴ ἅμα [u] τοὺς ἐφεστῶτας [x] ἑκάστοις ὑμεῖς [y] κρί-

[p] ταὐτὰ] ταῦτα Y. Q. O.

[q] νῦν γεγενημένων] περὶ τῶν νῦν γεγενημένων γρ. F. Q.

[r] θεὸς] θεός τις Y. O. v. et γρ. F. Q.

[s] οὖν om. Q.

[t] ὑμᾶς] ἡμᾶς F. S. Y. O. Q. v.

[u] τοὺς ἐφεστῶτας] τούς τ' ἐφεστῶτας F. Q. O. v.

[x] ἑκάστοις] ἑκάστους F. ἑκάστοις Q. O. v.

[y] κρίνητε] κρίνετε S.

νητε, καὶ τὰ πράγμαθ' ὑμῶν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι κλινεῖ. οὐ γὰρ ἴσθ' ὅπως ταῦτ' ἄνευ μεγάλου τινὸς στήσεται, μηδενὸς ἀντιλαμβανομένου.

ΜΒ.

Οὐδέν ἐστιν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοῦτο ἄλογον, τοὺς ἀεὶ καὶ συνεχῶς ὑπὲρ τῶν ὀλιγαρχιῶν πολιτευομένους καὶ νῦν ταῦτα ποιοῦντας ἐξελέγχεσθαι. ἀλλ' ἐκεῖνο μᾶλλον ἄν τις εἰκότως θαυμάσαι, τὸ τοὺς εἰδότας ὑμᾶς ταῦτα πολλάκις ἥδιον τούτων ἀκούειν ἢ τῶν [z] ὑπὲρ ὑμῶν λεγόντων. ἴσως μὲν οὖν ὥσπερ οὐδ' ἰδίᾳ ῥᾴδιόν ἐστιν ἅπαντ' ὀρθῶς πράττειν, οὕτως οὐδὲ κοινῇ· ἀλλ' οὐ δὴ τὰ μέγιστά γε χρὴ παρορᾷν. τὰ μὲν οὖν ἄλλα πάντ' ἐστὶν ἐλάττω· ὅταν δ' ὑπὲρ [a] πολιτείας καὶ σφαγῶν καὶ [b] δήμου καταλύσεως εὐχερῶς ἀκούητε, πῶς οὐκ ἔξω χρὴ τοῦ φρονεῖν ὑμᾶς αὐτοὺς ἡγεῖσθαι; οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι τοῖς ἑτέρων παραδείγμασι χρώμενοι μᾶλλον εὐλαβεῖς αὐτοὶ γίγνονται· ὑμεῖς δὲ οὐδὲ τὰ τοῖς ἄλλοις συμβαίνοντα ἀκούοντες φοβηθῆναι δύνασθε, ἀλλ' ἃ τοὺς ἰδίᾳ περιμένοντας ἀβελτέρους νομίζετε, ταῦτ' αὐτοὶ [c] δημοσίᾳ μοι δοκεῖτε ἀναμένειν [d] παθόντες [e] αἰσθέσθαι.

ΜΓ.

Οὐδεὶς πώποτε ἴσως ὑμῶν ἐζήτησεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί δήποτε οἱ κακῶς πράττοντες ἄμεινον περὶ τῶν πραγμάτων τῶν εὖ πραττόντων βουλεύονται. ἔστι δ' οὐχ [f] ἑτέρωθέν ποθεν τοῦτο γιγνόμενον, ἀλλ' ὅτι συμβαίνει τοῖς μὲν μήτε φοβεῖσθαι μηδὲν [g] μήθ' ἅ τις ἂν λέγοι

[z] ὑπὲρ ὑμῶν] ὑπὲρ ἡμῶν O.
[a] πολιτείας] πολίτας v.
[b] δήμου] δήμων (ου superscr.) Y.
[c] μοι δημοσίᾳ μοι Y.
[d] παθόντες] παραθόντες Q.
[e] αἰσθέσθαι] αἴσθεσθαι v.
[f] ἑτέρωθέν ποθεν] ἑτέρωθέν ποτε correctus v.
[g] μήθ'] μηδ' F. S. Q.

δεινὰ προσήκονθ' αὑτοῖς ἡγεῖσθαι· τοὺς δὲ πλησίον ὄντας τῶν ἁμαρτημάτων, ὅταν εἰς τὸ κακῶς πράττειν ἀφίκων- 1451 ται, σώφρονας πρὸς τὰ λοιπὰ καὶ μετρίους παρέχει. σπουδαίων τοίνυν ἐστὶν ἀνθρώπων, ὅταν βελτίστῃ τῇ παρούσῃ τύχῃ χρῶνται, τότε πλείω τὴν σπουδὴν πρὸς τὸ σωφρονεῖν ἔχειν· οὐδὲν γὰρ οὔτε φυλαττομένοις οὕτω δεινὸν ὥστ' [h] ἀφύλακτον εἶναι, οὔτε ὀλιγωροῦσιν ἀπροσδόκητον παθεῖν. λέγω δὲ ταῦτα οὐχ ἵνα τὴν ἄλλως ὑμᾶς δεδίττωμαι, ἀλλ' ἵνα μὴ διὰ τὴν παροῦσαν εὐπραξίαν, ἃ γένοιτ' ἄν, εἰ μὴ [i] προνοήσεσθε τῶν πραγμάτων, δεινὰ ἀκούοντες καταφρονῆτε, ἀλλ' ἄνευ τοῦ παθεῖν, ὥσπερ ἐστὶ προσῆκον [k] φάσκοντάς γε μηδένων ἀπολείπεσθαι τῷ σωφρονεῖν, φυλάξησθε.

ΜΔ.

Οὐχὶ τὸν αὐτὸν εἶναι καιρὸν ὑπείληφα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ χαρίζεσθαι καὶ τοῦ τὰ δοκοῦντά μοι βέλτιστα παραινεῖν. πολλάκις γὰρ ὁρῶ τὸ χαρίζεσθαί τι παρὰ γνώμην πλείονα ἀπέχθειαν [l] ἐνεγκὸν τοῦ [m] τὸ πρῶτον ἐναντιωθῆναι. εἰ μὲν οὖν ἅπαντες ἐγιγνώσκετε ταὐτά, οὔτ' ἂν ἐμοὶ τὰ δέοντα [n] ἐδοκεῖτε προαιρεῖσθαι, οὔτ' ἂν παρῆλθον, περίεργον ἡγούμενος τοῖς ἀφ' αὑτῶν ἃ χρὴ ποιοῦσι λέγειν, ὅταν ᾖ τοὐναντίον· μᾶλλον γὰρ ἂν ἡγησάμην [o] ἕνα ὄντ' ἐμαυτὸν ἀγνοεῖν τὰ κράτιστα ἢ πάντας ὑμᾶς. ἐπειδὴ δὲ ὁρῶ τινὰς ὑμῶν ταὐτὰ μὲν γιγνώσκοντας ἐμοὶ τἀναντία δ' ἄλλοις, πειράσομαι μετὰ τούτων τοὺς ἑτέρους [p] πεῖσαι. εἰ μὲν οὖν οἰήσεσθε δεῖν μὴ ἐθέλειν ἀκούειν, οὐκ ὀρθῶς ποιήσετε· ἂν δ' ἀκούσητε σιωπῇ καὶ

[h] ἀφύλακτον] Malim ἄφυκτον.
[i] προνοήσεσθε] προνοήσησθε F. v.
[k] φάσκοντάς] φάσκοντά O.
[l] ἐνεγκὸν] ἐνεγκόντα F. Q. v.
[m] τὸ ante πρῶτον om. O.
[n] ἐδοκεῖτε] δοκεῖτε S.
[o] ἕνα ὄντ'] ἔνδον τ' S.
[p] πεῖσαι] ποιῆσαι O.

ταῦθ' ὑπομείνητε, δυοῖν ἀγαθοῖν θάτερον ὑμῖν ὑπάρξει. [q] ἢ
γὰρ πεισθήσεσθε, ἄν τι δοκῶμεν λέγειν συμφέρον, ἢ βε-
βαιότερον περὶ ὧν ἐγνώκατε ἔσεσθε πεπεισμένοι. ἂν γάρ, 1452
εἴς τι διαμαρτάνειν οἰόμεθ' ἡμεῖς ὑμᾶς, ταῦτα μηδενὸς
ἄξια φανῇ, μετ' ἐλέγχου τὰ δεδογμένα [r] νῦν ὑμεῖς ἔσεσθ'
ᾑρημένοι.

ΜΕ.

Βουλοίμην ἄν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ ὧν εὐδοκίμηκε λέγων παρ' ὑμῖν ὁ δεῖνα, ἐπὶ τῶν ἔργων τῶν πραττομένων ἴσον αὐτῷ τὸν ἔπαινον γενέσθαι· οὔτε γὰρ τούτῳ κακόνους εἰμὶ μὰ τοὺς θεούς, ὑμῖν τε ἀγαθὸν βούλομαι ἂν γενέσθαι. ἀλλ' ὁρᾶτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ κεχαρισμένον ᾖ λόγον εἰπεῖν εὖ καὶ προελέσθαι πράγματα συμφέροντα, καὶ τὸ μὲν ῥήτορος ἔργον ᾖ, τὸ δὲ νοῦν ἔχοντος ἀνθρώπου. ὑμεῖς τοίνυν οἱ πολλοί, καὶ μάλισθ' οἱ [s] πρεσβύτατοι, λέγειν μὲν οὐκ ὀφείλετε ὁμοίως δύνασθαι τοῖς δεινοτάτοις· τῶν γὰρ εἰθισμένων [t] τοῦτο τὸ πρᾶγμα· νοῦν δ' ἔχειν ὀφείλετε ὁμοίως καὶ μᾶλλον τούτων· αἱ γὰρ ἐμπειρίαι καὶ τὸ πολλὰ ἑωρακέναι τοῦτ' ἐμποιοῦσιν. μὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φανῆτε ἀγνοοῦντες ἐν τῷ παρόντι νῦν ὅτι αἱ διὰ τῶν λόγων ἀνδρίαι καὶ θρασύτητες, ἐὰν μὴ μεθ' ὑπαρχούσης ὦσι παρασκευῆς καὶ ῥώμης, ἀκοῦσαι μέν εἰσιν ἡδεῖαι, πράττειν δ' ἐπικίνδυνοι. αὐτίκα γὰρ τὸ [u] μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς ἀδικοῦσιν, ὁρᾶτε [x] ὡς καλὸν τὸ ῥῆμα. ἀποβλέψατε δὴ πρῶτον πρὸς τὸ ἔργον αὐτό. [y] δεῖ κρατῆσαι μαχομένους τῶν ἐχθρῶν τοὺς τὴν τοῦ ῥήματος τούτου σεμνότητα ἔργῳ ληψομένους. εἰπεῖν

[q] ἢ γὰρ πεισθήσεσθε] εἰ γὰρ πεισθῆτε Q.
[r] νῦν ὑμεῖς] ὑμῖν γρ. Q.
[s] πρεσβύτατοι] πρεσβύτεροι O.
[t] τοῦτο τὸ πρᾶγμα] τὸ πρᾶγμα τοῦτο Y. O.
[u] μὴ ante ἐπιτρέπειν om. O.
[x] ὡς καλὸν] ὡς οὐ καλὸν Y. O.
[y] δεῖ] δὴ S. Q. et γρ. Y.

μὲν γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντα πέφυκε ῥᾴδιον,
πρᾶξαι δ' οὐχ ἅπαντα. οὐ γὰρ ἴσος πόνος καὶ ἱδρὼς
πρό τε τοῦ λέγειν καὶ πρὸ τοῦ πράττειν ἐστίν. ἐγὼ δ' οὐ 1453
χείρους ὑμᾶς ἡγοῦμαι φύσει Θηβαίων (καὶ γὰρ ἂν μαι-
νοίμην) ἀλλ' ἀπαρασκευοτέρους. φημὶ δὴ δεῖν τοῦ παρα-
σκευάζεσθαι νῦν ποιεῖσθαι τὴν ἀρχήν, ἐπειδὴ τέως ἠμε-
λεῖτε τοῦ διαγωνίζεσθαι. [z] οὐ γὰρ ἀντιλέγω τὸ ὅλον,
ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ τρόπου τῆς ἐγχειρήσεως ἐναντιοῦμαι.

Μϛ.

Ὅσην μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πεποίηνται σπουδὴν οἱ
πρέσβεις κατηγορῆσαι τῆς πόλεως ἡμῶν, ἅπαντες ἑωρά-
κατε· πλὴν γὰρ οὐκ ἔχω τίνος εἴπω, τἄλλα πάντα
ὑμῖν ἀναθεῖναι πεπείρανται. εἰ μὲν οὖν ἦσαν αὐτῶν ἀλη-
θεῖς αἱ κατηγορίαι, χάριν [a] γε [b] εἴχετε εἰκότως ἄν, εἰ
πρὸς ὑμᾶς οὕτως ὑμῶν κατηγόρουν καὶ μὴ πρὸς ἄλλους.
ἐπειδὴ δὲ διαστρέψαντες τἀληθῆ, καὶ τὰ μὲν παραβαί-
νοντες, ἀφ' ὧν ἂν μεγάλους ἐπαίνους κομίσαισθε δικαί-
ως, τὰ δ' αἰτιασάμενοι ψευδῆ καὶ οὐ προσήκονθ' ὑμῖν,
κέχρηνται τῷ λόγῳ, πονηροὺς δίκαιον αὐτούς, ἐπειδὰν
[c] ἐξελεγχθῶσι ταῦτα πεποιηκότες, νομίζειν. εἰ γὰρ ῥή-
τορες δεινοὶ μᾶλλον εἶναι δοκεῖν ἢ μετ' ἀληθείας ἐπιεικεῖς
ἄνθρωποι νομίζεσθαι προείλοντο, οὐδ' αὐτοὶ καλοκαγα-
θίας ἄν, ὡς ἔοικεν, ἀμφισβητοῖεν. ἔστι μὲν οὖν χαλε-
πὸν τὸ παρ' ὑμῖν ὑπὲρ ὑμῶν ἐροῦντα ἀνεστηκέναι, ὥσπερ
ῥᾴδιον τὸ καθ' ὑμῶν. ἐγὼ γὰρ μὰ τὴν Ἀθηνᾶν [d] οὐδένας
τῶν ἄλλων ἀνθρώπων οὕτως [e] οἶμαι τὰ προσόντα αὐτοῖς
ἀκοῦσαι νουθετουμένους, ὡς ὑμεῖς τὰ [f] μὴ προσόντα, κα-

[z] οὐ γὰρ] καὶ γὰρ v.
[a] γε post χάριν om. Y. O. τε F. S. Q. v.
[b] εἴχετε] ἔχετε S. Q. v.
[c] ἐξελεγχθῶσι] ἐξελέγχωσι v.
[d] οὐδένας] οὐδένας ἂν margo Y. Q.
[e] οἶμαι] ἡδέως οἴομαι margo Q.
[f] μὴ προσόντα] μὴ προσήκοντα v. et γρ. F. Y. Q.

κῶς ἀκούοντες. οὐ μὴν οὐδὲ τούτους θρασέως [g] ἂν οὕτως ἡγοῦμαι ψεύδεσθαι, εἰ μὴ συνῄδεσαν ταῦτα, καὶ πρόδηλον ἦν ὅτι [h] δεινότατοι πάντων ὑμεῖς ἐστὲ ἀκούειν [i] ὅ τι ἂν τις καθ' ὑμῶν λέγῃ. εἰ μὲν οὖν ταύτης τῆς εὐηθείας δί- 1454
κην ὑμᾶς [k] δεῖ διδόναι, λόγους οὐ προσήκοντας κατὰ τῆς πόλεως [l] ἀκούειν, τοῦτ' [m] ἂν εἴη. εἰ δ' ὑπὲρ τῶν ἀληθῶν [n] εἴ τι δίκαιον ῥητέον, ἐπὶ τοῦτ' ἐγὼ παρελήλυθα, πιστεύων οὐκ αὐτὸς ἀξίως τῶν ὑμῖν πεπραγμένων [o] εἰπεῖν δυνήσεσθαι, ἀλλὰ τὰ πράγματα, ὅπως ἄν τις [p] εἴπῃ, [q] δίκαια φανεῖσθαι. βουλοίμην δ' ἂν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἴσους ἀκροατὰς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν γενέσθαι, καὶ μὴ [r] τῷ προσῆχθαι τοὺς λόγους ἐπαινέσαι τοὺς τούτων φιλονεικεῖν. οὐ γὰρ ἂν ὑμετέραν κακίαν οὐδεὶς ἔτι κρίναι, εἰ λέγοντός τινος [s] εὖ παρεκρούσθητε, ἀλλὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ σπουδὴν ποιησαμένων, ὅπως ὑμᾶς ἐξαπατήσωσιν.

ΜΖ.

Οἶμαι πάντας ἂν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φῆσαι, ἃ βέλτιστα ἕκαστος ἡγεῖται τῇ πόλει, βούλεσθαι ταῦτα πραχθῆναι. συμβαίνει δέ γε μὴ [t] κατὰ ταὐτὸ κεκρίσθαι παρὰ πᾶσι τὸ βέλτιστον· οὐ γὰρ ἂν ὑμῶν οἱ μὲν λέγειν, οἱ δὲ μὴ λέγειν ἐκέλευον. πρὸς μὲν τοίνυν τοὺς ὑπειληφότας ταὐτὰ συμφέρειν οὐδενὸς δεῖ λόγου τῷ μέλλοντι λέγειν· πεπεισμένοι γὰρ ὑπάρχουσι· πρὸς δὲ τοὺς τἀναντία συμφέρειν ἡγουμένους βραχέα εἰπεῖν βούλομαι. μὴ

[g] ἂν ante οὕτως om. S.
[h] δεινότατοι] δεινότατον v.
[i] ὅ τι ἂν] ὃ v.
[k] δεῖ om. Y. O.
[l] ἀκούειν post εἴη ponit γρ. Y. Q.
[m] ἂν] ἃ S. Q.
[n] εἴ τι] ἅ ἐστι γρ. Y. Q. ἥ τι S.
[o] εἰπεῖν] ὑμῖν εἰπεῖν Y.
[p] εἴπῃ] εἴποι v.
[q] δίκαια] καὶ δίκαια Q.
[r] τῷ προσῆχθαι] τῷ προῆχθαι S. τὸ προῆχθαι Q.
[s] εὖ om. γρ. Q.
[t] κατὰ ταυτὸ] κατ' αὐτὸ F. S. Y. Q. O.

θέλουσι μὲν οὖν ἀκούειν οὐκ ἔνι δήπου μαθεῖν, οὐδὲν μᾶλλον ἢ σιωπῶσι μηδενὸς λέγοντος· ἀκούσασι δὲ δυοῖν ἀγαθοῖν οὐκ ἔνι θατέρου διαμαρτεῖν. ἢ γὰρ πεισθέντες πάντες [u] καὶ ταῦτα ἐγνωκότες κοινότερον [x] βουλεύσεσθε, οὗ μεῖζον εἰς τὰ παρόντα οὐδὲν ἂν γένοιτο ἀγαθόν· ἢ μὴ δυνηθέντος τοῦ λέγοντος διδάξαι βεβαιότερον τοῖς ἐγνωσμένοις πιστεύσετε. χωρὶς δὲ τούτων οὐδὲ καλὴν ὑποψίαν ἔχει ἥκειν μὲν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὡς ἐκ τῶν ῥηθησομένων τὸ κράτιστον ἑλέσθαι δέον, φανῆναι δέ, πρὶν ἐκ τῶν λό- 1455
γων δοκιμάσαι, παρ' ὑμῖν αὐτοῖς τι πεπεισμένους, καὶ ταῦθ' οὕτως ἰσχυρὸν ὥστε [y] μηδ' ἐθέλειν παρὰ ταῦτ' ἀκούειν.

MH.

Ἴσως ὀχληρός, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τισὶν ὑμῶν εἶναι δοκῶ πολλάκις λέγων περὶ τῶν αὐτῶν ἀεί. ἀλλ' ἐὰν ὀρθῶς σκοπῆτε, οὐκ ἐγὼ φανήσομαι τούτου δίκαιος [z] ἂν ἔχειν τὴν αἰτίαν, ἀλλ' οἱ [a] μὴ πειθόμενοι τοῖς ὑμετέροις ψηφίσμασιν. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι τὸ πρῶτον ἐποίησαν ἃ ὑμεῖς προσετάξατε, [b] οὐδὲν ἂν τὸ δεύτερον [c] ἡμᾶς ἔδει λέγειν, οὐδ' εἰ τὸ δεύτερον, αὖθις. νῦν δ' ὅσῳ πλεονάκις τὰ προσήκονθ' ὑμῖν [d] ὑμεῖς ἐψηφίσασθε, τοσούτῳ μοι δοκοῦσιν ἧττον ἐκεῖνοι [e] παρεσκευάσθαι ποιεῖν. πρότερον μὲν οὖν ἔγωγε μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ᾔδειν, πρὸς τί ποτ' εἴη τοῦτ' εἰρημένον "ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυσι·" νῦν δὲ κἂν ἄλλον μοι δοκῶ διδάξαι. οἱ γὰρ ἄρχοντες ἢ τινες αὐτῶν, ἵνα μὴ πάντας λέγω, τῶν μὲν ὑμετέρων ψηφισμάτων ἀλλ' οὐδὲ

[u] καὶ post πάντες om. S. Y. Q. O.
[x] βουλεύσεσθε] βουλεύεσθε S. Y. Q. O.
[y] μηδ' ἐθέλειν] μηδὲ θέλειν v.
[z] ἂν om. O.
[a] μὴ om. v.
[b] οὐδὲν] οὐδ' γρ. Y. Q.
[c] ἡμᾶς] ὑμᾶς γρ. Q.
[d] ὑμεῖς om. v.
[e] παρεσκευάσθαι] παρασκευάσασθαι v.

τὸ μικρότατον φροντίζουσιν, ὅπως δὲ λήψονται. εἰ μὲν οὖν ἐνῆν δοῦναι, δικαίως ἂν αὐτὸ τοῦτό μοί τις [f] ἐπέπληξεν, εἰ διὰ μικρὸν ἀνάλωμα ἐνοχλεῖν ὑμῖν ᾑρούμην· νῦν δὲ οὐκ ἔνι, καθάπερ οὐδὲ τούτους λέληθεν. εἰ δ᾽ ὑπὲρ ὧν ὑμῖν λειτουργεῖν δεῖ, προσθήσειν αὐτοῖς οἴονταί με, ληροῦσι. καὶ ταῦτα ἴσως [g] βούλονται, ἃ καὶ προσδοκῶσιν· ἐγὼ δ᾽ οὐ ποιήσω ταῦτα, ἀλλ᾽ ἐὰν μὲν δῶσι, καθέλξω τὴν ναῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιήσω, εἰ δὲ μή, τοὺς αἰτίους ὑμῖν ἀποφανῶ.

ΜΘ.

Οὐδένα ἂν εὖ φρονοῦντα ἀντειπεῖν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι νομίζω, ὡς οὐχ ἁπάντων ἄριστόν ἐστι τῇ πόλει μάλιστα 1456 μὲν ἐξ ἀρχῆς μηδὲν ἀσύμφορον πράττειν, εἰ δὲ μή, παρεῖναι εὐθὺς τοὺς ἐναντιωσομένους. δεῖ μέντοι τούτῳ προσεῖναι [h] ἐθέλοντας ἀκούειν ὑμᾶς καὶ διδάσκεσθαι· οὐδὲν γὰρ πλέον εἶναι τὸν ἐροῦντα τὰ βέλτιστα, ἂν μὴ τοὺς ἀκουσομένους ἔχῃ. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκεῖνο [i] ἀλυσιτελὲς μετὰ ταῦτ᾽ ἂν φανείη, ὅσ᾽ ἄν τις ὑμᾶς ἢ διὰ καιρὸν ἢ δι᾽ ὥραν ἡμέρας ἢ δι᾽ ἄλλην τινὰ αἰτίαν παρακρούσηται, ταῦθ᾽ ὅταν ποτὲ [k] βούλησθε ὑμῶν αὐτῶν ὄντες ἀκούειν, [l] εἶναι τὸν ἐξετάσοντα πάλιν, ἵνα ἐὰν μὲν [m] οἷά φασιν οἱ τότε πείσαντες φανῇ, προθυμότερον πράττητε ὡς ἔλεγχον δεδωκότα, ἐὰν δ᾽ ἄρα μὴ τοιαῦτα εὑρεθῇ, πρὶν πορρωτέρω προελθεῖν, ἐπίσχητε. καὶ γὰρ ἂν δεινὸν εἴη, [n] εἰ τοῖς τοῦ κρατίστου διαμαρτοῦσι τὸ χείριστον ἀνάγκη πράττειν

[f] ἐπέπληξεν] ἐξέπληξεν Q. ἔπληξεν O.

[g] βούλονται ἃ] καὶ βούλονται γρ. Y.

[h] ἐθέλοντας S. Y. Q. O. v. vulg. καὶ θέλοντας.

[i] ἀλυσιτελὲς] λυσιτελές S. Y. Q. v.

[k] βούλησθε] βούλοισθε v.

[l] εἶναι om. v.

[m] οἷα Q. ceteri ὡς.

[n] εἰ post εἴη om. O.

[o] εἴη, καὶ μὴ τὸ δεύτερον ἐκ τῶν λοιπῶν, ἐξείη [p] μεταβουλεύσασθαι. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ἅπαντας ἔγωγε ὁρῶ τὴν ἀειλογίαν προτεινομένους, ὅταν τι [q] πιστεύωσι δικαίως αὐτοῖς πεπρᾶχθαι· οὗτοι δ᾽ αὖ τοὐναντίον ἐγκαλοῦσιν, εἰ περὶ ὧν ἡμάρτετε νῦν ἀναθέσθαι [r] βούλεσθε, τὴν ἀπάτην κυριωτέραν οἰόμενοι δεῖν εἶναι τῆς μετὰ τοῦ χρόνου βασάνου. τὴν μὲν οὖν τούτων σπουδὴν οὐδ᾽ ὑμῶν ἴσως ἀγνοοῦσιν οἱ πολλοί· δεῖ δ᾽ ὑπὲρ τῶν πραγμάτων, ἐπειδήπερ γέγονε λόγου τυχεῖν, ἅ τις ἡγεῖται κράτιστα, λέγειν.

N.

Ὅ τι μὲν [s] μέλλει συνοίσειν πάσῃ τῇ πόλει, τοῦτο καὶ λέγειν εὔχομαι πάντας, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμᾶς ἑλέσθαι. ἐγὼ δ᾽ οὖν, ἃ πεπεικὼς ἐμαυτὸν τυγχάνω μάλιστα συμφέρειν ὑμῖν, ταῦτ᾽ ἐρῶ, δεηθεὶς ὑμῶν [t] τοσοῦ- 1457
τον, μήτε τοὺς ἐξιέναι κελεύοντας ὑμᾶς διὰ τοῦτο νομίζειν ἀνδρείους, μήτε τοὺς ἀντιλέγειν ἐπιχειροῦντας διὰ τοῦτο κακούς. οὐ γὰρ ὁ αὐτὸς ἔλεγχος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν τε λόγων καὶ τῶν πραγμάτων ἐστίν, ἀλλὰ δεῖ νῦν εὖ [u] βεβουλευμένους [x] ἡμᾶς φανῆναι, τότε δέ, ἂν ἄρα ταῦτα δοκῇ, τὰ τῆς ἀνδρείας [y] ἀποδείξασθαι. ἡ μὲν [z] οὖν ὑμετέρα προθυμία παντὸς ἀξία, καὶ τοιαύτη πάρεστιν οἵαν ἄν τις εὔξαιτο [a] εὔνους ὢν τῇ πόλει· νῦν δ᾽ [b] ὅσῳ τυγχάνει σπουδαιοτέρα, τοσούτῳ δεῖ μᾶλλον προϊδεῖν ὅπως εἰς δέον [c] καταχρήσεσθε αὐτῇ. οὐδενὸς γὰρ εὐδοκι-

[o] εἴη Y. O. ἢ v. ἢ εἰ S. Q.
[p] μεταβουλεύσασθαι] μεταβουλεύσεσθαι Q.
[q] πιστεύωσι] πιστεύσωσι Q.
[r] βούλεσθε] βουλεύεσθε v.
[s] μέλλει] μέλλοι Y. O.
[t] τοσοῦτον] τοσοῦτο v.
[u] βεβουλευμένους] βουλευομένους O.
[x] ἡμᾶς S. Y. Q. v. vulg. ὑμᾶς.
[y] ἀποδείξασθαι] ἀποδέξασθαι O.
[z] οὖν om. S.
[a] εὔνους ὢν] εὐνοῶν γρ. Y. Q.
[b] ὅσῳ] ὅσον S. Q.
[c] καταχρήσεσθε] καταχρήσησθε Y. O. v.

μεῖ πράγματος ἡ προαίρεσις, ἂν μὴ [d] καὶ τὸ τέλος συμφέρον καὶ καλὸν λάβῃ. ἐγὼ δὲ οἶδά ποτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρ' ὑμῖν ἀκούσας ἀνδρὸς οὔτε ἀνοήτου δοκοῦντος εἶναι οὔτ' ἀπείρου πολέμου, Ἰφικράτους λέγω, ὃς ἔφη δεῖν οὕτω προαιρεῖσθαι κινδυνεύειν τὸν στρατηγὸν ὅπως μὴ τὰ ἢ τὰ γενήσεται, ἀλλ' ὅπως τά· οὕτω γὰρ εἶπε τῷ ῥήματι. [e] ἦν δὲ τοῦτο γνώριμον, ὅτι ὅπως καλῶς ἀγωνιεῖται ἔλεγεν. ἐπειδὰν μὲν τοίνυν ἐξέλθητε, ὃς ἂν ἡγῆται, κύριος ὑμῶν ἐστί· νῦν δ' ἕκαστος [f] ὑμῶν αὐτῷ στρατηγεῖ. δεῖ δὴ [g] τοιαῦτα φανῆναι βεβουλευμένους, δι' ὧν πανταχῶς συνοίσει τῇ πόλει καὶ μὴ μελλουσῶν ἕνεκ' ἐλπίδων τῆς παρούσης εὐδαιμονίας χεῖρόν τι ποιήσετε.

NA.

Οὐδέν' ἂν ᾠόμην, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πιστεύοντα τοῖς πεπραγμένοις ἐγκαλέσαι τοῖς καθιστᾶσιν εἰς λόγον ταῦτα· ὅσῳ γὰρ ἂν πλεονάκις ἐξετάζῃ τις αὐτά, ἀνάγκη τοὺς [h] τούτων αἰτίους εὐδοκιμεῖν. οὐ μὴν ἀλλά μοι δο- 1458
κοῦσιν αὐτοὶ φανερὸν καθιστάναι οὐκ ἐπὶ [i] τῶν τῇ πόλει συμφερόντων πράξαντες. [k] οἱ γοῦν ἐξελέγχεσθαι μέλλοντες, ἂν πάλιν εἰς λόγον ἔλθωσι, φεύγουσι καὶ δεινὰ ποιεῖν ἡμᾶς φασίν. καίτοι ὅταν τοὺς ἐξελέγχειν βουλομένους δεινὰ ποιεῖν αἰτιᾶσθε, [l] τί ἡμεῖς τοὺς ἡμᾶς αὐτοὺς ἐξηπατηκότας τηνικαῦτα λέγωμεν;

NB.

Ἦν μὲν οὖν δίκαιον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἴσην [m] ἔχειν παρ' ὑμῶν ὀργὴν τοῖς ἐπιχειροῦσιν, ὅσηνπερ τοῖς

[d] καὶ post ἂν μὴ om. O.
[e] ἦν δὲ] ἦν δὴ S. Y. Q. O.
[f] ὑμῶν αὐτῷ Reiskius: libri ὑμῶν αὐτῶν.
[g] τοιαῦτα] τὰ τοιαῦτα v.
[h] τούτων] τούτωι S.
[i] τῶν—συμφερόντων] τῷ—συμφέροντι Reiskius.
[k] οἱ] Fortasse leg. ὡς.
[l] τί γρ. Y. Q. ἢ S. Y. Q. O. v.
[m] ἔχειν] ἐλθεῖν Reiskius: propius abest ἥκειν.

δυνηθεῖσιν ἐξαπατῆσαι. ὃ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ τούτοις, πεποίηνται, καὶ προήγαγον ὑμᾶς· τοῦ δὲ [n] μὴ τέλος ταῦτα ἔχειν ἡ τύχη, καὶ τὸ βέλτιον νῦν ὑμᾶς φρονεῖν ἢ ὅτ' ἐξήχθητε ὑπὸ τούτων, γέγονεν αἰτία. οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγ' οὕτω πόῤῥω νομίζω τὴν πόλιν εἶναι τοῦ δίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων λαμβάνειν, [o] ὥστ' ἀγαπητὸν εἶναί μοι δοκεῖ, ἂν ὅπως μὴ πείσεσθε κακῶς [p] δύνησθε φυλάττεσθαι· τοσαῦται τέχναι καὶ γοητεῖαι καὶ ὅλως ὑπηρεσίαι τινές εἰσιν ἐφ' ὑμᾶς κατεσκευασμέναι. τῆς μὲν οὖν τούτων κακίας οὐκ ἂν ἐν τῷ παρόντι τις ἐν δέοντι μάλιστα κατηγορήσειε· βούλομαι δ' ὑπὲρ ὧν ἀνέστην, ἃ νομίζω συμφέροντ', εἰπεῖν.

ΝΓ.

[q] Ἡ μὲν [r] οὖν εἰωθυῖα πάντα τὸν χρόνον βλάπτειν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, [s] τὴν πόλιν λοιδορία καὶ ταραχὴ καὶ νῦν γέγονε παρὰ τῶν αὐτῶν ὧνπερ ἀεί. ἄξιον δ' οὐχ οὕτω τούτοις ἐπιτιμῆσαι [t] (ἴσως γὰρ ὀργῇ καὶ φιλονεικίᾳ ταῦτα πράττουσι, καὶ τὸ μέγιστον ἁπάντων, ὅτι συμφέρει ταῦτα ποιεῖν αὐτοῖς) ἀλλ' ὑμῖν, εἰ περὶ κοινῶν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πραγμάτων καὶ μεγάλων συνειλεγ- 1459
μένοι τὰς ἰδίας λοιδορίας ἀκροώμενοι κάθησθε, καὶ οὐ δύνασθε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς λογίσασθαι τοῦθ', ὅτι αἱ τῶν ῥητόρων ἁπάντων ἄνευ κρίσεως πρὸς ἀλλήλους λοιδορίαι, [u] ὧν ἂν ἀλλήλους ἐξελέγξωσιν, ὑμᾶς τὰς εὐθύνας διδόναι ποιοῦσι. πλὴν γὰρ ὀλίγων ἴσως, ἵνα μὴ πάντας εἴπω, οὐδεὶς αὐτῶν [x] ἅτερος θατέρῳ λοιδορεῖται, ἵνα βέλ-

[n] μὴ] μηδὲ S. Y. Q. O. v.
[o] ὥστ' Y. ceteri ὡς.
[p] δύνησθε γρ. Y. vulg. δυνήσεσθε.
[q] Ἡ] εἰ v.
[r] οὖν om. Q. O. v.
[s] τὴν πόλιν om. v,
[t] ἴσως γὰρ] ἴσως ἂν O.
[u] ὧν ἂν] Ita refinxi quod in libris est ὡς ἂν.
[x] ἅτερος Y. O. et correctus v. vulg. θάτερος.

τιόν τι τῶν ὑμετέρων γίγνηται· πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλ'
ἵνα, [y] ἃ τὸν δεῖνά φασι [z] ποιοῦντα [a] ἂν δέῃ δεινότατ' [b] ἀν-
θρώπων ποιεῖν, ταῦτ' αὐτὸς μετὰ πλείονος ἡσυχίας δια-
πράττηται. ὅτι δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, μὴ ἐμοὶ πιστεύσητε,
ἀλλ' ἐν βραχεῖ λογίσασθε. ἔστιν ὅπου τις ἀναστὰς εἶπε
παρ' ὑμῖν πώποτε "βουλόμενός τι λαβεῖν τῶν ὑμετέρων
"προελήλυθα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν;" οὐ-
δεὶς δήπου, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ δι' ὑμᾶς, καὶ ταύτας
[c] τὰς προφάσεις λέγουσι. φέρε δὴ σκέψασθε, τί δή
ποτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὲρ ὧν ἅπαντες λέγουσιν, οὐ-
δὲν βέλτιον τοῖς ὅλοις [d] νῦν ἢ πρότερον πράττετε· οὗτοι
δ' οἱ πάνθ' ὑπὲρ ὑμῶν, ὑπὲρ αὑτῶν δ' οὐδεὶς οὐδὲν πώ-
ποτ' εἰρηκώς, ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνασιν; ὅτι φασὶ
μὲν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι φιλεῖν ὑμᾶς, φιλοῦσι δ' οὐχ ὑμᾶς
ἀλλ' αὑτούς. καὶ γελάσαι καὶ θορυβῆσαι καί ποτ' ἐλ-
πίσαι μετέδωκαν ὑμῖν, λαβεῖν δὲ ἢ κτήσασθαι τῇ πόλει
κυρίως ἀγαθὸν οὐδὲν ἂν βούλοιντο. ᾗ γὰρ ἂν ἡμέρᾳ τῆς
λίαν [e] ἀῤῥωστίας [f] ἀπαλλαγῆτε, ταύτῃ τούτους οὐδ'
ὁρῶντες ἀνέξεσθε. νῦν δὲ δραχμῇ καὶ χοῖ καὶ τέτταρσιν
ὀβολοῖς ὥσπερ ἀσθενοῦντα τὸν δῆμον διάγουσιν, ὁμοιότα- 1460
τα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς παρὰ τῶν ἰατρῶν σιτίοις δι-
δόντες ὑμῖν. καὶ γὰρ ἐκεῖνα οὔτ' ἰσχὺν ἐντίθησιν οὔτε
ἀποθνήσκειν ἐᾷ· καὶ ταῦτα οὔτ' ἀπογνόντας ἄλλο τι
μεῖζον πράττειν ἐᾷ, οὔτε αὐτὰ ἐξαρκεῖν δύναται.

ΝΔ.

[g] Καὶ δίκαιον ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ καλὸν καὶ

[y] ἃ om. γρ. Q.
[z] ποιοῦντα] ποιοῦνται S. Q.
[a] ἂν δέῃ S. Q. v. ὃν ἂν δέῃ Y. O. ὃν ἂν δὴ γρ. Y. Q.
[b] ἀνθρώπων] ἄνθρωπον Q.
[c] τὰς post ταύτας om. S. Y.
[d] νῦν om. Q.
[e] ἀῤῥωστίας] ἀῤῥωδίας Y. cum Valesio ap. Valckenar. anim. ad Ammon. p. 37.
[f] ἀπαλλαγῆτε S. Y. ἀπαλλῆτε O. ἀπηλλάγητε Q. v.
[g] Καὶ om. Q.

σπουδαῖον, ὅπερ ὑμεῖς εἰώθατε, καὶ ἡμᾶς προνοεῖν, ὅπως τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς ἕξει. ἡ μὲν οὖν ἡμετέρα γέγονεν ἐπιμέλεια ὑμῖν εἰς δέον· καὶ γὰρ ἐθύσαμεν τῷ Διὶ τῷ σωτῆρι καὶ τῇ Ἀθηνᾷ καὶ τῇ Νίκῃ, καὶ γέγονε [h] καλὰ καὶ σωτήρια ταῦθ' ὑμῖν τὰ ἱερά. ἐθύσαμεν [i] δὲ καὶ τῇ Πειθοῖ καὶ τῇ Μητρὶ τῶν θεῶν καὶ τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ ἐκαλλιεροῦμεν [k] καὶ ταῦτα. ἦν δ' ὑμῖν καὶ τὰ τοῖς ἄλλοις θεοῖς τυθέντα ἱερὰ ἀσφαλῆ καὶ βέβαια καὶ καλὰ καὶ σωτήρια. δέχεσθε οὖν παρὰ τῶν θεῶν διδόντων τἀγαθά.

ΝΕ.

Ἦν τις, ὡς ἔοικε, χρόνος παρ' [l] ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτε ἐπηνάγκαζεν ὁ δῆμος, ὃν ἂν ἄνθρωπον ἴδοι σώφρονα καὶ χρηστόν, πράττειν τὰ κοινὰ καὶ ἄρχειν, οὐ σπάνει τῶν τοῦτο βουλομένων ποιεῖν (πάντα γὰρ τἆλλα εὐτυχῆ τὴν πόλιν κρίνων, ἓν οὐδέποτ' εὐτυχῆσαι τοῦτο [m] νομίζω, ἐπιλείπειν αὐτὴν τοὺς τὰ κοινὰ καρποῦσθαι βουλομένους), ἀλλ' ὅραμα τοῦτο [n] ἐποιεῖτο ὁ δῆμος αὑτοῦ καλόν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ λυσιτελὲς τῇ πόλει. οἵ τε γὰρ συνεχεῖς οἵδε παραζευγνύμενοι σφίσιν ἐξ ἰδίων σπουδαίων καὶ δικαίων ἀνδρῶν εὐλαβεστέρους αὑτοὺς 1461 παρεῖχον· οἵ τε χρηστοὶ μὲν ὑμῶν καὶ δικαίως ἄρχοντες, μὴ πάνυ δ' οἷοί τ' ἐνοχλεῖν καὶ παραγγέλλειν, οὐκ ἀπηλαύνοντο τῶν τιμῶν. νῦν δὲ παντάπασι τὸν αὐτὸν τρόπον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅνπερ τοὺς ἱερεῖς, οὕτω καθίστατε καὶ τοὺς ἄρχοντας. εἶτα θαυμάζετε, ἐπειδὰν ὁ δεῖνα εὐδαίμων καὶ ὁ δεῖνα ὑμῖν ᾖ, συνεχῶς πολλὰ λαμβάνων, οἱ δ' ἄλλοι [o] περιίητε τὰ τούτων ἀγαθὰ ζηλοῦν-

[h] καλὰ] καὶ καλὰ v.
[i] δὲ post ἐθύσαμεν om. pr. Y.
[k] καὶ post ἐκαλλιεροῦμεν om. Q.
[l] ὑμῖν] ὑμῶν v.
[m] νομίζω] νομίζων Q.
[n] ἐποιεῖτο om. pr. Y.
[o] περιίητε] περιῆτε S. Y. Q. O. v.

τες. δεινότατοι γάρ ἐστ' ἀφελέσθαι μὲν ὅσα ὑμῖν ὑπάρχει, καὶ [p] νόμους περὶ τούτων θεῖναι, ἄν τις ἀστυνομήσῃ δὶς ἢ τὰ τοιαῦτα, στρατηγεῖν δ' ἀεὶ τοὺς αὐτοὺς ἐᾶν. καὶ τὸ μὲν τοὺς ἐπὶ τῶν πράξεων ὄντας ἴσως ἔχει πρόφασιν· τὸ δὲ τοὺς ἄλλους, οἳ ποιοῦσι μὲν οὐδέν, χώραν δὲ ἀτέλεστον ἔχουσιν αὐτοὶ τετελεσμένοι, μωρία. ἀλλὰ καὶ ὑμῶν αὐτῶν, εἰσὶ δ' οὐκ ὀλίγοι, προσάγειν χρή. ἂν γὰρ ὥσπερ εἰ ζυγὸν ἱστῆτε, πρόεισιν ὃς ἂν ἄξιος ᾖ του μετὰ ταῦτα αὐτός.

Nϛ.

Τὸ μὲν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πεπεικότα ἑαυτὸν ἔχειν [q] τι συμφέρον εἰπεῖν ἀνίστασθαι καὶ καλὸν καὶ προσῆκον εἶναί μοι δοκεῖ, τὸ δὲ μὴ βουλομένους ἀκούειν βιάζεσθαι παντελῶς ἔγωγε αἰσχρὸν ἡγοῦμαι εἶναι. οἶμαι δέ, ἐὰν ἐθελήσητέ μοι [r] πείθεσθαι τήμερον, καὶ τὰ βέλτιστα μᾶλλον ὑμᾶς ἑλέσθαι δυνήσεσθαι καὶ τοὺς τῶν ἀναβαινόντων λόγους βραχεῖς [s] ποιήσειν. τί οὖν [t] συμβουλεύω; πρῶτον μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ αὐτῶν ὧν σκοπεῖτε τὸν παριόντα [u] λέγειν ἀξιοῦν. πολλὰ γὰρ ἄλλα τις ἂν περιέλθοι τῷ λόγῳ καὶ πόλλ' ἂν ἀστεῖα εἴποι, ἄλλως 1462
τε καὶ ὥσπερ τούτων ἔνιοι δεινῶν ὄντων. ἀλλ' εἰ μὲν ῥημάτων ἥκετε ἀκουσόμενοι, ταῦτα λέγειν [x] καὶ ἀκούειν χρή· εἰ δ' ὑπὲρ πραγμάτων αἱρέσεως βουλευσόμενοι, αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ παραινῶ τὰ πράγματα ὡς μάλιστα κρίνειν, ἀφελόντας ὅσοι λόγοι πεφύκασιν ἐξαπατᾶν. ἓν μὲν οὖν τοῦτο λέγω, δεύτερον δέ, [y] ὃ τισιν ἴσως παράδοξον ἔσται πρὸς τὸ τοὺς λόγους ἐλάττους εἶναι, σιωπῶντας

[p] νόμους om. O.
[q] τι] τὸ v.
[r] πείθεσθαι] πείσεσθαι S. Y. Q. O. v.
[s] ποιήσειν] ποιῆσαι v.
[t] συμβουλεύω] βουλεύω v.
[u] λέγειν om. O. in γρ. ponit Y.
[x] καὶ ante ἀκούειν om. S. Y. Q. O. v.
[y] ὃ Reiskius: libri ὅτι.

ἀκούειν. περὶ μὲν γὰρ τοῦ ταῦτα ἢ [z] 'κεῖνα συμφέρειν, καὶ πότερα δικαιότερα ἂν προέλοιθ' ἡ πόλις, οὔτ' εἰσὶ λόγοι πολλοὶ μὴ βουλομένοις μάτην [a] ἀδολεσχεῖν οὔτε πάλιν τις ἂν αὐτοὺς εἰπεῖν ἔχοι· ὡς δὲ καὶ δίκαιον ἀκούειν καὶ πρὸς τὸν θόρυβον [b] ἀποκρίνεσθαι καὶ λόγον ἐκ λόγου λέγειν, οὐδεὶς ὅστις οὐχὶ δύναιτ' ἄν. ἐκ δὲ τοῦ θορυβεῖν οὐκ ἀπαλλάττεσθε λόγων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν οὐδὲν εἰς χρείαν ἐπαναγκάζεσθε ἀκούειν. ἡ μὲν οὖν ἐμὴ γνώμη περὶ ὧν βουλεύεσθε [c] ἤδ' ἐστίν.

[z] κεῖνα S. Y. Q. O. v. vulg. ἐκεῖνα.

[a] ἀδολεσχεῖν] αιδολεσχειν S. Q. O.

[b] ἀποκρίνεσθαι] ἀποκρίνασθαι S.

[c] ἤδ' ἐστὶ] ἤδεσαν O. ἐστι φημί μοι δοκεῖν γρ. Q.

[ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ]

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Α.

[a]ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ.

ΠΑΝΤΟΣ *ἀρχομένῳ σπουδαίου* [b] *καὶ λόγου καὶ ἔργου*
ἀπὸ τῶν θεῶν ὑπολαμβάνω προσήκειν πρῶτον ἄρχεσθαι.
εὔχομαι [c] *δὴ τοῖς θεοῖς πᾶσι καὶ πάσαις, ὅ τι τῷ δήμῳ*
[d] *τῷ Ἀθηναίων ἄριστόν ἐστι καὶ τοῖς εὐνοοῦσι τῷ δήμῳ* 1463
καὶ νῦν καὶ ἐς τὸν ἔπειτα χρόνον, τοῦτ' ἐμοὶ μὲν ἐπὶ νοῦν
ἐλθεῖν γράψαι, τοῖς δ' ἐκκλησιάσασιν Ἀθηναίων ἑλέσθαι.
εὐξάμενος δὲ ταῦτα, τῆς ἀγαθῆς ἐπινοίας ἐλπίδα
ἔχων παρὰ τῶν θεῶν, τάδ' ἐπιστέλλω.

2 *Δημοσθένης τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν.* Περὶ *μὲν*
τῆς ἐμῆς οἴκαδε ἀφίξεως ἀεὶ νομίζω πᾶσιν ὑμῖν ἔσεσθαι
βουλεύσασθαι, διόπερ νῦν οὐδὲν περὶ αὐτῆς γέγραφα·
τὸν δὲ παρόντα καιρὸν ὁρῶν ἑλομένων [e] *μὲν ὑμῶν τὰ δέοντα*
ἅμα δόξαν καὶ σωτηρίαν καὶ ἐλευθερίαν δυνάμενον
κτήσασθαι οὐ μόνον ὑμῖν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν
Ἕλλησιν, ἀγνοησάντων δὲ ἢ παρακρουσθέντων οὐ ῥᾴδιον
αὖθις τὸν αὐτὸν ἀναλαβεῖν, ᾠήθην χρῆναι τὴν ἐμαυτοῦ
3 *γνώμην ὡς ἔχω περὶ τούτων εἰς μέσον θεῖναι. ἔστι μὲν*
οὖν ἔργον ἐξ ἐπιστολῆς ἐμμεῖναι συμβουλῇ· πολλοῖς γὰρ
εἰώθατε ἀπαντᾶν ὑμεῖς πρὸ τοῦ περιμεῖναι μαθεῖν. λέ-

[a] ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ] *ἐν ἄλλῳ περὶ παρασκευῆς* S.

[b] *καὶ* ante *λόγου* dederunt S. Q.

[c] *δὴ*] *δὲ* t.

[d] *τῷ Ἀθηναίων* S. Q. vulg. *τῶν ἀθηναίων.*

[e] *μὲν*] *δὲ* S.

γοντι μὲν οὖν ἐστὶν αἰσθέσθαι τί βούλεσθε καὶ διορθώσασθαι τἀγνοούμενα ῥᾴδιον· τὸ δὲ βιβλίον οὐδεμίαν ἔχει βοήθειαν τοιαύτην πρὸς τοὺς θορυβοῦντας. οὐ μὴν ἀλλ' ἐὰν [f] ἐθελήσητε ἀκοῦσαι σιγῇ καὶ περιμείνητε πάντα μαθεῖν, οἴομαι καὶ σὺν θεοῖς εἰρῆσθαι, καίπερ βραχέων τῶν γεγραμμένων ὄντων, αὐτός τε φανήσεσθαι μετὰ πάσης εὐνοίας τὰ δέοντα περὶ ὑμῶν πράττων καὶ τὰ συμφέρονθ' ὑμῖν ἐμφανῆ δείξειν.

4 οὐχ ὡς ἀπορούντων [g] δὲ ὑμῶν ῥητόρων, οὐδὲ τῶν ἄνευ λογισμοῦ ῥᾳδίως ὅ τι ἂν τύχωσιν ἐρούντων, ἔδοξέ μοι τὴν ἐπιστολὴν πέμπειν· ἀλλ' ὅσα τυγχάνω δι' ἐμπειρίαν καὶ τὸ παρηκολουθηκέναι τοῖς πράγμασιν εἰδώς, ταῦτ' ἐβουλήθην τοῖς μὲν προαιρουμένοις 1464 λέγειν ἐμφανῆ ποιήσας ἀφθόνους ἀφορμὰς ὧν ὑπολαμβάνω συμφέρειν ὑμῖν δοῦναι, τοῖς δὲ πολλοῖς ῥᾳδίαν τὴν τῶν βελτίστων αἵρεσιν καταστῆσαι. [h] ὧν μὲν οὖν ἕνεκα ἐπῆλθέ μοι τὴν ἐπιστολὴν γράφειν, ταῦτ' ἐστί.

5 Δεῖ δὲ ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρῶτον μὲν ἁπάντων πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ὁμόνοιαν εἰς τὸ κοινῇ συμφέρον τῇ πόλει παρασχέσθαι καὶ τὰς ἐκ τῶν πρότερον ἐκκλησιῶν ἀμφισβητήσεις ἐᾶσαι, δεύτερον δὲ πάντας ἐκ μιᾶς γνώμης τοῖς δόξασι προθύμως συναγωνίζεσθαι· ὡς τὸ μηδὲ ἓν μηδ' ἁπλῶς πράττειν οὐ μόνον ἐστὶν ἀνάξιον ὑμῶν καὶ ἀγεννές, ἀλλὰ καὶ τοὺς μεγίστους κινδύνους ἔχει.

6 δεῖ δὲ μηδὲ ταῦτα λαθεῖν ὑμᾶς, ἃ καθ' αὑτὰ μὲν οὐκ ἔστιν αὐτάρκη κατασχεῖν πράγματα, προστεθέντα δὲ ταῖς δυνάμεσι πολλῷ πάντ' εὐκατεργαστότερα ὑμῖν [i] ποιήσει. τίνα οὖν ἐστὶ ταῦτα; μήτε πόλει μηδεμιᾷ μήτε τῶν [k] ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων συνηγωνισμένων τοῖς καθεστηκόσι

[f] ἐθελήσητε] ἐθέλητε t.
[g] δὲ om. S. Q.
[h] ὧν μὲν] τῶν μὲν S.
[i] ποιήσει] ποιήσειν S. Q. t.
[k] ἐν om. S. Q. t.

7 [l] μηδενὶ μήτε πικραίνεσθαι μήτε μνησικακεῖν. ὁ γὰρ τοι-
οῦτος φόβος τοὺς συνειδότας αὐτοῖς, ὡς ἀναγκαίοις τοῖς
συνεστηκόσι, [m] κίνδυνον ἔχουσι πρόδηλον προθύμους συν-
αγωνιστὰς ποιεῖ· ἀφεθέντες δὲ τοῦ δέους τούτου πάντες
ἠπιώτεροι γενήσονται. τοῦτο δὲ οὐ [n] μικρὰν ὠφέλειαν
ἔχει. κατὰ μὲν δὴ πόλεις τὰ τοιαῦτα εὔηθες προλέγειν,
μᾶλλον δ' οὐδ' ἐν δυνατῷ· ὡς δ' ἂν ὑμῖν αὐτοῖς ὀφθῆτε
χρώμενοι, τοιαύτην καὶ κατὰ τῶν ἄλλων προσδοκίαν
8 παραστήσετε ἑκάστοις. φημὶ δὲ χρῆναι μήτε πόλει μήτε
στρατηγῷ μήτε ῥήτορι μήτ' ἰδιώτῃ μηδενὶ τῶν τὰ πρὸ τοῦ
[o] γε δοκούντων συνηγωνίσθαι τοῖς καθεστηκόσι μήτε μέμ- 1465
φεσθαι μήτ' ἐπιτιμᾶν μηδένα μηδὲν ὅλως, ἀλλὰ συγ-
χωρῆσαι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει πεπολιτεῦσθαι τὰ δέ-
οντα, ἐπειδήπερ οἱ θεοί, καλῶς ποιοῦντες, σώσαντες τὴν
πόλιν ἀποδεδώκασιν ὑμῖν ὅ τι ἂν βούλησθε ἐξ ἀρχῆς
βουλεύσασθαι, καὶ νομίζειν, ὥσπερ ἂν ἐν πλοίῳ τῶν μὲν
ἱστίῳ [p] τῶν δὲ κώπαις ἀποφαινομένων κομίζεσθαι, λέγε-
σθαι μὲν ὑπ' ἀμφοτέρων ἅπαντα ἐπὶ σωτηρίᾳ, γεγενῆ-
σθαι δὲ τὴν χρείαν πρὸς τὰ συμβάντα ἀπὸ τῶν θεῶν.
9 ἐὰν τοῦτον τὸν τρόπον περὶ τῶν παρεληλυθότων ἐγνωκότες
ἦτε, καὶ πιστοὶ πᾶσι γενήσεσθε, καὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν
ἀνδρῶν ἔργα πράξετε, καὶ τὰ πράγματα ὠφελήσετε οὐ
[q] μικρῶς, καὶ τοὺς ἐναντιωθέντας ἐν ταῖς πόλεσιν ἢ μετα-
γνῶναι ποιήσετε πάντας, ἢ κομιδῇ [r] τινὰς αὐτοὺς τοὺς
αἰτίους καταλειφθῆναι. μεγαλοψύχως τοίνυν καὶ πολι-
τικῶς τὰ κοινῇ συμφέροντα πράττετε, καὶ τῶν ἰδίων
10 μέμνησθε. παρακαλῶ δ' εἰς ταῦτα οὐ τυχὼν αὐτὸς [s] τῆς

[l] μηδενὶ om. S. Q. t.
[m] κίνδυνον] καὶ κίνδυνον S. Q.
[n] μικρὰν] σμικρὰν t.
[o] γε] δὲ Q.
[p] τῶν δὲ] τῷ δὲ S. Q. t.
[q] μικρῶς] μικρὰ S. Q.
[r] τινας om. Q. ὀλίγους τινὰς Reiskius.
[s] τῆς ante τοιαύτης sumpsi a S. Q.

τοιαύτης φιλανθρωπίας παρ' ἐνίων, ἀλλὰ ἀδίκως καὶ στασιαστικῶς εἰς τὴν ἑτέρων χάριν προσθείς. [t] ἀλλ' οὔτε τὴν ἰδίαν ὀργὴν ἀναπληρῶν τὸ κοινῇ συμφέρον οἴομαι δεῖν βλάπτειν, οὔτε μίγνυμι τῆς ἰδίας ἔχθρας εἰς τὰ κοινῇ συμφέροντα οὐδέν, ἀλλ' ἐφ' ἃ τοὺς ἄλλους παρακαλῶ, ταῦτα αὐτὸς οἴομαι δεῖν πρῶτος ποιεῖν.

11 Αἱ μὲν οὖν παρασκευαὶ καὶ ἃ δεῖ φυλάξασθαι, καὶ ἃ πράττων τις ἂν κατ' ἀνθρώπινον λογισμὸν μάλιστα κατορθοίη, σχεδὸν εἴρηνταί μοι· τοῖς δὲ καθ' ἡμέραν ἐπιστατῆσαι, καὶ τοῖς ἐκ τοῦ παραχρῆμα συμβαίνουσιν ὀρθῶς χρῆσθαι, καὶ γνῶναι τὸν ἑκάστου καιρὸν καὶ κρῖναι 1466
12 [u] τί τῶν πραγμάτων ἐξ ὁμιλίας δυνατὸν προσαγαγέσθαι καὶ τί βίας προσδεῖται, τῶν ἐφεστηκότων στρατηγῶν ἔργον ἐστί. διὸ καὶ χαλεπωτάτην τάξιν ἔχει τὸ συμβουλεύειν· τὰ γὰρ ὀρθῶς βουλευθέντα καὶ δοκιμασθέντα σὺν πολλῇ σπουδῇ καὶ πόνῳ πολλάκις τῷ τοὺς ἐπιστάντας
13 ἄλλως χρήσασθαι διελυμάνθη. νῦν μέντοι πάνθ' ἕξειν καλῶς ἐλπίζω. καὶ γὰρ εἴ τις ὑπείληφεν εὐτυχῇ τὸν Ἀλέξανδρον τῷ πάντα κατορθοῦν, ἐκεῖνο λογισάσθω ὅτι πράττων καὶ πονῶν καὶ τολμῶν, οὐχὶ καθήμενος εὐτύχει. νῦν τοίνυν τεθνεῶτος ἐκείνου ζητεῖ τινὰς ἡ τύχη, μεθ' ὧν
14 ἔσται. τούτους δὲ ὑμᾶς δεῖ γενέσθαι. τούς τε ἡγεμόνας, δι' ὧν ἀνάγκη τὰ πράγματα πράττεσθαι, ὡς εὐνουστάτους ἐπὶ τὰς δυνάμεις ἐφίστατε· καὶ ὅ τι ποιεῖν αὐτὸς ἕκαστος [w] ὑμῶν δυνήσεται καὶ βουλήσεται, τοῦτο πρὸς αὐτὸν εἰπάτω καὶ ὑποσχέσθω. καὶ τοῦθ' ὅπως μὴ ψεύσεται, μηδ' ἐξηπατῆσθαι μηδὲ πεισθῆναι παρακρουσθεὶς
15 φήσας ἀναδύσεται. ὡς τὴν ἔνδειαν ὧν ἂν [x] ἐλλείπηθ' ὑμεῖς

[t] ἀλλ' οὔτε] Libri ἀλλ' οὐδέ.
[u] τί τῶν πραγμάτων—δυνατὸν] τίνα μὲν πράγματα—δύναται Anecd. p. 110, 5.
[w] ὑμῶν] ἡμῶν Q. t.
[x] ἐλλείπηθ'] ἐλλίπηθ' S. Q.

οὐχ εὑρήσετε τοὺς ἀναπληρώσοντας· οὐδὲ τὸν αὐτὸν ἔχει
κίνδυνον, περὶ ὧν ἐφ' ὑμῖν ἐστὶν ὅπως ἂν βούλησθε πρᾶξαι
[y] μεταβουλεύεσθαι πολλάκις, καὶ περὶ ὧν ἂν ἐνστῇ πό-
λεμος· ἀλλὰ ἡ περὶ τούτων μετάγνωσις ἧττα τῆς προαι-
ρέσεως γίγνεται. [z] μὴ δὴ ποιήσητε τοιοῦτο μηδέν, ἀλλ' ὅ
τι πράξετε γενναίως καὶ ἑτοίμως ταῖς ψυχαῖς, τοῦτο χει-
16 ροτονεῖτε, κἂν ἅπαξ ψηφίσησθε, τὸν Δία τὸν Δωδωναῖον
καὶ τοὺς ἄλλους θεούς, οἳ πολλὰς καὶ καλὰς καὶ ἀγα-
θὰς καὶ ἀληθεῖς ὑμῖν μαντείας ἀνῃρήκασιν, ἡγεμόνας ποι-
ησάμενοι παὶ παρακαλέσαντες, καὶ κατὰ τῶν νικητηρίων 1467
ἅπασιν αὐτοῖς εὐξάμενοι, μετὰ τῆς ἀγαθῆς τύχης ἐλευ-
θεροῦτε τοὺς Ἕλληνας. Εὐτυχεῖτε.

B.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΚΑΘΟΔΟΥ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΗι ΒΟΥΛΗι ΚΑΙ ΤΩι ΔΗΜΩι ΧΑΙΡΕΙΝ.

ΕΝΟΜΙΖΟΝ μὲν ἀφ' ὧν ἐπολιτευόμην, οὐχ ὅπως μηδὲν [a] ὑμᾶς ἀδικῶν τοιαῦτα πείσεσθαι, ἀλλὰ καὶ μέτρια ἂν ἐξαμαρτὼν συγγνώμης τεύξεσθαι. ἐπειδὴ δὲ οὕτω γέγονεν, ἕως μὲν ἑώρων ὑμᾶς, οὐδεμιᾶς ἀποδείξεως φανερᾶς οὐδ' ἐλέγχου γιγνομένου παρὰ τῆς βουλῆς, πρὸς τὰ ταύτης ἀπόρρητα καταψηφιζομένους, ἁπάντων οὐδὲν ἔλαττον παραχωρεῖν ὑμᾶς ἡγούμενος ἢ ἐμαυτὸν ἀποστερεῖσθαι, στέργειν ἡγούμην· τὸ γὰρ οἷς ἂν ἡ βουλὴ [b] φήσῃ τοὺς ὀμωμοκότας δικαστὰς [c] προστίθεσθαι μηδεμιᾶς ἀποδεί-

[y] μεταβουλεύεσθαι] μεταβουλεύεσθε S. Q.
[z] μὴ δὴ] μηδὲ t.
[a] ὑμᾶς om. t.
[b] φήσῃ Q. vulg. φησι.
[c] προστίθεσθαι] προτίθεσθαι γρ. Q.

2 ξεως ῥηθείσης, τῆς πολιτείας παραχωρεῖν ἦν. ἐπειδὴ δὲ
καλῶς ποιοῦντες ᾔσθησθε τὴν δυναστείαν ἥν τινες τῶν ἐν
τῇ βουλῇ κατεσκευάζοντο ἑαυτοῖς, καὶ πρὸς τὰς ἀποδεί-
ξεις τοὺς ἀγῶνας κρίνετε, τὰ δ' ἀπόρρητα τούτων ἐπιτι-
μήσεως ἄξια εὑρήκατε, οἴομαι δεῖν, ἐὰν καὶ ὑμῖν βουλο-
μένοις ᾖ, τῆς ὁμοίας τυχεῖν σωτηρίας τοῖς τῶν ὁμοίων αἰ-
τιῶν τετυχηκόσι, καὶ μὴ μόνος δι' αἰτίαν ψευδῆ τῆς πα-
τρίδος καὶ τῶν ὄντων καὶ τῆς τῶν οἰκειοτάτων συνηθείας
ἀποστερηθῆναι.

3 Εἰκότως δ' ἂν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέλοι τῆς ἐμῆς
σωτηρίας, οὐ μόνον κατὰ τοῦτο ὅτι οὐδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν 1468
δεινὰ πέπονθα, ἀλλὰ καὶ τῆς παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώ-
ποις ἕνεκ' εὐδοξίας. μὴ γάρ, εἰ μηδεὶς ὑμᾶς ἀναμιμνή-
σκει τοὺς χρόνους μηδὲ τοὺς καιροὺς ἐν οἷς τὰ μέγιστ'
4 ἐγὼ χρήσιμος ἦν τῇ πόλει, τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἀγνοεῖν
νομίζετε μηδ' ἐπιλελῆσθαι τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων ὑπὲρ
ὑμῶν, ἃ ἐγὼ δυοῖν ἕνεκα νῦν ὀκνῶ γράφειν καθ' ἕκαστον,
ἑνὸς μέν, τὸν φθόνον δεδιώς, πρὸς ὃν οὐδέν ἐστι προὔργου
τἀληθῆ λέγειν, ἑτέρου δέ, ὅτι πολλὰ καὶ ἀνάξια ἐκείνων
διὰ τὴν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων κακίαν νῦν πράττειν ἀναγ-
5 καζόμεθα. ἐν κεφαλαίῳ δὲ τοιαῦτ' ἐστὶν ἐφ' οἷς ἐξητα-
ζόμην ὑπὲρ ὑμῶν ἐγώ, ὥσθ' ὑμᾶς μὲν ἐπ' αὐτοῖς ὑπὸ πάν-
των ζηλοῦσθαι, ἐμοὶ δ' ἐλπίδα τῶν μεγίστων δωρεῶν προσ-
δοκᾶσθαι παρ' ὑμῶν. τῆς δὲ ἀναγκαίας μὲν ἀγνώμονος
δὲ τύχης οὐχ ὡς δίκαιον [d] ἦν, ἀλλ' ὡς ἐβούλετο, κρινάσης
τὸν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἀγῶνα, ὃν ὑμεῖς
6 ἠγωνίσασθε, οὐδ' ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις ἀπέστην τῆς
εἰς ὑμᾶς εὐνοίας, οὐδ' ἀντηλλαξάμην ἀντὶ ταύτης οὐδέν,
οὐ χάριν, οὐκ ἐλπίδας, οὐ πλοῦτον, οὐ δυναστείαν, οὐκ

[d] ἦν post δίκαιον om. t.

ἀσφάλειαν. καίτοι πάντα ταῦθ' ἑώρων ὑπάρχοντα τοῖς
7 καθ' ὑμῶν βουλομένοις πολιτεύεσθαι. ὃ δέ, πολλῶν ὄν-
των καὶ μεγάλων ἐφ' οἷς εἰκότως ἐπέρχεταί μοι παῤῥη-
σιάζεσθαι, μέγιστον ἡγούμην, οὐκ ὀκνήσω γράψαι πρὸς
ὑμᾶς, ὅτι ἐν ἅπαντι τῷ αἰῶνι τῶν μνημονευομένων ἀνθρώ-
πων δεινοτάτου γεγενημένου Φιλίππου καὶ δι' ὁμιλίας
πεῖσαι προσέχειν αὐτῷ τὸν νοῦν, ὡς βούλοιτο, καὶ δια-
φθεῖραι χρήμασι τοὺς ἐν ἑκάστῃ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων
8 γνωρίμους, ἐγὼ μόνος οὐδετέρου τούτων ἡττήθην, ὃ [e] κοινὴν 1469
ὑμῖν φιλοτιμίαν φέρει, πολλὰ μὲν ἐντυχὼν Φιλίππῳ καὶ
διαλεχθεὶς ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἐπέμπετε πρεσβεύοντά με, πολ-
λῶν δ' ἀποσχόμενος χρημάτων διδόντος ἐκείνου, ἃ τῶν
συνειδότων ἔτι πολλοὶ ζῶσιν. οὓς τίνα γνώμην [f] ἔχειν
περὶ ὑμῶν εἰκός, [g] λογίσασθε· τὸ γὰρ τῷ τοιούτῳ τοῦτον τὸν
τρόπον κεχρῆσθαι ἐμοὶ μὲν ἂν εὖ οἶδ' ὅτι φανείη συμφορά,
κακία δὲ οὐδεμία, ὑμετέρα δὲ ἀγνωμοσύνη· ἣν τῷ μετα-
9 γνῶναι λύσετε. πάντα τοίνυν τὰ προειρημένα ἐλάττω νο-
μίζω τῆς συνεχοῦς καὶ καθ' ἡμέραν πολιτείας, ἐν ᾗ παρ-
εῖχον ἐμαυτὸν ἐγὼ πολιτευόμενον, οὐδεμιᾶς ὀργῆς οὐδὲ δυσ-
μενείας οὐδὲ ἀδίκου πλεονεξίας οὔτε κοινῆς οὔτε ἰδίας
προϊστάμενος, οὐδὲ συκοφαντήσας οὐδένα πώποτε οὔτε
πολίτην οὔτε ξένον, οὐδὲ καθ' ὑμῶν ἰδίᾳ δεινὸς ὤν, ἀλλ'
10 ὑπὲρ ὑμῶν, εἴ τι δεήσειεν, ἐξεταζόμενος δημοσίᾳ. εἰδεῖεν
δ' ἂν οἱ πρεσβύτεροι, καὶ λέγειν τοῖς νεωτέροις ἐστὲ δί-
καιοι τὴν πρὸς Πύθωνα τὸν Βυζάντιον ἐκκλησίαν, ὅτε τοὺς
ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἦλθε πρέσβεις ἔχων, ὡς ἀδικοῦσαν δεί-
ξων τὴν πόλιν, ἀπῆλθε δὲ τἀναντία τούτων παθών, [h] μόνου
τῶν τότε ῥητόρων ἐξετάσαντος ἐμοῦ τὰ ὑπὲρ ὑμῶν δίκαια.

[e] κοινὴν] καὶ νῦν t.
[f] ἔχειν περὶ ὑμῶν om. S.t. in γρ. habet Q.
[g] λογίσασθε] λογίσασθαι t.
[h] μόνου] μόνον οὐ Q. et pr. S.

καὶ ἐῶ πρεσβείας ὅσας ὑπὲρ ὑμῶν ἐπρέσβευσα, ἐν αἷς
11 οὐδὲν ἠλαττώθητε πώποτε οὐδὲ καθ' ἕν. ἐπολιτευόμην γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι οὐχ ὅπως ἀλλήλων ὑμεῖς περιγένησθε σκοπῶν, οὐδ' ἐφ' ἑαυτὴν ἀκονῶν τὴν πόλιν, ἀλλ' ἀφ' ὧν δόξαν καὶ μεγαλοψυχίαν ὑμῖν ὑπάρξειν ἐνόμιζον. ἐφ' οἷς ἅπασι μέν, μάλιστα δὲ τοῖς νέοις, ἄγασθαι προσήκει, καὶ σκοπεῖν μὴ μόνον τὸν [i] διακονήσοντα πρὸς χάριν 1470
[k] πάντ' ἐν τῇ πολιτείᾳ (τούτου μὲν γὰρ οὐδέποτ' ἔστ' ἀπορῆσαι) ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπ' εὐνοίᾳ περὶ ὧν ἂν ἀγνοῆτε ἐπι-
12 τιμήσοντα. ἔτι τοίνυν παραλείπω πολλά, ἐφ' οἷς ἕτερος καὶ μηδὲν ἄλλο χρήσιμος γεγονὼς δικαίως ἂν ἠξίου τυγχάνειν σωτηρίας, χορηγίας [l] καὶ τριηραρχίας καὶ χρημάτων ἐπιδόσεις ἐν πᾶσι τοῖς καιροῖς· ἐν οἷς ἐγὼ φανήσομαι οὐ μόνον αὐτὸς ἐξητασμένος πρῶτος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους παρακεκληκώς. ὧν ἕκαστον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λογίσασθε, ὡς ἀνάξιόν ἐστι τῆς περιεστηκυίας νῦν ἐμοὶ
13 συμφορᾶς. ἀφθόνων δ' ὄντων, ἀπορῶ τί πρῶτον ὀδύρωμαι τῶν παρόντων κακῶν. πότερον τὴν ἡλικίαν ἐν ᾗ φυγῆς ἐπικινδύνου πειρᾶσθαι παρ' ἦθος καὶ παρὰ τὴν ἀξίαν ἀναγκάζομαι; ἢ τὴν αἰσχύνην ἐφ' ᾗ κατ' οὐδένα ἔλεγχον οὐδ' ἀπόδειξιν ἁλοὺς ἀπόλωλα; ἢ τὰς ἐλπίδας ὧν δια-
14 μαρτών, ὧν ἑτέροις [m] προσῆκε, κεκληρονόμηκα κακῶν; οὔτε γὰρ ἔγωγε τῶν Ἁρπάλου φίλων φανήσομαι γεγονώς, οὔτε ἐφ' οἷς ἐπολιτεύθην πρότερον δίκην ὀφείλων δοῦναι, οὔτε τῶν ἐφ' οἷς ἐκρινόμην ἐξελεγχθέντων· τῶν τε γραφέντων περὶ Ἁρπάλου μόνα τὰ ἐμοὶ πεπραγμένα ἀνέγκλητον πεποίηκε τὴν πόλιν. ἐξ ὧν πάντων δῆλόν ἐστιν ὅτι καιρῷ τινὶ ληφθεὶς καὶ οὐκ ἀδικήματι τῇ πρὸς ἅπαντας

[i] διακονήσοντα] διακονήσαντα t.
[k] πάντ' γρ. Q. ταῦτ' S. Q. t.
[l] καὶ post χορηγίας om. S.
[m] προσῆκε] προσήκει γρ. Q.

τοὺς ἐν ταῖς αἰτίαις ὀργῇ περιπέπτωκα ἀδίκως, [n]τῷ
15 [o]πρῶτος εἰσιέναι. ἐπεὶ τί τῶν δικαίων οὐκ εἶπον ἐγὼ τῶν
σεσωκότων τοὺς ὕστερον κρινομένους; [p]ἢ τίνα ἔλεγχον εἶ-
πεν ἡ βουλὴ κατ' ἐμοῦ; ἢ τίνα νῦν ἂν εἰπεῖν [q]ἔχοι; οὐ
γάρ ἐστιν οὐδείς· τὰ γὰρ μὴ γενόμενα οὐκ ἔστι ποιῆσαι 1471
γεγενῆσθαι. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων παύομαι, πολλὰ
γράφειν ἔχων· τὸ γὰρ μηδὲν [r]ἐμαυτῷ συνειδέναι πεῖράν
μοι δέδωκεν εἰς μὲν ὠφέλειαν ἀσθενὲς ὄν, εἰς δὲ τὸ μᾶλ-
16 λον λυπεῖσθαι πάντων ὀδυνηρότατον. ἐπειδὴ δὲ καλῶς
ποιοῦντες πᾶσι τοῖς ἐν ταῖς αἰτίαις διήλλαχθε, καὶ [s]ἐμοὶ
διαλλάγητε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· οὔτε γὰρ ἠδίκηχ' [t]ὑμῶν
οὐδένα, ὡς ἴστωσαν οἱ θεοὶ καὶ ἥρωες· μαρτυρεῖ δέ μοι
πᾶς ὁ [u]πρόσθε παρεληλυθὼς χρόνος, ὃς δικαιότερον ἂν
πιστεύοιθ' ὑφ' ὑμῶν τῆς ἀνελέγκτου νῦν ἐπενεχθείσης αἰ-
τίας· οὔτ' ἐγὼ χείριστος οὔτ' ἀπιστότατος φανήσομαι
τῶν διαβληθέντων.

17 Καὶ μὴν τὸ ἀπελθεῖν οὐκ ἂν εἰκότως ὀργὴν πρός με
ποιήσειεν· οὐ γὰρ ἀπεγνωκὼς ὑμᾶς οὐδ' ἑτέρωσε βλέπων
[x]οὐδαμοῦ μετέστην, ἀλλὰ πρῶτον μὲν τοὔνειδος τῆς εἱρ-
κτῆς χαλεπῶς τῷ λογισμῷ φέρων, εἶτα διὰ τὴν ἡλικίαν
οὐκ ἂν οἷός τ' ὢν τῷ σώματι τὴν κακοπάθειαν ὑπενεγκεῖν.
ἔτι δ' οὐδ' ὑμᾶς ἐνόμιζον ἀβουλεῖν ἔξω με προπηλακισ-
μοῦ γενέσθαι, ὃς οὐδὲν ὑμᾶς ὠφελῶν ἐμὲ ἀπώλλυεν.
18 [y]ἔπειθ' ὅτι γε ὑμῖν προσεῖχον τὸν νοῦν καὶ οὐδέσιν ἄλλοις,
πολλὰ ἂν ἴδοιτε σημεῖα. εἴς τε γὰρ πόλιν ἦλθον, οὐκ ἐν
ᾗ μέγιστα πράξειν αὐτὸς ἔμελλον, ἀλλ' εἰς ἣν καὶ τοὺς
προγόνους ἐλθόντας ᾔδειν, ὅτε ὁ πρὸς τὸν Πέρσην κατελάμ-

[n] τῷ] τὸ S. Q.
[o] πρῶτος] πρώτως t.
[p] ἢ τίνα ἔλ.—ἐμοῦ om. t.
[q] ἔχοι] ἔχοι τις t.
[r] ἐμαυτῷ] ἑαυτῷ t.
[s] ἐμοὶ] μοι S. Q.
[t] ὑμῶν] ὑμᾶς S. Q. t.
[u] πρόσθε] πρόσθεν t.
[x] οὐδαμοῦ] Rectius οὐδαμοῖ.
[y] ἔπειθ'] Malim ἐπεί.

βανεν αὐτοὺς κίνδυνος, καὶ παρ᾽ ᾗ [z] πλείστην εὔνοιαν
19 ὑπάρχουσαν ὑμῖν ἠπιστάμην. ἔστι δ᾽ ἡ Τροιζηνίων αὕτη,
ᾗ μάλιστα μὲν οἱ θεοὶ καὶ τῆς πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας ἕνεκα 1472
καὶ τῆς [a] εἰς ἐμὲ εὐεργεσίας εὖνοι πάντες εἴησαν, εἶτα
[b] κἀγὼ σωθεὶς ὑφ᾽ ὑμῶν δυνηθείην ἀποδοῦναι χάριτας. ἔν
τε ταύτῃ τινῶν, ὡς ἐμοὶ χαριζομένων, ἐπιτιμᾶν ὑμῖν τι
πειρωμένων τῇ κατ᾽ ἐμὲ ἀγνοίᾳ, ἐγὼ πᾶσαν εὐφημίαν,
ὥσπερ ἐμοὶ προσῆκε, παρειχόμην· ἐξ ὧν καὶ μάλιστα
20 νομίζω πάντας ἀγασθέντας [c] με δημοσίᾳ τιμῆσαι. [d] ὁρῶν
δὲ τὴν μὲν εὔνοιαν τῶν ἀνδρῶν μεγάλην, τὴν δὲ εἰς τὸ πα-
ρὸν δύναμιν καταδεεστέραν, μετελθὼν εἰς τὸ τοῦ Ποσειδῶ-
νος ἱερὸν ἐν Καλαυρίᾳ κάθημαι, οὐ μόνον τῆς ἀσφαλείας
ἕνεκα, ἣν διὰ τὸν θεὸν ἐλπίζω μοι ὑπάρχειν (οὐ γὰρ εὖ
οἶδά γε· ἃ γὰρ ἐφ᾽ ἑτέροις ἐστὶν ὡς ἂν βούλωνται πρᾶ-
ξαι, λεπτὴν καὶ ἄδηλον ἔχει τῷ κινδυνεύοντι τὴν ἀσφά-
λειαν), ἀλλ᾽ ὅτι καὶ τὴν πατρίδα ἐντεῦθεν ἑκάστης ἡμέ-
ρας ἀφορῶ, εἰς ἣν τοσαύτην εὔνοιαν ἐμαυτῷ σύνοιδα, ὅσης
παρ᾽ ὑμῶν εὔχομαι τυχεῖν.
21 Ὅπως οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηκέτι πλείω χρόνον
τοῖς παροῦσι κακοῖς συνέχωμαι, ψηφίσασθέ μοι ταῦτα
ἃ καὶ ἄλλοις τισὶν ἤδη, ἵνα μήτε ἀνάξιον ὑμῶν μηδέν μοι
συμβῇ, μήτε ἱκέτης ἑτέρων ἀναγκασθῶ γενέσθαι· οὐδὲ
γὰρ ὑμῖν τοῦτο γένοιτ᾽ ἂν καλόν. [e] ἐπεὶ εἴγε μοι τὰ πρὸς
22 ὑμᾶς ἀδιάλλακτα ὑπάρχει, τεθνάναι με κρεῖττον ἦν. εἰ-
κότως δ᾽ ἄν [f] μοι πιστεύοιτε ταύτην τὴν διάνοιαν ἔχειν
καὶ μὴ [g] νῦν μάτην θρασύνεσθαι· καὶ γὰρ ἐμαυτοῦ κυρίους

[z] πλείστην εὔνοιαν ὑπάρχουσαν ὑμῖν] μέγιστα πρὸς ὑμᾶς ὑπάρχοντα εὐεργετήματα γρ. S.
[a] εἰς] πρὸς t.
[b] κἀγὼ addiderunt S. Q.
[c] με] μου S. om. t.
[d] ὁρῶν δὲ] ὁρῶν μὲν S.
[e] ἐπεὶ εἴγε — με κρεῖττον ἦν] εὖ δ᾽ ἴστε ὦ ἀθηναῖοι εἴ—βουλοίμην ἂν γρ. Q.
[f] μοι om. S.Q.
[g] νῦν] αὖ t.

ὑμᾶς ἐποίησα καὶ οὐκ ἔφυγον τὸν ἀγῶνα, ἵνα μήτε προδῶ
τὴν ἀλήθειαν μήτ' ἄκυρος ὑμῶν ἐμοῦ μηδεὶς γένηται, ἀλλ' 1473
ὅ τι βούλεσθε, [h] τοῦτο [i] χρήσαισθε· παρ' ὧν γὰρ ἁπάντων καλῶν κἀγαθῶν ἔτυχον, τούτους ᾤμην δεῖν ἔχειν καὶ
23 ἁμαρτεῖν, εἰ βούλοιντο, εἰς ἐμέ. [k] ἐπειδὴ δὲ καλῶς ποιοῦσα ἡ δικαία τύχη τῆς ἀδίκου κρατήσασα δὶς περὶ τῶν αὐτῶν ἀπέδωκεν ὑμῖν βουλεύσασθαι τῷ μηδὲν ἀνήκεστον [l] ἐψηφίσθαι περὶ ἐμοῦ, σώσατέ με, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
24 καὶ ψηφίσασθε καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἄξια καὶ ἐμοῦ. ἐπ' οὐδενὶ γὰρ τῶν πεπραγμένων ἠδικηκότα με εὑρήσετε, οὐδ' ἐπιτήδειον ἄτιμον εἶναι οὐδ' ἀπολωλέναι, ἀλλὰ καὶ εὔνουν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ τοῖς μάλισθ' ὁμοίως, ἵνα μηδὲν ἐπίφθονον γράψω, καὶ πλεῖστα πεπραγματευμένον τῶν νυνὶ ζώντων ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ μέγιστα ὑπάρχοντά μοι κατ' ἐμαυτὸν σύμβολα εὐνοίας πρὸς ὑμᾶς.

25 Μηδεὶς δ' ὑμῶν ἡγείσθω με, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μήτε ἀνανδρίᾳ μήτε ἄλλῃ προφάσει φαύλῃ μηδεμιᾷ παρ' ὅλην τὴν ἐπιστολὴν ὀδύρεσθαι. [m] ἀλλὰ τοῖς παροῦσιν ἕκαστος ἀφθόνως χρῆται, ἐμοὶ δὲ ταῦτα νῦν πάρεστιν, ὡς μήποτ' ὤφελε, λῦπαι καὶ δάκρυα καὶ τῆς πατρίδος καὶ ὑμῶν πόθος καὶ ὧν πέπονθα λογισμός, ἃ πάντα ποιεῖ με ὀδύρεσθαι· ἃ ἐπισκοποῦντες δικαίως, ἐν οὐδενὶ τῶν πεπολιτευμένων ὑπὲρ ὑμῶν οὔτε μαλακίαν οὔτε ἀνανδρίαν προσοῦσαν εὑρήσετέ μοι.

26 Πρὸς μὲν δὴ πάντας ὑμᾶς τοσαῦτα· ἰδίᾳ δὲ τοῖς ἐμοὶ προσκρούουσιν ἐναντίον ὑμῶν βούλομαι διαλεχθῆναι. ὅσα μὲν γὰρ [n] τοῖς ὑφ' ὑμῶν ἀγνοηθεῖσιν ὑπηρετοῦντες ἐποί-

[h] τοῦτο] τούτῳ t.
[i] χρήσαισθε Q. χρήσεσθε S. χρήσησθε t.
[k] ἐπειδὴ] ἐπεὶ t.
[l] ἐψηφίσθαι] ψηφίσασθαι t.
[m] ἀλλὰ] ἀλλ' ἃ Q. t.
[n] τοῖς post γὰρ om. t.

οὖν, ἔστω δι' ὑμᾶς αὐτοῖς πεπρᾶχθαι, καὶ οὐδὲν ἐγκαλῶ. ἐπειδὴ δὲ ἐγνώκαθ' ὑμεῖς οἷα ταῦτ' ἐστίν, ἐὰν μέν, ὥσπερ 1474
ὑπὲρ τῶν λοιπῶν ἐῶσι, καὶ ἐμοὶ συγχωρήσωσι, καλῶς [o]ποιήσουσιν· ἐὰν δ' ἐπηρεάζειν ἐγχειρῶσιν, ὑμᾶς ἀξιῶ μοι βοηθεῖν ἅπαντας καὶ μὴ κυριωτέραν τὴν τούτων ἔχθραν τῆς παρ' ὑμῶν χάριτός μοι γενέσθαι. Εὐτυχεῖτε.

Γ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΩΝ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΗι ΒΟΥΛΗι ΚΑΙ ΤΩι ΔΗΜΩι ΧΑΙΡΕΙΝ.

ΠΕΡΙ μὲν τῶν κατ' ἐμαυτόν, ἅ μοι παρ' ὑμῶν ἐνόμιζον δίκαιον εἶναι γενέσθαι, τὴν [a]προτέραν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς· ὑπὲρ ὧν ὅταν ὑμῖν δοκῇ, τότε συγχωρήσετε. περὶ δὲ ὧν νῦν ἐπέσταλκα, βουλοίμην ἂν ὑμᾶς μὴ παριδεῖν, μηδὲ πρὸς φιλονεικίαν ἀλλὰ πρὸς τὸ δίκαιον ἀκοῦσαι. συμβαίνει γάρ μοι, καίπερ ἐκποδὼν διατρίβοντι, πολλῶν ἀκούειν ἐπιτιμώντων ὑμῖν [b]ἐπὶ τοῖς περὶ [c]τοὺς Λυκούργου
2 παῖδας γιγνομένοις. ἐπέστειλα μὲν οὖν [d]ἂν τὴν ἐπιστολὴν καὶ τῶν ἐκείνῳ ζῶντι πεπραγμένων ἕνεκα, ὧν ὁμοίως ἐμοὶ πάντες ἂν αὐτῷ δικαίως ἔχοιτε χάριν, εἰ τὰ προσήκοντα βούλοισθε ποιεῖν. ἐκεῖνος γὰρ αὑτὸν ἐν τῷ περὶ τὴν διοίκησιν μέρει τάξας τῆς πολιτείας τὸ κατ' ἀρχὰς καὶ περὶ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ συμμαχικῶν οὐδὲν εἰωθὼς γράφειν, ὅτε καὶ τῶν δημοτικῶν εἶναι προσποιουμένων οἱ πολ-

[o] ποιήσουσιν] ποιήσωσιν S.
[a] προτέραν] προτέραν ἐπιστολὴν Q.
[b] ἐπὶ om. S. Q.
[c] τοὺς] τοῦ t.
[d] ἂν om. Q.

λοὶ [e]κατέλιπον ὑμᾶς, τότε ταῖς τοῦ δήμου προαιρέσεσι 1475
3 προσένειμεν ἑαυτόν, οὐχ ὅτι δωρεὰς καὶ προσόδους ἐκ τού-
των ὑπῆρχε λαμβάνειν· ἀπὸ γὰρ τῶν ἐναντίων πάντα [f]τὰ
τοιαῦτα ἐγίγνετο· οὐδ' ὅτι ταύτην ἀσφαλεστέραν τὴν προ-
αίρεσιν οὖσαν ἑώρα· πολλοὺς γὰρ καὶ προδήλους εἶχε
κινδύνους, οὓς ἀναγκαῖον ἦν ὑπομεῖναι τὸν ὑπὲρ τοῦ δήμου
λέγειν καὶ πράττειν προαιρούμενον· ἀλλ' ὅτι δημοτικὸς
4 καὶ φύσει χρηστὸς ἀνὴρ ἦν. καίτοι παρὼν ἑώρα τοὺς μὲν
βοηθήσαντας ἂν τῷ δήμῳ ἀσθενεῖς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν
ὄντας, τοὺς δὲ τἀναντία πράττοντας κατὰ πάντα ἐρρω-
μένους. ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ἧττον ἐκεῖνος εἴχετο τούτων ἃ
συμφέρειν ἡγεῖτο τῷ δήμῳ, καὶ μετὰ ταῦτα ἀόκνως καὶ
λέγων καὶ πράττων ἃ προσῆκεν ἦν φανερός, ἐφ' οἷς εὐθὺς
ἐζητεῖτο, ὡς ἅπαντες ἴσασιν.
5 Ἐπέστειλα μὲν οὖν ἄν, ὥσπερ εἶπον ἐν ἀρχῇ, καὶ διὰ
τὴν ἐκείνου χάριν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑμῖν νομίζων συμφέ-
ρειν τὰς παρὰ τοῖς ἔξω γιγνομένας ἐπιτιμήσεις εἰδέναι,
πολλῷ προθυμότερον πρὸς τὸ πέμψαι τὴν ἐπιστολὴν
ἔσχον. παραιτοῦμαι δὲ τοὺς ἰδίᾳ πρὸς ἐκεῖνον ἔχοντας
δυσκόλως, ὑπομεῖναι τἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια ἀκούειν [g]ὑπὲρ
αὐτοῦ. εὖ γὰρ ἴστε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι νῦν ἐκ τῶν
περὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ γεγενημένων φαύλην δόξαν ἡ πό-
6 λις λαμβάνει. οὐδεὶς γὰρ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοεῖ ὅτι ζῶντα
Λυκοῦργον ἐτιμᾶθ' ὑμεῖς εἰς ὑπερβολήν, καὶ πολλῶν αἰ-
τιῶν ἐπενεχθεισῶν ὑπὸ τῶν φθονούντων αὐτῷ οὐδεμίαν πώ-
ποθ' εὕρετ' ἀληθῆ, οὕτω δ' ἐπιστεύετε αὐτῷ καὶ δημοτικὸν
παρὰ πάντας ἡγεῖσθε, ὥστε πολλὰ τῶν δικαίων ἐν τῷ
φῆσαι Λυκοῦργον ἐκρίνετε καὶ τοῦθ' ὑμῖν ἐξήρκει· οὐ γὰρ 1476
7 [h]ἄν, καὶ τοιοῦτον, μὴ δοκοῦν ὑμῖν. νῦν τοίνυν ἅπαντες

[e] κατέλιπον] κατέλειπον S.
[f] τὰ ante τοιαῦτα om. S.
[g] ὑπὲρ] περὶ t.
[h] ἂν καὶ] ἂν ἦν Q. ἦν S.

ἀκούοντες τοὺς υἱεῖς αὐτοῦ δεδέσθαι τὸν μὲν τεθνεῶτα ἐλεοῦσι, τοῖς παισὶ δ' ὡς ἀνάξια πάσχουσι συνάχθονται, ὑμῖν δ' ἐπιτιμῶσι πικρῶς, ὡς οὐκ ἂν τολμήσαιμι γράφειν ἐγώ· ἃ γὰρ ἄχθομαι τοῖς λέγουσι καὶ ἀντιλέγω καθ' ὅσον δύναμαι βοηθῶν ὑμῖν, ταῦτα ἄχρι μὲν τοῦ δῆλον ὑμῖν ποιῆσαι ὅτι πολλοὶ μέμφονται, συμφέρειν ὑμῖν νομίζων εἰδέναι, γέγραφα, ἀκριβῶς δὲ διεξιέναι δυσχερὲς

8 κρίνω. ὅσα μέντοι λοιδορίας χωρίς ἐστιν ὧν λέγουσί τινες, καὶ ἀκηκοέναι συμφέρειν [i] ὑμῖν ἡγοῦμαι, ταῦτα δηλώσω. οὐδεὶς γὰρ ὑπείληφεν ὡς ἄρα ἠγνοήκατε καὶ διεψεύσθητε τῆς ἀληθείας περὶ αὐτοῦ Λυκούργου. τό τε γὰρ τοῦ χρόνου πλῆθος, ὃν ἐξεταζόμενος οὐδὲν πώποθ' εὑρέθη περὶ ὑμᾶς οὔτε φρονῶν οὔτε ποιῶν ἄδικον, καὶ τὸ μηδένα ἀνθρώπων εἰς μηδὲν τῶν ἄλλων ἀναισθησίαν ὑμῶν καταγνῶναι, εἰκότως ἀναιρεῖ τὴν ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας σκῆψιν.

9 λείπεται τοίνυν ὃ πάντες ἂν εἶναι φαύλων ἀνθρώπων ἔργον φήσαιεν, τὸ ὅσον ἂν χρῆσθε χρόνον, τοσοῦτον ἑκάστου φροντίζειν δοκεῖν, μετὰ [k] ταῦτα δὲ μηδένα ἔχειν λόγον. εἰς τί γὰρ τῶν ἄλλων χρὴ προσδοκᾶν τῷ τετελευτηκότι τὴν παρ' ὑμῶν ἔσεσθαι χάριν, ὅταν εἰς τοὺς παῖδας καὶ τὴν εὐδοξίαν τἀναντία ὁρᾷ τις γιγνόμενα, ὧν μόνων καὶ τελευτῶσι

10 πᾶσιν, ὅπως ἕξει καλῶς, μέλει; καὶ μὴν οὐδὲ χρημάτων ποιεῖν ἕνεκα ταῦτα δοκεῖν τῶν καλῶν κἀγαθῶν ἐστίν. οὔτε γὰρ τῆς μεγαλοψυχίας οὔτε τῆς ἄλλης προαιρέσεως 1477 τῆς ὑμετέρας ἀκόλουθον ἂν φανείη. εἰ γὰρ ὑμᾶς λύσασθαι παρ' ἑτέρων ἔδει δόντας ἐκ τῶν προσιόντων τὰ χρήματα ταῦτα, πάντας ἂν ἡγοῦμαι προθύμους εἶναι· τίμημα [l] δ' ὁρῶν ὀκνοῦντας ἀφεῖναι, [m] ὃ λόγῳ καὶ φθόνῳ γέγονεν, οὐκ ἔχω τί καταγνῶ, εἰ μὴ ὅλως πικρῶς καὶ

[i] ὑμῖν om. Q.
[k] ταῦτα δὲ] δὲ ταῦτα t.
[l] δὲ ὁρῶν margo Q. δῶρον S. t.
[m] ὃ λόγῳ] ὁμολογῶ margo Q.

ταραχωδῶς ἔχειν πρὸς τοὺς δημοτικοὺς ὡρμήκατε. εἰ δὲ
τοῦτ' ἔστιν, οὔτ' ὀρθῶς οὔτε συμφερόντως βουλεύεσθαι ἐγ-
νώκατε.

11 Θαυμάζω δ', εἰ μηδεὶς ὑμῶν ἐννοεῖ ὅτι τῶν αἰσχρῶν
ἐστὶ τὸν δῆμον [n] τὸν Ἀθηναίων, συνέσει καὶ παιδείᾳ πάν-
των προέχειν δοκοῦντα, ὃς καὶ τοῖς ἀτυχήσασιν ἀεὶ κοινὴν
ἔχει καταφυγήν, ἀγνωμονέστερον φαίνεσθαι Φιλίππου,
ὃς ἀνουθέτητος ὢν εἰκότως, [o] τραφεὶς τ' ἐν ἐξουσίᾳ, ὅμως
ᾤετο δεῖν, ἡνίκ' εὐτύχησε μάλιστα, τότ' [p] ἀνθρώπινα πράτ-
12 των φαίνεσθαι, καὶ τοὺς παραταξαμένους, πρὸς οὓς περὶ
τῶν ὅλων διεκινδύνευσεν, οὐκ ἐτόλμησε δηλῶσαι, τὸ τίνων
καὶ τίνες εἰσὶν ἐξετάσας· οὐ γάρ, ὡς ἔοικεν, ὁμοίως τῶν
παρ' ὑμῖν ῥητόρων ἐνίοις οὔτε [q] δίκαια ἂν εἶναι πρὸς ἅπαν-
τας τὰ αὐτὰ οὔτε καλὰ ἡγεῖτο, ἀλλὰ τὴν τῆς ἀξίας
13 προσθήκην συλλογιζόμενος τὰ τοιαῦτ' ἐπέκρινεν. ὑμεῖς δ',
ὄντες Ἀθηναῖοι καὶ παιδείας μετέχοντες, ἣ καὶ τοὺς
ἀναισθήτους ἀνεκτοὺς ποιεῖν δοκεῖ δύνασθαι, πρῶτον μέν,
ὃ πάντων ἀγνωμονέστατόν ἐστι, περὶ ὧν τὸν πατέρα αἰτι-
ῶνταί τινες, τοὺς υἱεῖς [r] δεδέκατε, εἶτα τὸ ταῦτα ποιεῖν
[s] ἴσον εἶναι φατέ, ὥσπερ ὑπὲρ σταθμῶν ἢ μέτρων τὸ ἴσον
σκοπούμενοι, ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ ἀνδρῶν προαιρέσεως καὶ πο-
14 λιτείας βουλευόμενοι, ἐν οἷς ἐξεταζομένοις εἰ μὲν χρηστὰ 1478
καὶ δημοτικὰ καὶ ἐπ' εὐνοίᾳ τὰ Λυκούργῳ πεπραγμένα
φαίνεται, μηδενὸς κακοῦ ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν
τοὺς παῖδας αὐτοῦ δίκαιόν ἐστι τυγχάνειν παρ' ὑμῶν· εἰ
δὲ τἀναντία τούτων, ἐκεῖνον, ὅτ' ἔζη, ἔδει δίκην διδόναι,
τούτους δὲ μηδ' οὕτως, ἐφ' οἷς ἐκείνῳ τις ἐγκαλεῖ, τυγ-

[n] τὸν Ἀθηναίων t. ceteri τῶν ἀθηναίων.
[o] τραφείς τ'] τραφεὶς t.
[p] ἀνθρώπινα] τἀνθρώπινα S. Q.
[q] δίκαια om. Q.
[r] δεδέκατε] δεδέχατε S. Q. t.
[s] ἴσον εἶναι om. t. ἴσα om. Q.

χάνειν ὀργῆς· πᾶσι γὰρ πάντων τῶν ἁμαρτημάτων ὅρος
15 ἐστὶ τελευτή. ἐπεὶ εἴγ' οὕτως ἕξετε, ὥσθ' οἱ μὲν ἀχθεσ-
θέντες τι τοῖς ὑπὲρ τοῦ δήμου πολιτευομένοις μηδὲ πρὸς
τελευτήσαντας διαλλαγήσονται, ἀλλὰ καὶ τοῖς παισὶ τὴν
ἔχθραν διαφυλάξουσιν, ὁ δὲ δῆμος, ᾧ συναγωνίζεται τῶν
δημοτικῶν ἕκαστος, μέχρι τοῦ παρόντος χρῆσθαι μνημο-
νεύσει τὰς χάριτας, μετὰ ταῦτα δὲ μηδὲν φροντιεῖ, οὐδὲν
ἀθλιώτερον ἔσται τοῦ τὴν ὑπὲρ τοῦ δήμου τάξιν αἱρεῖσθαι.
16 Εἰ δὲ Μοιροκλῆς ἀποκρίνεται ταῦτα μὲν σοφώτερα ἢ
καθ' ἑαυτὸν εἶναι, ἵνα δὲ μὴ [t] ἀποδρῶσιν, αὐτὸς αὐτοὺς
[u] δῆσαι, ἐρωτήσατ' αὐτόν, ἡνίκα Ταυρέας καὶ Πάταικος
καὶ Ἀριστογείτων καὶ αὐτὸς εἰς τὸ δεσμωτήριον παραδο-
θέντες οὐ μόνον οὐκ [x] ἐδέδεντο ἀλλὰ καὶ ἐδημηγόρουν, τί
17 δήποτε οὐχ ἑώρα τὰ δίκαια ταῦτα. εἰ δὲ μὴ φήσει τότ'
ἄρχειν, οὐδὲ λέγειν ἔκ [y] γε τῶν νόμων αὐτῷ προσήκει.
ὥστε πῶς ἴσον ἐστὶ [z] τοὺς μὲν ἄρχειν, οἷς [a] μηδὲ λέγειν
ἔξεστι, [b] τοὺς δὲ δεδέσθαι, ὧν πολλὰ χρήσιμος ἦν ὑμῖν ὁ
πατήρ; ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω συλλογίσασθαι, εἰ μὴ τοῦτο
18 δεῖξαι δημοσίᾳ βούλεσθε, ὅτι βδελυρία καὶ ἀναίδεια καὶ
προαίρεσις πονηρίας ἐν τῇ πόλει ἰσχύει καὶ διασωθῆναι
πλείω προσδοκίαν ἔχει, κἄν τι συμβῇ χαλεπὸν τοῖς τοι- 1479
ούτοις, ἀπόλυσις γίγνεται, ἐν δὲ προαιρέσει χρηστῇ καὶ
βίῳ σώφρονι καὶ δημοτικῷ προελέσθαι ζῆν σφαλερόν, κἄν
τι γένηται πταῖσμα, ἄφυκτον ἔσται.
19 Ἔτι τοίνυν τὸ μὲν μὴ δίκαιον εἶναι τὴν ἐναντίαν δόξαν
ἔχειν, [c] ἥνπερ ζῶντος εἴχετ' ἐκείνου, καὶ τὸ τῶν τετελευτη-
κότων ἢ τῶν παρόντων πλείω ποιεῖσθαι λόγον δίκαιον εἶ-

[t] ἀποδρῶσιν] ἀμελῶσιν γρ. Q.
[u] δῆσαι] δεῖσαι t.
[x] ἐδέδεντο] ἐδέδοντο Q.
[y] γε] τε S. Q. t.
[z] τοὺς μὲν om. γρ. Q.
[a] μηδὲ λέγειν ἔξεστι] μὴ ἔξεστι γρ. Q.
[b] τοὺς] τούτους correctus S.
[c] ἥνπερ] ἢ περὶ H. Wolfius.

ναι, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, ἐάσω· παρὰ [d]γὰρ πᾶσιν ὁμολογεῖσθαι ταῦτα ὑπείληφα· ὅσοις μέντοι πατρικὰς εὐεργεσίας ἀπεμνημονεύσατε τῶν ἄλλων, ἡδέως ἂν ἴδοιμι ὑμᾶς [e]ἀναμνησθέντας, οἷον τοῖς Ἀριστείδου καὶ Θρασυβούλου καὶ τοῖς Ἀρχίνου καὶ πολλῶν ἑτέρων ἀπογόνοις.

20 οὐχ ὡς ἐπιτιμῶν δὲ ταῦτα παρήνεγκα. τοσούτου [f]γὰρ δέω τοῦτο ποιεῖν, ὥστε συμφέρειν μάλιστα τῇ πόλει τὰ τοιαῦτα κρίνω· [g]προκαλεῖσθε γὰρ πάντας ἐκ τούτων δημοτικοὺς εἶναι, ὁρῶντας ὅτι κἂν ἐν τῷ καθ' ἑαυτοὺς βίῳ ταῖς προσηκούσαις αὐτῶν τιμαῖς ὁ φθόνος ἀντιστῇ, τοῖς γε παισὶν ὑπάρξει τὰ προσήκοντα παρ' ὑμῶν κομίσασθαι.

21 πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον, μᾶλλον δὲ καὶ αἰσχρόν, τῶν μὲν ἄλλων τισί, καὶ παλαιῶν ὄντων τῶν χρόνων καθ' οὓς ἐγένοντο χρήσιμοι, καὶ δι' ὧν ἀκούετε τὰς εὐεργεσίας, οὐκ ἐξ ὧν ἑωράκατε ὑπειληφότας, ὅμως τὴν δικαίαν εὔνοιαν διασώζειν, Λυκούργῳ δ' οὕτως ὑπογύου καὶ τῆς πολιτείας

22 καὶ τῆς τελευτῆς γεγονυίας, μηδ' εἰς ἃ [h]καὶ τοῖς ἀγνώμοσι καὶ ὑφ' ὧν [i]ἠδικεῖσθε ἕτοιμοι τὸν ἄλλον ἦτε χρόνον, εἰς ἔλεον καὶ φιλανθρωπίαν, μηδ' εἰς ταῦθ' ὑμᾶς αὐτοὺς ὁμοίους παρέχειν, καὶ ταῦτ' εἰς τοὺς παῖδας αὐτοῦ γιγνομένης τῆς τιμωρίας, οὓς κἂν ἐχθρός, εἴπερ μέτριος εἴη καὶ λογισμὸν ἔχων, ἐλεήσαι;

23 Θαυμάζω τοίνυν καὶ τοῦτ' εἴ τις ὑμῶν ἀγνοεῖ, ὡς οὐδὲ 1480
τοῦτο συμφέρει τῇ πολιτείᾳ φανερὸν γιγνόμενον, ὅτι τοῖς μὲν [k]ἄλλην τινὰ κτησαμένοις φιλίαν καὶ κατορθοῦσιν ἐν πᾶσι πλεονεκτεῖν ὑπάρχει, κἂν ἀτυχήσωσί τι, ῥᾳδίας εἶναι τὰς λύσεις, τοῖς δ' εἰς τὸν δῆμον ἀναρτήσασιν ἑαυτοὺς οὐ μόνον κατὰ τἆλλα ἔλαττον ἔχειν ὑπάρξει, ἀλλὰ καὶ

[d] γὰρ om. t.
[e] ἀναμνησθέντας—Ἀρχίνου om. t.
[f] γὰρ om. t.
[g] προκαλεῖσθε] προκαλεῖσθαι t.
[h] καὶ post ἃ om. Q.
[i] ἠδικεῖσθε] ἀδικεῖσθε t. ἀδικεῖσθαι S. Q.
[k] ἄλλην] ἄλλοις t.

τὰς συμφορὰς [l] βεβαίους τούτοις μόνοις τῶν ἄλλων μένειν.
24 ἀλλὰ μὴν ὅτι τοῦθ' οὕτω γίγνεται, ῥᾴδιον δεῖξαι. τίς
γὰρ οὐκ οἶδεν ὑμῶν Λάχητι τῷ Μελανώπου ἁλῶναι μὲν
ὁμοίως ἐν δικαστηρίῳ συμβὰν ὡς καὶ νῦν τοῖς Λυκούργου
παισίν, ἀφεθῆναι δὲ πᾶν τὸ ὄφλημα ἐπιστείλαντος Ἀλε-
ξάνδρου; καὶ πάλιν Μνησιβούλῳ τῷ Ἀχαρνεῖ ἁλῶναι
μὲν ὁμοίως, καταγνόντος αὐτοῦ τοῦ δικαστηρίου ὥσπερ
καὶ τῶν Λυκούργου παίδων, ἀφεῖσθαι δὲ καλῶς ποιοῦντι;
25 ἄξιος γὰρ ἀνήρ, καὶ οὐδεὶς ἂν ἐπὶ τούτοις τοὺς νόμους
ἔφη καταλύεσθαι τῶν νῦν βοώντων. εἰκότως· [m] οὐδὲ γὰρ
κατελύοντο, εἴπερ ἅπαντες οἱ νόμοι τῶν δικαίων ἕνεκα
καὶ σωτηρίας τῶν χρηστῶν ἀνθρώπων [n] τίθενται, καὶ μήτε
ἀϊδίους τοῖς ἀτυχήσασι καθιστάναι τὰς συμφορὰς συμ-
26 φέρει, μήτ' ἀχαρίστους ὄντας φαίνεσθαι. ἀλλὰ μὴν εἴγε
ταῦθ' οὕτως, ὥσπερ ἂν φήσαιμεν, ἔχειν συμφέρει, οὐ μό-
νον τοὺς νόμους οὐ κατελύετε, ἡνίκα ἐκείνους ἠφίετε, ἀλλὰ
καὶ τοὺς βίους ἐσώζετε τῶν τοὺς νόμους θεμένων ἀνθρώ-
πων, Λάχητα μὲν πρὸς χάριν δεηθέντος Ἀλεξάνδρου ἀφέν-
τες, Μνησίβουλον δὲ τῇ τοῦ βίου σωφροσύνῃ σώσαντες.
27 μὴ τοίνυν τὸ κτήσασθαι τὴν ἔξωθεν φιλίαν λυσιτελέστερον
δείκνυτε, ἢ τὸ τῷ δήμῳ παρακαταθέσθαι ἑαυτόν, μηδὲ τὸ 1481
τῶν ἀγνώτων εἶναι κρεῖττον ἢ τοῖς πολλοῖς ὑμῖν τὰ συμ-
φέροντα πολιτευόμενον γιγνώσκεσθαι. τὸ μὲν γὰρ πᾶσιν
ἀρέσκειν τὸν συμβουλεύοντα καὶ τὰ κοινὰ πράττοντα ἀδύ-
νατον· ἐὰν δ' ἐπ' εὐνοίᾳ ταὐτὰ τῷ δήμῳ τις φρονῇ, δί-
καιός ἐστι σῴζεσθαι. εἰ δὲ μή, καὶ θεραπεύειν ἑτέρους
μᾶλλον ἢ τὸν δῆμον ἅπαντας διδάξετε, καὶ φεύγειν τὸ
28 τῶν ὑμῖν συμφερόντων ποιοῦντά τι γνωσθῆναι. ὅλως δὲ
κοινόν ἐστιν ὄνειδος ἁπάντων, [o] ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ

[l] βεβαίους] βεβαίας t.
[m] οὐδὲ γρ. Q. οὐ S. Q. t.
[n] τίθενται] κείσονται Q.
[o] ὦ om. t.

ἄλλης τῆς πόλεως συμφορᾷ τὸν φθόνον δοκεῖν μεῖζον ἰσχύειν παρ' ὑμῖν ἢ τὰς τῶν εὐεργεσιῶν χάριτας, καὶ ταῦτα τοῦ μὲν νοσήματος ὄντος, τῶν δὲ τοῖς θεοῖς ἀποδεδειγμένων.

29 Καὶ μὴν οὐδὲ τὸν [p] Πυθέαν παραλείψω τὸν μέχρι τῆς παρόδου δημοτικόν, μετὰ ταῦτα δ' ἕτοιμον εἰς τὰ καθ' ὑμῶν πάντα. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τοῦτον, ὅτε μὲν τὴν ὑπὲρ ὑμῶν τάξιν ἔχων εἰς τὸ πολιτεύεσθαι παρῄει, ὡς δοῦλον ἐλαυνόμενον καὶ γραφὴν ξενίας φεύγοντα καὶ μικροῦ πραθέντα ὑπὸ τούτων οἷς νῦν ὑπηρετῶν τοὺς κατ' ἐμοῦ λόγους
30 ἔγραφεν, ἐπειδὴ δ' ἃ κατηγόρει τότε τῶν ἄλλων, νῦν αὐτὸς πράττει, εὐποροῦντα μὲν οὕτως ὥστε δύ' ἔχειν ἑταίρας, αἳ μέχρι [q] φθόης καλῶς ποιοῦσαι προπεπόμφασιν αὐτόν, πέντε τάλαντα δ' ὄφλοντα [r] ῥᾷον ἐκτῖσαι ἢ πέντε δραχμὰς [s] ἀνέχεσθαι πρότερον, πρὸς δὲ τούτοις παρ' ὑμῶν, τοῦ δήμου, οὐ μόνον τῆς πολιτείας μετειληφότα, ὃ κοινὸν ὄνειδός ἐστιν ἅπασιν, ἀλλὰ καὶ θύοντα ὑπὲρ ὑμῶν τὰς πα-
31 τρῴους θυσίας ἐν Δελφοῖς; ὅταν οὖν τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα πᾶσιν ἰδεῖν ᾖ παραδείγματα, ἀφ' ὧν ἀλυσιτελὲς προελέσθαι τὰ τοῦ δήμου πᾶς τις ἂν κρίναι, φοβοῦμαι 1482
μήποτ' ἔρημοι τῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἐρούντων γένησθε, ἄλλως τε καὶ ὅταν τῶν δημοτικῶν τοὺς μὲν ἡ καθήκουσα μοῖρα καὶ ἡ τύχη καὶ ὁ χρόνος παραιρῆται, οἷον Ναυσικλέα καὶ Χάρητα καὶ Διότιμον καὶ Μενεσθέα καὶ Εὔδοξον, ἔτι δ'
32 [t] Εὔδικον καὶ Ἐφιάλτην καὶ Λυκοῦργον, τοὺς δ' ὑμεῖς πρόησθε, ὥσπερ Χαρίδημον καὶ Φιλοκλέα καὶ ἐμέ, ὧν ἑτέρους εὐνουστέρους οὐδ' αὐτοὶ νομίζετε· εἰ δ' [u] ὁμοίως τινάς, οὐ φθονῶ. βουλοίμην δ' ἄν, εἴπερ ὑμεῖς δικαίως

[p] Πυθέαν] πυθέα Q. t.
[q] φθόης] φθῆς γρ. Q.
[r] ῥᾷον] ῥᾴδιον S. Q. t.
[s] ἀνέχεσθαι Reiskius: libri ἀνέξεσθε.
[t] Εὔδικον] εὔδημον t.
[u] ὁμοίως] ὁμοίους S. Q.

αὐτοῖς προσοίσεσθε καὶ μὴ ταῦτα ἅπερ ἡμεῖς πείσε ὡς πλείστους αὐτοὺς γενήσεσθαι. ἀλλ' ὅταν γε τοια οἷα τὰ νῦν, παραδείγματα [x]ἐκφέρητε, τίς ἐστιν ὅστις
33 ταύτην τὴν τάξιν ἑαυτὸν γνησίως ὑμῖν ἐθελήσει δοῦ ἀλλὰ μὴν τῶν [y]γε προσποιησομένων οὐκ ἀπορήσετε· γὰρ πρότερον. μὴ γένοιτο δὲ ἰδεῖν ἐξελεγχθέντας αὐτ ὁμοίως ἐκείνοις, οἳ φανερῶς, ἃ τότε ἠρνοῦντο, νῦν πολιτ όμενοι οὐδένα ὑμῶν οὔτε δεδοίκασιν οὔτε αἰσχύνονται. χρὴ λογιζομένους, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μήτε τῶν [z]εὔν ὀλιγωρεῖν μήτε τοῖς προάγουσιν εἰς πικρίαν καὶ ὠμότητ
34 τὴν πόλιν πείθεσθαι. πολὺ γὰρ μᾶλλον εὐνοίας καὶ φιλανθρωπίας τὰ παρόντα πράγματα δεῖται ἢ ταραχῆς καὶ δυσμενείας, ὧν ὑπερβολῇ χρώμενοί τινες ἐργολαβοῦσι καθ' ὑμῶν εἰς ὑποδοχὴν πραγμάτων, ὧν διαψεύσειεν αὐτοὺς ὁ λογισμός. εἰ δέ τις ὑμῶν διασύρει ταῦτα, πολλῆς ἐστὶν εὐηθείας μεστός. εἰ γάρ, ἃ μηδεὶς ἂν ἤλπισεν, ὁρῶν γεγενημένα, ἃ καὶ πρότερον γέγονε τοῦ δήμου πρὸς τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ λέγοντας ὑπ' ἀνθρώπων [a]ἐγκαθέτων διαβλη- 14
θέντος, νῦν μὴ ἂν οἴεται γενέσθαι, πῶς οὐ τετύφωται;

35 Ταῦτα δὲ εἰ μὲν παρῆν, λέγων ἂν ὑμᾶς ἐδίδασκον· ἐπειδὴ δ' ἐν [b]τοιούτοις εἰμὶ ἐν οἷς, εἴ τις ἐμοῦ κατέψευσται ἐφ' οἷς ἀπόλωλα, γένοιτο, γράψας ἐπέσταλκα, πρῶτον μὲν καὶ πλεῖστον λόγον ποιούμενος τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ συμφέροντος ὑμῖν, δεύτερον δ' ὅτι τὴν αὐτὴν εὔνοιαν, ἣν πρὸς ζῶντα Λυκοῦργον εἶχον, δίκαιον εἶναι νομίζω
36 καὶ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ φαίνεσθαι ἔχων. εἰ δέ τῳ παρέστηκεν ὡς πολύ μοι περίεστι τῶν ἐμαυτοῦ πραγμάτων, οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι πρὸς τοῦτον εἰπεῖν ὅτι τῶν συμφε-

[x] ἐκφέρητε] ἐκφέρηται S.
[y] γε] τε S. Q. t.
[z] εὔνων] εὐνόων S. Q.
[a] ἐγκαθέτων] ἐγκαθέντων t.
[b] τοιούτοις] τοῖς τοιούτοις t.

ἅπερ [illegible]των ὑμῖν καὶ τοῦ μηδένα τῶν φίλων [c]ἐγκαταλείπειν
ἀλλ' [illegible]ρίως ὥσπερ τῆς ἐμαυτοῦ σωτηρίας φροντίζω. οὔκουν
[illegible]ε, τίς [illegible] τοῦ περιόντος ταῦτα ποιῶ, ἀλλ' ἀπὸ τῆς αὐτῆς σπου-
[illegible] καὶ προαιρέσεως καὶ ταῦτα κἀκεῖνα μιᾷ γνώμῃ
[illegible]ραγματεύομαι. περίεστι δέ μοι [d]τοιαῦτα, οἷα τοῖς κα-
[illegible]όν τι νοοῦσιν ὑμῖν περιγένοιτο. καὶ περὶ μὲν τούτων
[illegible]κανά.

Ἡδέως δ' ἂν ὑμῖν τὴν ἐπ' εὐνοίᾳ καὶ φιλίᾳ μέμψιν
ποιησαίμην νῦν μὲν ἐν κεφαλαίῳ, μικρῷ δ' ὕστερον δι'
ἐπιστολῆς [e]μακρᾶς, ἣν ἐάνπερ ἐγὼ ζῶ προσδοκᾶτε, ἂν
μὴ τὰ δίκαια γίγνηταί μοι παρ' ὑμῶν πρότερον· οἵτινες,
ὦ (τί ἂν εἰπὼν μήθ' ἁμαρτεῖν δοκοίην μήτε ψευσαίμην;)
λίαν ὀλίγωροι, οὔτε τοὺς ἄλλους οὔθ' ὑμᾶς αὐτοὺς αἰσχύ-
νεσθε, ἐφ' οἷς Ἀριστογείτονα [f]ἀφείκατε, ἐπὶ τούτοις Δη-
38 μοσθένην ἐκβεβληκότες, καὶ ἃ τοῖς τολμῶσι μηδὲν ὑμῶν
φροντίζειν [g]μὴ λαβοῦσι παρ' ὑμῶν ἔξεστιν ἔχειν, ταῦτ' 1484
οὐ διδόντες ἐμοί, ἵνα [[h]ἂν] οἷόστε ὦ, τά τε ὀφειλόμενα
εἰσπράξας καὶ τοὺς φίλους ἐρανίσας τὰ πρὸς ὑμᾶς διοι-
κήσω, καὶ μὴ γῆρας καὶ φυγὴν ἐπίχειρα τῶν ὑπὲρ ὑμῶν
πεπονημένων ἔχων, κοινὸν ὄνειδος τῶν ἀδικησάντων, ἐπὶ
39 ξένης [i]περιιὼν ὁρῶμαι. Βουλομένου δέ μου ἐν μὲν ὑμετέ-
ρας χάριτος καὶ μεγαλοψυχίας τάξει τὴν οἴκαδέ μοι
ἄφιξιν γενέσθαι, ἐμαυτῷ δὲ λύσιν τῆς γεγονυίας οὐ δι-
καίως βλασφημίας πορίσασθαι, καὶ μόνον αἰτοῦντος
ἄδειαν ὅσονπερ χρόνον τὴν ἔκτισιν δεδώκατε, ταῦτα μὲν
οὐ συγχωρεῖτε, ἐρωτᾶτε δέ, ὡς ἀπαγγέλλεται πρὸς ἐμέ,
40 τίς οὖν αὐτὸν κωλύει παρεῖναι καὶ ταῦτα πράττειν; τὸ

[c] ἐγκαταλείπειν] ἐγκαταλιπεῖν t.
[d] τοιαῦτα Q. et correctus S. vulg. ταῦτα.
[e] μακρᾶς] μικρᾶς t.
[f] ἀφείκατε] ἀφήκατε S. Q.
[g] μὴ] δὲ margo S.
[h] [ἂν] ego addidi.
[i] περιιὼν] περιὼν S. Q. t.

ἐπίστασθαι αἰσχύνεσθαι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὸ ἀνα-
ξίως τῶν ὑπὲρ ὑμῶν πεπολιτευμένων πράττειν, καὶ [k] τὸ τὰ
ὄντα ἀπολωλεκέναι διὰ τούτους, [[l] ὑφ' ὧν,] ἵνα μὴ διπλᾶ
κατάθωνται ἃ οὐκ ἠδύναντο ἁπλᾶ, ἐπείσθην ὑπογράψα-
σθαι τὴν ἀρχὴν τὰς καταβολάς, παρ' ὧν μετὰ μὲν τῆς
ὑμετέρας εὐνοίας ἀφικόμενος μέρος, εἰ καὶ μὴ πάντα,
ἴσως [m] ἂν κομισαίμην, ὥστε μηδὲν ἀσχημονεῖν τὸ λοιπὸν
τοῦ βίου, ἂν δ' ὡς οἱ ταῦτα λέγοντες ἀξιοῦσί με ἔλθω,
41 ἅμα [n] ἀδοξίᾳ καὶ ἀπορίᾳ καὶ φόβῳ συνέξομαι. ὧν οὐ-
δὲν [o] ὑμεῖς συλλογίζεσθε, ἀλλὰ ῥημάτων μοι καὶ φιλαν-
θρωπίας φθονοῦντες, ἂν οὕτω τύχῃ, δι' ὑμᾶς περιόψεσθε
ἀπολούμενον· οὐ γὰρ ἂν δεηθείην ἄλλων ἢ ὑμῶν. καὶ
τότε φήσετε δεινὰ πεπονθέναι με, ἀκριβῶς οἶδα, ὅτε οὔτ'
ἐμοὶ πλέον οὐδὲν οὔθ' ὑμῖν ἔσται. οὐ γὰρ [p] δὴ χρήματά 1485
γ' εἶναί μοι προσδοκᾶτε ἔξω τῶν φανερῶν, ὧν ἀφίσταμαι.
καὶ τὰ λοιπὰ βούλομαι συναγαγεῖν, ἐάν μοι μὴ φιλο-
νείκως ἀλλ' ἀνθρωπίνως δῶτε τὸ πρὸς τούτοις ἀσφαλῶς
42 εἶναι. οὐ μὴν οὐδὲ παρ' Ἁρπάλου με λαβόντα δείξετε·
οὔτε γὰρ ἠλέγχθην οὔτ' ἔλαβον. εἰ δὲ τἀφανὲς ἀξίωμα
τῆς βουλῆς ἢ τὸν Ἄρειον πάγον προσβλέπετε, τῆς Ἀρι-
στογείτονος κρίσεως ἀναμνησθέντες ἐγκαλύψασθε· οὐ
γὰρ ἔχω τούτου πρᾳότερον πρόσταγμα τοῖς τοιαῦτ' ἐξη-
43 μαρτηκόσιν εἰς ἐμέ. οὐ γὰρ δήπου τοῖς αὐτοῖς γε λόγοις
ὑπὸ τῆς αὐτῆς βουλῆς ἀποφανθέντα ἐκεῖνον μὲν ἀφεῖσθαι
δίκαιον εἶναι φήσετε, ἐμὲ δὲ ἀπολωλέναι· οὐχ οὕτως
ὑμεῖς ἀλογίστως ἔχετε. οὔτε γὰρ ἄξιος οὔτε ἐπιτήδειος
οὔτε χείρων, ἀτυχὴς μέντοι δι' ὑμᾶς. ὁμολογῶ· πῶς γὰρ
οὐκ ἀτυχὴς ᾧ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς καὶ πρὸς Ἀριστο-

[k] τὸ ante τὰ om. Q.
[l] [ὑφ' ὧν] addidit Reiskius.
[m] ἂν κομισαίμην] ἀνακομισαίμην libri.
[n] ἀδοξίᾳ καὶ ἀπορίᾳ] αδοξα και απορα S.
[o] ὑμεῖς] ὑμῶν Q.
[p] δὴ om. t.

γείτονα ἐμαυτὸν ἐξετάζειν συμβαίνει, καὶ ταῦτ' ἀπολωλότι πρὸς σωτηρίας [q]τετυχηκότα;

44 Καὶ μή με ὑπολαμβάνετε ὀργίζεσθαι τοῖς λόγοις τούτοις. οὐ γὰρ ἂν πάθοιμι τοῦτο πρὸς ὑμᾶς ἐγώ· ἀλλ' ἔχει τινὰ τοῖς ἀδικουμένοις ῥᾳστώνην τὸ λέγειν ἃ πάσχουσιν, ὥσπερ τοῖς ἀλγοῦσι τὸ στένειν, ἐπεὶ τῇ γε εὐνοίᾳ οὕτως ἔχω πρὸς ὑμᾶς, ὡς ὑμᾶς ἂν εὐξαίμην πρὸς ἐμέ.
45 καὶ τοῦτ' ἐν πᾶσι [r]πεποίηκα καὶ ποιήσω φανερόν. ἔγνωκα γὰρ ἐξ ἀρχῆς παντὶ τῷ πολιτευομένῳ προσήκειν, ἄνπερ ᾖ δίκαιος πολίτης, ὥσπερ οἱ παῖδες πρὸς τοὺς γονέας, οὕτω πρὸς ἅπαντας τοὺς πολίτας ἔχειν, [s]εὔχεσθαι 1486
μὲν ὡς εὐγνωμονεστάτων τυγχάνειν, φέρειν δὲ τοὺς ὄντας εὐμενῶς· ἡ γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις ἧττα καλὴ καὶ προσήκουσα νίκη παρὰ τοῖς εὖ φρονοῦσι [t]κρίνεται. Εὐτυχεῖτε.

Δ.

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΘΗΡΑΜΕΝΟΥΣ ΒΛΑΣΦΗΜΙΑΣ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Ἀκούω περὶ ἐμοῦ Θηραμένην ἄλλους τε λόγους βλασφήμους εἰρηκέναι καὶ δυστυχίαν [a]προφέρειν. τὸ μὲν οὖν τοῦτον ἀγνοεῖν ὅτι λοιδορίας, ἣ μηδεμίαν κακίαν, καθ' ὅτου λέγεται, δείκνυσιν, οὐδέν ἐστ' ὄφελος παρ' εὖ φρονοῦσιν ἀνθρώποις, οὐχὶ θαυμάζω· [b]τὸν γὰρ θρασὺν μὲν

[q] τετυχηκότα] τετυχηκότι S.Q.t.
[r] πεποίηκα] καὶ πεποίηκα γρ. Q.
[s] εὔχεσθαι—ἀγνωμ.] εὔχεσθε—εὐγνωμ. t.
[t] κρίνεται γρ. Q. vulg. γίνεται.
[a] προφέρειν] προσφέρειν S.Q.
[b] τὸν γὰρ S. vulg. τὸ γάρ.

τῷ βίῳ, μὴ πολίτην δὲ τὴν φύσιν, ἐν ἐργαστηρίῳ δὲ [c]τε-
θραμμένον ἐκ παιδὸς αἰσθάνεσθαί τι τῶν τοιούτων [d]ἀλο-
2 γώτερον ἦν ἢ μὴ συνιέναι. τούτῳ μὲν οὖν, ἐὰν ἀφίκωμαί
ποτε καὶ σωθῶ, πειράσομαι διαλεχθῆναι περὶ ὧν εἰς ἐμὲ
καὶ περὶ ὧν εἰς ὑμᾶς παροινεῖ, καὶ νομίζω, καίπερ οὐδὲν
μετέχοντα τοῦ αἰσχύνεσθαι, μετριώτερον αὐτὸν ποιήσειν·
ὑμῖν δὲ τοῦ κοινῇ συμφέροντος ἕνεκα βούλομαι δι' ἐπιστο-
λῆς, οὓς περὶ τούτων ἔχω λόγους, δηλῶσαι. οἷς πάνυ
τὸν νοῦν προσέχοντες ἀκούσατε· οἴομαι γὰρ αὐτοὺς οὐκ
ἀκοῆς μόνον ἀλλὰ καὶ μνήμης ἀξίους εἶναι.

3 Ἐγὼ τὴν πόλιν τὴν ὑμετέραν εὐτυχεστάτην πασῶν πό-
λεων ὑπολαμβάνω καὶ θεοφιλεστάτην, καὶ ταῦτα οἶδα 1487
καὶ τὸν Δία τὸν Δωδωναῖον καὶ τὴν Διώνην καὶ τὸν
Ἀπόλλω τὸν Πύθιον ἀεὶ λέγοντας ἐν ταῖς μαντείαις, καὶ
προσεπισφραγιζομένους τὴν ἀγαθὴν τύχην ἐν τῇ πόλει εἶ-
ναι παρ' ὑμῖν. ὅσα τοίνυν περὶ τῶν [e]ἐπιόντων δηλοῦσιν
οἱ θεοί, δῆλον ὡς προλέγουσι· τὰς δὲ ἀπὸ τῶν παρελη-
λυθότων προσηγορίας ἐπὶ ταῖς γεγονυίαις πράξεσι τίθεν-
4 ται. ἃ τοίνυν ἐγὼ πεπολίτευμαι παρ' ὑμῖν, τῶν ἤδη γε-
γενημένων ἐστίν, ἀφ' ὧν εὐτυχεῖς ὑμᾶς προσηγορεύκασιν
οἱ θεοί. πῶς οὖν δίκαιον τοὺς μὲν πεισθέντας εὐτυχεῖς
ὀνομάζεσθαι, τὸν δὲ πείσαντα τῆς ἐναντίας προσηγορίας
τυγχάνειν; πλὴν εἰ τοῦτό τις [f]εἴποι, τὴν μὲν κοινὴν εὐτυ-
χίαν, ἧς ἐγὼ σύμβουλος, θεοὺς τοὺς λέγοντας εἶναι, οἷς
οὐ θέμις ψεύδεσθαι, τὴν δ' ἰδίαν βλασφημίαν, ἣ κατ'
ἐμοῦ [g]κέχρηται Θηραμένης, θρασὺν καὶ ἀναιδῆ καὶ οὐδὲ
νοῦν ἔχοντ' ἄνθρωπον εἰρηκέναι.

5 Οὐ τοίνυν μόνον ταῖς παρὰ τῶν θεῶν μαντείαις ἀγα-

[c] τεθραμμένον] τεθρεμμένον S.
[d] ἀλογώτερον S. ceteri εὐλογώτερον.
[e] ἐπιόντων] εἰπόντων S.
[f] εἴποι] εἴπῃ t.
[g] κέχρηται] χρῆται t.

θὴν οὖσαν εὑρήσετε ἣ κέχρησθε τύχῃ, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν
τῶν ἔργων θεωροῦντες, ἂν ἐξετάζητε ὀρθῶς. ὑμεῖς γὰρ εἰ
μὲν ὡς ἄνθρωποι τὰ πράγματα βούλεσθε θεωρεῖν, εὐτυ-
χεστάτην εὑρήσετε ἀφ' ὧν ἐγὼ συνεβούλευσα τὴν πόλιν
γεγονυῖαν· εἰ δὲ ἃ τοῖς θεοῖς ἐξαίρεθ' ὑπάρχει μόνοις, τού-
6 των ἀξιώσετε τυγχάνειν, ἀδυνάτων ἐφίεσθε. τί οὖν ἐστὶ
θεοῖς ἐξαίρετον, ἀνθρώποις δ' οὐ δυνατόν; ἁπάντων τῶν
ἀγαθῶν ἐγκρατεῖς ὄντας κυρίους εἶναι καὶ αὐτοὺς ἔχειν
καὶ δοῦναι τοῖς ἄλλοις, φλαῦρον δὲ μηδὲν μηδέποτ' [h]ἐν
παντὶ τῷ αἰῶνι μήτε παθεῖν μήτε μελλῆσαι. καὶ μὴν 1488
ὑποκειμένων τούτων, ὥσπερ προσήκει, σκοπεῖτε τὰ ὑμέ-
7 τερα αὐτῶν πρὸς τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. οὐδεὶς γὰρ
οὕτως ἐστὶν ἀγνώμων, ὅστις ἂν ἢ τὰ Λακεδαιμονίοις συμ-
βεβηκότα, οἷς οὐκ ἐγὼ συνεβούλευον, ἢ τὰ Πέρσαις, πρὸς
οὓς οὐδὲ ἀφικόμην πώποτε, αἱρετώτερα φήσειεν εἶναι τῶν
ὑμῖν παρόντων. καὶ ἐῶ [i]Καππάδοκας καὶ Σύρους καὶ
τοὺς τὴν Ἰνδικὴν χώραν κατοικοῦντας ἀνθρώπους ἐπ'
[k]ἔσχατα γῆς· οἷς ἅπασι συμβέβηκε πολλὰ καὶ δεινὰ
8 πεπονθέναι καὶ χαλεπά. ἀλλὰ νὴ Δία τούτων μὲν ἄ-
μεινον ὑμᾶς πράττειν ἅπαντες ὁμολογήσουσι, Θετταλῶν
δὲ καὶ [l]Ἀργείων καὶ Ἀρκάδων χεῖρον, ἢ τινῶν ἄλλων;
οἷς ἐν συμμαχίᾳ συνέβη γενέσθαι Φιλίππῳ; ἀλλὰ τού-
των καὶ πολὺ βέλτιον [m]ἀπηλλάχατε οὐ μόνον τῷ μὴ
[n]δεδουλευκέναι (καίτοι τί τηλικοῦθ' ἕτερον;) ἀλλὰ καὶ
τῷ τοὺς μὲν πάντας αἰτίους εἶναι δοκεῖν τῶν τοῖς Ἕλλησι
κακῶν συμβεβηκότων διὰ Φίλιππου καὶ τῆς δουλείας,
9 ἐξ ὧν εἰκότως μισοῦνται, ὑμᾶς δ' ὁρᾶσθαι ὑπὲρ τῶν Ἑλ-

[h] ἐν om. S. Q. t.
[i] Καππάδοκας] καππαδόκας t.
[k] ἔσχατα] ἐσχάτων t.
[l] Ἀργείων καὶ Ἀρκάδων] ἀρκάδων καὶ ἀργείων t.
[m] ἀπηλλάχατε] ἀπηλλάχθητε t.
[n] δεδουλευκέναι] δεδουλωκέναι t.

λήνων καὶ σώμασι καὶ χρήμασι καὶ πόλει καὶ χώρᾳ καὶ πᾶσιν ἠγωνισμένους, ἀνθ' ὧν εὔκλειαν εἰκὸς ὑπάρχειν καὶ χάριν ἀθάνατον παρὰ τῶν τὰ δίκαια [o] βουλομένων ποιεῖν. οὐκοῦν ἀφ' ὧν ἐγὼ συνεβούλευσα, τῶν μὲν ἀντιστάντων ἄριστα πράττειν τῇ πόλει συμβέβηκε, τῶν δὲ συνηγωνισμένων ἐνδοξοτέραν εἶναι περίεστι.

10 Τοιγαροῦν ἐπὶ τούτοις οἱ θεοὶ τὰς μὲν μαντείας τὰς
ἀγαθὰς ὑμῖν διδόασι, τὴν δ' ἄδικον βλασφημίαν εἰς κε-
φαλὴν τῷ λέγοντι τρέπουσι. γνοίη δ' ἄν τις, εἰ προέλοιτο 1489
ἐξετάσαι τὰ ἐπιτηδεύματα, ἐν οἷς ζῇ. ἃ γὰρ ἂν κατα-
11 ράσαιτό τις αὑτῷ, ταῦτ' ἐκ προαιρέσεως ποιεῖ. ἐχθρὸς
μέν ἐστι τοῖς γονεῦσι, φίλος δὲ Παυσανίᾳ τῷ πόρνῳ· καὶ
θρασύνεται μὲν ὡς ἀνήρ, πάσχει δ' ὡς γυνή· καὶ τοῦ μὲν
πατρός ἐστι κρείττων, τῶν δ' αἰσχρῶν ἥττων· οἷς δ' ὑπὸ
πάντων δυσχεραίνεται, τούτοις τὴν διάνοιαν ἀγάλλεται,
αἰσχρορρημοσύνῃ καὶ τῷ διηγεῖσθαι ταῦτ' ἐφ' οἷς ἀλγοῦ-
σιν οἱ ἀκούοντες· [p] ὁ δ', ὡς ἀφελὴς καὶ παρρησίας μεστός,
12 οὐ παύεται. καὶ ταῦτα οὐκ ἂν ἔγραψα, εἰ μὴ κινῆσαι
τὴν ἐν ὑμῖν μνήμην τῶν προσόντων αὐτῷ κακῶν ἠβουλό-
μην. ἃ [q] γὰρ εἰπεῖν ἄν τις ὀκνήσαι καὶ γράψαι φυλά-
ξαιτ' ἄν, οἴομαι δὲ κἂν ἀκούσαντα δυσχερᾶναι. ταῦτα
ἀπὸ [r] τοσούτων μνησθεὶς οἶδεν ἕκαστος ὑμῶν πολλὰ καὶ
δεινὰ καὶ αἰσχρὰ τούτῳ προσόντα, ὥστ' ἐμοί [s] τε μηδὲν
ἀναιδὲς εἰρῆσθαι, καὶ τοῦτον ὑπόμνημα τῶν ἑαυτοῦ κακῶν
ὀφθέντα πᾶσιν εἶναι. Εὐτυχεῖτε.

[o] βουλομένων] βουλευομένων t.
[p] ὁ δ' ὡς] ὅλως S. Q. t.
[q] γὰρ] γὰρ ἂν S. t.
[r] τοσούτων Reiskius: libri τούτων.
[s] τε] γε Q. t.

E.

ΠΡΟΣ ΗΡΑΚΛΕΟΔΩΡΟΝ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΗΡΑΚΛΕΟΔΩΡΩι ΕΥ ΠΡΑΤΤΕΙΝ.

ΟΥΘ' ὅπως [a] χρὴ πιστεύειν οἷς [b] ἀπήγγειλέ μοι Μενεκράτης οὔθ' ὅπως ἀπιστεῖν, ἔχω. ἔφη γὰρ Ἐπίτιμον ἐνδεδεῖχθαι [c] μὲν καὶ ἀπῆχθαι ὑπὸ Ἀράτου, σὲ δὲ ἀγωνίζεσθαι καὶ ἁπάντων αὐτῷ χαλεπώτατον εἶναι. δέομαι δή σου 1490
πρὸς Διὸς ξενίου καὶ πάντων τῶν θεῶν, μή με καταστή-
2 σῃς ἀηδεῖ καὶ δεινῷ μηδενὶ περιπετῆ. εὖ γὰρ ἴσθι, χωρὶς τοῦ μέλειν μοι τῆς Ἐπιτίμου σωτηρίας καὶ νομίσαι μεγάλην ἂν συμφοράν, εἴ τι πάθοι καὶ τούτου σὺ συναίτιος εἴης, αἰσχύνομαι τοὺς συνειδότας μοι τοὺς λόγους οὓς ἐγὼ περὶ σοῦ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἔλεγον, πεπεικὼς ἐμαυτὸν ἀληθῆ λέγειν, οὐκ ἐκ τοῦ πεπλησιακέναι
3 σοι πεῖραν ἔχων, ἀλλ' ὁρῶν ὅτι δόξης ἐπιτυγχάνων καὶ παιδείαν ἀπεδέχου, καὶ ταῦτα [[d] τὴν] ἀπὸ τῆς Πλάτωνος διατριβῆς, ἥπερ ἐστὶν ὡς ἀληθῶς τῶν μὲν πλεονεκτημάτων καὶ τῶν περὶ ταῦτα σοφισμάτων ἔξω, τοῦ βελτίστου δὲ καὶ τοῦ δικαιοτάτου πάνθ' ἕνεκα ἐξητασμένη· ἧς μὰ τοὺς θεοὺς τῷ μετασχόντι μὴ οὐχὶ ἀψευδεῖν καὶ πρὸς
4 ἅπαντας ἀγαθῷ εἶναι οὐχ ὅσιον ἡγοῦμαι. γένοιτο δ' ἂν μοι κἀκεῖνο τῶν χαλεπωτάτων· εἰ γὰρ ὡρμηκὼς [e] κατ' ἐμαυτὸν εὐνοϊκῶς ἔχειν σοι τὴν ἐναντίαν γνώμην μεταλαβεῖν ἀναγκασθείην, ἃ δὴ [f] ὑπολαμβάνω παρεωρᾶσθαι καὶ

[a] χρὴ] τί γρ. Q.
[b] ἀπήγγειλε] ἀπήγγελλε S. Q.
[c] μὲν om. S.
[d] τὴν ἀπὸ] τῆς ἀπὸ S. Q. t.
[e] κατ' om. S. Q. t.
[f] ὑπολαμβάνω] ὑπολαμβάνων S.

5 πεφενακίσθαι, κἂν μὴ φῶ, νόμιζε οὕτως ἔχειν. εἰ δὲ ἡμῶν καταπεφρόνηκας, ὅτι τῶν πρώτων οὐκ ἐσμέν πω, λόγισαι ὅτι καὶ σύ ποτ' ἦσθα νέος καὶ τὴν ἡλικίαν εἶχες ἣν ἡμεῖς νῦν, ἐκ δὲ τοῦ συμβουλεύειν καὶ πράττειν γεγένησαι τηλικοῦτος. [g] κἂν ἡμῖν τοῦτο συμβαίη. τὸ μὲν γὰρ εὖ [h] βουλεύεσθαι πάρεστι, τῆς δὲ τύχης συλλαμβανούσης καὶ τοὔργον γένοιτ' ἄν. καλὸς οὖν ἔρανος χάρις δικαία· 1491
6 ἣν καὶ σὺ ποίησαι πρὸς ἐμέ. καὶ μηδ' ὑφ' ἑνὸς τῶν σοῦ φρονούντων χεῖρον ἄγου μηδὲ ἡττῶ, ἀλλ' ἐκείνους [i] ἄγε ἐπὶ τὰ σοὶ δοκοῦντα· καὶ πρᾶττε οὕτως ὅπως μηδενὸς τῶν ὁμολογηθέντων στερηθῶμεν, ἀλλ' Ἐπιτίμῳ γένηται σωτηρία τις καὶ ἀπαλλαγὴ τῶν κινδύνων. παρέσομαι δὲ εἰς τὸν χρόνον κἀγώ, καθ' ὃν σὺ φῂς καιρὸν εἶναι. γράψας δέ μοι πέμψον, ἢ καὶ ὡς φίλῳ ἐπίστελλε. [k] Εὐτύχει.

ϛ.

[a] ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΗΜΟΝ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Ηλθεν ἐπιστολὴ παρ' Ἀντιφίλου πρὸς τοὺς τῶν συμμάχων συνέδρους, τοῖς μὲν βουλομένοις ἀγαθὰ προσδοκᾶν ἱκανῶς γεγραμμένη, τοῖς δ' ὑπηρετοῦσιν Ἀντιπάτρῳ πολλοὺς καὶ δυσχερεῖς ἀπολείπουσα λόγους, οἱ παρα-

[g] κἂν S. vulg. καί.
[h] βουλεύεσθαι] βούλεσθαι t.
[i] ἄγε] μὲν ἄγε t.
[k] εὐτύχει om. S.
[a] Sextam om. S.

λαβόντες τὰ παρ' Ἀντιπάτρου γράμματα πρὸς Δεί-
ναρχον ἐς Κόρινθον ἐλθόντα ἁπάσας τὰς ἐν Πελοποννή-
σῳ πόλεις τοιούτων λόγων ἔπλησαν, οἵων εἰς κεφαλὴν
2 αὐτῶν [b]τρέψειαν οἱ θεοί. ἀφικομένου δὲ τοῦ νῦν ἥκοντος
μετὰ τοῦ παρ' ἐμοῦ φέροντος γράμματα παρὰ Πολεμαί-
στου πρὸς τὸν ἀδελφὸν Ἐπίνικον, ἄνδρα ὑμῖν εὔνουν καὶ 1492
ἐμοὶ φίλον, κἀκείνου πρὸς ἐμὲ ἀγαγόντος, ἀκούσαντί μοι
ἃ ἔλεγεν ἐδόκει πρὸς ὑμᾶς αὐτὸν ἀποστεῖλαι, ὅπως
πάντα σαφῶς ἀκούσαντες τὰ ἐν [c]τῷ στρατοπέδῳ γεγο-
νότα τοῦ περὶ τὴν μάχην παραγεγενημένου τότε εἰς τὸ
παρὸν θαῤῥῆτε, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν θεῶν θελόντων, ἃ βού-
λεσθε, ἔχειν ὑπολαμβάνητε. Εὐτυχεῖτε.

[b] τρέψειαν Q. προστρέψειαν t. [c] τῷ ante στρατοπέδῳ om. Q.

ΣΟΦΙΣΤΩΝ ΤΙΝΩΝ

ΜΕΛΕΤΑΙ.

LESBONAX HERODES ANTISTHENES
ALCIDAMAS GORGIAS.

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.

MDCCCXXIII.

INDEX CODICUM.

A. Crippsianus.
B. Laurentianus Plut. 4. cod. 11.
C. ———————— 57.——4.
E. ————————————52.
H. Marcianus 422.
I. ———— 522, membranaceus, f. quadrata, ff. 229. Insunt, Dionysii Halicarnassensis *περὶ τοῦ χαρακτῆρος Λυσίου τοῦ ῥήτορος*, Lysiæ orationes 29, Gorgiæ Helena, Alcidamantis et Antisthenis binæ, Demades, Agathiæ Scholastici libri 3—5, *περὶ στρατηγικῶν ὀνομάτων τε καὶ τάξεων ἀδέσποτον*, Theognis, Phocylides, Carmen aureum, Moschi Europa, Musæus, Theocriti Syrinx, Longinus.
K. Marcianus, appendicis class. 8. cod. 1. membranaceus, f. max., ff. 100. Inest *Λυσίου βίος γραφεὶς παρὰ πλουτάρχου (ἕτεροι δὲ ἀντιλέγουσιν ὅτι ἐγράφη παρὰ διονυσίου τοῦ ἁλικαρνασσέως)* Lysias, Gorgiæ Helena, Alcidamas, Antisthenes, Demades.
L. Marcianus append. cl. 8. cod. 6, eadem qua proximus manu scriptus, simili illa Platonico C. Hujus index Isæi undecim, Gorgiæ duas, Lesbonactis tres orationes pollicetur: sed deest Meneclea, deest Helena, nec divisa est Lesbonactis quæ vulgo secunda putatur.
M. Vaticanus 66.
N. ———— 1366.
R. Parisiensis Regius 1038.
T. ———————— 2944 (olim 2769) chartaceus, f. maxima, foliis 247, quorum postremo *θεοῦ τὸ δῶρον καὶ ἰωάννου κῶπος*. Manus tremula neque antiqua.
V. Parisiensis Coislinianus 249, membranaceus, f. quadrata, ff. 168, seculo decimo, quo scriptum existimat Montefalconius, multo recentior. Habet Lysiæ funebrem, Gor-

giæ Helenam, Æschinis orationes et epistolas (f. 77—147), Synesii nonnulla.

W. Parisiensis Regius 3009.

X. Palatinus 88, e Vaticano Parisios ablatus, inde jam Heidebergæ restitutus, membranaceus, f. quadrata minori, foliis 141, scriptura minuta, et ob atramenti pallorem membranæque livorem lectu difficili. *Ταῦτα περιέχει ἡ βίβλος αὕτη, θεοδώρου γραφεῖσα χειρί. Λυσίου ὑπὲρ τοῦ ἐρατοσθένους φόνου ἀπολογίαν α. τοῦ αὐτοῦ ἐπιτάφιον τοῖς κορινθίων βοηθοῖς β. Ἀλκιδάμαντος περὶ τῶν τοὺς γραπτοὺς λόγους γραφόντων γ. τοῦ αὐτοῦ ὀδυσσέως κατὰ παλαμήδους προδοσίας δ. Ἀντισθένους αἴαντα ε. τοῦ αὐτοῦ ὀδυσσέα ς. Δημάδου ὑπὲρ τῆς δωροδοκίας ζ. Λυσίου πρὸς σίμωνα ἀπολογίαν η. τοῦ αὐτοῦ*— (sequuntur ceteræ Lysiæ orationes, ordine consueto) *τοῦ αὐτοῦ δήμου καταλύσεως ἀπολογίαν λ. τοῦ αὐτοῦ κατὰ νικίδου ἀργίας λα. τοῦ αὐτοῦ περὶ εὐάνδρου δοκιμασίας λβ.—τοῦ αὐτοῦ κατὰ φίλωνος δοκιμασίας λζ. Γοργίου ἑλένης ἐγκώμιον λη. σοὶ δόξα σῶτερ τῷ συνεργῷ τῶν πόνων.*

Y. Baroccianus 119.

Z. Vratislaviensis gymnasii Magdalen.

ΣΟΦΙΣΤΩΝ ΤΙΝΩΝ

ΜΕΛΕΤΑΙ.

Α.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ [a]ΤΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ.

Εἰ μὲν ἑώρων τοὺς [b] ὑμῖν συμβουλεύοντας, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ βέλτιστα βουλευομένους τῇ πόλει, καὶ περὶ ὧν [c] παρεληλύθασιν [d] ἐροῦντες, ὀρθῶς παρ' αὐτοῖς ἐγνωκότας [e] συμβουλεύειν, ὑπὸ σιωπῆς ἂν τὴν ἐμὴν παρεῖχον γνώμην· νῦν δὲ ὁρῶν τούς τε τῇ Θηβαίων πόλει προστιθεμένους παρὰ τὴν αὐτῶν γνώμην [f] τὰ βέλτιστα γράφοντας, ὑμᾶς τε περὶ τῶν τῇ πόλει συμφερόντων οὐκ ἐπιχειροῦντας λέγειν, παρελήλυθα [g] διδάξων περί τε τοῦ παρόντος ὑμῖν πολέμου καὶ τῶν ἐν ὑμῖν ἀεὶ λέγειν εἰωθό-
2 των ὡς χρὴ τούτων ἕκαστα πράττειν. εἰ μὲν γὰρ [h] δὴ καὶ πρότερον πρὸς τὴν ὑμετέραν πόλιν [i] ὑπήκουον Θηβαῖοι μὴ δυσμενῶς διακείμενοι, καίτοι πρὸς τοὺς προγόνους ἡμῶν πολλὰ καὶ δεινὰ καὶ μεγάλα [k] πεπραγμέναι καὶ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου πολέμιοι καθεστῶτες ὑμῖν, παριδὼν ἂν τὰ νῦν αὐτοῖς ἡμαρτημένα περὶ ἑτέρων ἂν τοὺς

[a] ΤΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ] Immo vero τῶν Θηβαίων. Reiskius.
[b] ὑμῖν] ἡμῖν L.Z.
[c] παρεληλύθασιν] παρεληλύθεισαν B.
[d] ἐροῦντες] ἐροῦντας A. B. L.
[e] συμβουλεύειν—παρεῖχον] συμβουλεύειν παρεὶς—κατεῖχον Reisk.
[f] τὰ] οὐ τὰ Reiskius.
[g] διδάξων] διδάξαι Z.
[h] δὴ om. Z.
[i] ὑπήκουον] ὑπήκοον Z. ὑπῆρχον Reiskius.
[k] πεπραγμένοι] Immo διαπεπραγμένοι.

3 λόγους ἐποιούμην. [l] νῦν δὲ τίς οὐκ οἶδεν ὅτι πρότερον μὲν
ἡμῖν μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ἄλλων Πελοπον- 170
νησίων ἐπιβουλεύσαντες ἀναστάτους ἡμᾶς ἐπεχείρησαν
ποιεῖν, εἰ μὴ διὰ τύχην αὐτοῖς ἡ ῥώμη καὶ τὰ βουλεύ-
ματα διεφθάρη· δεύτερον δὲ μετὰ τοῦ βαρβάρου γενό-
μενοι καὶ σύμμαχοι [m] ἐκείνῳ καταστάντες, ὃς ἦλθεν
ἀνυποστάτῳ δυνάμει καὶ τὰ σώματα καὶ τὴν χώραν
ἡμῶν [n] διαφθερῶν, ἐναντίοι παραταξάμενοι τοῖς [o] ἡμετέ-
ροις φρονήμασιν, ὑπ' ὀλίγων πολλοὶ μάχῃ κρατηθέντες
4 [p] ἔφυγον· μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν μετὰ τῶν [q] ἡμετέρων
ἐχθρῶν γενόμενοι τὴν χώραν ἡμῶν ἔτεμον τὴν πολλάκις
τούτους σώσασαν, καὶ τὴν πόλιν ἕτοιμοι κατασκάπτειν
ἦσαν, ἣν πολλάκις αὐτοὶ θεραπεύσαντες σωτηρίας ἔτυ-
χον. διὰ παντὸς δὲ χρόνου τοτὲ μὲν μετὰ Λακεδαιμονίων
ἡμῖν [r] ἐπιβουλεύοντες, ἄλλοτε δὲ τοὺς ἡμετέρους συμμά-
χους ἀφιστάντες, [s] αἰεὶ δὲ αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς πολεμικῶς
5 καὶ δυσμενῶς ἔχοντες πρὸς ἡμᾶς διατελοῦσι. νῦν δὲ τὸ
τελευταῖον Πλαταιεῖς ἀναστάτους πεποιήκασιν, ἡμετέ-
ρους μὲν ὄντας συμμάχους, εὐμενῶς δὲ ἀεὶ πρὸς τήνδε
τὴν πόλιν διακειμένους, μόνους δὲ μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ τῆς
τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας πρὸς τὸν βάρβαρον διαγωνισα-
6 μένους καὶ τρόπαιον στήσαντας. ὑπὲρ ὧν εἰκὸς ὑμᾶς ὀρ-
γισθέντας πανδημεὶ μετὰ τῶν ὅπλων ἐξιέναι, καὶ τὴν
αὐτὴν Θηβαίοις ἐπιτιθέναι τιμωρίαν ἥνπερ οὗτοι τοῖς ὑμε-
τέροις συμμάχοις ἐτόλμησαν. ἀξιῶ μὲν οὖν καὶ τοὺς
ἀποτρέποντας ὑμᾶς τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γνώμην ἔχειν, καὶ

[l] νῦν δὲ τίς A. B. τίς δὲ τίς L. τίς δὲ Z.
[m] ἐκείνῳ] κείνῳ A. B. L. Z.
[n] διαφθερῶν] διαφθορῶν Z.
[o] ἡμετέροις] ὑμετέροις A. B. L. Z.
[p] ἔφυγον] ἔτυχον L. ἔτυχον (ἔφυγον) A. B.
[q] ἡμετέρων] ὑμετέρων B. L. Z.
[r] ἐπιβουλεύοντες] ἐπιβουλεύσαντες editi.
[s] αἰεὶ] ἀεὶ Z.

μὴ πείθειν ὡς οὐ πολεμητέον ἐστὶ Θηβαίοις· εἰ δὲ μή, διδασκόντων ὡς οὐδὲν [t] εἰς ὑμᾶς ἐξημαρτήκασιν.

B. 29

ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Οἱ μὲν πολέμιοι ἐγγύς, ὦ ἄνδρες στρατιῶται, ὧν εἵνεκα ἡ σύμπασα παρασκευὴ παρεσκεύασται, τὰ δ' ἀπὸ τῶν θεῶν, ἀφ' ὧν χρὴ ἄρχεσθαι, καλῶς ἔχει κατ' ἀμφοτέρους τοὺς λόγους· τά τε γὰρ ἱερὰ καλὰ ἡμῖν γέγονε καὶ τὸ δίκαιον μεθ' ἡμῶν ἐστίν. [a] ἐν ὑμῖν οὖν τὰ ἐπίλοιπά ἐστιν, ἐὰν ἄνδρες ἀγαθοὶ γένησθε. [b] ἐμὲ μὲν οὖν εἰκὸς παραινέσαι ἃ γινώσκω, ὑμᾶς δὲ προσέχειν τοῖς λεγομένοις δοκεῖν τε, ὥσπερ τοὺς λόγους ἀκούετε, οὕτως αὐτὰ τὰ ἔργα ὁρᾶν παρόντα, ἃ ἐν τοῖς λόγοις δεδήλωται· οὕτω γὰρ ἂν ἄριστα γνοίητε τὰ συμφέροντα.

2 Δεῖ δὲ ὑμᾶς σκέψασθαι ὅσα ἀγαθὰ ἔνεστιν ἐν τῷ νικᾶν μαχομένους τοὺς πολεμίους. πρῶτον μὲν τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν σώζετε ἐν ᾗ ἐτράφητε, ἣν [c] ὑμῖν οἱ πρόγονοι τειχίσαντες καὶ ἄλλα πολλὰ ταλαιπωρηθέντες κατέλιπον οὐκ ἀπολέσαι ἀλλὰ σῶσαι· ἣν ἐλευθέραν μὲν καταλαβοῦσιν αἰσχρὸν . . . . . . ὑφ' ὑμῶν [d] ἐλευθερωθῆναι. καὶ μὴ τὸν κίνδυνον καταδείσαντες καὶ νομίσαντες μείζω [e] εἶναι ἢ ὅσος ἐστι, τὴν μὲν ὑπάρχουσαν ἀρετὴν ἀπολέσητε, τὴν δ' οὐχ ὑπάρχουσαν κακότητα κτήσησθε.

3 ἔτι δὲ καὶ ἱερὰ ὑμῖν οἱ πατέρες ἱδρυσάμενοι κατέλιπον, κοσμήσαντες ναοῖς καὶ βωμοῖς καὶ ἀγάλμασι καὶ ἄλ-

[t] εἰς] πρὸς Z.
[a] ἐν—ἐστίν om. Z.
[b] ἐμὲ] ἐμοὶ L. Z.
[c] ὑμῖν] ἡμῖν Z.
[d] ἐλευθερωθῆναι] μὴ ἐλευθερωθῆναι Z. et, qui illud μὴ supra versum ponit, L.
[e] εἶναι om. Z.

λοις πολλοῖς καὶ καλοῖς ἀναθήμασιν· ἃ μὴ περιίδητε
συληθέντα καὶ πεσόντα ἀτίμως, ἀλλ' [f] ἀμύνετε, ὅσον
ἕκαστος δυνατός ἐστι, τῷ θεῷ, ἄλλως τε καὶ μετὰ τοῦ
ὑμῖν συμφέροντος, καὶ δεδηλωκότων τῶν θεῶν ἐν τοῖς ἱε-
4 ροῖς τὴν εἰς [g] ὑμᾶς εὔνοιαν, ἀναμνησθέντες πομπῶν καὶ
πανηγύρεων καὶ ἀγώνων, ἐν οἷς τῶν μὲν παρουσῶν [h] ἀνι-
ῶν ἐπελανθανόμεθα, μετὰ δὲ τὴν ἡδονὴν ἄλλας προσ-
εκτώμεθα, συνόντες ἀλλήλοις κατά τε φιλότητας καὶ
κατὰ συγγενείας καὶ κατὰ ἡλικίας, [i] ἐξευπορίζοντες 171
αὐτοί τε ὅπως ἡμᾶς αὐτοὺς ὡς ἐλάχιστα λυπήσομεν
τούς τε παρόντας ὡς πλεῖστα εὐφρανοῦμεν. ὁ δὲ παρε-
στηκὼς ἀγὼν τέλος ἔχει [k] ταῦτά τε διασῶσαι καὶ ἕτερα
πολλῷ πλέονα καὶ καλλίω καὶ μείζω προσκτήσασθαι,
ἢ τῶν τε ὑπαρχόντων στερηθῆναι καὶ αὐτοὺς πολλὰ καὶ
5 οἰκτρὰ παθεῖν καὶ ἰδεῖν. ἐπανενεγκεῖν δὲ τὴν γνώμην
ὑμῶν [l] ἕκαστον βούλομαι, ὃ καὶ δεῖ σκέψασθαι, ἃ περὶ
πλείστου ποιούμενοι [m] κατελίπομεν, τοὺς γεννήσαντας
πατέρας καὶ μητέρας. ὁ δὲ υἱούς τε ἐφύτευσε καὶ ἐξέ-
φυσεν, ὁ δὲ ὁμογενεῖς ἀδελφούς τε καὶ ἀδελφάς, ὧν οἱ
μὲν γήρᾳ πολὺ ὑπερβάλλοντες, οἱ δὲ νεότητι πολὺ ἐλλεί-
ποντες, τοῖς μὲν σώμασιν οὐχ οἷοί τ' εἰσὶν ἀμύνειν, τῶν
6 δὲ κινδύνων πλεῖστον μέρος μετέχουσιν. ἐν οἷς ἡμῶν μὲν
προθυμηθέντων καὶ εὖ ἀγωνισαμένων εὐδαίμονες μὲν οἱ
πατέρες, τίμιοι δὲ οἱ παῖδες, ζηλωταὶ δὲ αἱ γυναῖκες
καὶ αἱ θυγατέρες καὶ αἱ ἀδελφαὶ καὶ ἑνὸς ἑκάστου καὶ
συμπάντων· [n] ἐλλιπόντων δὲ [o] ἡμῶν τὴν προθυμίαν καὶ

[f] ἀμύνετε] ἀμύνατε L. ἀμύνασθε Z.

[g] ὑμᾶς] ἡμᾶς A. B. L. Z.

[h] ἀνιῶν correctus A. ἀνδρῶν B. L. Z. vulg. συμφορῶν.

[i] ἐξευπορίζοντες] ἐκπορίζοντες Lobeck. ad Phrynich. p. 596.

[k] ταῦτά τε] ταῦτα δὲ A. L. Z.

[l] ἕκαστον] vulg. ἑκάστου.

[m] κατελίπομεν] κατελείπομεν Z.

[n] ἐλλιπόντων] ἐλλειπόντων Z.

[o] ἡμῶν] ὑμῶν A. B. L. Z.

μὴ θελησάντων διαμάχεσθαι εἰς τὸ ἔσχατον ἄθλιοι μὲν
οἱ πατέρες, στερηθέντες μὲν τῆς [p] ἡμετέρας προσόψεως,
στερηθέντες δὲ πόλεως καὶ χώρας καὶ ἱερῶν, ἀντὶ δὲ
καλλίστης ἐλευθερίας εἰς αἰσχίστην δουλείαν [q] καθιστά-
7 μενοι, ἐν ἡλικίᾳ τοιαύτῃ ἐν ᾗ τὸ μὲν φρονεῖν ἃ πάσχει
γεγήρακεν, οἷς δὲ γινώσκει [ἃ πάσχει] ἀδύνατος καθέ-
στηκεν ἀμῦναι, ὥστε χαλεπώτερον φέρειν· εἰ γὰρ παρῆν
γινώσκειν μὲν μή, δύνασθαι δὲ τῷ σώματι, ῥᾴων ἂν ἦν ἡ
συμφορά· οἰκτραὶ δ' αἱ γυναῖκες καθίστανται, δυστυ-
χεῖς δὲ καὶ παῖδες καὶ ἀδελφοί, τῶν τε αὐτῶν τούτων
στερισκόμενοι καὶ τῶν ἐλπίδων ἐφ' αἷς ἐτράφησαν. καὶ
οἷς ἐν τῷ νῦν χρόνῳ [r] ζῆλον καὶ τιμὴν κάλλος καὶ [s] εὐεί-
δεια, εἰς δουλείαν πίπτουσιν [[t] ἀνάγκῃ] καὶ αἶσχος καὶ
ἀτιμίαν φέρειν· ἀντὶ γὰρ τῶν καλλίστων καὶ ἐντιμοτά-
των γάμων [u] εἰς αἰσχίστους καὶ ἀτιμοτάτους πίπτουσιν.
8 ἤτε αὖ δυσειδία εἰς τοιαῦτα [x] ἔργα καθίστησι [y] τὰ σώ-
ματα, ἐν οἷς καὶ τὸ ὑπάρξαν ἀγαθὸν τῆς τροφῆς ζημία
καθίσταται, οὐ δυνάμενοι δὲ τοὺς πόνους ὑπεκφέρειν ἀντὶ
τοῦ βίου τοὺς αἰσχίστους καὶ βιαιοτάτους θανάτους αἱ-
ροῦνται. ὅστις οὖν τοιούτων ἄθλων προκειμένων μὴ ἔσται
ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῷδε τῷ ἀγῶνι, ἀλλά τις εἰσαῦθις
[z] ὑπολείπεται ἢ γνώμῃ ἢ ῥώμῃ, ἀμφοῖν στερηθήσεται, τῆς
τε νῦν τῆς τε εἰσαῦθις τῶν ἔργων· ὅδε γὰρ [a] ὁ ἀγὼν αὐ-
τῷ τέλος ἔχει.

9 Ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ καὶ τίνος οὕνεκ' ἂν μᾶλλον

[p] ἡμετέρας] ὑμετέρας A. B.
[q] καθιστάμενοι] καθισταμένους B. L. Z.
[r] ζῆλον καὶ τιμὴν A. B. L. Z. editi ζῆλος καὶ τιμή.
[s] εὐείδεια] εὐείδειαν A. B. εὐειδίαν L. Z.
[t] [ἀνάγκῃ] om. omnes: quo omisso legendum φέρει.
εἰς
[u] εἰς] καὶ L. καὶ A. B.
[x] ἔργα om. Z.
[y] τὰ om. Z.
[z] ὑπολείπεται] ἀπολείπεται editi.
[a] ὁ om. Z.

[b] ἀξιώσαιτε μάχεσθαι, ἢ τί ἀγαθὸν οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ
νικᾷν μαχομένοις τοὺς πολεμίους. τοῦτο ἀρετὴν σύμπα-
σαν [c] λαβὸν ἔχει· ἐν τούτῳ ἔνεστιν ὑμῖν ὅσα τις εὔξαιτο.
δοκεῖ εἶναι εἰρήνη ἀγαθόν; αὕτη ἐπὶ τοῖς τοὺς πολεμίους
νικῶσι γίγνεται ὅπως ἂν βούλωνται καταθέσθαι. δοκεῖ
εἶναι κτημάτων κτῆσις ἀγαθόν; [d] τοῦτο τοῖς νικῶσι γίγνε-
ται· τά τε γὰρ ὑπάρχοντα ἀσφαλῶς κέκτηνται, τά τε
10 τῶν πολεμίων ἀδεῶς καρποῦνται. δικαιότητος τοίνυν τόδε
τὸ ἔργον πλεῖστον μετέχει· δίκαιον μὲν γὰρ τῇ πατρίδι
ἀμύνειν ἐν ᾗ ἐτράφητε, δίκαιον δὲ [e] ἱεροῖς πατρῴοις καὶ
μνήμασι τῶν προγόνων, δίκαιον δὲ τοὺς πατέρας [f] ὑμῶν
ὑφ᾽ ὧν ἐτράφητε ἀντιγηροτροφῆσαι, δίκαιον δὲ τοὺς παῖ-
δας, ἐπειδήπερ ἐφύσατε, ἐκθρέψαι, δίκαιον δὲ τούτων
τινὰ μὴ ἐλλείπειν. εἰ δέ τις σοφίαν ἐπιτηδεύει, τὸ νικᾷν
μαχόμενον, τοῦτο σοφίαν ἡγησάσθω, εἴ γε οὐ σοφὸν τὸ
11 δοῦλον εἶναι, τὸ δὲ ἐλεύθερον σοφόν. κάλλος ἐν τιμῇ εἶναι
δοκεῖ; οἱ αὐτοὶ τοίνυν ἄνδρες νικῶντες οἵ τε καλοὶ καλ-
λίους δοκοῦσιν εἶναι, οἵ τε αἰσχροὶ δεινότεροι· πᾶν γὰρ
τὸ ἐλεύθερον καλόν. εἴ [g] τις τοίνυν εὐγενείας βάσανος, ἐν
τῷδε τῷ ἔργῳ μάλιστα ἔνεστιν. ὅστις μὲν γὰρ πρότερον
δοκῶν [h] εὐγενὴς νῦν μὴ θελήσει διαμάχεσθαι, τήν τ᾽ ἐκ
τῶν προγόνων ὑπάρχουσαν εὐγένειαν ἀπολεῖ [i] τοῖς τε
παισὶ [k] δυσγένειαν [l] ἀπολείψει· ὅστις δὲ ἐν τῷ ἔργῳ
ἔσται ἀνὴρ ἀγαθός, τῶν τε προγόνων τὴν ἀρετὴν ἀναμνή- 172
σει, τοῖς τε παισὶν εὐγένειαν καταλείψει· τῶν γὰρ ἐν

[b] ἀξιώσαιτε] ἀξιώσετε Z.
[c] λαβὸν] λαβὼν Z.
[d] τοῦτο τοῖς] τοῦτο γὰρ τοῖς B. L. Z.
[e] ἱεροῖς πατρῴοις] ἱεροῖς καὶ πατρῴοις Z.
[f] ὑμῶν] ἡμῶν L.
[g] τις] τι A. B. L. Z.
[h] εὐγενὴς] εὐτελὴς A. B. L. Z.
[i] τοῖς τε] vulg. καὶ τοῖς.
[k] δυσγένειαν Reiskius: libri δυσμένειαν.
[l] ἀπολείψει] Malim καταλείψει.

τοῖς δεινοῖς ἀνδρῶν ἀγαθῶν γινομένων οἱ παῖδες εὐγενεῖς
νομίζονται.

12 Πολλὰ δὲ εἰρηκὼς ἀγαθὰ ὅσα ἔνεστιν ἐν τῷ νικᾷν,
πολλὰ ἕτερα παρίημι, ὧν ὅ τε ἕκαστος [m] αὐτὸν ἀναμιμ-
νήσκων ἀνὴρ ἀγαθὸς γιγνέσθω· ὅσα δὲ τὰ διαφέροντα ἐν
αὐτῷ τῷ μάχεσθαι ἔνεστιν εἰς τὸ σώζεσθαί τε καὶ δια-
13 φθείρεσθαι, ταῦτα ὑμᾶς διδάξω. πρῶτον μὲν τὸ σῶμα
εἰς τὸ ἔμπροσθεν πέφυκε καὶ βαδίζειν καὶ βλέπειν·
ἔπειτα τὰ ὅπλα οὕτως εὕρηται ἔμπροσθεν τοῦ σώματος
προβεβλῆσθαι, ἡ μὲν ἀσπὶς τοῦ μὴ τιτρώσκεσθαι, τὸ δὲ
δόρυ τοῦ ἀμύνεσθαι· ὥστε ἐὰν βούλησθε εἰς τὸ ἔμπρο-
σθεν βαδίζειν ἐπὶ τὸ μαχόμενον ἀεὶ πάντες, ἀκούοντες
τὰ λεγόμενα καὶ τὰ παραγγελλόμενα ποιοῦντες, ἀνα-
μιμνησκόμενοι τῶν ἀγαθῶν, παραθαῤῥύνοντες ἀλλήλους,
καταφρονοῦντες μὲν τοῖς ἔργοις, ἀξιοῦντες δὲ μάχεσθαι
καὶ [n] ἐκείνους παρελθόντες, ταῦτα ὑπουργήσαντες, ὅσα
14 [o] δὴ [p] ἀνθρώπινα, νικήσετε. εἰ δέ τις ὑμῶν ἀξιώσας τοὺς
μὲν πολεμίους πλεῖόν [q] τι εἶναι ἢ ἀνθρώπους καὶ ἀτρώ-
τους εἶναι, αὐτὸς δὲ ὡς μηδενὸς ἄξιος ὑποχωρήσει, τοῦτο
σωτηρίαν νομίσας εἶναι, πρῶτον μὲν τὴν γνώμην ἡττη-
μένος ἀδικεῖ, ἔτι δὲ ἔμπαλιν αὐτῷ τὸ σῶμα τοῦ ἔργου
[r] πεφυκὸς [s] τὰ ἐναντία οἷς βούλεται ὑπουργήσει (εἰς τοὔ-
πισθεν μὲν γὰρ οὔθ' οἱ πόδες πεφύκασιν ἀναχωρεῖν οὔθ'
15 οἱ ὀφθαλμοὶ ὁρᾷν οὐδενός), δίχα δὲ διαιρεθείς, τῷ ἀνα-
χωρεῖν ὑπηρετῶν καὶ τὸν ἐπιόντα ἅμα κίνδυνον φυλάττων
κατὰ φύσιν, ταχέως καὶ τὸν ἀντιστάτην οὐ δυνήσεται
ἀμύνεσθαι· ἐὰν δὲ ἀναστραφεὶς ἀξιοῖ φεύγειν ὡς ἀπο-

[m] αὐτὸν] αὐτῶν A. B. L. Z.
[n] ἐκείνους] ἐκεῖνοι οὕτω A. B. L. Z.
[o] δὴ] δὲ L. Z. γε Reiskius.
[p] ἀνθρώπινα] Malim τἀνθρώπινα.
[q] τι εἶναι] τι εἰδέναι A. L. Z.
[r] πεφυκὸς Reiskius: libri πεφυκότος.
[s] τὰ] τὰ μὲν L. Z.

φευξόμενος, πρῶτον μὲν τὰ γυμνὰ τοῖς πολεμίοις δείξει, ἐν οἷς τιτρώσκεσθαι ἢ μάχεσθαι ἀνάγκη, ἔπειτα πολλοὶ καὶ κοῦφοι οἱ διωξόμενοι ἀκοντισταὶ καὶ [t] σφενδονῆται
16 καὶ τοξόται, οὓς οὔτε αὐτοὺς ῥᾴδιόν ἐστιν ἀποφυγεῖν οὔτε τὰ βέλη αὐτῶν ἧττον ἔτι πολλῷ· ὁ γὰρ τάχιστος ἀνὴρ τοῦ βραδυτάτου τοξεύματος οὐδὲ μέρος ταχυτῆτος παρέχει. εἰ οὖν τις [u] ὑμῶν φιλοψυχῶν παρεσκεύασται ἀναχωρεῖν ἢ φεύγειν, ἵνα σωθῇ, οὐκ ὀρθῶς γινώσκει τὸ φιλοψυχεῖν ὅ τι ἔστιν· ἐν γὰρ τῷ μένειν καὶ ὁμόσε χωρεῖν οὐ μόνον τὴν αὑτοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν οἴκοι μενόντων ψυχὰς σώζει.

17 Εἰ μὲν οὖν εὖ ᾔδει τις ὅτι τόνδε τὸν κίνδυνον διαφυγὼν, μεθ' ἡδονῆς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον διατελέσας, σὺν εὐκλείᾳ τελευτήσει, εἶχεν ἂν λόγον τινὰ ἡ κακία· νῦν δὲ πολλοὶ καὶ κακοὶ δόξαντες εἶναι, ὀλίγον χρόνον βιοῦντες, διὰ τὴν δύσκλειαν ἀνιώμενοι καὶ ἄτιμοι παρ' ἐντίμοις ὄντες κακῶς τὸν ἐπίλοιπον βίον τελευτήσαντες ὀνείδη τοῖς παισὶ
18 καταλείψουσιν. ἐπεὶ δὲ πεφύκαμεν οὐκ ἀθάνατοι, ποῦ κάλλιον ἀποθνήσκειν ἢ ὑπὲρ ὧν χρὴ τιμωροῦσι; ποίαν ἄλλην [x] ἀρετὴν κτωμένους; ποῖος ἡδίων [y] θάνατος; τίνες εὐκλεέστεροι οἱ ἀποθανόντες ἢ οὕτω τελευτήσαντες; δημοσίου τάφου ἀξιοῦνται, θυσίαι ἐπὶ τούτοις γίγνονται, ἀγῶνες ἐπὶ τούτοις τίθενται, ἀντὶ θνητοῦ σώματος ἀθάνατον [z] μνῆμα καταλείπουσιν. οἱ δὲ τούτων παῖδες δημοσίᾳ ἐκτρέφονται, τιμώμενοι πανοπλίαις, προεδρίαις, θαυμαζόμενοι καὶ ἐν χοροῖς καὶ ἐν γυμνασίοις καὶ ταῖς
19 ἄλλαις συνουσίαις. τοῖς δὲ ἐκ τοῦδε τοῦ κινδύνου σωθεῖσιν, ἀνδράσιν ἀγαθοῖς [a] γενομένοις, ἀκίνδυνος ὁ λοιπὸς

[t] σφενδονῆται] σφενδονῖται Z.
[u] ὑμῶν] ὑμῖν A. B.
[x] ἀρετὴν] ἀρετῆς B. L.
[y] θάνατος] θάνατον Z.
[z] μνῆμα] μνήμην Z.
[a] γενομένοις] vulg. γινομένοις.

βίος μακαριζομένοις ἐν πάσαις πανηγύρεσιν, ἐν πάσαις θεωρίαις. οἱ φίλοι τούτοις φίλοι εἰσίν, οἱ ἐχθροὶ τοῖς τοιούτοις ὑπερεύχονται, πᾶς ἀνὴρ [b] ξενοῦσθαι βούλεται ἐκ τῶνδε· καὶ γαμετὰς [c] προθύμους ἂν [d] εὕροις· οὗτοι γηράσκοντες εὐδαιμονίζονται. νῦν οὖν, ὦ ἄνδρες στρατιῶται, καθ' [e] ὅσον ὑμῶν ἕκαστος ἰσχύει, μηδὲν ὑπολειπόμενος τῆς δυνάμεως ἀντιλαμβανέσθω τῶνδε [f] τῶν ἀγαθῶν. ὑπομιμνήσκω δὲ ὑμᾶς ὅτι καὶ τὰ ἱερὰ ὑμῖν καλὰ γέγονεν.

Γ.

[a] ΕΤΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ.

ΚΑΙ *τὰ ἱερὰ καλὰ καὶ τὰ ὑμέτερα παρεσκεύασται·
ἀλλ' ἄνδρας χρὴ εἶναι ἀγαθούς. εἰκὸς δὲ ὑμᾶς περὶ τῆς
ὑμετέρας αὐτῶν πατρίδος μέλλοντας ἀγωνιεῖσθαι καὶ* 173
ὄντας [b] πατέρων ἀγαθῶν τοιούτους ἔσεσθαι. ἢ ἄλλο τι
2 [c] *παρασκευάσατε κάλλιον ἢ ἄμεινον. ὥστε οὐ δεῖ ὑπεριδεῖν οὔτε λόγου οὔτε ἔργου οὐδενός, [d] οὐδὲ μὴ τοῖς ἑτοίμοις παρακελεύεσθαι· ἀλλὰ τοῦτο δή μοι δοκεῖ καὶ μάλιστα χρῆναι ποιεῖν. τοῖς μὲν γὰρ [e] μὴ θέλουσιν ἀγαθοῖς εἶναι μάταιον καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν, σπεύδοντα ὅπως ἔσονται ἀγαθοί, τοῖς δὲ ἐθέλουσί γε [f] καὶ βουλομένοις*

[b] ξενοῦσθαι] αὐτοὺς ξενοῦσθαι editi.
[c] προθύμους] προθύμως Z.
[d] εὕροις] εὕρῃς A.
[e] ὅσον] ἂν L. Z.
[f] τῶν om. B. L. Z.
[a] Titulum om L. Z. continuato secundæ orationis tenore.
[b] πατέρων] πατρῴων Z.
[c] παρασκευάσατε] ἀντιπαρασκευάσαι τὸ B. L. Z. et correctus A.
[d] οὐδὲ] εἰ δὲ editi.
[e] μὴ om. A. B. L. Z.
[f] καὶ om. A. B. L. Z.

ντίον. παντὸς γὰρ πράγματος ἐπίδοσίς ἐστιν, ἔστ'
έλος ἔχῃ. καὶ [g] ἀρετὴν πλεῖστον ἂν [h] εὕροις αὐτὴν
δοῦσαν, ὅπου μεγίστην καὶ τιμὴν ἔχει καὶ ἄθλοις
ἐπαίνοις. οὔκουν (ὅπερ εἶπον ὀλίγῳ πρόσθεν) οὐδεὶς
άλλιον [i] παρασκευάσαι σημεῖον. ὥστ' εἰ καὶ νῦν
ν [l] παρεσκεύασται καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ καὶ πᾶσιν ὅπως
ε ἀγαθοί, καὶ ἀξίωμα [m] ἔχετε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς
, οὐχ ὑμᾶς [n] βλάψει ἀκούσαντας τὴν ὑμετέραν
ν καὶ τὸ ἀξίωμα τῶν προγόνων ὁμοῦ καὶ τὸ ἀξίω-
τὸ τῶν πολεμίων [p] ὑμέτερον δι' ὑμᾶς ἔχουσιν, ἀλλ'
ήσει. ὑμῶν γὰρ οἵ τε παλαιοὶ πατέρες ἐν τοῖς Ἑλ-
μέγα ἀξίωμα ἀρετῆς εἶχον καὶ λόγον ἀγαθόν, οἵ τε
μαρτύριον δὲ τούτου ὑμῖν ἐρῶ. οἱ μὲν ἄλλοι πάντες
ηνες ἐκ τῆς σφετέρας αὐτῶν μεταστάντες οἰκοῦσιν
τος αὐτῶν, ἐξελάσαντες ἑτέρους καὶ αὐτοὶ ἐξελα-
ς ὑφ' ἑτέρων. καὶ κατὰ τοῦτο δύο φέρεσθε καυχή-
ἀρετῆς· οὔτε γὰρ ἐξηλάθητε [q] ἀπὸ τῆς σφετέρας
ν ὑπὸ οὐδαμῶν ἀνθρώπων, οὔτε ἐξελάσαντες ἑτέρους
οἰκεῖτε, καὶ κατὰ μὲν τὸ μὴ [r] ἐξελασθῆναι ἀν-
ς στέφανον τὴν πατρίδα ἔχετε, κατὰ δὲ τὸ μὴ ἐξε-
αι δικαιοσύνης. ταῦτα μὲν γὰρ τῶν παλαιῶν [s] μαρ-
ἀρετῆς πατέρων· τῶν [t] δὲ νέων [u] ἄλλα τε πολλά,

ρετὴν] ἀρετῆς A. B. L.
ὕροις correctus L. vulg. εὕ-

αρασκευάσαι Stephanus : li-
ιρασκευάσαντος.
μῖν Reiskius : libri ἡμῖν.
αρεσκεύασται] παρεσκεύασται
κεύασται γὰρ A. B. L.
ἔχετε A. B. L. Z. vulg. ἕξετε.
λάψει Stephanus : libri βλά-

ὸ ante τῶν addiderunt A. B.

[p] ὑμέτερον] ὃ μέτριον Jacobs append. ad Porsoni advers. p. 327.

[q] ἀπὸ Wesselingius ad Herodot. 1, 56. libri ὑπὸ.

[r] ἐξελασθῆναι] ἐξελαθῆναι Reiskius.

[s] μαρτύρια Reiskius : libri μαρτυρία.

[t] δὲ Jacobs l. l. libri τε.

[u] ἄλλα τε πολλὰ καὶ ὅτι τῷ] ἄλλα τε πολλὰ καὶ ὅτε τῷ A. B. καὶ ὅτι μὲν ἄλλα τε πολλὰ καὶ ὅτε μὲν τῷ L. Z.

καὶ ὅτι τῷ [x] βαρβάρῳ στρατῷ ὑποχωρήσαντες ἐκ τῆς
πατρίδος, καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ τέκνα, [y] ὁρμώμενοι ἐκ τῆς
Σαλαμῖνος ἠλευθερώσατε πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα καὶ τού-
7 τους οἳ νῦν ἐφ' [z] ὑμᾶς ἔρχονται. ὦ Ζεῦ τε καὶ θεοί, με-
γάλης [a] ἀσεβείας! ἐπὶ τοὺς ἐλευθερώσαντας οἱ ἐλευθε-
ρωθέντες ἔρχονται, [b] δουλώσοντες μετὰ τῶν τῇ Ἑλλάδι
δουλείαν φερόντων Ἑλλήνων, μετὰ τῶν ὑμετέρων δούλων,
οὐδέν γε τῶν αὐτῶν ποιοῦντες τοῖς ὑμετέροις προγόνοις, οἵ
ποτε τῇ Σπάρτῃ ἐπεβοήθησαν [c] ἐπανισταμένων τῶν δού-
λων, ὅτε [d] ἀφίκετο καὶ ἔχων φοινικίδα ἐπεκάλει τοὺς
[e] προγόνους βοηθῆσαι καὶ μὴ περιιδεῖν ἐπιβουλευθεῖσαν
8 τὴν Σπάρτην. ἀντὶ δὲ τῆς εὐεργεσίας τῆσδε τήνδε ἡμῖν
τὴν κακοεργασίαν [f] ἀποδιδόασι, καὶ νῦν οὗτοι τῆς ὑμε-
τέρας ἕνεκα ἀρετῆς ὄντες οἵτινες εἰσί, δῃοῦσί τε τὴν ὑμε-
τέραν καὶ ἐλευθεροῦσι τοὺς ὑμετέρους δούλους καὶ ἐπά-
γουσιν ἐφ' ὑμᾶς παρανόμως καὶ [g] παρασπόνδως, [h] οἷς
οὐδὲ θέμις ἦν Ἡρακλειδῶν ἡγουμένων Ἀθηναίων ἐπιβῆναι
σὺν πολεμίοις ὅπλοις. ἀλλὰ γὰρ οὔτε θεοὺς οὔτε ἀνθρώ-
πους αἰδοῦνται· οὐ γὰρ ἂν τάδε ἐποίουν. ὑμεῖς, ἐὰν θεὸς
9 θέλῃ, δίκην αὐτοῖς ἐπιθήσετε. ἐνθυμήθητε δὲ ὅτι ὑμεῖς μὲν
ἐκ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν ὁρμώμενοι ἀγωνιεῖσθε, ἀπὸ ἑστίας
πατρῴας ἕκαστος καὶ θεῶν τῶν ἄλλων καὶ πόλεως, οὐ
τῶν κτισάντων φονέες γενόμενοι ἀλλὰ τοκέων τυχόντες,
τοῖς ὑμετέροις θεοῖς εὐξάμενοι περὶ [i] τῶν αὐτῶν, ὥστε καὶ

[x] βαρβάρῳ] βαρβάρων Stephanus.
[y] ὁρμώμενοι] ὁρμούμενοι Z.
[z] ὑμᾶς] ἡμᾶς L. Z.
[a] ἀσεβείας] εὐσεβείας A. B. L. Z.
[b] δουλώσοντες] δουλώσαντες A. B. L.
[c] ἐπανισταμένων] ἐπισταμένων L. Z.
[d] ἀφίκετο] ἀφίκετο. Περικλείδας Orellius coll. Plutarch. Cim. 16.
[e] προγόνους] πολεμίους Z.
[f] ἀποδιδόασι] ἀποδίδωσι Z.
[g] παρασπόνδως] παρασπόνδους A. B. L. Z.
[h] οἷς] ἧς L.
[i] τῶν] τὴν Z.

τὴν δίκην τὴν παρὰ θεῶν καὶ δαιμόνων μεγάλην σύμμα-
10 χον ἔχειν. μάχεσθε δὲ ἀνδράσιν ὑβρισταῖς καὶ ἀνοσίοις,
οἳ τὴν μὲν σφετέραν αὐτῶν ἐν ᾗ [k] ἐγένοντο ἀπώλεσαν καὶ
ἐξέλιπον, ἢ θεοῖς ἔχθραν θέντες ἢ κακοί τε καὶ ἀνάλκιδες
ὄντες, ἐπὶ δὲ τὴν ὑμετέραν ἔρχονται ἐξ ἀλλοτρίας ὁρμώ-
μενοι, οὔτε ἀπὸ τῆς σφετέρας ἑστίας ἕκαστος αὐτῶν οὔτ'
ἀπὸ τῶν ἄλλων [l] οὔτ' ἀπὸ [m] πατρῴων θεῶν, ἀπὸ Ἐριννύων
δὲ καὶ ἀπὸ [n] Ἀπάτης δαιμόνων ἐλαυνόμενοι ἥκουσι δίκην
11 δώσοντες. οὐ γὰρ οὔτε πλείους ὑμῶν εἰσὶν οὔτε εὐοπλό-
τεροι· [o] οὐδὲ [p] ὑμετέραν δειλίαν καταγνόντες ἔρχονται
οὕτω θρασέως διὰ τῆς ὑμετέρας, ἀλλὰ θεῶν τις ἄγει αὐ- 174
τοὺς δώσοντας [q] δίκας μιαρῶν τε καὶ ἀνοσίων ἔργων.
παραστήτω οὖν ὑμῶν ἑκάστῳ [r] τοῦτο, ὡς τὸ θαῤῥεῖν πλεῖ-
στον φέρεται εἰς τὸ νικᾶν. ὡς οὖν καὶ τῶν θεῶν συμμά-
χων ὄντων, καὶ [s] ὑπάρχον ὑμῖν τούτων [t] καὶ ἀμείνοσιν εἶ-
ναι καὶ [u] εὐδοξοτέροις, βραχὺν χρόνον ἀνασχόμενοι τὰ
ὅπλα τῶν πολεμίων μακρὰν δόξαν καταστήσεσθε ἀρετῆς
12 εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, καὶ ἀναμνήσετε πάντας τοὺς ἀν-
θρώπους ὅτι ὑμεῖς ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ἐστὲ παῖδες, οἵ
ποτε ἀποβάντας τοὺς βαρβάρους τῆς ὑμετέρας εἰς Μα-
ραθῶνα αὐτοβοεὶ νικήσαντες πολλὰς μυριάδας ἀνθρώπων
ἐξέβαλον ἐκ τῆς γῆς, τοὺς δ' ἀπέκτειναν, οὐ περιιδόντες
οὔτ' εἴ τις αὐτοῖς ἔμελλεν ἐκ [x] τῆς Πελοποννήσου [y] βοή-
θεια ἥξειν, οὔτ' εἰ ὀλίγοι πολλοῖς μαχοῦνται, ἀλλὰ τῇ

[k] ἐγένοντο] ἐγένετο L.

[l] οὔτ' ἀπὸ] Delenda videntur ut temere iterum posita.

[m] πατρῴων] τῶν πατρῴων Z.

[n] Ἀπάτης] Ἄτης Reiskius.

[o] οὐδὲ] libri οὔτε.

[p] ὑμετέραν] ἡμετέραν B. L. Z. ὑμῶν Reiskius.

[q] δίκας] δίκην (ας superscr.) L.

[r] τοῦτο Stephanus: libri τούτων.

[s] ὑπάρχον] libri ὑπαρχόντων.

[t] καὶ ante ἀμείνοσιν om. L. Z.

[u] εὐδοξοτέροις] ἐνδοξοτέροις Z.

[x] τῆς om. Z.

[y] βοήθεια] βοηθῶν A. βοηθεῖν B. L. Z.

σφετέρᾳ αὐτῶν ἀρετῇ πιστεύσαντες συμβαλόντες ἐνίκη-
13 σαν· τοῦτο δὲ Πλαταιᾶσι μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
[z] ταὐτὰ φρονούντων ἐνίκων μαχόμενοι· ἐνίκησαν δὲ καὶ
ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῆς Εὐβοίας ναυμαχοῦντες καὶ [a] πρὸ
Σαλαμῖνος, ὥστε εἰς τόδε ἡμέρας σωτῆρες τῆς Ἑλλάδος
ὀνομάζεσθαι. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ἀγῶνας καὶ κα-
λοὺς ἠγωνίσαντο οἱ ὑμέτεροι πατέρες, ὧν τῆς νίκης τῶν ἄθ-
λων ὅροι πεπήγασι πολλῶν ἡμερῶν πλοῦν ἀπὸ τῆς ὑμε-
τέρας πόλεις μεγάλαι, ὑπακούουσαι τοῦ [b] ὑμετέρου κή-
14 ρυκος. εὐξάμενοι οὖν τοῖς θεοῖς τοῖς Ὀλυμπίοις, οἳ ἡμῖν
κατὰ τὸ εἰκὸς πλέον νέμουσιν ἢ τοῖς πολεμίοις, εὐχῇ
[c] συμβάλλωμεν λῃσταῖς ἀνδράσι. θαῤῥεῖτε δέ· [d] καὶ
[e] ἴσα νεμόντων τῶν θεῶν εὖ ἀγωνιεῖσθε. τὰ ἱερὰ καλὰ
καὶ τὸ δίκαιον ὑμῖν μὲν θαῤῥεῖν παρέξει, ἐκείνοις δὲ δε-
15 διέναι. ἃ δὲ μάλιστα ἄνδρας νέους παροξύνει, ὑμῶν αὐ-
τῶν ἀκούσατε, πόλεώς τε μέγεθος καὶ εὐδαιμονίας καὶ
δόξης ἣν ἕκαστος παρ' ἑαυτῷ ἔχει, ἅ τε νέοις ἀνδράσιν
ἡλικίας δὲ ἀθύρματα, παῖδες καλοὶ καὶ γυναῖκες καὶ
γυμνάσια καὶ κυνηγέσια, ὧν ὑμεῖς τῇ μεγάλῃ ἐλευθερίᾳ
16 πλεῖστά τε καὶ κάλλιστα ἀπολαύετε· περὶ ὧν μαχεῖ-
σθε νυνὶ ὑμετέρων ὄντων περιττὸν ἀνδράσιν οἷς ταῦτα
σπάνια. παρακελευσάμενοι οὖν ὑμῖν αὐτοῖς, ἀνὴρ ἀνδρὶ
καὶ δημότης δημότῃ καὶ φυλέτης φυλέτῃ, [f] ἴτε τύχῃ
ἀγαθῇ, ἐπειδὰν ἡγῆταί τις ἐπὶ τοὺς πολεμίους.

[z] ταὐτὰ] ταῦτα L. Z.
[a] πρὸ] πρὸς B. L. Z. et pr. A.
[b] ὑμετέρου] ἡμετέρου A.
[c] συμβάλλωμεν λῃσταῖς] συμβαλλομένῃ τοῖς A. B. L. Z.
[d] καὶ] Reiskius ὡς.
[e] Idem ἴσα dedit pro librorum εἰς ἅ.
[f] ἴτε] τῇ τε A. B. L. Z. editi χρῆσθε.

ΗΡΩΔΟΥ

ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ.

ΔΙΟΤΙ [a] μὲν ἀνάγκη λέγειν καὶ τηλικοῖσδε καὶ [b] μὴ
πολὺ νεωτέροις περὶ τοῦ παρόντος πράγματος, ἔχω λέ-
ξαι· διότι δὲ εἰκός ἐστι σιωπᾶν ἔχοντα λέγειν, οὔτε παρ'
2 [c] ἄλλου δύναμαι μαθεῖν οὔτε αὐτὸς ἐξευρίσκω. περὶ μὲν
γὰρ ἑτέρου πράγματος ἔχοι τις ἂν ἐγκαλεῖν τοῖς λέγ-
ουσι ματαιότητα ἢ πολυπραγμοσύνην, αἰτιασάμενος ἐπί-
στασθαι τὰ παρόντα πράγματα· τὰ δὲ εἰς τὸν πόλεμον
ἀνήκοντα πᾶσι μέν ἐστιν ἐν κοινῷ, μάλιστα δὲ ἀναγ-
καῖον καὶ προσῆκον ταῖσδε ταῖς ἡλικίαις ἐπίστασθαι
περὶ αὐτῶν καὶ λέγειν. οἷς γὰρ ὁ κίνδυνος [d] οἰκειότατος
γίνεται, τούτοις ἀναγκαῖόν ἐστι μάλιστα μέλειν· οἷς δὲ
μέλειν ἐπιτέτακται, [e] τούτους εἰκὸς [f] ἐξευρίσκειν μά-
3 λιστα. τοῦ μὲν οὖν λέγειν πολλὰς ἀνάγκας εὑρίσκω, 175
τοῦ δὲ σιωπᾶν οὐδεμίαν ὁρῶ συγγνώμην. ἐγὼ γὰρ ἐβου-
λόμην μὲν ὑμᾶς αὐτοὺς τῶν ὑμετέρων ἀγαθῶν αἰτίους εἶ-
ναι μετὰ τῶν θεῶν· εἰ δὲ τοῦτο διατρίβετε καὶ δι' ἄλ-
λους εὖ πράττειν ἡδύ, δοκεῖ δή μοι θεῶν [g] τινὸς ἐπιμελείᾳ
4 γίνεσθαι τὸ γινόμενον. ἃ μὲν γὰρ ὑμᾶς ἐχρῆν παρασκευ-
άσασθαι χρήμασι πείθοντας καὶ τοῖς σώμασι κινδυνεύ-
οντας, ταῦτα πάνθ' ὑμῖν ἡ τύχη ἄνευ πόνου καὶ χρημά-
των συνέπραξεν, ὥστε τοὺς ὑμετέρους ἐχθροὺς ἑκόντας

[a] μὲν vulg. om.
[b] μὴ vulg. om.
[c] ἄλλου] ἄλλων vulg.
[d] οἰκειότατος] οἰκειότητος L.
[e] τούτους correctus A. ceteri τούτοις.
[f] ἐξευρίσκειν] ἐξευρίσκει B. ἐξευρίσκει L.
[g] τινὸς om. Z.

[h] ὑμῖν δίκην δοῦναι. πρῶτον μὲν [i] [οὖν] ὡς ἀγαθόν ἐστι πείθεσθαι τοῖς ἐπαγγελλομένοις πόλεμον, τοῦθ' ὑμᾶς διδάξω· δεύτερον δ' ὡς ἀναγκαῖον.

5 Ἡμεῖς μὲν γὰρ [k] ἐπιστάμεθα γινώσκειν τὰ φύσει πολέμια τῇδε τῇ χώρᾳ, προγινώσκοντές τ' ἂν πρὶν παθεῖν εὐλαβούμεθα, τὰ μὲν ἐκείνων ἀσθενῆ καθιστάντες ἐκ παντὸς τρόπου, τὰ δ' [l] ἡμέτερα αὐτῶν [m] κρείσσονα, γινώσκοντες ὅτι τὸ φύσει πολέμιον τῷ μὴ δύνασθαι κακὰ
6 δρᾶν ἡσυχίαν ἄγει. νῦν δὲ τὴν [n] ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐκ τῶν συμφορῶν ἐπιστάμεθα, τὸν ἄνδρα τοῦτον οὐδέποθ' [o] ἡμῖν φίλον ἐσόμενον, οὐδὲ διαλλαγὴν ἐσομένην ἐκείνῳ πρὸς [p] ἡμᾶς. οὐ γὰρ ἀδικούμενος ὑφ' [q] ἡμῶν ἀλλ' ἀδικεῖν βουλόμενος ἐχθρὸς [r] ἡμῖν ἐστίν. ἔχει μέν γε [s] χώραν ἣν ἡμῖν οἱ πατέρες κτησάμενοι παρέδωκαν, ἣν διὰ μὲν τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν ἕξει, διὰ δὲ δύναμιν ἄκων ἀπο-
7 δώσει. μία μὲν αὕτη πρόφασις αὐτῷ κακονοίας πρὸς ὑμᾶς· ἔπειτα δὲ ὅτι ταῖς μὲν Ἑλλήνων πόλεσιν ἱκανόν ἐστι τὴν αὐτῶν δύναμιν διασῶσαι τοῖς ἐπιγιγνομένοις, τοῖς δὲ τυράννοις ταῦτ' οὐκ ἀπόχρη μόνον, ἀλλὰ προσ-
8 καταστρέψασθαι δέονται τοὺς [t] πλουσιωτάτους ἀεί. ἡμεῖς μὲν οὖν δοκοῦμεν οὔτ' αὐτοὶ ῥᾳδίως ἂν τοῦτο παθεῖν, ἄλλοις τε ἐμποδὼν γενέσθαι. διὰ ταῦθ' ἡμῖν ἐκεῖνος ἄχθεται, βουλόμενος σφάλλεσθαι τὰς ἐλπίδας τῶν ἡμῖν πιστευόντων. ἀπὸ μιᾶς οὖν τέχνης ὁρμώμενος ἡμῶν τε
9 κρατήσειν οἴεται καὶ τούτων ὧν δι' ἡμᾶς οὐκ ἄρξει. ταῦ-

[h] ὑμῖν] ἡμῖν A. B. L. Z.
[i] [οὖν] om. A. B. L. Z.
[k] ἐπιστάμεθα] ἐπιστάμενοι Z.
[l] ἡμέτερα] ὑμέτερα A. B. L. Z.
[m] κρείσσονα γινώσκοντες Stephanus: libri κρεῖσσον ἀναγινώσκοντες.
[n] ἡμετέραν] ὑμετέραν A. B.
[o] ἡμῖν] libri ὑμῖν.
[p] ἡμᾶς A. B. L. Z. vulg. ὑμᾶς.
[q] ἡμῶν Z. ceteri ὑμῶν.
[r] ἡμῖν A. B. L. Z. vulg. ὑμῖν.
[s] χώραν om. L. Z.
[t] πλουσιωτάτους] πλησιαιτάτους Reiskius.

τα δὲ πρότερον ἐξῆν εἰκάζειν ἡμῖν, νῦν δὲ σαφῶς γινώσκειν ἔργῳ πάσχοντας. ᾧ γὰρ ἁλίσκεται μάλιστα καὶ πόλις καὶ χώρα, τοῦτο τὸ χωρίον οὐκ ἔλαθεν αὐτὸν ἰδόντα στασιάζοντας [u] ἡμᾶς αὐτούς, ἀλλὰ [x] μετὰ τῶν ὀλίγων

10 ἐπὶ [y] τούτους πάντας οὐκ ὤκνησεν ἐλθεῖν. ἠπίστατο γὰρ ἐλθὼν ὅτι τοῖς πολλοῖς μὲν ἐπιχειρήσας οὐδὲν ἂν ἔπραξεν ὧν ἐβούλετο (τοὺς γὰρ ἀσθενεστέρους συγκαταπολεμήσας οὐκ ἄρξειν τῶν πλειόνων ἔμελλεν· ἱκανοὶ γὰρ ἦσαν ἂν αὐτὸν ἀμύνασθαι)· εἰ δὲ τοὺς πολλοὺς μετὰ τῶν ὀλίγων καταστρέψαιτο, ῥᾳδίως ἁπάντων [z] ᾤετο κρατήσειν. οὕτω μὲν [a] αὐτὸν βούλεσθαι πέφυκεν [b] ἡμᾶς στασιάζειν. εἰ δ' αὐτῷ ταῦτα συμφέρει, καὶ πράσσειν [c] οἴεσθε αὐτόν.

11 τὸ δ' ἐκείνου συμφέρον ὅσον [d] ἡμῖν κακόν [e] ἐστιν, ἀθρήσετε πρὸς τὸ μέγιστον τῶν ἄλλων [f] ἀντιτιθέντες. ὁμολογεῖται γὰρ πόλεμος τῶν ἄλλων κακῶν τοσούτῳ μέγιστον εἶναι, ὅσῳπερ εἰρήνη τῶν ἀγαθῶν. ἴσῳ μέντοι μεγέθει τὸν πόλεμον ἡ στάσις ὑπερβάλλει, ὅσῳπερ ὁ πόλεμος τὴν εἰρήνην. ἐν μὲν γὰρ τῷ ξενικῷ πολέμῳ τὴν πατρίδα σώζοντες ἀποθνήσκουσιν, ἐν δὲ τῷ πολιτικῷ διαφθείροντες ἑαυτούς, ὥστε μήτε τοὺς ἀποκτείναντας εὐδοκιμεῖν.

12 ἄλλοις μὲν γὰρ πολεμοῦντες πολεμοῦμεν ὑπὲρ τῶν φίλων· καὶ τοὺς μὲν ἀλλοτρίους νικῶντες ἑτέρους κτῶνται φίλους, ὅταν δὲ τοὺς οἰκείους, ἀποστεροῦνται καὶ τῶν ὑπαρχόντων. ἁρπαγὴν δὲ χώρας καὶ χρημάτων φθορὰν [g] καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἡδονὴν καὶ τοῖς φί-

[u] ἡμᾶς] ὑμᾶς A. B. L. Z.
[x] μετὰ τῶν] μετ' Z.
[y] τούτους] τοὺς Reiskius.
[z] ᾤετο] ὡς τὸ L. Z.
[a] αὐτὸν] αὐτὸς editi.
[b] ἡμᾶς] ὑμᾶς A. B. L. Z.
[c] οἴεσθε] οἴεσθαι A. L.
[d] ἡμῖν] ὑμῖν A. B. L. Z.
[e] ἐστιν om. Z.
[f] ἀντιτιθέντες] ἀντιθέντες editi.
[g] καὶ τοῖς ἐχθροῖς—συμφορὰν om. L. Z.

λοις συμφορὰν ὅσην [h] δύναται, πολὺς ἀριθμὸς [i] καθ' ἕκα-
13 στον ἐξηγήσασθαι. καὶ τούτων οὐδ' ἀπαλλαγῆναι ῥᾴ-
διον, ἐπειδὰν ἄρξηταί τις· τὸν [k] διάλογον γὰρ οὐκ ἔστιν
εὑρεῖν. οἱ γὰρ πλησίον οἰκοῦντες οὐκ ἄχθονται στασια-
ζόντων τῶν πλησίον, οἱ μὲν ἀσθενέστεροι, ὅπως ἂν μὴ ἄρ-
χωνται, οἱ δ' ὅμοιοι τὴν δύναμιν, ὅπως ἂν κρείσσονες
γένωνται, οἱ δ' ἰσχυροί, ὅπως ἂν ῥᾳδιέστερον ἄρχωσι.
14 καὶ τούτων οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ σημεῖον ἄλλοθεν λαβεῖν·
ἡμεῖς γὰρ τοῖς ἄλλοις σημεῖόν ἐσμεν. χώραν γὰρ τῶν 176
Ἑλλήνων ἔχοντες πλείστην καὶ πλεῖστα δυναμένην παρ-
έχειν οὐ μόνον τοῖς ἐνοικοῦσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς παροίκοις,
οὐ φαινόμεθα πλουσιώτεροι τῶν παρ' ἡμῶν ἐξαγομένων
ὄντες· [l] ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἑαυτοῖς κατατίθενται τὰ παρα-
γινόμενα, ἡμεῖς δ' εἰς τοὺς ἀλλοτρίους ἀναλίσκομεν, τὰ
15 κοινὰ μὲν ἴδια ποιοῦντες, τὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν κοινά. καί-
τοι πῶς οὐ δεινόν ἐστι τούτους κοινῇ τρέφειν, οἳ τὴν πόλιν
οὐ κοινὴν ἡμῖν παρέχουσι; πρὸς τούτοις τε γῆν ἔχοντες
εὐφυεστάτην ἀμύνεσθαι τοὺς ἐπιόντας, καὶ τὸ σύμμαχον
ἐγγενὲς παρεχομένην καὶ ἵππους, οὐχ ὅπως [m] διαλύομεν
τοὺς βουλομένους ἀδικεῖν, ἀλλ' ἐπαγόμεθα τοὺς ἀμυνοῦν-
τας μισθῷ πείθοντες καὶ φυλασσόμεθα ξένους, καὶ κα-
ταφρονεῖται μὲν ἡ δύναμις τῆς χώρας, καταγελώμεθα
16 δ' αὐτοί. τούτων πάντων καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν αἴτιον
αὐτοὶ παρόντες θεάσασθε, τοιαύτην ἐπίδειξιν ἐπιδείξαντα
πᾶσιν, οἵαν οὐδεὶς οὕτω σκληρὸς οὐδὲ μισάνθρωπός ἐστιν
ὅστις ἀδάκρυτος ἂν διηγήσαιτο. τί γὰρ οὐκ ἐγένετο τῶν
μεγίστων κακῶν; οὐ παῖδες καὶ γυναῖκες καὶ πατέρες
γέροντες καὶ μητέρες θεωροὶ κατέστησαν ἀποθνησκόντων,

[h] δύναται] vulg. δύνανται.

[i] καθ' ἕκαστον] καθέστακεν L. καθέστηκεν Z.

[k] διάλογον] διαλλακτὴν Stephanus.

[l] ἐκεῖνοι] ἐκεῖνο Z.

[m] διαλύομεν] διαλύσομεν Z. et pr. A.

οἱ μὲν πατέρων, [n] αἱ δ' ἀνδρῶν, [o] αἱ δὲ παίδων, [p] αἱ μὲν
ἐν ταῖς αὑτῶν χερσὶ τελευτώντων τὸν βίον, [q] αἱ δ' ἐν τοῖς
17 πολεμίοις διαφθειρομένων; οἰκίας δὲ κατασκαπτομένας
καὶ χρήματα [r] διαρπαζόμενα; καὶ τὸ πάντων δεινότα-
τον, ὁπότε τύχοι τῶν αὐτῶν ἱερῶν κοινωνῶν ὁ ταῦτα δρῶν
καὶ τῆς αὐτῆς φυλῆς ὤν, ᾧ [s] προσῆκεν ἐπαμῦναι κατά
γε νόμον, ἀλλὰ μὴ παρανόμως ἀπολέσαι; ὅτε καὶ τοῖς
γέρουσιν ἐφάνη συμφορὰ τὸ γῆρας, καὶ τοῖς ὀρφανοῖς
18 ὡσαύτως. καὶ τούτων τὸν αἴτιον πῶς οὐ χρὴ κακῶς
δρᾷν δυναμένους γε, ἀμυνομένους μὲν ὧν ὑπῆρξε, τιμω-
ροῦντας δὲ τοῖς ἀποθανοῦσιν, οἰκτείροντας δὲ τοὺς ἀπο-
στερηθέντας; οὐ γὰρ μόνον τοσοῦτον ἀγαθόν ἐστιν, ὅτι
τῶν παροιχομένων ληψόμεθα δίκην, ἀλλ' ὅτι παρά-
δειγμα τοῦτο δείξαντες ἀποδιδάξομεν τοὺς ἄλλους μὴ
νομίζειν εὕρημα τὴν ἡμετέραν διαφορὰν μηδὲ μεθ' ἡμῶν
ἐπιβουλεύειν ἡμῖν. ἐὰν δὲ τοῦτο γένηται, πολλὰς ἐλπί-
δας ἔχω μηδὲ στασιάσειν ἡμᾶς, ὅταν ἐπίκουροι μηδα-
μόθεν ἴωσι τοῖς ἐπιβουλεύουσιν.

19 Οὕτω μὲν οὖν ἀγαθόν ἐστιν ἡμῖν [t] ἐθελοντὰς ὁμολογῆ-
σαι συμπολεμεῖν τοῖς παρακαλοῦσιν· ὡς δ' ἀναγκαῖόν
ἐστιν, ἐκ τῶν ἐπιλοίπων χρὴ σκοπεῖν. Ἀρχέλαος γὰρ
οὔτ' ἐπὶ Πελοποννησίους ἦλθε μετὰ Ἀθηναίων, οὔτε διὰ
τῆς χώρας ἰέναι βουλομένους ἔπαυσεν, οὔτε χρήματα
παρέσχεν ἐπὶ [u] τούτους, οὐδὲ ἔστι πρόφασις τῆς ἔχθρας
πλὴν ὅτι οὐκ ἤθελε συμπολεμεῖν αὐτοῖς πρὸς Ἀθηναίους,
20 ἀλλ' ἡσυχίαν ἦγεν. ἐπειδὴ τοίνυν [x] τοῖς Πελοποννησίοις

[n] αἱ δ'] οἱ δ' L. Z.
[o] αἱ δὲ Z.
[p] αἱ μὲν] οἱ μὲν A. ὁ μὲν B. L. Z.
[q] αἱ] οἱ A. B.
[r] διαρπαζόμενα] διαλεξόμενα A. B. διαδεξόμενα L. Z.
[s] προσῆκεν Z. ceteri προσῆκον.
[t] ἐθελοντὰς] ἐθέλοντας A. L. Z.
[u] τούτους A. τούτοις ceteri.
[x] τοῖς Πελοποννησίοις] αὐτοῖς μὴ πολεμίοις Z.

ἱκανὴ πρόφασίς ἐστι πολεμίους νομίζειν τοὺς μὴ [y] συμ-
πολεμήσαντας αὐτοῖς, εὐλαβηθῶμεν ὅπως μὴ διὰ τὴν
αὐτὴν πρόφασιν ἡμῖν πολεμήσωσιν, εἰ παρακαλούμενοι
μὴ βουλησόμεθα [z] συμπολεμεῖν μετὰ Πελοποννησίων· οὐ
21 γὰρ ἠδικεῖτο ὑπὸ Ἀθηναίων οὐδέν. ἡμῖν δὲ δὴ τίς λόγος
ὑπολείπεται; πότερον ὡς οὐκ [a] ἀδικούμεθα; διδάξομεν
αὐτοὺς [b] ταὐτὰ δρᾶν ἅπερ ἐκεῖνος· οὐ γὰρ ἄδικον, εἴπερ
ὁ τάδε δράσας οὐκ ἀδικεῖ. ἀλλ' ἀδικεῖσθαι μὲν φήσο-
μεν, ἀμύνεσθαι δ' οὐ [c] βουλησόμεθα; πολλὴν ἄρα δει-
λίαν [d] ποιήσομεν τοῖς βουλομένοις ἡμᾶς [e] καλῶς δρᾶν.
22 ἀλλὰ βούλεσθαι μέν, δύνασθαι δ' οὔ; τίς οὖν οὐ κατα-
φρονήσει τῆς δυνάμεως ἡμῶν, εἰ τοὺς Ἕλληνάς γε ἔχον-
τες ἐπικούρους οὐδὲ οὕτω δυνησόμεθα τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνε-
σθαι, καὶ τὸ μέγιστον, εἰ δευτέραν αἰτίαν σχήσομεν [f] ὑπὸ
τῶν Ἑλλήνων, πρότερον μὲν ὅτι τὸν [πρότερον] Μηδικὸν
οὐ συνεπολεμήσαμεν, δεύτερον δὲ τὸν νῦν ἐπαγγελλό-
23 μενον. καίτοι πρὸς ἐκεῖνον μὲν ἱκανὴν πρόφασιν εἴχομεν·
πρὸ ἡμῶν μὲν γὰρ ἠθέλομεν αὐτοῖς συνδιακινδυνεύειν· οὕ-
τω γὰρ ἐπὶ πάσης ἐγίνετο μᾶλλον, ἢ τὴν [g] ἡμετέραν αὐ-
τῶν ἀπολιπόντας περὶ τῆς ἐκείνων διαμάχεσθαι. νῦν δὲ
τί φήσομεν; αὐτοὶ γὰρ ἥκουσιν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμε- 177
24 τέρας [h] ἐθέλοντες κινδυνεύειν. ἔτι δὲ πῶς οὐ δεινὸν εἰ μόνοι
τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Ἑλληνίδα συμμαχίαν οὐ συναριθ-
μησόμεθα; τοῦτο δ' ὅσον ἐστίν, αὐτὸς οὗτος δεδήλωκεν·
ἐπιθυμῶν γὰρ καὶ χρήματα βουλόμενος τοῖς Ἕλλησιν

[y] συμπολεμήσαντας Reiskius: libri πολεμήσαντας.
[z] συμπολεμεῖν] πολεμεῖν Z.
[a] ἀδικούμεθα] ἠδικούμεθα A. B.
[b] ταὐτὰ] ταῦτα L. Z.
[c] βουλησόμεθα Z. ceteri βουλόμεθα.
[d] ποιήσομεν] ἐμποιήσομεν Reiskius.
[e] καλῶς] κακῶς A. B.
[f] ὑπὸ] ὑπὲρ Z.
[g] ἡμετέραν] ὑμετέραν A.
[h] ἐθέλοντες] vulg. θέλοντες.

δοῦναι ὅπως γένοιτο σύμμαχος, οὐκ ἐδυνήθη διαπράξασθαι. καὶ τοῦτο σχεδόν ἐστι δυοῖν σημεῖον, καὶ ὅτι ἀγαθόν ἐστι καὶ ὅτι χαλεπόν. Περὶ μὲν οὖν τούτων, ἐὰν ταῦτά τις ἀντιλέγῃ, τοσαῦτά μοι λελέχθω.

25 Ἤδη δὲ λόγον ἤκουσα λεγόμενον, [i]ὅς μοι σημεῖόν ἐστιν
ἱκανὸν ὅτι βέλτιστά ἐστιν ἃ ἐγὼ λέγω τοῖς ἐναντιωσομέν-
οις. εἴπερ ὁ λόγος ἐκεῖνος ἰσχυρότατός ἐστιν, οὐκ ἄξιόν
26 ἐστιν ἔτι φοβηθῆναι. λέγουσι γὰρ ὡς κρείσσων Ἀρχέ-
λαός ἐστι, καὶ τοιοῦτος ὢν πρόσοικος μᾶλλον ἢ Πελο-
ποννήσιοι· τοῦτον μὲν γὰρ εἰ βουλοίμεθα, δυναίμεθ' ἂν
[k]ἀμύνεσθαι, Πελοποννησίους δ' οὐκ ἄν· οὐκοῦν κρεῖσσον
στασιάζειν πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς μᾶλλον ἢ δουλεύειν [l]ἑτέ-
ροις. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἀνάγκην ἑώρων οὖσαν ἡμῖν ἑλέσθαι
δυοῖν θάτερον, ἐβουλευσάμην ἂν ὁπότερον χρή μ' ἑλέσθαι·
27 τὴν δ' ἡσυχίαν εὑρίσκω πρὸς Πελοποννησίους οὖσαν. θαυ-
μάζω δὲ καὶ τῶν ἀντιτιθέντων [m]τὰ πράγματα τοῖς πράγ-
μασιν. οὐ γὰρ ὅμοια πρὸς ὅμοια [n]συντιθέασι, πρῶτον μὲν
ὅτι τὰ μὲν ὑπὸ [o]τούτων σαφῶς ἐπιστάμεθα, τὰ δ' ὑπ'
ἐκείνων ὑπονοοῦμεν. τὰ μὲν γὰρ ἐπάθομεν, τὰ δ' οὐκ ἐπι-
στάμεθα εἰ πεισόμεθα. πῶς οὖν ἴσον ἐστὶ τοῖς μὲν ἤδη
[p]γεγενημένοις μὴ θυμοῦσθαι, τὰ δ' εἰκαζόμενα φοβεῖσθαι
28 μᾶλλον; ἐκ ποίων δὲ χρὴ παραδειγμάτων ὀρρωδεῖν αὐ-
τά; πότερον οὐχ ὁρῶμεν τοὺς [q]πλησιαιτάτους ἡμῖν προσ-
οικοῦντας τῶν Ἑλλήνων Φωκέας ἐλευθέρους ὄντας, προσ-
εχομένους δὲ Βοιωτοὺς οὔτε φόρον φέροντας ἐκείνοις, οὔτε
[r]ἄρχοντα οὐδένα Λακεδαιμονίων αὐτόθι, ἔτι δὲ διὰ πλεί-
ονος Κορινθίους αὐτονόμους ὄντας καὶ τῶν ἑαυτῶν κρα-

[i] ὅς μοι] ὅ μοι A. B. L. ὅμοιον Z.
[k] ἀμύνεσθαι] vulg. ἀμύνασθαι.
[l] ἑτέροις] ἑτέρους Z.
[m] τὰ vulg. om.
[n] συντιθέασι] τιθέασι Z.
[o] τούτων] editi τοιούτου.
[p] γεγενημένοις] γενομένοις L. Z.
[q] πλησιαιτάτους] vulg. πλησιεστάτους.
[r] ἄρχοντα] ἔχοντα L. Z.

τοῦντας, Ἀχαιοὺς δὲ πρὸς τούτοις οὔτε πλείονας ὄντας ἡμῶν οὔτε κατὰ πλείους οἰκοῦντας, Ἠλείους δὲ καὶ Τεγεάτας καὶ τοὺς ἄλλους Ἀρκάδας, ἀστυγείτονας ὄντας;
29 ἔνθ' οὐδεὶς εὕρηκέ πω Λακεδαιμόνιον ἄρχοντα, ὥσπερ οὐδ' ἐνθάδε Μακεδόνα· πολιτείας δὲ πανταχοῦ καὶ νόμους ἐπιστάμεθα κειμένους, καὶ τὰ κοινὰ κοινῇ καρπουμένους.

30 Ἴσως ἄν τις εἴπῃ, ἀλλ' ὀλιγαρχίαν ἁπανταχοῦ [s] καθιστᾶσι. τοιαύτην γε οἵαν ἡμεῖς εὐχόμενοι πολὺν χρόνον καὶ ποθοῦντες, ὀλίγον χρόνον ἰδόντες, ἀφῃρέθημεν· [t] εἰ δὴ προσήκει ὀλιγαρχίας λέγειν ἐκείνας πρὸς τὰς ἐνθάδε. ποῦ γὰρ οὕτω μικρὰ πόλις ἐν ᾗ τὸ τρίτον μέρος οὐ μετέ-
31 χει τῶν πραγμάτων αὐτόθι; [u] ὅτῳ δὲ [x] μήτε ὅπλα μήτε ἄλλη δύναμίς ἐστι τὰ κοινὰ πράσσειν, οὐχ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἀλλ' ὑπὸ τῆς τύχης [y] ἀπεστερήθη τῶν πραγμάτων. ἀπεστέρηται δὲ τοσοῦτον χρόνον, [z] ἕως ἂν παράδειγμα [a] θῆται. παρὰ δὲ ταῦτα, [b] παρ' ὑμᾶς ἐστίν. οἶμαι [c] μὲν γὰρ ἡμᾶς οὐδ' ἂν εὐχομένους ἄλλως εὔξασθαι πολιτεύεσθαι, παραδείγματα μὲν τοιαῦτα παρεχομένους ὀρρωδεῖν οὐκ εἰκὸς αὐτούς, ἃ μὴ γενέσθαι δεινόν ἐστι μᾶλ-
32 λον ἢ γενέσθαι. καὶ [d] Λακεδαιμονίους μὲν οὐκέτι πέφυκεν [e] ἡμῖν ἐπιτίθεσθαι· πόρρω γὰρ οἰκοῦσιν ἀφ' [f] ἡμῶν, ἀπαράσκευοί τ' εἰσὶ πρὸς τὴν χώραν. ᾧ γὰρ ἡμεῖς ἰσχύομεν μάλιστα, οὐκ ὀλίγον διαφέρουσι, πλησίοι εἶναι αὐτῷ.

[s] καθιστᾶσι τοιαύτην] καθισταμένην Z.
[t] εἰ] vulg. οὐ.
[u] ὅτῳ] vulg. οὕτω.
[x] μήτε—μήτε] μήτε—μηδὲ A. B. μηδὲ—μηδὲ L. Z.
[y] ἀπεστερήθη τῶν] ἀποστερηθέντων B. L. Z.
[z] ἕως—θῆται om. Z.
[a] θῆται A. θῆτε L. vulg. μαθῆτε.
[b] παρ'] ἃ παρ' A. B. L. Z.
[c] μὲν] μὲν οὖν L.
[d] Λακεδαιμονίους] λακεδαιμονίοις Z. λακεδαιμονίους (οις) L.
[e] ἡμῖν] libri ὑμῖν.
[f] ἡμῶν A. B. L. Z. vulg. ὑμῶν.

πρῶτον μὲν γὰρ οὐκ εἰκότως ἐπιβουλεύουσιν· ἐὰν δ' [g] ἐγχειρῶσιν, οὐ λήσουσιν· ἐὰν δὲ προγινώσκωμεν, οὐκ ἀμελήσομεν αὐτῶν. ὥστε οὐδαμῇ καλῶς αὐτοῖς ἐπιτίθεσθαι σχήσει.

33 Εἰ δὲ καὶ τόνδε τις τὸν λόγον λέξει, ὡς Ἀρχέλαος
παῖδας ἔχει [h] καὶ διὰ τοὺς παῖδας οὐχ οἷόντε συμπολε-
μεῖν, πρῶτον μὲν ἄξιον θαυμάσαι τοῦτον, ὅστις περὶ [i] μὲν
δέκα παίδων λέξεις, περὶ δὲ τῶν ἁπάντων οὐ λέγει οὐδὲ
περὶ τῆς πόλεως, καὶ τὸ μὲν τῶν [k] παίδων συμφέρον ἀπο-
στερεῖ, περὶ δὲ τῶν ὀλίγων καθίστησιν. εἰ μὲν οὖν ἀναγ-
καῖον ἦν παθεῖν τι τοὺς παῖδας, οὐ θαυμαστὸν ἦν λέξαι·
νῦν δὲ δῆλόν ἐστιν ὅτι κρατοῦντες ἐκείνου καὶ τῶν παίδων 178
ἅμα [l] κρατήσομεν, ὥστε ἀφελόντες τῶν ἐκείνου κακῶν
ῥᾳδίως ἀπολαβεῖν τοὺς παῖδας.

34 Ὁ μὲν οὖν ἐμὸς λόγος ἀμύνεσθαι μὲν τὸν ἀδικοῦντα κελεύει, τιμωρεῖν δὲ τοῖς ἀποθανοῦσι, χαρίζεσθαι δὲ τοῖς παρήκουσι, δέχεσθαι δὲ τὴν τύχην, συμμάχους τε τοῖς Ἕλλησιν εἶναι, [m] πολεμίους δὲ τοῖς βαρβάροις, καὶ πιστεύειν μὲν τοῖς ὠφελοῦσιν, ὀρρωδεῖν δὲ τοὺς μὴ τοιούτους, ἐχθροὺς δὲ νομίζειν τοὺς ἀδικοῦντας, φίλους δὲ τοὺς ἐπαμύνοντας, πρὸς τούτοις τε τὰ γιγνωσκόμενα τῶν εἰκαζο-
35 μένων κυριώτερα ἡγεῖσθαι. ταῦτα μὲν οὖν οὑμὸς λόγος· τοῖς δ' ἐναντιουμένοις [n] εἰς τοῦτο ἥξουσι τόλμης τἀναντία δεῖ δύνασθαι [o] τὸν λόγον· ἀνέχεσθαι μὲν ἀδικουμένους, ὠφελεῖν δὲ τοὺς ἀδικοῦντας, φεύγειν δὲ τοὺς βουλομένους ὠφελεῖν, ἀπιστεῖν δὲ τοῖς φίλοις, πιστεύειν δὲ τοῖς

[g] ἐγχειρῶσιν] ἐγχωροῦσιν A. B. L. Z.
[h] καὶ ante διὰ om. Z.
[i] μὲν om. Z.
[k] παίδων] Malim πάντων: pueros autem intellige obsides.
[l] κρατήσομεν] κρατήσαιμεν Z.
[m] πολεμίους] πολεμίοις Z.
[n] εἰς] εἰ εἰς Reiskius.
[o] τὸν λόγον Stephanus: libri τῶν λόγων.

ἐχθροῖς, ὀῤῥωδεῖν δὲ τὰ πόῤῥω, τὰ δὲ πλησίον ὑπερορᾶν,
36 ἔπειτα τοῖς Ἕλλησι μὴ γίνεσθαι συμμάχους, τοῖς δὲ βαρβάροις, καὶ πρὸς [p] τούτῳ τοῖς ἐχθροτάτοις, ἔτι δὲ ἀτιμωρήτους μὲν τεθνάναι τοὺς ἀποθανόντας, ἀτίμους δὲ τοὺς προσήκοντας εἶναι, καὶ μήτε πολιτείαν εἶναι μήτε
37 νόμον μήτε δίκας. τοιαῦτα ἀνάγκη τὸν λόγον [q] τὸν τῶν ἀντιλεξόντων δύνασθαι· ταῦτα γάρ ἐστιν ἐναντία τούτοις οἷς ἐγὼ λέγω. πειθόμενοι οὖν ἐκείνοις τούτων οὐχ ἁμαρτήσεσθε· δεξάμενοι δὲ τὴν συμμαχίαν καὶ προθυμηθέντες, ὧν ἐπάθομέν τε δίκην ληψόμεθα καὶ τὸ λοιπὸν οὐ πεισόμεθα τοιαῦτα.

[p] τούτῳ] τοῦτο Z.   [q] τὸν ante τῶν om. L. Z.

ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ

[a] ΑΙΑΣ.

Ἐβουλόμην ἂν τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν δικάζειν οἵπερ καὶ ἐν τοῖς πράγμασι παρῆσαν· οἶδα γὰρ ὅτι ἐμὲ μὲν ἔδει σιωπᾶν, τούτῳ δ' οὐδὲν ἂν [b] ἦν πλέον λέγοντι· νῦν δὲ οἱ μὲν παραγενόμενοι [c] τοῖς αὐτοῖς ἔργοις ἄπεισιν, ὑμεῖς δὲ οἱ οὐδὲν εἰδότες δικάζετε. καίτοι ποία τίς ἂν δίκη δικαστῶν μὴ εἰδότων γένοιτο, καὶ ταῦτα διὰ λόγων; τὸ δὲ πρᾶγμα
2 ἐγίνετο ἔργῳ. τὸ μὲν οὖν σῶμα τοῦ Ἀχιλλέως ἐκόμισα ἐγὼ φέρων, τὰ δὲ ὅπλα ὅδε, ἐπιστάμενος ὅτι οὐ τῶν ὅπλων μᾶλλον ἐπεθύμουν οἱ Τρῶες ἀλλ' ἢ τοῦ νεκροῦ κρατῆσαι. τοῦ μὲν γὰρ εἰ ἐκράτησαν, ᾐκίσαντό τε ἂν τὸ σῶμα καὶ τὰ λύτρα τοῦ Ἕκτορος ἐκομίσαντο· τὰ δὲ ὅπλα τάδε οὐκ ἂν [d] ἀνέθεσαν τοῖς θεοῖς, ἀλλ' ἀπέκρυψαν,
3 δεδιότες [e] τόνδε τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα, ὃς καὶ πρότερον ἱεροσυλήσας [f] αὐτῶν τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ νύκτωρ ὥσπερ τι καλὸν ἐργασάμενος ἐπεδείκνυτο τοῖς Ἀχαιοῖς. κἀγὼ μὲν ἀξιῶ λαβεῖν ἵν' ἀποδῶ τὰ ὅπλα τοῖς φίλοις, οὗτος δὲ ἵν' ἀποδῶται, ἐπεὶ χρῆσθαί γε αὐτοῖς οὐκ ἂν τολμήσειε· δειλὸς γὰρ οὐδεὶς [g] ἂν ἐπισήμοις ὅπλοις χρήσαιτο, εἰδὼς ὅτι τὴν δειλίαν αὐτοῦ ἐκφαίνει τὰ ὅπλα.

4 Σχεδὸν μὲν οὖν ἐστιν ἅπαντα ὁμοια. οἵ τε γὰρ διαθέντες τὸν ἀγῶνα [h] βασιλεῖς ἑκόντες εἶναι περὶ ἀρετῆς κρί-

[a] ΑΙΑΣ C. I. M. N. vulg. λόγος Αἴαντος.

[b] ἦν om. I.

[c] τοῖς αὐτοῖς] Immo αὐτοῖς τοῖς.

[d] ἀνέθεσαν C. I. M. N. X. vulg. ἀνέθηκαν.

[e] τόνδε] τόντες C.

[f] αὐτῶν C. I. M. N. X. vulg. αὐτῆς, unde Reiskius αὐτοῖς.

[g] ἂν om. C.

[h] βασιλεῖς ἑκόντες εἶναι] οὐκ ὄντες εἶναι βασιλεῖς C. I. M. N. X.

νειν ἐπέτρεψαν ἄλλοις, οἵ τε οὐδὲν εἰδότες δικάσειν ὑπ-
ισχνεῖσθε περὶ ὧν οὐκ [i]ἴστε. ἐγὼ δὲ ἐπίσταμαι τοῦτο, ὅτι
οὐδεὶς ἂν βασιλεὺς ἱκανὸς ὢν περὶ ἀρετῆς κρίνειν ἐπιτρέ-
ψειεν ἄλλοις μᾶλλον ἤπερ ἀγαθὸς ἰατρὸς διαγνῶναι νο-
σήματα ἄλλῳ παρείη.

5 Καὶ εἰ μὲν ἦν μοι πρὸς ἄνδρα ὁμοιότροπον, οὐδ' ἂν ἡτ-
τᾶσθαί μοι διέφερε· νῦν δ' οὐκ ἔστιν ὁ διαφέρει πλέον
ἐμοῦ καὶ τοῦδε. ὁ μὲν [k]γὰρ οὐκ ἔστιν ὅ τι ἂν δράσειε
φανερῶς, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἂν λάθρᾳ τολμήσαιμι πρᾶξαι.
κἀγὼ μὲν οὐκ ἂν ἀνασχοίμην κακῶς ἀκούων, οὐδὲ γὰρ
κακῶς πάσχων, ὁ δὲ κἂν κρεμάμενος, [l]εἴ γε κερδαίνειν
6 τι μέλλοι· ὅστις γε μαστιγοῦν παρεῖχε τοῖς δούλοις καὶ
τύπτειν ξύλοις τὰ νῶτα καὶ πυγμαῖς τὸ πρόσωπον, κἄ-
πειτα [m]περιβαλόμενος ῥάκη, τῆς νυκτὸς εἰς τὸ τεῖχος
εἰσδὺς τῶν πολεμίων, ἱεροσυλήσας ἀπῆλθε. καὶ ταῦτα
ὁμολογήσει ποιεῖν, ἴσως δὲ καὶ πείσει λέγων ὡς καλῶς
πέπρακται. ἔπειτα τῶν Ἀχιλλέως ὅπλων ὅδε ὁ μαστι-
γίας καὶ ἱερόσυλος ἀξιοῖ κρατῆσαι;

7 Ἐγὼ μὲν οὖν ὑμῖν λέγω τοῖς οὐδὲν εἰδόσι κριταῖς καὶ
δικασταῖς, μὴ εἰς τοὺς λόγους σκοπεῖν περὶ ἀρετῆς κρί-
νοντας, ἀλλ' εἰς τὰ ἔργα μᾶλλον. καὶ γὰρ ὁ πόλεμος
οὐ λόγῳ κρίνεται ἀλλ' ἔργῳ· οὐδ' ἀντιλέγειν ἔξεστι πρὸς
τοὺς πολεμίους, ἀλλ' ἢ μαχομένους κρατεῖν ἢ δουλεύειν
σιωπῇ. πρὸς ταῦτα [n]ἀθρεῖτε, καὶ σκοπεῖτε ὡς εἰ μὴ 182
[o]δικάσετε καλῶς, [p]γνώσεσθε ὅτι οὐδεμίαν ἔχει λόγος
πρὸς ἔργον ἰσχύν, οὐδ' ἔστιν ὑμᾶς ὅ τι λέγων ἀνὴρ ὠφε-
8 λήσει, εἴσεσθε δὲ ἀκριβῶς ὅτι δι' ἀπορίαν ἔργων πολλοὶ

[i] ἴστε] ἴσθε I.
[k] γὰρ om. C.
[l] εἴ γε] εἰ C. I. X.
[m] περιβαλλόμενος I.
[n] ἀθροῖτε I.
[o] δικάσετε] vulg. δικάσητε.
[p] γνώσεσθε C. γνώσετε I. M. N. vulg. γνωσθήσεσθε.

καὶ μακροὶ λόγοι λέγονται. ἀλλ' ἢ λέγετε ὅτι οὐ ξυνί-
ετε τὰ λεγόμενα, καὶ ἀνίστασθε, ἢ δικάζετε ὀρθῶς. καὶ
ταῦτα μὴ κρύβδην φέρετε, ἀλλὰ φανερῶς, ἵνα γνῶτε ὅτι
καὶ αὐτοῖς τοῖς δικάζουσι δοτέα δίκη ἐστίν, ἂν μὴ δικά-
σωσιν ὀρθῶς. κἄπειτ' ἴσως γνώσεσθε [q]ὅτι οὐ κριταὶ τῶν
9 λεγομένων ἀλλὰ δοξασταὶ κάθησθε. ἐγὼ δὲ διαγινώσκειν
μὲν ὑμῖν περὶ ἐμοῦ καὶ τῶν ἐμῶν ἐπιτρέπω, διαδοξάζειν
δὲ ἅπασιν ἀπαγορεύω, καὶ ταῦτα περὶ ἀνδρὸς ὃς οὐχ
ἑκὼν ἀλλ' ἄκων ἀφῖκται εἰς Τροίαν, καὶ περὶ ἐμοῦ ὃς
πρῶτος ἀεὶ καὶ μόνος καὶ ἄνευ τείχους τέταγμαι.

ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ [a]ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Ου πρὸς σέ μοι μόνον ὁ λόγος, δι' ὃν ἀνέστην, ἀλλὰ
καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας· πλείω γὰρ ἀγαθὰ πε-
ποίηκα τὸ στρατόπεδον ἐγὼ ἢ ὑμεῖς ἅπαντες. καὶ ταῦτα
[b]καὶ ζῶντος ἂν ἔλεγον Ἀχιλλέως, καὶ νῦν τεθνεῶτος λέγω
πρὸς ὑμᾶς. ὑμεῖς [c]μὲν γὰρ οὐδεμίαν ἄλλην μάχην με-
μάχησθε, ἣν οὐχὶ καὶ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν· ἐμοὶ δὲ τῶν ἰδίων
2 κινδύνων οὐδεὶς ὑμῶν [d]οὐδὲν ξύνοιδε. καίτοι ἐν μὲν ταῖς
κοιναῖς μάχαις, [e]οὐδ' εἰ καλῶς ἀγωνίζοισθε, πλέον ἐγί-
γνετο οὐδέν· ἐν δὲ τοῖς ἐμοῖς κινδύνοις, οὓς ἐγὼ μόνος ἐκιν-
δύνευον, εἰ μὲν κατορθώσαιμι, ἅπαντα ὑμῖν ἐπετελεῖτο
ὧν ἕνεκα [f]δεῦρο ἀφίγμεθα, εἰ δὲ σφαλείην, ἐμοῦ ἂν ἑνὸς
ἀνδρὸς ἐστέρησθε. οὐ γὰρ ἵνα μαχοίμεθα [g]τοῖς Τρωσὶ

[q] ὅτι οὐ κριταὶ — ἀλλὰ δοξασταὶ C. I. X. vulg. ὅτι κριταὶ — ἀλλὰ μὴ δοξασταί.

[a] ΟΔΥΣΣΕΥΣ C.I.M.N. vulg. λόγος Ὀδυσσέως.

[b] καὶ post ταῦτα om. I.M.N.

[c] μὲν om. C.

[d] οὐδὲν] οὐδὲ C.

[e] οὐδὲ Reiskius: libri οὔτε.

[f] δεῦρο addiderunt C. X.

[g] τοῖς—ἀπολάβοιμεν om. I.

δεῦρ' ἀφίγμεθα, ἀλλ' ἵνα τήν [h]τε Ἑλένην ἀπολάβοιμεν
3 καὶ τὴν Τροίαν ἕλοιμεν. ταῦτα δ' ἐν τοῖς ἐμοῖς κινδύνοις
ἐνῆν ἅπαντα. ὅπου γὰρ ἦν κεχρημένον ἀνάλωτον εἶναι
τὴν Τροίαν, εἰ [i]μὴ πρότερον τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ λάβοι-
μεν τὸ κλαπὲν παρ' ἡμῶν, τίς ἐστιν ὁ κομίσας δεῦρο τὸ
ἄγαλμα ἄλλος ἢ ἐγώ; ὃν σύ γε ἱεροσυλίας κρίνεις. σύ
γε οὐδὲν [k]οἶσθα, ὅστις τὸν ἄνδρα τὸν ἀνασώσαντα τὸ
ἄγαλμα τῆς θεοῦ, ἀλλ' οὐ τὸν ὑφελόμενον παρ' ἡμῶν
4 Ἀλέξανδρον, ἀποκαλεῖς ἱερόσυλον. καὶ τὴν Τροίαν [l]μὲν
ἁλῶναι ἅπαντες εὔχεσθε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐξευρόντα ὅπως ἔσται
τοῦτο ἀποκαλεῖς ἱερόσυλον; καίτοι εἴπερ καλόν γε ἦν
ἑλεῖν τὸ Ἴλιον, καλὸν καὶ τὸ εὑρεῖν τὸ τούτου αἴτιον. καὶ
οἱ μὲν ἄλλοι χάριν ἔχουσι, σὺ δὲ καὶ ὀνειδίζεις ἐμοί·
5 ὑπὸ γὰρ ἀμαθίας ὧν [m]εὖ πέπονθας οὐδὲν οἶσθα. κἀγὼ
μὲν οὐκ ὀνειδίζω σοι τὴν ἀμαθίαν· ἄκων γὰρ αὐτὸ καὶ
σὺ καὶ [n]ἄλλοι [o]πεπόνθατε ἅπαντες· ἀλλ' ὅτι διὰ τὰ
ὀνείδη τὰ ἐμὰ σωζόμενος οὐχ οἷός τε εἶ πείθεσθαι, ἀλλὰ
καὶ προσαπειλεῖς ὡς κακὸν [p]δράσων τι τούσδε, ἐὰν ἐμοὶ
τὰ ὅπλα ψηφίσωνται. [q]ἐγὼ δ' οἶδα ὡς καὶ [r]πολλάκις
ἀπειλήσεις καὶ πολλά, πρὶν καὶ σμικρόν τι ἐργάσασθαι·
ἀλλ' εἴπερ ἐκ τῶν εἰκότων τι χρὴ τεκμαίρεσθαι, ὑπὸ τῆς
κακῆς ὀργῆς οἴομαί σε κακόν τι σαυτὸν [s]ἐργάσασθαι.
6 Καὶ ἐμοὶ μέν, ὅτι τοὺς πολεμίους κακῶς ἐποίησα, δει-
λίαν ὀνειδίζεις· σὺ δὲ ὅτι φανερῶς ἐμόχθεις καὶ μάτην

[h] τε om. C.
[i] μὴ] μὲν I. M. N.
[k] οἶσθας M. N. X.
[l] μὲν ἁλῶναι ἅπαντες om. N.
[m] εὖ om. C.
[n] ἄλλοι] Deesse videtur articulus.
[o] πεπόνθατε I. πεπόνθαται M. πέπονθα N. vulg. πεπόνθασιν.
[p] δράσων τι Stephanus: libri δράσαντι.
[q] ἐγὼ δ' οἶδα ὡς addidit C.
[r] Cum eodem post πολλάκις omisi γε.
[s] ἐργάσασθαι C. I. M. N. X. vulg. ἐργάσεσθαι.

ἠλίθιος ἦσθα, ὅτι μετὰ πάντων [t] τοῦτ' ἔδρασας, οἴει βελ-
τίων εἶναι. ἔπειτα περὶ ἀρετῆς πρὸς [u] ἐμὲ λέγεις· ὃς
πρῶτον μὲν οὐκ οἶσθα οὐδ' ὅπως ἔδει μάχεσθαι, ἀλλ'
ὥσπερ ὗς ἄγριος ὀργῇ φερόμενος τάχ' ἄν ποτε ἀποκτε-
νεῖς σεαυτόν, [x] κακῷ [y] περιπεσών τῳ. [z] οὐκ οἶσθα ὅτι τὸν
ἄνδρα τὸν ἀγαθὸν οὔθ' ὑπ' αὐτοῦ χρὴ οὔθ' ὑφ' ἑτέρου οὔθ'
7 ὑπὸ τῶν πολεμίων κακὸν οὐδ' ὁτιοῦν πάσχειν; σὺ δὲ
ὥσπερ οἱ παῖδες χαίρεις ὅτι σέ φασιν οἵδε ἀνδρεῖον εἶναι·
ἐγὼ δὲ δειλότατόν γε [a] ἁπάντων καὶ δεδιότα τὸν θάνατον
μάλιστα, ὅστις γε πρῶτον ὅπλα ἔχεις ἄῤῥηκτα καὶ 183
ἄτρωτα, δι' ἅπερ σέ φασιν [b] οὐ τρωτὸν εἶναι. καίτοι τί
ἂν [c] δράσαις εἴ τις σοὶ τῶν πολεμίων τοιαῦτα ὅπλα [d] ἔχων
προσέλθοι; ἦ που καλόν τι καὶ θαυμαστὸν ἂν εἴη, εἰ μη-
δέτερος ὑμῶν μηδὲν δρᾶσαι δύναιτο. ἔπειτα οἴει τι δια-
φέρειν τοιαῦτα ὅπλα ἔχων ἢ ἐντὸς τείχους καθῆσθαι; καὶ
σοὶ μόνῳ δὴ τεῖχος οὐκ ἔστιν, ὡς σὺ φῄς· μόνος μὲν οὖν
σύ γε ἑπταβόειον [e] περιέρχῃ τεῖχος προβαλλόμενος ἑαυ-
8 τοῦ· ἐγὼ δὲ ἄοπλος οὐ πρὸς τὰ τείχη τῶν πολεμίων ἀλλ'
εἰς αὐτὰ εἰσέρχομαι τὰ τείχη, καὶ τῶν πολεμίων τοὺς
[f] προφύλακας ἐγρηγορότας αὐτοῖς [g] ὅπλοις αἱρῶ, καὶ εἰμὶ
στρατηγὸς καὶ φύλαξ καὶ σοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων,
καὶ οἶδα τά τ' ἐνθάδε καὶ τὰ ἐν τοῖς πολεμίοις, οὐχὶ
[h] πέμπων κατασκεψόμενον ἄλλον, ἀλλ' αὐτός, ὥσπερ οἱ

[t] τοῦτ' ἔδρασας C. τοῦτο δράσας I. M. N. X.
[u] ἐμὲ] με C.
[x] κακῶς C. I. M. N. X.
[y] περιπεσόντα C. περιπεσώντων M. περιπεσὼν N. omisso τῳ.
[z] οὐκ] καὶ οὐκ C.
[a] ἁπάντων καὶ C. vulg. ἁπάντων καί.
[b] οὐ τρωτὸν] ἄτρωτον C. πρῶτον I. M. N.
[c] δράσῃς C. I. M. N. X.
[d] ἔχειν Reiskius.
[e] περιέρχει M. N.
[f] προφύλακας] vulg. φύλακας.
[g] ὅπλοις C. vulg. ὅπλοισιν.
[h] πέμπω I. M. N. X.

κυβερνῆται τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν σκοποῦσιν ὅπως [i] σώσουσι [k] τοὺς ναύτας, οὕτω δὲ καὶ ἔγωγε καὶ σὲ καὶ
9 τοὺς ἄλλους ἅπαντας σώζω. οὐδ' ἔστιν ὅντινα κίνδυνον ἔφυγον αἰσχρὸν ἡγησάμενος, ἐν ᾧ μέλλοιμι τοὺς πολεμίους κακόν τι δράσειν· οὐδ' εἰ μὲν ὄψεσθαί μέ τινες ἔμελλον, γλιχόμενος [l] ἂν τοῦ δοκεῖν ἐτόλμων· ἀλλ' εἴτε δοῦλος εἴτε πτωχὸς καὶ μαστιγίας ὢν μέλλοιμι τοὺς πολεμίους κακόν τι δράσειν, ἐπεχείρουν ἄν, καὶ εἰ μηδεὶς ὁρῴη. οὐ γὰρ δοκεῖν ὁ [m] πόλεμος, ἀλλὰ δρᾶν ἀεὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν νυκτὶ φιλεῖ τι. οὐδὲ ὅπλα ἔστι μοι τεταγμένα, ἐν οἷς προκαλοῦμαι [n] τοῖς πολεμίοις μάχεσθαι, ἀλλ' ὅντινα [o] ἐθέλει τις τρόπον, καὶ πρὸς ἕνα καὶ πρὸς
10 πολλοὺς ἕτοιμός εἰμ' ἀεί. οὐδ' ἡνίκα κάμνω μαχόμενος, ὥσπερ σύ, τὰ ὅπλα ἑτέροις παραδίδωμι, ἀλλ' ὁπότ' ἂν ἀναπαύωνται οἱ πολέμιοι, τότε αὐτοῖς τῆς νυκτὸς ἐπιτίθεμαι, ἔχων τοιαῦτα ὅπλα ἃ ἐκείνους [p] βλάψει μάλιστα. καὶ οὔτε νύξ πώποτέ με ἀφείλετο, ὥσπερ σὲ πολλάκις μαχόμενον ἄσμενον πέπαυκεν· ἀλλ' ἡνίκα ἂν ῥέγχῃς σύ, τηνικαῦτα ἐγὼ σώζω σε, καὶ τοὺς πολεμίους ἀεὶ κακόν τι ποιῶ, ἔχων τὰ δουλοπρεπῆ ταῦτα ὅπλα καὶ τὰ ῥάκη καὶ τὰς μάστιγας, δι' ἃς σὺ ἀσφαλῶς καθεύδεις.

11 Σὺ δ' ὅτι φέρων ἐκόμισας τὸν νεκρόν, ἀνδρεῖος οἴει εἶναι; ὃν εἰ μὴ ἠδύνω φέρειν, δύο ἄνδρες ἂν ἐφερέτην. κἄπειτα κἀκεῖνοι περὶ ἀρετῆς πως ἂν ἡμῖν ἠμφισβήτουν, κἀμοὶ μὲν ὁ αὐτὸς ἂν πρὸς αὐτοὺς ἦν λόγος· σὺ δὲ τί ἂν ἔλεγες ἀμφισβητῶν πρὸς αὐτούς; ἢ δυοῖν μὲν οὐκ ἂν φροντίσαις, ἑνὸς δ' ἂν [q] αἰσχύνοιο ὁμολογῶν δειλότερος

[i] σώσωσι I.
[k] τοὺς ναύτας] τὰς ναῦς C.
[l] ἂν] ἀεὶ C.
[m] πολέμιος C.
[n] τοὺς πολεμίους Reiskius.
[o] ἐθέλοι vulg.
[p] βλάττει C.
[q] αἰσχύνοις M. N.

12 εἶναι; οὐκ οἶσθ' ὅτι [r] οὐ τοῦ νεκροῦ τοῖς Τρωσὶν ἀλλὰ τῶν ὅπλων ἔμελεν ὅπως λάβοιεν; [s] τὸν μὲν γὰρ ἀποδώσειν ἔμελλον, τὰ δὲ ὅπλα ἀναθήσειν εἰς τὰ ἱερὰ τοῖς θεοῖς. τοὺς γὰρ νεκροὺς οὐ τοῖς οὐκ ἀναιρουμένοις αἰσχρόν, ἀλλὰ τοῖς μὴ ἀποδιδοῦσι θάπτειν. σὺ μὲν οὖν τὰ ἕτοιμα ἐκόμισας, ἐγὼ δὲ τὰ ὀνειδιζόμενα ἀφειλόμην ἐκείνους.

13 Φθόνον δὲ καὶ ἀμαθίαν νοσεῖς, [t] κακὼ ἐναντιωτάτω αὐτοῖς· καὶ ὁ μέν σε ἐπιθυμεῖν ποιεῖ τῶν καλῶν, ἡ δὲ ἀποτρέπει. ἀνθρώπινον μὲν οὖν τι πέπονθας· [u] διότι γὰρ ἰσχυρὸς εἶ, [x] οἴει καὶ ἀνδρεῖος εἶναι, [y] καὶ οὐκ οἶσθα [z] ὅτι σοφία περὶ πόλεμον καὶ ἀνδρεία οὐ ταὐτόν ἐστιν ἰσχῦσαι,
14 ἀμαθία δὲ κακὸν μέγιστον τοῖς ἔχουσιν. οἶμαι δέ, ἄν ποτέ τις ἄρα σοφὸς ποιητὴς περὶ ἀρετῆς γένηται, ἐμὲ μὲν [a] ποιήσει [b] πολύτλαν τε καὶ πολύμητιν καὶ πολυμήχανον καὶ πτολίπορθον καὶ μόνον τὴν Τροίαν ἑλόντα· σὲ δέ, ὡς ἐγῷμαι, τὴν φύσιν ἀπεικάζων τοῖς [c] τε νωθέσιν ὄνοις, καὶ βουσὶ [d] τοῖς φορβάσιν ἄλλοις [e] ὑπάρχουσι δεσμεύειν καὶ ζευγνύναι αὐτούς.

[r] οὐ] ἐκ I.
[s] τὸν] τὰ I.
[t] κακὼ ἐναντιωτάτω C. vulg. κακῶν ἐναντιώτατα.
[u] διότι γὰρ ἰσχυρὸς C. X. διότι ἰσχυρὸς εἶ correctus N. δότι γὰρ ἰσχυρὸς I. M. vulg. διὰ γὰρ τὸ εἶναι ἰσχυρός.
[x] οἴει] εἴη I. M.
[y] καὶ ante οὐκ addidit C.
[z] ὅτι] δὲ ὅτι I.
[a] ποιήσῃ I. M. N.
[b] πολύτλαν τε] Nonne πολύτλαντα?
[c] τε om. C.
[d] τοῖς I. M. N. καὶ C.
[e] ὑπάρχουσι] παρέχουσι Reiskius et Toupius (ad Suid. 3. p. 46).

Alcidamas

ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ

Α.

[a] ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΚΑΤΑ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ.

ΠΟΛΛΑΚΙΣ ἤδη ἐνεθυμήθην καὶ ἐθαύμασα, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, τὰς γνώμας τῶν [b] λεγόντων, τί ποτε ἄρα βουλόμενοι ῥᾳδίως δεῦρο [c] παριόντες συμβουλεύουσιν ὑμῖν, ἀφ' ὧν [d] ὠφέλεια μὲν οὐδεμία ἐστὶ τῷ κοινῷ, λοιδορίαι δὲ πλεῖσται γίνονται ἐν ἀλλήλοις εἰκῇ, [e] λόγους τε ἀναλί-
2 σκουσιν [f] ἀκαίρους περὶ ὧν ἂν τύχωσι. λέγουσι δὲ τὴν αὑτῶν [g] δόξαν ἕκαστος βουλόμενοί τι λαβεῖν· οἱ δὲ [h] καὶ μισθὸν πραττόμενοι συναγορεύουσι παρ' ὁποτέρων ἂν νομίζωσι [i] πλεῖον λήψεσθαι. καὶ εἰ μέν τις ἐν τῷ στρατοπέδῳ πλημμελεῖ [k] ἢ βλάπτει τὸ κοινὸν χρήματα ἑαυτῷ πορίζόμενος, τούτων μὲν μηδένα τὸν φροντίζοντα εἶναι· εἰ δέ τις [l] ἡμῶν αἰχμάλωτον ἀγαγὼν ἐκ τῶν πολεμίων ἢ γέρας εἴληφε πλέον ἕτερος ἑτέρου, τούτων [m] ἕνεκα μεγάλας διαφορὰς ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἔχομεν διὰ τὰς τούτων
3 σπουδάς. ἐγὼ δὲ ἡγοῦμαι τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθὸν καὶ δίκαιον μήτε ἔχθρας ἰδίας φροντίζειν, μήτε [n] ἰδίᾳ φιλεταιρίᾳ χρησάμενον ἕνεκα ἀνδρὸς ἑνὸς χρήματα περὶ πλείονος ποιήσασθαι, καὶ μὴ ὅ τι ἂν μέλλῃ τῷ πλήθει συνοί-

[a] ΟΔΥΣΣΕΥΣ A.B. ὀδυσσέως I. M.N. vulg. λόγος Ὀδυσσέως.
[b] λεγόντων] λεγομένων A. B.
[c] παριόντες] πάριτε A. B.
[d] ὠφέλεια μὲν] μὲν ὠφέλεια ὑμῖν A. B.
[e] λόγους τε] τε λόγους A. B.
[f] ἀκεραίους B.
[g] δόξαν] γνώμην Z.
[h] καὶ om. Z.
[i] πλεῖον A. B. vulg. πλείω.
[k] ἢ] καὶ Z.
[l] ἡμῶν] ὑμῶν A. B.
[m] ἕνεκα A. B. I. vulg. ἕνεκεν.
[n] ἰδίᾳ φιλεταιρίᾳ] ἰδίαν φιλεταιρίαν φιλοτιμίᾳ A. B.

σειν. οὐ μὲν δὴ ἀλλὰ παραλιπὼν τοὺς ἀρχαίους πόνους τε καὶ λόγους, πειράσομαι [o]Παλαμήδη τόνδε ἐν ὑμῖν
4 [p]δικαίως εἰς κρίσιν καταστῆσαι. ἔστι δὲ τὸ πρᾶγμα, ὡς ἂν εἰδῆτε, [q]προδοσία· ἐφ' ᾗ [r]δεκαπλασία τῶν ἄλλων ζημία ἐστὶν ἐπικειμένη. καίτοι, ὡς ὑμεῖς ἴστε πάντες, ἐμοὶ καὶ τούτῳ οὐδεμία πώποτ' ἔχθρα [s]οὐδ' ἔρις [t]ἐγένετο περὶ οὐδενὸς [u]πράγματος, καὶ μὴν οὐδ' ἐν παλαίστρᾳ οὐδ' ἐν συμποσίῳ, ἔνθα φιλεῖ ἔριδας πλείστας καὶ λοιδορίας γίνεσθαι. ὁ δὲ ἀνήρ ἐστι φιλόσοφός τε καὶ δεινός, οὗ μέλλω κατηγορεῖν· ὥστε εἰκότως τὸν νοῦν προσέχειν ὑμᾶς καὶ μὴ ἀμελῆσαι περὶ τῶν νυνὶ λεγομένων.

5 Σχεδὸν [x]μὲν γὰρ [y]ἴστε καὶ αὐτοὶ ἐν οἵῳ κινδύνῳ ἐγενόμεθα, ὅτε [z]ἡμῶν οἱ μὲν εἰς τὰς ναῦς καταπεφευγότες ἦσαν, οἱ δὲ εἰς [a]τὰς τάφρους [b]ἐνέπιπτον, εἴς τε τὰς σκηνὰς οἱ πολέμιοι, πᾶσά τε ἀπορία ἦν [c]ποῖ ποτὲ προβήσοιτο ἡ τοῦ μέλλοντος κακοῦ τελευτή. [d]ἔχει δὲ ὧδ' ὑμῖν. ἐτυγχάνομεν πλησίον τῶν πυλῶν ἐν τῷ αὐτῷ συνταττόμενοι ἐγώ τε καὶ Διομήδης, πλησίον [e]δ' ἦν Παλαμήδης
6 καὶ Πολυποίτης. [f]συνιόντων δὲ ἡμῶν ὁμόσε τοῖς ἀνδράσιν, ἐκδραμὼν τοξότης ἐκ τῶν πολεμίων ἐστοχάσατο τούτου, ἁμαρτὼν δὲ [g]αὐτοῦ βάλλει ἐγγὺς ἐμοῦ, οὗτός τε λόγχην ἀφίησιν ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐκεῖνος ἀνελόμενος ᾤχετο εἰς τὸ στρατόπεδον. ἐγὼ δὲ ἀνελὼν τὸν [h]οἰστὸν δίδωμι Εὐρυ-

[o] παλαμήδην Z.
[p] δικαίως εἰς κρίσιν C. Z. vulg. εἰς κρίσιν δικαίως.
[q] προδοσίας A. B.
[r] δεκαπλάσιαι ζημίαι τῶν ἄλλων εἰσὶν ἐπικείμεναι A. B.
[s] οὐδ'] οὔτ' Z.
[t] ἐνέγενετο A. B.
[u] χρήματος A. B.
[x] μὲν addiderunt C.I.M.N.X. Z. et supra versum A.
[y] ἴσθε I.
[z] ὑμῶν A. B.
[a] τοὺς τάφρους Z.
[b] ἀνέπιπτον I. M. N. Z.
[c] ποῖ τότε A. B. vulg. ποῦ ποτε.
[d] ἔχει δὲ ὧδε A. B. vulg. ὡς δ'.
[e] δ'] τ' A. B.
[f] συνιόντων] νῦν. ἰόντων A. B.
[g] αὐτοῦ] τούτου A. B.
[h] οἰστὸν M. vulg. ὀιστόν.

βάτη δῦναι Τεύκρῳ, ἵνα χρῷτο. ἀνοχῆς δὲ γενομένης
ἀπὸ τῆς μάχης ὀλίγον χρόνον, δείκνυσί μοι τὸν [i] οἰστὸν
7 ὑπὸ τοῖς πτεροῖς γράμματα ἔχοντα. ἐκπλαγεὶς δὲ ἐγὼ
τῷ πράγματι, [k] προσκαλεσάμενος Σθένελόν τε καὶ [l] Διομήδην ἐδείκνυον αὐτοῖς τὰ ἐνόντα. ἡ δὲ γραφὴ ἐδήλου τάδε "Ἀλέξανδρος Παλαμήδει. ὅσα συνέθου Τηλέφῳ, "πάντα σοι ἔσται, ὅ τε πατὴρ [m] Κασσάνδραν γυναῖκα "δίδωσί σοι, [n] καθάπερ ἐπέστειλας· ἀλλὰ τὰ ἀπὸ σοῦ "πραττέσθω διὰ [o] τάχους." ἐνεγέγραπτο μὲν ταῦτα· καί μοι προσελθόντες μαρτυρήσατε οἱ λαβόντες τὸ τόξευμα.

[p] ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

8 Ἐπέδειξα [q] ἂν καὶ αὐτὸ τὸ τόξευμα ὑμῖν, ὡς ἀληθὲς
ἦν· νῦν δὲ ἐν τῷ θορύβῳ ἔλαθεν αὐτὸ Τεῦκρος [r] ἀποτοξεύσας. [s] ἔδει δέ με καὶ τὰ λοιπὰ διελθεῖν ὡς ἔχει, [t] μηδ' εἰκῇ οὕτως ἄνδρα σύμμαχον περὶ θανάτου [u] κρίνειν, αἰσχίστην αἰτίαν [x] προστιθέντα, καὶ ταῦτα πρότερον ἐν [y] ὑμῖν
9 εὐδοκιμηκότα. Ἡμεῖς μὲν γὰρ [z] καὶ [a] πρὶν ἐμβαλεῖν
δεῦρο πολὺν χρόνον ἐν ταὐτῷ ἐγενόμεθα, καὶ οὐδεὶς [b] ἡμῶν [c] εἶδεν [d] ἔχοντα τοῦτον σημεῖον ἐν τῇ ἀσπίδι· ἐπειδὴ δὲ κατεπλεύσαμεν δεῦρο, τρίαιναν [e] ἐπεγράψατο. τίνος ἕνε-

[i] οἰστὸν M. Z. vulg. ὀϊστόν.
[k] προσκαλέσας A. B.
[l] Διομήδη C. Z.
[m] Κασσάνδραν C.M.N.Z. vulg. Κασάνδραν.
[n] καθάπερ A.B. vulg. ὥσπερ.
[o] τάχος Z.
[p] ΜΑΡΤΥΡΕΣ addidit C.
[q] ἂν] δὲ ἂν A. B.
[r] ἀποτοξεύσας A. B. vulg. ἀπολέσας.
[s] ἔδει] malim δεῖ. Reiskius.
[t] μηδ' εἰκῇ οὕτως] μηδ' εἰκὸς οὕτως A. B. μὴ ἀδίκως C.I.M.N.X.Z. vulg. μὴ δόξωμεν ἀδίκως.
[u] κρίνειν] κρίνειν με νομίσητε C.
[x] προστιθέντα A.B.C.M. προστεθέντα Z. προστιθέντες N. vulg. προτιθέντα.
[y] ἡμῖν A. B.
[z] καὶ post γὰρ addidit C.
[a] πρὶν] πλὴν I. M. N. X. Z.
[b] ὑμῶν I. M. N. X. Z.
[c] οἶδε C.
[d] ἔχοντα τοῦτον A. B. vulg. τοῦτον ἔχοντα.
[e] ἀπεγράψατο I.

κα; ἵνα δῆλος εἴη τῷ ἐπιγράμματι, [f]ὅ τε ἀντιτεταγ-
μένος τοῦτον τοξεύοι διὰ τὸ σύνθημα, οὗτός τε εἰς ἐκεῖνον
10 [g]ἐσακοντίζοι. Τεκμαίρεσθαι [h]δὲ δεῖ καὶ ἐκ τούτων εἰκό-
τως τὴν ἄφεσιν τῆς λόγχης. φημὶ γὰρ καὶ ἐν ἐκείνῃ
γράμματα εἶναι, [i]πηνίκα τε καὶ πότε [k]προδώσοι· πιστὰ
γὰρ ἦν οὕτω παρ' ἀλλήλων τὰ πεμπόμενα, [l]οὗτός τε
ἐκείνοις [m]καὶ ἐκεῖνοι [n]τούτῳ πέμποντες διὰ τοιούτου εἴ-
11 δους καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. Ἔτι [o]δὲ καὶ τόδε σκεψώμεθα.
ψήφισμα ἡμῖν ἐγένετο, ὃς ἂν βέλος τι [p]λάβῃ ἐκ τῶν
πολεμίων, ἀποφέρειν πρὸς τοὺς ἡγεμόνας, διὰ τὸ [q]σπα-
νίοις αὐτοῖς [r]χρῆσθαι ἡμᾶς· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πειθαρ-
χοῦσι [s]τοῖς ἐψηφισμένοις, αὐτὸς δὲ βέλη ἀνελόμενος
πέντε τοξεύειν φανερός ἐστιν [t]οὐδὲ ἓν πρὸς ὑμᾶς ἐνηνοχώς,
ὥστε καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ἄν μοι [u]δοκεῖ θανάτῳ ζη-
12 μιωθῆναι. ἆρά γε ἐνθυμεῖσθε, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, [x]ὅτι
ταῦτα τοῦ [y]σοφιστοῦ τῆς διανοίας καὶ τοῦ φρονήματος
αὐτοῦ, [z]ὃς τυγχάνει φιλοσοφῶν ἐφ' οἷς ἥκιστα ἐχρῆν [a]αὐ-
τὸν ταῦτα πράττειν. [b]τοῦ τε τὰ [c]πράγματα τὰ παρ-

[f] ὅ, τε C. ὅτε A. B. vulg. ὅταν.
[g] ἐσακοντίζοι A.B.M.Z. ἐξακοντίζοι I. N. ἀνκοντίζοι C. vulg. εἰσακοντίζοι.
[h] δὲ addiderunt A. B. C.
[i] πηνίκα τε C. I. M. N. X. Z. πηνίκα A. B. πηνικάδε vulg.
[k] προδώσοι C. vulg. προδώσει.
[l] οὗτός] αὐτός A. B.
[m] καὶ ἐκεῖνοι] ἐκεῖνοί τε A. B.
[n] τούτῳ] οὕτω Z.
[o] δὲ] τε Z.
[p] λάβοι Z.
[q] σπανίοις] libri σπανίως.
[r] χρῆσθαι A.B. vulg. χρήσασθαι.
[s] τοῖς ἐψηφισμένοις om. pr. A.
[t] οὐδὲν A. B.
[u] δοκῇ A.
[x] ὅτι addiderunt A. B. εἰ addit C.
[y] σοφιστοῦ] vulg. σοφοῦ.
[z] ὃς τυγχάνει φιλοσοφῶν A. B. τυγχάνει φιλοσοφῶν I.N.X.Z. τυγχάνειν φιλοσόφων M. τοῦ φιλοσόφου τυγχάνει ἄξια ὄντα C.
[a] αὐτῶν B.
[b] τοῦ τε τὰ] τά τε A. B. C. I. M. N. X. Z.
[c] πράγματα τὰ παρεστηκότα B. I. πράγματα τὰ περεστηκότα A. πράγματα παρεστηκότα M. N. X. Z. παρεστηκότα πράγματα: vulg. πράγματα τὰ νῦν παρεστηκότα.

εστηκότα [d] γενέσθαι καὶ τὴν [e] στρατείαν [f] πᾶσαν, ἐπιδείξω
αἴτιον γεγονότα [g] ἡμῖν τόν τε πατέρα αὐτοῦ καὶ τοῦτον
αὐτόν. ἀνάγκη [h] δὲ διὰ μακροτέρων λόγων ῥηθῆναι τὰ
[i] γενόμενα.

13 Τούτῳ πατήρ ἐστι πένης, ὄνομα [k] Ναύπλιος, τέχνην
ἔχων [l] ἁλιείαν. [m] οὗτος πλείστους τῶν Ἑλλήνων ἠφάνικε,
χρήματά τε πολλὰ ἐκ τῶν νεῶν [n] ὑφήρηται, κακά τε
πλεῖστα τοὺς ναυτίλους εἴργασται, πανουργίας [o] τε οὐ-
δεμιᾶς λείπεται· γνώσεσθε δὲ προϊόντος τοῦ λόγου, [p] τὰς
14 ἀληθείας ἀκούσαντες τῶν γενομένων. [q] Ἄλεῳ γὰρ τῷ
Τεγέας βασιλεῖ ἀφικομένῳ εἰς Δελφοὺς ἐχρήσθη ὑπὸ
τοῦ θεοῦ ὅτι αὐτῷ ἔκγονος [r] ἐκ τῆς θυγατρὸς εἰ γένοιτο,
ὑπὸ τούτου [s] δεῖν τοὺς [t] υἱοὺς αὐτοῦ ἀπολέσθαι. ἀκούσας
δὲ ταῦτα ὁ [u] Ἄλεως διὰ τάχους ἀφικνεῖται οἴκαδε, καὶ
καθίστησι τὴν θυγατέρα ἱέρειαν τῆς Ἀθηνᾶς, εἰπών, εἴ
15 ποτε ἀνδρὶ συγγενήσεται, [v] θανατώσειν αὐτήν. τύχης δὲ
γενομένης ἀφικνεῖται Ἡρακλῆς [x] στρατευόμενος ἐπ' [y] Αὐ-
γέαν εἰς Ἦλιν, καὶ αὐτὸν ξενίζει ὁ [z] Ἄλεως ἐν τῷ ἱερῷ
τῆς Ἀθηνᾶς. ἰδὼν δὲ ὁ Ἡρακλῆς τὴν παῖδα ἐν τῷ [a] νεῷ
ὑπὸ μέθης συνεγένετο. ἐπεὶ δὲ [b] κύουσαν αὐτὴν [c] ᾔσθετο ὁ
πατὴρ [d] Ἄλεως, μεταπέμπεται τὸν τούτου πατέρα, πυ-

[d] γενέσθαι ante ἐπιδείξω ponit C. omittunt ceteri.
[e] στρατείαν Z. vulg. στρατιάν.
[f] πᾶσαν] ἅπασαν vulg.
[g] ὑμῖν A. B. C.
[h] δὲ] δὲ καὶ A. B.
[i] γενόμενα] λεγόμενα Z.
[k] Ναύπλιος] ναυτῖλος A.
[l] ἁλιείαν A. B. vulg. ἀλείαν.
[m] οὗτος] αὐτὸς A. B.
[n] ὑφήρηται A. B. vulg. ὑφήρηκε.
[o] τε] δὲ Z.
[p] τὰς ἀληθείας ἀκούσαντες τῶν γενομένων A. B. vulg. ἀκούσαντες μετὰ ἀληθείας τῶν τότε γενομένων.
[q] Ἄλεῳ] ἀλέῳ A.
[r] ἐκ A. vulg. ὑπὸ.
[s] δεῖν] δεῖ vulg.
[t] υἱεῖς I.
[u] Ἄλεως] ἀλέος A. Pausaniæ est Ἀλεός, Apollodoro Ἄλεος.
[v] θανατώσει B.
[x] στρατευόμενος om. A. B.
[y] αὐγείαν C.
[z] ἄλέος A.
[a] νεῷ] ἱερῷ A. B.
[b] κυοῦσαν C.
[c] ὁ πατὴρ ᾔσθετο A. B.
[d] ἀλέος A.

θόμενος πορθμέα [e] τε [f] αὐτὸν εἶναι καὶ δεινόν. ἀφικομένου
δὲ τοῦ [g] Ναυπλίου δίδωσιν αὐτῷ τὴν παῖδα καταποντί-
16 σαι. ὁ δὲ παραλαβὼν ἦγεν αὐτήν· καὶ [h] ὡς [i] γίνονται
ἐν τῷ Παρθενίῳ ὄρει, τίκτει Τήλεφον. ἀμελήσας δὲ ὧν
[k] ὁ [l] Ἄλεως αὐτῷ [m] ἐπέστειλεν, ἄγων αὐτὴν ἀπέδοτο καὶ
τὸ παιδίον [n] ἐς [o] Μυσίαν Τεύθραντι τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ
Τεύθρας [p] ἄπαις ὢν τὴν μὲν Αὔγην γυναῖκα ποιεῖται, τὸν
δὲ παῖδα αὐτῆς ἐπονομάσας Τήλεφον τίθεται υἱὸν ἑαυτοῦ,
δίδωσί τε [q] αὐτὸν Πριάμῳ εἰς [r] τὸ [s] ὀλίγον παιδεῦσαι.
17 χρόνου δὲ προϊόντος Ἀλέξανδρος ἐπεθύμησεν εἰς τὴν Ἑλ-
λάδ᾽ ἀφικέσθαι, τό τε [t] ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς θεωρῆσαι
βουλόμενος, ἅμα δὲ καὶ [u] τὸ [x] κάλλος τῆς Ἑλένης ἀκού-
ων δηλονότι, καὶ τὴν τοῦ Τηλέφου [y] γέννησιν ἀκηκοώς,
ὁπόθεν τε εἴη καὶ τίνα τρόπον καὶ ὑπὸ τίνος ἐπράθη.
ὥστε Ἀλέξανδρος [z] οὕτω τὴν ἀποδημίαν ἐποιεῖτο διὰ
προφάσεως τοιαύτης εἰς τὴν Ἑλλάδα. ἐν [a] δὲ τῷ καιρῷ
τούτῳ οἱ Μόλου παῖδες ἀφικνοῦνται ἐκ Κρήτης, δεόμενοι
Μενελάου [b] αὐτοὺς διαλλάξαι καὶ [c] διελεῖν τὴν [d] κτῆσιν
αὐτοῖς, ὅτι εἴη ὁ πατὴρ τετελευτηκὼς αὐτοί τε στασιά-
18 ζοιεν περὶ τῶν πατρῴων χρημάτων. εἶεν· τί οὖν γίνεται;
πλεῖν αὐτῷ ἔδοξε, καὶ ἐπιστείλας τῇ γυναικὶ καὶ τοῖς 186

[e] τε] τὸν C.
[f] εἶναι αὐτὸν A. B.
[g] ναυτίλου A. B.
[h] ὡς] ὅτε A. B.
[i] γίνονται] ἦγεν Z.
[k] ὁ addiderunt A. B.
[l] ἀλέος A.
[m] ἀπέστειλεν A. B. Z.
[n] ἐς A. B. C. M. N. om. Z.
[o] Μυσίαν om. Z.
[p] ἄπαις ὢν Reiskius: libri ἀπι-
δών.
[q] αὐτὸν Πριάμῳ] πριάμου αὐτῷ
A. B.
[r] τὸ] τι A. B. τὸν I. M. N.
[s] ὀλίγον] Ὄλυμπον vel Ἴλιον
Reiskius.
[t] ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς] vulg. ἐν
Δελφοῖς ἱερόν.
[u] τὸ] τοῦ M.
[x] κάλλει I. M. N.
[y] γένεσιν A. B.
[z] οὕτω A. B. C. X. οὔτε I. M.
N. vulg. οὗτος.
[a] δὲ om. Z.
[b] αὐτούς τε διαλλάξαι A. B.
[c] διελθεῖν Z.
[d] κτίσιν I. M. N. Z.

ἀδελφοῖς ἐπιμελεῖσθαι τῶν ξένων, ἵνα μηδενὸς [e] ἔσοιντο
ἐνδεεῖς, ἕως ἂν αὐτὸς [f] ἔλθῃ ἐκ Κρήτης, [g] ὁ μὲν ᾤχετο·
Ἀλέξανδρος δὲ αὐτοῦ τὴν γυναῖκα ἐξαπατήσας, [h] καὶ
[i] λαβὼν ἐκ τῶν οἴκων [k] ὅσα πλεῖστα ἐδύνατο, [l] ἀποπλέων
ᾤχετο, οὐκ αἰδεσθεὶς οὔτε Δία ξένιον [m] οὔτε θεῶν [n] οὐδένα,
ἄνομα καὶ βάρβαρα ἔργα διαπραξάμενος, ἄπιστα πᾶσι
19 καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις ἀκοῦσαι. ἀφικομένου δὲ αὐτοῦ
πάλιν εἰς Ἀσίαν, ἄγοντος τὰ χρήματα καὶ τὴν γυν-
αῖκα, ἔστιν ὅπου ἀντελάβου τινὸς ἢ [o] βοῇ ἐσήμηνας τοῖς
περιοίκοις ἢ βοήθειαν συνέλεξας; [p] οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν,
ἀλλὰ περιεῖδες Ἕλληνας ὑπὸ βαρβάρων ὑβρισθέντας.
20 ἐπεὶ δ' ἐπύθοντο οἱ Ἕλληνες τὴν ἁρπαγὴν καὶ Μενέλεως
ᾔσθετο, ἤγειρε τὴν [q] στρατιὰν καὶ διέπεμπεν ἡμῶν ἄλλον
[r] ἄλλοσε εἰς τὰς πόλεις [s] αἰτήσοντας [t] στρατόν. καὶ
δὴ [u] καὶ τοῦτον [x] ἔπεμψεν εἰς Χίον πρὸς [y] Οἰνοπίωνα καὶ
εἰς Κύπρον πρὸς [z] Κινύραν. ὁ δὲ Κινύραν τε ἔπεισε μὴ
[a] συστρατεύειν ἡμῖν, δῶρά τε [b] πολλὰ παρ' αὐτοῦ λαβὼν
21 ἀποπλέων ᾤχετο· καὶ Ἀγαμέμνονι μὲν ἀποδίδωσι χαλ-
κοῦν θώρακα, ὅστις οὐδενὸς ἄξιος ἦν, [c] αὐτὸς δὲ τὰ ἄλλα
εἶχε χρήματα. [d] ἀπηγγέλλετο δὲ ὅτι ἑκατὸν ναῦς [e] ἀπο-

[e] ἔσωντο Z.
[f] ἔλθοι I. M. N. X. Z.
[g] ὁ] καὶ ὁ A. B.
[h] καὶ om. A. B.
[i] λαβὼν post οἴκων ponunt A. B.
[k] ἴσα A. B. vulg. ἃ.
[l] ἀποπλέων ᾤχετο om. Z.
[m] οὔτε θεῶν] οὐ θεῶν A. B. C. M. N.
[n] οὐδένα C. Z.
[o] βοὴν A. B.
[p] οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν om. A. B.
[q] στρατείαν Z.
[r] ἄλλοσε] ἄλλοτε I. M. N. Z.
[s] αἰτήσοντα Z.
[t] στρατιάς A. B.
[u] καὶ post δὴ addidit C.
[x] ἔπεμπεν A. B. Z.
[y] οἰνοπίωνα C. I. M. N. X.
[z] κινύραν A. B.
[a] συστρατεύειν A. C. I. M. N. Z. vulg. στρατεύειν.
[b] πολλὰ addiderunt A. B.
[c] αὐτὸς δὲ τὰ ἄλλα] τὰ δὲ ἄλλα αὐτὸς A. B.
[d] ἐπηγγέλλετο C. I. M. N. X. Z.
[e] ἀποπέμψαι A. B.

πέμψει ὁ [f] Κινύρας, ὁρᾶτε δὲ [g] καὶ αὐτοὶ οὐδεμίαν παρ' αὐτοῦ ἤκουσαν. ὥστε καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ἄν μοι [h] δοκοίη θανάτῳ ζημιωθῆναι· [i] ἄξιον γὰρ κολάσαι τὸν σοφιστήν, ὃς ἐπὶ τοῖς φίλοις τὰ αἴσχιστα μηχανώμενος πέφανται.

22 Ἄξιον [k] δὲ καταμαθεῖν ἃ καὶ φιλοσοφεῖν [l] ἐπικεχείρηκεν ἐξαπατῶν τοὺς νέους καὶ παραπείθων, φάσκων [m] τάξεις ἐξευρηκέναι πολεμικάς, γράμματα, ἀριθμούς, μέτρα, σταθμούς, πεττούς, κύβους, μουσικήν, [n] νόμισμα, [o] πυρσούς. [p] καὶ οὐδὲ αἰσχύνεται ὅταν αὐτίκα ἐλέγχηται
23 φανερῶς [q] ἐν ὑμῖν ψευδόμενος. Νέστωρ [r] γὰρ ὁ πρεσβύτατος ἡμῶν ἁπάντων καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς Πειρίθου γάμοις μετὰ Λαπιθῶν ἐμαχέσατο Κενταύροις ἐν [s] φάλαγγι καὶ ἐν τάξει· Μενεσθεὺς δὲ πρῶτος λέγεται κοσμῆσαι τάξεις, καὶ λόχους καὶ [t] φάλαγγας συστῆσαι, ἡνίκα Εὔμολπος ὁ Ποσειδῶνος ἐπ' Ἀθηναίους ἐστράτευσε Θρᾷκας ἄγων, ὥστ' οὐ Παλαμήδους τὸ ἐξεύρημά ἐστιν, ἀλλ' ἄλλων
24 πρότερον. γράμματα [u] μὲν δὴ πρῶτος Ὀρφεὺς [x] ἐξήνεγκε, παρὰ Μουσῶν μαθών, ὡς καὶ [y] τὰ ἐπὶ τῷ μνήματι αὐτοῦ δηλοῖ ἐπιγράμματα,

Μουσάων πρόπολον τῇδ' Ὀρφέα [z] Θρῇκες ἔθηκαν,
ὃν κτάνεν ὑψιμέδων [a] Ζεὺς ψολόεντι [b] βέλει,

[f] κινύρας A. B.
[g] καὶ addiderunt A. B.
[h] δοκοίη I. M. N. X. Z. δοκῇ A. B. C. Reiskius δοκεῖ.
[i] ἄξιον γὰρ κολάσαι] εἰ ἄρα γε κολάσασθαι ἄξιόν ἐστι A. B.
[k] δὲ] δὲ καὶ A. B.
[l] ἐπεχείρηκεν I.
[m] τάξεις ἐξευρηκέναι A. B. vulg. ἐξευρηκέναι τάξεις.
[n] νόμιμα X.
[o] πυρσοί A. B.
[p] καὶ om. A. B.
[q] ψευδόμενος ἐν ὑμῖν Z.
[r] γὰρ ὅδε πρεσβύτερος ὑμῶν A. B.
[s] φάλακι A. B.
[t] φάλαγγα Z.
[u] μὲν δὴ] μέν γε vulg.
[x] ἤνεγκε Z.
[y] τὰ post δηλοῖ ponunt A. B.
[z] θρήϊκες I. M. N. θράκες A. B.
[a] Ζεὺς] ζεύς που A.
[b] βέλει] βαλὼν C. κεραυνῷ A. B. I. M. N. X. et γρ. C.

[c] Οἰάγρου φίλον υἱόν, ὃς [d] Ἡρακλῆ [e] ἐξεδίδαξεν,
εὑρὼν ἀνθρώποις γράμματα καὶ σοφίην.

25 μουσικὴν δὲ [f] Τέννος ὁ Καλλιόπης, ὃν Ἡρακλῆς φονεύει. ἀριθμούς γε μὴν Μουσαῖος ὁ τῶν Εὐμολπιδῶν, Ἀθηναῖος, ὡς καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ δηλοῖ,

ὄρθιον ἐξαμερὲς [g] τετόρων καὶ εἴκοσι μέτρων,
[h] ὡς δεκάτην γενεὴν ἑκατὸν βιοῦν [i] ἄνδρας.

26 νομίσματα δὲ [k] οὐ Φοίνικες ἐξεῦρον, [l] λογικώτατοι καὶ [m] δεινότατοι ὄντες τῶν βαρβάρων; ἐξ ὁλοσφύρου γὰρ ἴσον μερισμὸν διείλοντο, [n] πρῶτοί τε [o] χαρακτῆρα [p] ἔβαλον εἰς τὸν σταθμὸν τὸ πλέον καὶ τὸ ἔλαττον. [q] παρ' ὧν οὗτος ἐλθὼν σοφίζεται. [r] τῶν αὐτῶν δὲ καὶ ὁ ῥυθμός. ὥστε αὐτοῦ [s] ταῦτα πάντα πρεσβύτερα φαίνεται, ὧν οὗτος
27 προσποιεῖται εὑρετὴς εἶναι. μέτρα δὲ καὶ σταθμὰ ἐξεῦρε, καπήλοις καὶ ἀγοραίοις ἀνθρώποις ἀπάτας καὶ ἐπιορκίας, πεττούς γε μὴν τοῖς ἀργοῖς τῶν ἀνδρῶν ἔριδας καὶ λοιδορίας. καὶ κύβους [t] αὖ, μέγιστον κακὸν [u] κατέδειξε, τοῖς μὲν ἡττηθεῖσι λύπας καὶ ζημίας, τοῖς δὲ [x] νενικηκόσι καταγέλωτα καὶ ὄνειδος· τὰ γὰρ [y] ἀπὸ κύβων προσγινόμενα ἀνόητα γίνεται, τὰ δὲ πλεῖστα καταναλίσκεται

[c] ὑάγρου A. B.
[d] ἡρακλῆ Z. cum Burnej. 96. ἡρακλῆα A. ἡρακλῆ B. vulg. ἡρακλῆν.
[e] ἐδίδαξεν N.
[f] Τέννος] λῖνος A. B. τρύνος Z.
[g] τεττόρων I. τετάρων M. τεττάρων N. Z.
[h] ὡς] ἐς Z. ὥστε A. B. M. N. X. ὧτε I.
[i] ἀνέρας C.
[k] οὐ] οἱ A. B.
[l] λογιώτατοι Lobeck. ad Phrynich. p. 198.
[m] δεινότατοι] δυνατώτατοι I.
[n] πρῶτοί τε C. καὶ πρῶτοι A. B. vulg. om. conjunctionem.
[o] χαρακτῆρας C. Z. χαρακτῆρες I. M. N. X.
[p] ἔβαλον] vulg. ἔβαλλον.
[q] παρ' ὧν] ὁ παρὼν δ' A. B.
[r] τῶν αὐτῶν δὲ καὶ ὁ ῥυθμὸς C. τὸν ῥυθμὸν A. B. τὸν αὐτοῦ ῥυθμὸν Z. τὸν αὐτὸν ῥυθμόν vulg.
[s] ταῦτα sumpsi ab A. B.
[t] αὖ om. Z.
[u] κατέδειξε A. B. vulg. ἐδίδαξε.
[x] νενικηκόσι A. B. vulg. νικῶσι.
[y] ἀπὸ τῶν κύβων γενόμενα ἀνόητα A. B.

28 παραχρῆμα. [z] πυρσοὺς [a] αὖ [b] ἐσοφίσατο, [c] ἀλλ' [d] ἐφ' ἡμετέρῳ κακῷ, [e] ἃ διενοεῖτο ποιεῖν, [f] χρήσιμα δὲ τοῖς 187
πολεμίοις. ἀρετὴ δέ ἐστιν ἀνδρὸς τοῖς ἡγεμόσι προσέχειν καὶ τὸ προσταττόμενον ποιεῖν καὶ τῷ πλήθει ἀρέσκειν παντί, αὐτόν τε παρέχειν ἄνδρα πανταχοῦ ἀγαθόν, τούς τε φίλους εὖ ποιοῦντα καὶ τοὺς ἐχθροὺς κακῶς. ὧν τἀναντία [g] πάντων οὗτος ἐπίσταται, τοὺς μὲν ἐχθροὺς ὠφελεῖν, τοὺς δὲ φίλους κακῶς ποιεῖν.

29 Ἀξιῶ δ' ὑμᾶς ἔγωγε κοινῇ σκεψαμένους βουλεύσασθαι περὶ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφεῖναι [h] αὐτὸν ὑποχείριον λαβόντας. εἰ δὲ κατελεήσαντες αὐτὸν διὰ τὴν δεινότητα τῶν λόγων ἀφήσετε, θαυμαστὴ παρανομία γενήσεται ἐν τῷ στρατεύματι· εἰδὼς γὰρ αὐτῶν ἕκαστος ὅτι [i] καὶ [k] Παλαμήδης περιφανῶς τοσαῦτα ἡμαρτηκὼς οὐδεμίαν δίκην ἔδωκε, καὶ αὐτοὶ πειράσονται ἀδικεῖν. ὥστε ἐὰν νοῦν ἔχητε, ψηφιεῖσθε τὰ βέλτισθ' ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ τῶν λοιπῶν [l] οὕνεκεν παράδειγμα [m] ποιήσεσθε τοῦτον τιμωρησάμενοι.

B.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ

[a] ΤΟΥΣ ΓΡΑΠΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΓΡΑΦΟΝΤΩΝ Η ΠΕΡΙ ΣΟΦΙΣΤΩΝ.

ΕΠΕΙΔΗ τινες τῶν καλουμένων σοφιστῶν ἱστορίας μὲν καὶ παιδείας ἠμελήκασι καὶ τοῦ δύνασθαι λέγειν ὁμοίως

[z] πυρσοὺς om. Z.
[a] αὖ] οὖν C. om. Z.
[b] ἐσοφίσατο om. Z.
[c] ἀλλ' om. A. B.
[d] ἐφ' ὑμετέρῳ C. ἐφημέρῳ I. ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ A. B.
[e] ἃ om. C.
[f] χρήσιμον A. B.
[g] πάντα οὕτως Z.
[h] αὐτὸν] αὐτῶν Z.
[i] καὶ om. A. B.
[k] παλαμήδην Z.
[l] οὕνεκα A. B. I.
[m] ποιήσασθε A. B.
[a] ΤΟΥΣ om. C.

τοῖς ἰδιώταις ἀπείρως ἔχουσι, γράφειν δὲ μεμελετηκότες
λόγους καὶ [b] διὰ βιβλίων [c] δεικνύντες [d] τὴν αὑτῶν σοφίαν
σεμνύνονται καὶ μέγα φρονοῦσι καὶ πολλοστὸν μέρος
τῆς ῥητορικῆς κεκτημένοι δυνάμεως τῆς ὅλης τέχνης ἀμ-
φισβητοῦσι, διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐπιχειρήσω κατηγο-
2 ρίαν ποιήσασθαι τῶν γραπτῶν λόγων, οὐχ ὡς ἀλλοτρίαν
ἐμαυτοῦ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἡγούμενος, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑτέ-
ροις μεῖζον φρονῶν καὶ τὸ γράφειν ἐν παρέργῳ τοῦ μελε-
τᾶν οἰόμενος [e] χρῆναι, καὶ τοὺς ἐπ' αὐτὸ [f] τοῦτο τὸν βίον
καταναλίσκοντας ἀπολελεῖφθαι πολὺ καὶ ῥητορικῆς καὶ
φιλοσοφίας ὑπειληφώς, καὶ πολὺ δικαιότερον ἂν ποιη-
τὰς ἢ σοφιστὰς προσαγορεύεσθαι νομίζων.
3 Πρῶτον μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἄν τις καταφρονήσειε τοῦ
γράφειν, ἐξ ὧν ἐστὶν εὐεπίθετον καὶ ῥᾴδιον καὶ τῇ τυ-
χούσῃ φύσει πρόχειρον. εἰπεῖν μὲν γὰρ ἐκ τοῦ [g] παρα-
χρῆμα περὶ τοῦ παρατυχόντος ἐπιεικῶς, καὶ ταχείᾳ
χρήσασθαι τῶν ἐνθυμημάτων καὶ τῶν ὀνομάτων εὐπορίᾳ,
καὶ τῷ καιρῷ τῶν πραγμάτων καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν
ἀνθρώπων εὐστόχως ἀκολουθῆσαι, καὶ τὸν προσήκοντα
λόγον εἰπεῖν οὔτε φύσεως ἁπάσης οὔτε παιδείας τῆς τυ-
4 χούσης ἐστίν· ἐν πολλῷ δὲ χρόνῳ γράψαι ἂν καὶ κατὰ
σχολὴν ἐπανορθῶσαι, καὶ παραθέμενον τὰ τῶν προγεγο-
νότων σοφιστῶν συγγράμματα πολλαχόθεν εἰς τὰ αὐ-
τῶν ἐνθυμήματα συναγεῖραι, καὶ μιμήσασθαι τὰς τῶν εὖ
λεγομένων ἐπιτυχίας, καὶ τὰ μὲν ἐκ τῆς τῶν ἰδιωτῶν
συμβουλίας ἐπανορθώσασθαι, τὰ δὲ αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ πολ-
λάκις ἐπισκεψάμενον ἀνακαθᾶραι καὶ μεταγράψαι

[b] διὰ βιβλίων Reiskius. διὰ βεβαίων K. M. N. δι' ἀβεβαίων C. X.

[c] δεικνύντες] δικαιοῦντες N.

[d] τὴν μὲν αὐτῶν K.

[e] Post χρῆναι deesse videtur ἀσκεῖν aut simile verbum.

[f] τοῦτο] τοῦτον M.

[g] παραχρῆμα] παραυτίκα M. X. παραυτίκα καὶ C.

5 καὶ τοῖς ἀπαιδεύτοις ῥᾴδιον πέφυκεν. ἔστι δ' ἅπαντα τὰ μὲν ἀγαθὰ καὶ καλὰ [h] σπάνια καὶ χαλεπὰ καὶ διὰ πόνων εἰωθότα γίγνεσθαι, τὰ δὲ ταπεινὰ καὶ φαῦλα ῥᾳδίαν ἔχει κτῆσιν, ὥστ' ἐπειδὴ τὸ γράφειν τοῦ λέγειν ἑτοιμότερον ἡμῖν ἐστίν, εἰκότως ἂν αὐτοῦ καὶ τὴν κτῆσιν ἐλάττονος ἀξίαν νομίζοιμεν.

6 Ἔπειτα τοῖς μὲν λέγειν δεινοῖς οὐδεὶς ἂν φρονῶν ἀπιστήσειεν ὡς οὐ μικρὸν τὴν τῆς ψυχῆς ἕξιν μεταῤῥυθμίσαντες ἐπιεικῶς λογογραφήσουσι, τοῖς δὲ γράφειν ἠσκημένοις οὐδεὶς ἂν πιστεύσειεν [i] ὡς ἐπὶ τῆς αὐτῆς δυνάμεως καὶ λέγειν οἷοί τε ἔσονται. τοὺς μὲν γὰρ τὰ χαλεπὰ τῶν ἔργων ἐπιτελοῦντας εἰκός, ὅταν ἐπὶ τὰ ῥᾴω τὴν γνώμην μεταστήσωσιν, εὐπόρως μεταχειρίσασθαι τὴν τῶν πραγμάτων ἀπεργασίαν· τοῖς δὲ τὰ ῥᾴδια γεγυμνασμένοις ἀντίτυπος καὶ προσάντης ἡ τῶν χαλεπωτέρων
7 ἐπιμέλεια καθίσταται. γνοίη δ' ἄν τις ἐκ τῶνδε τῶν παραδειγμάτων. ὁ μὲν γὰρ ἆραι μέγα φορτίον δυνάμενος ἐπὶ τὰ κουφότερα μετελθὼν ῥᾳδίως μεταχειρίσαιτ' ἄν· ὁ δὲ πρὸς τὰ κοῦφα τῇ δυνάμει διικνούμενος οὐδὲν ἂν τῶν βαρυτέρων οἷός τε ᾖ φέρειν. καὶ πάλιν ὁ μὲν [k] ποδώκης δρομεὺς ῥᾳδίως παρέπεσθαι τοῖς βραδυτέροις δύναιτ' ἄν· ὁ δὲ βραδὺς οὐκ ἂν οἷός τε ᾖ τοῖς [l] θάσσοσιν ὁμοδρομεῖν. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ὁ μὲν τὰ πόῤῥω δυνάμενος ἐπισκόπως ἀκοντίζειν ἢ τοξεύειν καὶ τῶν ἐγγὺς τεύξεται ῥᾳδίως, ὁ δὲ τὰ πλησίον [m] βάλλειν ἐπιστάμενος οὔπω δῆλον εἰ καὶ τῶν πόῤῥω δυνήσεται τυγχάνειν.
8 τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ περὶ τοὺς λόγους ὁ μὲν ἐκ τοῦ παραυτίκα καλῶς αὐτοῖς χρώμενος οὐκ ἄδηλον ὅτι μετὰ

[h] σπάνια δὲ καὶ K. M.
[i] ὡς ἐπὶ] Reiskius ὡς ἀπό.
[k] ποδώκυς C.
[l] θάσσουσιν (omisso ὁμοδρομεῖν) K.
[m] βάλλειν] κάλλειν M.

χρόνου καὶ σχολῆς ἐν τῷ γράφειν διαφέρων ἔσται λογο-
ποιός· ὁ δ' ἐπὶ τοῦ γράφειν τὰς διατριβὰς ποιούμενος
οὐκ ἀφανὲς ὅτι μεταβὰς ἐπὶ τοὺς αὐτοσχεδιαστικοὺς
λόγους ἀπορίας καὶ πλάνου καὶ ταραχῆς ἕξει πλήρη τὴν
γνώμην.

9 Ἡγοῦμαι δὲ καὶ τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων τὸ μὲν λέγειν
ἀεί τε καὶ διὰ παντὸς χρήσιμον εἶναι, τοῦ δὲ γράφειν
[n] ὀλιγάκις εὔκαιρον [o] αὐτῷ τὴν δύναμιν καθίστασθαι.
τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι [p] λέγειν μὲν ἐκ τοῦ παραυτίκα καὶ
δημηγοροῦσι καὶ δικαζομένοις καὶ τὰς ἰδίας ὁμιλίας
ποιοῦσιν ἀναγκαῖόν ἐστι, καὶ πολλάκις ἀπροσδοκήτως
καιροὶ πραγμάτων παραπίπτουσιν, ἐν οἷς οἱ μὲν σιω-
πῶντες εὐκαταφρόνητοι δόξουσιν εἶναι, τοὺς δὲ λέγοντας
ὡς ἰσόθεον τὴν γνώμην ἔχοντας ὑπὸ τῶν ἄλλων τιμωμέν-
10 ους ὁρῶμεν. ὅταν γὰρ νουθετῆσαι [q] δέῃ τοὺς ἁμαρτάνοντας
ἢ παραμυθήσασθαι τοὺς δυστυχοῦντας ἢ πραῧναι τοὺς
[r] ὀργιζομένους ἢ τὰς ἐξαίφνης ἐπενεχθείσας αἰτίας ἀπο-
λύσασθαι, τηνικαῦθ' ἡ τοῦ λέγειν δύναμις τῇ χρείᾳ τῶν
ἀνθρώπων ἐπικουρεῖν οἵα τέ ἐστιν, ἡ δὲ γραφὴ σχολῆς
δεῖται καὶ μακροτέρους ποιεῖται τοὺς χρόνους τῶν και-
ρῶν· οἱ μὲν γὰρ ταχεῖαν τὴν ἐπικουρίαν ἐπὶ τῶν ἀγώνων
ἀπαιτοῦσιν, ἡ δὲ κατὰ σχολὴν καὶ βραδέως ἐπιτελεῖ
τοὺς λόγους. ὥστε τίς ἂν φρονῶν ταύτην τὴν δύναμιν ζη-
11 λώσειεν, ἣ τῶν καιρῶν τοσοῦτον [s] ἀπολείπεται; πῶς [t] δ'
οὐ καταγέλαστον, εἰ τοῦ κήρυκος παρακαλοῦντος "τίς
"ἀγορεύειν [u] βούλεται τῶν πολιτῶν," ἢ τοῦ ὕδατος ἐν

[n] ὀλιγάκις μὲν εὔκαιρον K.

[o] αὐτοῦ τὴν δύναμιν C. vulg. τὴν δύναμιν αὐτοῦ. Dativum restituit Reiskius.

[p] λέγειν] λέγουσι K. M. X.

[q] δέῃ C. vulg. δεῖ.

[r] ὀργιζομένους C. ἀπολλυμένους K. M. T. X. vulg. ἀπολυμέλους.

[s] ἀπολείπεται] libri ὑπολείπεται.

[t] δ' addiderunt C. X.

[u] βούλεται om. K.

τοῖς δικαστηρίοις ἤδη ῥέοντος, ἐπὶ τὸ γραμματεῖον ὁ ῥήτωρ
πορεύοιτο συνθήσων καὶ μαθησόμενος λόγον; ὡς ἀληθῶς
γὰρ εἰ μὲν ἦμεν τύραννοι τῶν πόλεων, ἐφ' ἡμῖν ἂν ἦν καὶ
δικαστήρια συλλέγειν καὶ περὶ τῶν κοινῶν βουλεύεσθαι
πραγμάτων, ὥστε ὁπότε γράψαιμεν τοὺς λόγους, τηνι-
καῦτα τοὺς ἄλλους πολίτας ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν παρακα-
λεῖν· ἐπεὶ δ' ἕτεροι τούτων κύριοί εἰσιν, ἆρ' οὐκ εὔηθες
ἡμᾶς ἄλλην τινὰ [x] μελέτην ποιεῖσθαι λόγων ἐναντίως
12 [y] ἔχουσαν ἀκριβῶς; εἰ γὰρ οἱ τοῖς ὀνόμασιν ἐξειργασ-
μένοι καὶ μᾶλλον ποιήμασιν ἢ λόγοις ἐοικότες, καὶ τὸ
μὲν αὐτόματον καὶ πλέον ἀληθείαις ὅμοιον [z] ἀποβεβλη-
κότες, μετὰ παρασκευῆς [a] δὲ πεπλάσθαι καὶ συγκεῖ-
σθαι δοκοῦντες ἀπιστίας καὶ φθόνου τὰς τῶν ἀκουόντων
13 γνώμας [b] ἐμπιπλῶσι,—τεκμήριον δὲ μέγιστον· οἱ γὰρ
εἰς τὰ δικαστήρια τοὺς λόγους γράφοντες φεύγουσι τὰς
ἀκριβείας καὶ μιμοῦνται τὰς τῶν αὐτοσχεδιαζόντων ἑρ-
μηνείας, καὶ τότε [c] κάλλιστα γράφειν δοκοῦσιν ὅταν
ἥκιστα γεγραμμένοις ὁμοίους πορίσωνται λόγους. ὁπότε
δὲ καὶ τοῖς λογογράφοις τοῦτο πέρας τῆς ἐπιεικείας
ἐστίν, ὅταν τοὺς αὐτοσχεδιάζοντας μιμήσωνται, πῶς οὐ
χρὴ καὶ τῆς παιδείας ἐκείνην μάλιστα τιμᾶν, [d] ἀφ' ἧς
πρὸς τοῦτο τὸ γένος τῶν λόγων εὐπόρως ἕξομεν;
14 Οἶμαι δὲ καὶ διὰ τοῦτ' ἄξιον εἶναι τοὺς γραπτοὺς
λόγους ἀποδοκιμάζειν, ὅτι τὸν βίον τῶν μεταχειριζομένων
ἀνώμαλον [e] καθιστᾶσι. περὶ πάντων μὲν γὰρ τῶν πραγ-
μάτων γεγραμμένους ἐπίστασθαι λόγους ἕν τι τῶν ἀδυ-

[x] μελέτην ποιεῖσθαι λόγων C. ποιεῖσθαι τῶν λόγων μελέτην K. ποιεῖσθαι μελέτην λόγων vulg.
[y] ἔχουσιν C. K. M. T. X.
[z] ἐπιβεβληκότες K.
[a] δὲ om. K.
[b] ἐμπιπλᾶσι C. K. M. X. vulg. ἐμπιμπλᾶσι.
[c] κάλλιστα] libri μάλιστα.
[d] ἀφ' ἧς C. vulg. ἀφ' οὗ.
[e] καθιστᾶσι C.

πάντων πέφυκεν, ἀνάγκη δέ ἐστιν, ὅταν τις τὰ μὲν [f] αὐ-
τοσχεδιάζῃ τὰ δὲ τυποῖ, [g] τὸν λόγον ἀνόμοιον ὄντα ψόγον
τῷ λέγοντι παρασκευάζειν, καὶ τὰ μὲν ὑποκρίσει καὶ
ῥαψῳδίᾳ παραπλήσια [h] δοκεῖν εἶναι, τὰ δὲ ταπεινὰ
καὶ φαῦλα φαίνεσθαι παρὰ τὴν ἐκείνων ἀκρίβειαν.
15 Δεινὸν δ' ἐστὶ [i] τὸν ἀντιποιούμενον φιλοσοφίας [k] τῆς
τοῦ λέγειν καὶ παιδεύσειν ἑτέρους ὑπισχνούμενον, ἂν μὲν
ἔχῃ γραμματεῖον ἢ βιβλίον, δεικνύναι δύνασθαι τὴν αὑ-
τοῦ σοφίαν, ἂν δὲ τούτων ἄμοιρος γένηται, [l] μηδὲν τῶν
ἀπαιδεύτων [m] βελτίω καθεστάναι, καὶ [n] χρόνου μὲν δο-
θέντος δύνασθαι λόγον ἐξενεγκεῖν, εὐθέως δὲ περὶ τοῦ προ-
τεθέντος ἀφωνότερον εἶναι τῶν ἰδιωτῶν, καὶ λόγων μὲν
τέχνας [o] ἐπαγγέλλεσθαι, τοῦ δὲ λέγειν μηδὲ μικρὰν δύ-
ναμιν ἔχοντα ἐν ἑαυτῷ φαίνεσθαι. καὶ γὰρ ἡ μελέτη
τοῦ γράφειν ἀπορίαν τοῦ λέγειν πλείστην παραδίδωσιν.
16 ὅταν γάρ τις ἐθισθῇ κατὰ μικρὸν ἐξεργάζεσθαι τοὺς λό-
γους καὶ μετὰ ἀκριβείας καὶ ῥυθμοῦ τὰ ῥήματα συντι-
θέναι καὶ βραδείᾳ τῇ τῆς διανοίας κινήσει χρώμενος ἐπι-
τελεῖν τὴν ἑρμηνείαν, ἀναγκαῖόν ἐστι τοῦτον, ὅταν εἰς τοὺς
αὐτοσχεδιαστοὺς ἔλθῃ λόγους, ἐναντία πράσσοντα ταῖς
συνηθείαις ἀπορίας καὶ θορύβου πλήρη τὴν γνώμην ἔχειν,
καὶ πρὸς ἅπαντα μὲν δυσχεραίνειν, μηδὲν δὲ διαφέρειν
τῶν [p] ἰσχνοφώνων, οὐδέποτε δ' εὐλύτῳ τῇ τῆς ψυχῆς ἀγ-
χινοίᾳ χρώμενον ὑγρῶς καὶ φιλανθρώπως μεταχειρίζε-
17 σθαι τοὺς λόγους, ἀλλ' ὥσπερ οἱ διὰ μακρῶν χρόνων ἐκ

[f] αὐτοσχεδιάζοι K. M.

[g] τὸν λόγον] τῶν λόγων K. M. T. X.

[h] δοκεῖ C. K. M. T.

[i] τὸν] τὸ T.

[k] τῆς τοῦ λέγειν] ἐν τῷ λέγειν C. ἀντιλέγειν K. M. T. X.

[l] μηδὲν C. K. M. T. X. vulg. μηθὲν.

[m] βελτίων καθιστάναι K.

[n] χρόνου μὲν] χρόνου δὲ K.

[o] ἀπαγγέλλεσθαι K. M.

[p] ἰσχνοφώνων] Malim ἰσχοφώνων.

δεσμῶν λυθέντες οὐ δύνανται τοῖς ἄλλοις ὁμοίαν ποιή-
σασθαι τὴν ὁδοιπορίαν, ἀλλ' εἰς ἐκεῖνα τὰ σχήματα καὶ
τοὺς ῥυθμοὺς ἀποφέρονται μεθ' ὧν καὶ [q] δεδεμένοις αὐ-
τοῖς ἀναγκαῖον ἦν πορεύεσθαι, τὸν αὐτὸν τρόπον ἡ γραφὴ
βραδείας τὰς διαβάσεις τῇ γνώμῃ παρασκευάζουσα καὶ
τοῦ λέγειν ἐν τοῖς ἐναντίοις [r] ἔθεσι ποιουμένη τὴν ἄσκησιν
ἄπορον καὶ δεσμῶτιν τὴν ψυχὴν καθίστησι καὶ [s] τῆς ἐν
τοῖς αὐτοσχεδιαστοῖς εὐροίας ἁπάσης ἐπίπροσθεν γί-
νεται.

18 Νομίζω δὲ καὶ τὴν μάθησιν τῶν γραπτῶν λόγων χα-
λεπὴν καὶ τὴν μνήμην ἐπίπονον καὶ τὴν λήθην αἰσχρὰν ἐν
τοῖς ἀγῶσι γίνεσθαι. πάντες γὰρ ἂν ὁμολογήσειαν τὰ
μικρὰ τῶν μεγάλων καὶ τὰ πολλὰ τῶν ὀλίγων χαλε-
πώτερον εἶναι μαθεῖν καὶ μνημονεῦσαι. περὶ μὲν οὖν τοὺς
αὐτοσχεδιασμοὺς ἐπὶ τῶν ἐνθυμημάτων δεῖ μόνον τὴν
γνώμην ἔχειν, τοῖς δὲ ὀνόμασιν ἐκ τοῦ παραυτίκα δη-
λοῦν· ἐν δὲ τοῖς γραπτοῖς λόγοις καὶ τῶν ὀνομάτων καὶ
τῶν ἐνθυμημάτων καὶ συλλαβῶν ἀναγκαῖόν ἐστι ποιεῖ-
19 σθαι τὴν μνήμην καὶ τὴν μάθησιν ἀκριβῆ. ἐνθυμήματα
μὲν οὖν ὀλίγα καὶ μεγάλα τοῖς λόγοις ἔνεστιν, ὀνόματα
δὲ καὶ ῥήματα πολλὰ καὶ ταπεινὰ καὶ μικρὸν ἀλλήλων
διαφέροντα. καὶ τῶν μὲν ἐνθυμημάτων ἅπαξ ἕκαστον
δηλοῦται, τοῖς δ' ὀνόμασι πολλάκις τοῖς αὐτοῖς ἀναγ-
καζόμεθα χρῆσθαι· διὸ τῶν μὲν εὔπορος ἡ μνήμη, τοῖς δὲ
[t] δυσανάληπτος καὶ δυσφύλακτος ἡ μάθησις καθέστηκεν.
20 ἔτι τοίνυν αἱ [u] λῆθαι περὶ μὲν τοὺς αὐτοσχεδιασμοὺς
ἄδηλον τὴν αἰσχύνην ἔχουσιν. εὐλύτου γὰρ τῆς ἑρμηνείας

[q] δεδεμένοις] δεδεγμένοις C.
[r] ἔθεσι C. K. M. T. X. vulg. εὔθεσι.
[s] τῆς ἐν om. C.
[t] δυσανάληπτος] δυσανάληπτος ἡ μνήμη C. K. M. T. X.
[u] λῆθαι] ἀλήθειαι K. M. T. X.

οὔσης καὶ τῶν ὀνομάτων οὐκ ἀκριβῶς συνεξεσμένων, ἂν
ἄρα καὶ διαφύγῃ τι τῶν ἐνθυμημάτων, οὐ χαλεπὸν ὑπερ-
βῆναι τῷ ῥήτορι καὶ τῶν ἐφεξῆς ἐνθυμημάτων ἀψάμενον
21 μηδεμιᾷ τὸν λόγον αἰσχύνῃ περιβαλεῖν· ἀλλὰ καὶ τῶν
διαφυγόντων, ἂν ὕστερον ἀναμνησθῇ, ῥᾴδιον ποιήσασθαι
τὴν δήλωσιν. τοῖς δὲ γεγραμμένα λέγουσιν ἂν κατὰ μι-
κρὸν ὑπὸ τῆς ἀγωνίας ἐκλίπωσί [x] τι καὶ παραλλάξω-
σιν, ἀπορίαν ἀνάγκη καὶ πλάνον καὶ ζήτησιν ἐγγενέσθαι,
καὶ μακροὺς μὲν χρόνους ἐπίσχειν, πολλάκις δὲ τῇ σιω-
πῇ διαλαμβάνειν τὸν λόγον, ἀσχήμονα δὲ καὶ καταγέ-
λαστον καὶ δυσεπικούρητον καθεστάναι τὴν ἀπορίαν.

22 Ἡγοῦμαι δὲ καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀκροατῶν ἄμει-
νον χρῆσθαι τοὺς αὐτοσχεδιάζοντας τῶν τὰ γεγραμμένα
λεγόντων. οἱ μὲν γὰρ πολὺ πρὸ τῶν ἀγώνων τὰ συγ-
γράμματα διαπονήσαντες ἐνίοτε τῶν καιρῶν ἁμαρτάνου-
σιν· ἢ γὰρ μακρότερα τῆς ἐπιθυμίας λέγοντες ἀπεχθά-
νονται τοῖς ἀκούουσιν, ἢ βουλομένων ἔτι τῶν ἀνθρώπων
23 ἀκροᾶσθαι προαπολείπουσι τοὺς λόγους. χαλεπὸν γάρ,
ἴσως δ' ἀδύνατόν ἐστιν ἀνθρωπίνην πρόνοιαν ἐφικέσθαι
τοῦ μέλλοντος, ὥστε προϊδεῖν ἀκριβῶς τίνα τρόπον αἱ
γνῶμαι τῶν ἀκουόντων πρὸς τὰ μήκη τῶν λεγομένων
ἕξουσιν. ἐν δὲ τοῖς αὐτοσχεδιασμοῖς ἐπὶ τῷ λέγοντι γί-
νεται ταμιεύεσθαι τοὺς λόγους πρὸς τὰς δυνάμεις τῶν
[y] γνωμῶν ἀποβλέποντι καὶ τὰ μήκη συντέμνειν καὶ τὰ
συντόμως ἐσκεμμένα διὰ μακροτέρων δηλοῦν.

24 Χωρὶς τοίνυν τούτων οὐδὲ τοῖς παρ' αὐτῶν τῶν ἀγώνων
ἐνθυμήμασι διδομένοις ὁμοίως ὁρῶμεν ἑκατέρους χρῆσθαι
δυναμένους. τοῖς μὲν γὰρ ἄγραφα λέγουσιν, ἄν τι παρὰ
τῶν ἀντιδίκων ἐνθύμημα λάβωσιν ἢ διὰ τὴν συντονίαν τῆς

[x] τι om. C. Mox malim ἐγγίνεσθαι. [y] γνωμῶν C. vulg. λόγων.

διανοίας αὐτῶν παρὰ σφῶν αὐτῶν διανοηθῶσιν, εὔπορόν ἐστιν ἐν τάξει θεῖναι· τοῖς γὰρ ὀνόμασιν ἐκ τοῦ παραυτίκα περὶ ἁπάντων δηλοῦντες, οὐδ' ὅταν πλείω τῶν ἐσκεμμένων λέγωσιν, [z] οὐδαμῇ τὸν λόγον ἀνώμαλον καὶ
25 ταραχώδη καθιστᾶσι· τοῖς δὲ μετὰ τῶν γραπτῶν λόγων ἀγωνιζομένοις ἂν ἄρα τι χωρὶς τῆς παρασκευῆς ἐνθύμημα δοθῇ, χαλεπὸν ἐναρμόσαι καὶ [a] χρῆσθαι κατὰ τρόπον· αἱ γὰρ ἀκρίβειαι τῆς τῶν ὀνομάτων ἐξεργασίας οὐ παραδέχονται τοὺς αὐτοματισμούς, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἢ μηδὲν χρῆσθαι τοῖς ἀπὸ τῆς τύχης ἐνθυμήμασι δοθεῖσιν ἢ χρώμενον διαλύειν καὶ συνερείπειν τὴν τῶν ὀνομάτων οἰκονομίαν, καὶ τὰ μὲν ἀκριβῶς τὰ δ' εἰκῇ λέγοντα ταρα-
26 χώδη καὶ [b] ἄφωνον καθιστάναι τὴν ἑρμηνείαν. καίτοι τίς ἂν εὖ φρονῶν ἀποδέξαιτο τὴν τοιαύτην μελέτην, ἥ τις καὶ τῶν αὐτομάτων ἀγαθῶν [c] ἐπίπροσθεν τῇ χρήσει καθέστηκε καὶ χείρω τῆς τύχης ἐνίοτε τοῖς ἀγωνιζομένοις τὴν ἐπικουρίαν παραδίδωσι, καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἄγειν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον εἰθισμένων αὕτη καὶ τοῖς αὐτομάτοις εὐπορήμασιν ἐμποδών ἐστιν.

27 Ἡγοῦμαι δ' οὐδὲ λόγους δίκαιον εἶναι καλεῖσθαι τοὺς γεγραμμένους, ἀλλ' ὥσπερ εἴδωλα καὶ σχήματα καὶ μιμήματα λόγων, καὶ τὴν αὐτὴν κατ' αὐτῶν εἰκότως ἂν δόξαν [d] ἔχοιμι, [e] ἥνπερ κατὰ τῶν χαλκῶν ἀνδριάντων καὶ λιθίνων ἀγαλμάτων καὶ γεγραμμένων ζώων. ὥσπερ γὰρ ταῦτα μιμήματα τῶν ἀληθινῶν σωμάτων ἐστί, καὶ τέρψιν μὲν ἐπὶ τῆς θεωρίας ἔχει, χρῆσιν δ' οὐδεμίαν [f] τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ παραδίδωσι, τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ γε-

[z] οὐδαμῇ C. οὐδαμᾶ T. οὐδαμῶ M. vulg. οὐδαμοῦ.
[a] χρῆσθαι C. vulg. κεχρῆσθαι.
[b] ἄφωνον] διάφωνον vel ἀσύμφωνον Reiskius.
[c] ἐπίπροσθεν M.
[d] ἔχοιμι C. vulg. ἔχοιμεν.
[e] ἥνπερ κατὰ C. ἥνπερ καὶ κατὰ τὴν K. ἥνπερ καὶ κατὰ vulg.
[f] τῷ om. C.

γραμμένος λόγος, ἑνὶ σχήματι καὶ τάξει [g] κεχρημένος,
28 ἐκ βιβλίου θεωρούμενος ἔχει τινὰς ἐκπλήξεις, ἐπὶ δὲ
τῶν καιρῶν ἀκίνητος ὢν οὐδεμίαν ὠφέλειαν τοῖς κεκτη-
μένοις παραδίδωσιν· ἀλλ᾽ ὥσπερ ἀνδριάντων καλῶν
ἀληθινὰ σώματα πολὺ χείρους τὰς εὐπορίας ἔχοντα
[h] πολλαπλασίους ἐπὶ τῶν ἔργων τὰς ὠφελείας παραδί-
δωσιν, οὕτω καὶ λόγος ὁ μὲν ἐπ᾽ αὐτῆς τῆς διανοίας ἐν
τῷ παραυτίκα λεγόμενος ἔμψυχός ἐστι καὶ ζῇ καὶ τοῖς
πράγμασιν ἕπεται καὶ τοῖς ἀληθέσιν ἀφωμοίωται σώ-
μασιν, ὁ δὲ γεγραμμένος [i] εἰκόνι λόγου τὴν φύσιν ὁμοίαν
ἔχων ἁπάσης [k] εὐεργεσίας ἄμοιρος καθέστηκεν.
29 Ἴσως ἂν οὖν εἴποι τις ὡς ἄλογόν ἐστι κατηγορεῖν μὲν
τῆς γραφικῆς δυνάμεως, [l] ἑαυτὸν δὲ διὰ ταύτης φαίνε-
σθαι τὰς [m] ἐπιδείξεις [n] ποιούμενον, καὶ [o] προδιαβάλλειν
τὴν πραγματείαν [p] ταύτην δι᾽ ἧς εὐδοκιμεῖν παρασκευά-
ζεται παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἔτι δὲ [q] περὶ φιλοσοφίαν δια-
τρίβοντα τοὺς αὐτοσχεδιαστικοὺς λόγους ἐπαινεῖν καὶ
προυργιαίτερον ἡγεῖσθαι τὴν τύχην τῆς προνοίας καὶ φρο-
νιμωτέρους [r] τοὺς εἰκῇ λέγοντας τῶν μετὰ παρασκευῆς
30 γραφόντων. ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν οὐ παντελῶς ἀποδοκι-
μάζων τὴν γραφικὴν δύναμιν ἀλλὰ χείρω τῆς αὐτοσχε-
διαστικῆς ἡγούμενος εἶναι, καὶ τοῦ δύνασθαι λέγειν
πλείστην ἐπιμέλειαν οἰόμενος χρῆναι ποιεῖσθαι, τούτους
εἴρηκα τοὺς λόγους· ἔπειτα [s] προσχρῶμαι τῷ γράφειν
οὐκ ἐπὶ τούτῳ μέγιστον φρονῶν, ἀλλ᾽ ἵν᾽ ἐπιδείξω τοῖς
ἐπὶ ταύτῃ τῇ δυνάμει σεμνυνομένοις ὅτι μικρὰ πονήσαντες

[g] κεχρημένος C.K.M.T.X. vulg. γεγραμμένος.
[h] πολλαπλασίας Reiskius.
[i] εἰκόνι λόγου] εἰκόνι λόγος C.
[k] εὐεργεσίας] ἐνεργείας Reiskius.
[l] ἑαυτὸν] Immo αὐτὸν.
[m] ἐπιδείξεις] libri ἀποδείξεις.
[n] ποιούμενος K.
[o] προδιαβάλλειν C. vulg. προσ-διαβάλλειν.
[p] ταύτην] ταύτης M.
[q] περὶ] πρὸς M.
[r] τοὺς om. C.
[s] προσχρώμενος K.

ἡμεῖς ἀποκρύψαι καὶ καταλῦσαι τοὺς λόγους αὐτῶν
31 οἷοί τ' ἐσόμεθα. πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῶν [t] ἐπιδείξεων [u] ἕνεκα τῶν εἰς τοὺς [x] ὄχλους [y] ἐκφερομένων ἅπτομαι τοῦ γράφειν. τοῖς μὲν γὰρ πολλάκις ἡμῖν ἐντυγχάνουσιν ἐξ ἐκείνου τοῦ τρόπου παρακελεύομαι πεῖραν [z] ἡμῶν λαμβάνειν, ὅταν ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ [a] προτεθέντος εὐκαίρως καὶ μουσικῶς εἰπεῖν οἷοί τ' ὦμεν· τοῖς δὲ διὰ χρόνου μὲν ἐπὶ τὰς ἀκροάσεις ἀφιγμένοις μηδεπώποτε δὲ πρότερον ἡμῖν ἐντετυχηκόσιν ἐπιχειροῦμέν τι δεικνύναι τῶν γεγραμμένων· εἰθισμένοι γὰρ ἀκροᾶσθαι τῶν ἄλλων τοὺς λόγους ἴσως ἂν ἡμῶν αὐτοσχεδιαζόντων ἀκούοντες ἐλάτ-
32 τονα τῆς ἀξίας δόξαν καθ' ἡμῶν λάβοιεν. χωρὶς δὲ τούτων καὶ σημεῖα τῆς ἐπιδόσεως, ἣν εἰκὸς ἐν τῇ διανοίᾳ γίνεσθαι, παρὰ τῶν γραπτῶν λόγων ἐναργέστατα κατιδεῖν ἔστιν. εἰ μὲν γὰρ βέλτιον αὐτοσχεδιάζομεν νῦν ἢ πρότερον, οὐ ῥᾴδιον ἐπικρίνειν ἐστί· χαλεπαὶ γὰρ αἱ μνῆμαι τῶν προειρημένων λόγων καθεστήκασιν· εἰς δὲ τὰ γεγραμμένα κατιδόντας ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ θεωρῆσαι τὰς τῆς ψυχῆς ἐπιδόσεις ῥᾴδιόν ἐστιν. ἔτι δὲ καὶ μνημεῖα καταλιπεῖν ἡμῶν αὐτῶν σπουδάζοντες καὶ τῇ φιλοτιμίᾳ χαριζόμενοι λόγους γράφειν ἐπιχειροῦμεν.

33 Ἀλλὰ μὴν [b] οὐδ' ὡς εἰκῇ λέγειν παρακελευόμεθα, τὴν αὐτοσχεδιαστικὴν δύναμιν τῆς [c] γραφικῆς προτιμῶντες, ἄξιόν ἐστι πιστεύειν. τοῖς μὲν γὰρ ἐνθυμήμασι καὶ τῇ τάξει μετὰ προνοίας ἡγούμεθα δεῖν [d] χρῆσθαι τοὺς ῥήτορας, περὶ δὲ τὴν τῶν ὀνομάτων δήλωσιν αὐτοσχεδιάζειν· οὐ γὰρ τοσαύτην ὠφέλειαν αἱ τῶν γραπτῶν λόγων ἀκρι-

[t] ἐπιδείξεως C.
[u] εἵνεκα C. X.
[x] ὄχλους] λόγους C.
[y] ἐκφερομένους K. M. T.
[z] ὑμῶν K.
[a] προτεθέντος] προτεταχθέντος K.
[b] οὐδ' ὡς C.K.M.N.T.X. vulg. ὡς οὐδ'.
[c] γραφικῆς] γραφῆς K.
[d] χρᾶσθαι K. M. N. T. X.

βειαι παραδιδόασιν, ὅσην εὐκαιρίαν αἱ τῶν ἐκ τοῦ παρα-
34 χρῆμα λεγομένων δηλώσεις ἔχουσιν. ὅστις οὖν ἐπιθυμεῖ
ῥήτωρ γενέσθαι δεινὸς ἀλλὰ [e] μὴ ποιητὴς λόγων ἱκανός,
καὶ βούλεται μᾶλλον τοῖς καιροῖς [f] χρῆσθαι καλῶς ἢ
τοῖς ὀνόμασι λέγειν ἀκριβῶς, καὶ τὴν εὔνοιαν τῶν ἀκρο-
ωμένων ἐπίκουρον ἔχειν [g] σπουδάζει μᾶλλον ἢ τὸν φθόνον
ἀνταγωνιστήν, ἔτι δὲ καὶ τὴν γνώμην εὔπορον καὶ τὴν
μνήμην εὔλυτον καὶ τὴν λήθην ἄδηλον καθεστάναι βούλε-
ται, καὶ τῇ χρείᾳ τοῦ βίου σύμμετρον τὴν δύναμιν τῶν
35 λόγων κεκτῆσθαι πρόθυμός ἐστιν, [h] οὗτος εἰκότως ἂν τοῦ
μὲν αὐτοσχεδιάζειν ἀεί τε καὶ διὰ παντὸς ἐνεργὸν τὴν
μελέτην [i] ποιοῖτο, τοῦ δὲ γράφειν ἐν παιδιᾷ καὶ παρέργῳ
[k] ἐπιμελόμενος εὖ φρονεῖν κριθείη παρὰ τοῖς εὖ φρο-
νοῦσιν.

[e] μὴ] καὶ C.
[f] χρῆσθαι C. vulg. χρᾶσθαι.
[g] σπουδάζειν C. K.
[h] οὗτος] οὐκ K. M. N. T. X. om. C.
[i] ποιοῖτο C.K.M.N.T.X. vulg. ποιείτω.
[k] ἐπιμελόμενος C. K. M. N. X. vulg. ἐπιμελούμενος.

[a] ΓΟΡΓΙΟΥ

Α.

[b] ΕΛΕΝΗΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

ΚΟΣΜΟΣ πόλει μὲν εὐανδρία, σώματι δὲ κάλλος, ψυχῇ δὲ σοφία, πράγματι δὲ ἀρετή, λόγῳ δὲ ἀλήθεια· τὰ δ' ἐναντία τούτων ἀκοσμία. ἄνδρα δὲ καὶ γυναῖκα καὶ λόγον καὶ ἔργον καὶ πόλιν [c] καὶ [d] πρᾶγμα χρὴ τὸ μὲν ἄξιον [e] ἐπαίνου ἐπαίνῳ τιμᾶν, τῷ δὲ ἀναξίῳ μῶμον [f] ἐπιθεῖναι· ἴση γὰρ ἁμαρτία καὶ ἀμαθία μέμφεσθαί τε τὰ ἐπαι-
2 νετὰ καὶ ἐπαινεῖν τὰ μωμητά. τοῦ δ' αὐτοῦ [g] ἀνδρὸς λέξαι τε τὸ δέον ὀρθῶς καὶ ἐλέγξαι τοὺς μεμφομένους Ἑλένην, γυναῖκα περὶ ἧς [h] ὁμόφωνος καὶ ὁμόψηφος [i] γέγονεν [k] ἥ τε τῶν ποιητῶν ἀκουσάντων πίστις ἥ τε τοῦ ὀνόματος [l] φήμη τῶν συμφορῶν μνήμη γέγονεν. ἐγὼ δὲ βούλομαι λογισμόν τινα τῷ λόγῳ δοὺς τὴν μὲν κακῶς [m] ἀκούουσαν παῦσαι τῆς αἰτίας, τοὺς δὲ μεμφομένους ψευδομένους ἐπιδεῖξαι, [n] καὶ δεῖξαι τἀληθὲς [o] ἢ παῦσαι τῆς ἀμαθίας.

[a] ΓΟΡΓΙΟΥ] γοργίου λεοντίνου Y. γοργίου ῥήτορος N.

[b] ΕΛΕΝΗΣ] πρὸς ἑλένην N.

[c] καὶ ante πρᾶγμα om. E.H.K.M.N.R.V.W.X.

[d] πρᾶγματα W.

[e] ἐπαίνου ἐπαίνῳ A.B. vulg. ἐπαίνων.

[f] ἐπιθεῖναι A.B.H.R.V.W.Y. vulg. ἐπιτιθέναι.

[g] Post ἀνδρὸς in M. lacuna est duorum vel trium vocabulorum.

[h] ὁμόφωνος καὶ ὁμόψυχος A.B. ὁμόψυχος καὶ ὁμόφωνος C.H.R.V.W.Y. et pr. X. ὁμόψυχος (ηφος) καὶ ὁμόφωνος N. vulg. ὁμόψηφος καὶ ὁμόφωνος.

[i] γέγονεν addiderunt A.B.C.H.K.N.R.X.Y. γέγωνεν M.

[k] ἥ τε] ἡ τῶν Y.

[l] φήμη] φήμη ὁ A.B.

[m] ἀκούουσαν A.B.C.E H.K.M.N.W.X. vulg. ἀκούσασαν.

[n] καὶ δεῖξαι om. C.

[o] ἢ A.B.C.E.H.K.N.R.V.X.Y. vulg. καὶ.

3 Ὅτι μὲν οὖν φύσει καὶ γένει τὰ πρῶτα [p]τῶν πρώτων
[q]ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἡ γυνὴ περὶ ἧς [r]ὅδε ὁ λόγος, οὐκ
ἄδηλον οὐδ' ὀλίγοις. δῆλον γὰρ ὡς μητρὸς μὲν Λήδας,
πατρὸς δὲ τοῦ μὲν γενομένου θεοῦ, [s]τοῦ δὲ λεγομένου θνη-
τοῦ, [t]Τυνδάρεω καὶ Διός, ὧν ὁ μὲν διὰ τὸ εἶναι ἔδοξεν, ὁ
δὲ διὰ τὸ [u]φάναι [x]ἠλέγχθη, καὶ ἦν ὁ μὲν ἀνδρῶν κράτι-
4 στος, ὁ δὲ πάντων τύραννος. ἐκ τοιούτων [y]δὲ γενομένη
[z]ἔσχε τὸ ἰσόθεον κάλλος, ὃ λαβοῦσα καὶ οὐ [a]λαθοῦσα
ἔσχε. πλείστας δὲ πλείστοις ἐπιθυμίας [b]ἔρωτος ἐνείρ-
γασατο, ἑνὶ δὲ σώματι πολλὰ σώματα συνήγαγεν ἀν-
δρῶν ἐπὶ [c]μεγάλοις [d]μέγα φρονούντων, ὧν οἱ μὲν πλούτου
[e]μεγέθη, οἱ δὲ εὐγενείας παλαιᾶς [f]εὐδοξίαν, οἱ δὲ [g]ἀλ-
κῆς [h]οἰκείας εὐεξίαν, οἱ δὲ σοφίας [i]ἐπικτήτου δύναμιν
ἔσχον, καὶ ἧκον ἅπαντες ὑπ' ἔρωτός [k]τε φιλονείκου φιλο-
5 τιμίας τε ἀνικήτου. ὅστις μὲν οὖν καὶ διότι καὶ ὅπως
ἀπέπλησε [l]τὸν ἔρωτα [m]τὴν Ἑλένην λαβών, οὐ λέξω· τὸ
γὰρ τοῖς εἰδόσιν [n]ἃ ἴσασι λέγειν πίστιν μὲν ἔχει, τέρψιν
δὲ οὐ φέρει. τὸν χρόνον δὲ τῷ λόγῳ τὸν τότε νῦν ὑπερβὰς
ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ μέλλοντος [o]λόγου προβήσομαι, καὶ

[p] τὸν πρῶτον M.
[q] ἀνδρῶν τε καὶ H.
[r] ὅδε addiderunt A.B.C.E.H. K.M.N.R.V.W.X.Y.
[s] τοῦ δὲ λεγομένου] λεγομένου δὲ A.B. τοῦ δὲ γενομένου R.Y.
[t] τυνδάρεος M.
[u] φάναι A.B.C.E.K.M.N. R.W.X.Y. φανῆναι H.V. vulg. φῦναι.
[x] ἠλέχθη K. ἐλέχθη correctus N.
[y] δὲ om. A.B.
[z] ἔσχε τὸ] ἔσχετο N.
[a] λαθοῦσα] λαχοῦσα K. λαβοῦσα pr. Y.
[b] ἔρωτος om. K.
[c] μεγάλοις] μεγάλης C.
[d] μέγα A.B. vulg. μεγάλα.
[e] μεγέθει H.
[f] εὐδοξία H.
[g] ἄλλης H.
[h] οἰκίας Y. ἰδίας A.B.
[i] ἐκτήτου B.
[k] τε post ἔρωτος addiderunt A. B.C.E.H.K.M.N.R.W.X.Y.
[l] τὸν ἔρωτα om. E.
[m] ante τὴν omisi ὁ cum A.B. C.E.H.K.M.N.R.V.W.X.Y.
[n] ἃ] καὶ A.B.
[o] λόγου] χρόνου K.

[p]προθήσομαι τὰς αἰτίας δι' ἃς εἰκὸς ἦν [q]γενέσθαι τὸν τῆς Ἑλένης εἰς [r]τὴν Τροίαν στόλον.

6 Ἢ γὰρ τύχης [s]βουλήματι καὶ θεῶν [t]κελεύσματι καὶ ἀνάγκης [u]ψηφίσματι ἔπραξεν ἃ ἔπραξεν, ἢ βίᾳ ἁρπασθεῖσα, ἢ λόγοις πεισθεῖσα, [x]ἢ ἔρωτι ἁλοῦσα. εἰ μὲν οὖν διὰ τὸ πρῶτον, [y]οὐκ ἄξιος αἰτιᾶσθαι ὁ αἰτιώμενος· θεοῦ γὰρ προθυμίαν ἀνθρωπίνῃ [z]προμηθείᾳ ἀδύνατον κωλύειν. πέφυκε γὰρ [a]οὐ τὸ [b]κρεῖσσον ὑπὸ τοῦ ἥσσονος κωλύεσθαι, ἀλλὰ τὸ [c]ἧσσον ὑπὸ τοῦ [d]κρείσσονος [e]ἄρχεσθαι καὶ ἄγεσθαι, [f]καὶ τὸ μὲν [g]κρεῖσσον ἡγεῖσθαι, τὸ δὲ [h]ἧσσον ἕπεσθαι. [i]θεὸς δ' ἀνθρώπου [k]κρεῖσσον καὶ βίᾳ καὶ σοφίᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις. ἢ οὖν τῇ τύχῃ καὶ [l]τῷ θεῷ τὴν αἰτίαν
7 ἀναθετέον, ἢ τὴν Ἑλένην τῆς [m]δυσκλείας ἀπολυτέον. εἰ δὲ βίᾳ ἡρπάσθη καὶ ἀνόμως [n]ἐβιάσθη καὶ ἀδίκως ὑβρίσθη, δῆλον ὅτι ὁ [o]ἁρπάσας ἢ ὑβρίσας ἠδίκησεν, [p]ἡ δὲ ἁρπασθεῖσα [q]ἢ ὑβρισθεῖσα [r]ἐδυστύχησεν. ἄξιος [s]οὖν ὁ μὲν ἐπιχειρήσας [t]βάρβαρος βάρβαρον ἐπιχείρημα καὶ [u]νόμῳ

[p] προσθήσομαι C.
[q] γεγενέσθαι Y.
[r] τὴν sumpsi a B.C.E.K.M.N. R.V.W.X.Y. et rec. H.
[s] βουλήματι] βουλήμασι A.B.K.
[t] κελεύσματι] βουλεύμασι A.B.
[u] ψηφίσματι] ψηφίσμασιν A.B.
[x] ἢ ἔρωτι ἁλοῦσα in margine habet Y. ceteri omittunt.
[y] οὐκ addidit C.
[z] προμηθία E.M.
[a] οὐ om. H.
[b] κρεῖττον (σσ supra) Y. κρεῖττον H.W.
[c] ἧσσον] ἴσον B. ἴσον A.
[d] κρείσσονος A.B.Y. vulg. κρείττονος.
[e] ἄρχεσθαι] ἄρχεσθαί τε H.W.
[f] καὶ τὸ μὲν] vulg. τὸ μὲν γάρ.
[g] κρεῖττον E.
[h] ἧσσον C.H. ἴσον A.B. vulg. ἧττον.
[i] θεοὶ C.E.H.K.R.Y.
[k] κρεῖσσον A.B.C.E.H.K.M. N.W.X. κρείσσονες R.Y. vulg. κρείσσων.
[l] τῷ θεῷ] τῇ θεῷ E.H.K.M.N. R.V.W.
[m] δυσκλείας] δυσκολίας H.W.
[n] ἐβιάσθη om. Y.
[o] ἁρπάξας E.K.M.N.
[p] ἡ] vulg. εἰ.
[q] ἢ] ὡς A.B.H.R.V.W.Y.
[r] ἐδυστύχησεν] ἠδίκηται Y.
[s] οὖν om. V.
[t] βάρβαρος om. E.
[u] νόμῳ καὶ λόγῳ] λόγῳ καὶ νόμῳ A.B.

καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ [x] νόμῳ μὲν ἀτιμίας, λόγῳ δ' αἰτίας,
ἔργῳ δὲ ζημίας τυχεῖν· [y] ἡ δὲ βιασθεῖσα καὶ τῆς πατρί-
δος στερηθεῖσα καὶ τῶν φίλων ὀρφανισθεῖσα πῶς οὐκ ἂν
εἰκότως ἐλεηθείη μᾶλλον ἢ κακολογηθείη; ὁ μὲν γὰρ
ἔδρασε δεινά, ἡ δὲ [z] ἔπαθε· δίκαιον οὖν τὴν μὲν [a] οἰκτεῖραι,
τὸν δὲ μισῆσαι.
8 Εἰ δὲ [b] λόγος ὁ πείσας καὶ τὴν ψυχὴν ἀπατήσας,
οὐδὲ πρὸς τοῦτο χαλεπὸν ἀπολογήσασθαι καὶ τὴν αἰτίαν
ἀπολύσασθαι [c] ὧδε. λόγος δυνάστης μέγας ἐστίν, ὃς
[d] μικροτάτῳ [e] σώματι καὶ ἀφανεστάτῳ θειότατα ἔργα
ἀποτελεῖ· δύναται γὰρ καὶ φόβον παῦσαι καὶ λύπην
ἀφελεῖν καὶ χαρὰν [f] ἐνεργάσασθαι καὶ ἔλεον ἐπαυξῆσαι·
ταῦτα δὲ ὡς οὕτως ἔχει δείξω· δεῖ δὲ καὶ [g] δόξῃ δεῖξαι
9 τοῖς ἀκούουσιν. τὴν ποίησιν ἅπασαν καὶ νομίζω καὶ ὀνο-
μάζω [h] λόγον ἔχοντα μέτρον· [i] ἧς τοὺς ἀκούοντας εἰσῆλθε
[k] καὶ φρίκη περίφοβος καὶ ἔλεος πολύδακρυς καὶ [l] πόθος
[m] φιλοπενθής, ἐπ' ἀλλοτρίων [n] τε πραγμάτων καὶ σωμά-
των [o] εὐτυχίαις καὶ δυσπραγίαις ἴδιόν τι πάθημα διὰ τῶν
λόγων ἔπαθεν ἡ ψυχή· φέρε δὴ πρὸς ἄλλον ἀπ' ἄλλου
10 [p] μεταστῶ λόγον. αἱ γὰρ ἔνθεοι διὰ λόγων [q] ἐπῳδαὶ [r] ἐπα-
γωγοὶ ἡδονῆς, [s] ἀπαγωγοὶ λύπης γίνονται· συγγινομένη

[x] νόμῳ μὲν ἀτιμίας, λόγῳ δ' αἰτίας] λόγῳ μὲν αἰτίας, νόμῳ δ' ἀτιμίας A.B. λόγῳ δ' αἰτίας om. K.
[y] ἡ δὲ β.] vulg. εἰ δὲ β.
[z] ἔπαθε] vulg. πέπονθε.
[a] οἰκτείρειν A. B. E. H. K. M. N. X.
[b] λόγος ὁ] vulg. λόγος ἦν ὁ.
[c] ὧδε ὁ λόγος H.
[d] σμικροτάτῳ A. B. C. H. X.
[e] τῷ σώματι H. W.
[f] ἐργάσασθαι C.
[g] δόξῃ] δόξω C. om. Y.
[h] λόγων H.
[i] ἧς τοὺς] ἢ ὡς A.B.K.R.V.W.
[k] καὶ ante φρίκη om. R. Y.
[l] πόθος addiderunt A. B. ζῆλος C.Y. φίλος E. H. I. K. M. N.
[m] φιλοπαθὴς R. ζηλοπαθὴς Y.
[n] τε] vulg. γε.
[o] εὐτυχίαις καὶ δυσπραγίαις A.B. vulg. εὐτυχίας καὶ δυσπραγίας.
[p] μεταστῶ] μετ' αὐτῶν H.
[q] ἐπῳδαὶ A. B. vulg. ἡδοναί.
[r] ἐπαγωγοὶ] vulg. ἐπαγωγοὶ μέν.
[s] ἀπαγωγοὶ] ἐπαγωγοὶ A. B. additur vulg. δέ: id codices omnes omittunt.

γὰρ τῇ δόξῃ τῆς ψυχῆς ἡ δύναμις τῆς ἐπῳδῆς ἔθελξε καὶ ἔπεισε καὶ μετέστησεν [t] αὐτὴν γοητείᾳ. γοητείας δὲ καὶ μαγείας δισσαὶ τέχναι εὕρηνται, αἵ εἰσι ψυχῆς ἁμαρτήματα καὶ δόξης ἀπατήματα. ὅσοι δὲ ὅσους περὶ ὅσων καὶ ἔπεισαν καὶ πείθουσι [u] δὲ ψευδῆ λόγον πλάσαντες!

11 εἰ μὲν γὰρ πάντες περὶ πάντων εἶχον τῶν παροιχομένων μνήμην τῶν τε [x] παρόντων τῶν τε μελλόντων πρόνοιαν, οὐκ ἂν ὁμοίως ὅμοιος [y] ὢν ὁ λόγος [z] ἣ τὰ νῦν γε οὔτε μνησθῆναι τὸ παροιχόμενον οὔτε σκέψασθαι τὸ παρὸν οὔτε μαντεύσασθαι τὸ μέλλον εὐπόρως [a] ἔχει, ὥστε περὶ τῶν πλείστων οἱ πλεῖστοι τὴν δόξαν σύμβουλον τῇ ψυχῇ παρέχονται. ἡ δὲ δόξα σφαλερὰ καὶ ἀβέβαιος οὖσα σφαλεραῖς καὶ ἀβεβαίοις ἀτυχίαις [b] περιβάλλει τοὺς αὐτῇ

12 χρωμένους. τίς οὖν αἰτία κωλύει [c] καὶ τὴν [d] Ἑλένην ὕμνος ἦλθεν ὁμοίως [e] ἄνουν νέαν [f] οὖσαν [g] ὥσπερεὶ [h] βιατήριον βίᾳ [i] ἡρπάσθη. [k] τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς ἔξειν, ὁ δὲ νοῦς. καίτοι [l] εἰ [m] ἀνάγκη [n] ὄνειδος ἕξει μὲν [o] οὔ, τὴν δὲ δύναμιν [p] τὴν

[t] αὐτὴν addiderunt A. B.

[u] δὲ ante ψευδῆ vulg. om.

[x] Post παρόντων deest ἔννοιαν vel αἴσθησιν.

[y] ὢν] ἣν A. B.

[z] ἣ τὰ] ἧ τὰ M. N. εἶτα post versum dimidium vacuum C.

[a] ἔχει] vulg. εἶχεν.

[b] περιβάλλει om. E.

[c] καὶ om. H.

[d] ἑλένην ὕμνος ἦλθεν ὁμοίως A. B. E. H. I. K. M. N. R. V. W. X. Y. ἑλένην λόγον ἐλθόντα ὁμοίως C. vulg. ἑλένην ὁμοίως.

[e] ἄνουν νέαν C. ἀνοῦν νέαν K. ἄνουν ἐὰν K. V. X. ἄνου νέαν I. ἂν οὐ νέαν A. B. M. N. ἀνθρώπου νέαν E. om. W. et in lacuna H. vulg. νέαν.

[f] οὖσαν om. W.

[g] ὥσπερεὶ] vulg. ὡς περί.

[h] βιαστήριον M. βατήριον H. W.

[i] ἡρπάσθη A. B. H. I. K. M. N. R. V. W. X. Y. ἁρπάσαι C. παρῆλθε E. vulg. ἁρπασθῆναι.

[k] τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς ἔξειν ὁ δὲ νοῦς E. H. I. K. M. N. R. V. W. X. Y. τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς ἐξῆν ὁ δὲ νοῦς A. B. τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς ἔσχεν ὁ νοῦς C. vulg. τῇ γὰρ πειθοῖ ὁ νοῦς παρεσύρη.

[l] εἰ] ἢ E. H. R. Y. ἡ V. W.

[m] ἀνάγκη] ἀνάγκη μὲν R. Y.

[n] ὄνειδος] ὁ εἰδὼς A. B.

[o] οὐ] οὖν A. B. H. I. K. M. N. R. V. W. X. Y.

[p] ante τὴν in C. lacuna est litterarum circiter octo.

αὐτὴν ἔχει. λόγος γὰρ [q]τὴν ψυχὴν ὁ πείσας, [r]ἣν ἔπει-
σεν, ἠνάγκασε καὶ πείθεσθαι τοῖς λεγομένοις καὶ συναι-
νέσαι τοῖς ποιουμένοις. ὁ μὲν οὖν πείσας ὡς ἀναγκάσας
ἀδικεῖ, ἡ δὲ πεισθεῖσα ὡς ἀναγκασθεῖσα [s]τῷ λόγῳ μά-
13 την [t]ἀκούει κακῶς. ὅτι δ' ἡ πειθὼ προσιοῦσα τῷ λόγῳ
[u]καὶ τὴν ψυχὴν ἐτυπώσατο ὅπως ἐβούλετο, χρὴ μαθεῖν
πρῶτον μὲν τοὺς τῶν μετεωρολόγων λόγους, οἵ τινες δόξαν
ἀντὶ δόξης τὴν μὲν [x]ἀφελόμενοι τὴν δ' [y]ἐνεργασάμενοι τὰ
[z]ἄδηλα καὶ ἄπιστα φαίνεσθαι τοῖς τῆς δόξης ὄμμασιν
ἐποίησαν, δεύτερον δὲ τοὺς [a]ἀναγκαίους διὰ λόγων ἀγῶ-
νας, ἐν οἷς εἷς λόγος πολὺν ὄχλον [b]ἔτερψε καὶ ἔπεισε
τέχνῃ γραφείς, [c]οὐκ ἀληθείᾳ [d]λεχθείς, [e]τρίτον φιλοσόφων
λόγων ἁμίλλας, ἐν αἷς δείκνυται καὶ γνώμης τάχος [f]ὡς
14 εὐμετάβολον ποιοῦν τὴν τῆς δόξης πίστιν. τὸν αὐτὸν δὲ
λόγον ἔχει ἥ τε τοῦ [g]λόγου δύναμις πρὸς τὴν [h]τῆς ψυχῆς
τάξιν ἥ τε τῶν φαρμάκων τάξις πρὸς τὴν τῶν σωμάτων
φύσιν. ὥσπερ γὰρ τῶν φαρμάκων [i]ἄλλους ἄλλα χυμοὺς
[k]ἐκ τοῦ σώματος ἐξάγει, καὶ τὰ μὲν νόσου τὰ δὲ βίου
παύει, οὕτω [l]καὶ τῶν λόγων οἱ μὲν [m]ἐλύπησαν, οἱ δὲ
[n]ἔτερψαν, οἱ δὲ ἐφόβησαν, οἱ δὲ εἰς θάρσος κατέστησαν
τοὺς ἀκούοντας, οἱ δὲ πειθοῖ τινὶ κακῇ τὴν ψυχὴν [o]ἐφαρ-
μάκευσαν καὶ ἐξεγοήτευσαν.

[q] τὴν ante ψυχὴν om. A. B.
[r] ἣν Y. vulg. ἦν.
[s] τῷ addiderunt A. B.
[t] ἀκούοι H.
[u] καὶ om. C.
[x] ἐφελόμενοι H. W.
[y] ἐργασάμενοι C. W.
[z] ἄπιστα καὶ ἄδηλα A. ἄδηλα καὶ ἄπιστα ceteri: vulg. ἄδηλα καὶ ἄπειστα.
[a] ἀναγκαίους] vulg. ἀγοραίους.
[b] ἔτερψε] vulg. ἔτρεψε.
[c] οὐκ] ἀλλ' οὐκ C.
[d] λεχθεὶς] λεχθῇ M.
[e] τρίτος E. τρίτον δὲ C.
[f] ὡς om. H. W.
[g] λόγου] νόμου C. K. M. N. R. V. X.
[h] τῆς om. E. K. X.
[i] ἄλλους ἄλλα χυμοὺς C. ἄλλους ἀλλαχοῦ ceteri: vulg. ἄλλα ἀλλαχοῦ.
[k] ἐκ om. C.
[l] καὶ ἐκ τῶν A. B.
[m] ἐλύπησαν] ἔπεισαν E. K.
[n] ἔτρεψαν A. B.
[o] ἐξεφαρμάκευσαν καὶ ἐγοήτευσαν A. B.

15 Καὶ ὅτι [p]μέν, εἰ λόγῳ ἐπείσθη, οὐκ ἠδίκησεν ἀλλ' ἠτύ-
χησεν, εἴρηται· τὴν δὲ τετάρτην αἰτίαν τῷ τετάρτῳ λόγῳ
διέξειμι. εἰ γὰρ ἔρως ἦν ὁ [q]ταῦτα πράξας, οὐ χαλεπῶς
διαφεύξεται τὴν [r]τῆς λεγομένης [s]γεγονέναι ἁμαρτίας αἰ-
τίαν. [t]ἃ γὰρ [u]ὁρῶμεν, [x]ἔχει φύσιν οὐχ ἣν ἡμεῖς θέλομεν
ἀλλ' ἣν [y]ἕκαστον ἔτυχε· διὰ δὲ τῆς ὄψεως [z]ἡ ψυχὴ
16 [a]κἀν τοῖς τρόποις τυποῦται. αὐτίκα γὰρ ὅταν πολέμια
σώματα [b]πολέμιος ἐπὶ πολέμιον [c]ὁπλίσῃ κόσμον χαλ-
κοῦ καὶ σιδήρου τοῦ μὲν [d]ἀλεξητήριον τοῦ δὲ προβλήματα,
εἰ [e]θεάσεται ἡ ὄψις, ἐταράχθη καὶ ἐτάραξε τὴν ψυχήν,
ὥστε πολλάκις [f]ἀκινδύνου [g]τοῦ μέλλοντος [h]ὄντος φεύ-
γουσιν ἐκπλαγέντες· [i]ἰσχυρὰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ [k]νόμου
διὰ τὸν φόβον εἰσῳκίσθη [l]τὸν ἀπὸ τῆς ὄψεως, ἥτις ἐλ-
θοῦσα ἐποίησεν [m]ἀσμενίσαι καὶ τοῦ καλοῦ τοῦ διὰ τὸν
νόμον κρινομένου καὶ τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ διὰ τὴν [n]δίκην γινο-
17 μένου. ἤδη δέ τινες ἰδόντες φοβερὰ καὶ τοῦ παρόντος ἐν
τῷ παρόντι [o]χρόνῳ φρονήματος ἐξέστησαν· οὕτως [p]ἀπέσ-
βεσε καὶ ἐξήλασεν ὁ φόβος τὸ νόημα. πολλοὶ δὲ καὶ
[q]ματαίοις πόνοις καὶ δειναῖς νόσοις καὶ δυσιάτοις μανί-

[p] μὲν om. R. Y.
[q] ταῦτα πάντα πράξας A. B.
[r] τοῖς λεγομένοις K.
[s] γεγονέναι om. H. W.
[t] ἃ A.B.H.R.V.W. vulg. καί.
[u] ἐρῶμεν C. (ὁ superscript)
[x] ἔχει φύσιν recepi ex A. B.
[y] ἕκαστον] libri ἕκαστος.
[z] ἡ om. C.E.K.M.N.R.V.X.
[a] κἀν τοῖς] vulg. καινοῖς.
[b] πολέμιος ἐπὶ πολέμιον C. καὶ πολέμιον ἐπὶ πολεμίοις A.B.H.R.V. W.X.Y. καὶ πολέμιον ἐπὶ πόλεμον K. καὶ πολέμιον ἐπὶ πολέ(μ) E. καὶ πολέμιον ἐπὶ πόλεμι M. N. vulg. καὶ πολέμιον.
[c] ὁπλίσῃ C.H.K.M.N.V.W.X. ὁπλίσει A. B. R. ὁπώσει E. vulg. ὁπλίσῃς.
[d] ἀλεξιτήριον A.E.H.M.N.R.Y.
[e] θεάσαιτο C.
[f] ἀκινδύνου R.Y. vulg. κινδύνου.
[g] τοῦ μέλλοντος] vulg. μέλλοντος οὐδέπω.
[h] ὄντας W.
[i] ἰσχυρὰ] vulg. ἰσχυρῶς.
[k] νόμου] λόγου E.
[l] τὸν ἀπὸ] τῶν ἀπὸ R.
[m] ἀσμενίσαι] An ἀμελῆσαι? Reiskius ἀμνημονῆσαι.
[n] δίκην] γνώμην rec. Y.
[o] χρόνῳ addiderunt A.B.H.R. V. Y.
[p] ἀπέσβησε M.
[q] ματαίοις πόνοις καὶ δειναῖς νό-

αις [r]περιέπεσον· οὕτως εἰκόνας τῶν ὁρωμένων πραγμάτων ἡ ὄψις [s]ἐνέγραψεν ἐν τῷ [t]φρονήματι. καὶ τὰ μὲν δειματοῦντα πολλὰ μὲν παραλείπεται, ὅμοια δ' ἐστὶ τὰ
18 παραλειπόμενα οἷάπερ [u]τὰ λεγόμενα. ἀλλὰ μὴν οἱ γραφεῖς ὅταν ἐκ πολλῶν [x]χρωμάτων καὶ σωμάτων ἓν σῶμα καὶ [y]σχῆμα τελείως ἀπεργάσωνται, τέρπουσι τὴν ὄψιν. ἡ δὲ τῶν ἀνδριάντων ποίησις καὶ ἡ τῶν ἀγαλμάτων ἐργασία [z]ὅσον ἡδεῖαν [a]παρέσχετο τοῖς [b]ὄμμασιν. οὕτω τὰ μὲν [c]λυπεῖν τὰ δὲ ποθεῖν πέφυκε [d]τὴν ὄψιν. πολλὰ δὲ πολλοῖς πολλῶν ἔρωτα καὶ πόθον [e]ἐνεργάζεται
19 [f]πραγμάτων [g]καὶ σωμάτων. εἰ οὖν τῷ [h]τοῦ Ἀλεξάνδρου σώματι τὸ τῆς Ἑλένης [i]ὄμμα ἡσθὲν προθυμίαν καὶ ἅμιλλαν ἔρωτος τῇ ψυχῇ παρέδωκε, τί θαυμαστόν; ὃς εἰ μὲν θεὸς [k]θεῶν θείαν δύναμιν, πῶς ἂν [l]ὁ ἥσσων εἴη [m]τοῦτον ἀπώσασθαι καὶ ἀμύνασθαι [n]δυνατός; εἰ δ' ἐστὶν ἀνθρώπινον νόσημα καὶ ψυχῆς ἀγνόημα, οὐχ ὡς ἁμάρτημα μεμπτέον ἀλλ' ὡς ἀτύχημα νομιστέον· [o]ἦλθε γὰρ [p]ὡς

σοις: vulg. ματαίαις νόσοις καὶ δεινοῖς πόνοις. Sed H. hæc καὶ δεινοῖς πόνοις post μανίαις ponit.

[r] περιέπεσαν A.

[s] ἐνέγραψεν] vulg. ἀνέγραψεν.

[t] νοήματι X. νοήματι (φρον) N.

[u] τὰ ante λεγόμενα soli habent C. V.

[x] χρημάτων K. N. R. Y.

[y] σχῆμα] χρῶμα H.

[z] ὅσον ἡδεῖαν] ὅσον ἡδεῖαν ὄψιν R. ὁπόσην τινὰ τέρψιν H.

[a] παρέχετο M. N.

[b] ὄμμασιν] σώμασιν R.Y. vulg. ὄμμασιν ὄψιν.

[c] λυπεῖν] vulg. λιπεῖν.

[d] τὴν ὄψιν A. B. H. W. ὄψις E. vulg. ὄψιν.

[e] ἐργάζεται Y. ἐργάζονται A. B.

[f] πραγμάτων] vulg. τῶν πραγμάτων.

[g] καὶ σωμάτων addiderunt A. B.

[h] τοῦ om. H. W.

[i] ὄμμα] σῶμα A. B. E. R. Y.

[k] θεῶν] κατὰ θεῶν R. Y. cum Gothano Jacobsii (Analect. litt. Wolf. p. 385). quod post δύναμιν vulg. addunt κρατεῖ, solus habet rec. Y.

[l] ὃ ἧσσον C.

[m] τούτων K.M.N.X. ταύτου E. om. C.

[n] δυνατόν C. E.

[o] ἦλθε γὰρ] ἦλγε γὰρ C.

[p] ὡς vulg. om.

ἦλθε ψυχῆς ἀγρεύμασιν, οὐ γνώμης [q] βουλεύμασι, καὶ ἔρωτος [r] ἀνάγκαις οὐ τέχνης παρασκευαῖς.

20 Πῶς οὖν χρὴ δίκαιον ἡγήσασθαι τὸν τῆς Ἑλένης μῶμον, [s] ἥτις εἴτ' ἐρασθεῖσα [t] εἴτε λόγῳ πεισθεῖσα εἴτε βίᾳ ἁρπασθεῖσα εἴτε ὑπὸ θείας ἀνάγκης ἀναγκασθεῖσα [u] ἔπραξεν ἃ ἔπραξε, [x] πάντως διαφεύγει τὴν αἰτίαν;

21 Ἀφεῖλον τῷ λόγῳ [y] δύσκλειαν γυναικός, ἐνέμεινα τῷ [z] νόμῳ [a] ὃν ἐθέμην [b] ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, [c] ἐπειράθην καταλῦσαι μώμου ἀδικίαν καὶ δόξης [d] ἀμαθίαν, ἐβουλήθην γράψαι τὸν λόγον Ἑλένης μὲν ἐγκώμιον, ἐμὸν δὲ παίγνιον.

[a] ΓΟΡΓΙΟΥ

B.

ΥΠΕΡ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Ἡ μὲν κατηγορία καὶ ἡ ἀπολογία κρίσις οὐ περὶ θανάτου [b] γίγνεται· θάνατον μὲν γὰρ ἡ φύσις φανερᾷ τῇ ψήφῳ πάντων κατεψηφίσατο τῶν θνητῶν ἧπερ ἡμέρᾳ ἐγένετο· περὶ [c] δὲ τῆς ἀτιμίας καὶ τῆς τιμῆς ὁ κίνδυνός ἐστι, πότερά με χρὴ δικαίως ἀποθανεῖν ἢ μετ' ὀνειδῶν μεγίστων καὶ τῆς αἰσχίστης αἰτίας βιαίως ἀποθανεῖν.

[q] βουλεύμασι] βασιλεύμασι Y.
[r] ἀνάγκης H.
[s] ἥτις] εἴτις Y.
[t] εἴτε λόγῳ — ἁρπασθεῖσα vulg. om.
[u] ἔπραξεν ἃ addiderunt A. B.
[x] πάντων C.
[y] τὴν δύσκλειαν K.
[z] νόμῳ] μώμῳ A. B. λόγῳ νόμῳ H. λόγῳ νόμων W.
[a] ὃν] ὃν ἐν A. B.
[b] ἐν A. B. vulg. ἐπ'.
[c] ἐπειράσθην Y.
[d] ἀμαθίαν] vulg. ἀμαθείαν.
[a] ΓΟΡΓΙΟΥ] τοῦ αὐτοῦ A. B. L.
[b] γίγνεται] γίγνεσθαι A.B.L.Z.
[c] δὲ om. Z.

2 δισσῶν δὲ τούτων ὄντων· τοῦ μὲν [ὅλου] ὑμεῖς κρατεῖτε, τοῦ δ' ἐγώ, τῆς μὲν δίκης ἐγώ, τῆς δὲ βίας ὑμεῖς. [d]ἀποκτεῖναι γάρ [e]με δυνήσεσθε βουλόμενοι ῥᾳδίως· κρατεῖτε γὰρ καὶ τούτων, ὧν [f]οὐδὲν ἐγὼ τυγχάνω [g]κρατῶν.

3 εἰ μὲν οὖν ὁ κατήγορος Ὀδυσσεὺς ἢ σαφῶς ἐπιστάμενος προδιδόντα με τὴν Ἑλλάδα τοῖς βαρβάροις ἢ [h]δοξάζων γε οὕτω ταῦτα ἔχειν ἐποιεῖτο τὴν κατηγορίαν δι' εὔνοιαν τῆς Ἑλλάδος, ἄριστος ἂν ἦν ὁ ἀνήρ· (πῶς γὰρ [i]οὔ, ὅς γε σώζει πατρίδα, τοκέας, τὴν πᾶσαν Ἑλλάδα, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις τὸν ἀδικοῦντα τιμωρούμενος;) εἰ δὲ φθόνῳ ἢ κακοτεχνίᾳ ἢ [k]πανουργίᾳ συνέθηκε ταύτην τὴν αἰτίαν, ὥσπερ δι' ἐκεῖνα κράτιστος ἂν [l]ἦν ἀνήρ, οὕτω διὰ ταῦτα

4 κάκιστος ἀνὴρ περὶ τούτων. ἐγὼ δὲ πόθεν ἄρξωμαι; τί δὲ πρῶτον εἴπω; ποῖ δὲ τῆς ἀπολογίας τράπωμαι; αἰτία γὰρ ἀνεπίδεικτος ἔκπληξιν ἐμφανῆ ἐμποιεῖ, διὰ δὲ τὴν ἔκπληξιν ἀπορεῖν ἀνάγκη τῷ λόγῳ, ἂν μή τι παρ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς παρούσης ἀνάγκης μάθω,

5 διδασκάλων ἐπικινδυνοτέρων ἢ ποριμωτέρων τυχών. ὅτι μὲν οὖν οὐ σαφῶς ὁ κατήγορος κατηγορεῖ μου, σαφῶς οἶδα· σύνοιδα γὰρ ἐμαυτῷ σαφῶς οὐδὲν τοιοῦτον πεποιηκώς· οὐδὲ [m]οὐχ ὅπως ἂν εἰδείη τις ἢ τὸ μὴ [n]γενόμενον. εἰ δὲ οἰόμενος οὕτω ταῦτα ἔχειν ἐποιεῖτο τὴν κατηγορίαν, οὐκ ἀληθῆ λέγειν διὰ δισσῶν ὑμῖν ἐπιδείξω τρόπων. οὔτε γὰρ βουληθεὶς ἐδυνάμην ἂν οὔτε δυνάμενος [o]ἐβουλήθην [p]ἔργοις ἐπιχειρεῖν τοιούτοις.

[d] Post ἀποκτεῖναι cum pr. A. omisi μέν.
[e] με addiderunt A. B.
[f] οὐδὲν ἐγὼ] ἐγὼ οὐδὲν Z.
[g] κρατῶν] κρατῶ L.
[h] δοξάζων γε Stephanus: libri δοξάζοντά με.
[i] οὔ addidit Stephanus.
[k] πανουργίᾳ A. B. vulg. κακουργίᾳ.
[l] ἦν ὁ ἀνὴρ Z.
[m] οὐχ] ἔστιν Reiskius, omisso deinde ἢ.
[n] γινόμενον Z.
[o] ἐβουλήθην A. B. om. L. Z. vulg. ἠβουλήθην.
[p] ἔργοις addidit A.

6 Ἐπὶ τοῦτον δὲ τὸν λόγον εἶμι πρῶτον, ὡς ἀδύνατός εἰμι τοῦτο πράττειν. ἔδει γάρ τινα πρῶτον ἀρχὴν γενέσθαι τῆς προδοσίας, ἡ δὲ ἀρχὴ λόγος ἂν εἴη· πρὸ γὰρ τῶν 188 μελλόντων ἔργων ἀνάγκη λόγους γίγνεσθαι πρότερον. λόγοι δὲ πῶς ἂν γένοιντο μὴ συνουσίας τινὸς γενομένης; συνουσία δὲ τίνα τρόπον γένοιτ' ἂν μήτ' ἐκείνου πρὸς ἐμὲ πέμψαντος μήτε [q]παρ' ἐμοῦ πρὸς ἐκεῖνον ἐλθόντος; οὐδὲ [r]παραγγελία διὰ γραμμάτων ἀφῖκται ἄνευ τοῦ φέροντος.

7 Ἀλλὰ δὴ [s]τοῦτο τῷ λόγῳ δυνατὸν [t]γενέσθω· καὶ δὴ τοίνυν σύνειμι καὶ σύνεστι, κἀκεῖνος ἐμοὶ κἀκείνῳ ἐγώ. τίνα τρόπον; τίνι τίς ὤν; Ἕλλην βαρβάρῳ. πῶς ἀκούων καὶ λέγων; πότερα μόνος μόνῳ; ἀλλ' [u]ἀγνοήσομεν τοὺς [x]ἀλλήλων λόγους. ἀλλὰ μεθ' ἑρμηνέως; τρίτος ἄρα μάρτυς γίνεται τῶν κρύπτεσθαι δεομένων.

8 Ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦτο γενέσθω, καίπερ οὐ γενόμενον. ἔδει δὲ [y]μετὰ τούτους πίστιν δοῦναι καὶ δέξασθαι. τίς οὖν ἂν ἦν ἡ πίστις; πότερον ὅρκος; τίς οὖν ἐμοὶ τῷ προδότῃ πιστεύειν ἔμελλεν; ἀλλ' ὅμηροί τινες; οἷον ἐγὼ τὸν ἀδελφὸν ἔδωκ' ἂν (οὐ γὰρ εἶχον ἄλλον), ὁ δὲ βάρβαρος τῶν υἱέων τινά· πιστότατα [z]γὰρ ἂν ἦν οὕτως ἐμοί τε παρ' [a]ἐκείνου ἐκείνῳ τε παρ' ἐμοῦ. ταῦτα δὲ γιγνόμενα πᾶσιν ὑμῖν ἂν ἦν φανερά.

9 Φήσει τις ὡς χρήμασι τὴν πίστιν ἐποιούμεθα, ἐκεῖνος μὲν διδούς, ἐγὼ δὲ λαμβάνων. πότερον οὖν ὀλίγοις; ἀλλ' οὐκ εἰκὸς ἀντὶ μεγάλων ὑπουργημάτων ὀλίγα χρήματα λαμβάνειν. ἀλλὰ πολλά; τίς οὖν ἦν ἡ κομιδή; πῶς δ' ἂν ἐκόμισεν; ἢ πολλοί; πολλῶν γὰρ κο-

[q] παρ' a rec. fortasse manu A.
[r] παραγγελία] γὰρ ἀγγελία Reiskius.
[s] τούτῳ Z.
[t] γενέσθω] libri γενέσθαι.
[u] ἀγνοήσωμεν A. L.
[x] ἀλλήλους Z.
[y] μετὰ τούτους] με τούτῳ Reiskius.
[z] γὰρ ἂν ἦν A. vulg. γὰρ ἦν.
[a] ἐκείνου] ἐκείνῳ A. B. L. Z.

μαζόντων [b] πολλοὶ ἂν ἦσαν οἱ μάρτυρες τῆς ἐπιβουλῆς,

10 ἑνὸς δὲ κομίζοντος οὐκ ἂν πολύ τι τὸ φερόμενον ἦν. πότερα δὲ ἐκόμισαν ἡμέρας ἢ νυκτός; [c] νυκτός; ἀλλὰ πολλαὶ καὶ πυκναὶ φυλακαί, δι' ὧν οὐκ ἔστι λαθεῖν. ἀλλὰ ἡμέρας; ἀλλά γε τὸ φῶς πολεμεῖ τοῖς τοιούτοις. εἶεν. ἐγὼ δ' ἐξελθὼν ἐδεξάμην, ἢ ἐκεῖνος ὁ φέρων εἰσῆλθεν; ἀμφότερα γὰρ ἄπορα. λαβὼν δὲ δὴ πῶς ἂν ἔκρυψα καὶ τοὺς ἔνδον καὶ τοὺς ἔξω; ποῦ δ' ἂν ἔθηκα; πῶς δ' ἂν ἐφύλαξα; χρώμενος [d] δ' ἂν φανερὸς ἐγενόμην·

11 μὴ χρώμενος δὲ τί ἂν ὠφελούμην ἀπ' αὐτῶν; Καὶ δὴ τοίνυν γενέσθω καὶ τὰ μὴ [e] γενόμενα. συνήλθομεν, εἴπομεν, ἠκούσαμεν, χρήματα παρ' αὐτῶν [f] ἐλάβομεν, ἔλαθον λαβών, ἔκρυψα. ἔδει δήπου πράττειν ὧν ἕνεκα ταῦτα [g] ἐγένετο. τοῦτο τοίνυν ἔτι τῶν εἰρημένων [h] ἀπορώτερον. [i] πράττων μὲν γὰρ [j] αὐτὸς [k] ἔπραττον ἢ μεθ' ἑτέρων. ἀλλ' οὐχ ἑνὸς ἡ πρᾶξις. ἀλλὰ μεθ' ἑτέρων; τίνων; δηλονότι τῶν [l] νῦν ὄντων. πότερον ἐλευθέρων ἢ δούλων; ἐλευθέροις μὲν γὰρ ὑμῖν σύνειμι. τίς οὖν ὑμῶν ξύνοιδε; λεγέτω. δούλοις δὲ πῶς οὐκ ἄπιστον; ἑκόντες γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ χειμαζόμενοί τε δι' ἀνάγκην κατηγοροῦσιν.

12 ἡ δὲ πρᾶξις πῶς ἐγένετο; δηλονότι τοὺς πολεμίους εἰσαγαγεῖν ἔδει κρείττονας ὑμῶν· ὅπερ ἀδύνατον. πῶς ἂν οὖν εἰσήγαγον; πότερα διὰ πυλῶν; ἀλλ' οὐκ [m] ἐμὸν [n] ταύτας οὔτε κλείειν οὔτε ἀνοίγειν, [o] ἀλλ' ἡγεμόνες κύριοι τού-

[b] πολλοὶ ἂν ἦσαν A. B. vulg. πολλοὶ ἦσαν.

[c] νυκτὸς bis ponendum esse vidit Reiskius.

[d] δ' ἂν φανερὸς A. B. Z. δὲ φανερὸς L.

[e] γενόμενα Z.

[f] ἐλάβομεν] ἔλαβον Reiskius.

[g] ἐγίνετο Z.

[h] ἀπώτερον Z.

[i] πράττομεν γὰρ A. B. L. Z.

[j] οὗτος A. L. Z.

[k] ἔπραττον Stephanus: libri ἔπραττεν.

[l] νῦν ὄντων] συνόντων Reiskius.

[m] ἐμὸν] libri ἐμοί.

[n] ταύτας Stephanus: libri ταῦτα.

[o] ἀλλ' οἱ ἡγεμόνες Stephanus.

των. ἀλλ' ὑπὲρ τειχέων [[p] διὰ] κλίμακος; [q] οὔκουν·
ἅπαντα γὰρ πλήρη φυλάκων. ἀλλὰ διελὼν τοῦ τείχους;
ἅπασιν ἄρα φανερὰ γένοιτ' ἄν. ὑπαίθριος γὰρ ὁ βίος·
στρατόπεδον γάρ ἐστιν [r] ἐν ὅπλοις, ἐν οἷς πάντα ὁρῶσι
καὶ πάντες ὑπὸ πάντων ὁρῶνται. πάντως ἄρα καὶ πάντη
πάντα πράττειν ἀδύνατον ἦν μοι.
13 Σκέψασθε κοινῇ καὶ τόδε. τίνος ἕνεκα προσῆκε βου-
ληθῆναι ταῦτα πράττειν, [s] εἰ μάλιστα [t] πάντων ἐδυνάμην;
οὐδεὶς [u] γὰρ βούλεται προῖκα τοὺς μεγίστους κινδύνους
κινδυνεύειν, οὐδὲ τὴν μεγίστην κακότητα εἶναι κάκιστος.
ἀλλ' ἕνεκα τούτων. καὶ αὖθις πρὸς τόδ' ἐπάνειμι. πό-
τερον τυραννεῖν ὑμῶν ἢ τῶν βαρβάρων; ἀλλ' ὑμῶν [x] ἀδύ-
νατον, τοσούτων καὶ τοιούτων, οἷς ὑπάρχει ἅπαντα μέγι-
στα, προγόνων ἀρεταί, χρημάτων πλῆθος, ἀριστεῖαι, ἀλκὴ
14 φρονημάτων, βασιλεία πόλεων. ἀλλὰ τῶν [[y] βαρβάρων];
ὁ δὲ παραδώσων τίς; ἐγὼ δὲ ποίᾳ δυνάμει παραλήψο-
μαι Ἕλλην βαρβάρους, εἷς ὢν πολλούς; πείσας ἢ βια-
σάμενος; οὔτε γὰρ ἐκεῖνοι πεισθῆναι βούλοιντ' ἄν, οὔτ'
ἐγὼ βιάσασθαι δυναίμην. ἀλλ' ἴσως ἑκόντες ἑκόντι πα- 189
ραδώσουσι, μισθὸν τῆς προδοσίας ἀντιδιδόντες; ἀλλά γε
ταῦτα πολλῆς [z] μωρίας καὶ πιστεῦσαι καὶ δέξασθαι· τίς
γὰρ ἂν ἕλοιτο δουλείαν ἀντ' [a] ἐλευθερίας, ἀντὶ τοῦ κρατί-
15 στου τὸ κάκιστον; Εἴπῃ τις [b] ἂν ὅτι πλούτου καὶ χρημά-
των ἐρασθεὶς [c] ἐπεχείρησα τούτοις. ἀλλὰ χρήματα μὲν
μέτρια κέκτημαι, πολλῶν δὲ οὐθὲν δέομαι. πολλῶν γὰρ
δέονται χρημάτων οἱ πολλὰ δαπανῶντες, οὐχ οἱ κρείττο-

[p] διὰ addidit Reiskius.
[q] οὔκουν] Nisi quid deest, legendum οὐ μὲν οὖν.
[r] ἐν ante ὅπλοις om. A.B.L.Z.
[s] εἰ μάλιστα A. B. L. μάλιστα εἰ Z. vulg. εἰ καὶ μάλιστα.
[t] πάντα Z.
[u] γὰρ vulg. om.
[x] ἀδύνατον] ἀλλ' ἀδύνατον A. B.
[y] [βαρβάρων] om. A. B. L. Z.
[z] μωρίας A. B. τιμωρίας L. Z.
[a] ἐλευθερίας] βασιλείας A. B.
[b] ἂν sumpsi ab A. B.
[c] ἐπεχόρησα Z.

νες τῶν τῆς φύσεως ἡδονῶν, ἀλλ' οἱ δουλεύοντες ταῖς ἡδοναῖς καὶ ζητοῦντες ἀπὸ πλούτου καὶ μεγαλοπρεπείας τὰς τιμὰς κτᾶσθαι. τούτων δὲ ἐμοὶ [d]πρόσεστιν οὐθέν. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, μάρτυρα πιστὸν παρέξομαι τὸν παροιχόμενον [e]βίον· τῷ δὲ μάρτυρι μάρτυρες ὑμεῖς ἦτε· σύνεστε γάρ
16 μοι, διὸ σύνιστε ταῦτα. Καὶ μὴν οὐδ' ἂν τιμῆς ἕνεκα τοιούτοις ἔργοις ἀνὴρ ἐπιχειρήσειε καὶ μέσως φρόνιμος. [f]ἀπ' ἀρετῆς γὰρ ἀλλ' οὐκ ἀπὸ κακότητος αἱ τιμαί· προδότῃ δὲ τῆς Ἑλλάδος ἀνδρὶ πῶς ἂν [g]γένοιτο τιμή; πρὸς δὲ τούτοις οὐδὲ τιμῆς [h]ἐτύγχανον ἐνδεὴς ὤν· ἐτιμώμην γὰρ [i]ἐπὶ τοῖς ἐντιμοτάτοις ὑπὸ τῶν ἐντιμοτάτων, ὑφ'
17 ὑμῶν ἐπὶ σοφίᾳ. Καὶ μὴν οὐκ ἀσφαλές, ὧν οὕνεκά τις ἂν ταῦτα πράξαι. πᾶσι γὰρ ὅ γε προδότης πολέμιος, τῷ νόμῳ, τῇ δίκῃ, τοῖς θεοῖς, τῷ πλήθει τῶν ἀνθρώπων. τὸν μέν γε νόμον παραβαίνει, τὴν [k]δὲ δίκην καταλύει, τὸ δὲ πλῆθος διαφθείρει, τὸ δὲ θεῖον ἀτιμάζει· τῷ δὲ τοιούτῳ βίῳ περὶ κινδύνων τῶν μεγίστων οὐδ' ἔχει ἀσφά-
18 λειαν. Ἀλλὰ δὴ φίλους ὠφελεῖν βουλόμενος, ἢ πολεμίους βλάπτειν; καὶ γὰρ τούτων ἕνεκά τις ἂν ἀδικήσειεν. ἐμοὶ δὲ πᾶν τοὐναντίον ἐγίνετο· τοὺς μὲν φίλους κακῶς ἐποίουν, τοὺς [l]δ' ἐχθροὺς ὠφέλουν. ἀγαθῶν μὲν οὖν κτῆσιν οὐδεμίαν εἶχεν ἡ πρᾶξις· κακῶς δὲ παθεῖν οὐδὲ εἷς
19 ἐπιθυμῶν πανουργεῖ. Τὸ δὲ λοιπόν ἐστιν, εἴ τινα φόβον ἢ πόνον ἢ κίνδυνον φεύγων ἔπραξα. ταῦτα δὲ οὐθεὶς ἂν εἰπεῖν [m]ἔχοι τί μοι προσήκειν. δισσῶν γὰρ τούτων ἕνεκα πάντες πάντα πράττουσιν, ἢ κέρδος τι μετιόντες ἢ ζημίαν

[d] πρόσεστιν οὐθέν] πρόσεστιν οὐδὲν Z.

[e] βίον] βία Z.

[f] ἀπ' ἀρετῆς] οὐ παρ' ἐπεὶς Z.

[g] γένοιντο τιμαί Z.

[h] ἐτύγχανον] vulg. ἀπετύγχανον.

[i] ἐπὶ τοῖς Stephanus. ἐν τοῖς A. B. vulg. om.

[k] δὲ ante δίκην addidit A.

[l] δ' ante ἐχθροὺς om. L.

[m] ἔχει B. L. Z.

φεύγοντες. ὅσα δὲ τούτων ἔξω πανουργεῖται. . . [ⁿὡς δὲ] κακῶς ἐμαυτὸν ἐποίουν ᵒταῦτα πράττων, οὐκ ἄδηλον· προὐδίδουν γὰρ τὴν Ἑλλάδα, προὐδίδουν ἐμαυτόν, τοκέας, φίλους, ἀξίωμα προγόνων, ἱερὰ πατρῷα, τάφους, πατρίδα τὴν μεγίστην τῆς Ἑλλάδος. ἃ δὲ πᾶσι περὶ παν-
20 τός ἐστι, ταῦτα ἂν τοῖς ἀδικηθεῖσιν ᵖἐνεχείρισα. Σκέψασθε δὲ καὶ τόδε. πῶς οὐκ ἂν ἀβίωτος ἦν ὁ βίος μοι πράξαντι ταῦτα; ποῖ γὰρ τραπέσθαι ᑫμ' ἐχρῆν; πότερον εἰς τὴν Ἑλλάδα, δίκην δώσοντα τοῖς ἠδικημένοις; τίς δ' ἂν ἀπείχετό μου τῶν κακῶς πεπονθότων; ἀλλὰ μένειν ἐν τοῖς βαρβάροις, παραμελήσαντι πάντων τῶν μεγίστων, ἐστερημένῳ τῆς καλλίστης τιμῆς, ἐν αἰσχίστῃ δυσκλείᾳ διάγοντα, τοὺς ἐν τῷ παροιχομένῳ βίῳ πόνους ἐπ' ἀρετῇ πεπονημένους ἀποῤῥίψαντα, καὶ ταῦτα δι' ἐμαυτόν, ὅπερ
21 αἴσχιστον ἀνδρί, δυστυχεῖν δι' αὑτόν. οὐ μὴν οὐδὲ παρὰ τοῖς βαρβάροις πιστῶς ἂν διεκείμην. πῶς γάρ, οἵτινες ἀπιστότατον ἔργον ʳσυνηπίσταντό μοι πεποιηκότι, τοὺς φίλους τοῖς ἐχθροῖς παραδεδωκότι; βίος δὲ οὐ βιωτὸς πίστεως ἐστερημένῳ. χρήματα μὲν γὰρ ἀποβαλόντα, τυραννίδος ἐκπεσόντα ἢ τὴν πατρίδα φυγόντα ˢἀναλάβοι τις ἄν· ὁ δὲ πίστιν ἀποβαλὼν οὐκ ἂν ἔτι κτήσαιτο. ὅτι μὲν οὖν ᵗοὐδ' ἂν ἐβουλόμην προδοῦναι τὴν Ἑλλάδα, διὰ τῶν προειρημένων δέδεικται.

22 Βούλομαι δὲ μετὰ ταῦτα πρὸς τὸν κατήγορον διαλεχθῆναι. Τίνι ποτὲ πιστεύσας τοιοῦτος ὢν τοιούτου κατηγορεῖς; ἄξιον γὰρ ᵘκαταμαθεῖν οἷος ὤν. οἶδάς γε ἴσως

ⁿ ὡς δὲ om. A. B. L. Z.
ᵒ ταῦτα γὰρ πράττων A. B. L. Z.
ᵖ ἐνεχείρησα L. Z.
ᑫ μ' ἐχρῆν] με χρὴ Z.
ʳ ἠπίσταντο B. L. Z.
ˢ ἀναλάβῃ A. B. L. Z.
ᵗ οὐδ'] οὔτ' A. B. L. Z.
ᵘ καταμαθεῖν — ἀναξίῳ] οἷος ὢν ὠνείδισας, ὡς ἀνάξιος ἀναξίῳ Jacobs. Append. ad Porsoni Advers. p. 310.

ἀνάξιος ἀναξίῳ. πότερα γάρ μου κατηγορεῖς εἰδὼς ἀκρι-
βῶς ἢ δοξάζων; εἰ μὲν γὰρ εἰδώς, οἶσθα ἰδὼν ἢ μετέχων
ἤ του πυθόμενος. εἰ μὲν [x] οὖν ἰδών, φράσον τούτοις τὸν
τόπον, τὸν χρόνον, πότε, ποῦ, πῶς εἶδες· εἰ δὲ μετέχων,
ἔνοχος εἶ ταῖς αὐταῖς αἰτίαις· εἰ δὲ τοῦ μετέχοντος ἀκού- 190
σας, ὅστις ἐστίν, αὐτὸς ἐλθέτω, φανήτω, μαρτυρησάτω.
πιστότερον γὰρ οὕτως ἔσται τὸ κατηγόρημα μαρτυρηθέν,
23 ἐπεὶ νῦν γε οὐδέτερος ἡμῶν παρέχεται μάρτυρα. φήσεις
ἴσως σὸν εἶναι τούς γε τῶν γενομένων (ὡς σὺ φῄς) μὴ
παρέχεσθαι μάρτυρας, τῶν δὲ μὴ γενομένων ἐμέ. τὸ δὲ
οὐκ ἴσον ἐστί. τὰ μὲν γὰρ [y] ἀγένητα πῶς [z] ἂν εἴη δυνατὰ
μαρτυρηθῆναι; περὶ δὲ τῶν γενομένων οὐ μόνον οὐκ ἀδύ-
νατον, ἀλλὰ καὶ ῥᾴδιον· [a] οὐδὲ μόνον ῥᾴδιον, ἀλλὰ σοὶ
μὲν οὐκ ἦν οἷον [b] μόνῳ μάρτυρας ἀλλὰ καὶ ψευδομάρτυ-
24 ρας εὑρεῖν, ἐμοὶ δὲ οὐδέτερον [c] εὑρεῖν τούτων ἀδύνατον. Ὅτι
μὲν οὖν οὐκ οἶσθα ἃ κατηγορεῖς, φανερόν· τὸ [d] δὲ λοιπὸν
[e] μὴ εἰδότα σε δοξάζειν. εἶτα, ὦ πάντων ἀνθρώπων τολ-
μηρότατε, δόξῃ πιστεύσας, ἀπιστοτάτῳ πράγματι, τὴν
ἀλήθειαν οὐκ εἰδὼς τολμᾷς ἄνδρα περὶ θανάτου διώκειν;
ᾧ τί τοιοῦτον ἔργον εἰργασμένῳ σύνοισθα; ἀλλὰ μὴν τό
γε δοξάσαι κοινὸν ἅπασι περὶ πάντων, καὶ οὐδὲν ἐν τούτῳ
σὺ τῶν ἄλλων σοφώτερος. ἀλλ' οὔτε τοῖς δοξάζουσι δεῖ
πιστεύειν ἀλλὰ τοῖς εἰδόσιν, [f] οὔτε τὴν δόξαν τῆς ἀληθείας
πιστοτέραν νομίζειν ἀλλὰ τἀναντία τὴν ἀλήθειαν τῆς
δόξης.

25 Κατηγόρησας δέ μου διὰ τῶν εἰρημένων λόγων δύο τὰ

[x] οὖν ἰδὼν A.B. vulg. οὖν εἰδώς.
[y] ἀγέννητα Z.
[z] ἂν εἴη δυνατὰ] ἀδύνατα A. B. L. Z.
[a] οὐδὲ μόνον ῥᾴδιον om. Z.
[b] μόνῳ A. B. L. Z. vulg. μόνον.
[c] εὑρεῖν τούτων] ἰδεῖν τούτων Z.
[d] δὲ] δὴ A. B.
[e] μὴ om. A. B. L. Z.
[f] οὔτε τὴν] οὐδὲ τὴν A. B. L. Z.

ἐναντιώτατα, σοφίαν καὶ μανίαν· [g] ὤ περ οὐχ οἷόντε τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον ἔχειν. ὅπου μὲν γάρ με φῂς εἶναι τεχνήεντά τε καὶ δεινὸν καὶ πόριμον, σοφίαν μου κατηγορεῖς· ὅπου δὲ λέγεις ὡς προὐδίδουν τὴν Ἑλλάδα, μανίαν. μανία γάρ ἐστιν ἔργοις ἐπιχειρεῖν ἀδυνάτοις, ἀσυμφόροις, αἰσχροῖς, ἀφ' [h] ὧν τοὺς μὲν φίλους βλάψει, τοὺς δ' ἐχθροὺς ὠφελήσει, τὸν δὲ αὑτοῦ βίον ἐπονείδιστον καὶ σφαλερὸν καταστήσει. καίτοι πῶς χρὴ ἀνδρὶ τοιούτῳ πιστεύειν, ὅστις τὸν αὐτὸν λόγον λέγων πρὸς τοὺς αὐτοὺς
26 ἄνδρας περὶ τῶν αὐτῶν τὰ ἐναντιώτατα λέγει; Βουλοίμην δ' ἂν παρὰ σοῦ πυθέσθαι πότερον τοὺς σοφοὺς ἄνδρας νομίζεις ἀνοήτους ἢ φρονίμους. εἰ μὲν γὰρ ἀνοήτους, κενὸς ὁ λόγος, ἀλλ' οὐκ ἀληθής· εἰ δὲ φρονίμους, οὐ δήπου προσήκει τούς [i] γε φρονοῦντας ἐξαμαρτάνειν τὰς μεγίστας ἁμαρτίας καὶ μᾶλλον αἱρεῖσθαι κακὰ πρότερον τῶν ἀγαθῶν. εἰ μὲν οὖν [k] εἰμὶ σοφός, οὐχ ἥμαρτον· εἰ δ' ἥμαρτον, οὐ σοφός εἰμι. οὐκοῦν δι' ἀμφότερα ἂν [l] εἴης ψευδής.

27 Ἀντικατηγορῆσαι δέ σου πολλὰ καὶ μεγάλα καὶ παλαιὰ καὶ νέα πράσσοντος δυνάμενος οὐ βούλομαι· [m] βούλομαι γὰρ οὐ τοῖς σοῖς κακοῖς ἀλλὰ τοῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς ἀποφεύγειν τὴν αἰτίαν ταύτην. πρὸς μὲν οὖν σὲ ταῦτα.

28 Πρὸς [n] δ' ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες κριταί, περὶ ἐμοῦ βούλομαι εἰπεῖν ἐπίφθονον μέν, ἀληθὲς δέ, [o] κατηγορημένου μὲν οὐκ ἀνεκτά, [p] κατηγορουμένου δὲ [q] οὐ προσήκοντα. νῦν γὰρ ἐν ὑμῖν εὐθύνας καὶ λόγον ὑπέχω τοῦ παροιχομένου βίου.

[g] ὤπερ] ὅπερ L. ὧπερ Z. ὅπερ A. B. vulg. ὥσπερ.
[h] ὧν τοὺς A.B.L.Z. ὧν τις τοὺς vulg.
[i] γε] τε A. B. L. Z.
[k] εἰμὶ] εἰ μὴ Z.
[l] εἴης] εἴη A.
[m] Alterum βούλομαι om. A.B. L.Z.
[n] δ' addiderunt A.B.L.Z.
[o] κατηγορημένῳ A.B.L.Z.
[p] κατηγορουμένῳ A.L.Z.
[q] οὐ om. A.B.L.Z.

δέομαι οὖν ὑμῶν, ἂν ὑμᾶς ὑπομνήσω τῶν ἐμοί τι πεπραγμένων καλῶν, μηδένα φθονῆσαι τοῖς λεγομένοις, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἡγήσασθαι κατηγορημένον [r]δεινὰ καὶ ψευδῆ καί τι τῶν ἀληθῶν ἀγαθῶν εἰπεῖν ἐν εἰδόσιν ὑμῖν· [s]ὅπερ
29 ἥδιστόν μοι. πρῶτον μὲν οὖν καὶ δεύτερον [t]καὶ μέγιστον, διὰ παντὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος [u]ἀναμάρτητος ὁ παροιχόμενος βίος ἐστί μοι, καθαρὸς [x]πάσης αἰτίας· οὐδεὶς γὰρ ἂν οὐδεμίαν [y]αἰτίαν κακότητος ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς περὶ ἐμοῦ εἰπεῖν ἔχοι. καὶ γὰρ οὐδ' αὐτὸς ὁ κατήγορος οὐδεμίαν ἀπόδειξιν εἴρηκεν ὧν εἴρηκεν· οὕτω λοιδορίαν οὐκ
30 ἔχουσαν ἔλεγχον ὁ λόγος αὐτῷ δύναται. φήσαιμι δ' ἄν, καὶ φήσας οὐκ ἂν ψευσαίμην οὐδ' ἂν ἐλεγχθείην, οὐ μόνον ἀναμάρτητος ἀλλὰ καὶ μέγας εὐεργέτης ὑμῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων, [z]οὔκουν τῶν νῦν ὄντων ἀλλὰ τῶν μελλόντων εἶναι. τίς γὰρ ἂν ἐποίησε τὸν ἀνθρώπινον βίον πόριμον ἐξ ἀπόρου καὶ κεκοσμημένον ἐξ ἀκόσμου, τάξεις τε [a]πολεμίας εὑρών, μέγιστον εἰς [b]πλεονεκτήματα, νόμους τε γραπτούς, [c]φύλακας τοῦ δικαίου, γράμματά τε, μνήμης ὄργανον, μέτρα τε καὶ σταθμά, συναλλαγῶν εὐπόρους [d]διαλλαγάς, ἀριθμόν τε χρημάτων 191
φύλακα, πυρσούς τε, κρατίστους καὶ ταχίστους ἀγγέ-
31 λους, πεσσούς τε, σχολῆς ἄλυπον διατριβήν; τίνος οὖν ἕνεκα ταῦθ' [e]ὑμᾶς ὑπέμνησα; δῆλον οὐ τοῖς τοιούτοις τὸν νοῦν προσέχων, σημεῖον δὲ ποιούμενος ὅτι τῶν αἰσχρῶν

[r] δεινὰ Stephanus: libri δεῖν.
[s] ὅπερ ἥδιστον Reiskius: libri ὑπερήδιστον.
[t] καὶ ante μέγιστον addiderunt A. B.
[u] ἀναμάρτητος om. Z.
[x] ἀπάσης Z.
[y] αἰτίαν] ἐλπίδα Z.
[z] οὔκουν] οὐ μόνον Reiskius.
[a] πολεμίας A. B. L. πολλμίας Z. vulg. πολεμικάς.
[b] πλεονέκτημα Z.
[c] φύλακας τοῦ Reiskius: libri φύλακάς τε τοῦ.
[d] διαλλαγάς] διαλλακτὰς Reisk. cum Valckenario ad E. Phœn. p. 203. A.
[e] ὑμᾶς om. Z.

καὶ τῶν κακῶν ἔργων ἀπέχομαι· [f]τὸ γὰρ ἐκείνοις τὸν νοῦν προσέχοντα τοῖς τοιούτοις προσέχειν ἀδύνατον. ἀξιῶ δέ, εἰ μηδὲν αὐτὸς ὑμᾶς ἀδικῶ, μηδὲ αὐτὸς ὑφ' ὑμῶν ἀ-
32 δικηθῆναι. καὶ γὰρ οὐδὲ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων οὕνεκα ἄξιός εἰμι κακῶς πάσχειν, οὔθ' ὑπὸ νεωτέρων οὔθ' ὑπὸ πρεσβυτέρων. τοῖς μὲν γὰρ πρεσβυτέροις ἄλυπός εἰμι, τοῖς δὲ νεωτέροις οὐκ ἀνωφελής· τοῖς εὐτυχοῦσιν οὐ [g]φθονερός, τῶν δυστυχούντων [h]οἰκτίρμων· οὐδὲ πενίας ὑπερορῶν, οὐδὲ πλοῦτον ἀρετῆς ἀλλ' ἀρετὴν πλούτου προτιμῶν· οὔτε ἐν βουλαῖς ἄχρηστος, οὔτε ἐν μάχαις ἀργὸς ποιῶν τὸ [i]προστασσόμενον, πειθόμενος τοῖς ἄρχουσιν. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐμὸν ἐμαυτὸν ἐπαινεῖν· ὁ δὲ παρὼν καιρὸς ἠνάγκασε, καὶ ταῦτα κατηγορημένον, πάντως ἀπολογήσασθαι.

33 [k]Λοιπὸς δὲ περὶ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἔστι μοι λόγος, ὃν εἰπὼν παύσομαι τῆς ἀπολογίας. οἶκτος μὲν οὖν καὶ [l]λιταὶ καὶ φίλων παραίτησις ἐν ὄχλῳ μὲν οὔσης τῆς κρίσεως [m]χρήσιμα· παρὰ δ' ὑμῖν τοῖς πρώτοις οὖσι τῶν Ἑλλήνων καὶ δοκοῦσιν, οὐ φίλων βοηθείαις οὐδὲ λιταῖς οὐδὲ οἴκτοις δεῖ πείθειν ὑμᾶς, ἀλλὰ τῷ σαφεστάτῳ δικαίῳ, διδάξαντα τἀληθές, οὐκ ἀπατήσαντά με δεῖ διαφυγεῖν
34 τὴν αἰτίαν ταύτην. ὑμᾶς δὲ χρὴ μὴ τοῖς λόγοις μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις προσέχειν τὸν νοῦν, μηδὲ τὰς αἰτίας τῶν ἐλέγχων προκρίνειν, μηδὲ τὸν ὀλίγον χρόνον τοῦ πολλοῦ σοφώτερον ἡγεῖσθαι κριτήν, μηδὲ τὴν διαβολὴν τῆς πείρας πιστοτέραν νομίζειν. ἅπαντα γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι

[f] τὸ γὰρ A. B. L. Z. vulg. τὸν γάρ.
[g] φθονερός] φανερός Z.
[h] οἰκτίρμων] vulg. οἰκτείρμων.
[i] προστασσόμενον Reiskius: libri τασσόμενον.
[k] λοιπὸν A. Z.
[l] λιταὶ] τι A. B. L.
[m] χρήσιμα· παρὰ δ' ὑμῖν] χρήμασι παρὰ δύναμιν A. B. L. Z.

[n]μεγάλης εὐλαβείας ἁμαρτάνειν, τὰ δὲ ἀνήκεστα τῶν [o]ἀκεστῶν ἔτι μᾶλλον· ταῦτα γὰρ προνοήσασι μὲν δυνατά, μετανοήσασι δὲ [p]ἀνίατα. τῶν δὲ τοιούτων ἐστίν, ὅταν ἄνδρες ἄνδρα περὶ θανάτου κρίνωσιν· ὅπερ ἐστὶ νῦν
35 παρ' ὑμῖν. εἰ μὲν οὖν [q]ἦν διὰ τῶν λόγων τὴν ἀλήθειαν τῶν ἔργων [r]καθαρὰν γενέσθαι τοῖς ἀκούουσι φανεράν, εὔπορος ἂν εἴη [[s]ἡ] κρίσις [t]ἤδη ἀπὸ τῶν εἰρημένων· [u]ἐπειδὴ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει, τὸ μὲν σῶμα τοὐμὸν φυλάξατε, τὸν δὲ πλείω χρόνον ἐπιμείνατε, μετὰ δὲ τῆς ἀληθείας τὴν κρίσιν ποιήσατε. ὑμῖν μὲν γὰρ μέγας ὁ κίνδυνος ἀδίκοις φανεῖσι δόξαν τὴν μὲν καταβαλεῖν, τὴν δὲ κτήσασθαι. τοῖς δὲ ἀγαθοῖς ἀνδράσιν αἱρετώτερος θάνατος δόξης αἰσχρᾶς· [x]ὁ μὲν γὰρ τοῦ βίου τέλος, ἡ δὲ τῷ βίῳ νόσος.
36 ἐὰν δὲ ἀδίκως ἀποκτείνητέ με, πολλοῖς γενήσεται φανερόν· ἐγώ τε γὰρ [y]ἀγνός, ὑμῖν τε [[z]παρὰ] πᾶσιν Ἕλλησι γνώριμος ἡ κακότης καὶ φανερά. καὶ τὴν αἰτίαν φανερὰν [a]ἅπασαν ὑμεῖς ἕξετε τῆς ἀδικίας, οὐχ ὁ κατήγορος· ἐν ὑμῖν γὰρ τὸ τέλος ἔχει τῆς [b]δίκης. ἁμαρτία δ' οὐκ ἂν γένοιτο μείζων ταύτης. οὐ γὰρ μόνον εἰς ἐμὲ καὶ τοκέας τοὺς ἐμοὺς ἁμαρτήσεσθε δικάσαντες ἀδίκως, ἀλλ' ὑμῖν αὐτοῖς δεινόν, ἄθεον, ἄδικον, ἄνομον ἔργον συνεπιστήσεσθε πεποιηκότες, [c]ἀπεκτονότες ἄνδρα σύμμαχον, χρήσιμον ὑμῖν, εὐεργέτην τῆς Ἑλλάδος, Ἕλληνες Ἕλληνα, φανερὰν οὐδεμίαν ἀδικίαν οὐδὲ πιστὴν αἰτίαν ἀποδείξαντες.

[n] μεγάλης] μεγάλοις A.
[o] ἀκεστῶν Stephanus: libri ἀνηκέστων.
[p] ἀνίατα] ἀνία Z.
[q] ἦν om. L. Z.
[r] καθαράν γε γενέσθαι A.B.L.Z.
[s] [ἡ] addidit Reiskius.
[t] ἤδη ἀπὸ A. vulg. ἡ διά.
[u] ἐπεὶ Z.
[x] ὁ μὲν] τὸ μὲν A. B. L. Z.
[y] ἀγνός] Stephanus οὐκ ἀγνώς.
[z] [παρὰ] om. A. B. L. Z.
[a] ἅπασαν] Stephanus ἅπασιν.
[b] δίκης om. Z.
[c] ἀπεκτενότες A. L.

37 Εἴρηται τὰ παρ' ἐμοῦ, καὶ παύομαι. τὸ γὰρ ὑπομνῆσαι τὰ διὰ μακρῶν εἰρημένα συντόμως πρὸς μὲν φαύλους δικαστὰς ἔχει λόγον, τοὺς δὲ πρώτους τῶν πρώτων Ἕλληνας Ἑλλήνων οὐκ ἄξιον οὐδ' ἀξιῶσαι μήτε προσέχειν τὸν νοῦν μήτε μεμνῆσθαι τὰ λεχθέντα.